

COMPENDIVM PRIVILEGIORVM FRATRVM MINORVM ET ALIORVM MENDICATIVM ET NON MENDICANTIVM.

ORDINE ALPHABETICO CONGESTVM AB ALPHONSO de Casarubios Hispano SECVNDÒ editum.

REFORMATVM SECVNDVM Decreta Sacri Conc. Trid. ac aliorum Sũmorũ Pontificũ, qui à Clemẽte VII. usq; ad presentẽ Sanctissimum CLEMẼTẼ VIII. fuere.

PER R.P.F. HIERONYMVM À SORBO Prædicatorem Ordinis Cappuccinorum.

Qui etiam apposuit Anotationes quasdã ualde notabiles R.P.F. ANTONII de CORDVBA, una cum Indice copiosissimo, ac alia utilia, qꝫ tertia pagina demonstrabit.

Cum gratia, et Priuilegio.

NEAPOLI Apud Io. Iacobũ Carlinu. et Antonium Pacem. 1595.

Superiorum permissu.

MO MO
ILLVSTR. ET REVEREND. DOMINO.

D. IVLIO ANTONIO SANCTORIO S. R. E. PRAESBYTERO CARD.

TITVLI SANCTI BARTHOLOMAEI in Insulam, Sanctæ Seuerinæ nuncupato, totius nostri Capuccinorum Ordinis Protectori benè merito.

FRATER HIERONYMVS A' SORBO, EIVSDEM ORDINIS MINIMVS, SALVTEM IN DOMINO.

CVM sæpe sæpius (Illustrissime ac Reuerendissime Protector) & mente, & manibus Tractatum illum, Compendium Priuilegiorum fratrum Minorum, & aliorum Mendicantium, ab admodùm R. P. Alphonsó de Casarubios Hispano, sic inscriptũ; ac non sine maximò eius labore collectũ; nonnullis indies emergentibus occasionibus, euoluissem; & tantorum Summorum Pontificum immensam liberalitatem, ac

✠ animi

animi beneuolētiam ergà nostram hanc Seraphici Patris Francisci, necnon & aliorum Mendicantium, Religionem, in tot, tantaq; innumera ei Priuilegia, Indulta, atq; Confessienes impartiendo, vidissem. Non potui, Protector Illustrissime, immensam diuinam clementiam, ac prouidentiam, quam sic in particulari, cōtinuatis temporibus, de illa habere, ostendere dignatus est, non admirari, ingentesq; ei gratias, omni qua potui animi gratitudine, referre. Verùm quia sicut ob magnitudinem talium Priuilegiorum penè infinitā, & obscuritatem imperuiam, ac varietate sua, sæpè secum pugnantia, lucidè, & exactè in Compendium redigere, vt immensitas ipsa breuiari, illustrari tenebrositas, & discordantia in vnū reconciliari possit, illa omnia ità lucidè, & exactè ad omniū eruditionē in Cōpendium redigere in supradicti Auctoris, animo resedit: sic etiam & mihi, est visum cùm nonnullas, huc vsque, ab huiusmodi libelli impressione, ex quasexaginta ferè anni defluxere, & à subsequentibus Summis Pontificibus, & à sacro præcipuè Trid. Conc. Ampliationes, Restrictiones, ac in toto, vel in parte (orrectiones, Priuilegia supradicta habuisse considerarem; quæ fortè magis quàm prius, & obscuritatem maximam & in nonnullis, causam errandi inconsideratis, & inexpertis dare posse nulli sit dubium. Propterea ad communem omnium, tàm nostræ Minoritane, quàm aliorum Mendicantium Religionem, illa omnia recolligere ac suis proprijs locis, & alphabeticis verbis, in supradicto libello Compendij (pro vt in seqdenti

pagina demonstrabitur) collocare, vt vnusquisq; facillimè, & Priuilegium, & Restrictionem simul, vel Correctionem, quando adest, vno oculi ictu possit perspicere. Quæ quantùm Mendicantibus omnibus sint profutura, cuilibet mentis compoti, animoq; beneuolo, iudicandum relinquo. Ea igitur, vt cunq; sint, tibi Illustrissimo, & Reuerendissimo Domino nostro Protectori, Gubernatori, & Correctori, omni qua possum animi humilitate dedicare, ac videnda, & examinanda mittere censui; vt tanquàm Corrector, quæ sunt corrigenda corrigas, superflua rescindas, & quæ desunt addas. Ac vt Gubernator, & Prctector, si quæ sunt probanda tuearis, & defendas, & vt me seruum tuum indignissimum commendatum habeas. Vale.

IOHANNIS FRANCISCI LOMBARDI

Epigramma.

Ἤρξατο Ἄλφονσος προτερήματα Ἀρχιερήων
Ποικίλων κλείων συλλάβῳ ἐν βραχέϊ
Νῦν δ' αὔξει, φανεροῖ τε σοφῶς ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ οὗτος
Ἐκ Σώρβου στράτιος Σηραφικὸς λιπαρῆς.
Σωρηδὸν χαρίτων σώρευσιν ἑνοῖ τῶν πασῶν,
Ἣ σώρευμα καλῶν παντοδαπὸν γλαφυρῶς.
Ὕλη ἄρα πρῶτος μορφὴ γὰρ δεύτερος ἐστὶ,
Πᾶν διατυπῶν, καὶ κληροδοτῶν φρονίμως.

FRANCISCI MAVRI

ΣΧΕΔΙΟΣ INTERPRETATIO.

ALPHONSVS paruo est aggressus dogmata elencho,
Pontifices summi quæ statuere viris.
Nunc autem doctè promens Hieronymus auget,
E Sorbo miles, Seraphicóq; choro.
Colligit hic Charitum cumulos, tot seruat & vno,
Vt, quas exoptas, sint tibi semper opes.
Illum materiam posses, hunc dicere formam,
Actum si rebus præbet, & harmoniam.

AMPLISS. CARD. S. SEVERINAE

IOH. FRANCISCI LOMBAR. SERVVLI

Hexastichon.

CAPVCCINORVM insignis Protector IVLI,
Te rogo vt à Sorbo Hieronymum foueas.
Nanq; suo auspicio concludit strenuè, & aptè,
Priuatas leges Pontificum varias.
Quòd si aliquando PETRI ascendes Sanctore Cathedram,
Da Capuccinis Oceanon Chariton.

AD LECTOREM

SCIAS, pie Lector, quòd in hac noua Recollectione, quam, omni qua potui sollicitudine, ac labore huiusmodi libro Compendij addidi; ponuntur omnes Ampliationes, Restrictiones, Correctiones, Confirmationes, ac nouæ Concessiones, quæ à Sacr. Trid. Conc. & ab alijs Summis Pontificibus, qui ab hinc sexaginta annis fuere, Priuilegijs omnium Mendicantium, in hoc Compendio contentis, reperiuntur factæ. Et sub eodem ordine ponuntur alphabetico, qui in isto libro fuit obseruatus, videlicet. Si in verbo, Abbas, adest facta aliqua Ampliatio, siuè Correctio &c. ibidem annotatur. Sed hæc Annotatio (vt euitetur confusio) ponitur in fine omnium illarum Concessionum, ac Priuilegiorum. ad illius Alphabetici verbi finem spectantium, cum numero corrispondenti alio numero, ab ipso primo Auctore in illis Priuilegijs assignato. Vti exempli gratia, in verbo, Abbatissa, numero 5. §. Idem Eugenius, est necessaria quædam annotatio; ideo in fine illius verbi, Abbatissa, ponetur in immargine in §. 5. Circà huiusmodi prohibitionem &c. Ita quod nostras Recollectiones harum Reformationum, seù Correctionum, reperies (carissime lector) in fine Annotationum cuiuslibet Alphabetici verbi sub signo (Capuccini Annotatio) & sunt etiam posita aliqua alia particularia Priuilegia, quæ infrà hoc supradicto. 60. annorum spatio fuere concessa alicui particulari Mendicantium Religioni (prout melius potui habere) vt ab alijs Mendicantibus sciantur pro Communicatione Priuilegiorum, quæ ad inuicem omnibus conceditur. Sed antè, nostram Annotationem ponetur (vbi aderit) Annotatio quædam naldè notabilis facta à R. P. F. Antonio de Corduba

Regularis Obseruantiæ Seraphici P. nostri Francisci anno 1539. Acin fine postmodùm totius Compendij, ponentur illa alia, quæ versa prima pagina, demonstrat. Valete in Domino, Deumq; pro me orate, è Neapoli, Anno Domini. M. D. XCIIII.

Declaratio breuiatarum Allegationum.

BReuiatæ Allegationes Priuilegiorum, seu Bullarũ: fo. ff. fff. B. b. O. o. quæ in hoc Compendio fiunt, scias significare folium Trium librorum, qui Monumenta Ordinis appellantur. Primæ, scilicet, Impressionis: secundæ Impressionis; & tertiæ quæ dicitur supplementum, in quibus Priuilegia ipsa reperiuntur registrata. Vndè.

fo. Simplex, significat folium primi libri.
ff. Duplex, significat fol. 2. &
fff. Triplex, folium significat supplementi.
B. Magnum, significat Bullam authenticam.
b. Paruum signifi. Bullam non authenticam.
O. Magnum, Oraculum viuæ vocis authenticum.
o. Paruum, Oraculum non authenticum.

Prout sic infrà in Prologo Collectoris huius Compendij, fusius ab ipso Auctore declaratur.

QVAE HVIC COMPENDIO ADDVNTVR SVNT ISTA, VIDELICET.

1 VT facilius cognoscãtur ij, qui huiusmodi Priuilegijs in hoc Compendio cõtentis, possunt gaudere, declarare censui. Qui nam sint Ordines Mendicãtes; & qui eorum Priuilegiorum participantes; Ac vnde illi originem traxerunt; & hoc fiet in prima sequenti pagina.

2 Ponentur Annotationes quædam P.F. Antonij de Corduba Doctoris celeberrimi, Regularis Obseruantiæ, Seraphici P. nostri Francisci, editæ anno Domini 1539. Procedunt autem istæ annotationes, eodem modo, super eosdem titulos, seu dictiones, & paragraphos; quomodo & ipsum Compendium SECVNDO editum prosequitur.

3 Subsequentur Annotationes nostrę post supradictas Cordubæ, eodemmet ordine, sub hoc signo, & nomine præsignatæ: ☞ Capuccini annotatio. Ibique, vltra Priuilegiorum reformationem, ~~nõnullas alias reperies necessarias,~~ ac scitu dignas resolutiones, & maximè quòad materiam ¶ Absolutionum, ac Confessorum ¶ Conseruatorum asignationis ¶ Bullæ Cruciatæ ¶ Bullę de largitione munerum Regularibus interdicta ¶ Interdicti ¶ Sacrorum ordinum susceptionis ¶ Ingressus Mulierum in Monasteria Regularium, ac Virorum in Monast. Moniali ũ, cũ declaratione Motus Pij V. & Greg. 13.

Vt in Verbo Absolutio. Conseruatores. Cruciata. Dare. Interdictũ Ordines sacri. Ingredi Monasteria.

Postremò in fine huius Compendij ponentur aliquæ Bullæ necessariò semper præ manibus à Regularibus habendæ, quæ in Bullario, vel alibi authenticè reperiuntur positæ.

Deindè ordines, seu modi quidam obseruandi ad induendum Nouitium, Monialem, Fratres, & Sorores tertij Ordinis Sancti P.N. Francisci, & eorum Regulę; ac ad benedicendum velum, & Abbatissam; necnon & Corporalia.

Ac postmodùm ponentur Formulæ quædam Absolutionum, secundum moderniorem institutum, in Confessionibus faciendæ.

Et copiosissimus index omnium notabilium, quæ in toto hoc opere continentur.

Mendicantes ergo Ordines, sunt sequentes, videlicet.

ORdines sancti Dominici ¶ S. Francisci. ¶ Eremitarum S. Augustini. ¶ Et Carmelitarum, sunt propriè, & principaliter Mendicantes, & si in communi bona stabilia possideãt; vt declarauit Pius. V. in const. 45. Romanus Põtifex. &c.

Imò & ordines Seruorum B. MARIAE ¶ S. Francisci de Paula ¶ S. Hieronymi Iesuatorum ¶ & Societatis Iesu; Hic idem Pontifex Pius. V. inter Ordines Mendicantium supradictos, compræhendi voluit, in const. 45. Romanus. 48. Apostolicæ; & 49. Romanus Pontifex: & Greg. 13. in const. 102. Ascendente domino, de ordine Societ. Iesu testatur.

Participantes autem supradictorum Mendicantium Priuilegiorum sunt, videlicet.

Hoc ordine collocãtur in cõst. 38. Pij V.

CAnonici Regulares Ordinis S. Augustini, Congregationum, Lateranens. & S. Saluatoris, ac S. Crucis Olimbriẽs. & Monachorum S. Benedicti Congregat. & Ordinum Casinens. Montis Oliueti, Vallis Vmbrosæ; Necnon etiam Congregat. Cisterciens. & Cartusiens. Necnon S. Hieronymi Hispaniarum. Ac Camaldulens. & Fratrum Militiæ Iesu Christi reformatorum nuncupatorum Regni Portugalliæ: Ita disponitur, ac eodemmet supradicto ordine numerantur, in Const. 38. Pij. V. Et si Mendicantium, &c. circa finem.

Necnon Ordo fratrum Crucigerorum, vt habetur in Bulla confirmationis eorum Priuileg. à Greg. 14. anno 1591. confecta. Cœlestinorum. Eremitarum S. Hieronymi, de Pisis per Pium. V. anno 1571. Ac Congregatio Clericorum Regularium vocati Theatini. Minores. ac Ministri infirmorum, vt in eorum Bullis apparet.

Sunt & multi alij participantes, quorum Bullæ, cùm in Bullario non reperiantur, eorum cognitionem habere nõ potui, ipsi autem benè quidem sciunt.

Suupradictorum ordinum breuiter narratur Origo.

S. Dñici.

ORdo S. Dominici, seu Prædicatorum, ab ipso Sanctissimo Patriarca originem duxit, fuitq; eius Regula confirmata ab Honorio 3. primo anno sui Pontificatus, & anno 6.

Fede-

Federici 2. Imperatoris, & nostræ salutis anno 1216. qui feruentissimus Beatus Dominicus, ex hac vita migrauit ad Dominum, nonis Augusti: anno Domini 1223. fuitq; postèa à Greg. 9. in sanctorum numero collocatus.

Estq; iste Ordo diuisus in Conuentuales, & Obseruantes; qui Obseruantes in nostra Italia, sunt in Lombardos, & Tuscos partiti.

ORdo S. Francisci de Assisio, ab ipso Seraphico Patre, & Patriarca fuit institutus, ac Fratrũ Minorũ vocatus: eiusq; primæ Regulę confirmationem habuit ab Innocentio 3. anno Domini 1212. & secundæ Regulæ, ab Honorio 3. anno 8. sui Pontificatus, & nostræ salutis circiter. 1224. *S. Francisci.*

Instituit etiam Ordines Monialium S. Claræ, & Tertij Ordinis, de pænitentia nuncupati, vndè de eo canitur, tres Ordines hic ordinat, primumq; Fratrum nominat, Minorum, Pauperumq; fit Dominarum Medius; sed & Pænitẽtium, Tertius sexũ capit vtrumq;. Ac sacris Stigmatibus, biennio ante suum obitum, mirabiliter à Domino insignitus, migrauit è vita, & vt præfulgida Stella fuit euectus in cœlum, anno à Virgineo partu 1226. 4. die Octobris. Quem posteà Gregor. 9. anno 1236. retulit in Sanctorum numerum. *Tres ordines instituit.*

Sed aduertendum, quòd prædictus primus Ordo, Fratrum Minorum vocatus, reperitur nunc, in plures partes, ob varias illius reformationes, diuisus; videlicet, in Cõuentuales; in Fratres de Obseruantia nuncupatos (vulgariter dicti Zoccolanti) In Capuccinos, in fratres de Tertio ordine, in Discalziatos Hispaniæ, in Reformatos de Obseruantia, in Reformatos Conuentuales, & Reliquos. *Ordo Minorum in plures partes diuisus.*

REforma Fratrũ de Obseruantia, exijt à Fratribus Conuẽtualibus, & cæpit ab anno circiter 1414. Iuxta Cõcilij Constans. decretum; sed ei formam, & Ordinem dedit postmodùm B. Bernardinus de Senis, vir magnæ sanctitatis, & gratiæ, & feruoris in prædicando, sub Eugenio. 4. Sũmo Pontifi. anno Domini circiter 1430. ac sub eodem, discessit è vita, anno Domini 1444. fuitq; à Nicolao. V. Sanctorum Cathalago ascriptus, anno 1450. *Reforma fratrum de Obseruantia.*

E quibus Fratribus de Obseru. exijt Reforma nostra Capuccinorum, à quodam cæpta deuotissimo Fratre Mathæo de Baschio, ac à Fratre Ludouico à Tenalia, eiusq; fratre, Patria forosempron. in Marchia Anconitana, Tempore Clemẽtis 7. *Capuccinorum Reforma.*

tis 7. à quo obtinuisse habitum portare cum Capuccio (quo nunc à Capuccinis vtitur, & ipse Seraphicus Pater dum viueret vsus fuit) & alijs illum concedere, anno Domini 1526. & 3. sui Pontific. & postea tertiò ferè anno, cœpit hæc eadem Reforma in partibus Calabriæ à Sanctissimis alijs quibusdam viris, nescientibus fortè de illa alia Marchiæ.

Qui Frater Mathæus, quindecim congregatis fratribus, in primo eorum Capitulo generali, fuit ipse Generalis electus anno 1528. Sed breuissimo temporis spatio, adeò eorum numerus, diuino fauente numine, creuit, vt in sequenti Capitulo general. Romæ fuerunt 300. fratres Congregati; & iam nunc, gratia, ac virtute diuina, adeò sumus in tanto breui temporis spatio, per omnes Mundi partes multiplicati, vt octo millia fratrum numerum excedamus. Fuitq; iste Ordo, nō modò ab ipso Clem. 7. sed & ab alijs subsequentibus Summis Pontif. ac præcipuè à Paulo 3. confirmatus, pluribusq; gratijs, atque indultis refertus: Necnon Sacra Trid. Synodus, nomine Religionis inter alias insigniuit.

Aliarum Reforma. De reliquis autem supradictis omnibus Reformatis dicere breuitatis causa omitto: sufficiat tantùm scire, quòd illorum, quidam militant sub obedientia Reuerendissimi P. Gener. Patrum Conuentualium, vel Patrum de Obseruãtia: Nos autem Capuccini solùm, proprium habemus Generalem, vt & ipsi Patres Conuentuales, & de Obseruantia habent.

S. August. Augustin. natus est anno 358. ORdo Eremitarum S. Augustini, fuit ab ipsomet, hæreticorum malleo, Augustino, post suam conuersionē fundatus, anno Domini 394 Et post Africanas ruinas à Vãdalis factas; à quodam Sanctissimo Guglielmo, Guasconiæ Duce, facto huius Ordinis Eremita, in Gallia fuit reparatus, anno Domini circiter 1157. Vndè fratres Guglielmiti, multo tempore fuerunt vocati.

Reparationes ordinis.

Ac postmodùm, per quendam Ioannem Bonum, in tota Italia, ac præcipuè in Lombardia fuit reformatus: & ab Alex. 4. Summo Pontifice, sub vno nomine, eodemq; habitu, ac sancti Augustini, eremitano Instituto, & Regula coadunatus, sicut hucusq; iam perseuerat.

Exstatq; hic Ordo diuisus, in Conuentūales, & Obseruantes. Obseruantes, in plures alias Congregationes; inter quas celebris adest Congregatio Carbonaria, siue S. Ioannis huius Ciuitatis Neapolis, in Campania, siue Terra laboris erecta;

cuius

cuius caput fuit quidam F.Simon Cremonensis, Philosophus, ac Theologus insignis, anno salutis 1399.

CArmelitarũ ordinem, primam traxisse originem, ferunt aliqui ab Helia, Prophetarũ maximo (licet aliqui alij dicant, hoc vmbram esse potius, & figuram) qui in Monte Carmelo, vnà cum aliquibus suis discipulis, vitam eremiticam, ac religiosam colere cœpit, ante Virginis Partum anni ferè 900. Carmelitarum.

Secunda alia origo incepit à Ioanne Baptista, & post Iesu Christi Passionem, à multis apostolicis viris, qui montem illum Carmeli, solitariam vitam ducentes, inhabitare ceperunt. Ibique Ecclesiam quandam, ad honorẽ Beatissimæ Dei genitricis Mariæ, quam sibi in Patronam, & Protectricem elegerant. Et sic illi, vsq; ad annum à Virginis partu, 412. perseuerauerunt. Quo tempore Ioannes quidam doctissimus, ac sanctissimus, Græcus Patriarca. 44. Hierosolimitanus, qui fuerat antèa Prior huius Ordinis in Monte Carmelo, primò Regulam quandam eis obseruandam præscripsit. Deinde anno circiter, 1110. Albertus quidam Patriarca similiter Hierosolimit. aliam eis dedit Regulam, quæ huc vsq; semper postmodùm est obseruata; fuitq; confirmata ab Honorio 3. in primo sui Pontific. anno. Ac, vt eum, quo nunc vtuntur habitu, possent asportare, concessit Honorius 4 anno Domini 1287. Et vt possent carnem comedere, eis in præfata Regula prohibitã, concessere Eugenius 4. anno 1431. & Pius 2. anno 1459. & Six. 4. anno 1476. Multiplex huius Ordin. institut. Permissio comestionis carnis.

Postremò verò à Magistro F. Ioanne Soreth, fuit Ordo reformatus, & proindè in duas partes remansit diuisus, in Cõuentuales, scilicet, & Obseruantes.

Hi supradicti, sunt 4. Ordines Mendicantium Principales, quibus sunt etiam & infrascripti alij 4. postmodùm adiecti, videlicet, Seruorum Beatæ MARIAE. *S. Francisci de Paula; sancti Hierony. Iesuatorum; ac Societatis Iesus.* Quatuor alij Ordines, Mendicantibus adiecti.

SEruorũ B. MARIAE Ordo (vt eorum narrant monumenta à septẽ nobilissimis viris Florẽtinis, in Monte Senario, propè Florentiam, ex B. MARIAE Virginis monitu, fundationem mirabiliter cœpit: Ac mirabilius propagari visus est à B. Philippo sanctitate, & nobilitate celeberrimo, anno Domini 1233. sub Greg. 9. Seruitæ.

Virgi-

ordo inter Mendicantes numeratus.

Virgineoq; munitu, hunc, quem ferunt habitum, ac Regulam D. August. obseruantiam susceperunt: & ab Alex. 4. posteà Ordo iste confirmatus, ac inter 4. Mendicantes connumeratus fuit, anno salutis circiter 1255. Postmodùm verò à quodã R. P. Nicolao Perusino, tunc totius Ordinis generale, fuit iste Ordo in duas partes diuisus, & alij Conuentuales, alij verò Obseruantes nuncupantur.

Hocq; nomine Seruorum B. MARIAE, ex voce quorundam puerorum infantium, & lactentium, miraculosè edita, insignitos remansisse fertur; ipsi enim pueri videntes aliquos ex supradictis septem, eleemosinam per ciuitatem quærentes, exclamare (licèt infantes) clarissima voce cæperunt, en serui B. MARIAE Virginis veniunt, date eis Elemosinam, adeò vt ità in posterum semper fuere vocati.

Ordo Minimorum.

MInimorũ Ordinis caput, & fundator inclitus fuit sanctus Frãciscus à Paula, anno Dñi 1450. qui ob multitudinem, tàm virorum, quàm mulierum, ex omnibus partibus ad se confluentium, tres Regulas instituit; vnam pro Fratribus, aliam pro Monialibus; & tertiam pro Mantellatis; quæ confirmatæ, & approbatæ fuere à Six. 4. Innocentio 8. & Alex. 5. Qui Sanctissimus Patriarca, sanctitate, & miraculis plenus, migrauit ad Dominum, anno salutis 1507. & à Leone 10. in Sanctorum Cathalago ascriptus, anno 1519.

S. Hierony. Iesuatorum.

SAncti Hieronymi Iesuatorum, seu Clericorum Apostolicorũ Congregationis, auctor fuit B. Ioannes Colombinus, nobilis inter Senarum ciues, ab anno nostræ salutis circiter 1355. eo modo vt historiæ dicunt. Qui ex hac luce in cælestem patriam euolauit, anno Domini 1367. sub Vrbano V. Summo Pontific. Fuitq; ipse Vrbanus huius Ordinis approbator, habitusq; concessor, anno Domini 1367. Qui ordo sub D. Augustini patrocinio militat, & sub Obseruantia cuiusdam Regulæ, sibi à quodam eorum fratre, & postmodùm Episcopo facto Ferrariense, vitæ sanctitate celeberrimo, præscripta.

Cur fres Iesuati, appellantur.

Et vocantur fratres Iesuati, vel ob frequentiam, quã huius nominis Sanctissimi Iesu in ore habebant; vel, vt alij dicunt, quia sic eis, ex ore infantium, & lactentium diuinitus fuit illud nomen impositum, & ab eorum supradicto Fundatore, prophetico spiritu præscriptum.

Cur S. Hieronymi.

Ac appellantur Fratres Iesuati S. Hierony. quia ex magna deuotione, quam antiqui illi Patres, erga hunc pœnitentiæ spe-

ſpeculum ſemper pertulerunt, in eorum Congregationis Protectorem illum ſuſcipere decreuerunt.

Et poſtmodùm, per Alex. 6. tali nomine eos vocari fuit mãdatum, vt ex eorum Bulla, inter eorum Priuilegia poſita, apparet; adeò vt ex illo Pontifice ſemper poſtmodùm ab alijs Summis Pontific. Congregatio Ieſuatorum ſunt appellati.

Societatis Ieſu. Cuius vita, exactè reperitur ſcripta à R. P. D. Petro Ribadenrica eiuſdẽ Societatis.

SOcietatis Ieſu Ordinis Caput, & fundator fuit (vt teſtatur Greg. 13. in conſtit. ſua 102. Aſcendente Domino) Nobilis ille Ignatius de Loyola Hiſpanus, qui adiunctis illis ſecũ ſtrenuiſsimis Chriſti Ieſu commilitonibus, Petro Fabro, Iacobo Jayuez, Simeone Rodorico, Nicolao Bobadilla, ac Alfonſo Salmerone, & quibuſdam alijs, Italiam venit, anno Domini 1537. ſiuè 1540. vbi mirabilia per ipſos, in Augumentum Sanctiſsimæ fidei, animarumq; ſalutem, Deus in dies operando, ſtatuerunt Congregationem illam, non Ignatij, ſed Societatem Ieſu Chriſti appellare; adeò, vt inde Ieſuiti veniunt appellati. Quam Paulus 3. Farneſius Summus Pontifex, anno à Virgineo Partu 1545. confirmauit; multisq; eam poſtmodùm Priuilegijs locupletauit: vt etiam Iulij 2. anno 1550. Gregor. 13. in conſtit. 102. Aſcendente Domino, alijq; ſubſequentes Summi Pontifices fecerant.

Vt in cõſt. 21. Regimini.

Hi ergo ſupradicti quattuor alij Ordines, inter Mendicantes ſunt aggregati vt ſupra eſt dictum.

Participantes autem Mendicantium Priuilegiorum, ſunt ſequentes.

Canonici Regulares Lateranenſes.

CAnonici Regulares, Ordinis S. Auguſt. dicti Lateranenſes, ab Apoſtolis primùm (vt narrant hiſtorie) traxerunt originẽ, ſed poſtmòdum à B. Auguſt. fuit talis Congregatio, regulariter ordinata, cũ quibus Canonicis, ipſe (facto Presbytero à Valerio) ſecundum Regulã ab Apoſtolis traditam aliquandiu vixit. Qui cùm poſt aliqua temporum ſpatia, varias habuiſſent à laudabilibus viris Reformationes, ſecundumq; illas varia ſortiſſent nomina; inter alia, prima fuit iſta Congregatio Lateranenſis. Quæ tandem fuit reformata in templo S. MARIAE Frigionariæ, propè Ciuitatẽ Lucæ, anno 1407. à quodam Clerico nobiliſsimo Romano, nomine Bartholomæo, Illuſtriſsimæ familiæ Columnæ, vnà cum quodam eius Socio, nomine Iacobo de Auogradi V. I. Doctore excellentiſſimo; ſed prius per 800. annos, vſq; ad Bonifacium 8. fuerunt

Vt aiunt Poſſidoni[*] & Vincentius Belluacẽſ. in ſpec. doctrinal. lib. 19. c. 16. & D. Antoninus 2. part. hiſt. & alij.

in

in Ecclesia Lateranensi, à Gelasio, discipulo prius S. Augustini, & Summò Pontifice posteà creato, Instituti sub Regula D. August. semper viuentes; ex qua Ecclesia licèt in posterùm pluries essent eiecti, ac iterum regressi; tandem sub Six. 4. Summo Pontific. omnimodè illius possessionem amiserunt; non tamen titulum, & Priuilegia, vt ipse idem Pontifex eis concessit, vnà cum Monasterio S. MARIAE Pacis, in quo adhuc vsq; Romæ perseuerant.

Canonici S. Saluatoris.

CAnonici Regulares Congregationis S. Saluatoris, initiũ habuerunt in quadam Canonica vocata S. MARIA Reni, apud Flumen Reno, & propè ad duo milliaria Ciuitatis Bononiæ sita, in qua quidam Canonici cohabitabant, secundum Regulam D. August. viuentes; fuitq; talis Ordo ibi ab Innocentio 2. confirmatus, anno Domini 1136. & in hac Canonica perseuerauerunt vsque ad annum 1350. qua postmodùm à Militibus Ioannis Visconti, in obsidione Bononiæ deuastata, se intra Ciuitatem, in Canonica S. Saluatoris transtulerunt, in qua, vsque ad annum 1418. perseuerauerunt: qui postmodum vniti, cum quodam P. Stephano Senensi, & Socijs, ex Ordine Eremitarum Lecetti; & à Greg. 12. & Mart. 5. confirmati, habituq; Canonico induti, circa annum Domini 1408. & 1418. nomen sumpserunt Canonicorum sancti Saluatoris; adeò, vt eorum verum Principium est protractum ex præfata Canonica S. MARIAE Reni, & sancti Saluatoris Bononiæ, ac S. Saluatoris Licetti.

Vt testatur Aug. Manfreda Mantuanus huius Cögregat. Cano. in sua Apologia.

Cur Scopettini vocati sint.

Et licèt aliqui velint originem duci à S. Donato de Scopetto, propè Florentiam sito, & nunc iam diruto, & quòd proindè Fratres Scopettini essent vocati; veritas tamen est, quòd iste non fuit primò, sed quartò loco, tribus illis supra nominatis adiectus: vnde D. Antoninus in 2. parte suę histor. tit. 15. ait, quòd hęc Congregatio dicitur Scopettinorum, à dicto loco S. Donati, sed magis propriè S. Saluatoris. Itaq; hęc eorum appellatio Scopettinorum, fuit ab illo loco, in quo tunc inhabitabant, & non à primo initio; vt solet in pluribus Ciuitatibus obseruari, vt vocentur Religiosi à titulo illius Ecclesię in qua degunt, vt puta nos Capuccini, vocamur fratres sancti Eufemij in Ciuitate Neapol. ab Ecclesia illius loci, in quo habitamus, & sic etiam multi alij. Vndè principalis eorum titulus est S. Saluatoris, vt iam est dictum.

Mona-

MOnāchorū S.Benedicti Ordinem Montis Casini, ac sanctæ Iustinæ vocatum, ab ipso beatissimo Patriarca, in Subiaco primùm, ac in Monte Casino postmodùm sumpsisse primordia anno Domini circiter 530. neminem latet: Fuitq; postmodùm reformatus ab Odone in Abbatia Cluni, anno 913. & à Ludouico Balbo in Abbatia S. Iustinæ Ciuitatis Paduę anno 1410. Quiquidem Benedictus à Domino tales, tantosq; habuit ramos, vt breui temporis cursu, totum ferè, statutis temporibus, eorum Sanctitate, & disciplina, illustrarunt Orbem: & inter alios, fuerunt Congregationes, & Ordines, Montis Olíueti, Vallis Vmbrosę, Cistersiensium, Cartusiensium, Cęlestinorum, & aliorum, quos suprà Priuilegiorum Mendicantium Ordinum esse factos participes à Pio V. recensuimus. S. Benedicti. Reformationes Ordinis.

Et vt de singulorum Origine, aliquid (sicut de alijs fecimus) dicamus, est sciendum quòd.

MOntis Olíueti Congregationé, quidam Bernardus Tolomęi, cum duobus alijs Socijs Senensibus, fundare cepit in Monte Oliueto, propè dictam Ciuitatem Senarum ad is miliaria sito, anno Domini 1319. sub Ioanne 22. Summo Pontific. cuius iussu, Guido Petramala Episcopus Ciuitatis Aretij, visione prius B. Genitricis Dei MARIAE pręhabita, & habitum, quem nunc ferunt, dedit, & Regulam S. Benedicti obseruandam pręscripsit. Mōtis Oliueti.

VAllis Vmbrosæ exordium fuit Ioannes Gualbertus nobilis vir Florentinus, in quadam parte Montis Appennini, vocata Vallis Vmbrosa, propè Florentiam ad 20. miliaria, circa annum Domin. 1040. vel secundum alios 1060. Qui Ioannes, miraculis clarus, discessit è vita, anno nostræ salutis 1073. tempore Greg. 7. ac postmodùm ab istomet, siue à Calisto 2. Pontif. fuit in Sanctorum numerum collocatus. Vallis Vmbrosę.

CIrstersiensium (vt historiographi volunt) fuit auctor Robertus Abbas Abbatię Molismensis; quę Congregatio, à Monasterio primitus ędificato, in quodam loco Cirstertio dicto, tale nomen sumpsit: & post paululum temporis interuallum, à Diuo Bernardo, Clarauallense Abbate, sua doctrina, ac morum sanctitate adeò fuit illustrata, & sanctis institutis imbuta, vt meritò eius fundator posset appellari. Qui migrauit ad Dominum, anno salutis nostrę 1154. siuè 1194. sub Eugen. 3. Summo Pontif. & hęc Congreg. D. Benedicti Regulā obseruat. Cirstersiens.

Cartu-

Cartusiés. CArtusiensium, siuè Certusinorum, Diuus Brunus Alemanus, nobilis ciuitatis Agrippinæ, siuè Coloniæ, cum aliquibus alijs eius Socijs, auctor fuit, in quodam loco, nominato la Certosa, in territorio Granobiæ sito, anno Domini 1084. tempore Victoris 3. Sum. Pontifi. à quo loco Certosæ, Certusini postmodùm nuncupati fuere; qui Sãctissimus Brunus ædificata postmodùm, amplissima illa Abbatia in Prouintia Calabriæ, in Squillacensi territorio sita, migrauit ad Dominum anno 1101. in Cathedra Petri sedente Pascale 2 & anno 1520. à Papa Leone X. in Sanctorum num. fuit ascriptus.

camaldul. CAmaldulensium Congregationis fuit institutor, & caput, B. Romoaldus è Ciuitate Rauennæ oriundus, anno salutis 904. quæ Congregatio ex famosissimo illo Conuentu Camalduli, in territorio ciuitatis Aretij, Prouintiæ Tusciæ, ab ipso B. Romoaldo ædificato, nomen accepit Camaldulensis; & Regulam S. Benedicti obseruant.

Qui Romoaldus floruit multis miraculis clarus, anno à Virgineo Partu Millesimo, ac ætate annorum 120. ex hac luce discessit in Valle Castri Marchiæ Anconitanæ.

S. hierony. e Pisa. COngregatio Eremitarum S. Hieronymi è Pisa, originem habuit à B. Petro de Pisa, nobilissimæ prosapiæ, de Gambacorta, anno Domini 1380. quæ Congregatio Eremitarum S. Hieronymi vocari voluit, tùm ob incredibilem deuotionẽ, quàm semper in suo pectore gestauit erga hunc sanctum Ecclesiæ Doctorem Hierony. cùm etiam, vt hoc nomine insigniti, illius vestigia sectari, eius discipuli conarentur.

S. hierony. Hispan. COngregationis Eremitarum S. Hierony. Hispaniarũ Fundator, seu potius Reformator fuit, & Rector, Doctissimus quidam Lupus de Olmeto, Hispanus; qui in Vrbe, Ecclesiam S. Alexij in Monte Auentino sita, à Summo Pontific. obtinuit, ac faciendi, seu potius reformandi huiusmodi Congregationem impetrauit; eisq; quandam Regulam, ab operibus S. Hierony. collectam, obseruandam tradidit. Vel, vt aliqui alij volũt, Congregationem istam habuisse principium ab Eusebio Cremonensi, gloriosissimi Hierony. discipulo, cuius credũtur vestigia sequi Monaci de Guadalupo Hispan. sed potest esse, quòd isti essent reformati à supradicto Lupo, & diuisi ab ista Congregatione. Discessit ex hac vita Lupus anno 1433. anno 3. Eugen. 4. sepultusq; est in dicta Ecclesia S. Alexj.

Ordo

ORdo Cælestinorum, originem habuit, & nomen à Sanctissimo Petro de Morrone, dicto Papa Cęlestino V. creato anno Domini 1296. In quodam Monte propè Ciuitatem Sulmonam, vocato Magella; confirmationem illius obtinuit à Greg. 10. Ac è vita discessit, post Papatus renuntiationem anno 1296. sub Bonif. 8. Summo Pontif. & in Sanctorum num. fuit collocatus à Clem. 5. anno 17. à suo felicissimo transitu. Cælestini.

ORdo Fratrum Crucigerorum, à Ciriaco Episcopo Hierosolymitano, (qui fuit ille Iudas, qui Crucem Domini nostri Sanctissimæ Reginæ Helenæ præmostrauit) originem sumpsit, anno Domini 365. vt due Bullæ Alex. 3. & Alex. 6. testimonium ferunt: vel (vt Cronica Martiniana, & Sabellica aiunt) à Cleto 2. post D. Petrum, Summo Pontifice; Et licet, Ordo istæ pluries fuisset ob ingruentia Bella pęnitus ferè deuastatus, & iterum, atque iterum vigorosius reualidatus; Pius tamen 2. Summus Pontif. in Concilio Mantuæ celebrato anno 1466. ordinauit, vt fratres illius, habitu coloris cerulei azurrini induti pergerent (cùm alio, per prius colore eorum vestimentum esset) ac confirmauit etiam, vt semper pręmanibus Crucem gestarent; Ex quò indè In Antea, semper, & Crucem Argenteam, & talis coloris, habitum deferre consueuere. Ac postmodùm à Pio V. fuit iste Ordo approbatus, eorumque Priuilegia confirmata, ac plura alia concessa. vt in eorum Bullis patet. Cruciger

Et huius Congregationis adest in Hispania, Ordo Hospitalium Sancti Antonij Crucigerorum cum Stola: & Sasiiæ.

COngregatio Redemptionis, siue Mercedis, initium sumpsit in Ciuitate Barcinonæ in Hispania, tempore Clem. 4. Summi Pontificis, anno Domini 1264. Quæ redimendi Captiuos è Turcarum manibus habent officium, & induuntur habitu albo, cum Cappa ad similitudinem Carmelitarum, sed in pectore, à parte destera, scutum deferunt cum Cruce alba in campo Rubeo in parte superiori posita, & in parte inferiori, cum Aragoniæ Regni insignijs.

ORdo Sanctissimæ Trinitatis, (qui idem, vt supradicta Congregatio Redemptionis habet officium) Principium habuit à quodam F. Ioanne, in cuius sepulcro posito in Ecclesia S. Thomæ de Mori, Romæ in Monte Celio, vbi hu-

 iusmodi

iusmodi fratres habitant reperiuntur inscriptæ infrascriptæ litterę anno Dominicæ incarnationis 1197. Pontificatus vero D. Innocentij 3. anno primo, 15. Calend. Ianuarij, Institutus est, nutu Dei, Ordo Sanctissimæ Trinitatis, & Captiuorū, à Fratre Ioanne, sub propria Regula sibi ab Apostolica Sede concessa. Sepultus est idem Fr. Ioannes in hoc loco, anno Domini 1213. Mense Decembris 21. e quibus, & fundatoris, & temporis fundationis eius habetur cognitio, Induūtur isti habitu toto albo, cum Cruce quadam in pectore Azurrea & Rubea.

CONgregatio Clericorum Regularium, vocati Theatini, originem habuit, à Domino Petro Carrafa Illustri Domino Neapolitano; qui Episcopus Theatinus à Iulio 2. creatus, Episcopatui postmodum renuntiauit, ac cum tribus alijs nobilissimis viris, voto solenni facto obseruandi tria illa, quę alij Religiosi vouere solent, ante Principis Apostolorum Altare in Ecclesia eiusdem, Romæ anno nostræ salutis 1528. tempore Clement. 7. Theatinis Patribus initium dedit; qui ab ipso Episcopo Theatino, Theatini sunt appellati: verum quia (hac Congregatione principiata) fuit posteà à Paulo 3. Cardinalis factus, & post mortem Marcelli, Summus Pontifex electus, & Paulus 4. appellatus; Ideò à multis etiam Paulini sunt vocati; sed vniuersalius, Theatini.

CONgregatio Clericorum Ministrantium infirmis, hisce nostris temporibus sumpsit exordium ab admodum R. P. Camillo de sellis Theatinens. Diœces. anno à Virgineo Partu circiter 1584. qui cum quibusdam eius Socijs P. scilicet, Francisco Propeta. P. Bernardino Norcino. P. Curtio Lodi, & P. Blasio de opertis, huius Congregationis obtinuerunt approbationem à Six. V. Summo Pont. anno primo sui Pontific. & nostræ salutis 1586. vt in eius Bulla apparet: Ac postmodum à Greg. 14. anno Domini 1591. fuit innumeris decorata gratijs, Indultis, ac Priuilegijs, vt in Bulla illius qui pro gregis Dominici &c. fusius est videre; & nos infra, in tractatu Compendij de ea pluribus in locis dicemus. Qui P. Camillus adhuc viuit, & est Præfectus Generalis prædictæ Congregationis, maxima cum eius, ac suorum laude, animarum salutæ, Congregationisq; profectu.

Con-

Congregatio Clericorum Regularium vt Minorum principium habuit in hac Ciuitate Neap. ab admodum R. P. Augustino Adorno Ianuense cum aliquibus eius socijs, videlicet, Ioanne Francisco, & Fabritio Illustriss. Familiæ Caracciolorum. Sub Six. V. Summum Pontifice, anno Domini 1589. Fuitq; postmodum confirmata à Greg. 14. & à S. D. N. Clem. 8. Ac Priuilegia Patrum Theatinorum fuerunt ei concessa, & per consequens omnium aliorum Mendicantium per viam participationis. Et iam in hac Ciuitate Neap. Sacratissimum, & Antiquissimum Templum Sāctæ Mariæ Maioris, in continuis feruentissimis orationibus, alijsque carnis macerationibus, summa cum eorum laude, ac proximorum salute inhabitant. Qui quidem P. Augustinus Neap. biennio ferè post supradictæ Congregationis fundationem, Sanctissimo fine quieuit.

SVBMONITIO AD LECTORES.

AT hæc sic breuiter, pro enucleatione fundationis, & Originis supradictarum Religionum, ac Congregationum, dicta sufficiant; seruato semper maiore quo dignæ sunt honore, & laude à facundioribus alijs, & eruditioribus, vt decet explicando. Nihilque ex huiusmodi illarum relatione, seu prius, vel posterius fortè collocatione, suis Præcedentijs, vel Dignitatibus, nigredinis, siue degradationis apponere, meum vnquam animum fuisse, Nullus quæso suspicetur: Sed me potius, vel ad eum ordinem obseruandum, quem in Bullis, in supradictarum nonnullarum Religionum nominatione, seu collocatione reperi; vel ad declaraudum tantum, vtcumque breuiter potuissem, principalem circa hoc supranotatum intentum, simplicem, scilicet, earum fundationis, & originis dandi notitiam, simplicissima intentione vacasse. Licet enim illarum aliquæ, posteriores tempore, fuerint à me ante alias per prius fundatas collocatæ; Hoc tamen non fuisse factum scias, candidissime lector, pro eorum fundationibus; sed quia tali ordine, illarum Aliquas, Sūmis Pontificibus in suis Bullis placuit numerare, seu disponere, & Alias, principaliter inter quatuor Mendicantium Ordines aggregare. Quæ, cùm quoad hoc videātur aliquid plus, quàm

Quæ sunt Seru. B.M. S. Franc. à Paula. Societ. Iesu. S Hieron. Iesuat.

aliæ quæ sunt participantes tantùm, cum illis connexionis habere; Quid mirum, si sicut viciniores, aut propinquiores (vt ita dicam) in eorum participando Priuilegia; ita & in Ordine, etiam viciniores sint collocatæ? Omnia ergo quæso, qua ego motus fui animi sinceritate, & vos accipite, Deumq; pro me Omnium vestrum seruo indignissimo, Orate.

Distichon.

Accipe quæ potui: sed non quæ poße volebam:
Pectora contuitus: sustolle ad celsa polorum.

INDEX

SEQVVNTVR NOMINA SVMMORVM PONTIFICVM, QVI SVCCESSIVE

præfuerunt Ecclesiæ Romanæ à tempore, quo fundati sunt Ordines Fratrum Minorum, & Prædicatorum: quorum Pontificum Plures; immò ferè omnes, multa, vel saltem, aliqua concesserunt Fratribus Minoribus, & alijs Mendicantibus, prout in hoc Compendio liquidò apparet.

Et in margine apponuntur anni eorum Coronationis, & Obitus.

Anni Coronationis.		Anni Obitus.
1198	*Innocentius 3.*	1216
1216	*Honorius 3.*	1227
1227	*Gregorius 9.*	1241
1241	*Celestinus 4.*	1241
1242	*Innocentius 4.*	1254
1255	*Alexander 4.*	1261
1261	*Vrbanus 4.*	1264
1265	*Clemens 4.*	1268
1271	*Gregorius 10.*	1275
1275	*Innocentius 5.*	1276
1276	*Adrianus 5.*	1276
1276	*Ioannes 21.*	1277
1277	*Nicolaus 3.*	1280
1281	*Martinus 4.*	1285
1285	*Honorius 4.*	1287
1288	*Nicolaus 4.*	1293
1293	*Celestinus 5.*	1294
1294	*Bonifacius 8.*	1303
1303	*Benedictus 11.*	1303
1304	*Clemens 5.*	1313
1316	*Ioannes 22.*	1334
1534	*Benedictus 12.*	1342
1342	*Clemens 6.*	1352
1352	*Innocentius 6.*	1362
1362	*Vrbanus 5.*	1371
1371	*Gregorius 11.*	1378
1378	*Vrbanus 6.*	1389
1389	*Bonifacius 9.*	1404
1404	*Innocentius 7.*	1506
1409	*Alexander 5.*	1409
1410	*Ioannes 23.*	1415
1417	*Martinus 5.*	1431
1431	*Eugenius 4.*	1447
1447	*Nicolaus 5.*	1445
1455	*Calistus 3.*	1458
1458	*Pius 2.*	1464
1464	*Paulus 2*	1471
1471	*Sixtus 4.*	1484
1484	*Innocentius 8.*	1492
1492	*Alexander 6.*	1503
1503	*Pius 3.*	1503
1503	*Iulius 2.*	1513
1513	*Leo 10.*	1521
1522	*Adrianus 6.*	1523
1523	*Clemens 7.*	1534
1534	*Paulus 3.*	1549
1550	*Iulius 3.*	1555
1555	*Paulus 4.*	1559
1560	*Pius 4.*	1565
1566	*Pius 5.*	1572
1572	*Gregorius 13.*	1585
1585	*Sixtus 5.*	1590
1591	*Gregorius 14.*	1591
1592	*Clemens 8.*	

DIVISIO OPERIS.

COMPENDIVM HOC diuiditur in duas partes: in Primam, videlicet, et Secundam.

Prima pars protrahitur, vsque ad verbum Indulgentia, exclusiuè.

Secunda verò, vsque ad verbum Votum, inclusiuè.

Et post hãc partem, quædam ponuntur Bullæ, cum quibusdam alijs annotationibus, & benedictionibus, ac alijs; vt ibidem est videre.

Sciasq́; etiã in principio vniuscuiusq; istarum partium, apponi primò Indicem alphabeticum, dictionum, seu verborum. Ac deinde, alium indicem rerum notabilium, quæ in tali parte continentur. Postremò autem castigatio errorum, qui Calchographi incuria contigerunt.

DICTIONARIVS INDEX.

ALPHABETICVS *Primæ Partis.*

INDEX

INDEX
RERVM OMNIVM
NOTABILIVM,

Quæ in Prima, & Secunda Parte huius Compendij continentur.

Ac per easdem Alphabeticas Dictiones procedetur; & p.p. partem primam, & p. 2. partem secundam huius Compendij designabit, f. folium.

Abso-

INDEX.

Absolutio.

& quid

In Ab-

INDEX.

5. Qua-

Accedere ad Monasteria Monialium.

Alienatio Bonorum.

Altare.

Appellare.

Apostatæ ab Ordine.

Quod.

Baptizare.

Benedicere Ecclesiastica.

Bona.

Bulla.

Bullæ, quæ habentur in fine huius Compendij unà cum quibusdam Benedictionibus.

Capuc-

Canonica Portio.

Capitulum Generale.

Casus Reseruati.

Sed

INDEX.

Clausura Monialium.

Commissarius.

Ponun-

Communicatio Priuilegiorum.

Communicare.

Ad

Commutare.

Conceptio Virginis.

Concilium.

Concor-

Concordia.

Confeßiones, & Confeßores.

Conseruatores Ordinis.

Disposi-

Conueniri in Iudicio.

Conuentuales Fratres.

Correctio Fratrum.

positis

Corporalia.

Cruciata.

hoc

✠✠✠✠ multę

Custodes.

Decimæ.

Declarare.

Dare, cum declarat. Bullæ de largit. Muner.

INDEX.

Dispensatio.

Dispen-

Ecclesia Fratrum.

Ædificare.

Eijcere ab Ordine.

Electio.

Eleemosyna.

Episcopi.

Eucharistia.

Excommunicatio.

Exempti Fratres.

Exemptio.

F

Fratres,

Famuli Fratrum.

Festiuitates.

Generalis Minister.

Guardianus.

Gradus Scholastici.

H

Habitus Fratrum.

Hære-

Hæreditas, & Hæredes.

I

Finis Tabulæ.

COMPENDIVM PRIVILEGIORVM.

A VARIIS SVMMIS PONTIFICIBVS, & Apostolica Sede, Fratribus Minoribus, necnon, & alijs Fratribus Mendicantibus, ac Monialibus, & tertiarijs sibi subiectis, eorumq; ordinibus concessorum.

SECVNDO' EDITVM, CVM MVLTIS ADDITIOnibus, tàm ex Priuilegijs præfatorum Fratrum, denuò repertis, & obtentis; quàm ex Priuilegijs Fratrum non Mendicantium; quibus Fratres Minores, per nouam concessionem Clementis V I I. gaudere possunt; ac etiam ex contentis in Iure Canonico, quæ præfatos tangunt Fratres; alphabetico ordine, per quendam Fratrem Minorem Prouinciæ Sancti Iacobi, congestum.

ET NVNC PRIMO' A R. P. F. HIERONYMO A' SORBO CAPVCCINO REFORMATVM, FAELICITER INCIPIT.

A B B A S.

A SCIENDVM, quòd licèt Prælati fratrum Minorum, aliorumq; Mendicantium, Abbates minimè appellentur; nihilominus in priuilegijs huiusmodi fratrum continentur nonnulla, quæ ad Abbates pertinent. Ista autèm primò sunt quędam prohibitiones receptionis fratrum Minorum, aliorumque Mendicantium, ad ordines monachales trãsire volentium. Hæc verò, vt in loco magis congruo, ponuntur in dictione, Recipere. ¶ Et quia nunc fratres minores, per nouam concesſionẽ Clementis septimi, quæ habetur in dictione, Cõicatio priuilegiorum. §. 19. gaudent priuilegijs Ordinũ nõ Mendicantium, quorum aliqua cõcernunt Abbates, pro vt habetur infra varijs dictionibus, præsertim, Absolutio, Dispẽsatio, Officium diuinum, Interdictum: poterunt Prælati fratrum Minorum vti omnibus, concesſis Abbatibus Ordinũ monachalium. Collector

B

A CAP-

CAPVCCINI ANNOTATIO.

CIRCA probibitiones receptionis Fratrum Minorum, aliorumq; Mendicantium, ad ordines monachales, vel intra se transire volentium, aliquas ponam declarationes, secundum Conc. Trid. aliorumq; Summorum Pontificum decreta, infra in verbo, Recipere. Et quando, & quomodo Abbas possit conferre minores ordines, dicam etiam infra, in verbo, Ordines Sacri, in fine.

ABBATISSA.

¶ Distinctio concessionum subscriptarum.

Collector. EX infrascriptis concessionibus attinētibus ad Abbatissas, quædam concernunt earum electionem, & durationem; & habentur in §. vbi in margine ponitur ista dictio, Electio; aliæ verò pertinent ad earundem Abbatissarum officium, & facultatem; hæc autem continentur in §. vbi in margine ponitur hæc dictio, Clausura, vel Receptio.

1 Electio. INNOCENTIVS iiij. & postea Bonifacius viij. ordinauerunt, & præceperunt, vt electio Abbatissæ monialium Sanctæ Claræ, liberè pertineat ad conuentum. b. fo. 32. Et ffo. 33. concess. 35.

2 Electio. VRbanus 4. idem statuit quod Innocentius suprascriptus, ac multa alia cōcernentia officium Abbatissę; prout latè habetur in regula, quam ipse ordinauit pro monialibus S. Claręrubrica 22, vide ibi. fol. 289. tractatu 3. Et ffo. 298. tract. 2.

3 Ex iure cōmuni. Electio. BOnifacius 8. statuit, vt cum Abbatissæ fuerit electio faciēda, nulla monialis, nisi duodecimum annum peregerit, & professa fuerit, tacitè, vel expresse, ad eligendum cum alijs admittatur; nec in Abbatissam, aut Priorissam, vbi per Priorissam monasterium gubernatur: nec de cetero eligatur aliqua, nisi tricesimum annum compleuerit, & expresse professa fuerit ordinem regularem. Habetur in iure communi. c. Indemnitatibus lib. 6. vbi multa alia ponuntur attinentia ad huiusmodi electionem, quæ longum foret hic ponere. Vide ibi.

Per Con. Trid. ordinatur vt non eligatur nisi 40. ann. attigerit sess. vlt. c. 7.

4 EVgenius 4. ordinauit, quòd sicut Abbatissæ, & aliæ sorores, & earum Prouisoræ ad hoc deputatæ, tenent claues, quibus ab intra portæ monasteriorum clauduntur: sic per Confessores, aut alias honestas personas, per Ministros generales, aut prouinciales deputandas, ex parte exteriori, habeantur claues, & conseruentur. b. fo. 42. Et ffo. 39. conce. 44.

¶IDEM

A ¶IDEM Eugenius statuit, quòd in electione, & creatione Abbatissarum, seu Ministrarum, vel Matrum ordinis Sanctę Claræ, & tertij ordinis, illæ tantùm, ex monialibus, vel sororibus, vocem habeant, quæ per annos tres, vel circa, in earundem monasterijs, vel collegijs fuerint: in qua electione maior pars votorum, ad minus medietatem superans, debeat conuenire. b. fo. 46. Et ffo. 42. conce. 47. 5 Electio. Pro monialibus Sanctæ Claræ & tertij ordi.

NIcolaus 5. statuit, & ordinauit, quòd electiones Abbatissarum, seu Matrum monialium, quæ à maiori parte earum numero dumtaxat, factæ fuerint, sint, & censeantur canonicæ. Ac quòd ad ipsorum monasteriorum, seu domorum moniales, aut sorores, ordinem ipsum professas, etiam quæ per triennium, vel circiter, in prædictis monasterijs moram traxerint, spectent, & pertineant. b. fo. 48. Et ffo. 43. conce. 48. 6 Electio. B

¶IDEM Nicolaus statuit, quòd prædictarum Abbatissarum, seu Matrum monialium dignitates, vel officia, per annum tantùm durent in partibus cismontanis scilicet, Italiæ, & alijs ei annexis; temporeq; illo decurso, etiam si iustas renunciationes non fecerint, vacent, ac vacare censeantur. Et quòd in fine huiusmodi anni, à die electionis earum computandi, teneantur, sub excommunicationis pœna, ipso facto (si contrafecerint) incurrẽda, renunciare regimini, & administrationi monasteriorum, seu domorum earum; ac sigillum, & claues monasteriorũ, & officinarum restituere in manibus Prouincialium fratrum minorum, illarum prouinciarum, in quibus monasteria, & loca ipsa cõsistunt; vel saltem in manibus Visitatorum monasteriorum, seu domorum huiusmodi, per eosdem Prouinciales in congregatione fratrum deputandorum, & ad id, ab eisdem Prouincialibus, potestatem habentium. Et hoc voluit fieri in presentia sororum, seu monialium, ad id specialiter vocatarum. b. fo. 48. & ffo. 43. conce. 48. Et fffo. 40. conce. 128. 7 Electio. C Excommunicatio. Renũciari D

¶IDEM Nicolaus statuit, quòd prædictæ Abbatissæ, nec simul omnes moniales, possint aliquam ad religionem, vel professionem recipere; nisi de Prouincialis, aut Visitatoris expressa licentia. Nec similiter recipere præsumant aut valeant aliquem in capellanũ, vel receptum retinere; nisi à Prouinciali, vel Visitatore, pro idoneo reputatus fuerit. b. fo. 48. & ffo 43. conce. 48. 8 E Receptio ad habitũ, vel professionem.

LEo 10., vt monasteria monialiũ debite regantur & gubernentur, ac illorum Abbatissæ circa officium sibi commissum, summa cum diligentia, omniq; sanctimonia, si non diuino 9

amore, amotionis saltem metu, semper intentæ existãt, statuit, A
& mandauit; vt annis singulis à Prouincialibus, seu earum Visitatoribus, Abbatissæ, ministerij, seu officij absolutionem, à dictis Visitatoribus, iuxta desuper Vrbani 4. editam constitutionem, petere teneantur. Nedum id verbo, sed etiam facto, realiter, & cum effectu faciendo. Ac etiam statuit, quòd si eisdem Visitatoribus videbitur; & ipsa necessitas, ac monasterij exegerit reformatio, acceptare cum effectu debeant. Et quòd huiusmodi Abbatissę, officium, in ipsius Visitatoris manibus, dimit- B
tere teneãtur; ita vt mera, & libera eidem Visitatori remaneat facultas, eisdem sororibus, seu monialibus, sub excommunicationis sententia, & alijs sibi visis sententijs, censuris, & pœnis, præcipiendi, vt circa alicuius Abbatissæ electionem intendere debeant; aut aliâs, iuxta ipsius prædictæ cõstitutionis verba, & tenorem, procedendi. Et monialem, quæ Abbatissæ ministeriũ huiusmodi gessit, iuxta excessus exigentiam, corrigendi, & castigandi; ac censuras, & pœnas huiusmodi, iteratis vicibus, ag- C
grauandi, & alia in premissis necessaria, seu quomodolibet opportuna faciendi, & exequendi. b. fffo. 40. conce. 128.

Collector. ¶ Aduertendũ est, quòd quia circa prędicta, quotidie fiũt nouæ impetrationes, seu prouisiones, & innouationes; ideo in his nullus decipiatur, credens omnia huiusmodi esse necessariò seruanda; præsertim, quia aliqua ex eis fortè nunquam fuerunt moribus vtentium admissa, præcipuè quò ad durationem D
officiorum, & ætatem eligentium, &c.

☞ CAPVCCINI ANNOTATIO.

CIRCA clausuram, & quomodo, & quando possit intrari, vide Concil. Trid. sess. 25. in cap. 5 & plenius infra in verbo, Clausura monialium, in glossa nostra.

In § . 5. *Circa huiusmodi prohibitionẽ, sunt attẽdẽda ea, quæ à Sacr. Cõc. Trid. sess. 25. tit. de Reg. & Monial. in cap. 6. cũ seq. iubẽtur in electionibus earum*

Cõcil. Tri. sess. 25. c. 6. & 7. de Regul. *obseruari, videlicet, vt per vota secreta fiãt, ita vt singulorũ eligentiũ nomina nunquã publicẽtur; & Abbatissa, & Priorissa, & quocunq; alio nomine Præfecta, vel Præposita appelletur, eligatur nõ minor annis quadraginta, & quæ octo annis, post expressam professionẽ, laudabiliter vixerit; quod si his qualitatibus non reperiatur in eodẽ Monasterio, ex alio eiusdẽ ordinis eligi possit. Si hoc etiã incõmodũ Superiori, qui electioni præest videatur, ex hijs, quæ in eodẽ Monasterio, annũ trigesimũ excesserint, & quinq; saltẽ annis, post professionẽ, rectè vixerint, Episcopo, vel alio superiore cõsẽtiẽte eligat.* E

A *Is verò, qui electioni præest, Episcopus, siue alius superior, claustra monasterij non ingrediatur; sed antè cancellorum fenestellam, vota singularum audiat, vel accipiat. In reliquis, seruentur singulorum Ordinum, vel Monasteriorum constitutiones.*

Papa Gregorius XIII. in const. 84. anno 1583. emanata, omnes Abbatissas in vita, ad triennium reduci iubet; quo triennio finito, omni careant authoritate; ac regimine, & administratione Monasterij, per triennium, à die finitæ administrationis incboandum, abstineant; quo elapso, B *seruata eadem forma supradicti Conc. Trid. iterùm, & pluries eligi possint.* In §.7.

Circa tempus suscipiendi habitum à puellis, Deo dicandis, in Conc. Trid. sess. vlt. de Regul. c. 17. mandatur, vt sit maior duodecim annis, & non antè habitum suscipiat. Tempus suscipiendi habitum.

Et quòd professionem non emittat, antequàm explorauerit Episcopus; vel eo absente, vel impedito, eius Vicarius, an coacta, vel seducta fuerit. Exploratio voluntatis.

Et in ca. 18. habetur quòd si quis coegerit mulieres ad ingrediendũ Mo- C *nasterium, vel ad emittendam professionem; vel si quis impedierit, sine legitima causa, ne ingrederentur, vel professionem emitterent, sancta Synodus illum anathemati subijcit.* Cõtra eos qui cogerẽt eas intrare monasteriũ.

Est hic aduertendum, quòd Pius V. concessit monialibus Regulæ sancti Dominici, vt Nouitiæ, in articulo mortis, etiam ante tempus probationis, possint emittere professionem; & decedentes (quatenus tamen in ætate legitima, vt supra, requisita à Conc. Trid. constitutæ sint) consequantur Indulgentiam plenariam, in forma Iubilei. Quæ Constitutio fuit emanata in D *anno 1570. & ponitur à Reuerendissimo Passarello, in tractatu priuilegiorum Minimorum fol. 123. vnde, per communicationem priuilegiorum, conceditur hæc facultas alijs monialibus, sub aliorum mendicantium regulis militantibus.* Pro nouitiis. Passarellus.

Et in cap. 10. eiusdem Sess. 25. mandatur, vt præter ordinarium Confessorem; alius extrà ordinarius ab Episcopo, & alijs Superioribus, bis aut ter in anno offeratur, qui omnium confessiones audire debeat. Et aduertendum, quòd Leo statuit, vt monialium Confessores, vltrà triennium non durent, vt habetur infrà in Verbo moniales. §. 28. Concedatur eis; cõfessor extrà ordinarius.

E

ABSOLVTIO.

¶ *Distinctio generalis materiæ absolutionis, inferius annotatæ.*

QVoniam multa valdè, ac nimis diuersa, pertinentia ad materiam absolutionum, reperiuntur in priuilegijs fratrum, quæ si insimul ponerentur, non modicam causarent prolixitatem, & confusionem; ideò opere precium visum est, huius- Collector.

modi materiam ſic diuidere, quòd primò ponantur per ſe, ea A quæ attinent ad abſolutiones fratrum inter ſeipſos; ac deinde alia quæ perſonas ſæculares concernunt.

ABSOLVTIO QVOAD FRATRES.

¶ *Diſtinctio materiæ infraſcriptæ.*

Collector. INnter conceſsiones pertinentes ad abſolutiones fratrum inter ſeipſos; quædam concernunt abſolutionem ordina- B riam, quæ quotidie poteſt exerceri, cum opus fuerit; huius modi conceſsiones ponuntur primo per ſe, procedendo per ordinem prout fuerunt ſucceſsiuè conceſſæ: aliæ verò conceſsiones pertinent ad abſolutionem extraordinariam, qua, ſcilicet, ſolùm certis diebus poſſunt fratres vti. Iſtæ ſunt abſolutiones plenariæ, licet non æquales, vt infra patebit. quæ autem ponuntur ordinatè ſecundo loco. In omnibus autem infraſcriptis conceſsionibus abſolutionum ſic proceditur, quòd pri- C mo ponuntur conceſsiones attinētes directè ad fratres minores ac deindè adduntur aliȩ conceſsiones, quȩ alijs fratribus mendicantibus factæ reperiuntur.

ABSOLVTIO ORDINARIA QVOAD FRATRES.

1 Excommunicatio. INNOCENTIVS Quartus conceſsit Generali, & Prouincialibus Miniſtris, vt eos, ex fratribus ſuis, qui pro iniectione manuum in ſeipſos, incurrerint excommu- D nicationis vinculum; aut in id ante ſuſceptum habitum inciderint, vel alias ſunt excommunicati, valeant abſoluere; niſi adeò graues, & enormes ſint exceſſus, quòd meritò ſint ad ſedem Apoſtolicam deſtinandi. B. fo. 104. conc. 219.

2 Excommunicatio. ALexander Quartus conceſsit, fratres minores poſſe abſolui a ſuis Miniſtris, & Cuſtodibus, quando incurrunt excommunicationem maiorem, participando cum excommunicatis, quando aggrauata eſt ſententia. b. fo. 61. Et fo. 64. E conce. 74.

3 De cuſtodibus & guardianis. CLemens Quartus conceſsit, quòd Cuſtodes, & Guardiani fratrum Minorū qui ſecūdum ſtatuta dicti ordinis aliter qnàm per electionem inſtituuntur, poſt inſtitutionem, ſeu prouiſionem de ipſis factam, curam animarum fratrum ſibi ſubditorum habeant, ipſoſq; ligare, ac ſoluere poſsint; iuxta ipſius ordinis inſtituta. B. ffo. 56. Et fo. 139. conce. 309.

¶ In

A ¶ In Mari magno fratrum Carmelitarum extenditur prædicta concesſio ad Priores prouinciales & locales, ſeu conuentuales, & alios Officiales, qui ſecundum eiuſdem ordinis inſtituta, aliter quàm per electionem, a Generali dicti ordinis inſtituuntur. Et ſic, ratione communicationis priuilegiorum, idem iudicium erit de Prouincialibus, & alijs Officialibus ordinis Minorum. Collector.

¶ Item Clemens 4. cōceſsit Generali, & prouincialibus Miniſtris, eorumq; Vices gerentibus, & Cuſtodibus, vt ſuo volentes aggregari conſortio, ſcilicet, volentes ingredi ordinem, qui ſuſpenſionis, vel interdicti, vel excommunicationis ſententijs, a iure, vel a iudice promulgatis generaliter, ſint ligati, abſolutionis beneficium, obſeruata forma canonica, impartiri, ipſosq; in fratres recipere valeant. Ac eos, qui poſt aſſumptum habitum, vel profeſsionem emiſſam, recoluerint ſe talibus in ſeculo fuiſſe ſententijs inodatos, ſecundum formam prędictam, valeant præfati Prælati, ac illorum Vices gerentes abſoluere, & cum irregularibus diſpenſare, ſi forſan talibus inodati ſententijs, vel in locis interdicto ſuppoſitis, diuina præſumpſerint officia celebrare, vel ordines recipere. Ita tamen, quòd ſi aliqui ex talibus, eiſdem ſententijs, propter debitum, ſint aſtricti; ſatisfaciant vt tenentur. Voluit tamen, quòd niſi præfati mox ordinem intrauerint (etiam ſi ſuper hoc eis induciæ à prælatis eiuſdem ordinis concedantur) eò ipſo, in priſtinas ſententias, à quibus eos abſolui contigerit, relabantur. B. fol. 56. & ffol. 140. conce. 320. 4 (B) Pro nouitijs. Excommunicatio. Pro profeſſis. (C) Diſpenſatio. Sed circa abſolutionem nouitiorũ nũc aliter eſt obſeruãdũ vt dicã infra in verbo abſolutio extraordinaria quoad fratres in §. 3. (D)

¶ Idem ad litteram habetur in Mari magno prædicatorum. b. ffo. 236. conce. 550.

¶ Idem Clemens in Mari magno inhibuit vniuerſis fratribus ordinis minorum, ne aliquis eorum (niſi neceſsitatis vrgente articulo) alijs, quàm Prælatis ſuis peccata ſua confiteri præſumant, vel alijs eiuſdem ordinis ſacerdotibus; niſi ſecundum regulam, & ipſius ordinis inſtituta. b. fo. 58. Et ffo. 142. cōce. 337 5 Prohibitio (E)

¶ Idem habetur, quo ad Carmelitas. b. ffo. 186. conce. 475. Et quo ad fratres prædica. b. ffo. 238. conce. 563.

¶ Idem Clemens, vniuerſis eccleſiarum Prælatis, & alijs inhibuit, ne cōfeſsiones fratrum Minorum inuitis eorundem fratrum Prælatis, audire præſumant. b. ffo. 142 conce. 338. 6

¶ Idem Clemens conceſsit, vt Generalis, & ſinguli prouinciales Miniſtri, & eorum Vicarij, ac etiam Cuſtodes, in prouin- 7

cijs,& custodijs sibi commissis; prędictis fratribus ibidem constitutis, nec non fratribus alijs eiusdem ordinis, interdum ad eos declinantibus vndecunq;, absolutione,& dispensatione indigentibus; siue priusquàm intrauerint ordinẽ, siue post in casibus excesserint; pro quibus excommunicationis, vel interdicti, aut suspensionis incurrerint sententias, a iure, vel a iudice generaliter promulgatas, & huiusmodi sententijs innodati; aut in locis suppositis interdicto, diuina officia celebrantes, vel suscipientes ordines, sic ligati, notam irregularitatis incurrerint; absolutionis,& dispensationis beneficium valeant impartiri; nisi adeo fuerit grauis, & enormis excessus, quòd sint ad sedem Apostolicam meritò destinandi. Ac similiter concessit, quòd fratres, quos Generalis, & prouinciales Ministri, & eorum vicarij, ac etiam Custodes, in proprios habuerint confessores, possint eis absolutionis,& dispensationis beneficium impartiri. b. fo. 57. Et ffo. 140. conce. 318. & 319.

Excommunicatio. Dispensatio. Pro pręlatis.

¶ Similem concessionem habent fratres Prædicatores, nisi quòd sua extenditur ad priores conuentuales. b. ffo. 236. conce. 548. Idem habetur quoad Carmelitas. b. ff. 180 conce. 432.

Collector. ¶ Casus, pro quibus fratres ad Apostolicam sedem sunt meritò destinandi, specificantur à Sixto 4. prout ponuntur infra. §. 13.

Collector. ¶ ADVERTENDVM est circa duas concessiones suprapositas immediatè, quòd auctoritas,& facultas, quę superius continetur, extenditur in Mari magno fratrum ordinis prædicatorum, ad Priores cõuentuales, & Vices eorum gerentes in conuentibus, ac locis eis commissis; sic quòd Prior conuentualis, & eius Vicarius, tantam potestatem habet circa absolutiones censurarum, & dispensationes irregularitatum, quo ad suos subditos; quantam Prouincialis, quo ad totam Prouinciam. b. ffo. 236. cõce. 548. Ex hoc verò sequitur, quod similem auctoritatem habebunt Guardiani, ac eorũ Vicarij, respectu suorũ subditorum & aliorum fratrum ad eos declinantium; nisi per superiores Prælatos limitetur, seu restringatur huiusmodi auctoritas, prout in ordine fieri consueuit. ¶ Notandum est etiã, quòd per Bullã aureã fuit restricta præfata auctoritas ad Generales, & eorum vicarios, & ad illos, quibus ipsi ducerent committendum duntaxat. Sed postèa, per quodam breue, fuit concessum prædictis fratribus prædicatoribus, quòd possint absoluere, ac dispensare, iuxta concessionem, quam habebant ante dictam restrictionem; vt patet infra. §. 34.

Nota pro guardianis & vicarijs.

¶ Opor-

A ¶ Oportet insuper aduertere, quòd Vicarij, de quibus supra fit mentio, quò ad fratres prædicatores (iuxta consuetudinẽ eorum) intelliguntur illi, qui propter mortem, vel defectum Prioris, habent regimen conuentuum. Et quo ad fratres minores, simili modo intelligendum est de illis fratribus, qui communiter dicuntur Præsidentes, & non de communibus Vicarijs.

¶ Volo clarius loquẽdo dicere, quòd fratres Ordinis prædicatorum habuerunt, post dictam restrictionem, quodam Breue,
B pro toto suo ordine, per quod ipsis fuit concessum, quod Generalis, & Prouincialis, & sui Vices gerentes absoluerent, & dispensarent, sicut ante restrictionem. Priores verò cõuentuales, solum possent absoluere, in ijs, in quibus sedes Apostolica non esset meritò consulenda; & dispensare in irregularitatibus cõtractis ex censuris, prout antiquitus, ante Sixtum, ipsis, & nostris Guardianis erat cõcessum. Et sic Vicarij mãserunt exclusi omnino. Postèa fratres præfati ordinis prædicatorum regno-
C rum Castellæ, & Legionis, habuerunt copiosiorem concessionem, per quam possunt, quicquid poterant ante restrictionem supradictam. Veruntamen dicunt ipsi, quòd quò ad istas absolutiones, & dispensationes, nunquàm Vicarius, vel Subprior, se intromittit; nisi à suo superiori specialiter sibi committantur. Et sic videtur, quòd nunquàm præfata facultas pro Vicarijs, fuit ab ipsis admissa. Et ità erit, ac si nunquam fuisset concessa. Sed quando conuentus caret Priore, seu vacat, tunc solùm-
D modo Præsidẽs vtitur illa. Et sic soluitur quæstio de nostris Vicarijs, superius tacta. Et cum per supradictum Breue, possint Priores conuentuales absoluere, sicut ante restrictionem, & de facto sic vtantur, idem poterunt Guardiani præfatorum regnorum; nisi quò ad legitimationem bastardorum; quia solùm fit per Prouincialem, vel Capitulum.

BOnifacius octauus statuit, quòd Religioso, qui manus violentas in clericum sæcularem iniecit, ne, hoc prætextu 8 Ex iure cõmuni.
E habeat materiam euagandi, possit ab Episcopo, eo casu, absolutionis beneficium exiberi: quæ sæculari clerico posset, si alium clericum percussisset, videlicet quando leuiter percussit: secundum glo. ibi. In eo casu. Habetur hoc in c. Religioso: de sententia excommunicationis. lib. 6.

¶ IDEM Bonifacius statuit, quòd si Episcopus, seu Prælatus suo subdito concesserit, vt possit sibi eligere confessorem idoneum, ille quem is elegerit, in casibus, qui eidem Episcopo, seu 9

Prælato specialiter reseruantur; nullam habeat penitus pote- A
Nota.
statem: cum in generali concessione illa non veniant, quæ non

Nisi consuetudo esset nota, & per Tacitũ consensum approbata à superiore, vt inq̃t Medin. Cod. de confessor. fol. 85. col. 1.

esset quis verisimiliter in specie cõcessurus. Et similiter statuit, quòd nulla posit consuetudine introduci, quòd aliquis, præter sui superioris licentiam, cõfessorem sibi eligere valeat, qui eum posit absoluere vel ligare. Habetur in c. Si episcopus: de pęnitentijs & remissionibus. libro. 6.

10 Particularis pro regnis castellæ.

Pro profes sis & Nouicijs.

Pro oblat.

EVgenius Quartus concessit fratribus minoribus obseruantibus prouinciarum regni Castellæ, quatènus singuli Præ- B
lati dicti ordinis, quocunque nomine censeantur, & Confessores per huiusmodi Pręlatos deputati, singulorum conuentuum, locorum, & eremitoriorum, possint omnes, & singulos fratres professos, conuersos, atque nouitios, habentes animum profitendi; necnon perpetùo donatos, seu oblatos præsentes, & futuros, & quoscunque, pro tempore, familiares, seruitores, officiales, & continùe commensales, domorum, conuentuum, lo-
corum, siue eremitoriorum supradictorum, ab omnibus, & sin- C
gulis peccatis, criminibus, excessibus, & delictis; præterquàm Sedi Apostolicę destinatis casibus; & ab omnibus, & singulis huiusmodi censuris supradictis, quas ex ignorantia, vel inaduertentia incurrerint, absoluere, eisq; Eucharistiæ sacramentum,

Sacramenta.

ac Extremę vnctionis, & alia Ecclesiastica sacraméta ministrare, toties, quoties necessarium fuerit, vel opportunum. Ipsiq;

Pro prælatis.

Prælati, omnia, & singula supradicta, alijs ipsius ordinis præ-
sbyteris committere, ac in præmissis omnibus, & singulis, cum D
facultate præmissa, confessores sibi eligere, & electos mutare, auctoritate prædicta valeant: Constitutionibus Apostolicis, ac ipsius ordinis institutis, & ordinationibus, cęterisq; in contrarium facientibus, non obstantibus quibuscunque. Et quod gratia hæc sit perpetua. o. ffo. 61. Et fo. 64. conce. 85.

Collector.

¶ Sciendum, quòd præfata concessio fuit postèa per Pium. 2. extẽsa ad totam nostram familiam cismontanam. ¶ Sed ad hoc,
quòd præfati habeant prædictam gratiam, tenentur dicere, per E
vnum annum, singulis septimanis, semel, Psalmos pænitentiales; prout infra ponitur latius, in dictione Absolutio extra ordinaria quò ad fratres post. §. 3. Et sic faciendo, proderit eis

Nota.

huiusmodi gratia pro duobus. Primò, pro absolutione à censuris, ignoranter, vel inaduertenter incursis; Secundò, pro absolutione à casibus reseruatis Episcopis. Et hoc quò ad seruitores fratrum. Nam qùo ad cæteros alios, hic nominatos, sine

A isto onere, per alia priuilegia est concessum. ¶ Est etiam aduertendum, quòd iam cessat altercatio illorum; qui dicebant, quòd per istã concessionem poterant fratres absolui a casibus reseruatis ministris, cùm, auctoritate Apostolica, sit contrariũ declaratum; præsertim in capitulo generali Burdegalensi; sicut ponitur infra in dictione, Absolutio extra ordinaria, quò ad fratres post. §. 10.

NIcolaus Quintus cõcessit, quòd Confessores Monialium 11
B S. Claræ, seu alius frater eiusdem ordinis, ad hoc per Prouincialem pro tempore deputatus, in omnibus, & per omnia, iuxta formam, & tenorem priuilegiorum, & concessionum eisdem monialibus, qùo ad ipsarum personas, a sede Apostolica, seu aliâs quomodolibet concessorum, in omnibus, præterquàm dictæ sedi casibus reseruatis, quoties fuerit opportunum, eas absoluere possint. Necnon ipsarum seruitrices (si id petierint humiliter) a quibuscunque excommunicationis, suspensionis, C & interdicti, alijsq; sententijs, censuris, & pœnis ecclesiasticis, quibus pro tempore innodatæ fuerint, iniungendo quæ iniungenda fuerint, absoluere, eisq; Eucharistiæ, & extremæ vnctionis sacramenta ecclesiastica ministrare, liberè, & licitè valeant; Diœcesanorum locorum, & cuiuscunq; alterius licentia minimè requisita. b. fo. 49. Et ffo. 43. conce. 48.

Pro monialibus Sãctę Clarę.

Pro seruitricib⁹ monialium.

Sacramẽta

SIxtus Quartus concessit, quòd Moniales Sanctæ Claræ primæ regulæ, Collectaneæ nuncupatæ, possint absolui à Mi- 12
D nistris, seu Visitatoribus, & Confessoribus earum, ab omnibus criminibus, pœnis, & censuris, etiam sedi Apostolicæ reseruatis, quoties opus fuerit. o. ffo. 261. concessione. 678.

¶ Præfata confessione possunt gaudere Moniales. S. Claræ secundæ regulæ, sub obedientia fratrũ Minorũ degentes, virtute communicationis priuilegiorũ quæ habetur in dictione, Communicatio priuilegiorũ §. 5. Sed tàm quò ad primas, quàm quò ad secundas, est limitata, respectu casuum reseruatorum Mi- E nistris, prout habetur in dictione, Absolutio extraordinaria, quò ad fratres: post. §. 10.

Collector.

SIxtus Quartus circa litteras Clementis. 4. suprapositas in 13
§. 3. quibus cõcesserat Ministris, Vicarijs, & Custodibus fratrum minorum, facultatem absoluendi, & dispensandi fratres eiusdem ordinis; nisi talia perpetrassent, propter quæ essent meritò ad sedem Apostolicam destinandi; declarauit, duntaxat esse ad sedem Apostolicam meritò destinandos, hæreticos, relapsos,

Declaratio casuum reseruatorum Papę.

Aduerte ꝙ etiã pro relapsis in

hęresim habetur concessio infra §. 18. relapsos, scismaticos, & qui litteras Apostolicas falsificassent, A aut ad infideles prohibita detulissent. Sed in reliquis omnibus, etiam simoniæ prauitate irretitis, posse per illos, quibus inibi conceditur, absolutionis, & dispensationis beneficium, iuxta casuum exigentiam impartiri.b. fo. 59. Et ffo. 143.conce.345.

Collector. ¶ Aduerte, ac benè nota, quòd ista concessio videtur expirasse per mortem concedentis. Et idem de omnibus concessionibus, tangentibus prædictum processum Bullæ Cœnæ Domini; cùm quolibet anno, ille processus cẽsurarum, de nouo promulgetur, cum noua reseruatione prędictorum casuum; & cum maximis censuris contra absoluentes, ponendo ibi expresè. Non obstantibus priuilegijs, &c. etiam ordinibus mendicantibus B

Nota. concessis, & alijs sufficientibus derogatorijs. Vnde tempore primi capituli generalissimi, consultus super hoc Reuerendissimus Dominus Cardinalis Alexandrinus, qui, & Præpositus appellatur, respondit reuerendo patri bonæ memoriæ fratri Martiali Boulier, qui fuit generalis Vicarius fratrum minorũ C cismontanorum, dicens; quòd Prælati nostri non poterant absoluere fratres suos, non solùm ab illis quattuor casibus contentis, seu exceptis in mari magno; sed nec ab aliquo alio in Bulla Cœnæ contento. Et quòd illa concessio, vel declaratio Sixti in dicto mari magno, potuit valere in vita sua; quia licet faceret procesũ quolibet anno, semper tñ intẽdebat excipere fratres (prout ipse concesserat;) nisi in dictis quattuor casibus. Propterea Reuerendissimus Pater Generalis prouideat, vel D faciet ipse, cum alijs Generalibus aliorum ordinum, quòd ponatur semper in Bulla Cœnæ Domini exceptio religiosorum, qùo ad fratres suos; vel præcipiat, vt quolibet anno, Procurator ordinis, seu Commissarius curiæ, transacta die Iouis sancti, post promulgationem cẽsurarum, obtineat facultatem absoluendi ab illis casibus omnes fratres, & alias personas, super quas Pręlati nostri habẽt auctoritatem, scilicet moniales, tertiarios vtriusq; sexus, oblatos, famulos, & domesticos. E

14 Dispensatio. ¶ IDEM Sixtus concessit Prouincialibus, vt possint absoluere omnes fratres suos à censuris, & sententijs ecclesiasticis, ac etiam cum eis dispensare, secundum tenorem concessionis Clementis 4. scilicet superius positæ §. 7. non obstante limitatione, seu restrictione per eundem Sixtum postmodũ facta: quã idem, solum ad ministrũ generalẽ, & eius vicarios limitauerat, & restrinxerat, scilicet in Bulla aurea. b. fo. 54. Et ffo. 50. cõce. 55

¶ Ad-

A ¶ Aduertendum est circa huiusmodi concessionem, quòd præ- Collector.
dicta auctoritate carent custodes, nisi eis specialiter committatur à Ministris; quia non sunt nominati in concessione. Veruntamen per communicationem priuilegiorum fratrum Prędicatorum, vbi continetur, quòd Prælati, qui sunt medij inter Generalē, & Guardianos, possint quicquid Prouinciales Priores poterunt; sicut antea poterant nostri Custodes. Et Custodes Hispaniæ possunt idem, per aliam communicationem, sci-
B licet Congregationis Hispaniæ, & Lombardiæ, prout habetur infra in dictione, Communicatio Priuilegiorum. §. 13. Et idem de Guardianis, sicut supradictum est post. §. 7.

¶ IDEM Sixtus ordinauit, quòd fratres Minores obser. non 15
possint absolui de Casibus reseruatis ministris; nisi de licentia Prohibitio
Generalis, aut eorundem Ministrorum, seu Vicariorum Pro- Casus reseruati.
uincialium; nō obstantibus litteris eiusdem Sixti, sub quacunq; verborum forma eisdem fratribus concessis; cæterisq; contrarijs quibuscunque. b. fo. 54. Ex ffo. 50. conce. 55.

C INnocentius Octauus declarauit, fratres Minores non pos- 16
se, nec debere eligere Confessores; nec à casibus reseruatis Prohibitio
absolui, vigore Bullæ Cruciatæ, quam ipse dederat in Hispa- Cruciata.
nia; nisi de consensu, & beneplacito suorum Prælatorum Prouincialium, seu Generalium; & quòd quæcunq; alia absolutio, quòad fratres, irrita sit; & inanis, b. fo. 56. Et ffo. 52. concessione. 59.

¶ Sciendum est, quòd consimilem reuocationem, seu declara- Collector.
D tionem, fecere alij Pontifices, qui alias dederunt Bullas Cruciatæ; sed istæ reuocationes non sunt perpetuæ: quia non se extendunt ad Bullas Cruciatæ futuras. Et ideò, quandocunque venerit noua Cruciata, oportet habere nouam reuocationem, seu declarationem illius, ad hoc, vt fratres nequeant illa vti, si talis Bulla expressè extendatur ad fratres minores, & habeat sufficientes non obstantias, seu derogationes.

E ALexander sextus declarauit, & decreuit, quòd Genera- 17
lis, & Prouinciales, ac Guardiani possint reseruare ca- Prælati. Reseruatio casuum.
sus de occultis inter religiosos; & quòd absoluentes à talibus, post huiusmodi reseruationem, nullam faciunt absolutionem; & incidunt in pœnam absoluentium à casibus non concessis. b. ffo. 56. conce. 66. Et fffo. 3. conce. 2.

¶ Præfata declaratio, seu decretum, quòad Guardianos, non Collector
permanet in suo vigore; quia in Capitulo Generali Assisij celebra-

lebrato, anno Domini. 1526. ſequens ſtatutum, auctoritate Apoſtolica factum eſt.

Statutum Generale. ¶ Ordinatur, & mandatur auctoritate Apoſtolica, & totius Capituli Generalis, quòd nullus Guardianus poſsit ſibi reſeruare caſum aliquẽ; ſed ſolus Miniſter Prouincialis id poterit.

18 Prelati. Hæreſis. ¶ IDEM Alexander conceſsit Generali, & Prouincialibus, & Cuſtodibus Ordinis Minorum obſeruantię vltra montanis, plenariè facultatem, & auctoritatem; vt quoſcunq; ſubditos ſuos (fratres videlicet, & moniales ſanctæ Claræ, ac vtriuſq; ſexus tertiarios, de penitentia nuncupatos) inuenerint in aliquo hęreſis vel apoſtaſiæ crimine lapſos, etiam ſi ſint relapſi, poſsint eos abſoluere; & cum eis diſpenſare; necnon prætatorum relapſorum pœnas, à iure inſtitutas, commutare, penſatis qualitate, & quantitate, alijsq; debitis circunſtantijs; augendo, aggrauando, vel diminuendo, toties, quoties opus fuerit, & prout ſecundum Deum viderint expedire; dummodo talium relapſorum crimina publica, & notoria, apud ſeculares non ſint, vt ex hoc ſcandalum oriri poſsit. o. fo. 65. Et ffo. 70. conce. 164. & fffo. 100. conce. 379.

Caſus reſeruati.

Collector. ¶ Aduerte, quòd, quia iſti caſus ſunt de contentis in Bulla Cœnæ Domini, quæ Bulla, quolibet anno, renouatur; videtur, quòd prędicta conceſsio ſit reuocata; & idem de ſimilibus conceſsionibus. Rationem huius vide ſuprà in hac dictione poſt. §. 13.

19 Caſus reſeruati. ¶ IDEM Alexander conceſsit, vt Generalis, & Prouinciales, poſsint abſoluere fratres, qui exiſtentes in ſæculo, incurriſſent cenſuram Eccleſiaſticam, propter delationem lignaminum, ſeu ferramentorum ad partes infidelium. o. fffo. 99. conce. 358.

Collector. ¶ Aduerte, quòd cum iſtæ caſus ſit de proceſſu Cœnæ Domini; prædicta conceſsio videtur expiraſſe mortuo concedente. Vide ſupra in hac dictione poſt. §. 13.

20 Correctio. Excommunicatio. ¶ IDEM Alexander ſextus conceſsit, quòd Prælati fratrum Minorum obſeruantiæ poſsint percutere per ſe, & per alium, cauſa correctionis; & quòd non cogantur hoc facere cum propria perſona, etiam ſi neceſsitas non vrgeat. Non obſtante capitulo Vniuerſitatis: de ſententia excommunicationis. o. ffo. 70. conce. 175. Et fffo. 99. conce. 359.

Collector. ¶ Hæc conceſsio, licèt videatur impertinens huic materiæ; tamen ponitur hic, quia nonnulli arbitrantur, quòd in abſolutionibus publicis apoſtatarum, requiratur quòd Prælatus percutiat manu propria. De quo habetur melior conceſsio intra. §. 27.

A §. 27. & in verbo correctio. §. 15. & 17.

LEo decimus prohibuit, & declarauit, quòd nullus fratrum Minorum regularium obseruantiæ possit accipere Bullas Cruciatæ, seu aliâs Indulgentias generales concessas, aut concedendas; vt possit vti gratijs ibi contentis (vt potè contra regularia ordinis instituta, confiteri quibuscunque Sacerdotibus, & absolui à Casibus reseruatis, & in diebus ieiuniorum manducare lacticinia, & facere alia, quæ non decent religiosos, tam altè & stricte professionis) nisi solum ob aliquam necessitatem particularem, pro qua prędictæ obseruantiæ auctoritas non esset concessa. Et tunc examinata huiusmodi necessitate à Generali, vel Prouincialibus, aut Custodibus, ac de eorum expressa licentia, & in scriptis habita. Non obstantibus Bullis, etiam si in eis expressè inhibeatur Prçlatis sub censuris, ne subditos suos, à talium Bullarum acceptione, prohibeant; & subditis libera facultas eas accipiendi tribuatur; cæterisq; in contrarium facientibus quibuscunq. O. fffo. 60. conce. 178. 21 Cruciata. Casus reseruati. Nota.

B (margin letter)

C ☞ *Hoc idem prohibuit Pius V. fratribus Ordinis Prædicatorum anno 1571. vt refert Passarellus in compilatione Priuileg. Sancti Francisci à Paula. fol. 127.*

¶ IDEM Leo postèa prohibuit, sub excommunicationis latæ sententiæ pœna, ne fratres prædicti, aut Moniales S. Claræ, seu tertiæ regulæ vtantur vllo modo gratijs, indulgentijs, libertatibus, immunitatibus Bullarum Cruciatæ, seu aliarum consimilium, quamuis quęsito colore, contra obedientiam ordinis, & absq; speciali licentia suorum superiorum. b. fffo. 48. con. 144. 22 Excommunicatio. Cruciata.

D ¶ IDEM Leo concessit, quòd fratres Prædicatores, & alij fratres, quando sunt extra conuentum, & non possunt habere copiam sacerdotis; quia non habent socium Confessorem, possint confiteri peccata sua alteri Religioso alterius Ordinis, vel Presbytero seculari. Et hoc, dummodo fiat sine fraude, & dicant Prælato suo. o. fffo. 94. conce. 301. 23 Pro fratribus itinerantibus.

¶ IDEM Leo in Concilio Lateranensi statuit, quòd excommunicati profiteri volentes aliquem Ordinem fratrum Mendicantium, vbi de interesse tertij agetur, absolui non possint, nisi præuia satisfactione. b. fiso. 26. concessione. 84. 24 Professio. Excommunicatio.

E (margin letter)

¶ IDEM Leo concessit generalibus singulorum Ordinū Mendicantium, & eorum Vicarijs, ac etiam illis, quibus ipsi Generales duxerint specialiter committendum, vt possint absoluere subditos suos respectiuè, ab omnibus, & singulis casibus, & 25 Pro omnibus mendicantibus.

cen-

censuris, secundum concessiones, & declarationes Sixti Quarti, & Iulij Secundi, & aliorum Romanorum Pontificum, non obstantibus reuocationibus, restrictionibus, reseruationibus, constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, nuper in Lateraneñ. Concilio, vel aliâs quomodolibet factis, vel si in posterum fierent. b. fffo. 27. concessione. 89.

26 Excommunicatio. ¶ IDEM Leo concessit omnibus fratribus Minoribus obseruantię vtriusque familię, quòd Pręlati Ordinis, cum aliquem fratrem, propter apostasiam, vel aliam causam excommunicant in Capitulo fratrum, vel in communitate, non teneantur proferre sententiam in scriptis, prout iure, sub pœna suspensionis pręcipitur proferentibus. o. fffo. 93, conce. 291. Idem conceditur infra in verbo correctio. §. 15. & 17.

27 Correctio. ¶ IDEM Leo concessit, quòd quando aliquem fratrem, causa correctionis, vel absolutionis, oportet verberare; possint Pręlati nostri, & eorum Commissarij, manu Vicarij, vel cuiusuis alterius fratris subditi, eum verberare, seu disciplinare; non obstante Capitulo Vniuersitatis, de sententia excommunicationis. o. fffo. 93. conce. 292.

Collector. ¶ In Supplemento Priuilegiorum reperitur quędam concessio in fauorem fratrum confessorum, quę, vt potest conijci ex alia concessione pręcedente illam, videtur esse Eugenij Quarti, Cuius tenor talis est.

28 Pro simplicibus cõfessoribus. CVm sępè boni Religiosi ex charitate, vel Pręlatorum obedientia cogantur ad confessiones audiendas, & sint multiplices, & inexplicabiles sententię excommunicationis in corpore iuris; quarum nonnullę etiam à peritissimis ignorantur; ex quo dicti Religiosi propter conscientię timorem; quoniam dubitant se incurrisse aliquam censuram absoluendo inaduertenter aliquos aliqua excommunicatione innodatos; cuius excommunicationis absolutio superiori reseruatur; ne dicti religiosi cogantur contra charitatem, vel Prælatorum obedientiã facere, vel præfatas metuere scrupulositates; conceditur, quòd dicti Religiosi, si præfata, vel simili causa, inaduertenter incurrerint irregularitatem, vel excommunicationem, possint per eorum idoneos Confessores, auctoritate Apostolica, absolui, & dispensari cum oportuerit. Et quòd prædicta, vires habeant oraculo viuæ vocis, non obstante quòd non fiat Bulla, vel quibuscunq; alijs contrarijs; nisi ex crassa, & supina ignorantia, censuram, vel irregularitatem incurrerint. o. fffo. 101. cõce. 410

Excommunicatio.

Dispẽsatio

¶ Ad-

A ¶ Aduerte, quòd supradictum concessit etiam Eugenius 4. cum onere 7.Ps. de quo supra post §.10. Verum est tamen, quòd hic conceditur Confessori, sine alia auctoritate Superioris.

SEQVVNTVR ALIQVA, CIRCA ABSOLVtiones præfatas, extracta ex priuilegijs aliorum Fratrum Mendicantium, ac etiam non Mendicantium.

B ¶ *Ex Priuilegijs Fratrum Prædicatorum.*

INNOCENTIVS 4. prohibuit, ne fratres, quorumcunque Ordinum, habentes licentiam generalẽ, confessiones audiendi; habeant aliquam auctoritatem audiendi, in confessione, fratres ordinis Prædicatorum. b. ffo.72. concess. 186. Et ffo.115. concess. 508. 29 Prohibitio

GREGORIVS xj. concessit Magistro generali, & singulis Prioribus, Prouincialibus, & Conuentualibus, ac Vices eorum gerentibus, vt in Prouincijs, & Conuentibus, ac locis sibi commissis, fratribus eiusdem ordinis constitutis ibidem; necnon, & fratribus alijs eiusdem ordinis, interdùm ad eos declinantibus vndecumq;, absolutione, & dispensatione indigentibus, absolutionis, & dispensationis beneficium possint impartiri; ad instar concessionis quæ habetur supra §. 7. B. ffo.236. concess.548. 30 C Dispẽsatio

BONIFATIVS ix. concessit, quòd Magister ordinis Prædicatorum, & Priores, aut eorum Vicarij, eorum subditos fratres, & sorores, qui forsan in quoscumque fratres dicti Ordinis, excommunicationis, seu alias sententias, vel pœnas, sine scriptis, aut aliâs minus ritè promulgauerint; vel manus violentas in alios quoscunque Clericos, etiam vsque ad sanguinis effusionem, & enormem læsionem iniecerint; dummodo læsio huiusmodi adeò enormis non existat, quòd propterea meritò foret sedes Apostolica consulenda, quoties expedierit, absoluere, & cum eis super irregularitate, si quam, huiusmodi sententiis ligati, celebrando diuina, vel miscendo se illis, modò tamen in contemptum clauium, aut aliâs præmissorum occasione, qualitercumq; contraxerint, dispensare, eosq; quò-ad hoc, in statum pristinum restituere. Et quòd similiter possint absolui dicti Magistri, & Priores, ac Vicarij, à Confessoribus per eos eligendis. b. fffo.120. concess. 542. & 543. 31 D Excommunicatio. E Irregularitas.

¶ Idem Bonifacius statuit; quòd quicunque habentes genera- 32

lem licentiam à sede Apostolica, vel aliàs, qualitercunq; absoluendi, in quibuscunque casibus, prætextu hoc fratres Ordinis Prædicatorum nequaquàm absoluere poſsint (legatis sedis Apostolicæ de latere miſsis dumtaxat exceptis) vel nisi id eis specialiter, & expreſsè concedatur. b. fffo. 120. conceſsione. 548.

33 Particularis, pro regnis Hispaniæ. SIXTVS Quartus conceſsit fratribus Ordinis Prædicatorum Hispaniæ, & Lombardiæ Obseruantibus, vt poſsint absoluere, & dispensare, sicut poterant ante restrictionem Bullæ Aureæ, virtute Priuilegij in Mari magno contenti. b. ffo. 74. conce. 192. Et fffo. 119. con. 539.

Collector. ¶ Sciendum, quòd, quia hæc conceſsio, non fuit vniuersalis, ideò virtute communicationis Priuilegiorum, solùm possunt vti illa fratres Minor. obser. Hispaniæ, & Lombardiæ.

34 Casus Reseruati. ¶ IDEM Sixtus conceſsit toti Ordini fratrum Prædicatorum, quòd Generales, & Priores Prouinciales, ac eorum Vicarij, pro tempore existentes, & ij quibus ipsi duxerint committendum, habeant eandem absoluendi facultatem, & dispensandi, quam habebant ex Mari magno, seu alijs litteris Apostolicis, ante restrictionem Bullæ Aureæ. Priores verò Conuentuum, illam solummodò auctoritatem habere censeantur, quam prius habebant, ex Priuilegijs, & litteris prædecessorum eiusdem Sixti. b. ffo. 74. conce. 193. Et fffo. 119. conce. 538. & 539.

35 Pro fratribus. ¶ IDEM Sixtus conceſsit Prælatis Ordinis Prædicatorum Regnorum Castellæ, & Legionis reformatis, quòd poſsint concedere fratribus suis, vt dum itinerauerint, vel fuerint extra Conuentus suos duntaxat, valeant confiteri, quibuscunque Sacerdotibus regularibus, vel sæcularibus. Et quod similiter poſsint facere ipsi Prælati. B. fo. 45. Et ffo. 129. conceſsione 288.

¶ Ex Priuilegijs fratrum Augustinensium.

36 Casus reseruati. INNOCENTIVS Octauus statuit, quòd fratres Eremitæ sancti Augustini, Congregationis Lombardiæ, absque suorum Superiorum consensu, à quibuscunq; Apostolicis Pænitentiarijs, & Prælatis, & sedis apostolicæ Legatis, etiam à latere deputatis, ab eorum peccatis, & Casibus reseruatis absolui non poſsint. Nec confeſsionalibus impetratis, aut impetrandis vti; nec etiam ad officia, beneficia, & dignitates valeant assumi. O. fffo. 79. conce. 237.

A

¶ Ex Priuilegijs fratrum Carmelitarum.

EVGENIVS Quartus conceſsit Generali, & Prouincialibus, ac Prioribus Ordinis Carmelitarum, vt in confeſsionibus audiendis, & abſolutionibus impendendis, & pænitentijs iniungendis, alijſque, ſalutem animarum duntaxat concernentibus, exequendis, omnium, & ſingulorum dicti Ordinis fratrum, eandem, & talem poteſtatem, & facultatem habeant; qualem in præmiſsis, minores Pænitentiarij ſedis Apoſtolicæ, ſeu Curiæ Romanæ, ex officio habent, & exercent. B. fo. 85. Et ffo. 169. conce. 440. 37 De auctoritate pænitentiariorum.

B

¶ Aduerte, quòd huiuſmodi conceſsio, ad nihilū videtur poſſe deſeruire; quia ignoratur ad quid ſe extendat facultas, quam habent præfati minores Pænitentiarij, vltra facultatem Diœceſanorum. De hoc tamen in ſumma Antonini. 3. parte. ti. 17. c. 14. ſic dicitur. Collector.

C ¶ Nota, quòd Pænitentiarij minores, in Curia poſſunt abſoluere vndecunq; venientes, ab omnibus caſibus peccatorum, & ſententijs Epiſcopis reſeruatis. Habent enim auctoritatem quaſi Epiſcopalem in foro Pænitentiæ; & maiorē quòad quoſdam Caſus excommunicationum, & diſpenſationum. Summus autem Pænitentiarius, adhuc habet maiorem in pluribus alijs Caſibus excommunicationum & diſpenſationum. Hæc Antoninus, ſeu Florentinus.

D

¶ Pro omnibus Mendicantibus.

LEO 10. conceſsit, quòd Generales Ordinum Mendicantium, & eorum Vicesgerentes, poſsint abſoluere ſuos ſubditos reſpectiuè, ab omnibus, & ſingulis caſibus, & cenſuris, ſecundum conceſsiones Romanorum Pontificum Prædeceſſorum ſuorum; non obſtantibus reſtrictionibus, & reſeruationibus factis in Concilio Lateranen. B. ffo. 27. con. 89. 38

¶ Reſolutio ſummaria conceſsionū ſupraſcriptarum eſt, quòd Collector.
E Miniſtri Generales, & Prouinciales, & illi, quibus ipſi commiſerint, poſſunt abſoluere fratres, & Moniales ſuæ Obedientiæ, ab omni vinculo excommunicationis, & quibuſcunq; alijs cenſuris, & ab omnibus peccatis; exceptis duntaxat contentis in Bulla Cœnæ Domini; vbi quolibet anno reſeruantur de nouo, vt ſupra poſt. §. 13. dictum eſt. Et ſimiliter abſolui poſſunt ijdem Prælati à Confeſſoribus electis per eos. ¶ Item abſoluere poſſunt Prælati venientes ad ordinem, ſeu Nouitios, ab omni- Reſolutio materię abſolutionū quo ad fratres.

bus censuris, à iure, vel à iudice, promulgatis generaliter, satisfacta tamen parte. ¶ Absoluere etiam possunt Prælati, & Confessores, fratres quoscunq;. oblatos, conuersos, vel donatos, familiares, seruitores, officiales, & continuò commensales côuentuum, & domorum, ab omnibus peccatis; præterquàm sedi Apostolicæ reseruatis, & à censuris, quas ex ignorãtia, vel inaduertentia incurrerunt; ac eis, ecclesiastica Sacramenta, toties, quoties opus fuerit, ministrare. Sed hoc in Regnis Castellæ tantùm. Per communicationem tamen priuilegiorum fratrum non Mendicantium, adduntur ad prædicta, ea quæ immediatè sequuntur.

¶ Ex Priuilegijs Monachorum sancti Benedicti obseruan.

39 Excommunicatio. BENEDICTVS xiij. mandauit, quòd absoluerentur Monachi præsentes, & futuri, ab omnibus sententiis latis ab homine, in quibus alteri non sit satisfaciendum. o.

40 Excommunicati. Dispensatio irregularitatũ. Nota. MARTINVS V. concessit, quòd Prior Monasterij sancti Benedicti Vallis Oleti, in foro conscientiæ, possit absoluere Monachos, ab omni excommunicationis sententia, etiam si talis esset, quam ipse summus Pontifex reseruare consueuit. Et cum eis, super omni irregularitate; etiam in illis casibus, in quibus Papa sibi vicem reseruat (in morte videlicet, & in membrorum truncatione, & enormi sanguinis effusione) valeat dispensare, dum tamen aliquid horum trium non sit notorium; & hoc propter scandalum. O.

Collector. ¶ Suprascripta concessio, licèt primò facta sit soli Priori, seu Abbati Monasterij Sancti Benedicti Vallis Oleti; postèa tamen extensa, seu communicata fuit omnibus Prioribus, vel Abbatibus aliorum Monasteriorum; vt habetur in dictione Communicatio priuilegiorum. §. 34. Quam concessionem ego, qui hoc opusculum collegi, vidi sub sigillo authentico in præfato Conuentu Vallis Oleti, & inde fideliter extraxi.

Nota. ¶ Aduertat tamen qui huiusmodi côcessione vti voluerit, quòd ad censuras, & casus qui in Bulla cœnæ Domini continentur, non potest se extendere; propter rationem supra positã in hac dictione, post §. 13.

Collector. CIRCA concessiones superius annotatas, nonnulla dubia occurrunt scitu digna, quibus breuiter respôdebitur hic, prout in famatissima vniuersitate Salmantina, à pluribus, & insignibus iurisperitis responsum est.

Pri-

A PRimum dubium est, in quibus Prælatorum sacri Ordinis min. regularis obseruantiæ, sit hodie potestas, & facultas absoluendi, & dispensandi, de ijs, videlicet, de quibus per Clementem. 4. & Sixtum etiam. 4. habetur supra. §. 7. & 13. ac. 14. ¶ Et omissis multis, quæ hinc inde adduci possent, veritas est, quòd solùmmodò est hodie prædicta potestas, seu facultas in Generalibus, & Prouincialibus, & per communicationẽ, Custodibus. Ratio est, quia sic sonant dicta Priuilegia, quorum tenori, & litteræ est standum. Nam licèt Sixtus. 4. in Bulla aurea: vt habetur. B. fo. 65. Et ffo. 148. concess. 361. coarctauerit, seu restrinxerit prædictam facultatem, ad solos Generales, eorumq; Vicarios, & ad illos, quibus ipsi pro tempore duxerint committendum duntaxat (dico semper inter fratres Regularis Obseruantiæ) sed postea idem Sixtus, per quoddam Breue, de quo fit mentio supra. §. 14. concessit Prouincialibus fratrum Obseruantiæ, vt possint absoluere omnes fratres suos; non obstante prædicta restrictione, ad solos Generales facta. Concessit etiam præfatus Sixtus fratribus Obseruantibus Hispaniæ, & Lombardiæ, Ordinis Prædicatorum, vt patet supra. §. 33. quòd possint absoluere, & dispensare, sicut ante dictam restrictionem, sine aliqua limitatione. Et cum non reperiantur aliæ litterę Apostolicę circa hæc; ideò prædictis est standũ. Primum dubium. Responsio. B C

SEcundum dubium est, vtrùm potestas, & facultas huiusmodi, sit ordinaria, in prædictis Prælatis, an delegata? Deseruit autem valdè hoc dubium, ad sciendum, in quibus casibus possunt præfati Prælati subdelegare, & in quibus non. ¶ Et omissis multis, quæ pro, & contra, possent adduci; dicitur, quòd pro indubitato haberi debet, quòd est ordinaria, & non delegata. Sed prò ampliori elucidatione huius materiæ, est notanda sequens quæstio. ¶ Queritur enim à Doctoribus, vtrùm iurisdictio emanans ex commissione perpetua, facta à Papa, vel à Principe, vel à Communitate, non recognoscente Superiorem, sit ordinaria vel delegata? ¶ Et dimissis altercationibus, respondetur, quòd est ordinaria. Ita tenet glos. & ibi Bartolus in. l. pluribus. ff. de Procuratoribus. Idem tenet alia glo. & clarius in. c. fi. de officio ordinarij, ibi, cum concessum sit ei Priuilegium perpetuum. Ad quod dicitur vnica per Baldum ibi. Item est doctrina Bartoli in l. prima. §. Si plures. ff. de exerci. actione, in prima colum. Sed clarius, immò clarissimè tenet Baldus in l. vnica. ff. de offi. Consu. cuius verba sunt Secundum dubium. D Responsio. Questio incidentaliter. E Responsio.

hæc. Nono quæritur; vtrùm commissio facit quē Ordinarium, seu Delegatum? Respõdeo; si est commissio perpetua, facit Ordinarium; si autem temporalis; vt potè, quia dicit reformatio communis Pisarum, quòd præsentes Domini Anciani Pisanæ ciuitatis possint omnia, quæ potest totum communem Pisarum; tunc est auctoritas delegata, & non ordinaria. Et sic, cũ commissio facta Prouincialibus fratrum Minorum, vt possint absoluere, & dispensare in certis casibus, sit perpetua; planè constat, quòd facit eos Ordinarios. Igitur auctoritas, de qua supra, data Prouincialibus a Papa, est ordinaria.

¶ Aduertendum est tamen, quòd posset aliquis obijcere contra supradicta, dicens, quòd licèt benè probatum sit, præfatos Prælatos esse Ordinarios, si prædicta facultas, & potestas esset iurisdictio; sed cum potius videatur esse commissum eis arbitrium in huiusmodi absolutione, & dispensatione, quàm iurisdictio; sequitur, quòd non valeant dici Ordinarij. Ad hoc respondetur; quòd dato casu, quòd sit arbitrium, & non iurisdictio, adhuc in huiusmodi arbitrio sunt Ordinarij, & non Delegati. Ita tenet Bartolus singulariter in l.ij.ff.de opti.lega.in fi. colum.sed longius, & singularius in l.Ambitiosa ff.de decre.ab ordi.fa.loquens semper in arbitrio; vbi post multas distinctiones, ponit sequentia verba. An autem videatur concessum per modum cuiusdam iurisdictionis ordinariæ, vel delegatæ? Dico verba statuti, seu reformationis concedentis statutum, esse diligenter inspicienda. Si enim hoc concedit officio; vt quia dicunt illa verba. Ad officium priorum pertineat arbitriũ, &c. videtur concessum officio. Et tunc priores poterunt, vigore sui officij, ex potestate ordinaria. Ponderanda sunt valdè præfata verba Bartoli; quia non dixit, an videatur cõcessa iurisdictio ordinaria in arbitrio; sed an videatur concessum arbitrium, per modum iurisdictionis ordinariæ. Ex qua põderatione colliguntur duo, & ambo singularia in proposito. Vnum, quòd nõ idem sunt arbitrium, & iurisdictio. Secundũ, quòd potest concedi arbitrium, ad instar iurisdictionis ordinariæ. Idem tenet Baldus in l. More ff.de iurisd.omnium iud.in fi.columnæ. Et sic, ex omnibus supradictis apparet euidenter, quòd auctoritas, de qua supra, est ordinaria, & non delegata; cum sit commissa officio, & non personæ nominatæ: & quia est commissio perpetua, & non temporalis, facta a supremo Principe Papa, qui in terris non habet superiorem.

A TErtium dubium est, vtrum Guardiani, quibus Prouinciales committunt auctoritatem absoluendi à Casibus eis reseruatis, posśint committere huiusmodi auctoritatem alijs fratribus? Ad hoc respondetur quòd non; nisi quando tales Guardiani essent Commissarij Prouincialium, cum plenitudine potestatis. Ratio huius est; quia, secundum iura, delegatus ab inferiore à Principe, non potest subdelegare; nisi sit delegatus ad vniuersitatem causarum; vel nisi hoc sibi specialiter B concedatur, secundum Ioan. an. per. c. Is. cui de offi. deleg. lib. vj.

Tertium dubium. Vidde pro hoc Doctrinã Nauar. in Manu. c. 27. num. 45.

ANNOTATIO CORDVBAE.

QVOAD §. 1. notandum, quòd Gregorius 9. fol. 116. concessit nobis, in principio Ordinis; quando non habebamus tot Priuilegia, neque tantam auctoritatem habebant nostri Prælati; tunc inquam, concessit, quòd possemus, beneficium absolutio- C *nis, & dispensationis, cùm oportuerit, recipere ab Archiepiscopis, & Episcopis nostræ Diœcesis in qua essemus. Sed quia iam multùm auctoritatis est in nostris Prælatis, sicut & in ipsis Diœcesanis, & adhuc maior quòad aliqua; & quia per Pontifices successores prohibitum est nobis absolui, & dispensari per alios, quàm per nostros Prælatos, vel dè eorum licentia, intra, seu extra ordinem, vt habetur in eodem Compendio, hoc eodem tit. §. 21. §. 22. §. 36. & tit. exemptio. §. 5. Ideò iam parùm valet præfatum Priuilegium Gregorij; nisi fortè quando Minorum Prouincia-* D *lis, aut Generalis concederet licentiam suo subdito, vt absolueretur à censuris aliquibus, seu dispensaretur per tales Diœcesanos, vel per alios virtute aliquarum Bullarum potentium absoluere, aut dispensare. vt hoc concessit Clemens 4. & Sixtus 4. fol. 58. ff. 142. vt habetur in Compendio tit. exemptio, §. 5. & Leo 10. ffff. 124. ffff. 48. & Innoc. ffff. 79. ff. 264. & habetur in Compẽdio, hoc eodem titulo, Absolutio ordinaria. quòad fratres §. 22. §. 36. Dixi notanter (fortè) quia dubium est inter Doctores Canonistas, vt patet in Siluestrina, titulo, exemptio, §. 10. & titu-* E *lo Absolutio 5. §. 2. &c. & in alijs Summistis, vtrum exempti, quales nos sumus, posśimus in casu subijcere nos Ordinarijs, in nostrum fauorem, vt in casu præsenti: & licèt sint opiniones in hoc (propter quod dixi, ly forte) tamen tam virtute præfati Priuil. Gregor. 9. quàm aliorum supra allegatorum, videtur quòd id possumus (vt dictum est) de licentia prædictorum Prælatorum nostrorum: & ad hoc etiam facit Priuileg. Eug. 4. concessum Monachis sancti Benedicti, vt habetur in compend. tit. dispensatio. §. 25.*

Quòad §. 5. notandum, an Guardiani possint sibi eligere Confessorem

vbicunque sint, etiam in Conuentibus aliorum Guardianorũ, sicut & alij A
Prælati possũt per.c.fin.de pœnitẽtijs & remissionibus,& an per cap.Prouinciale vel Generale, vel per Superiores poßit ab eis tolli hæc licentia, seu concesio iuris communis? latius dicendum est infra tit. Accedere ad Monasteria, in fine ibi videatur, & hic in hoc fo. super §. 7. habetur.

Quòad §.7. quòad id quod ibi dicit Collector fo. 3. quòd præfata auctoritas concessa per Clem. 4. nostris Ministris & eorum Commissarijs,& custodibus, quòad absolutiones, & dispensationes Fratrum, extenditur in Mari magno Prædicatorum, ad Priores Conuentuales, & eorum Vicarios, &c. notandum, quòd posteà fuit hoc per Sixt. 4. ipsis Prioribus Conuentualibus, & eorum Vicarijs ablatum in Bulla aurea, & postea per eundem Sixtum 4.ff. 119.ff. 78. vt habetur in eodem Compendio, titulo absolut. ordin. quòad fratres.§. 34. hoc fuit aliqualiter, sed non omnino amplius concessum ipsis Prioribus conuentualibus, eorumq; Vicarijs, pro toto ipsorum ordine. Sed tandem posteà idem Sixt.ff.74.& ff.119 hoc idem amplificauit, & concessit omninò ipsis Prioribus conuentualibus, & eorum Vicarijs, quòd possent absoluere, & dispensare, sicut poterant virtute Maris magni supradicti, ante restrictionem Bullæ aureæ. Sed solum concessit Prioribus conuentualibus, & eorum Vicarijs obseruantiæ Hyspaniæ, & Lombardiæ; quàmuis Collector dicat, quòd regnorum Castellæ,& Legionis tantùm; sed vt dixi obseruantiæ Hyspaniæ,& Lombardiæ, id concessit Sixt.4. vt patet ff.119.ff.74.& in eodem Compendio, hoc eodem tit. infra §.33. habetur; nisi fortè, pro eodem, Collector accipiat, Regna Castellæ,& Legionis, & Regna Hispaniæ, & Lombardiæ; & ego non video rationem ad id. Hoc ego dixerim, quia virtute communicationis Priuilegij facta per Iulium 2. vt habetur tit communicatio priuil. §. 13. solùm habent auctoritatem absoluendi, & dispensandi secundum Mare magnum, cum fratribus, Guardiani, & Præsidentes nostrarum domorum obseruantiæ regni Hispaniæ, & Lombardiæ: & ibi benè dicit Collector, quòd nomine, Vicariorum, solùm debent intelligi, quò ad nos, Præsidentes nostrorum conuentuum, propter carentiam Guardiani, vt etiam iterum idem dicit, tit. Vicarius, §. 5.

Item ibidem dicit Collector, quòd si præfata potestas limitetur prædictis Guardianis, aut eorum Vicarijs, seu Præsidẽtibus domorum, cõicata nobis ex Mari magno prædicatorũ, sciendũ quod nisi ad hoc habeatur auctoritas Papæ fieri nõ posset. Sed an superiores Prælati, seu Capitula nostra, habeãt hoc ad auctoritatẽ Papæ, dic, quòd generaliter id nõ habẽt, nisi specialiter à Papa habeatur in casu; aut quando Capitulum Gen. celebrandum est; aut aliâs; & quò ad reuocandum viuæ vocis oracula in cap.gen. vel prouinc. vt habetur in Compendio tit. priuilegia fratrum, §.26. vel si quis abutere-

tur

A tur tali priuilegio Apostolico; quia Generales Min. possent suspendere illud, quousq; consuleret Papã, vt habetur in Cõpendio eod. tit. §. 9. Ex quibus etiam patet nostrum intentum, quòd .s. sine auctoritate Papæ, nullus potest tollere prædictum Priuilegium, aut concessionem Papæ: & quia in quolibet ferè cap. gener. Ordinis nostri habetur specialis auctoritas Papæ ad omnia ibi ordinãda; ideo standum est statutis prædictorum Capitulorum gener. nisi oppositum constet, & non temerè innitendum est Priuilegijs generalibus circa hoc, & circa alia eiusmodi. Et credo similiter, standum B esse ordinis consuetudini iam præscriptæ, & approbatæ, nisi vbi de speciali Papæ prohibitione, aut priuilegio in oppositum sufficienter constaret.

Quò ad §. 22. notandũ, quòd idem Leo 10. ffff. 124. idem prohibuit Augustinens. quòd s. etiam virtute quarumcunq; Bullarum, aut Cruciatarum, nullus frater ipsius Ordinis possit absolui à censuris, seu pœnis incursis, nisi secundum statuta, & mores, seu consuetudines Ordinis; nisi per suos Prælatos, aut nisi secundum statuta, & consuetudines sui Ordinis, & non per alios quoscunque; nec extra Ordinem, sine licentia Magist. Gen. vel Pro. C eorun. Alias est irritum, & inane si secus fiat: & videatur, an hoc Priuilegium possit communicari nostris Min. Gen. & Prouin. in fauorem eorũ & nostræ obseruantiæ? & Innoc. 8. ffff. 79. ff. 264. idem prohibuit eisdem Augustinens. vt habetur in Compendio, hoc eod. tit. §. 36. Sed de hijs Cruciatis seu Bullis latius infra tit. Cruciata. §. 4. & 5.

Quòad. §. 28. ibi, Collector, dicit quòd Eug. 4. concessit prædictam facultatem Confessoribus, de qua ibi loquitur. cum onere dicendi 7 Psalmos pœnitentiales &c. quàmuis non alligauerit tales Confessores ad petendum D licentiam à suis Superioribus; tu dic quòd, vt patet ffff. 102. Dominus Eugenius 4. non imposuit tale onus 7. Psalmorum ipsis Confessoribus, quàmuis imposuerit alijs fratribus, ad gaudendum alijs gratijs concessis ab eod. vt habetur in prædicto Compendio eod. tit. §. 10. Ideò sine tali onere, & sine alia licentia possunt præfati Confessores vti tali facultate, de qua agit Eugenius 4.

Quòad. §. 36. vid. etiam ea quæ supra §. 22. annotata sunt.

Quòad. §. 37. notandum quod Sixt. 4. fo. 98. littera R. in primo libro E Ordinis tract. 2. declarauit, & etiam extendit. Hanc concessionem Eugenij, quòad omnes vtriusque sexus eiusdem Ordinis Carmelitarum Professores.

Quòad. §. 28. vbi Collector resoluẽdo dicit, quòd nostri Ministri Gen. & Prouin. & illi, quibus ipsi commiserint, possunt absoluere, & dispensare secundum Mare magnum, &c. Adde & tu, quòd Custodes id possunt, vt expressè habetur in Mari magno, & per communicationem fratrum Prædicatorum, vt dicit idem Collector infra post §. 40. in 1. dubio. Adde, quòd

quòd & nostri Guardiani, & Præsidentes domorum, seu Conuentuum A
nostrorum, id similiter possunt in partibus Hispaniæ, & Lombardiæ, in nostra obseruantia, vt supra dictum est. sup. §. 7. nisi per Prælatos, auctoritate Apostolica, id prohibeatur; vel nisi oppositum habeat consuetudo legitimè approbata.

Quò ad §. 40. vide etiam aliam cōcessionem Eug. 4. factam eisdem Monachis Sancti Benedicti, in compendio tit. dispensatio §. 25. fol. 54.

Quò ad primùm dubium, quòd Collector fol. 6. ponit, vbi dicit, quòd potestas absoluendi, & dispensandi est in Generalibus, & Prouincialibus, & B
Custod. Adde & tu, quòd etiam est in Guardianis, & Præsidentibus domorum nostræ obseruantiæ, Hispaniæ, & Lombardiæ, secundum formam Maris magni Ordinis prædicatorum, per eorum communicationē: vt etiam ait Collector in fine eiusdem primi dubij, & vt supra latius notatum est in §. 7. ibi vide.

Quòad secundum dubiū, quòd Collector fol. 6. pertractat, vide, si vis, in supplemento ffff. 1. &c. vbi latius id tractatur, à quo Collector sumpsit breuiter, & in sententia. C

Quòad dubium tertium fol. 7. Vbi quærit, an Guardianus, cui Prouincialis committit suos casus, possit alteri committere, &c. Notandum, vltra ea, quæ ibi à Collectore dicuntur, & benè, quòd in tab. 20. Vic. Gen. in 1. lib. ordinis in 3. tract. fol. 228. habetur sic. Instituitur, quòd vniuersi Cōfessores Monialium, familiæ nostræ, habeant, præsenti decreto, semper actiuè auctoritatem Prælatorum, super moniales in foro conscientiæ, quòad causas, & sententias. Habeant similiter Guardiani, & eorum Vicarij, in absentia ipsorum Guardianorum, hæc ibi. Et paulo inferius in sequenti D
tab. 21. Vic. Gen. fol. 229. sic habetur. Declaratur, quòd illa clausula in tab. ca. gen. Albiens. præcedentis inserta, s. quòd Guardiani, & eorum Vicarij habeant auctoritatem Prælatorum, in foro conscientiæ, &c. sic debet intelligi, quòd, scilicet, auctoritas per Patrem Prouincialem concessa Guardianis, remaneat semper penès eorum Vicarios, seu Vicariorum Vicarios, ipsis Guardianis suum Conuentum, pro suis negotijs exeuntibus, hæc ibi. De quo nos latius egimus in supradicto tractatu Medulla fratrū Min. cap. 7. q. 2. ibi videat, qui volet ampliorem declarationem super hijs. E

☞ CAPVCCINI ANNOTATIO.

Ex Priuilegijs fratrum Minimorum.

IVLIVS II. in eorum Mari magno concessit, vt Fratres, à Confessoribus per eos electis, possint absolui ab omnibus Casibus, Episcopis reseruatis.

A *Vt autem nullus Fratrum putet ex his licere sibi eligere Confessorem, & ab eo, ad suum libitum, absolui; notentur verba, quæ in Correctorio fratrum Minimorum, in eodem Priuilegio reperiuntur, quæ sunt ista. Præterea caueatur, ne fratrum huius Ordinis confessiones audiat quis Sacerdotum, absque licentia, vel permissione Correctoris generalis, aut alicuius Vigilum, vel Prouincialium, aut suorum Vicesgerentium; & infra. Omnes etiam Presbyteri in hoc Ordine Minimorum expressè professi, pro Confessoribus approbentur per aliquem eiusdem Ordinis Superiorũ, Præ-*
B *latorum, vel suorum Vicesgerentium. Ipsi verò pro Confessoribus taliter approbati, alios eiusdem Ordinis fratres professos, quoties opus fuerit, poterunt absoluere ab omnibus Casibus huic Ordini concessis, & permissis &c. vt in lib. Priuilegiorum Vsus maris habetur fol. 219. & 231.* Vsus maris.

Et nota, quòd hic nulla fit mentio de licentia petenda à Superioribus, per ipsos fratres confiteri volentes, & indistinctè loquitur, etiam de omnibus, vel sint illius familiæ, vel hospites, confiteri volentibus. Quod deseruit pro sequenti doctrina posita in §. 5. & 7. Nota.

C Ex Priuilegijs eorum, qui Ministri infirmorum appellantur.

GReg. XIIII. in anno 1591. supradictorum Religionem approbans, inter alia concessit, pro tempore existenti Præfecto generali, vt per se, vel per alios à se deputatos, omnes, & singulos eiusdem Congregationis sibi subditos, ab omnibus, & singulis eorum peccatis, antè, vel post ingressum in dictam Congregationem per eos commissis; nec non à quibuscuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsque censuris, & pœnis à iure, vel ab homine (non tamen nominatim) quomodolibet la- Absolutio ab excommunica. Dispensa-
D *tis, & irregularitatibus, ex quacunque causa contractis (præterquam homicidij voluntarij, bigamiæ, ac membrorum mutilationis) in foro conscientiæ tantùm absoluere, necnon, cum eis, si opus fuerit, etiam cum rehabilitatione, & abstersione inhabilitatis, ac infamiæ macula, dispensare possit. Ac etiam concessit ipsi Præfecto, & socijs, vel inferioribus Prælatis, de ipsius tamen Præfecti generalis licentia, vt cum eiusdem Congregationis personis, defectum natalium, ex quouis nefario coitu prouenientem, patientibus, postquam in dicta Congregatione, vota emiserint, vt defectu hu-* tio in irregularitate. Dispensatio in natalibus.
E *iusmodi non obstante, ad quoscunque sacros, etiam presbyteratus ordines promoueri; & in illis ministrare; necnon, ad quascunque dignitates, administrationes, & officia dictæ Congregationis eligi, & assumi, illaq; gerere, & exercere; vt habetur in Bulla originali penes illos reseruata.*

Circa concessiones suprapositas Clem. 4. in §. 5. & 7. vltra ea, quæ ibi à Collectore, & Corduba sunt annotata, est aliud notandũ, quòd si quis habeat auctoritatem absoluendi à casibus reseruatis actiuè, si hoc habet à Generali, In §. 5. & 7.

nerali, potest ea vti cum omnibus fratribus Ordinis, cùm omnes sint sui subditi, & si à Prouinciali cum fratribus tantùm illius Prouinciæ, & etiam cum hospitibus ad illam venientibus, vt infra §. 30. A

Secus aūt est de iure cōi, vt in c. si Eps, de pœnit. & remiss. lib. 6. vbi habet ꝙ nulla possit cōsuetudine introduci, ꝙ aliquis prę ter sui Superioris licentiā Cōfessoré sibi eligere valeat, vt habetur infra §. 9.

Et si habet auctoritatem passiuam, vt possit ipse absolui, poterit confiteri cum quouis ordinis Confessore; siue sit ei auctoritas ista concessa à Generali, siue à Prouinciali, cùm multi Summi Pontif. nostræ Religioni concesserint, vt fratres possint de materia peccati mortalis confiteri cum quouis Ordinis Sacerdote, etsi à suis Prœlatis licentiam non petant. Proinde habens auctoritatem hanc passiuam, poterit sine dubio, à quouis Ordinis Sacerdote absolui, cum omnes pro fratribus sint idonei. Verum tamen in aliquibus Prouincijs, ac etiam inter nos Capuccinos, exstat laudabilis consuetudo, quòd fratres hospites à Prælatis, se confitendi, licentiam petant, licèt non sit necessaria, quando hospites sunt Prælati, vt dicit Corduba infra; in verbo, Accedere ad Monasteria mon. in fin. Et hoc debet multum notari; quia secundum ius commune videbatur dicendum contrarium. Nam cùm Prouincialis dignitas comparetur dignitati Episcopali, videtur etiam quòd ipsa Prouincia comparetur Episcopatui. Vnde, sicut quis vnius Episcopatus confiteri nō potest de materia peccati mortalis cū alio Sacerdote in alio Episcopatu approbato, nisi priuilegium aliquod esset incontrarium; ità pariter dicendum videbatur, vt fratres de vna Prouincia confiteri minimè possint cum Sacerdotibus alterius Prouinciæ licèt eiusdem Ordinis. (B at "Ordinis Sacerdote absolui"; C at "Episcopatui. Vnde")

In §. 8.

Quòad dispositionem illam Bonifatij 8. positam in §. 8. quòd Religiosus manus violentas inijciens in clericum debeat absolui ab Episcopo: est sciendum, quòd tàm ista, quàm illa alia dispositio. c. cum illorum, de sent. excom. qua cauetur, quòd si percussit fratrē alterius Religionis, absoluatur per Prælatum percussi; & alia multa iura quæ à summistis ponuntur circa absolutiones fratrum, hodie non procedunt, propter nostra priuilegia quæ a proprijs superioribus nostris posse absolui concedunt. D

Percutientes fratres alterius Religionis.

Sed posset circa hoc oriri dubium, quando aliquis frater percuteret alterum fratrem excommunicatum, an excommunicationem incideret? & licèt hinc inde sint opiniones, cùm aliqui velint quòd non, per cap. excōmunicatorum 23. d. 5. & glo. in c. si quis deinceps 17. q. 4. dicat illud non esse verum; tamen hæc est communis opinio, quòd iste percutiens excōmunicatum incurrit excommunicationem; & ratio est quia excommunicatus retinet ordinem, ratione cuius inducta est immunitas, idèoq; durante causa, durat effectus. E

Percutiēs excōicatū incidit in censurām.

Superior percutiens an possit absolui à subdito suo

Sed si succederet, quòd superior aliquis percuteret; an ipse posset absolui, à subdito suo, quem elegit in confessorem? & non est dubium, quòd possit secundùm priuilegia: sed dubium est, quando in aliquo Conuentu sunt

duo

A *duo fratres Sacerdotes, vnus Superior, & alter subditus; & se ad inuicem percutiunt, An alter alterum absoluere possit? Et in hoc quid sentiant iura, dicam.*

Excommunicatus minori excommunicatione, potest absoluere alium excommunicatum eadem excõmunicatione, scilicet, minori. c. duobus de sent. excommun. Excommunicatus autem maiori excommunicatione, non potest alium excommunicatum eadem excommunicatione, scilicet, maiori absoluere. c. audiuimus 24. *q.* 1. Frater excom. an possit alterum excommunicatũ absoluere.

B *Sed quia ista intelliguntur de iure ordinario, ideò Tabiena, in verbo absolutio.* 2. §. 6. *credit, quòd in necessitate, potest excommunicatus alterum excommunicatum absoluere, & ratio est; quia necessitas non habet legem; ac probat à maiori, quia si excommunicatus in casu necessitatis potest absoluere à peccatis, à fortiori poterit ab excommunicatione.*

Vnde concludendo dicerem, quòd licèt dispositio illa cap. si quis suadente Diabolo. 17. *q.* 4. *circa percussores clericorum & monachorum* C *liget multos comprehensos sub appellatione monachorum, vt sunt Religiosi professi Religionis approbatæ; conuersi omnes, seu oblati. c. cum illorum: & cap. non dubium, de sentent. excommunicat. & omnes moniales, & conuersæ, & conuersi earum. c. de monialibus, extra de sentent. excommunicat. & Nouitij, & sorores tertij ordinis, viuentes in congregatione, & profitentes tria vota; & alij per summistas notati; Tamen de absolutione, est notandum, quòd Absolutio illius Canonis, quamuis regulariter spectet ad Pontificem, quando percussio est violenta,* D *& cum illis circunstantijs positis à Nauar. in declaratione illius Canonis, in Manuali cap.* 27. *num.* 76. *cum sequentibus ac alijs Doctoribus summistis; tamen quòad personas religiosas, non solùm ex Priuilegio; sed etiam de iure communi, spectat ad eorum Superiores, vt habetur in cap. Monachi, & cap. cum illorum, de sententia excommunicationis, extra.* Nauar.

Quòad illud, quod per eundem Bonifacium VIII. in hoc. §. 9. disponitur, est notanda doctrina Nauar. cap. 27. *num.* 261. *vbi habetur,* In §. 9. E *quòd Episcopus concedendo casus suos, siue sibi reseruatos, non videtur concedere absolutionem à censuris sibi reseruatis, cum à diuersis non fiat illatio; & aliud est, peccatum reseruatum Episcopo, & aliud censura reseruata; nam aliqua sunt peccata, annexam censuram non habentia, quæ sunt Episcopo reseruata; & etiam sunt censuræ aliquæ illi reseruatæ, peccatis, ob quæ illæ dantur, ei non reseruatis; nec etiam concedendo absolutionem à suis casibus, & censuris, videtur concedere absolutionem, ac dispensationem votorum, aut irregularitatum, à quibus ipse potest;* Nauar.

quia

quia nec sunt Casus, nec Censuræ ipsi reseruatæ, & ita ex illis non infertur ad hæc, neq; è contrà Arg. l. Papinianus. ff. de minoribus, & cap. ad audientiam de decim. A

Item Episcopus concedendo alicui omnem suam facultatem, & auctoritatem ad confessionem audiendam, & auditos absoluendum, non videtur concedere Casus sibi reseruatos, iure communi, aut suo particulari, aut consuetudine generali, vel speciali; oppositum tamen credit ipse Nauar. quando concedit omnes suos casus; quia iuxta communem consuetudinem, quæ attendi debet, per suos casus, peccata illi reseruata intelliguntur; & B
etiam quando concedit omnem suam facultatem, excepto tali Casu reseruato.

Et dum hic dicitur, quòd nulla cõsuetudine possit introduci, quòd aliquis præter sui Superioris licentiam, confessorem sibi eligere valeat, est sciendum, quod hoc intelligitur de subditis; non autem de Prælatis, vt sunt Guardiani, Priores, Prouinciales &c. Isti enim etiam si fuerint hospites in alieno loco, possunt sibi Cõfessorem eligere, absque illius loci Superioris licentia, vt videre est infra in addit. Cordubæ, in verbo, Accedere ad monasteria C
Monial. in fine illius additionis. Et an talis facultas, Prælatis cõcessa, possit tolli per Capitulum, vel per statuta Ordinis? vide ibidem in Corduba, & in addit. ad. §. 7. tit. absolutio ordinaria, quòad fratres.

In §. 11. Circa id quod in hoc. §. 11. disponitur, de absolutionis Sacramento, & aliorum administratione Seruitricibus Monialium, est aduertendum, quòd hodiè, ad hoc vt locum habeat, oportet, vt illæ sint eiusdem Regulæ professæ, & intra clausuram maneant actualiter in Monialium seruitijs, prout etiam fuit ordinatum de Tertiarijs per Conc. Lateranen. relatum in Const. 17. D
Leon. 10 Et in Conc. Trid. sess. 24. c. 11. de reform. vbi tractatur pari modò de seruitoribus Regularium; Et licèt antiquitus esset forsitan permissum seruitricibus ipsis, extra Claustra Monialium, foras, in suis domibus habitare; nunc tamen est eis omnino prohibitum, & in clausuras Monialium intrare; ac nec exemptionibus ipsarum Monialium gaudere, per Concil. Trid. ac aliorum Pontific. constitut. Ideò, circa istas, Confessores Monialium sint cauti in ministrando eis Sacramenta, maximè Pænitentiæ, & videant si sint approbati ab Ordinario, nec nè, & à quibus sic eas possent absoluere, E
cùm non aliam super illas habeant auctoritatem, siuè facultatem, quàm super puras alias sæculares haberent.

In §. 13. Pro eo quod in. §. 13. aduertit Collector, est sciendũ, quòd secũdum Nauar. in Manuali cap 27 num. 275. nullus, præter Papam, sine eius commissione spetiali, potest absoluere ab hæresi, & censura ei annexa, etiam occultissima; quia eam Papa sibi reseruat in Bulla Cœnæ, quamuis Concil.
Cõc. Trid. Trid. sess. 24. c. 6. de Reformatio. concedat Episcopo, vt per semetipsum,

in

A *in suo Episcopatu, possit absoluere subditos suos, ab occulta hæresi: & possit etiam contendi, quòd non sit derogatum, quo ad hoc, illi, per Bullam Cœnæ; quia Greg. XIII. & Pius. V. adeò id expressè declararunt, vt etiam Summo Pænitētiario negauerint illam facultatem, nisi cum certis modificationibus; adeò vt ipse Nauar. dicat, moueri ad credendum, quòd nec virtute Iubilei, nec Bullæ Cruciatæ, in quibus non datur specialis facultas absoluendi ab hæresi, poterit quis absolui ab ea; licèt expressè detur facultas absoluendi à Casibus Bullæ Cœnæ, quod probare nititur, & auctoritate, &*
B *ratione, pro vt ibi est videre. Et quamuis in hoc, multa esset opinionum varietas, si per Bullam, scilicet Cruciatæ, poterat quis ab hæresi absolui; in anno tamen 1584. fuit omnis dubietas sublata: cum fuerit Bullæ Cruciatæ adiectum (excepta hæresia) pro vt sic refert auctor expositionis dictæ Bullæ. §. 11. num. 71. quãuis contrariũ ipse defendat, in eo quod dicitur; Episcopi auctoritatem, à Conc. Trid. ei traditam, in Bulla Cruciatæ, suspendi, & quòd ideò non possit absoluere ab hæresia occulta, vt iam dicam in alia nostra annotatione, in verbo Cruciata, quando tractabo, An Priuilegia Men-* Pater Emanuel.
C *dicantium suspendantur, nec nè, per Iubileum plenissimum, & per Bullam Cruciatæ.*

Est sciendum insuper, quòd Dominis Inquisitoribus Hispaniarum, talis facultas ab hæresi absoluendi, tàm in foro conscientiæ, quàm iudiciali, & suis etiam Vicarijs est concessa, vt testatur Pater Camillus Campegio, Generalis Inquisitor Mantuæ, vt refert ibidem supradictus auctor exposit. Bullæ.

Circa dispositionem illam Alex. VI. in. §. 17. relatam de reseruatione In §. 17.
D *Casuum; est primo aduertendum, quòd tempore Martini V. Iam fuerunt in Religione Taxati, & ordinati, Casus Ministris Ordinis Minorum Reseruati, & ab ipso Martino. V. confirmati, vt cum Regula apparẽt impressi.*

Deindè est pariter aduertendum quòd nunc per S. D. N. Clem. VIII. tum quo ad istam, cum etiam quò ad illam Alex. VI. dispositionem, aliud est ordinatum; Anno enim Domini 1593. Mense Maij. Cunctis Regularibus per publicum Breue, Infrascriptos Casus reseruatos fore, præscripsit videlicet.

E 1 *Veneficia, Incantationes, Sortilegia.*
2 *Apostasia à Religione, siue habitu dimisso, siue retento, quando eò peruenerit, vt ex septa Monasterij, seu Conuentus fiat egressio.*
3 *Nocturna, ac furtiua è Monasterio, seu Conuentus egressio, etiam non animo apostatandi facta.*
4 *Proprietas contra votum Paupertatis quæ sit peccatum mortale.*
5 *Lapsus carnis voluntarius, opere consummatus.*
6 *Occisio, aut vulneratio, seu grauis percussio cuiuscunque personæ.*

7 Mali-

7 Malitiosum impedimentum, aut retardatio, aut apertio litterarum à Superioribus ad Inferiores, & è contra. A

8 Iuramentum falsum in Iuditio regulari, seu, legitimo.

9 Procuratio, auxilium, seu consilium ad Abbortum faciendum, post animatum fœtum, etiam effectu non sequuto.

Etiam Generalis, & Prouinciales.

10 Falsificatio manus, aut Sigilli Officialium Monasterij, aut Conuentus.

11 Furtum de rebus Monasterij, seu Conuentus, in ea quantitate, quæ sit peccatum mortale. Hoc fuit à Pontifice declaratum, deberi intelligi, etiam de rebus particularibus; ad alicuius fratris particularis vsum concessis, & Nauar. in Summa, restrinxit huiusmodi materiam peccati mortalis ad duos carolenos. B

Si aliud præterea peccatum graue, pro Religionis conseruatione, aut pro conscientiæ puritate, reseruandum videbitur; id non aliter fiat, quàm Generalis Capituli in toto ordine, aut Prouintialis in Prouintia, matura discusione, & consilio. Hæc in Bulla.

Et sic consequenter ex taxatione istorum casuum, moderata, ac restricta videtur remanere dispositio supradicta Pap. Alex 6. cùm facultas reseruandi alios Casos à supradictis, non amplius ad Ministros Prouintiales, seu alios Prælatos tantùm spectet; sed in Capitulis generalibus, seu Prouintialibus, cum consensu Patrum Vocalium, ibi pro electione facienda conuenientium, fiat reseruatio, vt ex supra proximè dictis verbis Pontificis apparet, quando dicitur. Sed si quid aliud præterea, &c. C

Et tunc (prout ab eodem Pontifice fuit nobis facta declaratio) in prædictis Capitulis poterunt reseruari alij casus à supradictis, etiam eiusdem materiæ supradictorum casuum, vt putà in materia lapsus carnis, reseruare etiam tactus impudicos &c. supradictis tamen casibus semper firmiter manentibus, & in nullo mutatis. D

Absoluendi autem facultatem à supradictis Casibus, ad illos Prælatos pertinere etiam declarauit, ad quos, prius, ante huius Decreti publicationem spectabat; vt putà in nostra Congregatione Capuccinorum, sunt Prouintiales; nisi tamen aliud Confessori assignato (vt in Bulla) videbitur expediens; petere, scilicet, facultatem à Prouintiali, aliquam absoluendi, ei prius narrata causa, pro qua ad id petendum mouetur, vnà cum Casu occurrenti; saluo tamen semper sigillo Confessionis. Et hæc pro nunc sufficiant pro huiusmodi materia Casuum reseruatorum; infra enim in verbo Casus reseruati, plura alia dicemus. E

In §. 21.

Vt refert Passarell⁹ in compi-

Est sciendum, quòd eadem prohibitio fuit facta à Pio. V. Fratribus Ordinis Prædicatorum ann. 1571. scilicet, vt non possint absolui; pro vt habetur in Breui supra citato, in. §. 2. his verbis. Huiusmodi supplicationibus inclinati, talem concessionem Cruciatæ sanctæ, & aliorum indultorum particula-

A *cularium, quantùm ad prædictum articulum eligendi confessorem, & absoluendi à Casibus reseruatis, cum fratribus, & sororibus Monialibus totius Ordinis prædicti, locum minimè habere, nec censeri; sed nostræ intentionis existere, quòd ijdem fratres, & Moniales, quantùm ad Sacramentum pœnitentiæ, seù confessionis administrationem, dispositioni suorum Prælatorum subiecti sint; Apostolica auctoritate, tenore præsentium, perpetuò declaramus.* latione priuilegiorum Sãcti Francisci à Paula fo. 127.

De licentia tamen suorum superiorum, possent fratres, & sorores vti gra
B *tijs, & facultatibus dictarum Bullarum, aliâs non, pro vt hic Leo dicit.*

Et nota id quòd infrà dicit Collector, in verbo, Absolutio ordinaria quòad fratres. §. 10. ibi, vt fratribus, &c.

Circa autem illud, quòd à Collectore hic dicitur in 3. dubio, quòd scilicet Guardiani, quibus Prouinciales commictunt auctoritatem absoluendi à Casibus reseruatis, non posint illam alijs commictere, &c. Est sciendum quòd Nauar. in Manual. c. 27. num. 45. ait, quòd simplex ministerium absoluendi, potest vtiq; delegari, etiam à delegato Ordinarij, & à Subdele-
C *gato Delegati Papæ; quàmuis non possint delegare suas iurisdictiones, quarum ratione id eis competit. Hæc Nauar. ibi.* Nauar.

ABSOLVTIO EXTRAORDINARIA QVÒAD FRATRES.

¶ *Sequitur secundum principale, pertinens ad absolutionem fratrũ extraordinariã, quæ, scilicet, potest eis impendi certis, ac determinatis diebus.* Collector.

EVGENIVS. 4. concesit fratribus Minoribus de obser. 1
D vt posint absolui per Confessorem ab eis electum, de suorum licentia Superiorum, semel tantùm, ab omnibus censuris, & pœnis; excepto falsificationis litterarum Apostolicarum crimine. o. fo. 61. Et ffo. 64. conce. 84. Casus reseruati Papæ.

¶ Circa huiusmodi Concesionẽ, vide ea, quę posita sunt suprà, in dictione, Absolutio ordinaria, quòad fratres post. §. 11. Collector.

¶ IDEM Eugenius concesit omnibus fratribus Minoribus, ac etiam Nouicijs, in religione perseuerare volentibus, quatenus posint eligere Confessorem idoneum, qui auctoritate Apostolica, absoluat eos in articulo mortis, ab omnibus peccatis, & censuris ecclesiasticis, etiam sedi Apostolicę reseruatis, siue ex alia quacunq; causa prouenientibus; & plenariam omnium peccatorum indulgentiam largiatur. Quam indulgentiam prędicti fratres consequantur, etiam si prędictũ Confessorem eligere non potuerint, seu obliti fuerint; dummodò moriantur in statu gratię. o. fo. 61. Et ffo. 64. conce. 77. 2
E
Pro mortui articulo: etiã per nouitijs.
Indulgentia plenaria.

C IDEM

3 ¶ IDEM Eugenius concessit fratribus Mino. de Obser. Prouinciarum Regni Castellæ, quatenus singuli Prælati dicti ordinis, quocunq; nomine censeantur, & Cõfessores per ipsos Prælatos deputati, vel pro tẽpore deputãdi, singulorũ conuentuũ, locorũ, domorũ, & Eremitoriorũ huiusmodi, semel tantũ absoluere omnes, & singulos fratres professos, conuersos, atq; nouitios, habentes propositũ profitendi; necnon perpetuo donatos, oblatos, præsentes, & futuros ipsorũ conuentuũ, locorũ, domorũ, & Eremitoriorũ huiusmodi; ab omnibus, & singulis suis peccatis, excessibus, & delictis; etiã quantumcunq; enormibus; & à quacunque simonia, in curia, vel aliâs vbicunq; ante, & post ingressum religionis cõmissa; necnon, quibuscunq; excõmunicationũ, suspensionũ, & interdicti, alijsq; ecclesiasticis cẽsuris, & pœnis, à iure, vel ab homine, Apostolica, vel sedis Apostolicę Legatorũ, delegatorũ vel subdelegatorũ, ordinaria, vel alia quauis auctoritate; etiã per Synodales, aut Prouinciales, aut Generaliũ Cõciliorũ cõstitutiones; & quoscũq; processus Apostolicos, & quascunq; extrauagãtes; vel iuxta ipsius Ordinis regularia instituta, quomodolibet promulgatis, in genere, vel in specie, si quas incurrerint ante, & post ingressum religionis; etiã si talia sint, propter quæ Apostolica Sedes specialiter, & expresse sit meritò consulenda. Necnon, cũ singulis supradictis, super quibuscunque irregularitatibus, & inhabilitatibus, quouis modo contractis, in omnibus, & singulis, etiã sedi prædictæ specialiter, & expresse reseruatis (bigamię, homicidij voluntarij, mutilationis membri, casibus: duntaxat exceptis) semel similiter dispensare, ac eos habilitare; vt non promoti, ad omnes Sacros ordines, & missarũ celebrationẽ, promoueri possint, & ipsi promoti in eisdẽ ministrare valeant. Et quòd, ad quascunq; dignitates, administrationes, & officia dicti ordinis (etiam si curam habeãt animarũ) recipi, illisq; pręfici, & assumi, Apostolica auctoritate valeant, & possint. Et voluit, quòd si prædictas censuras, vel earũ aliquã, ignoranter, vel inaduertẽter incurrere cõtigerit, à talibus Prælati, & Cõfessores supradicti, quoties opus fuerit, & opportunũ, absoluere, ac super irregularitate, vel irregularitatibus, ex talibus censuris, postea celebrãdo, vel prędicando, vel diuinis se immiscendo, vel aliàs contracta, vel cõtractis, quoties opus fuerit, vt similiter dispensare auctoritate prædicta valeant, misericorditer de gratia specialiter concessit. o. fo. 61. Et ffo. 64. conce. 85.

[Margin notes: Pro professis fratrib⁹. Pro nouitijs. Pro oblatis Absolutio plenaria p semel in vita. — Censurę. — Dispẽsatio pro semel in vita. — Promotio ad ordines Sacros & officia Ordinis.]

¶ Ad-

A ¶ Aduerte, quòd ad gaudendum ſupraſcripta conceſsione, oportet dicere ſemel. 7. Pſal. ſingulis ſeptimanis vnius anni, prout latè ponitur infra poſt. §. ſequens. Collector.

¶ IDEM Eugenius conceſsit omnibus, & ſingulis ſupradictis, præſentibus & futuris, Prælatis, & Subditis, profeſsis; cõuerſis, & cũ propoſito profitendi nouitijs, in ſinceritate fidei, & vnitate Sanctæ Romanæ Eccleſiæ, & obediẽtia ſuæ Sãctitatis, ſuorumq; ſucceſſorũ Romanorum Pontificum, canonicè intran- 4 Particularis pro Regnis Caſtellæ.
B tium, exiſtẽtibus, quòd eis quicunq; Presbyteri ſæculares, vel Regulares, perpetuis temporibus, omnium peccatorum ſuorũ, de quibus, in genere, vel in ſpecie, corde contriti, & ore confeſsi fuerint; & etiam de oblitis, indulgentiam, & remiſsionẽ, in mortis articulo, auctoritate Apoſtolica, liberè, & licitè concedere valeant: ita etiam, quòd ſi in illo reputato mortis articulo, non deceſſerint, ſemper indulgentia prædicta intelligatur reſeruari, ad verum mortis articulum. Scilicet, ne (quod ab- Indul. ple. in mortis articulo.
C ſit) propter huiuſmodi gratiam reddantur procliuiores ad illicita, in poſterum committenda, voluit, quòd, ſi ex confidentia huiuſmodi, aliqua forma committant, ad talia, prædicta indulgentia, nullatenus ſuffragetur.

¶ Voluit etiam idem dominus Papa, quòd ſinguli prædictorum, qui ſufficientis litteraturæ fuerint, per vnum annum à tempore, quo conceſsione huiuſmodi gaudere voluerint, ſingulis: ſeptimanis (impedimento ceſſante legitimo) ſemel, ſe- Aduerte ad cõditionem hic appoſitam.
D ptem Pſalmos pœnitentiales, cum Litania, recitent ſiue legant; alij verò, non ſufficienter litterati, alias orationes (iuxta Confeſſorum ſuorum arbitrium; prout animarum ſuarum ſaluti viſum fuerit) dicere teneantur. Et quòd ſi forſan impedimento detenti, in dictis anno, & ſeptimanis, orationes prædictas commodè dicere non potuerint, vel & inaduertentia, aut obliuione omiſerint; ex tunc alia ſeptimana ſequentis anni, ſupplere teneantur. o. fo. 62. Et ffo. 65. conce. 86.

E ¶ Sciendum, quòd ſupraſcriptam conceſsionem Eugenij, extendit poſtea Pius ſecundus, ad totam familiam, de quo habetur tranſumptum, licèt non impreſſum. Sed iſta conceſsione cõmuniter non vtuntur fratres; quia nolunt laborare in dicẽdis. 7. Pſal. ex eo, quòd credũt, quòd quidquid in ea continetur, poſtea fuit, ſine tali onere, conceſſum. Itẽ eſt aduertendũ, quòd licèt hoc comitãtur quibuſcunq; Prælatis ordinis, tamen iam eſt declaratum, nõ intelligi de Caſibus reſeruatis Miniſtris; vt Collector.

patet infràpost.§.10.& quòd intelligitur prò censuris contra- A
ctis ex ignorantia,vel inaduertẽtia,de quibus,toties,quoties
possunt absolui,&c.Et tñ,nõ possunt etiã,in hoc,vti hac gratia,
Nota. sine licẽtia Superiorũ.Vnum tamen singulare cõtinetur in ista
concessione. s. quòd Indulgentia plenaria de articulo mortis,
semper intelligatᷣ reseruata prò vero articulo; quod est magni
effectus,& nullibi in nostris Priuilegijs reperitur sic concessum.
Aduertendũ est insuper, ꝙ pro tribus,non alibi fortè repertis,
deberet quilibet frater laborare per annũ,in dicendis. 7.Psal. B
vt posset vti ista facultate. Primò,vt à quolibet Confessore,de-
putato per Prælatũ,posset absolui à censuris,ignorãter, vel in-
aduertenter incursis,& dispẽsari in irregularitatibus,propter
ipsas incursas,vel cõtractas.Secundò,vt posset absolui,quantũ
ad semel,ab excommunicatione in specie.s.vt ego intelligo,&
videtur intelligendũ,nominatim à Papa, vel eius auctoritate,
non tamen reseruata;quia denominatim,nescio vbi habeamus
auctoritatẽ absoluendi,nisi hic. Tertiò,quia vt supradixi,hæc C
Indulgentia plenaria reseruatur ad verum articulum mortis.
Et potest addi quartum. s. quòd Indulgentia plenaria habeat
locum,in oblitis,& in confessis in genere;quia quando hoc nõ
exprimitur,sunt multæ opiniones,vtrũ subintelligãtur, vel nõ.

5 Absolutio plenaria ꝑ semel in vita & in mortis articulo.

SIXTVS.4.cõcessit omnibus fratribus Min.de Obser.præsen-
tibus,& futuris,tam professis,quàm nouitijs,qui tñ habent
propositum profitendi;necnon sororibus S.Claræ,& Tertiarijs
vtriusq; sexus,& famulis, & seruitoribus prædictorũ omnium; D
vt quilibet eorũ possit semel eligere Confessorẽ de huiusmodi
obseruantia,qui audita eius Cõfessione, pænitentiã salutarem
iniungendo,absoluat eos,ab omnibus criminibus,excessibus,
& cẽsuris Ecclesiasticis;& dispenset cũ eis in omnibus irregu-
laritatibus,si quas fortè contraxerint(homicidio volũtario,&
Dispensatio. mutilatione mẽbri semper exceptis) & ei remissionẽ genera-
lem,& plenariã omniũ peccatorum impartiri valeat. Et quòd
hoc idem possit in mortis articulo.o.fo.64.& ffo.68.conce.131. E
& fffo. 96.conce. 341. vbi ponitur in forma propria supplica-
tionis; & excipitur irregularitas ex bigamia proueniens.
Collector. ¶ ADVERTE circa hanc concessionẽ,ꝙ licèt Sixtus nõ excipiat
in ea irregularitatẽ ex bigamia prouenietẽ;tamẽ pro excepta
debet semper haberi;quia est grauior reliquis ad dispẽsãdũ.Et
quia in alia cõcessione infra posita in dictione, Dispensatio.§.
12.illã excepit expressè; & quia fortè illa facta fuit post istam;

licèt

A licèt hoc non constet; quia non habent datas. Vtrum tamen aliter sit iudicandum, prudens lector aduertat.

¶ Aduertendum est etiam, quòd iam pluries declaratum est, scilicet, quòd à Casibus reseruatis Ministris, non potest aliquis absolui, sine eorũ licentia, & minus à censuris, auctoritate Apostolica, posteà latis, & reseruatis.

¶ IDEM Sixtus concessit omnibus, & singulis Prędicatorum, & Minor. Ordinum Professoribus, qui tunc erant, & qui pro B tempore perpetuò erunt; vt Confessor idoneus eorundem Ordinum, quem quilibet pro se, de sui superioris licentia, duxerit eligendum, eorundem confessione diligenter audita, pro commissis per eos excessibus, & peccatis, semel in vita, in forma confessionalis, per ipsum edita, & in mortis articulo, plenariam absolutionem, & peccatorum huiusmodi remissionem, impendere valeat; etiam si, ante factam eorundem Ordinum professionem, eos decedere contigerit. B. fo. 65. Et C ffo. 148. conce. 360. 6 Absolutio plenaria per semel in vita & in mortis articulo.

¶ Aduerte, quòd istud intelligitur, sub forma confessionalis per ipsum edita, in qua, vt credo, reseruabantur casus Sixtinæ, quæ incipit. Et si Dominici gregis. Et habetur in summa, infra in dictione, Excommunicatio. 2. notabili. Collector.

LEO 10. concessit licentiam, & facultatem omnibus Monialibus sanctæ Claræ, & ancillis Beatæ Virginis, vt quater in anno, possint se, à suis Superioribus, siue Confessoribus, D aut alijs fratribus, de Ordine fratrum Minor. per Superiores deputatis, facere absolui, ab omnibus peccatis suis, qualitercunque commissis. Ac similiter absolui, vel potius dispensari, ab omnibus, & singulis votis (exceptis substantialibus, emissis in earum professione) quæ solent, fœminea leuitate, pro qualibet minima necessitate, emitti. Ità tamen, quòd nulli ipsarum hæc gratia suffragetur, si confisæ de ipsa, aliquid attentarent committere, quod oculos Diuinæ maiestatis, earum E violando professionem, offenderet. Et insuper placuit suæ sanctitati, de benignitate Apostolicę pietatis, concedere facultatem earum Confessoribus, de licentia Prælatorum, easdem audientibus, quòd ea plenitudine eas absoluant, & illi statui innocentiæ restituant, qua sanctitas sua faceret, si ipsamet in confessione auscultaret peccata. Et quòd posthac, eádem auctoritate Apostolica, omnibus, & singulis sanctã benedictionem impartiantur, nomine Sanctitatis suæ. o. ffo. 93. cõce. 290. 7 Quatuor absolutiones plenarie. Dispensatio. Benedictio Papalis.

Collector. ¶ Vide propè finem huius dictionis, seu Capituli, qualiter præfatæ absolutiones debeant fieri.

8 Absolutiones plen. pro multis festiuitatibus. ¶ IDEM Leo concessit Monialibus sanctæ Claræ, sub cura fratrum minorum obseru. existentibus, vt in omnibus solemnitatibus Domini Sabaoth, & Virginis Mariæ, ac omnium sanctorum, & sancti Patris nostri Francisci, & Sanctæ Claræ, possint Confessores earum, in absolutionibus suarum Confessionum, eas plenariè absoluere, & pænitentiam salutarem iniungere. B. fffo. 42. conce. 132.

Collector. ¶ Circa hanc absolutionem, vide quæ ponuntur propè finem huius dictionis, seu Capituli.

9 Absolutiones plen. pro multis festiuit. & alijs diebus. ¶ IDEM Leo concessit ancillis, & sororibus Ordinis Beatæ Mariæ Virginis, sub regimine fratrum Min. Obser. existentibus, vt in omnibus solemnitatibus Domini sabaoth, Beatę Mariæ Virginis, & Petri, & Pauli, & sancti Francisci, omniumq; Sanctorum, atq; per totam maiorem hebdomadam, Confessores earum, quicunq; fuerint, siue ordinariè, à Prælatis deputati, siue aliter (dummodo eas audiant de consensu suorum Prælatorum) possint in absolutionibus earũ, de peccatis suis, eas plenariè absoluere, ac penitentiam salutarem iniungere. Quò verò ad fratres, prius suorum Superiorum, & eorum curã gerentium, licentia, & assensu habitis. B. fffo 43. conce. 137.

¶ Circa hanc concessionem vide infra propè finem huius dictionis, vel Capituli.

10 Absolutio plenar. pro die Sanctæ Catherinæ. ¶ IDEM Leo finaliter concessit fratribus min. regul. Obser. quòd semel in quolibet anno, vltra aliâs indulgentias, quas à Sede apostolica habent, possint plenariè absolui, & indulgentiam plenariam consequi, in festo Sanctæ Catherinæ Virginis, & martyris. o. fffo. 94. conce. 299.

¶ Pro huiusmodi absolutione, vide prope finem huius dictionis.

Collector. Resolutio. ¶ Epilogatio, seu resolutio concessionum suprapositarum est, quòd fratres Minores, & Moniales sanctæ Claræ, ac tertij Ordinis, possunt absolui ab omnibus peccatis, & censuris plenariè, semel in vita, & in mortis articulo. Item quater in anno, diebus, quibus maluerint, & in festis Domini sabaoth, & Beatæ Virginis, omniumque sanctorum, & Apostolorum Petri, & Pauli, ac sancti Francisci, sanctæ Claræ, sanctæ Catherinæ, & per totam maiorem hebdomadam; de consensu tamen suorum Prælatorum. ¶ Qualiter autem intelligatur præfata absolu-

A tio plenaria, & quorum Prælatorum requiratur licentia, seu consensus, declaratur in sequentibus, quæ benè notare oportet.

QVIA circa huiusmodi absolutiones plenarias, à Leone. 10. concessas, nonnulli fratres decipiuntur, credendo, quòd possint eis vti, absque licentia suorum Superiorum; aduertendum est, quòd in omnibus ipsis (vltima duntaxat excepta) semper positum est à Summo Pontifice, quòd solùm possint fratres, seu moniales, sic plenariè absolui à Prælatis suis, vel à Confessoribus, per eos deputatis, seu de licentia eorundem. Sed ad omnem ambiguitatem, circa hoc tollendã, quòd, scilicet, absque licentia Superiorum, & non quorumcunque; sed saltem Prouincialium, non potest quis præfatis absolutionibus plenarijs gaudere, quò ad Casus reseruatos. Notanda est, ac menti commendanda quædam clausula, in tabula Congregationis generalis Burdegalensis posita, tenoris subsequentis. Collector. B C

VT fratribus, iuxta regulæ puritatem, maior recipiendi sacramentum pænitentiæ tribuatur occasio, Reuerendissimus Pater Minister generalis, tàm quòad fratres, quàm quòad moniales, reuocat omnes gratias, facultates, confessionalia, & indulgentias, & quaslibet litteras, sub quacunque verborum forma, etiam à Sede apostolica concessas, siue vigore Bullæ Cruciatæ, vel fabricæ sancti Petri de vrbe; aut quarumlibet Confraternitatum, in quantum sunt in præiudicium casuum Ministris reseruatorum; declarando esse contra Sanctissimi Domini Papæ voluntatem, tàm fratres, quàm sorores vti præfatis gratijs, quòad confessiones faciendas de Casibus prædictis, aut contra instituta Ordinis; absque licentia præfati Reuerèndissimi Ministri generalis, aut Prouincialium Ministrorum, quouis modo sit; etiam irritum esse, & inane quidquid aliâs fuerit attentatum. Et hoc vigore cuiusdam Breuis, præmissorum declaratorij, ab Alexandro Papa olim concessi, & Breuis specialis Leonis decimi, Reuerendissimo Patri Ministro generali missi, & in hoc Capitulo publicati. Statutum Capituli generalis circa absolutiones casuum reseruatorum. D E

¶ INSVPER circa prædictas absolutiones plenarias à Leone decimo concessas, est aduertendum, an huiusmodi absolutiones se extendant ad censuras excommunicationum, vel irregularitatum, aut casuum reseruatorum Papæ; quia de Collector.

eis non fit aliqua mentio in littera, Concessionum. Et an A
etiam se extendant ad remissionem pœnæ, debitæ pro peccatis, in præsenti, aut in purgatorio, sunt opiniones. Nam aliqui dicunt, quòd sic, ad omnia supradicta, cùm sit Priuilegium Principis, quod latissimè est interpretandum; maximè cū hoc verba patiantur. Alij in dubium vertunt, nonnullis rationibus moti. Mihi securius videtur, non præcipitare sententiam, sed disputationi relinquere: & quòd quando aliquis vult vti in dictis diebus prædicta concessione; dicat Confessor, post com- B
munem absolutionem a peccatis. Et etiam absoluo te plenariè. Et valeat quantum valere possit.

¶ Item est aduertendum, quòd, sicut patet ex dictis, & ex littera ipsarum absolutionum, ipse non sunt vniformes, seu equales; & ideò, non eodem modo debet impendi absolutio, quandocunq; occurrunt dies, in quibus concessæ sunt. Quapropter, nè in hoc aliqui minus docti decipiātur, operæprecium visum est, in calce huius Summarij, diuersas absolutiones breues, & C
compendiosas, iuxta diuersitatem huiusmodi concessionum superaddere.

¶ Forma absolutionis, pro quattuor vicibus, in quibus potest quis absolui, diebus, quibus maluerit, quolibet anno prout dictum est supra §.7.

Formę absolutionis plenariæ.

AVCTORITATE tibi concessa, & mihi commissa, ego te absoluo, sic plenariè, illi statui innocentiæ restituo, quomodò sanctitas Domini nostri Papæ faceret, si ipsemet, in confessione, D
tua peccata auscultaret. Et eadem auctoritate Apostolica, tibi sanctam benedictionem Papalem impartior. In nomine Patris & filij &c.

¶ Forma absolutionis, pro omnibus alijs vicibus, in quibus potest impendi absolutio plenaria, vt habetur supra in §.8. & 9.

AVCTORITATE tibi concessa, & mihi commissa, ego te absoluo plenariè ab omnibus peccatis tuis, inquātum prædicta auctoritas se extendere potest. In nomine patris, &c. E

¶ Forma absolutionis, pro absolutione, quæ impendi potest, in festo sanctæ Catherinæ, quia differt ab omnibus supradictis, vt patet supra §.10.

AVCTORITATE tibi concessa, & mihi commissa, ego te absoluo plenariè, ab omnibus peccatis tuis, inquantum huiusmodi auctoritas se extendere potest, & concedo tibi Indulgentiam plenariam oīum peccatorum tuorum. In noīe Patris, &c.

Ex

A ¶ *Ex Priuilegijs Monachorum sancti Benedicti obseruantium.*

BENEDICTVS. 13. concessit Monachis pro articulo mortis, Plenariam indulgentiam, seu absolutionem; & quòd, si infirmarentur, & crederentur morituri; putà, quia viderentur agonizare; & absoluti plenariè, iterùm conualescerent, quòd iterùm, & in mortis articulo valerent absolui. o. 11

B ¶ *Ex Priuilegijs monachorum Cartusiensium.*

SIXTVS. 4. concessit, quòd fratres, seu Monachi Cartusień. possint eligere Cófessorem idoneum dicti Ordinis solùmmodò, qui eos, semel in anno, in festiuitate Natiuitatis B. Mariæ Virginis, ab omnibus, & singulis peccatis suis, etiam Sedi apostolicæ reseruatis, plenariè absoluere valeat in perpetuū. o. 12

¶ *Ex Priuilegijs fratrum ordinis sancti Hieronymi.*

C N. concessit, quòd gratia, quam habet Ordo sancti Hieronymi, vt fratres possint absolui plenariè, intelligatur etiam de peccatis, quocunq; tempore, cófessis, licèt tunc non confiteantur. 13

ANNOTATIO CORDVBAE.

D *QVÒAD §. 9. vbi Collector dicit, quòd non possunt fratres vti præfatis concessionibus Leonis 10. quòad absolutiones plenarias, sine licentia suorum Prælatorum &c. Notandum, quòd quòad lucrandum Indulgētias, & similiter quòad absolutiones à censuris, secundum quod conceditur, quòad hoc, in ipsis Priuilegijs, saltem in foro conscientiæ, bene possunt fratres vti præfatis concessionibus, sine licentia suorum Prælatorum; nō autèm quòad absolutionem à Casibus reseruatis, in Ordine Minor. Prouincialibus; quia declarauit Reuerendissimus P. F. Franciscus de Angelis Minister Generalis in Capitulo prouin-*
E *ciali Prouinciæ Castellæ Toleti, celebrato anno Domini 1524. me præsente, quòd sic erat intelligenda Bulla, seu concessio præfata: & quòad hoc vltimū, de Casibus reseruatis, idem expressè ibidem dicit Collector, ponens aliam declarationem cuiusdam Cap. gen. de quo latius infra, tit. Cruciata, dicendum est: ibi videatur. Videatur alia concessio Sixt. 4. facta Confessoribus Monialium, pro intrantibus Monasteria Monialium, sine dolo, vt habetur ffff. 96. concessione 33. & habetur in Compendio, tit. absolutio, quòad sæculares 2. §. 9. & infra annotatur ibidem.*

ANNO-

CAPVCCINI ANNOTATIO. A

In §. 3.

Modus nũc obseruãdus à Capuccinis in receptione Nouitiorum.

QVOAD §. 3. est sciendum, à nobis Capuccinis obseruatum, in receptione nouitiorum, priusquàm habitu induantur, eis, omnia impedimenta, Sedi Apostolicæ reseruata, notificare & maximè quæ exstãt in Bulla Cœnæ Domini; & si in aliquo illorũ reperirentur esse incursi, pro absolutione mitterentur; sed si post susceptum habitum, de aliquo illorum recordarentur, tunc à Magistro nouitiorum, iuxtà Ordinis Priuilegia, poterunt absolui; dummodò tamen non reperirentur esse illis criminosis impedimẽtis irretiti, quos Sixtus. V. in sua Bulla edita anno. 1587. contra criminosos, prohibuit, recipi ad Religionem, vtputà illegitimi, criminosi, & redendis rationibus obnoxij; licèt, quòad illegitimos, sit à Greg. XIIII. postèa reuocata, vt infrà dicemus, in verbo, Nouitius: & ità hucusq; fuit semper obseruatum, ex mente summorũ Pontificum, qui pro tempore fuerunt; & ità patribus nostris obseruandum esse declararunt; & in spetie Sixtus V. Sed nunc retulit mihi R. P. F. Bonauentura à Mõte Regali, Ordinis nostri Procurator, quòd à sanctitate præsentis Pontificis Clementis VIII. viuæ vocis oraculo, aliter in hoc obseruandum esse, fuit ei ordinatum, videlicet. Quòd quandocunq; Nouitius aliquis reperiatur sic, vt supra, impeditus, antè professionẽ, mittatur ad quos spectat eorum repræsentatio; non obstante, quòd habitum recepisset; & ità obseruari, iam est per totam Congregationem mandatum: Sed quid faciendum, quando ij, qui veniunt ad Religionem vouissent, aliam ingredi? Vide infra in Verbo Nouitius, in nostra Annotatione part. 3. de Nouitiorum absolutione & in verbo Votum, in princ. D

P. F. Bonauentura à Monte Regali. B C

Quantùm autèm ad formulas illas absolutionum, quas ponit supra Collector, in fine huius verbi, volui eis, istas alias subnectere, quæ solent, etiã præsenti tempore, in pluribus obseruari; vt ea quisque vti possit, quam sibi maluerit.

Forma absolutionis plenaria.

¶ Hæc est forma absolutionis, abstracta de formulario Domini Papæ, pro habentibus Indulgentiam plenariã à pœna, & culpa.

Primò dicat infirmus, si potest, Confiteor Deo omnipotenti, totum. Si verò non potest, dicat alius, eius nomine. Posteà Confessor, cui fuit generaliter, vel spetialiter confessus, dicat. Misereatur tui omnipotens Deus. Consequenter subiungat, & dicat absolutionem. E

Absolutio plenaria à pœna, & culpa.

AVCTORITATE Dei, & beatorum Apostolorum Petri, & Pauli, & Sanctæ Romanæ Ecclesiæ, tibi concessa, mihiq; in hac parte commissa, ego te absoluo ab omni sententia excommunicationis, maioris, vel minoris, si quam incurristi; & restituo te

vnitati

A *vnitati fidelium, & sanctis Sacramentis Ecclesiæ. Item, eadem auctoritate, absoluo te ab omnibus peccatis tuis, & à transgressione Regulæ, & statutorum. Item auctoritate Dei, & beatorum Apostolorum Petri, & Pauli, & Sanctæ Romanæ Ecclesiæ, & etiam Domini nostri Papæ N. summi Pont. mihi in hac parte commissa, in quantum claues sanctæ Ecclesiæ se extendunt, si ista vice morieris, absoluo te, ab omnibus pœnis, tibi in Purgatorio debitis, propter culpas, & offensas, quas contrà Deum, animam tuam, & proximum tuum commisisti; & quantum mihi permictitur, re-*
B *stituo te illi innocentiæ, in qua eras, quando baptizatus fuisti. Si verò ista vice non morieris, reseruo tibi Plenariam Indulgentiam, concessam à Domino Papa, pro vltimo articulo mortis tuæ, vt in ea commissione præfatæ Indulgentiæ Domini nostri Papæ continetur. In nomine Pa † tris, & Fi † lij, & Spiritus San † cti. Amen.*

¶ Hæc est forma absoluendi, quę absoluit ab omni casu, etiam pertinente ad Papam, & datur Fratribus in agone existentibus, auctoritate Priuilegiorum Ordinis. Forma alia plenissima

C DOMINVS *noster Iesus Christus, per merita suæ sacratissimæ passionis, te absoluat, & gratiam suam tibi infundat; & ego auctoritate ipsius, & beatorum Apostolorum Petri, & Pauli, & summorum Pontif. mihi in hac parte commissa, & tibi concessa, absoluo te ab omni vinculo excommunicationis, maioris, vel minoris, vel sententia suspensionis, & interdicti; & dispenso tecum in omni irregularitate, si quam contraxisti; & restituo te vnioni, & participationi fidelium, necnon sanctis Sacramentis Ecclesiæ. Eadem auctoritate ego absoluo te, ab omni transgressione*
D *votorum tui Ordinis, & Statutorum Papalium, generalium, prouincialium, custodialium, localium, & synodalium quorumcunque. Eadem auctoritate absoluo te, ab omni diuino officio malè persoluto, horis indebitè transpositis, vel dimissis. Item eadem auctoritate ego absoluo te, ab omnibus peccatis tuis, quibus contra Deum, fragilitate humana, ignorantia, vel malitia deliquisti; concedens tibi remissionem, & indulgentiam plenariam omnium peccatorum tuorum confessorum, & cunctorum, de quibus etiam non recordaris, aut oblitus fuisti: inquantum Claues Ecclesiæ se*
E *extendunt. Item eadem auctoritate ego absoluo te, à pœnis Purgatorij, quas pro peccatis commissis, & delictis in hoc mundo perpetratis meruisti, restituendo te illi innocentiæ, in qua eras, quando baptizatus fuisti. In nomine Pa † tris, & Fi † lij, † & Spiritus sancti. Amen. quòd si hac vice non decesseris, reseruo tibi hanc gratiam, vsq; ad extremum mortis tuæ articulum.*

ABSOLVTIO QVOAD SECVLARES. A

¶ *Distinctio materiæ absolutionis infra positæ.*

Collector.

CIRCA absolutiones personarum seculariũ,per fratres Minores fiendas, sunt multa, & varia ordinata, & concessa,quę vt melius intelligi,& memoriæ commendari valeant, subsequenti ordine distinguuntur. ¶ Primò namq;ponuntur ea,quę generaliter concernunt Confessorum auctoritatem, seu facultatem,tàm ratione institutionis à Prælatis Ordinis factæ; quàm præsentationis, quæ Prælatis ecclesiasticis fieri debet;seu licentię,quam ab eisdem Prælatis, seu legatis sedis Apostolicę,obtinere contigerit. ¶ Secundò adduntur alia, quæ concessa sunt respectu absolutionum à Casibus reseruatis Episcopis, vel Papæ. De prædictis autem duobus,ponuntur etiã aliqua notabilia infra,in dictione Confessiones,& Confessores.¶ Tertiò superadduntur nonnulla,quę aliqui summi Pontifices decreuerunt contra quosdam aduersarios Religiosorum,qui aliquos errores dixerunt in materia huiusmodi absolutionum. B C

¶ *Absolutio quòad Seculares. Primò.*

1 Licentia audiendi Confessiones.

ALEXANDER.4. concesit, quòd de licentia Legatorum Sedis apostolicæ, vel Ordinariorum locorum, posint fratres Minores, liberè Confesiones audire, Sacerdotum parochialium assensu minimè requisito: b. fo. 26. D

2 Licentia seu pręsentatio.

CLEMENS.4.concesit,vt quando Episcopi,vel alij Ecclesiarum Prælati,dederint fratribus Minoribus facultatem audiendi Confesiones subditorum suorum, & vota commutandi, talibus Prælatis decedentibus, posint prædicti fratres vti liberè prædicta facultate, donec viduatis Ecclesijs prouisum fuerit de Pastore. B. fo. 29. Et ffo.113. conce. 244.

Collector.

¶ Aduerte tamen,quòd si Confessores fuerint præsentati, obseruata forma iuris, eorũ præsentatio est perpetua, seu semper durat,in illo Episcopatu,vbi facta est; licèt Casus speciales sint petendi à successore. E

3 Præsentatio Cõfes.

EVGENIVS.4. concesit omnibus Confessoribus Ordinis Minor.quòd quando non possunt commodè se præsentare Episcopis, quia sunt in itinere,vel alibi; & non possunt petere Casus Episcopales, eo casu posint plenariè vti auctoritate

Epi-

A Episcopali. o. fo.61.Et ffo.64.conce.78.Et fffo.95.conce.313. Pro fratribus itinerantibus.

¶ Idem Eugenius concesit, quòd quandò fratres se semel præsentauerint Episcopis,& obtinuerint casus suos,licèt alibi postèa ad habitandum se transferant ad tempus, & postèa reuertantur ad easdem Diœceses, non sit necessarium, iteratò se præsentare eisdem Episcopis,vel casus de nouo obtinere.o.fo. 61.Et ffo. 64. conce. 79. Et fffo. 95. conce. 314. 4 Præsentatio Confessorum.

¶ Aduerte quòd,vt supradictum est post.§.2.reiteratio præsen-
B tationis non requiritur quando semel facta est, obseruata forma iuris, qua taliter facta, est perpetua: tamen post mortem illius,cui sic facta est, oportet petere casus à successore.De hac materia vide infra.§.16. Collector.

¶ Idem Eugenius declarauit, quòd quando quis tempore, Paschali se reperit in aliena Diœcesi, semper ibi intelligitur adeptus incolatum, vt ibi confiteri, & communicare váleat, quantumcunq; ibi paruo tempore steterit. o. fo. 61.Et ffo.64.
C conce. 80. Et fffo. 95. conce. 315. 5 Communicare.

¶ Aduerte tamen, quòd non poterit Eucharistiam sumere in Ecclesijs fratrum, in die Resurrectionis, sine licentia Parrochialis. Collector.

¶ Idem Eugenius concesit, quòd vbicunq; fuerint fratres Mino. (licèt Episcopi sint Simoniaci,etiam in officio,& beneficio) possint fratres vti suis casibus, ac si tales Episcopi non essent suspensi,ex quo tollerantur ab Ecclesia.o. fffo. 101.con-
D ce. 403. 6 Simonia. Casus Episcopi.

¶ Aduerte, quòd hoc est generale per extrauagantem. Ad euitanda. Collector.

NICOLAVS.5.concesit fratribus Mino.obser.auctoritatem audiendi in Confesionibus omnes quarumcunque Diœcesum;& in illis, extraneos ac forenses absoluendi; etiam à casibus, quos Diœcesani locorum, in quibus fratres ad hoc deputati fuerint,duxerint committendos.B. fo.30.& ffo. 114.
E conce. 249. Et fffo. 58. conce. 159. 7 Licentia pro omnibus etiam forensibus.

SIXTVS.4. fecit eandem concesionem,per consimilia verba, nil penitus immutando. B. fo. vbi supra,& conce.immediatè sequentibus, in eisdem libris præallegatis. Et postea Leo.10.hoc idem confirmauit,& de nouo concesit. O. fffo.58. conce. 159. 8

¶ Idem Sixtus, concesionem præfatam reiterauit, subsequentibus verbis. Concesit nanq;, quòd fratres Mino. obser. 9

præ-

Licentia pro omnibus etiam forensibus.

præsentes & futuri, posſint audire Confeſsiones ſecularium vndecunq; venientium, ea auctoritate quam habent ab Epiſcopo in cuius Diœceſi exiſtunt. o. fo. 63. Et ffo. 67. conce. 3. & fffo. 96. conce. 325. A

Collector. ¶ Quo ad huiuſmodi conceſsionem, vide infra. §. 19. vbi magis amplè conceſſum eſt fratribus Carmelitis.

10 Pro fra. iti. Pręſen. cō. ¶ Idem conceſsit, quòd Confeſſores noſtri dum ſunt in itinere & requiruntur, poſsint audire Confeſsiones ſicut Parrochiani, & ſi non fuerint præſentati ſecundum formam Clementinæ. o. fo. 63. Et ffo. 67. conce. 113. & fffo. 96. conce. 326. B

11 Præſen. cōfeſ. Pro fra. iti. ¶ Idem Sixtus conceſsit, quòd fratres Min. debitè præſentati, vel gratiosè à Prælatis recepti, poſsint extra ſuam Diœceſim ſubditos illorum audire, cum hoc poſsint curati de iure. o. fo. 64. Et ffo. 68. conce. 128. & fffo. 96. conce. 335.

12 Forma pręſentatiōis Confeſſorum quolibet anno fienda.

INNOCENTIVS. 8. conceſsit certam formam præſentationis Epiſcopis faciendę pro fratribus Cōfeſſoribus modo ſubſcripto qui talis eſt, ſcilicet, quòd Guardianus loci noſtri vel ciuitatis, omni anno ſemel ſe repræſentet Epiſcopo vel eius locum gerenti in ſpiritualibus, vel mittat alium fratrem pro ſe & dicat eidem Epiſcopo. Reuerendiſsime Domine, ecce me præſento Reuerendiſsimę dominationi veſtrę, pro me & omnibus Confeſſoribus deputatis, & deputandis à noſtro Prouinciali, pro audiendis Confeſsionibus veſtrorum ſubditorum, petendo humiliter vt dignemini eſſe contentus, vt cum veſtra benedictione ipſos audiant in Confeſsione, & abſoluāt. Et ſi quid auctoritatis veſtrę, circa Caſus vobis reſeruatos velitis, nobis concedere dignemini. Et ſimiliter circa votorum diſpenſationem. Ac etiam dignemini nos auiſare, ſi quid habeamus facere pro ſalute animarum veſtrę dominationi commiſſarum. Quo facto, ſiue concedat ſiue deneget, præfatus Sanctiſsimus Dominus Innocentius. 8. conceſsit, quòd ſtatim Confeſſores prædicti, habeant auctoritatem omnem abſoluendi ab omnibus, exceptis Caſibus de iure reſeruatis Epiſcopo vel Papæ. o. fo. 65. Et ffo. 69. conce. 153. Et fffo. 98. conce. 352. C D E

☞ *Alia forma præſentationis eſt melior & ait Nauar. in Manuali c. 27. nu. 266. in fin. c. & vide infra tit. præſentatio Confeſſ. id quòd dicit Collector in §. vltimo.*

13 LEO. 10. conceſsit quòd fratres Minores qui audiunt Confeſsiones, abſoluendo in foro conſcientiæ excommunicatos, non teneantur ſeruare formam, quæ obſeruatur in publicis

A bl'icis abſolutionibus, ſcilicet, flagellationem cum Pſalmo. Miſerere mei, &c. Et quòd tempore interdicti poſsint abſoluere à cenſuris in foro conſcientiæ illos, qui tunc confitebuntur peccata ſua, niſi tales cenſuræ eſſent ex quibus huiuſmodi interdictum emanaret. O. fffo. 59. conce. 174. Interdictũ

¶ IDEM Leo confirmauit, ac de nouo conceſsit ſupraſcriptas conceſsiones Nicolai. 5. & Sixti. 4. §. 7. & 8. ac. 9. O. fffo. 58. conce. 159. 14

B ¶ IDEM Leo in Concilio Lateranenſi ſtatuit, quòd ſuperiores fratrum mendicantium, teneantur omnino fratres quos ad audiendas Confeſsiones ſubditorum Prælatorum Eccleſiaſticorum pro tempore elegerint, eiſdem Prælatis perſonaliter exhibere ac præſentare (ſi eos ſibi exhiberi, & præſentari petierint) alioquin eorum Vicarijs (dummodo ad Prælatos vltra duas diętas accedere non cogantur.) Et quòd poſſint prædicti fratres per eoſdem Epiſcopos, & Prælatos, ſuper ſufficienti litteratura, & aliqua ſaltem huiuſmodi Sacramenti peritia duntaxat examinari. Statuit etiam quòd talibus præſentatis, & admiſsis, vel etiam indebitè recuſatis confitentes, conſtitutioni, quæ incipit. Omnis vtriuſq; ſexus (quòad Confeſsionem duntaxat) ſatisfeciſſe cenſeantur. Ipſique fratres etiam forenſium Confeſsiones audire valeant, Laicos tamen Clericos ſeculares, à ſententijs ab homine latis, nullatenus abſoluere poſsint. B. fffo. 25. conceſsione 72. 15 Præſentatio Confeſſorum. Examinatio Confeſſorum. C Licentia pro forenſibus. D

¶ Sciendum eſt circa prædicta, quòd per eundem Leonem. 10. fuit poſteà conceſſum Ordini noſtro Minor. quòd in foro conſcientiæ poſsimus vti noſtris Priuilegijs, ſicut ante Concilium Lateranenſe poteramus, non obſtantibus quibuſcunque in dicto Concilio ordinatis, & determinatis aliter vel in contrarium diſponentibus, vt habetur in regiſtro ordinis in actibus Reuerendiſsimi Patris fratris Franciſci Licheti Miniſtri generalis. De quo vide infra in dictione. Concilium. §. 7. Et ideò quo ad forum conſcientiæ non tenemur ad ſtatuta in præfato Concilio, nec adhuc forte in foro exteriori, ſicut infra declarabitur, in dictione Priuilegia, prope finem. Collector. E

CLEMENS. 7. conceſsit, quòd Confeſſores Ordinis Minorum ſemel præſentati alicui Epiſcopo pro Confeſsionibus audiẽdis: vt moris eſt præſentari, poſt vnã præſentationẽ non 16 Præſentatio Confeſſorum.

non teneantur amplius præsentari, etiam si ad aliam transierint Diœcesim. o.

Collector. ¶ Circa suprascriptam concessionem dubitatum est, vtrum vnica præsentatio, de qua in ea fit mentio, intelligenda sit respectu vnius Episcopi, & vnius Diœcesis duntaxat; ità, quòd in vna Diœcesi non requiratur, nisi vnica præsentatio; etiamsi præsentati transierint ad tempus, ad aliam Diœcesim; & postèa ad illammet, in qua præsentati fuerant reuertantur; vel intelligi debeat quòd frater, Confessor semel in aliqua Diœcesi præsentatus, non teneatur amplius in illa, nec in alia Diœcesi præsentari; sed sufficiat semel prò semper, & vbique. Videtur, prout cuidam iuris perito visum est, quòd intelligenda sit primo modo, quia sic consueuit intelligi alia consimilis supraposita. §. 4 Et minimè sunt immutanda, quæ certam interpretationem habuere, vt in. l. Minime. ff. de legibus. Et quia cùm sit præiudicialis, debet strictè interpretari, per notata in. c. olim. de verborum signi. Nec obstat si dicatur, quò d sic intelligendo, ad nihilum deseruiret huiusmodi concessio, cùm iam idem esset concessum per Eugenium. 4. vt supra. §. 4. quia in supplicatione, non est facta mentio illius concessionis, vt sic videretur, Clementem. 7. velle illam ampliare. Imò potiùs est credendum, quòd qui hanc petijt, ignorabat precedētem, ex quò, illius mentionem non fecit, vel quod subrepticiè fuit impetrata, scilicet, tacendo illud, quod debuit exprimi. Vide tamen circa hanc materiam, quæ habentur infra à. §. 16. vsq; 19. dictione Absolutio quòad seculares 2. & præfatis non indigebis.

Contrariū tenet Corduba in an not. in hoc §. 16.

¶ *Sequuntur nonnulla alia pertinentia ad Confessiones secularium, ex aliorum fratrum mendicantium Priuilegijs extracta. Et primò ea quæ tangunt directè fratres Prædicatores.*

17 SIXTVS. 4. concessit, vt Vicarius generalis fratrum Ordinis Prædicatorum, Regnorum Castellæ, & Legionis, in qualibet domo dicti Ordinis ei subiecta, vbi eum, pro tempore, morari contigerit; ac in eius absentia, singuli Priores, siue Præsidentes singularum domorum dicti Ordinis, nunc, & pro tempore existentes, ac quattuor prædicti ordinis professores Presbyteri idonei, per Vicarium, & singulos Priores, siue Præsidentes prædictos, in singulis domibus deputandi, possint confessiones vtriusq; sexus Christi fidelium forensiū, ad singulas domos prædictas occurrentium, & ibidem proprium domiciliū non habentium, ac inibi confiteri volentium, toties, quoties ibi-

Ex Priuil. fratrū Prædicator. Particul. pro regnis Castel. Deputatio quattuor Confessorum.

A ibidem confitebuntur, liberè aud ire, & reos ab omnibus, & singulis peccatis, excessibus, & delictis per eosdem commissis, ac confessis, necnon excommunicationū sententijs, & pœnis; in singulos fideles prędictos, in genere, vel in specie, ordinaria auctoritate latis; de quibus ipsi fideles se absolui petierint (dum tamen talia non sint propter quæ Sedes apostolica meritò sit cōsulenda) in loci Ordinarij absentia duntaxat absoluere, & eis super premissis pœnitentiam salutarē iniungere, ac vota peregrinationis, & abstinentiæ, per eosdem fideles emissa, quæ loci Ordinarius, si pręsens esset, cōmutare posset, & ipsi fideles commodè adimplere non poterunt (in ipsius loci Ordinarij absentia) in alia pietatis opera cōmutare. Necnō omnibus, & singulis Christifidelibus, tàm forensibus, quàm in ciuitatibus, & locis, in quibus ipsæ domus consistunt, commorantibus, Eucharistiæ Sacramentum, quocunque tempore (festo resurectionis duntaxat excepto) eorundem fidelium, parochialium Ecclesiarum, Rectorum absentium, & quorumlibet aliorum licentia minimè requisita, ministrare liberè, & licitè possint, & valeant; parcè tamen, nè quærelæ inde eueniant. B. fo. 44. Et flo. 128. conce. 287. Excommunicatio. Commutatio votorū. Eucharistia.

B

C

¶ Aduerte, quòd eandem auctoritatem habent Prouinciales. & Guardiani, siue Præsidentes domorum fratrum Minor. & quattuor Confessores per eos assignandi, vt pręd ictum est. Et hoc in regnis præfatis, & non alibi, virtute communicationis specialis, quæ habetur infra in dictione Communicatio Priuilegiorum. §. 9. & 10. Collector.

D

¶ *Ex Priuilegijs fratrum Augustinensium.*

BONIFACIVS. 8. prohibuit districtè, ne quis, fratres Ordinis Heremitarum, sancti Augustini, quibus officia prædicandi, vel Confessiones audiendi à Prælatis Ordinis commissa fuerint, executionem officiorum ipsorum audeat quomodolibet impedire. B. ffo. 245. conce. 589. 18 Prohibitio

E

¶ Aduerte, quòd supradicta concessio habet locum, dum tamen fratres obseruent Clementinam, Dudum. Collector.

¶ *Ex Priuilegijs fratrum Carmelitarum.*

VRBANVS. 4. concessit fratribus Carmelitis, vt de licentia Prælatorum ecclesiæ, possint audire confessiones omnium Christi fidelium, causa deuotionis ad eos 19

recurrentium, nisi talia commisissent, propter, quæ esset Sedes Apostolica meritò consulenda. B. fo. 85. Et ffo. 168. concessione 392.

Collector. ¶ Sixtus declarauit, quòd licentia, de qua in huiusmodi concessione fit mentio, intelligatur ità, quòd, scilicet, præfati Confessores sint præsentati, secundum formam iuris. B. fo. 98. & ffo. 181. conce. 439.

Hic declaratur id quod in prima impressione post. §. 18. relinquitur in dubium.

¶ De suprascripta Vrbani concessione dubitatum est aliquãdo, vtrum apud Carmelitanos, quibus directè facta est, haberetur in vsu, vt sic tàm illi, quàm reliqui Mendicantes, virtute communicationis, seu extensionis Priuilegiorum, possent illa vti. Super quo ego, qui hanc collectionem feci, consului generalem Priorem præfati Ordinis Carmelitani, qui respondit, quòd absque dubio in partibus Italiæ, & Franciæ, vbi vigebat illius Ordo, habebatur præfata concessio in vsu, licèt fortè in Hispania, propter paucitatem Monasteriorum prædicti Ordinis, vbi huiusmodi dubitatio insurrexit, non haberetur in vsu. Ac per consequens videtur, quòd non obstante supradicta hæsitatione, possint Mendicantes vti hac concessione, cui similis non reperitur in Priuilegijs Mendicantium.

¶ *Ex Priuilegijs fratrum Minimorum.*

20 Excommunicatio. Dispensatio.

SIXTUS. 4. concessit fratribus Ordin. Minimorum auctoritatem Confessiones audiendi, & ab omnibus Casibus excommunicationis, suspensionis, interdicti, ac super quacunque irregularitate, Ordinario, tàm à iure, quàm ab homine reseruatis, toties quoties opus fuerit, absoluendi, & dispensandi, ac vota quæcunque permutandi, & relaxandi, & pœnitentiam salutarem iniungẽdi, sicut potest Diœcesanus, idest, sine aliqua præsentatione. B. fo. 5. concessione 8.

Collector. ¶ Vtrum prædicta concessio sit intelligenda respectu fratrũ duntaxat, vel etiam secularium, non potest clarè elici ex littera; propter quòd oporteret consulere aliquem fratrem doctum Minimorum, ad sciendum, qualiter ipsi illam intelligãt, & ea vtantur, nam aliter vti illa, quòad seculares, non esset securum.

Vide infra in annotatione Cordubæ.

Collector. ¶ Resolutionem cõcessionum præscriptarum, vide infra propè finem totius materiæ absolutionum, illamq; benè nota, ne in errorem te labi contingat.

ANNO-

A ANNOTATIO CORDVBAE.

QVOAD D.§.12.notandum,quòd potest fortè aliquibus videri, quòd solùm Confessores præsentati, secundùm hanc formam Innoc. 8. de qua in ipso. §. 12. agitur,habeant auctoritatem absoluendi, & dispensandi concessam ibidem ab Innoc. 8. & non alij Confessores præsentati,secundum Clem.dudum. Sed saluo meliori iudicio, videtur cuidam patri satis docto, & forte verius, quòd omnes Confessores,quomodòlibet legitimè,aut debitè præsentati,habeant prædi- B
ctam auctoritatem,modò sint præsentati, secundum hanc formam Innoc. 8.modò secundum aliam communem,secundum Clem.dudum, seu secundùm aliam debitam formam;& ratio est,quia,vt in eod compendio habetur immediatè in.§.11.præcedente Sixt.4.concessit omnibus debitè præsentatis, sine vlla distinctione,quòd possint audire extra Diœcesim, &c. & similiter ipse Innoc.8.dicit,quòd Confessores debitè præsentati id possint(vt habetur in eodem Cōpēdio,Absolutio,specialiter de Casibus reseruatis,quòad seculares secundò fo.57.§.12.§.13.) Item, quia sicut de- C
claratio primi casus excommunicationis,quem idem Innoc.8.sub eodem contextu fecit(vt patet fo.650.& fff.98.concessiones 353.vt etiam habetur in eodem Compēdio,Absolutio,quòad seculares 2.in dicto fo.57.§.12.& §.13.) tangit omnes Confessores,quomodòlibet debitè præsentatos; aliâs enim esset absurdum aliter id intelligere, vt etiam communiter conceditur, & tenetur. Ergo similiter illa auctoritas dispensandi,debet intelligi concessa omnibus debitè præsentatis, secundùm quamcunq; formam; D quia & vtrobiq; semper dicitur ibidē,ante,& post(præfati Cōfessores)& quòd Confeßores debitè præsentati id possint, vt patet in Compendio in dicto fol.75.§.12.§.13. ex quibus omnibus,patet de intentione Domini Innoc. 8. eße, quòd omnes præfati Confeßores, quibus, scilicet, fit præfata declaratio primi Casus reseruati, qui quidem sunt omnes, quomodòlibet præsentati, habeant auctoritatem absoluendi, & dispensandi, hic ab ipso concessam in hoc. §. 12.

Præsentatio Cōfessorum.

¶ Quòad. §. 16. vbi circa concessionem Clem.7.dubitat Collector,quo- E modò sit intelligenda,& opinatur,quòd sit intelligenda strictè,sic,scilicet, quòd Confessor semel præsentatus,non teneatur iterum in eadem Diœcesi se præsentare, & censetur præsentatus in eadem Diœcesi, &c. tu dic, vt dicit quidam pater in huiusmodi satis eruditus,& fide dignus. quod debet intelligi latè,sic,scilicet,quòd Confessor semel debitè præsentatus, non tenetur amplius se præsentare,in eadē Diœcesi, nec in alia quacunque, ad quàm se transtulerit ad morandum,ad tempus,vel in perpetuum; sed iam censetur semper,& vbique,debitè præsentatus;& ratio est, quia intentio

Auctor ex primis Bullæ Crucia-

impetrantis hanc concessionem, fuit talis (vt ipsemet Imperator dixit) & intentio Papæ concedentis, conformatur intentioni impetrantis, nisi aliundè sit dolus, vt est communis practica & regu. iuristarum.

tæ, tenet cũ collectore eamque multis rationibus corroborat. Dud. 2.f. 183.

¶ Quòad. §. 19. vbi Collector innuit, secund. multos docto. ibi allegatos, quòd nos fratres Min. per cõicationem Priuileg. non debemus neq; possumus vti illa gratia Vrbani 4. concessa Carmelitis, si ipsi Carmeliti nõ vtuntur illa; quæ opinio videtur fundari in c. si de terra, de priuil. & c. cùm accessisset, de cõstit. & ff. de nundinis, l. 1. quæ refert etiam glos. 1. 1. q. 3. Priuilegiũ. Ex quibus omnibus videtur haberi, quòd Priuilegiũ perditur per nõ vsum, vel per vsum cõtrariũ, vt hic Collector innuit se tenere, secundũ aliquos iuristas. Sed certè hijs nõ obstant. videtur mihi, prout etiã videtur cuidã patri in huiusmodi satis erudito dicendũ (saluo meliori iudicio) post Panorm. in dicto c. cùm accessissent, quòd, cùm hoc indultũ fuerit concessum cõmunitati seu Ecclesiæ (vt est religio Carmelitarũ) & per cõmunicationẽ nostro Ordini Minorũ cõmunicatur ex æquo, ac si nobis fuisset specialiter concessum, non perditur, nisi legitimo tempore præscribatur; vt est casus in d. c. si de terra, & in c. accedentibus, de Priuil. vbi scilicet, in c. accedentibus, dicitur, hoc tempus esse 40. annorũ, & cum hoc etiã dico, quòd etiã oportet habere scientiã Priuilegij, & voluntatẽ nõ vtendi illo, ad hoc, vt per nõ vsum perdatur, vt patet in d. c. si de terra, in vers. detrahere voluistis, quæ omnia hic deficiunt: sicq; quòad fratres Minor. non est perditũ Priuilegiũ prædictũ per non vsum aliorũ, scilicet, Carmelitarum. Facit etiã ad hoc quod dicit Innoc. in d. c. accedẽtibus, quòd, scilicet, particulares canonici benè possunt sibi præiudicare, perdẽdo Priuilegium, per vnicã contrauentionẽ; sed ecclesiæ præiudicare non possunt, quin ea possit allegare, non esse sibi sublatum suum Priuilegium quod fuit perditũ quòad particularẽ personã, & Panorm. in d. c. cùm accessissent, etiã dicit in fine, quòd si vnus vtitur, & nõ alter, Priuilegio multis concesso; nõ præiudicat nõ vtens, vtenti; de quibus etiã Siluest. tit. Priuilegiũ, §. xi. agit, cõcordans cũ hijs. Ergo licet aliqui fratres, seu Conuentus, seu Prouinciæ, ex voluntate, seu etiã (quod minus est, & nil præiudicat) ex ignorantia, vsi nõ essent tali Priuilegio, vel contra illud fecissent, non possent toto Ordini, seu alijs præiudicare. Quòad præscriptionẽ autẽ, quod supra dixi, hic deficere, notãdũ, quòd hoc ideò dixi, quia, scilicet, hoc Priuilegiũ, per cõmunicationẽ, & nouã concessionẽ, factũ est iã propriũ nostro Ord. Min. per plures Summos Põtifices. Nõ dico ante hos xl. annos, sed & ante hos annos (nunc autẽ est annus Dñi 1539.) per Clem. 7. vt habetur, in Cõpendio tit. cõmunic. Priuileg. §. 19. & quàmuis, tũc esset nullũ (quod nõ credo) tñ per talẽ nouã cõcessionẽ Clem. 7. integrè reualidãtur omnia; quia hæc omnia operatur cõfirmatio ex certa sciẽtia, qualis fuit ista, secundum Panorm. post Ioann. de

An priuilegium perdatur per non vsum.

A Pio. V. anno 1567 fuerũt oĩa cõfirmata q̃ sui p̃decessores mẽdicãtibus

Ligna.

A *Ligna. in c. cùm super de cau. pos. & gloss. in d. c. cùm audissent, quod etiam diffusè probat Sum. Ro. tit. absolutio 1. §. 122. & §. 123. & hoc idem ponit Collector compendij, tit. concilium, in fine, fol. 43. & tit. priuilegium, §. 33 quòd scilicet, possent vti priuilegijs suis, etiam si propter simplicitatem, & iuris ignorantiam, vsi non fuerint retroactis temporibus, dummodò eis non sit per præscriptionem, vel aliâs legitimè derogatum, ergo.* cõcessa fuere, & sic nõ potest allegari præscriptio cũ non sint at si 20. anni ab ista cõcessione trãsacti.

Quòad. §. 20. notandum, quòd vt clare patet ex supplemento ffff. xi.
B *concessione 36. auctoritas absoluendi ab omnibus, à quibus potest Diœcesanus, concessa Minimis, per Sixt. 4. sine dubio se extendit ad seculares, vt ibi patet: auctoritas autèm dispensandi, & commutandi vota non est concessa eisdem, nisi quòad fratres, quàmuis Collector hic dicat, quòd non potest de vtraq; haberi certitudo ex litera ipsius Priuilegij. Ideò tenendum est, quòd super seculares fratres nil possunt dispensare, aut commutare vota, virtute huius concessionis Sixt. 4. vt ait, quidam pater satis doctus & fide dignus; sic etiam respondit quidam Prouincialis Mi-*
C *nimorum, anno domini 1530. se hac gratia vti in absoluendo ab omnibus, nisi sint Papæ reseruata. Quòad dispensandum autèm, seu commutandum, non extendunt manus, quòad seculares.*

Sed per Bullam Pauli III. Patribus Societatis Iesu concessam, tollitur omnis dubietas ibi enim datur facultas cõmutandi in foro conscientiæ, omnia vota, in aliqua opera pia: exceptis votis, Relig. Castit. vltramarino, Romæ, & S. Iacobi: & idem possunt Mendicantes per participationem. Item possunt dispensare in omnibus votis, quæ possunt Episcopi, exceptis de pe- Annot. capuccini.
D *regrinatione vltra duarum dietarum, vt habetur supra in verbo, Absolutio quòad seculares 2. §. 12.*

CAPVCCINI ANNOTATIO.

Ex Priuilegijs RR. Patrum Societatis Iesù.

P*AVLVS III. concessit supradictis patribus Confessoribus, ab Ordinario approbatis, vt toties, quoties eis visum fuerit, possint suos pænitentes, in foro conscientiæ, absoluere ab om-*
E *nibus peccatis, & censuris Sedi Apostolicæ reseruatis, exceptis censuris in Bulla Cœnæ Domini cõtentis; & quòd possint eis, quodlibet votum in alia opera pia commutare, exceptis illis S. Iacobi, Romæ, & Hierusalem, Religionis, & Castitatis, vt vidisse testatur in Bulla authentica. Reuerendus Pater Emanuel Guttierez, in expositione Bullæ Cruciatæ. §. 9. num. 66. quæ reseruari ait in Collegio Valentiæ, & reperitur in Compendio Priuilegiorum ipsorum Patrum, verbo, Absol. §. 1.* Pater Emanuel.

Et Pius V. viuæ vocis oraculo, eis concessit, vt Confessores Ordinis,

damnatos ad triremes, in omnibus Casibus, possint absoluere, ac si in articulo mortis essent, vt in illius refertur Compendio, verbo, Absolutio §. 4.

Et Gregorius XIII. viuæ vocis oraculo eis concessit, vt possint naufragantium bona capientes, iniuncta eis restitutione, vbi commodè fieri poterit, absoluere, vt in eodem illius Compendio, verbo, Absolutio §. 2.

Et idem Gregorius XIII. eisdem patribus concessit, vt dum sunt in itinere, possint in quouis loco fideles confiteri, ac prædicare, etiam quòd ibi non fuerint præsentati, dummodo non possent Ordinarij illius loci copiam habere: de qua concessione testatur Guttier. in qq. canon. cap. 27. num. 21. §. 3. vt refert idem auth. suprascriptus. §. 9. num. 144. & idem fuit concessum omnibus fratribus Minoribus ab Eugen. IIII. vt habetur supra in §. 3.

Et habetur in Comp. Priuileg. ipsorum patrũ verbo Confessarius. §. 2.

Et nota, quòd huiusmodi indultis, per communicationem factam à Clemente. 7. gaudent Confessores nostri ordinis Minorum Sancti P. Franc. ac aliorum participantium; benè verum est, quòd hac vltima deberent parcissimè vti, vt infrà dicemus in resolutionibus materiæ absol. in 11. cõclus.

In §. 2. 3. 4. Præsentatio Confessorum. Nauar. Armil.

Circà ea quæ suprà in. §. 2. 3. & 4. & infrà à Collectore. §. 16. dicuntur de præsentatione Confessorum, essent videnda ea, quæ dicit Nauar. in Manual. c. 27. num. 264. cum sequentibus: Et Armil in verbo Absolutio num. 25. Et licèt Corduba in additione ad supradictum. §. 16. teneat contrà opinionem Collectoris, quod vnica, scilicet, Confessorum præsentatio sufficiat pro omnibus Episcopatibus, melior tamen est opinio Collectoris; eiusque opinionem possumus dicere potuisse esse veram antè Cõc. Trid. sed postea, nullo modò sustentari potest, cùm Regularibus ipsis mandetur, vt omnibus Ordinarijs se repræsentent, in quorum Episcopatibus Confessiones audire, & prædicare voluerint, Priuilegijs quibuscunque non obstantibus; Et ipsi Regulares, in tantùm hanc Papæ iurisdictionem in omnibus Episcopatibus habebunt, in quantùm in illis fuerint præsentati, & approbati; adeò quòd ipsa approbatio, est causa sine qua non iurisdictionis in Episcopatibus, vbi fuerint approbati. Vnica tamen approbatio sufficiet pro vna Diœcesi, vt ait Collector, & infrà latius dicemus. Benè verum est, quòd, vt ait Nauar. vbi sup. Episcopo, sinè iusta causa, nolente eos admittere, possunt præsentati facere illa, ac si fuissent admissi, nec videtur, ait, obstare, cap. 15. de reform. sess. 28. Conc. Trident. tùm quia huiusmodi præsentatus, & sine causa ab Episcopo reiectus, habetur pro approbato ab eo, sicut & Regularis petens licentiam transeundi ad Regulam strictiorem, negata ea, sinè iusta causa, habetur pro licentia donata; tùm quia Conc. Trident. non videtur voluisse derogari iuri communi, & Concilijs; cùm ad hoc requiratur expressa Conc. derogatio; tùm etiam alijs rationibus, vt ibi est videre.

Concil. Trid.

A *Sed quomodo Confessor dicatur approbatus, & quomodo sufficiat vnica praesentatio, copiosius dicam in sequentibus resolutionibus Absolutionum, in resolutione quinti capitis, in 3. notabili.*

¶ ABSOLVTIO SPECIALITER DE Casibus Reseruatis quòad seculares. Secundò.

BENEDICTVS. II. in Extrauaganti quae incipit, Inter cunctas, statuit, quòd fratres Confessores Ordinum Praedicatorum, & Minorum, nullatenus se intromittant de Casibus Episcopis, & Superioribus reseruatis, quos ipse annotauit modo subsequenti dicens. Obseruent dicti fratres, nè ad Confessionem recipiant criminosos, criminibus, pro quibus esset solemnis paenitentia indicenda. Modo eodem excommunicatos respuant, & clericos, qui propter delictum, irregularitatem aliquam incurrerint. Incendiarios etiam, eosque, qui tàm enormibus sunt irretiti peccatis, quòd ea, rationabilis consuetudo praescripta canonicè, in Episcopatibus aliquibus, reseruauit Episcopis, similiter non admittant. Quam consuetudinem, ex causa, quae iustè ad id animum nostrum mouet, solummodò circa voluntariè homicidas, falsarios, Ecclesiarum immunitatis, & libertatis Ecclesiasticae violatores, & sortilegos approbamus. B. fo. 126. Et ffo. 203. conce. 504.

(Margin: B a Pro fratr. Prædic. & Mino. — Casus reser. Episcopis de iure — C Casus reser. Episcopis de consuetudine.)

D ¶ Sciendum est circa praedicta, quòd licèt, Bulla in qua suprascripta continentur, fuerit reuocata per Clementinam, Dudũ, de sepulturis, tamen posteà Sixtus. 4. concessit, vt quòad Casus Reseruatos Episcopis, qui ibi sunt expressi, maneat in suo vigore. Et circa huiusmodi Casus, vide infra post. §. 12. & bene considera. Vide etiam circa huiusmodi materiam absolutionum, & quòad validitatem praedictae extrauagantis, in dictione Confessiones. §. 3. cum sua additione. Collector.

E EVGENIVS. 4. concessit, quòd fratres Mino. non teneantur facere conscientiã de decimis in confessionibus, nisi quando fuerint requisiti ab Ordinarijs. Et tunc sufficit dicere. Facio tibi conscientiam; & inducere peccatorem, quantum potest, ad soluendum; non tamen propter hoc retineant absolutionem. o. fo. 62. & ffo. 65. conce. 87. & fffo. 100. concessione 381. a Decimae.

¶ Aduertendum est, quòd suprascripta concessio, reperitur Collector.

sub alio tenore in supplemẽto Priuilegiorum. Et ideò prout illic habetur, subscribitur hic.

Decime. ¶ IDEM Eugenius concessit, quòd fratres Min. omittentes facere conscientiam de decimis, si non fuerint requisiti à Parochialibus, non cadant in excommunicationem. Et quòd vbi

Excommunicatio. est consuetudo, quòd detur pro decima, de viginti, vel triginta, aut quadraginta, vnum, id intelligatur pro solutione decimarum. Et quòd, vbi non est consuetudo decimandi, inducant fratres ad decimandum; & si noluerint, non propter ea denegent absolutionem; nisi Sacerdos proprius reclamaret. o.

Collector. fffo. 101. conce. 404. ¶ Circa hoc, vide determinationem Concilij Lateranen. in. §. 14.

3 Exactiões Interdictũ ¶ IDEM Eugenius declarauit, quòd recipientes pedagia à Clericis, vbi est consuetudo, Ciuitas non incidat in interdictum. Et quòd ipsi Confessores inducant ad restitutionem, & absoluant, nisi caperent Clericos personaliter, vel detinerent. o. fffo. 101. conce. 406.

4 Exactiões. ¶ IDEM Eugenius concessit, quòd attento, quòd sit consuetudo, scilicet, in aliquibus partibus, solui Gabellas, & datia per Ecclesiasticas personas, & Sacerdotes seculares, non propter hoc fratres retineant eis absolutionem, scilicet, qui prędictas exactiones faciunt, non obstante, c. quanquàm de vsuris, lib. vj. o. fffo. 102. conce. 416.

5 Simonia. ¶ IDEM Eugenius concessit, quòd fratres Confessores possint absoluere de Simonia, nisi sit in ordine, vel beneficio. o. fffo. 102. conce. 420.

6 ¶ IDEM Eugenius concessit, quòd mulieres portantes frappas, caudas, recamaturas, secundum consuetudinem Patrię (nisi sit corrupta intentio, & tunc potest rectificari intentio) ac similiter artifices talia facientes, possint absolui, nisi faciant nouas adinuentiones. o. fffo. 101. conce. 406.

7 Casus reseruati. Collector. SIXTVS. 4. propter diuersitates opinionum, confirmauit Casus Episcopales, tàm de iure, quàm de consuetudine, quos posuit Benedictus. xj. in sua extrauaganti, quæ incipit. Inter cũctas. o. fo. 64. Et ffo. 68. conc. 128. Et fffo. 96. conc. 334. ¶ Huiusmodi Casus sunt positi supra in. §. 1.

8 Casus reseruati Papæ. ¶ IDEM Sixtus concessit, quòd Confessores nostri Ordinis, possint absoluere excommunicatos, per processum annualẽ, scilicet, qui fit in die Cœnæ Domini, propter incursum, vel inuasionem factam in terris Ecclesiæ, directè vel indirectè,

dum-

A dummodò non sint principales, in dando consilium, vel auxilium talia facientibus. o. fo. 64. & ffo. conce. 140. & fffo. 97. conce. 342.

¶ Ista concessio, per mortem concedentis, videtur expirasse; quia tangit Casus contentos in Bulla Cœnæ Domini. Circa quod, vide supra. in dictione absolutio ordinaria, quòad fratres post. §. 13. Collector.

¶ Idem Sixtus concessit, quòd omnes tàm viri, quàm mulieres intrantes Monasteria monialium sanctæ Claræ, & sancti Dominici, ignoranter, & sine dolo, possint absolui à Confessoribus Monialium. ¶ Posteà idem Sixtus addidit, quòd mulieres omnes possint absolui ab omnibus Confessoribus nostris, etiam si malitiosè, & ex malo animo intrassent. o. fo. 64. Et ffo. 68. conce. 138. Et fffo. 96. conce. 330. & 339. 9 Pro Monasterijs monialium. Casus reseruati.

B

¶ Idem Sixtus iterùm concessit, quòd Confessores Monialium Sanctæ Claræ possint absoluere à sententijs latis, eos qui non maliciosè, sed ex quadam leuitate, seu curiositate intrauerint earum Monasteria, vel quarumcunque aliarum Religiosarum inclusarum. Et hoc tàm actiuè, quàm passiuè. o. fo. 64. Et ffo. 68. conce. 138. Et fffo. 96. conce. 339. 10 Pro monialiũ. Casus reseruati. Pro cõfes.

C

¶ Idem Sixtus concessit, quòd Confessores nostri possint absoluere omnes confitentes, ab omnibus sacrilegijs, dummodò non fiant cum sacris, ità quòd scandala orirentur si fratres absoluerent. o. fffo. 102. conce. 411. 11 Casus reser.

D Innocentius. 8. concessit, quòd Confessores debitè, præsentati, possint dispensare, in omnibus votis, in quibus possunt Episcopi; exceptis votis peregrinationum vltra duas dietas. o. fo. 65. Et ffo. 69. conce. 155. & fffo. 98. conce. 353. 12 Dispẽsatio votorum.

¶ Idem Innocentius declarauit, quòd quòad primum casum, de iure reseruatum Episcopis, intelligitur, secundum opinionem Innocentij, & Hostiensis, scilicet, quòd solùm est hodiè vna excommunicatio, quæ de iure Episcopis reseruatur, E scilicet, iniectio violenta in personam Ecclesiasticam, in Casibus, in quibus pertinet ad Episcopum. Et ideò in alijs, quę sunt de iure, & non reseruantur Papæ, possunt Confessores prædicti absoluere. Et similiter ab omnibus excommunicationibus, per statuta prouincialia, & synodalia promulgatis, quæ ipsi conditores specialiter sibi, vel alteri non reseruauerunt, quãdo statutum fecerunt. o. fo. 65. Et ffo. 69. conce. 154. Et fffo. 98. conce. 355. 13 Excommunicatio. Casus reseruati Episcopis.

¶Circa

Collector. ¶ Circa prædicta oportet, vt prudens lector aduertat, quòd huiusmodi concesſio fuit impetrata per bonæ memoriæ Reuerendum Patrem Fratrem Angelum de Clauaſio, qui edidit illud inſigne opus, Summa Angelica appellatum: & ideo conformiter ad ea, quæ ipſe poſuit in prædicta ſumma, in dictione Caſus reſeruati Epiſcopis, nominauit in præfata concesſione primum caſum de iure reſeruatum Epiſcopis; licèt aliqui aliter ordinent prædictos caſus; præſertim Benedictus xj. vt poſitum eſt ſuprà in hac dictione §. 1. Ac etiam Antoninus in ſuo tractatu, intitulato, Defecerunt. ¶ Aduertere etiam oportet, quòd virtute ſupraſcriptæ concesſionis Innocẽtij, non excluduntur alij caſus reſeruati Epiſcopis, numerati ſuprà in concesſione Benedicti xj. §. 1. præſertim illi, quibus non eſt adiuncta excommunicatio, prout aliqui & malè opinati ſunt.

14 Decimæ. LEo. 10. in Concilio Lateranenſi ſtatuit, quòd fratres Cõfeſſores teneantur hortari, & monere, etiam ſub onere conſcientiarum ſuarum, illos quorum confeſsiones pro tempore audierint, cuiuſcumque ſtatus, & conditionis fuerint, ad ſoluendum decimas, ſiue aliam bonorum, ſeu fructuum quotam, in locis, in quibus decimæ ipſæ, aut ſimilia ſolui conſueuerunt, ipſisq; etiam illas ſoluere recuſantibus, abſolutionem denegare teneantur. B. fffo. 26. cò. 82.

15 Excommunicatio. Caſus reſeruati. ¶ IDEM Leo conceſsit, quòd infringentes, vel aliquam uiolẽtiam in Eccleſiis, vel locis fratrum Mino. faciẽtes, ab excomunicatione propter hoc incurſa, poſsint a Prælatis dicti Ordinis, in foro conſcientiæ, abſolui; licèt antèa non poterant huiuſmodi deliquentes abſolui, niſi a Papa, vel a Conſeruatoribus dicti ordinis. O. fffo. 61. conce. 186.

Collector. Reſolutio materię. Hoc idem ait Nauar. in Manual. c. 27. num. 266. ¶ Ex omnibus præfatis cõceſsionibus colligitur ſummariè, ꝗ fratres Cõfeſſores per Pręlatos debitè deputati, & præſentati ad audiendas confeſsiones ſeculariũ, ſi ſunt in conuẽtibus noſtris, vbi ſunt præſentati, poſſunt audire omnes ſeculares, tùm ſuæ quàm alterius Diœceſis: & auctoritate quã habent ab Epo erga eius ſubditos, poſſunt vti erga extraneos. Si vero nõ ſunt pręſentati, & reſident in noſtris cõuẽtibus, nullos audire poſſunt, excepto articulo neceſsitatis extremæ, exceptisq; habentibus Bullas, ſeu Confeſsionalia ad eligendum Cõfeſſores. Si autèm ſunt extra Conuentus noſtros in via, vel in tranſitu, ſiue ſint intra, ſeu extra Diœceſim, poſſunt audire omnes ad eos recurrentes, & vti plenariè auctoritate Epiſcopali, in Epiſco-

A ſcopi abſentia. Et dixi in tranſitu, ne credat aliquis, quòd frater hoſpes in aliquo conuentu, abſq; pręſentatione, poſsit audire confeſsiones ibidem, aut per villas, ſeu loca circum adiacentia, vt ſuppleat pro Conuentu, vel aliâs, &c. Per communicationem tamen Priuilegiorum Ordinum non Mendicantium, poſſunt fratres Mino. amplius ſe extendere, vt patet in ſequentibus. Circa prædicta, etiam vide reſolutionem intrà poſitam, dictione Caſus reſeruati.

B

¶ *Ex Priuilegijs Monachorum ſancti Benedicti Obſeruantium.*

EVGENIVS. 4. conceſsit, quatenus Prior, ſiue Præſidens Monaſterij ſancti Benedicti, oppidi Vallis oleti, pro tempore exiſtens, & tres, vel quattuor idonei Presbyteri Monachi, per dictum Priorem, ſiue Præſidētem ad hoc, pro tempore deputandi, & ad ipſius Prioris, vel Præſidentis nutum reuocandi, quorumcunq; vtriuſq; ſexus fidelium, ad dictum Monaſterium, ſeu ipſius Eccleſiam, aut in ipſis, quacunq; ex cauſa, pro tempore confluentium, commorantium, ſiue exiſtentium, cuiuſcunque gradus exiſtant, confeſsiones diligenter audire; necnon ipſos, à quibuſcunq; peccatis, criminibus, exceſsibus, & delictis ſuis, in omnibus, & ſingulis Caſibus, etiam Epiſcopo reſeruatis, abſoluere. Necnon ab omnibus, & ſingulis Eccleſiaſticis cenſuris, pœnis, fulminationibus excommunicationum, ſuſpenſionum, & interdicti, à iure, vel ab homine pro D latis, contractis in genere tantùm, ſatisfactione, vel mandato de ſatisfaciendo, ſi perſonæ huiuſmodi, ad id habiles fuerint, premiſsis, etiam abſoluere; ac eos habilitare in prædictis Caſibus; pænitentiaſq; eis ſalutares iniungere, Euchariſtie Sacramentum conferre, ac cum eis, & eorum quolibet diſpenſare ſuper votis, etiam Epiſcopo reſeruatis, & ea commutare in alia pietatis opera, toties, quoties deuotioni prædictorum videbitur expedire, auctoritate Apoſtolica, liberè, & licitè poſ- E ſint, & valeant; Parochialis presbyteri, & alterius cuiuſcunq; Epiſcopi, vel Superioris, ſuper præmiſsis omnibus, & ſingulis, vel eorum aliquo, licentia, vel aſſenſu nullatènus requiſitis. Et quòd huiuſmodi gratia ſit perpetua, non obſtantibus quibuſcunque in contrarium facientibus.

16 Pro quattuor Cōfeſſoribus. Caſus reſeruati Epiſcopo. Excommunicatio. (C)

Diſpenſatio votorū.

¶ Aduerte, quòd ſupradicta conceſsione ſolummodò poſſunt fratres vti intra ſua monaſteria, & non alibi. Sic enim faciunt Monachi.

PIVS

17 PIus. 2. extendit supradictam concessionem Eugenij. 4. ad reliqua Monasteria sancti Benedicti, quæ annexa fuerint, vel subiecta præfato monasterio Vallis oleti. Sed addidit sequentem clausulam, dirigendo ad Priores monasteriorũ huiusmodi. Per hoc autèm non intendimus, quòd præfati deputandi Confessores per vos, Indulgentijs vobis forsan concessis, sibi confitentibus, vt de ipsis gaudeant, concedere; nec absoluere etiam quempiã super decimis non solutis, vel non soluendis, possint. Nulli ergo, &c.

¶ *Ex Priuilegijs Monachorum sancti Benedicti Obser. Italiæ.*

18 EVGENIVS. 4. concessit, quòd liceat Prælatis, siue Monachis sancti Benedicti deputatis à suis Superioribus ad audiendas Confessiones, personas pro earum salute animarum recurrentes, audire absq; aliqua Superiorum Prælatorum licentia, & contradictione; ac eis absolutionis beneficium impendere ab ombibus peccatis; & dispensare super omnes Casus, præter ea peccata, & omnes Casus, de quibus ipsis Confessoribus ad eorum ordinarios videbitur recurrendum, aut de quibus esset Sedes apostolica meritò consulenda, & eis ministrare Eucharistiæ Sacramentum. B.

19 ¶ IDEM Eugenius volens satisfacere deuotioni personarum, habentium ad Præfatos Monachos singularem deuotionem, ad eosq; recurrentium pro suarum animarum salute, concessit, quòd liceat Prælatis, siue Monachis prædictis deputatis à suis Superioribus, ad audiendas Confessiones huiusmodi personarum, eas audire; ac personæ ipsę eis cõfiteri possint, absq; alia suorum Superiorum licentia. Nec non eas (pænitentia & satisfactione iniunctis) quoties oportuerit, absoluere ab omnibus, & singulis peccatis, præterquàm Sedi Apostolicę duntaxat reseruatis. Necnon à quibuscunque suspensionum, excommunicationum, & interdicti sententijs, alijsq; Ecclesiasticis Cẽsuris, & pœnis, quas à iure, vel ab homine latis, satisfactione iniuncta, incurrisse, quomodolibet censebuntur.

Votorum permutatio. Dispensatio.

¶ Insuper, & vota omnia permutare, ac in omnibus, & singulis Casibus, etiam ordinarijs; aut per synodales, vel prouinciales Constitutiones reseruatis, cum eis dispensare: præter eas censuras, & pœnas, vota, & Casus, de quibus esset meritò Sedes apostolica consulenda, eisq;, ac omnibus, qui ad præfatos Monachos, ob huiusmodi deuotionem recurrerit, Eucharistię Sa-

A cramentum ministrare valeant, de specialis dono gratiæ in fauorem Obseruantiæ regularis. B.

¶ Circa supradictam concessionem dubitatum est, an virtute illius possint absolui excommunicati nominatim, saltèm in foro conscientiæ, vel debeant remitti ad iudices, qui protulerunt sentētias excommunicationis præfatas? Et videtur, quòd præfati nequeant absolui à fratribus, quia cum præfata concessio sit preiudicialis Ordinarijs, est restringenda, per
B notata in c. olim, de Verborum signific. ¶ Item circa præfatam concessionem dubitatum est, vtrum illa verba (prætcrquàm Sedi Apostolicæ duntaxat reseruatis) comprehendat etiam sequentem clausulam. Necnon à quibuscunq; suspensionum, &c. Et videtur, quòd, cùm nullum peccatum sit Papæ reseruatum, nisi ratione censuræ eidem reseruatæ, vt inquit, Florentinus. 3. par. tit. 17. c. 11. post princi. & concessio negauit Confessoribus peccata Papæ reseruata, in versiculo. Nec-
C non, &c. non indulsit censuras reseruatas eidem Papæ, nè tàm breui, & contiguo contextu sibi contraria videatur.

ANNOTATIO CORDVBAE.

QVOAD. §. 1. notandum, quòd peccata, pro quibus est indicenda pœnitentia solemnis, sunt peccata enormia quæ ex cōsuetudine reseruantur Episcopis. Et quòad hæc omnia, solùm explicat Dominus Benedictus. 11. in hac Extrauaganti, quæ Pænitētia sollemnis pro quibus peccatis est imponēda.
D *habetur in hoc. §. 1. esse voluntariè homicidas, falsarios, ecclesiarum immunitatis, & libertatis ecclesiasticæ violatores, & sortilegos, à quibus nō possumus absoluere, secundum Clem. Dudum; nisi ad hoc sit aliud Priuilegium, vt hoc latius, & benè explicatur in supplemen. fff. 98. & 99. Notent etiam Confessores, quòd mutilans, aut mutilationem mandans, & consentiens, non debent absolui, & multò minus homicida volūtarius; nisi satisfactione præmissa, vt habetur. 23. q. 8. si quis membrorum; & si quis voluerit, videat latiorem declarationem horum casuum Episcopa-*
E *lium in summistis, titulo Casus, tit. Confess. præcipuè Sum. Ros. tit. Confessor. 1. §. 1. & c. §. sequentibus.*

¶ Quòad. §. 9 notandum, quòd Sixt. 4. fff. 96. concessione. 339. concessit, quòd Confessores Monialium sanctæ Claræ possint absoluere à sententijs latis eos omnes qui non malitiosè, sed ex quadam leuitate, seu curiositate intrauerint earum monasteria, vel quarumcunq; aliarū religiosarum inclusarum, & hoc tàm actiuè, quàm passiuè ipsis concessit.

Quòad. §. 12. & §. 13. vid. sup. Absolutio quòad seculares 1. §. 12. vt ibi notatum est.

CAP-

CAPVCCINI ANNOTATIO.

In. §. 9. Quæ incipit vbi gratie, & Indul.

HOC quòd in §. 9. concedebatur, hodiè omnino est prohibitum per Const. 36. Greg. XIII. vbi adest excommunicatio Summo Pont. reseruata, vt infrà, in verbo, Ingredi monasteria Monial. dicemus, vbi exponetur motus Pij V. & Greg. & nonnulla, pro hac materia notatu digna, resoluentur.

In. §. 15. Quòad resolutionem Collectoris suprapositam, post. §. 15. quòd, scilicet, Confessores debitè præsentati, & ab Ordinario approbati, possint audire Confessiones omnium secularium, tàm suæ, quàm alienæ Diœcesis; & habetur sup. in verbo Absolutio, quòad seculares primò. §. 17. Est sciendum, quòd idem tenet Corduba, in summa. q. 10. in Respons. secūdi dubij, & Nauar. in Manual. c. 27. num. 266. (Vel num. 261.) Et ad quæstionem illam, quam resoluit Nauar. num. 155. de Parocho habente facultatem absoluendi à Casibus reseruatis Episcopo suo, quòd possit absoluere pœnitentem alterius Episcopatus, cum iusta licentia sibi concessa, à peccatis reseruatis suo Episcopo, fundans se in consuetudine; est sciendum, quòd Medina in Sum lib. 1. c. 10. §. 3. tenet, quòd non possit, nisi particularem à suo Ordinario habuerit licentiam; & hanc opinionem sequitur auctor expositionis Bullæ Cruciatæ in. §. 6. num. 6. & 94. & mihi etiam placet; nam post Concil. Trident. non habet potestatem Curatus dare huiusmodi licentiam suis ouibus, vt possint confiteri alijs, quàm approbatis à suo Ordin. etiam virtute alicuius Bullæ, concedentis electionem Confessoris ab Ordinario approbati, cùm, quæ emanāt Bullæ, semper intendāt ad Conc. Trid. obseruantiam; nisi aliud explicitè vellent ordinare, vt fieri solet, vel viderent, & scirent, Episcopum Curato dare huiusmodi licentiam, & dissimularet. Et hinc infertur, nullum Curatum posse sibi eligere in Confessorem, alium non approbatum à suo Ordin. vt not. Sylues. tit. Confess. 1. q. 5. in fin. & §. 4. & Angel. in sum. Verb. Confessor 3. §. 30. cum sequentibus: Nec vnum Parochum posse Confessiones Parochianorum alterius Parochiæ audire; nisi, aut ab ipsomet Parocho proprio, aut ab Episcopo licentiam obtinuerit: aliâs absolutio nihil valeret. Sed, vt cunq; sit, hoc intelligitur de Confessoribus secularibus; non autèm de regularibus Ordinis Mendicantium, & participantium; cùm ipsi possint omnium fidelium Confessiones audire, qui ad se declinauerint, vt suprà iam dictum est, & infrà latius dicetur; Et alij simplices Sacerdotes seculares ab Episcopo approbati, possunt indifferenter ad se confluentes pœnitentes, subditos tamen illi Episcopo, sine alia licentia Parochorum absoluere, nisi aliud eidem Episcopo ordinare visum fuerit, pro vt sic tenet author Catechesis Neapolitanæ lib. 4. cap. 21.

(Hæc doctrina Colligitur ex Pal. in. 4. d. 17. disp. 6. fol. 261, & 266. col. 1.)

(In Catech. Neap. nouiter impressa.)

CIR-

A CIRCA ABSOLVTIONIS MATERIAM reprobatio errorum. Collector.

ALEXANDER. 4. reprobauit errores quorundam magistrorum asserentium, quòd fratres Minores, & Prædicatores, de licentia Papæ, aut Diœcesanorum, non poterant Confesſiones audire. b. fo. 24. Et ffo. 25. conce. 15. 1 In fauorẽ fratrũ Prædicatorum & Mino.

B CLEMENS. 4. reprobauit præfatos errores, & concesſit, sicut Alexander. 4. quòd fratres de licentia Legatorũ Sedis apostolicæ, vel Ordinariorum, & multò amplius summi Pontificis, posſint audire Confesſiones, & absoluere; aliorum inferiorum Prælatorum, & Rectorum ecclesiarum assensu nullatenus requisito; exceptis Casibus, qui de iure, vel consuetudine, Legatis, & Ordinarijs prædictis specialiter reseruantur; nisi eis specialiter committantur. b. fo. 29. Et ffo. 29. 2 In fauorẽ fratrũ confess.

C conce. 26.

IOANNES. 22. damnauit, & reprobauit quosdam articulos Ioannis de Poliaco, asserentis, quòd confesſi fratribus, habentibus licentiam generalem audiendi Confesſiones, tenebantur iterùm confiteri eàdem peccata proprio Sacerdoti Parochiali. Et quòd stante decretali, Omnis vtriusque sexus, non poterat summus Pontifex facere (imò, nec Deus) quin Parochiani tenerentur confiteri eàdem peccata semel

D in anno proprio Sacerdoti; ac etiam, quòd Papa nequibat dare licentiam generalem ad hoc. Prohibuitq; præfatus Pontifex, nè quis, dictos articulos per ipsum damnatos, & reprobatos, tenere audeat, seu quomodolibet defensare, seu docere. Et declarauit, quòd illi, qui prædictis fratribus confitentur, non magis teneantur eàdem peccata confiteri, quàm si aliâs illa fuissent confesſi eorum proprio Sacerdoti. B. fo. 36. Et fffo. 119. conce. 259. 3 In fauorẽ fratrũ confess.

E CALIXTVS. 2. fecit magnam prouisionem contra errores supradictos Ioannis de Poliaco, confirmando Bullas Eugenij. 4. & Nicolai. 5. approbantes constitutionem, Super cathedram, Bonifacij. 8. & reprobantes errores super illam exortos, circa confesſiones, & absolutiones. B. fo. 82. Et ffo. 165. conce. 390. 4 Cõfirmatio supradictarum concessionum.

SIXTVS. 4. auctoritatem procedendi per Ioannem. 22. & Eugenium. 4. datam Ordinarijs contra assertores, quòd

confessi fratribus tenebantur iterùm èadem peccata confiteri proprio Sacerdoti Parochiali, extendit ad Inquisitores hæreticæ prauitatis. B. fo. 61. Et ffo. 144. conce. 353.

ANNOTATIO CORDVBAE.

QVOAD §. 3. notandum, quòd Bonif. 9. fff. 118. excommunicat, ipso facto, omnes publicè, & temerariè docentes, aut pertinaciter asserentes, quòd fratres Ordinis Prædicatorum non possint, de licentia Papæ, aut eius Legatorũ, vel aliorum Prælatorum, absoluere eis confitentes, sine aßensu Prælatorum, aut Rectorum Parochialium ecclesiarum super hijs habito, aut requisito; à qua excommunicatione absolui non possint, nisi Sedi apostolicæ se personaliter repræsentent.

Absolutio ab oblitis an sit valida.

¶ *Quòad id quod Collector in 1. notabili dicit, secundum Episcopum Abulens. quòd qui attentaret aliquem absoluere à peccatis, quæ non audisset in confessione, peccaret mortaliter, & nihil operaretur. Tu dic, quod, quàmuis ego credam hanc opinionem esse veriorem, scilicet, quòd non datur Sacramentalis absolutio, nisi de peccatis Sacramentaliter confessis Sacerdoti, quàm opi. tenet Gerson, & alij grauissimi Doctores; tamen multi alij tenent oppositum, quòd, scilicet, potest dari, & haberi Sacramentalis absolutio in Sacramento Confessionis, etiam de oblitis; vt etiam tenet, & refert Gabriel in 4. dist. 17. q. 1. dub. 2. Ideò non est dicendum, peccare mortaliter eum, qui alterutram opinionem sequendo, faceret contra alteram opinionem, imò nec venialiter, ex quo habet iustã causam sic opinandi, & faciendi: & videtur ad hoc facere concessio facta Ordini sancti Hieronymi, quòd, scilicet, gratia, quàm habet idem Ordo, vt fratres possint absolui plenariè, intelligatur etiam de peccatis, quocũq; tempore confessis, licèt tunc non confitentur, vt habetur in compendio tit. absolut. extraordinaria quòad fratres. §. 13.*

¶ *Quòad id quod in 3. notabili Collector dicit, quòd virtute concessionum, aut Bullarum quarumcunque, non possunt fratres nostri Ordinis, à Casibus reseruatis Minist. sine eius licentia, seu auctoritate; de hoc dictum est sup. tit. Absolutio, extraordinaria quò ad fratres sup. §. 10. & latius dicendum est infrà, tit. Cruciata, ibi videatur.*

CAP-

A ## CAPVCCINI ANNOTATIO.

Resolutiones quædam notabiles in materia absolutionum quòad fratres,& quòad seculares.

QVIA materiam istam absolutionum,tùm quòad fratres,tùm etiam quòad sæculares, sicut valdè copiosam, ac Priuilegijs refertam, ità & periculosam, dubijsq; innumeris repletam esse, ob varias maximè, multiplicesq; subsequentes Summo-
B *rum Pontificum, ac Conciliorum dispositiones, in dies magis, ac magis à peritis etiam,non modò ab imperitis experitur; ideò ad ipsius dilucidationem,quinq; hic pertractare pernecessarium esse duxi.*

Capita tractanda.

Primum de auctoritate, quam Prælati Religionum habent in absoluendo suos subditos, ac cum illis, in Irregularitatibus, alijsq; Censuris ecclesiasticis dispensando.

Secundum,quomodo talis auctoritas sit intelligenda,ac secundùm Conc.
C *Trid.& Bullam Cœnæ Domini modificanda.*

Tertium de auctoritate,quam ipsi Religiosi confessores,ab Ordinario approbati erga sæculares habent.

Quartum,in quo talis auctoritas, à Concil. Trident. Bulla Cœnæ,alijsq; subsequentibus Summis Pontif. sit derogata,& vbi non.

Quintum, quales esse debeant Confessores, vt talibus possint vti Priuilegijs.

Sed quantum ad primum,& tertium cap.attinet, concessiones etiam
D *antiquas recensere minimè grauabor, vt quanti fecisse semper Pontifices ipsos,quantaq. beneuolentia Minores fratres, reliquosq; Mendicantes fuisse prosequtos,cunctis innotescat.*

Et quòad primum sciendum est, Mendicantium Ordines, inter alia, quoddam habere Priuilegium Clem. 4. in quo data fuit facultas Generali, Prouincialibus, ac Custodibus fratrum Minorum,absoluendi fratres,licet hospites fuerint,ab omni Irregularitate, Suspēsione,& Interdicto,ante.siuè post Religionis ingressum,perpetratis;nisi adeò fuerit gra- De Auctoritate Prælatorum.
E *uis,& enormis excessus, quòd sint ad Sedem Apostolicam meritò destinandi; vt habetur suprà,titulo, Absolutio ordinaria quòad fratres. §. 7. cum sequentibus;vbi nonnulla alia Priuilegia Prælatis,pro suorum fratrum conscientiarum remedio, reperiuntur concessa. Ibiq; numerantur à Collectore illi casus, pro quibus fratres, ad Apostolicam sedem sunt destinandi.*

Pius V.in eius Motu proprio, qui incipit, Ad perpetuam rei memoriam Romanus Pontif.Omnibus Prouincialibus Ordinis Prædicatorum, Alia concessio expedita anno.1571.

pro suis subditis, totam auctoritatem illam, in foro conscientiæ concessit, quam Conc Trid. Episcopis pro suis, in foro conscientiæ dedit sess. 24. cap. 6. de reformat. cuius verba sunt ista; Et insuper, quia sacrum œcumenicum Generale Trid. Conc. cōcessit Episcopis, vt absoluere possint, in foro animæ, seù conscientiæ, ab omnibus peccatis; & dispensare in Irregularitatibus (prout sess. 24. cap. 6. habetur) nè Prior conuentualis, & Superiores Prælati dicti totius Ordinis, scilicet, Prædicatorū, tàm in dicta Prouintia quā extra eā vbilibet, in hac parte deterioris cōditionis, quā clerici, aut seculares existāt, eisdē Priori Cōuētuali, & Superioribus Prælatis, vt ipsi per se ipsos, idē oīno possint in Fratres, & Moniales dicti Ordinis sibi subditos, qđ possunt Epi in clericos, & laicos sibi subditos, tàm quòad absoluēdi, & dispēsandi huiusmodi, quàm alias quascūq; facultates, eisdē, auctoritate, & tenore etiā perpetuò concedimus, & indulgemus, ac etiā declaramus. Reperitur impressus in lib. Priuilegiorū R. Passarelli fo. 127

Verba Bullæ. Passarell⁹.

Verba autem Conc. sunt ista, videlicet.

Verba Cōcil. Trid.

LIceat Episcopis in Irregularitatibus omnibus, & suspensionibus ex delicto occulto prouenientibus (excepta ea quæ oritur ex homicidio voluntario, & exceptis alijs deductis ad forū contētiosum) dispēsare, & in quibuscunq; occultis, etiam Sedi Apostolicæ reseruatis, delinquentes quoscunq; sibi subditos in Diœcesi sua, per se ipsos, aut Vicariū ad id specialiter deputandū, in foro cōsciētiæ gratis absoluere, imposita pœnitētia salutari. Idē, & in hæresis crimine, in eodē foro conscientiæ, eis tantùm, non eorum Vicarijs sit permissum. Vnde per viam communicationis, idem poterunt omnes Prouinciales aliarum Religionum participantium Priuilegia supràdictorum fratrum Ordinis Prædicatorum.

Alia concessio.

Est etiam valde notanda, Concessio illa Papæ Martini. V. Abbati sancti Benedicti de Valledolit data, & posteà per viam communicationis iam omnibus Ordinibus Mendicantium concessa; eaq; gaudent omnes illorum Prouinciales, quæ habetur sup. §. 40. & infrà in verbo, Communicatio Priuileg. §. 34.

Qūo Prælat. auctoritas sit intelligēda. Aduertēda in supradictis concessioni. Primum.

Circa quas facultates, plura sunt notanda. Primùm circa Cōcessionē illam Pij. V. est inter Doctores altercatio, si in publicatione Bullæ Cœnæ Domini Sixti. V. per §. Cæterùm, illius Bullæ; reuocetur auctoritas illa, Episcopis à Conc. Trid. concessa, quatenus reseruat sibi absolutiones excommunicationum illius Bullæ, non obstantibus quibusvis Concilijs.

Opinio Nauar. §. cæterum relata, à Nau. ibidē nu. 72.

Nauar. enim in Manuali c. 27. num. 260. sibi videri ait, quòd per illa verba. §. Cæterùm; sine dubio reuocetur. c. 6. sess. 24. conc. & quòd Sanctitas Domini Papæ non permittebat, Episcopos, nec per se, nec per suos Vicarios spetiales, hæreticos occultos absoluere; non obstante, quòd eis concederetur per illud cap. 6. Conc. & quòd eadem ratione videatur

A *eis & alia facultas ablata absoluendi ab omni Excōmunicatione, & Casibus reseruatis in illa Bulla; nisi dicamus, inquit, quòd istud §. Cæterùm, Bullæ Cœnæ, limitet capitulum. 6. nè procedatur in occultis, & habentibus complices, vt ibi probat. Et in eodem cap. 27. num. 275. ipse Nau. tenet, nullū, præter Papā, a b Hæresi, & cēsura ei annexa, etiā occultissima, posse absoluere; cùm eam sibi in præfata Bulla Cœnæ reseruet; q̃uis Conc. Trid. cōcedat Ep̄o illud posse facere; & posset etiā cōtendi, ꝙ nō sit derogatū, quòad hoc, illi per Bullā Cœnæ; quia Greg. 13. & Pius. V. adèò* B *id expressè declararunt, vt etiam Summo Pœnitentiario illam negauerit facultatem, nisi cum certis modificationibus. Adeò vt ipse Nauar. dicat moueri ad credendū, quòd nec virtute Iubilei, nec Bullæ Cruciatæ, in quibus non datur specialis facultas absoluendi ab hæresi, poterit quis absolui ab ea, licet expressé detur facultas absoluendi à Casibus Bullæ Cœnæ; quod probare nititur, & auctoritate, & ratione, vt ibi est videre. Et sic ex suprà dictis à Nauar. elicitur, quòd, quòad absolutionem ab hæresi, per Bullam Cœnæ, & per prædictos Summos Pontif. indubi-* C *tanter ab Episcopo tollitur facultas. Quò autem ad absolutionem aliorum à Conc. sibi concessorum, prædictum processum Bullæ tangentium, iam in supradicto numero 260. videtur inferre, quòd etiam auferatur, vel saltem cum limitatione, quam ibi subnectit. & hæc opinio confirmatur etiam in Catechesi Neap. cum multorū Doctorum auctoritate, vt in lib. 1. c. 25. nu. 9. fol. 53. & lib. 3. c. 2. f. 179. in vltima impressione habetur.*

Alij autē totū oppositū affirmare cōtendunt, quòd. s. nullo pacto per generalitatē verborū illorū, in dicto §. Cæterùm, positorū, facultas illa à D *Conc. Ep̄is data, reuocetur: quia quādo in aliquo, Sedes Apostolica Cōc. Trid. decreta vult reuocare, expressè id dicit, sicut in omnibus indultis. à Pio. V. & Greg. xiij. datis, in aliquo dicta decreta tangētibus est videre.* Opinio aliorum.

Et huius opinionis, ait Auctor expositionis Bullæ Cruciatæ §. 9. num. 70. esse etiam Angel. quamuis non respondeat verbis prædictis Bullæ. Ac etiā testatur, quòd in Synodo Toletana, celebrato in anno 1583. ibi præsidente Illustrissimo Cardinale, & Archiepiscopo Toletano, ac Inquisitore Generale, Domino Gaspare de Guiroga; aduertebantur Epi- E *scopi (vt refert Ioannis Roris, Inquisitor Valentinus de hæresi. 1. pass. 19. & eodem lib. de Priuileg. in q. num. 416. & Medin. lib. 1. introd. pag. 423.) quòd auctoritatem habeant absoluendi ab Hæresi occulta. Ergo si in hoc, multo magis in alijs, ab eodem Conc. eis concessis; Nec contrà hoc, inquit, faciunt verba generalia reuocatoria Bullæ Cœnæ; quia Sixtus. V. tàm generalem reuocationem non fecit, sicut Gregor. XIII. faciebat; imò posuit verba illa, quæ omnem tollere videntur ambiguitatem, videlicèt, Nisi etiam hi casus in eis præsentibus litteris* Ang. in sūma q. 4 de confess. ar. 5. difficul. 6. pag. 278 in vltima impressione.

expressi cõprehendantur, vt habetur in Bulla publicata anno 1. sui Pont.

Resolutio cum Opinione propria.

Quicquid tamen sit (saluo semper saniori iudicio) tenerem ego, circa absolutionem ab hæresi occulta, cum Nauar. quòd, scilicet, ab Episcopis sit ablata facultas; cùm expressa in hoc appareat Summorum Pontificum voluntas, in alijs Motibus proprijs emanatis; in foro tamen fori possunt equidem Episcopi absoluere, sicut Inquisitores.

Quòd Episcopi non possint in heresia nec in alijs reseruatis in Bulla Cœnæ.

Prima ratio.

Circa autem alios casus in Bulla Cœnæ reseruatos, mihi videtur, quòd facilius possit substineri opinio dicentium, quòd sit ab Episcopo ablata etiam facultas absoluendi, & dispensandi in illis; non obstante, quòd eis fuerit concessa per Conc. Trid. quàm alia opinio contraria. Et hoc persuaderi potest, non tantùm ex ratione illa aducta per Doctores, huiusmodi Opinionem sectantes, de nõ obstantijs generalibus, etiam cuiusuis Cõcilij generalis, &c. in tali Bulla appositis (quæ ratio de per se, sic simpliciter considerata, faciliter posset dilui, proùt iam per contrariam partem diluitur) sed potissimùm ex illo alio verbo ibidem in dict. §. Cæterum, apposito, scilicet, etiam Episcopali, vel alia maiori dignitate præditis; ex eo enim verbo, Episcopali, iam clarissimè, & spetialissimè videntur Episcopi comprehendi, vt non possint inibi reseruatis, quicquã facere. Quia, si ipsi non comprehenderentur, quid quæso, clausula illa operaretur? esset equidem frustatoriè posita. Et sic eliminaretur responsio illa alterius contrariæ opinionis, quàm dant, non obstantijs illis, de reuocatione Concilij generalis &c. quòd sub illa, non comprehendatur Conc. Trid. cùm de eo esset facienda spetialis mentio, &c. Nam dato, quòd hoc ita se haberet, quid respondebitur ad illam specificam, & particularem mentionem de Episcopali dignitate factam? Clarum quidem est, quòd Episcopi facultatem illam habuerunt à Conc. Trid. Hinc ergo, tùm ex verbo isto apposito (Episcopali dignitate &c.) cùm etiam, ex illo alio addito (de Concilijs generalibus) posse concludi mihi videri dixi, Episcopos ꝑ facultatẽ, eis à Conc. Trid. traditam in dicto. §. 6. sess. 24. ad illos Casus in Bulla Cœnæ reseruatos, regulariter, & de rigore verborum, nullo prorsus modo, se extendere pos͛e. Dico, Regulariter, & ex rigore verborum illorum, in Bulla positorum; quia secus esset, ex Tolerantia Summorum Pontificum, vel Consuetudine qua ipsi Episcopi reperiuntur, forsan, in possessione, ab illis ibi reseruatis occultis (excepta hæresia) absoluendi, & dispensandi; prout quidam doctissimi Episcopi, cum quibus hoc contuli, mihi dixerunt; se ab illis, quando occurit casus occultus, absoluere, & dispensare, &c. & prout etiam, sic respõdisse Pium V. de hac quæstione interrogatus & sic etiam obseruari à grauissimis, literatissimisq; Episcopis Hispaniæ absq; vlla dubitatione testatur in Candelabro aureo, verbo Absolutio num. 14. & in declaratione Bullæ Cœnæ num. 141.

Alia potissima ratio.

conclusio.

Quod ex cõsuetudine possint Episcopi in reseruatis in Bulla.

Et

A Et quòd ista eorum consuetudo, siue Summorum Pontificum tolerantia sit in aliqua ratione fundata, facio ego aliquas magnas ponderationes, quibus nescio quomodò possit exactè responderi; Formatur rationibus

Quarumvna est, quòd licèt in illa prædicta Bulla Cœnæ à Six. V. publicata, sint verba supra ponderata, in non obstantijs illis apposita; non reperiuntur, forsitan, in alijs Bullis aliorum Summorum Pontificum, sic specificata (vt in aliquibus ego vidi) cùm quolibet ferè anno immutentur, seu renouentur in aliquo. Et sic, si vno tempore esset supradicto modo B seruanda; alio tempore, alio modò seruaretur. Et eò magis, cùm supradictus Sixt. V. apposuerit clausulam illam clarissimam (Nisi in eis, etiam hi casus, præsentibus literis expressi, comprehẽdantur.) vt supra est dictum. Adeò vt, licèt ex aliqua Bulla, esset talis eorum sublata facultas; in pluribus tamen alijs, à quibus, ita claris verbis non tollitur, remanere rationabiliter vident in quasi possessione, ab illis reseruatis absoluendi, &c. Prima ratio.

Altera, & fortior ratio est huiusmodi. Clarum est, quòd Episcopis, ex. §. illo. 6. Concil. Trid. datur illa amplissima facultas dispensandi, & ab-C soluendi in omnibus occultis, Sedi Apostolicæ reseruatis, etiam in hæresia, &c. cuius absolutio specialiter reseruatur cum alijs in Bulla Cœnæ; modò dico sic; quia Summi Pontifices, Greg. XIII. & Six. V. post dictum Concil. & post publicationem suarum Bullarum Cœnæ Domini, ab Episcopis absoluendi tantùm ab hæresia, facultatem abstulerunt, quæ eis cõcedebatur à Concil. Trid. ergo videtur, (per regulam exceptiuam, Sacrorum Canonum, & Theologorum,) eis relinquere facultatem, super alios casus, ibidem sibi concessos; etiam quòd essent in Bulla Cœnæ reseruati. D Exceptio enim firmat regulam in contrarium; quia aliter, ad quid deseruisset, illa particularis reseruatio hæresiæ, quam supradicti Pontifices, in eorum Motibus proprijs fecerunt (cùm in Bulla Cœnæ esset eis reseruata) cum tot, tantisq; non obstantijs supradictis? Ergo, si per illas non obstantias excluderentur Episcopi, frustra sibi fecissent, extra Bullam Cœnæ, aliam eius reseruationem; sed fecerunt, ergo dicendum, quòd Summorum Pontific. mens, non fuit, per illas non obstantias generales, excludere Episcopos ab absolutione, & dispensatione illorum Casuum ibi reseruato-E rum, &c. sed eos relinquere in pristinam illam facultatem, eis à Conc. Trid. generaliter traditam, super omnes casus occultos, etiam Sedi Apostolicæ (excepta hæresia) quomodolibet reseruatos. Cui rationi nescio quomodò responderi possit; & per consequẽs, his rationibus, & alijs, quas omitto, iusta, & non vsurpata, posset eorum possessio, seu tolerantia, in huiusmodi absolutionibus, & dispensationibus, iudicari.

Altera ratio.

Et vt Cordub. ait libr. 4. qq. q. 9. propositione 3. q. nõ sufficit generalis omniũ nõ obstãtium derogatio Sum. Põt. nisi specialis fiat etiã mentio canonis editi a Concilio.

Et posset etiam tertiò corroborari, quia si Greg. XIII. (vt ait Nauar. in preallegato c. 27. num. 260.) reuocasset talem facultatem Episcopis

Tertia ratio.

à Conc. datam, condidisset quidem, in re tam graui, motum proprium aliquem, pro omnibus Prælatis, vt suam manifestaret intentionem; quod nequaquam fecit.

Quarta ratio.

Et etiam quartò, quia ipsemet Nauar. videtur, in locis supracitatis, maximè hæsitare, & in partẽ istam etiam quodammodo inclinari, & maximè quando nititur, vel opiniones concordare, vel conditoris mentem declarare. Nec ipse ait, Bullam vllam vidisse, nec à Beatissimo Greg. XIII. audiuisse ab ore proprio, (vt in alijs Casibus facit) sed tantùm dicit, vt Audio, &c.

Quinta ratio.

Et tandem confirmatur, quia sic in Salamanticæ concursu fuit resolutum; Episcopos posse per se, à Casibus Bullæ, in foro interiori; absoluere quamuis Conc. non exprimat: maximè quia Casus Bullæ, sunt excommunicationes à Iure, vt Doctores aiunt. Et hæc sufficiant, pro huiusmodi veritate tetigisse; verùm, quibus hæc vltima nostra opinio, non satisfaciet, teneat alteram; sat est mihi, difficultates, ac rationes pro vtraq; parte tetigisse, ac quod mihi, inter tot opinionum varietates, videatur, explanasse.

Et aduertendum, quòd nè dum per Bullam Cœnæ hoc Priuilegium Episcopis à Concilio concessum tolli; vt supra est conclusum, sed nec etiam per Bullam Cruciatæ demostrabimus infra in verbo Cruciata, in fine.

Ex qua resolutione infero, quòd eademmet auctoritas, quæ remanet Episcopis in publicatione Bullæ Cœnæ pro suis, remaneat etiam Prouincialibus supradictis, pro suis subditis. Verùm absoluere à reseruatis in Bulla Cœnæ, non poterunt, cum in illa fiat expressa mentio de reuocatione Priuilegiorum Ordinis Mendicantium, nisi de nouo, post illius publicationem confirmarentur, vt aduertit Collector supra tit. absolut. Ordinaria quòad fratres. §. 9. & 13.

Secundum Not.

Occultum quando dici potest.

Castr. lib. 2. de leg. pen. c. 2. Nauar.

Differētia inter publicum, manifestum, notorium, famosum.

Circà autem illam aliam concessionem Martini V. Abbati sancti Bened. factam, est pariter notandum, quòd quando in præfata concessione dicitur, vt casus illi sint occulti. Tunc esse occulti intelligantur, cum iuridicè probari non possent; & licèt probari possent, non tamen fuerunt ità notorij, ac publici, vt scandalum oriri indè possit. Ità tenent Castro, & Nauar. in Manual. cap 27. num. 255. vbi pro hac materia, quando, vel in Bullis, vel Priuilegijs, aut in Concil. Trid. conceditur ad dispensandum facultas super occultis, & non publicis, quomodo sit istud intelligendum, plura notabilia affert, & inter alia inquit. Occultum dicetur id; quod non est publicum. Publicum autem, quòd est notorium, manifestum, vel famosum, viciniæ, Collegio, vel Monasterio licet non Prouintiæ, Ciuitati, vel Parrochiæ. Notorium id dicitur, quod nititur scientia maioris partis prædictarum communitatum. Manifestum quod nititur fama eiusdem partis maioris, orta à scientibus. Famosum quod nititur fama maioris partis,

A *tis, orta ex vno scienti, vel ex indicijs, vel præsumptionibus, illi æquipolentibus: Occultum item triplex, scilicet, quod non est probabile suaptè natura, qualia sunt sola mentalia; & quod est probabile suaptè natura, sed non potest probari, quia coram nemine factum est; & quod probari quidem potest, sed adeò à paucis, quòd nulla inde fama orta est, nec est in iudicium deductum. Et ait etiam, quòd vt delictum dicatur publicum, non sufficit, vt actus, qui est delictum, sit publicus, nisi etiam publicè sciatur esse delictum, Missa enim dicta, coram populo, ab excommunicato* B *occulto, actus publicus, & delictum est; non delictum tamen publicum; quia nescitur publicum esse delictum. Volui hoc notabile ità extendere, quia ad multa, in hoc Compendio Priuilegiorum, poterit deseruire.*

Occultum triplex.

Vt delictũ dicatur publicũ, quid requiritur.

Est notandum, 3. quòd dispensatio Irregularitatis, quæ ex homicidio voluntario prouenit, intelligitur de quouis homicidio, tàm à casu, quàm ex proposito perpetrato, dummodò sit occultum; quia cum Pontifex non distinguat, nec & nos destinguere debemus; prout sic dicitur à Corduba infra, titulo, Dispensatio, versic. quòad §. 24. ibiq; infra po- C *netur.*

Tertium notandũ.

Irregularitas ex homicidio volũt. de qua spetie intelligendũ est.

Nec huic obstat, quòd concessio Sixti V. dita Generalibus, & Prouincialibus fratrum Minorum, fuit de homicidio fortuito, & non voluntario, & cùm ipse Sixtus fuerit post Martinum, videtur limitaße illam concessionem, quantum ad fratres Minores. Nam ad hoc respondetur, Sixtum in dicto Priuilegio loqui non solùm in foro conscientiæ, sed etiam in foro exteriori; & ideò cum tali limitatione concedit. Sed Martin.V. tantùm in foro conscientiæ intellexit, & ideò concedit in quolibet homi- D *cidio, dummodò sit occultum. Præterea dicitur, quòd Sixtus. 4. in ista, ac in alijs limitationibus, intendit tantùm exceptionem, & restrictionem facere suprà concessiones illas, quas limitare, & restringere intendit, & non suprà alias per ipsum, vel per prædecessores suos factas: quod probatur, quia aliter sequeretur, quòd vna concessio eiusdem Sixti. 4. in qua Prælatis concedit, posse dispensare in Irregularitate, quæ ex homicidio incerto, & dubio oritur, præiudicaret huic suæ concessioni, in qua concedit dictam auctoritatem pro homicidio casuali, licèt certo; & sic ergo de-* E *bentur intelligi omnes aliæ exceptiones, vel restrictiones; quia solùm limitant illas, de quibus tractant, & non alias, vt ait Corduba ibi.*

Habetur infra titu. dispens. 1. §. 10.

Nec huic obstat Conc. Trid sess. 24. c. 6. quòd Episcopis minimè concedit auctoritatem dispensandi in Irregularitate, quæ prouenit ex homicidio voluntario, quantumuis occulto: nam maiorẽ auctoritatẽ habent Superiores Ordinũ Mendicantiũ in suos subditos, quàm Episcopi in suos, sicut ex varijs, multisq; Priuilegijs eis concessis, clarè constat. Ideoq; non est mirum si ipsi Prælati illam habeant auctoritatem, & non Episcopi.

Dispensare possunt P̃lati in quo possunt Episcopi.

Prohibitio dispẽsandi in irregularitate ab ortus.

Et notandum 4. quòd nec ipsi Prælati, neq; Episcopi, tempore Sixti V. dispensare poterant in illa irregularitate, quæ prouenit causa procurationis, siuè consultationis abortus, vel potionis dandæ, ad generationem impediendam, iuxtà Motum proprium ipsius Sixti V. qui incipit. Effrenatum perditissimorum hominum; In quo omnes sic supradicta procurantes, vel consulentes, adiuuantes, & consentientes excommunicat, sibiq; eius absolutionem reseruat, vt nullum Priuilegium regularibus concessum, nec Iubileus plenissimus, nec Bulla Cruciatæ, nec auctoritas quâ Episcopis Concil. Trident. dat, eis suffragetur. Et hoc intelllgitur quando fuerit sequutus realiter abortus, & generatio impedita, vt ex ipso Motu proprio constat: ibi (ità re ipsa abortus inde sequutus fuerit) & impediendo generationem, in illas pœnas incurritur, quando, scilicet, potiones fuerint datæ; non autem propter seminis effusionem extrà vas, pro vt videtur esse communis opinio Doctorum, cum quibus iste locus fuit tractatus, vt refert auctor expositionis Bullæ Cruciatæ, qui in additione, quam facit fol. 641. multa alia dicit de impedimẽto generationis. Verùm supradictus Motus proprius fuit posteà moderatus per Greg. 14. ann. 1591. hoc modo, videlicet, vt à peccato, & excõmunicatione ibi lata, quilibet presbyter tàm secularis, quàm regularis ad Confessiones audiendas, & ad hos Casus specialiter, per loci Ordinarium deputatus, in foro cõscientiæ tantùm possit absoluere. Quo verò ad pœnas procurantium abortus ibi tassatas, ad terminos iuris communis, & Concil. Trident. dispositionem reducitur.

Motus Sixti. V.

Expositor Bullę Cruciat. 8. §. 9. num. 90.

Moderatio Bullæ Sixti. V. de abor. à Gregor. 14. fact.

Quintũ notabile.

Notandũ est etiã, quòd quando conceditur facultas absoluendi à Casibus reseruatis, nõ datur facultas absoluẽdi à censuris, nec cõmutandi, aut dispẽsandi vota, vt dicit. Nau. in Manual. c. 27. num. 255. Ideò aduertant Confessores Religiosorum, cum à suis Prælatis supradictam habent auctoritatem, nè putent ad omnia se extendere. Et auctoritate prædicta à Prælatis concessa, gaudent eorum subditi; licèt aliquam Bullam, siue Cruciatæ, siuè alterius non habeant: nam in illis, eorum Priuilegia, ad suas personas attinentia, minimè suspendunt, vt infrà latius dicetur.

Facultas absoluẽdi à Cas. res. non comprœhendit censuras. neccomut. vot.

Sestũ Notab.

Prælatorũ potestas, an sit Ord. vel deleg.

In quibus autẽ Prælatis sit supradicta facultas absoluẽdi, & dispẽsandi; & an sit illa ordinaria, vel delegata; ac si possint, nec nè illam alijs delegare, vide ea, quæ hic in verbo, Absolutio ordinaria quòad fratres, in fine tractat Collector, & quæ ibi addit Corduba in addit. Et dùm in secundo dubio ait, & benè, Collector pro indubitatò haberi; potestatẽ Prælatorũ esse ordinariam, & non delegatam, scias ei non obstare cap. fin. extra de offic. delegat, vbi dicitur, quòd salua legatorum Sedis apostolicæ auctoritate, nulli, cui cõmissum fuerit excõmunicare, vel absoluere alios, dispẽsare cũ irregularibus, vel iniungere pænitentias, liceàt hæc alijs demãdare. Nõ dicitur, quod superiores Prælati possunt liberè ea alijs demandare, vt rationa-

A *tionabilis consuetudo Religiosorũ attestatur; quia dictum cap. fin. secundùm Doctores, communiter habet locum in personis, quibus committitur tantùm certum, & nudum ministeriũ; & vbi eligitur industria personæ. Prælatis autem Religiosorum, ex Priuilegio, non dicitur committi certũ, & nudum ministerium, sed potius cognitio causæ, & iurisdictio cùm illis competat ratione officij, & dignitatis, cui commißum fuit Priuilegium inperpetuum; & vlterius in eis non est electa industria personæ, cùm sit incognita, vt patet; quia Papa non concedit alicui Prælato in particulari* B *absolutionem, & dispensationem, circà determinatos subditos; sed in communi conceditur Prælatis omnibus in genere, præsentibus, & futuris, vt possint absoluere suos subditos quoscunque, tàm respectu culparum præteritarum, quàm futurarum; Et melius dicitur, quia dictum c. fin. habet locum in personis, quibus competit absolutio ex potestate delegata, non autèm in ordinaria, vt est in Prælatis religiosorum, tex. est ad hoc expressus in cap. fin. de off. ord. & ibi glos. vbi dicit Panor. quòd potestas absoluendi ab excommunicatione est delegabilis per habentem po-* C *testatem ordinariam.* (Alia ratio.)

Nunc tractandum est de auctoritate, quam habent Confessores Ordinum Mendicantium ab Ordinario, iuxtà Concil. Trid. approbati, virtute suorum Priuilegiorum.

Primò est aduertendum, quòd per Clementinam, Dudum, de sepulturis, possunt Confessores ipsi à peccatis absoluere, Episcopo reseruatis, per suas Constitutiones Synodales, vel per vsum, seù p ipsorũ mandatum (non tamen reseruatis à iure, qui sunt quinq; , vt ibi Collector; & D *quando casui per Constitutionem eßet annexa excommunicatio reseruata Diœcesano) In tantùm, quòd licèt de nouo reseruent sibi aliquos Casus Parrochijs, non tamèn possunt reseruare ipsis fratribus, vt tenent Panorm. & Baptista de Salis, in sua Summa, & Armilla.* (Prima facultas. Ex iure cõmuni. Vt ait Collect. infrà tit. Casus reser. Pan. c. fin. ne cler. vel Mon. sal. tit. confes. Arm. titul. Absol. nu. 26.)

Vrban. V. huiusmodi Indultũ ampliauit, dicẽs, quòd fratres Carmelitæ, ab omnibus peccatis, & cẽsuris Episcopo reseruatis, possint absoluere; exceptis Sedi Apostolicæ reseruatis, & quãuis Collector sup. §. 19. tit. Absol. quòad seculares primò, dicat, quòd alij Mendicãtes, per cõicationẽ Priui- E *legiorũ, nõ poßũt ista facultate, Carmelitis cõcessa, vti, si ipsi Carmelitæ illa nõ vtãtur, Cordub. tamẽ in addit. ad dict. §. 19. cõtrariũ tenet, videlicet, quòd, quamuis fratres Carmelitæ illam in vsum nõ habeant; possunt tamẽ alij Mendicantes ea vti, vt etiam dicit, Panorm. sic visum fuiße cuidam doctissimo viro, & rationes eius vide suprà, in illa sua addit. supradicta. Et vltrà illas, additur alia ratio, quia in sola communicatione Priuilegiorum, non intelligitur esse communicatus vsus, vel non vsus; cùm ista sint facti, & non iuris; sed tantùm communicantur, ea quæ iuris,* (Secunda facultas.)

quia

quia Priuilegia sunt stricti iuris, & non communicatur vsus, & non vsus, iuxtà id quod tractat Sylues:

In cōst. ex benigna se ois. ann. 1575.

Nec contrà hoc facit argumentum, quòd Greg. XIII. post Pium V. confirmauit Priuilegia Mendicantium Ordinum, in quantum sunt in vsu, ex quo reuocasse videtur ea, quæ in vsu non essent. Ad hoc enim respondetur, quòd confirmando tantùm Priuilegia, quæ in vsu sunt, non proindè visum est reuocare ea, quæ non sunt in vsu; quia Priuilegia sunt stricti iuris, & in illis, argumentum à contrario sensu, locum minimè habent: licèt in iure communi valeat; & sic ea confirmando, relinquntur in robore, quod prius habebant; Et hoc confirmatur; quia in tota illa Bulla, nullum reperitur, inquantum ad hoc, verbum reuocationis: & iam stilus Curiæ Romanæ est, eius quod conuenit, iota vnum non præterire; maximè quando tractat de reuocatione alicuius Priuilegij. Ex quo infertur, quod in dicto motu proprio, non reuocantur Priuilegia, quæ sunt contrà Conc. Trid. quia solùm ibi confirmantur, & de nouo conceduntur ea, quæ sunt in vsu, & non sunt contrà decreta ipsius Concilij: ex quo non sequitur, vt dixi, quòd reuocentur ea, quæ sunt contra. Veritas tamen est, quòd per Concil. sunt reuocata, & per alium motum proprium Greg. XIII. quem affert Nau. in fine Manu. sui latini, & habetur in Bullario cōst. 15.

Seff. 14. c. 7. can. 11.

Incipit in tanta nego tiorū mole

Sunt etiam nonnullæ aliæ concessiones, vt est illa Canonicis regularibus concessa ab Eugenio. 4. & Religiosis Sanctæ Iustinæ, quam affert Sum. Armil. eiusq; mendicantes etiam participant.

Tit. absol. num. 27.

Alia extat concessio Pauli. 3. Patribus Societatis Iesus facta, quam posui suprà, in verbo, Absolutio quòad seculares primò.

Quarta facultas.

Alia concessio habetur Sixti. 4. idem quasi concedens Ordini Prædicatorum, quæ ponitur sup. tit. Absolutio quòad secular. 1. §. 17.

Quinta facultas.

Insuper Eugenius. 4. Prælatis, & Monachis Monasterij Vallis oleti, pro audiendo secularium confessiones deputandis concessit, vt absq; alia Ordinarij licentia quorumlibet ad se venientium cōfessiones possent audire, eosq; absoluere ab omnibus peccatis, & in omnibus Casibus dispensare, pro quibus Sedi apostolicæ non esset recurrendum, aliaq; plura concessit, vt est videre sup. tit. Absolutio, quòad seculares. 2. §. 16 17. 18. 19.

Habetur sup. tit. absol. quòad secul. 2. §. 16. 17. 18. & 19.

Circà quam notabilem Concessionem aduertenda sunt plura.

Primò, quòd in vno tantùm per Cōcil. Trident est reuocata, videlicet, ipsos Monacos Confessores non sufficere, esse à suis Prælatis approbatos; nisi ab Ordinario etiam fuerint approbati, vt Concil. Trident. mandat, & tunc supradictam habebunt auctoritatem, vt infrà dicetur.

Concil. Trid. sess. 25. c. 15.

Secundo aduertendum est, quòd solùm habent supradictam auctoritatem, in foro Sacramentali, vt ex eademmet concessione constat. dum dicitur. eorum confessiones diligenter audire, & à quibuscunque peccatis.

Tertio

A Tertio aduertendum est, quòd Confessores Regulares, qui supradictum Priuilegium participant, vt sunt fratres Minores, reliquique Mendicantes; quamuis in illo, detur eis Episcoporum facultas ad absoluendum, & dispensandum in omnibus Episcopi Casibus, & in quibus ipsi Episcopi possunt; non tamen sit hinc inferendum, totam Episcopis concessam à Conc. Trid. auctoritatem, eos habere: nam non eis datur facultas dispensandi cum incestuosis, & illis, qui castitatem vouerunt, vt possint debitum petere; non obstante quòd in istis impedimentis possint Episcopi dispensare, vt ait Nauar. & est communis opinio; quia isti non sunt Casus Episcopi. Casus enim significant peccata, & non impedimenta, vt sunt ista supradicta. iuxtà doctrinam Nauar. & sum. Armilla tit. Casus num. 1. vndè non possunt illa compræhendi, sub appellatione ista Casus. Quādo enim concessiones aliquæ de illis tractant, non Casus, sed impedimenta vocant. Idcircò posse illa concessione vti pro dispensatione in talibus impedimentis, multis doctoribus valdè dubium videtur; licèt quibusdam alijs contrarium appareat, non attendendo, forsitan, supradictis rationibus: veritas tamen est, quòd possunt in illis dispensare per aliud Priuilegium.

Alia q̃ possunt Episcopi, quę nõ possunt Confess.

Dispēsare cum incestuosis, & illis qui vouerūt casti.

Nauar. in Man. c. 22. num. 75. & c. 16. nu. 30

Nauar. c. 27. nu. 250

Item, ipsis Episcopis est concessa facultas in foro conscientiæ absoluendi, seu dispensandi in qualibet Irregularitate, ex occulto delicto prouenientе, etiam si esset Sedi apostolicæ reseruata (excepta illa ex homicidio voluntario) & tamen Confessores prædicti non vtiq; illud poterunt; cùm iuxta doctrinam Nauar. inter illa eis concessa, irregularitas non comprehendatur.

Dispēsare in irregularitate.

Nauar. in Man. c. 27. num. 254.

D Possunt etiam Episcopi absoluere ab hæresi (eo tamen modo supra notato) à reliquisq; peccatis, & censuris in Bulla Cœnæ, contentis; in eodem conscientiæ foro, quod tamen præfati Confessores non possunt, neq; Prælatorum vllus Mendicantium Ordinum, auctoritatem talem habent, absoluendi suos subditos in foro Conscientiæ, nisi habita Priuilegiorum confirmatione; cùm quolibet anno, in publicatiòne illius Bullæ Cœnæ, quo ad Casus ibi taxatos, Priuilegia omnia annullentur, vt suprà est iam dictū.

Absoluere ab Heresia

E Quibus sic præsuppositis, oportet in quibusdam conclusionibus resoluere, quam habeant in foro conscientiæ, secūdum eorum Priuilegia, ipsi Confessores auctoritatem, vt peritis & imperitis satisfaciam.

Resolutio prędictorū per cõclus.

Prima conclusio est, quòd Confessores Mendicantes possunt à censuris propter peccata contractis, Episcopo reseruatis, absoluere, vt ex Vrbani. 4. concessione constat, Carmelitis facta, & ex illa Eugenij. 4. Canonicis Regularibus data, ac Patribus Ordinis Prædicatorum communicata, & concessa; vt Armilla ait.

Absoluere

Secunda conclusio est, quod non solùm dicti Confessores possunt de supra-

Armil. tit. absol. nu. 37.

Dispēsare in censuris Epis. reser.

prædictis censuris absoluere; verùm etiam in illis, si opus fuerit, dispensare: & hoc per concessionem Eugenij. 4. vbi non solum facultatem præbet absoluendi, sed etiam dispensandi in Casibus Episcopo reseruatis: per quos casus intelliguntur etiam censuræ, vt supra dictum est, & sic possunt dispensare in irregularitate, quam ex adulterio prouenit, ac in alijs, quàm ex minori delicto, vt ius commune Episcopis concedit.

Excōicatio ab homine.

Habetur ī suppl. ff. 75 concl. 72.

Confirmatio priuil.

Tertia conclusio est, quòd nō tantùm possunt ab excōmunicatione à iure Episcopis reseruata, sed etiam ab homine, vt constat ex concessione Eugenij. 4. Patribus Benedictinis data. Nec contrà hoc obstat Motus ille proprius Leonis X. in Lateranense Concilio promulgatus, in quo cauebatur, nè Confessores præfati ab excommunicatione ab homine absoluerent; quia idemmet Leo. X. viuæ vocis oraculo, ad petitionem R.mi Francisci de Lichetto, tunc fratrum de Obseruantia Generalis, omnia priuilegia, quæ antè supradictum Concil. Trident. nostra Religio fratrum Minorum habebat, iterum, & denuò confirmauit, ac concessit: & quòd illis, quæ erant contrà dictum Concil. possent tantùm vti in foro conscientiæ; de qua confirmatione, iam sufficiens testimonium dat Collector sup. tit. Absolutio quòad seculares. 1. §. 15. & tit. conc. §. 7. vbi vide.

Prohibitio ab excommunica.

Sess. 25. de refor. c. 12

Incipitgrauissimama ximaq; pericula.

Quarta conclusio est, quòd per supradicta Priuilegia, nō possumus eos absoluere, qui nominatim fuerint excommunicati, imò debent suis Ordinarijs remitti; de hoc vide Collect. sup. titul. Absolutio ordinaria quòad seculares. 2. §. 19. quod debet intelligi, & limitari, quando parti lesæ satisfecerint; quia tunc possent absolui, vt colligitur ex Concil. Trid. vbi mandat, vt excommunicatus nominatim, ex quo fraudauit decimas, vel nè soluerentur, impediuit, donec parti satisfaciat, non absoluatur. & Pius V. in vno Iubileo, in anno 1568. publicato, postquàm Confessoribus ab ordinario approbatis cōcessit, vt ab oībus ibi cōtentis possent absoluere, declarās quomodo hoc eis fuerit cōcessum, dicit sequētia verba. Declarantes insuper tàm præsentes, quàm alias quascunq; super concessiones similium, vel dissimilium indulgentiarum, à nobis, & à prædecessoribus nostris hactenus emanatas, & in futurum quomodolibet emanandas litteras Christi fidelibus ipsis; nisi ad earum effectum in foro conscientiæ, & pœnitentiali consequendum dumtaxat, non autem in foro fori, aut contentioso, nisi satisfecerint, vllatenus suffragari: hæc Pius V. Ex quo infertur, quòd quando fuerit ab excommunicato parti lesæ satisfactum, eius absolutio nō tantùm in foro interiori, sed etiam in foro exteriori iuuabit, etsi à iudice excommunicante licentiam non habeant absoluendi; & hanc opinionem tenet Medina contrà Coarruuiā; & supradicta Pij V. declaratio eam confirmat ibi, nisi satisfecerint: & licèt Guttierez sequendo opinionem Coarruuiæ, istis verbis Pij, V. det alium sensum, tamen non est secundum litte-

Media in instruc. cōfes. c. 12. in fine.

Guttierez

A *litteram; videatur ibi Medina, qui dicit, quòd nè à iudice ipse absolutus molestetur, habeat à Confessore cedulam, quomodo fuit absolutus, & parti satisfecit; quia sic iudicis iurisdictioni nullum infertur grauamen, cùm iam sit parti satisfactum ad cuius petitionem excommunicationem promulgauit; ità etiam refert, & tenet Auctor expositionis Bullæ Cruciatæ.* In 99.can. c. 3. nu. 5. iuxtà finē. In §.9.nu. 15.& 139.

Quinta conclusio est, quòd possunt absoluere à Simonia, dummodò nō sit in ordine, vel beneficio contracta; & hoc per concessionem quandam factam ab Eugenio. 4. Et per vnam concessionem à Paulo. 3. Patribus à Simonia.
B *Iesuitis factam, possunt per viam communicationis absoluere ab omnibus peccatis, & censuris Sedi Apostolicæ reseruatis, exceptis illis, quæ in Bulla Cœnæ continentur, & ea, quæ sibi reseruauit Sixtus V. ratione abortus, vt supra dictum est: hodie tamen est sublata ista abortus.*

Debet tamen circà hoc aduerti, quòd licèt Confessores supradicti facultatem habeant dispensandi in censuris, Ordinario reseruatis, per Concessionem Eug. 4. Benedictinis factam; non tamen auctoritatem habent dispensandi in censuris Papæ reseruatis: quia in Concessione, & Bulla Prohibitio dispen. in censur. reser. Papæ.
C *Pauli. 3. nullum verbum fit de dispensatione, sicut in illa Eugenij. 4. dicitur; & huiusmodi Priuilegijs est cum grano salis vtendum, vt infrà dicetur.*

Sesta conclusio est, quòd ipsi Confessores possunt in foro conscientiæ, omnia vota, quæ Episcopi possunt, in alijs Pijs operibus commutare; & hoc per concessionem Sixti. 4. Patribus Minimis concessam, quæ ex declaratione Iulij. 2. non solùm loquitur de fratribus; sed etiam de secularibus; vt aduertit Corduba contra Collectorem, qui non constare, ait, Bul- Vota commutare. Vt supra titul. absol. quòad secul. 1.§. 19.
D *lam prædictam, loqui de secularibus: & hæc veritas clarior constat ex Bulla Pauli. 3. Patribus Societatis Iesu concessa, in qua eis conceditur in foro conscientiæ, omnia vota in pijs operibus commutare; exceptis de Religione, Castitate perpetua, Vltra mar. Romæ, & sancti Iacobi de Galitia, in quibus solùm Papam, vel potestatem peculiarem ab ipso habentem, posse dispensare ait Nauar. c. 17. num. 75.* Corduba in tit. abso. quòad secul. 1. not. quòad §. 30 Quinq; vota Papæ reseruata.

Septima conclusio est, quòd possunt in omnibus votis dispensare, in quibus Episcopi possunt, nisi in illis duarum dietarum peregrinationum, Habetur sup. ti. quò ad secul. 1 §. 11.
E *quòd sunt 20. leuchæ, per vnam concessionem Innocentij. 8. nobis Minoribus fratribus concessa, quā etiā alij participātes gaudēt, vt ait Nau.*

Octaua conclusio est, quòd non solùm possunt commutare, & dispensare in votis, vt suprà dictum est; sed etiam possunt dispensare in iuramētis eiusdem materiæ, nàm cui commissa est facultas dispensandi in votis, extendi etiam ad iuramenta eiusdem materiæ tenet. D. Thom. & sequitur Sotus, & Directorium curatorum. Quod debet intelligi esse verum, quando iurat tantùm aliquid agere, & non quando promittit, & iurat, Nauar. in Man. c. 12. num. 25. Dispēsatio in iuramētis.

& sic,

& sic intelligitur opinio Nauar. in Man.cap.27.num.275.contrarium tenentis; nam in hoc casu sunt duo vincula, vt ipse Nauar. ait. Thom. dico. 22. q. 89. art. 9. Sot. lib. 8. de iust. & iur. q. 1. art. 9. fol. 686. Director. Curat. cap. 15. fol. 182.

Dispensatio cum incestuosis.

Videatur pro hoc impedimento Nauar. in Man. c. 22. num. 74. 75. 85.

Nona conclusio est, quòd ipsi Confessores, cum licentia suorum Prouincialiũ, possunt dispensare cum incestuosis, causa copulæ carnalis mariti cum consanguinea vxoris, intrà quartum gradum; vel consanguinei mariti cum sua vxore; & hoc per declarationem quandam à Iulio. 2. factam Cõcessionis Martini. V. Benedictinis Patribus: & per aliam Pij. V. viuæ vocis oraculo habitam, à R. P. F. Angelo de Anguillara Ordinis Minorum ann. 1569. in qua concessit Prouincialibus fratrum Minorum regularis obseruantiæ, vt possint committere prædictam auctoritatem, in foro conscientiæ, suis subditis Cõfessoribus, ab Ordinario approbatis, iuxtà Concilij Trid. iussum, cuius Cõcessionis testimonium dat Vera crux in Speculo coniungat. art. 21. de impedimento incestus, in fine. Et Palatius in 4. distinct. 32. dispens. 2. & art. 15. de simplici voto fol. 102. quamuis post Conc. Trid. hoc Priuilegiũ non sit necessariũ, quando erit copula carnalis intrà 3. & 4. gradum; quia cũ ex huiusmodi copula affinitas non contrahatur, sic non erit impedimentum, & per consequẽs possent petere debitum, absq; alia dispensatione, quam opinionẽ sequitur Vera crux, in apendic. ad spec. coniugat: de impedimento affinit. pag. 77. & 78. & Gutierez in qq. can. cap. 93. num. 28. licet Angel. in sua Sum. videatur cõtrarium tenere. Habuit etiam in supradicto viuæ vocis oraculo auctoritatem dispensandi cum illis, qui, voto facto de castitate, matrimonium contraxerunt, vt possint petere debitum; quos tamen aduertant, quòd vno eorum mortuo, alter debet votum seruare; & ipsi Patres Confessores non de facilè in hoc dispensare, sine causa sufficienti; quæ erit, non posse contineri.

vera crux.

Potest etiã dispensare Episcopus, vt ait Nau. in Man. c. 16. nu. 30.

Cum forẽsibus.

Decima conclusio est, quòd possunt omnibus istis supradictis Priuilegijs vti in foro conscientiæ, in Episcopatibus, vbi fuerint præsentati, non solùm cum illis eiusdem Episcopatus, sed etiam cum alijs extraneis, qui ad se venerint, etiam quod spetialiter pro hac causa venerint, vt habetur tit. Absolut. quòad seculares. 1. §. 7. per Concessionem Nicolai. 3. & à Leone 10. confirmatam.

Cõfessores itinerãtes.

qq. Can. c. 27. nu. 21.

Vndecima conclusio est, quòd prædicti Confessores, quando in itinere erunt, possunt omnes fideles confiteri, & hoc per Priuilegium à Gregor. XIII. Patribus Societatis Iesus concessum (quando tamen non valerẽt habere Ordinarij copiam) & de hoc dat testimonium Pater Guctierez, vt diximus supra, in Verbo, Absolutio quòad seculares. 1. sed ipsi Confessores sint cauti in supradictæ auctoritatis vsu, vt Ordinarijs non præiudicent,

A *dicent, & vt imponent salutarem pœnitentiā suis culpis conuenientem, & quando videtur eis expedire, vt ipsi ad suos Ordinarios recurrent illud faciant, vt frenum suis dissolutionibus imponatur, & sic Angelus declarans, consulit.*

In quo, à Bulla Cruciatæ, à Conc. Trid. & Bulla Cœnæ, supradictis Confessorum Priuilegijs derogetur.

Visa iam auctoritate, quam ipsi Confessores habent, restat videndum, an possint in Regnis, vbi Bulla Cruciatæ obseruatur, illa 4. Caput. In quo per Bullā Cruciatæ derogatur.
B *vti auctoritate, in absoluendis secularibus, quamuis Bullā Cruciatæ, vel aliam non habeant? Et in quo Conc. Trid. vel Bulla Cœnæ eis obstat?*

Et ad primum respondetur, quòd à Casibus, quos ius commune Episcopis non reseruat, benè possunt absoluere: nam in Clem. Dudùm, de sepult. de illis conceditur eis auctoritas, & numquàm sua Sanctitas videtur suspendere, vel reuocare Priuilegia illa, quæ in corpore iuris communis reperiuntur; iuxtà id, quod Felinus resoluit; & cum hoc Priuilegium iam sit incorporatum iuri communi, non videtur sua Sanctitas illud suspendere, nec in Bulla Cruciatæ, nec in alia, quando non fieret de eo spetialis mentio. Felin. in cap. nonnull. de restit.
C

Circà verò aliorum casuum reseruationem per ius, vel Constitutiones factas ab aliquibus ipsorum Episcoporum Superioribus, vt est Papa, vel sui Legati, alijq; Superiores, est iam dubium, si sine Bulla possent illos absoluere, ac dispensare, & commutare vota, & in illa impedimenta. Huius tamen resolutio est, quòd non possint; quia in Bulla Cruciatæ, in tantùm Religiosorum Priuilegia suspenduntur, in quantùm spectant ad seculares, & non in quantùm pertinent ad fratres, vt constat ex verbis illius Bullæ (exceptis tamen concessis Ordinum Mendicantium Superioribus, quòad eorū fratres tantùm) sicut tenet, & probat Auctor expositionis Bullæ Cruciatæ in §. 11. num. 145. & in §. 12. In principio. Et sic seculares ipsi excluduntur ab illis Priuilegijs Mendicantibus cōcessis; & per consequens, nec possunt ab illis Casibus absolui, cùm Conc. Trident. obstare videatur, in sess. 14. c. 7. & can. 11. circa Casus reseruatos, dixi, si sine Bulla; quia cum aliqua Bulla, hoc expresè concedente, benè poßent; & maximè à Casibus Episcopo reseruatis, vt Nau. contrà cuiusdam moderni opinionem probare contendit, de Bulla Sanctissimæ Trinitatis confratern. à Greg. XIII. concessa.
D
Pater Emanuel.
Æ
De hoc plenius infrà dicetur.
In Mān. c. 27. num. 263.

Verum à Sacr. Congreg. Cardinalium, contrarium apparet decisum, vt paulò infrà dicemus.

Quòad Secundùm in quo scilicet supradictis Priuilegijs, Cōfessoribus mēdicātibus concessis, Conc. Trid. aut Bulla Cœnæ Dñi obstet, est sciēdū In quo per Cōc. Trid. derogatur.
quòd

quòd per Conc. illis in omnibus derogatur, quæ contrà ipsum Conc. fuerint aduersantia, quæ infrà ponentur. A

Et dùm videtur Priuilegio, quod habent de absolutione Casuum reseruatorum Episcopis, vt suprà est dictum, obstare Concilium in sess. 14. c. 7. & can. 11. vbi statuens in artic. mort. nullam esse Casuum reseruationem, atque ideò omnes Sacerdotes, quoslibet pœnitentes, à quibusuis peccatis, & censuris absoluere possint; sequitur postèa, dicens, extrà quē artic. sacerdotes cùm nihil posint in Casibus reseruatis, id vnum pœnitentibus persuadere nitantur, vt ad superiores, & legitimos iudices, pro beneficio absolutionis accedant, & infrà in can. 11. ait. B

Verba Cō cil. Trid. sess. 14. c. 7 & can. 11. circa casus reseruat.

Si quis dixerit, Episcopos nō habere ius reseruandi sibi Casus, nisi quòad externam politiam, atq; ideò, Casuum reseruationem non prohibere, quo minus Sacerdos à reseruatis verè absoluat, Anathema sit. Tamen nos possemus dicere quòd intendat Conc. de Sacerdotibus simplicibus secularibus, non autèm de Regularibus Priuilegiatis suprà dictis, & debitè præsentatis, & ab Ordinario approbatis (de quibus infrà dicemus) quodque comprobari potest. Primò ex eo, quia Priuilegium illud absoluendi à Casibus Episcopis, non à iure, reseruatis, Regularibus datum, est iam in corpore iuris incorporatum; & nec Conc. nec Summi Pontifices illud tollere videntur per verba generalia, nisi de eo spetialem faciāt mentionem (vt supra etiam dixi) & in verbis supradictis Conc. nulla talis fit mētio. Secundò ex verbis ipsiusmet Conc. in c. 15. sess. 23 vbi statuens de Præsbyteris idoneis ad cōfessiones audiendas, ait. Quamuis Præsbyteri in sua ordinatione, à peccatis absoluendi potestatem accipiant; decernit tamen sancta Synodus, nullum etiam regularem posse confessiones secularium, etiam Sacerdotum, audire; nec ad id idoneum reputari, nisi & c. Priuilegijs, & cōsuetudine nō obstantib. &c. Ponderando enim illa verba, nullū, etiam Regularē & c. dico, quòd si in illa generali Præsbyterorum appellatione, dum ait, quamuis Presbyteri in sua ordinatione & c. comprehenderētur Regulares; ad quid postèa necesse haberetur, illos explicare, per illud verbum, etiam Regularem? ergo, sicut in hoc decreto loquens de Sacerdotibus confessoribus, vt compræhenderentur etiam Regulares, illud explicauit, ac Priuilegium in contrarium annullauit, ità & in illo alio supradicto, quando tractauit de Casibus reseruatis si vellet compræhendere Regulares, etiam illos specificasset, eorumq; priuilegiorum in contrarium facientium meminisset; sed non fecit, ergo signum potissimū est, Cōcilium in illo decreto, Regulares Confessores noluisse compræhendere, sciens iam illos debitè præsentatos, & ab Ordinarijs approbatos, tot, tantorumq; priuilegiorum copia esse refertos, posseq; secundum priuilegia in corpore iuris posita, modo supradicto, à casibus Ordinario reseruatis absoluere. C D E

Datur intelligentia ad verba Conc.

Vide quod d. Arm. in verbo Absol. nume. 23. & 25.

Verbo Cō cil. c. 11. sess. 23.

Et

A *Et sic ego (saluo semper meliori iudicio) concluderem Concilium in supradictis locis, nullo pacto, Priuilegio, quod regulares habent, per Clem. Dudùm, pro absolutione Casuum reseruatorum obstare, imò illud potius confirmare. Benè verùm est, quòd per sacram Card. Congregatio-nem fuit Decretum, vt nullo pacto possint: vt videre est infra in verbo Casus Reseruati in nostra Annotatione.*

Vt habetur in Catechesi Neapolita, fo. 297. & ponitur infra in verbo casus reseruati.

Et Reuerendus Episcopus Caietanus nomine Alfonsus, Hispanus, annis elapsis, sacram Cardin. Congregationem consulens, an per Bullas or- B *dinarias, in quibus solet dari facultas absoluendi à casibus sedi Apostolicæ reseruatis; comprehendantur etiam casus Ordinario, vel Prælatis Regularibus reseruati? & fuit ei responsum, quòd non; nisi de eis fieret specialis mentio. Et iterùm dubitanti, quid per Bullam Sanctissimi nominis Iesu, in qua specialiter habetur, quòd Cõfessarij possint absoluere cõfratres à casibus Episcopo reseruatis? fuit ab Illustrissimo Cardinali Carrafa, nòmine totius Congregationis respõsum; neq. per illam Bullam fieri posse, nisi tantũ ratione Iubilei plenissimi, vt extat originalis in archiuio ipsius Episcopatus, & authentica copia penes me: Et Nau. in Man. c.* C *27. nu. 266. ait Confessores præsentatos non debere absoluere à casibus Episcopo reseruatis, & minus dispensare in iuramentis, nisi eis detur ad id facultas; contrà Syluest. verbo Confess. 2. q. 5. qui contrarium tenet, quòad casus per ipsum Episcopum reseruatos.*

Vt habetur in Bulla Pij 4. 101. iniunctum nobis ann. 1564.

Sed est aduertendum ꝙ Gregorius XIII. 10. die Maij, anno Domini 1583. declarauit, non fuisse intentionis suæ, per prædictam Epistolã, aut declarationẽ derogare prædictã facultatẽ, absoluẽdi, in casibus Epis reseruatis, Cõfessoribus Societatis Iesu datã, immo eam de nouo eis cõfirmauit, D *& cõcessit, vt refertur in cõpẽdio eiusdẽ societatis Iesu. verbo Absol. §. 1.*

Et hæc sint dicta quòad derogationes, quæ in Conc. Trid. reperiuntur. Quò autẽ ad Bullã cœnæ Domini, dicimus, in omnibus pertinentibus ad illorum casuum, ibi contentorum absolutionem, regularium priuilegijs obstare, quousq; à viuente Pontifice non fuerint confirmata: cùm, quolibet anno, in publicatione illius Bullæ de nouo reseruentur illorum absolutiones, & omnia priuilegia annullentur contraria. Ac per reliquos motus proprios, non in aliud eis derogatur, nisi in supra notatis.

In quo per Bullã cœnæ derogatur.

Per motus propri. 5.

E *Nunc reliquum est videre quintum Caput supra propositum, quales, videlicet, oporteat esse Confessores, vt talibus priuilegijs possint vti.* Caput. 5.

Et ad hoc dico. Primò. Quòd debẽt esse Regulares alicuius ordinis Mẽdicantiũ, vel eorũ priuilegiorũ participantiũ, aliàs, in supradictis absoluere, vel dispensare minimè possent, nisi speciali authoritate sibi tradita. 1

Secũdò. Quòd debẽt esse ab eorũ Superioribus Ordinario præsentati, ab eoq; approbati, iuxtà Conc. Trid. sess. 23. c. 15. Circa præsentationẽ videã- 2

Cõfessorũ approbatio.

tur ea, quæ dicit Collector infra, in verbo, Præsentatio Confessorũ; & quæ ego etiam ibi annotaui; Circa autem approbationem, sunt plura notanda.

1 Primum. Quis, & qñ confessor dicatur verè idoneus; & approbatus.

2 Secundum. An in vno Episcopatu approbatus, possit in quouis alio Episcopatu, seu Diœcesi, absq; alia approbatione, confessiones audire.

3 Tertiũ. An saltèm in eodem Episcopatu, vnica sufficiat approbatio. Et si Priuilegium, quod in hoc habetur sit per Conc. Trid. reuocatũ, necne.

4 Quartum. Quando in aliqua Bulla datur facultas eligendi Confessorem approbatum, an Regularis debeat confiteri cum approbato ab Episcopo, vel cum approbato à suo Superiore.

Quis dicatur confessor idone⁹.

Quòad primum est sciendum, vt Palatius notat in 4. c. 17. disput. 7. fol. 158. super hoc, multas fuisse varietates, tùm in Bullis, tùm etiam inter doctores illas exponentes. Nam in Bullis, quæ ante Conc. Trid. emanabant, dabatur fidelibus facultas, sine vlla aliqua dependẽtia ad prælatum, vel curatum pro eligendo Confessore, ità tamen quòd esset idoneus. Et circa hoc verbum (idoneus) maxima fuit inter theologos difficultas, in declarando, in quó nam consisteret ista idoneitas, aliqui enim dicebant, sufficere idoneitatem illam, à iure comuni assignatam, vt videlicet, non esset excommunicatus, suspensus, nec irregularis, aut à Superiore eius impeditus. Et hæc erat magis cõmunis opinio. Alij autem dicebant vltra istam requiri aliam idoneitatem, scientiæ, scilicet, & morum.

Ac post Conc. Trid. cùm, nullũ sacerdotem, statuerit, posse confessiones audire, nisi esset Parochus, vel ab Ordinario approbatus; sic etiam semper Bullæ, cũ hac limitata authoritate emanarunt: vnde nunc, quando Confessor aliquis erit ab Ordinario approbatus, aliud inquirere de eius sufficientia, & doctrina, cæterisq; supradictis non oportebit. Præsumitur enim Ordinarium, circà hoc quod ad se pertinebat, fecisse.

Seff. 23. c. 15. de reformat. Tres cõditiones requisitæ à Conc. ad idoneitatem confessoris.

Sed tres à Sac. Conc. Trid. assignantur conditiones, ad cognoscendũ. Quis nam teneri possit pro idoneo, & approbato Confessore, dicens, Quãuis Presbyteri in sua ordinatione à peccatis absoluendi potestatem accipiant, decernit tamen Sancta Synodus, nullum etiam Regularem, posse confessiones secularium, etiam Sacerdotum audire, nec ad id idoneum reputari, nisi, aut parochiale beneficium, aut ab Episcopis, per examen, si illis videbitur esse necessarium, aut aliàs idoneus iudicetur, & approbationem obtineat. Quarum prima est, si curatum beneficium aliquod habuerit, in quibus verbis omnes illi includi videntur, quibus aliquo modo animarũ cura est demandata, vt sunt Guardiani, Priores, Prouinciales, alijq; religiosorũ Prælati, cũ clarè constet, in tantùm Conc. illos, vt approbatos habere, qui parochiale beneficiũ habent, in quãtùm eis animarum cura fuit commissa; & hoc, vel ab Episcopo, vel ab alio, qui hoc poterit.

Altera

A *Altera conditio est, Episcopi examen, vel approbatio; & tertia est communis approbatio, & opinio, quæ de ipsius sacerdotis habetur eruditione, vt quando quis publicè in aliqua saltem approbata vniuersitate theologiam sacram legerit, vel in illa graduatus, aut licentiatus fuerit, de cuius sufficientia tunc non videtur esse dubitandum; pro vt sic Pius V. in quodam Motu proprio, qui incipit, Et si mendicantium ordines anno 1567. emanato, per eadē verba iussit, vt lectores, vel graduati Sacræ Theologiæ ex ordine Mendicantiū, qui ad tales gradus per suos* B *Prælatos fuerint admissi essent pro approbatis habendi, ad prædicationem, & confessionem, absque aliquo alio Episcoporum examine.*

Graduati, & lectores, an debeāt examinarī ab episcopis.

Et quamuis iste Motus proprius paulò post fuerit per eundēmet Pontificem reuocatum, ann. 1571. qui incipit. Romani Pontificis prouidentia; vbi mandabat, vllo modo supradictos graduatos pro approbatis haberi, nisi prius ab Ordinario approbati fuißēt; tamen Greg. 13. in illo Motu proprio, qui incipit; In tanta rerum negotiorum mole, primo anno sui Pontificatus in quo omnia, circa hoc, à Pio V. ordinata, ad ius commu- C *ne, & ad Sac. Conc. Trid. dispositionem reduxit, clarè constat illud reuocasse, ac lectores, ac graduatos illos ab Episcoporum examine exemisse, nam Conc. Trid. postquàm duas illas primas conditiones posuit de beneficio, scilicet, Parochiali, & Ordinarij approbatione, ponit aliā tertiam in illis verbis (aut aliàs idoneus iudicetur.) Et hanc opinionē quamplurimi sequuntur viri doctissimi, maximè magister Gallus in Sum. q. 16. quamuis Corduba in sua summa qq. teneat contrarium.*

Magister Gallus Corduba.

Sed possemus nos dicere (saluo tamen meliori iud.) tales sic graduatos, D *& approbatos, nō esse ad examen obligatos, vt iam supradictorū rationes probant, sed non posse secularium confessiones audire, donec ab Ēpo fuerint approbati, vt ex verbis ipsiusmet Conc. clarè constat, nam postquam dixit (aut aliàs idoneus reputatur) quod est principale argumentū supradictæ opinionis, non ibi se firmans, sed subdens ait (& approbationem quæ gratis detur obtineat) in tātùm, quòd vltra notoriam idoneitatem, requirit Conc. vt sit ab Episcopo approbatus; & sic ad verba ipsius Conc. benè aduertendo, nullum in hoc erit dubium.*

Resolut. quæst.

Est insuper aduertendum, quòd ad idoneitatem supradictā Confessoris, E *nō requiritur tantùm Ordinarij approbatio, sed etiā illa alia à iure requisita, & à Pio 4. in Bulla enumerata, vbi postquàm ait, sacerdotem sufficere esse idoneum, subnectit hæc verba, dicens, Declaramus, sacerdotem idoneum. pro absolutione à prædictis casibus, esse illum, qui non erit suspēsus, vel irregularis, nec excōmunicatus, nec interdict⁹, neq; à suo Superiore impeditus: quæ verba licet in Bullis modernis post Conc. Trid. nō ponantur, debent tamē intelligi pro positis, quia quāuis tantum sua San-*

Alia requisita ad idoneitatem confess.

Et habeat iurisdictionem actualem vel de

 ctitas

legatum vt Nau.i mã. c.4.nu.1. ctitas, quærat, & mandet explicitè, vt Confessores ipsi ab Ordinario sint approbati vt sint idonei reputati; non proindè velle videtur, vt cõditiones illas non habeant à iure communi requisitas, cui antiquo iuri nunquam censetur derogatum, nisi aliud expresserit in contrarium legislator, vt communis est opinio Doctorum.

2 An approbatus i vno episcopatu sufficiat p cibus alijs. Quòad secundum. An scilicet in vno Episcopatu approbatus, possit in quouis alio, absq; alia approbatione cõfessiones audire? Dicimus quod licet duæ fuerint in hoc opiniones contrariæ, vna affirmatiua, per Ordinarium intelligentes Ordinarium Confessoris, & nõ pœnitentium; & altera negatiua, ambæ à doctissimis viris sequutæ; pro vt refert Reu. Pater Emmanuel Rodriguez in expositione Bullæ Cruciatæ. §. 9. duda 2. & ibi multis rationibus defendit partem negatiuam, & mihi etiam magis placet, & Collectori, supra tit. absolut. quoad seculares 1. §. 16. tamen sacra Congregatio Card. super Conc. reform. omnem è medio substulit ambiguitatem. Consulta enim de hoc ab Archiepiscopo Valentiæ, Ioanne de Ribera, sic respondisse ait prædictus expositor Bullæ Cruciatæ, Cõgregatio Conc. respondet, approbatum ab alio quàm à Valẽtino Episcopo, in C Diœcesi Valentina, non censeri approbatum ab Ordinario. Quid clarius?

R.P.Emanuel Rodriguez.

Benè verum est, quod Religiosi cõmunicantes priuilegiorum Clericorum Societatis I E S V, vt in specie sunt fratres Minores, per Bullam Clemen. 7. possunt dùm sunt in itinere, non habentes Ordinarij copiam, Confessiones audire, etiam in Episcopatibus vbi non fuerint approbati, & hoc per Priuilegium dictis patribus concessum à Greg. 13. à nobis supra relatum. Et hoc idem ipsismet fratribus Minoribus erat anteà concessum per Eugenium 4. & habetur sup. tit. absolutio quòad seculares. §. 3. D

Priuilegiũ Societatis Iesu.

3 An sufficiat vnica approbatio. Quòad tertium an scilicet sufficiat vnica approbatio, in eodem saltem Episcopatu, pro semper? Est sciendum, quòd Benedictus 11. Confessoribus Mendicantium ordinũ, & eorum participantium priuilegiorũ concessit, vt vnica præsentatio valeret, vt est supra tit. Absol. ordinaria quoad seculares. 1. §. 2. 4. et 16. & dicit Corduba in Annotatione ad Cõp. tit. Præsentat. confess. & Sotus in 4. dist. 18. q. 4. art. 3 qui dicit, quod inquantùm ad hoc, extrauag. inter cunctas, de priuileg. Benedicti 11. vbi prædictum Priuilegiũ conceditur, nõ est reuocata per Clem. Dudũ. E Et sic quando Confessor aliquis Regularium semel fuerit in aliquo Episcopatu approbatus, semper in eo approbatus censetur; quamuis Episcopus, qui eum approbauit, moriatur, donec alius veniat, qui omnes Cõfessores à suo Prædecessore approbatos suspendat, vt supradicti Doctores aiunt: huius autem veritas infrà ponetur.

Corduba in additione.

Sed an hoc per Conc. Trid. sess. 23. c. 15. fuerit reuocatum, quando statuit, vt nullus secularis, vel regularis Presbyter possit confessiones

A *secularium audire, nisi fuerit ab Ordinario approbatus? & Respondetur, quòd non, nam Concilij intentio fuit, illam tantum auctoritatem tollere, quam Benedictus XI. Ordinibus Mendicantium dedit, prædicandi, scilicet, ac confessiones audiendi, absque aliqua facta Episcopis præsentatione; quoddam fuit etiam Concilij intentio tollere priuilegium à Bonifacio VIII. Prælatis concessum, vt suos possent præsentare Fratres Prædicatores, & Confessores idoneos. Et si Episcopus illos (quia viderentur minus idonei) nollet admittere, sua Sanctitas eis li-*
B *centiam dabat: & simile Priuilegium Fratribus Minorum Ordinis dedit Clemens V. & istas facultates intendebat ibi annullare, & reuocare; prohibens, nè Presbyter aliquis, siuè Secularis, siuè Regularis fuerit, secularium confessiones audire præsumeret; nisi parochiale beneficium haberet, vel ab Ordinario per examen, vel alio modo fuerit approbatus, Priuilegijs quibuscunq; non obstantibus, omnia illa reuocando. Et Pius V. in quodam Motu proprio, in fauorem Mendicantium Ordinum, dato anno 1567. sui Pont. anno II. aliud Priuilegium simi-*
C *le supradicto concessit. Et licet Greg. XIII. in vno Motu proprio, quem affert Nau. in fine Man. lat. omnia reuocauerit, quæ Pius V. in fauorem dictorum Ordinum concesserat; Nihilominus omnia illa, quæ dicto Concilio non aduersabantur, confirmauit, ac de nouo concessit. Vndè cûm hoc non sit contrà Conc. dicendum est, quòd nec fuit per ipsum Gregorium reuocatum. Sed dato, quòd fuerit per Concilium, & per Gregorium reuocatum, hoc erit quantùm ad forum externum, & non internum conscientiæ; nam quantùm ad forum istum, omnia Pri-*
D *uilegia Fratribus Minorum Ordinis per Sedem Apostolicam concessa, iam viuæ vocis Oraculo, per Pium V. extant confirmata, licet sint contrà Conc. sicut testatur Frater Alphonsus de vera Crux, in suo Speculo Coniugatorum, in fine; & refert Author expositionis Bullæ Cruciatæ, in §. 9. num. 32. vbi hanc ponit quæstionem. Et pro maiori certitudine affert verba formata ipsius Alphonsi, quæ sunt ista. Pontifex Pius V. ann. 1567. 13. mensis Martij, viuæ vocis oraculo, supplicanti Ministro Generali Minoritarum, Fratri Aloisio de Pu-*
E *teo. Cuius supplicationis tenor est. Supplicatur Sanctißimo Domino Pio Papæ V. vt sua Sanctitas dignetur confirmare, & concedere omnia Priuilegia, & quascunque gratias, etiam viuæ vocis Oraculo concessas per bonæ memoriæ Paulum IIII. & alios Romanos Pontifices prædecessores Sanctitatis suæ, cum singulis clausulis, & decretis, & derogationibus in eis contentis, Fratribus Ordinis Minorum Regularis obseruantiæ; ità, vt illis gaudere, & vti possent toties, quoties opus fuerit, & eis videbitur. Et quòad illa, quæ sunt restricta seù derogata*

An fuerit per Conc. Trid. reuocatum.

Nau. c. 27. nu. 264. ait hoc Priuilegium nō esse contra Conc.

In Clem. dudum, de sepult.

Confirmatio Priuilegiorum à Pio V. viuæ vocis oraculo.

Author expos. Bullæ Cruc.

per Concilium Trident. etiam vti possint in foro conscientiæ tantùm; & Pontifex dixit, fiat: Nec ista concessio fuit per Gregorium XIII. reuocata, quando in primo anno sui Pontificatus, omnia quæ Pius V. Ordinibus Mendicantium contrà Conc. Trid. concesserat, reuocauit. Nam reuocauit solùm ea, quæ concesserat in foro exteriori, vt iurgia vitarentur, & dissentiones, quæ ex talibus concessis inter Ecclesiasticos erant ortæ; & sic non reuocat viuæ vocis Oracula, quæ in foro conscientiæ concessa fuere, cum ex illis nullæ nascãtur discordiæ, quæ fuerunt iã finalis causa reuocationis illius; quæ veritas apparebit clarissimè, si attentè verba talis Motus proprij legantur, vbi nullibi reperitur, de viuæ vocis Oraculis verba facere, nisi tãtùm de litteris Apostolicis, quas cùm sint contrà Conc. decreta reuocat. Itàq; licèt concessio Benedicti XI. q. videlicet, præsentatio, & approbatio Fratrum Confessorum semel facta fuisset perpetua, esset reuocata à Conc. Trid. (& eo magis cum non sit reuocata) poterint tamen ea in foro conscientiæ, vt dictum est, potiri. Et hoc cõfirmatur per dispositionem illam Motus Pij V. ann. 1571. & 6. sui Pontificatus, qua cauetur, vt Confessores semel approbati ab eodem Ordinario, non possent à Confessionibus suspendi; sed benè à successore possent iterùm suspendi, & examinari; Quem motum Pij non fuisse per Gregorium XIII. reuocatum, Sacra Card. Congreg. reform. declarauit, dicens, Congregatio Conc. censuit Regulares ad audiendas in Ciuitate, & Diœcesi secularium confessiones, semel ab Episcopo, præuio examine, approbatos; iterum ab eodem Episcopo non esse examinandos. Cæterùm à successore posse vtiq; examinari iuxtà Constitutionem sanctæ memoriæ Pij V. datam octauo Idus Augusti, Pontificatus ann. 6. quæ à fœlic. recordatio. Greg. XIII. non est reuocata, per reductionem priuilegiorum Regularium ad terminos Conc. Trid. à Card. Carrafa.

Sac. Cõgr. Card. In Cathec. Neap. nunc impressa folio 159. dicitur, quòd hoc examẽ intelligitur cũ plenum fuerit ità, vt quis simpliciter, & nõ ad tempus determinatum, fuerit admissus, & approbatus, & ità seruari ait Romæ, & vsui recepta in praxi hæc interpretatio.

Et pro maiori declaratione huius antiquæ Confessorum facultatis, ipse Pater Fr. Emanuel in expositione Bullæ Cruciatæ, loco suprà citato, §. 9. nu. 32. extẽdens se, ait, quod cùm Monachis esset à iure cõmuni prohibitũ, nè seculariũ confessiones audirent; fuerũt à Summo Pont. ob necessitatẽ admissi, multis priuilegijs insigniti. 16. q. 1. c. placuit, & c. peruenit. Ideò iurisdictionem, quam ipsi habent, nõ Episcopi, sed Summus Pont. eis cõcedit. Et apparet, quia cũ fuerint ab Ordinario approbati, iuxtà formã Decreti, ex vi suorum priuilegiorũ habẽt omnes casus Episcopis reseruatos: exceptis reseruatis à iure: nec ipsi Episcopi, quamuis vellent, possent illos ab eis auferre. Necnon, & possunt omnium, quorumcunq; fidelium, qui ad se venerint (etiam quòd non sint illius Diœcesis, in qua sunt approbati) confessiones audire. Adeò, vt iurisdictionem

A *nem, quam ipsi Regulares Confessores habent eam immediatè, habent à Papa. Episcopi autem non sunt aliud, nisi Ministri, qui tantummodò nudum ministerium eos examinandi, ac approbandi habent. Vt notant Baptista Salis, Ang. & Silu. Nec eis Conc. Trid. aliquid aliud concedit; & pro huiusmodi ministerio, sunt à sua Sanctitate delegati; propterea, eos semel, sine aliqua conditione, aut termino, approbando, iam functi sunt officio suæ delegationis; sicut, & alij Delegati pro causis particularibus funguntur. Et huiusmodi opinionis, ait supradictus Expo-*

Baptista Salis in Sum. tit. Cõfess. 3. 9. 20. Silueſt. tit. Cõfeſ. j. nu 5. Angel. tit. Confess. 3. num. 25. & Arm. tit. ab sol. nu. 26.

B *sitor, fuisse nonnullos viros doctissimos, eãq; in publicis conclusionibus fuisse sustentatã Parisijs, post Conc. Trid. etiamq; à Patribus Societatis Iesu, alijsq; doctißimis viris, in ciuitatibus Valentiæ, Alcala, &c. confirmatam. Ex quibus omnibus infertur, quòd prædictum Indultum Confessoribus concessum, est antiquißimum, & nec à Conc. Trid. nec ab alijs Bullis, etiam Cruciatæ, est reuocatum, siuè suspensum. Et per consequens Religiosi possunt illo vti, prout sic etiam tenet Nau. in man. c. 27. num. 190. & num. 266.*

C *Debet etiam, pro hoc maximè notari id, quod dicit Angel. quòd si Episcopi Confessores supradictos approbarent, sub aliqua conditione, vel vsq; ad certum tempus, vel suum beneplacitum; possunt suspẽdere, & reuocare tales licentias, sic datas: & transacto tempore, vel alia conditione, iam suspensi remanent; & ait, quòd quando Confessor erit approbatus, vsq; ad beneplacitum Episcopi, iam approbatio illa in morte ipsius Episcopi transibit; cùm suum beneplacitum in morte finiatur. Ideò, secundùm istam opinionem, oporteret, vt ipsi Confessores statim*

D *atque conditio locum habuerit, aliam peterent licentiam. Nam, expirata conditione, transit etiam iurisdictio à Pontifice eis concessa.*

Quæ Angeli opinio, putat ipse Author, exposit. Bullæ Cruciatæ debere intelligi; quando Episcopus aliquis, sic limitatam licentiam, confitendi daret, ob Confessoris insufficientiam, quem approbat ad hoc, vt sit cautus in studendo ea, quæ suo officio conueniunt; sciens se iterùm examini Ordinarij exponendum; sed non quando Episcopus hoc ageret, vt aliquam Religiosis inferret vexationem. Et tunc clarè

E *vexationem agere reputabitur, quando omnibus Religiosis, sic indifferenter limitat licentiam, & arctat. Et hoc probatur, quia hoc priuilegium fuit Religiosis supradictis à Sede Apostolica concessum, vt eos ab Ordinariorum vexatione redimeret. Verum tamen est, quòd Ordinarij possunt eos suspendere à confessione, & prædicatione, si mente captos, criminosos, vel hæreses, aut scandala disseminantes inuenirent, quo casu à Sacro Concilio Trident. Sedis Apostolicæ Legati constituuntur.* Sess. 5. c. 2.

Ex quo infertur, quòd Religiosus, limitatam habens licentiam ad confessiones audiendas, cum aliqua conditione; si Ordinarius pro tali limitatione habuit iustam causam, finita tali limitatione, iam in illa Diœcesi amplius non poterit confessiones audire; cùm non dicatur amplius ab Ordinario approbatus. Dico, si habuit Ordinarius iustam causam pro tali limitatione; nam si non habuisset, poterit in virtute suorum priuilegiorum confessiones audire, ac si fuisset admissus, vt ait Nauar. Verùm non deberent in tali casu Religiosi ipsi cum Prælatis contendere; imò, in signum humilitatis, patienter vexationes perferre.

Nauar. in Man. c. 27. nu. 264. tit. præsent. cō fess. & Armi. tit. absol. §. 22. & 23.

Supradictas ergo conditiones habentes Confessores, benè poterunt supradictis eis concessis facultatibus vti. Quas vt facilius sciantur, in Compendium, & summatim hic epilogare volui. Videlicet.

Resolutio materiæ prætactæ absolutionum, quòad Prælatos, & Fratres, in summa hic epilogatur, vt facilius omnia menti retineantur.

Ministri Generales, Prouinciales, & illi, quibus ipsi commiserint, possunt absoluere Fratres, & Moniales suæ obedientiæ, ab omni vinculo excommunicationis, & quibuscunque alijs censuris, & peccatis; & dispensare in irregularitatibus omnibus, & suspensionibus ex delicto occulto, exceptis illis deductis ad forum contentiosum.

Vt supra in 4. notablli.

Omnemq; ab illis inhabilitatis, & infamiæ maculam abolere; & in quibuscunq; occultis, etiam Sedi Apostolicæ reseruatis, & in quibus Episcopi possunt cum suis, vigore Conc. Trid. exceptis dumtaxat contentis in Bulla Cœnæ Domini, ante quàm, scilicet, obtineatur facultas pro illis, ex Priuilegiorum confirmatione.

Ex priuilegijs Fratrū Trinitatis, & ex priuilegio Pij V. Ordini Prædicat. concesso. Cum anno quolibet reseruētur de nouo.

Et similiter Fratres absolui possunt ab omnibus peccatis, & censuris, plenariè, semel in vita, & in mortis articulo.

Itèm quatuor in anno, diebus quibus maluerint, & in festis Domini Sabaoth. Et beatæ Virginis, & omnium Sanctorum, & Apostolorum Petri, & Pauli, ac Sancti Francisci, Sanctæ Claræ. Et per totam Maiorem Hebdomadam; de consensu tamen suorum Prælatorum, saltèm Prouincialium, & tunc etiam, quòad casus illis reseruatos, poterunt huiusmodi priuilegio gaudere. Sed dũm itinerant, & non habent socium Confessorem, possunt confiteri Fratri alterius Ordinis, seu Clerico seculari, saltèm præsumpta rationab liter licentia Prælatorum.

Et similiter absolui possunt ijdem Prælati à Confessoribus per eos electis.

Itèm absoluere possunt Prælati venietes ad Ordinem, seu Nouitos, ab

A *ab omnibus censuris à iure, vel à Iudice promulgatis generaliter, satisfacta tamen parte, & à casibus Sedi Apostolicæ reseruatis, cū moderatione tamē quā posui in verbo, Nouitius, vbi de hoc latius dicemus.*

Absoluere etiam possunt Prælati, & Confessores, Fratres quoscunque Conuersos, vel donatos, Familiares, Seruitores, Officiales, & continuè Commensales Conuentuum, & Domorum, ab omnibus peccatis, præter quàm Sedi Apostolicæ reseruatis, & à censuris, quas ex ignorantia, vel inaduertentia incurrerunt, ac etiam eis Ecclesiastica Sa-
B *cramenta ministrare.*

Resolutio quoad Absolutiones secularium.

FRATRES Confessores Mendicantes, & participantes, per Prælatos debitè præsentati, & ab Ordinario approbati, ad audiendas confeßiones secularium, si sunt in eorum Conuentibus, Diœcesis vbi fuerint approbati, possunt audire omnes seculares, tàm suæ, Collect. tit. absol. quòad secul. 2. §. 15.
C *quàm alterius Diœcsis. Et auctoritate, quam habent ab Episcopo erga eius subditos, possunt vti erga extraneos, ac etiam auctoritate infrascripta.* Idē ait Nauar. in Manua. c. 27. num. 266.

Et possunt à censuris, propter peccata contractis, Episcopo reseruatis, absoluere; ac in illis, si opus fuerit, dispensare; & in omnibus aliis Ecclesiasticis censuris, exceptis nominatim excommunicatis (nisi parti læsæ satisfecerint) & exceptis casibus à iure communi Episcopo reseruatis & censuris Papæ reseruatis. Vt in cōcl. 10. Et in conclusionibus supradictis 1.2.3.4.

D *Itèm à Simonia, dummodò non fuerit in Ordine, vel Beneficio contracta.* Vt in conclus. 5.

Itèm possunt, in foro conscientiæ omnia vota, quæ Episcopi possunt, in aliis piis operibus commutare, exceptis quinque illis Papæ reseruatis, videlicet, de Religione, castitate perpetua, vltra marino, Romæ, Sancti Iacobi de Galitia, necnon & illis duarum dictarum peregrinationis. Vt in 4. notabili. Vt in conclus. 5. Vt in conclus. 6.7.

E *Itèm possunt dispensare in iuramentis eiusdem materiæ; & de licentia suorum Prouincialium possunt dispensare cum incestuosis, causa copulæ carnalis mariti cum consanguinea vxoris. Vel vxoris cum consanguineo mariti, intrà quartum gradum. Ac etiam cum illis, qui facto voto de castitate, Matrimonium contraxerunt, vt poßint petere debitum.* Vt in Can. 8.9.

Si verò non fuerint præsentati, & approbati, & in eorum Conuentibus resederint; neminem audire poterunt, excepto articulo neceßitatis extremæ, vel fuerint in Itinere, non valentes habere Ordinarii Vt in cōcl. 11. Collect. supra §. 15.

nariŷ copiam; quia tunc poterunt audire omnes ad se recurrentes, & vti plenariè Episcopali authoritate.

Vt supra in 4. c. principali. vt infra tit. Bulla Cruciatæ.

Est tamen aduertendum, quòd in Regnis, vbi Bulla Cruciatæ obseruatur cum secularibus, Bullam illam non habentibus, supradictis priuilegiŷs vti minimè possent; nec etiam tempore Iubilei plenissimi, circà ea quæ in illo suspenduntur.

Sed quid Prælati non posśint cum suis subditis; & quid Confessores cum Fratribus, & cum secularibus, licèt ex supradictis pateat; tamen vt facilius sciatur, ponam infrascripta.

ET in primis Prælati ipsi non possunt cum suis subditis absoluere, seu dispensare in casibus Bullæ Cœnæ, donec obtineatur facultas pro illis, vel confirmatio priuilegiorum; nec in deductis ad forum contentiosum.

Itèm, nec Fratres intrà se possunt absolui à casibus eorum Prælatis reseruatis, sine illorum, vel Summi Pont. authoritate, in specie de illis mentionem faciens, vel in Iubileo plenißimo, vel quater in anno, & semel in vita. C

Cum secularibus autèm, non possunt absoluere à casibus Episcopo à iure reseruatis, vel neq; in omnibus reseruatis, secundum Congreg. Card. nisi spetiali habita ad id facultate. Nec possunt absoluere in casibus Bullæ Cœnæ, nec nominatim excommunicatos; nec possunt dispensare in 5. illis votis; nec vti priuilegiŷs infrà annum publ. Bull. Cruc. & Iubilei. D

Quo ad quartum.

An Religiosus debeat sibi eligere Confess. approbatum ab Episcopo.

QVòad quartum, si in aliqua Bulla detur facultas eligendi sibi Confessorem approbatum ab Episcopo, an sufficiat esse ex sua Religione, approbatus à suo Prælato, vt tantùm audire posset Fratrum confessiones?

Respondetur. Quòd sufficiet Religiosis, confiteri cum Confessoribus à suis Prælatis approbatis, ad audiendas Fratrum confessiones. Sunt enim ipsi Prælati, sui Ordinariŷ, cùm teneant pro absoluendis de peccatis, & censuris, suis subditis, iurisdictionem ordinariam, vt omnes Doctores tenent, & nos alibi diximus. E

Et hoc aliŷs duabus rationibus probari potest. Quarum prima est, quòd quando in Bulla dicitur, quòd eligant sibi Confessorem approbatum ab Ordinario, ista verba debeant intelligi, secundum veram, & approbatam Conc. intelligentiam. In quo licet mandetur, vt nullus Confessor

Seff. 23. c. 22. de reform.

secu-

A Secularis, aut Regularis aliorum confessionem audire præsumat, nisi ab Ordinario fuerit approbatus; Tamẽ hoc debet intelligi, de Sacerdotibus Episcopo subiectis, non autèm de Religiosis, qui hanc non habent subiectionem. Idem tenet Nauar. in Man. latino. c. 4. num. 2. & Ang. in summa de Confessor. art. 8. diff. 2. dub. 4. istis enim sufficiet, vt approbatis à suis Prælatis confiteantur.

Alia ratio est, quia per Bullas, quæ solent emanari non suspenduntur gratiæ, & indulta Mendicantium Ordinum Prælatis concessa, quan-
B tùm ad suos Fratres; & inter alia priuilegia, vnum est illud, quòd, videlicet, possent suos Fratres, à quauis censura, & à peccatis Sedi Apostolicæ reseruatis absoluere, vt dicitur in compendio. Et hanc authoritatem, possunt ipsi Prælati alijs, quibus sibi placuerit, committere.

Ex quo infero, quòd vnus Religiosus potest confiteri, virtute alicuius Bullæ, cum alio religioso Confessore tantùm Fratrum; quamuis sit distinctæ Religionis.

Secundò infero, quòd de iure communi, sine aliqua Bulla, Religio-
C sus non potest confiteri alteri, quàm suo Prælato, vel quibus fuerit ab ipso Prælato demandatum, intrà suam Religionem. Cum alio autem Confessore, extrà suum Ordinem, minimè poterit; nisi à suo Prælato licentiam expressam habuerit, & non præsumptam, vt ex Conc. Later. colligitur, licet sint Confessores seculares ab Episcopo approbati.

Vt supra tit. absol. ordinaria, quòad Fratres. §. 5. & 21.

Huius ratio est, quia cùm Episcopus non habeat, quantùm ad hoc, iurisdictionem super Religiosos; nec etiam poterit illam alijs communicare, vt constat ex eo, quòd diffinitum est in Conc. Lateranense, Inter
D cunctas. Poterunt etiam confiteri cum alijs Religiosis, non petita licentia, in aliquo casu necessitatis, vtputa in itinere, & alijs, sicut est iam dictum.

Et Ang. dicit contra Siluest.

Hinc recentiores Pontifices, vt omnem tollerent ambiguitatem (vt iam sæpè vidimus in retroactis Iubileis obseruatum) explicant illam clausulam, de eligendo sibi Confessore, & aiunt, quòd etiam alterius Ordinis, vel secularem Confessorem sibi Religiosi possint eligere, vt fecerunt Sixtus V. & Greg. XIIII. & Sanctissimus Dominus noster Cle-
E mens VIII. in suis Iubileis plenissimis. Benè verum est, quòd quando id non explicatur, manet dispositio supradicta.

Et hæc pro supradicta materia Confessorum pro nunc sufficiant. Dicentur alia, infrà, in verbo, Confessor, & in verbo, Præsentatio Confessorum.

ACCEDERE AD MONASTERIA *Monialium*.

1 Ex iure communi. 2 Ex iure communi.

SYNODVS octaua statuit, quòd si contigerit, quòd Monachus aliquam propinquam suam videre voluerit, vt in præsentia Abbatissę huic confabuletur permodica, & compendiosa verba, & in breui ab ea discedat. Habetur decima octaua quæstione. 2. cap. Diffinimus.

CONCILIVM Hispalense statuit, quòd circa Monachos tali cautela seruetur, vt remoti à Monialium familiaritate, nec vsque ad vestibulum habeant accedendi familiare permissum. Sed nec Abbatem, vel eum qui præficitur extra eam quæ præest (glosa i. præter conscientiam Abbatissæ) loqui virginibus Christi aliquid, quod ad institutionem, vel administrationem earum pertinet, liceat. Nec cum ea sola quę præest, frequēter eos loqui oportet, sed sub testimonio duarum, vel trium sororum. Ita vt rara sit accessio, & breuis omnino locutio. Habetur 18. q. 2. c. In decima. C

3 Ex iure communi.

ALEXANDER III. in Concilio Lateranensi statuit, quòd quæcunque persona frequentaret Monasteria Monialium, si Clericus esset deponeretur, si verò Laicus foret, excommunicaretur. Sic enim dicit summarium huiusmodi. c. Frequentans Monasteria Monialium, & monitus non desistens, si Clericus est, deponitur, & si Laicus excommunicatur. Et dicit ibi glosa, quòd frequentare, est bis actum committere. Et quòd D ad frequentandum non sufficit rationabilis causa, nisi sit manifesta. Habetur in c. Monasteria, de vi. & hon. cler.

4 Prædicatio Eleemosyna.

NICOLAVS III. concessit Fratribus Minor. vt ad loca vbi seculares homines conueniunt in Monasterijs Monialium, possint illi Fratres causa prædicationis, vel eleemosynæ petendæ, accedere, quibus id à Superioribus suis pro sua fuerit maturitate, vel idoneitate concessum. Exceptis semper Monasterijs Monialium inclusarum, scilicet S. Claræ, ad quæ nulli E datur accedendi facultas. sinè Sedis Apostolicæ licentia speciali. In declaratione Regulę. Exijt qui seminat, quæ habetur. B. 1. tractato, fol 10. Et b ffo. 11 tractatu. 2.

5 Pro Prælatis Prohibitio.

BENEDICTVS XII. Ministris, Costodibus, & Guardianis districtius iniunxit, vt Fratres sui Ordinis sibi subditos arcere studeant ab accessu ad Monasteria Monialium quarumcunq;, pœnas prouidè ordinatas transgressoribus infligendo. b.

A do. b. habetur in libro ordinis Italico. 3. parte. fol. 110. 6

EVGENIVS 4. concessit ꝙ fratres Mi. Ob. possint intrare ad loca quarumcũq; Monialium: vbi seculares cõmuniter intrant: de licentia suorum prælatorum, quando mittuntur. o. ffo. 261. conce. 675. *Concessio pro omnibus monasterijs.*

¶ Notandum, ꝙ præfata concessio non reputatur certa: immò creditur, quòd fuit defectus in scriptore, vel impressore; ita quòd, vbi positum est possint intrare, debebat addi, & prædicare. Hoc est possint intrare ad prædicandũ. Probatur hoc, quia Nicolaus 5. qui successit Eugenio, concessit modo præfato, vt patet infrà §. sequenti. Et similiter fecit Pius, qui successit Nicolao, vt patet etiam infrà §. 8. Si ergo concessio Eugenij suprapofita esset certa: cum sit generalis, non se restringens, prout aliæ sequentes, dicendo possint prædicare, non fuisset opus petere à Nicolao, & Pio præfatas Cõcessiones, tàm limitatas, scilicet, quòd possint intrare, & prædicare; nisi fortè postulatæ, ac impetratę sint ad restringendum generalitatem, quam videbatur concedere prædicta concessio Eugenij. ¶ Sciendum est etiam, quòd occasione præfatę Cõcessionis, & duarum sequentium, aliqui arbitrati sunt, posse fratres Mi. ingredi ad loca interiora Monasteriorum, in quibus seculares, seu aliæ personæ communiter intrãt; prout accidit in Monasterijs deformatis, seu non seruantibus clausuram. Sed istud est manifestè falsum, atq; erroneum sanè intelligentibus, quia per loca ad quæ seculares cõmuniter intrãt, non sunt intelligenda loca interiora clausuræ, ad quæ de facto intrare consueuerunt; sed illa ad quæ de iure, seu licitè ingredi possunt; pròut sunt loca exteriora, scilicet Ecclesia, loquutorium, & similia. Hoc innuitur in decretali. Exijt, qui seminat, vt habetur in dictione Ingredi. §. 10. *Collector.*

(Marginal letters: B, C, D)

NICOLAVS 5. concessit fratribus Min. quòd possint intrare, & prædicare in Ecclesijs, & locis monialium Sãctæ Claræ, & aliarum quarumcunq;: vbi seculares communiter intrant, de licentia suorum prælatorum, quando mittuntur. o ffo. 65. conce. 88. Et fff. 99. conce. 366. 7 *Prædicatio.*

E

¶ Hæc concessio videtur solùm esse pro prædicatoribus, quia dicit intrare, & prædicare, idest ad prædicandum. *Collector.*

PIVS 2. ad instar Nicolai 5. concessit fratres posse prædicare, & intrare in claustris, & alijs locis quarumcunq; monialium, vbi seculares communiter intrant, de licentia 8 *Prædicatio.*

suorum

suorum prælatorum, quando mittuntur. o ffo. 66. conce. 94.

Collector. ¶ Declarationem huius vide in dictione Ingredi monasteria monia. §. 28.

9 SIXTVS 4. concessit, quòd fratres Min. possunt ire de licentia suorum prælatorum, ad Ecclesias, & loca vbi habitant fratres deputati ad regimen Monialium. o. fo. 63. Et ff. 67. conce. 125. Et fffo. 96. conce. 340.

Collector. ¶ Præfata concessio videtur intelligenda, quando habitatio fratrum obsequijs monialium deputatorum est contigua, seu continua Monasterio Monialium. Et similiter videtur dicendum de habitationibus seruitorū secularium, vt œconomi. &c. ac seruitricum, & cappellanorum monialium, quia tales habitationes sunt officinæ exteriores pertinentes ad seruitium interius. Quapropter, quando sunt contiguæ, vel continuæ Monasterio, requiritur licentia specialis Prælatorum ad accedendum ad illas, non autem quando est via intermedia.

10 Visitatio Reliquiarum. Processiones. ¶ IDEM Sixtus concessit, quòd fratres prædicti, causa visitandi Reliquias sanctorum, vt caput Ioannis Baptistæ ad Sanctum Siluestrum Romæ: vel sanguinem Sancti Francisci Assisij, & huiusmodi, de licētia Guardiani illius loci, aut alterius prælati ordinis, possint dumtaxat accedere ad Ecclesias Monialium Sanctæ Claræ, & etiam pro tempore stationum, & generaliū processionum. o. ffo. 68. cōce. 141. Et fff. 96. cōce. 323.

11 Cōcess. spe. pro Mo. S. Clar. & S. Dñici. ¶ IDEM Sixtus concessit, quòd fratres Min. possint de licētia suorum Prælatorum, accedere ad loca Monialium Sanctæ Claræ, & Sancti Dominici, ad quæ seculares accedunt, pro eleemosyna petenda, & causa celebrandi, & pro alijs licitis, & honestis. o. ffo. 69 conce. 142. Et fffo. 100. conce. 388.

12 Conces. pro oībus mona. quæ nō sunt S. Claræ. ALEXANDER 6. concessit, quòd Prouinciales possint licentiare fratres, ad alia monasteria; quàm Sāctæ Claræ, non solū causa eleemosynæ petēdæ, vel prædicationis faciendæ, sed etiam pro spirituali visitatione consanguinearū, vel alia necessitate. Intelligendo semper de locis, ad quæ seculares communiter accedunt. o. fff. 99. conce. 369.

LEO 10. in quodam Breui, super præfatam materiā, posuit sequentem clausulam. Non prohibemus tamen, quòd fratres prædicti, scilicet, Minores infra limites Monasteriorū Sanctæ Claræ, & ad loca vbi fratres eisdem seruientes habitant, & alij seculares ingrediuntur, intrare, & accedere, necnon cum eisdem (quando opus fuerit) & cum limitationibus

in ca-

A in capitulis vestris ordinatis, in locis, in quibus reliquæ personæ seculares cum eisdem loquuntur, loqui possint. B. ffo. 17. conce. 56.

¶ Circa prædictam clausulam est aduertendum, quòd multi fratres opinati sunt, quòd in ea concedebatur eis amplior facultas, quàm in reliquis suprascriptis. Attamen, secundum veritatem, nil penitus in ea conceditur, nec de aliquo deseruit, quia licèt præfatus Leo non prohibeat prædictum accesB sum: prohibuit tamen Nicolaus 3. vt patet supra in §. 4. Collector.

PRo intelligentia prædictarum Concessionum, quæ prima facie, videntur continere contradictionem, aut saltẽ rugationem, & superfluitatem, sunt aliqua aduertenda. Primum est, quòd huiusmodi concessiones fuerunt à diuersis Cõmissarijs curię Romanę, vel alijs fratribus ordinis impetratę, quorum aliqui nescientes ea, quæ antea fuerunt cõcessa, procurauerunt eadem, vel consimilia de nouo impetrare, seu alia C circa idem latius, vel strictius, quàm antea fuerat concessum. Alterum est, quòd in quinq; vltimis Concessionibus est tanta diuersitas, quòd nisi maxima cum attentione aspiciantur, vix poterunt benè intelligi, nisi aduertendo ad sequentia; scilicet, quòd in illa, quæ est Nicolai 5. & Pij 2. limitatur tacitè Concessio antecedens Eugenij, & solùm conceditur Prælatis nostris facultas licentiandi fratres suos pro prædicãdo, cùm dicat, Fratres posse intrare, & prædicare, idest ad prædican-D dum ad loca, vbi seculares intrant. In altera autèm, quæ est Sixti datur autoritas Prælatis, vt possint mittere fratres suos ad Ecclesiam Monialium, & ad loca vbi habitãt fratres illis seruientes. Tamen de alijs locis, scilicet loquutorio &c. nihil ibi conceditur. In alia verò, quæ etiam est Sixti, datur prædictis Prælatis facultas licentiandi fratres, pro tribus causis dumtaxat, scilicet, pro videndis Reliquijs, pro Processionibus, & Stationibus. Et sic etiam ista est ad Ecclesiam solùm, E seu propter ingressum in Ecclesiam ad tria prædicta. In antepenultima verò, quæ similiter est Sixti, & videtur generalis pro omnibus Prælatis, & causis licitis, restringitur ad Monasteria Monialium Sanctæ Claræ, & Sancti Dominici. In penultima autẽ, quæ est Alexandri 6. & est generalis pro omnibus causis licitis, & ad quæcunq; Monasteria, prout in ipsa patet, ad Prouinciales solummodò, & ad Monasteria, quæ nõ sint Sanctæ Claræ coarctatur.

Collector.

¶ Et sic

Resolutio huius materiæ.

¶ Et sic resolutoriè est notandum, quòd nulla cōcessio inuenitur, qua inferiores à Prouincialibus posint mittere, vel licentiare fratres suos ad alia Monasteria, quàm Sanctæ Claræ, & Sancti Dominici, nisi pro eleemosyna petenda, & prædicatione facienda, prout dicit Nicolaus 3. in declaratione Regulæ, excepta Concesione supra posita Eugenij, quæ tamen (vt prædictum est) videtur limitata, & restricta per subsequẽtes Cōcesiones strictas suorum successorũ. Ita quòd, si absq; aliquo scrupulo, vellet aliquis frater ire ad Monasteria Monialium Sancti Benedicti, vel Sancti Bernardi, aut Sancti Spiritus, seu Sancti Iacobi, reliquarumue consimilium, quæ non sunt Sanctæ claræ, aut Sancti Dominici, pro visitatione spirituali consanguinearum, vel pro alijs quibuscunq; causis necessarijs, excepta prędicatione, & eleemosinæ petitione, oporteret habere licentiam à Ministro prouinciali.

Collector.

Ista non sunt in prima.

NOTANDVM est etiam circa prædicta, quòd Superior, qui debet dare præfatam licentiam, debet esse Pręlatus proprius fratris cui datur, quia debet examinare, an sit illius maturitatis, quàm declaratio, seu concesio requirit. Et ad hoc est opus, quòd agnoscat illum. Vndè frater, qui reperitur vbi non habet Superiorem proprium, non potest licentiari per Prælatum Monasterij vbi tunc reperitur, etiam si sit Minister prouincialis, cùm non sit Prælatus suus. Verumtamen, si frater habet licentiam sui proprij Superioris ad hoc, non esset necesse petere illam à Prælato Monasterij, vel Prouinciali, vbi pro tunc est, quia sicut non potest illam concedere, ita nec amouere, cum nõ sit Prælatus suus: quamuis tamen de facto posit illam impedire. Idcircò enim dicitur in declarationibus Regulæ: illi quibus à suis Superioribus, &c. & non dicitur absolutè à Superioribus.

¶ Ex omnibus supradictis eliciuntur sequentia. ¶ Primum, quòd Generalis, & Prouinciales (habita causa rationabili) possunt dare licentiam suis subditis, vt accedant ad loca exteriora Monasteriorum quarumcunq; Monialium. Alterũ, quòd Prælati inferiores Prouicialibus, prout sunt Guardiani, & Custodes, &c. habẽt eandem auctoritatem, & facultatem, pro Monasterijs Sanctæ Claræ, ac Sancti Dominici. Et in casibus sequentibus, pro quibuslibet Monasteriis, scilicet, pro visitandis Reliquiis, & tempore Stationũ, ac Procesionum generalium, & ad Ecclesiam Monialiũ, & ad habitationẽ fratrum deputa-

A deputatorum obsequijs illarum, & pro prædicatione facienda, & eleemosina petenda, prout supra dictum est. Itaq; inferiores Prælati habent minus, quàm Prouinciales; quòd nequeunt licentiare suos subditos pro visitationibus, nec alijs causis vltra superius expræssis, nisi ad monasteria S. Claræ, & Sancti Dominici, vt dictum est. Qui ergò, quò ad omnia voluerint habere facultatē, oportet, quòd à Prouincialibus eis cōmittatur. ¶ Licet autem supradicta concessa sint per Pro-
B uisiones Apostolicas; nihilominus aliquando committitur maior auctoritas Prælatis inferioribus, vel minuitur, aut in totū aufertur per Cōstitutiones generales, seu prouinciales, vel Præcepto superiorum. Quo casu, illud debet obseruari, non curando de Cōcessionibus prefatis. ¶ De illis autē, quæ concessa, vel limitata sunt, circa hæc, in capitulis generalibus celebratis Florenciaci, Meclinię, Burdegalię, ac Burgis, & Assisij, non curamus hic dicere; quia illa transierūt, sicut,
C & Cōstitutiones vbi continebantur. Solum dico, quòd stante aliquo statuto suspensiuo auctoritatis in hoc casu cōcessę Prelatis inferioribus Prouincialibus, nō est opus inquirere qualiter, vel quando, seu qua auctoritate possint licentiare suos subditos pro accessu ad loca exteriora Monasteriorū Monialium, cùm totaliter sit eis ablata potestas per prefatum statutum; nisi Prouincialis, aut Generalis super hoc fecerint eis nouam Commissionem, seu Cōcessionem. Solùm enim Gene-
D ralis, & Prouinciales habent auctoritatem Apostolicam ad supradicta, vt dictum est.

TANDEM quò ad prædicta solet queri, an Prælatus habens auctoritatem licentiandi suos subditos in casu supradicto, possit etiam licentiare seipsum, vel suam personam ad idem? Solutio huius quæstionis dependet ex solutione alterius quæstionis vniuersalis, scilicet. Si ea quæ Prælatus potest facere erga subditos suos, possit similiter facere erga se-
E ipsum? Verbi gratia. Potest dispensare cum eis; potest illos absoluere; potest illos licentiare vt accedāt ad loca exteriora Monasteriorum Monialium, &c. si poterit his vti erga seipsum, absq; auctoritate alia, seu licentia sui Superioris? Ad hoc respondent Abbas. in c. de simonia. & Ioannes de Imola, & Ioannes de ligna. in Clemen. Attendentes. de statu. regu. quòd si prouisio est fienda per Abbatem, vt quia mandatur, vel cōmittitur ipsi Abbati, vt possit absoluere monachos suos

G tunc

tunc ipse non comprehenditur. Si autem prouisio est per alium fienda, tunc appellatione Monachorum comprehenditur Abbas. Vt potè, si Papa concedat, quod Monachi possint tali die absolui plenariè, &c. tunc enim compreditur Abbas. Et in cap. Magne. de voto, dicit idem Abbas, quòd Episcopus, & similes Prælati non possint dispensare in votis à se emissis, sicut possunt dispensare in subditorum votis. Et Petrus de Palude in 4. dist. dicit. Sciendum est, quòd nullus est iudex in sua causa, nec Superior sibi ipsi. Propter quòd nemo secum dispensare potest, nisi propter defectum Superioris; quia vbi mora est periculũ allatura, dilatio spernenda est. Vnde nec Episcopus secum, sed Confessor eius in omni casu, quo tempore Episcopus cum suo inferiori potest dispensare. Et hoc, quia conceditur sibi per cap. fi. de pœn. & remiss. Sed Papa potest secum dispensare, sicut cũ alijs; quia Superiorem non habet, cuius auctoritate vti possit. Sed melius est, quòd suo Confessori committat, qui auctoritate Dei ipsum absoluat, eo ipso, quòd in Confessorẽ ab eo electus est, &c. Nullus autem inferior secum dispẽsare potest, nisi ius sibi concedat, sicut Constitutiones aliquorũ Religiosorum dant Prælatis, quòd vtantur dispẽsationibus, sicut cæteri Fratres. Et Magister Vendelinus, qui perfecit opus Gabrielis super 4. sententiarum refert præfatum dictum Paludensis, & cõcludit dicens. Vnde nec Papa, nec Episcopus secum dispensare potest, sed per suum Confessorem. In his verò, quæ sunt iuris positiui, ex quo solutus est legibus, non eget Papę dispensatione. ¶ Probatur idem à simili. Notum est, quòd Episcopi, & Superiores Prælati possunt dare licentiam subditis suis, vt confiteantur cui maluerint. Sed quia ipsi non poterant hoc facere erga seipsos, & contulit eis Priuilegium ius, vt ipsi, & alij Prælati immediatè subiecti Papæ, prout sunt Generales Ordinum, possint eligere Confessorem, quem maluerint; vt in cap. fin. de pœnit. & remiss.

¶ ITEM nostris Prouincialibus, Ministris, & Custodibus, ac eorum Vices gerentibus concessum est, per quodam Priuilegiũ, vt possint absoluere Fratres suos excõicatos, & dispensare in certis irregularitatibus. Et quia visum est nõ sufficere istud personis Prælatorũ huiusmodi, obtenta est alia concessio, vt similiter facere possint cum eis Confessores per ipsos electis prout habet in Mari magno. fol. 56. tract. 2. & ffo. 140.

¶ Item

A ¶ ITEM Hostiensis loquens de Prælatis Religiosis,& habẽtibus curam animarum, sicut refert Abbas in c. Conquerentibus de offi. ordi. ponit sequentia. Caueant sibi Abbates,& Canonici Ecclesiarum Cathedralium, quæ immediatè subsunt Episcopo, vel alio Superiori, vt ad eum recurrant in confessionibus; nam ab alio non possunt absolui, cùm à iudice non suo, absolutio facta, non teneat c. Omnis, de pœnit.& remiss. Dicit tamen dictus Hostiensis, quòd non vult damnare illos, qui hoc hactenus non seruauerunt, si mortui sunt; sed relin-
B quit eos diuino iudicio. Et Florentinus dicit, quòd licet Hostiensis, & Guillelmus dicant, quòd cum est de more alicuius Ecclesiæ, vt vnus Sacerdos audiat alium Sacerdotem, & absoluat, & Episcopus hoc sciens fieri, communiter tollerat, potest fieri; quia eo ipso præsumitur tacitè approbare, ac licentiam dare. Non videtur (dicit præfatus Florentinus) ista opinio multum tuta; quia post Hostiẽsem, & Guilelmum, de-
C claratum est per ius nouum in c. Si Episcopus de pœn.& rem. lib. 6. quòd nulla consuetudine potest introduci, vt aliquis præter Superioris licentiam, posit confiteri, & absolui.

¶ ITEM, sicut nemo potest generare seipsum, ita nec regenerare, vt in cap. debitum de Baptismo.

¶ ITEM, inter dantem, & recipientẽ debet esse destinctio.

¶ Et loquendo in particulari in nostro proposito, quod est dare licentiam pro eundo ad loca exteriora Monasteriorum
D Monialium, apparet clarius, quòd Prælatus nequeat accedere ad huiusmodi loca, sine licẽtia sui Superioris; quia cùm in hoc requiratur examinatio legitimæ causæ, ac maturitas religiosæ personæ, nullusq; debeat esse iudex in his, quæ suã personam tangunt, requiritur determinatio Superioris, qui iudicet, ac in eo dispenset. ¶ Si autem dicatur, quòd consuetudo est in contrarium, potest responderi, quod in multis alijs illicitis,& iuri contrarijs accidit idem; sed non propter hoc
E excusantur in conscientia contrarium facientes. Circa quod dicit præfatus Vendelinus in 4. dist. 38. Et quò Prælati sępenumerò dissimulant in positiuis Constitutionibus, ergo vbi non est data certa forma, & modus dispensandi de iure scripto, sufficit, cum sciunt suis legibus passim contraire, quòd nõ contradicant, nec reclamant verbo, aut facto, cùm tamen liberè contradicere possint, secundũ Gersonem in regulis moralibus. Sed licet hoc procedat de abolitione legum suarũ po

sitiuarũ, non tñ huiusmodi non correctio transgressionis voti, aut dissimulatio nuda sufficit in foro conscientiæ ad relaxãdum votum, si est adhuc obligatorium. Hic enim opus est, Prelatum vti iure suo, & ex auctoritate dispensare, & de hoc certiorem reddi dispensatum, si vult esse tutus; Secus de suis Constitutionibus, quę possunt non obseruatę abrogari, & pôt fieri pręscriptio. hęc ille. ¶ Ex prædictis patet clarè, non sequi, quòd aliquis posit dispẽsare secum, aut facere erga seipsum, quòd potest erga subditos suos, imò remanet optimè probatum. Quid ergo dicendum? Rñdetur, quòd deberet prouideri in hoc per concessionem Apostolicã, qua concederetur, quòd quilibet Prælatus posset dispensari, & prouideri, seu licentiari in huiusmodi casu, & similibus per Confessorem electum ab ipso, in oĩbus quæ ipse posset dispensare, ac prouidere circa subditos suos. Interim autem, quòd talis Cócessio non habetur, oporteret, ꝙ Capitulum generale per suã Constit. istud declararet, atq; concederet. Sed adhuc tunc remaneret Generalis absq; prouisione, pro quo non pôt excusari licentia Apostolica. ¶ Si aũt quæratur, cùm nunc non habeatur prouisio Apostolica, nec Capituli generalis, qualiter in hoc se habeant Prælati? Rñdetur quòd inferiores Prouinciali, vt Custodes, & Guardiani, debent prouideri in hoc auctoritate sui Prouincialis, pro quo data est forma, eorum, scilicet, q̃ debent petere, & necesse habent obtinere, in Speculo Fratrum Min. fo. 24. col. 2. Et oportet, ꝙ in hoc sint pręmoniti, seu auisati, vt dici solet, quatenus sine scrupulo procedant in rebus suis. Prouinciales verò attendant suam cómissionem, quam generalis dat eis, videantq; vtrum præfata facultas contineatur ibi, vel cõprehendatur in contentis ibidem. Generalis autem fortè posset iuuari de. c. fi. de pœn. & rem. quòd capitulum, licèt solùm loquatur in confessione, videtur posse etiã intelligi in dispensatione, prout aliqui doctores dicunt. Et idẽ in alijs, q̃ sunt annexa istis. Et hoc, quia sunt exẽpti, & Prælati immediati Papæ. Istæ. n. tres conditiones debent concurrere in inferioribus Epis; vt Priuilegio dicti c. vti possint, & gaudere, prout communiter Canonistæ intelligunt. Et quia in alijs Prælatis, vt sunt Prouinciales, Custodes, & Guardiani, deficit vna prædictarũ conditionum, scilicet esse immediatos Papæ, non conceditur eis aliquid per supradictum c. fi. licèt aliter senserit Compositor Margaritæ.

¶ Verum

A ¶ Verum est tamen, quòd quãtum ad accedendum ad loca exteriora Monasteriorum Monialium, Generalis, & Prouinciales, non obstantibus supradictis, poterũt accedere in Monasterijs Monialiũ suæ gubernationi subiectis; quia ipsi sunt Visitatores illorum, habita tamen necessitate, seu aliqua rationabili causa, suum officium tangens. Attamen pro Monasterijs suæ gubernationi non subiectis, erit necessaria licentia, vt supradictum est. Si autem alicui visum fuerit, quòd
B ista sit scrupulosa nouitas, attribuat culpam fundamentis superius adductis, quæ clarissimè hoc dicunt, & probant. Vel si inuenerit solutionem supradictorum fundamentorum, vel vnde dissoluat, quod huiusmodi fundamenta probãt, potueritq; fundare contrarium, sequatur illud.

¶ Cęterùm, ita ista, quàm reliqua in hac materia superius posita, qui latius voluerit videre, reperiet optimè posita, in tractatu Clipeus sacrarum Monialium denominato, per Re-
C uerendum, ac doctissimum patrem bonæ memoriæ Fratrem Ioannem de Argumanes editum.

ANNOTATIO CORDVBAE.

Accessus ad Monast. Mon. an sit prohibitus ex vi Reg.

QVÒAD §. 4. *vbi Nic. 3. conformiter ad Greg. 9. in sua declaratione prohibet nobis Fratribus Min. accessum ad loca exteriora Monasteriorum Monialium. Quæritur primò, vtrum*
D *nobis sit etiam prohibitus ex vi Regulæ prædictus accessus? ad quod respõdeo, quòd hic est duplex opinio. Prima est multorum, & videtur communiter sic haberi, & practicari, quòd, scilicet, ex vi Regulæ solùm est prohibitus nobis ingressus ad præfata Monasteria. Accessus autem ad præfata loca exteriora, non est nobis ex vi Regulæ nostræ prohibitus, sed, solùm præcepto Papali, seu Ecclesiastico, seu Prælatorum nostrorum; Probant 1. scilicet, quòd præfatus accessus non est prohibitus nobis per Regulam, quia Regula solùm facit mentionem de ingressu, vt patet.*
E *Item Hug. cap. 10. videtur id innuere, quamuis non clare, & tract. 10. plag. paupertatis plag. 8. & 9. & specul. Fratrum Min. ffff. 10. id expressè tenet, & multi alij, & quidem satis docti sunt ad idem. Alia est Opinio, quæ mihi etiã videtur probabilis valdè, quòd scilicet ex vi Regulæ, & de eius intentione, prohibitus est nobis præfatus accessus ad loquendum ad Monasteria quorũcunq; Monialium. vt sup. cap. 11. quæst. 3. latius habetur, ibi videatur. Secundò quæritur, vtrum præfatus accessus ad loca exteriora Monasterij Monialium quarumcunq; sit nobis* probi-

Alia opin.

Accessus ad loquendum.

Accessus ad loca exteriora.

probibitus per Papam in hoc tempore. Respondeo, hic est duplex Opinio; prima est satis communis ferè omnium, & dicit quòd sic, vt patet per Nic. 3. & Benedictum 12. vt habetur in Compendio tit. Accedere. §. 4. & 5. & non sunt reuocata hæc per Six. 4. in sua declaratione fol. 22. ff. 106. quia secundum hos sic opinantes, solùm loquitur ibi Sixt. reuocando probibitiones, & censuras vltra Regulam editas à Papa, vt tenet Collector in Cõpendio tit. Statuta ordinis. §. 1. nec reuocata sunt per alium successorem, vt patet, ergo &c. Secunda Opinio est aliorum dicentium, quòd præfatus accessus iam non est nobis probibitus per Papã, vel per Ecclesiam. Ratio eorum est, quia Sixt. 4. vbi sup. reuocauit probibitiones, & censuras omnes, vltra Regulam editas, non solùm intra Ordinem, sed à Papa, seu ab alijs quibusq; specialiter pro nobis Fratribus Minoribus, quia sic videtur contineri in præfata declaratione Six. 4. Quid borum sit verius, & tenendum, sup. cap. 11. q. 3. latius habetur. Nam, & adhuc manet probibitio generalis Papalis, seu Ecclesiæ, facta omnibus Christianis de cauendis familiaritatibus, & frequentia Monasteriorum quarumcunq; Monialium, quæ habetur in Compendio, tit. hoc, scilicet, Accedere. §. 1. & 2. & 3. & per Bonif. 8. lib. 6. de statu regular. c. periculoso, vt habetur in Compendio tit. clausura. §. 1. quia tales probibitiones generales non reuocantur per Sixt. 4. sed solùm speciales factæ pro nobis specialiter, vt hoc probabitur latius infra tit. Ingredi. §. 19. & titul. Statuta; quamuis quidam pater eruditus oppositum fuerit opinatus quòad hoc. Similiter, non reuocantur probibitiones successorum post Sixt. 4. siquæ post hac fuerunt, quia par in parem non habet imperium. Similiter nõ reuocantur probibitiones nostrorum Prælatorum, aut Cap. Generalis, & Prouincialis. quòad hoc post Sixt. 4. & quia solùm reuocauit præcedentia, non futura post eum, vt patet in prædicta Declaratione, seu Priuileg. Sixt. 4. Ideò standum est cautè, & timoratè Præceptis & Statutis Ordinis, etiam si Sixtus 4. reuocasset omnia præcedentia, etiam si per Regulam non esset probibitus præfatus accessus, cuius oppositum probabile videtur, vt dictum est; & quóad hoc vide quod proximè super §. 13. notatur: subsequenter, quid, & quomodo circa hoc statutum sit nunc in Ordine, vide de hijs latius quæ dixi in cap. 11. quæst. 3. in expositione nostræ Regulæ.

Alia opin.

¶ *Quòad §. 5. notandum, quòd illud statutum Benedicti 12. ponitur diminutè ibi à Collectore. & melius ponitur ab eo in Comp. tit. Clausura. sic & nos paulò superius cap. 11. q. 3. posuimus, in exposit. Reg.*

¶ *Quòad §. 13. vbi Collector resoluit Concessiones factas nobis ad accedendum ad Monasteria Monialium, ad le & tu, quod tandem pro hoc tempore statutum est in Cap. generali Tolosano, anno 1532. hoc modo, Ar-*

A Arceantur studiosissimè fratrum accessus ad Monialium, & sororum loca, & nullo modo cum eisdem loqui possint, nisi à Ministro Prouinciali licentiam in scriptis habeant; liceat tamen hospitij, & celebrationis gratia ad huiusmodi loca accedere, vbi fratrum Conuentus non sunt, hæc ibi. Notandum etiam, quòd Concessiones concedentes nobis accessum, vel ingressum ad Monasteria Sanctæ Claræ, benè possunt extendi ad alia Monasteria Monialium, quibus eadem priuilegia communicantur; vtpotè ad Moniales Conceptionis, &ècontra; dummodò sit omnino vtrobiq; B eadem ratio; putà, quòd sint sub eadem clausuræ obligatione, & sub eadem obedientia, vt sunt Moniales Sanctæ Claræ, & Conceptionis, quòad ingressum erit idem iudiciũ. Non autem quòad Moniales Sancti Dominici, etiam si habeant votum clausuræ, ex quo non sunt sub eadem obedientia, quò ad accessum, videtur idem iudicium, & eadem ratio. Et ratio horum est, quia vbi est eadem ratio, ibi & idem ius, vt habetur in L. illud. ff. ad legem aqui. & not. glo. in cap. maiores, extra de baptis. super vers. in consimilibus; quòd notetur pro communicationibus priuileg. vt C hoc notauit quidam pater satis eruditus in huiusmodi.

Statutum generale circa accessum ad Monasteria Monialiũ.

Concessiones pro Monast. S. Claræ extenduntur ad alia.

Nota pro communicatiõe Priuilegiorũ.

¶ Quòad idem, vbi Collector dicit duo: Primùm, quòd Superior qui debet dare licentiam fratri ad præfatum accessum, debet esse Prælatus proprius fratris ipsius, cui conceditur licentia, & non alius, in cuius Conuentu est hospes. Secundò dicit ibidem paulò inferius, quòd non obstantibus supradictis Concessionibus Papalibus, standum est Statutis nostrorum Cap. Generalium; & Prouincialium circa hoc, hæc ille. Quòad primùm, de licentia Prælati proprij, &c. dic quòd hoc est verum regulariter, & vniuersaliter, & stando in rigore ipsorum priuilegiorum. Sed D quia, consuetudo est optima interpres legum humanarum, & præualet ipsis legibus (vt est communis regula Iuristarum, & Theologorum) & in Ordine nostro est consuetudo, quòd dum Frater hospes est in Conuentu alterius Prælati, seu in aliena Prouincia, tenetur illi obedire, saltem in pertinentibus ad gubernationem exteriorum actuũ, & reputatur ille, pro tunc suus Prælatus, vt ab eo gubernetur, et ei prouideatur in suis necessitatibus corporalibus, & spiritualibus interim emergẽtibus. Ideò, si à E tali Prælato præcipiatur tali fratri hospiti, vt vadat ad sociandum aliquẽ Confessorem, seu Fratrem, ad Monasteria Monialium, etiam ad intrandum clausuram cum eo, in casu quo aliâs potest licitè intrari, seu si occurrente necessitate, sine fraude talis Prælatus det illi licentiam, sicut suo subdito dare posset, videtur quod licitè fiat; quia sic quòad hoc, videtur consuetudine practicari; ideò non est in hoc nimis scrupulandum, dũ syncero, & simplici animo obeditur, & viuitur sine fraude. dico notanter, sine fraude, quia si quid in fraudem fieret non esset licitum, vtpotè,

Licentia proprij Prelati ad accedendum ad Monast. requiritur.

Sed quid de fratrib⁹ hospi.

si quis eo animo veniret hospes ad Prouinciam, seu Conuentum alterius Prælati, vt de eius licentia colloqueretur cum Monialibus, nolens eam habere à suo proprio Prælato; tunc enim nō posset id licitè facere in fraudem. Fraus enim, & dolus in foro diuino, pariter & humano patrocinari non debet alicui. Quòad secundum, quòd standum est statutis cap. Generalis, & Prouincialis, nō obstantibus Concessionibus Papalibus circa hoc, &c. Notandum, quòd hoc est verum, si prædicta Statuta fiant auctoritate Apostolica ad reuocandum Concessiones Papales, vt sup. titu. absolutio. §. 7. notatum est, & quia Leo 10. fff. 17. Conc. 56. vt habetur in Compendio in hoc §. 13. concessit, quòd possumus accedere ad præfata Monasteria, etiam ad loquendum cum Monialibus, secundum quod in nostris capitulis Generalibus, & Prouincialibus fuerit statutum, & limitatum, &c. Insuper, quia in singulis cap. Gener. ferè semper habetur auctoritas Papæ ad omnia ib. statuenda, &c. Idèo benè dicit Collector generaliter loquendo ex præfata suppositione, auctoritatis Papalis, quòd standum est Statutis Cap. Gener. & Prouinc.

¶ Standum esse statutis generalibus nō obstantibus concessionibus Pap. quādo possit.

¶ Quòad illa duo quæ in quæstione Collector dicit. Primū, quòd Guardianus, & Custos, qui potest licentiare suum subditum ad præfatum accessum, seu ingressum (in casu quo permittitur) non potest licentiare se ipsum; sed à Superiore oportet habere licentiam pro se; ratio eius est, quia in prædictis Priuilegijs, & Concessionibus, non conceditur ipsis, quòd possint ipsi in prædictis casibus intrare, seu accedere: sed quòd de licentia Superiorum intrent fratres, seu accedant: nullus autem potest cū seipso dispensare, aut seipsum absoluere, seu iudicare; quia nullus iudex sui ipsius in sua causa, et allegat ibi multos textus, & doct. ad id, ergo, &c. Sed saluo meliori iudicio, dicendum est, quòd Custos, & Guardianus benè potest licentiare seipsum, sicut & suum subditum; nisi hoc ei expressè prohibeatur per Superiores: & ratio est, quia in actibus qui nō sunt iurisdictionis, vel iudiciariæ potestatis, sed superioritatis tantùm, benè potest quis licentiare seipsum, sicut & subditos suos, quomodocunq; habeat talem potestatem, scilicet, ordinariam ex officio, aut ex commissione, seu ex concessione facta sibi, ratione officij, maximè per Papam; quia eo ipso quo ipsi confiditur, vt possit licentiare alios, confiditur, & conceditur, quòd & seipsum similiter possit licentiare, nisi, vt dixi, specialiter id ei prohibeatur ex causa. Hoc patet in licentiando ad Ordines, ad itinerandum, seu vt Religiosus exeat claustrum ad studia, &c. vel vt sit testis in testamento, &c. huiusmodi; vt recipiat legata, vt procuret pecuniā pro necessitatibus, &c. vt de hijs, & similibus patet in Summistis, & alibi secundùm subiectam materiam. Similiter secundùm multos Doct. Prælatus concedens Indulg. potest eas lucrari, sicut & subditi, quibus, eas concessit,

Prelatus qui potest licentiare alios an poterit licentiare se ipsos?

A *cessit, vt patet in 4.dist. 20. & facit ad hoc Gaietanus. 2.2.q. 96. art. 5. dicens, quòd in suis legibus potest Superior eo modo secum dispensare, sicut & cum suis subditis. ergo similiter, potest Prælatus seipsum licentiare ad accessum, & ingressum, sicut & suum subditum; quia similiter est actus superioritatis, non autem iudiciariæ auctoritatis, seu iurisdictionis. Ad rationes autem, seu auctoritates, & Doct. in oppositum allegatos per Collectorem. Respon. quòd non sunt ad propositum; illa enim omnia procedunt, & loquentur de actibus iurisdictionis, vel iudi-*

Responde tur ad rationes in oppositū.

B *ciariæ absolutionis, quia in hijs nemo potest esse iudex sui ipsius, neq; in se exercere tales actus iurisdictionis, vel absolutionis iudicialis; vt hoc latius egimus in quodam tract. de Indulgentijs, & similiter de dispensatione Votorum, & huiusmodi; quia tendit ad actum iudiciariū, vel quia specialiter prohibetur, seu prohibitum declaratur, ne, scilicet, quis possit secum dispensare, sicut cum subdito, nisi in casu permisso: vtpotè, in necessitate, quæ non patitur moram, & huiusmodi; ergo cùm licentia ad accedendum, seu ingrediendum Monasteria, in casu alijs licito, non sit*

C *actus iurisdictionis, vel iudiciariæ absolutionis, nec sit prohibitum ipsis Superioribus, seipsos licentiare, sicut & subditos, videtur quòd possint seipsos, sicut & subditos, licentiare: & facit adhoc consuetudo, quæ est optima interpres omnium legum humanarum, & æquiualet legi. Neq; est dicenda corruptela, cùm non sit in se aliàs peccatum, neq; peccatū fouens, vt patet. Quòad 2. quod dicit ibidem Coll. quòd, scilicet, Ministri Prouin. Cust. & Guard. non sunt illi Prælati, quibus in cap. fi. Ne pro dilatione, de pœnitentia, & remiss. conceditur à iure, vt possint eligere*

2 An Minîstri Custo. & Guard. sīt illi Prælati quib⁹ cōceditur posse sibi eligere cōfessorem.

D *Confessorem adhibitum, vbicunque, & quotiescunque, vt ibi Prælatis exemptis conceditur, & in hoc ipse sequitur Opin. Sum. Ang. tit. confessio. 3. §. 5. secundum Hostien. Panorm. & Monald. Notandum, quòd opposi. tenet Florent. 3. part. Sum. tit. 17. cap. 2. §. & in 1. part. defecerunt cap. 2. dicens, quòd inter Prælatos inferiores Episcopo, quibus etiam ibi datur illi facultas eligendi Confessorem, computatur Prior, vel alius talis, qui in eo Conuentu non habet Superiorem. Et idem tenet Siluest. tit. Confess. 1. §. 8. post Palud. in 4. vbi etiam Silu. exemplificat de*

E *Priore subiecto Abbati. Idem etiam tenet Alex. de Ariostis in sua Sūmula part. 4. cap. 3. §. 6. ponens exemplum in Episcopis, qui sunt subiecti suo Archiepiscopo. Item Margarita Confessorum fol. 8. agens de hoc, ponit etiam Priores Prædicatorum. & Guardianos fratrum, dicens eos habere hoc Priuilegium dicti cap. fi. de pœnitentia, & remissio. & Sum. Ros. tit. Confessio. 3. §. 37. & supplementum eo tit. §. 14. tacitè videntur idem sentire; ex quo indistinctè generaliter dicunt, quòd omnes minores Prælati exempti gaudent Priuilegio dicti cap. Ne pro dilatione.*

Item

Item littera ipsius cap. fi. vbi in tex. ad litteram sic habetur: Ne pro dilatione pœnitentiæ periculum immineat animarum, permittimus Episcopis, & alijs Superioribus, necnon minoribus Prælatis exemptis, vt etiã præter sui Superioris licentiam, prouidum, & discretum sibi possint eligere Confessorem, hæc ibi. Quæ verba, scilicet (præter sui Superioris licentiam) cùm post omnia ponantur, & nihil distinguant; ergo cõprehendunt omnes minores Prælatos exemptos, etiam non immediatos Papæ. Nam si requireretur (vt ait Collector, cum alijs suæ opinionis) quòd tales Prælati essent subiecti immediatè Papæ, certum est quòd non ponerentur illa verba, scilicet (præter sui Superioris licentiam) & facit ad hoc idem, Panormi. ibidem dicens, quòd Prælatus, ibi sumitur in lata significatione; vndè ait, quòd Rectores Ecclesiarum ibi comprehenduntur. ergò habetur intentum pro hac 2. opinione, contra primam opinionem Collectoris, & aliorum, quos ipse sequitur. Et ad Hostien. qui fuit caput illius primæ opinionis Collectoris; dico, quòd non est locutus assertiuè, sed tãtùm dubitatiuè, vt potest videri ex eius verbis, & si loqueretur assertiuè sic opinando, dico quòd non valeat eius glossa, aut opinio contra textum apertum. Notandum tamen, quòd Guardiani Minorum, virtute huius concessionis, non possunt absolui ad libitum de casibus reseruatis, tàm Prouincialibus, quàm alijs, virtute Regulæ, seu alterius iuris: quia super hoc nihil conceditur in illo cap. fi. Notandum etiam, quòd hoc dictum Priuilegium, seu Concessio iuris communis concessa à Papa dictis Prælatis, non potest tolli per Statuta Ordinis, aut per Prælatos superiores, nisi ad hoc habeant auctoritatem à Papa; quia Inferior non potest tollere concessionem Superioris, vt sup. Super tit. absolu. ord. quòad fratres. §. 7. notatum est. Sed an iam Statuta Ordinis, auctoritate Papæ, abstulerint hanc concessionem à Guardianis? videtur quòd non. Illud autem quod habetur in Constitut. Ordinis, quòd, scilicet, fratres nulli confiteantur, vbiq; etiam hospites, nisi de licentia Prælatorũ, secundum Priuileg. Bonifac. 8. constat, quòd solùm loquitur de subditis, non de Prælatis quibuscunque, quorum nomine etiam Guardiani intelliguntur, vt inf. tit. Guardianis. §. 1. habetur.

Nota.

Concessio hęc non potest tolli p Statuta Ordinis.

Quod Priuileg habetur sup. tit. absol. ord. quòad fratres §. 9.

Similiter, an præfatum Priuilegium sit iam perditũ quòad ipsos Guardianos per non vsum, aut per consuetudinem contrariam, aut per contrauentionem eorum, qui existentes hospites in Conuentibus alijs, non nisi de licentia aliorum Prælatorum, in quorum Conuentibus sunt, confitentur? videtur quòd non, ad quod facere, videtur id quòd supra tit. Absolutio quòad seculares primò, super §. 19. notatum est, & longiore examinatione opus est, & super omnia, standum censeo consuetudini Ordinis legitimè præscriptæ, & approbatæ.

C A-

A

CAPVCCINI ANNOTATIO.

CIRCA hanc materiam intrandi, seù accedendi ad Monasteria Monialium, seu Regularium, obseruandæ sunt Constitu. Greg. xiij. Const. 36. in Bullario, & Papæ Pij V. Const. 22. & 100. & vide plenius in verbo, Clausura Monialium; & in verbo, Ingredi Monasteria. Incipit vbi gratię ann. 1575. Incipit regular. ann. 1566.

B *Est tamen nunc notandũ, quòd Regulares adeuntes Monasteria Monialium, absq; Episcopi licentia, incidunt in pœnam excommunicationis, quàm Episcopus suo edicto proposuit: nisi Regulares illi haberẽt ex Priuilegio, quòd non possent excommunicari; quia tunc deberent puniri à suis Superioribus alia pœna. Qui regulares sic excommunicati, non possunt absolui à suis Superioribus, sed ab Episcopo, qui sibi hanc absolutionem reseruauit. Ita sacram Cardin. Congreg. supra Concilium, respondisse inuenitur die 9. Aprilis. 1587.*

C

ALIENATIO BONORVM.

CONCILIVM Constantiẽse statuit, quòd Generalis Fratrum Minorum posśit tollere quascunq; superfluitates, siue sint in rebus mobilibus, vel immobilibus, quantùm fieri poterit bono modo, habito semper consilio maiorum, & discretorum. Ac eligendo

D (si opus fuerit) aliquas personas, quæ ipsas superfluitates, auctoritate dicti Concilij vendant, cõmutent, aut aliàs in operibus Conuentuũ conuertant. B. fol. 26. Et flo. 110. conc. 236.

MARTINVS Quintus, vt res oblatas, donatas, aut in vltima voluntate relictas Ordini Fratrum Minorũ, vel Fratribus eiusdẽ Ordinis, quarum proprietas, & dominium nullo modo spectat ad Romanam Ecclesiam, posśit Procurator, vel Syndicus, auctoritate Sedis Apostolicę deputatus, res Syndicus.

E ipsas, & rerum prædictarũ precium, nomine ipsius Ecclesiæ, recipere, & in Fratrũ ipsorum vtilitates (prout eis licet ex Regula, vel declaratione Regulæ) cõuertere, sicut & quando à Generali, vel Prouinciali in Prouincia sua extiterint requisiti. Ac similiter quòd ijdem Syndici, vel Procuratores posśint petere, exigere, recipere, & alienare prædicta. Circa quę, & alia plura, plenam, & liberam concesśit facultatem. B. fol. 129. conce. 290.

¶ Virtu-

Collector. ¶ Virtute verbi Alienare, in præfata concessione positi, videtur, quòd Syndicus, vel Procurator Sedis Apostolicę, Fratribus Minoribus deputatus, potest vendere illa, quæ aliquo tempore fuerunt in vsu Ordinis, seu Fratrum; & postea videtur superflua, vel minus vtilia, quàm alia, quibus Fratres huiusmodi indigent, accedente tamen licentia Ministrorũ Generalis, seu Prouincialiũ. ¶ Ac similiter videtur, quòd possit idem Syndicus, vel Procurator res præfatas impignorare pro aliquo mutuo habendo, ad necessitates Fratrum subleuãdas. ¶ Fratres tamen prædicti, sicut nequeunt alienare, nec vendere; quia sunt actus proprietatis, sic etiam non possunt impignorare res suo vsui concessas; præsertim quia Nicol. 3. in declaratione Regulæ quæ incipit. Exijt qui seminat. §. Ceterum: dicit sic. Dicimus in primis, quòd Fratres ipsi à mutuis contrahendis abstineant; cum eis mutuum contrahere, ipsorum statu considerato, non liceat. Et infra §. Quia verò, ait idem. Quia verò dominium librorum, & aliorum mobiliũ, quibus tàm Ordo, quàm Fratres vtuntur (quæ tamen non sint dominij aliorum) ad Ecclesiam Romanã specialiter spectare dignoscitur, & quia libros, & mobilia interdũ contigit, seu expedit vendi, vel etiam commutari; Fratrum vtilitatibus, & eorum conscientijs prouidere volentes, eadem auctoritate concedimus, vt commutatio talium rerum, & ad eas res, quarum vsum Fratribus liceat habere, de Generalis, & Prouincialium Ministrorum in suis administrationibus coniunctim, vel diuisim auctoritate procedat. Quibus etiam de dispositione vsus talium rerum concedimus ordinare. Si verò res huiusmodi, æstimato precio, vendi cõtingat, cum Fratribus ipsis per se, vel per alium recipere pecuniam (Regula prohibente) non liceat, ordinamus, & volumus, quòd talis pecunia, seu precium recipiatur, & expendatur in rem licitam, cuius vsum Fratribus licèt habere, per Procuratorem à præfata sede deputandum, iuxta modum in superioribus necessitatibus præteritis, & ingruentibus ordinatum. Hæc Nicolaus tertius.

3 Ex iure cõmuni. CLEMENS Quintus, Monasteriorum, & aliarum administrationum regularium dispendijs occurrere volens, perpetuo prohibuit edicto, ne quis religiosus Monasterio, Prioratui, Ecclesiæ, seu administrationis cuiuis præsidens, iura, redditus, aut possessiones eiusdem, alicui ad vitam eius,

seu

A seu aliud certum tempus, pecunia etiam inde recepta, quouis modo concedat, nisi necessitas, aut vtilitas Monasterij, Prioratus, Ecclesiæ, aut Administrationis huiusmodi hoc exposcat Conuentus sui, aut si Conuentum non habeat, Prælati proprij assensu ad hoc nihilominus accedente. Si quis autẽ contrafecerit, pœnam suspẽsionis ab officio eo ipso incurrat, nec ex concessione ipsius, recipiẽti ius aliquod acquiratur. Verùm præmissa ad locationes, vel etiam reddituum, aut fru-
B ctuum venditiones ad tempus modicum faciendas, declarauit non extendi. Habetur in Clementina Monasteriorum, de rebus Ecclesiæ non alienandis.

PAVLVS Secundus, protulit excommunicationis sententiam in eos, qui bona Ecclesiastica quęcunq; alienãt, vel pactum (per quòd ipsorum dominium trãsfertur) faciunt, cõcessionem, hypothecam, locationem, & conductionem vltra triennium, necnon infeudationem, vel contractum emphi- 4 Ex iurecõmuni.
C teoticum (præterquàm in casibus à iure permissis) aut de rebus, & bonis in emphiteosin ab antiquo concedi solitis: & tũc Ecclesiarum euidenti vtilitate, ac de fructibus, & bonis, quæ seruando seruari nõ possunt, pro instantis temporis exigentia. Et similem sententiam protulit in eos, qui bona sic alienata recipiunt. Alienationemq; ipsam nullius voluit esse momenti. Habetur in extrauaganti. Ambiciosè.

LEO Decimus concessit licentiam, & facultatem Abbatissis, & Monialibus Sãctæ Claræ vltra mõtanis, sub obe- 5 Pro monia lib⁹. S. Claræ.
D dientia Fratrum Minorũ regularis obseruantię existentibus, vt de consensu Ministrorum Prouincialium, ac maioris partis Conuentuum, possint bona suorum Monasteriorum (cuiuscunq; annui valoris, & qualitatis fuerint) pro alijs immobilibus, & stabilibus bonis, & annuis redditibus, & vassallis, in euidẽtem vtilitatem eorundem Monasteriorum permutare, seu illa vendere, vt ex precio illorum, alia bona eisdem
E monasterijs vtiliora emantur; non obstantibus quibuscũque in contrarium facientibus. B.ffffo.43. conc. 138.

¶ IDEM Leo concessit Abbatissis, & Monialibus S. Clarę, ac Tertiarijs, vt pro emergentibus necessitatibus, & euidẽtibus vtilitatibus Conuentuum, & Monasteriorum suorum, possint vendi, & alienari, ac permutari quęlibet bona immo- 6 Pro monia lib⁹. S. Claræ, & tertiarijs.
bilia dictorum Monasteriorum, de licentia tamen, & consensu Generalis, aut Prouincialium Ministrorum, & duarũ partium

tium Conuentuum Minorum, & Monasteriorum, quorum dicta bona fuerint. Ac similiter, quòd de consensu maioris partis earumdem, etiam vltra triennium, locare (vltimis testatorum voluntatibus non obstantibus) dummodò id in Conuētuum, Locorum, & Monasteriorum ipsorum euidentē vtilitatem (habitam diligenti informatione à duobus, vel tribus viris locorum, in quibus bona talia consistunt) cedere dignoscatur. Super quo conscientias Prælatorum, & prædictorum bonorum virorum onerat. B. fffo. 53. conc. 152. A B

7 ¶ IDEM Leo fecit aliàm Cōcessionem circa materiā Alienationis, quæ habetur in dictione Bona. §. vltimo.

8 CLEMENS Septimus, extendit ad Ordinem nostrum regularis obseruantiæ supra positam Leonis concessionē. §. 5. dummodò, recipiendæ pæcuniæ in domorum nostrarum reparationem, & earundem necessitates conuertantur; prout patet per Breue eiusdē Clementis, Dat. die 7. Mart. 1524. C

ANNOTATIO CORDVBAE.

QVÒAD §. 1. vbi Collector agit, quomodo per Syndicum possumus Alienare res pertinentes ad Papam, & impignorare, &c. latius vid. in Medulla. cap. 4. q. 16. Et quò ad impignorationes in eodem tractatu cap. 6. quæst. 5.

CAPVCCINI ANNOTATIO. D

Facultas Fratribus Minoribus de obseruātia concessa pro alienatione Bonorum.

LEO X. anno 1529. Fratribus Minoribus, Regularis obseruantiæ, & Monialibus Ordinis Sanctæ Claræ, ac Tertiarijs Ordinis Sancti Francisci de pœnitentia nuncupatis, cōcessit bona immobilia alienare, ac permutare, de consensu duarum partium de Conuentibus, quorum dicta bona fuerint; ac de cōsensu maioris partis eorundem, etiam vltra triennium locare (vltimis testatorum voluntatibus non obstantibus) dummodò ad id in Conuentuū, & Monasteriorum ipsorum euidentem vtilitatem cedere dignoscant. Insuper locationes, in præiudicium Domorum, & Monasteriorum ipsorum factas, retractare. Hæc habentur in Collect. Priuil. facta à Passarello. fo. 80. E

Etiam poterunt reuocari, quando essent factæ in præiudicium successorum, vt Conc. Trid. sess. 25. de reformat. cap. 11. statuit, dicens, quòd locationes rerum Ecclesiasticarum, si anticipatis solutionibus fiant, nullatenus

A *latenus in præiudicium successorum validè intelligantur, quocunque indulto, aut Priuilegio non obstante.*

IDEM *Clemēs ann.1531. Magistro Generali, & Prouinciali Romano reformato, Ordinis Prædicatorum, concessit, vt Prouinciæ reformatæ, huiusmodi sibi subditis in Italia, Conuentibus, Fratribus, Monasterijs, Monialibus, nec non Collegijs, ac Personis vtriusq; sexus, de pœnitentia dicti Ordinis nuncupatis, vti possit facultate, licentiam concedendi, bona Conuentuum, & locorum huiusmodi, ad certum tempus, ac in perpetuum locandi, vel in Emphiteosim, ad lineam masculinam concedendi, siuè cōmutandi, aut quocunq; alio titulo alienandi bona immobilia, & preciosa mobilia, minus vtilia, quæ nunc habent, & in posterum, iuxtò titulo, habituri sunt, pro euidenti vtilitate ipsorū Conuentuum; prouiso tamen, quòd precium ipsorum bonorum immobilium, si vendantur, vel aliâs quò uis modo alienentur, centum ducatorū auri de Camera, secundum communem extimationem, valorem annum non excedat; & in emptionem, & reparationem, aut augmentum aliorum immobilium, aut necessariorum bonorum, seù debitorum, realem solutionem cum effectu conuertatur, & ad hoc accedat consensus duarum partium vocalium Conuentus; cuiusuis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, & specialiter felicis recordationis Pauli secundi contra alienantes res Ecclesiasticas. 29. non obstantibus. Quæ Constitutio reperitur Registrata in Lib. Priuilegiorum Ordinis Prædicatorū à Reuerendissimo Stephano Vsus maris. Collectorum. fol. 204.* In §. 8. Facultas ord. Præd. concessa.

IDEM *fuit concessum à Gregoio XIII. Fratribus, & Monialibus Ordinis Hæremitarum Sancti Augustini Const. 9. Dum ad vberes, etc. In Bullario ann. 1572. emanato; vbi vltra supradicta additur, vt quòad concessionem in Emphiteosim, illa fiat dummodò non fiat vltra duas generationes, vel nominationes, absq; licentia Apostolica. Nec non vt accedat etiam Prioris generalis approbatio, siue consensus, in supradictis alienationibus, loco consensus Sedis Apostolicæ. Nec ponitur illa restrictio ducatorum centum auri, vt in ea est videre.* Vsus mar. Facultas alien. data Monialib. & Fratribus S. August.

ET *Congregationi Casin. Pius V. ann. 1571. facultatem dedit alienandi bona, vsq; ad 50. milia scuta (vltra aliâs facultates alienandi eidem concessas, in Constitutione 127. Decet, & expedit) Ita habetur in Constitutione sua 141. Decet ex benigno.*

ALTA-

ALTARE.

1 Nũc est ob seruãdum Decretum Cõc. Trid. de cel. miss. sess.22. HONORIVS Tertius concessit Fratribus Minoribus, vt possint super Altari portatili Missas celebrare, absq; vlteriori licẽtia Prælatorum Ecclesiæ, seu Ordinariorum. B. fffo. 83. conc. 242. & conc. 243.

HONORIVS Quartus cõcessit, vt si Diœcesani requisiti à Fratribus Minoribus debita humilitate, noluerint in Ecclesijs eorum, primarium lapidem ponere, ac Ec-

2 Edificare. Cõsecrare. sias, vel Oratoria, & Altaria sua consecrare, vel id facere vltra quatuor mẽses distulerint, possint prædicti Fratres per quoscunq; voluerint Episcopos (gratiam, & communionem Apostolicæ Sedis habentes) præmissa recipere. B. fol.17. Et ffo. 101. concess. 112.

3 Celebrare diuina. CLEMENS Quartus concessit, quòd in locis vbi fratres degunt, possint habere Oratoria, in quibus, cum Altari portatili, possint Missarum sollemnia, & alia diuina officia celebrare, ac etiam ecclesiastica recipere Sacramenta. B. fol.76. Et fol.140. 313.

Collector. ¶ Aduerte, quòd supradicta Concessio impetrata est, quãdo Fratres non habebant Ecclesiam in aliquo loco,

4 Missas. SIXTVS Quartus concessit eisdem Fratribus, vt non solùm in Oratorijs, & locis, quibus degunt, sed etiam in quouis alio loco congruenti, & honesto, possint super Altari portatili, Missas liberè, & licitè celebrare. B. fol. 59. Et ffo. 143. concess.344.

5 ¶ IDEM Sixtus concessit quædam alia pertinentia ad Altaria. Et hæc habentur infra in dictione Benedicere. §. 5. & 6.

6 Celebrare ALEXANDER Sextus, fecit quãdam concessionem circa hanc materiam, quę habetur in dictione Missa. 1. §. 7.

¶ IDEM Alexander concessit, vt Fratres Mino. possint si-

7 Reliquias. Cõsecrare ne aliquo scrupulo alicuius Censuræ, mittere Reliquias extra vrbem Romam, pro consecratione Altarium, & lapides cuiuscunq; generis, siue consecratos, siue non. o. ffo.70. con. 174. Et fffo.99. concess. 357.

Collector. ¶ VLTRA omnia prædicta, vide nonnulla alia pertinẽtia ad Altaria, infra in dictione Benedicere. §. 12. & 13.

CA-

A

CAPVCCINI ANNOTATIO.

OBSERVANDVM est, Concil. Trid. sess. 22. de euitand. in celebratione Miss. vbi inter alia habetur. Ne Episcopi patiantur, priuatis in domibus, atq; omninò extra Ecclesiam, & ad diuinum cultum tãtùm dedicata Oratoria, ab eisdem Ordinarijs designanda, & visitanda, sanctum hoc sacrificium à Secularibus, aut Regularibus quibuscunq;, peragi, Priuilegijs quibuscunq; non obstantibus. In §.1.Cõ cil. Trid.

B

APPELLARE.

BONIFACIVS octauus statuit, vt ad correctiones, & punitiones Fratrum Ordinis Minorũ delinquentium, infligendas, Prælati Ordinis eiusdem, rimulis, & apicibus iuris postpositis, liberè procedere valeant, secundum consuetudines approbatas, & generalia facta, & fienda ipsius Ordinis instituta. Et quòd prædictis Fratribus non liceat ab eisdem correctionibus aliquatenus appellare; præuia tamen in hoc deliberatione, & maturitate debita obseruatis. B. fol. 125. & ffo. 220. concess. 499. 1 Correctio C

PIVS Secundus prohibuit, ne aliqua persona cuiuscunq; status, gradus, ordinis, vel cõditionis, quantumuis excelsæ, aut sublimis, ecclesiasticæ, secularisue fuerit dignitatis, audeat, quouis quesito colore, ab ordinationibus, sententijs, siue mandatis Apostolicis, appellationem interponere, sub excommunicationis pœna, ipso facto incurrenda, à qua, nisi per Romanum Pontificem, & in morris articulo, absolui non posſit. B. fffo. 138. concess. 581. 2 Excommunicatio. D

¶ Circa materiã appellationis aduerte, quòd Sixtus 4. concesſit, quòd Generalis Fratrum Carmelitarum, ac etiam Augustinieñ. posſit exercere suum officium, reiecta quauis suorum subditorum appellatione, prout habetur latè infra, in dictione, Generalis. §. 11. & 12. Collector E

IVLIVS Secundus prohibuit, sub excõmunicationis pœna Fratribus, & Sororibus Ordinis Prædicatorum, ne à mandatis, & ordinationibus Prælatorum dicti Ordinis appellare valeant. Iudicibus verò quaruncunq; Curiarum, sub præfata pœna districtè inhibuit, ne appellationes huiusmodi recipere, aut illas cognoscere quoquomodo præsumant, 3 Excommunicatio.

H decer-

decernens irritum, & inane, quidquid secus attentari contigerit. B. ffo. 121. concess. 553.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

In §. 1. EST hic aduertendum, quòd vltra quòd à Papa Gregor. xiii. Const. 34. sub pœna excommunicationis latæ sententiæ Summo Pontifici reseruata, & priuationis officiorum, ne ad secularia Tribunalia appellarent Fratres Minores de Obseruantia, prohibebatur: Concedebat eis tamen appellationem ad Generalem, vel Protectorem, vel Papam. A sacr. adhuc Congreg. Cardinal. est impositum decretum in ann. 1587. Appellatio hoc ordine prosequatur. A Gardiano ad Prouicialem, à Prouinciali ad Generalem, à Generali ad Protectorem, à Protectore ad sacram Congregationem, & etiam ista appellatio est permissa in Constit. P. Sixti V. 22. in 2. part. Bullarij, quæ incipit ad Romanum spectat Pontificem, ann. 1588.

Rimulis Iuris postpositis quomodo intelligatur. Notãdum, quòd dum dicitur, Superiores ad correctionem Fratrum, Rimulis, & Apicibus Iuris postpositis, liberè procedere posse; hoc intelligendum est, vbi Iustitia non periclitatur; vt habetur in cap. primo de dolo, & contum. Quare Superiores, per dicta verba, non eximuntur à iure communi, ad quod omnes Catholici tenentur cap. 1. de Const. extr. Nec ab eis, quæ sunt de substantia, & essentia Iuris: vt sunt testes idonei, legitimæ probationes, exceptiones, & legitimæ defensiones. Quoniam, sine ipsis Iudiciũ esset iniquum, vbi audiretur impugnatio, & non defensio. Sed eximuntur ab Apicibus, & Rimulis iuris, quæ sunt huiusmodi, Porrectio libelli, Citatio in die non feriata, & his similia, sine quibus in iudicio contentioso procedi non potest.

In §. 3. ¶ Idem Iulius secundus eisdem Patribus ordinauit, vt si quis Frater dicti Ordinis, aut Soror, sub cura, & habitu eiusdem, ob absolutionem ab officio Prioratus, Prouincialis, vel Conuentualis seu Monasterij, à quocunque Superiore dicti Ordinis habente potestatem huiusmodi absolutionem faciendi, appellauerit; etiam prætextu grauaminis; aut appellationi huiusmodi, quocunque nomine interpositæ, inhæserit, sit ipso facto, absque alia declaratione, absolutus, aut absoluta ab huiusmodi officio, pro quo appellatum est, vt habetur in Priuilegijs collectis à Reuerendissimo Vsus maris. fol. 246.

Vsus mar.

APO-

A
APOSTATAE AB ORDINE.

¶ *Distictio materiæ Apostatarum ab Ordine.*

SCIENDVM est, quòd circa Fratres apostatantes ab Ordine, seu Religione, sunt multa, & varia Statuta, & ordinata per plures Summos Pontifices. Collector.

¶ Et istorum, aliqua pertinent ad excommunicationem, & alias pœnas, quas huiusmodi Fratres incurtunt, seu quæ cõtra eos possunt per Prælatos inferri. Hæc autem continentur
B
infra in omnibus. §. vbi in margine est posita hæc dictio. Excommunicatio. ¶ Alia pertinent ad eorũdem Apostatarum reductionẽ, & correctionem. Et hæc habentur infra vbicunque in margine ponitur hæc dictio. Correctio. ¶ Nonnulla verò spectãt ad formam, & modum licentiandi, aut eijciendi tales Fratres, vel alios consimiles ab Ordine. Ista aũt habentur etiã infra in omnibus. §. qui in margine habent sequentes
C
dictiones, scilicet, Eiecti ab Ordine, vel licentiare Fratres.

GREGORIVS nonus statuit, quòd post factã professionem, nullus Fratrum Ordinis Minorũ audeat relinquere prædictum Ordinem, nec relinquentem sit licitum alicui retinere, sub excommunicationis pœna per Prælatos in tales Fratres infligenda. B. ffo. 201. concess 493. 1 Excommunicatio.

INNOCENTIVS quartus prohibuit districtè, ne egressi ab Ordine nostro, proprio suo motu; aut expulsi pro suis
D
culpis, & demeritis, præsumant prædicare, aut docere, vel Confessiones audire (nisi de licentia Papæ, aut Prælatorum nostrorum) ad alium transierint Ordinem. Et voluit, quòd si fortè contra huiusmodi prohibitionem, aliquid attentauerint, possint Generalis, & Prouinciales Ordinis, in illos excommunicationis sententiam promulgare. B. fol. 36. Et ffo. 220. concess. 271. De hoc vide infra. §. 11. 2 Eiecti ab ordine. Prædicatio. Cõfessio. Excommunicatio.

¶ IDEM Innocentius præcepit omnibus Ecclesiarum Prælatis, vt omnino euitent Fratres Minores discedẽtes ab Ordine post professionem, præsertim si sint excõicatione notati. Ac quod illos (cum requisiti fuerint à Ministris, & Custodibus) denuntiari faciant fore excõicatos, vt cùm demum se recognouerint inter homines humano carere solatio, ad Ordinẽ suum, & ad reddendum Deo votũ, quod in eius susceptione deuouerant, reuertantur. B. fo. 37. Et ffo. 121. conc. 163. 4 Excommunicato.

¶ IDEM Innocentius decreuit, quòd retinẽtes Fratres Mi- 5 Excommunicatio.

 nores,

nores, sine licentia recedentes, sint ipso facto excommunicati. B. ffo.260. concess.651.

6 Excommunicatio. Correctio

¶ IDEM Innocentius concessit, quòd Generalis, & Prouinciales Ministri, ac Custodes, & cæteri Fratres Ordinis Minorum possint, Apostatas, & insolentes dicti Ordinis excommunicare, ligare, capere, & carceri mancipare, si videbitur expedire. B. fol.37. Et ffo.121. concess.264.

7 Prohibitio. Licētiare fratres.

ALEXANDER quartus præcepit in virtute sanctę obedientiæ, ac districtè inhibuit quibuscunq; Prælatis, Superioribus Fratrum Min. ne aliquibus Fratribus dicti Ordinis asserentibus se non posse ipsius Ordinis obseruantias sustinere, concedant licentiam trāseundi ad Ordinem S. Benedicti, vel Cartusiensium, nisi sub ea conditione, quòd in Ordine, ad quē licentiantur, debeant permanere. Quòd si contrafecerint, scilicet, transeundo ad minorem, seu minus strictum Ordinem, vel (quod absit) ad seculum reuertantur, voluit dictus Pontifex, quòd præfati Prelati possint circa tales rigorem Ordinis exercere. Ac insuper decreuit, vt quidquid circa Concessionem huiusmodi licentię secus factum fuerit, irritum sit, & inane. B. fol.26, Et ffo.28. concess.22.

8 Prohibitis. Licētiare fratres. Excommunicatio.

CLEMENS 4. inhibuit, ne quis, post professionem in Ordine nostro factā, sine Generalis, vel Prouincialis sui licētia, discedat ab ipso Ordine; ac quod discedentē absq; cautione litterarū, id est, licentia in scriptis alterius huiusmodi Prælatorum, prætextu alicuius Priuilegij Apostolicæ sedis, nullus audeat retinere. Quodq; si fortè retinere præsumpserit, possint Generalis, & Prouinciales Ministri duntaxat cōtra ipsos Fratres discedentes sententiam excōicationis promulgare. B. fol.57. Et ffo.141. conc.327. Et ffo. 83. conc.244.

Collector. Pro Guardianis, & Vicarijs eorum. Excommunicatio.

¶ Notandū, quòd in Mari magno Fratrum Prędicatorū conceditur supradicta facultas, nō solùm Generali, & Prouincialibus, sed etiam singulis Prioribus Conuentuum, & eorū Vicarijs. Et ideò, ratione excōicationis Priuilegiorum, poterūt gaudere huiusmodi facultate, respectu Fratrū Min. Guardiani, ac etiā eorum Vicarij, quando. s. sunt Præsidentes domorū Fratrum, mortuo, vel amoto Guardiano. Et similiter intelligendū est qn̄cunq; fit mentio de Vicarijs. Additur etiā in prefato Mari magno Prædic. ꝙ detinentes Fratres discedētes secū, vel in Monasterijs, aut Ecclesijs suis, nisi eos eiecerint post quā eis denunciatū fuerit, sint excōicati. B. ffo.237. cōc.554.

Collector.

¶ Atten-

A ¶ Attende insuper circa præfata, quòd in Mari magno Fratrum Carmelitarũ, additur quædam magna clausula, scilicet, quòd posśint Prælati Ordinis promulgare sententiam in retinentes Fratres discedentes, seu apostatas; siue tales retinẽtes sint laici, vel clerici. Et hæc est valde magna auctoritas cõcessa Prælatis Ordinis. Et credo, quòd alibi non inueniatur similis. B. ffo.183. concess.452. Nota.

¶ IDEM Clemens statuit, quòd si aliqui de Fratribus prædicti Ordinis, post obtẽtam licentiam à sede Apostolica, seu B à Prȩlatis eiusdem Ordinis, ad religionem aliam transeundi, infra duos, vel tres menses, se ad aliam religionem suæ saluti congruam, non contulerint, & ipsius non susceperint habitum regularem, licitum sit Generali, & Prouincialibus ministris, ac Vices eorum gerentibus, contra ipsos, tanquam contra alios prædicti Ordinis apostatas, procedere, secũdum quod honestati ipsius Ordinis viderint expedire. B. fol.57. C Et ffo.142. conce.328. 9 Excommunicatio.

¶ Quòad supradictam Concesśionem est notandum, quòd in Mari magno Fratrum Prædicatorũ conceditur, quòd non solùm Generalis, & Prouinciales, ac eorum Vices gerentes posśint procedere contra Fratres supradictos; verùmetiam singuli Priores, & eorum Vices gerentes. Ac per consequẽs, virtute communicationis Priuilegiorum, poterunt similiter facere Guardiani Fratrum Minorum, & qui ipsorum Vices D habuerint. B. fo.238. conce.555. Collector. Pro Guardia. & Vic.

¶ IDEM Clemens concesśit Generali, & Prouincialibus Ministris, vt posśint Apostatas dicti Ordinis excommunicare, capere, ligare, incarcerare, & aliàs subdere rigori disciplinæ, tàm per seipsos, quàm etiam per alios. Et hoc in quocunq; habitu eos cõtigerit reperiri, inuocato ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij secularis. B.fo.58. Et ffo.14. conc.329. 10 Correctio Excommunicatio.

¶ In Mari magno Fratrum Carmelitarum, in §. Apostatas E quoq; vestri Ordinis, &c. additur, quòd prȩfati Fratres Apostatæ posśint capi, & incarcerari, &c. in quocunq; loco, etiã si in Curia Romana inueniri eos contigerit, in qua, sicut extra, posśint Prælati Ordinis super suos subditos, ratione professionis, tam tacitè, quàm expresśè emissȩ, tanquam Ordinarij procedere. Et hæc concesśio, credo, quòd non reperiatur alibi. B. ffo. 186. conce.470. Collector. Nota.

¶ IDEM Clemens inhibuit, ne Fratres, quos ab Ordine, 11 Eiecti ab ordine.

pro suis culpis, per Generalem, vel Prouinciales Ministros, aut Custodes expelli contigerit, vel qui egressi fuerint proprio suo motu, prædicare, confessiones audire, seu docere præsumant; nisi ad alium Ordinem, in quo licitè exercentur huiusmodi officia, transierint cum præfata licentia. Et quòd si fortè contra huiusmodi inhibitionem, aliquid super præmissis temerè attentare præsumpserint; Ministri, & Custodes, ac eorum Vicarij, in illos, quos infra fines suarum Prouinciarum, & Custodiarum (iuxta consuetudinem dicti Ordinis) distractos inuenerint, talia præsumentes, monitione præmissa, auctoritate Apostolica, excommunicationis sententiam valeant promulgare. B. fol. 58. Et ffo. 141. concessione 330.

Predicatio. Cõfessio. Excommunicatio.

Collector. ¶ Attende, quòd in Mari magno Fratrum Carmelitarum, auctoritas in Concessione immediatè suprapoſita contenta, extenditur etiam ad Priores locales, & eorum Vicarios. B. ffo. 186. concess. 471. Ac similiter in Mari magno Fratrum Prædicatorum conceditur præfata auctoritas singulis Prioribus Conuentualibus, & eorum Vicarij. Ita quòd semper purificantur, quo ad ista, Priores Conuentuales, & eorum Vicarij; nisi vbi expressè distinguit Priores Conuentuales à Prouincialibus; quod tamen nunquam reperitur factum de Guardianis, & Vicarijs Fratrum Minorum. B. ffo. 238. concessione 557.

Pro Guardia. & Vic.

¶ De Vicarijs Carmelitarum oporteret inquirere quomodo se habeant in vsu; sicut iam scimus de Vicarijs Prædicatorum.

12 IDEM Clemens statuit, vt electos à prædicto Ordine, vel egressos, qui à receptione in eodem Ordine (suis culpis exigentibus) se reddiderint indignos; & alij Fratres eiusdem Ordinis, qui ex rationabili causa, ad quoscunque ordines approbatos (præterquam ad Beati Augustini Templariorum, & Hospitalariorum, ac aliorum Religiosorum arma portantium) ad vitandam occasionem euagãdi, transire voluerint, Generalis, & Prouinciales Ministri, cum suis testimonialibus litteris, auctoritate Apostolica, liberam habeant licentiandi facultatem. Et districtè inhibet, ne tales ad alium Ordinem aliter trãsire, vel aliqui eos recipere, seu retinere præsumant, absq; licentia speciali sedis Apostolicæ, faciente de hoc plenã mentionem. B. fol. 58. Et ffo. 141. conc. 330. & 331.

Electi ab ordine. Licẽtiare

A NICOLAVS Quartus ſtatuit, & ordinauit, vt Fratres Ordinis Minorum, qui poſt profeſsionem ab eis, in ipſo ordine factam, ad quoſcunq; Ordines, petita, vel non petita, obtenta, vel non obtenta à ſuis Superioribus licentia, immediatè, ſeu per alium, vel alios Ordines mediatè tranſierunt, vel etiam extra illos, ad nullam omnino adminiſtrationem, vel officium, curam animarum habentium, nec etiã ad aliquam Dignitatem, vel Prælaturam, ſeu Perſonatum, B quoquomodo poſsint aſſumi, abſque Apoſtolicę ſedis ſpeciali licentia, per ipſius ſedis patentes litteras conceſſa, facientes plenam, certam, & determinatam de ſtatuto, & ordinatione huiuſmodi mentionē; decernens irritum, & inane quidquid ſecus fuerit attentatum. B. fo. 28. Et ffo. 111. conc. 239. 13]

Promotio ad dignitates.

BONIFACIVS octauus conceſsit Prælatis Ordinis Minor. vt Apoſtatas, & inſolentes dicti Ordinis, niſi huiuſmodi Prælatorum ſalubribus monitis acquieſcant, excom- C municare, capere, ligare, & carceri tradere (ſi videbitur expedire) poſsint, & valeant, vt habetur in Conſtitutionibus, ſeu Statutis Ordinis generalibus, in cap. de correctione delinquentium. 14

Correctio

Excommunicato.

MARTINVS Quintus ſtatuit; vt nullus Religioſus, ex quibuſcunq; Ordinibus Mendicantium, cuiuſcunque ſtatus, conditionis, vel religionis exiſtat, quomodocunq;, vel qualitercunq; poſsit, vel debeat, virtute cuiuſcunque li- D centiæ, aut indulti Apoſtolici, in genere, vel in ſpecie, ab Ordinibus huiuſmodi Mendicantium, ad Monaſticos ordines transferri, nec admitti, aut recipi (ordine Cartuſienſiũ duntaxat excepto) ſub pœna excommunicationis, in quam tàm recipientes, quàm recepti ipſo facto incurrãt, & à qua, à nemine, niſi à Romano Pontifice duntaxat (præterquam in mortis articulo) excommunicati huiuſmodi abſolutionis beneficium poſsint quomodolibet obtinere. B. fol. 88. Et ffo. E 171. conceſſ. 400. 15

Pro omnibus fratribus mendicantibus.

Recipere.

Excommunicatio.

EVGENIVS Quartus, & Pius 2. ſtatuerunt, quòd ſi quis Prælatorum, vel Fratrum Min. tàm Conuentualiũ, quàm de Obſeruantia nuncupatorũ, aliquem Fratrem fugitiuũ, ſeu Apoſtatam receperit; ab officio, cui præeſt, ſuſpenſus, & ad actus legitimos exercẽdos inhabilis fiat eo ipſo. Et quòd huiuſmodi frater fugitiuus, à ſuo Prælato vbicũq; repeti, ac pro crimine, & leuitate, aut alia ſuæ fugæ cauſa, corrigi, & puniri 16

Pro fratribus obſeruãtibus, & conuent.

Correctio. Licẽtiare fratres. posſit. Ac quòd ſi poſtquã punitus, & correctus fuerit, recedere voluerit, petere debeat licentiã, prout aliàs ordinatum eſt. Nec de cętero à quouis Fratrũ de Obſeruantia repeti poſſit; niſi fortè conſtiterit, eum ad frugem melioris vitæ redire voluiſſe. Et decreuerunt inſuper, quòd ſi quis Prælatorũ, vel Fratrum prædictorum, ſuper reſtitutione fugitiuorum huiuſmodi requiſitus, illam facere noluerit, in ſuſpenſionis, & inhabilitatis prædictæ ſententiam incidat eo ipſo. B. fol. 6. Et ffo. 90. conce. 197.

Collector. ¶ Circa hoc videatur infra. §. ſequenti. Et oporteret examinare, & verificare, vtrum per Bullam Vnionis, & Concordiæ, à Leone 10. factam ſint ſublatæ pænæ.

17 PIVS Secundus ſtatuit, quòd prætextu cuiuſuis licentiæ, aut Cõceſsionis, etiam per ipſum, & Sedem Apoſtolicam generaliter, vel ſpecialiter cuicunq; , ſub quacunque forma, vel expreſsione verborum datæ, etiam ſi talis fuerit, quòd de eius tenore, & nomine, &c. ſpecialis, ſpecifica, & expreſſa mẽtio habenda fuerit; nullus Prælatus, aut Conuentus, vel ſingularis perſona, tàm eccleſiaſtica, quàm mundana recipiat, aut recipere faciat, audeat, vel præſumat, aliquem de Fratribus Min. Obſeruantię, recedentem ab aliquo Conuentu, ſiue loco; niſi ipſe Frater, de licentia ſui Superioris Prælati, in ſcriptis conceſſa, & facta, receſſerit. In qua, de loco vnde receſſerit, & de perſona, ſiue loco ad quem accedere voluerit, ſpecialis, & expreſſa mentio fiat; decernens irritum, & inane quicquid ſecus factum, vel attentatum fuerit. B. fo. 27. Et ffo. 111. conce. 238.

Licẽtiare fratres. Recipere.

18 ¶ IDEM Pius fecit quandam copioſam prouiſionem cõtra omnes Principes, & Duces, ac alios Magnates fauẽtes apoſtatis, & alijs Fratribus inobedientibus Ordinis Carmelitarum, mandans procedere contra ipſos per cenſuras eccleſiaſticas, & inuocationem brachij ſecularis. B. fol. 91. Et ffo. 172. conce. 404.

Ex Priuil. Fratrum Carmelit.

19 ¶ IDEM Pius conceſsit Generali, & alijs Prælatis inferioribus Ordinis Carmelitarum prædicti, vt omnes, & ſingulos Apoſtatas criminoſos, incorrigibiles, aut delinquentes Fratres eiuſdem Ordinis, quos iuxta Ordinis inſtituta, & conſuetudines, cõmodè punire nequiuerint, non ſolùm pœnis, in ſtatutis Ordinis contentis, ſed etiam (ſi eorum demerita, & exceſſus id exegerint) arctioribus pœnis poſsint illos, tàm

per

A per se, quàm per locorum Ordinarios, & eorum Officiales, seu alios Ministros capere, & carcerali custodiæ mancipare, ac torquere, & torqueri facere, & punire. Ità tamen, quòd si eorumdem Fratrum excessus, adèo graues, & enormes fuerint, quòd illorum occasione, quæstionibus subdi debeant, vel tormentis (citra tamen vltimi supplicij, mutilationisq; mẽbrorum pœnas) quæstionibus huiusmodi subijci nequeãt, vel torqueri, nisi cum duorum ex fratribus antiquioribus dicti Ordinis, ad hoc per Superiores deputatorum præsentia, & B assensu. B. fo. 92. Et ffo. 175. concess. 409. Correctio Nota.

PAVLVS Secundus statuit, quòd Fratres Mino. Conuentuales nequeant recipere aliquos Fratres de Obser. trãsfugas, seu ad eos fugientes, nisi ostenderint litteras licentiæ, à Prælato suo per eos obtentas; in quibus cõtineatur nomen Conuentus, à quo recesserint, & illius ad quem remissi sunt; etiam sub prætextu cuiuscunq; licẽtiæ, super hoc, ipsis Fratri C bus Conuentualibus, eorumque Prælatis ab Apostolica Sede cõcessæ, quam, quòad hoc, penitus reuocauit: sed illos ad Prælatos suos remittere teneantur. Et vice versa prohibuit, ne Fratres de Obser. recipiant scãdalosos, & criminosos Fratres Cõuentuales, disciplinam ordinis subterfugientes; sed illos similiter ad Prælatos suos remittere debeant; seruata tamen forma per Eugenium. 4. & Pium. 2. tradita, scilicet, supra in cõcessione. 16. & 17. Et voluit, quòd contrafacientes, & eis dantes consilium, auxilium, vel fauorem, publicè, vel occultè, di-D rectè, vel indirectè, cuiuscunque status, gradus, vel dignitatis fuerint in Ordine, excommunicationis sententiam incurrãt; à qua non possint, nisi à Romano Pontifice (præterquàm in articulo mortis) absolutionis beneficium obtinere. B. fol. 9. Et fol 94. conce. 202. ¶ Considerandum est, vtrùm prædictæ prouisiones, factæ respectu Fratrum Obseruantium, & Conuentualium antiquitus, habeant nunc locum; quia in Bulla E Concordiæ, per Leonem 10. facta in eadem materia, scilicet, receptionis Conuentuum, aliter ordinatum est. Nam licèt quòad receptionem Fratrum quasi idem sit nunc, & tunc; tñ non imponuntur pœnæ antiquæ, nec fit relatio ad ipsas. Idcirco opus esset circa hoc habere declarationem Apostolicam, vel Iurisperitorum. 20 Recipere. Pro fratribus obseruantibus, & Conuẽtualibu. Licẽtiare fratres. Excommunicatio. Collector

SIXTVS Quartus, prohibuit, vt nulli Fratrum Carmelitanorum, post factam in domibus suis professionem, fas sit, 21

sine

sine Prælati sui licentia, de eisdem domibus discedere. Discedentem verò absq; literarum Prælatorũ dicti ordinis cautione, nullus audeat retinere. Et si quis forsan retinere ausus fuerit, licitum sit Prælatis eiusdem ordinis, in ipsos Fratres, & eos, qui dictos Fratres retinent clericos, vel laicos, regularem sententiam promulgare. B. ffo. 182. conc. 452. A

¶ Aduerte circa prædicta, & nota maximam auctoritatem cõcessam Prælatis Fratrum, tàm contra Fratres, quam quoad aliàs personas. B

22 INNOCENTIVS octauus confirmauit litteras Sixti 4. inserendo illas de verbo ad verbum, in quibus statuit, quòd quicunq; Frater Minor regularis Obseruãtiæ, absq; licentia Generalis, vel Prouincialis sui, præsumpserit recedere ab eorum obedientia, seu apostatare, ipso facto excommunicationis sententia ligatus sit. Quam sententiã voluit, vt similiter incurrant recipientes huiusmodi Fratres, nõ obstantibus quibuscunq; Priuilegijs, & litteris Apostolicis, in genere, vel in specie, quibuslibet locis, vel personis per sedem Apostolicã concessis, & in posterum concedendis. B. fol. 37. Et ffo. 121. concess. 265. C

Excommunicatio. Recipere.

23 ALEXANDER Sextus edidit quãdam Bullam magnam, in qua copiosissimè, & sufficientissimè prouidit contra Fratres Apostatas, aut exemptos, vel ad alios Ordines translatos absq; licentia Prælatorum Ordinis, & obseruantiæ nostræ. Et quia longum foret explicare omnes clausulas in ea contentas, ideò sufficiet remittere ad illam. B. fol. 14. Et ffo. 98. concess. 209. D

24 IVLIVS Secundus confirmauit litteras Alexandri 6. immediatè suprapositas, prohibentes Fratres posse commorari extra Domos sui Ordinis, nec se de vna Prouincia, vel Custodia ad aliam transferre, etiam prætextu litterarũ Apostolicarum. B. ffo. 210. concess. 413.

25 ¶ IDEM Iulius dum esset Cardinalis, & Protector Ordinis Minorum, fecit, auctoritate Apostolica, quendam processum contra Fratres dicti Ordinis de obserua. transferentes se ad Conuentuales, vel aliàs quomodocunq; recedentes ab obedientia obseruantiæ. Et quia huiusmodi processus multum valet in hac materia, ideò oportet illum videre ad longum. B. fol. 72. Et ffo. 155. concess. 374. E

26 IDEM Iulius promulgauit sententiam excommunicationis contra

A contra Fratres Ordinis Prædicatorum, discedentes ab Ordine suo, sine licentia suorum Prælatorum, non obstante quocunq; Priuilegio Apostolico. In quam excommunicationem similiter incurrunt detinentes huiusmodi fratres secũ, in suis Monasterijs, vel Ecclesijs, nisi eos eiecerint, postquã eis denunciatum fuerit. B. ffo.237. concess.554. Pro Fratribus Prædicatorum. Excommunicatio.

27 ¶ IDEM Iulius præcepit Generali Fratrum Augustinensiũ, in virtute sanctæ obedientiæ, vt Fratres sui Ordinis, cuiuscũque cõditionis fuerint, qui ab obedientia exierint, aut ẽt habitum reliquerint, quacunq; auctoritate id fecerint, nisi ad arctiorem regulam, vbi actu obseruanter viuant, transierint; vigore quaruncunq; litterarum Apostolicarum, etiam si Protector Ordinis illas viderit, & etiam si concedendas asseruerit, eos ad Ordinem, & ad Ordinis loca reuocet; & Bullas auferat; & habitum sacrilegè relictũ resumere cogat; inuocato, si opus fuerit, auxilio brachij secularis. Decreuit insuper Motu proprio, & ex certa scientia, vt Fratres, qui ab Ordine recesserint, aut habitum reliquerint, tunc, vel imposterum, nisi post mandatũ dicti Generalis, infra dies octo, mandato proximos, ad obedientiam redierint, habitumque perpetuò gestandum resumpserint, excommunicationis latę sententiæ pœnam incurrant, à qua absolui, nisi, aut per Summum Pontificem, aut morte interueniente, non possint. Voluit etiam, & decreuit, eandem pœnam subire omnes, qui illis auxilium, consilium, aut fauorem prętiterint. Ac decreuit irritum, & inane quidquid super his, à quocunq;, quauis causa, siue scienter, vel ignoranter contigerit attentari. B. ffo.267. concess.695. Et fffo. 76. concess.226. Pro Fratribus Augustinẽsium. Excommunicatio.

28 ¶ IDEM Iulius confirmauit decretum Martini 5. vt nemo de Ordine prædicto, ad aliquem aliorum Ordinum (occasione arctioris Regulæ) transire possit. Voluitque, vt quisquis in dicta Religione, siue professus, siue ad sacros Ordines promotus fuerit (quam promotionem professionis loco, & esse, & haberi statuit) habitum dicti Ordinis relinquere, aut mutare nulla auctoritate possit; nisi missionẽ, litterasq; à Generali Ordinis obtinuerit. B. ffo. 266. concess.694. Pro Augustinẽsibus. Ordines sacri Professio.

29 ¶ IDEM Iulius districtè præcepit vniuersis Fratribus Ordinis Minimorum, sub excommunicationis latæ sententiæ pœna, ne aliquem Fratrem Ordinis Minorum de obseruãtia, aliquo modo, vel causa, recipere, vel retinere præsumant, sine Excommunicatio.

Recipere. sine expressa, & speciali licentia sedis Apostolicæ, à volente transire ad illos specialiter obtenta. Non obstātibus quibuscunque, in fauorem dictorum Fratrum Minimorum, concessis. B. fffo. 12. concess. 48. A

30 LEO Decimus dedit Fratribus Minoribus super huiusmodi materia, duas magnas prouisiones, in duobus Breuibus, quæ prius diuersis temporibus concesserat. Ac postea insimul de nouo concessit, cum aliquibus additionibus. In quibus Breuibus prouidet plenissimè contra Fratres apostātes, aut ab obediētia Ordinis qualitercunq; recedentes, absque licentia Prælatorum; inserendo ferè omnia, quæ omnes sui antecessores circa hoc disposuerunt. Ità quòd in hac materia non reperitur tàm grandis prouisio facta. B. fffo. 50. cócess. 146. vsq; ad 151. Concessionem. B

Excommunicatio.

31 ¶ IDEM Leo concessit, vt Prelati Ordinis Min. obseruantiæ, & alij Fratres, quibus ipsi commiserint, capere possint per se, vel manu aliquorum secularium, quoscunq; Fratres, extra obedientiam Obseruātiæ vagantes; siue portent habitum, siue non, & eos detinere, quousq; ostendant se esse alterius obedientiæ. B. fff. 62. concess. 202. C

Correctio

Collector. Resolutio. ¶ Epilogus præfatorum est, quòd Apostatas Fratres, idest, ab Ordine, absq; licentia discedētes, etiam in Curia Romana existentes, possunt Prælati Ordinis excommunicare. Ac etiam omnes alij Fratres capere, ligare, & incarcerare, inuocato ad hoc (si opus fuerit) auxilio brachij secularis. Et qui detinēt huiusmodi Fratres, etiam prætextu alicuius Priuilegij Apostolici, nisi eos eiecerint, sunt ipso facto excommunicati, sine aliqua preuia monitione. D

ANNOTATIO CORDVBAE.

Prohibitio ne Fratres fiant Capellani.

QVÒAD §. 5. notandum, quòd tempore ipsius Martini V. fuit Concilium Constant. in quo, & ipse electus, & magnum schisma finitum est, anno Dom. 1417. vt habetur in Summario Pontif. in lib. Ordinis fol. 11. in quo Concilio (vt habetur fol. 27.) statutum est, quòd nostri Fratres non fierent Capellani honoris, nec maneant continuè in domibus secularium causa Concessionis, vel aliàs. E

Quòad §. 24. notandum, quòd idem Iulius fff. 70. idem latius confirmauit, & statuit quòad Fratres Mino. & Prædicatores, quòd, scilicet, etiam causa studij, virtute quorumcunq; Priuilegiorum, seu Statutorū,

etiam

A etiam ipsarum vniuersitatum non possint extra Ordinem commorari sine licentia ipsius Ordinis, secundum mores, Consuetudines, & Statuta Ordinis ipsius; & notandum quòd valet pro studentibus in vniuersitatibus quibuscunque, de quibus latius in hoc Compendio infra §. 30. & infra tit. Studentes fratres. Item idem Iulius 2. ſſſ. 13. committit Prælatis, & cæteris in dignitate constitutis, vt examinent litteras Fratrum nostrorum qualitercunq; ab obseruantia nostra, vel ab Ordine exeuntium, in quocunq; habitu fuerint, domus, aut conuentus nostri Ordinis. Prohibitio nè exeant causa studij sine licentia.

B Quòad §. 28. vbi Iulius 2. statuit, quòd promotio ad sacros Ordines in Religione August. habeatur pro professione, &c. videatur an idem sit iudicium in alijs Religionibus Mendicantibus, & an tanquàm fauorabile possit eis communicari, aut communicetur, & quem effectum habeat illa professio tacita, vt infra tit. Nouitius §. 24. Promotio ad sacros Ordines quãdo habeatur pro professione tacita.

Quòad §. 30. notandum, quòd idem Leo 10. ſſſ. 94. anno Dom. 1517. viuæ vocis Oraculo fecit magnam concessionem quæ subsequitur, scilicet, concessit nobis in perpetuum quòd possumus recuperare nostros Fratres, qui quomodocunq; de nostra obedientia exierunt, & illos ad regula-
C rem vitam reducere, non obstante, quòd dicti Fratres habeant quascunq; litteras Apostolicas, etiam si in eis sit derogatum omnibus concessionibus in fauorem nostrum, & nostræ obseruantiæ, & contradictos Apostatas habitis. Et voluit, quòd etiam si in litteris dictarum exemptionum sint Iudices deputati exequutores, & etiam si dicti Iudices, vel eorum aliqui fulminauerint Censuras, nihilominus dicti Fratres Min. possint recuperare, corrigere, castigare, & detinere Fratres suos, & hoc, in foro conscientiæ
D tantùm. De foro verò contentioso, quando Iudices ad petitionem illorum contra dictos Fratres procederent, essent examinandæ litteræ exemptionum suarum, cum litteris reuocatorijs, Ordini concessis, & tunc esset standum fortioribus, & de hac materia Apostatarum videatur etiam in eodem Compendio tit. correctio. & tit. exempti Fratres.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

E CONC. Trid. sess. 5. c. 2. de Reform. iubet Episcopis, vt huiusmodi Fratres nullo modo permittãt, in sua Ciuitate, vel Diœcesi prædicare. Sed est aduertendum, quòd societas Iesus, hoc priuilegium participans, declarauit, se non intendere obligare eos, qui à societate, quacumq; ex causa legitimè dimittuntur, vt in eorum priuileg. verbo Apostata. §. 7. In §. 2.

Hoc hodie est de iure communi, contra retrocedentes, vt cap. nequaquam. 7. q. 1. & c. post trans. De Renun. vbi habetur, quòd, si quis Episcopus In §. 3.

Cõc.Trid. sess.14.c. 11.

pus reliquerit Episcopatum, vt Monachus fiat, sine licentia Papæ, non possit amplius esse Episcopus. Idem statuit Conc.Trid.sess.14.c.2. de Reformat, dicens, Nemo cuiuscunq; Ordinis Prælatus, vel superior, vigore cuiuscunq; facultatis, aliquem ad habitum, & professionem admittere posit, nisi, vt in Ordine ipso, ad quem transfertur, sub sui Superioris obedientia, in Claustro perpetuo maneat. Ac taliter translatus, etiamsi Canonicorum Regularium fuerit, ad beneficia secularia, etiam curata, omnino incapax existat. Hoc tamen Decretum de recipiendis, aut retinendis sic Fratribus alterius Ordinis, Pius V. in consi. 91. Quæcunq; sacrarum Relig. &c. debere intelligi, declarauit, quando, scilicet, secundum iuris communis dispositionem transierint, vel recepti fuerint, aliàs omnia indulta annullantur, vt infra dicetur.

In §. 15.

De materia retrocessionis, & quando quis dicatur Apostata, videnda est cõst. Pauli 4. quæ posteà, quòad pœnas, ibi taxatas, fuit reducta ad formam Iuris, per Pium 4. in const. 8. Item const. 43. Clem. 7. & const. 10. Pauli 3. & const 60. Iulij 3. & Syluester. in verbo Apostasia. §. 9. dicit quòd Apostata à Religione, est Religiosus professus, sine licentia exiens à Monasterio, cum intentione non reintrandi illud, vel aliud; sed viuendi irreligiosè, putà, clericaliter, aut laicaliter, vel inobedienter, quantumcunq; retineat habitum, vt dicit etiam Panor. in cap. 1. de Apost. vi deas etiam, si vis, distinct. quam facit Caietanus. 2. 2. q. 12. art. 2. Nos autem Capuccini, in nostris Cõstitutionibus, à Summo Pontefice approbatis, statim, atq; quis à Religione apostatauit, excommunicatur, & pro excõmunicato denunciatur; & ideo à tali excommunicatione absoluitur publicè quãdo regreditur: sed in absolutione, an Prælatus debeat illum per se, vel per aliũ percutere, vide supra, in verbo, Absolutio ordinaria quòad Fratres §. 20.

Apostata quis dicatur.

Determinatio in cõstitutionibus capuccinorum.

2 Aduertendum est, quòd cùm hodie per Bullam Pij V. nonagesima primã, supra notatã, emanatam anno 1569. sint reuocata quæcunq; priuilegia præter iuris communis dispositionem, recipiendi Fratres alterius Religionis; ideo notandum quid volũt iura per hoc Io. Andr. in c. sanc. de Regular. in nouella, post recitatam Theologorum opinionem, concludit, quod iura permittunt transitum, non respectu melioris Religionis, seu maioris, vel respectu finis; vt quia fructiosior est, aut alio modo; sed solùm respectu arctioris vitæ. Vnde præsupposito, quòd Religio sit melior, & fructuosior; tamen si non viuitur ibi strictius, non videtur licitus transitus, secundum iura. Idem Panor. in d. cap. sanè. & probat per c. licèt de Reg. Ideò est sciendum, quòd de transitu Mendicantium ad Ordines monachales, hæc volunt iura, per const. Mart. V. quæ ponitur in extrauag. de Regul. & incipit, Ambitiosè, vt nullus Frater de Ordine Mendicantium

De transitu Mendicãt. ad Ordines Monachales secundum Iura.

possit

A *posit transire ad aliquem Ordinem monachalem (excepto Ordine Carthusiensium) nisi de licentia Papæ, quæ mentionem faciat de Const. Martin. aliàs ille esset excommunicatus; & Apostata, & similiter eũ recipiẽtes. Quòd si Religiosi Mendicantes, etiam de licentia Papæ transeant ad Ordinem Monachorum, non poterunt habere vocem, vel locum in Capitulo, etiam si ab eis concedatur. Nec poterit habere Prioratum, nec aliquam administrationem, nec quæcunq; officia, etiam annua; nec tanquam Vicarij, vel Ministri, vel loca eorum tenentes, possunt quodcunq; regi-*
B *men animarum exercere, sicut habetur in Clem. vt Professores, de Reg.*

Circa hãc materiã, est etiã aduertendum. An, scilicet, professus aliquis Frater habens parentes in necessitate positos, posset Claustra exire, ad subueniendum eis: & licèt hinc inde sint opiniones, & S. Tho. in 2. 2. q. 101. art 4. & quolib. 3. art. 16. 30. art. 1. teneat partẽ negatiuã, cùm habeatur quasi mortuus mũdo, & viuat Deo, obligetur à iure impẽdẽda parentibus, & quòd teneatur; tamen, salua sui Prælati obedientia, & suæ Religionis status pium eis subsidium adhibere. Tamen Syluestr. in verbo
C *Relig. 6. §. 9. distinguit, aut pater, vel mater erant in necessitate, antequã filius ingrederetur Religionem; aut non. Primo casu concluditur, quòd filius teneretur exire Claustrum, cum limitatione tamen, si filius existens in Claustro, non poterit ei subuenire. Hãc etiam opinionem sequitur Nauar. in Sum. c. 14. num. 14. In secundo autem casu dicitur, non teneri, nec debere exire, & patri subuenire. & licet Caietan. in 22. vbi supra aliam afferat distinctionem, pro concordia opinionum; attamen ego tutiorem partem sectando, in similibus consulerem, recurrendum esse ad sum-*
D *mum Pontificem. Multoties enim est visum, litteras absolutorias esse datas à Papa, durante tamen necessitate parentum.*

3 An professus propter inopiã parentũ possit exire Religionẽ & quolib. 30. ar. 9.

Est itidem aduertendum, quòd bona acquisita in Apostasia, sunt Cameræ Apostolicæ per const. 4. Greg. XIII. vbi reuocat concessiones Pauli, & Pij 4. qui prius statuerunt esse Monasterij.

4 Bona acquisita in Apostasia cuius sunt.

Est etiam aduertendum, quòd nobis Capuccinis non licet recipere Fratres de obseruantia, etiam in alieno habitu, absq; licentia inscriptis suorum Superiorum vel licentia speciali Summi Pontificis, vt infrà, in
E *verbo, Recipere, dicetur.*

5 Capuccinis non licere recipere Fratres de obseruantia.

Item notandum quod Casinẽses ab Eugen. 4. habent priuilegium, per quod prohibetur, nè Monachi abstrahantur à sua Religione, nec spontè venientes recipiantur, etiam occasione arctioris vitæ, Ordinis, & Religionis, absq; consensu Capituli generalis, seu Præsidentis, & maioris partis Visitatorum dictæ Congregationis, sub pœna excommunicationis latæ sententiæ. Dicit tamen Nauar. Cons. 59. lib. 3 de Reg. quòd præfatum priuilegium non reuocatur per Conc. Trid. Sed reuocatum, vel limitatum

6 Priuilegiũ Casinẽsiũ.

Nauar.

certè

certè fuit per Innoc. 3. in c. licet, de Regul. per quod statuit, vt non obstante tali priuilegio, possit Regularis transire ad arctiorem vitam petita licentia, licèt non obtenta. & sic ibi Nauar. consulit, Carthusianos incurrisse in pœnam præfatam, ob receptionem cuiusdam Monachi Casinensis, licentia non petita ab eo.

7 Et notandum est illud, quod determinatum est à Nauar. in supposito consil. lib. 3. de Reg. vel Religiosum, vel Monachum transeuntem legitimè ad aliam Religionem, teneri tacitè, vel expressè profiteri illam, saltē quòad obseruantiam illorum, quæ seruari debent in illa, vltra substantialia vota; cum præsupponatur esse arctioris obseruantiæ, ad quàm professio prima non extenditur.

8 Item, nec posse secum quicquam asportare in eam Religionem, in quā transit, ex his, quæ habebat. Idem Nauar. determinat. lib. 3. consi. Niceno, de voto, & voti redēp. cons. 14. & fusius dicā, In verbo, Recipere.

EX PRIVILEGIIS SOCIETATIS IESV.

Poena qua recedētes à societate

CONCEDITVR Societati Iesu, vt si quis eorum, post omissa vota, secundum Constitutionem Societatis Iesus ab ea, ad seculum recesserit, etiam prætextu cuiusuis Indulti concessi, aut concedendi, absq; expressa sui Superioris licentia, ad id, ab eo specialiter obtenta, ipso facto sit excommunicatus & absolui nequeat, nisi à Romano Pōtifice, vel Superiore Societatis. Habetur in litteris à Pio Quinto editis pag. 94. & seq. Posteà Greg. 13. per suam Constitutionem (vt habetur pag. 233.) statuit, deficientes à Societate præfata post tria vota, & si simplicia, elapso biennio probationis omissa, tanquam veros Apostatas posse puniri, & excommunicationis latæ sententiæ & alijs Apostatarum pœnis, sedem Apostolicæ, vel generali Præposito Societatis reseruatis, subiacere.

Nō possūt ad aliū ordine transire.

Item cautum est, per Priuilegium Societatis Iesus, vt nemo post emissa vota, secundum Constitutiones eiusdem Societatis, siuè professus, siuè scolaris, siuè conductor sit ad alium Ordinem, præterquàm Carthusiens: nisi de expressa licentia ipsius Præpositi, aut Sedis Apostolicæ, transire possit. Paulus 3. in lit. Apost. pag. 33. Idem cauetur, ne quis faciat, sine expressa licentia sui Superioris, & latius confirmatur à Pio 4. in lit. Apost. per Pium V. editis, vt patet pag. 94. & sequenti; proposita pœna excommnnicationis, ipso facto incurrenda, Romano Pontifici, vel Superiori Societatis, reseruatæ, tàm in Religiosos, qui præfatos recipiunt, quàm in ipsos receptos recedentes, etiam protextu cuiusuis indult, concessi, aut concedendi, etiam quæsito colore ob frugem melioris vitæ, aut strictioris obser-

A obseruantiæ, quodque secus facta non teneant.

Statuitur item in iisdem litteris, quòd transeuntes ad Carthusienses, intra sex menses, ad alium verò Ordinem infra tempus, eis à suo Superiore præfigendum, dictos Ordines actualiter ingredi; & si in illis permanere nolint, aut non possint, absq; vlla mora, ad Societatem ingredi teneãtur, sub præfata excõmunicationis pœna, quam, tàm ipsi, quàm illos recipientes, vel eis auxilium, consiliũ, vel fauorem præstantes, ẽt incurrãt.

Concessit Pius V. viuæ vocis Oraculo, Societati Iesu, vt si quis ex ea Societate, in Carthusiensem Ordinem transire vellet, tres ei menses præ- B scriberent; intra quos, si non ingrederetur, aliter non admitteretur; vel nõ perseuerauerit, ad eandẽ Societatem redire teneretur; & non ei amplius liceret, respectu Carthusiæ, à Societate, sine Præpositi eius licentia, seu consensu recedere. Habetur in viuæ vocis Oraculo, f. 43. suam facultatẽ, per breue confirmauit, ac denuò concessit Greg. xiij. eamq; etiam quòad præterita valere decreuit perindè, ac si litteræ Apostolicæ super concessione Pij V. huiusmodi, tunc confectæ fuissent; ac eos, qui secus fecerint, in excommunicatione, & alias Apostatarum cẽsuras, & pœnas incurreret, C à quibus, non, nisi à Romano Pontifice, vel à Generali Societati Proposito, absolui possint, & præsentis gratiæ communicationem, omnibus alijs, etiam qui sua priuilegia cum Societate participant, vel participare poterunt, prohibuit pag. 242. Supradictæ concessiones referuntur in compẽd. ipsius Societatis Iesu in verbo Apostata.

Conditio taxada trã seuntibus ad alium ordinem.

EX PRIVILEGIIS FRATRVM S. HIERONYMI Hispaniarum.

D

INNOCENTIVS 8. Anno Domini 1492. Probibuit, ac Ordinauit, vt nullus Frater professus supradicti Ordinis S. Hieron. ad Min. Ordinem & aliam quemcumq;, etiam strictiorem, etiam Cartusiensium, etiam bona intentione ductus, prætextu quorumcunq; Priuilegiorũ, dictis Ordinibus concessorum, & quarũcunq; litterarũ Apostolicarũ, quascunq; clausulas, etiam derogatorias derogatoriarum in se continentium, E quibuscunq; dicti Ordinis Religiosis in posterũ concedendarum; nisi in litteris ipsis expressus consensus Prioris Generalis accesserit; & nisi de licẽtia dicti Generalis petita, & obtenta, se trasferre possit; alioquin, tàm recipientes, quâm recepti, excommunicationis sententiam, à qua, nisi à Romano Pontifice, vel Priore Generali Ordinis, cui super hoc plenam, & liberam facultatem concessit, (præterquàm in mortis articulo constituti absolui non possunt) eo ipso incurrant; Liceatq; Generali, & alijs Prioribus Ordinis, Fratres fugitiuos, & ad alios Ordines, etiam prætextu qua

Prohibitio transit' ad alios ordines.

rumcunq; facultatum Apostolicarum pro tempore transeuntes, si in translatione, Prioris Generalis consensus non interuenerit, ad dictum Ordinem, propria authoritate, reuocari; non obstantibus in contrarium quibuscunque. Refertur in Compend. eorum Priuileg. collecto à P. Garsia fol. 165. §. 5.

Et Greg. 13. ann. D. 1579. Priori generali pro tempore existenti, cōcessit, vt sibi liceat, Fratribus Ordinis, qui deuotionis, alijsue de causis ad alios Ordines arctiores transire, ac trasferre voluerint, trāseundi, & transferendi licentiam impartiri. Et quò ad promissa Priuilegia, de non trenseundo ad alium Ordinem, sine licentia Generalis petita, & obtēta, quatenus opus fuit, restituit, & reposuit, ac confirmauit, cum omnibus clausulis necessarijs. Refertur in prædicto Compend. ibid. fol. 166. §. 6.

BAPTIZARE.

1 Pro terris infideliū.

GREGORIVS nonus cōcessit Fratribus Minoribus in terris Saracenorum, & Paganorum proficiscentibus, pro zelo fidei Christianæ, vt possint illarum partium homines, per ministerium exhortationis suæ, ad vnitatem fidei Christianæ conuerti cupientes, recipere, & baptizare. B. fo. 20. Et ffo. 22. concess. 4.

2 Collector.

¶ IDEM Gregorius concessit iterum hoc idem latius, cum multis alijs attinentibus ad conuersionem infidelium. B. fol. 257. concess. 641.

¶ Aduerte quòd præfatæ concessiones videntur expirasse, & fuisse temporales.

Capi. gen.

¶ Notandum est etiā, quòd in Capitulo generali Meclinensi facta est sequens declaratio.

¶ ITEM fuit declaratum, quod Frater sacerdos, in extrema necessitate, possit paruulo dare sacramentum baptismatis, dummodo nō adsit alius sacerdos, etiam præsentia virorum secularium laicorum. Et quod in regula prohibetur, ne Fratres fiant compatres, &c. intelligendum est, quò ad eleuationem de fonte baptismatis, non quo ad baptizationem prędictam. Quia vt dictum est, in casu necessitatis, absente sacerdote seculari, vel alterius professionis, bene possunt Fratres nostri sacerdotes baptizare. fol. 228. tract. 3. Et ffo. 247. tracta. 2.

BENEDICERE ECCLESIASTICA.

¶ Distin-

A ¶ *Distinctio materiæ infrascriptæ.*

QVÒAD benedictionem rerum ecclesiasticarum, cõtinentur multa, & varia in Priuilegijs Fratrum. Collector.

¶ Et istorum, aliqua pertinent solùm ad Episcopos. Hæc autem continentur infra. §. 2. cum remissione ibi addita, & in §. 3. & 5. & 6. & 15. & 18.

¶ Aliam spectant ad Prælatos Fratrum. Ista verò habentur

B infra. §. 7. & 8. & 11. art. 12. & 13. 14.

¶ Reliqua cõcernunt omnes Fratres sacerdotes. Et ista reperiuntur infra. §. 1. & 4. & 14. prope medium.

GREGORIVS nonus concessit, quòd Fratres Minorum 1 Presbyteri, in terris infidelium existentes, possint vestes sacerdotales, Altaris Pallia, & Corporalia (cum necesse eis fuerit) benedicere, vbi Catholicorum Episcoporũ copia non habetur. B. ffo. 257. concess. 641. Pro terris infideliũ.

C HONORIVS quartus fecit quandam cõcessionem, quæ aliqualiter pertinet ad hanc materiam, quæ concessio 2 posita est supra in dictione Altare. §. 1. Vide illã, quia sequens concessio, quæ hic ponitur, facit mentionem de ipsa.

IOANNES 22. concessit Fratribus Carmelitis idẽ, quod 3 supra nobis fuerat concessum, & aliquantulum latius, dicens, quòd si locorũ Ordinarij à Fratribus humiliter requisiti, noluerint, seu recusauerint indebitè, Cœmiteria eorum

D benedicere, seu etiam cõsecrare, possint huiusmodi Cœmiteria per aliquem Antistitem, gratiam, & communionem sedis Apostolicæ habentem, quoties opus fuerit, facere benedici, ac etiam consecrari. B. fo. 89. Et ffo. 172. concess. 402. Ex Priuil. Carmelit. Episcopi. Cõsecrare

SIXTVS quartus concessit Fratribus Mino. Obser. sacerdotibus, vt possint benedicere paramẽta Altaris, & Missalia, ac indumenta; exceptis corporalibus duntaxat. O. fo. 61. Et ffo. 67. conc. 107. Et fffo. 96. concess. 322. 4 Ornamenta altaris.

E ¶ IDEM Sixtus concessit Fratribus Carmelitis, vt pro cõsecrationibus Altariũ, vel Ecclesiarum, & pro oleo sancto, ac 5 quolibet ecclesiastico sacramento, nullus, sub obtentu cuiuslibet consuetudinis, vel alio modo, quicquam audeat extorquere; sed hęc oĩa eis gratis Episcopi Diœcesani (vt tenent) liberè, & gratiose impendant. Alioquin liceat prędictis Fratribus, quoscunq; maluerint catholicos adire Antistites, gratiam, & cõionem Apostolicę sedis habentes; qui Apostolica Ex Priuil. Carmelit. Episcopi. Cõsecrare

freti auctoritate, eisdem Fratribus, quæpostulauerint impēdant. Et quòd si sedes Diœcesanorum Episcoporum fortè vacauerit, interim oīa Ecclesiastica sacramenta, à vicinis Episcopis liberè, & absque contradictione suscipere possint. Ita tamen, quòd ex hoc, in posterum proprijs Episcopis nullum præiudicium generetur. B. fo. 100. Et ffo. 183. conce. 454.

6 Vasa Ecclesiastica Consecrare. ¶ IDEM Sixtus concessit præfatis Fratribus, vt quando propriorum Episcoporum copiam non habuerint, & aliqui Episcopi, habentes gratiam, & communionem sedis Apostolicæ, de quibus plenam notitiam habeant, per eos transire cōtigerit, ab eis benedictionem vasorum, & vestium, & consecrationem Altarium, auctoritate sedis Apostolicæ recipere valeant. B. fo. 100. & ffo. 183. conce. 455.

7 Corporalia. INNOCENTIVS 8. concessit, quòd Generalis, & Prouinciales Fratrum Min. obser. possint benedicere corporalia. o. fo. 65. Et ffo. 69. concess. 157.

8 Pro augustinēsibus. ¶ IDEM Innocentius concessit Fratribus Augustiniensibus quarundam Cōgregationum Obser. quòd Vicarius Generalis illarum, & Visitatores, possint benedicere ornamenta Ecclesiastica, & etiam corporalia. b. fffo. 101. conce. 399.

Collector. ¶ Aduerte, quòd Iulius 2. communicauit toti Ordini similes Cōcessiones factas particularibus Congregationibus eorum. b. ffo. 265. prout latè habetur infra, in dictione, Communicatio priuilegiorum. §. 23.

9 Ex priuil. Augustin. EVGENIVS 4. concessit Fratribus Augustiniensibus, vt pro consecrationibus Ecclesiarum, seu Altarium, ac pro oleo sancto, & quolibet Ecclesiastico Sacramento, nullus ab eis, sub obtentu consuetudinis, vel alio modo, quicquam audeat extorquere; sed hæc omnia gratis eis Episcopi Diæcesani impendant. Alioquin liceat prædictis Fratribus quoscunque maluerint adire Antistites, gratiam, & cōmunionē Apostolicæ sedis habentes, qui freti auctoritate Papæ, dictis Fratribus præfata impendant. B. ffo. 247. conce. 605.

10 ¶ IDEM Eugenius concessit Fratribus Augustinieñ. vt quādo propriorum Episcoporum copiam non habuerint, si quos Episcopos Romanæ sedis, gratiam, & communionem habentes, de quibus plenam habeant notitiam, per loca dictorum Fratrum transire contigerit, ab eis benedictionem vasorum, & vestium, & consecrationem Altarium, auctoritate Apostolicæ sedis percipere valeant. B. ffo. 247. conce. 607.

Lv-

A IVLIVS Secundus concessit Ordini Minimorũ, vt Generalis illius, necnon, & Prouinciales, & eorũ Vicarij, possint, & valeant benedicere corporalia, & alia ornamenta ecclesiastica suorum locorum, & domorum, præter calices, & patenas. B. ffo. 8. conc. 26. 11 Pro oĩbus ornament. ecclesiæ.

¶ IDEM Iulius cõcessit præfatis Fratribus Minimis, quòd Generalis, & Visitatores, quos ipsi vigiles appellant, ac Prouinciales, & eorum Vices gerentes, possint omnes, & singulas eiusdem Ordinis Ecclesias, Cœmiteria, Capitula, & Oratoria, solenni benedictione benedicere. B. ffo. 8. conc. 29. 12 Pro ecclesijs, & cęmiterijs. B

¶ IDEM Iulius concessit præfatis Prælatis Ordinis Minimorum, vt possint reconciliare suas Ecclesias, sanguinis, siue seminis effusione, siue aliàs quomodocunq; pollutas, quoties opus fuerit; à qua tamen prius per aliquem catholicum Antistitem (vt moris est) benedicta. B. ffo. 8. conc. 30. 13 Recõcilia tio eccles.

¶ Circa prædicta vide sequentem Concessionem, quæ valde latior est, pręsertim in fine. Collector.

C LEO decimus concessit Generalibus, & Prouincialibus, ac Custodibus, necnon, & Guardianis Fratrum Mino. Obseru. pro tempore existentibus, vt omnia, & singula eiusdem Ordinis, & obseruantiæ Ecclesias, Cœmiteria: Capitula, & Oratoria vbicunq; existentia, tàm recepta, quàm recipienda, ac paramenta, & ornamenta, & alia quæcunq; ad diuinum cultum, & vsum Fratrum necessaria, in quibus chrisma non interuenit, pro eorundem Fratrum vsu tantùm, solẽni benedictione valeant benedicere. Et voluit, quòd hoc idẽ possint alij Fratres eiusdem Ordinis, qui ad hoc in Capitulis generalibus deputati fuerint. Ac, quod similiter possint recõciliare Ecclesias, &c. quæ quomodolibet sanguinis, vel seminis effusione pollutæ fuerint. Scilicet, hoc cũ aqua per prędictos Prælatos benedicta, præsertim in locis remotis, vbi Episcopum aquam benedicentem per duas dietas adire non potuerint. B. ffo. 116. concess. 55. ¶ Vide infra in fine. 14 Nota. Pro ecclesijs, & cæmiterijs, & oĩbus ornam. eccl. D Recõcilia tio eccles. 15

E ¶ IDEM Leo concessit Fratribus Minor. vt quilibet catholicus Episcopus possit consecrare Ecclesias eorum, & Altaria, & Cœmiteria, Calices, & ornamenta, & omnes alios actus episcopales exercere in locis, & personis Fratrum prædictorum Obseruantiæ Diœcesani loci, vel cuiusuis alterius licentia minimè requisita. O. ffo. 60. concess. 179. Episcopi. Consecra. Est contra Cõc. Trid. sess. 6. c. 5. de reform. Habetur ĩ Bul. ĩ cõst. c. 19. 13.

¶ IDEM Leo posteà in Concilio Lateranensi statuit, quòd 16 Episcopi.

Fratres nequeant ab alieno Episcopo cõsecrationem Ecclesiæ, vel Altaris, aut Cæmiterij benedictionem petere, seu in Ecclesijs per eos pro tempore edificandis, primum lapidem per alienum Episcopum poni facere posint, nisi vbi Ordinarius bis, aut ter (cum debita reuerentia, & instantia) requisitus, sine legitima causa id recusauerit. B. ffo. 26. conc. 69.

Episcopi. Cõsecrare. Edificare. Collector.

¶ Sciendum est, quòd in foro conscientiæ possunt Fratres (non obstante huiusmodi prohibitione, & restrictione Concilij Lateraň.) vti concessionibus supradictis; quia idem Leo postea concesit Oraculo viuæ vocis, quòd Fratres Min. Obseru. posint liberè vti omnibus eis concesis ante prefatum Concilium, vt ponitur infrà, in dictione Concilium. §. 6. & 7.

Collector. ¶ Vltra supradicta est sciendum, quòd circa huiusmodi materiam benedictionis rerum ecclesiasticarum, reperitur quodam Statutum generale factum in Capitulo Meclinensi, sub forma sequenti.

Capi. gen. ¶ Generale Capitulũ determinauit, & præcepit, quòd soli Prouinciales habeant benedicere corporalia. Et ijdem Prouinciales, Custodes, & Guardiani alia ornamenta, & nõ alij, & solùm pro Fratribus, Monialibus, & Tertiarijs, & nullo modo pro alijs extra ordinem. Sic.n. fuit concessum per Sũmum Pontificem. fo. 227. tract. 3. Et ffo. 246. tract. 2.

Collector. ¶ Circa suprascriptum Statutum generale oportet aduertere, quòd huiusmodi Statuto non obstante, videtur, quòd poterunt Guardiani benedicere corporalia, virtute concessionis nouæ Leonis decimi, quæ posita est supra. §. 12. Aliquibus tñ videtur oppositum, scilicet, quòd non posint sine commisione in Capitulis facta. Et hoc propter aliqua verba posita in conclusione supradicti Breuis. Et istud est tutius.

Collector. Resolutio. ¶ Conclusio, seu epilogatio Concesionum præinsertarum est, quòd omnes Prælati Ordinis, pro eorum subditis duntaxat, possunt benedicere Ecclesias, & Cæmiteria, omniaque paramenta, & ornamenta, in quibus chrisma non interuenit. Ac Ecclesias pollutas reconciliare, aqua per ipsos benedicta, si præsentia Episcopi, qui illam benedicat, distet vltra duas dietas.

ANNO

A

ANNOTATIO CORDVBAE.

QVÒAD §.3. *vbi ponitur Concessio Ioan. 22. facta Carmelitis, notandum quòd Bonifac 9. fff. 119. idem concessit Ordini Prædicatorum, quòdq; Fratres ipsius Ordinis vbilibet cõstituti possint ipsi benedicere candelas, aquam, salem, palmas, & omnia ornamenta in ipsorum Ecclesijs, seruatis solemnitatibus consuetis.*

B

CAPVCCINI ANNOTATIO.

CIRCA *lotiones Corporalium, vide infrà, in verbo Corporalia. Circa id quod dicitur supra in §. 2. 11. & 14. & à Collectore hic in fine, de benedictione Corporalium. Est sciendũ, quòd facultatem benedicendi Corporalia, & alia paramenta, etiam ad vsum aliorum ab Ordine nostro habet tantum Generalis, & Prouincialis, per Priuilegij Eremitarum S. Augustini communicationem. Fuit* C *enim à Iulio 2. eis ista facultas concessa, absq; restrictione illa posita à Leone supra §. 14. videlicet, pro vsu Fratrum tantũ, sed simpliciter ait.* In §. 1. In §.7.11. 14. Corporal. benedictio ad quem spectat. Ann. 1508 Corporal. benedictio habetur in fine huius Comp.

Dedimus tibi propterea (loquens Generali Augustiniano Fratri Egidio) potestatem sacrandi, benedicendiq; Corporalia, vestes, & ea, quæ sacris vsibus necessaria sunt. Quoquidem munere, tàm te, quàm qui pro tempore erunt, aut Generalis, aut Vicarius fungi posse decernimus. Sed ad vsum eiusdem Ordinis tantum, vltra supradictos Prælatos videntur D *etiam habere Guardiani, secundum Concessionem nobis factam à Leone 10. vt supra. An autem per hoc requiratur licentia Capituli Generalis? iam ipse Collector ad partem affirmatiuam inclinare videtur, ob assignatam per eum rationem, & ita etiam tenet Passarellus vbi supra. fol. 127. nu. 19.* Hæc concessio adducitur à Passarello ĩ collectio. priu. f. 48.

Et Pius V. anno 1566. Concessit Ordini S. Hieron. Hispaniæ, vt Priores existentes Monasteriorum Ordinis, non solùm vestes, & alia quæcũque ornamenta ecclesiastica ad cultum diuinum pertinentia (vt eis con- E *cesserat prius Innoc. 8. ann. 1492.) sed etiam Corporalia, & alia omnia suorum Monasteriorum in quibus chrismatis vnctio non interuenit, licitè, & liberè possint benedicere: vt refertur in Compendio Priuileg. eorum collect. per P. Garsiam anno 1591. fol. 37.* Ord. Sãcti Hieron.

Et Congreg. S. Iustinæ Innoc. 8. ann. 1487. vt refertur in lib. eorum Priuileg. fol. 132. concessit Prioribus Ord. & Vicarijs in absentia Prioris, & cuilibet habenti principale regimen cuiuscunq; Monasterij posse benedicere Corporalia, vestimenta, cæteraq; ornamẽta Ecclesiastica ad Congr. S. Iustinæ.

cultum diuinum pertinentia, tàm sui Monasterij, quàm etiam vndecunque sint, & sic per participationem possunt, & alij participantes. vt refertur in præfato Compendio S. Hieron. in eodem fol. 37. §. 1.

In §. 12. Est sciendum, quòd solemnis benedictio est illa, quæ fit cum illa solemnitate, Adiutorium nostrum; Et sit nomen Domini benedictum, &c. quæ licèt de ordinario iure spectet ad Episcopos; Prælatis tamen nostris ex priuilegio concessum est. Facit Cap. Abbates, de priuileg. in 6. & per communionem priuilegiorum possunt Prælati aquam benedicere, si præsentia Episcopi, qui illā benedicat, distet vltra duas dietas. Formā huius benedictionis, et reconciliationis, vide alibi in Sacerdotali, vel Pōtificali.

Bñdictio solemnis q̃ dicatur.

In §. 15. Nota quòd hæc concessio est contra Conc. Trid. sess. 6. c. 5. de Refor. vbi dicit, nulli Episcopo liceat pontificalia in alterius Diœcesi exercere, nisi de Ordinarij loci expressa licentia.

Concessio cont. Cōc.

In §. 13. & 14. Circa id quod dicitur de Reconciliatione, & lot. est not. quòd Ecclesia sex modis pro polluta haberi dicitur. quos refert Nauarr. in Manual. cap. 26. nume. 256.

Ecclesia dicitur polluta sex modis.

Primus Casus est, quando in ea sanguis humanus effunditur, aut causa naturalis eius effusionis, aut mortis datur, dicitur infra, quia secus si extra ea, etiam desuper in tecto, vel subter eam in specu. Dicitur Ecclesia, generaliter ad comprehendendam tàm non dum consecratam, quàm consecratam: quamuis quoàd reconciliationem sit magna differentia, quia Reconciliatio consecratæ debet fieri ab Episcopo, & cum aqua benedicta ab ipso, vel ab alio Episcopo; Non consecratæ verò, potest fieri à solo Presbytero, & cum aqua à se ipso benedicta. Sed ratione Priuilegiorum nostrorum aliter potest obseruari à nobis, vt ait hic Collector. Dicitur effunditur, ad significandum quòd non sufficit aliquarum guttarum sanguinis emissio, quia iura requirunt effusionem, quæ largitatem denotat. Dixi sanguinis, quia non sufficit percussio, quæ non sit mortifera, sine eius effusione quamuis sit eiusmodi, vt carnes contundat, aut ossa frangat. Dicitur humanus, quia nulla effusio cæterorum animaliū ad id sufficit. Dicitur iniuriosè, quia non sufficit naturalis effusio per nares, aut per os, aut quæ casu fit, lapsu vel offendiculo, aut ictu lapidis, aut tegulæ per se decidentis, neque factam ob iustam defensionem: nec effusio facta per furiosum, aut stultum, aut per puerum iudicio carente. Dicitur, aut datur causa, quia sufficit, vt vulnus infligatur intra eam, quamuis percussus, antequam sanguis in illam effundatur, egrediatur, & quamuis recipiatur ille in aliquo vase ne in eam decidat. Nec contra sufficit, quod sanguis in illam effundatur, si vulnus extra inflictum est. Dicitur naturalis, quia nō sufficit, vt feratur sententia condemnatoria etiam intra illam, si per eius executionem, effusio extra illam facta est. Dicitur

mortis

A *mortis, quia satis est ad id suffocari, aut aliâs, intra illam hominem, sine sanguinis effusione, interficere. Sufficit etiam mors, & effusio sanguinis, ob fidem Catholicam occisi, vel vulnerati. Non tamen sufficit interficere, aut percutere aliquo telo, vel tormento misso ab Ecclesia in existentem extra eam, quamuis sufficiat mors, vel effusio facta in Ecclesia per tormentum foris emissum.*

Secundus Casus est, quando in Ecclesia semen humanum voluntariè effunditur. Dicitur humanum, quia satis est, vt sit cuiuslibet hominis,
B *siue feminæ, viri, clerici, laici, fidelis, siue infidelis; & quod effundatur iuxta, contra, aut extra cursum naturalem, imo etiam per copulam coniugalem. Dicitur, voluntariè, quia non sufficit quæ dormiendo fit, licet, Angelus hoc non teneat, in verb. consecr. Eccles. §. 9. cui respondit Nauar.*

Tertius Casus est, quando in ea aliquis excommunicatus sepellitur.

Quartus est, quando in illa aliquis infidelis sepellitur. Quamquam in in hoc casu non solum recōcilianda est Ecclesia, sed etiam parietes illius
C *abradendi, licet in præcedenti, reconciliatio sufficiat.*

Quintus est, quando Ecclesia, per Episcopum publicum excommunicatum, consecratur, aut benedicitur.

Sextus quando omnes parietes renouantur, scilicet, quādo omnes, aut maior pars eorum simul deijciuntur, quod raro fit.

Et est notādum, quòd quoties aliqua Ecclesia polluitur, etiam Cæmeterium illi contiguum est pollutum, non autem illud quod non est contiguū, licet ècontrario, polluto Cæmeterio, Ecclesia contigua non polluatur.

D *Est etiam notādum, quòd nulla pollutio supradictarum, quæ fuerit occulta impedit celebrationem in Ecclesia. Hæc omnia refert Nauar. loco citato. & ità ex ex his sciemus quando Ecclesia erit recoacilianda. Sed quomodo sit reconcilianda, habebitur ex his, quæ hic ait Collector.*

B O N A.

¶ *Distinctio Materiæ bonorum attinentium ad Fratres, & Moniales.*

E RESPECTV bonorum temporaliū, reperiuntur nonnulla in Priuilegijs Fratrum Minor. & aliorū Mendicantium; quorum aliqua tangunt bona, quorum possessionem, vel vsum obtinent ijdem Fratres. Et hæc habentur infra. §. 1. & 5. & 7. & 8. Et infra in dictione Vendere, & in dictione Commutare.

¶ Alia verò concernunt bona acquirenda per viam eleemosinæ.

ſinæ. Et de hoc continentur multa infrà in dictione eleemoſinas, ac nonnulla in dictione, Canonica portio, & in hac dictione Bona. §. 2. & 4. 12. & 13.

¶ Reliqua autem ſpectant ad bona Monialium. Et hæc habentur etiam infra. §. 7. & 8. & 11. Necnon ſupra in dictione, Alienatio. §. 4. & 5.

¶ Et tã quò ad Fratres, quàm quò ad Moniales, vide infra in dictionibus, Decimæ. Exemptio, Hęreditas, Legata.

1 Epiſcopi. Exempti. ALEXANDER quartus ſtatuit, & præcepit, vt quandocunq; aliqui Fratres Ordinis Min. fuerint promoti ad epiſcopalem, vel alias ſuperiores, vel inferiores dignitates, teneantur huiuſmodi Fratres ſic promoti, libros, & alia, quæ ipſos (promotionis ſuæ tempore) habuiſſe, ſeu habere conſtiterit, reſignare Generali, ſeu Prouincialibus Miniſtris, ſemota qualibet dilatione. B. fo. 24. Et ffo. 24. conceſſ. 12.

2 Eleemoſinas. ¶ IDEM Alexander conceſsit, quòd de male acquiſitis, & incertis relictis, poſsint Fratres Minor. recipere quęcunque eis data fuerint. Ac, quòd de illis, quæ eorundem Fratrum diſpoſitioni relinquuntur, liberè valeant ordinare, & diſponere. B. ffo. 26. conceſſ. 16.

3 Reſtitutio Eleemoſinas. ¶ IDEM Alexander conceſsit vniuerſis exequutoribus teſtamentorum, vt de malè ablatis, & illicitè acquiſitis, quæ teſtatores neſcientes, quibus talium reſtitutio fieri debeat, necnon de ijs, quæ ijdem teſtatores indiſtinctè, non expreſſis perſonis, vel locis, eorundem teſtamentorum exequutoribus arbitrio, in pios vſus eroganda commiſerunt, poſsint indigentijs Fratrum Min. prouidere, non obſtante contradictione Prælatorum eccleſiaſticorum, & aliquorum aliorum. B. fol. 25. Et ffo. 28. conceſſ. 21.

4 Nouitij. Reſtitutio CLEMENS quartus conceſsit, vt quum aliqui aſſumentium habitum Fratrum Mino. fuerint obligati ad reſtitutionem aliquorum bonorum diuerſis perſonis, quæ ſciri, & inueniri non poſſunt, Miniſtri, & Cuſtodes, & eorum Vicarij, eorumq; ſinguli, in locis ſibi commiſsis, poſsint bona huiuſmodi in pios vſus conuertere, prout ſecundum Deum viderint expedire. B. fo. 58. Et ffo. 141. conceſſ. 334.

5 Edificare Eccleſiæ, ¶ IDEM Clemens conceſsit Fratribus Min. vt cùm de Prioribus locis ſuis ad alia loca tranſierunt, poſsint tam omnem edificiorum materiam locorũ, quæ dimittunt (dedicatis Eccleſijs duntaxat exceptis) quàm libros, calices, & paramenta

A ta,secum ad alia loca transferre; ac ædificia ipsa cum solo,& alijs ad eadem loca pertinentijs (præter Ecclesias) per personas,ad hoc à sede Apostolica deputatas,vendere, psorumque precium in aliorum locorū,ad quæ dicti Fratres se transferunt,ædificationem,seu aliàs in eorum vtilitatem conuertere,secundum quod eis melius videbitur expedire. B.fo.58. ffo.142.conce.340. — & Monasteria. Vendere.

6 Concilium Constantiense statuit, qualiter Generalis Fratrum Mi.se debeat habere erga bona Conuentuum, quos re- B formare contigerit,prout ponitur in dictione, Generalis Minister.§.3.

7 SIXTVS 4.statuit,vt cum contigerit Monasteria Monialium sanctæ Claræ Monialibus destitui, adeò, vt de illorum reformatione spes nulla supersit,illa,quę sic destituta existunt, & destitui contigerit in futurum,cum eorum bonis omnibus, perpetuis vsibus Fratrum domus dicti Ordinis (eisdē C destitutis Monasterijs propinquioribus, sub quorum cura erant) applicentur.Ità vt Fratres ipsi possint de illis,& eorūdem Monasteriorum structuris,& ędificijs,pro eorum vtilitate disponere,prouiso tamen,quòd illorum Ecclesiæ, & Oratoria ad profanos vsus non redigantur; sed in illis quandoq; diuina celebrentur officia.B.fo.60. Et ffo.144.conce.349. — Ecclesiæ ac Monasteria monialium.

¶Hoc idem habetur quasi ad litteram in Mari magno Carmelitarum.ffo.182.conce. 443. Et in Mari magno Prædicatorum.ffo.241.Conce.582. Et in Mari magno Augustiniensium. D ffo.250.conce. 633. — Collector.

8 ALEXANDER 6.fecit quandam concessionem circa aplicationem bonorum Conuentuum claustralium Monasterijs sanctæ Claræ.committens illam Archiepiscopo Toletano. Sed quia illa concessio fuit specialis pro Regnis Hispaniarum,& expirauit per mortē illius Archiepiscopi, quò ad futura,non specificatur hic amplius; habetur tamen. ffo. E 258.conce.643. — Pro monasterijs S. Cla.

9 ¶IDEM Alexander confirmauit litteras prædecessorum suorum, qui proprietatem bonorum collatorum Fratribus Minoribus, vel eorum Ordini: in ius, & proprietatem Romanæ Ecclesiæ receperunt.B.fff.75.conce.225. — Paupertas

¶Hæc concessio non nihil videtur conferre pro confirmatione Decretalis,Exijt qui seminat,& contra Extrauagantes Ioannis 22. aduersantis verè paupertati Fratrum Minorum, — Collector.

&

Collector. & Apostolorum, & Christi.

¶ Sciendum est circa prædicta, quod in actis Capituli generalis Meclinensis reperitur sequens clausula.

Capitulū generale. ¶ Capitulum generale declarauit, quòd Papa Ioannes 22. reuocauit ante mortem suam, quidquid dixerat, seu fecerat contrarium Ecclesiæ, & determinationi Romanorum Pontificum. Quare Constitutiones, quas fecerat cōtra nostras declarationes, scilicet, Nicolai 3. & Clementis 5. nullius sunt roboris, vel momenti. fo. 227. tracta. 3. Et ffo. 246. tract. 2.

10 ¶ IDEM Iulius præcepit omnibus Christi fidelibus, vt nemo ipsorum, bona Ordinis sancti Augustini occupare, vel damnificare audeat. Quod tàm de attinētibus ad personas Fratrum, quàm de pertinentibus ad loca, seu conuentus, & possessiones eorundem intelligi voluit. Et quòd si contrariū facientes, admoniti à Fratribus prædicti Ordinis non restituerint omnis integrè, aut vexare destiterint infra tridui spacium, excommunicationis sententiam incurrant, à qua nō nisi per Summum Pontificem absolui posint. B. fffo. 76. conce. 227.

Pro augustinēsibus. Excommunicatio.

11 LEO 10. fecit duas concesiones circa modum, quo alienari possunt bona Monasteriorum sanctę Claræ, aut Tertij Ordinis, prout habetur suprà, in dictione, Alienatio rerum Ecclesiæ. §. 4. & 5.

Pro monialibus.

12 ¶ IDEM Leo statuit, quòd bona immobilia Conuentuum Fratrum Conuentualium, per Generalem, & Prouinciales ministros reformandorum, in euentum, quòd huiusmodi Conuētuales non obseruauerint Bullam concordiæ, in Capitulo generalisimo nuper factam, pro vna quarta Ecclesiæ Cathedrali, seu Diœcesi, in qua dicti Conuentus siti fuerint, pro duabus verò in expeditionem Cruciatæ contra infideles, pro reliqua autem quarta partibus in reparationem dictorum Conuentuum, ipso facto, quòd ad obedientiam dictorum Ministrorum reducti fuerint, per eos applicentur. B. fff. 39. concesione. 127.

13 ¶ IDEM Leo concesit, vt quandocunq; acciderit, quòd Fratres Ordinis Mi. extra obedientiam euagantes obseruātiæ, fuerint capti, aut spōtè redierint ad Ordinem, qui aliqua bona habuerint, quæ tempore apostasiæ diuersis vijs acquisierint, posint Prælati Ordinis, & alij Fratres, quibus ipsi commiserint, accipere talia bona, & ea exigere à quibuscūq; personis ea detinentibus, & illis vti, si talis sint, quorum vsum liceat

Pro bonis Apostatarum.

A ceat Fratribus habere, vel si huiusmodi nõ sint, quibus in propria specie Fratribus vti liceat; vt sunt pecuniæ, vestes seculares, & similia, quòd fiat de talibus rebus, sicut fieri mandatur in declarationibus suæ Regulæ, de similibus, quando sibi ab aliquibus dantur, vel in testamentis legantur. Et concessit, quòd si oportuerit huiusmodi bona in iudicio petere, possit hoc facere Procurator, vel Sindicus Ordini Deputatus, auctoritate sedis Apostolicæ, vel alius amicus spiritualis Fratrum, qui ab aliquo Prælato Ordinis ad hoc fuerit nomina-
B tus. B. fffo. 62. conce. 203.

¶ Aduertendum, quòd super bona aliorum Fratrum Minorum, qui nunquàm fuerunt de obseruantia, non habetur aliqua concessio, virtute cuius possint recipi pecuniæ, vel alia bona, quæ tales Fratres habent, & deferunt, quando volunt reformari inter Obseruantes. Et ideò talia nequeunt recipi, nisi habeatur licentia Apostolica, vel Prælatorum, quorum
C erant subditi anteà. Collector.

ANNOTATIO CORDVBAE.

QVÒAD §. 4. notandum, quòd illud priuileg. Clem. 4. de quò ibi agitur, in mari magno Carmelitarum (vt etiam refertur fff. 134.) extenditur & conceditur etiam Prioribus conuentuum ipsorum, & per communicationem priuil. vt conceditur similiter Guardi. min.

D *Quòad §. 10. vbi ponitur concessio Iulij 2. fff. 7. notandum quòd idem concessit Leo 11. fff. 122.*

CAPVCCINI ANNOTATIO.

HOC Fuit reuocatum à Greg. XIII. per Const. 44. vbi ait, bona acquisita in Apostasia ab Apostatis, esse Cameræ Apostolicæ, vt dixi supra in verbo Apostata. In §. 13.
E

CANONICA PORTIO.

INNOCENTIVS 4. concessit, quòd de his, quæ in ornamentis, aut pro eis, vel pro fabricis, seu luminaribus, vel anniuersarijs. 7. 20. 30. alijsq; ad perpetuũ diuinum cultum Fratribus Min. in testamentis legantur, 1 Legata.

gantur, nullam canonicam portionem soluere teneantur, dummodo in fraudem Episcoporum, & Presbyterorum Parrochialium non fiat. b. f. 21.

2 Legata. ALEXANDER 4. concessit idem, quod Innocentius 4. præfatus concesserat; addens, quod nec etiam de pictantijs ad sustentationem Fratrum, aut de indumentis eisdem legatis, teneantur dare aliquam portionem. Et decreuit irritas esse, & inanes, quascunq; Censuras, contra Fratres, seu contra benefactores huiusmodi, vel hæredes, aut exequutores illorum, promulgatas. b. fo. 24.

3 CLEMENS 4. concessit omnia, quæ supradicti duo Pontifices antecessores sui concesserant; addens aliqua alia in Mari magno sub verbis sequentibus. Concedimus vobis, vt de hijs, quæ in ornamentis, aut pro eis, aut libris, fabrica, luminaribus, anniuersario. 7. 20. 30. aut alijs ad perpetuum

Legata. diuinum cultum, seu pro pictantijs, aut victu ad sustentationem vestram, vel indumentis; nec non pro annuis censibus redimendis, ad quorum solutionem aliquæ domus vestri Ordinis obligatæ noscuntur; & de domibus, prædijs, hortis, alijsq; locis, vobis secundum instituta vestri Ordinis oportunis, aut de hijs, quæ pro huiusmodi domibus, prædijs, locis, & hortis emendis vobis legantur (dummodo præmissa non conuertantur in vsus alios, sed in illos duntaxat, pro quibus relinquuntur; aut alios etiam qui in hac concessione, vel indulgentia continentur) nulli canonicam portionem aliquam teneamini exhibere. Et nequi à vobis, vel vltimarum exequutoribus voluntatũ, seu decedentium hæredibus de præmissis aliquid exigere, vel extorquere præsumant, districtius inhibemus. B. fo. 58. Et ffo. 142. conce. 339.

4 Ex iure cõmuni. BONIFACIVS 8. & Clemens 5. circa canonicam portionem fecerunt sequentem constitutionem. Verum ne Parrochiales Ecclesiæ, & ipsarum Curati, siue Rectores, qui ministrare habent Ecclesiastica sacramenta, quibus noscitur de iure competere, seu proponere verbum Dei, & confessiones audire fidelium, debitis, & necessarijs beneficijs defraudentur, cum operarijs mercedis exhibitio debeatur, auctoritate apostolica statuimus, & ordinamus, vt Prædicatorum, & Minorũ Ordinem Fratres de obuentionibus omnibus, tam funeralibus, quàm quibuscunq; & quomodocunque relictis, distinctè, vel indistinctè, ad quoscunq; certos, vel determinatos vsus, de quibus

A quibus etiam quarta, siue canonica portio dari, siue exigi nō consueuit; vel non debet de iure, necnon de datis, vel qualitercunq; donatis in morte, seu mortis articulo, in infirmitate donantis, vel dantis, de qua decesserit, quomodocunq; directè, vel indirectè Fratribus ipsis, vel alijs pro eisdem, quartã partem, quam, auctoritate Apostolica, taxamus, & etiam limitamus, Parrochialibus Sacerdotibus, & Ecclesiarum Rectoribus, seu Curatis largiri integrè teneantur; facturi, & curaturi, quòd nec aliqui, nec aliquis, à quibus quarta huiusmodi minimè deberetur, ad ipsorum Fratrum vtilitatem, vel commodum huiusmodi sint relicta; aut in eos taliter data, vel donata procedant, seu quòd in morte, vel ab infirmis huiusmodi dandum, vel donandum Fratribus ipsis existeret, in orundem dantium, vel donantiũ sanitate sibi dari, vel donari procurent. In quibus per ipsos vitandis, eorum intendimus conscientias onerare; vt si (quod absit) per Fratres ipsos, dolo, vel fraude quicquam in hac parte agi fortasse contigerit, præter, id quod eos propterea dictis Sacerdotibus, Rectoribus, & Curatis teneri volumus, etiam districta ratio in extremi iudicij examine requiratur ab eis. Vltra portionem autem huiusmodi nihil valeant Parrochiales Rectores, Curati, & Prælati exigere supradicti, nec illis dicti Fratres amplius impendere sint astricti; nec ad id quoq; possint aliqualiter coerceri. Nos enim, vt in cunctis æqualiter, & pacificè, fauente domino, procedatur, vniuersa priuilegia, gratias, ac Indulgentias, verbo, seu scripto, sub quacunq; forma verborum à nobis vel prædecessoribus nostris Romanis Pontificibus, cuicunq; Ordinum prædictorum concessis; necnon consuetudines, conuentiones, statuta, & pacta, inquantum sunt præmissis, vel alicui præmissorum cōtraria, ea penitus reuocamus, vacuamus, cassamus, & irritamus: quin imò cassa, vel vacua, & irrita nunciamus, & decernimus nullius prorsus existere firmitatis. Habetur in Clementina dudum. §. Verum, de sepulturis. Sed Nicolaus 5. reuocauit etiam, prout statim sequitur. Quarta.

A, B, C, D, E (marginal section letters)

NICOLAVS 5. concesßit Fratribus Carmelitanis, vt de illis, quæ eis, pro fabrica Ecclesiarum, & Conuentuum suorum, Ecclesiasticis ornamētis, luminaribus, anniuersarijs, septimo, vigesimo, trigesimo, & alijs diuinis cultibus, pictantijs, indumentis, calciamentis, emendis, celebrandis, & habendis in eisdem; necnon annuis censibus redimendis, ad quorũ solu- 5 Ex priuilegijs Carmelitarũ.

solutionem aliquæ domus, prædiaq; cum hortis, & alijs locis Ordinis eiusdem obligatæ noscũtur, per Christi fideles eleemosina pietatis intuitu, siue in funeralibus oblationibus, sepulturi,s, vltimis voluntatibus, legatis, aut aliâs quoquo modo, etiam absolutè largiantur, nulli canonicam portionẽ aliquam teneãtur exhibere, aut ad id valeant coarctari. Et neque ab eis, vel vltimarum voluntatum executoribus, seu decedentium hæredibus, de præmissis bonis aliquid extorquere, vel exigere præsumant, districtè inhibuit. Non obstante Constitutione, in Concilio Vinensi edita, quæ incipit, Dudũ, & alijs Constitutionibus, &c. B. fo. 86. & ffo. 169. conce. 395.

Nota.

Collector. ¶ Ista est melior, & copiosior Concessio, quàm sit in omnibus alijs Priuilegijs Fratrum Mendicantium in materia ista. Nam dicit, quòd non solùm non teneantur Fratres soluere quartam, vel canonicam portionem, de omnibus, in alijs concessionibus contentis; sed nec etiam de funeralibus oblationibus; nec de his, quæ eis absolutè quomodocunq; legantur, vel largiuntur; non obstante Clementina, Dudum. de sepulturis, & alijs quibuscunq; in contrarium facientibus, & cũ decreto irritante, quod ponitur in fine Bullæ.

6 SIXTVS 4. declarauit, quòd canonica portio, seu iustitia Ecclesiarum Parrochialium habet locum duntaxat eo casu, quo apud loca Fratrum Mi. corpora defunctorum sepeliũtur. Sed si non apud eos, sed apud alios, etiam Mendicantium Ordinum professores, corpora ipsa contigerit sepeliri: tunc ex ijs, quæ ad Fratres prædictos, apud quos talia corpora non sepeliuntur, de bonis defunctorum quomodolibet obuenient, quouis particulari, vel vniuersali titulo, directè, vel per obliquum, nullam canonicam portionem dare teneantur. Nec similiter aliqua portio debeatur de ijs, quæ ad certos vsus, & determinatos, eisdem Fratribus, vel eorum domibus, in genere, vel in specie, etiã de bonis eorum, quorum cadauera apud eos contigerit sepeliri. Nec etiam in casibus, in quibus per litteras prædicti Clementis, & aliorum prædecessorum specialia priuilegia, Fratres ipsi ab huiusmodi solutione quartæ sunt exempti. Nec aliquo casu de candelis, quæ ad manus Fratribus dantur, quarta aliqua quomodolibet detrahatur. In reliquis vero casibus, quàm in præmissis, in quibus quarta huiusmodi soluenda veniret, voluit, vt conuentiones (si quæ sunt inter Fratres prædictos, & locorum Ordinarios, ac Ecclesiarum

Quãdo habeat locũ iustitia Ecclesiarum.

Quarta. Conuẽtiones.

Recto-

A Rectores initæ) laudabiles,& honestæ imposterum obseruentur. Et insuper addit, quòd si fortè per ipsum Sixtum, vel Sedē Apostolicam, de piè legatis,& dispositis,& relictis in genere, vel in specie, decima, vel alia portio, seu quota, alteri piæ, vel non piæ causæ, ex quauis causa hactenus concessa foret, aut imposterum concedi,& solui, aut dari,& mandari contigeret, Fratres prædictos,& illorum domos, ac eis legata, & relicta, aut aliàs in eorum fauorem disposita, in Concessione, & mandatis huiusmodi, decreuit,& voluit non includi; nisi de ipsis, B & præsenti decreto, ac voluntate (non per generales clausulas, quæ etiam specialem mētionem importare videretur, sed vera, & specifica mentio fiat in eisdem. B. fo. 60. Et ffo. 143. conce. 346. Decimæ. Legata.

¶ IDEM Sixtus in Mari magno Fratrum Ordinis Prædicatorum confirmauit Cōcessionem Gregorij 11. qui exemit eosdem Fratres à Canonica portione quasi totaliter; quia solùm de funeralibus non exemit illos explicitè, benè tamen implicitè. B. ffo. 238. conce. 566. 7 Ex priuil. Fr. Prædi.

C ¶ IDEM Sixtus in præfato Mari magno Prædicatorum cōcessit, quòd non solum de ijs, quæ pro ornamentis legantur, & alijs (vt suprà dictum est) non teneantur soluere aliquam portionem Canonicam, sed nec etiam de illis, quæ absolutè legantur in testamentis, vel aliàs, pro Fratrum necessitatibus conferuntur. B. ffo. 238. conce. 566. 8 Legata. Nota.

D ¶ Aduerte, quòd hæc Cōcessio est valdè notabilis, quia omnes aliæ Concessiones de hac materia loquentes dicebant solùm de ijs, quæ ad certos vsus (vt pro fabrica &c.) legabant; sed in hac Cōcessione datur exemptio, tàm ab ijs, quæ ad certos vsus, quàm ab alijs, quæ absolutè, sine specificatione legare contigerit. Collector.

¶ IDEM Sixtus in Mari magno Carmelitarum inseruit, & confirmauit suprascriptam Bullam Nicolai 5. in qua latissi- E mè,& copiosissimè exemit illos à solutione cuiuscunq; Canonicæ portionis. B. fo. 98. Et ffo. 181. conce. 436. 9 Ex Priuil. Carmelit.

ALEXANDER 6. omnia Priuilegia concessa Ordinibus Mendicantium, concessit Fratribus Mi. Regularis Obser. ac si eis specialiter essent concessa, etiam quæ ad exemptionem à solutione quartæ, locorū Ordinarijs, & Parochialium Ecclesiarum Rectoribus debitæ, à qua eos pro potiori cautela exemit. B. fo. 76. Et ffo. 159. conce. 378. 10 Quarta.

11 Pro Fratribus Minimis. Legata. Quarta.

IVLIVS 2.concesſit Fratribus Ord. Minim. vt de hortis & virgultis,& alijs quibuſcũq; bonis eiuſdem Ordinis, Domibus,& earum Eccleſijs huiuſmodi pro tempore relictis,& legatis,ac ſuper luminaribus,& alijs rebus diuino cultui pro tempore dedicatis,decimas, aut oblationes aliquas (etiã et noualibus) aut quartã ex funeralibus ſoluere minimè teneãtur,nec ad id à quoq̃, cuiuſuis dignitatis, aut nobilitatis exiſtat,valeant quomodolibet coarctari. B.fffo.11 in conce.38.

12 Quarta.

¶ IDEM Iulius cõicauit Fratribus Mi. obſeruantiæ omnia Priuilegia aliorum Ordinum Mendicantium, illaq; de nouo conceſsit,& exemit eos expreſsè à ſolutione quartæ, &c. B. fffo.12.conce.49.

13 Quarta.

LEO 10.Motu proprio,& certa ſciẽtia, litteras prædictas Iulij 2.& in eis contenta quæcunq; approbauit, innouauit,& confirmauit, ac plenum firmitatis robur obtinere decreuit,& potiori pro cautela,præmiſſa omnia de nouo conceſſit,& indulſit,ſuper quibus dedit Conſeruatores, apponendo magnas non obſtantias.B.fffo.17.con.57.

Collector. Reſolutio

¶ Quòad materiã Canonicæ portionis reſolutio eſt, q̃ Fratres nõ tenẽtur aliquid dare de quibuſlibet rebus eis oblatis vel relictis;niſi inter eos,& clericos aliqua pacta, vel cõuẽtiones fuerint factę,q̃ ſeruãdę sũt,ſi ſcriptę,& autẽticę habeãtur.

Collector. Quarta.

¶ Vltra omnia ſupradicta eſt ſciendum;ſuper huiuſmodi materia quartæ,fuit ventilata cauſa in rota Romanæ Curiæ, inter Epiſcopum , & Capitulum Eccleſiæ Zamoreñ. ex vna,& Fratres Min. obſeruantiæ Conuentus S.Franciſci Zamoreñ. ex alia parte;& fuit lata ſententia diffinitiua, & executorialia,in fauorem prædictorum Fratrum expedita; prout habetur ad longum.fffo.77. Et licèt, ſecundum iura,res inter alios acta,alijs nocere non debeat;tamen ſecus eſt in hoc caſu;quia virtute præfatæ ſententię,quilibet Cõuentus huiuſmodi Fratrum,eſt liberatus à ſolutione quartæ,prout quidã in ſignis iuriſperitus aſſeruit;quia in audiẽtia Papę,ſeu in Rota data eſt, &c.

ANNOTATIO CORDVBAE.

QVÒAD §.4.*vbi ponitur Statutum ex iure cõi,vide latius infra in Compend.tit.Concordia §.2.& tit.Conuentiones,quæ ſaltem quòad pacta, faciunt ad propoſitum huius §.*

Quòad §.6.vbi Sixt.4.eximit nos à Canonica portione, vide in Cõpendio tit.Exemptio,§.22.quomodo idem Sixtus fo.61.ff.145.infligit cenſuras

A *ras graues contra molestantes nos, vel hæredes, aut exequutores præfatorum testamentorum, occasione prædictæ Canonicæ portionis contra præfatum Priuilegium.*

CAPITVLVM GENERALE, AC PROVINCIALE.

SIxtus 4. concesſit, & ordinauit, quòd Fratres Min. non niſi duo tantùm Prouincialia Capitula, de triennio in triennium tenere, & celebrare obligentur. Non obſtante Bulla Eugenij 4. ſtatuentis, vt ſingulis annis, Prouinciale Capitulum celebraretur in qualibet Prouincia. B. fo. 45. Et ffo. 129. conce. 289. 1 Capitulũ Prouinc.

B

LEo 10. concesſit Capitulo generali, vt (præmiſſa debita diſcuſsione) poſsit concedere illis Prouincijs, quibus vtile, & expediens viſum fuerit, vt ſemel tantùm de triennio in trienniũ celebrent Capit. Prouinc. B. fffo. 56. conc. 168. 2 Capitulũ generale: & Prouin.

C ¶ Idem Leo fecit iterum eandem concesſionem per Breue; committens hoc Generalibus cum eorum Capitulis, pro tempore celebrandis. B. fffo. 54. conce. 153. 3

¶ Aduertendum eſt, quòd ſuprascriptæ Concesſiones videntur nihil iam valere, quia factæ ſunt tempore, quo eramus ſub Vicarijs, & habebamus prohibitionem; tamen modò non eſt prohibitum celebrare frequenter Capitula. Collector.

¶ Item Leo in Bulla vnionis ſtatuit, vt Miniſter Generalis, 4
D primo triennio ſui officij celebrare teneatur vnum Capitulũ generale, in partibus, quibus in ſuo ſexennio non erit Commiſſarius generalis, ſcilicet, in partibus, vnde ipſe fuerit aſſumptus, ad quod conueniant vocales illarum partium, à quibus aſſumptus fuerit. Et qui ſimiliter aliud Capitulum in partibus, in quibus aſſumptus non fuerit, per ſe, vel per ſuum Commiſſarium (ad quod omnes vocales illarum partium accedere teneãtur) celebrare debeat. Aut, quòd ſuper hoc fiat, E quod Generalis Miniſter cum Capitulo Generali iudicauerit faciendum. B. fffo. 29. conce. 96. Miniſter Generalis Capi. gen.

¶ Idem Leo in prædicta Bulla vnionis ſtatuit, quòd Miniſtri Prouinciales poſsint infra triennium ſui officij, à ſuis Capitulis Prouincialibus, quæ ſecundum Regulam, & conſuetudinem celebrabuntur, ſi minus vtiles inuenti fuerint, ab officijs Prouincialatus abſolui. Et quòd idem iudicium de Cuſtodibus per omnia habeatur. B. fffo 30. conce. 97. 5 Prouinc. & Cuſto.

CASVS RESERVATI.

¶ Distinctio materiæ casuum reseruatorum.

Collector. QVANTVM ad illa, quæ circa materiam casuum reseruatorũ reperiuntur in Priuilegijs Fratrũ, est cõsiderãdũ, quòd huiusmodi casus sunt in duplici differentia. Quidam enim respiciunt personas Fratrũ solummodò. Et ij habentur supra dictione, Absolutio Ordinaria quòad Fratres, in omnibus ferè paragraphis. Et in dictione, Absolutio quòad Fratres extraordinaria in omnib. §. Reliqui verò casus concernunt personas seculares, qualiter, scilicet, possint absolui ab huiusmodi casibus per Fratres Cõfessores: necnon quot, & quales sint præfati casus, tàm, qui reseruantur Episcopis, quàm Papæ. Isti aũt continentur supra in dictione, Absolutio quòad seculares, ferè in omnibus. §. præsertim in illis, in quibus positum est in margine, casus reseruati. De quo etiam vide infra in dictione Excommunicatio, vbi ponuntur casus Bullę Cœnæ Dñi, ac nonnulli alij Papales.

Collector. Resolutio. ¶ Resolutio materiæ præfatæ consistit in duobus. Primũ, q̃ Prouinciales, & Custodes possunt sibi reseruare casus, etiam de occultis peccatis, à quibus nullus Cõfessor pôt absoluere, ẽt prætextu cuiuscunq; Bullæ Cruciatæ, vel alterius similis, absq; licentia Superioris. ¶ Alterũ est, quòad seculares, scilicet, q̃ casus reseruati à iure Episcopis, sunt quinq;, scilicet, excõicatio pro iniectione violenta in Clericum, qñ non est atrox. Peccatũ, pro quo esset solemnis pænitentia imponẽda. Peccatum Clerici, ꝑꝑ quod incurrit aliquã Irregularitatem. Incendiarij non denunciati, & Dispensatio votorum. Ab istis duntaxat non pñt absoluere Cõfessores præsentati, secundum formã iuris. Ab alijs verò omnibus pñt absoluere, ẽt si Epĩ sibi reseruẽt absolutionẽ verbo, aut Cõstitutione Synodali; nisi in tali casu reseruato, poneretur excõicatio; quia ratione illius excõicationis nõ possent absoluere. ¶ Verũtamẽ vtendo Cõcessione Carmelitanorũ, q̃ habetur in dictione Absolutio quòad seculares. j. §. 19. & Cõcessionibus Fratrũ nõ Mẽdicantiũ suprapositis in dictione, Absolutio quòad seculares. 2. §. 16. vsq; ad 19. possunt absoluere ab omnibus nõ reseruatis Papæ. Cõfessores verò nõ p̃sentati, nõ possunt absoluere à p̃fatis casibus, nec ab alijs de cõsuetudine reseruatis Epis, q̃bus, secundũ diuersas patrias, sũt diuersi casus ex consuetudine reseruati.

Aliter debet nunc obseruari post Cõc. Trid. cum nõ possint. Sess. 14. c. 7

A

CAPVCCINI ANNOTATIO.

CIRCA *casuum reseruationem, sunt primo aduertenda ea, quæ sacrum Conc. Trid. Sess. 14. cap. 7. declarauit.*

In initio enim capituli primi declarat, nullius momẽti, eã absolutionem esse debere, quam Sacerdos in eum profert, in quem ordinariam, aut subdelegatam non habet Iurisdictionem.

B *Secundò. Declarat, magnoperè ad Christiani populi disciplinam pertinere (quod etiam sanctissimis Patribus nostris visum est) vt atrociora quædam, & grauiora crimina, non à quibus vis, sed à Summis dũtaxat Sacerdotibus, in sua Diœcesi absoluantur.*

Tertiò. Declarat hanc delictorum reseruationem, consonam esse diuinæ authoritati, & non tantùm in externa pòlitia, sed etiam coràm Deo vim habere. Reseruatio casuũ corã Deo.

C *Quartò. Declarat in articulo mortis, nullam eße reseruationem casuum, & quemlibet Sacerdotem absoluendi authoritatem tunc habere, tenentur tamen postèa, si superuixerint se præsentare, & ea facere, quæ iura statuunt, & decernunt, prout etiam de hoc superius dictum est.*

Quod autem absolutio data super casibus reseruatis à non habentibus authoritatem sit nulla, & nullius roboris, vel momenti, habetur nedum in præallegato cap. Conc. Trid. sed etiam extra de pœnis, & remiss. cap. omnis vtriusque, & etiam in Conc. Flor. sub Eug. 4. ibi, de Ministro pœnitentiæ, & in catechismo Romano, ibi de minist. sacram. pœnit. & apud

D *D. Thom. 4. dist. 2. q. 1. ar. 3. sub art. 3. ad primum, & dist. 24. q. 3. art. 2. sub ar. 3. ad primum & communiter apud Theologos, in 4. sentent. & ratio eorum est, quia confessio non solùm est medicina, sed etiam, est ad instar actus Iudicialis: sententia autem (cuiusmodi est absolutio à peccatis) à Iudice non sua lata, nulla est; & idcirco etiam absolutio tradita super peccatis, aut aliàs super reseruatis, à non habentibus iurisdictionem, est nulla, & cassa, &c.*

Nec obstant hodie priuilegia quorumcunq; Regularium, quibus olim

E *concedebatur facultas absoluendi à casibus reseruatis Episcopo, præter quatuor de Iure, & quinque de consuetudine (vt est videre in extrauag. Bened. 11. Inter cunctas, de Priuileg) Immò nec aliqua Priuilégia spetialia, quibus concedebatur facultas absoluendi ab omnibus indifferenter, etiam à cẽsuris Ecclesiasticis, vt est videre supra in verbo, Absolutio quòad seculares, &c. Pro quo etiam vide Armillam, in verbo Absolutio. §. 26. quia hodie, quòad hunc effectum absoluendi, sublata sunt per Conc. Trid. & per Greg. xiij. & ratio in promptu est, quia, qui po-* Et habetur supra In verbo absolutio. Quòad secular. 2. §. 1. fo. 55.

Propter ignorantiã aut scãdalum licitè suspéditur aut tollitur potestas audiẽdi confessiones.

test totum tollere, multo magis partem, Ergo multo magis potest impedire, sed Episcopi possunt ad eorum beneplacitum hodie in totum suspendere Regulares ab audientia Confessionum (quod quidem, & si possunt, non tamen nisi ex causa deberent facere; quia potestas in ædificationem, & non in destructionem eis tradita est) & item possunt ad tempus eos habilitare, & item pro mulieribus tantùm, aut pro viris tantùm, aut in loco tali, vel tali tantùm; Igitur etiam pro talibus peccatis absoluendis tantùm, & pro alijs reseruatis, poterunt eos habilitare, & si contrarium dicti habilitati fecerint, id nullius erit roboris, vel momenti. Pro hoc vide. Do. Sot. 4. sent. 18. q. 4. art. 3. coll. 7. 161. ibi quo ergo: & tenetur in Catechesi Neapolitana.

Declaratio Card. circa absolut. cas. reser.

At hodie exstat declaratio congregationis Card. & Greg. Papæ xiii. hic ad verbum posita, per quam quidem omnis difficultas, atq; disputatio sublata est, &c.

LITTERAE QVOD REGVLARES NON posint absoluere confitentes à casibus Episcopo reseruatis.

Illustrisimæ, & Reuerendisimæ Dominæ.

Habetur in Catechesi Neapolitana. fo. 287

De cõsensu Papæ respõdetur.

CVM à Sacra Cong. Cardinalium, qui propositi sunt Decretis Trid. Conc. interpetrandis, Illustrissima amplitudo tua quæsiuerit, An Regulares ex priuilegijs à Sede Apostolica impetratis, præsertim autem ex eo, quod nominant mare Magnum, possint in ijs casibus, quos sibi Episcopus reseruauerit absoluere confitentes? Hac de re vbi Congregatio accuratè egisset, deinde ad Sanctisimum D. N. retulisset, Sanctitas sua, etiam de sententia Congregationis censuit, ex facultatibus per hoc mare Magnum, aliáue Priuilegia Regularibus concessis, factam eis non esse potestatem absoluendi in casibus sibi ab Episcopo reseruatis: Deus Illustrisimæ amplitudini tuæ perpetuam vitæ tranquillitatem, & incolumitatem largiatur. Romæ die 10. Septembris 1577. Illustriss. & Reuerendiss. Amplitudinis tuæ, &c.

Et eademmet Sacra Congregatio super sess. 14. de Sacramento pœnitentiæ. can. 11. & in cap. 7. Conc. Trid. declarauit, Nec Confessores vi Priuilegiorum Rosarij. Nec Patres Iesuitæ posse absoluere pœnitentes à casibus Episcopo reseruatis, nisi Priuilegia ipsa, talem tradãt facultatem, vel sint obtenta, aut confirmata post Conc. Trid.

Ac Reuerendisimo Episcopo Caietæ nomine Alfonso Hyspano eidem Sacram Cardinalium Congreg. Consulenti annis paucis retro elapsis. An

per

A per Bullas ordinarias, In quibus solet dari facultas absoluendi à casibus Sedi Apostolicæ reseruatis, comprehendantur etiam casus quos Episcopus, & Prælatus, etiam Religionis cum suis subditis regularibus reseruauit, fuit responsum quòd non, nisi de eis fieret spetialis mentio: etiam iterum dubitanti, quid per Bullam Sanctissimi nominis Iesù, in qua spetialiter habetur, quòd Confessarij possint absoluere Confratres à casibus Episcopo reseruatis? Illustriss. Cardinalis Carrafa nomine totius Congregationes respondit; Neque per illam Bullam fieri posse, nisi tantùm ratione Iubilei plenissimi in dicti à Summo Pontefice cum potestate absoluendi in quibuscunque casibus, etiam in Bulla Cœnæ contentis. De qua dixi supra in verbo absolutio, in resolutionibus in materia absolutionum, in fine 4. cap. & ibi etiam adest pro hoc quædam doctrina valde notabilis Nauar.

B

Vt habetur in Bulla 101. Pij 4. Iniūctū nob. anno 1564. edita.

Nec obstant iterum priuilegia, quòad hunc effectum, dudum post Cõcil. Trid. concessa Mendicantibus à Pio V. Quia Greg. 13. posteà in hũc modũ reuocauit videlicet statuimus de prædictis, & alijs oĩbus litteris, & Constitutionibus, quæ ab eodem prædecessore eisdem de rebus, pro quorumcunq; Regularium, etiam Mendicantium Ordinibus, & Congregationibus quomodolibet emanarunt, ac omnibus, & quibuscunq; in eis contentis, eam deinceps dispositionem, atq; decisionem pro subiecta materia futuram esse, quæ, siue ex iure veteri, siue ex sacris dicti Concilij Decretis, siue aliàs legitimè ante dictarum litterarum, & Constitutionum editionem erat; & si ipse non emanasset, futura fuisset; ad quam dispositionem, & decisionem, suumq; pristinum statum, illa omnia reducimus.

C

In cõst. in tanta uegotiorũ mole an. 1572

D Quin etiam abrogamus omnia irritantia, & alia decreta, & quæcunque alia, nostris statuto, ordinationi, & reductioni aduersantia, &c. Sed hodie obseruanda est modificatio facta à Sixto V.

Est tamen aduertenda Declaratio illa facta à Greg. 13. pro Patribus Societatis Iesu, de qua supra dixi in verbo Absolutio, in Resolutionibus Absolutionum in fine quarti capitis: Ibi enim dicitur, quòd idem Greg. 13. declarauit, in suprascripta Cardinalium Epistola, non comprehendi Patres Societatis Iesu circa facultatem absoluendi à casibus reseruatis eis concessam, quam de nouo eis concessit, ac confirmauit. vt refertur in Compendio eiusdem Societ. Iesu, Absolutio. §. 1.

E

Sed circa id, quod ait hic Collector, de casu reseruato cum excommunicatione occurrit dubium. An habens casum reseruatum cum annexa excommunicatione possit absolui, virtute alicuius Bullæ, ab excommunicatione, & posteà à peccato? & videtur, quòd sic; quia secundum veriorem, & communiorem opinionem, receptam per Durandum in 4. dist. 17. q. vnica; Can. In relectione de Pœnitentia. par. 5. Tractat. de casibus

An q̃s possit absolui pri⁹ ab excõica & postea à pacto reseruato.

sibus reseruatis? Et Nauar. in Manual. cap. 27. num. 61.

Ang. in sũma de confess. 1. 5. f. 174. Sequitur Palat. in 4. d. 17. disp. fin. fo. 305.

Si aliquis aliquem casum habet reseruatum, cui est annexa excommunicatio reseruata, poterit Superiorem adire, & ab excommunicatione absolui, ac posteà per quempiam alium Confessorem approbatum poterit à peccato absolui. Nã excommunicatione sublata, reseruatum iam amplius non erit; & ita, sicut ait Cano. & Refert Ang. Romæ agitur, & idem pariter videtur dicendum in casu nostro; Veruntamen contrarium est verum; nec ratio iam adducta obstat; quia si Papa, vel Episcopus, aut eius Vicarius absoluunt ab excommunicatione, talis absolutio non est sacramentalis, sed tantùm iudicialis; & ideo possunt ab illa absoluere, absque quòd absoluãt à peccato: sed dum Confessor virtute alicuius Bullæ absoluit ab excommunicatione, absoluit sacramentaliter in Sacramento Pœnitentiæ, aliter enim illud agere minimè poßet, nisi illud posse facere extra sacramentum, Bulla aliqua concederet authoritatem. In multis enim Bullis (vt est Cruciatæ) dicitur, quòd auditis, cum diligentia, eorum concessionibus possint illos absoluere a quibuscũq; peccatis, & censuris, Ita tenent Coarruias. Nau. Corduba, & declarauit Pius V. In Iubileo concesso anno 1568. quòd incipit, Grauissima maximaq; pericula.

Coar. in c. alma mater, de sẽt. excõ. p. 2. §. 11. n. 16 Nau. in sũma ca. 26. nu. . cord. in sum. q. 19. f. 60.

Syluest. ti. absolut. 3. in prin. 3. not. hoc habetur sup. tit. absol. §. 14.

Dixi virtute alicuius Bullæ; quia si excommunicatio non erit reseruata, & Confessor habuerit authoritatem absoluẽdi ab illa, benè poterit absoluere in foro exteriori, sicut ordinariè Curati solent facere, sic tenet Syluest. Et Fratres Minores possunt id facere, etiam non seruata Cœrimonia illa, cum qua talis absolutio fieri solet, per Concessionem quandam Leon. 10. & hoc in foro conscientiæ tantùm; quia in foro exteriori omnino debet illa Cœrimonia obseruari, si comodè tamen fieri poterit, aliter enim non obligaret, vt ait Nauar. in Manual. c. 26. nu. 9.

Itaq; ad propositum nostrum redeundo, dicimus, quòd cum talis absolutio ab excommunicatione, oporteat fieri in Sacramento Confessionis, & Confessio ipsa debeat esse integra de iure diuino, in quo Papa dispensare non potest; sine dubio erit necesse, omnia peccata similiter audire; & sic prius ab excommunicatione, postea à peccato, in eadem Confessione erit facienda absolutio.

Istæ cœrimoniæ requisitæ referuntur à Nauar. in Man. c. 26 nu. 7. & 8.

Quid obseruare debeat Confessor in absolutione reseruatorum, consulat Nauar. in Man. c. 26. nu. 6. vbi breuis datur huius resolutio.

De casibus autem reseruatis, nunc taxatis, ac præscriptis à S. D. N. Clement. viij. cunctis Regularibus, & de aliquibus alijs annotationibus ad illos pertinentibus, vide quæ supra dixi in verbo Absolutio quoad Fratres, in annotatione ad §. 17. fo. 31.

CELE-

A

CELEBRATIO DIVINORVM.

¶ *Distinctio Materiæ celebrationis diuinorum.*

CIRCA celebrationem diuinorum, sunt multa, & varia Statuta, & concessa in Priuilegijs, quæ vt facilius intelligi, ac reperiri valeant, subsequenti ordine distinguere visum est. Collector.

B

¶ Primò enim aliqua istorum attinent ad celebrationẽ Horarum canonicarum. Et hæc habentur infra in dictione, Officium diuinum.

¶ Secundò alia pertinent ad celebrationem Missarum. Ista autẽ sunt multiplicia, & habentur sub varijs dictionibus, prout infra in dictione, Missa, sunt distincta, & ad propria loca remissa.

Hic desũt multa posita in prima impressione, quæ tamẽ ponũtur in verbo missa.

C

CENSVRA ECCLESIASTICA.

LEO decimus in Concilio Lateranensi statuit, quòd Censuras per Ordinarios latas, & promulgatas, ac in Matrice Ecclesia ciuitatum, necnon Collegiatis, & Parochialibus Ecclesijs Castrorum, & Oppidorum respectiuè solemniter publicatas, quando super hoc ab eisdem Ordinarijs Fratres requisiti fuerint, in Ecclesijs domorum suarum, publicare, ac seruare teneantur. B.ſſfo.36. conc. 81. Ecclesia.

D

¶ IDEM Leo concesit Fratribus Minoribus obseruãtibus, quòd tempore Interdicti, posint absoluere à Censuris, in foro conscientiæ illius qui confitebuntur peccata sua, nisi tales Censuræ essent, ex quibus huiusmodi interdictum emanaret. O.ſſfo.59. concess. 174. Interdictũ

CLAVSVRA MONIALIVM.

E

¶ *Distinctio Materiæ clausuræ Monialium.*

QVÒAD materiã Clausurę duo præcipua reperiuntur à Pontificibus Summis ordinata. Collector.

¶ Primum cõcernit præcisè personas ipsarum Monialium, scilicet, qualiter ipsę tenentur manere inclusæ intra Monasteria.

¶ Alte-

¶ Alterũ tangit personas aliorum fidelium, præsertim Religiosorum, videlicet, quomodo tenentur abstinere ab ingressu huiusmodi Clausuræ.

¶ Circa primum horum, primò ponetur quòd tangit omnes Moniales. Deindè quod specialiter pertinet ad Moniales Sãctæ Claræ. ¶ Quantum ad alterùm principale, dicetur in dictione, Ingredi Monasteria Monialium.

1 Ex iure cõmuni. Prohibitio exitus. Confirmatur à Pio V. in const. 8. quæ ĩcipit Circa pastoral. officij edita ann. 1566.

BONIFACIVS octauus circa Clausuram Monialium fecit sequentem Constitutionem. Periculoso, & detestabili quarũdam Monialium statui, quæ honestatis laxatis habenis, & monachali modestia, sexusq; verecundia impudenter abiectis, extra sua Monasteria, nonnunquam per habitacula secularium personarũ discurrunt, & frequenter intra eadem Monasteria personas suspectas admittunt, in illius, cui suam integritatem, voluntate spontanea, deuouerunt, grauem offensam, Religionis opprobrium, & scandalum plurimorum, prouidere salubriter cupientes; præsenti Constitutione perpetuò irrefragabiliter valitura sancimus, vniuersas, & singulas Moniales præsentes, atq; futuras, cuiuscunq; Religionis sint, vel Ordinis, in quibuslibet mundi partibus existentes, sub perpetua in suis Monasterijs debere de cætero permanere Clausura. Ità quòd nulli earum Religioné tacitè, vel expresè professæ, sit, vel esse valeat quacũq; ratione, vel causa (nisi fortè tanto, & tali morbo euidenter earũ aliquam laborare constaret, quòd non posset cum alijs, absque graui periculo, seu scandalo cõmorari) Monasteria ipsa deinceps egrediendi facultas. Nulliq; aliquatenus inhonestæ personæ, nec etiam honestæ, nisi rationabilis, & manifesta causa existat, ac de illius ad quem pertinuerit speciali licentia, ingressus, vel accessus pateat ad easdem; vt sic à publicis, & mundanis cõspectibus separatæ, omnino seruire Deo valeant liberius, & lasciuiendi opportunitate sublata, eidem corda sua, & corpora in omni sanctimonia diligentius custodire. Habetur in c. periculoso, de statu Regularium. lib. 6.

Prohibitio ingressus, & accessus.

Collector.

¶ Circa suprascriptam Concessionem aliqui obijcere præsumpserunt, dicentes, non posse quempiã arctari ad id, quòd minimè vouit, seu promisit, ac per consequens Moniales, quæ non voucrunt Clausuram, non teneri ad huius Constitutionis obseruantiam, prout de facto multæ in multis partibus non obseruant. Sed præfatis respondet glossa super hanc Cõstitu-

A ſtitutionẽ, in dictione, præſentes, dicens. Sed quomodo præſentibus Monialibus diſtrictior vita imponi potuit, cõtra id. 15. q. 1. c. Nec is, & 22. q. 1. c. Integritas, & 20. q. 3. c. Præſens. Cum & nemo creſcere compellatur. 74. di. c. Geſta, & ibi de hoc? Poteſt dici, quòd illud verum de Regula, ſed hic ad Regulam nihil adijcitur, ſed modus habitandi ſecundum naturam rei taxatur. Idem Ioannes Monaldus. Vel dic, ſupradicta vera in clericis ſecularibus. In religioſis autem, qui
B velle, vel nolle non habent, ſecus; quia illis poteſt ſtrictior vita indici, etiam extra Regulam ſecundum Innocentium, qui hoc notat in c. Super eo de Regularibus. Et hoc probat iſta Decretalis. Et Clementina eodem titulo. Ne in agro. Et per hęc iura patet, Papam circa profeſſos multum poſſe in cibis, veſtibus, modo manendi, & ſimilibus, quæ plus cadunt in bonis fortunæ, reſeruata tamen naturali ſuſtentatione, & ſubſtantialibus Regulæ. Hæc gloſſa vbi ſupra.

C EVGENIVS quartus ordinauit, quòd ſicut Abbatiſſæ, & aliæ ſorores, & earum Prouiſoræ, ad hoc deputatæ, tenent claues, quibus ab intra portæ Monaſteriorum clauduntur, ſic per Confeſſores, aut alias honeſtas perſonas (per Miniſtros Generalem, aut Prouinciales deputandas) ex parte exteriori habeantur claues, & conſeruentur. B. fol. 42. & ſſſo. 39. conceſſ. 44. 2

Pro monialib⁹ S. Claræ, ac Tertiarijs.

VRBANVS quartus ſtatuit, qualiter Moniales S. Claræ ſecundam Regulam (quam ipſe ordinauit) profeſſæ te- 3
D neantur ſeruare Clauſuram Monaſteriorum ſuorum, ſub forma ſequenti. ¶ Omni nanq; tempore vitæ ſuæ, hanc vitã profitentes, clauſæ manere firmiter teneantur infra murorũ ambitum ad intrinſecam Clauſuram Monaſterij deputatum, niſi forſan (quod abſit) ſuperuenerit ineuitabilis, & periculoſa neceſsitas, ſicut exuſtionis ignis, vel incurſus hoſtilis, ſeu alicuius huiuſmodi, quæ dilationẽ nullo caperet modo ad egre-
E diendi licentiam poſtulandum. In quibus caſibus transferant ſe ſorores ad locum alium competentem, in quo (quantum commodè fieri poterit) clauſæ morentur, quouſq; eis de Monaſterio ſit prouiſum. Et propter huiuſmodi neceſsitatis euidentiã, nulla eis conceditur licentia, vel facultas, extra prædictam Clauſuram vlterius exeundi fortè de mãdato, aut auctoritate Cardinalis Romanæ Eccleſiæ, cui à ſede Apoſtolica generaliter fuerit iſte Ordo commiſſus) ad aliquem locũ ali-

Ex ſecũda Regula S. Claræ.

Caſus in quibus moniales poſſunt egredi clauſuram.

quæ

quæ mitterentur, causa plantandi, vel edificandi eandem Religionem, vel reformandi aliquod Monasterium eiusdem Ordinis, seu causa regiminis, aut correctionis, aut alicuius valde euidentis, & grauis dispendij euitandi; vel nisi de eiusdem Cardinalis mandato, aut auctoritate, Monasterio primo, rationabili causa relicto, totus Conuentus ad Monasterium aliud se transferret. B. fol. 284. in tractatu 3. Et ffo. 294. in 2. tractatu, rubrica 2.

4 BENEDICTVS 12 circa Decretalē Bonifacij octaui supra positam statuit subsequenti modo. Cùm vniuersæ, & singulæ Moniales secundum earū Regulas, & Constitutiones felicis recordationis Bonifacij octaui prædecessoris nostri super hoc editas, sub perpetua, in suis Monasterijs, debeant permanere Clausura, & in nonnullis Monasterijs Monialiū prædictarum, sicut accepimus, non vsquequaq; seruentur, volētes Constitutiones prędictas inuiolabiliter obseruari, districtè præcipimus Ministris, Visitatoribus, Abbatissis, & quibuscunq; alijs ad quos, vel quas hoc pertinuerit, vt Clausuram huiusmodi diligenter teneri faciāt, & seruari; ita quòd nulli earum tacitè, vel expressè professæ, sit, vel esse valeat, quacunq; ratione, vel causa, Clausuram huiusmodi deinceps egrediendi facultas; nisi fortè causa plantandi, vel ædificandi eandem Religionem, ad aliquem locum aliquæ transmittantur; vel tanto fortè, & tali morbo euidenter earū aliquas laborare constaret, quòd non possent cum alijs, absque graui periculo, seu scandalo cōmorari. b. Habetur in libro Ordinis Italico. 3. parte. fol. 210.

5 ¶ IDEM Benedictus statuit, quòd si Abbatissa, contra præmissa Clausuram ipsam exire præsumpserit, vel ad exeundū aliquam licentiauerit Monialem, per Ministrum suum, de discretorum Fratrū consilio, remoueatur à regimine Abbatiæ. Moniales verò dictam exeuntes Clausurā, in casibus non permissis, ipso facto sint inhabiles ad quæcūq; officia, in earum Ordine obtinenda. Et nihilominus subdantur pœnis, quæ pro grauioribus culpis in ipso Ordine consueuerunt imponi. b. Habetur vbi præcedens.

Collector. QVÒAD Clausuram Monialium est notandū, quòd Moniales Sanctæ Claræ, habent ampliorem obligationem ad clausuram, illa, quæ à iure communi, per Capitulum, Periculoso, superius inserto, cæteris Monialibus posita est.

Hoc

A Hoc patet, quia in Regula suæ professionis. cap.2. sic dicitur. Omni nanq; tempore, &c. vt etiam superius est insertum. §. 3. Ita quòd Clausura est vnum suorum votorum principalium, sicut seruare obedientiam, paupertatem, & castitatem. Super quo non est aliqua dispensatio, nisi in casibus, qui positi sunt supra. §. 3. per Vrbanum ordinatorem Regulæ. Vt autẽ melius intelligi valeant, ponentur hic sigillatim, addendo aliquam declarationem, vbi opus fuerit.

B ¶ Primus casus est, si superuenerit ineuitabilis, & periculosa necessitas, sicut exustionis ignis, vel incursus hostilis, seu alicuius cõsimilis, quæ dilationem nullo modo sustineret ad postulandum licentiam egrediendi. In quibus casibus (dicit Vrbanus) transferant se sorores ad alium locum competentem, in quo (quantum commodè fieri poterit) clausæ morẽtur, quousq; eis de Monasterio sit prouisum. Primus casus.

C ¶ Circa hunc casum, dicit quidam expositor, quòd adhuc in huiusmodi casu si posset absq; periculo fieri, deberet prius haberi Superioris licentia, vt colligitur ex supradicta littera Regulæ. Sed quando subitum periculum ad hoc non daret locum, tunc absq; licentia possunt egredi. Non tamen quælibet per se, aut separatim, sed omnes insimul. Et statim vt exierint, debẽt se recolligere in aliqua domo honesta, & dare Ordinem, vt habeant debitam Clausuram, quousq; prouideatur eis de Monasterio. Et istud, non est declaratio, cũ Regula expresè hoc dicat. Item si ignis intus ardens potest

D extingui, ipsis Monialibus intra Monasterium manentibus, nõ possunt egredi, etiam cum licentia Prælatorum. Nec etiam possunt ad alia Monasteria transferri, præsertim remanente sufficienti habitatione.

¶ Secundus casus est, quando ab habente potestatem mitterentur ad aliquem locum causa plantandi, vel ædificandi eandem Religionem, aut reformandi aliquod Monasterium eiusdem Ordinis. Secundus casus.

E ¶ Tertius casus est, causa regiminis, scilicet, vt aliqua Monialis sit prælata alicuius Monasterij. Tertius casus.

¶ Quòad istum casum dicit præfatus Expositor, videtur, ꝙ non solùm posit aliqua Monialis egredi Clausuram, & duci, vt sit Abbatissa alterius Monasterij, sed etiam vt sit Magistra Nouitiarum, seu vt ponatur in aliquo officio, in quo multùm consistit honestas Religionis, prout habere Custodiam por-

tæ,

tæ, aut rotæ, &c. Dicit etiã prædictus Expositor, quod peracto officio, pro quo aliqua Monialis ducta est ad aliud Monasterium, si vult regredi ad suum Monasteriũ, potest reuerti sola, si socia vult remanere. Aut socia posset reuerti sola, si principalis nollet regredi, de consensu tamen vtriusque Monasterij.

Quartus casus.

¶ Quartus casus est, causa correctionis. ¶ Hunc casum declarat præfatus Expositor: vt si accideret, quod aliqua Monialis non posit corrigi in Monasterio, vbi habitat, timore suorum cognatorum, quia tunc posset duci ad aliud Monasterium, &c.

Quintus casus.

¶ Quintus casus est, causa alicuius valdè euidentis, & grauis dispendij euitandi. ¶ Dispendium, de quo in isto casu fit mentio, declaratur in c. 1. de statu Regu. lib. 6. scilicet, si aliqua Monialis esset infecta aliqua infirmitate, tàm contagiosa, quòd meritò timeretur inde prouenire magnum damnum alijs Monialibus, aut non posse ibi stare sine grandi periculo, vel scandalo communitatis. Dicit tamen prædictus Expositor, quòd si idem inconueniens, quod habetur in Monasterio, vbi habitat Monialis huiusmodi, erit in quocunq; alio Monasterio, fortè posset poni in aliqua domo particulari. Sed licèt quacunq; alia infirmitate non sic contagiosa, Monialis infirmetur, & adhuc taliter, quòd medici dicerent non posse euadere ibi manendo, & quod posita in aliquo alio Monasterio sui Ordinis posset sanari, non propterea posset exire Clausuram, nec inde educi. Nec ad hoc sufficit licentia Protectoris, vel alterius Prælati, sed quòd ibi curetur, prout melius fieri potuerit, & habeat patientiam. Sic enim determinatum fuit per plures insignes doctores vniuersitatis Salmantinæ, prout inferius cum suis fundamentis apponitur.

Sextus casus.

¶ Sextus casus est, quando de mandato Prælati, habẽtis auctoritatem, Monasterio primo, ex causa rationabili relicto, totus Conuentus ad Monasterium aliud se transferret.

¶ In omnibus tamen casibus supradictis, dicit Vrbanus, in Regula, quòd non debent egredi, nisi de licentia Protectoris. Et quia Prouincialibus concessum est, quòd in Monasterijs Sanctæ Claræ sibi subditis, posint circa sorores, omnia, quę Protectori, per Regulã ipsarum Monialium, cõcessa sunt, vt habetur. ffo. 213. & fffo. 72. possunt ijdem Prouinciales, in casibus supradictis, dare licentiam Monialibus egrediendi

Clau-

A Clausuram. Aliter tamen est de potestate data Protectori in Regula ad dandum licentiam ingrediendi Clausuram; quia illa est reuocata per Martinum 5. & per consequens, carent illa Prælati Ordinis, Prout latè declaratur infra, in dictione, Ingredi Clausuram, notabili vltimo.

¶ Igitur Moniales S. Claræ egrediendo Clausuram, extra casus supradictos, transgrediuntur suam Regulam, & peccāt mortaliter, licèt non incurrāt excommunicationem, nisi in B vno tantum casu, posito in Regula sua, scilicet, si irent ad Curiam Romanam. Et ponitur sequentibus verbis. In virtute obediētiæ, & sub pœna excommunicationis, quam ipso facto, transgredientes, vel non parentes incurrant, districtè præcipimus, vt nulla Abbatissa, vel Soror, pro vlla necessitatis causa, ad Sedem Apostolicam personaliter veniat, vel accedat, nisi alicui licentia specialis à Sede Apostolica concedatur. Habetur c. 13. Regulę fo. 290. tract. 3. & ffo. 298. tract. 2.

C ¶ Non est opus hic dicere qualiter dimisso habitu, exeundo Clausuram, incurrerent excōmunicationem, licèt non irent ad Curiam Romanam; cum hoc sit de iure communi, quòad omnes personas religiosas: vt in c. 2. Ne clerici, vel monachi lib. 6. ¶ Et non solùm Moniales Sāctę Clarę non possunt exire Clausuram, vt dictum est, sed nec introducere aliquam personam, prout Regula ipsarum prohibet, dicendo. Firmiter, ac districtè præcipimus, vt nulla vnquam Abbatissa, vel eius D Sorores, aliquam personam religiosam, seu secularem, aut cuiuslibet dignitatis, in Monasterij Clausuram intrinsecam intrare permittant. Nec omnino alicui liceat, nisi quibus concessum à Sede Apostolica fuerit. Nā, vt supradictum est, etiam Protector non potest iam hoc concedere: Ita quòd in præfatis duobus consistit Clausura Religiosarū. Et si facerent contra primū, infrigerent suum votum Clausuræ. Si autē contra secundum, transgrederentur Prę̨ceptū Papæ. In neutro tamen E eorum incurrerent excōicationem, nisi eundo ad Curiam Romanā, aut dimittendo suum habitum, vt dictum est, licèt irent aliàs quocunq; vellent; aut introducerent quemcunq; intra Clausuram Monasterij. Peccarent tamen grauissimè in quolibet istorum casuum. Vnde quòad hunc casum, scilicet, ire absq; licentia, seu apostatare cum habitu, magis rigorosum est statutum Fratrum nostri Ordinis, cum eundo vbicūq; sine licentia, etiam non dimittendo habitū, sunt excommunicati.

¶ Et

¶ Et vt sciatur quid circa hoc statuta antiqua ordinauerũt, apponetur hic statutum Benedicti 12. quod sequitur.

¶ Districtè præcipimus Ministris, vel Visitatoribus, Abbatissis, & quibuscunq; alijs, ad quos, vel ad quas hoc pertinuerit, vt Clausuram huiusmodi diligenter teneri faciãt, ita quòd nulli earum tacitè, vel expresè professę, sit, vel esse valeat, quacunq; ratione, vel causa, Clausuram huiusmodi deinceps egrediendi facultas, nisi causa plantandi, vel edificandi eandem Religionem, ad aliquem locum, aliquæ trãsmittantur; vel tanto fortè, & tali morbo euidenter aliquas earum laborare constaret, quòd non possent cum alijs, absque graui periculo, seu scandalo commorari. Quodq; nulli Regulari, vel laicæ personæ cuiuscunq; præeminentiæ, dignitatis, status, vel conditionis extiterit, ingressus pateat ad easdem, sine Apostolicæ Sedis licentia speciali. Exceptis solummodò personis illis, quibus, in certis casibus, per prædictorum Prædecessorum ordinationes, idest Concessiones, & per prædictarum Monialium Regulas, noscitur esse permissum. Eisdem quoq; Ministris, Custodibus, & Guardianis, tenore præsentium duximus iniungendum, vt Fratres sui Ordinis sibi subditos, arcere studeant ab accessu ad Monasteria Monialium quarumcunq;, iuxta B. Francisci Regulã, & Apostolica ipsorum Ordinis instituta, pœnas in dictis statutis prouidè ordinatas, eorum transgressoribus infligendas. Et infra addit. Porrò, si Abbatissa contra præmissa, Clausuram ipsarum exire præsumpserit, vel ad exeundum aliquam licentiauerit Monialem, per Ministrum suum de discretorum Fratrũ consilio, remoueatur à regimine Abbatiæ. Moniales verò, dictam exeuntes Clausuram in casibus non permissis, ipso facto sint inhabiles ad quæcunq; officia, in earum Ordine obtinenda. Et nihilominus subdantur pœnis, quæ pro grauioribus culpis in ipso Ordine consueuerunt poni. Hæc Benedictus 12 in Constitutionibus suis.

¶ Et notandũ, quòd licèt istæ Constitutiones Benedicti non obligent per seipsas, quia faciunt relationem eorum, ad quæ obligamur per Regulam nostram, & Moniali ũ; posui tamen hic ad insinuãdum pœnas, quæ per statuta imposita sunt Abbatissis, & Monialibus, pro transgressione Clausuræ, in præfatis casibus. Et vt ex hoc inferatur, non inueniri per Regulam, nec per aliqua statuta, excommunicationem eis impositam

A sitam in aliquo casu propter transgressionem Clausuræ; nisi, vt dictum est, irent ad Curiam Romanã, vel apostatando dimitterent habitum; licet aliter aliqui opinati, & asserere nisi sunt. ¶ Qui verò supradicta omnia latius videre voluerit, reperiet latè, ac optimè in tractatu nũcupato Clipeus sacrarum Monialiũ, per Reuerendum Patrem, bonæ memoriæ, Fratrem Ioannem de Argomanes editum.

B ¶ *Sequitur determinatio facta per plures Doctores famosos vniuersitatis Salmantinæ, præmissa diligenti, & exactissima discussione circa quæstionem sequentem.*

QVAERITVR vtrũ Minister Generalis, aut Prouincialis, seu Visitator, vel Commissarius Ord. Fratrum Minorum, habens curam Monialium S. Claræ, valeat quandam Monialẽ vnius Monasterij (secundum Regulam S. Claræ professam) ad aliud eiusdem Ordinis Monasteriũ, causa alicuius grauis infirmitatis curandæ, licentiare. ¶ Et licèt dubia pro vtraq; parte altercata lucescunt clarius; redimendi tñ temporis gratia, nõ hinc inde altercabitur, sed negatiua, tamquã vera, apertis fundabitur iuribus, & rõnibus, modo sequenti. *Quæstio notabilis.* C *Respõsio.*

¶ Et primo in Rubrica secunda eiusdẽ Regulæ continetur, prout suprapositum est, quòd Moniales illam vitam profitẽtes, firmiter teneantur manere in Clausura toto tempore vitæ suæ, præterquam si euenerint certi casus fortuiti, ibi expressi, vt incendij, belli, & huiusmodi. Postèa, narratis fortuitis, excipit etiam alios non fortuitos, tenoris sequentis. Nisi fortè de mandato Cardinalis Romanæ Ecclesiæ, cui generaliter iste ordo à Sede Apostolica fuerit cõmissus, ad aliquem locum aliquando mitteretur causa plantandi, vel ædificandi eandem Religionem, vel reformandi aliquod Monasterium eiusdem Ordinis, seu causa regiminis, aut correctionis, aut alicuius valdè euidẽtis, & grauis dispendij euitandi, &c. Cum ergo ad huiusmodi licentiam obtinendam requiratur mandatum Cardinalis, in præsentiarum Protectoris Ordinis, & dictus Reuerendus Pater Minister Prouincialis N. nec alius Frater officium Visitatoris exercens, non habeat mandatum, nisi solummodò de visitando, reformando, corrigendo, & castigando, non autẽ de licentiando. Igitur eam licentiare non potest. *Prima probatio.* D E

¶ Secundò, ad hoc quòd dictus Cardinalis Protector pos-

sit prædictam Monialem licentiare, oportet, vt sit adhuc in casibus superioribus sibi commissis. Sed grauiter infirmari, non est de casibus sibi commissis, ergo, &c. Et quòd non sit de eis, probatur; quia ibi sunt certi casus positi expressim, & nominatim, & in fine dicit; Vel alicuius valdè euidentis, & grauis dispendij euitandi. Et quòd non sit de expressè nominatis, patet, cùm iste casus inter Superiores non sit positus. Quod non veniat etiam appellatione valdè euidentis, & grauis dispendij euitandi (licet quilibet sani intellectus posset comprehendere) tamen probatur sic. Si hæc Monialis esset peste vulnerata, ne corrumperetur tota domus, videretur licentiari debere, extra Clausuram curanda, quod si non fieret videretur valdè euidens, & graue dispendium, quod vt euitaretur, deberet licentiari. Idem de notabili lepra, tali videlicet, quòd si esset persona secularis, iure posset extrahi de populo, & mitti ad domos in campis separatas. Vel (quod absit) de lepra, seu morbo morum. Et sic de alijs infirmitatibus contagiosis, ex quibus toti Communitati, ex vnius infirmitate, posset venire corruptio. Sed de alijs infirmitatibus non contagiosis, quamquam dicatur, quòd locus est illi infirmitati contrarius, vel quòd aquæ sunt grossæ, vel similia; potest responderi, quòd si locus est humidus, habitet infirma in alto. Si valdè siccus, in inferioribus, & si aquæ sunt grossæ, coquantur. Et si non est copia Medicorú, sit contenta cum illis, vel illo, qui communiter sufficit ciuibus, & sic debet sufficere Religiosis, & similia. Vnde propter huiusmodi infirmitates, sic, vel sic curandas, nõ potest vllo pacto dici, quòd admittitur, vel euitatur valdè euidens, & graue dispendium.

Nota. Ad quod ponderanda sunt verba, scilicet valdè euidentes, & graues; quia sunt duo termini, & copulatiuè positi, & ponuntur diuisim, ratione illius coniunctionis, &, Iuxta ea quæ notantur in rubrica. ff. de iuris, & facti ignorantia. Et sic requiritur, quòd istud dispendium, non solùm sit valdè euidens, sed etiam quòd sit graue. Sed cum reuera, nec sit valdè euidens, nec graue, dico hoc, non respectu personæ, nã respectu personę benè potest esse valdè euidens, & graue; sed dico respectu Communitatis: quod debet sic considerari, ratione illius verbi (euitandi) quod de sui natura requirit duplices personas, scilicet personam, quæ euitetur, & personã à qua euitetur, vt patet per textum, & quæ ibi trahuntur, in c. Illud, de

A cleri.excommunicati. Et in cap. Nulli.de sententia excōmunicationis, cum alijs multis iuribus, quæ ad præfatū propositum adduci possent, nisi ob prolixitatem vitandam. Igitur. R. P. Minister Prouincialis, seu Visitator, prædictam Monialem licentiare non potest.

¶ Tertiò considerandū est, quòd Papa in omnibus locis Regulæ, vbi aliquid contra Clausuram exceptauit, siue in casibus fortuitis, siue non fortuitis, nunquam habuit considerationem ad aliquam personam particularē. Et est verisimile, B imò iuridicū, quòd si voluisset, expresisset. Vnde cùm in omnibus suis exceptionibus Papa semper consuluit, & prouidit Communitati, benè colligitur, quòd voluit commoditatem Communitatis, aliquando præferri Clausuræ. Sed cùm nusquam in tota Regula reperiatur (nec etiam in vno tantūmodò casu) commoditati personæ particularis, sicut commoditati Communitatis consulere, vel prouidere, apertè patet, C quòd commoditatem, seu consolationem personæ particularis, nullo pacto voluit præferri Clausuræ. Igitur Reuerendus Pater Minister Prouincialis, aut Visitator, seu Commissarius. N. nullatenus, absq; speciali licentia Sedis Apostolicę prædictam Monialem licentiare potest. Tertia probatio.

¶ Præterea, & quartò, in dicta secūda Regula est quædam Rubrica, scilicet, duodecima, tenoris sequentis. De infirmis verò, cura, & diligentia maxima habeatur, & secundū quod D possibile fuerit, & decuerit, tàm in cibarijs, quæ earū requirit infirmitas, quàm in alijs necessarijs in feruore charitatis benignè, ac sollicitè eis per oīa seruiatur. Quæ infirmæ proprium habeant lectum (si vnquam fieri potest) vbi à sanis maneant separatæ, ne illarum Ordinem valeant confundere, vel turbare. Ex qua Rubrica duo clarissimè colliguntur. Primū in fauorem proximi præcedentis fundamenti, scilicet, quòd adeò Communitatem, in sua spirituali sanitate, Papa cōseruare vult, quòd præcepit, vt Moniales corporaliter infirmæ E taliter curentur, quòd sanas in diuinis beneplacitis vacantes, nullo modo valeant confundere, vel turbare. Et ita commoditatem communem semper considerauit, nunquam autē particularem. Secundum est, quod in hac Rubrica, Papa loquitur de grauibus infirmitatibus curādis, quod patet, quia dicit, quòd curentur maxima cura, & maxima diligentia, cū sollicitudine, & per oīa, & similia verba. Vnde sequitur eui- Quarta probatio.

denter, quod Summus Pontifex intellexit de grauibus infirmitatibus. Aliter enim esset minus proportionatum, referri ad infirmitates leues, sed ad graues, cùm secundum iura, & omnimodam veritatem, maxima maximis referantur. Et si prouidetur ad infirmitates graues curandas (quod negari non potest) clarè constat, quòd ille casus, scilicet, valdè euidentis, & grauis dispendij euitandi, non obtinet locum, nisi in infirmitatibus contagiosis, vt ante dictum est. Et sic dictus R. P. Mag. prædictam Monialem licentiare non potest.

Quinta probatio.

¶ Quintò, & finaliter, licet omnia supradicta non militarent, quæ iuridicè militant, non curemus quærere multas disputationes, cùm excusari possunt; nam vbi est casus legis, non est quæstio iuris: vt in l. ancilla. C. de furtis. Textus est expressus in proposito in capi. vnico de statu regul. lib. 6. cuius verba talia sunt. Periculoso, & detestabili quarumdam Monialium, &c. Inferius sequitur, vbi facit. Sancimus vniuersas, & singulas Moniales præsentes, atq; futuras cuiuscunque Religionis sint, vel Ordinis, in quibuslibet mundi partibus existentes, sub perpetua in suis Monasterijs debere de cætero permanere Clausura. Ita quòd nulli earum Religionem tacitè, vel expressè professæ, sit, vel esse valeat, quacunq; ratione, vel causa (nisi fortè tanto, & tali morbo euidẽter earum aliquam laborare constaret, quòd non posset cum alijs, absq; graui periculo, seu scandalo cõmorari) Monasteria ipsa deinceps egrediendi facultas. Ex quibus verbis clarè constat, licentiam huiusmodi, auctoritate Apostolica esse prohibitũ. Nec obstat si aliquis dicat, quòd potest intelligi, de exeundo ad domos secularium (ne secularibus Moniales illecebris inuoluantur) & non ad aliud Monasterium, causa curandi, vel huiusmodi. Nam glo. non curat de similibus interpretationibus, sed intelligit textum istum de exitu simpliciter, & absolutè, dicens, quod nec ad aliud Monasterium causa curandi, vel huiusmodi, sed quòd sit in perpetua Clausura, prẹterquã in duobus casibus, quos excipit, quorum noster nullus est. Igitur R. P. M. prædictam Monialem licentiare non potest, vt multipliciter, & euidenter probatum est per prædicta.

Collector.

¶ Ex prædictis infertur euidenter, quòd nullatenus potest aliquis prædictorum Prælatorum, absq; licentia Sedis Apostolicæ, mutare aliquam Monialem suæ curæ subiectam, de Monasterio in quo professa est, vel de alio, ad quod legitimè

trans-

A translata est aliud Monasterium, vt ibi habeat curam infirmarum; vel vt pulset organa; vel propter alias consimiles causas; nisi solùm pro causis expressis per Vrbanum, vt supra positum est.

ANNOTATIO CORDVBAE.

B QVÒAD §. 1. *vbi Collector dat duas rationes, quare Ecclesia potuit obligare Moniales ad Clausuram, cõtra ipsarum volũtatem; & inducere vitam strictiorem ipsis: notandum, quòd prima ratio videtur melior, vt habetur in Sum. Ang. tit. Religio. §. 29. & Silue. Religio. 6. q. 6.*

Quòad hoc sunt septem notanda, præcipuè quòad Clausuram Tertiariarum, in Cõgregatione viuentium secundum Regulam Leo. 10. vt hæc omnia notauit quidam pater satis in huiusmodi eruditus. Primò notandũ, quòd illud Ius commune in cap. periculoso, de statu regul. lib. 6. non comprehendit Tertiarias, in communi viuentes, tria vota solemniter emittentes. Ratio, quia Regula sua per Leo. 10. ædita, & confirmata, post illud ca. concessit eis, quòd non teneãtur ad Clausuram, nisi illæ, quæ Clausurã vouere voluerint, vt patet in earum dicta Regula, cap. vltimo. & similiter multæ aliæ Moniales aliorum Ordinum, vtpotè, Beati Bernardi, & Beati Benedicti, & aliæ huiusmodi. In hijs tẽporibus, neq; vouent Clausuram, neq; ad eam vouendam tenentur, neq; per Ecclesiam, aut per Prælatos ad eam astringuntur vniuersaliter. Secundò notandum, quòd illæ Tertiariæ, quæ Clausuram vouere voluerint, tunc solùm tenebuntur eam seruare, eo modò, quoad se obligare intendebant, quando vouerunt absolutè, vel limitatè, vel in toto, vel in parte, & non aliter, nec amplius. Ratio, quia Votum non obligat vltra intentionem vouentis, ex quo est libera, & voluntaria promissio Deo facta, secundum cõmuniter doct. in 4. dist. 38. Videatur, si placet, Bonauent. ibidem art. 1. q. 1. & Richar. art. 2. q. 2. & c. Et ad id facit, cap. exijt de verb. sign. lib. 6. §. nos obscuritatẽ in vers. nisi professor huiusmodi, & c. & cap. licèt, extrà de voto, & ad id facit l. obligationum. l. 1. ff. de actionibus, & obligat. vbi dicitur quòd nõ satis est dantis esse nummos, & fieri accipientis, vt obligatio nascatur; sed etiam hoc animo dari, & accipi, vt obligatio constituatur. Ideò tertiò notandum, quòd si in vouendo Clausuram eam absolutè vouerunt, nihil excipere intendentes, neq; exprimentes vllam limitationem, sed absolutè, sicut aliæ Moniales vouentes Clausuram, eam vouerunt, tunc intelligitur, quòd eam vouerunt; & tenentur seruare absolutè, sine exceptione alia, sicut & aliæ Moniales cõmuniter Clausuram vouentes, & seruan-

Margin notes: Septem notanda quoad Clausuram Tertiariarum. — 1. Not. (C) — 2. Not. (D) — 3. Not. (E)

tes ex Regula (excepto casu, ad curãdum infirmos, aut ipsis Tertiarijs vo-nentibus clausuram specialiter Regula concedit; De quo latius, infra in quintò notabili dicetur.) Et ratio huius tertij notabilis est duplex. Prima, quia verba absoluta sine exceptione intenta specialiter, aut expressa, sunt absolutè, & generaliter intelligenda, vt in cap. quoniã de coniugio leprosorum; & vbi ius non distinguit, nos distinguere nõ debemus, de maiori. & obedientia cap. Solitæ, & vt habetur extra, de decimis cap. ad audientiã. Itèm secunda ratio est, quia vt ait Vlpianus in l. semper in stipulationibus. ff. de reg. iur. si non apparet quid actum est, consequens est, vt id sequamur, quod in regione, in qua id actum est, frequentatur. Ex quibus verbis videtur, quòd votum clausuræ absolutè factũ à prædictis Tertiarijs, debet intelligi, & seruari secundum Ius cõmune, in d. cap. periculoso; vel vt cõmuniter seruatur ab alijs Monialibus, vouentes clausuram in eadem regione, maximè ab illis, quæ sub eadem obedientia viuunt: quales sunt Moniales S. Claræ, aut immaculatæ Conceptionis, in hijs partibus Hispaniæ, vbi sunt omnes prædictæ Religiosæ, de quibus tactum est.

Quartò notandum, quòd si aliqua Tertiaria nollet vouere Clausuram, & vellet esse religiosa, profitendo alia vota tantũ in Monasterio Tertiariarũ vouentium clausuram, non solùm potest non admitti, & non recipi, sed, & iã recepta potest, & debet expelli, si nollet expressè, & verè promittere Clausurã, sicut aliæ omnes communiter eiusdem Monasterij vouent: & si in professione, quando cum alijs tribus votis, vouit quidem expressè clausuram, sed fraudulenter, quia, scilicet, non intẽdebat verè ad Clausuram, quam verbo tantũ vouebat, se obligare: tunc in foro conscientiæ, licèt ratione voti, quod non est, nõ teneatur ad Clausuram; tenetur tamen ratione scandali vitandi, & in foro exteriori ecclesiastico non credetur ei, quòd talem intentionem fraudulenter habuit contra verba expressa liberæ voluntatis, & cogetur ibi stare, & seruare Clausuram, quia in voto communi, intentio cuiuscunq; debet interpretari secũdùm communiter vouentès, & secundùm statuentes, aut secũdùm communitatem illam, vt communiter dicitur à Doctoribus de Religioso vouente alia tria vota communia religiosis.

Quòd si omninò pertinaciter, noluerit seruare cum alijs Clausuram, quam ipsa specialiter noluit, neq; intendit vouere expressè, aut in animo suo; tunc propter scandalum, & difformitatem vitandam, est repellenda, & eijcienda talis Tertiaria: nam eo ipso ostendit se nolle cũ alijs religiosè viuere eodem modo, sed vult esse singularis, & eandem terram eiusdem Monasterij seminare vult diuersis seminibus, & veste lana, & lino contexta indui, contra illud quòd misticè prohibetur Deut. 22. & tali potest dici illud Genes. 19. ingressus es vt aduena, nunquid vt iudices? Ergo.

Quin-

A *Quintò notandũ, quòd prædictæ Tertiariæ absolutè vouentes Clausuram, quamuis eam teneant seruare sicut aliæ, vt dictum est in tertio notabili, tamen hoc non obstan. possunt egredi ad curandum infirmos, sicut moris est in eadem regione talibus Tertiarijs visitare, & curare infirmos. Ratio huius est, quia sua Regula per Leo. 10. cap. vltimo, id eis concedit specialiter, & expressè: ergo secundùm hanc exceptionem iuris, intelligitur suum votum etiam absolutè factum: notanter dictum est. (Sicut moris est ipsis in tali regione, &c.) Nam vbi non solent tales Ter* B *tiariæ visitare, & curare infirmos, quando non vouebant Clausuram, aut quando eam vouebant, iam non possent egredi ad talem visitationem, & curationem; quia Regula solùm id concedit pro illis partibus, vbi est talis consuetudo ipsis Tertiarijs. Notandum etiam, quòd adhuc in partibus vbi esset talis consuetudo, non possunt prædictæ Tertiariæ vouẽtes Clausuram, egredi ad alia negotia, principaliter sub prætextu egrediendi ad curandum infirmos, quia fraus, & dolus nemini patrocinatur, neque in foro Dei, nec Ecclesiæ, vt est regula iuris. Notandum etiam sextò,* 6. Not. C *quòd adhuc in partibus, vbi esset talis consuetudo egrediendi ad visitandum infirmos, & cætera, posset Prælatus talem egressum eis prohibere, etiam si non vouissent Clausuram, & hoc, quando ipsi Prælato videretur, quòd talis egressus non expedit earum honestati, & Religionis reformationi, & alia causa rationabili suadente, sicut & eadem ratione, scilicet, Religionis, & honestatis debitæ obseruandæ Papa imposuit Clausuram obligatoriè omnibus Monialibus, in dicto Capitulo periculoso, de statu Regul. vt dicunt communiter Doctores ibidem, & sup. Collector* D *tetigit post §. primum.*

Notandum septimò, & finaliter, quò ad famulos, seu alios seculares intrantes prædicta Monasteria Tertiariarum vouẽtium absolutè Clausuram, quòd tales seculares non possent ingredi, nec admitti intra prædicta Monasteria, nisi in casibus licitis, & necessarijs, quomodò, & in quibus de Iure communi, & Consuetudine approbata possent ingredi, & admitti ad alia Monasteria eiusdem regionis seruantia Clausuram, vt in tertiò notabili dictum est per easdem rationes. Maximè quia Moniales E *prædictæ per suum votum Clausuræ non possent deobligare alios ab eo, ad quod ex iure, seu aliundè obligantur, & secundum Regulam iuris. Accessorium, naturam sequitur principalis, & qui vult principale, ex consequenti vult, aut velle tenetur accessorium, de offic. delegat. capitulo, præterea in textu, & glossa, & Bonauentura in 4. dist. 38. artic. primo, & quæst. 1.*

7. Not. Pro famulis.

Nunc autem à iure prohibetur, ne ad Monasteria religiosarum quarumcunque vouentium Clausuram, ingrediantur, aut admittantur aliæ

personæ, nisi in casibus concessis vt dictum est, & patet in dicto Capitulo periculoso. Et aliquando imponitur excommunicatio synodalis aliter intrantibus; vt patet de hoc in Siluestr. Titulo, Excommunicatio secundo, dub. primò, post notabilia, quomodò quis incidat excommunicationem per Statuta synodalia, quòad prædictum ingressum Monasteriorum exemptorum; & insuper alia pœna pecuniaria imponitur, & corporalis. Ergo famuli, & alij non possunt intrare, nec admitti ad prædicta Monasteria, nisi vt dictum est.

Qñ excundo Moniales incurrent excõicatione.

Quòad cætera f. 157. vbi Collector ponit casus, in quibus licitũ est Monialibus S. Claræ egredi Clausuram; & tandem dicit, quòd in nullo casu incurrunt præfatæ Moniales S. Claræ excõmunicationem exeundo Clausuram, nisi quando irent ad Curiam Romanam vt habetur in 13. capitulo Regulæ ipsarum; vel quando apostatando dimitterent habitum, secundum Ius commune. Notandum, quòd ibi solùm loquitur, & est verum de Monialibus S. Claræ, non de alijs, nã Bonif. 9. fff. 120. statuit quòd Moniales S. Dominici exeuntes Clausuram, nisi secundum formam suarum Constitutionum, incurrerent excõicationem ipso facto, & similiter quòad alias, potest statui, & fortè alicubi particulariter statutum est per Papã, aut per Statuta Synodalia, aut Prouinc. aut per Cap. Gener. vel Prouinc. aut per Prælatos, de quibus omnibus, quia particularia sunt, nõ potest haberi plena certitudo, nisi ab ipsis, ad quos ista pertinẽt, seu quos tangunt.

Quòad f. 157. vbi ponitur determinatio in casu infirmitatis curandæ Moniales, an de licentia Prouinc. possit egredi Clausuram, &c.

Votum qñ obligat.

Notandum, quòd determinatio Collectoris ibi posita, quæ etiam habetur. fff. 2. dub. 2. in decisionibus dubiorum, in Supplemento Ordinis, est tenenda. Quòd si contra eam arguatur, quòd cùm votum venit ad casum, seu Statum, in quo à principio voueri validè, aut licitè non poterat, tũ ipsum Votum factum non obligat pro tunc, stante tali casu, vt est communis Regula Doctorum ex B. Thoma in 4. dist. 38. quæst. 3. in respons. ad primum: & concordat ratio aperta ad id, vt communiter adducitur à Doctoribus, quæ pro nunc supponatur: & concordat Regula Iuris, quòd lex, seu dispositio, seu votum, cùm venit ad casum in quo incipi non poterat, non tenet. Sed votum Clausuræ non valeret in casu grauis infirmitatis imminentis ex talis voti obseruantia, seu emissione; vt probatur infra in fine, ergo ipsum votum iam factum de Clausura, non tenet, vel saltèm, nõ obligat inuitam Monialem, in casu quo ex infirmitate diceretur à Medicis, quòd probabiliter speratur mors de longinquo, aut imminet incurabilitas illius infirmitatis, si non exit indè, ergo etiam de licentia petita, licet non obtenta à Ministro Prouinciali, possunt Moniales in tali casu exire Clausuram, pro curanda infirmitate, &c.

Respon-

A Respondeo dupliciter, vno modo, ad maiorem dico; quòd illa maxima solùm est vera, in votis propriè dictis, in quibus scilicet soli Deo acquiritur obligatio. Nunc autem in professione, seu voto solemni fit obligatio, non solùm Deo, sed homini, scilicet, Prælatis, seu Ecclesiæ: ergo non procedit ratio, vt sup. cap. 2. q. 6. in Respon. ad tertium argumentum habetur.

Item, secundo modo respondeo (etiam si concedatur illa maior) negando illam minorem; & ratio est, quia supposito (secundum communiter doct.) quòd licitum est, licèt non necessarium, obseruare rigorem abB stinentiæ, seu continentiæ, seu virtutem quamlibet heroicam procurare, per aliqua exercitia aliàs licita; quamuis ex tali obseruantia, seu exercitio rigoroso incurratur aliqua pœna, ægritudo, seu continuetur infirmitas, & abbreuietur vita; non tamen notabiliter, & sensibiliter: & dummodò per ea exercitia non retrahatur, seu impediatur notabiliter ab alijs, qui sibi necessariò, secundùm suum statum, incumbunt facienda. vt de hijs latè Gerson. Alphab. 39. littera K. m. &c. in tract. an Carthusien. licitè abstiC neant à carnibus; & latius Mart. de temperantia, q. 39. Quo supposito, iam eadem ratione patet, licitum esse, antè votum factum seruare Clausuram, tanquàm abstinentiam quandam, seu exercitium ex zelo virtutis, & propter cauendam occasionem peccati, &c. etiam in casu, quo, ex tali obseruantia, incurritur infirmitas, seu infirmitatis incurabilitas, & vitæ abbreuiatio, ex quo talis abbreuiatio non est notabilis, nec sensibilis, nec per talem infirmitatem ex Clausuræ obseruantia prouenientem, tollitur, aut impeditur puritas animæ, aut debita obedientia ad Deum, nec impeD ditur, quin possit virtuosè agere contemplando, orando, vel aliàs vt possit, & vt tenetur, cum tali dispositione corporalis infirmitatis existen. vel saltèm virtuosè pati. Virtus enim in infirmitate perficitur. 1. Corinth. 11. & quidem si talis vult, potest sic virtuosè agere, vt potest orando &c. & patienter ferre infirmitatẽ, & alia, ad verba inde sequentia. Iam ex hijs patet ratio negandi minorem suprapositam in argumento; & similiter patet ratio probati intenti, determinatum à Collectore. Nam votum benè cadit; imò & propriè cadit, & specialiter super id, quod est licitum, & suE per erogatorium, aut heroicum quomodocunque. Patet secundùm Beatũ Thom. vbi sup. secundùm communiter Docto. & tale votum iam factum, erit obligatorium, vt patet. Sed votum de Clausura, etiam in casu supradicto, est huiusmodi, quia, scilicet, est de re licita, & super erogatoria &c. vt patet ex dictis: ergo potest licitè fieri in tali casu, iam factum obligatorium: & ergo determinatio Collectoris vera. Nec obstat dicere pro probatione minoris suprapositæ, quòd talis Monialis infirma propter Clausuram, iam nil boni agere potest, & est omnibus Monialibus suæ domus onero-

onerosa, odiosa, &c. Sicq; videtur contra virtutem manere ibi cum tali infirmitate propter Clausuram, & per consequens, Clausura talis videtur contra virtutem in tali casu, & illicita: quia respondeo, quòd si ipsa Monialis infirma in casu prædicto vult, potest virtuosè agere orando, contemplando, & alio modo, vt commodè potest in tali infirmitate: nec ad aliud tenetur. Potest etiam virtuosè operari per patientiam, vt dictũ est, & ex quo iam fecit votum de Clausura seruanda, tenetur eam seruare, sicut dictum est, vt ius disponit, & tenetur se disponere ad virtuosè agendũ, & patiendum vt oportet, & vt diximus: secus si ex tali obseruantia Clausuræ imminet notabilis, & sensibilis vitæ abbreuiatio, seu mors, aut rationis læsio, aut indispositio ad animæ puritatem habendam, ita quòd non nisi per exitum Clausuræ posset remediari; tunc enim non teneretur ad Clausuram, vt dictum est, & hoc tantùm probat argumẽtum, & nil aliud, vt etiam habet Gers. vbi sup. littera f. alph. 39. & Martinus. vbi supra, quæst. 38. 39.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

In §. 1.

Verba Cõcil.

CONC. *Trid. sess. 25. cap. 5. tit. de Regul. confirmando Constit. Bon. 8. sup. §. 1. positam, mandat Episcopis, vt in omnibus Monasterijs sibi subiectis ordinaria, in alijs vero Sedis Apostolicæ authoritate, Clausura Sancti Monialium vbi violata fuerit, diligenter restitui, & vbi inuiolata est, conseruari maximè procurent; atq; contradictores, per Censuras Ecclesiasticas, compescentes, Inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij secularis.*

Nemini autem Sancti Monialium liceat, post professionem exire à Monasterio, etiam ad breue tempus, quocunq; prætextu, nisi ex aliqua legitima causa ab Episcopo approbanda; indultis quibuscunq;, & Priuilegijs non obstantibus: & Pius V. in Const. 8. circa pastoralis, ann. 1566. edita, confirmando etiam præfatam Const. Bonif. 8. & Conc. Trid. Decretum, statuit, quòd si aliquæ Moniales forsan reperiantur, quæ consuetudine etiam immemorabili, aut instituto, vel fundatione Regulæ suæ fretæ, animo obstinato, huic Clausuræ resistant; Ordinarij, vnà cum Superioribus earum, omnibus iuris & facti remedijs, compellant easdem, tanquam rebelles, & incorrigibiles, ad præcisè subeundam dictam Clausurã, & perpetuò obseruandam. Mulieres quoq;, quæ Tertiariæ seu de pœnitentia dicuntur, cuiuscunq; fuerit Ordinis in Congregatione viuentes, si & ipsæ professæ fuerint, ita vt sollemne votum emiserint, ad Clausuram eandem ipsæ teneantur; quod si votum sollemne non emiserint, Ordinarij, vnà cum Superioribus persuadere studeant, vt illud emittant, ac

Tertiariæ.

post

A *post eiusdem Clausuræ se subiciant, aliàs autem omnino minimè recipiantur.*

Idem Pius V. in Cōst. 100. Decori, & honestati. &c. ann. 1569. edita, ait. Vnde nos inhærentes Decreto Sacri Conc. Trid. de Clausura Monial. disponenti, ac alijs nostris litteris super huiusmodi Clausura editis adijcientes, volumus, & ordinamus, nulli Abbatissarum, Priorissarum, aliarumuè Monialium quorumcunq; Ordinum, de cæterò etiam infirmitatis, seu aliorum Monasteriorum etiā eis subiectorum, aut domorum, vel parentū B *visitandorum, aliauè occasione, nisi ex causa magni incendij, vel infirmitatis Lepræ, aut Epidimiæ: quæ tamē infirmitas, præter alios Ordinum Superiores, quibus curam Monasteriorum incumberet, etiam per Episcopū, seu alium loci Ordinarium etiā si prædicta Monasteria ab Episcoporum, & Ordinariorum iurisdictione exēpta esse reperiantur, cognita, & expressè in scriptis approbata sit, à Monasterijs præfatis exire; sed nec in prædictis casibus, extra illa, nisi ad necessarium tempus stare licere: aliter autem, quàm vt præfertur egredientes, seu licentiam exeundi quo-* C *modocunque concedentes, nec non comitantes, ac illarum receptatrices personas, siue Laicas, vel Seculares, aut Ecclesiasticas, consanguineas, vel non; excommunicationis maioris latæ sententiæ vinculo, statim eo ipso, absq; aliqua declaratione subiacere: à quo præter quàm à Romano Pontifice, nisi in mortis articulo absolui nequeant: & insuper tam egressas, quàm Præsidentes, & alios Superiores prædictos eis licentiam huiusmodi concedentes, dignitatibus, officijs, & administrationibus per eas, & eos, tunc obtentis priuamus, & ad obtenta, & alia imposterum obtinenda* D *inhabiles.*

Excommunicatus latæ sententiæ.

Notandum 1. quòd Greg. 13. in Const. 13. Deo Sacris, ann. 1572. declarauit nullis Monialibus, etiam Tertiarijs, habere hostium, per quod ex Monasterio introiri possit ipsarum Monialium Ecclesiam exteriorem, in quam secularibus ad missas, & diuina officia patere solet accessus, sed omnino muro obstruendum.

Neque itidem licere egredi à ianua Monasterij, quæ esset pro Clausura ipsius Monasterij, etiam ad claudendum aliam vlteriorem Ianuam E *qua patere solet aditus secularibus venientibus vel ad rotam, vel ad crates, seu loca colloquijs destinata, quæ vulgo parlatoria vocantur, vel ad pulsandum ipsam ianuam Clausuræ; quæ loca, cùm saltem pro causis prædictis patere soleant Secularibus, extra Clausuram Monasterij censeri debet, etiam quo tempore clausa sunt.*

Notandum 2. quòd secundùm dispositionem Pij V. in Const. 100. supra posita, adhoc, vt aliqua Monialis possit Monasterij Clausuram, propter infirmitatem aliquam illarum exire, oportet, vt Superioris earum &

Epi-

Episcopi cognitio, ac approbatio inscriptis simul concurrant, adeò quòd vna sine alia non sufficeret. vt ex verbis ipsis clarè constat. Ex Conc. autem Trid. sufficiebat Episcopi tantùm approbatio, dum dicitur ibi; Nisi ex aliqua legitima causa ab Episcopo approbata.

De excommunicatione autem quã ipso facto incurrerent, tàm ingredientes Clausuram Monialium, quàm Moniales id permittentes; plenius infra dicemus in verbo, Ingredi Monasteria.

COMMISSARIVS.

1 De Commissario Generali. LEO 10. statuit, vt quando Generalis Minister electus fuerit de Cismõtanis, instituat in partibus Vltramontanis, vnum Generalem Commissarium, ab eisdem vltramontanis Fratribus eligendum; cui Minister Generalis, super præfatos Fratres vltramontanos, vices suas committat, prout Capitulo Generali expedire videbitur. Itâ tamen, quòd Commissarius præfato Ministro Generali omnimodè subijciatur, vt cæteri dicti Ordinis Prælati subijciuntur, ac illi per omnia, secundum Regulam, obedire teneatur. Dùm verò Minister Generalis fuerit ex vltramõtanis Fratribus electus, tunc pariformiter Cõmissariũ Generalem cismontanum instituere debet; pari modo, quo de vltramontano Commissario superiùs dictum & statutum est. Qui quidem Commissarius Generalis per triennium solùm, Generalis commissionis fungetur officio. Quo triennio elapso, nouus Commissarius, per Ministrum Generalem, in Capitulo generali vt supra eligendus (secundum quod vltramontanis, vel cismontanis, de Commissario fuerit prouidendum) institui debeat. B. fffo. 29. conce. 95.

2 ¶ IDEM Leo statuit, quòd Minister Generalis in partibus, in quibus suis sex annis fuerit, & ad alias partes se cõferre voluerit, pro eo tempore, quo absens fuerit, Commissarium, loco sui, de consilio, & assensu Diffinitorum Capituli Generalis duntaxat, relinquere possit. B. fffo. 29. conce. 95.

¶ IDEM Leo statuit, quòd Visitatores Monialium Sanctæ Claræ antea appellati, nuncupentur Commissarij, prout habetur infra, Moniales. §. vltimo.

3 Collector. ¶ IDEM Leo fecit quoddam decretum aduersus Commissarios Cruciatæ, prout habetur in dictione Cruciata. §. 4.

¶ Quia circa auctoritatem Commissarij Generalis præfati, nonnulla

A nonnulla orta sunt dubia scitu digna, quæ in vniuersitate Salmantina per plures iurisperitos discussa, decisa sunt, idcirco huiusmodi dubia, cum suis decisionibus, hic inserere visum est.

PRIMVM dubium, vtrum præfata Bulla vnionis stante, sit censendum, quòd Commissarius Generalis sit Ordinarius iudex, & Prælatus Fratrum Minorum cismontanorũ, aut delegatus? Ad hoc respondetur, quòd Commissarius Ge-
B neralis (de quo in Bulla prædicta) habet potestatem delegatam, & non ordinariam; quia Delegatus dicitur, qui gerit vices alterius, vt notatur in Rubrica. de offi. dele. & in l. 1. ff. de officio eius, cui mandata est iurisdictio. Sed talis est hic Cõmissarius, vt patet ex prædicta Bulla. §. Verùm, ibi Minister Generalis instituet vnum Generalem Commissarium, cui vices suas committat. Primũ dubium.

¶ Nec obstat Regula tradita per glo. & Doctores in c. Cum
C ab Ecclesiarum Prælatis. de offi. ordi. cum sua materia, & cũ multis theoricis Doctorum, quæ in contrarium videntur facere; quia illa applicari ad hunc casum nequeunt. Quòd patet ex duplici capite.

¶ Primum, quia illa Regula, cum omnibus pro ea adductis, loquitur in electo ab vniuersitate, vt ibi dicitur. Sed hoc non est in casu nostro, quia omnes Fratres Minores, tam cismontani, quàm vltramontani simul, faciunt vnum collegium, seu
D vniuersitatem. Cismontani autem tantùm, vel vltramontani tantùm, nec faciũt collegium, nec vniuersitatem, post præfatam Bullam vnionis, quæ eos omnes facit vnum corpus. Ergo sequitur, quòd Regula prædicta non habet locum in hoc casu. Vnde resultat quod in Bulla dicitur, quòd iste Commissarius eligatur: non potest dici vera, & propria electio, cum non fiat à Collegio, vel ab Vniuersitate; sed à parte Collegij, seu à quibusdam particularibus, pro vtilitate, & com-
E modo, eos particulariter tangente. Ideò verbum (eligendũ) positum in dicto §. Verum, non sapit electionem iuridicam, & Canonicam, vt in Titulo, de electione; sed sapit quendam consensum, aut approbationem illorum, quibus præponitur. Fuit enim visum vtile concedere prædictum Commissarium, propter latitudinem Ordinis. Fuit etiam visum vtile, quòd talis Commissarius daretur ad beneplacitum, & consolationem eorum, quibus dabatur. Ideo fuit illis concessum, vt eli-

gerent,

gerent, ideſt, pro voluntate, & conſolatione ſua, in illum conſentirent. Argumento. c. Super quæſtionum. §. Verum. de offi. dele. Quinimò poſito, quòd eſſet electio vera, non ſequitur concluſio, ſcilicet, quòd iſte Commiſſarius ſit Ordinarius, vt patet ex eo, quòd hic ſtatim ſequitur, ſcilicet, ſecūdū capu.

¶ Secundò in caſu Regulæ ſupradictæ, duo tantùm requiruntur ad conſequendam ordinariam, ſcilicet, electio Collegij, & confirmatio Superioris. Et ſtatim electus, & confirmatus cōſequitur iuriſdictionem legis, miniſterio, & operatione. Nec eſt opus alia commiſſione hominis, vt in c. Tranſmiſſam, de electione. Vnde hæc iuriſdictio dicitur ordinaria, quia conceditur à lege. Tamen in caſu noſtro, hic Commiſſarius non conſequitur iuriſdictionem, ex duobus ſupradictis, ſcilicet, electione, & confirmatione; ſed neceſſarium eſt tertium, ſcilicet, quòd Miniſter Generalis committat illi vices ſuas, vt Bulla ipſa diſponit. Itaq; iuriſdictionem recipit ab homine, vices ſuas committente, & non à lege miniſtrante, ſeu operante. Ergo ſequitur, ꝙ eſt Delegatus, & non Ordinarius. ¶ Sed adhuc poſſet aliquis opponere dicēdo, ꝙ ſit Ordinarius, ſicut Vicarius gñalis Epi, qui licet recipiat iuriſdictionem ex commiſsione; tñ dicitur Ordinarā habere iuriſdictionē, per glo. in c. 2. de officio vicarij. lib. 6. cum ſimilibus. Sic iſte Generalis Commiſſarius, quamuis recipiat commiſsionem Generalis Miniſtri, videtur, quòd eius iuriſdictio ſit Ordinaria. Ad hoc reſpondetur, quòd illud eſt verum in Vicario Generali, non autem in eo, qui ponitur in certa parte Diœceſis, qui dicitur Foraneus; qui non habet ordinariam, ſed delegatam: per glo. & Doctores in Clementina, Et ſi principalis, de Reſcriptis, cū ſimilibus. Cui videtur ſimilis iſte Commiſſarius, qui non Generaliter in toto Generalatu, ſed in parte conſtituitur. Videmus etiam inſuper, quòd illum iura vocant Officialē, hunc vero Papa, in Bulla vnionis, Commiſſarium appellat. Ergo iuriſdictio huius, non debet dici Ordinaria, ſed delegata.

¶ Nec videtur obſtare capitulum, Qui in pleriſque. de offi. ordi. quia glo. ibi dicit, & Doctores, quòd vterq;, tam maior, quàm minor debet eſſe Epiſcopus, & conſecratus, & ſic quòad dignitatem æqualis. Hic verò primus eſt Miniſter, ſecundus vero non, ſed Commiſſarius, quod fortè non vacat miſterio, vt, ſcilicet, ſit eadem æqualitas iuriſdictionis in vtroq;, ſcilicet, Ordinaria, vbi eſt eadem æqualitas dignitatis in vtroq;

ſcili-

A ſcilicet, Epiſcopalis. In hoc verò ſimiliter, cùm non ſit eadem æqualitas in dignitate, quia vnus eſt Miniſter, & alter Commiſſarius, quid mirum, quòd non ſit eadem æqualitas in iuriſdictione, imò quòd vna ſit Ordinaria, & altera delegata: Vnde glo. ibi dicit, quòd ille minor Epiſcopus, erit ſuffraganeus alterius. Quæ ſuffraganeitas, ſi verè & propriè accipiatur; vt eſt in Epiſcopis ſuffraganeis Archiepiſcopis; neceſſariò ſequitur, quòd ille debet habere Ordinariam iuriſdictionem, cum B ſecundum hoc, alter Epiſcopus de prima inſtantia ſe intromittere non poteſt, in tangentibus ſubditos iſtius minoris Epiſcopi. Vnde oportet, quòd hic minor Epiſcopus habeat immediatè Ordinariam iuriſdictionem. Nec videtur vacare miſterio, quòd Papa in Bulla ſua, eum appellat Commiſſarium, quod de ſui natura, & propria ſignificatione ſapit delegationem. In prædicta verò Decretali, Quoniam in pleriſq; vocat illum Præſulem, quod ſapit dignitatem, & Ordinariam C iuriſdictionem, vt de Vicario Epiſcopi dictum eſt.

SECVNDVM dubium, an Miniſter Generalis poſsit admouere hunc Commiſſarium ſine crimine, vel cauſa? Ad quod reſpondetur, quòd non; quia Bulla vult eſſe prædictum Commiſſarium per triennium, vnde oportet quòd ſit. Sed alius ſubſtitui non poteſt, niſi in Capitulo Generali. Nec Miniſter poteſt aliter ponere alium. Vnde cum oporteat, quòd ſit Commiſſarius, & iſto amoto, non poteſt alius poni; ſequi- D tur quòd iſte non poteſt remoueri. Et ex prædictis in prima quæſtione, videntur excluſa omnia fundamenta, quæ in contrarium adduci poſſent. Secundum dubium.

TERTIVM dubium, vtrum Miniſter Generalis poſsit diminuere, ſeu limitare poteſtatem dicti Commiſſarij, vel in aliquo alterare? Ad hoc videtur dicendum, quòd Miniſter Generalis liberè poteſt limitare, ac reſtringere poteſtatem ſui Commiſſarij. Ad quod probandum, fiat fundamen- E tum ex tribus conſiderationibus. Tertiũ dubium.

¶ Prima conſideratio, quòd Miniſter Generalis, cum ſit Iudex Ordinarius omnium Fratrum Minorum, iure ſuo, & ex iure communi, poterat facere Commiſſarium, & Commiſſarios Generales, & ſpeciales, cum commisſione plenaria, vel limitata, vt ſibi placuiſſet. Sed poſt hoc ius commune, ſuperuenit Bulla Leonis, exorbitans ab illo iure communi, & reſtringens hanc poteſtatem in modo cõſtituendi, ſcilicet, quòd fiat

per electionem. Et hæc sit prima consideratio.

¶ Secunda consideratio sit, quòd licèt fateamur, quòd indefinita legis, æquipolleat vniuersali, in propria, seu in stricta significatione: & sic verbum, Vices, indefinitè prolatum, propriè intelligendo, vel strictè, significat omnes vices; non potest tamen negari, quòd verificetur in aliquibus vicibus: licèt aliquibus detractis, saltem in larga significatione: cum pluralis loquutio duorum numero sit contenta, vt dicit Regula iuris.

¶ Tertia consideratio est, quòd dispositio odiosa: & de sui natura restringibilis, vt est statutum, extenditur ad latam significationem, ad euitandum correctionem iuris communis. Textus valde singularis est, & ibi Abbas, in c. Cum dilectus, de consuetudine. Ex quibus considerationibus concludi videtur necessariò, quòd cùm dicta Bulla sit exorbitans, & odiosa, debet extendi ad latam significationem, vt minus deroget prædicto iuri communi. Et sic verificatur in vicibus, licèt nō vniuersaliter. Præterea in commissionibus iurisdictionis factis per Ordinarium, reperimus expressum, quòd indefinita verificetur detractis aliquibus. tex. est in capi. secundo, & vltimo de Officio Vicarij lib. 6. Sed talis est hic, quia committēs est Ordinarius, scilicet, Minister Generalis. Imò, & fortius tenendo, quòd iste Commissarius habeat potestatem delegatā, vt supra probatum est, quæ odiosa est; & Officialis seu Vicarius Episcopi habeat Ordinariam, quæ fauorabilis est. De quo Vicario, & Officiali loquuntur illa iura de Officio Vicarij, supra allegata. Vnde si Vicario, seu Officiali Episcopi, in quem transit Ordinaria iurisdictio, quę est fauorabilis, habet locum, quòd indefinita verificatur detractis aliquibus, multò fortius verificabitur in eo, in quem transit iurisdictio delegata, quæ est odiosa. Et quòd iurisdictio Ordinaria sit fauorabilis, & delegata odiosa, dicit hoc glo. in cap. 1. de rescriptis, lib. 6.

¶ Et non videtur obstare supradictis, quod in contrarium dicitur, scilicet, quòd indefinita æquipollet vniuersali, nam huic, iam ex supradictis, patet responsio.

¶ Nec etiam videtur obstare quod dicitur, quòd Minister Generalis committit coactus; quia similiter Episcopus ponit coactus Vicarium Generalem in Episcopatu, vt patet per Abbatem in cap. Quoniam in plerisque, de offi. ordi. & in

iuribus

A iuribus per eum ibi allegatis. Sed quis dubitat, quòd poſſit Epiſcopus ſibi retinere aliquos caſus? Vnde ibi habemus inſtantiam. Præſertim, quia ille Epiſcopus cogitur à iure communi, hic vero, ſcilicet, Miniſter Generalis, cogitur per Bullam exorbitantem à iure communi.

¶ Non videtur etiam obſtare. cap. Quoniam in pleriſque, de offic. ordi. etiam præſuppoſito dicto Cardinalatu, qui ibi allegatur in contrarium, ſi, vt ſupradixi, ille eſt propriè ſuffraganeus maioris Epiſcopi. Quo caſu (vt iam dixi) eſt ne-
B ceſſariò concludendum, quòd maior Epiſcopus, non poteſt ſe intromittere de prima inſtantia inter ſubditos minoris Epiſcopi. Præterea, ille caſus videtur valde alienus, & diuerſus ab iſto noſtro; quia ibi non ſolùm lingua erat diuerſa, ſed etiam ſub vna fide, ritus, & mores erant diuerſi in ſacramentis, & diuinis; vnde facile poſſet ſcandalum generari, ſi in aliquibus oporteret eos recurrere ad alium, in tam
C grauibus, & ponderoſis, contra ſuos mores & ritus. In caſu vero noſtro, in ſacramentorum, & diuinorum celebratione, & huiuſmodi grauibus, nulla eſt differentia inter ciſmontanos, & vltramontanos; cùm ex regula, & voto, vniformiter omnes teneantur ſequi Romanam Eccleſiam, & Priuilegia eadem ſint vtriſque conceſſa. Itaque differentia poteſt remanere, non in votis, non in regula, non in diuinis officijs, non in ſacramentis, non in ritibus, & moribus eorum,
D nec in aliquibus eſſentialibus, & grauibus, aut ponderoſis, ſed in aliquibus leuibus cœremonijs. Vnde ex reſeruatione aliquorum, non eſt de quo teneatur ſcandalum, vel repugnãtia. Data ergo diſſimilitudine, videtur ceſſare argumentum. Hanc differentiam, vel caſus diuerſitatem confirmat prædicta Bulla in præallegato. §. Verùm. vbi expreſsè dicitur, quòd hic Commiſſarius datur propter latitudinem Ordinis, quia vnus non videbatur poſſe ſufficere. Non autem propter va-
E rietatem morum, vel rituum circa diuina, & ſacramenta. In prædicta verò Decretali, quoniam in pleriſque, totum econtra, quia ibi non erat latitudo, ſed propter rituum, & morum varietatem in eſſentialibus, ex quorum non obſeruatione poſſent facilè illi ſcandalizari.

¶ Supradictis tamen omnibus, & alijs pluribus, quæ dici poſſent, omiſſis, huic quæſtioni finem ponit eadem Bulla in dicto §. Verùm, cuius talia ſunt verba. Cui Miniſter Genera-

M lis

lis vices ſuas committat, prout Capitulo Generali expedire videbitur. In quibus verbis tria videntur ponderanda. Primum hoc verbum, Videbitur, quod ſapit arbitrium rationabiliter regulatum, ſic iura, & doctores ſæpe dicunt. Vnde patet, quòd hæc poteſtas committenda Generali Commiſſario, debet prius moderari per Capitulum Generale, ſecundum arbitrium rationabiliter, & iuridicè regulatum. Secundum ponderandum eſt, quòd hoc Decretum, ſeu Arbitrium, debet præcedere commiſsionem de neceſsitate, ad sui validitatem. Tertium eſt, quòd hæc verba vel important ampliationem, vel diminutionem. Ampliationem non important, quia vltra totum nihil poſſunt ampliare. Ergo ſequitur, quòd important diminutionem. Ex primo, & vltimo iſtorum reſultat, quòd Commiſsio, quæ fit prædicto Commiſſario Generali, poteſt eſſe limitata, & reſtricta. Ex ſecundo reſultat, quòd prædictum Arbitrium, vel determinatio debet præcedere Commiſsionem, aliàs eſt inutilis, ſaltèm quatenus aſſumit vires à Bulla.

¶ Concluditur itaque, quòd aut Commiſsionem factam huic Commiſſario Generali præcedit prædicta modificatio, decretum, vel arbitrium Capituli Generalis, aut non. Si præcedit, valet Commiſsio cum ſuis limitationibus, & reſtrictionibus ibi factis. Si non præcedit, non valet Commiſsio, quatenus aſſumit vires à Bulla. Si autem aſſumit vires extra Bullam, puta ex iure communi, quo iure (vt ſupra dictum eſt) prius poterat Generalis Miniſter facere Commiſſarium, tunc nulli dubium, quòd poſſet mutare, & reſtringere ad libitum cum, & poſſet totaliter reuocare. Et ſic manet tertium dubium luculenter diſcuſſum.

Quartum dubium.

QVARTVM dubium eſt, an Generalis Miniſter poſſit mittere Commiſſarium Generalem, ſicut primum, qui erat per electionem? Reſpondetur, quòd non poteſt mittere talem ſecundum Commiſſarium, qui concurrat cum primo, quia ſtante Bulla præfata, vnus tantùm debet eſſe Commiſſarius Generalis, & ſub certo modo, & forma poſitus. Ergo nec poteſt dari ſecundus, nec niſi ſub illo modo, & in Capitulo Generali, vt prædictum eſt.

Quintum dubium.

QVINTVM dubium, vtrum ſaltem poſsit Miniſter Generalis mittere aliquos Commiſſarios ſpeciales, ad aliquas ſpeciales Prouincias, vel pro particulari negocio?

Reſpon-

A Respondetur, quòd hæc quæstio potest capi dupliciter. Aut enim Commissarius specialis mittitur, pro aliqua Prouincia, aut Custodia, vel Conuentu, exclusa omnino potestate Commissarij Generalis, quò ad illam Prouinciam, vel Custodiam, vel Cõuentum. Aut mittitur specialiter ad aliquam causam, seu causas, in cæteris tamen remanente potestate Commissarij Generalis, in eadem Prouincia, Custodia, vel Cõuentu. In primo casu, vel primo modo, videtur quòd non posset facere, præsupposito, quòd Commissarius Generalis fuit
B institutus auctoritate Bullæ, & præcedente arbitrio, & determinatione Capituli Generalis, vt superius dictum est.

¶ Ratio huius est, quia tot tales speciales Commissarios posset facere, quòd subtraheret Commissario Generali paulatim totam Cõmissionem, vel magnam eius partem; vnde posset fieri fraus legi. Hoc tamen est intelligendum verum, præterquam si tali Prouinciæ, Custodiæ, vel Conuentui esset vtile
C prouidere de tali Commissario speciali; vt quia Cõmissarius Generalis esset negligens, aut suspectus, aut aliàs insufficiens illi Prouinciæ, Custodię, vel Conuentui.

¶ Fundamentum huius est, quia lex extenditur, & restringitur ad terminos suæ rationis, vt est notissimum in iure. Ratio autem, quia fuit in Bulla prouisum de isto Generali Commissario, nec fuit fauor istius Ministri, nec Generalis Commissarij, sed subditorum; vt patet in Bulla, scilicet, propter vti-
D litatem eorum, ne debito remige fraudarentur. Ergo in tantum impedietur Minister Generalis dare specialem Commissarium, inquantum maior vtilitas non postulauerit; quia lex vltra non trahitur, cum ista fuerit ratio eius; præsertim in derogatione iuris alterius, scilicet, Ministri Generalis, cui per Bullam aufertur libera potestas dandi Commissarium ad libitum suum, vt proprio iure facere poterat. Et quod in fauorem Fratrum inductum est, non debet retorqueri in eorum
E damnum, & odium, vt dicit Regula iuris. Cùm ergo in fauorem Fratrum, & propter eorum vtilitatem sit inducta institutio huius Commissarij Generalis, non debet per eam impediri specialis datio, vel institutio Commissarij, vbi, & quando fuerit vtilius. ¶ Præterea, si Legatus generalis, & causa nouiter orta, vel antiqua nouiter reuelata, potest prohibere Delegatum specialem, datum non à se, sed à Papa, vt in l. Si hominem. ff. mandati, & ibi Barto. & Abbas in cap. Studuisti.

 de off.

de offi. lega. & in alijs locis, quamuis prædictus Delegatus est maior illo, in causa sibi commissa, quanto ergò fortius poterit Generalis Minister ex aliqua ex supradictis causis, vel alia iusta nouiter orta, prohibere prædictum Commissarium quòad vnam Prouinciam, Custodiam, vel Conuentum, cùm sit eius Superior?

¶ In secundo verò casu, quando, scilicet, Commissarius specialis mittitur ad causam, vel causas speciales in certis rebus, remanente potestate eiusdem Commissarij Generalis in eadem Prouincia, Custodia, vel Conuentu, videtur, quòd possit mittere Commissarios speciales, etiam sine aliqua causa de prædictis, vel necessitate. Ratio huius est, quia Minister Generalis, eo ipso, quòd eligitur ab vniuersitate Fratrum, & confirmatur, consequitur Ordinariam iurisdictionem, per notata. in c. Cùm ab Ecclesiarum. de offi. ordi. Ratione cuius Ordinariæ iurisdictionis, potest dare Commissarios tam Generales, quàm particulares: vt. C. Qui pro sua iurisdictione. l. vna cum similibus. Hæc autem potestas dandi Commissarios, fuit ei limitata in vna specie Commissariorum, scilicet, in Generalibus, quòd non posset dare nisi vnum, & sub certa forma, vt patet in Bulla. De alia vero specie, scilicet, specialium Commissariorum, nihil Bulla disponit; vnde relinquit dispositioni iuris. iuxta. l. Commodissime. ff. de liberis, & posthumis. cum similibus. Et à iure antiquo eatenus intelligitur esse recessum per ius nouum, quatenus in iure nouo exprimitur, & non amplius. vt in l. Sancimus. C. de testamentis, cum similibus. Imò amplius secundum intellectum Bullæ, qui videtur magis licere, & rationi consonum, rectè intuenti. Non enim tàm voluit Bulla ponere frænum Generali Ministro super institutionem Commissarij, quàm eum ad instituendum, & ponendum illum, calcaribus stimulare, & compellere. Declaratur sic. Quia fortè Generalis nimis confidens de se, vellet solus portare totum onus regiminis, & gubernationis, & nollet secum sumere alium adiutorem, scilicet, facere Commissarium, cùm esset in sua libertate ponere, vel non ponere; quod fuisset in magnum detrimentum Religionis, propter ipsius latitudinem: ideò Papa videns commodum, & incommodum Ordinis, voluit imponere necessitatem ponendi saltem vnum Commissarium Generalem. Vt autem esset magis aptus, & acceptus nationi, voluit, quòd de

A de consensu, & beneplacito eorum poneretur. Quod autem hic sit verus, & rectus intellectus Bullæ, facile videbitur intuenti? §. Verùm, dictæ Bullæ, cuius verba sunt hæc. Verùm quia conspicimus ipsum Ordinem per vniuersam Christianitatem, mirum in modum dilatatum esse; ne, ob huiusmodi amplitudinem, debito pastoralis regiminis careat beneficio, &c. Ecce motiuum Papæ, scilicet, vtilitas propter latitudinem. Sequitur vlterius in Bulla. Decernimus, quòd Minister Generalis instituat vnum Generalem Commissa-

B rium, &c. Quæ verba non possunt sonare, quòd Papa dat facultatem de nouo Ministro Generali, cùm ipse hanc potestatem prius haberet à iure. Sed illam potestatem, quam habet ponendi Commissarium, voluit Papa facere necessitatem, vt saltem ponat vnum Generalem Commissarium, velit nolit. Vnde cum essent duæ species Commissariorum, scilicet, generalis, & specialis, & ambæ in potestate, & libertate Mi-

C nistri Generalis ponere, vel non ponere; & ambæ fuerint à iure inuentæ, propter vtilitatem subditorum, & in adiutorium regiminis; propter maiorem vtilitatem, voluit Papa imponere necessitatem Ministro Generali saltem in altera earum magis vtili, scilicet, in Generali, aliam speciem non tangens; quia in hoc solùm voluit imponere necessitatem. Aliam autem speciem non tàm necessariam, voluit relinquere in potestate Ministri Generalis, sicut erat à iure communi.

D ¶ Præterea si verum est, quòd prædictæ commissiones tàm generales, quàm speciales, inuentæ fuerunt, & inductæ propter vtilitatem subditorum, in adiutorium regiminis, & gubernationis: si, pro quia; quia sic verum est, & propter huius vtilitatis augmentum Papa voluit imponere necessitatem faciendi hunc Commissarium: quomodo, aut quo pacto dici potest, quòd voluit impedire alios Commissarios, & vtilita-

E tem eorum? Et sic intendens augere vtilitatem per vnam viam, per aliam diminueret; cùm sit in iure vulgatum, quòd ea, quæ inducta sunt ad augmentum, non debent operari diminutionem: quod tamen hic esset.

¶ Præterea, absurdum videretur, dare casum, in quo posset inferior, scilicet, Commissarius, quod non posset Superior committens, scilicet, Minister. Sed ipse idem Commissarius Generalis pôt facere istas particulares, & speciales

commissiones; ergo multò fortius Minister, apud quem remansit maior potestas, imò fons ipsius iurisdictionis, & potestatis.

¶ Præterea, si verùm esset, quòd dato prædicto Generali Commissario in natione illa, Minister Generalis nihil posset, nisi personaliter ipse veniret ad illam nationem; non Bulla vnionis, sed diuisionis illa diceretur conuenienter: hoc patet apertè, quia essent duo Generalatus, vt prius; & duo capita in effectu, & vnio illa esset de vento, & non de effectu, contra mentem iurium, & Papæ in Bulla prædicta. Non obstat dicere, quòd quando Minister personaliter venerit, non prohibetur exercere officium; quia hoc rarissimè continget in toto suo tempore, vel nunquam. Et ad rara, iura non adaptantur, nec propter illa facta fuerunt. ff. de legibus. l. Nam ad ea. Ex quibus videtur cõcludi, quòd Minister Generalis potest mittere Commissarios speciales, quotiescunq; voluerit, ad aliquas speciales Prouincias, vel causas, quando in cæteris remanet potestas Generalis Commissarij in Prouincia, Custodia, vel Conuentu; quamquam non subsit aliqua de iustis causis supradictis, vel alia similis.

¶ Nec obstant, quæ in contrarium adduci possent.

¶ Primò non obstat, quòd hæc Commissaria Generalis, sit dignitas, vel officium, quod non potest diuidi; quia quamuis hoc fateatur, nulla ex hoc sequitur diuisio. Patet in Officiali Generali Episcopi, quia non desinit esse Generalis, quamuis aliqui casus à iure reseruentur Episcopo, vt in c. 1. & 2. de Officio Vicarij, lib. 6. Et Episcopus committit alijs specialiter aliquas causas, & ponit aliquos Vicarios foraneos in aliquibus partibus Diœcesis, vt in Clementina. Et si principalis. de Rescriptis. Nec legatus desinit esse Generalis in Prouincia, licèt ibidem aliquæ causæ specialiter alijs committantur: vt in c. Studuisti, de officio legati, cum similibus. Præsertim, quia si hoc Ministro Generali competit à iure, per ea quæ dicta sunt, nemini facit iniuriam, qui vtitur iure suo, secundum iuris regulam.

¶ Nec etiam obstat dicere, quòd Commissarius Generalis est Prælatus immediatus, quia hoc supra improbatum est, cũ fungatur vice, & commissione alterius.

¶ Nec obstat similiter, quod dicitur, quòd est data certa forma, &c. quia illa est pro Commissario Generali, & non pro specia-

A speciali, qui relictus est iuris dispositioni, ex quo de ipso non est facta mentio, vt supra dictum est.

¶ Non obstat etiam, quòd essent duo capita, scilicet, Commissarius Generalis, & specialis, quia imò nullus eorum est caput, sed ambo sunt membra capitis vnius, scilicet, Ministri Generalis.

¶ Nec obstat dicere, quòd debet esse vnus solus; quia hoc verum est præcisè in Commissario Generali, in quo Bulla disponit, vt dictum est, & non in specialibus, qui iuris dispositio-
B ni relicti sunt.

¶ Posset tamen aliquis dicere, quòd superflua est hæc differentia superius facta inter Commissarium specialem ad Prouinciam, vel Custodiam, &c. & Commissarium specialẽ ad aliquam causam, vt in primo requiratur iusta causa, & non in secundo. Vr.n. superflua hæc differentia, cum rationes superius positę, pro secundo videantur equaliter concludere, & locum
C sibi vendicare pro primo. Vnde videtur, ꝙ nõ magis requiratur causa in primo, q̃ in secundo. Ad hoc respondetur, ꝙ non est omnimoda æqualitas, quoniam vt supra dictum est, si tantam libertatem haberet in primo casu, sicut in secundo; tunc esset in potestate Ministri priuare Commissarium tota commissione, vel magna eius parte. per viam indirectam, quod nõ est faciendum, vt, scilicet, concedatur vna via, quod alia prohibetur.

D

COMMVNICATIO PRIVILEGIORVM.

¶ *Distinctio materiæ communicationis Priuilegiorum Fratrum Mendicantium.*

RESPECTV communicationis Priuilegiorum, factæ sunt multę, ac variæ Concessiones omnibus Ordinibus Collector.
E Fratrum Mendicantium, quæ inferius annotantur.

¶ Sed attendere oportet, quòd illæ, quæ specialiter concernunt Fratres Minores, & Moniales, ac Tertiarios, eorum Curiæ subiectos, ponuntur primo.

¶ Illæ autem Concessiones, quæ tangunt Fratres Ordinis Prædicatorum, ponuntur secundo loco.

Illæ verò Concessiones, quæ spectant ad Fratres Augustinienses, necnon ad suos Tertiarios, ponuntur consequenter

in tertio loco. ¶ Quædam autem Concesſio quæ pertinet ad Fratres Carmulitanos, ponitur quarto loco.

¶ Quædam autem Concesſio quæ pertinet ad Fratres Carmelitanos, ponitur quarto loco.

¶ Alia etiam inſuper Concesſio attinens ad Fratres Ordinis Minimorum, ponitur quinto loco.

¶ Sed pro omnibus Mendicantibus inſimul, habetur quędã alia Concesſio, quæ ponitur in fine omnium prædictarum.

¶ Deinde adduntur alia ex priuilegijs Fratrum non Mendicantium, nobis denuò communicatis.

¶ *Pro Fratribus Minoribus, ac etiam Prædicatoribus.*

1 SIXTVS 4. conceſſit profeſſoribus Ordinis Min. vt concesſis Fratribus Prædicatoribus, & eiuſdem prædicatorum Ordinis Fratribus, vt concesſis prædictis Fratribus Minoribus Priuilegijs, Indulgentijs, gratijs, fauoribus, & indultis, tàm ſpiritualibus, quàm temporalibus, à Romanis Pontificibus prædeceſſoribus ſuis, & alijs auctoritatem habentibus (quæ omnia, ac ſi nominatim exprimerentur, haberi voluit pro expresſis) potiri, & gaudere posſint, & debeant, perpetuis futuris temporibus, in omnibus, & per omnia, prorſus, & ſine vlla differentia, perinde ac ſi quæ vni, & Ordinibus prædictis ſunt conceſſa, vtrique ſimul nominatim conceſſa fuiſſent, aut concederentur impoſterum. Et voluit, quòd ea, quæ de Magiſtro Generali, & Prouincialibus Prioribus dicti Ordinis Prædicatorum, ac Monaſterijs Monialium, ſub eorundem Fratrum Prædicatorum cura, & ſecundum ipſius Ordinis inſtituta viuentium, ſunt ſtatuta: in Generali, & Prouincialibus Miniſtris, & Vicarijs dicti Ordinis Minorum, & Monaſterijs Monialium Sanctæ Claræ, & econtra, cenſeantur eſſe ſtatuta. B. fo. 61. Et ffo. 144. conce. 354.

2 ¶ IDEM Sixtus ſtatuit, quòd Monaſteria, & loca Monialiũ Sanctæ Clarę, & Sancti Dominici, eorumq; Abbatiſſæ, Prioriſſæ, Procuratores, Syndici, Oblati, & vtriuſq; ſexus tertij Ordinis, de pœnitentia nuncupatæ, perſonæ prædictæ, eiſdem Priuilegijs, & immunitatibus, gratijs, & fauoribus, concesſionibus, indultis ſpiritualibus, & tpalibus Fratrũ prædicatorũ

Pro Monialib. S. Claræ.

& Mino-

A & Minorum Ordinibus, & illorum professoribus, domibus, & locis, ac Procuratoribus, & Syndicis, Oblatis, & Conuersis, seu alijs quomodolibet, per prædecessores suos, aut per ipsummet Sixtum hactenus concesßis, & in posterum concedēdis, quauis auctoritate (quatenus earum sexu, & statui non contradicant) liberè, & licitè vti posßint, & debeant, in omnibus, & per omnia, prorsus, & sine vlla differentia, ac si eisdem Monasterijs, locis, & personis prædictis, nominatim
B concessa forent, & concederentur expresßè. B. fol. 66. Et fol. 148. concess. 362.

¶ IDEM Sixtus in Bulla Aurea, omnes, & singulas gratias, Concesßiones, & peccatorum remisßiones, communitates, exemptiones, facultates, priuilegia, & indulta spiritualia, & temporalia, qualiacunq; sint, Eremitarum Sancti Augustini, & Carmelitarum, & Seruorum Sanctæ Mariæ, Fratrum Ordinibus, & eorū Ecclesijs, & Oratorijs, ac domibus, Prio-
C ribus, Fratribus, & Sororibus, Cōuersis, & Oblatis, & vtriusque sexus personis de pęnitentia nuncupatis; à prædecessoribus suis Romanis Pontificibus, & ab eodem Sixto, aut alijs auctoritatem habentibus (quæ omnia, ac si nominatim exprimerentur, haberi voluit pro sufficienter expresßis) coniunctim, vel diuisim, in genere, vel in cōmuni concessa; eisdem, vel eorum cuilibet Prædicatorum, & Minorum Fratrū Ordinibus, domibus, Ecclesijs, & Oratorijs, generali Mini-
D stro, Magistro, Prioribus, & Ministris Prouincialibus, Conuentualibus Prioribus, & Guardianis, Sororibus, Oblatis, Conuersis, & vtriusq; sexus Tertij Ordinis, seu de pænitentia nuncupatis, & alijs eorundem Ordinū personis, de nouo concesßit, & in eis locum habere voluit, ac si eisdem nominatim, directè, & expresßè concessa fuissent. B. fol. 66. Et ffo. 149. concess. 367. 3

Pro Fratribus Minorib. & Prædicatorib. & eis subiectis.

¶ IDEM Sixtus concesßit, seu communicauit Fratribus, &
E Sororibus trium Ordinnm Beati Francisci, omnia Priuilegia, tàm spiritualia, quàm temporalia, omnesq; Indulgentias cæteris Mendicantium Ordinibus concessas; tàm in cōmuni, quàm in particulari, eorumq; Ecclesijs, & locis quibuscunq; B. fffo. 109. concess. 464. 4

Pro tribus ordinibus S. Francisci.

¶ IDEM Sixtus concesßit, quòd Sorores Sanctæ Claræ, sub obedientia Fratrum Min. obser. existentes, gaudeant omnibus Priuilegijs, exemptionibus, & gratijs concesßis, in genere, 5

Pro monialibus Sanctæ Claræ

nere, Sororibus reformatis Sororis colete. o. ffo. 261. conc. 677. & fffo. 96. concess. 338.

6 Nota. BONIFACIVS octauus statuit, ad instar Innocentij 4. quòd quæcunq; Moniales commissæ fuerint gubernationi Fratrum Minorum, virtute alicuius Indulti Apostolici, Moniales sic commissæ gaudeant Priuilegijs concessis, & concedendis prędictis Fratribus. b. fol. 32. & ffo. 33. concess. 35.

7 INNOCENTIVS octauus concessit, quòd omnia Indulta, gratiæ, ac Priuilegia concessa, & cócedenda Fratribus familiæ cismontanæ, censeantur etiam concessa Vltramontanis, & econuerso. o. fol. 64. Et ffo. 68. concess. 135. Et fffo. 69. concess. 145.

8 Pro tertiarijs in particulari viuentibus. Collector ¶ IDEM Innocentius extendit, seu communicauit gratias, & Indulta concessa Fratribus, & Sororibus Tertij Ordinis, in communi viuentibus, etiam illis, qui viuunt in particulari. o. fo. 64. Et ffo. 69. concess. 146. Et fffo. 100. concess. 375.

¶ Qualiter præfata Concessio sit intelligenda, ponitur in dictione, Tertiarij, post omnes concessiones. Vide ibi.

9 Ampla cómunicatio priuieg. ALEXANDER Sextus concessit Fratribus Mino. regularis obseruantię, vt omnibus, & singulis gratijs, & Priuilegijs, libertatibus, immunitatibus, & indultis spiritualibus, & temporalibus, tàm Fratrum Prædicatorũ, quàm Eremitarum Sancti Augustini, Beatæ Mariæ de monte Carmeli, omnibusq; alijs Mendicantibus, per Sedem Apostolicam, vel Legatos eiusdem, etiam per litteras Apostolicas, Mare Magnum nuncupatas, hactenus concessis (quorum tenores ac si de verbo ad verbũ insererentur, haberi voluit pro sufficienter expressis) vti potiri, & gaudere liberè, & licitè possint, & debeant, in omnibus, & per omnia; perinde ac si prædictis Fratribus Minoribus specificè concessa fuissent. B. fol. 76. Et ffo. 159. concess. 378.

10 IVLIVS Secundus concessit Fratribus Minor. consimilé communicationem Priuilegiorum aliorum Ordinum Médicantium, ad litteram ponendo verba, quę Alexander 6. posuerat in Concessione communicationis. §. 9. immediatè pręcedenti annotata. B. fffo. 12. conc. 49.

11 Pro fratribus citra, & vltramõtanis. ¶ IDEM Iulius concessit Fratribus Mino. obseruantiæ Vltramontanis, hoc est Hispanis, Gallis, Alemanis, quòd omnibus Indultis, & Priuilegijs, exéptionibus, immunitatibus, gratijs, Indulgentijs, & libertatibus familiæ cismontanæ cócessis,

A cessis, & imposterum cōcedendis, vti, potiri, & gaudere liberè, & licitè, prorsus, & absq; vlla differentia, in omnibus, & per omnia valeant; perinde ac si illa omnia eidem familiæ Vltramontanæ nominatim, ac specialiter, & expressè concessa fuissent. B.ffo.57. conc.69. Et fffo. 3. conc. 5.

¶ IDEM Iulius concessit Fratribus Minoribus, eorumq; domibus, omnia, & singula Priuilegia, immunitates, exēptiones, concessiones, Indulgentias, & Indulta, tàm viuæ vocis Oraculo, quàm aliàs sub quibuscunque tenoribus, & formis, B Fratribus Ordinis Prædicatorum regularis Obseruantiæ regnorum Castellæ, & Legionis, ac illorum domibus, per ipsum Iulium, & prædecessores suos Romanos Pontifices, aut Sedem Apostolicam concessa, ac si prædictis Fratribus Ordinis Mino. eorumq; domibus concessa forent. B. fol.60. Et ffo. 127. concess.284. 12

Particularis pro fratrib⁹ Min. regnorum castellæ.

¶ IDEM Iulius posteà declarauit, & cōcessit, quòd in prædicta Priuilegiorum, gratiarum, & Indultorum præfatorum C commumicatione (scilicet, Ordinis Prædicatorum) tàm vniuersaliter per prædecessores suos toti Ord. Minor. quàm etiā per ipsum particulariter prædictorum Regnorū prius facta, vt ea, quæ, quòad absolutionem, & dispensationem, vel aliàs, ad Priorem generalem, seu Magistrum Ordinis præfatorum Fratrum Prædicatorum spectant; ad Ministrum, vel Vicariū generalem Fratrum Minorum pertineant. Et ea, quę, ad Priores Conuentuales, idest, Prælatos singularum domorum Or-D dinis Prædicatorum, & eorum Vicarios similiter spectāt; ad Guardianos, & eorum Vicarios Ordinis Minorum etiā pertineant. Et ea, quæ, ad Priores, seu Vicarios, vel Subpriores prouinciales, idest, Prælatos, qui medij sunt (quocunq; nomine censeantur, & vocentur) inter prædictum Generalem, vel Magistrum Ordinis, Priores Conuentuales, eorumq; Vicarios, simili modo spectant; ad Ministros, & Vicarios Prouin-E ciales, ac Custodes, qui etiam medij sunt inter Ministrum, & Vicarium generalem, & Guardianos, eorumq; Vicarios similiter pertineant. 13

Declaratio, & noua concess. cōicationis priuilegiorū fratrū prædicatorū factę fratribus minoribus.

Pro qbuslibet prælatis ordinis.

¶ Et quod, sicut de potestate Prælatorum, scilicet, de Prælatis ad Prælatos dictum est; ita de Congregationibus vnius ad Congregationem alterius Ordinis; & de Fratribus priuatis, idest, sine Prælatura, ad Fratres priuatos; & de festiuitatibus ad festiuitates, in ijs casibus, in quibus Congregationibus

nibus, vel Fratribus priuatis, ac festiuitatibus alterius Ordinis, aliquid concessum est; nunc, & pro tempore respectiuè concessa intelligantur. Ita quòd, ea, quæ in honorem Sanctorum Dominici, Petri Martyris, Thomæ de Aquino, Catherinæ de Senis Fratribus, vel locis Prędicatorũ sunt concessa: omnia illa Fratribus Minor. præfatis, eorumq; locis, ac festiuitatibus Sanctorum Francisci, Antonij, Ludouici, Bernardini, Bonauenturæ, Quinq; martyrum dicti Ordinis, qui apud Marrochium martyrij coronam adepti sunt; & Sãctæ Clarę, ac in alijs festiuitatibus dicti Ordinis Minorum; licèt sint in maiori numero, quam festa ipsorum Fratrũ Prędicatorum, sint, & intelligantur concessa. B. fffo. 74. conc. 222. Et fffo. 81. concess. 263.

Pro Sãctis Ordinis.

14 LEO 10. concessit, quòd sicut Moniales S. Claræ gaudẽt Priuilegijs Fratrum Minorũ, ita & ipsi Fratres gaudeãt, & vti possint Priuilegijs ipsarũ Monialiũ, quæ sub cura ipsorum sunt duntaxat, & in spiritualibus tantùm. O. fffo. 62. concess. 196.

De priuil. Monial. S. Claræ.

15 ¶ IDEM Leo concessit, vt omnia, & singula Priuilegia, & Indulta Ordini Fratrum Mino. tam per ipsum Leonem, quã per alios quoscunq; Romanos Pontifices concessa; Fratribus regularis Obseruantiæ, ac Conuentualibus prædicti Ordinis, inuicem perpetuò sint communicata, eisq; suffragentur: inquantum concordiæ per eundem Leonem factę, non sunt contraria. B. fffo. 32. concess. 114.

Pro Obseruãtibus, & Conuent.

16 ¶ IDEM Leo declarauit, & concessit, quòd illud, quod cõceditur omnibus Sanctis Ordinis Prædicatorum, iunctim, & cuilibet, seu aliquibus eorum, intelligatur cõcessum omnibus Sanctis Ordinis Mino. etiam iunctim, & cuilibet eorum, etiam si sint in maiori numero. O. fffo. 58. conce. 164.

Pro sãctis Ordinis.

17 ¶ IDEM Leo cõcessit Sororibus Tertij Ordinis, quòd possint gaudere, & potiri omnibus, & singulis Priuilegijs, gratijs, prerogatiuis, exemptionibus, & Indultis, sub quibusuis verborum formis concessis, & concedendis Monialibus S. Claræ. Super quo dat Conseruatores. B. fffo. 46. conc. 141.

Pro Tertiarijs.

¶ *Pro Monialibus Conceptionis.*

18 LEO 10. Motu proprio, & ex certa scientia, concessit Monialibus Sanctæ, & immaculatæ Cõceptionis gloriosæ Vir-

A ſæ Virginis Mariæ, ſub Obedientia Fratrum Minorũ degentibus, vt omnibus, & ſingulis Priuilegijs, conceſsionibus, prærogatiuis, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, fauoribus, gratijs, & indultis ſpiritualibus, & temporalibus, per ipſum Leonem, & Sedem Apoſtolicã, Fratribus dicti Ordinis, ac Monialibus Sanctę Clarę, & Sororibus Tertij Ordinis Sancti Franciſci quomodolibet conceſsis, & cõcedendis, & quibus Fratres, Moniales, & Sorores huiuſmodi de iure,
B vel Priuilegio, aut conſuetudine patriæ vtuntur, potiuntur, & gaudent; ſeu vti, potiri, & gaudere quomodolibet poterunt in futurũ (quæ omnia pro expreſsis, & indiuiduè enarratis haberi voluit) prædictę Moniales, in ſupradicta obediẽtia permanentes, vtãtur, potiantur, & gaudeant; ac vti, potiri, & gaudere poſsint in omnibus, & per omnia, perinde ac ſi ipſis conceſſa fuiſſent. Sicq; per quoſcunq; iudices Ordinarios, ſeu Delegatos, in foro contentioſo, ac per quoſcunque
C Confeſſores ſuos, in foro conſcientiæ, dum, & quoties opus fuerit interpretari, iudicari, & definiri debere. B.

¶ *Pro tribus Ordinibus ſanctiſſimi Patris noſtri Franciſci.*

CLEMENS Septimus Motu proprio, & ex certa ſciẽtia, omnia, & ſingula Priuilegia, immunitates, exemptiones, indulgentias, peccatorũ remiſsiones, & gratias; ac om- 19
D nia, & ſingula Indulta Ordini Fratrum Mino. regularis Obſeruantiæ, & Sanctę Clarę, ac tertio de pænitentia nuncupato Ordinibus, illorumq; Fratribus Monialibus, Sororibus, vtriuſq; ſexus perſonis, ac Monaſterijs, Domibus, Eccleſijs, & locis quibuſcunq;, etiam per modum extenſionis, ſeu communicationis, & aliàs quomodolibet, per quoſcunq; Romanos Pontifices, prędeceſſores ſuos, ac per ipſum, & Sedẽ Apoſtolicam conceſſa, auctoritate Apoſtolica approbauit, & in-
E nouauit, ac perpetuę firmitatis robur obtinere, & inuiolabiliter obſeruari debere decreuit. Ipſoſq; Fratres, Moniales, Sorores, perſonas, Monaſteria, Domos, Eccleſias, & alia loca huiuſmodi, omnibus, & ſingulis Priuilegijs, immunitatibus, exemptionibus, conceſsionibus, indultis, indulgentijs, peccatorum remiſsionibus, & gratijs quibuſuis, Congregationibus dictorum Ordinum, aliorumque Ordinum Mendicantium, quomodolibet conceſsis, & concedendis

Nota. dendis. Necnon etiam quibusuis facultatibus, & gratijs (Fratrum professioni regularis Obseruantiæ non contrarijs) alijs Ordinibus quibuscunque, non Mendicantibus, quomodolibet concessis, & concedendis, vti, frui, & gaudere posse, atque debere, in omnibus, & per omnia, per inde ac si eis specialiter concessa fuissent. B.

¶ *Pro Fratribus Prædicatoribus sigillatim.*

20 Pro fratribus Præd.

LEO 10. Motu proprio cõmunicauit, & de nouo concessit Ordini Prædicatorũ, omnes, & singulas gratias, Concessiones, Indulgentias, peccatorum remissiones, prærogatiuas, fauores, immunitates, exemptiones, facultates, Priuilegia, & Indulta, tàm spiritualia, quàm temporalia, qualiacunq; illa sint, quæ Minorum, Eremitarum Sancti Augustini, Carmelitarum, Seruorum Beatæ Mariæ, ac Minimorum Fratrum Ordinibus, & eorum Ecclesijs, & Oratorijs, ac Ecclesias ipsas, & Oratoria visitantibus, cuiuscunq; status, aut sexus existant, seu pro eorum manutentione, & ornatu contribuentibus; necnon Domibus, & Præsidentibus, nó solùm Generalibus, sed etiam Prouincialibus, & Conuentualibus, Fratribusq;, & Sororibus; necnon Monialibus, & Cõuersis, & Oblatis, ac vtriusq; sexus personis de pænitẽtia, seu Tertij habitus nuncupatis, à prędecessoribus ipsius Leonis, aut ab ipso, eiusq; successoribus, aut alijs auctoritatem habentibus, coniunctim, vel diuisim, in genere, vel in specie concessa sunt, aut imposterum concedentur; ac si omnia, & singula nominatim exprimerentur, dicto Ordini Prædicatorum, & illius Ecclesijs, Oratorijs, & Ecclesias ipsas, & Oratoria visitantibus, seu pro earum manutentione, & ornatu contribuentibus; necnon Domibus, Magistroq; Generali, Prouincialibus, & Conuentualibus Fratribus, etiam & Sororibus, siue Monialibus, Conuersis quoque, & Oblatis, ac vtriusq; sexus personis de pœnitẽtia nominatis, & alijs eiusdem Ordinis personis. Et in fine ponit latissimas, & fortissimas non obstantias; ita quòd in omnibus communicationibus Priuilegiorum, non reperitur alia melior Cõcessio, nec adhuc ęqualis; vt parebit benè intuenti. B. ffo. 69. concessione 216.

Nota.

Affirmat etiam hoc Armil. tit. absol. nu. 27.

¶ Pro

A

¶ *Pro Fratribus Augustinensibus specialiter.*

ALEXANDER Sextus Motu proprio concesit Fratribus Augustiniensibus, vt omnium, & singulorum Religiosorum, cuiuscunq; Obseruantię fuerint, & Domorum, locorum, personarumq; in illis degentium, quibus, vt Priuilegijs dicti Ordinis Augustiniensium vti posint, per eandem Sedem concessum est, possint, & valeant huiusmodi Augustinienses, ipsorum locorum, domorum, & personarum, in illis habitantium, Priuilegijs, Indultis, immunitatibus, concesionibus, exemptionibus, indulgentijs, & libertatibus eis in genere, quacunq; Apostolica auctoritate concessis (quorum tenores haberi voluit pro expresis, & specificatis) vti, potiri, & gaudere perpetuis futuris temporibus, liberè, & licitè. B, fffo. 78. concess. 235. 21. Nota. B

C ¶ Hæc est magna Concessio, & cui nullibi aliam similem reperi. Virtute autem huius videtur, quòd etiam Fratres Minores, ratione communicationis Priuilegiorum, possint vti Priuilegijs illorum, quibus sua Priuilegia sunt cõmunicata, vsq; ad datam prædictę concessionis Augustiniensium, sed nõ de imposterum concessis, aut concedendis; quia de illis non est facta mentio. Collector.

IVLIVS Secundus omnia, & singula Priuilegia, immunitates, exemptiones, concesiones, Indulgentias, ac peccatorum remisiones, & indulta quæcunque, quibusuis Congregationibus, seu Societatibus, aut alijs locis, & illorũ personis, Ordinis Fratrum Eremitarum regularis Obseruantiæ nuncupatis, generaliter concessa, ad ipsum Ordinem Fratrũ Eremitarum, & illius personas, ac si illis specialiter concessa fuissent, auctoritate Apostolica extendit, & illis communicauit. b. ffo. 265. conc. 648. Et B. fffo. 66. conc. 206. 22 D

E ¶ Virtute huius concessionis, credebãt aliqui Fratres prædicti Ordinis, posse gaudere Priuilegijs, & Indulgentijs particularibus, Domibus sui Ordinis concessis; vt Sanctæ Mariæ de populo Vrbis Romæ, & similibus. Et alij Fratres aliorum Ordinum Mendicantium credebant, quòd virtute communicationis Priuilegiorum, similiter esset eis concessum. Sed Leo 10. declarauit, debere intelligi, quòd gaudeãt prędicti Fratres Priuilegijs generaliter concesis Congregationibus, Collector.

nibus, & personis, & locis Congregationum, & non Dominibus, vel personis particularibus Congregationum, vel Ordinis, concessis, vt habetur. B. fffo. 56. concess. 157. A

23 ¶ IDEM Iulius, Priuilegia, immunitates, exẽptiones, concessiones, indulgentias, remissiones, & indulta Ordini Fratrum Eremitarum Sancti Augustini, & illius personis concessa, & ad illum, & ad illas extensa, seu communicata, Monialibus dicti Ordinis Sancti Augustini, vel sub cura dictorũ Fratrum viuentibus, & quæ mantellum nigrum, & corrigiam, ad B instar Fratrum dicti Ordinis deferunt, mantellatis, & corrigiatis nuncupatis mulieribus, quò ad ea, quæ ad salutẽ animarum ipsarum mantellatarum, & corrigiatarum duntaxat concernunt, & earum sexui cõueniunt, suffragari debere decreuit. B. fffo. 67. concess 207.

Collector. ¶ Circa nonnulla hic contenta, respectu mantellatorum, & corrigiatorum, vide infra post. §. 28.

24 ¶ IDEM Iulius statuit, vt quicquid Indulgentiarum, & gratiæ Fratribus, & Monialibus, mantellatis, & corrigiatis, Ordinis Eremitarum Sancti Augustini concessum est, id omne C vtriq; sexui concessum intelligatur; viris, scilicet, atq; mulieribus, dummodò à Generali, vel Priore, aut Rectore alicuius loci dicti Ordinis, auctoritatem gratiæ assequendæ facultatem obtinuerint. B. fffo. 76. concess. 227.

¶ Vide in dictione Tertiarij, propè finem.

25 ¶ IDEM Iulius decreuit, communicationem Priuilegiorũ D

Oracula. aliorum Ordinum Mendicantium, Fratribus Augustiniensibus, ad ea etiam extendi, quæ viuæ vocis oraculo ab eis impetrata, aut in genere donata sunt. Et voluit vt quidquid alicui eorundem, hoc modo, aut quouis alio concessum est hactenus, aut imposterum concedetur, siue Conuentualibus, siue Obseruantibus nuncupatis, id omne Motu proprio, & ex certa scientia, eisdem Augustiniensibus sit concessum. b. fffo. 95. concess. 309. E

26 ¶ IDEM Iulius, in alio Breui, prædictis Augustiniensibus directo, posuit sequentem clausulam. Cõmunicationem quoque Priuilegiorum cum alijs Ordinibus omnibus, firmamus, & roboramus; volentes Priuilegia nostra omnia integrè, & ad verbum, vt sonant, plenissimè, atq; inuiolabiliter, vbiq; gentium obseruari. b. fffo. 95. concess. 311.

27 ¶ IDEM Iulius cõfirmauit communicationem Priuilegiorum,

A rum, quàm Sixtus 4. fecerat inter Fratres Augustinienses, & alios Mendicantes. Et insuper decreuit, ac voluit, quicquid vsq; tunc Ordini Minorum, aut Prædicatorum, aut Carmelitarum, aut Seruorum Beatæ Mariæ concessum ab Apostolica Sede est; & quicquid in futurum concedetur, eisdem Fratribus Augustiniensibus concessum sit. Ita quòd Fratres huiusmodi, eisdem Concessionibus perpetuò vti possint, perindè, ac si eis nominatim concessa essent. B. fffo. 67. conc. 212.

B LEO 10. declarauit, & concessit, quòd personæ triũ Ordinum Sancti Augustini, videlicet, Fratres, Moniales, & mantellati, omnibus, & singulis Priuilegijs, gratijs, & indultis, quæ in Mari magno, seu in alijs Concessionibus, tàm per ipsum, quàm per alios Romanos Pontifices prædecessores suos, Ordini ante dicto concessis continentur, plenè, & largiter perfrui possint, & debeant Sed voluit, quòd quarti gradus vtriusq; sexus personæ, Indulgentijs tantũmodò gaudeant. b. fffo. 122. concess. 556. 28 Pro tribus ord. Augustinień. Nota.

C ¶ Istę personæ quarti gradus videtur, quòd sunt quæ in aliquibus litteris Apostolicis vocantur Corrigiatæ, idest, quæ solùm deferunt corrigiam Sancti Augustini, de quibus supra in. §. 24. Attamen vtrũ huiusmodi Corrigiati possint gaudere omnibus gratijs, & concessionibus spiritualibus (virtute illius dictionis, Indulgentijs) quibus alij prædicti tres gradus, seu personæ trium Ordinum prædictorum gaudent? Aliqui voluerunt asserere; sed oppositum est verum, & certissi-D mum, quòd, scilicet, solùm gaudent Indulgentijs post istã prouisionem. Nam anteà gaudebant sicut Fratres, & admittebantur tempore Interdicti ad diuina. Collector.

¶ IDEM Leo concessit Generali, Priori Augustiniensis, vt quicquid Indulgẽtiarum, & gratiæ, Fratribus, Monialibus, & Mantellatis, ac Corrigiatis concessum est, id omne vtriq; sexui concessum intelligi; sicut supra. §. 24. concesserat Iulius. b. fffo. 122. concess. 557. 29

E

¶ *Pro Fratribus Carmelitis specialiter.*

SIXTVS 4. concessit Fratribus Ordinis Carmelitarum, vt gaudere, & potiri possint, & debeant Priuilegijs, Indulgentijs, gratijs, & fauoribus, ac indultis, tàm spiritualibus, quàm temporalibus, concessis Fratribus Prædicatoribus, & 30

Pro Fratribus Carlitanis.

Minoribus,ac Eremitanis S. Augustini; velut si prædicto Ordini Carmelitarum nominatim concessa fuissent, aut concederentur in futurum. Et circa huiusmodi communicationẽ, facit copiosam specificationem de concessis, respectu Prælatorum prædictorum Ordinũ. B. fo. 105. Et fffo. 188. conc. 483. A

¶ Pro Fratribus Minimis specialiter.

31 Pro Fratribus Minimis.

IVLIVS Secundus concessit, ac indulsit Cultricibus, ac Fundatricibus Ordinis Minimorum, & earum vtriusq; sexus liberis procreatis, & procreandis, vt omnibus, & singulis eiusdem Ordinis Minimorum Priuilegijs, gratijs, immunitatibus, & libertatibus, exemptionibus, indultis, concessionibus, & indulgentijs, vti, potiri, & gaudere, liberè, ac licitè valeant. B. fffo. 9. concess. 31. B

32 Pro omnibus Mend.

LEO 10. Motu proprio, & ex certa scientia approbauit, & innouauit, & confirmauit, ac plenũ firmitatis robur obtinere, & firmiter obseruari voluit, ac de nouo concessit communicationem Priuilegiorum omnium Ordinum Mendicantium, quam fecerat Iulius 2. Fratribus Min. obseruant. dando super hoc iudices. B. fffo. 17. concess. 57. C

33 ¶ IDEM Leo concessit, vt mulieres virginalem, seu vidualem, aut cælibem vitam solemniter vouentes, etiam in consanguineorum, vel affinium suorum, vel in proprijs Domibus, aut seorsum habitantes, Priuilegijs, & immunitatibus, quibus Fratres Ordinis, cuius Tertiæ Regulæ habitũ gestant, in omnibus, & per omnia, frui, & gaudere debeant. B. fff. 28. conc. D

¶ Ex Priuilegijs Monachorum Sancti Benedicti.

34 EVGENIVS quartus cõcessit, quòd omnia, & singula indulta, concessiones, exẽptiones, & Indulgentiæ, ac quæcunq; alia, Monasterio Sancti Benedicti Vallis Oleti, siuè illius Monachis, quomodolibet concessa; ad omnia, & singula Monasteria, reformata in Hispania per dictum Monasterium, ac alia, quæ in posterum reformabuntur, & de nouo construentur, eisque agregabuntur, vel subijcientur Monasteria, & eorum membra, illorumquè Prælatos, & personas, ac visitantes, integrè, & plenariè se extendant. Ipsaq; supradicta Monasteria, Prælati, personæ, & visitantes, illis omnibus, E

A nibus, & singulis, vti, frui, & gaudere possint, & debeant iuxta omnem eorũ formam. Ac concessiones, exemptiones, indulta, & indulgentię sint, & censeantur, & habeantur perindè in omnibus, & per omnia, ac si pro ipsis omnibus, & singulis, aut quolibet eorum specificè, singulariter, & indiuiduè concessa fuissent; & pro eis, aut pro quolibet ipsorum, originaliter emanassent. Voluit tamen, quòd in confluentiũ ad ipsos, pro tempore, personarum Confessionibus audiendis, & Absolutionibus impendendis, licentia, seu consensus B Ordinariorum locorum interueniat. Quodq; præsentes litteræ ad illa ex Monasterijs, Prioratibus, atq; locis præfatis se extendant, & de illis intelligantur, necnon extendi, & intelligi debeant; in quibus, pro tẽpore, fuerit numerus duodecim Monachorum, ad minus, & quandiu vixerint in obseruantia regulari. B.

IVLIVS 2. vniuersis Abbatibus, Prioribus, Præsidentibus, & Conuentibus Monachorum, alijsq; Religiosarum C personarum, Monasterijs Congregationis Hispaniæ Ordinis S. Benedicti concessit, quòd omnibus, & singulis Priuilegijs, immunitatibus, indulgentijs, prærogatiuis, gratijs, exẽptionibus, libertatibus, & indultis Congregationi Casinẽsi, seu Sanctæ Iustinæ, eorumq; Monasterijs, Abbatibus, Prioribus, Præsidentibus, Conuentibus, Monachis, Oblatis, & alijs Religiosis personis, per Sedem Apostolicam, in genere concessis, D quorum tenores, ac si de verbo ad verbum præsentibus insererentur, & exprimerentur, pro sufficienter expressis, & insertis habendo, vtantur, potiantur, & gaudeant, ac vti potiri, & gaudere liberè, & licitè possint, & valeant, in omnibus, & per omnia, perindè, ac si omnia, & singula Priuilegia præfata, huiusmodi Congregationi Sancti Benedicti Hispaniæ, illiusq; Monasterijs, Abbatibus, Prioribus, Præsidentibus, Monachis, & alijs personis Religiosis præfatis, specialiter, E & expresse concessa fuissent. B. 35

¶ *Ex Priuilegijs Cartusiensium.*

GREGORIVS II. concessit Cartusiẽsibus, vt omnia Priuilegia domui Cartusiæ Granopolitanæ, & alijs domibus Cartusiensis Ordinis concessa, ad omnes, & singulas domos dicti Ordinis, etiã in posterum ędificandas se extendãt, cũ canonicę fundatæ, & ædificatæ extiterint. Et quod domus 36

ip'ę,ac personę,quę in ipsis pro tempore,morabuntur,oĩbus, A
& singulis Priuilegijs huiusmodi gaudeant, sicut gaudent domus Cartusiæ, & aliæ domus, ac personæ in eis degentes B.

37 PIVS Secundus concessit præfatis Cartusiensibus, vt Priuilegia, concessiones, Indulgentiæ, libertates, exẽptiones, immunitates, gratiæ, & indulta prædicto Ordini, & domibus, ac personis, etiam Motu proprio, & ex certa scientia quouis modo, respectu, singularitate, seu causa, communiter. vel diuisim concessa, quæ, quot, & qualia sint; etiamsi B
expressionem indigerent indiuiduam, siue aliàs specialé eorumq; omnium, & singulorũ tenores, & effectus, ac si de verbo ad verbum inserta forent, & specificè narrata, ad omnes, & singulas eiusdem Ordinis Domos, etiam in posterum ædificandas, nec non ad singulares earundem domorum pro tẽpore personas, pariformiter extendantur, tàm in iudicio, quàm extra. Non obstantibus, &c. B.

C

¶ *Ex Priuilegijs Fratrum Ordinis Sanctæ Trinitatis.*

38 LEO 10, & Adrianus 6. concesserunt Ordini Sanctissimę Trinitatis, & Redemptionis Captiuorum, ac illius Monasterijs, Ministris, Superioribus, Fratribus, ac alijs quibuscunque in eisdem Monasterijs, pro tempore degentibus personis, Prouinciæ Castellæ, Legionis, & Granatæ regnorũ, in obseruantia regulari degentibus, vt omnibus, & singulis D
Priuilegijs, prærogatiuis, concessionibus, antelationibus, immunitatibus, exemptionibus, fauoribus, & indultis, ac peccatorum remissionibus, & Indulgentijs, etiam Mare magnũ nuncupatis, & alijs quibusuis litteris Apostolicis, & gratijs quibuscunq;, etiam viuæ vocis Oraculo, quatuor Ordinibus Mendicantium, & eorum singulis, etiam quòad Interdicti relaxationem, & Missarum, in eorum Festiuitatibus, cõmemorationibus, & solemnitatibus celebrationem, & aliàs E
quouis modo, per quoscunq; Romanos Pontifices, ac Sedem Apostolicam, in genere, vel in specie, tunc, & pro tẽpore concessis, & cõfirmatis, & innouatis; quorum omnium tenores haberi voluerunt præfati Leo, & Adrianus, pro expressis, & quibus Domus, Priores, & Fratres Ord. Mendicantiũ huiusmodi, de iure, vel de cõsuetudine, & iuxta Priuilegia, & indulta prędicta vtuntur, potiũtur, & gaudent, ac vti, & potiri, & gaude-

Particularis pro existẽtibus in regnis Castellæ Legionis, & Granatę.

Interdictũ

A gaudere possent quomodolibet in futurũ, vti, potiri, & gaude re in omnibus, & per oĩa, perindè ac si singula Priuilegia hu iusmodi Ordini Sãctissimæ Trinitatis, & Redemptionis Captiuorum, ac illius Monasterijs, Ministris, Superioribus, Fratribus, & personis præfatis, specialiter concessa fuissent. B.

¶ IDEM Leo, & Adrianus concesserunt omnibus, & singulis Christi fidelibus verè pænitentibus & confessis, qui dicti Ordinis Sanctissimæ Trinitatis, & Redemptionis Captiuorum, tàm virorum, quàm mulierum, existentibus in regnis B Castellæ, ac Legionis, & Granatæ, Ecclesias, illis anni diebus, quibus peccatorum remissiones, & indulgentiæ per eosdem Fratres consequebantur, visitauerint; ac qui deuotionis feruore ducti, in habitu Ordinis Sanctissimæ Trinitatis, & Redemptionis Captiuorum huiusmodi decederent; aut eorum corpora, seu cadauera, dum ab hoc seculo migrauerint, in Ecclesijs Monasteriorum Sanctissimæ Trinitatis, & Redemptionis Captiuorum huiusmodi sepelire ordinauerint, seu de C proprijs eorum bonis, pro Redemptione Captiuorum aliquã pecuniæ quãtitatem, per Ministrum Prouincialem dicti Ordinis pro tempore existentem, designãdam erogauerint, aut etiam qui scapularium eiusdem Ordinis Sanctissimæ Trinitatis, & Redemptionis Captiuorum de manu alicuius illius Prælati, etiam absq; alicuius voti emissione, susceptum detulerint; necnon vtriusq; sexus eiusdem Ordinis Sanctiss. Trinitatis, & Redemptionis Captiuorum Fratribus germanis nũ D cupatis, vt omnes, & singulas Indulgentias, & peccatorum remissiones Fratribus Ordinis Sanctissimę Trinitatis huiusmodi concessas, consequantur, ac suffragiorum ipsius Monasterij, pro tempore factorum, participes fiant. Nec nõ Priuilegijs, indultis, prærogatiuis, exemptionibus, concessionibus, antelationibus, & gratijs, Monasterijs, & Ordini Sanctissimæ Trinitatis huiusmodi, in genere, vel in specie con E cessis, & quibus Fratres Ordinis prædicti vtuntur, potiuntur, & gaudent, seu vti, potiri, & gaudere poterunt, quomodolibet in futurũ, vti, potiri, & gaudere perindè possint, ac si illa eisdem fidelibus, Fratribus, seu Germanis nuncupatis, specialiter, & expressè concessa fuissent. B.

39 Particularis pro regnis Castellæ Legionis, & Granatæ.

Sepultura.

Eleemosina.

Habitus.

Pro germanis Fratrũ, seu hospitantibus fratres propter Deũ.

ANNOTATIO CORDVBAE. A

QVÒAD §. 1. *Notandum, quòd idem Sixt. 4. fo. 64. & fff. 96. viuæ vocis Oraculo, concessit nobis Cismon. gaudere omnibus Gratijs, Indulgentijs, & Priuilegijs quõdocunq; cõcessis Fratribus Vltramontanis, &ècontra, ac si nobis specialiter cõcessa fuissent. Item idem Sixt. 4. excõmunicauit Fratres Min. & Prædicatores, admittentes ad Communicationem Priuilegiorum suorum, & Immunitatũ sui Ordinis quoscunq; laicos vtriusq; sexus, nisi eo modo, quo infra tit. excommunicatio. §. 14. habetur, ibi vide annotationem factam super hoc.* B

Excõicatio contra admittentes ad Cõmunicationem Priuileg. quoscunq; laicos.

¶ *Quòad. §. 13. vbi ponitur Communicatio Iulij 2. ffff. 74. ff 228. cõcess. 533. de Vicarijs Conuentuum Ordinis Prædicatorum, ad Vicarios Conuentuum nostri Ordinis. Notandum, quod nomine Vicarij, debẽt intelligi illi, quos nos vocamus Præsidentes Cõuentuum, vt sup. tit. Absol. ordinaria quòad Fratres. §. 7. ait idẽ Collector in Comp. & tit. Vicar. §. 5.*

Vicarij cõuentuum qui dicantur.

¶ *Quòad. §. 14. vbi ponitur Concesio Leo 10. notand. quòd idẽ Leo. 10. fff. 41. 42. extendit omnes nostras Indulgentias, Indulta, &c. ad Moniales Sanctæ Claræ nostræ curæ subiectas, & ad Ancillas B. Mariæ, nostræ curæ commissas.* C

¶ *Quòad. §. 39. vbi ponitur Cõcessio Leo. 10. & Adriani 6. facta Germanis Ordinis S. Trinitatis, vide in eodem Compendio, tit. Indulgentiæ, quòad seculares 4. post. §. 16. de quibus Germanis id intelligatur; & in eodem tit. §. 23. de quibus Indulgentijs hoc intelligatur; quia non intelligitur de plenarijs, vt ibi ait Collector.*

Nota. Participãtes Priuil. possunt illis vti contra illos quorũ contemplatione participant.

¶ *Tandem quòad hanc materiam Cõicationis Priuilegiorum, Notandum, quòd illi, quibus cõicantur Priuileg. aliorum Ord. ac si ipsis specialiter concessa fuissent, quales sunt oẽs Mendicantes, & etiã alij Religiosi supradicti in hoc tit. Cõicatio Priuilegior. posśent æqualiter, & ex æquo gaudere prædictis oĩbus Priuileg. sibi cõicatis, etiam contra illos, quibus concessa fuerant, per quorum cõicationem ipsi gaudent prædictis Priuilegijs: ratio est, quia iam facta sunt sibi propria, & non habent ea dependenter ab alijs, sed in dependenter, ac si ipsis specialiter cõcessa fuissent, quõdocunq; illi se habeant circa illa Priuilegia, vtendo, vel non vtendo eis. Sicq; in tali cõicatione independenti, oẽs qui dictis Priuilegijs possũt vti, adæquantur ex æquo. Secus dicendum est de illis, quibus non sic specialiter, & independenter cõicantur, vt sunt familiares, & donati fratrũ, & alij eiusmodi, quia non possent vti Priuilegijs Fratrum, cõtra ipsos Fratres, quorum Priuilegia illis cõicantur, quia quod in fauorem ipsorũ Fratrum principaliter concessum est (quòd, scilicet, eorum familiares vtantur ipsorum Priuilegijs) non debent contra ipsos Fratres, seu eorum dispen-* D E

A *spendium retorqueri, de reg.iur.lib.6.de verb.sig. quid per nouale, in fi-cta gloss. quia non ex æquo gaudēt sicut Fratres prædicti. Similiter si Fratres perdiderint tale Priuilegium, seu si eo non vtantur: similiter perdiderunt, & non possent eo vti prædicti familiares eorundem Fratrū, quia tales familiares, &c. habent prædictum Priuilegium cōmunicatum sibi dependēter à prædictis suis Fratribus, & minus principaliter. Ideo cessante principali, & Fratrum fauore, quorum intuitu, principaliter tale Priuilegium valebat, ceßat, & minus principale, & accessorium, & ad*
B *hoc sunt multa iura pariter cum ratione supradicta, vt patet per Bart. l. 1. delegatis primò, per oīa ex æquata, &c. & l. amicissimus. §. Lucius, & Panor.in cap.ex parte, de foro compe. ad finem, & Bal.in l omnia. C. de Episcopis, & Clericis. Et notandum quia valet ad multa, & adhoc, quòd secundum Priuilegia nostra, & nobis cōmunicata ab alijs Religiosis, vt dictum est possimus non seruare interdictum in nostris festiuitatibus, etiam si sit interdictum positum ab illis alijs Religiosis, licet talis nō obseruatio interdicti sit in eorum præiudicium, quia ex æquo, ac si nobis*
C *specialiter concessa fuissent, communicata sunt, & facta nostra independenter talia Priuileg. vt dictum est, pro concordantia Priuileg. vide etiā supra Absol. quòad seculares. §. 19. & super tit. ingredi. §. 34.*

CAPVCCINI ANNOTATIO.

EST notandum quòd concessa vni Ordini etiam in specie, intelliguntur concessa alijs Ordinibus, ac si nominatim eis cōcederentur, sicut expreßè declarauit Leo. 10. inter non Mēdicā-
D *tes, tam actiuè quàm paßiuè sicut declarauit Pius V. etiā inter Sorores, et Moniales eiusdem Ordinis, etiam de Tertio Ordine sicut declarauit idē Pius V. & ante eū idem Leo, & Iulius 2. & 3. & Paulus 4. quæ Bullæ habentur in Collectione Priuilegiorum Ord. Prædicatorum, facta à Reuerendiss. P. Stephani Vsus maris. fol. 156. & in alijs folijs, vt reperies in Tabula, in verbo, Priuilegia communia. Ideò in Mari Magno Ord. Minim. dicitur, vt poßint trāsumptare quæcunq; Priuilegia, & Bullas concessas alijs Ordinibus, ac si illa, mutatis in eis nominibus, sub nomine*
E *Minimorū specialiter, & principaliter, pro eo Ordine emanassent. Vnde ex Priuil. tàm Mendic. q̄ non Mend. multa extraxerūt quæ eis ī cōmoda sentiebātur Reuerēdiss. PP. Stephanus Vsus maris supra dictus & Gaspar Passar. Ord. Minim. Generales, & in Collectionibus Priuil ab ipsis factis, inseruerunt, vt ibi est videre. Pro cuius cōionis intellectu, vt quis cognoscere valeat, quonā modo, et forma sit vtenda præfata cōmunio, vide quæ, propter discordiā inter Fratres Prædic. & Minores de obseruāt. exortā in Hispania, occasione præmissorū, declarauit Iulius 2. ann. 1509.*

Et habent etiam sup. §. 20. 21. 22. &c.

Cōicatio Minimor.

Nunc Archiepiscopus benemeritus.

Adducitur à Passarel. fo. 49.

N 4 Et

Et sic, licet nobis Capuccinis eodem supradicto modo sint talium Priuilegia communicata; in specie tamen, per Const. Pij 4. edita ann. 1560. vt in Historia Franciscana, registrata à Reuerendiss. P. Tusignano, Ord. Conuentualium S. Francisci, & nunc Episcopo benemerito, sunt communicata omnia Priuilegia, & gratiæ, quæ reperiuntur concessa, vel in futurum concedentur Fratribus Minoribus, & Camaldulensibus, & alijs. A

Pater Tusignanus.

Tandem, Congregationi Fratrum Crucigerorum. Ac Religioni Clericorum ministrantium infirmis à Greg. 14. ann. 1591. fuerunt communicata omnia Priuilegia, exemptiones, immunitates, indulgentiæ, facultates, libertates, indulti, concessiones, & gratiæ, quorumuis, etiam Cistercien. Cluniacens. ac Sancti Benedicti Monachis, Clericis Regularibus, & Presbyteris Collegialibus Societatis Iesu, & Canonicis, Congregationis Lateranẽsis, ac quibuscunq; alijs Clericis Regularibus, & aliorum, tam Mendicantium, quàm non Mendicantium Ordinum, & Congregationum, Fratribus, & personis, tàm in spiritualibus, quàm in temporalibus, in specie, vel in genere, etiam communicatiuè, per quoscũque Romanos Pontifices quomodolibet concessis. Quæ tantũ sunt in vsu, nec sub vllis reuocationibus cõprehensa, neq; Decretis dicti Concilij cõtraria: Ac illorum omnium participes esse possint, & debeãt pari formiter, & æque principaliter, absque vlla prorsus differentia, perindè, ac si Congregationi, Ecclesijs, & Domibus ipsorum, nominatim, & specialiter, ac generaliter concessa fuissent: vt latissimè habetur in Const. ipsius Greg. 14. quæ incipit, Illius qui pro gregis, etc. & est confirmatiua huius Religionis, ibiquè, innumera ei alia tribuuntur Priuilegia, de qua etiam mentionem fecimus supra in verbo Absolutio. Quo ad fratres primò. B C D

Pro Crucifigeris, & pro Clericis ministrantibus infirms.

Cõmunicatio Priuileg. societ. Iesu.

Ex Priuilegijs Societatis Iesv.

Omnia Priuilegia, etiam speciali nota digna, immunitates, exẽptiones, facultates, concessiones, indulta, Indulgentiæ, peccatorum remissiones, gratiæ, tàm spirituales, quàm temporales, litteræq; Apostolicæ, etiam per modum extensionis, aut cõmunicationis, aut alias concessa, seu concedenda, quibusuis Ordinibus, Fratrum, & Sororum Mendicantium, illorumq; Congregationibus, Conuentibus, Ecclesijs, Hospitalibus, & alijs pijs locis, Cõceduntur Præposito, ac omnibus Societatis Iesu, Personis, Domibus, ac Collegijs, non solùm ad instar illorum; sed pariformiter, & æquè principaliter à Pio Quinto. E

Et Greg. 13. declarauit, omnia eis concessa, siuè communicata, vt supra, seu in posterum concedenda, Præposito Generali concessa intelligantur; qui illa per seipsum, vel alium, seu alios, de eius commissione electos, seu

A *seu eligendos, quibuscunq; personis de eadem societate, sub eiusdem obedientia degentibus, communicare liberè poterit: Nec aliter, exstere personæ Societatis, prædictis Priuilegijs, facultatibus, & alijs præmissis, vti, aut gaudere possunt, illorumq; vsus iuxta Societatis vsum & institutum, Constitutiones, & morem esse debet, vt habetur in eius Compend. Priuileg. Verbo Communicatio §.1. & 5.*

Sed Greg. 14. concessit Clericis Ministris infirmorum, posse illorum Priuilegia participare, vt supra est iam dictum.

B

Communicatio Confraternitatibus Charitatis, & Sancti Spiritus hospitali.

OMNIVM *ieiuniorum, & aliorum quorumcumque Spiritualium bonorum, & piorum operum, quæ in omnibus Religionibus, ac vbicumquè in toto Orbe, pro tempore fiunt, participes sunt personæ Cõfraternitatis, Charitatis de Vrbe, & personæ Hospitalis Sancti Spiritus in Saxia. vt in Priuilegijs, impressis. fol. 135. & 140. legitur.*

C *Item, omnibus gratijs, & Priuilegijs Archiconfraternitati Charitatis de Vrbe, directè, vel per communicationem concessis, ab anno 3. Leon. 10. 4. Calend. Augusti, ann. Dom. 1516. vsque ad annum primum Pij 4. anni 1560. 4. Idus Decembris, vti potest prædicta Confraternitas, etiam, si illa tunc non essent in vsu; aut si Priuilegia communicata, reuocari contigerit. Ita Pius 4. vt in Priuileg. eius manuscript. fol. 81. Et recensetur in Compend. prædicto Priuileg. Soc. Iesu. Verbo Communicatio. §. 7. & 8.*

D *Notandum autem hic est, quòd cum omnes Ordines Mendicantium, simul communicent, in omnibus Priuilegijs, perindè, ac si de verbo ad verbum cuilibet eorum dicta Priuilegia concessa forent, prout suprà satis clarè patet; Iccircò posset occurrere dubium, si etiam in pœnis, & censuris, ipsis Ordinibus concessis; adsit necnè communicatio? & ad hoc breuiter responderi potest, quòd in illis pœnis, & Cẽsuris latis contra aliquem Ordinem ipsorum Mendicantium, nullo pacto inter eos fiet cõmunicatio, cùm secundum Regulam Iuris, Odia restringi, & fauores conuenit ampliari. de regul. iuris in 6.* E *Et præterea, quia infinita indè absurda sequerentur, prout facillimè posset demostrari; sed in illis, quæ in fauorem eorum sunt latæ, quamuis in pœnam laicorum ex altera parte redundant, dicerem, per eandem Regulam Iuris prænotatam, quòd fieret inter eos Communicatio: & hoc benè notandum: & quando succederet casum, saltem, periti essent consulendi.*

An autem in Communicatione Priuilegiorum censeatur communi-

cari vsus, vel non vsus illorum, & quid de clausula illa, quæ nunc solet apponi in confirmatione, & communicatione Priuilegiorum. Dummodò sint in vsu &c. Vide p.p. fol. 73. & fol. 52. A. Et vide etiam infra p.2. in verbo Priuilegia Fratrum, in fine nostræ Annotationis. A

Et an Priuilegium possit perdi per non vsum, vel per vnam, vel per plures contrauentiones? Vide ibidem. fol. 52. B.

Et an Statuentes possint recedere à Statuto confirmato per Sedem Apostolicam? in p.2. Verbo Priuilegia in nostra Annotatione in fine.

Tandem, pro fine huius materiæ communicationum Priuilegiorum est notandum, quòd possunt omnes Mendicantes, & participantes eorum Priuilegiorum, in foro conscientiæ, vti omnibus gratijs, & Priuilegijs per Pontifices antecessores Pij. 5. concessis, etiam illis, ex eis quæ sunt restricta, seu derogatæ per Conc. Trid. Ita Minoribus concessit Pius. 5. Viuæ vocis Oraculo die 13. Mart. Anno Domini 1566. vt refertur in compend. Priuil. Societatis Iesu. Verbo, conc. §. 3. B

COMMVNICARE. C

¶ Distinctio materiæ Communicationis corporis Christi.

Collector. SCIENDVM, quòd circa communionem Eucharistiæ, seu Corporis Christi, inueniuntur complura in Priuilegijs Fratrum.

¶ Et istorum, quædam tangunt præcisè personas Fratrum, & Monialium eorum curæ subiectarum. Hæc autem habentur infrà. in. §. 7. & remissionibus ibi additis, ac etiam infra in §. 12. D

¶ Alia verò concernunt personas secularium. Et ista continentur infra in omnibus. §. exceptis supra nominatis.

1 Pro oĩbus christianis. Vt ait etiã Nauar. in Manual. c. 21. nu. 45.

EVGENIVS 3. declarauit, optimè Iuri satisfactum esse, & Canoni, seu Decretali Omnis vtriusq; sexus, si in hebdomada sancta, vel infrà Octauas Paschæ Resurrectionis Dominicæ (secundum meliorem dispositionẽ conscientiæ, & aptiorem mentis deuotionem) Fideles sacrosanctum sacramentũ Eucharistiæ accipiant. B. ffo. 114. conce. 248. Et idem concessit oraculo viuæ vocis. o. fo. 61. Et ffo. 64. conce. 81. Et ffo. 95. conce. 316. E

2 Pro forensibus.

¶ IDEM Eugenius concessit, quòd quando quis, tempore paschali, se repererit in aliena diœcesi, semper ibi intelligitur adeptus incolatum, vt ibi confiteri, & communicare valeat,

A leat, quantumcumque ibi paruo tempore ſteterit. o. fo. 61. Et ffo.64 conce. 80. Et fffo. 95, conce. 315.

¶ Aduerte, quòd quòad Rectorem parochialem, vbi conſiſtit hoſpitium, intelligitur hoc. Nam ſine licentia ipſius, nō poterit recurrere ad alium. Verumtamen, per conceſſionem Minimorum poteſt recurrere ad Fratres, prout habetur infrà. §. 13. Collector.

¶ IDEM Eugenius declarauit, quòd quando Sacerdos Parochialis dat licentiam ſuo ſubdito, vt à quocunq; poſſit recipere Euchariſtiam, eo caſu, poſſit recipere eam à Religioſis. o. fffo. 101. conce. 401. 3 Pro oībus chriſtianis Collector.

B

¶ Aduerte, quòd dubitatum fuit hoc, quia vltra prohibitionem communem, eſt particulariter prohibitum Religioſis. per Clementinam Religioſi, de Priuilegijs.

NICOLAVS 5. conceſſit Generalibus, & Prouincialibus Miniſtris, & omnibus Confeſſoribus Ordinis Min. Deputatis ad audiendas confeſſiones ſecularium, vt poſſint omnibus quarumcumque diœceſim, quorum Confeſſiones audierint, ſacratiſſimi Corporis Dominici communionem dare, omni tempore, præterquam in die Reſurrectionis dominicæ. B. fo. 30. Et ffo. 114. conce. 249. Et fffo. 58. conc. 159. 4 Pro oībus et foreſſo. Collector.

C

¶ Aduerte ad ampliationem, & declarationem huius Conceſſionis infra poſitam. §. 9.

SIXTVS 4. fecit conſimilem Cōceſſionem ad litteram, ſicut Nicolaus 5. immediatè ſupra poſitam. B. fo. 30. Et ffo. 114. conce. 250. Et fffo. 58. conc. 159. 5

D

¶ IDEM Sixtus conceſſit Fratribus Mi. vt poſſint adminiſtrare ſacramēta Euchariſtię, & Extremę vnctionis, illis, quorum Confeſſiones audierint, quando Rectores, ſeu Curati eorum malicioſè, aut ſine rationabili cauſa denegauerint, ſeu diſtulerint illa adminiſtrare. Et voluit, quòd ſuper hoc ſtetur aſſertioni eorumdem Confeſſorum, vel pœnitentium. B. fo. 60. Et ffo. 144. conce. 348. 6 Sacramenta.

E

¶ Huiuſmodi Conceſſio fuit modificata per Leonem. 10. prout habetur infra. §. 10. Vide ibi cum ſua declaratione. Collector.

INNOCENTIVS 8. ac etiam Leo. 10. conceſſerunt Fratribus Mino. ac Monialibus eorum curæ ſubiectis, communicantibus in multis Feſtiuitatibus, & diebus Dominicis, Indulgentiam plenariam, prout habetur infra in dictione, Indulgentiæ plenariæ quò ad Fratres. §. 6. & 7. & 11. & 18. 7 Indulgentia plenaria.

8 Particularis pro Regnis Castellę. Interdictũ

IVLIVS 2. concessit, quòd absq; aliquo conscientiæ scrupulo, possint Fratres Mi. obser. Prouinciarum Regnorum Castellæ, & Legionis, sacramentum Eucharistiæ tempore Interdicti, coram quibusuis personis secularibus, vel regularibus (facultatem audiendi diuina officia habentibus) recipere. Quòdq; personæ prædictæ facultatem audiendi diuina officia huiusmodi habentes, dicto tempore Interdicti, sacramẽtum huiusmodi recipere possint, & valeant, licentiam concessit: Ita tamen, quòd hæc communicatio secularium, intelligatur iuxta facultates concessas illis secularibus, de interessendo diuinis. o. ffo. 71. conce. 179. Et fffo. 101. conce. 391. A B

9 Pro oĩbus Fratribus Sacerdotibus.

LEO 10. concessit de nouo idem, quod Nicolaus. 5. & Sixtus. 4. concesserant, vt patet supra. §. 4. & 5. Ac declarauit, quòd licèt audire confessiones secularium non possint, nisi in supradictis Breuibus nominati; ministrare tamen, sacramentum Eucharistię, tempore concesso, possit quilibet, sacerdos Religionis. Et in eo quod dicitur (vbi supra) de die Resurrectionis, declarauit, quòd non possint ministrare sacramentum Eucharistiæ in die, quo celebratur Festum Resurrectionis Domini nostri Iesu Christi duntaxat, sine Rectoris Parochialis, aut Diœcesani licentia. O. fffo. 58. conc. 160. C

Eucharistia.

10 Conciliũ. Sacramenta.

¶ IDEM Leo, posteà in Concilio Lateranensi statuit, quòd Eucharistiæ, Extremæ vnctionis, aliaq; Ecclesiastica sacramenta, nequeant dare Fratres, illis, quorum (etiam infirmorum) confessiones audierint, dicentibus, proprium sacerdotem illa sibi dare denegasse; nisi denegatio sine legitima causa facta, vicinorum testimonio probata, aut requisitio coràm Notario publico facta, doceretur. B. fffo. 25. conce. 73. D

Collector.

¶ Non obstante hoc Statuto immediatè anteposito, possunt Fratres vti in foro conscientiæ, omnibus Concessionibus superius positis, quia idem Leo viuæ vocis Oraculo reualidauit, & de nouo concessit, omnia quæ per huiusmodi Cõciliũ fuerant de nostris Priuilegijs reuocata, seu restricta, vt ponitur infra in dictione, Concilium, §. 7. E

11 ProMonialibus. Dispensatio.

¶ IDEM Leo, dispensauit cum Monialibus sanctæ Claræ, & conceptionis Beatæ Mariæ, atq; Tertij Ordinis; vt præcepto Regulæ, de percipiendo sanctissimum Sacramentum, satisfaciant, per aliquos dies anteponendo, vel postponendo; dum tamen illud in fraudem non faciant. O. fffo. 61. conce. 191.

12 ¶ IDEM Leo concessit plures Indulgentias Fratribus, & Monia-

A Monialibus, communionem Corporis Christi sumentibus; prout habetur infrà in dictione, Indulgentia plenaria quòad Fratres.§.5.& 6.& 12.ac.18. Indul.ple.

¶ *Ex Priuilegijs Fratrum Minimorum.*

IVLIVS 2. concessit Fratribus Ordinis Minimorum, vt in Ecclesijs suis, quoties opus fuerit, possint ministrare, & ministrari facere sacramentum Eucharistiæ, curialibus, mercatoribus, peregrinis, & transeuntibus, ac alijs quibuscunq; personis. B fffo.11.conce.43. 13 Pro forensibus: & et alijs.

B

¶ Aduerte circa huiusmodi Cōcessionem pro foro exteriori, qualiter modificata est per Leonem decimum in Concilio Lateraneñ. prout habetur supra.§.10. Collector.

ANNOTATIO CORDVBAE.

C ¶ QVÒAD §.8.*vbi Iul.2. concessit nobis, quòd tempore Interdicti, possint seculares habentes facultatem audiendi diuina, recipere sacramentum Eucharistiæ, iuxta facultates illis concessas, &c. intellige sic, scilicet, si habuerint aliàs facultates etiam ad hoc. scilicet, ad recipiendum, tali tempore Interdicti, sacramentum Eucharistiæ, &c. non autem illis hoc conceditur per hanc Concessionem nobis factam, quàmuis per hanc Concessionem, nos coràm ipsis secularibus habentibus aliàs tantùm facultatem audiendi diuina tempore Interdicti, benè possimus recipere sacramentum Eucharistiæ, & ipsi seculares possint esse præsentes (vt ait præfata Concessio) & hoc clarius sic declaratum habetur. ffff.101.*

D

CAPVCCINI ANNOTATIO.

E NOTANDVM, *quòd hoc Idem obseruari nunc ait Nauar. in Manual.c.21.num.45. Addens insuper, quòd vbi adest consuetudo legitima, & præscripta satisfaciendi huic præcepto, communicando quolibet die quadragesimæ (vt est in multis locis Hyspaniæ) sufficeret se illi conformare; Pro quo est sciendum quòd Clemens 7. (vt testatur. Laurentius Episcopus prænestinus Cardinalis quatuor coronatorum) declarauit, Vt, In quolibet die quadragesimæ possint fideles in Hyspaniæ partibus communicari, vt præcepto Ecclesiæ satisfaciant; & ideò, in multis partibus talis consuetudo ita præualuit, vt iam veluti lex obseruetur,* In §.1. Hęc Bulla ponitur infra in fine compen. fo.11.

uetur, & ideo sic, vt supra dixisse Naua. puto.

Et an aliquis possit in die Paschæ communicari extra parochiam pro sua deuotione, postquam compleuerit præceptum Ecclesiæ, in aliqua die ex suprascriptis, etiam in Ecclesiis Fratrum Minorum? A

Nauar. in Man. c. 21. nu. 52.

Respondetur, quod non, nam sua Sanctitas vult, vt quilibet volens in die Resurrectionis communicari, siuè pro deuotione sua, siuè vt satisfaceret Ecclesiæ præcepto, communicetur in propria Parochia, nisi tamen licentiam haberet à suo Parocho. Et hoc obseruandum ait Nauar. non solùm pro die Paschæ, sed etiam in omnibus alijs diebus, etiam extra quatragesimam, & etiam in articulo mortis; verum Leo 10. concessit cuilibet sacerdoti Fratrum Minorum, vt quouis anni die, sacrosanctum Domini Corpus secularibus ministrare possit, excepto solo die Paschatis, & est communicatum alijs Mendicantibus, & particulariter est etiam concessum Patribus Societatis Iesu; vt refert & tenet Nauar. in loco suprascripto. B

In §. 4. & 9

Notandum, quòd Papa Pius V. in const. 38. in prima parte nu 4. & 8. Idem confirmat dicens, Ipsiq; Christi fideles sacramentum Eucharistiæ (Resurrectionis Dominicæ festiuitate dũtaxat excepta) sumere, eiq; illud per Fratres huiusmodi, scilicet, Mendicantes, administrare valeant: nec ad illud faciendum per locorum Ordinarios, aut Ecclesiarum Rectores, seu alios quoscunque illorum, licentia minimè requisita, etiam sub censuris Ecclesiasticis, & alijs pœnis cogi vel compelli possint, seu debeant, etiã decernimus, & declaramus. & licet. Papa Greg. 13. in const. sua 15. reduxerit illam Pij 5. ad ius commune in quantum Sacro Concilio Trid. obst; in hoc tamen particulari non obstat Concilio, cùm nullibi in hac materia contrarium iubere reperiatur, nam tantùm in sess. 13. c. 8. exortat frequenter eos communicari, & non præcipit, vt in hac potius, quàm in illa Ecclesia communicari habeant, & idem decreuit Papa Paulus 4. in const. 4. vt in Bullario, vt possint, videlicet, Fratres suprascripti Mendicantes quotidiè sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum ministrare (Dominica tantum Resurrectionis excepta) etiam concordat Nauar. in suo Manuali c. 21 num. 52. & si Episcopus facta admonitione (vt in cap. Sac. de sent. excom.) vellet omnes illos, qui in Pascha non fuerint confessati, vel communicati denuntiare, tunc illi qui à suprascriptis Fratribus recepissent communionem, vel confessionem, ab eis opus esset habere fidem, & Episcopo præsentare; itaquè, si aliquis secularis confessus fuerit, vel communionem receperit in aliqua Mendicantium Ecclesia, cum animo satisfaciendi Ecclesiæ præcepto, in vno dierum prædictorum, otto ante, & post Pascha, satisfacit, & non oportet, vt iterum in die Paschatis communicetur in Ecclesia parochiali. C D E

Idem

A *Idem tenent summistæ, quòd satisfaciat Ecclesiæ præcepto de audienda missa in festiuis diebus, si in illis, vel in alijs Ecclesiis audierint, & non in propria parochia, vt Nauar. in Manu.tit.de quinque præceptis Ecclesiæ.nu.5.*

Vide etiam supra in tit. absolutio quòad seculares. §.17. in fine concessionem factam Fratribus Dominicanis à Sixto 4.

COMMVTARE.

B SIxtvs 4. concessit, quòd Prælati Ordinis Minorũ possint commutare legata facta locis nostris ad vnum vsum, in alium; sine scandalo tamen illorum, ad quos solutio talium legatorum pertinet. o. fo. 62. Et ffo.66.conce 95.Et fffo 95.conce.317. 1 Prælati. Legata.

LEo 10. ampliando dictam gratiam Sixti, cõcessit, quòd simili modo possint dicti Prælati facere in rebus donatis per viuentes; si tamen (vt dictum est) non sequatur scandalum.o.fffo.93.conc. 293. 2 Prælati. Elemosinæ. C

¶ Idem Leo concessit, quòd Fratres Mino. possint recipere triticum, ac alias res superabundantes (scilicet, quibus in propria specie Fratres non habent necesse vti, aut non in tanta quantitate) vt pro vino, carnibus, ac alijs rebus victui necessarijs, per Sindicum Romanæ Ecclesiæ eisdem Fratribus datum, commutentur, & permutentur; seu vt triticum, & alia huiusmodi vendantur; & ex pecunia indè proueniente, vinũ, & carnes, ac aliæ res necessariæ emantur. B. fffo. 23. conc. 66. 3 Vendere. D

¶ Cauendum est omninò ab ista Cõcessione, quia est expressè contra declarationem Nicolai 3.& sic relaxatiua, & destructiua nostræ strictæ paupertatis, quã in Regula promisimus; cùm talia sic recepta sint manifestè pecunia, cuius receptio, quàm prohibita sit in Regula nostra, notorium est. Nec sufficit dicere, quòd Papa dispensat in hoc; nam per similes dispẽsationes, vel potius dissipationes, dissiparetur Religio nostra, in altissima paupertate fundata, vt patet euidenter in nostris Conuentualibus. Collector. E

¶ Aduertendum est etiam circa prædicta, quòd in Capitulo Generali Meclinensi, vbi tertiò fuit electus Reuerendus Pater, claræ memoriæ, Oliuerius Mallardi, facta est sequens Ordinatio.

¶ Capitulum Generale declarauit, quòd si aliqui Conuen- Statutum Generale.

Statutum Generale. uentus aliquarum Prouinciarum habeant copiam alicuius A rei (vt potè vini, vel olei) & deficiunt carnibus, vel piscibus, Prouincialis talium Prouinciarum, vel Custos talis Custodiæ, potest prouidere, & commutationem in talibus facere, mandando, quòd vnus alteri det de ijs, in quibus abundat, & econuerso. 227. tracta. 3. Et ffo. 246. tracta. 2.

ANNOTATIO CORDVBAE.

B

QVÒAD §. 3. vbi Collector dicit, cauendum esse ab illa dispensatione Leo 10. quia est relaxatiua Ordinis, concedens, quòd Fratres accipiant pecuniam, &c. Notandum, quòd Papa id concedit cum duabus limitationibus, scilicet, pro rebus necessarijs, quæ alias sine pecunia commodè haberi non possunt. Posit peti & accipi triticum, &c. ad commutandum. Secunda limitatio, quòd per Syndicum tales res distrahantur pro alijs necessarijs: hijs ergo suppositis, constat, quòd ibi non est maior dispensatio, neque conceditur alia relaxatio C *maior, quàm quòd per Syndicum procurentur, seu accipiantur pecuniæ, sicut habent Patres vltramontani. secundum const. Mart. 5. quæ Dispensatio, an sit nobis licita, & secura? & An nos cismõ. possimus ea vti? latius habetur in expositione nostra, regulæ. cap. 4. q. 16.*

CAPVCCINI ANNOTATIO.

In §. 1.

Cõc. Trid. Sess. 22. c. 6. de reformatione.

HOC etiam poßunt de lege comun. vt in cap. exijt. quæ tamen D *commutatio, Concil. Trid. Ordinat, vt tunc fiat, quando erit necessaria, dicens, In commutationibus vltimarum voluntatum, quæ non nisi ex iusta, & neceßaria causa fieri debent, Episcopi, tamquàm delegati Sedis Apostolicæ, summariè, & extra iudicialiter cognoscant, nihil in precibus tacita veritate, vel sugesta falsitate fuisse narratum, priusquàm commutationes prædictæ exequutioni demandentur. Vide etiam pro hac materia, supra quæ dixi in verbo Alienatio bonorum.* E

CONCEPTIO VIRGINIS.

1 SACROSANCTA Generalis Basiliensis Synodus, in Spiritu sancto legitimè congregata, vniuersalem Ecclesiam repræsentans, diligenter inspectis auctoritatibus, & rationibus, quæ à diuersis partibus coràm eadem

Sancta

A sancta Synodo fuerunt allegatæ, alijsque etiam plurimis super eadem materia visis, & matura consideratione pensatis, determinauit, doctrinam illam differentem, gloriosam Dei genitricem Mariam (præueniente, & cooperante diuini muneris gratia singulari) numquam actualiter subiacuisse peccato originali, sed immunem semper fuisse ab omni originali, & actuali culpa, sanctamq;, & immaculatam, tanquam piã, & consonam cultui Ecclesiastico, fidei Catholicę, rectæ rationi, & sacræ Scripturæ, ab omnibus Catholicis approbandam, B fore tenendam, & amplectandam, diffiniuit, & declarauit. Ac decreuit, nulli de cœtero licitum esse in contrarium prædicare, seu docere. b. fo. 42. Et ffo. 40. conce. 45. Determinatio veritatis conceptionis Virg. Ma. Prædicare

¶ Eadem sacrosancta Synodus statuit, quãdo, & qualiter sit huiusmodi festiuitas celebranda, prout habetur infra in dictione Festiuitas. §. 6. Attamen modo debemus sequi ordinatum per Sixtum. 2

C ¶ Eadem sancta Synodus concessit, nonnullas Indulgentias, interessentibus diuinis in præfata Festiuitate Conceptionis, sicut ponitur infra in dictione, Indulgentiæ quòad seculares. 7. in §. 1. 3 Indulg.

Nicolavs 5. fecit copiosissimam confirmationem Ordinatorum in prædicto Concilio Basiliensi. Ac per cõsequens confirmauit determinationem ibidem factam in fauorem immaculatæ Conceptionis Virginis Dei paræ. b. ffo. D 44. conce. 49. 4 Confirmationes Cõcilij.

Sixtvs 4. statuit, quòd fiat Octaua solemnis de Festo Cõceptionis Virginis Mariæ, & quòd de Festiuitatibus, quæ venerint infra Octauam, nihil tunc agatur; sed post Octauã celebrentur. Quodq; si festum Conceptionis in Dominica venerit, fiat de Festo, quia specialis effectus Dei fuit in illa die, & ideò Dominica transferatur in sequentem diem. Et voluit, E quòd tunc in secunda feria dicãtur Psalmos nocturnorum de Dominica, cum nouem lectionibus, & responsorijs, sine precibus, & Missa, sine Gloria in Excelsis Deo: quia Te Deum laudamus non dicitur. Sed in prædicto casu, in Octaua fiet de Dominica, & Festum Octauæ transferetur ad diem sequentem. Si vero venerit infra Octauam, fiet de Dominica cum commemoratione Festi. o. fo. 64. Et ffo. 68. concessio. 133. 5 Officiũ diuinum. Hodie tamen sunt obseruãdę Rubricæ Breuiarij Noui Pij 5.

Collector. ¶ Aduerte, quòd posteà concessum est, quòd fiat Festum sanctæ Luciæ infra Octauam. A

6 Reprobatio errorũ. ¶ IDEM Sixtus motu proprio, auctoritate Apostolica reprobauit, & damnauit assertiones Prædicatorum, & aliorum quorumlibet, qui affirmare præsumerent, sanctam Romanam Ecclesiam, de spirituali dumtaxat Conceptione, & sanctificatione Virginis gloriosæ, Festum celebrare; ac illorum, qui crederent, & tenerent, quòd asserentes eandem genitricem Dei, ab originalis peccati macula, in sua Conceptione præseruatam fuisse, propterea alicuius hæresis labe pollutos fore. Istas namque assertiones, vt potè falsas, & erroneas, ac à veritate alienas; editosque libros id continentes, similiter reprobauit, & damnauit. Ac motu, & auctoritate prædictis statuit, & ordinauit, quòd Prædicatores verbi Dei, & quicunq; alij cuiuscunque gradus, ordinis, & conditionis fuerint, qui de cætero ausu temerario præsumpserint, in eorum Prædicationibus ad populum, seu aliàs quomodolibet affirmare huiusmodi sic reprobatas, & damnatas assertiones, & opiniones veras esse, aut dictos libros pro veris legere, tenere, vel habere; postquàm de præsentibus litteris scientiam habuerint, excommunicationis sententiam, & æternæ maledictionis pœnam, eo ipso incurrant; à qua, ab alio, quàm à Romano Pontifice, & illius proprio ore expressa causa huiusmodi, propter quam censuras prædictas incurrerint (nisi in articulo mortis constituti) nequeunt absolutionis beneficium obtinere; non obstantibus quibuscunque in contrarium facientibus. Item pari damnationi, & Censuræ sobiecit illos, qui prædicare, docere, aut aliàs verbo, vel scriptura affirmare præsumerent, hæreticum fore, credere eandem Virginem gloriosam à peccati originalis macula præseruatam non fuisse. B.fo. 34. Et ffo. 117. concessione. 257.

Prohibitio. — Excommunicatio. — B — C — D

7 Officiũ diuinum. ¶ IDEM Sixtus concessit, vt omnes, qui officium Conceptionis Beatæ Mariꝫ Virginis compilatum, & ordinatum per Fratrem Bernardinum de Busto, pro sua deuotione dicere, & recitare voluerint, liberè, & licitè hoc possint, & valeant. B.fo. 40. Et ffo. 124. conc. 272. E

8 Reprobatio. ¶ IDEM Sixtus Motu proprio, & ex certa scientia reprobauit, & damnauit assertiones Fratrum Prædicatorum, & quorumlibet aliorum, qui affirmare præsumerent, eos, qui crederent, aut tenerent, Dei genitricem, ab originalis peccati macula

A cula, in sua Conceptione præseruatam fuisse; propterea alicuius hæresis labe pollutos fore, vel mortaliter peccare: aut huiusmodi officium Conceptionis celebrantes, seù sermones audientes, alicuius peccati reatum incurrere, vt potè falsas, & erroneas, & à veritate pœnitus alienas. Editosque desuper libros id continentes, similiter reprobauit, & damnauit.

¶ Statuit etiam, & ordinauit, ne Prædicatores verbi Dei, & quicunque alij, cuiuscunque status, gradus, aut ordinis, & conditionis fuerint, qui ausu temerario præsumpserint in sermo- (Prohibitio.)
B nibus ad populum, seù aliàs quomodolibet approbare superius improbatas, & damnatas assertiones, asserendo veras esse, aut dictos libros pro veris legendo, tenendo, vel habendo; postquàm de præsentibus noticiam habuerint, excommunicationis sententiam, & æternæ maledictionis pœnam, eo ipso incurrant: à qua ab alio, quàm à Romano Pontifice, & illius proprio ore, expressa causa huiusmodi, propter quam Censu- (Excommunicatio.)
C ras prædictas incurrerint (nisi in mortis articulo constituti) nequeant absolutionis beneficium obtinere.

¶ Item motu, scientia, & auctoritate similibus, simili pœnæ, ac Censuræ subiecit eos, qui ausi fuerint asserere contrariam opinionem tenentes, videlicet, gloriosam Virginem Mariam, cum originali peccato fuisse conceptam, hæresis crimen, vel peccatum incurrere mortale; cùm nondum sit à Romana Ecclesia, vel Apostolica Sede decisum. Non obstantibus in con-
D trarium facientibus quibuscunque. B. fo. 74. Et ffo. 158. concessione. 376.

ALEXANDER 6. confirmauit Bullam supradictam Sixti in. §. 8. inserendo illam de verbo ad verbum; ac dando desuper iudices: cum magnis clausulis, & non obstantijs. B. fo. 74. Et ffo. 158. conce. 336. 9

IVLIVS secundus concesſit plures Indulgentias in fauo- 10
E rem Conceptionis Beatæ Virginis, prout habentur in dictione, Indulgentiæ quòad seculares. 7. §. 3. (Indulg.)

¶ IDEM Iulius edidit Regulam Monialium Conceptionis Beatæ Virginis, prout latè in fine libris huius ponitur; quia nullibi reperi eam impressam.

LEO 10. concesſit, quòd tempore interdicti, quauis auctoritate, & ex quibusuis causis, pro tempore appositi, in 12

Particularis pro Hispania. quibusuis Hispaniæ Ecclesijs, ac locis, à primis vesperis diei A Festi Conceptionis, vsque ad illius totalem Octauam inclusiuè, Missas, & alia diuina officia, apertis ianuis, & pulsatis campanis, atque alta voce (excommunicatis duntaxat, & nominatim interdictis expulsis) celebrare possint. Et quòd singuli Christi fideles non excommunicati, nec nominatim interdicti, ad Missas, & alia diuina officia audienda, præfato tempore admitti liberè, & licitè possint. B. fffo. 24. conc. 67.

Interdictũ

12 ¶ IDEM Leo concessit multas, & magnas Indulgentias, intuitu immaculatæ Conceptionis Beatæ Virginis Mariæ, tàm Fratribus, quàm secularibus; quas reperies vnà cum multis alijs Indulgentijs, infra in dictione, Indulgẽtiæ plenariæ quòad Fratres. §. 18. & 19. Et in dictione, Indulgentiæ quòad seculares. §. in omnibus. §. B

Indulg.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

Cōc. Trid. *IN Concil. Trid. Sess. 5. Decreto de peccato originali in fine, postquam tractauit materiam peccati originalis, concludit dicens. Declarat tamen hæc ipsa sancta Synodus, non esse suæ intentionis compræhendere in hoc Decreto, etiam vbi de peccato originali agitur, Beatam, & immaculatam Virginem Mariam Dei Genitricem; sed obseruandas esse Constitutiones Felicis recordationis Sixti Papæ 4. sub pœnis in eis Constitutionibus contentis, quas innouat.* C D

Not. rationes pro cōceptione. *Nota verba Concilij, quomodo videtur inclinari ad tenendam Conceptionem: ait. n. Non esse intentionis suæ compræhendere in hoc Decreto, &c. etiam illud verbum (Immaculatam) & Ecclesia facit de ea officium, & iam Festum, in Calẽdario Romano sanctorum, apponitur mense Decembri die Octaua. Innumerabilesq; Indulgẽtias eius confraternitati concedit, &c.*

Const. 119 Bulla Pij V. pro Cōcept. *Et Pius V. in Const. Speculum Domini, anno Domini. 1570. emanata, statuit dicens. Motu proprio, Statutum Felicis recordationis Sixti 4. prædecessoris nostri, super ea re à præfata Synodo innouatum, Apostolica auctoritate, tenore præsentium confirmamus, & approbamus, atquè vt deinceps efficacius à cuntis obseruetur; perpetuò Statuimus, & Ordinamus, quatenus nemo cuiuscunque Ordinis, gradus, conditionis, vel dignitatis existat, in popularibus concionibus, vel vbicunque promiscua virorum, & mulierum multitudo conuenire solet, de huius controuersiæ altèrutra parte disputare rationibus, vel Doctorum* E

rum

A *rum auctoritate, asserendo propriam sententiam, & contrariam refellendo, aut impugnando, vel de hac ipsa quæstione cuiusuis pietatis, aut necessitatis prætextu, vulgari sermone scribere, vel dictare præsumat. Qui contrafecerit, suspensionis pœnam à diuinis, absq; noua declaratione ipsò facto incurrat, si modo fuerit in sacris cõstitutus, & quocũq; prætereà* Pœna suspensus.
gradu, siuè dignitate, vel administratione fungatur, illis omnibus sit ipso Iure priuatus, & ad eadem, vel similia munera obtinenda, vel obeunda, perpetuæ inhabilitatis cẽsuræ etiam ipso facto sit obnoxius, super qui-
B *bus, nisi à Romano Pontifice pro tempore existente dispensari, siuè absolui non possit.*

Cæterum, quamdiu per Apostolicam Sedem altera pars diffinita non fuerit, Oppositaque sententia condemnata, liceat viris doctis in publicis accademiæ disputationibus, siuè Generalium, aut Prouincialium Capitulorum, vel vbi alias intersunt, qui rem capere poßunt, nec scandali vlla subest occasio, de illa quæstione disserere, argumentis, vtramlibet partem, vel aßerere, vel impugnare; dum tamen, ne citrà, veluti erronea præiu-
C *dicetur seruenturquè illa omnia, quæ à prædicto Sixto Prædecessore nostro statuta sunt, &c.*

Sixtus V. omnibus, & singulis Monialibus Conceptionis B.M. Virginis, ac omnibus, & singulis alijs vtriusque sexus Christi fidelibus, verè pœnitentibus, & confessis, qui singulas, seù quamlibet Ecclesiarum Monasteriorum Monialium huiusmodi, in festo Conceptionis eiusdem Beatæ Mariæ à primis vesperis, vsque ad occasum solis eiusdem festi, annis singulis deuotè visitauerint, & ibi pro pace inter Christianos Principes conser- Indul. plé. pro Monial. s.m. Cõcep. & secularibus.
D *uanda, ac Sanctæ Matris Ecclesiæ exaltatione, Hæresumque extirpatione, pias ad Deum præces fuderint, si eo die sanctissimum Eucharistiæ sacramentum sumpserint, Indulgentiam plenariam, & omnium peccatorum suorum remissionem, quòad eos omnes, perpetuò illis omnibus concedimus, & largimur, vt in Constit. 42. Expositum nobis. ann. 1586. edita.*

¶ CONCILIVM.

E CONCILII Constantieñ. decretum, circa obseruãtiam Fratrum Min. quo tempore, & quomodo emanauit, consultè, salubriterq; separans Fratres Obseruantes à Conuentualibus, habetur sub autentico. B. fo. 25. Et ffo. 109. conce. 236. 1 Obseruantia.

MARTINVS 5. approbauit Decretum prædicti Concilij Constantiensis, quòad separationem Fratrum 2

Minorum Obseruantiæ.B fo.36.Et ffo.120.conce.260. A

3 SACROSANCTA Generalis Synodus Basiliensis confirmauit decretum Concilij Constantiensis, super obseruantia Fratrum Minorum.B.fo.39. Et ffo.123.conce. 270.

4 Cõceptio Virginis. ¶ Prædicta Synodus, seu Concilium Basilieñ. determinauit veritatem immaculatæ Conceptionis Beatæ Virginis, vt habetur suprà in dictione, Conceptio. §. 1. Et ffo.40. concessione, 45.

5 NICOLAVS 5. fecit confirmationem copiosissimam Cõcilij Basiliensis; vt habetur latissimè. b.ffo.44.concessione.49. B

6 LEO 10. in Concilio Lateranensi, edidit quandam Bullã magnam, super moderationem Priuilegiorum, per Sedem Apostolicam Fratribus Mendicantibus, & alijs Religiosis concessorum.

Collector. ¶ Sed quia huiusmodi modificationes, seu restrictiones, aut reuocationes, ponuntur sparsim in hoc Compẽdio, sub diuersis dictionibus, iuxta diuersitatem materiarum, quas præfatæ modificationes tangunt; ideò non ponuntur hic insimul. Attamen qui voluerit dictam Bullam ad longum videre, reperiet eam in supplemento. fffo.25. C

7 Priuilegia ¶ IDEM Leo posteà reualidauit, & in pristinum statum restituit, omnia Priuilegia Fratrum Minorum Obseru. quòad forum conscientiæ tantùm, & hoc solùm Oraculo viuæ vocis. D

Collector. ¶ Sed quia huiusmodi Oraculum non potuit haberi tempore impressionis supplementi Priuilegiorum; ideò hic ad litteram ponetur, prout continetur in registro Ordinis, facto tempore Reuerendissimi Patris, Fratris Francisci Licheti Ministri Generalis, ex cuius persona, sic ibidem habetur.

¶ Anno Domini 1519. in Vigilia Visitationis Beatæ Mariæ Virginis, dum essem in præsentia, & conspectu Sanctissimi Domini nostri, domini Leonis Papæ decimi, ipse Pontifex liberaliter confirmauit omnia Priuilegia Ordinis, in foro cõscientiæ tantùm: ita quòd in foro conscientiæ eisdẽ vti possumus; sicut ante Concilium Lateranense vltimatè celebratum. Non obstantibus quibuscunque in dicto Concilio Ordinatis, vel determinatis, aliter, vel in contrarium disponentibus. Hæc in Registro Ordinis habentur, in actis præfati Reuerendiss.P.Fr. Francisci Licheti Geñ. Ministri, ad litteram. E

¶ Ad

A ¶ Ad ampliorem etiam certitudinem præfatæ reualidationis Priuilegiorum nostrorum, facit, quòd prædictus Reuerendissimus Pater Generalis Minister testatus est, alias suis litteris autenticis; se impetrasse à prædicto Sanctissimo Domino Leone. 10. viuæ vocis oraculo, quòd Fratres vtantur omnibus Priuilegijs (etiam viuæ vocis oraculo Ordini concessis) in foro conscientiæ duntaxat, etiam non obstante vndecima Sessione Concilij vltimi Lateranensis. Et in fine B Litterarum testimonialium, vbi continebatur prædicta Concessio, erat positum. Datum in loco Araceli. 20. Iulij. 1519. Frater Franciscus Lichetus de Brixia, Generalis Minister totius Ordinis Sancti Francisci, manu propria subscripsi, & sigillo maiori officij mei corroboraui.

¶ Notandum est etiam, quòd adhuc pro foro exteriori videntur reualidata nostra Priuilegia, prout determinauit quidam iuris Doctor insignis, super hoc consultus, & plenè infor- Collectos. C matus. Et hoc virtute cuiusdam Breuis per eiusdem Leonem decimum concessi Fratribus Ordinis Prædicatorum: post præfatum Concilium, vbi fecit eis amplissimam communicationem omnium Priuilegiorum concessorum, & concedendorum alijs Fratribus Mendicantibus; & Motu proprio illa de nouo concessit, cum magnis non obstantijs, prout sequuntur. Non obstantibus quibuscunque Apostolicis suspensionibus, reuocationibus, & restrictionibus, siue constitutionibus, ordinationibus, necnon in Prouincialibus, & Synodali- D bus Concilijs editis, specialibus, vel generalibus, &c. B. fffo. 69. conce. 219.

¶ Circa quas derogationes est aduertendum, & notandũ, quòd cum secundum iura, verba posita in litteris Apostolicis debeant aliquid operari, sequitur, quòd per præfata verba est derogatum Concilio Lateranensi, quòad ea quæ tangunt reuocationem Priuilegiorum dictorum Fratrum. Ali- E ter enim nihil pœnitus operarentur dicta verba. Vide etiam ad idem, in principio summarij Bullæ Aureæ. fffo. 135. Ad hoc etiam facit, quod infra ponitur in dictione, Interdictum, in fine. Et in dictione Priuilegia, in quæstionibus propè finem positis.

¶ Insuper, ad ampliorem certitudinem præmissæ reualidationis, confert Cõfirmatio, & noua Concessio Priuilegiorum. per Clementem. 7. nuper facta cum derogatione quorũ-

cunque reuocationum, aut caſſationum, in quibuſuis litteris Apoſtolicis contentarum, prout in dictione Communicatio Priuilegiorum. §. 19. poſitum eſt. A

ANNOTATIO CORDVBAE.

QVÒAD §. 7. *circa ea quæ ibi Collector notat, vide ea quæ habentur notata infra tit. Priuilegia, §. 15. & §. 32. &c.*

B

¶CONCORDIA.

1

Ex iure cõi

Sepultura.

BONIFACIVS 8. ſtatuit, quòd pactum cum Rectore Parochialis Eccleſiæ, ſic factum à Monachis, ſeu Fratribus, ne aliquos, vel certos ipſius Eccleſiæ Parochianos recipiant ad Eccleſiaſticam ſepulturã, omnino ſeruare debeant; quamquam ſepultura libera in Monaſterijs huiuſmodi, ab Apoſtolica Sede indulta ſit, & illi apud Monachos, ſeu Fratres elegerint ſepeliri; cùm per dictũ pactum, Indulto huiuſmodi derogetur. Habetur in iure communi. c. pactum. lib. 6. C

¶IDEM Bonifacius ſtatuit, compoſitiones, & pacta cum Prælatis, Capitulis, Rectoribus, & perſonis Eccleſiarum, Ciuitatum, Caſtrorum, vel Villarum, & locorum, in quibus domus, ſeu habitationes eorum exiſtunt; ſuper iuribus Parochialibus, vel alijs quibuſcunq; articulis, à Prioribus Conuentualibus, ſeu Guardianis Fratrum Prædicatorum, & Minorum, aliorumq; Mendicantium facta, vel approbata, de ſuorum Conuentuum conſilio, & aſſenſu (dum tamen alias ſint licita, & honeſta) debere ab ipſis Fratribus, in locis, in quibus fuerint facta, inuiolabiliter obſeruare; non obſtante, quod Magiſtri, vel Miniſtri, aut Prioris Generalium, ſeu Prouincialium prædictorum non interuenerit in eiſdem aſſenſus; Nec ab ipſorum Generalibus, vel Prouincialibus Capitulis extiterint approbata, ſeu quòd Sedes Apoſtolica, in his, quæ per prædictos Fratres facta fuerint, auctoritatem ſuam non præſtiterit, vel aſſenſum. Habetur hoc in. c. Quia ex eo. de pactis. lib. 6. D E

LEO 10. fecit concordiam nouisſimam inter Fratres Minores Obſeruantes, & Conuentuales eiuſdem Ordinis, in Capitulo Generalisſimo, in Vrbe Roma celebrato, quàm

ſtrictè

A ſtrictè præcepit obſeruari, dando ſuper hoc Conſeruatores, omnes Eccleſiarum Prælatos, cum magnis clauſulis, & non obſtantijs fortiſsimis. B.fffo.32. conceſſ.114.

¶ IDEM Leo præcepit cunctis Eccleſiarum Prælatis, vt cõpellant Fratres Minores Conuentuales, ad ſeruandum Bullã dictæ Concordiæ vltimæ, quoties à Fratribus regularis Obſeruantiæ fuerint requiſiti. Super quo ponit grauiſsimas Cẽſuras, & pœnas, tàm Prælatis Eccleſiarũ, quàm Fratribus Cõ- 4
B uentualibus. B. fffo.39.conceſſ.127.

¶ Aduerte, quòd contenta in huiuſmodi Concordia, quia ſunt multa, & varia, ponuntur ſparſim in varijs dictionibus, iuxta materias, quibus pertinent, & ideò hic nõ ponitur aliquid in particulari de ipſa Cõcordia. Ponuntur autem complura ex ibidem contentis, in dictione, Conuentuales Fratres, in multis. §. Collector.

¶ De alijs Concordijs, & Conuentionibus antiquis, inter
C præfatos Fratres, diuerſis temporibus, à diuerſis Pontificibus factis, nullam hic facimus mentionem, quia iam nullius ſunt momenti. Aliquibus tamen videtur dubium, vtrum pœnæ circa receptionem Fratrum noſtrorum à Cõuentualibus, & econtra, maneant, quia ſunt formidabiles. Sed circa reformationem Conuentuum, benè videtur quod non maneant.

¶ Reliqua circa materiam Concordiæ, vide infra in dictione, Conuentiones, & in dictione Pacta, quia ſub ijs nominibus loquuntur Conceſsiones, quæ ad hunc propoſitum attiD nent. Collector.

ANNOTATIO CORDVBAE.

QVÒAD. §. 3. & 4. Notandũ, quòd Leo 10. ſtatuit ſub cenſuris, quòd nulli Fratres noſtri Ordinis Obſeruantes, ſeu Cõuentuale, ſquoſcunq; appellent bulliſtam, &c. vel alio nomine irriſorio, ſeu irriſoriè, vt habetur in Cõpendio tit. obſeruantes. §. 7. &c.

E
CONFESSIONES, ET CONFESSORES.

¶ *Diſtinctio materiæ Confeßionum, & Confeſſorum.*

ATTENDAT prudens lector, quòd circa materiam Confeſsionum, & Fratrum Confeſſorũ, reperiuntur complura, & diuerſa in Priuilegijs Fratrũ Minorum, & aliorum mendicantiũ, quæ in duas par- Collector.

tes

tes principales diuidi possunt. Nam quædam pertinent pręcisè ad personas prædictorum Fratrum; & alia tangunt personas secularium. ¶ Et primò illa, quæ spectant præcisè ad personas Fratrum, sub diuiduntur. Quædam enim concernunt personas, quibus præfati Fratres possunt, & debent cõfiteri ordinariè. Et hæc habentur supra in dictione, Absolutio ordinaria quò ad Fratres, in omnibus.§. Et hic infra.§.1. & 5. & 7. Alia respiciunt eorumdem Fratrum Confeßiones, & Absolutiones extraordinarias, quæ, scilicet, solùm in aliquibus Festiuitatibus, & nonnullis alijs diebus fieri possunt. Et ista continentur supra, in dictione, Absolutio quòad Fratres extraordinaria. A B

¶ Secundò, illa quæ tangunt personas secularium, etiã sub distinguntur. Quædam namq; istorum attinent ad institutionem Fratrum, qui Confeßiones secularium audire debent. Hęc autem ponuntur infra.§.4. & 6. Et supra in dictione, Absolutio quòad seculares primò, habentur aliqua, quæ ad pręfatam institutionem pertinẽt in.§.6. & in sequentibus vsq; ad.§.12. & in 17. ac. 19. Alia autem pertinet ad huiusmodi Fratrum Confessorum præsentationem, Episcopis, seu Ordinarijs faciendam; & ad auctoritatem, quam sic instituti, & pręsentati habent ad absoluendum, etiam à casibus reseruatis. Et de ijs habetur latè supra, in dictione, Absolutio quòad seculares. 1. & 2. in multis. §. imò ferè in omnibus. Ac similiter habetur circa hoc, infra.§.2. ¶ Nonnulla insuper attinent ad huiusmodi Fratres Confessores, existentes in terris infideliũ, prout ponitur infra. §.9. & 10. C D

1 Prohibitio pro Fratribus Mend.

CLEMENS Quartus inhibuit vniuersis Ecclesiarũ Pręlatis, & alijs quibuscũq;, ne confeßiones Fratrum Minorum præsumant, eorũ Prælatis inuitis, audire. B. fo.58. Et ffo.142. concess. 338. Et idem habetur quòad Carmelitas. B. ffo.186. conceßio. 475. Et quò ad Fratres Prædicatores. B. ffo. 238. conceßione 563. E

2 Ex iure cõmuni.

BONIFACIVS octauus, & Clemens 5. circa Fratres Cõfessores, fecerunt sequentem Cõstitutionem. Statuimus, & ordinamus, vt in singulis Ciuitatibus, & Diœcesibus, in quibus loca Fratrum Prædicatorum, & Minorum consistere dignoscuntur; vel in Ciuitatibus, & Diœcesum locis, ipsis vicinis, in quibus loca huiusmodi non habentur: Magistri, Priores, Prouinciales Prædicatorum, aut eorum Vicarij, & Gene-

A Generales, & Prouinciales Ministri, & Custodes Minorum Ordinum prædictorum, ad præsentiam Prælatorum Ecclesiæ eorundem locorum se conferant, per se, vel Fratres, quos ad hoc idoneos fore putauerint; humiliter petituri, vt Fratres, qui ad hoc electi fuerint, in eorum Ciuitatibus, & Diœcesibus, confessiones subditorum suorum, confiteri sibi volentium, audire liberè valeant, & huiusmodi confitentibus (prout secundum Deum expedire cognouerint) pœnitentias imponere salutares, atque eisdem beneficium Absolutionis
B impendere, de licentia, gratia, & beneplacito eorundem. Ac deindè præfati Magistri, Priores, Prouinciales, & Ministri Ordinum prædictorum, eligere studeāt personas sufficiētes, idoneas, vita probatas, discretas, modestas, atq; peritas ad tam salubre ministerium, & officium exequendū. Quas sic ab ipsis electas, repręsentent, vel faciant repręsentari Pręlatis, vt de eorum licentia, gratia, & beneplacito, in Ciui-
C tatibus, & Diœcesibus eorūdem, huiusmodi personæ sic electæ, confessiones confiteri sibi volentium audiant, imponant pœnitentias salutares, & beneficium absolutionis impendāt, prout superius est expressum: extra Ciuitates, & Diœceses, in quibus fuerint deputati (per quas eos volumus, & non per Prouincias deputari) confessiones nullatenus audituri. Numerus autem personarum assumendarum ad huiusmodi officium exercendum esse debet, prout vniuersitas Cleri, & Po-
D puli, ac multitudo, vel paucitas exigit eorundem. Et si ijdē Prælati petitam licentiam confessionum huiusmodi audiendarum cōcesserint, illam, præfati Magistri, & Ministri, & alij cum gratiarum recipient actione. Dictæq; personæ sic electæ commissum sibi officium exequantur. Quòd si fortè iam dicti Prælati, quemquam ex dictis Fratribus præsentatis eisdem, ad huiusmodi officium nollent habere, vel non ducerent admittendū, eo amoto, vel subtracto, loco ipsius, similiter eis-
E dem præsentandis Prælatis, possit, & debeat alius subrogari. Si verò ijdem Prælati, præfatis Fratribus ad confessiones (vt præmittitur) audiendas electis, huiusmodi exibere licētiā recusauerit, Nos ex nunc, ipsis, vt confessiones sibi confiteri volentium liberè, licitèq; audire valeant, & eisdē pœnitentias imponere salutares, atq; eisdem beneficium absolutionis impartiri, gratiosè cōcedimus, de plenitudine Apostolicæ potestatis. Per huiusmodi autem Concessionē, nequaquam

quam intendimus, perſonis, ſeu Fratribus ipſis, ad id taliter deputatis, poteſtatem in hoc impendere ampliorem, quam in eo, Curatis, vel Parochialibus Sacerdotibus eſt à iure conceſſa, niſi forſan eis Eccleſiarum Prælati, vberiorem in hac parte gratiam ſpecialem ducerent faciendã. Habetur in Clementina, Dudum. de ſepulturis. A

3 Pro Fratribus Mi. & Prædicat. Euchariſt. Vnctio extrema.

BENEDICTVS II. ſtatuit, ſeu conceſsit ſequentia circa confeſsiones, ſcilicet, quòd Fideles confeſsi Fratribus Prædicatoribus, & Minoribus, non teneantur eadem peccata proprijs Sacerdotibus confiteri. Et quòd Sacerdotes ipſi, taliter confeſsis, & abſolutis, aſtricti ſint, miniſtrare Euchariſtiæ, & extremæ vnctionis ſacramenta. Et quòd ſuper confeſsione facta Fratribus memoratis (cùm hic de confitentis ſolius præiudicio, ſi falſum dicat, agatur) in iudicio animę, ſeu pęnitentiali foro, ſtetur ſimplici verbo illius, qui ſacramenta prædicta petit, & dicit dictis Fratribus ſe confeſſum. Sed hoc, duobus caſibus exceptis, ſcilice, ſi Sacerdos aſſerat illum eſſe excommunicatum, aut notoriè pęccatorem. B.fo. 126. Et ffo.203. conc.502. B C

Collector. ¶ Aduertendum eſt, quòd ſecundum quoſdã, prædicta Bulla Benedicti II. quæ incipit Inter cunctas, in nullo fuit reuocata per Clementinã, Dudum, de ſepulturis; niſi quòad pręſentationem Confeſſorum Epiſcopis faciendam, & declarationem caſuum Epiſcopis reſeruatorum. Primum iſtorũ, ſcilicet, præſentatio ſeruari debet, prout in prædicta Clementina continetur, aut ſaltem forma per Innocentiũ 8. conceſſa. Secundum vero, ſcilicet, caſuum determinatio, manet in ſuo vigore, propter reualidationem Sixti 4. ſuprapoſitam, in dictione Abſolutio, quòad ſeculares. 2.§.7. D

Alijs tamen, & fortè melius videtur, quod in totum fuit reuocata, vt clarè patet, per Clementinã, Dudum; & ideò quòad caſus, fecit nouam Conceſsionem Sixtus.

4 Ex Priuil. Carlitarũ Inſtitutio Confeſſorum.

SIXTVS 4. conceſsit Ordini Carmelitarum, vt Generalis per ſe, & Prouinciales, in ſuis Capitulis Prouincialibus, cum Diffinitoribus ipſorum Capitulorum, poſsint, auctoritate Apoſtolica, Fratribus eiuſdem Ordinis Sacerdotibus, in ſacra pagina eruditis, examinatis, & approbatis ab eis, officium Prædicationis committere. Necnon tàm ipſis, quàm alijs Fratribus dicti Ordinis, ad id idoneis, audiendi confeſsiones, & abſoluendi confitententes, ac iniũgendi eis pœ- E

A pœnitentias ſalutares, ſimiliter officium committere. B fo. 101. Et ffo. 185. conceſſ. 463. Simili modo continetur in Mari magno Auguſtinienſium. B. fo. 244. conceſſ. 589.

¶ Nota, quòd in Priuilegijs aliorum Fratrum Mendicantiũ, non reperitur ſimilis conceſsio, quòad inſtitutionem Cõfeſſorum, vt credo. Et ideò, virtute communicationis Priuilegiorum, ſolummodò poterunt Miniſtri prouinciales Fratrũ Mino. & Priores prouinciales Fratrum Prædicatorũ, in ſuis Capitulis prouincialibus, committere Fratribus ſuis officia prædicandi, & confeſsiones audiendi, niſi aliud Priuilegium habeant. Collector.

B

¶ Verum eſt tamen, quòd de iure communi, Prouinciales poſſunt inſtituere Cõfeſſores, per Clementinam, Dudũ. Quòd autem non faciant niſi in Capitulis Prouincialibus, hoc eſt, propter prohibitionem Statutorum ſuorum.

¶ Idem Sixtus fecit quandam conceſsionem pro Fratribus itinerantibus, vt poſsint cõfiteri quibuslibet Sacerdotibus, etiam ſecularibus, de licentia ſuorum Prælatorum, prout habetur ſupra in dictione, Abſolutio ordinaria quòad Fratres in. §. 35. 5

C

Innocentius 8. ſtatuit, ſub grauibus Cenſuris & pœnis, ne quiſquam Fratrum Min. Obſeruãtiæ, ſine ſuorum Superiorum licentia, ac deputatione, & inſtitutione, officiũ Confeſſoris Monialiũ, vel Sororum Tertij Ordinis, aut aliarum quarumlibet conſimilium, ſeu temporalium dominorũ, & aliarum perſonarum ſecularium, & regularium vtriuſq; ſexus aſſumere, & exercere præſumãt, & ſi ad id Apoſtolica auctoritate deputarentur. B. ffo. 157. conc. 375. 6 Prohibitio pro Fratribus ſubditis.

D

¶ Idem Innocentius ſtatuit, quòd de cætero perpetuis futuris temporibus, quæcunq; perſonæ Fratrum Eremitarum Sancti Auguſtini, Congregationis regularis Obſeruantiæ, Prouinciæ Hiſpaniæ, qui nunc ſunt, & pro tempore erunt, prætextu Bullæ Cruciatæ, aut cuiuſuis alterius facultatis, eis, & cuilibet earum, per Sedem Apoſtolicam, ſeu eius Legatos, ſub quibuſuis verborum formis cõceſſę, & quæ forſan concedi contigerit in futurum, alium quam Priorem, vel Superiorem ſuum, aut aliquem ab eodem Priore, vel Superiore, ex eis deputatis, pro tempore, Confeſſoribus, in ſuum Confeſſorem eligere nequeant. b. ffo. 264. conceſſ. 683. 7 Pro Auguſtinienſib.

E

¶ Aduerte, quòd huiuſmodi Conceſsio, eſt iam communi-

Collector cata toti Ordini per Iulium. Vide supra, in dictione, Cōmunicatio Priuilegiorum. §. 22. A

8 De Tertiarijs. Sacramēta. ALEXANDER 6. concessit Generali, & Prouincialibus, ac Custodibus Ordinis Minorum de Obseruātia, vt in locis, in quibus Fratres Conuentuales, vel de Obseruantia dicti Ordinis commodè haberi non possunt; Fratribus, & Sororibus Tertij Ordinis, vbicunq; vltra montes commorātibus (de consilio aliquorum Fratrum) Confessores presbyteros seculares, vel aliorum Ordinum regulares, honestos, deputare valeant; quibus confiteri, & ab eis quæcunq; ecclesiastica sacramenta recipere possint. B. fo. 29 Et ffo. 123. cōc 269. B

Collector. Resolutio ¶ Epilogatio materiæ Confessionum Fratrum Mi. est ista, quòd huiusmodi Fratres non possunt confiteri, nisi suis Prælatis, vel alijs Fratribus eiusdem Ordinis, de eorundem Prælatorum licentia, etiam si habeant aliqui licentiam generalem audiendi confessiones. Sed dum itinerant, & non habent socium Confessorem, possunt confiteri Fratri alterius Ordinis, seu clerico seculari, habita licentia Prælatorū, aut præsumpta rationabiliter; ita quòd non fiat in fraudem, & dicāt postea Prelato suo. C

Pro Confess. simplicibus. ¶ Aduerte, quòd in fauorem Confessorum simplicium, habetur quædam notabilis Cōcessio supra, in dictione Absolutio ordinaria quòad Fratres. §. 28.

¶ Sequuntur aliqua spectantia ad Fratres confessores in terris infidelium existentes. D

9 Excōicat. Absolutio. GREGORIVS 9. cōcessit Fratribus Mi. euntibus ad partes infidelium, seu ibidem existentibus, vt in terris illis, sit eis licitum communicare cum excommunicatis, in ijs quę ad salutem animarum pertinent. Quibus etiam, dūmodò sint latini, & Apostolicæ Sedi obediāt, Fratres prædicti, qui fuerint presbyteri valeant (congrua satisfactione præmissa) secundùm formam Ecclesiæ, absolutionis beneficium impartiri. b. fo. 20. Et ffo. 22. conc. 3. E

10 Absolutio. ¶ IDEM Gregorius concessit prædictis Fratribus, ad terras infidelium proficiscentibus, vt eos, qui per apostasiā, aut scisma, vel hæresim à fide recesserunt, & inter Saracenos habitant, possint absoluere, ac reconciliare per gratiam pœnitentiæ salutaris, si ad obedientiam Ecclesiæ Romanæ voluerint redire. b. fo. 20. Et ffo. 22. conc. 4.

Collector ¶ Circa præfatas Concessiones videtur dubium, vtrum fue-

A fuerint temporales, vel perpetuæ.

ANNOTATIO CORDVBAE.

QVÒ AD. §. 4. *Notandum, quòd per hoc Priuilegium Sixti 4. quod ibi ponitur, non eximuntur Fratres à præsentatione facienda Ordinarijs, vt patet in eorum Mari magno, in lib. Ordinis, in 2. tract. de qua præsentatione agitur in Compendio tit. Præsentatio Confessorum, ibi videatur, &c.* B

CAPVCCINI ANNOTATIO.

QVANTVM *ad Confeßores, & Confessionum audientiam, sunt notanda aliqua, quæ hodie propter cap. 15. sess. 23. Cōcilij Tridentini, & alia Decreta obseruari debent.* Cōc. Trid. declaratio

Primò, enim dicit. Omnes Sacerdotes in sua ordinatione accipere potestatem absoluendi à peccatis, quia in habitu potestatē ligandi, & soluendi, non autem in actu recipiunt; nam deest eis materia, in quam exercere possint talem potestatem. Cùm verò approbantur ab Ordinario consequuntur potestatem iurisdictionis, aut saltem, si non acquirant nouam iurisdictionem, acquirunt materiam subiectam, secundum Medinam, quia Plebs eis subijcitur, secundum quod Superioribus placuerit; & ita sentiunt omnes, tàm Theologi, quā Canonistæ; est enim forū pœnitentiale, iudicium quoddam spirituale inter pœnitentem, & Deū. Prout habetur ī Catechesi Neapolitana. C

D *Secundò, Decernit, Nullum Sacerdotem, tàm secularem, quàm regularem posse alicuius pænitentis, siuè laici, siuè Sacerdotis confessiones audire, nec ad id idoneum reputari, nisi habuerit Ecclesiam Parochialem, aut per examen, seu aliàs idoneus ab Episcopo iudicetur, & approbationē in scriptis, quæ gratis detur obtineat; non obstantibus Priuil. etc.*

Scire debes quantum ad laicos, quòd omnes Rectores animarum, ante Concilium poterant omnes, & quoscunq; simplices Sacerdotes (non interdictos tamen) etiam Regulares admittere, ad audientiam confessionum, suæ tamen Parochiæ per cap. omnis vtriusq; sex. De pænit. & remiss. & quamuis gloss. huius Decretalis, & gloss. Clem. 1. de Priuileg. & nonnulli alij Iuristæ senserint, Parochianos licentiatos à suo Parocho, non potuisse confiteri, nisi habenti curam animarum, tamen Theologi, cū praxi in vsu recepta, oppositum semper asseruerunt. Nam aliàs sequeretur, quòd Episcopi, qui habent à iure licentiā, vt possint eligere sibi confessarium, non possent eligere quemcunq; simplicem Sacerdotem. Item sequeretur, quòd nec concessio Episcopi, alicui subdito facta de eligendo con- E

In cap. ne pro dilat. de pænit. lib. 6.

confessarium, & gratia facta à Papa per Bullas cuiuscunq; accipienti, A
vt possit eligere confessarium quem voluerit, foret valida, quæ omnia sunt absurda.

Hodie tamen (& est nouũ ac singulare) videns Sancta Synodus Tridentina, quòd Parochi plurimi, suæ conscientiæ prodigi, ad audientiam confessionum animarum, & ouium sibi commißarum, multos ignaros admittebant, Idcircò tẽperauit cap. omnis vtriusq; de pænit. & decreuit, Neminem Parochorum, posse quempiam ad audientiam confessionũ suarum animarum eligere posse; nisi talis Sacerdos, siuè secularis fuerit ab B
Ordinario approbatus, nempæ, aut per Collationem Ecclesiæ Parochialis, aut aliàs per examen idoneus iudicetur.

Et quidem hodie vnus Parochus, non potest cõfessiones Parochianorũ, alterius Parochiæ audire; nisi aut ab ipso met Parocho proprio, aut ab Episcopo licentiam obtinuerit, alias absolutio nihil valet.

Alij verò simplices Sacerdotes, siuè Seculares, siuè Regulares ab Episcopo duntaxat approbati, possunt indifferenter ad se confluentes pænitẽtes, subiectos tamen illi Episcopo (hoc est quantũ ad Confessores secula- C
res, secus de Regularibus, qui etiam non subditos possunt absoluere, vt dixi supra in verbo Absolutio) sine alia licentia Parochorum absoluere; nisi aliud Episcopo ordinare visum fuerit.

Secundò, Notandum, quòd omnes Religiosi præsumentes absoluere excõmunicatos à Canone, nisi in casibus à iure expressis, aut gratia Sedis Apostolicæ concessis, vel excommunicatos à sententijs per Statuta Prouincialia, vel Synodalia, sunt ipso facto excommunicati, & absolutio reseruatur Papæ, vt habetur in Clement. de Priuileg. cap. Religiosi D
& D. Anton. 3. p. tit. 24. cap. 54. declarat, & Caiet. in Sũmula tit. excommunicatio. cap. 64. Et aduerte, quòd si Presbyteri seculares absoluerent à prædictis excommunicationibus, præter eas quæ continentur in Bulla Cœnæ Domini, non essent excommunicati, quia in dicta Clement. non comprehenduntur (vt ibi aiunt Doctores) nisi ipsi Religiosi, siuè Regulares. Veruntamen Absolutio esset nulla, & ipsi peccarent mortaliter, & tenerentur pænitenti hoc notum facere. At verò, si Presbyteri seculares absoluere præsumerent de facto à casibus Bullæ Cœnæ Domi- E
ni, inciderent etiam ipsi in excommunicationem: Religiosi tamen, absoluentes ab excommunicatione lata ab homine, non incurrunt in excommunicationem, sed peccant mortaliter tantum.

Presbyteri in hæc non incurrunt.

Quãdo Religiosi non incurrunt.

Tertiò, Cauere debent Confessores, ne quempiam absoluant à peccato, & postea ab excõicatione; imò semper ad cautelam debet præcedere Absolutio ab excõicatione minori, & ab alia, si & in quãtum possunt. pro quo vide Doctores in locis suis, & præcipuè Nauar. in Sum. c. 9. nu. 3.

A *Et caueant etiã, ne in absolutionibus dicant Absoluo te à peccatis contritis, &c. Quia cum sæpè, de attrito quis fiat contritus virtute clauium, contingeret pœnitentem remitti in absolutum si diceretur Absoluo te à contritis, vt ait Medina, & alij Doctores, qui reprehendunt hanc particulam, vt valdè periculosam.*

Cõtra hoc plurimi delinqunt.

Med. tract. 2. de pœn. Gab. bie. ĩ 4. d. 54. q. 2. art. 31. Nauar. in Man. c 26 nu. 11. & ẽ pen. d. 6. c. 1. nu. 27. & 31.

Quarto, Aduertant Confessores, quòd quamuis aliquãdo, nonnulli facultates habeant à Papa, vt semel in vita, & semel in articulo mortis valeant ab omnibus casibus absolui, etiam Sedi Apostolicæ reseruatis, non B *tamen poterũt earum vigore à casibus contentis in Bulla Cœnæ absolui, nisi de ea specialis, & expressa mentio habeatur, ꝙ rarissimæ facere consueuit Papa, nisi in Iubileis sollemnibus: per Indulgentias autem septẽnes, aut huiusmodi, sæpè dari solitas, nunquam ferè à casibus reseruatis Absolutio concedi solet, qua in re plurimi labuntur.*

Quintò, Aduertant præterea, ꝙ per Iubilea quæcunq;, nunquã aliquis consequitur auctoritatem, vt possit dispensari super aliqua quomocunq; contracta irregularitate. Et ratio est, quia Bulla Iubilei, concedit auctoritatem tantummodò super censuris; Irregularitas autem nõ dicitur C *censura: Neq; si habeat clausulam dispensandi in quibuslibet votis, & absoluendi à quibuslibet censuris, & pœnis, nisi fiat de ea expressa mentio: Concordat Nauar & Stylus Romanæ Curiæ cum communi doctrina.*

Hic ruunt infiniti.

Nauar. in Man. c. 27. nu. 254.

Sextò, Sciant, quòd si quando ex concessa sibi facultate, aliquẽ ab excõmunicatione absoluerint, aut super irregularitate contracta secum dispensauerint, debeant eum admonere, nè propter hoc retineat officiũ, aut beneficium, si ipsi excõmunicationi, annexa sit pœna priuationis ipso facto, D *aut etiam inhabilitationis; quia hodie pluribus cẽsuris superadditur prædicta pœna. Quo circa, ei opus erit Apostolica dispensatione super tali rehabilitatione; imò nec ipsi Superiores Regularium poterunt tales inhabilitatos à Papa, vigore suorum Priuilegiorum rehabilitare, etiã in foro conscientiæ, quia per potestatem dispensandi, nõ consequitur quis authoritatẽ rehabilitandi, cùm sint actus differentes, vt tenet Nauar. & Felin. Bene verum est, quod nunc eliquibus Religionibus, hoc est concessum, vt nouissimè à Greg. 14. Ministris infirmorũ, & per consequens, eo gau-* E *dent Priuilegio omnes Mendicantes, & participantes: de quo dixi supra in verbo Absolutio ordinaria quòad fratres.*

Fel. ĩ cap. vlt. de. off. Iud. ord.

Ministrorum infirmorũ priuileg.

Ex Priuilegijs Societatis Iesv,

Sciendum, quòd Confessores Ordinis, debitè expositi ad audiendas secularium confessiones, licet nullo litterarũ gradu sint insigniti, Possunt aperire litteras sacræ Pænitentiariæ, Magistris in Theologia, vel in Iure Canonico Doctoribus, destinatas; & auditis confessionibus ad eos

recurrentium, impositáq; pænitentia in litteris expressa, vel de iure imponenda, ac in foro conscientiæ, quascunque, siue verbo, vel scripto, Missas absolutiones, Dispensationes, & pænitentiarum iniunctiones excipere, & exequi: Ita concessit Greg. 13. Societati Iesu. vt habetur in eius Compendio Priuileg. verbo Confess. §. 3. A

¶ CONFIRMATIO PRAELATORVM.

1 Generalis Minister.

CLEMENS 4. statuit, quòd generales Ministri Fratrum Mi. statim, postquam electi fuerint, secundùm Regulam, & Constitutiones Ordinis, eo ipso veri Ministri generales eiusdem Ordinis sint effecti, hoc est, quòd pro confirmatis habeantur. B. fol. 56. Et ffo. 139. concess. 307. B

Collector. ¶ Circa confirmationem Vicariorum, tã Generalium, quã Prouincialium, fuerunt nonnulla ordinata per aliquos Summos Pontifices, quæ, quia iam nobis non deseruiunt, omissa sunt. Attamen Conuẽtualibus videtur, ꝙ possent deseruire. C

2 Minister Prouinc.

CLEMENS 5. in declaratione Regulæ Fratrum Min. statuit, quòd confirmatio electionis Ministri Prouincialis prædictorum Fratrum, pertineat ad Ministrum generalem, prout habetur latius infra in dictione. Electio. §. 7.

3 Magister generalis. Nota, ꝙ istæ confirmationes nunquam fuerunt in vsu.

LEO 10. statuit, quòd generales Magistri Fratrum Min. Conuentualium, teneantur petere confirmationẽ à Ministro generali eiusdem totius Ordinis, quemadmodum Vicarij generales olim de Familia, vel de Obseruantia petere tenebãtur antea à Ministro generali Conuentualium. B. ffo. 32. concess. 105. D

¶ IDEM Leo statuit, quòd Magistri Pouinciales prædicti Ordinis in singulis Prouincijs petere cõfirmationem à Mini-

4 stris Prouincialibus Regularis Obseruantiæ: eo modo, quo Vicarij Prouinciales, olim de familia nuncupati, antea petere tenebantur à Ministris Conuentual. B. ffo. 32. couc. 106. E

CONSECRARE RES ECCLESIASTICAS.

Collector. CIRCA consecrationem Altarium, quid concessum sit à Sede Apostolica, dictum est supra, in dictione, Altare. Et similiter ea quæ pertinent ad consecrationem Ecclesiarum, & aliarum rerum Ecclesiasticarum, haben-

A bentur ſupra in dictione, Benedicere, quia commixtim cum attinentibus ad benedictionem conceſſa ſunt, ideò require ibi. §. 3. ac. 5. & 6. & 13. & 14. ac. 15. Vide etiam in dictione, Eccleſiæ Fratrum. §. 6.

CONSERVATORES ORDINIS.

SIXTVS 4. mandauit quibuslibet in dignitate eccleſiaſtica conſtitutis, & Metropolitanæ, vel alterius Cathedralis Eccleſię Canonicis, per vniuerſum orbem, qui per Guardianos, & Fratres Ordinis Mi. ſeu Sindicos Romanæ Eccleſiæ, prædicto Ordini deputatos, requiſiti fuerint, quatenus per ſe; vel alium, ſeu alios, vbi, & quando opus fuerit, ſolemniter publicent eorum Priuilegia, & eiſdē, ac illorū domibus, & profeſſoribus efficacis defenſionis prę ſidio aſsiſtentes, faciant eos pacifica poſſeſsione Priuilegiorum, & Conceſsionum huiuſmodi gaudere, non permittentes per quoſcunq; indebitè moleſtari, &c. B. fo. 61. Et ffo. 141. conceſſ. 356. vbi ad longum ponitur poteſtas Cōſeruatorum, & modus, quem obſeruare debent. Et ſimiliter habetur quòad Fratres Carmelitas. ffo. 189. conceſſ. 484. Et quòad Prædicatores. ffo. 242. conceſſ. 588. Et quòad Auguſtinienſes. ffo. 251. conceſſ. 640.

1 Vide in Cōc. Trid. ſeſſ. 14. c. 5. — Priuilegia Pro oibus Fratribus Mendic. — B — C

IVLIVS 2. ſtatuit, vt quæcūq; perſona, ſeu perſonæ, aliàs de iure capaces, pro parte Fratrum Mi. requiſitæ, niſi legitimo impedimento detentæ fuerint, iurisdictionem, & cōſeruationem eorundem Fratrum, vigore Priuilegiorum ſuorum, ſub excommunicationis pœna ſuſcipere teneantur. B. fo. 43. Et ffo. 126. conceſſ. 280.

2 Excōicat. — D

¶ Virtute huius conceſsionis Iulij, & alterius antepoſitæ, Sixti, iam Fratres nō ſunt aſtricti ad certos, & determinatos Conſeruatores; ſicut olim, quando quælibet natio, ſeu Prouincia habebat per Bullam particularem, duos, vel tres Cōſeruatores determinatos, ſub nomine dignitatis. Ita quòd illæ prouiſiones poſſunt hodie lācerari, & comburi tanquam ſuperfluę, ex quo per præfatas Cōceſsiones Sixti, & Iulij poſſunt illos Conſeruatores, ſeu quoslibet alios aſſumere. Et idē eſt de Conſeruatoribus particularibus, quos aliqui Fratres minus docti procurant ſæpe pro negotijs ſuperuenientibus, quia, ſcilicet, eſt ſuperflua huiuſmodi procuratio, cum Cōſeruatoria Maris magni ſit perpetua, & vniuerſalis.

Collector. — Nota. — E

3 Cōcilium. Restrictio. LEO 10. in Concilio Lateranensi statuit, vt Conseruatores Fratrum, pro tempore, à Sede Apostolica deputandi, doctrina . & probitate sint præstantes, & in ecclesiastica dignitate constituti esse debeant. Et voluit, vt coram eis per eosdem Fratres, quibus dati fuerint, vltra duas dietas, à loco suæ solitæ habitationis, nullus trahi posit, Priuilegijs super hoc aliàs eis concessis, nullatenus suffragantibus. B. ffſo. 26. concess. 83. A

4 Confessio. ¶ IDEM Leo habita informatione, quòd in aliquibus partibus multa grauamina inferebātur Fratribus Mendicantibus, ab ecclesiasticis personis, specialiter asserendo, quod confessi Fratribus debitè præsentatis, tenebātur iterum eadem peccata confiteri suis Curatis, & quòd Sacramenta Eucharistiæ, & Extremæ vnctionis non poterāt à Fratribus ministrari illis, quibus, sine causa, dicti Curati recusabant huiusmodi sacramenta administrare, ac quòd Christi fideles audientes Missas diebus Dominicis, & Festiuis in Ecclesijs Fratrū, non satisfaciebant præcepto Ecclesiæ, & alia multa consimilia, dedit Conseruatores omnes Ecclesiarū Prælatos, districtè eis præcipiendo, vt quandocunq; requisiti fuerint à Fratribus prædictis, non permittāt eos molestari, aut grauari; sed contra tales molestatores procedant per Censuras ecclesiasticas, & alia iuris remedia. B. fffo. 47. concess. 142.

Sacramēta. Missas. C

CAPVCCINI ANNOTATIO. D

Cōc. Trid. *PRO huiusmodi Conseruatorū materia videatur dispositio Cōc. Trid. sess. 14. c. 5. de reformatione, à qua cum sine dubio excludātur Regulares, (vt in fine illius c. 5. habetur & infra in fine dicemus) remanere in suo robore Priuilegia Mēdicantium pro hoc impetrata, clarissimè liquet. Ac proinde videnda est Cōcessio pro hoc facta à Pio V. Ordini Prædicatorum anno 1571. vt in Const. 140. Ad hoc nos Deus, &c. quæ licet postea à Greg. 13. fuerit reducta ad dispositionem Iuris communis, & sacri Conc. Trid. remanet tamen, quoad hoc in suo vigore, cum Conc. non contradicat.* E

Et idē Greg. 13. omnibus Regularibus concessit, vt in Ciuitatibus Italiæ sibi Conseruatores eligerent, coram quibus conuenirentur, semelq; electos non mutarent, eorundemq; nomina, intra mensem, Epis locorum ordinarijs indicarent, Alioquin, coram ipsis Ordinarijs conueniri possint. Ita habetur in declarat. Sac. Cong. Card. supra Conc. in sess. 7. cap. 14.

Sed

A Sed notandum, quòd per Conseruatores consueuit Romana Curia, Religiosis, & alijs personis miserabilibus prouidere, circa quorum defensionẽ, interdum Iudicices ordinarij inueniuntur negligentes, imò, & ipsos frequentius infestantes.

Sunt autem Cõseruatores Iudices dati ad defendendum aliquos à manifestis iniurijs sibi competentibus, & secùndum gl. in cap. 1. de off. deleg. in VI. Interdũ dantur contra infringentes Priuilegia concessa aliqdibus personis ex beneficio Sedis Apostolicæ, & isti dicuntur propriè Conseruatores. Aliquando dãtur, vt defendant aliquos contra iniurias, & offensas B illatas, & isti dicũtur propriè Defensores, & de istis duobus propriè intelliguntur Iura loquentia de conseruatoribus in d.c 1. & fin. de off. deleg. Aliquando dantur generaliter cum amplissima, & maiori potestate, quã iura loquntur, sed quæ in scriptis, vel Priuilegijs continẽtur, quæ sunt diligenter inspicienda, & seruanda: quia Cõseruatores secùndũ Priuilegia, multa possunt, quæ nõ possunt Conseruatores secùndum iura allegata; Papa. n. potest illa remouere, ex plenitudine patestatis suæ, sunt enim merè C positiua, & quamuis Cõseruator sit delegatus, (quod probatur ex eo, quia materia eius ponitur in tit. de off. deleg. vt probat bona gl. in d. cap. 1. In verbo Conseruatores) sunt tamen multæ differentiæ, vt probat Ioannes Andreas in dicto cap. fin. ex ipso textu, quas ibi vide.

Conseruatores quis dicantur.

Cõseruatorum gñera tria sunt.

Cõsetuator secundum Priuilegia plura potest q̃ secundum iura.

Conseruator est delegatus.

Io. Andr.

Itẽ Conseruator, secundũ iura, vt habetur in dicto c. fin. non potest esse, nisi, qui dignitatẽ, aut personatum habeat in Ecclesia Cathedrali, vel Collegiata, puta, Episcopus, Abbas, Archipresbyter, & similes: & quãuis secùndũ Iura videatur, quòd Canonici Cathedralium Ecclesiarũ, & of-D ficiales, ac Vicarij ipsorũ non possint esse Conseruatores, quia eget declaratione. vt probat gl. in Clem. 2. de rescrip. in verbo Delegatus; tamẽ per Priuileg. Iul. 2. & Clementis 7. Fratribus Minimis concessum, præfatæ personæ, si eliguntur in Cõseruatores per Fratres ipsos, esse possunt. Item Prior, siuè Prælatus in Ordine Minimorum, vel aliorum Ordinum potest esse Conseruator, vt probat Tabie. in verbo Conseruator. §. 2. & in verbo Dignitas, & non videtur dubium per dictum Priuilegium Clemẽtis septimi, quod, dirigit etiam Prioribus.

Cõseruatores qui esse posśũt.

Iul. 2. Cle. 7.

E Tamẽ Cõseruator secùndũ iura, quamuis ex off. suo non possit se intromittere, nisi de manifestis iniurijs, & violentijs, ac de illis, quæ requirũt iudicialem idaginem, vt habetur in d. cap. 1. alias, per vnum annum est suspensus ab officio, vt habetur in d. cap. fin. & consequenter à beneficio, quod est sequela vt ibi probat gloss.

Cõseruator secundũ iura ex off. suo de quibus cognoscere possit.

Item Cõseruator Fratrum secùndum Priuilegia, pro defensione iuriũ, & bonorũ ipsius Ordinis, potest se intromittere super quibusuis molestijs, iniurijs, atq; damnis præsentibus, & futuris, Mendicantium Ordinibus, à

Conseruator Fratrũ secundum Priu.

quibusuis molestioribus illatis, in illis, videlicet, quæ iudicialē requirunt indaginem summariè, simpliciter, sine strepitu, & figura iudicij: (quid autem per ista verba importatur, vide Clem. sæpe de verb sig) in alijs verò, prout qualitas eorum exegerit, quia omnia, sine quibus eius iurisdictio non posset explicari, intelliguntur esse ei cōmissa. ff. de iur. omn. iud. l. 11. A

Clem. sæpè d verb. sign.

Item Conseruator secundùm iura, quãuis non permittatur extra Ciuitatem, aut Diœcesim, in qua fuerit deputatus, contra aliquem procedere, aut aliquem extra locum itinere vnius diei remotiorem protrahere, vt in d. c. fi. habetur. §. Cōseruatores, tamen conseruator Fratrum, habent potestatem (secundùm Priuileg.) id posse facere. nam per dictum Fratrum, Priuileg. Clementis, conseruatores Fratrum habent potestatem etiam extra loca, in quibus fuerint deputati, procedēdi, & conceditur ei facultas citandi, & inhibendi, etiam per edictum ad se trahendo citatos, & monitos. non obstantibus Bonif. Papæ 8. de vna, & Concilij Generalis de duabus dietis, dummodo non vltra tres dietas aliquis trahatur. B

Conserua tor secundum iura non habet potestatē extra.

Conserua tor Fratrū sm̄ Priuil.

Conserua tor secundū Priuil.

Item Cōseruator secùndum iura, quãuis debeat procedere per se ipsum, nec poßet committere vices suas alijs (exceptis citationibus, & sententiarum denunciationibus) nisi aliter eis committeretur per litteras, & tunc non, nisi infra Ciuitatē, & Diœcesim, in qua deputatus fuerit, hoc ei facere licet, vt habetur in d. c. fin. §. vices quoq;: Tamen Conseruator Fratrū secūdùm Priuil. poterit committere vices suas alijs, etiam si sint extra loca, in quibus deputatur Conseruator, vt patet in dicto Priuil. Clementis. C

Conserua tor sm̄ iura non pôt alteri committere vices suas.

Conserua tor Fratrū sm̄ Priuil.

Officiū conseruatoris secùndum iura, durat vsq; ad obitum concedentis tantū, quòad negocia non cæpta, vt habet, in d. c. fi. §. officium, Tamē Cōseruatoris Fratrū secùndum Priuil. nunquam expirat, etiam per mortē concedentis: & hoc est iuri cōsonum, nam secundū gloss. vt patet ex c. cōplures de off. deleg. in 6. quando sunt plures Conseruatores deputati pro vno Prælato, vel Monast. seu Ecclesia, vel Relig. quòad negotiū cœptum per vnū illorū, perpetuatur iurisdictio in alijs, non obstāte morte concedētis. D

Conserua tor sm̄ iura quantū durat.

Conserua tor secundum Priu.

Clemens 7. in prædicto Priuileg. mandauit quibuslibet in dignitate Ecclesiastica cōstitutis, & Metropolitanæ, vel alterius Cathedralis Ecclesiæ Canonicis, per vniuersum orbem vbilibet constitutis, inter alia, vt per Fratres in Cōseruatores requisiti possint si opus fuerit inuocare brachium seculare, & quoscunq; inobediētes, cuiuscunq; dignitatis, gradus, ordinis, vel conditionis existant, per Censuras Ecclesiasticas, appellatione postposita compellere. Vbi est sciendum, quòd virtute huius Concessionis Clementis, & alterius antepositæ Iulij 2. Iam Fratres nō sunt hodie astricti, ad certos, & determinatos Cōseruatores, sicut olim, vt audiui, quādo quælibet natio, seu Prouincia habebat per Bullam particularem, duos, vel tres Cōseruatores determinatos, sub nomine dignitatis, ita quod illæ E

Priui. Clemen. 7. cōcessum Minimis.

Nota.

A *illæ prouisiones nihil possunt hodie tanquam superfluæ. Ex quo per præfatas cõcessiones Iulij, & Clementis, possunt illos cõseruatores, seu quoslibet alios assumere ad beneplacitum. Et idem est de conseruatoribus particularibus, quos aliqui Fratres minus docti per eorum Prouincias procurant, sæpè pro negocijs superuenĩetibus, quia est superflua huiusmodi procuratio, cum cõseruatoria Maris magni, & dictarum litterarum Iulij 2. & Clem. 7. sit perpetua, & vniuersalis, vt ibi apparet. Demùm duo sunt valdè notanda, alterum, quòd conseruatores Minimorum sunt participes suffragiorũ totius Ordinis, & possunt omnia quæ possũt cõseruatores aliorum Ordinum secundùm Priuilegia illis concessa, & capitulariter electi gaudent Priuilegijs ipsius Ordinis. Alterum, quòd ea quæ Sancta Synodus limitauit circa Iudices conseruatores, non comprehendunt personas Regularium locorum, quæ sumus nos, vt in finalibus verbis supradicti cap. 5. sess. 14. habetur.* Nota. Sess. 14. de Refor. c. 5. B

CONVENIRI IN IVDICIO.

C INNOCENTIVS 4. concesit, vt Fratres Mino. nequeant conueniri in iudicio, etiã per litteras Apostolicas, quæ de huiusmodi Indulto, & prædicto Ordine mentionem non fecerint. B. fo. 26. & ffo. 109. concess. 235. 1

CLEMENS 4. cõcesit, & statuit, quòd per litteras Apostolicæ Sedis, aut Legatorum, seu Delegatorum ipsius, conueniri à quoquam prędicti Fratres Mino. minimè valeãt. B. fo. 57. Et fo. 140. conc. 321. Vide circa hoc infra. §. 4. 2 Legati.

D

¶ IDEM Clemens concesit, quòd Fratres Min. nec ratione delicti, aut contractus, seu rei, de qua contra ipsos Fratres ageretur, posint coram locorum Ordinarijs conueniri, nec illi, quòad hoc, suam in ipsos iurisdictionem exercere; decernens irritum, & inane quicquid secus factum, vel attentatum fuerit. B. fo 59. Et ffo. 142. conc. 342. 3

E SIXTVS 4. statuit, ne locorum Diœcesani, aut alij Ordinarij, seu alij quicunq;, in personas, aut loca Fratrũ præ dictorum, contra præfati Clemẽtis ordinationem suprapositam, sibi quãcunq; iurisdictionem, aut superioritatem vendicare presumãt. Ac districtè inhibuit, ne quispiam absq; Sedis Apostolicę speciali cõmissione, aut auctoritate, in personas, domos, & loca dicti Ordinis (vt potè prorsus exẽpta) aliquas Censuras, vel sententias specialiter, vel generaliter promul- 4 Diocesani

gare audeat, &c. B. fo.60. Et ffo.144. conceſſ. 347.

Collector Pro oibus Mendic.

¶ De hoc habetur etiam latè in Mari magno Carmelitarũ. A ffo. 161. conc. 384. Et ffo. 187. conce.479. Et in Mari magno Prædicatorum. ffo. 239. conc.570. Et in Mari magno Auguſtinienſium. ffo.248. conc.620. Et in Mari magno Minimor.

ANNOTATIO CORDVBAE.

QVÒAD hanc materiã, videantur etiam ea quæ in hoc Cõpendio habentur, tit. exemptio, tit. Priuilegia, & ſecũdum ſubiectam materiam, quia multa alibi dicta faciunt ad hæc. B

CAPVCCINI ANNOTATIO.

Pro Minimis.

NOTANDVM, quòd in Mari magno Fratrum Minimorum habetur, non poſſe cõueniri coram Ordinarijs locorum à ſecularibus; Ac per Leonem 10. ſtatutum fuit, vt nec à Fratribus, niſi prius per ordinarios Prælatos Religioſos gradatim procedatur; C imò omnes iudices Eccleſiaſtici, & ſeculares debẽt remittere cauſas Fratrum, & Sororum ad iudicium ipſius Ordinis.

Paſſarell. in Collet. Priu. S.79

In §.3. & 4.

Sed eſt aduertendũ, quòd tàm iſtæ, quàm omnes aliæ ſupradictæ Conceſſiones in §. 3. & 4. licet, fuerint à Pio V. in 38. Conſtitut. confirmatæ, verum, quia illa fuit reducta per Greg. 13. ad ius commune, & ad diſpoſitionem Conc. Trid. & præcipuè circa hanc exemptionem; Ideò ſunt limitandæ iuxta Decretum ipſius Conc. Trid. ſeſſ. vlt. cap. 14. de Regularibus, vbi dicitur, Regularis non ſubditus Epiſcopo, qui intra clauſtra Monaſterij degit, & extra ea ita notariè deliquerit, vt populo ſcandalo ſit, D Epiſcopo inſtante, à ſuo Superiore, intra tempus ab Epiſcopo præfigendũ ſeuerè puniatur, ac de punitione Epiſcopum certiorem faciat; ſin minus à ſuo Superiore officio priuetur, & delinquens ab Epiſcopo puniri poſſit. Et vide etiam, quæ dicam infra in verbo exemptio, in principio.

Conc. Tr.

Notab. doctrina Pauli Fuſchi Epiſc. Sar.

Et hoc adeo eſt verũ, vt dicat, & teneat Paulus Fuſcus Epiſcopus Sarnenſis lib. 2. de Viſitatione c. 20. nu. 20. q. Ipſi Mẽdicãtes, alijq; Monaci exempti delinquẽtes, nec capi per Epiſcopũ, nec incarcerari poſſint, aliàs E incideret ipſe Epiſc. in excõicationem: iuxta notata per Paul. de Leaz. in cap. ſi Cler. de ſent. excom. lib. 6. & Doctores in Clem. frequens de exceſſ. Prælat. Ibiq; ipſe Sarnenſis Epiſcopus ait, quòd cũ delinquunt ſcribendũ eſt Superioribus cũ affixione termini, iuxta ſupradicti Conc. Trid. ſeſſ. vlt. ca. 14. decretũ. Habuit. n. Conc. reſpectum ad Superiores Religionum, ne ex publica punitione vnius ab alio iudice, tota Religio nominetur; & ſic honeſtè procedendo, iuſtitia etiam miniſtretur, pro purgatione exceſſuum in

Epſ aliquẽ Regularẽ exemptũ ĩcarcerãs, eſt excõicatus.

A *in Diœcesi; Hæc ibi: Quæ doctrina est valdè notanda, & memoria tenenda, quia alia similis, ita expressa, forsitan non reperietur.*

Imò Abbas in dicta Clement. frequens. Expressè dicit, quòd Prælati facientes capere Clericos, seu Religiosos exēptos, in casibus eis à Iure nō concessis, & sic iniuriosè, sunt Excommunicati. argum. c. Vniuersitatis. de sent. excommunicationis: Et hoc voluisse ait glosam in dicta Clemen. frequens. in Verbo capiunt, benè intellectam.

CONVENTIONES.

B ALEXANDER 4. irritauit, ac nullius existere firmitatis decreuit, omnes conuentiones, obligationes, compositiones, & pacta, quæ Fratres Mino. etiam si sint Guardiani, vel Custodes, fecerint cōtra prædicti Ordinis Statuta, vel Consuetudines, absq; Generalis, vel Ministrorum Prouincialium licentia, & assensu. b. fo. 27. Et ffo. 26. conce. 17. 1 Custodes. Guardiani.

C HONORIVS 4. decreuit irrita, & inania pacta quæcunquè, quæ Fratres Minores, & domorum eiusdem Ordinis, cùm Prælatis, Rectoribus, & Clericis Ecclesiarum, in quarum territorio, domus, & loca prædicta consistunt (si absque licentia Generalis Ministri, vel Capituli etiam Generalis) inire præsumpserint, in præiudicium dicti Ordinis. B. fo 48. Et ffo. 132. conce. 297. 2 Ministri Prouinciales. Ministri Generales

D ¶ Suprascriptæ duæ prouisiones fuerunt reuocatæ per Capitulum fi. de pactis. lib. 6. tamen per reualidationem Generalem omnium reuocatorum per Sixtum factam, sunt in pristino statu. Vide in dictione, Priuilegia, propè finem. Collector.

LEO 10. in Concilio Lateranensi statuit, quòd pacta, & cōuentiones inter Fratres, & Prælatos, ac Curatos (pro tēpore inita) valeant, nisi per subsecutum Capitulum proximum Generale, vel Prouinciale refutata, & per eos, refutatio huiusmodi, intimata debito tempore fuerit. B. ffo. 26. con- E cessione. 75. 3 Capitulū Generale, vel Prouinciale.

ANNOTATIO CORDVBAE.

QVÒAD §. 2. vbi Collector allegat. c. fi. de pactis, lib. 6. qui voluerit illud videre quantum attinet ad conuentiones, habetur in hoc Compendio, titulo Concordia. §. 2.

¶ CON-

¶ CONVENTVALES FRATRES.

Collector. OMissis quàm plurimis, quæ de Fratribus Minoribus Conuentualibus fuerunt ſtatuta, & Ordinata per multos Summos Pontifices, præſertim, poſtquã per Concilium Conſtantienſe fuerunt ſegregati ab eis Fratres eiuſdem Ordinis Regularis Obſeruantiæ, vſq; ad vltimum Capitulum Generaliſsimum, Romæ celebratum, tẽpore Leonis decimi, vbi tranſlatum fuit officium Miniſteriatus, & omnis præeminentia Ordinis ad Fratres Mino. Obſeruantiæ, ſolùm ponentur in hoc Compendio, ea, quæ in prædicto Capitulo Generaliſsimo, per prefatum Leonem decimum fuerunt, quòad huiuſmodi Conuentuales Ordinata. Nam ferè omnia alia antiquitus circa illos ſtatuta, iam ſunt ſuperuacua, exceptis duabus Conceſsionibus, quæ habentur ſupra, in dictione Apoſtatæ. §. 16. & 20. De quibus tamen eſt dubium, vtrum maneant in ſuo vigore, an ſint reuocatæ per Ordinata à Leone. 10. quæ habentur infra.

1 ALEXANDER 6. Decreuit, nullum profeſſorem Obſeruantiæ Ordinis Minorum, ſi ex illa egrediatur, parentibus, propinquis, vel affinibus ſuis, quouis modo ſuccedere, aut aliquo Indulto Fratribus Conuentualibus dicti Ordinis, ad hoc conceſſo, gaudere poſſe. Nec etiam Conuentus, occaſione profeſſoris huiuſmodi, ius aliquod in hæreditate, vel quauis alia ſucceſsione propinquorum, quomodolibet acquirere, & conſequi poſſe. B. fffo. 3. conc. 3.

2 Licẽtiare Fratres. LEO 1o. ſtatuit in Bulla vnionis, quòd de cætero nullus Frater reformatus, poſsit per quemcunq; Prelatum Ordinis (etiam Miniſtrum Generalem) mitti ad morandum ad aliquem Conuentum non reformatum, aut pro reformato nõ habitum, ſcilicet, Conuentualium. Excepto, quòd ſi Capitulis Prouincialibus videbitur minus malum, aliquem Fratrem licentiare ad nondum reformatos, quàm ipſum cum reformatis retinere; tali caſu poſsint Prælati mittere Fratrem, ſeù Fratres reformatos ad nondum reformatos. Et inhibuit ſub pœna excommunicationis latæ ſententiæ, omnibus, & ſingulis Conuentualium, ſecundùm Priuilegia viuentium, Prælatis, ac ſubditis, ne aliquem ex præfatis reformatis, niſi modo prædicto recipere audeant. Similiter, & dictis reformatis Fratribus,

(Margin: Capitulũ Prouinc.; Excommunicatio.)

bus,sub eadẽ pœna prohibuit,ne ab obediẽtia suorũ Ministro
A rũ vllatenus,quàm modo prędicto,recedant.B ff.30.cõc.10c. Collector.

¶ Aduerte circa prædicta,de licentiandis,seù mittendis aliquibus Fratribus de Obseruantia ad Conuentuales, quòd licet hic concedatur,vel potius permittatur; non tamen est tutum sic facere. prout in Capitulo Generali Meclinensi (vbi fuit electus Reuerendus Pater,clarę memoriæ, Oliuerius Mallardi) determinatum est sub sequentibus verbis.

Statutum Capituli Generalis Nota.

¶ Declaratur,quòd Fratres Familiæ Obseruantiæ,non pos-
B sunt,salua conscientia,quantumcunq; discoli fuerint,licentiari,vt Conuentualibus se subijciant,etiam si in obseruantia stare noluerint: sed à suis insolentijs coerceantur pęnis debitis, vsque ad carceres. Professi autem sub Conuentualibus,& postèa nobis adiũcti,cùm à suis insolentijs resipiscere noluerint, & licentiam postulauerint, licentiari possunt, dummodò in Obseruantia sub Conuentualibus prædictis stare voluerint, aliàs non. Habetur hoc statutum. fo.228. tractatu.3. Et ffo.
C 247. tractatu. 2.

¶ Hoc idem dicendum, & tenendum esse videtur,de expulsione incorrigibilium ab Ordine. Circa quod,videatur.c.fin. de regularibus.cum alia deliberatione statutum quàm breue Alexandri.6.concedens eorum expulsionem.

¶ IDEM Leo in Bulla Concordiæ statuit, quòd tam Gene- 3
ralis,quàm Prouinciales Ministri,tàm,ante,quàm post Generalis,& aliorum Magistrorum confirmationem,tàm de Gene
D rali,& Prouincialibus,quàm alijs Fratribus Conuentualibus huiusmodi,& eorum, ac aliorum Tertij Ordinis Fratrum, & sororum nuncupatorum,qui antea sub Ministro Generali Cõuẽtualium fuerant regimine,nullatenus se intromittere, aut eos per se, vel suos Commissarios visitare, seù corrigere possint;nec aliquam iurisdictionem, seù superioritatem in ipsos exercere valeant; præterquàm cum ipsum Ministrum Generalem pro tempore existentem, ad ipsorum Fratrum Conuen-
E tualium domos,& loca declinare contigerit.Quo casu ipse Minister Generalis,eosdem Fratres Conuentuales paternè visitare,ipsiq; Fratres Conuentuales eundem Ministrum Generalem,tanquam totius dicti Ordinis Superiorem, omni cũ charitate,& dilectione recipere debeant, dummodo,idem Minister Gñalis nihil iudicialiter,circa ipsos Fratres Conuentuales,& Domos eorum,& loca, ac etiam Monasteria Monialiũ,

Visitatio. Correcti.

sub

ſub eorum cura degentium exerceat; niſi eo modo, quo Miniſter Generalis, anteà Fratrum Conuentualium, ſuper Fratres de Familia, & eorum domos, & loca, & Monaſteria Monialium, ante Capitulum Generaliſsimum exercebat, & exercere poſsit. B. fffo. 32. conce. 107. A

4 ¶ IDEM Leo præcepit Generali, & Prouincialibus Miniſtris, ſub excommunicationis latæ ſententię pœna, ne directè, vel indirectè procurent maliciosè, quòd domus, & loca Fratrum Conuentualium, ſeu Monaſteria Monialium, curæ Magiſtri Generalis Conuentualium huiuſmodi ſubiecta, eis quoquomodo auferantur; decernens, quòd quicquid in contrarium attentatum fuerit, ſit eo ipſo irritum, & inane. B. fffo. 32. conce. 108. B

Excõmunicatio.

Reformatio.

Collector. ¶ Aduerte, quòd ſubditi prædicta facientes, non incurrent, ſicut per concordias antiquas. Nec etiam Prælati, ſi non faciant malitiosè.

5 ¶ IDEM Leo ſtatuit, quòd nulla Domus, ſeu Cõuentus Fratrum Minorum Conuentualium, poſsit transferri ad obedientiam Fratrum Obſeruantiæ, in qua fuerint minus, quàm decem Fratres, ſed ſi fuerint plures, ſcilicet, à decem, vſq; ad viginti, non poſsit etiam transferri, niſi tres partes Fratrum talis domus conſenſerint. Si autem fuerint à viginti, & ſupra, vſque ad quemcunque numerum, nequeat etiam reformari, niſi duæ partes prædictorum Fratrum conſentiant. Et voluit, quòd in quocunque præfactorum duorum caſuum, Miniſter Generalis, & Prouinciales poſsint (quacunque contradictione non obſtante) domos Fratrum Conuentualium, & illarum Fratres huiuſmodi, liberè, & licitè recipere. B. fffo. 32. conceſsio. 110. C D

Reformatio Conuétuum.

6 ¶ IDEM Leo conceſsit ſingulis Fratribus Conuentualibus ad Generalem, & Prouinciales Miniſtros tranſire volẽtibus, vt ab eorum Superiore prius petita, licèt non obtenta, licentia, liberam tranſeundi licentiam, & facultatem. B. fffo. 32. conceſſ. 111. E

Licentia.

7 ¶ IDEM Leo ſtatuit, quòd illi ex Fratribus Conuentualibus, qui vitam reformatam ſub Generali, ſeù Prouincialium Magiſtrorum cura ducere voluerint, ſub eorum regimine permanere poſsint; dummodò aliquo ſigno notabili diſtinctiuo diſtinguantur, & diſcernantur ab Obſeruantibus, qui vitam Regularem ſub Generali, ſeù Prouincialibus Miniſtris ducunt,

Reformatio Fratrũ Conuẽtualium.

A ducunt,prout Generalis Minister, & Magister inter se conuenerint B.fffo.32.conc.112.

¶ IDEM Leo statuit, qualiter Fratres Mino. Conuentuales se debeant habere cum Fratribus Obseruantibus eiusdem Ordinis,in processionibus,& alijs locis publicis, prout habetur infrà,in dictione,Processiones.§.3.& 4. 8 Processiones.

¶ IDEM Leo Motu proprio mãdauit, in virtute sanctæ obedientiæ,ac sub excommunicationis latæ sententiæ, & priuationis officiorum pœnis,ipso facto incurrendis, Generali, & B Prouincialibus Magistris prædicatorum Fratrum Conuẽtualium,quatenus dictos subditos suos moneant,& compellant, ne prædicent, aut disputent, vel maledica verba iactare præsumant, contra decreta, & ordinata per ipsummet Leonem, in Capitulo Generalissimo Romæ vltimò celebrato,scilicet, in Bullis Vnionis,& Concordiæ.B.fffo.35.conc.120. 9 Prohibitio.

¶ IDEM Leo præcepit vniuersis,& singulis Patriarchis,Archiepiscopis,& Episcopis, in virtute sanctæ Obedientiæ, ac C sub pœna Interdicti ingressus Ecclesiæ,ac suspensionis à diuinis: inferioribus verò Prælatis, sub excommunicationis latæ sententiæ pœnis,ipso facto,incurrendis,à quibus, nõ, nisi per Romanum Pontificem (præterquã in mortis articulo) possit absolui,vt quoties à Fratribus Mi.Regularis Obseruantiæ requisiti fuerint,moneant per eorum litteras patentes,prædictos Fratres Conuentuales, sub pœna amissionis Priuilegiorum,eis,per dictam Bullam Concordiæ concessorum, vt præ- D dictam Bullã Concordiæ,ac omnia, & singula in ea contenta, cum effectu obseruent. Et vt in euentum,in quem eis constiterit eos contrauenisse,declarent, eos pœnam priuationis huiusmodi incurrisse. Ac ex tunc Fratres ipsos Conuentuales, omnimodè subiectioni,correctioni,& obedientiæ Generalis, & Prouincialium Ministrorum, in suis Prouincijs respectiuè perpetuo (iuxta formam litterarum Capituli Generalissimi) subiectos esse.Inhibendo tàm Generali,quàm Prouincialibus E Magistris,ne de dictis Fratribus Conuentualibus, vel eorum Domibus, & locis vllatenus (nisi quantum à Ministris Generali,& Prouincialibus illis fuerit concessum) se intromittant vllomodo. Qui quidem Ministri, Generalis, & Prouinciales, ad omnimodam dictorum Conuentualium reformationem, etiam per fauores Regum,& Principum, & Communitatum, insudare teneantur: bonis tamen immobilibus dictorum Cõuen- 10 Excõmunicatio. Cõcordia. Reformatio. Bona immobi.

uentuum, per Generalem, & Prouinciales Ministros refor- A
mandorum, pro vna quarta, Ecclesiæ Cathedrali seu Diœcesi, in qua dicti Conuentus siti fuerint; pro duabus verò, in expeditionem Cruciatæ contra infideles; pro reliqua autem quarta parte, in reparationem dictorum Conuentuum (ipso facto, quòad obedientiam dictorum Ministrorum reducti fuerint) per eos applicata. B. fffo. 39. conc. 127.

Collector. ¶ Vide aliquid tangens Conuentuales Fratres, infra in dictione Eleemosinas. §. 5. & 6. scilicet, qualiter eis prohibitum B
sit, ne petant eleemosinas sub nomine obseruantium.

¶ Vide etiam, qualiter Fratres Conuentuales possint puniri à Fratribus Obseruantibus, infra in dictione, Correctio. §. 11. Et melius in dictione Eleemosina. §. 5.

¶ Item qualiter Fratres Conuentuales, qui prius fuerunt de Obseruantia, nequeant succedere suis propinquis, vide infra in dictione, Hæredes. §. 5. & 6.

C

ANNOTATIO CORDVBAE.

QVÒAD §. 2. vbi Collector videtur reprœhendere expulsionem incorrigibilium secundùm priuilegiũ Alexandri 6. dic, quòd si fiat cum debitis circunstantijs, quæ in eo Priuilegio Alexan. 6. innuuntur, tunc debitè fit talis expulsio: vt de hoc habetur infra tit. Eijcere ob ordine. §. 4. & ibi Collector concordat cũ ijs. & in tit. Habitus Fratrum. §. 9.

D

Quòad. §. 10. Notandum, An bona Fratrum Conuẽtualium nostri Ordinis, particulariter venientium ad nostram Obseruantiam, possint distribui, & quomodo? vide in eodem Compendio tit. Bona, post. §. 13. quia à paucis circa id aduertitur, quod ibi notat Collector. Item quòd nullus iniuriet Conuentuales, vel Obseruantes, vocando Bullistam, seù alio nomine irrisoriè, videatur infra in Compendio tit. Obseruantes. §. 7.

E

CAPVCCINI ANNOTATIO.

EST sciendum, quòd vltra suprapositas Dispositiones circa Patres Conuentuales factas, Pius. 5. in Const. sua. 61. Ad extirpandos, quæ in Capitulo Generali, tunc Romæ celebrato recepta fuit. anno Domini 1568. Et in Const. 67. Illa nos cura.

Eodem

A Eodem anno edita. Nonnulla alia pro reformatione illorum ordinauit, & præcipuè, vt nihil proprium habere possint, sed omnia bona in Communes suarum cuiuscunq; Domorum, & Religionis vsus conuertenda: Et dispensationes quascunquæ desuper concessas reuocauit, & annullauit: & sic, quòad hoc fuit correcta Concessio eis facta à Paulo. 3. anno 1540.

Bona, quæ priuatim alicui donata, vel relicta fuerint, Superioribus consignari præcepit,

Bonorum administrationis, ac dispensationis, & rationis reddendæ formam dedit.

B Officiorumque ambitum strictissimè prohibet, sub pœna eius priuationis, & ad futura inhabiles.

Nouitij antè 18. annum suæ ætatis non recipiantur, & recepti dimittantur, nisi expleuerint annum 15. Laici, qui 25. annum non attigerunt, ad seruiendum ne recipiantur, & recepti dimittantur. De hac ætate, vidde in Verbo Nouitij.

Nouitij educentur in Conuentibus insignibus, in quibus Dormitoriũ, & Capitulum habeant scorsum ab alijs Fratribus.

C Prouinciales eligantur ex aliena Prouincia.

☞ Sed hoc non obseruatur, imò est ordinatum, vt non eligatur, nisi ex eadem Prouincia.

Guardianatus insigniores, & Priuilegiati, Triennio, non Priuilegiati biennio, diuturniores non sint.

Paternitatis titulo non gaudeant, nisi qui Prouintialatus officium obtinent, vel obtinuerint, vel 40. annum agant, vel alias eo, digni existant.

Fratres in eodem Conuentu, vltra biennium manere non possint, exceptis sexagenario maioribus.

D In quolibet Conuentu maneant 12. Fratres ad minus, exceptis Conuentibus retinendis pro commoditate Fratrum iterfacientium.

In studijs maioribus, duæ lectiones Theologicæ legantur, practica vna, altera verò speculatiua, vt ibi.

Fratres omnes in tinello comedãt, exceptis infirmis. & camisis laneis vtantur, ac Superiores omnes, vnica cella, & lecto sint contenti.

☞ Nonnulla alia ad bonum eius regimen spectantia fuerunt ordinata, vt ibidem est videre; sed nunc quædã supradictorũ Obseruãtur, quæ E dam autem non, prout melius Superibus expedire videtur, vel ex consuetudine in contrarium obseruata.

CORRECTIO FRATRVM.

INNOCENTIVS 4. statuit, seù concesſit, vniuersos Fratres Minores, qui morantur in obsequijs aliquorum (illis dumtaxat exceptis, qui fuerint ad lega- 1 Generalis Minister.

torum

torum Sedis Apostolicæ seruitia Deputati) possit, & valeat Generalis dicti Ordinis liberè visitare, corrigere, & amouere; ac alios pro eis substituere, prout secùndum Deum viderit expedire; non obstantibus litteris, seù indultis Sedis Apostolicæ quibuscunque. B.fo.29. Et ffo.113. conc.245. A

2 Ministri Prouinciales.

ALEXANDER 4.concessit, quòd si aliqui Fratres Min. assignati fuerint à Sede Apostolica Archiepiscopis, vel Episcopis, possint Ministri, & eorum Vicarij eos corrigere, & ad Ordinem reuocare. Et quòd non teneantur Prælati Ordinis aliquos Fratres assignare prædictis Episcopis, seù Archiepiscopis, virtute quarumcunq; litterarum Apostolicarum, non facientium expræssam mentionem de istis. b.fo.24. B

3 Generalis & Prouincialis Ministri.

CLEMENS 4.statuit, quòd Generalis, & Prouinciales Ministri, & eorum Vicarij, illos ex Fratribus Minoribus, de quibus, auctoritate litterarum Sedis Apostolicæ, vel Legatorum ipsius, Archiepiscopis, vel Episcopis, & alijs quibuscúque prouisum fuerit, corrigere possint, ac etiam (non obstante contradictione aliqua) eos ad Ordinem suum reuocare. Et quòd nec per litteras eiusdem Sedis, aut Legatorum ipsius, aliquos de Fratribus prædictis teneantur Prælati Ordinis, Archiepiscopis, & Episcopis, aut alijs personis, in socios deputare, nisi dictæ litteræ de Indulto huiusmodi, & ordinatione, expræssam facerent mentionem; ac aliàs id honestati Ordinis, & saluti illorum viderint expedire. B.fo.57. Et ffo.141.concessione. 324. C D

Collector. ¶ IDEM habetur in Mari Magno Carmelitarum. ffo. 185. concess. 467. Et in Mari Magno Prædicatorum. ffo. 237. concessione. 552.

4 De Apostatis.

¶ IDEM Clemens statuit, qualiter Generalis, & Prouinciales Ministri possint, & debeant corrigere Fratres Apostatas, vt habetur suprà, in dictione, Apostatæ. §.8. & 9.

5

GREGORIVS 11.statuit, qualiter omnes, & singuli Fratres Ordinum Mendicantium, qui fuerint Capellani Sedis Apostolicæ, possint corrigi per Superiores dictorum Ordinum, prout habetur in dictione, Exempti Fratres. §.2. E

6 Prælati. Vidde supra in Verbo Appellare in nostra additione.

BONIFACIVS 8.concessit, vt Prælati Ordinis Minorũ, ad correctiones, & punitiones Fratrum eiusdem Ordinis delinquentium infligendas, ad quos eadem spectare noscuntur (rimulis, & apicibus iuris postpositis) liberè procedere valeant, secùndum Cõsuetudines approbatas, & Generalia statuta

A tuta ipsius Ordinis facta, & fienda. At insuper voluit, non licere prædictis Fratribus, ab eisdem correctionibus, & punitionibus aliquatenus appellare; præuia tamen in hoc delibe- Appellare ratione, ac maturitate debita obseruatis. B.fo.125. Et ffo.202. conce. 499.

¶ IDEM Bonifacius statuit, qualiter Fratres Minores Apostatantes debeant corrigi, vt habetur in dictione, Apostatæ. §. 14. 7

B BONIFACIVS 9. concessit Magistro Generali Ordinis Prædicatorum, vt ipse, & alij Præsidentes dicti Ordinis, in Correctionibus Fratrũ eiusdem Ordinis, iuris ordine postposito, secundùm consuetudines approbatas, & instituta Ordinis antedicti, procedere liberè, & licitè possint, & valeant. b.fffo.120.conc.545. 8

¶ IDEM Bonifacius statuit, ne à correctione quacunque, seu aliàs ab aliquo Prælato, seu Fratre dicti Ordinis Prædicatorum, quauis occasione appellare, aut contra eos querelam C proponere audeat, nisi prius coram Conuentuali, seu Prouinciali Prioribus, seu Magistro Generali Ordinis, & successiuè in Generali Capitulo dicti Ordinis, causam, & querelam suã proposuerit, verbo, vel in scriptis, b.fffo.120.conce.550. 9 Appellare

¶ IDEM Bonifacius statuit, quòd omnes, & singuli Religiosi, quorumcunq;, etiam Mendicantium Ordinũ, Sedis Apostolicæ Capellani, perinde suis Superioribus, & correctioni ipsorum, in omnibus, & per omnia sint subiecti, ac si prædictæ D Sedis Capellani non essent. b.fffo.126.conc.564. 10

EVGENIVS 4. & Pius 2. Ordinauerunt aliqua circa Correctiones Fratrum Minorum, tam Conuentualium, quàm Obseruantium, prout positum est in dictione, Apostatæ. §.16. Et quoad Carmelitanos. §.18. & 19. vbi supra. Et in dictione, Eleemosyna. §.5. 11

NICOLAVS 5. concessit Ministro Generali, pro tempore E existẽti, quòd omnes, & singulos Fratres, siue in Monasterijs Monialium, siue in alijs Domibus, Conuentibus, Eremitorijs, & locis dicti Ordinis commorantes, etiam ab obedientia, visitatione, & correctione dicti Ministri, per specialia Sedis indulta, se exemptos esse (præter Regulæ, & Statutorum dicti Ordinis formam) prætendentes, non obstantibus quibuscunque Priuilegijs, exemptionibus, indultis, & literis Apostolicis, eis, eorumque Monasterijs, siue Domibus, Con- 12 Generalis Minister. Exempti Fratres.

uentibus,locis præfatis,& Eremitorijs, per Sedem Apostolicam,in genere,vel in specie concesſis; de quibus in ijs litteris habenda eſſet mentio ſpecialis, posſit iuxta Conſtitutiones, & regularia inſtituta antiqua dicti Ordinis corrigere,viſitare,punire,& emendare,ac in criminibus grauioribus,ſi res ipſa exegerit (cum moderamine tamen) torturæ ſubijcere posſit,& valeat dictus Miniſter Generalis.b.ffo.47.conce.500.Et fffo.87.conce 250. A

Torquere Fratres. Vide infra Annotatio Capucini in Verbo eijcere in principio. Collector.

¶ Semper eſt aduertẽdum, quòd tales exemptiones posſent habere aliqui Fratres, per quas derogetur iſta facultas. Et hoc oportet ſemper reducere ad memoriam, ne minus docti errent. Et idem in ſequenti Sixti, & quibuſcunque alijs ſimilibus. B

13 Inquiſitores hæreſis. Pro Fratribus Prędi. & Mino.

SIXTVS 4.ſtatuit in Bulla Aurea,quòd Magiſter Generalis Prædicatorum,& Miniſter Generalis Fratrum Min. posſint geſta per Fratres ſuorum Ordinũ reſpectiuè, qui ſunt Inquiſitores hæreticæ prauitatis examinare, & querelas contra illos propoſitas audire,ac ſuper illis, quantum eis iuſtum, & equum videbitur, ſtatuere, & ordinare. Et ſi eos in aliquo deliquiſſe inuenerint,illos,iuxta exceſſuum exigentiam, etiã per eorum ab officio amotionem, ac aliàs corrigere, & punire.B.fo.66.Et ffo.149.conce.366. C

14 Particularis pro Hiſpania.

INNOCENTIVS 8.concesſit Vicario Generali Fratrum Ordinis Prædicatorum de Obſeruantia, congregationis Prouinciæ Hiſpaniæ, quòd Correctio Fratrum dictæ congregationis,vndecunq; ad terminos Præſidentiam Conuentuum reformatorum venientium, iuxta Conſtitutiones dicti Ordinis fieri debeat,& ad eoſdem Præſidentes pertineat. Non obſtantibus quibuſcunque Priuilegijs,Indultis, & litteris Apoſtolicis,Scolaſtico ac vniuerſitati Salmantinæ, ac quibuſcunque Vniuerſitatibus, per Sedem Apoſtolicam concesſis, quæ aduerſus præſentes noluit in aliquo ſuffragari poſſe; dummodo propter Correctiones huiuſmodi faciendas, ſtudium Fratrum corrigendorum non impediatur. b. ffo. 76. concesſione.194. D E

Collector. Nota.

¶ Hæc concesſio deſeruit etiam Fratribus Mino. partium Hiſpaniarum, vt virtute communicationis Priuilegiorum, de qua ſupra,in dictione Communicatio Priuile.§.10. posſint ſimiliter corrigere Fratres eiuſdem Ordinis, & Obſeruantiæ. Nam Fratres Congregationis,de quibus ſupra fit mẽtio, Obſeruan-

A seruantes,seu de Obseruantibus erant. Et ideò per istam concessionem,non posset procedi contra Conuentuales . 15

ALEXANDER 6.concessit, quòd non obstante Capitulo Vniuersitatis,de sententia excommunicationis, Prælati nostri possint percutere per alium (causa Correctionis) & non cogantur cum propria persona ; etiam si necessitas nō vrgeat.o.ffo.70.conce.175.Et fffo.99.conce.359. Excommunicatio.

¶ IDEM Alexander fecit quandam concessionem, circa Correctionem Fratrum,per expulsionem , seu eiectionem ab B ordine,quæ velut in magis proprio loco ponitur infra , in dictione,Eijcere,seu expellere ab Ordine.§.4.Sed circa hæc aduerte bene ad illa,quæ ibidem adduntur. 16

LEO 10. concessit idem, quod Alexander præfatus.§.15. & adhuc clarius,scilicet,vt quando aliquem Fratrē, causa Correctionis,vel absolutionis,oportet verberare , possint Prælati Ordinis Mino.de Obseruantia , & eorum Commissarij,manu Vicarij,vel cuiusuis alterius Fratris subditi,eum ver C berare,seu disciplinare . Non obstante Capitulo Vniuersitatis .de sententia excommunicationis . o. fffo.93. concessione. 292. 17

ANNOTATIO CORDVBAE.

D QVOAD §.11.*Notandum,quòd Pius 2 ffff.86. declarat,& concedit quòd Min. Generalis habeat liberam auctoritatem, & iurisdictionem super Fratres existentes in quibuscunque Vniuersitatibus,& Priuilegijs illarum gaudentes auctoritate Apostolica,& de licentia ipsorum habita ad morandum in talibus studijs, committens ei plenissimam Correctionem illorum,cum grauibus censuris in contrafacientes,aut resistentes quomodolibet;vide infra* §.14.

Quoad §.13. *Notandum,quòd Six.4.fo.66.& ff.149.concessit etiam quòd Min.Gen.& Prouinciales possint in suis administrationibus corrigere,& reuocare Fratres deputatos ad prædicandum Crucem,vel contra* E *hæreticam prauitatem,vel ad huiusmodi negotia assumptos à Sede Apostolica,& alios ad id substituere.*

Quoad §.14. *& quoad Correctiones quorumcunque Fratrum etiam exemptorum,etiam in Vniuersitatibus,& in Curia Romana existentium, vide latius supra titulo,Apostata,Priuilegia,Alexandri 6. Iulij 2.Leonis 10.& infra titulo exempti Fratres.*

¶ CORPORALIA.

A

1 Collector. CALIXTVS 3 concessit, quòd Fratres Minores Laici, possint tangere, & lauare corporalia. o. fffo. 101. conce. 398.

¶ Vide aliam concessionem præfati Calixti, in dictione, Ornamenta Ecclesiastica. §. 3.

2 Fratres Laici. SIXTVS 4. concessit, quòd omnes Fratres Clerici, & Laici possint tangere, sine scrupulo conscientiæ, calices, & corporalia, & alia paramenta, cum reuerentia tamen. o. fffo. 97. conce. 343. B

3 Pro Monialibus. ¶ IDEM Sixtus concessit omnibus Monialibus Sanctæ Claræ, ac sororibus Tertij Ordinis, curæ Fratrum Mino. commissis, quòd possint tangere, & lauare sacros pãnos, exceptis corporalibus. Et postmodum idem Sixtus concessit, vt omnes Sorores suprascriptæ, sub Clausura, & Congregatione viuẽtes, etiam Corporalia, & Purificatoria tangere possint, dummodo steterint lota à Fratribus. o. fo. 62. Et ffo 66. concess. 97. Et fffo. 95. conce. 318. C

Collector. ¶ Qualiter Prælati Ordinis Mi. & quandoq; aliqui alij Fratres possint Benedicere Corporalia, vide supra, in dictione Benedicere. §. 1. & 7. & 8. & 11. & infra in Verb. Ecclesiæ Fratrum ibi Annotatio Capuccini.

D

¶ CREDO.

1 Pro Sãctis Ordinis. SIXTVS 4. concessit, quòd Fratres Mino. possint dicere, Credo, in Solemnitatibus sanctorum sui Ordinis, & sanctæ Claræ. o. fo. 63. Et ffo. 67. conce. 118. Et fffo. 96. conce. 329.

2 ¶ IDEM Sixtus concessit, quòd prædicti Fratres possint dicere, Credo, in Octaua Beati Francisci. o. fo. 63. Et ffo. 68. conce. 133. Et fffo. 100. conce. 380. E

Collector. ¶ Vtrum hæc Concessio debeat intelligi tantùm de die Octaua, vel de omnibus diebus infra Octauam, dubium videtur. Saluo tamen meliori iudicio, posset dici, quòd de omnibus diebus infra Octauam intelligenda sit. Nam non reperitur, quòd aliquando secundùm vsum Romanum dicatur, Credo, in die Octaua alicuius Festiuitatis, ratione eiusdem Festiuitatis, & quòd

A quòd non dicatur in alijs diebus infra Octauam? Nihilominus tamen cum concessiones petantur, & concedantur ad libitũ, possibile est, quòd solùm fuerit petita, & cõcessa pro die Octauo, quia est duplex. Nunc est concessum, vt per Octauam sancti Patris nostri Francisci, & aliorum sanctorum nostri Ordinis quibus dedicata est Ecclesia dicatur, Credo, In alijs autem dicatur secundùm in festo, Vt in Rubrica Missarum nostri Ordinis habetur.

B

ANNOTATIO CORDVBAE.

QVOAD §.2. notandum, quòd quamuis ibi dubitet Collector, An per totam Oct. B. Patris nostri Francisci possit dici Credo? de hoc iam non est dubitandum, quia in cap. Generali Burgen. pro Francia anno domini 1484. vt habetur fo. 26. quòd Six. 4. concessit posse dici Credo in die. B. Patris nostri Francisci, & per Octauam: & in
C *cap. Generali Meclinen. anno dom. 1494. habetur quòd in Octa. B. Patris Francisci, & omnium sanctorum debet dici, Credo, in Missa. Constat autem quòd per totam Octauam, omnium sanctorum dicitur Credo, ergo similiter per Octauam. B. Patris Francisci. Item iam Consuetudo, quæ est optima interpres legum, & valet pro lege, sic iam interpretatur, & habent. & ideò iam non est de hoc dubitandum.*

Nunc non est dubiũ quod possit dici, sed non per totam Octauam aliorum Sanctorum nostri Ordinis.

¶CRVCIATA.

D CLEMENS 4. statuit, quòd Fratres Min. qui ad prædicandum Crucem, seu Cruciatam, seu ad alia huiusmodi negocia fuerint à Sede Apostolica deputati, possit Generalis Minister remouere, seu reuocare, & penitus transferre, ipsisque, quòd supersedeant, iniungere, aliosq; substituere cum expedire viderit, & in eos si contra venerint, censuram Ecclesiasticam exercere. Ac quòd quilibet Minister
E Prouincialis, vel eius Vicarius eiusdem Ordinis, idipsum possit in sua Prouincia, circa Fratres suos, quibus ab eadem Sede similia contigerit committi. Non obstantibus aliquibus litteris, vel indultis Apostolicis, quæ de hoc fecerint mentionem. B. fo. 57. Et ffo. 141. conce. 326.

1 Ministri Generales & Prouinciales.

INNOCENTIVS 8. declarauit, Fratres Mino. non posse, nec debere eligere Cõfessores, virtute Bullę Cruciatæ, &c.

2 Absolutio

vt habetur latè ſupra, in dictione, Abſolutio Ordinaria quòad Fratres.§.16. A

3 Abſolutio

LEO 10. prohibuit, & declarauit, quòd nullus Fratrum Min.Regularis Obſeruantiæ, poſſit accipere Bullas Cruciatæ,&c. vt ſupra eſt poſitum in dictione, Abſolutio Ordinaria quòad Fratres.§.21.& 22. Vide ibi,& nota benè.

4 Cõtra Cõmiſſarios Cruciatæ Excommunicatio.

¶ IDEM Leo, Motu proprio, & ex certa ſcientia præcepit vniuerſis,& ſingulis, cuiuſcunq; Cruciatæ Commiſſarijs, pro tempore, exiſtentibus, & alijs quibuſuis perſonis, quacunque etiam Archiepiſcopali dignitatę fulgentibus, in virtute ſanctæ obedientiæ, ac Epiſcopis,& Superioribus, ſub probatione ingreſſus Eccleſiæ; alijs verò ſub excommunicationis latæ ſententiæ, ac priuationis officiorum ſuorum, & inhabilitatis ad illa,& alia impoſterum obtinenda pœnis (ipſo facto abſq; vlteriori declaratione) incurrendis; ne de cætero, perpetuis futuris temporibus, aliquos Fratres Ordinis Mino. de Obſeruantia, extra eorum Conuentus ſeu Domos, ſine ſuorum Superiorum,& Prælatorum expreſſa licentia extrahere, ſeu ad prędicandum Cruciatam, aut quaſcunq; alias Indulgentias, ſeu litteras Apoſtolicas deſtinare, aut alterius facultatis prætextu moleſtare, perturbare, aut inquietare, ſeu à prædictis Fratribus aliquid exigere, vel gratias, facultates, aut libertates, ſeu Indulgentias,& peccatorum remiſſiones eis, necnon Monialibus ſanctæ Claræ, tam primæ, quàm ſecundæ Regulæ, ac Tertij Ordinis Beati Franciſci Sororibus ſub obedientia Prælatorum dicti Ordinis Mino. degentibus, ſine illorum licentia concedere, aut impartiri. B.fffo.48.conce.144. B C D

Pro Monialibus, & tertiarijs.

5 Prohibitio.

¶ IDEM Leo præcepit Fratribus, & Monialibus, ac Sororibus præfatis, ne gratijs, Indulgentijs, libertatibus, immunitatibus, quæ in Bullis Cruciatæ, aut alijs conſimilibus continentur, quouis quæſito colore, contra obedientiam Ordinis prædicti, ſine ſpeciali licentia ſuorum Prælatorum vllo modo vti (ſub excommunicationis latæ ſententiæ pœna) præſumant. B.fffo.48.conce.144. E

Excommunicatio.

Collector.

CIRCA prædicta eſt notandum, quòd cum per Bullas Cruciatæ, vel alias ſimiles concedatur omnibus Chriſti fidelibus confeſſionale perpetuum, vt de non reſeruatis Papæ poſſint, toties, quoties voluerunt abſolui per confeſſorum quemcunque, ad libitum eligendum; meritò quærendum videtur; vtrum Religioſi ſine licentia ſuorum Prælatorum poſſint prędictas

Quæſtio.

A dictas Bullas accipere, & concessionibus, seu facultatibus in eis contentis vti?

¶ Ad hoc autem Prælati Religiosorum, & omnes zelum Religionis habentes, dicunt quòd non; & rationem assignant. Quia neque est, nec esse debet intentio Pontificis, aliquid cōcedere, vnde Ordinis disciplina collabi contingat: præsertim cum prohibitum sit per litteras Apostolicas, & per regulas, ac statuta Religionum, ne Fratres confiteri possint peccata sua personis extra suum ordinem, sine licentia suorum Præla- B torum. Item quia si hoc liceret Fratribus, quodammodo exi-merentur ab obedientia Prælatorum suorum, confitendo peccata sua cui vellent. Eximerentur etiam à voto paupertatis, procurando pecunias ad contribuendum pro huiusmodi Bullis sine licentia, immò contra obedientiā Prælatorum, & contra suum votum, in quo Papæ non licet dispensare, prout ad litteram dicit. c. Cum ad Monasterium, de statu Regu. Etiam C ex ijs daretur occasio fractionis tertij voti, scilicet, castitatis, prout experti dicere possunt.

Prima responsio.

¶ Attamen alij volunt contrariam partem, rationibus apparentibus munitam, defendere: præcipuè quia aliquando in prædictis Bullis continetur, quòd illas possint accipere Religiosi, etiam sine licentia suorum Prælatorum.

Secūda responsio.

¶ Ad quæstionem respondetur vltimatè, quòd etiam si huiusmodi Bullæ in hoc non essent subrepticiæ, sicut sunt, prout Pōtifices posteà declarant, dicentes, numquam talem intentio- D nem habuisse; cum non solùm Generaliter, sed nec alicui in particulari vix talia concederentur; videlicet, quòd aliquis spreta Regulari disciplina, & paupertatis voto, quæreret pecunias ad contribuendum, & accipiendum prædictas Bullas absque particulari necessitate, pro qua non esset Ordini concessa facultas, adhuc non possent per ipsas absolui, sine licentia suorum Prælatorum, cui non possint dicere, quòd hoc sibi E expressè Fratribus concedatur. Et propterea Prælati, ad obuiandum malitijs, & proteruitatibus aliquorum, statim cum talis Cruciata, vel similes Bullæ publicantur, recurrunt ad Pōtificem, vt declaret, Religiosos vti prædictis non posse, sine licentia Prælatorum. Et ita factum fuit tempore Sixti 4. Innocentij. 8. Alexandri. 6. Iulij. 2. Et Leonis. 10. prout in libris Ordinis patet. Et adhuc aliqui prædictorum Pontificum, dixerunt expressè, quòd nunquàm habuerunt intentionem, quod

Vltimata responsio.

Fratres sine licentia Prælatorum, accipere possent prædictas Bullas, & minus quòd ipsis vterẽtur. Quinimmò imposuerunt Censuras Religiosis maribus, & fœminis, ne talibus vterentur, sicut fecit Leo. 10. supra. §. 5. A

Confirmatio responsionis suprascriptę

¶ Et in tantùm est hoc verum, quòad Fratres Mino. quòd licèt alij Religiosi, fortè de licentia suorum Prælatorum possint prædictas Bullas accipere, & Eleemosynam pro ipsis accipiendis procurare; Fratres tamen Min. cum sit eis strictissimè sub præcepto prohibitum, ne pecunias, vel denarios recipiant, aut procurẽt, nisi pro veris, & certis necessitatibus, nisi sibi occurreret aliqua talis necessitas, cui subleuandæ nõ sufficerent Priuilegia Ordinis, nullo modo valerent, nec licentia Prælatorum sufficeret, vt possent procurare pecuniam ad accipiendam Bullam. Et ita declarauit Leo. 10. O. fffo. 60. concess. 178. Et supra, in dictione. Absolutio ordinaria quoad Fratres. §. 21. dicens, quòd in casu talis necessitatis, de licentia Prouincialium, & Custodum, possint Fratres accipere dictas Bullas. Qui quidem Prouincialis, & Custos debent examinare prædictam necessitatem, an sit talis, quòd in ipsa posit dispensari. Nam licèt solùm Regula concedat facultatem quærendi pecuniam, pro Fratribus induendis, & infirmis curandis, &c. satis infirmus est, qui habet animæ ægritudinem, non possibilem aliter curari, quàm per Bullam. Non tamen proptereà negatur, quin Pontifex posset benè informatus, concedere alicui Religioso, vt cõfiteretur cui vellet. Sed dico, quòd per Generalem concessionem, nunquam hoc intendit facere; cum vellit consecrare Religionis, & non destruere. Et si dubitas de hoc, dico tibi, quòd hoc sufficit, vt accipias partem securiorem, prout dicit glo. in capitulo vnico. de scrutinio, & ordine faciendo: & in c. Iuuenis, de sponsalibus. Et ideo non committas te periculo; in his præsertim, quæ animam tangunt.

B ... C ... D

ANNOTATIO CORDVBAE. E

QVÒAD §. 1. vbi agitur de correctione, & potestate super Fratres Prædicatores Cruciatæ, &c. vide sup. tit. Correctio; tit. Apostata; tit. Exempti Fratres, in Compendio in suis. §§.

Quòad §. 5. notandum, quòd Leo. 10. fff. 123. idem prohibuit, etiam Augustinien. quod ibidem. §. 5. nobis prohibet.

Tandem

A Tandem notandum, quòd anno Domini millesimo quingentesimo tricesimo tertio die 12. mensis Iulij, Reuerendus Pater Frater Antonius Ortiz, impetrauit à Domino Paulo 3. viuæ vocis Oraculo, præsente Fratre Ioanne de Aquila socio eius, & Doctore Ortiz Hispano, quòd, ne Fratres Min. quæritent pecuniam pro Bullis lucrandis, possint lucrari omnes gratias spirituales, & corporales, seu temporales, quæ de cætero concedentur in omnibus Bullis Cruciatarum quarumcunque, dummodò loco pecuniarum, quæ debent dari pro ipsis Cruciatis lucrandis, dicăt Sacerdotes duas B missas. Clerici autem bis Psal. pœnitentiales. Laici verò ducenta Pater noster, & Aue Maria pro intentione, pro qua conceditur ipsa Bulla, & quòd tunc Fratres prædicti possint lucrari talem Bullam, seu Cruciatam & eo gaudere omnino, ac si darent summam pecuniariam, quæ in ipsa Bulla, seu Cruciata taxatur.

Amplissima Cõcessio ad hoc vt Fratres non vtantur Bulla Cruc.

Sed ad prædicta omnia quæritur, Vtrum Fratres Minores possint accipere Bullas Cruciatarum Generaliter omnibus Christianis concessas, & ipsis vti ad omnia ibi concessa, maximè vt absoluantur ad libitum de reser C uatis Ministris Prouintialibus, & de alijs peccatis intrà, seu extra ordinem.

An Fratres possint vti Bulla Cruc.

Respondeo per tria puncta: Quorum primum est, quòd si constaret manifestè de voluntate Domini Papæ, quòd sic vellet concedere prædictam facultatem nobis ad prædicta, tunc nullum dubium esset super hoc. Constat enim, quòd Papa potest hoc cõcedere specialiter, & Generaliter quibuscunq; Christianis, etiam Religiosis, & quomodo ipse vellet. Ex quo totum hoc negotium, tangens iurisdictionem Prælatorum, aut iudicum Spi- D ritualium, eius Ordinationi, & potestati subijciatur secundùm communiter Doct. & tunc secundùm talem concessionem eius possent Religiosi sicut & alij Christiani vti præfatis Bullis quoad confessiones de reseruatis, & quoad cætera secundùm quòd Papa illis concederet, sed quia de tali intentione Papæ non semper constat sufficienter, ideo est dubium super hoc, sicq; videtur dubium super facto.

Respondetur p̃ tria.

Secundum punctum est, stando in foro conscientiæ, & in Bullis Generaliter concessis omnibus Christianis, non intendit Papa quòd nos Fratres E Min. Obseruantes possimus eis vti, quoad confitendum, & absoluendum indifferenter, & ad libitum intra, seu extra Ordinem à peccatis reseruatis Min. Prouincialibus, & fortè neq; à non reseruatis, sine licentia ipsorum Ministrorum; Similiter, neque quoad vtendum ipsis Bullis, ad ea faciendum, quæ vergunt probabiliter in Religionis, & Obseruantiæ, seu vitæ Religiosæ deformitatem, dissipationem, aut decolorationem. Ratio est, quia non est credendum quòd Papa vellet concedere Bullas in relaxationem, aut dissipationem, seu deformationem, aut decolorationem vitæ Religio-

sæ,

sæ, ex quo id facere non possent præfati Pontifices, cum bona conscientia, tanquam dissipatores ædificij Ecclesiastici, & vitæ religiosæ, si ipsi essent satis informati de relaxatione Religionis, quæ ex dictis Bullis sequitur. A

Et hoc est fundamentum Theologorum, dicentiũ quòd Religiosus non potest contra formam suæ Religionis exire pro lucrandis Indulgentijs, & quòd Papa non debet concedere eas sic, quòd pro eis lucrandis detur occasio dissolutionis Religionis, quodq; sic semper præsumitur de mente Papæ, vt potest videri in B. Tho. 3. par. Sum. q. 2. art. 2. & in 4. dist. 20. B *communiter Doctores; ergo patet ista maior. Sed per prædictas Bullas, seu ex ipsis, si eas ad prædictas Confessiones, & alia huiusmodi supradicta, liceret Religiosis accipere, & eis indifferenter vti, sequitur, seu datur efficax, & propinqua occasio dissolutionis vitæ Religiosæ, & disciplinæ regularis, prauaq; libertas, incentiuum, atq; fomentum peccatorum, pronitasq; ad liberius peccandum contra castitatem, & cõtra temperantiam, & contra alias virtutes plus in Religiosis, quàm in secularibus; quod patet, quia voluntas hominis, quæ naturaliter, nititur in prohibitum quò magis astricta tenetur; eo liberius soluitur in prohibitum data occasione solutionis.* C *Sic ergo contingit in Religiosis, qui sunt præ cæteris magis religati per votum Castitatis. Hoc etiam patet per experiẽtiam, quam non nisi proteruus negabit, aut qui non benè nouit misteria abscondita huius negotij: quiq; non vident sensus hominis ad malum pronos, pronioresq; in dies magis fieri ad malum, maioremq; iacturam dissolutionem, infamiam, & decolorationem Religionis fieri coram Deo, & hominibus, vel ex paucis peccatis, aut casibus Religiosorum paucorum,* D *quam fiat in statu Christianismi ex lapsu multorum Christianorũ, aut Clericorum. Quò enim candida vestis, seu pupilla oculi pulchrius fulget, eò fœdius, vel ex paruula macula tota perditur, vel fœdatur. Patet idem, etiam, quia ideò in Religionibus facta est reseruatio casuum, religiosorũque religatio per cærimonias, & alias disciplinas Statutas eisdem, vt sic præ cæteris secundùm eorum nomen sint ad virtutem magis religati. Igitur si per Bullas à prædictis vinculis soluerentur, certè iam eorum Religio dissolueretur, eorumq; vita à rigore suo soluta, secularem sibi vendicaret libertatem,* E *esßetq; saltem in huiusmodi statutis, aut cæremonijs vita pœnitentium Religiosorum æquè ad peccatum libera, sicut, & secularium. Tandem hoc idem expresʃè testificantur Sixt. 4. fo. 54. Innoc. fol. 56. Leo 10. fff. 48. in suis Priuilegijs dicunt clarè, quòd per tales Bullas, & libertates dissoluitur religio occasionaliter, & qui experientia didicerint, quòd earũ prætextu religiosi ad illicita probabuntur, quòdq; ideò eas reuocant, & declarant, quòd non possent eis vti sine licentia*

Daretur ex hoc occasio relationis.

suorum

A suorum Prælatorum, vt proximè dicetur. Neque est credendum, tot Prælatos religiosorum relationem falsam prædictis Pontificibus fecisse, de dissolutione Religionis per tales Bullas, mētitosq; fuisse, dicentes per experientiam hoc comperisse. Nulla enim ratio suadet, tam male suspicari de Prælatis, ergo patet ista minor, scilicet, quòd per tales Bullas datur occasio dissolutionis Religionis, vt dictum est.

Igitur concludamus, quòd Papæ non constet hoc, quod est de facto, scilicet, quòd per Bullas præfatas ad prædicta datur occasio dissolutionis Religionis: quòd si constaret id, non est credendum, quòd culpabiliter B eas concederet in dissolutionem Religionis, quando ab eo tales Bullæ impetrantur. Sequitur ergo, quòd, saltem quòad nos in foro conscientiæ, saltem quòad prædicta, sunt surrepticiæ, seu quòd Papa pro nobis non intendit eas concedere, vt dictum est, quantumcunq; generaliter de omnibus sonarent Christianis, etiam Religiosis Mēdicantibus. Clausula enim generalis debet limitari, & interpretari secundùm ius diuinum, & humanum, neque debet extendi ad ea, quæ quis non esset verisimiliter cō-C cessurus in particulari, si ei omnino de causa, & de alijs inconuenientibus, inde sequentibus constaret, maximè in mataria odiosa, quæ militat contra ius commune, vel diuinum, qualis aliquomodo videtur esse in proposito, vt est communis Regula, & practica Doctorum.

Immò dato, sed nondum concesso, quòd Papa intenderet expressè, ꝙ nos Fratres Min. possemus accipere præfatas Bullas, & eis vti in omnibus ibi contentis, non tamen possemus adhuc virtute earum absolui ad libitum per quemcunq; de reseruatit Min. Pro. sine eius licētia. Nisi hoc D Papa specialiter, aut aliter sic exprimeret, ita quòd de hoc sufficienter constaret (quod vix in Bullis exprimitur.) Nam licet in præfatis Bullis concedatur accipientibus eas, quòd possint absolui ab omnibus, etiam reseruatis Papæ, hoc non sufficit pro casibus secundùm Regulam, & eius votum reseruatis Min. Prouin. oportet enim, quòd concederetur, vt possent absolui ab omnibus castbus reseruatis, etiam si per Regulam, aut per votum, aut statutum tenerentur recurrere ad alium, etc. & facit ad hoc cap. cùm nos, de his quæ fi. à ma. parte capit. & de Constit. cap. 1. lib. 6. E & gloss. in ca. cùm non debeat de electio. lib. 6. & in Clementina; dudum. §. penult. de sepulturis, & Ludouicos Ro. in suis notà. volens, quòd conuentio, vel pactum iuratum non tollatur per clausuram generalem (non obstanlibus quibuscunq; pactis.) Sicq; patet, quòd licet à casibus reseruatis etiam Papæ concedatur, quòd possimus absolui, non tamen possumus à casibus prædictis reseruatis Min. Pro. secundùm Regulam, &c. Quia, vt habetur in cap. translationem, de officio deleg. in istis exorbitantibus, & probibitis non fit extensio de vno casu ad alium, etiam per maio-

maioritatem rationis.

Et confirmatur hoc, quia omnes ferè Ponfices, qui similes Bullas dederũt, postea informati de prædictis periculis, ad nos ex illis Bullis prouenientibus, declarauerunt, quòd licet suæ Bullæ, quantumcunque generaliter sonarent, quòd omnes Christiani, etiam Religiosi quicunq;, & Mendicantes, possent eas accipere, & eis vti, non tamen poteramus nos; sed neq; de nobis intenderunt præfati Pontifices loqui, ne per tales Bullas daretur nobis occasio ad relaxationem disciplinæ regularis, & libertas incentiuumq; ad peccatum, vt patet in Priuil. Sixt. 4. Innoc. 8. & Leo 10. vbi sup. similiter nunc est credendum, scilicet, de recta, & non culpabili voluntate cuiuscunq; Papæ, Nisi oppositum sufficienter constet, vt dictum est. A B

Et faciunt adhoc concessiones Leo. 10. quas hic refert Collector Compendij in hoc titulo. §. 3. 4. 5. Faciunt etiam adhoc duæ aliæ declarationes. Altera capituli gener. Burdegalen. quæ habetur in Compendio; tit. Absolutio extraordinaria quòad fratres, post. § x. fol. 9. & altera Reuer. Min. G. Fratris Francisci de Ang. quæ supra posita est eo. tit. & §. 10 in his annotationibus. Quasdam alias rationes ad confirmationem prædictorum ponit Collector in hoc. §. 5. vtpote quòd accipere tales Bullas est cõtra obedientiam, contra paupertatem, cõtra prohibitionem de pecunia, quæ quidem rationes nibil, aut parum valent. Constat enim non esse cõtra obedientiam, quod fit de licentia, aut concessione Superioris, aut Papæ, quantò magis quòd parum ibi conceditur, per quod eximantur ab obedientia, vt patet. Neq; contra paupertatem, aut contra prohibitionem de pecunia est, & ea procurare pro Indulgentijs, aut pro alijs gratijs opportunis, & commodis habendis. Nam nõ requiritur, quòd sit necessitas strictissima, pro qua sit procuranda pecunia: sufficit enim, quòd sit necessitas commoda, & opportuna corporalis, seu spiritualis talis, scilicet, vt sine illa, nisi ei prouideatur, non possit fieri aliquod magnũ bonum vel vitari aliquod malum, vt de hoc latius nos egimus supra in expos. Reg. Fratrum Minorum, cap. 4. q. 7. ibi videatur. Ergo nisi esset occasio supradictorum malorum, nõ esset contra articulum paupertatis, aut pecuniæ nobis prohibitum, procurare pecunias pro prædictis Bullis cõtinentibus alias non contrarias nobis, cõmodas, & opportunas spirituales, seu corporales, vt dictum est: quamuis. ffff. 60. in relatione facta domino Leoni decimo, pro impetranda declaratione, quæ ibi habetur, sit hæc causa inter alias, quòd, scilicet, sit contra articulum de pecunia, tales Bullas procurare. Dictum est enim, quod non est ita, & tamen ipsa cõcessio, seu declaratio Leonis 10. est valida propter alias causas, ibi expressas, & propter rationes supradictas vt proximè in 3. puncto dicemus. C D E

Quòd

A *Quòd si quis dicat, quòd Papa bene instructus de tyrannide Prælatorum in subditos, vult aliquando per tales Bullas misericorditer agere cum subditis, eos à iugo captiuitatis, & seruitutis releuando, vt viuatur in spiritu libertatis, habeantq; facile remedium quoties, vt homines ceciderint in casus reseruatos, &c. huiusmodi. Respondeo non est ita, immò satis faciles se exhibent Prælati ad concedendum, & committendum suã auctoritatem, ad absoluendum de sibi reseruatis, quoties ab eis petitur, nec infideles sunt contra sigillum confessionis. Nisi quòd oportunè prouident de remedio talibus, quos sciunt fragiles esse, quia prout commodè possunt, sine eorum infamia remouent ab eis omnes occasiones ruinæ (id planè, quod facere tenentur.) Ecce quos, & quare vocant tyrãnos. Et esto quòd vnus, & item alter durè, aut infideliter, & tyrannicè, vt ipsi dicunt, ageret, Siccine cõtinuò omnes in eadem damnatione, & appellatione sunt tyranni? Vnde vox hæc à discolis primum orta est, & ad probos vsq; viros sub colore misericordiæ nunc peruenit, quia tyrannos appellant discoli Prælatos illos, qui sunt vigilantissimi ad salutem subditorum, quiq; paterno affectu illorum saluti, & decori Religionis consulentes, stringunt lora, occasiones remouentes ab eis, ne laxis habenis ipsi effrænes, & indomiti ad vitiorum præcipitia currentes, sese præcipites in infernum dent. Aliqui autem dicunt, quòd de facto Papa vult, & intendit nos Fratres Min. accipere posse Bullas, & vti eis omninò, tũ quia Papa, consultus super hoc, sic respondit, & similiter eius Commissarij Bullarum, tum quia expresè Bulla sic sonat, modò culpabiliter, modò non id velit Papa. Ad quod dico si sic est, non est dubium super hoc. Igitur quoad 2. punctum tenendum videtur, vt dictum est, tanquam securius pro foro conscientiæ: nam de contentioso contendere nolumus, de sonitu, & rigore verborum coram hominibus, & in foro iudiciali, vbi de exterioribus, & per exteriora iudicatur. Nunc autem, quia coram res agitur, ideo vniuscuiusq; conscientia conueniat ad limites rationis, ædificationemq; Religionis, videatq;, quomodo se dubio exponat, cùm in dubijs tutior pars eligenda sit,* [redacted] *Ideo consulendum, est ne quis temerè prætextu Bullarum, exiliat gremium statutorum suæ Religionis, neq; trãsgrediatur terminos, quos patres sui posuerunt ad Religionis ædificationem, & conseruationem: nam, & Summus* Pon-

Respondetur obiectioni de tirannide Prælat.

Aliorum opinio.

Resolutio 2. puncti.

Pontifex qui est ædificator sepium religionis, rationabiliter agens, mauult religionem sibi constare, quàm per huiusmodi Bullas ab eo extortas A
dissipari. Tertium punctum, prædictis non obstan. dico, quòd Papa, bene informatus de prædictis, concederet aliquando aliquam, seu talē Bullam religiosis specialiter, seu etiam generaliter, ita vt probabiliter constaret de tali voluntate Papæ pro ipsis religiosis, vt possint tali Bulla gaudere, tunc dico, quòd fratres etiam sine licentia Prælatorum possunt eā accipere, & gaudere solùm quoad ea, quæ nō vergunt vllo modo in notabilem religionis, aut vitæ religiosæ, & disciplinæ deformationem, aut B
dissipationem, vtpote pro lucrandis Indulgentijs, pro absolutionibus à censuris, & dispensationibus commodis, & opportunis ad serenitatē conscientiæ habendis à confessoribus intra ordinem, & in foro conscientiæ tantùm, pro comedendo oua tempore ieiuniorum, non quidem passim, & indifferenter ad libitum, & vbiq; in communitate fratrum, sine vlla alia causa, sed ex causa aliquali, vtpote quando non esset sufficiens cibus. Aliàs, & in particulari, vel quando comedunt cum aliquibus dominis, apponentibus eis talia cibaria, condita ex ouis, &c. huiusmodi, ne sint C
illis singulares, si vident, se ex tali singularitate fore illis fastidiosos, aut displicentes. Secus si potius ex hoc essent placentes, tanquam bonum exēplum abstinentiæ singulariter præbentes, & in alijs huiusmodi casibus, non vergentibus in deformationem religionis, ad quos iudicandum, prudentia simplici, & sincera religione opus est. Et similiter quando Papa propter specialem necessitatem Ecclesiæ concedit Iubileū, & præcipit, seu statuit, vt omnes Christiani, etiam religiosi confiteantur, ieiunent, & orent, & recipiant sacram Euchar. infra tot dies, & ad hoc melius faciendum, concedit auctoritatē confitendi cuilibet, & absoluendi de omnibus etiam reseruatis quibuscunq;, & quomodocunq;) vt in nostris tēporibus (sæpe concessum est) quia in tali casu crederem piè, & probabiliter teneo, quòd etiam nos Fratres Min. sine alia licentia Prælatorū possumus confiteri, & absolui intra ordinem tantùm, & semel pro hac vice, etiam de reseruatis Min. Prouin. & gaudere tali Concessione, in quantū eius verba patiuntur, quia talis videtur intentio Papæ, & hoc nullo modo vergit in deformationem Religionis; & hæc est ratio omnium dictorū E
in hoc tertio puncto. Virtute autem talium Bullarum non possumus exire ad libitum sine licentia Prælatorum, pro lucrandis Indulgentijs, neque indifferenter ad libitum, quotiescunq;, sine alia causa, comedere oua tempore ieiunij, nisi quando vsus ouorum esset iam indifferens, & communis in tali religione, & eorum professione. Neque confiteri, & absolui ad libitum sine licentia Prælatorum intra, seu extra ordinē. Neque aliud facere, quod vergit in religionis deformationem, vt dictum est,

&

A & latè probatum est supra in 2. puncto. Si contra prædicta omnia arguatur, quòd Leo 10. ffff. 60. ffff. 48. vt habetur in Compendio, tit. absolutio ordinaria quoad fratres. § 21. § 22. declarauit, & prohibuit, etiam sub Censuris, quòd nos non possumus vllo modo accipere Bullam, seu Cruciatam, neque ea vllo modo vti, nisi in casu, quo esset necessitas particularis, & pro qua non esset remedium intra ordinem, & de licentia expressa, & in scriptis habita à nostris Min. Gen. vel Prou. vel Cust. ergo falsum est, quod dictum est, quòd pro lucrandis Indulgentijs, & pro alijs contentis in hoc tertio puncto, quæ non vergunt in deformationem Re-
B ligionis, possumus, etiam sine licentia Prælatorum, tales Bullas accipere, & eis gaudere.

Item opposito modo secundò arguo sic contra omnia supradicta, quia, si de licentia Prælatorum possumus accipere Bullas, & eis gaudere, quoad omnia ibi contenta, quoad absolutiones, etiam de reseruatis, & cætera, & quando de licentia talium Prælatorum prædicta fiunt, tunc non vergunt in deformationem religionis, & sunt licita: quare ergo non po-
C tius licebit de licentia, & concessione Papæ? & quare potius tunc vergunt in deformationem religionis? Respondeo ad primum, negando consequentiam, nam illud Leonis 10. est verum, generaliter loquendo, dū scilicet, Papa non concedit, per quod derogētur præfata Priuilegia, seu prohibitiones Leo. 10. Nunc autem nos locuti sumus in hoc tertio puncto, quando constat, Papam concedere in suis Bullis, quòd etiā nos Fratres Min. possimus eas accipere, & vti ipsis per omnia, etiam sine licentia Prælatorum, quia tunc solùm possumus eis vti, vt dictum est in hoc ter-
D tio puncto. Constat enim, quòd Papa potest sic concedere, non obstāte prohibitione Leonis decimi, quia par in parem non habet imperium, & supponitur, quòd sic Papa vult concedere, ergo nulla est cōtradictio in supradictis, non obstante prohibitione, & declaratione generali Leonis 10. [illegible] final, quòd Concessio, & Priuilegiū particulare in casu concedatur tanquam exceptio particularis sub regula generali, quæ licet reuocetur in particulari, & ad tempus manet salua generaliter, & inperpetuum, quousque omnino reuocetur, aut tollatur.

E Ad secundum, quòd opposito modo arguitur. Respondeo, quòd, quādo sine licentia Prælatorum ad libitum subditi viuerēt, vtentes Bullis indifferenter, constat esse disciplinæ regularis dissolutionē, sine fræno obedientiæ Prælatorum, & libertatem ad peccatum, & ideo illicitum, vt patet, si passim, & ad libitum religiosus posset sine licentia, quandocunque vellet, exire clausuram pro lucrandis Indulgentijs, & confiteri cuique, & comedere oua, &c. vt secularis, & ideo Papa id non concedit generaliter, vt sup. In secundo puncto probatum est. Et ideo licentia, seu con-

concessio generalis Papæ, concessa in Bullis, ad prædicta se non extendit, & similiter esset illicitũ, si sic generaliter Prælatus concederet subdito, vt faceret, quæcunq; vellet, sine alia licentia, & obedientia Superioris, exeundo claustrum, comedendo, &c. toties, quoties, ad libitum, ita quòd non posset impediri per Prælatum suum, etiam inferiorẽ, vt patet, quia esset occasio propinqua dissipationis Religionis. A

Quando verò sic conceditur licentia ad prædicta, quòd non absolutè generaliter, & ad libitum quotiescunque sine vllo fræno conceduntur, sed cum fræno Superiorum, sub eorum manu, seu in particulari, vt sic examinata causa, seu necessitate, pro qua conceditur aliquod prædictorum, tunc constat, quòd timoratè, & ex causa legitima, & sine dissolutione Religionis vteretur quis præfata Concessione, seu Bulla, & ideo hoc modo sicut licitè posset quis de licentia Prælatorum vti præfatis Bullis ad prædicta, ita & hoc modo posset de tali licentia Papæ id facere, si talis esset licentia, quam Papa concedit in Bullis. B

Nunc autem quia licentia, quæ in Bullis immediatè per Papam conceditur, est generalis ad omnia, & ad libitum viuendum, & vtendum concessis in Bulla, oportet quòd ne cedat, aut vergat in deformationem Religionis, non immediatè sed mediatè per Prælatorum religiosorum modificetur, & particularizetur. Ita quòd sine Prælatorum licentia debita non posset religiosus vti præfatis Bullis generaliter, & ad libitum, vt dictum est in secundo puncto, quodque talis est intentio Papæ, rationabiliterque sic debet interpretari, dum de opposito non constat sufficienter, vt latè probatum est per totam hanc annotationem. C

Item, an per Bullas Cruciatæ reuocentur nostra Priuilegia, & Indulgentiæ, & quomodo, videatur latius infra tit. Priu. §. 23. & post. §. 33. D

CAPVCCINI ANNOTATIO.

In §. 5.

QVIA huic Collectoris determinationi, quoad §. 5. amplam facit Anton. de Corduba Annotationem vt supra, & ambe tam, videlicet, ipsius Collectoris, quàm Cordubæ, sunt satis antiquæ. Ideo ego, quid nunc secundùm recentiores Doctores sit obseruandum, resolutè dicam. E

Et in primis dico, quòd omnes Religiosi, etiam quòd sint Ord. Mendicantium, possunt Bullam Cruciatæ, sicut reliqui fideles, accipere: eaque gaudere, pro ut sic constat ex verbis ipsiusmet Bullæ, iam publicatæ. Dicitur enim in §. 3. (Quòd si Religiosorum Monasteria, quamuis sint Mendicantium, pro quolibet numero denario personarum, quæ in vno quoque talium Monasteriorum reperiuntur, vnum militem miserint, lucran-

An Mendicãtes possint accipere Bullas Cruciatæ.

A lucrantur Indulgentiam plenariam.) Et statim subnectitur. (Item concedit Sua Sanctitas omnibus supradictis, & illis, qui nec fuerunt, nec miserunt, si de eorum bonis liberaliter contribuerint.) Vnde Reuerendus Pater Emanuel Rodrgiucz, in expositione huius Bullæ Cruciatæ. §. 9. nu. 23. colligit, non solùm Suam Sanctitatem supradictis Religiosis facultatem dare mãdãdi Militem; sed etiam dãdi duos carolenos in eleemosynam, vt Bullam accipiant. Bene uerum est, quòd pro hoc debent à suis Prælatis licentiam petere; cum non intendat Pontifex Regularem obseruantiam dissipare. Et hoc apparet, quia cum in anno 1564.
B à Pio Quarto, in sua Bulla mandaretur, vt possent Religiosi, sine licentia suorum Prælatorum Bullam accipere; statim in anno sequenti, (& etiam semper fuit in posterum obseruatum) fuit ista clausula subtracta; ex quo eorum mens liquidò apparet, talem libertatem illis nolle dare. Bene uerum est, quòd Prælati deberent illam, pro re tam sancta, faciliter dare.

Deinde dico, quòd Fratres Minores, quibus ex Regula, recurrere ad pecuniam, absque præsente, vel imminente necessitate, est prohibitum, possunt illam pecuniam, cum licentia Prælatorum procurare, pro huius Bullæ acceptione; seruatis tamen reliquis aliis modificationibus Summoru m Pontificum, iuxta eorum professionem. Et licet Collector supra in §. 5. dicat, quòd hæc Bullæ acceptio, non sit causa ita necessaria, vt possit proinde ad pecuniam recurri; cum totum illud, quòd in ea conceditur, habeatur in nostris Priuilegiis: attamen Antonius de Corduba, in expositione nostræ Regulæ. cap. 4. q. 7. fol. 13. tenet contrarium, dicens, quòd immo ista sit sufficiens necessitas, vt Prælati possint talem dare licentiam, cum sit negotium tantæ pietatis. Et licet possint, per virtutem Priuilegiorum, suas animas liberare; sanctum tamen esset, pluribus aliis viis id attentare; & eo magis, cum possint, virtute huius Bullæ, à contentis in Bulla Cœnæ absolui, quod in Priuilegiis non habent. Et dato, quòd sine licentia Prælatorum hanc Bullam acciperent; quamuis contra Regulam facerent, adhuc tamen, omni eo, in illa concesso poterunt gaudere, quòd non sit contra regularem obseruantiam; vt sunt, Indulgentiæ, quæ visitando Altaria, vel aliquid aliud pium in Bulla mandatum faciendo, sumuntur. Et hoc probatur à supradicto Auctore Emanuele, ex doctrina Diui Thomæ, quam, & sequitur Paludanus, quæ est talis, videlicet, quòd subditi, non in omnibus, sed in illis tantùm sunt obligati suis Prælatis obedire, quæ ad regularem obseruantiam spectant; & si in aliis obedierint, erit ex via perfectionis. Sicut post Diuum Thomam. Dicit Nauar. in Manuali. cap 23. nu. 38.

An possit pecunia pcurari pro Bul. accep.

C

D

E

R Dicitur

Dicitur etiam, quòd tempore Sixti Quarti, Innocentij 8. & Alexādri 6. Iulij 2. Leon. 10. & Pij Quinti, Religiosi Mendicantes, minimè poterant, absque suorum Prælatorum licentia, huiusmodi Bulla Cruciatæ gaudere, quantum ad Indultum eligendi sibi Confeßorem, & à casibus reseruatis absoluendi; præsupposita tamen prædictarum Bullarum notitia, in quibus hoc prohibebant; aliàs si eam non haberent, non essent obligati; sicut nec, & aliæ Extrauagantes ignoratæ obligarent, iuxta doctrinam Caiet. quam sequitur Medina, & Corduba. A

Caiet. in Sū. tit. excom. post c. 3. in fin. Cord. in Sū. 9. 144. fo. 429.

Et est aduertendum, quòd licet Pius Quartus in Bullis suo tempore publicatis, Mendicantibus concedebat, vt absq; suorum Prælatorum licentia possent Bullam accipere Cruciatæ; tamen Pius V. eius successor, in Bullis à se datis, hanc libertatem omisit. Idemq; fuit à Gregorio xiij. obseruatum; ex quo videtur, quòd adhuc in suo robore manent, summorum Pontificum supranominatorum Concessiones. B

Idē Greg. 13. Viuæ voc. Orac. Societati Iesu, vel eius Præposito generali declarauit, mentis suæ nō esse, nec fuisse, per Bull. Cruc. aut Iubil. seu alias similes Concessiones, sub quibuscunq; derogationibus, aut tenore, et cū clausula (quacunq; prohibitione sublata) vel etiā viuæ vocis Oraculo Pœnitentiarijs S. Petri, aut quibusuis alijs personis factas, vel faciendas, derogare velle Indultis, & Constitutionibus Ordinis, super eisdem Confessarijs editis. Ita refertur in Comp. Soc. Iesu, verbo, Absolutio. §. 11. Et in Comp. Priuil. F. S. Hier. Hispan. collecto à P. Garsia. fol. 41. C

Societatis Iesu.

Prædicat.

Et Pius V. eandem fecit declarationem Prædicatoribus; Illamq; prohibitionem Leo. 10. suprapositam, in verbo, Absolutio ordinaria, quoad Fratres. §. 22. confirmauit, & ibi etiam, in notula, in margine posita, dixi. Et videas tamen quæ ibidem dicit Collector. §. 16. D

Tit. absol. ord. quoad fratr. §. 16

Et quia, vt dicit Collector supra, cum ipsæ reuocationes non sint perpetuæ; nec possint extendi ad futuras Bullas Cruciatæ, ideo essent procurandæ similes Concessiones; ac proinde de hoc supplicatum fuisse Leo. 10. quòd illa Bulla Innocentij octaui, quæ est eadem cum alijs aliorum Summorum Pontificum, ad Bullas etiam in posterum concedendas extenderetur: & viuæ vocis Oraculo fuit obtentū, in foro tamen conscientiæ. Et postmodum Pius Quintus hoc idem in vtroq; foro pariter concessit; vt videre est in Bulla, quæ incipit, Romani Pontificis circumspecta benignitas, quam ponam infra, in fine huius Compendij. Et idem videtur obseruatum à Gregorio 13. & Sixto V. cum in eorum Bullis (dum tractant de suspensione Priuilegiorum) dicatur, quòd nō suspenduntur Priuilegia concessa Prælatis Ordinum Mendicantium, quoad suos Fratres tantum: & sic iam videtur supradictum Priuilegium in suo robore remanere; cum ad instantiam talium Prælatorum fuerit cōcessum, quo- E

ad

A ad suos Fratres tantum.

Et vltra hoc, refert prædictus Expositor Bullæ Cruciatæ, in loco citato, ad suam notitiam peruenisse responsum quoddam, à Sacra Congregatione Cardinalium Reformæ, tempore Gregorij 13. datum ad instantiam Domini Ioannis de Ribera, Archiepiscopi Valentini, qui ab ea petebat, vt definiri dignaretur. Si Moniales, suæ iurisdictioni subiectæ, virtute Bullæ Cruciatæ, confiteri possent cum alijs Confessoribus non à se assignatis? Cui petitioni fuit tali modo responsum: Congregatio concilij cēsuit, quatenus gratiæ ex Bulla Cruciatæ pertinēt ad Moniales, non posse vigore facultatis in eadem Bulla concessæ, alios Confessarios, præter eos, qui ad audiendas ipsarum Moniali ū confessiones, ab Ordinario approbati fuerint eligere: Et hanc vidisse in scriptis ipse Auctor testatur. Et sic multi viri docti tenent. Alijs autem videtur contrarium, pro eo quòd sic dicunt practicari in concilio Cruciatæ. (B) Congreg. Cardin. Respon. — Latè d' hoc vide ĩ Gaspua. Passtiv. not. priuile. §. 10. gloss. 275. & fo. 127. in suo Cōpend.

Et ipse Pater Emanuel, in expositione supradicta huius Bullæ, iam sustentare aliquibus rationibus nititur, quòd licet sit Fratribus supradictis prohibitum, Bulla huiusmodi vti absque suorum Prælatorum licentia, iuxta Priuilegia supra allegata; non auderet tamen illos condemnare, qui sine tali licentia, ea vterentur; & hoc, tum, quia multi Doctores sic tenēt, & in Conc. Cruciatæ practicatur; tum etiam, quia Prælati videntur tacitè consentire, cum id non prohibeant; neq; illas prohibitiones subditis notificent; alijsque rationibus, quæ, meo iudicio, valde friuolæ videntur; & maximè cum dicat, quòd multi ignorent illas Cōcessiones Sixti 4. Innocentij 8. etc. & si sciant, putant forsitan non valere. Et ꝙ possent proinde, bona fide, Bulla vti; quæ ratio, si sit nec ne sufficiēs, cuilibet voti compoti iudicandum relinquo; cum talis ignorantia, nullo pacto eis suffragari posse videatur, & cum sciant hinc inde esse opiniones, deberēt securiorem partem sequi; quæ mihi videretur esse illa prima, iuxta tantorum Pontificum, & Sacræ Card. Congreg. Concessiones. (C, D)

Vnde concludendo dicerem, quod nos Fratres Minores nullo pacto, absq; nostrorum Prælatorum licētia, huiusmodi Bulla possumus vti, quoad electionem Confessoris, & Casuum reseruatorum absolutionem; rationibus fultus adductis à Collectore, & Corduba supra, saluo tamen semper saniori iudicio. (E) Conclusio resolut.

Quæritur etiam ab ipso Autore Expositionis Bullæ Cruciatæ; an Nouitij supradictorum Ordinum, possint absolui virtute huius Bullæ Cruciatæ, à casibus, Prælatis reseruatis, à quocunq; Confessore, per ipsos Prælatos approbato? Et respondet, quòd sic. Nam Concessiones Summorum Pontificū à Prælatis habitæ, vt Fratres non possint Bulla vti, quoad Confessorem eligendum, & à casibus reseruatis absolui, loquuntur de Fratri- Nouitij an possint absolui à casibus reseruatis virtute Bul. Cr.

bus professis secundùm cõmunem intelligẽtiam, & cum facultates exorbitantes, quamuis habeant eandem, maioremq; rationem, & ex vno in alium casum non extendantur, quantò magis, vbi talis ratio non habetur? Et quamuis sub hoc nomine, Fratrum, comprehendantur, & Nouitij, hoc tamen intelligerem in fauorabilibus, & non in odiosis, vel contrarijs, vt est in supradicto casu. A

An possint absolui iure cõmuni

An ipsi Nouitij, iure communi, possint à casibus reseruatis, absque Prælatorum licentia, absolui? tractatur à Corduba. lib. 1. qq. q. 3. f. 241. & ipse Auctor Exposit. Bullæ Cruciatæ. §. 9. nu. 26. vbi supra.

An per Bullã Cruciatæ suspendantur omnia Priuilegia, quibuscunq; personis concessa. Secundo, an suspendantur concessa Ord. Mendic. B

In c. nonnullis de rescrip. 1. Bar. in extrau. ad reprim. verbo non obstantibus.

Quoad primum respõdetur, quod non. Nam (vt colligitur ex eo quod Felynus tractat in hac materia) quamuis literæ aliquæ Apostolicæ habeant clausulas reuocatorias, valdè tamen generales, nunquam huiusmodi clausulæ omnibus Priuilegijs in particulari derogabunt; nisi illis solùm, quæ, contentis in litteris Apostolicis, vbi tales clausulæ sunt positæ, aduersabuntur. In tantũ, quòd in ista Bulla suspenduntur illa tantùm Priuilegia, facultates, & Indulgentiæ concessæ; siue sint in aliquo illi similes, siue dissimiles, vt iam ex verbis ipsius met Bullæ. §. 12. colligit Autor Exposit. illius. C

An suspendantur cõcessa Mendicant.

Quoad aliud. An suspendantur conceßa Ord. Mendicantiũ? Respondetur, quòd in suspensione, quam ista Bulla, Priuilegiorum, & gratiarũ facit, ait, exceptis concessis Ord. Mendicantium Prælatis, quantum ad suos Fratres solùm. In tantum, quòd per illud verbum, solùm, iam suspẽduntur illa, quibus non possunt gaudere Fratres, quin etiam ipsi seculares non gaudeãt, licet concessa quibuscunq; Ecclesijs, Monasterijs, ac pijs locis, & singularibus personis, vt ipsamet Bulla explicat. D

Seculares nõ possunt indulg. accipere.

Ex quo primò infertur, quòd, tempore publicationis Bullæ, seculares non possunt Indulgentias, Monasterijs, & Domibus Mendicantium cõcessas, accipere, nisi Bullam accipiant. Ipsi autem Religiosi absque Bulla bene poterunt.

Infertur etiam, quòd auctoritas, quam Religiosi Confessores Medicãtes habent, vt possint seculares à reseruatis absoluere, & vota commutare, & dispensare, iam suspenditur in hac Bulla, non iam quantum ad ipsos Religiosos, quin possint ipsi absolui; sed quantum ad seculares, qui si Bullam acciperent, pro eis quidem reualidaretur: vide alia plura, quæ dicit Collector infra, in verbo, Priuilegia Fratrum, in quæstionibus. q. 2. & 3. E

Quædã notab. q̃sita.

Quibus sic declaratis, quærũtur plura ab ipso Auctore Exposit. Bullæ. Et primò An huiusmodi supradicto Priuilegio, in hac Bulla concesso, possint gaudere per viam extensionis, & communicationis, alij Religiosi non

A non mendicantes? Et licet videatur dicendũ, quòd sicut participes sunt aliorum Priuilegiorum Mendicantibus concessorum, participes ẽt sint, & huius: Contrarium tamen videtur esse verum: nam cum in ipsa Bulla suspendantur facultates Monasterijs Ordinum concessæ, & excipiantur ipsi Mẽdicantes; si per viam communicationis, possent alij Ordines huiusmodi Priuilegio gaudere, sequeretur, quòd suspensio illa, quantùm ad Ordines non Mendicantes, facta esset sine dubio frustratoria. 1 An alij nõ Mẽdicãtes possint tali Priu. gaudere.

Item quæritur, si Nouitij, & Moniales, Superioribus supradictorum Mendicantium Ordinũ subiecti, possint tali Priuilegio gaudere? Et B concluditur à supradicto Auctore, quòd sic; cum benè, in hac fauorabili materia, possint sub nomine Fratrum Mendicantium, comprehendi, & non solùm Moniales, sed etiam Tertiariæ, quæ Religionem, Obedientiam, & Castitatem vouerunt & sunt supradictis Prælatis subiectæ, licèt in Congregatione non viuant; secus autem dicendum de illis Tertiarijs, qui in suis domibus vxorati manent. 2 An Nouitij & Moniales.

Item quæritur. An Fratres ipsi, & Moniales possint Coronis, vel Granis benedictis gaudere absque Bulla: Respõdetur, quòd si supradictæ Co- C ronæ, siue grana fuerint alicui Superiorum Mendicantium, pro suis Fratribus, ac secularibus concessæ, poterunt ipsi Fratres, absq; alia Bulla, illis gaudere, non autem seculares: Quia quantum ad illos suspensæ sunt in Bulla. Sed si illæ Coronæ, vel Grana fuerint benedicta, ad instatiam alicuius Principis, vel Domini, vel alicuius Religiosi particularis, tunc nõ solùm ipsi seculares, sed nec etiam Fratres possint illis gaudere, quia in Bulla ea tantùm conceduntur Fratribus, quæ Superioribus eorum, pro eis, fuerunt concessa. 3 An fratres & Monial. possũt granis benedictis gaudere.

D Item quæritur. Si in Bulla ista suspendantur nec ne facultates à iure communi cõcessæ, ac Priuilegia in corpore iuris posita, & per vsum sunt tolerata, & non reprobata. Et respõdetur, quòd non; prout colligitur ex eo, quod tradit Bar. in addit. ad Extrauag. ad reprimendum, verbo. Non obstantibus, in fine. Nam pro suspensione eorum, quæ in iure communi continentur, quamuis sit Priuilegium, oportet tamen, vt sua Sanctitas illud exprimat; & in Bulla ista minimè exprimitur. Et sic etiam, quando E vellet suspendere, eaq; vsu fuerint tolerata, oportet, vt dicat, non obstantibus consuetudinibus; sicut fieri solet in reuocatione Bullæ Cœnæ Dñi.

Vnde infertur primò, quòd habentes Ordines Minores, possent tempore Interdicti, Missam audire, ac diuinis officijs interesse, quia facultatem istam, ius commune eis concedit, vt dicit Nauar.

Secundo infertur, quòd facultas illa, quam habent Religionum Prælati, dandi secularibus cartas filiationis, in quibus faciunt illos, bonorum operum, suorum subditorum participes, in ipsa Bulla non suspenditur, & In Sũm. c. 27. n. 173. De idulg. not. 31. nu 21. & 22.

sine ipsa, possunt seculares ipsi, eo, quod in illis cartis conceditur, potiri, quia facultas illa non est Priuilegium, sed decretum commune, sicut aduertit Nauar. A

5 *Vltimò quæritur, si in Anno Iubilei plenissimi, qui, quolibet 25. anno Romæ conceditur, suspendatur ista Bulla Cruciatæ, adeo quòd in anno illo publicari non possit?*

Bulla Cruciatæ an suspendatur tẽpore Iubilei plenissimi.

Pro cuius quæsiti explicatione, primò est videndum, quænam in dicto Iubileo suspendantur.

Et dicimus, quòd quinque tantùm. Primum, Indulgentia plenaria. Secundum, Potestas commutandi vota. Tertium, Potestas dispẽsandi super eis. Quartum, Potestas dispensandi, vel cõponendi super male ablatis incertis, vel ea certo modo remittendi. Quintum, Potestas deputandi Confessores, cum potestate absoluendi etiam in casibus Appstolicæ Sedi reseruatis. Secund. Nauar. de Indulg. notab. 28. nu. 1. B

In Iubileo plenissimo quinq; suspẽdũtur.

Nauar.

Et hinc primò infertur, in suspensione ista non comprehendi Indulgentiæ, quæ non sunt plenariæ. Secundò, nec facultas componendi, seu dispensandi super rebus incertis restituendi, non male, neque illicito modo quæsita. C

3 *Nec comprehenditur facultas deputandi confessarios, sine potestate absoluendi in casibus Sedi Apostolicæ reseruatis, sed absoluendi à casibus inferiorum à Papa.*

4 *Nec facultates singularibus personis concessæ, quando solùm, eo tempore, suspenduntur concessæ Ecclesijs, Monasterijs, Hospitalibus, Pijs locis, & Vniuersitatibus, & Confraternitatibus, at nihil horum est singularis persona; si enim aliquod illorum esset singularis persona, maxime esset Vniuersitas, vel Fraternitas, quæ ex personis cõstant. At hoc est falsum; quia aliud est vniuersitas, & Collegium, & aliud singuli Collegij, vel Vniuersitatis, sicut ibidem Nauar. nu. 13. multipliciter probat.* D

Ex quibus colligitur, quòd Bullæ illæ, appellatæ Confessionalia, singularibus personis concessæ, non sint suspensæ, quad hæc quinque, neque quoad aliud eorum, quo minus vti possint personæ in eis expressæ; Neq; Bullæ Redemptionis Captiuorum, Misericordiæ, Cruciatæ, vel aliæ similes, ante illum annũ acceptæ: Cum per Confessionalia, & Bullas prædictas, hæc quinque, vel aliud eorum, singularibus personis concedantur; sicut Nauar. ibi tenet, & sic secundum Extrauag. illam Sixti Quarti, poterunt fideles in prædicto anno Iubilei, Cruciata gaudere, non solũ quantum ad ea, quæ ibi non suspenduntur, sed etiam quantum ad suspẽsa; quia vt supra est dictum, non suspenduntur in illo Iubileo, facultates singularibus personis concessæ. Secus autem videtur dicendum, secundũ aliam Bullam Iubilei, publicatam à Gregorio 13. anno 1575. Nam in illa E

Vide ea q̃ dicit Collector ĩfra in verbo Priuil. Fratrum q. 2.

A illa suspenditur Bulla Cruciatæ, quoad illa quinque iam dicta; licet sint concessa singularibus personis, sicut aduertit Nauar. Quod quidem dicere, valdè asperum, & rigorosum esse, ait Auctor, Expositor Bullæ Cruciatæ, prout etiam mihi videtur. Nam, licet posit illud Summus Pontifex facere, non tamen est credendum, quòd faciat; quia cùm mandauerit, vt eodẽmet anno, quo erat Iubileum publicaturus, publicaretur & Bulla Cruciatæ; quomodo est credẽdum, quòd vellet postea, vt principale in Bulla contentum, suspenderetur? Proinde dicerem, quòd aliquæ aliæ facultates, singularibus personis concessæ, suspendantur in di-B cto Iubileo; non autem in ista Bulla contentæ, cum illas, pro tali anno, concesserit, sciens in eodem anno esse Iubileum publicaturus: sed magis securum esset, si tali tempore, in quo Bulla Iubilei, cum similibus suspensionibus publicaretur, Summus Pontifex supplicaretur, vt de nouo, pro tali anno, Bulla ipsa Cruciatæ confirmaretur; & sic iã videtur, quòd ipsi Dòmini de Concilio Cruciatæ obseruant. Sic etiam erit dicendum in publicatione Cœnæ Domini, quòd nec intendat Sua Sanctitas, C Bullam Cruciatæ reuocare, cum eius auctoritate, in eodemmet anno, fuerit publicata. Et ideo Pius Quintus, vt omnem abigeret ambiguitatẽ, dictam reseruationem faciens, ait. Nisi hi casus in eis præsentibus literis expressi comprehendantur. Et hinc, nec auctoritas illa Episcopis, à Conc. Trid. 24. sess. c. 6. concessa, vt posint in foro conscientiæ, suos subditos, ab õibus casibus Sedi Apostolicæ reseruatis absoluere, hanc Bullam Cœnæ suspenditur; prout sic videtur inclinari. Nauar. in Sum. c. 27. nu. 275. in fine, qui de Hæresia tantum, & Censura ei annexa, dicit, nõ D posse alius, præter Papam, absoluere; & sic tenet etiam Auctor Expositionis Bullæ Cruciatæ. §. 9. nu. 70. vt supra dixi, in verbo, Absolutio.

& 3. vbi pulchra ꝑ hac materia declarantur. Nau. de Indulg. not. 33. nu. 3.

An suspẽdatur ĩ publicatione Bullę Cænæ.

Notent autem Superiores Ordinum, etiam quòd sint Mendicantium, quòd eorum Priuilegia, quoad illa quinque, in prædicto Iubileo suspensa, in illo anno iam suspenduntur. Itaquod nec Fratres, nec seculares posint illis gaudere, sicut loco supracitato aduertit Nauar. dicens, hanc opinionem habere ipse securiorem. Nam in Bulla Iubilei omnes facultates, Monasterijs, Ecclesijs, & Ordinibus concessæ, suspenduntur, E quamuis essent concessæ cum clausulis derogatorijs derogatoriarum. Et ita ipsi Religiosi, in tali anno, non possunt accipere Indulgentiam plenariam; nec vota cõmutare, & dispensare, nec à casibus Sedi Apostolicæ reseruatis absoluere; sicut extra tale tempus possent, vt supra late est dictum, in verbo, Absolutio. Et propterea debent ipsi Prælati, finita iam publicatione Bullæ ipsius Iubilei, suorum Priuilegiorum, saltem quoad suos Fratres, procurare confirmationem; quia licet hoc idem obtinuerint Fratres Minores Regularis Obseruantiæ à Leone Decimo,

Notẽt Prælati.

& Fratres Ordinis Prædicatorum ab Eugenio Quarto; nihil tamen prodest cum omnia illa in dicta publicatione suspendantur. A

CVSTODES.

CLEMENS 4. statuit in Mari magno, quòd Custodes, & Guardiani, qui secundùm statuta Ordinis Fratrum Mino. aliter, quàm per electionem instituuntur; post ipsam institutionem, seu prouisionem de ipsis factã, curam animarum Fratrum sibi subditorũ ipsius Ordinis habeant, ipsosq; ligare, ac soluere possint, iuxta ipsius Ordinis instituta. B. fo. 56. Et ffo. 139. conc. 309. B

Collector. ¶ Aduertendum, quòd hoc ideo fuit cõcessum, quia ex quo non erant electi à communitate, videbatur, quòd non essent Curati Ordinarij.

¶ Circa præfatam Concessionem, vide supra in dictione, Absolutio ordina. quo ad Fratres post. §. 3. C

2 Pro electione genera l.s Minist. NICOLAVS 4. statuit, & declarauit, vt cum electio generalis Ministri fuerit facienda, Custodes vniuscuiusq; Prouinciæ, vnum ex seipsis constituant, ac ei suas vices cõmittant, ipsumq; ad locum, in quo electio eadem fuerit celebranda, transmittant. Et quòd is, qui sic ab ipsis Custodibus constitutus extiterit, vnam vocem duntaxat pro se, & eis omnibus habeat, & intelligatur habere, ac pro vna voce tantummodò ab alijs admittatur. Hoc autem voluit ita obseruari, etiam si Custodes alicuius Prouinciæ sint præsentes, in huiusmodi generali Capitulo, vbi electio Generalis debeat celebrari. b. fo. 31. Et ffo. 32. concess. 33. D

Collector. ¶ Aduerte, quòd huiusmodi statutum, iam vacat propter statutum Leo. 10. inferius annotatum. §. sequenti.

3 LEO. Decim. in Bulla vnionis statuit, quòd electio Ministri generalis, quæ secundum Regulã à Ministris Prouincialibus, & Custodibus fieri debet, liberè, & absque vllo scrupulo celebretur per Prouinciales, & discretos Fratrum de Familia, seu de Obseruantia, quos veros Ministros esse, ac discretos ipsorum similiter veros esse Custodes declarauit. B. fffo. 29. concess. 94. E

CA-

A CAPVCCINI ANNOTATIO.

CIRCA hanc materiam Custodum tria sunt aduertenda, Vnum videlicet, quoad eorum nomen: Alterum quoad eorum officium, & numerum, & Tertium ad eorum auctoritatem, spectantia.

Vnde quoad primum est sciendum, quòd in nostro Ordine Fratrum Minorum ante declarationem Nicolai. 3. nostræ Regulæ, Nomen Custodis
B etiam Guardianos comprehendere, quatuor Magistri. S. Bonauentura & Vgo super Regul. aiunt: quia licet hæc nomina (Ministri, & Custodes) diuersis personis approprientur; tamen hic modum Officij Prælatorum notabant, ita vt Ministerium, humilitatem: Custodia, vigilantiam pastoralem insinuaret: & sic nomine Custod. & Guardiani intelliguntur, ex quo immediatè habeat custodire gregem sibi commissum. Sed post Declarationem Nic. 3. tantum Ministri, & Custodiarum Custodes ex vi Regulæ, nomine huiusmodi Custodum, intelliguntur, & maximè quoad id, quod in. 4.
C cap. Reg de prouisione ab ipsis facienda pro infirmis, & induendis Fratribus, disponitur, prout ex Corduba colligitur in expositione dicti 4. capit. Reg. q. 6.

Quòad vero eorum Officium, & numerum est sciendum, quòd ex Regula, illa tantùm exercere poterunt, quæ in ipsamet Regula explicãtur; vt puta, prouidere per amicos spirituales infirmorum necessitatibus, c aliorum Fratrum indumentis. vt in cap. 4. Regulæ Ac conuenire in Capitulo Generali cum Ministris, pro electione facienda Generalis Mini-
D stri, & ex testamento Patris nostri Francisci repræsentare Fratrem non sanum in fide repertum, Illustrissimo Protectori Ordinis. Officium Custodes.

Ad quam electionem faciendam, licet ex Nic. 3. in cap. exijt. § insuper fuerit statutum, vt vnus tantum Custos pro qualibet Prouintia, deberet accedere, qui in illa electione omnium aliorum Custodum suæ Prouintiæ Vices, & voces gereret, vnam vocem tantùm dando, vt habetur supra, In verbo Electio. Numerum Custodũ.

E Attamen ex Leone 10. vt ibidem habetur, statutũ fuit, quod in tali electione, omnes Prouinciales, & Custodes, siue Vocales accedere tenentur; Ideo in nostra Congregatione obseruatur, vt omnes Prouinciales, & Custodes seu vocales, qui in Prouincialibus Capitulis electi fuerint, & hoc iuxta numerum cuicunque Prouinciæ, à nostris Constitut. Taxatum, ad dictam Gener. Minist electionem accedant: & qua forma, & modo, sint ipsi Custodes eligendi in nostris Capitulis Capuccinorum, habetur iam in nostris Const. c. 8.

De officio, numero, ac modo, & forma eorum electionis, quæ ab alijs Ordinibus obseruantur, standum est eorum Constitutionibus, & laudabili consuetudini, cùm in hoc aliquod vniuersale pro omnibus, non reperiatur statutum. A

De potestate Custodum. *Quantum autem ad eorum auctoritatem, & potestatem, dico, quòd (vltra illam supradictam quam habent à Regula) tanta erit, quanta eis, Ministri Prouintiales, vel Generalis, vel Constitutiones, vel Summi Pontifices conferre voluerint, vnde standum est illorum dispositionibus, vel laudabili in hoc, consuetudini; & hinc est quòd in aliquibus Prouintijs, Custodes habent plus, & in aliquibus alijs, minus auctoritatis, in visitādis, & prouidendis eorum Custodijs; & hinc etiam est, quòd Custodes Fratrum reformatorum, de obseruantia, & Conuentualium, habent tantam auctoritatem, quia eis à Summis Pontificibus, vel à Capit. Gen. est collata, vt est videre in Const. 41. Clem. 7. anno 1532. emanata quæ incipit. In suprema militantis, &c. & in Const. 56. Cum illius. Greg. 13. anno Domini 1579. vt in Bullario, & alibi in alijs Const. similibus.* B

C

¶ DECIMAE.

1 Ex iure cõmuni. GREGORIVS nonus mandauit districtè Fratribus Prædicatoribus, & Minoribus, ne talia, quæ audientes à Decimarum, seu aliarum rerum Ecclesijs debitarum, solutione retrahant; vel alias animas corrũpant audientium in sermonibus suis, vel alibi proponere præsumant. Imò verbo, & opere informent eosdem, vt ad solutionem prędictorum, promptæ voluntatis animo sint intenti. Habetur, in c. Discretioni vestrè. de decimis. lib. 6. D

2 CLEMENS 4. concessit Fratribus Mino. vt de hortis, & virgultis suis, nulli Decimam teneantur exhibere. Ac districtè inhibuit, ne quis ab eis de præmissis aliquid exigere, vel extorquere præsumat. B. fo. 58. Et ffo. 141. concessione 334.

Collector. ¶ Vide infra. §. 9. declarationem Sixti 4. & ampliationem eiusdem. E

3 Ex iure cõmuni. BONIFACIVS 8. statuit, quòd Moniales, aliæq; Regulares personæ, quarum reditus, & prouentus Ecclesiastici, adeò sunt tenues, & exiles, quòd de illis sustentari non possunt; sed pro habenda vitæ suæ sustentatione, necesse habent Mendicare, & eleemosynas publicè petere, decimam nõ persoluant. Habetur in extrauaganti, quæ incipit Decimas.

¶ IDEM

A ¶ IDEM Bonifacius 8. concessit vniuersis, & singulis Abbatissis, & Conuentibus Monialium inclusarum Sanctæ Claræ, vt ad præstationem Decimarum, de quibuscunque possessionibus, & omnibus alijs bonis, quæ habuerint, vel ad contribuendum in procurationibus quorumlibet Ordinariorum; ac etiã Legatorum, & Nũtiorum Sedis Apostolicæ, & quibuslibet tallijs, & collectis; & ad exhibendum pedagia, telonea, & alias exactiones, quibusuis Regibus, & Principibus, seu alijs persosonis, minime teneantur, nec ad id compelli aliqualiter va- B leant. b fo. 38. Et ffo. 122. conce. 267. 4 ProMonialib. S. Claræ.

¶ De hoc vide amplius infra. §. 12. & 13. Collector.

CLEMENS 5. in Concilio Vienensi statuit, quòd Religiosi quicunq;, qui Nouialium, aut alias Decimas, ad eos ex aliqua causa legitimè non spectantes, appropriare sibi præsumpserint; aut exquisitis fraudibus, siue coloribus vsurpare; seu qui de animalibus familiarium, & pastorum suorum, vel C aliorum, etiam animalia ipsa eorum gregibus immiscẽtium; seu qui de animalibus, qui in fraudẽ Ecclesiarum in pluribus locis emunt, emptaque venditoribus, vel alijs ab ipsis tenenda; seu qui de terris, quas tradunt alijs excolendas, Decimam solui Ecclesijs non permiserint, aut prohibuerint; nisi post requisitionem, per eos, quorum intererit, super hoc eis facta, à præmissis destiterint infra mensem; aut si de his, quæ contra præmissa vsurpare, vel retinere præsumpserint, infra duos mẽ- D ses damnificatis Ecclesijs emendam non fecerint competentem; sint, & tamdiu maneant ab officijs, administrationibus, & beneficijs suspensi, donec destiterint, & satisfecerint, vt superius est expressum. 5 Ex iure cõmuni.

¶ Quòd si Religiosi huiusmodi administrationes, vel beneficia non habeant, eo casu, quo alij supradicti suspensionis, ipsi sententiam excommunicationis incurrant, ante satisfactionẽ condignam nullatenus absoluendi, Priuilegijs non obstanti- E bus quibuscunque. Præmissa etiam extendit ad animalia, quæ per Religiosorum ipsorum donatos, seu oblatos tenent, dum tamen illi Religiosis eisdem cum effectu donauerint, aut obtulerint se, & sua. Habetur in Clementina Religiosi. de Decimis, & primicijs. Excõmunicatio.

EVGENIVS 4. dedit plenissimam exemptionem Monialibus. S. Claræ, dicitque inter alia, quòd vult illas esse liberas ab omni Decimarum, Subsidiorũ, Gabellarum, Pedagiorum, 6 ProMonialib. S. Claræ.

rum, & aliorum huiusmodi solutione, & contributione. b.ffo. 41.conce.46. A

7 Pro Fratribus & Monial. Ordi. Prædicat. ¶ IDEM Eugenius contulit aliam plenissimam exemptionem à Decimis, &c. Fratribus, & Monialibus Ordinis Prædicatorum, inserendo Bullam Martini. 5. & Bonifacij. 9. qui hoc idem prius fecerant. Sub nomine Martini habetur. b.ffo.261. concessione.681. Et sub nomine Eugenij. B.fffo. 80. concessione.240.

8 Absolutio ¶ IDEM Eugenius concessit Fratribus Mino. Obser. quòd non teneantur facere conscientiam de Decimis in confessionibus, &c. prout habetur supra in dictione, Absolutio quoad seculares. 2.in.§.2. B

9 SIXTVS 4. extendens concessionem Clementis supra positam, dicit sic in Mari Magno. Indultum verò eiusdem Clementis prædecessoris, de Decimis non soluendis, ad quæcunque bona dictorum Fratrum, & quascunque Decimas, etiã quas vulgus Papales appellat, & Apostolica Sedes pro Christianæ fidei defensione, aut alijs imminentibus persæpe necessitatibus indicit, & quæcunque alia onera, Motu proprio, & ex certa scientia extendimus; decernentes ipsos Fratres Min. (etiam si per quoscunque exemptos, & Mendicantes solui mãdarentur, cum quibusuis derogatorijs, & fortioribus clausulis) ad illarum solutionem non teneri; & ab illarum solutione cessando, Censuras, & pœnas aliquas non incurrere; nisi præsentibus (non per Generales, aut alias clausulas specialem mentionem importantes) sit aliàs derogatum specificè, earum de verbo ad verbum inserto tenore. B.fo.60. Et ffo.143. conce.347. C D

Collector. ¶ IDEM habetur in Mari Magno Carmelitarum. ffo.169. conce.396. Et ffo.183. conce.450. Et additur fo.96. Et ffo.179. conc.424. quòd nec de datijs, vel pedagijs, etiam si per Principes, vel alios Dominos temporales imponantur, aliquid soluere teneantur. Et idem in Mari Magno Prædicatorum. ffo.240. conce.579. E

10 Pro Monialib. s. Claræ. ¶ IDEM Sixtus statuit, & ordinauit, ac concesit Abbatissis, Conuentibus, & Monialibus. S. Claræ, quòd de quibuscunque terris, & possessionibus ad eas legitimè pertinentibus, & spectantibus, quas etiam per alios, quàm eorundem Monasteriorum seruitores, & subditos excoli, & cultiuari faciunt: decimas, vel primicias (auctoritate tamen Apostolica non impo-

A impoſitas) quibuſuis perſonis, cuiuſuis dignitatis, gradus, ſtatus, Ordinis, vel conditionis fuerint, ſoluere minimè teneantur. Nec ipſe, aut ipſarum terrarum, & poſſeſsionum coloni, ſeu cultores, ob ſolutionem Decimarum, Prouinciarum, aut cenſus huiuſmodi, per quempiam moleſtari poſſint; aut propterea contra eos procedi, & pœnæ aliquæ promulgari valeant. Ac inſuper decreuit, irritum, & inane quicquid ſecus ſuper his, à quoq;, quauis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter

B contingat attentari. Non obſtantibus Conſtitutionibus, &c. B.fo.35. Et ffo.118.conce.258.

ALEXANDER 6. ſtatuit, quòd Moniales Sanctæ Claræ Primæ, & Secundæ Regulæ, ac Sorores Tertiæ Regulæ, quæ licet aliquid proprij habeant, tamen non ſufficit eis ad quotidianas expenſas; ad ſolutionem alicuius Decimæ, ſeu taxæ, aut collectæ pro tempore impoſitarum cogi non poſſe. B. fffo.3, conce.4.

C LEO 10. approbauit, & innouauit quaſdam litteras Alexandri. 6. qui latisſimè conceſſerat Monialibus. S. Claræ, exemptionem à ſolutione Decimarum, &c. vt ſupra. Ac inſuper voluit, vt prædictæ Moniales, & Sorores Tertij Ordinis, in Congregatione ſub cura, & regimine Fratrum Minorum Regularis Obſeruantiæ, ac illarum Monaſteria, domus, & loca quęcunque, quorum fructus, redditus, & prouentus, pro Monialium, & Sororum, ac aliarum perſonarum in illis, pro tempore, degentium, commoda ſuſtentatione non ſufficiunt, ad ſo-

D lutionem cuiuſuis Decimæ, ſeu taxæ, vel collectæ, aut exactionis, per Sedem Apoſtolicam, vel eius Legatos, ſeu Nuntios, aut quaſcunque alios, quamuis auctoritate fungentes, pro fidei tuitione, ſeu expeditione contra Turcas, vel recuperatione Terræ Sanctæ, aut quauis alia vrgentisſima cauſa impoſitæ, etiam prætextu quarumuis Cenſurarum, & pœnarum eccleſiaſticarum, in litteris exactionis huiuſmodi appoſitarum, cogi, aut compelli nequeant. Et hoc voluit diſtrictè obſerua-

E ri, ſub pœna excommunicationis, quam contra facientes ipſo facto incurrant, & à qua non, niſi per Romanum Pontificem, pro tempore exiſtētem, abſolui posſint. Ac decreuit irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his, à quoquam, quauis auctoritate, ſciē ter, vel ignoranter contigerit attentari. B.fffo. 48. concesſione.143.

Margin: 12 — Pro Monialibus. S. Claræ, & Tertiarijs. — Excommunicatio.

¶ IDEM Leo approbauit, ac de nouo concesſit Priuilegium 13

Euge-

Pro Monia lib. S. Claræ. Eugenij. 4. & Sixti. 4. per quod Moniales. S. Claræ eximuntur plenissimè à solutione Decimarum suarum terrarum, & possessionum, etiam illarum, quas per colonos faciunt cultiuari. Ac etiam à gabellis, & pædagijs, vt supra positum est in. §. 6. & 10. Super quo etiam dat Conseruatores omnes Prælatos ecclesiasticos. B. fffo. 44. conce. 140. A

14 Denegatio absolutionis. ¶ IDEM Leo in Concilio Lateranensi statuit, quòd Fratres Confessores teneantur hortari, & monere (etiam sub onere conscientiarum suarum) illos, quorum confessiones pro tempore audierint, cuiuscunque status, & conditionis fuerint, ad soluendum Decimas, siue aliam bonorum suorum, seu fructuũ quotam, in locis, in quibus Decimæ ipsæ, aut similia solui consueuerunt. Ipsisq; illas soluere recusantibus, absolutionem denegare. Et quòd super hoc requisiti, id populo etiam publicè prædicare, & persuadere teneantur. B. fffo. 26. conce. 82. B

15 ¶ IDEM Leo confirmauit litteras suprascriptas Alexandri. 6. dando Conseruatores omnes Ecclesiarum Prælatos. B. fffo. 48. conce. 143. C

Pro Monia lib. S. Claræ. CLEMENS 7. confirmauit, & de nouo concessit litteras Sixti, & Leonis suprapositas, eximentes Moniales Sanctæ Claræ à solutione Decimarum, dicens, quòd litteras Sixti, & Leonis prædecessorum suorum, & prout illas concernunt omnia, & singula in eis contenta, approbat, & innouat; & pro potiori cautela, ea omnia, & eorum singula de nouo concedit, supplens omnes, & singulos, tam iuris, quàm facti defectus, si qui forsan interuenerunt in eisdem. Et insuper statuit, & ordinauit, quòd perpetuis futuris temporibus, Abbatissæ, & Moniales, & Monasteria Sanctæ Claræ, Annunciationis, & Conceptionis, ac Tertiæ Regulæ Sancti Francisci, terras, & possessiones, tam per alienos, quàm proprios colonos, & donatos, ac familiares Monasteriorum suorum, coli, & cultiuari facientes, & ad earum sustentationem reditus sufficientes non habentes, de fructibus in illis excrescentibus, Rectoribus Parochialium Ecclesiarum, infra quarum limites, possessiones ipsę consistũt; aut quibusuis alijs personis, cuiuscunque dignitatis, gradus, status, ordinis, vel conditionis fuerint, Decimas, aut Primitias soluere minimè teneantur; nec ad id, à quoque, quauis auctoritate, cogi, & compelli possint. Super quo dat iudices. B. D E

¶ Ex

A ¶ *Ex Priuilegijs Fratrum Sancti Ioannis Hierosolymitani.*

LVCIVS 3.& Bonifacius 8.præceperunt vniuersis Ecclesiarum Prælatis, quatenus eorum subditis, auctoritate Apostolica, inhiberent, ne à Fratribus Hospitalis Sancti Ioannis, in eorum Episcopatibus commorantibus; de noualibus, seu alijs terris, quas proprijs manibus, aut sumptibus excolunt; vel per suos arrendatores, aut alios quoscunque cultores, ad tempus & non in perpetuum excoli faciunt; vel de animalium nutrimentis, seu aliorum in suis territorijs nascentium, vel de hortis, virgultis, & piscationibus suis, Decimas exigere aliquatenus præsumant. Contradictores per Censuram Ecclesiasticam, appellatione postposita, compescendo; non obstante longa præscriptione, seu potius violentia, super dictis exactionibus, eisdem Fratribus irrogata. B. 17

Nota.

C

CAPVCCINI ANNOTATIO.

PIVS *Quartus, in Constitutione sua Decima, de statu Ecclesiarum. Anno 1560. exemit Moniales omnium Ordinum à solutione quarumcunque Decimarum, Subsidiorum, & aliorum onerum.* In §.9.

Et Pius V. in Constitutione Quartadecima, Dum ad vberes idem confirmauit, ac ampliauit pro omnibus Ordinibus Mendicantium.

D

Verùm, quia Gregorius 13. in Const. 31. Quo in statu, ob imminentia pericula, eo anno 1575. & bella. Statuit, omnes etiam Mendicantes, ad sex Decimas soluendum esse obligatos. Tamen postea in alia Constitutione sua. Si cum nos, in anno 1577. reduxit illas ad tres tantùm Decimas: & sic mandauit, vt Mendicantes, ad has tantùm tres Decimas soluendum, essent obligati.

Mendicantes ad triũ Decimarũ soluendum teneri.

Vide tamen alia, quæ dixi supra, in Verbo, Canonica portio.

E

DECLARARE.

NICOLAVS 3. qualiter comiserit declarationem rerum vilium, & parui valoris, ad hoc vt Fratres Min. intra, & extra Ordinem, possint illas dare, & quomodo Leo. 10. ampliauit huiusmodi Concessionem, positum est supra, in dictione, Dare. §.1.& 2. 1

De rebus vilibus.

INNO-

2 INNOCENTIVS 8. concessit, quòd Vicarius Generalis A
Ordinis Prædicatorum de Obseruantia, Congregationis
Hispaniæ; cum aliqua persona in dignitate Ecclesiastica constituta, & duobus alijs iurisconsultis, habeat auctoritaté, & facultatem interpretandi dubia, quæ occurrerint super gratijs & Priuilegijs; tam Ordini, quàm Congregationi prædictis cócessis. Et quòd Fratres dictæ Congregationis securè possint stare declarationibus, per eosdem faciendis. o. fffo. 76. concess. 195. Et fffo. 101. conc. 394. B

Pro Fratribus Prædicatoribus.

Priuilegia

Collector. ¶ *Vide circa prædicta, in dictione, Priuilegia. §. 13.*

3 LEO 10. concessit, quòd Capitulum Generale dumtaxat, habeat auctoritaté declarandi dubia, quæ occurrerint circa diuini officij celebrationem. O. fffo. 59. conce. 176.

Offic. diui.

Collector. ¶ Vide suprascriptam Concessionem latius, in dictione, Officium diuinum, primò. §. 11.

4 ¶ IDEM Leo concessit, quòd in rebus dubijs, & scrupulis, conscientias Fratrum Mi. subditorum tangentibus, Generalis, vel Prouinciales, seu Custodes, cum consilio aliquorũ Patrum (si res magnæ importantiæ fuerint) possint, auctoritate suæ Sanctitatis, determinare in scrupulis, & rebus huiusmodi, ac quòd eorum determinationi, subditi secura conscientia possint, & debeant stare. O. fffo. 59. conce. 172. C

Scrupulos Fratres.

Collector. ¶ Vide, in sequenti Concessione, ampliationem præcedentis Concessionis.

5 ¶ IDEM Leo posteà cócessit, quòd omnes Fratres, qui sunt nimis scrupulosi, possint in omnibus dubijs, suam conscientiã tangentibus, secura cõscientia stare determinationi sui Guardiani, vel cuiuscunq; alterius Prælati. o. fffo. 93. conce. 287. D

Scrupulosi Fratres.

6 ¶ IDEM Leo ampliauit Cõcessionem Nicolai. 3. suprapositam. §. 1. vt habetur latè, in dictione, Dare. §. 1. & 2.

De rebus vili.

7 ¶ IDEM Leo concessit, vt Generalis, & quilibet Prouincialis, in suis Capitulis possint Declarare, vtrum ab vsu alicuius Concessionis, viuæ vocis Oraculo factæ, debeãt Fratres abstinere, &c. vt habetur latè in dictione, Oracula. §. 3. Vide ibi, & bene nota. E

Oracula viuæ vocis.

Collector. ¶ De declarationibus, ac determinationibus varijs, factis à diuersis Sũmis Põtificibus, tã sup̃ Regulam, quàm sup̃ multis alijs, nõ fit hic mentio; quia nimis longum, & inutile foret oĩa illa referre; & q̃a iuxta diuersitaté materiarũ, sup̃ q̃bus factæ fuerũt, sub diuersis ẽt dictionibus huius Cõpédij ponuntur.

¶ DARE

A

¶ DARE.

NICOLAVS 3. statuit, seu concessit in declaratione Regulæ, quæ incipit, Exijt qui seminat, &c. quòd de rebus mobilibus, vel parum valentibus, liceat Fratribus Minoribus, pietatis, seu deuotionis intuitu, vel pro alia honesta, & rationabili causa, obtenta super hoc prius suorum Superiorum licētia, iuxta quod, inter Fratres, in Generali, vel Prouincialibus Capitulis (tam de ipsis rebus vilibus, seu parum valētibus, & earum valore; quàm etiam de præfata licentia, scilicet, à quibus, & qualiter sit habenda) extiterit Ordinatum, intra, & extra Ordinem alijs elargiri. B. fo. 5. tract. 2. & ffo. 10. tract. 2. 1

Paupertas.

Pro rebus vilibus.

B

LEO 10. supradictam concessionem ampliando, concessit, quòd non solùm Generalis, & Prouinciales, ac Custodes in suis Capitulis, sed etiam ipsi, ac eorum Generales Commissarij, extra Capitula, possint arbitrari, quæ res debeant viles, & parui valoris reputari, ad hoc, vt res huiusmodi possint dari intra, & extra Ordinem, & suis subditis, ad dandum, & recipiendum, licentiam concedere; prout eis, secundum Deum, videbitur expedire. O. fffo. 59. conce. 175. 2

Ampliatio cōcessionis suprascriptæ.

C

Collector.

¶ In Capitulo Generali Meclinensi, facta est circa prædicta sequens determinatio.

¶ Item, quòd Fratres, nullo modo, secundùm intentionem Regulę, aut Declarationes Summorum Pōtificum, possint dare aliqua, quamtumcunque vilia, alijs, siue Fratribus, siue secularibus; nec recipere alia, absque licentia suorum Prælatorum. Habetur hoc. fo. 228. tract. 3. Et ffo. 246. in 2. tractatu.

D

Statutum Capituli Generalis

☞ CAPVCCINI ANNOTATIO.

E

EX supradictis Dispositionibus Nicolai. 3. & Leon. 10. Circa Dare, vel recipere à Fratribus, &c. Iam. 4. conditiones requiri videntur, vt iuxta conscientiā Fratres donare possint; Vna quòd res sit vilis, & parui valoris, secundum quòd in Capitulis Gener. vel Prouint. vel extra à Generali Prouintialibus, Custodibus, eorumque Commissarijs, determinatum, & ordinatum fuerit.

Vt Fratres possint donare. 4. Cōditiones requiruntur.

Secunda, quòd de prædictorum Superiorum licentia fiat: Vnde Guardiani ex vi sui officij non possent illam dare, nisi à prædictis Prælatis,

vel à consuetudine fuerit concessum, sicut hodie eo ipso, quo Guardiani instituuntur, concessum eis esse videtur. Et licet sine præfata licentia, valeant Fratres adinuicem res aliquas, vt libros, vestes, & alia similia inter seipsos accommodare; rem tamen aliquam donare, aut recipere inter se inuicem non possunt, vt communiter Regulæ Expositores aiunt. Pro minimis vero, & sæpe necessarijs, (secundùm Vgonem, & Pisan.) vt pro penna, Acu, filo. &c. licentiam sufficit Generalem habere; & etiam sufficiet licentia interpetratiua, hoc est, quando Prælati id sciunt & libenter permittunt. alias si de contraria voluntate præsumeretur, non possent.

Accommodare inter se Fratres.

Licẽtia p̃ minimis.

Tertia conditio est, quòd res donanda sit mobilis; ex immobilibus enim vtputà, de horto, domo, &c. nec palmum, Fratres donare poterunt, & si de facto dederint, donatio est nulla, & ipsi actum propriet. commiserunt.

Quarta conditio, quòd res donanda non sit pecunia, quia cum illius vsus nobis sit interdictus, nec Papa illam in suum dominium recipit, vnde nisi per ipsum dantem, vel eius auctoritatem illa donari possit.

Pars pecuniæ legatę an possint remitti.

Et sic nec Fratres possent dimittere partem legatæ eis pecuniæ, ad preces hæredum, cum non sint eius Domini: Immò (vt Salamanticæ fuit cõclusum.) Nec per Syndicum Papæ id posset fieri; quia licet in Bulla Syndicatus contineatur, quòd Syndicus potestatem habeat remittendi, refutandi, &c. hoc tamen intelligitur, quando id in Fratrum vtilitatem fit. Vnde quando id in Fratrum vtilitatem verteret, (puta ad euitanda litigia, vel diuturnas solutiones, &c.) tunc bene possent.

Fratres qñ possunt recipere.

Et sicut ipsi Fratres non possunt alijs Donare; ita etiam nec aliquid ipsi possunt accipere, sine Prælatorum suorum licentia, etiam à quocunque potente Donare: vt ait Gerson. & Vgo, & Seren. consci. q. 81. Et licet aliquis Frater potestatem habeat ad donandum aliquid Fratribus: ille tamen Frater, cui res donanda est, non potest illam accipere, absque Prælatorum licentia, nisi fuerit specificata Prælato persona Fratris, cui donanda est res, Sicut Frater non potest à seculari potenti donare, aliquid recipere.

Sed modo est obseruanda Cõsti. Cle. 8.

Sed licet suprascripta, ita fuerint ab Expositoribus nostræ Minoritanæ Regulæ declarata, & à Fratribus hactenus obseruata; Nunc tamen obseruanda est, & benè attendenda Dispositio. S. D. N. Clemen. quæ nunc sequitur.

BVLLÆ S.D.N. CLEMENTIS. VIII.

DE LARGITIONE MVNERVM DECLARATIO.

B *EST sciendum, quòd hoc anno 1594. 13. Calend. Iulij, Circa largitione munerum, vtriusque sexus Regularibus, S. D. N. Clemen. viij. in Constitutione sua. Religiosæ Congregationes, &c. tale fecit Interdictum.*

Religiosæ Congregationes ab insignis Santitate. Et infra? Ne ex muneribus, quæ à pluribus Religiosæ vitæ professoribus, ex Christi patrimonio, quibusuis hominibus, quauis ex causa, sæpè tribuuntur, grauia incommoda, & mala, etiam boni spetie existant, præcauere studentes; hac nostra C perpetuò valitura. Constitut. Vniuersis, & Singulis cuiuscunque Ordinis, Mendicantium, vel non Mendicantium, bona immobilia, & redditus certos, ex indulto Apostolico, possidentium, vel non possidentium, seu cuiusuis Cõgregationis, Societatis, & Instituti (non tamen Militiæ) Regularibus personis vtriuslibet sexus, omnem, & quamcunque largitionem, & missionem munerum pœnitus interdicimus. Sub qua prohibitione comprahendi volumus, omnia, & singula Capitula, Cõ D uentus, & Congregationes, tam singulorum Conuentualium Monasteriorum, Prioratuum, &c. Ipsos etiam Ordinum, Congregationum, & Societatum huiusmodi Superiores quascunque dignitates obtinentes, etiam Generales, & Prouintiales, Magistros, Ministros, & quocunque nomine Præfectos, Abbates, Priores, Præpositos, Præceptores, etiam maiores Guardianos, Ministros, Rectores, Abbatissas, Priorissas, & alio quouis titulo Præsidentes, tam ipsis Regularibus, quàm locorum Or E dinarijs, seu quibusuis Superioribus subiectas, vtriuslibet sexus, ad vitam, vel ad tempus Deputatos.

Verba Bullæ.

2 1. Generalitas comprahẽdẽs omnes Religiosos, & Religiones nõ valẽtes donare.

Adeò vt nemo vnquam eorum, vel earum, directè, vel indirectè, palam, vel occultè, tam communi, quàm particulari, & proprio nomine, etiam sub quouis Statuti, vel Cõsuetudinis, seu verius corruptelæ, aut alio prætextu, vel quacunque causa, nisi in Generali Capitulo, aut alia Generali Congregatione, re matura discussa, vnanimi consensu omnium, Superiorũ-

3 Generalitas circa modos donandi.

que permissu causa approbata fuerit, quicquam tale attentare valeat. A

4 Id autem ita absolutè, & generatim vetitum intelligatur, vt neque omnino fas sit quicquam donare, tam ex fructibus, redditibus, & prouentibus, collectis, vel contributionibus, aut eleemosinis, aut subsidijs Mēsæ, seu Massæ communis, &c. quàm ex pecunijs etiam, quæ à singulis, quouis modo acquisitæ, in commune conferendæ omnino sunt.

2. Generalitas est rerum donandarum.

Nec si per viam voluntariæ contributionis in commune congregantur. B

Nec si forsan priuatim, & nominatim cuilibet Religioso, à suis Superioribus, vel à proprijs affinibus, propinquis, familiaribus, amicis, aut beneuolis, vel à pijs Christi fidelibus, etiam eleemosynæ, aut charitatis, & illius propriæ personæ intuitu attributæ, seu quoquomodo, per quemlibet Religiosum suo Monasterio, Domui, aut loco acquisitæ, eiq; vt ad libitum de eis disponat, per Superiores concessæ fuerint. C

5 Præterquam leuiora Esculenta, aut Poculenta, seu ad deuotionem, vel Religionem pertinentia munuscula, Communi tantum, nunquam verò particulari nomine (vbi superiori de consensu Conuentus videbitur) redenda.

Excipiunt leuiora esculenta, & poculēta.

6 Sed & huiusmodi missiones munerū, ipsis Religiosis vtriuslibet sexus, non solùm per se, verum etiam per alios, tàm directè, quàm indirectè prohibitos declaramus.

3. Generalitas circa modos donandi.

Neq; verò quispiam ab hac generali prohibitione se excusare valeat, etiam si munera miserit cuiusuis personæ laicæ, vel Ecclesiasticæ cuiuscunq; Status, gradus, dignitatis, Ordinis, vel conditionis, & quauis non solùm mundana, & Ducali, Regia, Imperiali; verùm etiam Ecclesiastica, & Pontificali, aut alia maiori, etiam S. R. E. Cardinalatus dignitate fulgenti, etiam proprio loci Ordinario, etiam eius causa, & occasione benedictionis, vel susceptionis habitus Regularis, tonsuræ, aut professionis Monialium, tam sibi subditarum, quàm non subditarum; aut ipsi etiam proprij Ordinis, vel Congregationis Protectori, Vice protectori, Generali, vel Prouintiali, aut cuiuslibet loci Regularis Superiori, aut alio quocunq; officio, aut dignitate fulgenti, vel cuicunq; etiam simplici, & particulari Religioso. D E

7 4. Generalitas comprehēdens personas quibus nō potest donari.

8 Ita vt inter ipsos quoque Religiosos (ne praua ambitione impulsi, pro consequendis in sua Religione gradibus, & dignitatibus,

A tatibus, alter alterius gratiam, aut beneuolentiam aucupetur) quæcunq; largitio, aut donatio munerum (nisi rerum minimarum, de licentia expressa, & inscriptis Superiorum) sit pœnitus interdicta.

Insuper prohibemus, ne vnquam eisdē Regularibus liceat, vllas pecunias quoquomodo erogare, in alicuius etiam Benefactoris, aut Protectoris, vel Ordinarij honorem, etiam occasione transitus, vel primi ingressus, aut quouis alio prætextu, B seu pro prædictis personis, quauis auctoritate, vel dignitate fungentibus, honorifice, lautè, & opiparè excipiendis, vel pro quibusuis conuiuijs eisdem exhibendis, vel pro commessationibus, aut compotationibus, quibusuis personis, tam eiusdem Ordinis, Congregationis, Monasterij, aut loci, quàm extraneis largiendis. 9

5. Generalitas circa conuiuia.

Aut pro exhibendis spectaculis, etiam Pijs intra Ecclesias, Monasteria, & Domos sacras, vel extra eas; nisi re ipsa pro diuino cultu, & veris Christi pauperum indigentijs, seruato in C hoc Charitatis ordine, & habita necessitatis ratione, de consilio, & consensu Superiorum subleuandis, aut aliàs in rebus licitis, & per Capitulum Generale, aut Prouintiale non prohibitis, vel taxam ibi forsan præscriptā non excedentibus, sumptus huiusmodi fiant. 10

6. Generalitas spectaculorum.

Declarantes tamen per hæc, hospitalitatem, & Eleemosinā erga pauperes, & peregrinos nequaquam imminui, aut prohiberi, &c. 11

D Si quos verò ditiores, occasione transitus, siue aliàs ex deuotionis, aut necessitatis causa, eò diuertere contingerit, eos sanè deceret Refectorio communi cum Religiosis, Mensaque & ferculis communibus, nequaquam à cæteris distinctis, contentos esse. Verùm, omnino ipsi Regulares in hospitibus huiusmodi potentioribus excipiendis, ita se gerant, vt in eis frugalitas, & paupertas religiosa prorsus eluceat. 12

E Pari etiam ratione districtè inhibemus, ne quispiam ex prædictis Laycus, alias quàm superius dictum est, vel Clericus, Secularis, vel Regularis, quocunque honore, præeminentia, aut dignitate, etiam S.R.E. Cardinalatus dignitate prædictus, ēt Protector, Ordinarius loci, & alij Prælati Regulares vtriusq; sexus, contra hanc superius expressam prohibitionem quidquam recipiant. 13

Quod si, vel ab aliquo particulari Religioso, vel à Superio- 14

re quopiam,aut à Conuentu,Capitulo,vel Congregatione,si-
ue ab vniuerso Ordine,& Religione quicquam receperint,id A
quod acceperint suum non faciant. Verùm ipso facto,absque
aliqua monitione Iudicis,decreto,aut declaratione,ad illius
restitutionem omnino in vtroq; foro teneantur : adeò vt, re-
stitutione ipsa realiter non facta,neq; etiam in foro conscien
tiæ absolui possint.

15 Hanc autem restitutionem fieri volumus , non priuatim ei
Religioso,qui donauit,sed ei Monasterio,Domui,vel alteri lo
co,de cuius bonis facta est largitio,vel si non de eius bonis do B
natũ est,in quo idẽReligiosus donãs ꝓfessionẽ emisit,vel si no
mine toti⁹ Capituli,Cõuẽtus,aut Cõgregationis,vel vniuersi
Ordinis,seu Religionis donatio facta extiterit ;pariter com-
muni Mensæ,aut Massæ , cuius nomine donatum fuerit , acce-
pta munera restituantur: ita vt nec qui donauit,nec Conuen-
tus,Capitulum,&c.aut Religio, cui restitutio facienda est,il-
lam remittere,& iterùm condonare,aut recipientem ab obli C
gatione restituendi eximere,vel vt in pauperes eroget,conce
dere quoquomodo possit .

Quòd si quis ex supradictis Regularibus vtriuslibet sexus,
16 cuiuscunq; gradus Ordinis,&c.nostrarũ huiusmodi prohibi-
tionum transgressor fuerit;statuimus,vt omnibus , & singulis,
per eum obtentis dignitatibus, gradibus , muneribus , & offi-
cijs,eo ipso,priuatus,ac ad illa,& alia similia,vel dissimilia in
futurum obtinenda inhabilis perpetuò,& incapax, ac perpe- D
tua infamia,& ignominia,notatus existat.Et præterea priua-
tionem vocis actiuæ,& passiuæ absq; vllo Superioris decreto,
aut ministerio , ipso facto incurrat , necnon vltra huiusmodi
pœnas, etiam, tãquam contra furti,& simoniȩ criminũ reum,
tam per viam denuntiationis,accusationis,aut querelȩ,quàm
etiam ex officio procedi,& inquiri,condignisq; supplicijs af-
fici debeat.

Pœnæ ap-
positæ.

Sequuntur Clausulæ vniuersales circa huius Const.exequu E
tionem,& non obstantiȩ,&c. Dat.Romæ,anno Incarnat.Domi
nicæ.1594.13.Cal.Iulij.Pontif.nostri anno.3.

FINIS BVLLAE.

VE-

A VERVM quia huiusmodi Constitutio, quanto est vtilior, vt Regularium Ordinum disciplina, aut labefacta in pristinum restituatur, aut salutaribus Constitutionibus commonita, integra, atq; incolumis pmaneat. (quæ inter alias, est potissima causa finalis huius Cōst.) tanto est, ex alia parte, varijs difficultatibus implicata, adeò, vt multis ēt doctissimis viris negotium fecerit, & maximè, cùm nec ipsa. S. D. N. Papa eam voluerit in aliquo declarare; sed Iuris cōis dispositioni relinquere.

Vnde aliquarum ego, magis difficilium (ex nonnullorum doctissimorum virorum opinione, & præcipuè admodum R. P. Marij de Andria Societatis Iesu, qui hanc Const. publicè Neap. declarauit) elucidationem apponere non grauabor: Nō tamen, quasi istæ declarationes, inducere aliquas habeant necessarias, sed probabiles tantùm Opiniones, & nisi fuerit aliter declaratum ab ipso legislatore; sed omnia, veritati, ac interpretationibus. S. R. E. & aliorum opinioni sanioris iuditij submittendo. B Protestationes.

Hinc primò sciendum, quod huiusmodi Constitutio, obligat in conscientia, & ad peccatum mortale, quia cùm omnis lex, etiam ciuilis, obliget trasgressores ad peccatum; multo magis obligat ista, cùm sit lex iusta, & maximè Pontificia, continens obseruantiam voti paupertatis in Religiosis, quæ est materia grauis, & adsunt verba valde præceptoria, vt patet in tex. & pœnæ nimis graues: Quæ omnia sunt inditia quædam potissima, ad cognoscendum quando lex aliqua, siue Constitutio obligat ad peccatum mortale, vt Doctores aiunt. quia secus esset, quando tractaretur de materia leui, & supradictis Verbis ita præceptorijs non vteretur; tunc enim nisi ad veniale peccatum Obligaret. Primo. C De hac materia latè Tract. Sotus. lib. 1. de iusti. & iur. q. 6. ar. 4. & 5.

Secundò. Aduertendum, quòd dùm in Rubrica huius Constitutionis dicitur. De largitate Munerū vtriusq; Sexus Regul. interdicta; licèt largitionis vocabulum, propriè, & strictè, significet profusam quandam donationem, ad aliquam ambitionem impetrandam, semperq; capiatur in malam partem, (& vulgò appellatur subornatio) tamen hic, tam Munus, quàm Largitio, accipiuntur latissimè, pro omni Donatione, etiam quòd non fiat ad finem Ambitionis. D Secundò. Rubrica Const. Largitio Munerum quid importet.

Et dū dicitur, Vtriusq; sexus Regularibus, &c. Scias, quòd Regulares, illi propriè dicuntur, qui emittunt tria illa vota essentialia, in Religione approbata; Adeò quòd vtrunque requiritur, vt quis in hac Bulla comprahendatur, scilicet. vt tria illa vota essentialia emittat, & vt sit Professus in Religione approbata; quorum vno deficiente, minimè compræhenderetur. Ex quo infertur non compræhendi in Constit. Clerici Seculares, nec Mulieres, vel homines, qui in aliquo Hospitali, vel Xenodochio conseruantur; Nec Mulieres quædam deuotæ, & piæ, oblatæ, seu conuersæ, licet viuant in communi, & sint clausæ in loco aliquo pio; nam hæ perso- E Abbas in Rubrica. de Regul. In hac Cōsti. nō comprehēdunt Cler. secular. Mulieres in aliquo loco.

Cõuersæ, & Cõuersi. Bizochare. næ non sunt Regulares. iuxta supradictas conditiones. Vt not. Nauar. in consi. 82. & 83. Tit. de Regul. Nec Bizocharæ, seu Mantellatæ, vel Tertiarij, & Tertiariæ Tertij Ordinis. A

Nouitij. Nec Nouitij, & Nouitiæ, cum appellatione Religiosorum, solùm veniant Professi professione tacita, siue expressa. c. Religioso. §. 1. de sent. excom. lib. 6.

Milites. Nec etiam Milites Regulares, vt sunt Melitæ. S. Ioannis, S. Iacobi, & similes.

Emittẽtes duo tãtum vota. Si tamen est Religio approbata, & Religiosi, non emittunt nisi duo tantum vota, Obediẽtiam, scilicet, & Castitatem, ex dispensatione Summi Põtif. nec isti compræhenduntur in hac Bulla. B

Professæ extra Monast. manẽtes comprehendũtur. Sed illæ personæ, siue Mares, siue Fæminæ Religiosæ, quæ tria illa vota emiserunt, licèt ex causa infirmitatis, vel alia legitima, in communi non viuant in Monasterio, sed in domibus Parentum, bene compræhenduntur. Locus enim in hoc casu, non est in consideratione, cùm teneantur, vbicumque reperiuntur, eorum Regulam obseruare.

Tertiò. Quoad §. 1. vbi ponuntur Bullæ præfatio, & Summi Pontificis intentio, est sciendum, quòd ex illis verbis, plures fines, seu causæ finales principales, huius Constitutionis colliguntur, quarum vna, & principalis est (vt sonant verba) vt Regularium Ordinum disciplina, aut labefactata in pristinũ restituatur, aut salutaribus Constitutionibus communita, integra, atque incolumis permaneat; Alia est, vt votum paupertatis integrè seruetur. Tertia. Nè Bona Monasteriorum, vel quorumcunque Regularium, siue sint redditus, siue Eleemosinæ, siue bona quomodocunque acquisita, dilapidarentur, & dissiparentur. Quarta. Nè praua ambitione impulsi Religiosi, pro consequendis officijs, alter alterius gratiam, vel Protectoris beneuolentiam, aucupetur. C D

Et hinc non valet, quis dicere, se non donare de bonis Monasterij, sed de alijs sibi ab amicis donatis, vel à parentibus; nec se donare, vt aucupetur gratia Superioris, vel alterius; & quòd sic cessaret causa Constitutionis, & per consequens, ceßare deberet etiam eius effectus; iux. regul. tex. in cap. cum cessante, de Appellat. Nã ad hæc, & alia similia motiua vnica potest responsione responderi, excerpta ex tex. §. affinitatis Instit. de nuptijs, quòd quando sunt plures causæ æquè finales, ceßante vna, non cessat altera, vt est in casu nostro, in quo licet cesset vna, vel altera causa, non potest tamen cessare vnquam illa, quæ Votum paupertatis respicit, quod Votum est fundamentum Religionis. Clem. Ex vi de Parad. de verb. signif. & c. exijt seminare, de verb. sign. In 6. E

Quartò. Quoad. §. 2. est aduertendum, quòd in ista parte continentur

tria

tria præcipua: Primò quædam generalitates, tam Personarum donantiũ,
A *& recipientium, quàm etiam Modi donandi, & rerũ donatarum. Secun-*
dò continentur quædam Exceptiones, seu Modificationes quorundam ca
suum, in quibus potest donari. Tertio continentur Pœnæ, tã secularibus
recipientibus, quàm Regularibus dantibus impositæ, Generalitates, quæ
hic continentur sunt sex. quarum Prima comprehẽdit omnes Religiones,
& Religiosos, cuiuscunq; conditionis sint (excepta Militiæ) Anacho-
ritæ verò, Eremitæ, seu soli vaghi, seu quocunq; alio nomine appellen-
tur, qui non sunt in aliqua Religione approbata, sed habitant in Eremis,
B *non cõtinentur in Bulla. Comprehendit secundo loco, hæc prima genera-*
litas huius Bullæ, omnia Capitula, omnes Conuentus, Congregationes,
omnia loca, quorũcunq; Regularium, & etiã omnes Superiores, vtrius-
que sexus Religionum, siue sint Abbates, siue generales, &c. & omnes
particulares Religiosos vtriusq; sexus, ne possint aliquid donare.

Divisio cõtentorũ in Bulla.

Sex generalitates cõprehendẽtes, tam donantes, quàm recipientes, & res donatas.

Vt in c. pe latum. §. è contra. 19. q. 3.

Secunda generalitas est Rerum donandarum, quæ sunt, vel munera
ipsa, quæ mittuntur, & sunt vniuersaliter micti prohibita, vt supra in §.
C *1. Vel sunt omnes, & quæuis pecuniæ quantitates, ne possint alicui ero-*
gari (vt in §. 4. & 9. Id autem ita, etc. & insuper prohibemus) & sic cũ
prohibetur Pecunia, videntur omnia prohiberi, quæ pretio possunt exti-
mari, Pecuniæ enim verbum generale est, & omnia comprehendit, &
complectitur. vt est tex. in l. 1. in fin. ff. de calumniat. & l. 2. & fin. C.
de Const. pecun.

2. generalitas est circa res donandas.

Item statuitur, vt non sit licitum donare, ex fructibus, redditibus, pro
uentibus, &c. vt in §. 3. Id autem absolutè, &c.

D *Itaq; Monaci, seu Moniales professi, nihil penitus possunt donare, li-*
cet habeant bona parafrenalia, seu aliundè acquisita per donationem, vel
exercitium, cum quicquid acquirat Monachus, seu Mon. acquirat
Monast.

Tertia generalitas est modorum. Prohibentur enim supradicti Reli-
giosi, donare quouis modo, siue directè, siue indirectè, palam, siue oc-
cultè, &c. vt patet in §. 3. & 6. ibi. Adeo vt nemo, etc. Vnde si quis, vel
si qua diceret suis consanguineis, vt quod vellent sibi donare, donarent
E *tali suo nomine, non posset fieri, cum sic, esset donare indirecte; & ita ẽt*
quando deberent à consanguineis, vel alijs, aliquam consequi pecuniæ
quantitatem, si illã vellent eis remittere, non possent, esset enim dona-
re indirectè: & sic pariter si quis comodaret aliquid, illud amplius ani-
mo non repetendi: Vel donare per mulieres Nouitias, vel Conuersas,
quæ non comprehenduntur in Bulla, donatio esset indirectè. Qui enim
per alium facit, per se ipsum facere videtur.

3. generalitas cõprehendit modos donãdi.

Quarta generalitas, comprehendit omnes personas donatarias .i. qui-
bus

4. generalitas cõpre-

hendens p sonas quibus nõ põt donari. bus donatur, tam seculares, quã ecclesiasticas (vt in §.7.habetur) quavis dignitate, seu auctoritate fulgentes, etiam si sint Protectores Ordinũ, Ordinarij locorum, etc. probibetur.n. ne cuilibet ipsorũ à Regularibus supradictis aliquid donetur. nec ratione transitus, vel ingressus, nec alia quacunq; causa. Ac etiã probibentur donare, et dona accipere, Religiosi omnes inter seipsos, siue sint eiusdem Ord. vel Monast. siue alterius. A

5. generalit. conuiuiorm. Quinta generalitas est conuiuiorum, & in ea continentur tria, vt in §.9.Insuper probibemus, habetur.

Primò. Vt non possint Regulares excipere quemcunq; Prælatũ transeuntem lautè, sumptuosè, & opiparè. 2. Conuiuijs quibuscunq; excipere. 3. Cõmessationibus, & computationibus quibusuis personis, tam eiusdem ordinis, quam extraneis largiendis. B

6. generalit. spectaculorum. Sexta, & vltima generalitas, est Spectaculorum, probibẽtur enim omnia, & quæcunq; spectacula pia, etiam in memoriam Passionis Dominicæ, & boc ratione sumptus, &c. vt in §. 10.

Casus in quibus licet donare excepti in Bulla. Secundò, Principaliter sunt declarandi aliqui casus, excepti in Bulla, in quibus licèt donare. C

Primus casus quãdo in generali cap. Primus casus est, quando in Capitulo generali, & ex causa approbata, & iusta, fit aliqua donatio, vt habetur in §.3. in fine ibi, Nisi in generali Capitulo. Et in hoc primo casu, quinq; copulatiuè sunt seruanda. Primò vt fiat in Capitulo, vel Congregatione generali; non enim sufficit Capitulum Prouinciale, vel conclusio totius Conuentus. Secundò ut fiat re maturè discussa. Tertiò, vt fiat causa approbata. Quartò, vt fiat de Superiorum permissu. Quintò, vt fiat vnanimi omniũ consensu, idest vt consentiant omnes, quia vno discrepante nihil valeret; Neque hic habet locũ illa Regula iuris, quod id quod maior pars facit, omnes fecisse videntur; quia quãdo in aliquo actu requiritur, quòd aliquid concorditer fiat, non est dispositioni satisfactum, si aliquis contradicit, vt optimè per glos. in c. vbi periculum in §.ijdem, in verbo singulis, & ibi Geminianus, & declarat Iason in l. de fidei commisso nu. 6.c. de transactio. D

2. Casus esculenta, & poculenta. Secundus Casus, in quo possunt Religiosi donare est, quãdo donat quædam leuiora, esculenta, vel poculenta, seu ad deuotionem, & Religionẽ pertinẽtia munuscula: Hæc possunt donari, seruatis tamen quibusdã conditionibus. Primò vt sint esculenta tantum, vel poculenta tantum, vel esculenta, & poculenta, & non alia. Secundò vt sint leuiora, non grandia. Tertiò vt dentur de consensu Conuentus, vel Monasterij. Quartò cũ approbatione, & licentia Superioris. Quinto, & vltimò, vt detur nomine communi, & non particulari, vt habetur in Bulla in. §. 5. versiculo præterquam leuiora. E

Leuiora esculenta, Sed difficultas est noscere, quantæ quantitatis debeant esse hæc leuiora escu-

A ra esculenta, & poculenta; & licèt videatur decidi in iure per l. plebiscit. de officio Præsidis, quod illud dicatur, quod intra tres dies proximos prodigatur, scilicet, consumatur, & sic videtur, dici quod sint victus triũ dierum totius domus, ac familiæ; indiffinitè enim loquitur, & quod per consequens ex hac resolutione videatur dicẽdum, quôd hæc excul. & pocul. possint extendi, vsque ad valorem trium aureorum, vt est consimilis tex. in l. solet, de officio proconsul; pocul. quãtę quantitatis debẽt esse.

Tamen contrariũ est verius, scilicet, quòd non debent excedere illam quantitatem, quæ, si surriperetur, peccatum eßet mortale, idest quantitatem valoris vnius, vel duorum Carolenorum ad summum, & sic non B deberet excedere prætium illud, quo homines solent locare suas operas diurnas, quod quando exceditur in furto, peccatum est mortale, vt dicit D. Thom. 22. q. 66. art. 6. & hoc patet ex verbis Bullæ, vbi non contentus Summus Pontif. dicere Esculenta, & Pocul, addidit illud dimitutum, leuia, immo subiunxit, leuiora, & eò magis cum sit attendenda conditio donãtis, num pauper, num diues sit, in donationibus: & quis reperitur pauperior quam Religiosus, vel Religiosa?

C Hæc autem licentia donandi Esculenta, quæ neceßariò requiritur, potest dari semel pro semper (ne sæpe obtundantur aures Superioris) vt possint donari certis personis, certa quantitas Esculentorum, & Pocul. & non passim, & indistinctè; nec hæc donatio debet esse quotidiana, quia esset facere fraudem legi, & multa modica facerẽt vnam satis. Licẽtia donandi.

Et aduertendum, quòd Munuscula ad Religionem, vel deuotionem pertinentia, possent interprætari, quòd sint Reliquiæ Sanctorum paruulæ, Immaginesq; Papiricæ, Vascula aliqua liquoris mannæ, Coronæ cũ D indulgentijs, Agnusdei, Numismata benedicta, seu libelli aliqui deuoti: Sed si essent aliquæ magnæ Reliquiæ Sanctorum, vel Reliquiarij, & alia supradicta, magni prætij, vel excederent summam illam duorum, vel trium Iuliorũ, tunc essent obseruanda ea, quæ de primo casu sunt dicta, vt videlicet in Capitulo generali, &c. Munuscula ad deuotionẽ pertinentia.

Tertius Casus in quo Religiosi inter ipsos possunt donare, est rerũ minimarum, vt habetur in §. 8. ibi. Ita, vt inter ipsos quoq; Religiosos, &c. vbi quatuor sunt obseruanda. Donare religiosi inter se.

E Primò vt ista largitio rerum minimarum, fiat inter ipsos Religiosos tantum, vel eiusdem, vel alterius Ordinis, seruatis semper seruandis. Qnatuor sunt notanda.

Primò, vt sint res minime. Secundò, de licentia Superioris. Tertiò, non tacita, neque interpetratiua, sed expreßa, excludens tacitam, & interpetratiuam. Quartò, non oretenus, sed inscriptis, & hæc, vt cautè procedatur in foro exteriori, quia hic agitur de pœna exteriori infligẽda.

Secundò obseruandum, quòd quantitas istarum rerum minimarũ (re-

ctilis

lictis opinionibus estremis, Soti, scilicet, & Nauarræ, Soti enim, vt ni- A
mis larga, qui dicebat summam duorum, vel trium ducatorũ, non esse no-
tabilem quantitatem; & Nauar. vt nimis arcta, qui ait dimidium Iulij
esse notabilem quãtitatem, Dicimus, quòd sit duorum vel trium Iuliorũ,
secundum veriorem opinionem, attenta conditione dantis, quia Religio-
sus est pauperrimus, & votum emisit paupertatis. Vltra quam summam
paruam, esset determinandum in Capitulo generali vt supra. Veruntamen, iam intellexi, suam Sanctitatem postmodum declarasse, vt istarũ re-
rum minimarum quantitatis taxatio, pertineat ad Regulariũ Superiores. B

Tertiò. Notandum, quòd dum dicitur, vt ista minima nõ dentur, nisi
de licentia expressa, & in scriptis Superiorum: Superiores, omnes illi
dicuntur, quòd habent ordinariã iurisdictionem, vt sunt Generales, Pro-
uinciales, Abbates, Priores, Guardiani, Rectores, Præpositi, & Ab-
batissæ, & quocunque alio nomine nuncupentur, & quòd sufficit licen-
tia semel pro semper, in scriptis, vt supra.

Quartò, Notandũ dum dicitur, &c. Ad euitandam ambitionem: quod
dare res paruas, est signũ potius, amicitiæ, ac vrbanitatis. Cap. & si, de si- C
monia, quam aucupandæ beneuolentiæ, quia vt dicit Nauar. in tit. de da-
tis promissis, cessat in his ratio aucupandæ beneuolentiæ, cũ illa non au-
cupetur, maxime ad impetrandum aliquod officium, cum re parui mo-
menti, sed cum re notabili, &c.

Pro diuino cultu.

Quartus Casus, licet dare pro diuino cultu, vt facere sepulcrum in die
Parasceues, sed non ad priuata commoda: In certis festis Sanctorum, præ
parare Ecclesiã, præcipuè ad alliciendos populos ad deuotionis frequen-
tiam: tamen in Capitulis Generalibus, & Prouincialibus, debent taxa- D
ri sumptus, & impensæ, vt in §. 10.

p eleemosina, quatuor concurrentibus.

Quintus Casus, est pro subleuãdis pauperibus, & in aliis nõ prohibitis
per capitula, nõ excedentibus valorem suprapradictũ, vt in eodem. §. 10.
Adeo quòd, non prohibentur Eleemosinæ, obseruatis tamen, quatuor cõ-
ditionibus. Primò vt dentur veris pauperibus, & pro veris indigentiis,
non fictis. Secundò seruato ordine charitatis. Tertiò de consilio, & con-
sensu Superiorum copulatiue, prius enim oportet, vt consulatur Superio-
rem, & postea sequatur illius assensus, vt detur certa quantitas, & certis E
personis: & non sufficit tacita licentia, nec ratihabitio, sed consensus; nõ
post factum, sed antequam fiat. Abbas in consil. suo. 40. in 2. par. Doct.
in l. 3. de anctor. tuto. Quarta conditio, habita ratione necessitatis, quod
iuxta illius quantitatem sit magna, vel parua eleemosina.

Et sic Religiosi habentes peculium particulare, & Moniales peculiũ
parafrenaliũ, possunt his dispensare pro elemosina parentibus indigẽti us
necessaria, vel non valentibus decenter, & secundùm statum, & condi-
tionem

A tionem suam, viuere, habita tamen ratione paupertatis. vt Tho. & Caiet. 22. q. 32. art. 6. & q. 43. art. 8. & Nau. in Apol. de redict. in mon. 73.

Sextus casus est, causa laudabilis hospitalitatis, præsertim erga pauperes, & maximè vbi fuerint redditus applicati, & destinati pro hac hospitalitate, vt in §. 11.

Vltimus Casus est, ratione hospitalitatis, etiam ratione Potētiorum, & Ditiorum: Seruatis tamen quatuor cōditionibus, quarū vna deficiente non potest fieri. Hospitalitas potentiorum.

Prima cōditio, vt non incitentur à Religiosis de industria, & consul-
B tò, sed occasione transitus, præsertim si longè adsint diuersoria seculariū, sed obiter, per accidens, causa necessitatis, vel deuotionis.

Secunda, vt non recipiantur opiparè, sed modestè, & Religiosè, nō honorificè, & sumptuosè, seruata frugalitate, & paupertate religiosa; & dandæ sunt res conuenientes ipsis Religiosis.

Tertia conditio, vt comedatur in Refectorio communi, & cibis communibus, iuxta illud de paupertate mea do tibi.

Quarta, & si Potentes, qui causa transitus recipiuntur, ob verecun-
C diam nolent comedere in Refectorio communi (ecce quarta conditio) vt in cubiculis priuatis comedatur, etc. & aliquid amplius potest dari, semper tamen seruata frugalitate religiosa. vt habetur in §. 12. Bullæ, dummodo illud amplius non fuerit pretiosum, & affectuosè extra Monasterium procuratum, quia hoc esset indirectè.

Sunt etiam alij casus extra Bullam, in quibus licet regularibus donare, & tacitè comprehenduntur in Bulla, sub illis verbis in §. 10. positis (aut alias in rebus licitis, etc.) Alij casus extra Bullam in quibus licet donare.

D Primus est, quando nō erit Donatio, sed erit alius cōtractus, Mutui, vel Comodatus, vel Locationis, aut Vēditionis, etiā pro medio, vel infimo pretio; aut Permutationis, nisi in quibus casibus possunt Religiosi cū alijs Religiosis, vel etiam laicis cōtrahere, dūmodo nō essent paliatæ Donationes.

Item, possent fieri aliquæ commessationes in compensationē. v. g. Si aliqui Monachi inuitarēt alios eiusdem, siue alterius Religionis ob aliquod festum, tunc possent inuitati in alio festo, illos etiam reinuitare, & hoc nō erit contra Bullam, cum in hoc, Monasterium nihil perdat.

E Item alius casus est, quando soluitur debitum: vel remuneratur, siue compensatur aliquot beneficium, & obsequium. v. g. Quando famuli seruiunt alicui Monasterio, vltra salarium taxatum, potest Conuentus aliquid aliud, in remunerationem bonorum seruitiorum dare; quia hæc nō est donatio, sed remuneratio; Nam ad hoc, quòd sit vera Donatio, debet fieri sine vlla causa, vt Nauar. in Apolog. de reddit. tit. 9. q. 1. monit. 82. D. Tho. 2. 2. q. 106. art. 3. ad 4. Nec obstat id, quod dicitur in Bulla, vt

la, vt nec ad beneficium, receptorum memoria, gratiq; animi testificationem, etc. quia ibi prohibetur hæc facere suis Superioribus, scilicet, Protectoribus, Generalibus, etc.

Item alius casus est, quando est redemptio vexationis, videlicet, donare aliquid Aduocatis, & Procuratoribus, ad hoc vt lites habeāt bonum exitum, & bonam sollicitudioem exerceant; hoc enim non propriè donatio; sed vexationis redemptio dici potest, ad hoc vt hæ personæ eos bene tractent; & sic etiā posset remitti aliquid ex debito, vt possit maior summa recuperari sine lite, & contentione. Possent etiam, & alij casus liciti enarrari, sed breuitatis causa illos omitto.

3. principaliter de pœnis.

Nunc tertio principaliter videndum est de pœnis contrafacientibus impositis, & hoc diuiditur in duas partes, quarum vna respicit omnes recipientes à Regularibus cuiuscunq; conditionis, vt in §. 13. habetur, ibi. Pari enim ratione districtè inhibemus, etc. & est, vt nihil ex eo, quod receperint à Regularibus, siue Conuentibus, etc. extra casus in Bulla permissos, suū faciant; sed restituant, vt in §. 14. habetur: adeo quòd statim tenentur illud restituere, aliter non poßent absolui. Nec obstat ad hoc Regula illa, quòd pœna non debetur in foro conscientiæ, nisi post condēnationem, vel saltem post declarationem, vt est gloß. not. in c. fraternitatis, & ibi notat. 12 q. 2. D. Tho. 22. q. 62. art. 3. & quòd ideo istitales non tenerentur restituire, nisi post condemnationem; Nam ad hoc respondetur, quòd Regula procedit in pœnis, sed restitutio non est pœna, sed debitum, & consequenter, nulla expectata mora, debet fieri, alioquin nō potest absolui, iuxta illam Regul. Non remictitur peccatum, nisi restituatur ablatum; sed cui facienda sit ista restitutio, habetur in §. 15.

Huius Regulæ nonnullas ampliationes ac limitationes vide Sum. D. Iac. de graffijs casin. lib. 1. c. 11. per totum & p̄cipuè. n. 36. & 45 cum sequētibus.

Alia pars respicit pœnas, & hæc in §. 16. quod si quis ex supradictis.

Circa quas pœnas duo sunt notanda, dicitur enim ibi, quòd contrauenientes, sint priuati omnibus honoribus, gradibus, officijs, & dignitatib. quæritur qui nam sint isti honores, & dignitates, etc? Respondetur, quòd hæc declaratio fuit facta à Sixt. 5. in declaratione suæ Bullæ, contra illegitimos. dicens, quòd omnes illæ dignitates comprehenduntur, quæ sunt coniunctæ cum honore, & superioritate, vt sunt Generalatus, Prouincialatus, Guardianatus, Prioratus, Abbates, & similes, habētes honorē cū Superioritate. Cæteri autem non cōtinentur, scilicet, Cōfessores, Lectores, Prædicatores: vnde sic etiam est intelligendum in hac Bulla nostra.

Appellatione dignitatis honor. offic. &c. q veniant.

Ipso facto incurrēda, quomō intelligitur.

Secundò Not. quod licet in hac Bulla imponitur pœna, per hæc verba, ipso facto incurrenda, non debet tamen statim, quòd quis donauit aliquid contra Bullan, resignare dignitates, seu voces actiuas, & passiuas, &c. quia quamuis dicatur per verba expressa, ipso iure, ipsoq. facto, nulla expectata declaratione, nunquam intelligitur, vt ipsemet reus tenea-

A tur esequi pœnam ante declarationem factam, cū nemo teneatur sententiam exequtioni mandare contra seipsum: Felin. in c. 1. de Const. nu. 13. D. Thom. 22. q. 62. art. 3. Nauar. in Manual. c. 23. nu. 67. Et ideo istæ talis, donec inquiratur, potest accipere, & dare vocem, & exercere officia, & dignitates, quia non intelligitur incidisse in pœnam, nisi sequuta sententia condēnatoria, vel saltem, declaratoria fuisse commissum delictū, hoc tamen intelligitur de pœnis exterioribus, exigentibus iudicis exequtionem, non autē in alijs pænis, vt sunt Cēsuræ, Irregularitates, &c. quibus, aliquis efficitur indignus, atq; incapax alicuius rei, nā istæ pœnæ, statim actum habent in foro conscientiæ, vt dictus D. Iacob. Cassin. probat vbi supra nu. 23. & in cap. 49. nu. 65.

B Et notandum etiam, quòd Sum. Pont. diuino lumine illustratus, nullā imposuit in hac Bulla Censuram, quia in Censuris, nulla requiritur sententia condennatoria, seu declaratoria, ex quo statim incurritur in conscientia, vbi contrauenit, & nulla requiritur exequtio, quia statim afficiunt animam. vt Franc. in c. Felicis. §. nullus de pœnis lib. 6. Syluest. in verbo pœna. Et ideo, ne illaquæarentur tot animæ, apposuit tantū illam pœnam priuationis officiorū, etc. quia præuidit forsan, quòd pleriq; Religiosorum ad hoc aspirant, & huius timore abstinerētur à contrauentione Bullæ, quia si contrauenirent, non deficerent inter Religiosos, zelātes fratres, qui eos denuntiarent. Itaq; concludentes hāc partem, ad pœnas spectantem, dicimus, quòd contra recipientes, non est alia pœna, nisi peccati mortalis, & restitutionis in vtroq; foro; & cōtra dantes, sunt impositæ illæ aliæ pœnæ priuationis, etc. absq; tamen aliqua censura.

Late vide de hoc prę dict. D. Iacob. de gra ffijs ibidē nu. 54.

C

D Verū, quia in vltima parte huius Bullæ iubetur eius publicatio, et tēporis spatium ad obligandum post publicationem. Ideo, duo valdè necessaria Notabilia subnectā, quæ poterūt etiā pro alijs similibus Bullis deseruire.

De publicatione Bullæ.

Primum est, quòd promulgatio Bullæ est de forma, & sufficit, quòd promulgetur in Vrbe Metropolitana, & non opus est alia promulgatione, nec aliquo assensu Regio; Nec opus est ad hoc vt liget, vt sit à populo recepta; quia lex tunc non ligat, quando nunquam fuit vsu recepta, & hoc legislatore sciente, & tolerante; & ad hoc requiritur tempus decem annorum. Couarr. lib. 2. variarū resolut. cap. 16. Felin. in cap. 1. de tregua, & pace. Iason. in l. rem non nouam. C. de Iudit.

Duo notabilia valdè necessaria.

Cōstitutio qñ ligat, & qñ non.

E Alterū Not. est, quòd si aliquis sciuit conditam fuisse, & promulgatam hanc Bullā, seu Constitut. Pontificiam, & antequam trāsiret tempus in ea præfixum, fecit contra illam, donādo diuersis personis, etc. ipse non incurrit in pœnas ibi appositas, quia tēpus præfixum nondū erat elapsum; Sed an in conscientia peccauit, quia sciuit verè latam esse, & publicatam?

Ardua quidem est hæc quæstio, & multi decipiuntur, sed resolutè, & secun-

Resolutio quæstiōis.

secundum cōmuniorèm opinionem est dicendū, quòd lex, præsertim Pontificia, & Ecclesiastica, quamuis in ea apponantur clarè, & expressè tēpora dilatoria, obligant tamen in foro conscientiæ statim à die sciētiæ; sed quoad pœnas appositas, & quoad forum exterius, non obligat, nisi post elapsum tempus. Apponitur autem illud tempus ad hoc, vt trāsgressores non possint se excusare, & allegare causam ignorantiæ, & sic ne euadat condignas pœnas. Ita tenet eximius Doctor. Alfon. de Castr. lib. 1. de leg. pæn. c. 1. circa finem; frustra. n. expectatur exitus, cuius euentus est nullus: Et licet Nau. in cons. 1. de Constit. contrarium tenuerit, communiter tamen damnatur, & est communis opinio in contrarium. Abbas, Felin. & Dec. in c. 2. de Constit. nu. 7. Abbas vers. sed discrepatio, vbi alleg. c. 8. de concess. præbend. Soto lib. 1. de iust. & iure. D. Tho. p. 2. q. 90. art. 4. ad 2. & ibi Caiet. optimè: Ex quo infertur, ꝙ quando fiunt, & emanantur Pragmaticæ, sancientes, vt frumentum non vendatur pluri pretio, quā vno aureo, & ibi apponitur tempus, puta, duorum mensium, si aliquis ante duos menses, postquam habuit veram notitiam Pragmaticæ conditæ vendiderit frumentum vltra pretiū in Pragmatica contentum, tenetur in conscientia restituere illud, quod plus accepit pretio statuto, & præfixo, Medina in C. de restitut. q. 30. & alij Doctores.

Contra Nauar.

A B C

Sic etiam dico in casu contrario, quòd si aliquis post elapsum tempus in Pragmatica, seu Bulla cōtentum, transgressus fuerit eam ex ignorātia, quia nesciebat eam conditam esse, in conscientia excusatur à peccato; sed incurrit in omnes pœnas quoad forum esterius; & hoc, quia nō creditur ei asserenti, & ignorantiam alleganti: Itaq; non est dubitandum, quòd hęc Bulla ligauit in conscientia transgressores, etiam ante tēpus elapsum, si tamen sciuerint Bullam esse conditam; & tanto magis, quia hæc nostra Bulla, est iuris antiqui renouatoria; Et Felin. loco citato dicit, quod quādo lex est noua, & nūquam antea audita, nec præ meditata, tunc potest esse, quòd non obliget in conscientia, nisi post elapsum tempus in ea appositum; sed quando lex est renouatoria iuris antiqui, prout hæc nostra, statim ligat in foro conscientiæ: nam Bulla ista emanauit propter abusus, qui euenerant in voto paupertatis, quia Religiosi, etiam ante Bullam, nihil vnquam habuerunt proprium, & qui nihil proprium habet, libertatem rei alienæ dare non potest. c. Abbati. 54. dist. Et hæc sufficiant pro huiusmodi Bullæ declaratione: Omnia tamen submittendo S.R.E. determinationi, declarationi, ac Censuræ, vna cum omnibus alijs supradictis protestationibus à me factis. Ex quibus iam patet, quid nunc circa supradictas, Nicolai, & Leonis dispositiones, à Fratribus sit obseruandum, ne aliquis decipiatur.

D E

A

DISPENSATIO.

¶ Distinctio materiæ Dispensationum.

CIRCA ea, quæ in Priuilegijs Fratrum Mendicantiũ reperiuntur concessa, quo ad materiam Dispensationum, est aduertendum, quòd aliqua illorum attinent solùm ad personas Fratrum; & alia ad personas secularium, quando prædictis Fratribus confitentur. Collector.

B

¶ Attinentia ad Fratres pro suis personis, sunt in duplici differentia. Nam quædam pertinent ad dispensationem faciendam in Confessionibus. Et hæc, insimul cum concessionibus absolutionum pertinentibus ad eosdem Fratres, posita sunt supra in dictione, Absolutio quoad Fratres, vbicunq; in marginibus reperta fuerit hæc dictio, Dispensatio.

¶ Alia verò tangunt dispensationem, quæ fieri potest extra
C Confessionem sacramentalem, quæ ponuntur hic infra. §. 8. & 10. & 11. & 12. & 13. & 21. & 22. Aliqua autem, quæ spectãt ad Moniales, continentur infra. §. 6. & 10.

¶ Illa verò, quæ pertinent ad personas seculares, habentur supra, in dictione, Absolutio quoad seculares. 1. in §. 20. Et in dictione, Absolutio quoad seculares. 2. in §. 12. Et similiter habentur nonnulla hic infra. §. 1. & 2. & 16. Sed circa omnia supradicta habentur ampliora hic, prope finem, scilicet, à cõ-
D cess. 25. vsque ad 31.

1

GREGORIVS 9. concessit Fratribus Minoribus, in terris quorumcunq; infidelium existẽtibus, vt cum irregularibus possint dispensare in illis casibus, in quibus solẽt Legati Sedis Apostolicæ dispensare. b. ffo. 257. conc. 641. Infideles. Irregularitas.

¶ Dubium videtur, an ista concessio fuerit temporalis. Collector.

2

NICOLAVS 4. concessit Fratribus Ord. Prædicatorum, in terris infidelium existentibus, vt possint dispensare cum irregularibus partium illarum, in casibus, in quibus solent Legati Sedis Apostolicæ: Ac etiam cum clericis ipsarum partium, patientibus defectum natalium, dummodò nõ sint de adulterio, vel incestu, aut de Regularibus procreati. b. ffo. 262. concess. 680. Pro Fratribus Prædicatoribus. Infideles. Irregulares.
E

3

¶ De hac Concessione videtur etiam dubium, vtrum fuerit temporalis, sicut præcedens. Collector

CLEMENS 4. in Mari magno fecit optimam Concessionem, circa dispensationem simul, & absolutionem, quæ posita est supra, in dictione, Absolutio ordinaria quoad Fratres. §. 4. & 7.

4 Pro F. Prædicator. ¶ IDEM Clemens concessit, quòd Fratres Ord. Prædicatorum, proferentes sine scripto sententiam excõmunicationis, suspensionis, vel interdicti; & infra mẽsem celebrantes, non obstante Constitutione hoc prohibente, possint à Magistro generali, & Prioribus Prouincialibus dicti Ordinis dispensari, imposita eis, super hoc, pœnitentia competenti. Et quòd, si præfati Prælati, in huiusmodi casu, excesserint, possint à Confessoribus, per ipsos electis, eodẽ modo dispensari. b. ffo. 72. concess. 188.

5 EVGENIVS 4. fecit quandam eximiam Concessionem, circa dispensationem, & absolutionem, quæ posita est etiam supra, in dictione, Absolutio extra ordinaria quoad Fratres. §. 3. propè finem.

6 Pro Monialibus. Ieiunium. Silẽtium. ¶ IDEM Eugenius dispensauit cum Monialibus S. Claræ, ac Tertij Ordinis, sub obedientia Frarrum Minorum, regularis Obseruantiæ, existentibus, vt solummodo teneãtur ad illa ieiunia, ad quæ Fratres dicti Ord. Obseruantes obligati sunt. Item super silentio perpetuo, præfatis Monialibus Sanctæ Claræ in Regula imposito, concedit Generali, & Prouincialibus, vt cum consilio discretorum possit dispensare, ac similiter in quibuscunq; alijs perpetuis. b. fo. 46. Et fo. 42. cõ. 47.

7 ¶ IDEM Eugenius dispensauit cum barbitonsoribus, vbi est cõsuetudo, iu Sabbatis, & vigilijs, de sero radere barbas, o. fffo. 101. concess. 400.

8 Pro infirmis. PIVS 2. concessit, quòd Prælati Ord Min. de Obseruantia, circa subditos suos, possint condescendere, seu dispensare cum debilibus, & infirmis, in ijs, quæ non sunt contraria Regulæ. Et fuerunt expressi aliqui casus, vt de sotularibus, in itinere; ac de equitando, licèt non sit arcta necessitas, vel infirmitas. o. fol. 62. Et ffo. 65. concess. 92. Et fffo. 100. concess. 382.

Collector. ¶ Aduertendum est circa huiusmodi Concessionem, quòd est velut propositio, seipsam falsificans, Nam primò dicit, quod possit dispensari in his, quæ non sunt contra Regulam, & postea explicat aliqua, quæ sunt manifestè contra Regulã. Ponit enim exemplum in equitatione, & calciamentis, &c. quæ sunt

A sunt manifestè de obligatorijs. Et propterea videtur, quòd debuit hic dici, de his, quæ non sunt contra tria substantialia vota. Vel intelligit, non esse contra Regulam, quando est necessitas talis, quæ bono modo aliter fieri nō potest, & Frater est dubius.

SIxtvs 4. dedit copiosam facultatem Generali, & Prouincialibus, & eorum Vicarijs, ad dispensandū super qui- 9 Irregularitas.
buscunq; Irregularitatibus, cum Fratribus sui Ordinis, ex-
ceptis tantum tribus. Vide supra, in dictione, Absolutio or-
B dinaria quoad Fratres. §. 14. Et in dictione, Absolutio extra ordinaria, quoad Frntres. §. 5.

¶ Idem Sixtus concessit, quòd Generalis, & Prouinciales Ord. Min. possint dispensare cum Fratribus sibi subditis, in Irregularitate homicidij, dummodo tales homicidæ nō sint certi, quòd ipsi actualiter occiderunt; nec pro certo sciant, quòd fuerunt tales mandatores, vel auxiliatores homicidij, sic, quòd sine illis, nullo modo fuisset tale homicidium per-
C petratum. o. fo. 63. Et ffo. 66. conc. 102. Et fffo. 95. conc. 319. 10 Generalis & Prouinciales. Irregularitas.

¶ Idem Sixtus concessit, quòd Generalis Fratrum Mino. habeat auctoritatem dispensandi, in Irregularitate illorū Fratrum Mino. qui in bellis, vel in alijs causis sanguinis effusionis interfuerunt. Et quòd tales (si qui sunt) dummodo aliàs sufficientes fuerint, possint promoueri vsq; ad Sacerdotium. Et quòd in casu, quo alibi propter iuris ignorantiam, de tali casu non aduertentes, promoti fuissent, possint in susceptis
D Ordinibus ministrare. o. fol. 64. Et ffo. 68. concessio. 129. Et fffo. 96. concess. 336. 11 Generalis Minister. Irregularitas.

¶ Aduerte, quòd hæc Concessio videtur solùm facta pro illis Fratribus, qui tunc erant in prædicto Ordine, & non pro futuris. Et ideo non esset tutum vti illa in posterum. Et tamē quidquid sit de hoc, melior, & copiosior est facultas immediatè supraposita. Nam includit istam, & amplius. Collector.

E ¶ Idem Sixtus concessit Generali, & Prouincialibus Ministris, & eorum Vicarijs auctoritatem dispensandi cum Fratribus dicti Ord. Mi. patientibus defectum natalium ex adulterio, sacrilegio, incestu, & quouis alio nefario, & illicito coitu prouenientem. Nec non cum ijs, qui ex quauis causa (preterquam homicidij voluntarij, bigamiæ, & mutilationis membrorum) irregulares forent, postquam Ordinem ipsum professi fuerint, dispensare, vt defectu, & irregularitate hu- 12 Generalis & Prouinciales. Promotio ad sacros ordines, & ad Prelaturas.

iusmodi non obstantibus, Irregulares ipsi, ad quoscunque, etiam Sacros Ordines promoueri, & in illis, etiam in altaris ministerio, ministrare. Et quòd tam ipsi Irregulares, quàm defectum natalium patientes prædicti, ad quascunq; administrationes, & officia dicti Ord. eligi, recipi, & assumi; illaq; gerere, & exercere liberè, & licitè valeant. B. fol. 61. Et ffo. 144. concessione 252. A

13 Ex Priuil. F. Prædic. ¶ IDEM Sixtus concessit Magistro generali, & Prioribus Prouincialibus, & Conuentualibus, ac eorum Vicarijs Ordinis Prædicatorũ auctoritatẽ, cum Fratribus, defectum natãliũ ex adulterio, sacrilegio, incestu, & quouis alio nefario, & illicito coitu prouenientem, patiẽtibus; nec non cum his, qui ex quauis causa, preterquam homicidij voluntarij, bigamiæ, & mutilationis membrorũ, irregulares forent; dispensandi cum dicti Ord. Prædicatorum professoribus, postquam ipsum ordinem professi fuerint; vt defectu, & Irregularitate huiusmodi non obstantibus, irregulares ipsi, ad quoscunque, B C

Ord. sacri. etiam sacros Ordines promoueri, & in illis etiam in Altaris ministerio ministrare. Et quòd tam ipsi, Irregulares, quã defectum nataliũ patientes prædicti, ad quascunq; administrationes, & officia eligi, recipi, & assumi, illaq; licitè gerere, liberè, & licitè valeant. B. ffo. 240. concess. 575.

Collector. ¶ Aduertendum est, quòd, vt asserunt Padres Ord. Prædicatorum, Vicarij Conuentuum, siue Subpriores, nunquam habuerunt in vsu, vti ista facultate, sine speciali commissione, nisi mortuo, vel amoto Priore. Et ideo idem est, ac si non fuisset concessa. D

14 Sacerdotiũ INNOCENTIVS 8. dispẽsauit cum toto Ordine Fratrum Min. quòd postquam Fratres huiusmodi attigerint vigesimum tertium ætatis annũ, dum tamen sufficientes sint, possint promoueri ad sacerdotium, & Missas celebrare, non obstante iure, cæterisq; in contrarium facientibus. o. fo. 65. Et ffo. 69. concess. 147. Et fffo. 99. concess. 356. E

Collector. ¶ Aduerte ad infra posita in fine sequentis Concess.

15 Sacerdotiũ ¶ IDEM Innocentius concessit postea, quòd Generalis, & Prouinciales possint dispensare cum Fratribus suis, in vigesimo secundo anno completo, quoad sacerdotium. o, fol. 65. Et ffo. 69. concess. 158. Et fffo. 99. concess. 356.

Collector. ¶ Sciẽdum est circa istam Concessionem, & alteram immediatè suprapositam, quòd post mortem Innocẽtij 8. qui prædictas

A dictas concesſiones, ſeu diſpẽſationes fecit, fuit ordinatum in Capitulo generali Florẽtiaci celebrato, id quod ſequitur. Statutum generale.

¶ Inſuper cum ad ordinẽ ſacerdotij non debeat quis aſcendere faciliter, niſi cui ſuffragetur ætas, & morum grauitas, deinceps cum aliquo non diſpenſetur, vt ſacerdos efficiatur, qui vigintiquinque ætatis ſuæ annos nondum attigerit, aut ſi caſus neceſſitatis emerſerit, propter Sacerdotum paucitatem, ſaltem qui diſpenſauerit, conſilium quatuor Guardianorum ſimul requirat, qui ſupra diſpenſandi neceſſitatẽ debeant arbitrari quorũ conſcientiæ ſint oneratę, vt quod erit neceſſarium (penſatis vndiq; penſandis) ipſi conſulant. Habetur hoc. fol. 226. in tract. 3. Et ffo. 245. tract. 2.

16 Votum.

¶ Idem Innocentius conceſſit, quòd Confeſſores Ordinis Min. Obſeruantię præſentati ſecundum formã quam ipſe tradidit, vel approbauit, quæ habetur ſupra in dictione, Abſolutio quoad ſeculares. 1. in. §. 13. poſſint diſpenſare in omnibus Votis in quibus poſſunt Epiſcopi, exceptis Votis peregrinationis vltra duas dietas. o. fol. 65. Et ffo. 69. conceſſ. 155. Et fffo. 98. conceſſ. 353.

17 Affinitas.

¶ Idem Innocent. fertur conceſſiſſe, ꝙ Confeſſores Ord. noſtri Min. poſſint diſpẽſare in affinitatibus, contractis poſt matrimonium conſumatũ, ratione coitus viri cũ conſanguinea vxoris, aut econtra. Et hoc quãdo ſunt iuuenes duntaxat. o.

Collector.

¶ Hæc Conceſſio non habetur in libris Ordinis impreſſa, ſed ego reperi illam, in quodam libro cuiuſdam boni patris, & peritiſſimi Confeſſoris.

18 Pro fratribus prædicatoribus. Paupertas.

¶ Idem Innocentius Motu proprio, & ex certa ſcientia diſpenſauit cum Fratribus Ordinis Prædicatorum Obſeruãtibus Congregationis Hiſpaniæ ſuper poſſeſſionibus, & redditibus habendis, iuxta formam Bullæ Mare magnum nuncupatæ, auferendo maledictionem Sancti Dominici, & non obſtãtibus Conſtitutionibus dicti Ordinis prohibentibus ne Fratres eiuſdem Ord. habeant poſſeſſiones o. ffo. 76. conc. 195.

19 Miſſas.

¶ Idem Innoc. diſpenſauit circa horã celebrandi Miſſas, prout habetur ſupra in dictione celebrare. §. 7. & 9.

20 Votum.

Alexander Sextus conceſſit, quòd Generalis Fratrũ Mino. poſſit diſpenſare cũ Bizochis viuentibus in Congregatione quando fecerunt votum Religionis Sãctæ Claræ, quòd remaneant ibi, ſi commodè non poſſunt intrare Monaſteria Sanctę Claræ. o. fffo. 99. conceſſ. 260.

Et Sixtus 4. concessit, quòd possit dispensari cum dictis Bizocharis, dũmodo seruent tria vota substantialia, quando non inueniunt, qui velit eos acceptare. Et quòd quando bono modo non possunt intrare Monasteria Sanctæ Claræ, non teneantur. o. ffo.99. concess. 360. A

21 Generalis Minister. Irregularitas.

IVLIVS Secundus, concessit Generalibus Ordinis Minorum facultatem dispensandi super quacunq; Irregularitate per Fratres Ordinis prædicti regularis Obseruantiæ quomodolibet (præterquam ex homicidio voluntario, aut pstatione auxilij, vel fauoris huiusmodi homicidio, aut ex bigamia) proueniente, ita vt illa non obstante, ad omnes Ordines, etiam sacros, ac etiam presbyteratus promoueri possint. o. ffo.91. concess. 293. B

22 Sacerdotium.

¶ Idem Iulius dispensauit cum Fratribus Ordinis Minimorum, vt in vigesimo secundo suæ ætatis anno ad presbyteratus ordinem (aliàs tamen ritè) se promoueri facere liberè possint. B. ffo.8. concess. 23. C

23 Officium diuinum.

LEO 10. dispensauit in multis circa diuinum officiũ propter scrupulosos, & infirmos, quæ ponuntur infra, in dictione Officium diuinum. i. in multis. §.

Collector.

¶ Vide aliqua ad huiusmodi materiã attinentia, supra in dictione Declarare, & determinare. & infra in dictione, Infirmi Fratres.

Ex Priuilegijs Monachorum Sancti Benedicti.

24 Pro Fratribus. Excommunicatio. Absolutio Irregularitas.

MARTINVS 5. concessit Priori S. Benedicti Vallis Oleti, & virtute extensionis postea factæ omnibus Prioribus Congregationis Hispaniæ, vt in foro cõsciẽtiæ, Monachos, ab omni, possint, excõicationis sententia absoluere, etiam si talis sit, quam ipse sibi Sũmus Pontifex reseruare consueuit. Et cum eis super omni Irregularitate, etiã in illis casibus, in quibus Papa sibi vicẽ reseruat, in morte, videlicet, & in membrorũ truncatione, & enormi sanguinis effusione, valeat dispensare, dum tamen, aliquid horum trium notorium non sit. Et hoc propter scandalum. O. D E

Collector.

¶ Ista Concessio, quoad Cẽsuras, & casus qui in Bulla Cænę Dñi continentur, de nihilo deseruit, propter rationem positam in dictione, Absolutio ordinaria quoad Fratres. post. §. 13. Testimonium verò autenticum huius Cõcessionis inquisiui, & inueni, ac vidi in Monasterio Sancti Benedicti Vallis Oleti, & inde fideliter extraxi.

Ev-

A EVGENIVS 4. Monachis S. Benedicti obseruātiæ Italiæ, 25
ne ab eorum quiete distrahi, & Romanā Curiam pro ob- Pro Fratri
tinendis licētijs, frequentare cogantur, quòd in omnibus ca- bus.
sibus, in quibus, de iure cōmuni, Prælatis, & Monachis præ-
fatis auctoritas, seu licentia, seu dispensatio Ordinarij esset
necessaria; si ab eodē exempti non essent, Prælatis, Abbati-
bus, Prioribus, Rectoribus huiusmodi, qui pro tempore fue-
rint, vna cum eorum Conuentibus, de licentia tamen, & cō- Cap. gen.
sensu Capituli generalis, aut Præsidentis cū maiori parte Vi-
B sitatorum, auctoritate Apostolica, absq; eo, quòd ad Sedem
Apostolicam habeant recursum, huiusmodi licentiam, aucto-
ritatem, & dispensationem indulsit. B.

¶ Item Eugenius concessit Monachis præfati Ordinis, ad 26
audiendas confessiones, per suos Superiores deputatis, dispē- Pro secula
sare super oēs casus, præter eos casus, de quibus, ipsis con- ribus.
fessoribus, ad Ordinarios videbitur recurrendum, aut de qui
C bus esset Sedes Apostolica meritò consulenda. B.

¶ Idem Eugenius concessit, quòd vnusquisq; Abbas, Prior, 27
siue Superior quorumuis Monasteriorū Ord. S. Benedicti Ob Pro Obla-
seruantiæ, possit liberè, & licitè Apostolica auctoritate dispē tis, & Do-
sare cum omnibus, & singulis præsentibus, & futuris Donatis, natis.
Oblatis, ac Cōmissis dictorum Monasteriorum, ab omnibus, Pro Dona
& singulis votis peregrinationis, etiam vltra marino, & Apo- tis, & Ob-
stolorum Petri, & Pauli, & Sācti Iacobi, & quibusuis alijs vo- latis Mona
D tis, etiā si talia sint, propter quæ Sedes Apostolica meritò sit steriorum.
consulenda; & ea in alia pietatis opera, cōmutare. Voto Re-
ligionis duntaxat excepto, quandiu in societate Monasterio-
rum huiusmodi Obseruantiæ fuerint. B.

¶ Idem Eugenius, concessit Prælatis Congregationis S. Be- 28
nedicti, personas volentes eorum Congregationi sociari, quę Votum.
Religionē, locū, & Ordinem alium quęcunq;, etiā arctiorem, Pro Noui-
vouissent, tali voto non obstante, ad probationem, professio- cijs.
E nemq; recipere; easq; auct. Apostolica, ab ipso voto absolue- Votum.
re, & cum ipsis dispensare; dūmodo in tali Religione, seu Or-
dine, de qua vouissent, professionē non emiserint. Quòd si tñ
ante professionē emissā, ab ipsa recesserint Congregatione,
huiusmodi Dispensatio, nullius sit roboris, vel momenti. B.

¶ Idem Eugenius, concessit Monachis præfatis, ad audien- 29
das confessiones deputatis ab ipsorum Prælatis, vt vota om- Pro secula
nia permutare, ac in omnibus, & singulis casibus, etiam ordi- ribus.

 Vota.

Eleemosina. narijs, aut per Sinodales, vel Prouinciales Constitutiones reseruatis, cum sibi confessis dispensare; præter eas Censuras, & pœnas, vota, & casus, de quibus esset meritò Sedes Apostolica consulenda. B. A

Ex Priuilegijs Ordinis S. Ioannis Hierosolimitani.

CLEMENS concessit Magistro, & Fratribus Hospitalis Sancti Ioannis Hierosolimitani, vt de votis omnibus, & pænitentijs iniunctis, seu prætermissis, aut etiam iniungendis pro peccatis omnibus, à peccatoribus confessis, aut volentibus pœnitentialiter confiteri, satisfactionem, de bonis, à Deo eis collatis, recipere valeat. Ita quod, illi, qui huiusmodi Fratribus, ex prædictis charitatiuè aliqua largientur, sint à præfatis votis, & pænitentijs huiusmodi, plenariè absoluti, (terræ Sanctæ, & Castitatis votis duntaxat exceptis.) B. C

ANNOTATIO CORDVBAE.

QVÒ AD §. 8. *Notandum duo, primò, quòd illa Concessio Pij secundi, de qua ibi agitur, ponitur ibidem diminutè à Collectore, nam debet addi, & de receptione frumenti pro induendis Fratribus, vbi non est alius modus habendi, & de procurandis in die Sabbathi eleemosinis pro carnibus, vbi consuetũ, & similibus, nec pp hoc dicuntur facere cõtra Regulã, hæc ibi, scilicet, fo. 62. et sss o. 100.* D

Secundò notandum, quòd Collector ibidem dicit, quòd hæc Concessio est se falsificans, nisi intelligatur aliquo illorum modorum, vt ponit ibidem. Mihi autem saluo meliori iudicio videtur, quòd clarius, & melius Contra Collectorem. *potest, & debet intelligi, sic, scilicet, quòd ibi Papa concedit nostris Prælatis, etiam Guardianis posse condescendere, & dispensare, seu compati infirmis, & debilibus in his, quæ non sunt contraria Regulæ, & c. i. in his, quæ non sunt omnino contra substantiam obligatoriorum Regulæ, neque contra, nec extra totam latitudinem ipsorum præceptorum, seu obligatoriorum. Quod ideo dico, quia ex aliquali causa, recipere frumẽtum per Syndicum nomine Papæ, aut per alium nomine dantis, non est omnino contra præceptum, de non recipiendo pecuniam, quamuis fortè aliquando sit contra aliquam circunstantiam, seu conditionem, requisitam ad plenam, & debitam obseruantiam illius præcepti, sic quòd in hoc non sit omnino contra, seu extra totam latitudinem illius præcepti, quamuis fiat aliqualiter.* E

Simi-

A *Similiter, portare calciamenta, & equitare, existente aliquali necessitate, seu causa, quamuis non sic vrgente, præcepti, sed contra aliquam conditionem, seu circunstantiam requisitæ ad plenam, & debitam obseruantiam ipsius præcepti, requirentis manifestam, & vrgentem necessitatem & infirmitatem, ad hoc quod quis possit licitè calciari, & equitare: in hijs ergo, quæ sic sunt contra Regulam, quòd tamen non omnino sunt contra ipsam substantiam principalem præceptorum, seu obligatoriorum Regulæ, nec contra, seu extra totam latitudinem ipsorum, sed solùm sunt contra ali*
B *quam circunstantiam, seu conditionem requisitam ad plenam obseruantiam ipsorum, concedit Papa vbi supra, quod nostri Prælati, (quorum nomine etiam Guardiani comprahenduntur) possint Dispensare, non quidem ad libitum, hoc enim esset potius decipere; Sed, Dispensare, idest, ex causa aliqua rationabili, quamuis non omnino sufficienti, condescendere, seu aliqualiter relaxare, non autem omnino tollere prædictam obligationem præceptorum præfatorum, & talis Dispensatio in prædictis ex tali causa, quæ aliàs esset insufficiens, sine Dispensatione, ad licitè faciendum prædictam*
C *relaxationem contra talia obligatoria regulæ, iam facit, causam prædictam esse sufficientem, ad hoc quòd licitè quis faciat prædictam relaxationem contra præfata oaligatoria Regulæ: & sic faciendo, non potest dici facere simpliciter, aut illicitè contra Regulam; & sic credo voluisse Papam concedere, vt ex verbis eius supradictis eiusdem Concessionis potest facilè elici.*

Et notandum, quòd in hac Concessione præsupponitur, quòd Papa potest ex causa relaxare obligationem votorum, & iuramentorum, & simi-
D *liter hoc alijs concedere; hoc enim est propriè Dispensare scilicet, obligationem relaxare, vt communiter tractatur à Doctoribus, & nos supra in expositione Regulæ Fratrum Minorum capite 10. quæstio. 4. aliqualiter quantùm attinet ad rem egimus. Supponitur etiam, quòd in nostra Regula, sicut, & in præceptis iuris diuini, & humani, Præcepta, & eorum trãsgressiones, sunt in duplici differẽtia. Quia aliqua est trãsgressio substantiæ præceptorum contra, seu extra totam latitudinem ipsorum, alia est transgressio circunstantiæ, aut conditionis, seu non extra totam latitudinem ip-*
E *sorum, vt de hijs etiam nos latius egimus sup. in nostra expositione Regu. Fratrum Mino. cap. 10. q. 3. & c. ibi videatur: quibus suppositis intelligitur clarè prædicta Concessio, vt declarata est.*

Et notandum, quòd præfata Concessio multùm valet ijs temporibus, vbi refrigescente feruore charitatis sumus infirmi corpore, & spiritu, ad serenandum conscientias Fratrum, in multis impuritatibus, & relaxationibus, ex aliquali, licet non omnino sufficienti causa, seu necessitate commissis, contra multas conditiones, & circunstantias, requisitas ad debitam

obser-

obseruantiam præceptorum regulæ, vt patet in articulo de pecunia: de paupertate: de vsu paupere: seu moderato, de non equitando, non calciando, &c. eiusmodi. Dummodo, non ad libitum sine vlla causa fiat prædicta Dispensatio, relaxatio, seu transgressio in prædictis. Sic enim non excusarentur Fratres, neque Prælati, quia non conceditur hoc posse ad libitum fieri, sed ex causa aliqualiter rationabili, vt dictũ est, & patet in prædicta Cõcessione, & dummodo ex hoc non accipiatur occasio ad alias Dispensationes, seu relaxationes in rationabiles, & inexcusabiles, quales sæpe videntur apud aliquos. de quibus omnibus latius egimus, vbi sup. in expositione Regulæ. cap. 10. q. 4. A B

Quoad §. 13. vid. ea, quæ habentur à Collectore in Compendio tit. Absolutio ordin. quoad Fratres, post §. 7. & quòd nos ibidem annotauimus, vt habetur supra.

Quoad §. 16. vide, quod supra, tit. Absolutio, quoad Seculares. 1. §. 12. notatum est, quia valde facit adhoc.

Quoad §. 17. notandum, quòd non est securum, vti tali Concessione, dispensando in affinitate, vt ibi habetur, quia non constat de veritate, sed de rumore illius Concessionis, nec habetur in libris Ordinis. Ideo in re tanti momenti, contra ius commune non est credendum rumoribus: & sic consulit excellens Doctor Ortiz. C

Quoad §. 24. notandum, quòd idem Collector dixit supra in Compendio, tit. Absolutio ord. quoad Fratres post. §. 40. quòd, scilicet, hæc Concessio Martini 5. facta Monachis Sancti Benedic. iam facta est Generalis pro toto Ordine ipsorum, & per consequens, potest nobis communicari pro toto nostro Ordine. De qua etiam Concessione, notandum etiam, quod talem Dispensationem, de qua ibi agit Mart. 5. potest facere etiam, &c. vt patet ex tit. Communicatio Priuil. §. 13. in Compendio. Item notandum, quòd hæc Dispensatio ab irregularitate contracta ex homicidio, intelligitur de quocunque homicidio, tam casuali, quàm etiam voluntario occulto, quod, scilicet, iudicialiter probari non potest, aut quod non est notorium, quia Papa non distinguit, nec nos distinguere debemus. Neque obstat, quòd Six. 4. qui fuit post dictum Mar. 5. concessit solùm de casuali, cum exceptione expressa homicidij voluntarij. vt patet in Compend. tit. Dispensatio. §. 10. §. 12. §. 13. quia respondeo, quòd hoc nihil præiudicat. Nam Six. 4. in dictis Priuil. loquitur Generaliter, quoad formam interiorem conscientiæ, & etiam quoad exteriorem, vel iudicialem, id concedendo cum illa exceptione. Hic autẽ in §. 24. Mart. 5. solùm concedit pro foro interiori. Ideo de quocunque homicidio occulto concedit, etiam voluntario. Item quia Six. 4 in prædictis suis exceptionibus solùm intendit, & intelligitur limitare illas suas Concessiones, à quibus expresè facit suas except. & limitati. D E

Dispensatio ab irregularitate cuiuscũq; homicidij.

A mitati. & non alias à se, vel a suis prædecessoribus concessas, vt patet, quia aliàs sequeretur, quòd Cõcessio Sixt. quæ habetur. §. 10. in qua concedit, posse dispensari in irregularitate ex homicidio incerto, seu dubio, præiudicaret alteri eius Concessioni sequenti, quæ habetur §. 12. & 13. quoad homicidium casuale, etiam si sit certum. Et similiter dic, quòd intelliguntur omnes exceptiones, & limitationes, quas Pontifices faciunt in suis Cõcessionibus, quia, scilicet, solùm limitant ipsas, ipsorum Pontificum Concessiones, in quibus ponuntur tales limitationes, seu exceptiones. & sic re-

B spondit insignis Doctor. Ortiz.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

CIRCA hanc Dispensandi facultatem cum illegitimè natis, est aduertendum, quòd, licet, Sixtus V. in Constitutione contra illegitimos, quæ incipit, Cùm de omnibus Ecclesiasticis. anno 1587. edita; & in alia sequenti Constitutione declaratiua il- 1. §. 12.

C lius, quæ incipit, ad Romanum spectat Pontificem. &c. anno 1588. facta, prohibuerit, non posse illegitimos, nec ad professionẽ recipi, nec receptos ad dignitatem, & honorem assumi. Tamen postea anno 1590. Greg. 14. moderando supradictas Sixti V. Constitutiones in sua Constitutione, Circũspecta Romani Pontificis prouidentia, &c. vt illegitimi omnes, præsentes, & futuri, possint permisit, tũ ad professionem recipi, cùm etiam ad honores, & dignitates, & officia Religionis assumi; obseruatis tamen quibusdam, ibi expressis conditionibus, videlicet, Vt præter ea, quæ exquirenda

Prohibitione illegitimi recipiãtur ad professionem.

Reuocatio Greg. 14.

D iussit Sixt. quintus, etiam in legitimè natis, ipsi, ad quos spectat eorum receptio, disquirere debeãt diligenter eorum vitam, & mores, & ita demum recipiant; si tamen bonam indolem, & virtutis specimen præseferant; ac tot eis merita suffragentur, vt natalium suppleant defectum, eorumque receptio Religionis commodo, & vtilitati pro futura videatur. Dummodò tamẽ, filius illegitimus, in Religione, in qua pater, siue ante, siue post natiuitatem dicti filij, professus fuerit, ipso patre viuente non admittatur.

E Et circa Dispensationem eorum, ait (reualidando facultates, & Priuilegia, Religionibus, concessa dispensandi cum illegitimis) quos aliàs dictus Generalis, aut Prouincialis, cum Generali, Prouinciali, seu inter medio Capitulo, & non aliàs, suffragantibus meritis, dignos iudicauerint, ad honores, gradus, & dignitates obtinendos dispensare, &c.

Nota pro corroboratione eius quòd infra dicetur.

Et hinc est aduertendum, quòd secundùm Iura, illegitimè natus, sine Dispensatione, non potest eligi in Superiorem; etiam si efficiatur Religiosus; quia ingressus Religionis (quamuis sine Dispensatione) habilitet ingressum,

Illegitimi per ingressum Religionis nō habilitantur ad officia.

gressum, quoad Ordines suscipiendos: non tamen habilitat quoad dignitates. & officia; vt probat bona glosa. in c. fin. de filijs presbyter.

Minimi.

Ideò Iulius Papa Secundus, in Mare Magno Minimorum, concessit facultatem omnibus Prælatis illius Ordinis, ac eorum Vicarijs, cum huiusmodi posse Dispensare. Vnde, si illegitimè natus eligeretur Superior, non habita prius dispensatione, electio esset nulla. C. Innotuit. & c. cum Vincton. de elect.

Ius Prædicatorum.

Et ideò Fratres Prædicatores, per Declarationem Capituli Generalis, habent, quòd illegitimè natus non potest esse Superior, vel Vicarius in aliquo Conuentu, etiam Priore illius Conuentus mortuo, vel amoto; nisi cùm ei fuerit dispensatum. Vbi est aduertendum, quòd dispensatus circa Dignitatem inferiorem, putà, quòd possit esse Guardianus, non intelligitur dispensatus circa Maiorem, putà, quòd possit esse Prouintialis, nisi in dispensatione facta fuerit de præfatis expressa mentio, vt probat Panor. in d. c. innotuit. & ratio est, quia ad permissionem Minoris dignitatis, non venit permissio maioris, sed benè est contrà. Et ideò Fratres Prædicatores, per declarationem Capituli Generalis, habent, quòd si cùm illegitimè nato dispensatus fuerit, quod possit esse Prior; non poterit, propter hoc, Vicarius esse Prouincialis; nisi in dispensatione, de præfatis facta fuerit expressa mentio. Hocque comprobatur ex supradicta dispositione Greg. 14. ibi, circa dispensationem. B C

Dispensatus in Minor. dign. non censetur. disp. i maiori.

Forma dispensandi.

Formam autem dispensandi cum illegitimè natis Fratribus professis, quando necesse erit, poterunt Superiores Prælati eam videre in Summis.

Aetas ordinādorū.

Circa supradictam dispensationem in. §. 14. & 15. ab Innocentio factã, quoad ordinandorum ætatem; est sciendum, quòd iam est correcta per Concil. Trid. Sess. 23. cap. 12. Vbi nullos imposterum, ad Subdiaconatus Ordinem, ante 22. ad Diaconatus, ante 23. ad Præsbyteratum ante 25. ætatis suæ annum promoueri posse iubet. Sed quomodo, & quando possit absolui à pœna, ob indebitam ordinationem, à Sixto 5. taxata in Bulla, contra Clericos malè promotos; est aduertendum, quòd nullo pacto poterit absolui, nisi per Iubileum plenissimum. Dispensare in interstitijs à Conc. Trid. requisitis, in susceptione Ordinum; à quo, & quando possit, vide infrà, in Verbo Ordines Sacri. Quoad Votorum dispensationem, vide infra in additione mea, in Verbo, Votum. D E

Dispēsare in intersti tijs.

Ex Priuilegijs Congreg. S. Bernardi.

Possunt per communicationem Prælati Ordinum Mendicantium, super quacumque irregularitate, & suspensione, ex delicto occulto contractis, (homicidio voluntario, & casibus hæresis exceptis) ex forma

Conc.

A *Conc. Trid. Sess. 24. titulo de reformatione. cap. 6. Episcopis concessis, cũ Fratribus, & personis, & sibi subditis dispensare, Ita concessit Greg. 13. anno Domini 1574. Generalibus, & Abbatibus Congregat S. Bernardi, Hispaniæ, vt refertur in eius compend. Priuileg. Verbo Absolutio quoad Fratres §. 11.*

Eandem concessionem fecit Pius 5. Prædicatoribus, etiam cum extensione, quoad omnes alios casus, eisdem Episcopis reseruatos, vt refertur in compendio Priuil. Minimorum fo. 127. & in Compend. Priuil. Patrũ B *Sancti Hieronymi Hispan. fo. 83. §. 1. & 2. & in Compend. Priuileg. Societ. Iesu Verbo Prælati. §. 3.* Prædicatoribus.

Iulius 2. anno Domini 1503. pro Congreg. Sancti Benedicti Hispaniæ declarauit, quòd virtute cuiusdam facultatis Martini 5. concessæ Monasterio Beatæ Mariæ de Monserrato, in qua illis concesserat facultatem absoluendi, & dispensandi cum secularibus in casibus, & votis, Episcopis reseruatis; quod possit etiam inter coniugatos, quorum alter eorum, cum alterius consanguinea adulterium perpetrauit, dispensare in foro conscien- C *tiæ, ad petandum debitum. Refertur in eius Compend. Priuil. fo. 46.* Congreg. S. Bened. Hispaniæ. de Mõser.

Idipsum ad eundem effectum possunt facere Confessores, in foro conscientiæ, cum his, qui post votum simplex castitatis, matrimonium contraxerint, prout ità eis concessit Idem Pius V. eodem anno. vt in eodem Compend. Societ. Iesu. §. 4. Minorib.

Potest Prior Generalis cum personis Ordinis, in foro cõscientiæ dispensare, quoad irregularitatem, etiam in casibus reseruatis. S. D. N. Papæ, scilicet, in homicidio, in membrorum obtruncatione, & in enormi sanguinis D *effusione contractam, dummodò factum horum trium, notorium nõ sit. Ita Concessit Iulius. 2. Ordini Prædicat. vt habetur in lib. Priuileg. eorundem. fo. 173. & refertur in Compend. Societ. Iesu. Verbo dispensatio. §. 5. Et in Compend. Priuil S. Hierony. Hispan. Vbi sup. §. 24.* Prædicatoribus.

Aduertendum, circa id quod notat Cord. in §. 24. f. 298. de dispensatione Irreg. homicidij voluntarij, quòd nunc obstat Conc. Trid. in sess. 13. c. 7. de reform. etiam de homicid. volunt. occulto. ait. n. quòd istæ talis homicida, nullo tempore ad sacros ordines promoueri possit: sed de homici- E *dio casuali, non obstat. vt ex eodem cap. 7. colligitur.* In §. 24.

ECCLESIAE FRATRVM.

Distinctio materiæ Ecclesiarum Fratrum.

QVOAD Ecclesias Fratrum Mendicantium, multa, & varia reperiuntur in Priuilegijs eorumdem Fratrum concessa, & statuta. Et primò, ea quæ pertinent ad ædificationem huiusmodi Ecclesiarum ponuntur in dictio- Collector.

ne

ne. Aedificare. Ac etiam nonnulla ad idem pertinentia, habetur in dictione. Altare. A

¶ Secundò, illa, quæ attinent ad Benedictionem, seu consecrationem prædictarum Ecclesiarum, posita sunt supra, in dictionibus, Benedicere, & Consecrare.

¶ Tertiò, alia quæ concernunt exemptionem, & immunitatem earundem Ecclesiarum, reperientur in dictione, Exēptio. §. 10. & 21. & hic infrà. §. 5. & 9. & 17. ac 18.

¶ Quartò, sunt aliqua, quæ Fratres prædicti tenentur seruare in suis Ecclesijs, respectu Prælatorum Ecclesiæ, prout habetur infra. §. 10. & 11. B

¶ Quintò, sunt nonnulla concernentia libertatē veniendi ad Ecclesias Fratrum, prout habetur infra. §. 4. & 12. & 13.

¶ Vltimò inueniuntur multæ Indulgentiæ concessæ visitantibus præfatas Ecclesias. Sed hæc ad longum continentur in dictione, Indulgentiæ quoad seculares. 1. & 2. ac 3.

1 INNOCENTIVS 4. decreuit, vt omnes Ecclesiæ Fratrum Mi. vbi Conuentus existunt, Conuentuales vocentur. Et concesit licentiam, vt in ipsis Ecclesijs ad opus Fratrum, & Conuersorum, seu Oblatorum suorum, liberè habere Cœmiteria posint, & valeant. b. fo. 21. Et ffo. 23. conce. 9. C

Collector. ¶ Notandum, quòd huiusmodi Concesio fuit pro principio Ordinis. Nā postea, pro omnibus Christi fidelibus, habuimus liberam sepulturam, vt patet infra, in dictione, Sepultura.

2 ¶ IDEM Innocentius concesit Fratribus, Ordinis S. Augustini, vt pro Consecrationibus Altarium, seu Ecclesiarū, ac pro Oleo Sancto, & quolibet Ecclesiastico Sacramento, nullus ab eis, sub obtentu consuetudinis, vel alio modo, quicquā audeat extorquere; licet hæc omnia, gratis eis Episcopi Diœcesani impendant; alioquin liceat eis, quoscunq; maluerit Catholicos adire Antistites, gratiam, & communionem Apostolicæ Sedis habentes, qui Apostolica auctoritate faciant prædicta. Et voluit, quòd si Sedes Diœcesanorum Episcoporum fortè vacauerint, interim omnia Ecclesiastica Sacramenta, à vicinis Episcopis accipere liberè, & absq; contradictione posint. Sic tamen, vt ex hoc in posterum proprijs Episcpois nullum præiudicium generetur. B. ffo. 247. conce. 605. Vide circa hoc infra. §. 9. D

Pro Fratribus Augustiniensibus.

Episcopi.

Sacramēta

3 CLEMENS 4. inhibuit: vt nullus Ecclesias, aut loca Fratrum Mi n. ausu temerario præsumat infringere: aut in

illis

A illis damnabilem violẽtiam exercere. Et voluit: quòd illi qui secus facere præsumpserint, ipso facto sententiam excommunicationis incurrant; à qua non possint absolui, nisi per Sedẽ Apostolicam, vel per Conseruatores ab ea eidem Ordini deputatos. B. ffo 105 conce. 226. ¶ Circa hoc vide infra. §. 18. Excommunicatio.

¶ IDEM Clemens informatus; quòd Prælati Ecclesiarum, ac Rectores, & Clerici subditos suos sub excommunicationis, & interdicti pœnis, pro libito, sine causa rationabili ꝓhibebãt, B ne ad domos Fratrum Eremitarum S. Augustini, pro diuinis officijs audiendis, accederent, & ne illis eleemosinas largirentur, & subditos præfatos, ad seruandum prohibitionem huiusmodi, per subtractionem sacramentorum Ecclesiasticorum compellebant, inhibuit districtè, ne talia, vel his similia in ipsorum Fratrum præiudicium de cætero facere attentarent: pręcepitq; quatenus huiusmodi inhibitionem inuiolabiliter obseruarẽt, à prædictorum Fratrum indebitis grauaminibus, C ac iniurijs in posterum desistentes. B. fffo. 77. conce. 232. 4 Inhibitio.

SIXTVS 4. concessit Fratribus Mi. vt in Ecclesijs curatis; seu parochialibus, quas eos habere contigerit, possint ꝑ Capellanum, per eos pro eorum nutu ponendum, & amouendum, curam huiusmodi exercere. Qui, quamdiu Capellanatus huiusmodi fungetur officio, ac si dicti Ordinis Min. professor existeret, dictorũ Fratrum libertate, & exemptione fruatur. Ecclesiæ verò prædictæ, & illarum bona illa, qua domus Fra- D trum prædicti Ordinis, prærogatiua lætentur. B. fo 60. Et ffo. 144. conce. 351. 5 Pro Ecclesijs parochialibus Fratrum Exemptio.

¶ Ista Concessio, cum repugnet obseruantiæ, est solùm pro Conuentualibus. Et circa præfatã Cõcessionẽ vide infra. §. 8. Collector.

IVLIVS 2. cõcessit Fratribus Ordinis Minimorum, quòd omnes, & singulas Ecclesias, & Oratoria quæcunq; eiusdem Ordinis, tam recepta, quàm recipienda, nondum consecratas, seu consecrata, facta prius requisitione Episcopis lo- E corum, eisq; recusantibus, vel negligentibus, per quemlibet alium Catholicum Episcopum possint consecrari facere. B. fffo. 8. conce. 28. 6 Pro Fratribus Minimis. Cõsecrare

¶ IDEM Iulius fecit Prælatis huiusmodi Minimorum quandam Concessionem circa reconciliationem suarum Ecclesiarum: vt habetur supra Benedicere. §. 13. 7 Recõciliatio Ecclesiæ.

LEO 10. in Cõcilio Lateranensi statuit, & ordinauit: quòd Episcopi, & eorum superiores, & alij Prælati Ecclesiarũ; 8

possint

possint visitare Ecclesias parochiales, ad Fratres ratione loco A
rum legitimè spectantes, quoad ea, quæ parochianorum curam, & sacramentorum conseruationem, & administrationem pertinent: sine tamen Visitatorum insolito grauamine,
Visitatio. vel impensa. Et similiter statuit: quòd prædictarum Ecclesiarum curam gerentes, & circa illam delinquentes, si Religiosi fuerint, iuxta ipsius Ordinis Regularia instituta, intra septa Regularis loci; seculares vero Presbyteros, & Fratres huiusmodi beneficia obtinentes; liberè tanquam suæ iurisdictioni B
subiectos; punire possint præfati Prælati Ecclesiarum. B.fffo. 25.conce.69.

9 ¶ IDEM Leo in præfato Concilio statuit: quòd Fratres ab alieno Episcopo consecrationem Ecclesiæ; vel altaris, aut cæ
Episcopi. Benedicere. miterij benedictionem petere nequeant: nec in Ecclesijs, per eos pro tempore ædificandis, primum lapidem per alienum Episcopum poni facere: nisi vbi Ordinarius bis, aut ter cum debitis reuerentia, & instantia requisitus, sine legitima causa C
id recusauerit. B.fffo. 26.conce.79.

10 ¶ IDEM Leo statuit: quòd, vt debitus honor matrici Eccle
Prohibitio. siæ reddatur, tam Fratres, quàm alij Clerici seculares, die Sabbati maioris hebdomadæ, antequam campana cathedralis, vel matricis Ecclesiæ pulsauerit, campanas in Ecclesijs suis pulsare minimè possint. Contra autem facientes, pœnam centum ducatorum incurrant. B.fffo. 26.conce.80.

11 ¶ IDEM Leo statuit: vt censuras, per Ordinarios latas, & D
Censuræ. promulgatas, ac in matrici Ecclesia ciuitatum, necnon in collegiatis, & parochialibus Ecclesijs castrorum, & oppidorum respectiuè solemniter publicatas, teneantur Fratres (quando super hoc ab eisdem Ordinarijs fuerint requisiti) in Ecclesijs domorum suarum publicare, ac seruare. B. fffo. 26. concessione. 81.

12 ¶ IDEM Leo declarauit, & statuit, quòd omnes Christi fideles vtriusque sexus, qui, non contempto proprio Sacerdote E
parochiali in Ecclesijs Fratrum Ordinum Mendicantium Dominicis, & festiuis diebus missas audiunt, satisfacere præcepto Ecclesiæ de missa audienda; nec in aliquam labem peccati mortalis, aut pœnam propterea incurrere: in contrarium facientibus non obstantibus quibuscunque. B.fffo.27. concessione.90.

13 ¶ IDEM Leo postea præfatas litteras confirmauit, & ampliauit;

A pliauit,ac super illas executores dedit.B.fffo.47.conce.142.

¶ Idem Leo circa benedictionem,& reconciliationem Ecclesiarum fecit aliam Concessionem, quæ posita est in dictione Benedicere.§.12. 14

¶ Idem Leo concessit,quòd adueniente casu necessitatis, Ecclesiæ tam Fratrum Min.quàm Monialium S. Claræ obser. possint trãsferri,& mutari de vno loco ad alium,& locus Prioris Ecclesiæ,reduci ad vsus humanos,secundùm commoditatẽ dictorum locorum,& Monasteriorum:dummodo materia ædificiorum ponatur in Ecclesia alia.o.fffo.92.conce.277. 15

B

¶ Idem Leo concessit postea, quòd Ministri Prouinciales Ordinis Mi. loca eis minus commoda, ab ipsis nõ omnino derelicta,post constitutionem Bonifacij Papæ.8.constructa,possint pro sua deuotione tenere, sine Fratribus illa in habitantibus.Ita tamen,quòd aliquando ea visitent, cum tempus opportunum fuerit, & in eorum Ecclesijs aliquando celebrent. O.fffo.61.conce.189. 16

C

¶ Idem Leo concessit,quòd Prælati Ordinis Mino. obseruantiæ possint in suis Ecclesijs,& Capellis exhumare corpora defunctorũ,& ad alias sepulturas in eisdem Ecclesijs suis trãsferre,de consensu tamen illorum,quorum interest. O. fffo.58. conce.162. 17

Sepultura. Exhumare.

¶ Idem Leo concessit,quòd infringentes, vel aliquam violentiam in Ecclesijs, vel locis Fratrum Min. facientes, possint absolui,prout positum est supra in dictione Absolutio quoad seculares. & §.15. 18

Absolutio

D

¶ *Ex Priuilegijs Monachorum Sancti Benedicti.*

Benedictvs 13 concessit Monachis Ordinis Sancti Benedicti, quòd si contigerit Ecclesias suorum Monasteriorum aliquo casu violari,quòd Priores cum aqua Gregoriana,eas valeant reconciliare.o. 19

Recõciliatio Ecclesiarum violatarum.

E

¶ Aqua Gregoriana, de qua in suprascripta Concessione fit mentio,est aqua benedicta per aliquem Episcopum Catholicum.Et dicitur Gregoriana,quia à Gregorio Papa fuit Ordinata.Sic autem debere intelligi,accepi ego à quodam peritissimo Patre præfati Ordinis Sancti Benedicti,& apud ipsos intellexi sic practicari.

Collector.

ANNOTATIO CORDVBAE. A

QVOAD §.6.vide in Compendio tit.Bona.§.10. aliam Concessionem eiusdem Iulij 2.factam eisdem Augustinien ad idem, & habetur.ffff.76.Similiter aliam Leonis 10.& ad idem.ffff. 122.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

In §.2. QVOAD dispositionem, de Oleo Sancto, quæ in hoc.§.2. habetur, vide infra, in Verbo, Vnctio Extrema, in Annotatione nostra. B

In §.3. Quoad dispositionem Cle.4.in §.3.positã,& etiam ponitur infra in Verbo Monasteria.§.3. est sciendũ, quod inter alias Constit. contra Bãnitos, à varijs Sũmis Pontif.factas, Six.V.fecit vnã pro Regno hoc Neap.anno D. 1585.Quæ Incipit Alias felicis recordationis,&c.In qua,inter cætera, concedebatur Officialibus Regijs,vt causa conquisitionis,vel insectationis Bannitorum, Ecclesias, Monasteria, cellas, seu loca Religiosarum, Ecclesiasticarumq; personarum ingredi, ipsosq; Bannitos, & delinquẽtes aliquo modo ibi occultatos, siue receptos inde extrahere, & si opus esset, ipsas etiam personas Ecclesiasticas, & Religiosas capere, & carceribus Ecclesiasticis dumtaxat mancipare possent,&c. C

Vt in sequẽti Gregor.Cõsti. narratur. Verùm quia ista,& alia similia in ea contenta, non modicum, Ecclesiasticam tangebant immunitatem, (vt in tit. de Immunit.Eccles.) multaque inde videbantur in dies oriri scandala, Ac non paucæ ipsorum Religiosorum infestationes, & perturbationes euenire. Proinde Greg. 14. anno 1591. In Const sua, Cum alias nonnulli &c.pro Immunit.Eccles seruanda, malisq; supradictis obuiando, supradictam Sixti V. Const.moderando, statuit dicens. D

Dispositio Bullę Gregor.14. de Immunit. Eccles. CVM alias nonnulli prædecessores nostri,& præsertim felicis recordat.Sixtus Papa V.necnon Pius etiam V.& Infra. E

Hac itaq; nostra perpetuò valitura Cõstitutione, omnia,& quæcunq; Priuilegia, Indulta, & Gratias, tàm per prædictum Sixtum, ac Pium Quintum, quàm alios quoscumque nostros Prædecessores, aut nosmetipsos, Sedemq; Apostolicam, eiusvè Legatos, super abducendis, vel extrahendis ab Ecclesijs, Monasterijs, Sacellis, domibus Regularibus, & sæcularibus, locisve Sacris, aut Religiosis, aliàsque in casibus à iure permissis

A ſis hominibus,certorum tunc expreſſorum, vel non expreſſorũ criminum reis, aut fraudolentis decoctoribus, etiã in odium certorum delictorum,& pro bono,pace, & quiete publica, & ex cauſis vrgentisſimis, ac neceſſarijs, & æquipollentibus caſibus in iure expresſis, atque ex paritate, identitate,aut maioritate rationis extenſis, perpetuò, vel ad certum nondum elapſum tempus, ſeu ad vitam alicuius Principis,aut beneplacitum, ſeu aliàs quomodolibet conceſſa, etiam iteratis, aut B multiplicatis vicibus, approbata, & innouata, ac vſu recepta, literaſque Apoſtolicas ſub plumbo, aut in forma Breuis, ſeu aliàs quomodocunq; deſuper confectas, quarum tenores hic haberi volumus pro expresſis,ac ad verbum inſertis, ſublata penitus omni differentia;Ita ad vnam tantum formam reducimus,& moderamur,vt laicis ad Eccleſias, locaq; ſacra,& Religioſa prædicta cõfugientibus,ſi fuerint publici latrones, viarumq; graſſatores,qui itinera frequẽtata, vel publicas ſtratas obſident,ac viatores ex inſidijs aggrediuntur,aut depopu C latores agrorum,quive homicidia, & mutilationes membrorum in ipſis Eccleſijs,earumve Cœmeterijs committere non verentur,aut qui proditoriè proximum ſuum occiderint, aut Aſſasſini, vel hæreſis,aut læſæ Maieſtatis in perſonã ipſiuſmet Principis rei,immunitas Eccleſiaſtica nõ ſuffragetur: Sed vniuerſis & ſingulis Venerabilibus Fratribus noſtris Patriarchis, Primatibus, Archiepiſcopis,Epiſcopis, cæteriſq; Eccleſiarũ, D & Monaſteriorum Prælatis, tàm ſæcularibus, quàm cuiuſuis Ordinis Regularibus,directè præcipiendo mãdamus,& præcipimus, vt laicos in caſibus prædictis delinquentes, ad eorum Eccleſias,Monaſteria,domos,& alia loca ſupradicta ſacra,ſeu Religioſa reſpectiuè confugientes, & in eis ſe recipien. atque morantes,qui prædicta delicta,eorumve aliquod, iudicio ſuo commisſiſſe videbuntur, quando à Curia ſæculari fuerint requiſiti,& quilibet eorum fuerit requiſitus, Miniſtris, & Offi- E cialibus Curiæ ſæcularis,abſq; Irregularitatis nota,aut alicuius cenſuræ Eccleſiaſticæ in curſu tradi,& conſignari curent, & faciant,& quilibet eorum curet,& faciat. Ne autem Curia ſæcularis,prædicta Miniſtri facultate illos per ſe,& propria auctoritate extrahendi,& abducendi ſibi olim, vt præfertur,attributa & per præſentes reuocata,abutantur, Volumus,dictaque auctoritate decernimus,& declaramus, vt Curia ſæcularis,eiuſq; Iudices,& Officiales,ab Eccleſijs Monaſterijs,lociſ

quę sacris prædictis laicũ aliquem, vt præfertur, delinquenté, A in nullo ex casibus supradictis sine expressa licentia Epi, vel eius officialis, & cum interuentu personæ Ecclesiasticæ ab eo auctoritatem habentis, ad quos solos, & nõ alios Epis inferiores, etiamsi aliàs Ordinarij sint, aut nullius diœcesis, aut Conseruatores, ab hac sede specialiter, vel generaliter deputati, prædictam licentiam dandi facultas pertineat; occurrente autem casu in loco exempto, & nullius diœcesis, tunc ad Epm viciniorem deuoluatur hæc cognitio, & non ad alios capere, ex- B trahere, aut incarcerare nõ possint, nisi eo casu, quo ipse Eps, & dictæ personæ Ecclesiasticæ requisitæ, illos in delictis superius expressis culpabiles tradere, aut capturæ, & carcerationi interuenire, & assistere recusauerint; tuncq; reuerentiæ Ecclesiæ, & locis sacris debitæ memores, prædictos delinquentes minori, quo id fieri poterit cum scandalo, & tumultu extrahere curent. Quodq; delinquentes laici prædicti, postq̃, vt præfertur, ab Ecclesijs, locisve sacris extracti, & capti fuerint, ad C carceres Curiæ Ecclesiasticę reponi, & inibi sub tuto, & firmo carcere, ac opportuna custodia data illis, si opus fuerit p Curiam sæcularem, detineri debeant, nec inde extrahi, Curiæq; sæculari prædictæ consignari, nec tradi possint, nisi cognito prius per Epm, seu ab eo deputatum, an ipsi vere crimina superius expressa commiserint, tuncq; demum, de mandato Epi per Iudicem Ecclesiasticum Curiæ sæculari, quacunq; appellatione postposita, cõsignẽtur. De crimine verò hæresis co- D gnitio ad forũ Ecclesiasticum tota pertineat, neq; in ea Curia sæcularis, se quoquomodo intromittat: Sicuti ẽt prohibemus, ne cõtra Ecclesiasticas personas sæculares, aut cuiusuis ordinis, vel militiæ ẽt S. Ioannis Hierosolymitani, Regulares quoquomodo, ẽt vigore prędictorum Priuilegiorũ, Indultorũ, aut Cõcessionũ (quæ oĩa ad terminos iuris per præsentes reducimus) procedãt, aut se intromittant; illasve ab Ecclesijs, Monasterijs, Domibus, locisq; sacris, aut Religiosis, ẽt in casibus in E hac Constitutione expressis extrahere, abducere, capere, carcerare, aut cognoscere de criminibus ad forum Ecclesiasticũ pertinentibus, aliàs, q̃ de iure, & p Priuilegia eisdẽ Ordinibus, aut militijs concessa pmittitur; quomodolibet psumant. Quòd si quis, quacunq; dignitate pditus, præmissorũ quicquã attẽtare contra hanc Cõstitutionem psumpserit, ipso facto Cẽsuras, quæ contra libertatis Ecclesiæ violatores sunt promulgatæ.

Non

A Non obstantibus præmissis, etiam Sixti, & Pij V. quàm aliorũ quorumcunque prædecessorum nostrorum, litteris Apostolicis, priuilegijs, indultis, &c. Dat. Romæ, in Monte Quirinali, Anno incarnationis Dominicæ, Millesimo quingentesimo nonagesimo primo, Nono Kal. Iunij, Pont. Nostri, Anno primo.

EX supradictis ergo, Religiosi sint cauti, vt ne amplius sinant malefactores in suis locis, vel Ecclesijs à ministris Iustitiæ secundùm dispositionem Bullæ Sixti V. Capi, quia sic expressè facerent contra supradictam Greg. dispositionem, & se pœnis Irregularitatis, & alijs Censuris exponerent.

Et vt ne etiã permittant malefactorem in suis Ecclesiis, & locis, Capi à Ministris Iustitiæ nisi particularem afferant Episcopi, siue eius Officialis licentiam contra particularem illum malefactorem, cum interuentu personæ Ecclesiasticæ, vt in Bulla habetur.

C *Et aduertant etiam, quod nõ sunt obligati illum malefactorẽ custodire, nec illi cibum non ministrare, cũ iam excõica à Six. V. super hoc lata, per hanc Greg. Const. sit sublata; sed in omnibus alijs, ad supradictæ Bullæ Verba bene aduertant, si errare, & puniri pœnis in ea taxatis nolint. Et hæc sufficiant.*

Quoad id quòd dicitur in hoc. §. 7. de Reconciliatione Ecclesiarum facienda, Vide quæ dixi supra in Verbo Benedicere, in fine. Et quoad Benedictionem Ecclesiasticarum rerum, & præcipuè Corporalium, vltra ea In §. 7.
D *quæ dixi supra in supradicto Verbo Benedicere, fo. 235. littera C. est etiã aduertendum, quòd Generali Canonicorum Sancti Saluatoris, fuit absolutè, absque aliqua limitatione concessum à Iulio. 2. vt inter alia, possit Benedicere Corporalia, quamuis non pertineant ad vsum sui Ordinis. Vt patet in Compend. Priuileg. Societatis Iesu, Verbo Benedicere. §. 2.* Benedictio Corporalium.

Circa Visitationem Ecclesiarum nostrarum est sciendum, quòd Episcopi illas tantum possunt Visitare Regularium Ecclesias, quæ curam habent animarum, vel eis fuerit Beneficium aliquod vnitum, eo modo, In §. 8.
E *quo Leo. 10. statuit, vt in hoc. §. 8 habetur. Prout sic sæpe sæpius, in multis casibus declaratum est ab Illustriss. Dom. Cardin. Sacr. Congreg. supra Concilij Triden. Interpretatione deputatis; Et in spetie fuit nobis Capuccinis, annis proximè elapsis pluries declaratum: vt ex eiusdem Congreg. litteris clarissimè apparet, in nostris Archiuijs, & alibi reseruatis.*

Declarauerunt que ipsi Illustriss. Card. vt. C. 7. & 8. Sess. 7. de reformat. Conc. Trid. ita intelligatur: & etiam Cap. 11. Sess. vltima de Regularibus. Licet sint capita Ordinis, &c. quod, scilicet, possint illas Ecclesias

personasque de familia, & huiusmodi curam exercentes, quoad curam ipsam, & sacramentorum administrationem, Episcopi visitare, modo supra dicto. Non tamen ipsa Monasteria quoad correctionem Fratrum, iuxta dispositionam cap. 20 & 21. ipsiusmet, Conc. tit. de Regul. A

Pro equiti bus Hiero solym.

Et vbi Equites Hierosolymitani habent iurisdictionem temporalem, & spiritualem, ibi Ordinarios se non interponere ad visitandum. ipsamet Congreg. Cardin. declarauit. Iuxta Bullam Pij. V. Pastoralis Officij. die 22. Septembris 1571. editam.

B

AEDIFICARE.

¶ Distinctio materiæ infrascriptæ.

Collector.

CIRCA ædificationem Ecclesiarum, & Conuentuũ Fratrum Mino. & aliorum Mendicantium, reperiuntur multa & varia in Priuilegijs prædictorum Fratrum, quæ inferius tali Ordine ponuntur. C

¶ Primum namque locum habeant ea quæ spectant ad Fratres Min. in particulari.

¶ Reliqua vero loca possident successiuè illa quæ ad alios Fratres Mendicantes pertinent, prout infra videbitur.

¶ Pro Fratribus Ordinis Minorum.

1 Prohibitio

CLEMENS 4. prohibuit Fratribus Ordinis Prædicatorum, & pœnitentiæ Iesu Christi, & Carmelitarum, ac Sancti Augustini, & Monialibus Sanctæ Claræ, aliorumq; Ordinum in paupertate fundatorum, ac omnibus mulieribus prædictorum Ordlnum, aut aliorum quorumcunque, ne aliquod Monasterium, Ecclesiam, aut Oratotium ædificare, seu construere prę sumant, infra spatium trecentarum cannarum, ab Ecclesijs Fratrum Mino. mensurãdarum per aerem, etiam vbi aliàs rectè mensurari loci dispositio non permittit. Nulli quoque seculari, vel Religioso cuiuscunque professionis voluit licere, Ecclesiam, vel Monasterium, seu Oratorium iam ædificatum in aliquem transferre de Ordinibus memoratis infra spatium prędictarum trecentarum cannarum. Et quamlibet istarum cannarum voluit octo palmorum longitudinem continere, non obstante varia locorum consuetudine, siue Priuilegijs, & litteris quibuscunque à Sede Apostolica sub quacunque verborum forma concessis, seu etiam concedendis, D E

quæ

A quæ de præsentibus specialem, & expressam non fecerint men tionem. Præterea statuit, vt quidquid contra huiusmodi Ordinationis, & inhibitionis tenorem, ex nunc in antea ædificatum fuerit, diruatur. b. fo 31. Et ffo. 30. conce. 28. Circa hoc vide infra. §. 9.

¶ IDEM Clemens concessit, quòd liceat Fratribus Ordinis Minorum, cum de Prioribus locis suis ad alia loca se transferunt, tam omnem ædificiorum materiam locorum quæ dimit B tunt (dedicatis Ecclesijs dumtaxat exceptis) quàm libros, calices, & paramenta, secum ad alia loca transferre, & ædificia ipsa cum solo, & alijs ad eadem loca pertinentia (præter Ecclesias) per personas à Sede Apostolica deputatas vendere, & conferre ad ædificationem, seu aliàs in eorum vtilitatem conuertere, secundùm quod eis melius videbitur expedire. B. fo. 58. Et ffo. 142. conce. 340. Vendere.

BONIFACIVS 8. prohibuit, ne aliquis, vel aliqui Ordinũ 3
C prædictorum, vel Minorum aliorumue Mendicantium, quibuscunque super hoc Priuilegijs muniti existant: quæ ipsis contra tenorem huiusmodi constitutionis nullatenus voluit suffragari, in aliqua ciuitate, Castro, Villa, seu loco quocunq;, ad habitandum domos, vel loca quæcunq; de nouo recipere, vel recepta mutare, vel ea venditionis, permutationis, donationis, aut cuiusuis alienationis titulo quomodocunque in alios transferre præsumant absque Sedis Apostolicæ licentia D speciali, plenam & expressam faciente de prohibitione huiusmodi mentionem. Et si secus egerint, irritum esse decreuit. Habetur in. c. Cum ex eo. de excessibus prælatorum. lib. 6. Ex iure cõmuni.

CLEMENS 5. in declaratione Regulæ Fratrum Min. declarauit, non conuenire prædictis Fratribus vllo modo quòd fieri faciant, vel fieri sustineant Ecclesias, vel alia quæcunque ædificia, quæ considerato Fratrum inhabitantium nu E mero, excessiua in magnitudine, & multitudine debeant reputari. Ideoque voluit, quòd vbique in toto Ordine Fratres temperatis, & humilibus ædificijs sint contenti, ne tantæ pauper tati promissæ, quod patet oculis, contrarium foris clamet. b. fo. 15. tractatu tertio. Et. b. ffo. 16. tractatu. 2. 4 Paupertas

PAVLVS 2. inhibuit Fratribus Mino. Conuentualibus, 5
sub excommunicationis pœna, ipso facto incurrenda, &

5 à qua nequeant absolui nisi per Romanum Pontificem (præ- A
Cõtra Fratres Conuentuales. Excommunicatio. terquam in mortis articulo) ne proprio motu, vel industria, aut per se, vel aliũ, seu alios, quouis quæsito colore impediant Fratres prædicti Ordinis obseruantes, recipere domos eis oblatas, neque eisdem molestiam aliquam inferre præsumant. B. ffo. 94. conce. 204.

Collector. ¶ Aduerte, quòd cum circa hoc sit in Bulla concordiæ Leonis prouisum, videtur expirasse.

6 SIXTVS 4. concessit omnibus Fratribus Min. obseruantię, B quòd sana conscientia possint habitare domos, quas habent in Ciuitatibus, & Castellis, pro eorum commoditate. o. fo. 63. Et ffo. 66. conce. 101.

7 ¶ IDEM Sixtus concessit, quòd Fratres Min. prædicti non
Excommunicatio. obligentur in conscientia, si non recipiant loca, vel Monasteria, tam Fratrum Conuentualium, quàm etiam de nouo erigenda, vel alia quæcunque, etiam si eis præcipiatur per obedientiam, & sub pœna excommunicationis latæ sententiæ, & C alijs censuris. o. fo. 63. Et ffo. 67. conce. 112.

8 ¶ Supradictum, est sanè intelligendum. Nam si istud pręciperetur nobis modo, teneremur obtemperare.

Generalis Minister. ¶ IDEM Sixtus concessit Generali Fratrum Min. obseruantiæ licentiam, & facultatem, ea loca quæ Fratribus suis minus commoda esse cognouerit, dimittendi in manibus Ordinariorum locorum, & illa licitè deserendi, prout ei visum fuerit expedire. Super quo eiusdem Generalis conscientiam onerat. D Et hoc voluit, non obstante Constitutione Bonifacij 8. prohibente loca semel recepta non deseri, & alijs Apostolicis Constitutionibus, cæterisque contrarijs quibuscunque. B. fo. 47. Et ffo. 131. conce. 293.

9 IVLIVS 2. declarauit, quòd coarctatio, seu reductio trecẽ
Cõmunicatio Priuilegiorũ. tarum cannarum ad centum quadraginta, contra Fratrũ Prædicatorum Priuilegium facta per Clementẽ 4. non debet E nocere Fratribus Mino. Nec Priuilegiorum, communicationem in damnum, sed in fauorem prædictorum Fratrum Min. esse concessam. Ac potiori pro cautela prædictum Priuilegiũ
Nota. Clementis, trecentarum cannarum, supra. §. 1. positum, & inde sequuta quæcunque prædictis Fratribus Mino. confirmauit, & approbauit, & quatenus opus esset, prædictarum trecentarum cannarum Priuilegium, auctoritate Apostolica

A ca eisdem Fratribus Minor. de nouo concesſit. B. ffo.231. cóceſſ. 535. Et fffo. 73. conceſſ. 221.

Idem Iulius concesſit Fratribus Min. quòd ſi à Principe, Duce, Marchione, aut Comite, vt aliquam domum dicti Ordinis ædificent, requiſiti fuerint, domum huiuſmodi pro vſu, & habitatione perpetua Fratrũ dicti Ordinis regularis Obſeruantiæ, cõſtruere, & ædificare, ac locũ pro huiuſmodi conſtructione recipere posſint, & valeant. B. fol. 43. Et ffo. 126. conceſſ. 278. 10

B ¶ Idem Iulius approbauit Concesſionem immediatè ſuprapoſitam, ſupplẽdo aliquos defectus, qui in eius relatione interuenerant. Ac voluit, & decreuit, quòd literæ prædictæ valeant, & prædictis Fratribus ſuffragentur, non obſtante Cõſtitutione Bonifaclj 8. in contrarium faciente, cęteriſq; contrarijs quibuſcũq; B. ffo. 211. conc. 515. Et fffo. 71. conc. 218. 11

¶ Idem Iulius ſtatuit, quòd Fratres Mino. qui in vna Prouincia; ſecundum morem dicti Ord. viuunt, nequeant ędificare domos in alia Prouincia, quę ſub aliena obedientia exiſtant, niſi de licentia Generalis. Et decreuit irritum, & inanè quicquid in contrarium attentari contigerit. B. fol. 43. Et ffo. 126. conceſſ. 276. 12 Prouinc.

C

¶ Idem Iulius ſtatuit, circa ſupradicta clarius idem quod antea, ſcilicet, quòd Fratres Mino. Obſeruantiæ, cuiuſcunq; Prouinciæ, ſeu Cuſtodiæ, in alia quacũq; Prouincia, ſeu Cuſtodia, etiam de Obſeruantia; domos pro eorum vſu, & habitatione, non ſolùm non ędificent, ſed nec ab alijs quibuſcunque perſonis (ſine licentia Generalis) ędificatas, recipere valeant. B. ffo. 227. conceſſ. 532. 13 Prouinc.

D

LEO 10. concesſit, quòd adueniente caſu necesſitatis, Eccleſiæ, tàm Fratrum Minorũ, quàm Monialium S. Claræ Obſeruan. posſint transferri, & mutari de vno loco ad alium. Et locus Prioris Eccleſiæ reduci ad vſus humanos, ſecundùm commoditatem dictorum locorum, & Monaſteriorum; dũmodo materia ædificiorum ponatur in Eccleſia alia. o. fffo. 92. conc. 277. 14 Pro Eccl. Fr. Mon.

E

¶ *Pro Fratribus Prædicatoribus.*

CLEMENS 4. poſtquam conſimile Priuilegium, ſicut ſuprapoſitum. §. 1. Conceſſerat Fratribus Ord. Prædicatorum reſtrinxit illud, quoad huiuſmodi Fratres, reducendo 15 Reſtrictio

ad

ad ſpatium centum quadraginta cannarum. b. fol.30. Et ffo. A
31. conceſſ.29. Vide ſupra. §.9.

¶ Pro Fratribus Carmelitis.

16 IDEM Clemẽs 4. conceſſit Fratribus Ord. Carmelitarum ne aliqui Religioſi Ordin. Mendicantium, Eccleſias, ſeu queuis loca ædificare, ſeu conſtruere, aut per alios cõſtructa, ſeu ædificata recipere, aut inhabitare iuxta loca prædicti Or- B
dinis, infra ſpacium centum quadraginta cannarum menſurandarum, etiam per aera (vbi alias rectè non permitteret loci diſpoſitio menſurari) quo quomodo præſumant, decernens, quicquid ſecus actum fuerit irritum, & inane. B.fo.89. Et ffo.172. conceſſ. 403.

17 Epiſcopi. VRBANVS 4. conceſſit Fratribus Ord. Carmelitarum; vt ſi aliqui Chriſti fideles aliqua loca ad ſe ſpectantia, quæ feudalia, ſeu cenſualia non exiſtant, eis contulerint; li- C
ceat eis de cõſenſu Diœceſanorum illa recipere, ac in eorum ſingulis Eccleſiã, aut Oratorium cum cãpanili conſtruere, & inibi diuina officia celebrare. B.fo.81. Et ffo.165. conc.388.

Collector. ¶ Aduerte, quòd præfata Conceſsio eſt valdè notabilis, ſed multomagis ampliatio eius; quæ immediatè ſequitur, & alia in §.21. infra poſita.

18 Ampliatio Nota. SIXTVS 4. confirmauit ſupradictam Cõceſsionem Vrbani, & inſuper extendit illam ad quæcunq; loca, domos, & D
Eccleſias etiam Parochiales; non obſtante Cõſtitutione Bonifacij 8. prohibẽte, ne cuiuſuis Ordinum Mendicantiũ Fratres noua loca ad habitandum recipiant, vel recepta mutare præſumant, ſine Sedis Apoſtolicæ licentia ſpeciali, faciens ſpecialem, & expreſſam de prohibitionehuiuſmodi mẽtionem. B. fo.104. Et ffo.187. conc.481.

Collector. ¶ Vide aliam Conceſsionem adhuc ampliorem, quæ ponitur infra.§.20. E

19 ¶ IDEM Sixtus prohibuit, vt non ſolum Fratres Mendicantes, verum etiam, quicunque alij Religioſi, vel Eccleſiaſticæ perſonæ vtriuſque ſexus, prope domos Fratrum dicti Ordinis de Monte Carmelo, nouas Eccleſias, & loca conſtruere, vel alias de nouo recipere, & habere poſsint, infra ſpatium centũ quadraginta cannarum, per aerem menſurandarum, vbi alias commodè per terram menſurari non poſſent. Et quòd ſi quis

(cuiuſ-

A (cuiusuis conditionis, ſtatus, aut dignitatis fuerit) contra prædicta venire, aut agere præſumpſerit, tam ipſe, quam auxilium, vel fauorem præſtantes, ipſo facto incurrant ſententiam excommunicationis. Et nihilominus cuncta, & ſingula ab eis facta, pro infectis habeantur. B.fo.100.Et ffo.184.cõceſſ.457. Excommunicatio.

¶ Pro Fratribus Ordinis Minimorum.

B IVLIVS 2. concesſit Fratribus Ordinis Minimorũ. vt domos, ſeu Eccleſias, loca, & Oratoria quæcunq;, pro eorũ perpetuis vſu, & habitatione posſint conſtruere, & ædificare, ſeu conſtrui, & ædificari facere, abſq; alia deſuper faciẽda noua Concesſione Apoſtolica. Et quòd Ordinis prædicti Conſeruatores, quoties opus fuerit, eidem Ordini Minimorum, ac illius perſonis, in pręmisſis efficacis defenſionis prę ſidio asſiſtant. Ac ne Prælati Eccleſiaſtici quicunq;, cuiuſcũ- C que nobilitatis exiſtant, in aliquo dãnificare, moleſtare, perturbare, nec inquietare vllatenus audeant, ſub excõicationis latæ ſententiæ pœna inhibere posſint. B.ffo. conceſſ. 27. 20 Cõſeruatores. Excommunicatio.

¶ Aduerte, quòd in huiuſmodi Concesſione conceditur, quod prædicti Fratres posſint ędificare loca, ſeu Conuentus vbiq;, ſeu ædificata recipere, abſq; aliqua licentia, etiam Ordinario, aut alio Prælato Eccleſiaſtico contradicente. Hoc autem eſt quid magnum, & nuſquam aliàs conceſſum, ſaltem, quòd reperiatur in libris Priuilegiorum Ordinum. Et ſupradictum D fuit practicatum de facto, & obtentum ab ipſis Minimis contra Archiepiſcopũ Hiſpalen, ſcilicet, ſicut patet in dicto Priuilegio. Collector. Sed nũc aliter obſeruandũ iuxta Conc. Trid. ſeſſ. vlt. de reg. cap.3. Nota.

Ex Priuilegijs Cartuſien.

INNOCENTIVS 4. ſtatuit, vt infra dimidiam leucam, à terminis poſſesſionum Cartuſienſiũ, nulli Religioſo liceat E quodlibet ædificium conſtruere, vel poſſesſiones acquirere. B.

ANNOTATIO CORDVBAE.

QVOAD. §.8. *notandum quòd in tabul. 21. Vicar. g. ſic habetur; fratres Indiarum de licentia ſui Archiepiſcopi poſſent ædificare loca, cum nullus contradicat, & hoc per communicationem Maris magni Carmelit. Aliàs autem prouidebitur eis de auctori-*

ctoritate per literas Apostolicas, hæc ibi, vbi notandũ, quòd illud Priuilegi. Maris magni Carmelitarum, quoad hoc, habetur in Compendio, in hoc tit. §. 17. 18. A

Quoad. §. 9. notandum, quòd Priuileg. Clement. 4. concessum Fratribus Prædicatoribus, de quo ibi fit mentio, habetur infra in Compendio eodem. tit. §. 15.

Quoad. §. 14. notandum, quòd idem Leo 10. ffff. 61. fecit aliam Cõcessionem, quæ habetur in Compendio tit. Ecclesiæ Fratrum. §. 16.

B

CAPVCCINI ANNOTATIO.

In §. 1. 8. 16. & 19. QVÒAD dispositionem. §. 1. 8. & 16. & 19. est sciendum, ꝙ Neapoli, & in quam pluribus alijs Ciuitatibus, practica est in contrarium, cum multa talium Regularium Monasteria reperiantur esse ædificata, & quotidiè ædificari, vicinissimè, adeo vt non videatur iam esse in vsu; cũ, his supradictis non obstantibus Priuilegijs, fuerit contrarium pluries à Sede Apost. decisum. C

In §. 18. Quoad illam Six. 4. Ordinationem. §. 18. Aduertẽdũ est, quòd ex Priuilegio Greg. 13. (quod seruatur in Archiuio nostro Romæ) non solùm noua loca, sed etiam nouas Prouincias, absq; alia Summi Pont. licentia possumus nos Capuccini recipere.

Nouas Prouincias recipere.

In §. 20. Circa. §. 20. notabilem illam Concessionem Fratribus Minimis factã, & alijs Mendicantibus per communicat. Est aduertendum, quòd nunc, absq; licentia Ordinarij Diœcesis illius, noua loca recipi non possunt iuxta Conc. Trid. dispositionẽ Sess. vlt. tit. de regular. cap. 3. vbi habetur, ꝙ nec de cætero similia loca (scilicet, Mendicantiũ) erigantur, sine Episcopi, in cuius Diœcesi construenda sunt, licentia prius obtenta. In tãtum, quòd nunc sufficit licentia Diœcesanorum, absq; alia Summi Pont. illa auctoritate per prius requisita per cap. 1. de excessib. Prælat. in 6. D

Ex Priuilegijs Societ. IESV.

CONFIRMATA est denuo, concessa Societati Iesu facultas, retinendi, & erigendi Collegia, Domos, Ecclesias, & Oratoria in quibusuis Mundi partibus, etiam intra 140. cãnas, à Conuentibus aliarum Religionum, etiam Mendicantium; non obstantibus eorum Priuilegijs à Pio quarto, post alios Pontif. vt in literis Apost. pag. 74. & sequenti. Et quamquam hoc Priuilegium reuocatum fuerit per Pium 5. in causa Domus Toletanæ, fuit tamen reualidatum à Greg. 13. in eadem causa. vt habetur in literis Apostolicis, & refertur in eius Compend. Priuil. verbo ædificia. §. 1. E

A EGREDI ORDINEM VEL CLAVSVRAM.

CIRCA egressionem Fratrum Minor. Obseruãtiæ ab Ordine, seu ab obedientia Prælatorum, continẽtur multa in Priuilegijs prædictorum Fratrum, prout habentur supra in dictionibus Apostatæ. Exempti Fratres. Eijcere, seu expellere ab ordine. ¶ Quo ad egressum verò Monialium Sanctæ Claræ à Clausura suorum Monasteriorũ, in quibus casibus liceat, & in quibus non, habetur supra in dictione Clausura Monialium. Collector.

B

EIICERE, SEV EXPELLERE AB ORDINE.

INNOCENTIVS 4. prohibuit districtè vt Fratres Minores, quos Generalis, aut Prouinciales Ministri, ab ordine pro suis culpis expellere contigerit, vel egressi fuerint proprio suo motu, non presumãt prædicare, seu confessiones audire, vel docere, nisi (de licentia Sedis Apostolicæ, aut prædictorum ministrorum) ad alium trãsierint ordinem. Et voluit, quòd si contra huiusmodi inhibitionem aliquid fuerit temerè attentatum, posint dicti Ministri in illos sententiam excommunicationis promulgare. B. fol. 36. Et ffo. 120. concess. 261. 1 Prædicatio. Confessio. Excommunicatio.

C

D ¶ IDEM Innocentius cõcessit, vt eiecti, vel egressi de prædicto Ordine Mino. posint transire ad alios Ordines approbatos, præterquã ad Beati Augustini Templariorum. Hospitaliorum, & aliorum Religiosorum arma portantium. Deferendo tamen literas testimoniales Generalis, vel Prouincialis dicti Ordinis. Et inhibuit districtè, ne tales Fratres aliter ad alium ordinem transeant, vel aliqui eos recipere, seu retinere præsumant, absque licentia speciali Sedis Apostolicæ, faciente de præsentibus mentionem. B. fol. 37. Et ffo. 120. concess. 262. 2 Licentia. Recipere Fratres.

E

CLEMENS 4. in Mari magno prohibuit, & statuit supradicta per eadem verba formalia. B. fol. 58. Et ffo. 141. concess. 330 & 331. 3

ALEXANDER 6. concessit facultatẽ Generalibus Ordinis Minorum, vt per semetipsos duntaxat, & Prouincialibus, vt per eos, cum cõsensu maioris partis Capituli Prouincia- 4 Generalis. Prouinc.

uincialis, Fratris dicti Ordinis, quos incorrigibiles repere- A
Habitus ord.Mino. Incorrigibiles. rint, habitu expoliare valeant, & ab Ordine eijcere. Ac contra quoscunq; eis auxilium, consilium, vel fauorem publicè, vel occultè, directè, vel indirectè, aut quouis quæsito colore, super dicti habitus delatione præstantes, etiam cuiuscunq; dignitatis, gradus, ordinis, & conditionis fuerint, per Censuras Ecclesiasticas; ac alia iuris opportuna remedia (appellatione postposita) procedendi; inuocando etiã, si opus fuerit, auxilium brachij secularis. b. ffo. 56. concess. 65. B

Collector. ¶ Præfata Concessio non est absolutè, ac indistinctè intelligenda, sed iuxta doctrinam Sãcti Bonauenturæ, in quæstio-
S. Bonau. nibus super Regulam Fratrum Mi. q. 14. vbi quærit. Si liceat Ordini eijcere aliquem pro demeritis? Ad quam quæstionem respondens dicit sic. Si Frater aliter viuit, quam licet in Ordine, & sæpius correctus se non sufficienter correxerit, si excessus occultus sit, tolleretur, & cum cautela propter scãdalum; ne si abijceretur, cum eius culpa non pateat, videretur C iniustè proiectus, aut peccatum iniustè propalaretur: quod vtrunq; illicitũ videtur. Si verò excessus eius graues fuerint, & notorij, quòd alij eius exemplo possint infici si retineatur in Ordine, & extranei scandalizarentur; quod talis in Ordine sustineretur, tum propter auferendum scandalum, tũ propter corruptionem Ordinis præcauendum; debet eijci præuaricator voti, & pacti sui, quia iam Ordo non tenetur ei de promisso tenendi eum secum, qui promissum suũ præuarican- D do pluries violauit. Cùm, ideo sit vocatus Ordo, quia nihil
Nota. inordinatũ in se patiatur. Quod si Deo permittente, talis seipsum eijceret, gratiæ sunt Deo referendæ, non quia ille peccauit, sed, quòd oues suas à pestifera contagione liberauit. Vnde Apostolus ad Galat. 5. Vtinam (inquit) abscindantur, qui vos conturbant, scilicet, puritatem vestram, pacem, & famam. ¶ Et inferius prope finem determinationis additur. Et ideo si Frater demeretur, in Ordine, quem vouit, non E retineri, cum ex peccato suo non sit conditio eius melior facta, vt iam possit esse liber, sed, potius deterior; oportet eum alium Ordinem intrare, & illum seruare, si vult saluari. Et ad hoc cogit eum Statutum vniuersalis Ecclesiæ, nõ Ordo iste, ex cuius gratia permittitur ei ad interiorem Ordinem transire, cùm Superiorem non inuenit; ne aditus ei salutis præcludatur. Si autem velit in seculo vagari, ex quo Ordo

non

A non vult eum recipere, nec ad Religionē concedatur sibi trāsire in spacio temporis sibi determinato: licèt iam videatur ab Ordinis iurisdictione exemptus, cum nolit eum amplius tenere; tamen ex auctoritate Summi Pontificis, à cuius iurisdictione non est subtractus, potest eum Ordo impetere, & per Censuram Ecclesiasticam, vel etiam ad aliàs pœnas corporales potest coercere eum, vice Domini Papæ, quandiu non habuerit alium iudicem regularem, cui se subiecerit, Regulam, & Ordinem illius stabiliter assumendo. Hæc omnia Sanctus B Bonauentura vbi supra.

¶ Nec obstat præfatis dicere, quòd Papa absolutè concessit, & ideo absolutè esse intelligendum. Quia licèt, hoc verum possit esse pro foro exteriori, non tamen est tutum pro foro conscientiæ. Nā adhuc, remittere Fratres professos in obseruantia, ad Conuentuales, nullatenus licet. Sic enim determinatum est in quodam Capitulo generali, vt positum est in C dictione Cōuentuales Fratres, post.§.2. Cuius ratio videtur esse, quia Prælati Ordinis, nec Papa possunt liberare Fratres huiusmodi, ab obligatione, qua in professionis emissione per votum solemne se astrixerunt. Eijciendo autem tales absolutè extra Ordinē, vltra inconuenientia superius dicta, est exponere illos periculo damnationis æternæ, cum sic eiecti nequeant seruare Regulam, quam promiserunt. Sed tales deberent perpetuis carceribus mancipari, ac secundum exigen-D tiam delictorum puniri, etiam vltimo supplicio, prout puniri solent Clerici seculares secundum Iura canonica, quibus subijciuntur Religiosi, sicut reliquæ personæ Ecclesiasticæ. Collector.

LEO. 10. concessit Generalibus, & Prouincialibus Ordinis Min. vt fratres eiusdem Ordinis, etiam professos, qui grauissimis, & scādalosis delictis notati, & diffamati fuerint; quæ fraudulenter, & dolosè in eorū receptione, & professionis emissione (monitione super his per prædictos Prælatos E præmissa) tacuerunt: non obstante, quòd iam recepti sint, & professionem emiserint (ne morbida, & infecta pecus, Ouile domini corrūpat; & vt alijs cedat in exemplum) à domibus, & Conuenientibus dicti Ordinis expellere, & remouere, liberè, & licitè possint, & valeant: prout conscientijs prædictorum Ministrorū (quas super hoc onerat.) visum fuerit iustum, & honestum. B. fff9. 19. concess.61. 6 Nouicij. Professio.

¶ Di-

A

¶ *Distinctio materiæ Electionum Prælatorum Ordinis.*

Collector. DE multiplicibus Electionibus fit mentio in Priuilegijs Fratrum Minorum.

¶ Primo de electione Generalis Ministri. Et quoad huiusmodi electionem habetur infra. §.3. & 4. & 10. & 11.

¶ Secundò de electione Vicarij totius Ordinis. Et hoc continetur infra. §.6.

¶ Tertiò de electione Ministrorum Prouincialium, de qua habetur infra. §.4. & 8. B

¶ Quarto de electione Custodum, & Guardianorum, vt habetur in dictionibus Custos, & Guardianus, & infra. §.6.

¶ Vltimò de electione Abbatissarũ, prout continetur in dictione Abbatissa, vbi in in margine est posita hæc dictio Electio.

ANNOTATIO CORDVBAE.

C

QVOAD. §.4. *notandũ, vt ibi benè dicit Collector, quòd moderatè, & cum debitis circunstantijs secundum determinationem Bonauen. vtendum est illo Priuileg. Alex. 6. & sic est intelligendum, quòad expulsionem Incorrigibilium; De qua tamen materia nos latius egimus sup. in Regulæ expositione Fratrum Min. cap. 2. quæst. 21. Et similiter aliqua habentur de his iam eiectis, seu expulsis ab Ordine, & egressis, in Compend. tit. Apostata; secundum subiectam materiam, ibi videatur.* D

☞ CAPVCCINI ANNOTATIO.

Ord. sãcti Hieron. PIVS 5. *anno Domini* 1566. *Ordini S. Hieronymi concessit, quòd Capitulum generale, aut priuatum possit Fratres delinquentes, in casibus, in quibus, quis de iure communi ad mortem damnatus, perpetuò incarcerare, vel eos imperpetuum, aut ad tempus ad triremes relegae, & condemnare, & in alijs delictis grauibus, aut grauissimis, veluti inobedientiæ, Contumaciæ, seu Incorrigibilitatis, eos etiam, vsq; ad priuationem habitus inclusiuè, punire, & castigare.* E

Et idem met Pius 5. *postea anno* 1567. *statuit, vt non aliter Capitulo generali expectato, per solùm Priorem generalem, prædicta damnatio, & relegatio possit fieri perpetuo, vel ad tempus, etc. dummodo hæc omnia faciat de consilio fratrum seniorum: vt habatur in eorum Cõpend. Priuil.*

A Priuileg. Garsiæ. fol. 63. & quomodo possint eos etiam torturæ subijcere, vide supra in verbo currenti. §. 12.

¶ IDEM statuit Sixtus V. in Const. 73. in anno 1587. dicens, nullam esse illorum professionem; ac habitu spoliari, & è Religione expelli posse, qui reperti fuerint criminosi, vel suspecti, aut ære alieno, vel redēdis rationibus obnoxij; cum in illa Const. prohibeat, nullo modo, istos tales, in aliqua ex supradictis cōditionibus implicatos, recipi in Nouitiatu. Vnde, quando in ingressu Religionis, de illis, & de alijs conditionibus requisitis, examinati, illorum aliquam tacuerunt, vel falsa exposuerunt, si B postea, facta professione, contrarium appareret, est, vt supra, eorum professio nulla. In §. 5. Criminosi eijciēdi ab ordine.

Item, vltra ea, quæ hic ponuntur à Collectore, circa doctrinā S. Bonauenturæ, est etiam notandū, q̄ si diceretur, Misero esse miserationem adhibendam, vt iterum recipiatur in Ordine. Dicit S. Bonauētura, crudelis est miseratio, vnde plures, & meliores grauiter offenduntur; sicut qui furem liberaret, vnde pauperes expoliarentur; maximè cum tales, longo vsu tepefacti, rarissimè verò, & perseueranter emendantur. Et fa- C cilis remissio alijs audaciam præbeat delinquendi. Responsio ad obiectionem.

Nec potest allegare, sibi iniuriam fieri, si non recipiatur; quia ipse talem se fecit ex culpa propria, quòd recipi sit indignus: quin potius Ordo habet causam cōtra eum agendi, pro eo quòd sic se dehonestauit. Vnde potest eum punire, nisi faciat, quod tenetur. Sedis autem Apostolica, quæ suum ius vnicuiq; seruat, & vult Ordinē in sua puritate persistere, non cogit Ordinem tenere illos, quorum conuersatio nociua esset in Or- D dine; quia tunc puniret innocentes, & reos foueret, & occasionem daret Ordinis corruptioni, per tales pestiferos, si eos recipi oporteret. Ideo Paulus 4. viuæ vocis Oraculo, instante, & de huiusmodi declaratione testimonium ferente, bona memoria Pij V. (cum esset in Minoribus) super receptionem Apostatarum, declarauit, Virtute Motus proprij ab eo emanati, non fuisse intentionis eiusdem Pontificis, vt quoscūque huiusmodi apostatas, sine discrimine, & absq; vllo respectu, recipere tenerentur Superiores, & eius societati admiscere; ad eos tantùm, de E quibus emendationis vitæ propositum concipere, & sperare probabiliter possent. De qua authentica declaratione fidē facit Passarellus in Collect. Priuileg. fol. 180. & in Statutis ipsius Ordinis reperiuntur inserta. Sed ne dānabiliter vagentur in sæculo, ex gratia Sedis Apostolicæ, ordo potest eis licentiam (quos iudicat non recipiendos esse) ad alium determinatum Ordinem concedere transeundi, vbi saluentur, ad quem etiā transire tenentur (si possunt) alioquin non erunt in statu salutis Propria auctoritate non possunt Ordinem deserere, quem vouerunt, vel aliquem in- Alia Resp. Declarat Pau. 4. viuæ vocis oraculo. Passarell. Expulsi tenentur trāsire ad aliū ordinem.

X trare

trare sine Ordinis sui licentia, vel Summi Pontificis. Quòd autem talis, alium cogitur intrare Ordinem, si in illo nō recipitur, cum tamen alium nō vouerit nisi istum, hæc est ratio; quia cum vouit istum, sic alligauit se Religioni, quod secundum ius canonicum nullatenus potest redire ad seculum, vel ad laxiorem vitā transire. Et ideo D. Bonauentura ait, si Frater demeretur in Ordine, quem vouit non retineri, cū ex peccato suo non sit conditio eius melior facta, vt iam possit esse liber, sed potius deterior, oportet eum alium Ordinem intrare, & illum seruare, si vult saluari. A

Vt supra. in §. 2. *Idem Innocētius quartus concessit, vt eiecti, vel egressi de prædicto Ordine possint transire ad alios Ordines approbatos, præter quam Beati Augustini Templariorum hospitaliorum & aliorum Religiosorum arma portantium, ad euitandam occasionem vagandi (deferendo tamen literas testimoniales Generalis, vel Prouincialis dicti Ordinis) inhibuit districtè, ne tales Fratres aliter ad alium Ordinem transeant, vel alij eos recipere, seu retinere præsumāt absq; licentia spet. Sedis Apostolicæ, faciente de præsenti mentionem.* B

Nota. *Posset etiam dici, ꝙ cùm super eiectum, siue expulsum ab Ordine, seruatis seruandis cum sententia diffinitiua Generalis, nullam habeat in posterum iurisdictionem, quia per sententiam prædictam est exēptus à sua iurisdictione, arg. l. Iudex posteaquam. ff. de re iudic. & Cap. in literis de offic. delegat. & cap. fin. de Regular. per consequens eius licentia, nec* C

Nauar. *prodesset, vel obesset, vt tenet Nau. in repet. c. non dicatis. n. 33. 12. q. 1.*

Et sic talis eiectus, sine vllius licentia, posset transire ad quamcunq; Religionē, siue strictiorem, siue æqualem, siue laxiorem, quam posset intrare, ac si nunquam intrasset illam, à qua est solutus per præfatā sententiam, per quam extincta est obligatio, qua tenebatur illi Regulæ, cùm obligatio extincta, non posit reuiuiscere, neq; impedimentū tollere, vel afferre l. qui res. §. aream. ff. de solut. Imò potest, & debet, quando alibi non posset intrare, absq; aliqua licentia manere in habitu clericali, subiectus Epō suo: Ita consuluit Nauar. in cons. 51. lib. 3. cōsiliorum tit. de Regularibus. D

ELECTIO.

¶ Distinctio materiæ Electionum Prælatorum Ordinis. 1

Collector. DE multiplicibus Electionibus fit mentio in Priuilegijs Fratrum Minorum.

¶ Primo de electione Generalis Ministri. Et quoad huiusmodi electionem habetur infra. §. 3. & 4. & 10. & 11.

¶ Secundò de electione Vicarij totius Ordinis. Et hoc continetur infra. §. 6.

¶ Ter-

A ¶ Tertiò de electione Ministrorum Prouincialium, de qua habetur infra. §.4. & 8.

¶ Quarto de electione Custodum, & Guardianorum, vt habetur in dictionibus Custos, & Guardianus, & infra. §.6.

¶ Vltimò de electione Abbatissarum, prout continetur in dictione Abbatissa, vbi in inmargine est posita hæc dictio Electio.

PELAGIVS 9. Papa. circa Electiones Religiosorum fecit sequens Statutum. Nullam potestatem de cętero, nullam B licētiam Monachis relinquimus pro arbitrio suo, aut Abbates expellere, aut sibimet alios ordinare; quia nulla auctoritas remanebit Abbati, si Monachorū potestati cæperit subiacere, vt de cætero fideliter, & studiosè vniuersa, quæ vel ad diuini cultus reuerentiam, vel ad vtilitatem eiusdem Monasterij pertinent, Abbatis sollicitudo, ad quem potestas tota pertinere conuenit, debeat adimplere. Habetur 18.q. 2.c. Nullam potestatem.

1 Ex iure cōmuni.

Prælati.

C ¶ Circa huiusmodi Statum dicit sic Gratianus ante præcedens.c. Sed sciendum est, quosdam Monachos esse indomitæ ceruicis, & effrenatæ superbiæ, quos dū Abbates corrigere voluerint, in eorum deiectionem conspirant, & alium moribus suis conuenientem sibi præficere contendunt. Quales erant illi qui in necem B. Benedicti conspirasse leguntur. Pro huiuscemodi constitutum est, scilicet, à Pelagio Papa: vt Abbates, & alia officia per Sacerdotes, idest, Episcopos instituantur.

Collector.

D INNOCENTIVS Papa 3. similiter circa Electiones sic statuit. Quia propter diuersas Electionis formas, quas quidam inuenire conantur, & multa impedimenta proueniunt, & magna pericula imminent Ecclesijs viduatis, statuimus, vt cum Electio fuerit celebranda, à præsentibus omnibus, qui debent, & volunt, & possunt interesse, assumātur tres de Collegio fide digni, qui secretè, & sigillatim vota cunctorum diligenter exquirant, & in scriptis redacta mox publicent in cōmuni, E nullo prorsus appellationis obstaculo interiecto. Vt is collatione habita eligatur, in quem omnes, vel maior, & sanior pars Capituli consentit. Vel saltem eligēdi potestas aliquibus viris idoneis committatur, qui vice omniū Ecclesiæ viduatæ prouideāt de Pastore. Aliter Electio facta nō valeat. Nisi fortè cōmuniter esset ab oībus quasi per inspirationem, absq; vitio celebrata. Habetur in c. Quia ꝑpter de Electione.

2 Ex iure cōmuni.

In electione sunt obseruanda ea, quæ à Cōc. Trid. iubentur sess. 25. c. 16. de regularibus.

CLEMENS 4. concessit, vel statuit, vt Generalis Minister Ordinis Min. statim postquam electus (secundũ Regulam, & Constitutiones) fuerit, eo ipso verus eiusdem Ordinis Generalis Minister effectus, curam animarum Fratrum ipsius Ordinis plenam habeat, & liberè gerat, ipsosque Fratres auctoritate propria ligare, ac soluere, necnon in eodem Ordine agere valeat, quæ ipse Minister, & Diffinitores ad hoc electi, iuxta Constitutiones Ordinis, eidem Ordini, & Fratribus secundum Deum viderint expedire. B.fo.56. Et ffo. 139. concess. 307. A B

De Generali Ministro.

4 ¶ IDEM Clemens statuit, seu concessit, quòd in Electionibus Generalis, & Prouincialium Ministrorum prædicti Ordinis Mino. Fratribus, qui debent Electionem huiusmodi celebrare, tempus super hoc à iure statutũ non currat, nec ipsi in hac parte iuris huiusmodi Regulis coarctentur. B. fol.56. Et ffo. 139. concess. 308.

De Generalibus, & Prouinc.

5 ¶ IDEM Clemens statuit, quòd Custodes, & Guardiani, qui secundum Statuta Ordinis, aliter, quàm per Electionem instituuntur, post ipsam institutionem, seu prouisionem de ipsis factam, curam animarum Fratrum sibi subditorum habeant, ipsosque ligare, ac soluere possint, iuxta ipsius Ordinis instituta. B. fol.56. Et ffo. 139. concess. 309. C

De Custodibus, & Guardia.

6 NICOLAVS 4. statuit, & declarauit, vt, cũ Electio Generalis Ministri fuerit celebrãda, custodes vniuscuiusque Prouinciæ, vnum ex se ipsis constituant, vt ei voces suas committant, ipsumq́; ad locum, vbi Electio eadem tunc fuerit celebrãda, transmittant. Isq́;, qui sic ab ipsis Custodibus constitutus extiterit, vnam vocem dũtaxat pro se, & omnibus eis habeat, & intelligatur habere, ac pro vna voce tantummodo admittatur ab alijs. b. fo.31. Et ffo. 32. concess. 32. D

De Custodibus.

Collector. ¶ Hoc statutum iam vacat, propterea quia aliter statutum est in Bulla Vnionis per Leonem 10. vt habetur infra. §.10.

7 ¶ IDEM Nicolaus statuit, & ordinauit, ac districtè inhibuit Fratribus Minoribus, ne mortuo Ministro Generali, possint eligere, vel constituere aliquem Fratrem in Vicarium Ordinis, absq́; Romani Põtificis, & Protectoris Ordinis eiusdem licentia speciali, per ipsius Romani Pontificis literas patentes concedenda, facientes plenam, & expressam de statuto, & ordinatione, & prohibitione huiusmodi mentionem, b. fo. 31. Et ffo. 32. concess. 33. E

De Vicar. ordinis.

A CLEMENS 5. in declaratione Regulæ Fratrum Min. statuit, & ordinauit, quòd Electio Ministri Prouincialis pertineat ad Capitulũ prouinciale, quam idem Capitulũ die sequenti, qua fuerit congregatum, facere teneatur. Et similiter statuit, quòd huiusmodi Electionis confirmatio pertineat ad Ministrum generalem. Et quòd si ad Electionẽ huiusmodi per formam scrutinij procedatur, & votis in diuersa diuisis Electiones plures in discordia celebrari contingat, illa 8 De Ministro Prouinciali. Cõfirmatio.

B quę à maiori parte Capituli numero (nulla zeli, vel meriti collatione, seu consideratione habita) fuerit celebrata, exceptione, seu contradictione quacunq; alterius partis non obstante, per dictum generalem Ministrum de cõsilio discretorum de Ordine (prius tamen ex officio, prout spectat ad ipsum, diligenti examinatione præmissa) confirmetur, vel etiã infirmetur, prout eis secundum Deum visum fuerit expedire. Et si fuerit infirmata; ad Capitulum prouinciale Electio huiusmodi reuertatur. Cap. Gen. & Prouin.

C Cæterum si Capitulum memoratum die prædicta Ministrũ eligere prætermittat, extunc Ministri prouincialis prouisio, ad generalem Ministrum liberè deuoluatur. fol. 15. tract. 3. Et fol. 16. tract. 2.

¶ Aduertendum est circa prædicta, quòd celebrans Capitulum, & Diffinitores faciunt confirmationem, tanquam Commissarij Ministri generalis. Sed tamen tenẽtur prius facere examinationem, &c. Sicut etiam continetur in c. fin. de Electione lib. 6. Vide ibi. Et ego nescio quomodo aliter possit fieri iuridicè. Collector.

D

EVGENIVS 4. & Nicolaus 5. statuerunt aliqua pertinentia ad Electiones Abbatissarum Ordinis Sãctæ Claræ: sed quia hæc posita sunt supra in dictione Abbatissa, ideo hic nõ ponuntur. 9 De Abbatissis.

LEO 10. in Bulla Vnionis statuit, quòd Electio Generalis Ministri totius Ordinis Mino. fieri debeat à solis Ministris prouincialibus, & Custodibus reformatis, tam Cismontanis, quàm Vltramontanis in Capitulo generali dicti Ordinis in festo Pentecostes, in loco, quod Generalis Minister, cũ Capitulo generali proximè præcedenti duxerit assignandũ. Ad quod Cap. omnes Ministri, & Custodes, siue Vocales tàm Cismontani, quàm Vltramontani accedere teneantur. Et ne caput suis membris deforme appareat, voluit, & ordinauit, quod nullus Frater possit eligi in Ministrum generalem; nisi 10 De Minist. Generali.

E

vitam discat reformatam, & pro reformato à cõmunitate reformatorũ habeatur. In præfata etiam Electione Ministri generalis voluit, quòd nullus penitus vocem habeat, nisi reformatus, & pro reformato à Congregatione reformatorum habeatur. B. fffo. 29. concess. 93. & 94. A

11 ¶ IDEM Leo ordinauit, quòd Minister generalis eligatur alternatim de Fratribus Cismontanis, & Vltramontanis: qui tantũ per sex annos durare possit. Ita quod si Minister generalis per sex annos de Cismontanis Fratribus electus fuerit, B sequentibus sex annis de Vltramontanis Fratribus eligi debeat. Qui modus alternatis vicibus in perpetuũ à Fratribus prædictis obseruetur. B. fffo. 29. concess. 93. & 94.

De Generali Ministro.

12 ¶ IDEM Leo fecit quandam ordinationem super electione, & institutione Commissarij generalis: quæ posita est supra in dictione Commissarius. §. 1.

De Commissario generali.

CAPVCCINI ANNOTATIO. C

In §. 6.

CIRCA huiusmodi Prælatorum Electionem, videnda est Cõstit. vnionis 20. & 21. Leon. 10. & Const. 131. Pij 5. Pastoralis officij, &c. Fratribus Minoribus de Obseruantia directa. In quibus nonnulla, de Ministrorum generalium, ac Prouincialium modo in Electione seruando præscribuntur. Et præcipuè in illa Const. 20. vnionis, fuit per Leonem ordinatum anno. 1517. vt Minister generalis per sex annos, & Prouinciales per tres tantum in officio durarent. Quibus annis expletis, ipso facto essent ab officio absoluti, & pro absolutis ab omnibus Fratribus haberentur (vt dicitur etiam infra in verbo, Minister, in fine, & in verbo, officia Ordinis) quæ tamen determinatio, non videtur nunc esse in obseruantia, cùm aliter à subsequentibus Summis Pontificibus, ac Ordinis statutis reperiatur esse ordinatum. D

Generalis ac Prouincialium in off. durat.

Quãdo ꝑ absolutis ab off sunt iudicandi.

Ac quamuis adhuc in suo robore esset, non esse putandum videtur, vt cum ibi dicitur; Vt illis annis expletis, ipso facto ab officio sint absoluti, quòd sic præcisè non esset intelligendum, quin possit per mensem, & per menses in tali officio prolongari, vel breuiari, secundũ quod Capitula Prouincialia, vel Generalia accelerantur, vel protrahuntur: Iuxta consimilem declarationem factam in statutis Ordinis, circa illam ordinationem Iulij 2. vt omnia officia Ordinis essent triẽnalia; quæ refertur à Collectore, infra, in verbo officia Ordinis. §. 2. Tutius tamen iudicarem, vt succedente casu, antequam ad finem talis triennij deueniretur, E

Cautela obseruãda

A tur, Generali nuntiaretur, vt quid faciendum esset determinaret.

Et in 131. illa Pij V. anno 1571. statutum fuit, vt Generalis Ministri officium, per 8. annos; Ac Ministrorum, Procuratorum, & Commissariorũ per quatuor sit. Ipsiq; semel functi officio, ad idem eligi nõ possent; nisi post 16. annos. Possit tamen Minister Prouincialis, in alia Prouincia esse Prouincialis: Nunc tamen inter aliquos Regulares, iuxta Sixti quinti. Idem supradictum spacium sex, ac trium annorum obseruatur. Inter alios verò, aliter, & aliter, iuxta eorum Statuta, & Ordinationes (vt & nos Capuccini obseruamus) ad quos me remitto. Sed B quòd explèto illo tempore, ipso facto habeantur pro absolutis ab officio, nulla fit mentio; ex quo tacitè videtur esse sublatum.

Alia determinatio ꝑ duratione officij Prælatorum.

A Canonicis Regular. S. Saluatoris, quolibet triennio fieri electiones Prioris generalis, & aliorum Prælatorum Ordin. mandauit Pius 5. & fuit postea à Greg. 13. confirmatum in Const. sua 58. Quæ inter religiosorum, anno do. 1579.

Ac ibidem contra Subornãtes, statuit ipse Pius 5. vt in Electionibus C omnibus, vel ante eas, per sex menses, pro se, vel pro alio subornauerit, excommunicationis sententiam ipso facto incurrat, à qua nisi à Romano Pontifice, pro tempore existente (præterquam in mortis articulo) absolui non possit, ac voce actiua, & passiua perpetuò careat subornatus, vel alius, pro quo subornatio fiet. Qui subornantem non detulerit, eandem pœnam incurrere cẽseatur. Qui autem ad officium obtinendum quorumuis fauorem, extra Religionem procurauerit. Vltra prædictas pœnas, per mensem carceri mancipetur.

Cõtra subornãtes.

Cõtra procurantes aliquod officium.

D Et in Conc. Trid. seß. 25. c. 6. de regular. ordinatur, in Electione quorumcunq; Superiorum, omnes eligi debere per vota secreta, ita vt, singulorum eligentium nomina, nunquam publicentur: Nec in posterũ liceat Prouinciales, aut Abbates, Priores, aut alios quoscunq; Titulares, ad effectum Electionis faciendæ constituere; Aut voces, & suffragia absentium supplere; aliter electio sit irrita, & Prælati, qui sic se creari permiserint, deinceps ad omnia officia in Religione obtinenda, inhabiles existant, &c.

Determinatio Cõc. Trid. circa Election.

E In Regulæ autem nostræ cap. 8. præscribuntur personæ electrices, ac tempus Electionis Generalis Ministri, vt scilicet, Prouinciales, & Custodes conueniant in Cap. Pentecost. &c. & in supradicto Canone Cõc. Trid. statuitur modus obseruandus.

Et aduertendum, ꝙ licet in Regu. nulla de Ministrorum Prouincialiũ, et Guardianorũ Electione, & institutione, fiat mentio & quòd proinde totam inferiorũ Prælatorum institutionem (secundum Hugon. & Petrum Ioannem) ipsi Generali Minist. & Cap. Gen. reliquisset. Attamen

postea per Clem.V.fuit facta supradicta ordinatio in §.8.

Eligentes aduertãt.

Sed debent Electores aduertere (si tamen absq; culpa esse velint) digniorẽ semper inter concurrentes, in Prælatum eligere; qui scientia moribus, vita, & exẽplo, meritò valeat magis prodesse, quàm ambitiosè obesse gregi, omni postposito amore, odio, rãcorr, vel prece. Aliàs licet (vt Doctores aiunt) indignum eligendo, vnum comitterent mortale peccatũ; Indubitanter tamen teneãt, se omnium peccatorum, ab eo sic indigno electo, in prælatura illa cõmissorum, pœnæ participaturos. Quod sacra Synodus Trid. sess. 24.c.1. de reform. comprobare videtur, dum omnes habentes aliquo modo ius in electionibus, & promotionibus faciendis, hortando, & monendo ait: Vt in primis meminerint nihil se ad Dei gloriã, & populorum salutẽ vtilius posse facere, quã si bonos Pastores, & Ecclesiæ gubernãdæ idoneos promoueri studeant, eosq; alienis peccatis cõmunicantes mortaliter peccare, nisi quos digniores, & Ecclesiæ magis vtiles ipsi iudicauerint, non quidẽ precibus, vel humano affectu, aut ambientiũ suggestionibus, sed eorum exigentibas meritis, præfici diligenter curauerint. A B

Cõc.Trid.

Prouisionis Prælatorum modus.

Ideq; profectò esse iudiciũ de prouisoribus, hoc est, de illis, qui per viã prouisionis, absq; Electione, faciunt Pastorem. Cuiusmodi in nostro Ordine Capuccinorum sunt Prouinciales, & Diffinitores, prouidẽdo de Guardianis, quia hi propriè nõ per electionẽ, sed per prouisionẽ præficiuntur. Nõ.n.ab inferioribus, vt sint ipsorũ Prælati eligũtur, sed à Superioribus in Guardianos Conuentus, prouidentur. Et sic de similibus dicendum. C

Qũo non sufficiat eligere dignum.

Et circa id, quòd è sententia S.Tho.2 2.q.63.art.2.& cæterorũ, quos refert Sotus de Iust.& Iur.lib.3.q.6. concl.9.dicentium, elicitur, quòd oportet in foro conscientiæ, eligere digniorem, & non sufficit eligere dignum. Videri põt quid Caiet. dicat in summa, verbo, Electio, & in Ientaculo 12.q.4. quem sequutus est Nauar.in cap.Sacerdos §.quod autem de pœnit. d.6. nu.4. Et hæc pro huiusmodi Electionis materia sufficiãt, plura etiam alia poteris videre infra, in verbo Generalis Minister, & in verbo, Prouincialis, ac in Verbo, Officia Ordinis. D

ELEEMOSINA.

E

1 Paupertas

ALEXANDER. 4. declarauit, quòd Fratres Mi. Prædicatores, tàm ab his, quibus prædicant, quàm ab alijs possint eleemosinas petere, ac recipere, fidelesq; posse huiusmodi eleemosinas eisdem Fratribus salubriter elargiri, non obstante quacunq; contradictione. Ac etiam declarauit, quòd prædictorum Fratrum mendicitas est meritoria. B. fo.25. Et ffo.25. concess.15.

¶ IDEM

A ¶ IDEM Alexander concessit Fratribus Mino. quòd de malè acquisitis, quorum restitutio non debetur certæ personæ, ac de incertis relictis, possint recipere Eleemosinam ab exequutoribus testamentorum. b. fo. 25. Et ffo. 26. conce. 16. 2

Restitutio

VRBANVS 4. concessit Fratribus Carmelitis, vt de vsuris, & rapinis, & aliàs malè acquisitis, si personę, quibus horum restitutio fieri debeat omnino inueniri, & sciri nō possint, necnon de quibuscunque legatis indistinctè ad pios vsus relictis, recipere valeant vsq; ad summam centum Marcharũ argenti. B. ffo. 178. conce. 419. 3

B

Pro Carmelitis. Restitutio Legata.

CLEMENS 4. concessit Fratribus Min. vt in terris excōmunicatorum possint liberè commorari, & ab eis tunc, & quando per huiusmodi terras ipsos transire contigerit, necessaria vitæ deposcere, ac recipere. B. f. 56. Et ff. 140. cōc. 317. 4

Excommunicati.

EVGENIVS 4. concessit Generali, & Prouincialibus Fratrum Min. Obser. plenam, & liberam facultatem capiendi, & incarcerandi, ac in carceribus detineri faciendi, necnon aliàs puniendi, & corrigendi Fratres Conuentuales præfati Ordinis quæstuantes, seu Eleemosinas petentes in locis Cōuentuum, domorum, & eremitoriorum Fratrum prædictorum Obser. aut aliqua minus honesta contra Cōstitutiones, & Declarationes Apostolicas, & Statuta, & Cōsuetudines eiusdem Ordinis facere præsumentes. b. fo. 48. 5

C

Cōtra Fratres Cōuē.

¶ Dubium videtur, vtrum istud iam vacet propter illa, quę dicta sunt in dictione Concordia, prope finem. Collector.

D

CALIXTVS. 3. prohibuit districtè sub excommunicationis pœna, ne Fratres Min. de Obseruantia sub nomine Fratrum Conuentualium eiusdem Ordinis, nec Conuentuales sub nomine Fratrum de Obseruantia, aut sub nomine locorum eorumdem, quæstuare, seu Eleemosinas petere præsumant. B. ffo. 90. conce. 197. propè finem. 6

Pro Fratribus Obser. & Conuētualibus. Quęstuare

¶ Similiter videtur dubium, vtrum vacet istud, sicut supra positum. Collector.

E

SIXTVS 4. quia intellexit, quòd locorum Ordinarij, eorumque Officiales, seu Vicarij, & curati, ne ipsi fideles, Fratribus Mino. & Prædicatoribus Eleemosinas erogare præsumerent, suadebant, ac etiam sub censuris inhibebant, & erogantes excoōicatos fore prædicabant, seu prædicari faciebant, aut pronunciare p̃sumebant; mandauit prædictis Ord. ac reliquis personis supra nominatis, & alijs quibuscũq; personis, 7

Pro Fratribus Mi. & Prædi.

sonis, vt ab huiusmodi persuasionibus, inhibitionibus, & man- A
datis de cætero prorsus, & omnino abstineant. Ac decreuit, inhibitiones ipsas, & mandata nullius existere firmitatis, & illis contrauenientes censuris huiusmodi minimè ligari. Voluit tamen, quòd si persuadentes, & inhibentes præfati mandato huiusmodi obtemperare non curauerint, nisi eos pœnituerit, & persuasiones, & inhibitiones reuocauerint infra triduũ, postquam desuper requisiti fuerint, eo ipsi Ordinarij interdictum ingressus Ecclesiæ, ac suspensionem à regimine, & admi- B
Excommunicatio. nistratione suarum Ecclesiarum, alij vero inferiores excommunicationis sententiam incurrant. B. fo. 65. Et ffo. 149. concess. 365.

8 ¶ Idem Sixtus voluit, quòd Ordinarij, seu quicunque alij prohibentes, ne Fratribus Carmelitis Eleemosinæ fiant, ipso
Ex priuil. Carmelit. Nota. Inqsitores facto sint excommunicati. Et quòd contra tales possint Rectores Ordinum Mendicantium, & Auditor cameræ Apostolicæ, ac Inquisitores hæreticæ prauitatis, sicut contra hæreticos C
procedere. B. fo. 99. Et ffo. 183. conce. 448.

9 ¶ Idem Sixtus concessit hoc idem Fratribus Augustinensi-
Pro Augu. bus in suo Mari Magno, vt habetur. ffo. 251. concessione. 398. Nisi quòd Inquisitores solum possunt procedere contra tales.

10 Alexander 6. prohibuit ne aliqui Eleemosinas quæ-
Quęstuare Cõuentuales. rere audeant sub nomine Fratrum de obseruantia Ordinis Mino. præsertim Fratres Conuentuales eiusdem Ordi- D
nis, ac præcipuæ infra terminos domorum Fratrum prædictorum obseruantium. Et commisit vniuersis Ecclesiarum Prælatis, vt cum pro parte huiusmodi Fratrum obseruantiæ fuerint
Excommunicatio. requisiti, inhibeant publicè supradicta, sub excommunicationis latæ sententiæ pœna, ac contradictores quoslibet, & rebelles per censuras Ecclesiasticas, & alia iuris remedia compescant. B. ffo. 151. conce. 370.

11 Iulius 2. declarauit, quòd verba in Priuilegijs Fratrum E
Indulg. Mino. contenta, scilicet, quòd visitantes suas Ecclesias, & manus porrigentes adiutrices, indulgentias eis concessas cõsequantur, etiam ad facientes eis Eleemosinas de pane, & alijs pro eorum victu, & vestitu, ac domorum suarum reparatione necessarijs referantur. B. fo. 43. Et ffo. 126. conc. 281.

12 ¶ Idem Iulius informatus, quòd in aliquibus partibus Fratres Mino. Conuentuales, & alij Mendicantes inferebant gra-

uami-

A uamina circa petitionem Eleemoſinarum Fratribus Min. obſeruan. conceſſit huiuſmodi Fratribus obſeruan. vt Eleemoſinas à temporibus, & locis conſuetis petere, & recipere, iuxta quod eiſdem ex Regula, & Conſtitutionibus Apoſtolicis permittitur, prædictorum Conuentualium, & aliorum Mendicantium Ordinum Fratrum aduentu, & præuentu minimè expectatis, liberè, & licitè valeant. Ac Conuentualibus prædictis, & alijs Mendicantibus Fratribus ſub pœna excommunicationis ipſo facto incurrēda præcepit, ne præfatos Obſer. Fratres B per ſe, vel alium, ſeu alios; directè, vel indirectè, publicè, vel occultè circa prædicta impedire, ſeu moleſtare præſumant. B. fffo. 14. conce. 51. Excommunicatio.

LEO 10. quia fuit informatus, quòd in aliquibus partibus aliquæ perſonæ Eccleſiaſticæ, præſertim Curati, ſeu presbyteri parochiales, non permittebant Fratres Minores Eleemoſinas petere ſine eorum licentia, & Diœceſanorum, vel eorum Vicariorum litteris, & inſuper, quòd Eleemoſinarum C huiuſmodi Mendicatarum medietatem ſibi vendicare volebāt, diſtrictè præcipiendo mandauit omnibus Eccleſiarum Prælatis ſub grauibus cenſuris, vt ab huiuſmodi grauaminibus, & moleſtijs abſtinerent, & vt quoties pro parte Fratrum dicti Ordinis requiſiti fuerint, omnes, & ſingulos parochialium Eccleſiarum Rectores, ſeu Vicarios, ad deſiſtendum à prædictis moleſtijs, & grauaminibus, ſub pœnis, & cenſuris moneant, & D præcipiant, ac contra inobedientes vſque ad inuocationem brachij ſecularis procedant. B. fffo. 47. conce. 142. 13 Prohibitio. Cenſuræ.

¶ IDEM Leo conceſſit, quòd Miniſtri Generales, & Prouinciales poſſint legata, & Eleemoſinas obuenientes loco abundantiori, conuertere, & transferre, & applicare alteri loco indigentiori, iuxta ipſorum Prælatorum diſcretionem, dummodo fieri poſſit ſine ſcandalo. o. Non eſt aliàs impreſſa huiuſmodi Conceſſio. 14 Legata.

E ¶ IDEM Leo conceſſit qualiter Eleemoſinæ factæ ad vnum vſum poſſint commutari in alium vſum, prout poſitum eſt ſupra in dictione Commutare. §. 2. 15

¶ IDEM Leo fecit circa huiuſmodi materiam quandā Conceſſionem valdè relaxatiuam, & deſtructiuam Obſeruantiæ paupertatis, prout habetur ſupra in dictione Commutare. §. 3. Vide ibi vna cum additione, quæ ſequitur ibidem. 16

¶ Circa huiuſmodi materiam Eleemoſinarū facta ſunt nonnulla Collector.

nulla statuta Generalia in Capitulo Generali in Conuentu Montis Lucij celebrato, prout sequitur. A

Statutum Generale. ¶ Declaratur, quòd procurare satisfactionem fiendam pro re empta Fratribus necessaria, non est contra puritatem Regulæ, ita tñ quòd Fratres nec per se, nec per interpositam ꝑsonam intromittant se de pecunia. Non tamen licet Fratribus indifferenter, & indeterminatè tales procurationes Eleemosinarum pecuniariarũ facere, nec per nũcium à se positum ducere, sed dans, faciat per se, vel per nuncium ab ipso deputatum. Recipere autẽ granum, vel alia huiusmodi pro acquisitione, seu commutatione in aliquam rem necessariam, non licet Fratribus. Verumtamen, vbi Fratres aliter non possunt prouideri in suis necessitatibus, talia possunt recipi per amicos spirituales de consensu dantium, & de licentia, seu dispensatione Prouincialis, aut Custodis. fo. 223. tractatu. 3. Et ffo. 240. tractatu. 2. B

Alterũ statutum Generale. ¶ Inhibetur, ne aliquis Frater procuret alicuius libri vsum, aut alicuius rei, remanentis apud parentes, vel amicos proprietatẽ, sub pœna priuationis illius cum punitione condigna. fo. 223 tractatu. 3. Et ffo. 241. tractatu. 2. C

Aliud statutum Generale. ¶ In hoc Capitulo Ordinatum est, quòd nullus Frater faciat sibi scribi libros extra, vel intra Cõuentum, maximè per seculares personas, nec procuret partiales Eleemosinas sibi, sub spe licentiæ habendæ postea à Prouinciali. ffo. 241. tractatu. 2.

Collector. ¶ De Indulgentijs, quas consequuntur, vel consequi possunt dantes Eleemosinas Fratribus Minoribus, aut eorum Ecclesijs, ac domibus, reperietur intra, dictione Indulgentiæ quo ad seculares in capitulo. 4. scilicet, Indulgentiæ concessæ exhibentibus opera pietatis Fratribus. D

☞ ANNOTATIO CORDVBAE.

QVOAD §. 4. vide in eodem Compẽdio supra tit. Bona. §. 4. aliam Concessionem Clementis 4. quoad bona Ordinem intrãtium, & §. 13. ibidem aliam Concessionem Leonis, quoad bona Obseruantium nostrorum, & ad nostram Obseruantiam redeuntium. E

Quoad §. 9. notandum, quòd Bonif. 9. ffff. 118. Fratribus Prædicatoribus Concessit idem, & insuper prohibuit omnibus vtriusque sexus asserere,

A *re, ipsos Religiosos non esse in Statu perfectionis, &c. & non esse licitum ipsis de Eleemosinis viuere, quòdq; quæstuantes nomine ipsorum falsò, tanquàm falsarij capiantur ab Ordinarijs, & condemnētur, & similiter prohibuit, quòd nullus illis prohibeat in suis Ecclesijs celebrare, & oblationes in missis, vel alijs ad altaria ipsorum prouenientes recipere, & conuertere in suos vsus iuxta morem sui Ordinis, & ipso facto sunt excommunicati omnes contra facientes; non absoluendi, nisi Sedi Apost. personaliter se præsentent.*

B *Quoad. §. 16. notan. quòd Clem. 7. fecit quandam Concessionem Ordini Sancti Ioannis Hierosolimitani, quæ habetur in Compen. tit. Dispensatio §. 30 ibi videatur.*

¶ EPISCOPI.

¶ *Distinctio attinentium ad Episcopos.*

C DE multis attinentibus ad Episcopos, in diuersis huius Compendij dictionibus continetur. Nam de exēptione ab ipsorum iurisdictione habetur in dictione Exemptio. §. 1. 3. & 5.

¶ Et de præsentatione Confessorum eis fienda per Prælatos Ordinis, dictum est supra in dictione Absolutio quoad seculares, idest, in multis. §.

¶ De impositione primi lapidis, & consecratione, seu benedictione Ecclesiarum, & Altarium Ordinis, qualiter per E- D piscopos fieri debeat, habetur etiam supra in dictionibus Benedicere, & Ecclesiæ Fratrum, & Aedificare.

GREGORIUS 9. concessit Fratribus Minoribus antequam essent exempti à iurisdictione Ordinariorū, quòd Archiepiscopi, & Episcopi in eorum diœcesibus possent eisdem Fratribus, ibidem constitutis absolutione, vel dispensatione indigentibus, absolutionis, & dispēsationis beneficium impendere, nisi adeo grauis, & enormis esset excessus, quòd desuper meritò esset Sedes Apostolica consulenda. B. fo. 116. 1 Absolutio Dispensatio. E

¶ Huiusmodi Concessio iam de nihilo seruit, quia post ipsam fuit data Fratribus prædictis copiosissima exemptio, vt patebit infra in dictione Exemptio. Collector.

ALEXANDER 4. præcepit in virtute Sanctæ Obedientiæ Fratribus promotis, vel promouendis ad dignitates Episcopales, vel alias. vt libros, & alia, quæ ipsos promotio- 2 Bona Ordinis.

nis

nis suæ tẽpore habuisse, seu habere constiterit (submota qualibet dilatione) resignent Generali, vel Prouincialibus Ministris, nisi forsan prædicti Prælati Ordinis vsum huiusmodi rerum illis ad tempus concesserint de gratia speciali. b. fo. 24. Et ffo. 24. conce. 12. A

3 ¶ IDEM Alexãder inhibuit, vt nulli Fratres Ordinis Min. si eos in Episcopos eligi, aut postulari cõtigerit, electioni, seu postulationi de se factæ audeant consentire, nec aliquis Archiepiscopus, seu quicunque alius Prælatus, vel Legatus Sedis Apostolicæ, nisi fuerit Cardinalis, dictos Fratres (nisi de licentia, & assensu Generalis, & Prouincialium Ministrorum, aut Sedis Apostolicæ speciali mandato) ad Episcopatum, vel alias dignitates assumere, vel ordinare præsumant. Et decreuit irritum, & inane quidquid secus à quoquam cõtigerit attentari. b. fo. 23. Et ffo. 25. conce. 13. B

Electio.

ANNOTATIO CORDVBAE. C

QVOAD §. 1. vbi ponitur Concessio Greg. 9. vide supra in hijs Annotationibus, tit. Absolutio ordinar. quoad Fratres. §. 1. quoquomodo nunc ista Concessio potest valere nobis. Quoad §. 2. & 3. latius videatur in Compend. tit. Exemptio, & tit. Exempti Fratres, secundùm subiectam materiam.

¶ EVCHARISTIA. D

Collector. CIRCA Eucharistiæ perceptionem, & administrationem multæ Cõcessiones factæ reperiuntur, tàm pro Fratribus, quàm pro secularibus, quæ positæ sunt supra in dictione Communicare. Et vltra illas, adduntur hic aliqua, quæ sequuntur.

1 CONCILIVM Bracharense statuit, vt cùm sacerdos ad solénia missarum accedit, aut per se Deo sacrificium oblaturus, aut Sacramentum corporis, & sanguinis Domini nostri Iesu Christi sumpturus, non aliter quàm Orario, idest, stola vtroq; humero circumseptus, sicut tempore ordinationis suæ dignoscitur consecratus, ita vt de vno eodemq; orario ceruicem pariter, & vtrumque humerum præmens, signũ in suo paret pectore Crucis. Si quis autem aliter egerit, excõmunicationi debitè subiaceat. Habetur. 23. distin. c. Ecclesiastica. E

Celebrare

Cõicare.

Excommunicatio.

A ſtica. *Hoc autem procedere ait Archidiaconus in hoc capit. poſt admonitionem ei factam, & non ante.*

¶ Præfatum decretum in aliquibus Prouincijs non habetur in vſu, quoad Sacerdotes communicantes tempore infirmitatis, vel ſanitatis; nihilominus tamen videtur eſſe obligatoriũ, quia ferè in omnibus Chriſtianitatis partibus, à Regularibus, & Secularibus Sacerdotibus, vt plurimum, obſeruatur à doctis, ſeu inſtructis in iure Canonico. Collector.

B CLEMENS.7. conceſſit, quòd Moniales, ſeu Religioſæ ſub obedientia Miniſtri Generalis Fratrum Mino. exiſtentes, poſſint in Eccleſia interiori in loco decenti habere Euchariſtiam, ſicut habent in exteriori. O. 2 Moniales.

¶ EXACTIONES.

C ALEXANDER. 4. ſtatuit, vt imponẽtes Fratribus Minoribus angarias, vel alias impoſitiones, ſeu exactiones, aut alia ſimilia ſint ipſo facto Excommunicati. Et quòd ſi contumaces fuerint, non deſiſtẽdo ab huiuſmodi, à ſolo Papa valeant abſolui. b. ffo. 260. conceſſione. 656. 1 Excommunicatio. Vide infra in Verbo Exemptio in Addit. Capuccini

¶ Multi alij Summi Pontifices exemerunt Fratres præfatos, ac Moniales S. Claræ, & Fratres Ordinis Prædicatorum, necnon, & alios Fratres Mendicantes ab omnibus exactionibus, prout habetur infra in dictione Exemptio, in multis. §. Collector.

D EVGENIVS 4. declarauit, quòd quando Ciues pro bono communitatis imponunt gabellas nouas, aut veteres augmentant, non ſunt excommunicati. o. fffo. 102. conceſſione. 414. * Excommunicatio.

¶ IDEM Eugenius declarauit, quòd pœnæ appoſitæ in Capitulo Quamquam. de cenſibus. lib. 6. ſcilicet, Excommunicatio, & Interdictum, circa exigentes pedagia, & guidagia, & ſimilia non habent locum, quia ſibi fuit ablata Bononia, & tamen non interdixit. o. fffo. 102. Conc. 415. 3 Excommunicatio. Interdictũ

E

¶ IDEM Eugenius fecit aliam conceſſionem, pertinentem ad huiuſmodi materiam exactionum, quæ poſita eſt ſupra in dictione, Abſolutio quoad ſeculares. 2. in. §. 4.

¶ EX-

¶ EXCOMMVNICATIO. A

¶ Distinctio materiæ excommunicationum.

Collector.

CONSIDERARE oportet, quòd in Priuilegijs Fratrum Minorum, & aliorum Mendicantium reperiũtur multa, & diuersa ad materiam pertinentia Excommunicationis.

Excommunicationes attinentes ad Fratres

¶ Et primò sunt quædam, vbi eisdem Fratribus imponitur sententia Excommunicationis. Istud autem est multipliciter, seu propter varias causas. B

¶ Nam aliquæ Excommunicationes inueniuntur eis inflictę ratione receptionis nouitiorum ad habitum, vel professionem. Et de hoc habetur in dictione Nouitij. §.3. & 4. & 9.

¶ Aliæ vero Excõmunicationes tangunt eosdem Fratres, quando recedunt sine licentia ab huiusmodi Ordinibus, aut quãdo postquam sunt licentiati, vel eiecti faciunt aliqua, quæ sunt eis prohibita, vt continetur in dictione Apostatæ, in multis. §. in dictione Eijcerr ab Ordine. C

¶ Aliæ etiam Excommunicationes concernunt illos, qui præfatos Fratres Apostatas recipiunt, aut illis fauent, prout habetur in dictione Recipere Fratres, & in dictione Apostatæ.

¶ Quamplures autem Excommunicationes sunt impositæ contra Fratres propter varias causas, quæ ponuntur infra prope finem. D

De absolutione excommunicationum suprascriptarum.

¶ Item qualiter præfati Fratres, tâm professi, quàm Nouitij, & etiam Apostatæ possint absolui ab Excommunicationibus, in quibus inciderunt, habetur latè in dictione Absolutio quoad Fratres, in multis. §. vbi in in margine posita est hæc dictio Excommunicatio.

Excommunicationes pertinẽtes ad seculares.

¶ Secundò principaliter in præfatis Priuilegijs inuenitur, qualiter personæ seculares occasione prædictorum Fratrum, aut Monialium, quæ eorum curæ sunt commissæ, seu Ecclesiarum, & Monasteriorum suorum, incurrere possunt multas Excommunicationes. Et istæ subdistinguntur. E

¶ Nam, quædam Generaliter sunt promulgatæ contra violatores Priuilegiorum prædictorum Fratrum, prout habetur in dictione, Priuilegia. §. 12. & 22.

¶ Aliæ

A ¶ Aliæ tangunt illos, qui aliquam violentiam inferunt Ecclesijs, aut domibus, seu rebus, vel personis prædictorum Fratrum, & hæc habentur in dictione Ecclesiæ Fratrum. §. 3. & in dictione Eleemosinæ. §. 6. & 7. & 10. & 13. & in dictione Exemptio. §. 9. & 23.

¶ Aliæ verò Excommunicationes respiciunt illos, qui contra stigmata Beati Francisci aliquid dicere præsumpserint, aut qui ausi fuerint depingere Sanctam Catherinam de Senis cum stigmatibus, & hæc habentur in dictione Stigmata. §. 8.
B & 9 ac 10.

¶ Aliæ autem Excommunicationes spectant ad ingredientes Monasteria Sanctæ Claræ contra tenorem suæ regulæ, aut indultorum Apostolicorum, prout continetur in dictione Ingredi Monasteria Monialium. §. 2. & 15.

¶ Nonnullæ aliæ Excommunicationes continentur sub varijs dictionibus huius Compendij, quas longum foret hic referre, reperientur tamen signatæ in marginibus foliorum cũ
C hac dictione Excommunicatio.

¶ Qualiter autem personæ seculares valeant absolui à præfatis Fratribus ab Excommunicationibus supradictis, habetur supra in dictione Absolutio quoad seculares, in omnibus. §. vbi posita est hæc dictio Excommunicatio. De absolutione Excõmunicationum prędictarum.

¶ Insuper quoad euitationem Excommunicatorum, quomodo Fratres se debeant habere, reperietur infra. §. 1. & 2. & 4. ac. 6.

D GREGORIVS 9. concessit Fratribus Minoribus euntibus ad partes infidelium, seu ibidem existentibus, vt in terris illis sit eis licitum communicare cum Excommunicatis in ijs, quæ ad salutem pertinent animarum. b. fo. 20. Et ffo. 22. concess. 3. 1 Infideles.

¶ Aduerte, quòd istud modo est ius commune. Collector.

CLEMENS 4. concessit Fratribus Minoribus, vt in terris Excommunicatorum liberè commorari possint, & 2
E ab eis tunc, & quando per eorum terras ipsos transire contigerit, necessaria vitæ deposcere, ac recipere. B. fo. 56. Et ffo. 140. conce. 317. Pro terris Excommunicatorũ.

¶ IDEM Clemens concessit Fratribus Mino. ne ab aliquo Legato, nisi de latere Sedis Apostolicæ misso, vel de Legato, aut Subdelegato, auctoritate litterarum Sedis prædictæ, possint Excommunicari, suspendi, vel interdicti, nisi litteræ ipsæ 3 Exemptio

plenam, & expressam de Ordinæ præfato, & indulto huiusmodi facerent mentionem. b. fo. 29. Et ffo. 29. Concessione. 25. Et B. ffo. 3. conce. 1. A

4 De euitatione Excõmunicatorum. Nota. Interdictũ

EVGENIVS 4. concessit Fratribus Minoribus Obseruantibus, quòd non teneãtur euitare Excommunicatos, nisi nominatim sint à Iudice denunciati, & euitentur à clero, & populo. Et sic, quòd non teneantur Fratres euitare dictos Excommunicatos, nisi quando in communi euitantur. Et quòd idem sit de interdicto, & de obseruatione cuiuslibet censuræ Ecclesiasticæ. o. fo. 61. Et ffo. 64. Concessione. 75. Et ffo. 95. concess. 312. B

5 ¶ IDEM Eugenius fecit alias concessiones, pertinentes ad materiam Excommunicationis, quæ positæ sunt in dictione Exactiones. §. 2. & 3.

6 Indulgentia.

¶ IDEM Eugenius concessit, quòd si tempore nostro contigerit (quòd absit) scisma, possint Fratres Minores participare cum scismaticis, nec teneantur Fratres recedere à locis suis. Et quòd toties quoties dixerint orationem Deus omnium fidelium, &c. pro vero Papa, habeant centum dies indulgentię. o. ffo. 101. conce. 402. C

7 Prælati Fratrum.

LEO 10. concessit, quòd Prælati Ordinis Min. Regularis Obseruantiæ, cum aliquem Fratrem propter apostasiã, vel aliam causam Excommunicant in Capitulo Fratrum, aut in communitate, non teneantur proferre sententiam in scriptis, prout in iure sub pœna suspensionis præcipitur proferentibus. o. ffo. 93. conce. 221. D

8 Prohibitio pro Fratribus Mino. Obser. & Conuẽtualibus.

¶ IDEM Leo præcepit firmiter, & mandauit sub pœna Excommunicationis latæ sententiæ ipso facto incurrenda, aqua nullus præterquam in mortis articulo, nisi à Summo Pontifice, aut Sede Apostolica possit absolui, ne aliquis Frater Ordinis Sancti Francisci appellet alium Fratrem eiusdem Ordinis maliciosè, & irrisoriè, seu improperiosè Priuilegiatum, Collectanum, Bullistam, amadeitam, Clarenum, de Euangelio, seu de Capucio, Bigotum, aut alio quouis nomine, etiam de nouo reperto, seu alio quouis irrisorio, seu improperioso nomine, aut quòd pro improperioso à patientibus habeatur. Nec non omnibus tàm Clericis, quàm Laicis, ne Fratres huiusmodi, aut eorum fautores præfatis nominibus irrisoriè, seu maliciosè appellent, sed omnes Fratres ipsius Ordinis, Fratres Minores, E

A res,ſeu Sancti Franciſci à ſeipſis, & omnibus alijs nominentur. B.ffo.30.conceſſ.99. Collector.

VLTRA prędicta,quæ continentur in Priuilegijs Fratrũ Mendicant. circa Excõicationes,oportet nonnulla notabilia hic apponere,vt Fratres prædicti ſint plenius informati de huiuſmodi materia,in qua eximium periculũ verti ſolet.

Primũ notabile circa Excommunicationes.

PRIMVM ſcire expedit, Excommunicationes contentas in proceſſu Annali,ſeu in Bulla, quæ appellatur in cœna Domini, ne quis de illis abſoluere ex ignorantia præſumat.
B Et quia præfatæ Excommunicationes à diuerſis Summis Pontificibus diuerſimodè promulgatæ,& numeratæ reperiuntur, & à poſterioribus latius poſitæ ſunt,ideo illas hic ponere curaui,prout in prædicto proceſſu per Leonem decimum facto, ſub forma,& Ordine ſequenti exiſtunt.b.fffo.138.

Verùm, quia modo plura alia reperiuntur addita, Ideo loco Bullæ Leonis, ponam Bullam Cœnæ Six.5. anno D. 1586. publicatam.

C
EXCOMMVNICATIONES, QVAE IN Bulla Cœnæ Domini Sixti V. habentur.

PRIMÒ Excommunicantur omnes Hæretici cuiuſcunque ſectæ, eorumque fauctores, legentes eorum libros,retinentes, imprimentes, ſeu quomodolibet defendentes,& omnes ſchiſmatici.

2. Excommunicantur omnes,à Rom.Pont.ad futurum Cõcilium appellantes.

D
3. Excom. Piratæ,eorumq; receptatores, & fautores.

4. Excom. omnes ij, qui ſurripiunt bona Chriſtianorum naufragantium,licet talia bona in littore inueniantur.

5. Excommunicantur imponentes noua pedagia, ſeu Gabellas,vel augentes,ſeu imponi, aut augeri prohibita exigũt.

6. Excom. falſificantes litteras Apoſtolicas, aut ſupplicationes ſignatas à quocunque auctoritatem habente.

E
7. Excom. deferentes arma, & alia vſui bellico idonea ad turcas,vel ad alios inimicos nomini Chriſtiano.

8. Excom. Qui impediunt, & inuadunt portantes victualia,& alia neceſſaria in Vrbem Romæ.

9. Excom. Qui ſua, aut aliorum opera, lædunt, venientes ad Sedem Apoſtolicam, vel ab ea recedentes.

10. Excom. qui leſerint Romipetas, ac peregrinos ad Vrbem accedentes, & in ea morantes, & ab ipſa recedentes; &

qui dant auxilium, consilium, & fauorem. A

11. Excommunicat. Qui nocuerint S. R. E. Cardinalibus, & alijs Prælatis, eosque ab eorum Diœcesi eiecerint eorumque fautores.

12. Excommunicat. Qui lædunt, & fauent lædentibus eos, qui ad Romanam Curiam in negocijs suis recurrunt, vel per se, vel per alios.

13. Excommunicat. Qui appellant à grauamine, vel futura exequutione litterarum Apostolicarum ad Laicam potestatem. B

14. Excom. Quicunq; exequutionem litterarum Apostolicarum, aut aliarum expeditionum impediunt, & ad gratias impetrandas accedentes prohibent.

15. Excom. Iudices seculares, qui trahunt ad sua tribunalia personas Ecclesiasticas, quiq; tollunt, aut perturbant Ecclesiasticam libertatem.

16. Excom Qui impediunt Prælatos, omnesque alios Iudices Ecclesiasticos, Ordinarios, in sua iurisdictione vtantur quique illorum, & delegatorum iudicia eludentes ad Cancellarias recurrunt. C

17. Vsurpantes Sedis Apostolicæ, & quarumcunq; Ecclesiarum iurisdictionis, vel fructus etiam sequestrantis.

18. Excom. Imponentis Decimas, & alia onera personis Ecclesiasticis, Ecclesijs, Monasterijs, aut eorum fructibus.

19. Excom. Iudices Seculares, qui se interponunt in causis Capitalibus, seu Criminalibus cōtra Ecclesiasticas personas. D

20. Excom. occupantes bona, aut Terras Ecclesiæ Romanæ, & in illis supremam iurisdictionem vsurpantes.

Absolutio soli Pōtif. reseruatur.

Cæterum à prædictis sententijs nullus per alium, quàm per Romanum Pontificem, nisi in mortis articulo cōstitutus, nec etiam tunc nisi de stando Ecclesiæ mandatis, & satisfaciendo cautione præstita, absolui possit, etiam prætextu quarumuis facultatum, & indultorum quibuscunq; personis Ecclesiasticis secularibus, & quorumuis Ordinum, etiam Mendicantiū, ac militiarum regularibus, etiam Episcopali, vel alia maiori dignitate præditis, ipsisq; Ordinibus, & eorum Monasterijs, Conuentibus, & Domibus, ac Capitulis, Collegijs, Confraternitatibus, Congregationibus, Hospitalibus, & locis pijs, nec non Laicis, & Imperiali, Regali, & alia mūdana Excellētia fulgētibus p nos, & dictā Sedē, ac cuiusuis Cōcilij decreta Verbo E

litte-

A literis, aut alia quacunque Scriptura in genere, & in specie concessorum, & innouatorum, ac concedendorum, & innouandorum, nisi in eis, etiam casus præsentibus literis expressi, compræhendantur, &c.

Quod si fortè aliqui contra tenorem præsentium, tali excõmunicatione, & anathemate laqueatis, vel eorum alicui absolutionis beneficium impendere de facto præsumpserint, eos Excommunicationis sententia innodamus, grauius contra B eos spiritualiter, & temporaliter, prout expedire nouerimus processuri.

¶ Quia (vt supra diximus) diuersi Summi Pontifices præcedentes sub diuersis formis fecerũt supradictum processum, seu Bullam cœnæ Domini, & similiter credendum est, quòd facient successores eorum, ideo oportet semper inquirere quolibet anno, vtrum aliquid fuerit innouatum per Pontificem tunc Præsidentem. Nam aliàs fortè ex ignorantia iuris (quæ C neminem excusat) mitterent falcem in messem alienam, seu absoluerent à quibus non possent, & sic inciderent in Excommunicationem Papalem, & pœnas suprascriptas. Collector. Nota.

ALTERUM sciendum quoad prædictam materiam Excommunicationis est, quòd Sixtus 4. in extrauaganti, quæ incipit; Et si Dominici gregis, posuit multos alios casus à quibus etiam nequeunt Fratres absoluere, quorum tamen aliqui sunt de contentis in Bulla Cœnæ Domini, & sunt sequẽ D tes, videlicet. Offensa Ecclesiasticæ libertatis; Violatio interdicti à Sede Apostolica Crimen hæresis postquàm de eo fuerint sentẽtialiter condẽnati, declarati, seu publicè diffamati. Conspiratio in Romani Pontificis personam, aut eius statum, vel dictæ sedis. Mutilatio membrorum, aut cuiuscunq; in sacris constituti occisio. Offensa personalis in Episcopum, seu alium Prælatum. Inuasio Romipetarum, seu quorumcunq; ad Romanam Curiam venientium. Prohibitio deuolutionis cau- E sarum ad dictam curiam. Inuasio, occupatio, deprædatio, aut deuastatio terrarum Romanæ Ecclesiæ mediatè, vel immediatè subiectarum. Delatio armorum, & aliorum prohibitorũ ad partes infidelium. Impositio nouorum onerum realium, vel personalium Ecclesijs, vel Ecclesiasticis personis. Demũ simoniæ super Ordinibus, vel beneficijs assequendis, in dicta curia, vel extra eam quomodolibet contractæ. Secundum notâbile circa Excõmmunicationes.

¶ Aduertendum est, quòd præfata Bulla Sixti solum habet locum. Collector.

locum in concesſionibus ab ipſo factis, non autem in alijs, prout ex ipſa Bulla clarè colligitur. Et ſic quidam famoſus Doctor vniuerſitatis Salmantinæ declarauit. Itaq; de caſibus in ea contentis non eſt curandum, niſi tantum, de illis qui in dicto proceſſu cœnæ Domini continentur, excepto quòd per aliquod confeſsionale Sixti, nullus poſſet ab aliquo prædictorum abſolui. A

Tertiũ notabile circa Excommunicationes.

ALIVD inſuper notandum eſt, quòd in caſibus inferius Annotatis incurrunt Excommunicationis ſententiam Fratres prædicti. Et ideo vt ab illis ſe abſtineant, ponuntur hic ſuccintè. Qui autem illas plenius voluerit intelligere, videat originalia, vel ad minus ſummiſtas. B

Collector.

SEQVVNTVR Excommunicationum ſententiæ, quæ in iure Canonico reperiuntur contra Religioſos, præſertim Ordinum Mendicantium ſpecialiter latæ. C

1 Ex iure cõmuni. Studium.

HONORIVS 3. protulit Excommunicationis ſententiã in Religioſos, de clauſtris ad audiendum leges, vel phyſicam exeuntes, & infra duos menſes ad clauſtrum non redeũtes. Quam ſententiam, vel pœnam voluit ipſo facto incurrere. Ac diſtrictè præcepit tã à Diœceſanis, & Capitulis ipſorum, quàm à cæteris Epiſcopis in quorum diœceſibus huiuſmodi ſtudent,[1] tales Excommunicati publicè nuntientur. Habetur in c. Super ſpecula, extra Ne Clerici, vel Monachi. D

2 Ex iure cõmuni. Habitus. Studium.

BONIFACIVS 8. vt periculoſa Religioſis vagandi materia ſubtrahatur diſtrictius inhibuit, ne de cætero aliquis quamcunq; Religionem tacitè, vel expreſsè profeſſus, in ſcholis, vel alibi temerè habitum Religionis ſuæ dimittat. Nec accedat ad quæuis ſtudia litterarum, niſi à ſuo Prælato cum conſilio ſui Conuentus, vel maioris partis eiuſdem ſibi eundi ad ſtudia licentia primitus ſit conceſſa. Si quis autem horum temerarius violator extiterit Excommunicationis ſententiam voluit incurrere ipſo facto. Doctores quoque, ſiue Magiſtros, qui Religioſos, habitu ſuo dimiſſo, leges, vel phyſicam audientes, ſcienter docere, aut in ſcholis ſuis præſumpſerint retinere, ſimili eo ipſo ſunt ſententia innodati. Habetur in. c. Vt periculoſa. Ne clerici vel Monachi. lib. 6. E

A CLEMENS 5. in Concilio Vienensi protulit sententiam Excommunicationis contra Religiosos simplices, seu subditos non habentes aliquam administrationem, vel beneficium, qui Decimas Ecclesijs debitas vsurpare præsumunt, nisi post requisitionem desistant à præmissis infra mensem, & damnificatis Ecclesijs emendam infra duos menses faciant, prout latius positum est supra in dictione Decimæ. 3 Ex iure cõmuni. Decimæ.

¶ IDEM Clemens temerarios violatores illius constitutionis, quæ Religiosis, & Clericis secularibus prohibet, ne B aliquos ad vouendum, vel fide interposita, seu aliàs promittendum inducunt, vt sepulturas apud eorum Ecclesias eligãt, vel iam electam vlterius non mutent, sententiam Excommunicationis (pœna in dicta constitutione contenta in suo perdurante robore) incurrere voluit ipso facto, ab alio quàm à Sede Apostolica (præterquàm in mortis articulo) nullatenus absoluendos, nullis Priuilegijs, aut statutis cuiuscunque tenoris existant, in contrarium super his valituris. C Habetur in Clementina Cupientes. de pœnis. 4 Ex iure cõmuni. Sepultura.

¶ Constitutio, de qua hic fit mentio est Bonifacij. 8. quæ ponitur in dictione Sepultura. §. 6.

¶ IDEM Clemens prohibuit, ne Monachi, aut Regulares Canonici administrationem aliquam non habentes, ad curiam Principum, absque speciali Prælatorum suorum licentia se conferant. Quod si, vt damnum aliquod inferant suis D Prælatis, aut Monasterio, se conferre præsumpserint Excommunicationis sententiam eos incurrere voluit ipso facto. Habetur in Clementina Ne in agro, de Statu Monachorum. 5 Ex iure cõmuni.

¶ IDEM Clemens, Monachos infra septa Monasterij sine licentia Abbatum suorum arma tenentes Excommunicationis sententiæ ipso facto decreuit subiacere. Habetur in Clementina Ne in agro. §. præfatæ. De Statu Monachorum. 6 Ex iure cõmuni. Arma.

E ¶ IDEM Clemens statuit, quòd Religiosi, qui Clericis, aut Laicis Sacramentum vnctionis extremæ, vel Eucharistiæ ministrare, vel Matrimonium solennizare, non habita super his Parochialis presbyteri licentia, aut quemquam Excommunicatum à Canone (præterquam in casibus, à iure expressis, vel per Priuilegia Sedis Apostolicæ concessis eisdem) vel à sen- 7 Ex iure cõmuni. Sacramẽta

tentijs per Statuta Prouincialia, aut Synodalia promulgatis, seu si à culpa, & pœna absoluere quemquàm præsumpserint, Excommunicationis sententiam incurrant ipso facto, à Sede Apostolica dumtaxat absoluendi. Habetur in Clementina Religiosi. De Priuilegijs. A

8 Ex iure cõmuni. ¶ IDEM Clemens, Religiosos, qui aliqua (vt audientes à Decimarum Ecclesijs debitarum solutione retrahant, in sermonibus suis vel alibi) proferre præsumunt, Excommunicationis subiacere sententiæ decreuit ipso facto. Habetur in Clementina Cupientes, de pœnis. B

9 Ex iure cõmuni. Decimæ. ¶ IDEM Clemens statuit, quòd Religiosi, qui scienter post posuerint confitentibus conscientiam facere de soluẽdis Decimis Ecclesijs debitis, ab officio Prædicationis tamdiu maneant ipso facto suspensi, donec confitentibus ipsis (si hoc ipsum eis dicendi commodè facultatem habuerint) conscientiam fecerint, Excommunicationis incursuri sententiam ipso facto si prædicare præsumpserint, prædicta negligentia, vt præmittitur, non purgata. Ad Religiosos tamen Monasteriorum, vel Ecclesiarum Decimas percipientes, noluit hoc extendi. Habetur in Clementina Cupientes. De pœnis. C

10 Ex iure cõmuni. Interdictũ ¶ IDEM Clemens circa interdictorum Obseruantiam Generalium auctoritate Sedis Apostolicæ, aut à locorum Ordinarijs positorum, districtè præcipiendo mandauit, quatenus Religiosi quicunque tàm exempti, quàm non exempti, cuiuscumque Ordinis, & conditionis existant, cum Cathedralem, vel Matricem, seu parochialem loci Ecclesiam illa viderint, aut sciuerint obseruare (non obstantibus quibuscunque appellationibus, antea etiam ad eãdem sedem, vel alium, seu alios interiectis, & alijs obiectionibus quibuscunque) absque dolo, & fraude, cum moderatione tamen Capituli Alma mater, inuiolabiliter ea obseruent. Alioquin non seruantes Excommunicationis sentẽtiæ voluit subiacere. Quod etiam in interdictis, & in cessationibus à diuinis indictis per Prouincialium Conciliorum Statuta, vel ipsorum auctoritate voluit obseruari. In cessationibus verò Generalibus à diuinis Ciuitatum, Terrarum, & aliorum locorum quas aliquando ex consuetudine, vel aliàs Capitula, Collegia, vel Conuentus Secularium, aut Regularium Ecclesiarum sibi vendicant, idem voluit intelligi. Habetur in Clementina D E

A na Ex frequentibus. de sententia Excommunicationis.

MARTINVS 5. statuit: vt nullus ex professoribus alicuius ex Ordinibus Mendicantium, quorumcunq; in aliquem Monasticum Ordinem (tam Sancti Benedicti, quã Cisterciensis, Camaldulensis, Vallis Vmbrosæ, Canonicorum Regularium S. Augustini, vel aliorum Monasticorum Ordinum (Cartusiensium dunxatat, excepto) possit, aut debeat B per quemcunq; recipi, vel admitti virtute alicuius indulti, absq; Sedis Apostolicę licentia speciali, sub excõmunicationis latę sententiæ pœna incurrenda, Papæ reseruata. Quã tã recipientes, quàm recepti ipso facto incurrant. Et secus facta, non teneant ipso iure. Habetur in extrauaganti, quæ incipit. Viam ambitiosæ. 11

Ex iure cõmuni. Apostasia ab ordine.

PAVLVS 2. protulit sententiam Excommunicationis in in eos, qui bona Ecclesiastica quęcunq; alienant, vel C pactum, per quod ipsorum dominium transfertur, faciunt, & in illos, qui ipsa alienata recipiunt, ipsamq; alienationẽ nullius voluit esse momenti. Habetur in extrauaganti. Ambitiosæ. Quæ habetur latius supra in dictione Alienatio. §.4. 12

Ex iure cõmuni. Alienatio rerũ ecclesiæ.

SIXTVS 4. statuit, quòd Excommunicationẽ incurrant ipso facto Fratres, & Sorores tertij Ord. qui collegialiter D viuentes, post factam professionem; & emissionem trium votorum substantialiũ in manibus sui Ministri, vel Ministræ, matrimonium contrahunt, seu ante contractum consumant, aut Religionem ipsam dimittũt, ad secularem vitam euntes. Et tale matrimonium est nullum, nec possunt absolui, nisi habitu reassumpto, suam professionẽ, collegialiter viuentes obseruẽt, à suis Superioribus absolui meruerint. Habetur in extrauaganti quæ incipit. Ad Christi Vicarij præsidentis. 13

Ex iure cõmuni. Cõtra fratres, & sorores tertij ord.

E ¶ IDEM Sixtus statuit: quòd Excommunicationem incurrant Fratres Minores, & Prædicatores recipientes, siue admittentes ad Priuilegia, & immunitates Ordinum suorum, quoscunq; laicos vtriusq; sexus, prætextu tertij Ordinis, seu alterius modi, nisi gestauerint habitum prædicti tertij Ordinis solitum, & professionem emiserint solitam, & in aliqua domo, seu Congregatione dictorum Fratrum, vel Sororum vitam duxerint in communi. Non obstantibus quibuscunque literis. 14

Cõtra fratres Mi. & Præd.

literis Apostolicis. Habetur in Bulla, quæ incipit: Detestāda nullorum ambitio. A

ANNOTATIO CORDVBAE.

Admitti ad communicationē nostrorū priuilegiorum, quando possunt Tertiarij.

QVOAD §. 14. *notandum, quòd vltra ea quæ ibi Sixt. 4. explicat, possunt admitti ad communicationem Priuilegiorum nostri Ordinis mulieres castam, seu vidualem vitam ducentes, voto expresso sub Tertio Ordine, etiā si in proprijs domibus, vel consanguineorum viuant, vt patet per Leo. 10. ffff. 28. & infra in eodem Compend. tit. Tertiarij Fratres. §. 20. habetur. possunt etiā admitti alij, quòad hoc priuilegiati, etiam per confirmationem Priuileg. per Clem. 7. vt familiares suo modo, & alij eiusmodi, de quibus in Compendio, in diuersis titulis secundum subiectam materiam habetur, & ibidem tit. Tertiarij, latius videbitur, qui Tertiarij possent, & qui non, & quomodo vti nostris Priuilegijs. Et notandum insuper quòd hæc Bulla Sixt. 4. quam hic ponit Collector, non debuit allegari, tanquam nunquam visa, & inusitata, seu moribus vtentium non approbata. Imò, & videtur iam per non vsum, aut per oppositam consuetudinem omnino derogata, & nihil valere, sicut, & multæ aliæ eiusmodi Bullæ, statuta, leges, & Consuetud. per dissuetudinē non valent, vt elicitur ex Gerson in 3. parte, de vita spirituali lect. 5. & 6. Et Caietanus tit. excommunicatio, in summula post cap. 81. & facit ad hoc, quòd habetur infra tit. Symonia, similiter. §. 1. annotatum.* B C D

CAPVCCINI ANNOTATIO.

Cōc. Trid.

VLTRA *supradicta Collectoris notabilia, sunt etiam alia valdè necessaria. Vnde Notandum, quòd secundum Conc. Trid. sess. vlt. cap. 12. de Regular. Censuræ, & interdicta, nedum à Sede Apostolica emanata, sed etiam ab Ordinarijs promulgata, mandante Episcopo, à Regularibus in eorum Ecclesijs publicari, atq; seruari debentur.* E

In §. 4.

Pro eo, quod dicitur in §. 4. de euitatione excommunicatorum.

Primò est notandum, quòd hodie per Constitutionem Concilij Constātiēs. quæ magis recepta est, quàm Basilliensis, & refert Couar. in C. Alma mater. §. 2. nu. 9. vers. superest. Nullos tenemur vitare excommunicatos, nisi in duobus casibus.

Vt inquit Sotus in 4.

Primus est si sint nominatim excommunicati, & denuntiati, sicut vsus, & comunis interpretatio Doctorum in hunc sensum accepit prædictam

A ctam Constitutionem, vt refert Couar. qui supra nu. 7. versic. 4. d. 22. q. 1. art. 4.

Secundus, si percussores Clericorum sint adeo notorij per operis euidentiam, vt factum nequeat aliqua tergiuersatione celari, atq; nulla valeat ratione excusari, quod tamen secundũ vetera iura satis erat aliquid esse notorium eo modo, quo aliquid dicitur notorium iuris, scilicet, per confessionem, vel per sententiam, & similia. cap. Vestra. cap. fin. de cohab. Cleric. vel mulier, & ita absq; dubio tenendum est cõtra tex. in cap. cum non ab homine de sent. excom. Verum, si essent notorij alia ex causa, quàm percussionis Clericorum, illos non tenemur vitare, vt Decius in cap. à nobis. nume. 21. de except. & Sotus vbi supra. Contra Sylu. in vers. excom. 5. nu. 9. qui extendit dictam extrauagantem ad omnes notorios excommunicatos, ita vt participantes cum illis, sint excommunicati, quam Sylu. opinionem sequitur etiam, omnibusq; viribus conatur defenre Auctor Catachesi Neap. in lib. 5. cap. 13. in noua illius æditione allegans nonnullos alios Doctores huius opinionis, & præcipuè Nauar. in Man. cap. 9. à nu. 6. vsq; ad 8. & cap. 26. nu. 26. Attamen hæc opinio, licet in rigore verborum supradictæ extrauag. videatur vera; non est tamen vsu recepta, sed tantum illa Soti, scilicet, vt non euitare teneamur, nisi illas duorum excõmunicatorum species, quas prædictum Conc. iussit. Et ita tenendum esse concluditur in Sum. Cassin. lib. 4. c. 11. nu. 2.

Duo genera excõicatorum debent euitari.

B

Alia opin.

C

Cõtrariari sibi videtur Nauar. î c. 27. nu. 35. & c. 22. nu. 5.

Et lex, vsu non recepta, non ligat. gloss. in c. 1. de treg. & pace, Syl. in verb. lex.

Secundò. Notandum, quòd cum Conc. Constantiense supradictum, loquatur de publico Clerici percussore, ita vt nulla tergiuersatione possit celari, Ideo sciendum est, iuxta tex. in cap. vestra, & c. fin. de cohabit. Cleric. Notorium duplex esse, iuris, & facti. Iuris dicitur, quando percussio fuit facta occultè, & secretè, tamen deductum est delictum in foro contentioso, & lata est super eum sententia excommunicationis, vel quia ipsemet percussor confessus fuit delictum, vel quia erat conuictus. Et tunc talis percussor dicitur publicus notorietate iuris, & per consequens euitandus est. Notorietas verò facti dicitur illa, cuius percussio est adeo manifesta, vt nulla possit tergiuersationè cælari, supple probabiliter, quando ita deprehensus est quis in crimine, vel ita delictum patens est, & certum omnibus, quôd non est locus inficitiationi, vt quia publicè tenet concubinam, ac vxorem. 2. q. 1. de manifest. l. si vicinis. C. de secund. nupt. Vel eius delictum est notorium maiori parte Ciuitatis, vel villæ, Oppidi, Collegij, vel viciniæ, siue Gymnasij, modo in eo sint saltem decem, vel etiã pauciores, quando illi pauciores essent maior pars Villæ, Gymnasij, &c. qui adminus debẽt esse sex. Ita Nauar. & Panor. Et hinc ipse Nauar. de sent. excom. lib. 5. cons. 40. consuluit Religiosum esse publicum excommunicatum censendum, & ita vitandum, qui coram maiori parte Conuentus Clericum à sede expulit, vel brachio violenter

D

Notorium duplex iuris, & facti.

11. q. 1. nos quemquã. 5. q. fi. Epiphan. de prob. c. fin. de cohab. Cleric. c. vestra. §. cæterum.

E

Nau. c. 25. nu. 73. Panor. in d. c. vestra.

extra-

extraxit, & ita etiam refert, & tenet Sum. Cassin. vbi supra. A

Tertiò. Sed quando in percussorem Clerici, requiratur citatio, & sententia declaratoria excommunicationis incursæ vide in eadem Sum. Cassin. D. Iacobi de graff. lib. 2. c. 63. cum sequentibus, & vide infra verbo exemptio, in Annotatione nostra.

Excommunicatus specialiter ob non cōparēdi, vel non parendi non est euitandus.

Quartò. Item nota. excommunicatum specialiter ob contumaciam nō comparendi, vel non parendi, antequam declaretur, & denuncietur, non esse hodie euitandum; propter verbū, quod sequitur in dicta extrauag. ibi (specialiter expressè) quia oportet eum, qui non est notorius, B esse, non solùm specialiter, sed etiam expressè, idest nominatim denunciatum, & ita vsum Vrbis, & Orbis habet, & consentit etiam Nauar. Et sic quando sciuerim aliquem esse excommunicatum, puta, quia detinet rem alienam, propter quòd lata fuit excom. aut quia legit, & detinet libros prohibitos, aut quia non communicauit in Pascha, non teneor illos euitare etiam in secreto. immo potest coram illis celebrari ratione supradicta, nec teneor euitare, quando crimen est notorium, vel est fama publica, & adhuc non est delinquens nominatim, & expressè denuntiatus. & hæc sunt memoria tenenda, quia quotidiana. C

Orare pro publico excommunicato, nō denuntiato.

Quintò. Item nota. hodie propter dictam extrauag. licere orare publicè pro excommunicato, dummodò non sit denunciatus, aut notorius. Nec obstat. D. Thomæ doctrina, & aliorum Theologorum; quia eo tempore dicta Extrauag. non fuerat emanata; vnde nec etiam sepultura eis negatur. Quapropter, doctrina Theologorum tradita super participatione cum excommunicatis, restringitur hodie in duobus casibus tantùm, videlicet, ad excommunicatos notorios, & ad denuntiatos, loquendo de D iure; sed de consuetudine, & in praxi hodie est receptum, vt euitentur illi tantùm, qui specialiter, & nominatim fuerint excommunicati, vel declarati; vel si percussissent Clericum notoriè.

Vt ait Nauar. vbi supra. c. 27. nu. 35.

Ipsi excommunicati etiā occulti non possunt participare in diuinis.

Sestò. Ipsi tamen excommunicati, etiam occulti, in nullo releuantur per prædictam Extrauag. nec quantùm ad pœnas spirituales, nec quantum ad temporales. Vnde non poterunt tales participare in diuinis; & peccant semper mortaliter, quoties audiunt Missam, vel intersunt diuinis officijs, aut adsunt cū alijs in publicis rogationibus; aut adstant benedictioni Mensæ cum alijs, aut huiusmodi. In tantùm, quòd non requiritur aliqua publicatio, quantùm ad pœnas, & præsertim spirituales, quas excommunicati ipso facto incurrunt. Pro quo vide Nauar. in Manual. cap. 27. nu. 35. not. 2. 7. Quapropter tenentur Confessarij de hoc suos pœnitentes admonere, quando scient eos in aliquam excommunicationem incurrisse. E

Aduertant cōfessores

Dubiū difficile.

Settimò. Sed num Catholici Galliæ, aut Germaniæ, aliorumq; Regnorum,

A rum, qui cum hæreticis manifestis, imò & palam se tales esse assẽrẽtibus, in eorum Prouincijs participant in externo conuictu; peccent, atque in excommunicationẽ minorem incurrant; cùm tales Lutherani, aut Caluinistè, etc. sint manifestè, & notoriè excommunicati propter hæresim notoriam? Et respondetur, illos non peccare, & excusari propter necessitatem, & propter consuetudinem, quæ dicitur optima legum interpres. Quæ consuetudo cùm sciatur, & tolleretur à Sũmis Pontificibus, qui propter illorum multitudinem nõ audent procedere, excusat catholicos illa vtentes; vt tenet Nauar. in Man. c 9. nu. 6. & c. 27. nu. 35.

Et propter Bullã Cænæ Domini.

B Octauo. Notandum, quòd Fratres, & personæ Ordinis Sancti Hieronymi Hispan. ab alijs, etiam Legatis Apostol. nisi de speciali mãdato Sedis Apostolicæ, excommunicari, vel suspendi non possunt. Nec Monasteria Ordinis, contra istud Priuilegium interdici possunt. Ita concessit Honorius 3. Cisterciens. vt refertur Priuileg. 10. Et Vrbanus 4. eisdem Priuileg. 35. et 36. Quòd etiam extenditur, ad familiares, benefactores, & seruientes, vel ad Molendina Ordinis venientes; ne, quia illis communicant, à quoquam excommunicari possint: aliàs quicquid contra attentatum fuerit, irritum, & inanè declarauit Innoc. 4. Priuileg. 19. Cisterciens. Et Leo. 10. pro Congreg. Camaldulens. Priuileg. 14. Et tandem Paulus 3. anno 1549. hanc declaracionem fecit pro Societate Iesu. vt in illius Compend. verbo Prælati. §. 2. & refertur in Compend. Priuileg. S. Hieron. Hispan. fol. 96. §. 4.

C

Pro Fratribus S. Hieron. Cisterciens. Camaldul. & Soc. Iesu.

An detur cõicatio cẽsurarũ adinuicẽ inter Mendicantes vide sup. in verbo cõicatio Priu.

Nicolaus 4. Noluit Fratres Minores ligari aliqua sententia excommnnicationis, suspensionis, aut inrerdicti, iuris, vel hominis, nisi nominatim fiat mentio; nec sufficit si dicatur in sententia generaliter, vt perindè valeat, ac si essent nominati expresè. Habetur hæc declaratio Põtificis, in Ceremoniali, seu Pontificali in Bibliotheca Vaticána, vt refertur in Compendio Societatis Iesu, verbo Excommunicatio. §. 3.

D

Pro oĩbus Regular.

Nonò. Quòad illud, quod supra dictum est à Collectore, in primo notabili, de excommunicationibus reseruatis in Bulla Cœnæ, plura alia sunt notanda.

Et primo Nota. quòd in Bullis Cœnæ emanatis à Greg. 13. vsque ad ad istam vltimam à S. D. N. Papa Clem. 8. publicatam; nihil ferè reperitur esse immutatum, vel additum; sunt tamen, multæ aliæ excommunicationes in istis reseruatæ, quæ non sunt in suprapofita Bulla Leonis 10. à Collect. & fortiores non obstantiæ, ac clausulæ derogatoriæ, vt in illis est videre, ad quas, breuitatis causa me remicto, solùm loco illius Bullæ Leonis, volui ponere illãm Six. 5. vt supra.

E

Quòad Bul. ã Cœnæ.

2. Nota. quòd quicunque Sacerdos absoluit aliquem (nisi in articulo mortis) ab aliquo casu existente in Bulla Cœnæ Domini, est ipso facto excom-

Excom. cõtra absol-

uētes à casibus Bull.

communicatus; & omne officium legendi, prædicandi, & sacramenta administrandi, est sibi interdictum, & tamen quicquid aget absoluendo, vel aliàs, nullius est roboris, vel momenti. A

Et hanc sequitur in Cat. Nea. lib.1. c 25. nu.1.

Et hæc excommunicatio licèt, secundum aliquos dicatur, quòd sit in in eadē Bulla reseruata Papæ; tamen Nauar. In espositione dictæ Bullæ, tenet quòd non, & videtur melior opinio, quia hodie inflictio dictæ Censuræ, in dicta Bulla apponitur, non ante; Sed post reseruationē omnium excommunicationum, ibi contentarum. Olim verò fortassè non sic; & ideo, tunc Doctores illi rectè senserunt.

3. Not. Quomodo in articulo mortis constitutus possit absolui à sentētijs huius Bullæ, & in casibus illis 12. quos Sixt. 5. ponit in extrauag. Et si dominici, de pænit. & remiss. sic ait Caiet. in summula de excommun. cap. 77. Nota casus huiusmodi dupliciter inueniri. Primò vt non remāserit pænitens ad satisfaciendum obligatus, & tunc potest in articulo mortis quilibet absolui, cum promissione, vel iuramento, quòd præsentabit se (si euaserit) valenti legitimè absoluere; non quidem pro absolutione, sed ad standum mandatis Ecclesiæ. Si autem pænitēs remanserit obligatus ad satisfaciendum, præmitti debet (si potest) satisfactio, quòd si non potest, tunc præstare debet idoneam cautionem, antequam absoluatur, prout ipse Papa mandat. B C

De hoc ēt vid. D. Th. 3. par. ī additi. q. 8. ar. 6. ad 2.

Vocatur autem cautio pignorantia, quòd si hanc non potest, det fideiussoriam, & si hanc étiam non potest, det iuratoriam, & in hoc aduertant benè confessores, ne illaqueantur.

Nullus excusari pōt.

Et quia quotannis hæc Bulla posset immutari, curādus est, vt singulis annis, ab Ordinarijs, vel alia via inquiratur, an aliquid innouatum fuerit in ea nec ne. Nec Confessorum vllus, aut pænitentium, possunt vllā escusationem prætendere, aut ignorantiam allegare, si contradictā Bullam præsumpserint venire. Hoc habetur ex ipsa Bulla, quia subdit Papa. Cum non sit verisimile, id remanere incognitum, quòd tam patenter omnibus publicatur. D

Confessores debet Bullā habere,

Et ideo omnes Confessores, etiam Regulares, sub pœna peccati mortalis, tenentur habere apud se, transumptum huius Bullæ. Curati verò tenentur dictam Bullam quotannis populo nunciare, sub eadem pœna, prout ex eademmet Bulla colligitur. Aliquando tamen Papa hortatur, non autem præcipit, & tunc non erit mortalis, non retinere penes se hanc Bullam, prout aliqui periti obseruauerunt. E

Nihil obstat contra Bullam.

4. Nota. nihil omninò obstare contra sententias contentas in hac Bulla Cœnæ; Neq; etiam (vt Pius 5. addidit) cuiusuis Concilij generalis Canones; Neq; Regularium Priuilegium aliquod, vt latè supra diximus, in verbo Absolutio, in resolutionibus.

5. Not.

A *5. Not. quòd quamuis aliquando nonnulli facultates habeant à Papa, vt semel in vita, & semel in articulo mortis, valeant ab omnibus casibus absolui, etiam Sedi Apostolicæ reseruatis; non tamen poterunt, earum vigore à casibus contentis in Bulla Cœnæ Domini absolui; nisi de ea specialis, & expressa mentio habeatur. Quod quidem ferè nunquam facere consueuit Papa, nisi in Iubileis solemnibus, qui rarissimè à Sanctitate sua emanant. Per Indulgentias autem septemnes, aut huiusmodi, sæpè dari solitas, nunquam ferè à casibus reseruatis absolutio concedi solet, vt supra in verbo absolutio latè diximus, qua in re plurimi labuntur.* Facultas p art mortis non extenditur ad reseruata in Bulla Cœnæ.

B *6. Notandum, quòd etsi à Pio Quinto iniunctū fuerit, vt omnes Confessarij apud se haberēt transumptum Bullæ Cœnæ per eum decretæ; Patres tamen Societatis Iesu, eiusdem Pontificis concessione, ab hoc fuerunt excepti. Declarauitque viuæ vocis Oraculo, satis fore, si in singulis Collegijs, vel Domibus, vnicum haberetur, quod in eo loco affigeretur. in quo omnes Confessarij leggere illud possint, vt habetur in Compend. eorum Priuileg. verbo Bulla Cœnæ. §. 1.* Ex Priuil. Soc. Iesu.

C

EXEMPTI FRATRES.

CLEMENS 4. prohibuit, ne aliquis Frater Minor exemptus ab obedientia Ordinis, possit cōtra Statuta Religionis morari in Domibus Fratrum dicti Ordinis, aut in eorum officijs se immiscere, vel intromittere. B. ffo. 75. concess. 224. 1 Officia ordinis.

D GREGORIVS 11. statuit, & ordinauit, quòd omnes, & singuli Religiosi, quorumcumq; Ordinum, etiam Mendicantium, Sedis Apostolicæ Capellani, perinde eorum Superioribus, & ipsorum correctionibus in omnibus, & per omnia sint subiecti, ac si prædicti Capellani non essent. Non obstantibus exemptionibus, & alijs quibuscūque Priuilegijs in contrarium facientibus. b. fo. 37. Et ffo. 35. concess. 39. 2 Pro omnibus Mend. Correctio.

E BONIFACIVS nonus statuit, & ordinauit, quòd omnes, & singuli Religiosi quorumcumq; Ordinum, etiam Mendicantium, Sedis Apostolicæ Capellani, perinde eorum Superioribus, & correctioni ipsorum in omnibus, & per omnia sint subiecti, ac si prædictæ Sedis Capellani non essent. b. fol. 126. concess. 563. 3

CALIXTVS 3. statuit, & ordinauit, quòd nullus dictorum Fratrum beneficia secularia, seu etiam regularia 4 Prohibitio.

ria quouis modo in titulum, vel commendā pro tempore ha- A
bentium possint Capitulis Generalibus, vel Prouincialibus,
aut Congregationibus, seu negocijs, vel officijs, aut alijs ad-
Excommunicatio. ministrationibus Ordinis (nisi generalis pro tempore cōsen-
su interueniente) quomodolibet admitti sub excommunica-
tionis pœna, quam admissi, & admittētes incurrant ipso fa-
cto. B. fo.92. Et ffo.175. concess 410.

5 Minister generalis. NICOLAVS quintus, concessit Ministro Generali Fratrum Minorum, quòd possit visitare, & corrigere quoscunq; Fratres exemptos præfati Ordinis, prout latè positum est supra dictione Correctio. §.9. B

6 Pro fratribus prædicatoribus, & Minor. SIXTVS 4. statuit, vt si aliqui Fratres Minores, aut Prædicatores obtinuerint habilitationem ad habenda beneficia Ecclesiastica, & quod interim, vel postquam ea habuerint valeant residere in domibus dicti Ordinis, & ibidem cameras, ac vocem actiuam, & passiuam in Capitulis Generalibus habere, & Priuilegijs dictorum Fratrum, & Ordinum gaudere, quòd isti tales postquam aliquod beneficium pacificè adepti fuerint, aut pro Capellanis in aliquibus Ecclesijs deseruire cœperint, concessionibus prædictis nequeant gaudere, aut alijs consimilibus Ordinem concernentibus, nisi de Prælatorum consensu. Et idem statuit de promotis ad Cathedrales, etiam titulares, ac alias dignitates Ecclesiasticas. B. fo.66. Et ffo.149. concess. 365. C

Officia ordinis. Episcopi.

7 Ex Priuil. Carmelit. ¶IDEM Sixtus concessit, seu statuit, vt nullus professor Ordinis Carmelitarum beneficia secularia, seu etiam regularia, quorumuis Romanorum Pontificum, aut Sedis Apostolicæ, vel Legatorum eius Concessione, vel indulto, quouis modo in titulum, vel commendam pro tempore obtinentium, aut quæ futuris temporibus quomodolibet obtinebūt, etiam si illa simpliciter, vel alio quouis modo dimiserint, in Capitulis Generalibus, vel Prouincialibus, aut Congregationibus, seu negocijs, officijs, vel alijs administrationibus dicti Ordinis (nisi Generalis pro tempore consensu interueniente) quomodolibet admittantur sub excommunicationis pœna, quàm admissi, & admittentes ipso facto incurrant. B. B. ffo.188. concess. 482. D E

Excommunicatio.

8 De examinatiōe Priuileg. exem- IVLIVS Secundus, cōmisit vniuersis Prælatis, & alijs personis in dignitate Ecclesiastica constitutis, vt requisiti à Prælatis Ordinis Minorum, & Commissarius Romanæ Curiæ,

A riæ, aut alijs Fratribus ad hoc per eoſdem deputatis, examinent quaſcumq; literas Apoſtolicas, quas Fratres dicti Ordinis ſuper exemptionibus, & habitus mutationibus, & dimiſſionibus,& alijs extorſionibus impetratas repererint,& quòd cauſas per eoſdem Fratres in illis allegatas diiudicent,& ſi veras non repererint, eas reuocent, & annullent, ac eiſdem Fratribus minimè ſuffragari debere declarent. Ac quòd prędictis Fratribus ad Ordinem Canonicorum Regularium translatis, B ſeu vt ſeculares incedentibus, ne in ciuitatibus, oppidis, vel locis,vbi domus dicti Ordinis fuerint,permaneant, inhibeant: vel ſi in eis manere voluerint, ut ad Ordinem, ſeu familiam, cuius habitũ temerè reliquerint, redeant, B.fffo.13.conce.50.

ptionũ Fratrum, particularium.

Nota.

LEO X. ſtatuit, quòd nullus Frater Ordinis Mino. obſeruantiæ obtinere poſsit aliquam Exemptionem, aut Indultum Apoſtolicum,ſub quauis forma, & expreſsione verborum: niſi Generalium,aut Commiſſariorum ſuorum,in Romana curia C exiſtentium,ad hoc expreſſus accedat aſſenſus. Et quòd,ſi illa impetrauerit, illa nullatenus ſibi ſuffragentur, vt illorum obtentu, à Prælatorum ſuorum iuriſdictione, & Regulari diſciplina exemptus cenſeatur, B. fffo.15. conce.52. 9

De licentia regſita pro impetratiõe exẽptionis.

Idem Leo ſtatuit, quòd nullus Prælatus, aut Apoſtolicæ Sedis Nnncius, aut Legatus niſi eſſet de latere Legatus aliquem ex profeſſoribus Ordinis Mino. ad ſecum morandum, vel pro ſuis negocijs promouendum,abſq; Generalis, ſeu Prouincia-D lium petita, & obtenta licentia, & in ſcriptis habita,aſſumere poſsit, ſinè ſpeciali Sedis Apoſtolicæ mandato, de pręſentibus ſpecialem mentionem faciente. Super quo ponit cenſuras,B. fffo. 15. conceſsione 53. 10

Conc. Trid. ſeſſ.22.de reformat. c.5, vult. ut Epiſcopus breuia recognoſcat.

Idem Leo iterum prohibuit,nè aliquis Frater Minor cuiuſcumque conditionis & gradus exiſtat, vigore cuiuſuis reſcripti Apoſtolici, ſub quauis verborum forma, & cum quibuſuis derogatorijs, & efficaciſsimis clauſulis quomodolibet emana-E ti, exemptus à iuriſdictione ſuornm Prælatorum in aliquo cẽſeatur: niſi prius Commiſſarij dicti Ordinis in Romana curia reſidentis, ad hoc expreſſus, & in ſcriptis accedat aſſenſus,decernens irritum, & inane quicquid ſecùs à quoq; quauis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, B.fffo. 18. conceſsione 59. 11

De licentia commiſſarii pro impetratione exemptionis.

A

ANNOTATIO CORDVBÆ.

QVoad.§. 6. notand. quòd Clem.7. ffff. 75. concesſit nobis, & prohibuit omnibus Fratrib. ab Ordine noſtro exemptis quomodolibet, et quibuſcunque dignitatibus fungentibus: nè poſsint contra Statuta, moresq; noſtræ Religionis in noſtris domibus commorari, aut in noſtris officijs, aut Capitulis ſe immiſcere, ſeu intromittere. & de his exemptis Fratribus videatur etiã in eod. Compen. tit. Apoſtata, ſecundùm materiam. ¶ Quoad.§.24. quomodo cenſuræ, aut ſententiæ inflictæ contra alios, occaſione noſtra, contra noſtra Priuileg. non ſint vniuerſaliter nullæ in caſu ſpeciali hoc per Priuilegium aliquod ſit conceſſum, ſed generaliter ſunt annullandæ; quamuis contra nos ipſos inflictę ſint ipſo facto nullæ. Videatur inf. tit. Priui.§.4. & alibi ſecun. ſubiectam materiam. Maximè tit. Canonica portio.§.5. & 6. & tit. Exemptio.§.22. et alibi uide, ut oportet. B C

EXEMPTIO.

1 Exemptio à Prælatis Eccleſiaſticis.

CLEMENS IV. exemit Fratres in multis à iuriſdictione, & ſubiectione Prælatorum Eccleſiæ. Primò conceſsit, quòd per literas Apoſtolicæ Sedis, aut Legatorum, ſeu Delegatorum ipſius conueniri à quoquam minimè valeant prædicti Fratres Minores. ¶ Secundò, quòd ad pecuniam colligendam cogi non poſsint inuiti, etiam per literas Sedis Apoſtolicæ de cætero impetrandas. ¶ Tertiò, quòd nullus prędictorum Fratrum teneatur correctionis, ſeu viſitationis, vel inquiſitionis officium Monaſterijs, vel Eccleſijs, ſeu quibuſcunque perſonis impendere, vel ad cognitiones cauſarum, ſeu citationes partium, & denunciationes ſententiarum interdicti, & excommunicationis procedere. ¶ Quartò, quòd non teneantur recipere curam Monialium, ſeu religioſarum, quarumlibetue perſonarum per quaſcunque literas Apoſtolicas, niſi de hoc indulto, & ordine prædicto expreſſam fecerint mentionem, B.fo.57. & ffo. 140. conce.321. D E

De Monialibus & aliis Religioſis.

2 De Monialibus.

Idem Clemens conceſsit, ut ad viſitandum aliqua Monaſteria Monialium cuiuſcunque Ordinis, vel ad audiẽdas confeſsio-

A fesſiones earum nequeant prædicti Fratres aliquatenus compelli. Nec ad recipiendum commiſsiones cauſarum, ſeu ſententiarum executiones, vel alia contingentia cauſas ipſas, per literas Sedis Apoſtolicę (in quibus non facta fuerit de indulto huiuſmodi mentio ſpecialis) ſiue per Legatos, vel Delegatos ipſius, aut etiam per alios quoſcunq:, B.fo. 57. Et ffo. 140. conceſsione 322. Viſitatio.

Idem Clemens conceſsit inſuper, quòd nullus Archiepiſcopus,
B vel Epiſcopus, nulluſq; alius Prælatus Eccleſiaſticus valeat compellere Fratres Minores ad portandum, ſeu deferēdum literas, vel exequendum, aut denuntiandum ſententias contra Principes ſeculares, communitates, populos, ſeu alios quoſcunq; benefactores eorundem Fratrum. Ac etiam, quòd nullus Delegatus, vel ordinarius Iudex poſsit eoſdem Fratres compellere ad faciendum citationes, vel commiſsiones recipiendas, ſiue vt ſint in aliquibus cauſis aſſeſſores, ſiue ad lites,
C & controuerſias contingentia, in cauſis, quę coram ipſis tractantur, ſine Sedis Apoſtolicæ ſpeciali mandato, vel licentia, expreſſam faciente de huiuſmodi Indulto mentionem. Nec quiſquam eorum teneatur parere, vel intendere ſuper his monitionibus, ſeu mandatis, aut iuſsionibus eorundem, aut facere, vel implere quod in hac parte duxerint iniungendum, B. fo.57. Et ffo. 140. conceſsione 323. 3 De Exēptione ab omnibus actibus fori iudicialis.

Idem Clemens conceſsit, quòd nullus Legatus, niſi de late-
D re, auctoritate literarum Apoſtolicarum ſpecialem de indulto huiuſmodi, & Ordine prędictorum Fratrum Minorum non facientium mentionem, nulluſq; alius Prælatus, nec aliqua perſona religioſa, vel ſecularis de huiuſmodi Fratribus ad ſua, vel alterius negocia procuranda, ſeu ad ſecum manendū, aliquem aſſumere valeat, niſi quos Generalis, vel Prouinciales Miniſtri tanquam idoneos, & diſcretos eis duxerint aſsignādos. Quos etiam ſubiacere voluit Ordis diſciplinæ, B. fo. 57.
E Et ffo. 141. conceſsione 325. 4 Exēptio ab occupatione in quibuslibet negociis extra Ordin.

Idem Clemens prohibuit vniuerſis Eccleſiarum prælatis, & alijs, ne confeſsiones Fratrū Mino. inuitis Prælatis eiuſdē Ordinis audire præſumant. Nec eos compellant ad Synodos, ſeu Congregationes ſuas accedere, vel cum eis extra ciuitates, vel intra, proceſsionaliter exire, aut ſuis conſtitutionibus ſubiacere, uel Capitula, ſcrutinia, & inquiſitiones in locis, ſeu Monaſterijs Fratrum, vel alibi, de eiſdem facere. Aut fidelitatem 5 Cōfeſſiones Proceſs. Obedientia

Obedientia. iuramento firmatam,& manualem obedientiam Ministris,seu A Custodibus, vel Guardianis eiusdem Ordinis, exigere, aut de ipsorum institutione, vel destitutione, siuè de Statutis Ordinis se aliquatenus intromittere,seu ꝓhibere,ne ad ciuitates, & villas,vbi religiosè viuere, & morari posint, à populis euo Ædificare. cati,audeant accedere; ibiq; pro suis vsibus cōstruere ædificia, seu Ecclesias,& Oratoria,aut in sic accedētes,seu in construētes Fratres huiusmodi, vel receptatores ipsorum excommu- Excōicatio. nicationis sententias proferre præsumant, B.fo.58.Et ffo.142. B concesione 338.

Collector. Idem habetur quoad Fratres Carmelitas, B.ffo.186. Concesione 476. Et quoad Fratres Prędicatores, B. ffo. 238. concesione 564. Et quoad Augustinenses, B.ffo.246. conce.604.

6 Canonica portio. Idem Clemens exemit prętatos Fratres à solutione canonicæ portionis,de ornamentis, & pluribus alijs, prout ad longũ positum est supra in dictione Canonica portio §.3.

7 Exemptio à quibuslibet exactionib⁹. Idem Clemēs concesit eisdem Fratribus Minoribus, vt ad C præstationem procurationum Legatorũ Sedis Apostolicę, vel Nuntiorum ipsius, seu diœcesanorum locorum, aut exactionum, vel collectarum, seu subsidiorum, vel prouisionum quorumcumquæ minimè teneantur. Nec ad ea soluenda per literas dictæ Sedis Apostolicæ,aut Legatorum,vel Nuntiorũ eiusdem,seu Rectorum terrarum Ecclesiæ Romanæ, cuiuscumq; tenoris fuerint, compelli posint: nisi huiusmodi literæ Apostolicæ impetrandæ, plenam, & expressam de hoc indulto,& Or- D dine Prędicto fecerint mentionem, B. fo. 59. Et ffo. 142. concesione 341.

8 De exēptione ab omni iurisdictiōe prælatorum Ecclesiæ. Idem Clemens exemit eosdem Fratres, ita,quòd non obstante constitutione Innocentij IV. non teneantur etiam ratione delicti, contractus, seu rei de qua agitur locorum Ordinarijs subiacere. Decernens irritum,& inane quicquid secùs attentari contigerit, B.fo.59. Et ffo.142. conce.342.

9 Excōicatio. Idem Clemens prohibuit,ne Fratres Minores ab aliquo Le E gato (nisi de latere Sedis Apostolicæ misso) vel delegato, aut subdelegato auctoritate literarum Apostolicarum excommunicari, suspendi, aut interdici posint: nisi literæ ipsę plenam & expressam de prædicto Ordine, & indulto huiusmodi facerent mentionem, B.fffo.3. concesione 1.

NICOLAVS IV. cōcesit Exēptionē totalē Ordini Minorũ, decernēs Ord.ꝑdictũ,& Fratres eiusdē immediatè Sedi Apostolicæ

A ſtolicæ ſubiacere. Ac Eccleſias, & oratoria, domus, loca, libros, vtenſilia, & alia mobilia, & immobilia (quorum vſum habent Fratres prefati) in ius, & proprietatem Sedis Apoſtolicæ ſuſcepit, B.fo.28. Et ffo. 112. conce. 243.

De imediatè ſubiectione Sedi Apoſtolicæ Collector.

Vide ampliationem prefatæ conceſsionis, infra, §.14.

BONIFACIVS VIII. confirmauit literas prædeceſſorum ſuorum ſuper Exemptione prædicta, & de nouo exemit Fratres Mino. prefatos, & illorum Ordinē ab omnium, & ſingu- B lorum quorumlibet Prelatorum, & perſonarum Eccleſiaſticarum, omnimoda poteſtate, ac iuriſdictione, decernens prefatos Fratres, & Ordinem eorum immediatè Sedi Apoſtolicæ tantūmodò, & Rom.Pont.ſubiacere, b.fo.32.Et.ffo.32. cōc.34. 11

Cōfirmatio exēptionū ſupraſcriptarum.

Idem Bonifacius conceſsit Monialibus Sanctę Clarę, vt ad præſtationem decimarum de quibuſcunque poſſeſsionibus, & omnibus alijs bonis, quæ iuſtè habuerint; vel ad contribuendum procurationibus quorumlibet Ordinariorum, & etiam C Legatorum, & Nūtiorum Sedis Apoſtolicę, ac quibuſlibet tallijs, & collectis, aut ad exhibendum pedagia, telonea, & alias exactiones quibuſuis Regibus, Principibus, ſeu alijs perſonis minimè teneantur: nec ad id Compelli aliqualiter valeāt, B.fo.38. et ffo. 122. conce. 267. 12

Pro Monialibus Sanctę Claræ.

Idem Bonifacius dedit copioſam Exemptionem Fratribus, Auguſtinenſibus, & eorum Ordini, ſicut cōceſſerat Fratribus, & Ordini Minorum. B.ffo. 247. conce. 619. 13

Pro Auguſtinenſibus.

D BENEDICTVS XI. exemit Ordinem Fratrum Mi. ſicut fecerat Nicolaus IV. ſupra.§.10. & addidit, quòd nec etiā ratione delicti commiſsi, vel initi contractus, aut rei ſitę, vel poſitæ, ſeu exiſtentis extra loca eorundem Fratrum exēpta, poſſint coram Ordinarijs, vel alijs Prelatis Eccleſiaſticis moleſtari, ſeu quomodolibet conueniri. Non obſtante conſtitutione Innocentij IV. in contrariū faciente, B.fo.24. Et ffo.108. conceſsione 232. 14

Ampliatio exemptionū ſupraſcriptarum.

E MARTINVS V. approbauit, & confirmauit literas Bonifacij IX. qui dedit ampliſsimam Exemptionem Ordini Fratrum Prædicatorum, & ab ea dependentibus, ſub ſequentibus verbis: *Veſtigijs nonnullorum prædeceſſorum noſtrorū inhęrentes, Ordinem ipſum, ac Magiſtrum Generalem, & Priores, & Fratres prædictos, necnon quaſcunque Sorores, ac domos, Monaſteria, & Hoſpitalia quęcunque, quæ ſub cura, & regimine Ordinis Fratrum Prædicatorum fuerint* 15

Pleniſſima exēptio pro Fratrib' Pręcatoribus, & aliis perſonis eis ſubiectis.

pro tempore constituta, & eorum Rectores, & Gubernatores A cum omnibus suis iuribus, & pertinentijs, quæ in præsentiarum obtinent, & in futurum (dante domino) iustis modis poterunt adipisci, ab omni iurisdictione, dominio, subiectione, & potestate quorûlibet Ordinariorum, & Prælatorum, ac personarum Ecclesiasticarum, necnon à solutione cuiuscunq; col-
Exactiones. lectę: pedagij, aut cuiuscûq; alterius generis exactionis, de Apostolicæ potestatis plenitudine, & de certa scientia prorsus eximimus, & totaliter liberamus, illaq; in ius, & proprie- B tatem Beati Petri, & Sedis Apostolicæ, & sub eorum speciali, & immediata protectione suscipimus, decernentes, Ordinem, Magistrum, Priores, Fratres, & Sorores, qui nunc sũt, & erunt pro tempore, domos, Monasteria, loca, & hospitalia supradicta, eorunq; rectores, & gubernatores, cum omnibus iuribus, & pertinentijs huiusmodi solùm immediatè Sedi Apostolicę subiacere. Ita quòd Ordinarij, & Prælati huius-
Censurę Ecclesiasticę. modi, siue quæuis alia persona generaliter, vel specialiter, C aut communiter, vel diuisim, non posint, quauis auctoritate, excommunicationis, suspensionis, & interdicti sententias promulgare, aut alias etiam ratione delicti, seu contractus, uel
Decimę. rei de qua agitur, vbicunque committatur delictum, iniatur contractus, aut res ipsa consistat, potestatem, seu iurisdictionem aliquam quomodolibet exercere. ¶ Ibidem ét concedit omnibus supra nominatis, exemptionem à solutione decimarum, & pędagiorum, & collectarum valdè copiosissimè, ita D quòd in omnibus exemptionibus Ordinum Mendicantium, nulla reperitur copiosior, b.ffo.262.conce.681.Et habetur sub autentico B.fffo.80. conce.240. sub nomine Eugenij 4.

16 Pro Fratrib⁹ Prędicatoribus. EVGENIVS IV. approbauit, & confirmauit literas Bonifacij IX. & Martini V. in quibus datur copiosissima Exemptio Ordini Fratrum Prædicatorũ, vt supra positum est.§.15. Hæc autem approbatio Eugenij habetur auctentica, B.ffo.80. E concessione 240.

17 Pro Monialibus Sãctę Clarę. Idem Eugenius exemit Ordinem Sanctæ Claræ Abbatissas, Conuentus, Moniales, Monasteria, & loca eiusdem Ordinis, cum omnibus iuribus, & pertinentijs, ac bonis mobilibus, & immobilibus quibuscunq; ab omni iurisdictione, ac dominio, & potestate quorumcunque Legatorum, & Pręlatorum
Decimę. Exactiones. Ecclesiasticorum, cum maximis clausulis, & non obstantijs. Ac similiter exemit à præstatione, seu solutione decimarum, colle-

A collectarum, talliarum, subsidiorum, angariarum, ac quarũlibet aliarũ exactionũ, b.ffo.41.conc.46. Et fffo.85.conc.248

NICOLAVS V. quia aliqui Ecclesiarum Prælati, & alij non obseruabant Exemptionis literas cõcessas Fratribus Mino. statuit, & mandauit, vt nulla persona cuiuscunque dignitatis, gradus, status, vel conditionis existat, de cætero prædictos Fratres molestare, aut perturbare præsumant, sub excommunicationis pœna ipso facto incurrenda, si post monitio- 18

Excommunicatio.

B nem, ab huiusmodi Fratribus factam, contrarium præsumpserint. ¶ Et ibidem concedit Generali Ministro potestatẽ corrigendi omnes Fratres dicti Ordinis, siue in Monasterijs Monialium, siue in alijs domibus, & Eremitorij, seu locis commorantes, etiam ab obedientia, visitatione, & correctione dicti Ministri per specialia Sedis Apostolicę indulta se exemptos esse (præter Regulæ, & Statutorum dicti Ordinis formã) prætendẽtes. Non obstantibus quibuscunque Priuilegijs, exẽ-

Generalis Minister. Correctio.

C ptionibus, & indultis Apostolicis in genere, vel in specie concessis, b.ffo.47.concessione 50. Et fffo.87.conce.250.

SIXTVS IV. eximit Fratres Minores à solutione decimarum quarumcunque, etiam Papalium, vt habetur supra ad longum in dictione Decimæ.§.5. 19

Decimę.

Idem Sixtus exemit Moniales Sanctæ Clarę à solutione decimarum, etiam illarum terrarum, & possessionum, quas per colonos faciũt cultiuari, prout positum est supra in dictio- 20

Decimę.

D ne Decimæ.§.7.

Item Sixtus exemit Ecclesias parochiales apud quas Monasteria Fratrum Minorum sunt constructa, & Capellanos in illis pro parte Fratrum eorundem positos ad seruiendum, à iurisdictione, & superioritate Ordinariorum, B. fo. 60. Et ffo. 144. concessione 151. Et habetur supra latius, in dictione Ecclesiæ Fratrum.§. quinto. 21

Pro Ecclesiarum visitatione ab Ordin. facienda vide glos. meam supr. verbo. Ecclesię Fratrum. Parochia. Ecclesiæ.

Idem Sixtus inhibuit locorum Ordinarijs, sub interdicti

E ingressus Ecclesiæ, & suspensionis à regimine, & administratione Ecclesiarum suarum, ac rectoribus & alijs quibuscunque, sub excommunicationis latæ sententiæ, & priuationis earundem parochialium Ecclesiarum, ac omnium aliorum beneficiorum Ecclesiasticorum, quæ obtinent, necnon inhabilitationis ad illa, & alia in posterum obtinenda, pœnis (eo ipso per eos qui contrafecerint incurrendis) ne Ordines Fratrum Prædicatorum, & Minorum, & illorum domos, & pro- 22

Pro Fratrib. Pręd. & Mi.

Excõicatio.

fessores, præter, aut contra tenorem Priuilegiorum suorum A
per literas Apostolicas concessorum, eos inquietare, seu molestare præsumant. Ac eos, aut testamentorum vltimarumq; voluntatum executores, & hæredes, seu quoscunque alios di-
Quarta. rectè, uel indirectè, ad solutionem cuiuscunq; quartæ Parochialis, seu Canonicæ, uel alterius portionis, seu oneris; vel ad faciendum celebrari aliquod officium in eorum Ecclesijs, vel alibi: dùm apud ipsos Fratres decedentium corpora tumu
Sacramenta lantur, ante, vel post eorum sepulturam cogant. Nec confes- B
sis dictis Fratribus Eucharistiæ, seu Extremæ vnctionis Sacramenta sine rationabili causa denegare; uel illorum exhibitionem malitiosè differre; aut eorum Parochianis, ne prædictis Fratribus confiteantur, prohibere, vel persuadere; nec etiam ad præmissa, aut aliquod præmissorum auxilium, consilium, vel fauorem dare directè, vel indirectè quoquo modo presumant, B.fo. 61. Et fo. 145. concessione 356.

23 Inhibitio. Idem Sixus statuit, ne locorum Diœcesani, aut alij Ordi- C
narij, seu alij quicunque in personas, aut loca Fratrum Mino. contra prohibitionem supra positam Clementis IV. §. 8. & 9. sibi quamcunque iurisdictionem, aut superioritatem vendicare presumant. Ac districtè inhibuit, ne quispiam, absq; Sedis Apostolicæ speciali commissione, aut auctoritate, in personas, domos, & loca dicti Ordinis (vtpotè prorsus exempta) aliquas censuras, vel sententias, specialiter, vel generaliter D
promulgare audeat, B.fo.60. Et ffo. 144. conce. 347.

24 Censuræ. Pro Fratrib' Carmelitis. Idem Sixtus concessit Fratribus Carmelitanis copiosam Exemptionem, dicens in summa, quòd nullus Ordinarius, seu Legatus, quauis auctoritate vtẽs, quamcunq; superioritatem super prædictos Fratres sibi vendicare præsumat. Neq; aliquis, absque speciali commissione Sedis Apostolicæ, faciente
Excõicatio. mẽtionem de verbo ad verbum de huiusmodi Indulto, valeat promulgare aliquas sententias excommunicationis, seu alias E
censuras super eosdem. Et voluit, quòd processus facti contra Fratres præfatos pro infectis habeantur, etiam si eorum Exẽptio (vt potè notoria) non fuerit allegata, B.fo.99. Et ffo. 183. conce. 449. Et etiam ffo. 185. conce. 446. extendit Exemptionem prædictorum Fratrum ad hoc, ut nullus possit compellere eos ad cognoscendum causas, & pleraq; id genus, etiam per literas Apost. non facientes de indulto hoc specialẽ mẽtionẽ.

25 Idem Sixtus exemit prædictos Fratres Carmelitas à qua-
cunque

A cunque iuriſdictione Inquiſitorum hereticę prauitatis, cum magnis non obſtantijs, B.fo.112. Et ffo. 196. conce.489. Pro Carmelitis.

Idē Sixtus dedit copioſam Exemptionē Fratribus Ordinis Prædicatorū, ad inſtar Exēptionis datæ Fratrib' Carmelitis,& Mi.B.ffo.238. conc. 560.& 564.& vſque ad conce.570. & fit de illa mentio in ſumma Armill. tit. de Exemptione, num. 1. 26 Pro Fratribus Prędic.

Ex Priuilegijs Monachorum Sancti Benedicti.

EVGENIVS IV. conceſsit Monachis Sancti Benedicti B Congregationis Italiæ, ut cùm contigerit fieri Concilia generalia, prouincialia,ſeu ſynodalia, etiam Apoſtolica, aut quauis auctoritate firmata,ſeu quaſuis Congregationes,quouis nomine cenſeantur, Eccleſiaſticarum, vel laicarum perſonarum cuiuſcunque dignitatis, aut ſtatus exiſtant, Prælati, ſeu Monachi prędati, ad ea ire, ſeu mittere, niſi ad ipſius Cōgregationis Capitulum generalem celebrandum,aut alia, iuxtà eorum ordinationes,nullatenus compelli poſsint,etiam C per literas Apoſtolicas,non facientes ſpecilem mentionem de huiuſmodi Indulto præfatę Congregationi conceſſo. ¶ Nec Congregationis perſonę huiuſmodi,quòd in eorum locis miſſa, aut alia Diuina Officia celebrentur,Ordines conferantur, vel agitentur cauſę ciuiles, ſeu criminales, proceſsiones cōuocentur, aut Synodus, Conuentus, ſeu quæuis congregationes, tàm Eccleſiaſticarum, quàm laicarum perſonarum congregentur: ſiue quòd huiuſmodi Congregationis loca ad D vſum, hoſpitium, habitationem, detentionem, & incarcerationē Eccleſiaſticarū,vel laicarū perſonarū deputentur,aſtringi,ſeu cogi aliqualiter valeant.Contra quæ omnia,vel aliquod prædictorū,quæuis perſona cuiuſcunq; conditionis, aut ſtatus exiſtat,attētare pręſumēs,niſi facta ei de hmōi indulto notitia deſtiterit, ipſo facto ſententiā excommunicationis incurrat. Missa. Excommunicatio.

Idem Eugenius, ne Prælatos, & Monachos Sancti Benedicti cauſarum ſtrepitus inquietet,& ab ocio deducat,conceſsit, E ne quis Prælatos, Monachos, & perſonas prædictas ſubire de calūnia, & veritate dicenda iuramentum,aut ad ferendum teſtimonium quacunq; ex cauſa cōpellat inuitos,ſiue extra ciuitates, & Diœceſes ſuas trahat,ſeu in eos, vel eorū aliquē propterea excōicationis ſententiam,vel alterius cenſurę, ſeu pœnę ſententiam proferat per literas Apoſtolicæ Sedis, vel Legatorum eius:niſi in eiſdē literis de hmōi indulg.plen. & expreſſa,ac dę verbo ad verbum facta fuerit mentio ſpecialis.B. Excōicatio.

CAPV-

A

CAPVCCINI ANNOTATIO

In §. 14. & 15.

Vt dixi sup. in verbo cõueniri in Iudic.

HOC scias fuisse reuocatum à Pio IV. anno 1560. vt in const. 17. De salute gregis, &c. quę est confirmata à Conc. Trid. Sess. 6. cap. 3. de reformatione, vbi habetur, ut nemo secularis clericus, vel regularis, extra Monasterium degens, etiam sui Ordinis Priuilegij prętextu, tutus censeatur, quo minus, si deliquerit, ab Ordin. loci, tanquàm super hoc à Sede Apostolica delegato, secundùm Canonicas sanctiones visitari, puniri, & corrigi valeat. Sed modificatur in Sess. 25. tit. de Regul. cap. 14. vbi dicitur Regularis non subditus Episcopo, qui infra Claustra Monasterij degit, & extra ea ità notoriè deliquerit, ut populo scandalo sit, Episcopo instante, à suo Superiore, intra tempus ab Episcopo pręfigendus, seuerè puniatur, ac de punitione Episcopum certiorem faciat, sin minus à suo Superiore Off. priuetur, & delinquens ab Episcopo puniri possit. Idem statuitur in Sess. 21. cap. 8. de reform. Quòd si Episcopus aliquem Regularem incarceraret. An excommunicatioń incurreret. vide supra verbo Conueniri in Iud. in fine nostræ Annotationis. B C

Sed an, si Regularis exemptus percusserit clericum, secularem extra claustra in Diœcesi Episcopi, possit Episcopus ipse illum denuntiare excommunicatum?. R. quod sic. facit tex. in cap. 1. de Priuileg. in 6. vbi Io. Andr. tenet, quòd exemptus delinquens in loco non exempto possit puniri per Episcopum, quod idem confirmat Francus in cap. 2. de const. in 6. Quod intellige nisi esset exemptus ratione delicti, etiam in loco non exempto; vt sunt: ij in supradicto. §. 14. & 15. à Benedicto XI. & à Clemente V. expreßi: quia tunc non posset denuntiari excõmunicatus, facit tex. in Clem. 2. §. fin. vers. sibi subiectos de pœnis. Et nec obstat tex. in Clem. 1. vers. suffragante de Priuileg. vbi denuntiatio extenditur etiam ad exemptos, quia dupliciter responderi potest. Primò, ut sit ibi speciale, cúm de ipsis specialis mentio fiat, ergo regulariter nequit Episcopus in illos manus extendere, cùm immediatè sub sint Papæ. C. si Papa de Priuileg. in 6. C. penul. de Offic. Ordin. Vel secundo, quòd ille Tex. loquatur de exemptis ratione delicti, etiam in loco non exempto, facit tex. in d. c. 1. de Priuil. in 6. & per Domin. in c. 1. de statu Regul. Quare concludendum videtur, quòd in Regulari non subdito Episcopo, obseruetur dispositio supradicta Conc. Trid. Sess. 25. c. 14. de Regul. Qui intra Claustra Monasterij degit, & extra ea, ita notoriè deliquerit, &c. D E

Si vero

A Si verò delictum esset notorium, & ageretur de pœna excommunicationis incursa ipso iure, An Episcopus poßet denuntiare exemptos excommunicatos, ad finem, vt à suis subditis euitentur? Domin. in c. Episcoporum, Vers. sed poßet saluari, & ibi Francus num. 3. de Priuileg. lib. 6. inquit, quòd sic. Et Anto. de butri in c. patentibus vlt. notab. de Priuileg. & ibi Abbas in gloss. 2. qui dicunt, quòd quando exempti in loco exempto aliquid committunt, cuius effectus extra locum exemptum porrigitur, Ordinarius potest eos corrigere, & punire; vt B idem Abbas in cap. cùm inter, num. 3. de consuet. affert ex. in illicita pulsatione campanæ, seu votum prolatione, & facit id quod dicit Bart. in l. 2. §. siquis in suo. ff. ne quid in loco publico, de proiciente lapidem extra locum exemptum, quòd tunc possit à loci illius Ordinario conueniri. Sed hoc quidem intellige, quando exemptio conceditur aliquibus ratione certi loci, ut Monachis respectu Monasterij, quia possunt conueniri per Ordinarium, quando effectus protenditur extra locum exemptum, uel delictum secùs verò si exemptio concederetur personæ; C quia tunc non possent coram Ordin. conueniri, ratione delicti, vt sunt supradicti Religiosi exempti: vt probat predictas D. Iacob. Cassines. vbi supra lib. 2. cap. 49. num. 70.

Vbi etiam probat quòd si exempti citarētur ab Ordin. & essent notoriè exempti, & iam diù toleratis Priuilegio exemptionis, non tenerentur comparere, aliàs si non eßent notoriè exempti, & partibus, & Iudici, vel communiter tenerentur comparere, & allegare Priuilegium, &c.

D Sed quomodo & quando ipsi Regulares exempti teneantur parere Curiæ seculari bannitos persequenti, eisque Monasteria, & Ecclesias aperire iam dictum est supra in verbo Ecclesiæ, in nostra Annotatione, fol. 306. C.

Circa autem materiam exemptionum Clericorum, & Ecclesiasticarum personarum à pedagijs, vectigalibus, Datijs, Doganis, guidagijs, & alijs oneribus, & grauaminibus, & secularibus exactionibus pro rebus suis proprijs, quas, non causa negotiandi, deferunt, uel deferri faE ciunt, seu transmittunt; aut etiam pro personis suis, videndum est. Cap. Quamquam, de censib. lib. 6. vbi hæc habentur, & ait.

Quanquam pedagiorum exactiones, tàm iure Canonico, quàm Ciuili, Regulari meritò sint damnatæ; tanto tamem districtius, ne ab Ecclesijs, & personis Ecclesiasticis, talia exigantur, prohiberi oportet; quanto, si id fiat, in maioris inde transgreßionis reatus incurritur, & offensam euidentiorem comprobatur, licet igitur Ecclesiæ, Ecclesiasticæq; personæ, ac res ipsarum, non solùm iure humano, quinnimò, & diuino, Ecclesiastici iure diuino sunt imunes

ab exactionibus, secularibus, &c. & idē sentit. Conc. Trid.

diuino, à secularium personarum exactionibus sint immunes, iuxtà cōstitutionem felicis recordationis Alex. Papæ IV. prędecessoris nostri, quæ statuit; Eccl. et personas Ecclesiast. ad pedagia, et guidagia penitus non teneri. Nec ad exhibendum, uel soluendum taleas, pro rebus suis proprijs, quas, non causa negotiandi deferunt, vel deferri faciunt, seu transmittunt, uolentes propter multorum insolentiam, & abusum pœne adminiculo adiuuare. Adijcimus districtius inhibendo (contraria consuetudine quorumcunq;, quæ dicenda corruptela uerius, non obstāte) ut nec Collegium, nec Vniuersitas, nec aliqua etiam singularis persona, cuiuscunq; sit dignitatis, conditionis, aut status, à præfatis Ecclesijs, aut personis ipsis, aut rebus prædictis, talia exigat, uel extorqueat per se, uel per alium suo nomine, uel etiā alieno; aut eos ad huiusmodi persoluenda compellat. Qui uerò contra fecerint; si personæ fuerint singulares, excommunicationis; si autem Collegium, uel Vniuersitas, Ciuitatis, castri, seu loci alterius cuiuscunque; ipsa Ciuitas, uel Castrum, uel locus, Interdicti sententiam ipso facto incurrat: nec ab excommunicatione huiusmodi absolutionem, uel Interdicti relaxationem obtineant, donec exacta plenariè restituerint, & de transgreßione satisfecerint. A B C

Hodie est in Bulla Cœnę Sixti V. n. 18.

Et in Concilio Viennensi (ut habetur in Clemen. de censibus, c. præsenti) fuit præceptum Episcopis impositum, super exequutionem superioris Constitutionis; vt excommunicationis, & Interdicti sententias à iure publicent, uel à suis subditis, tandiù faciant publicari, donec illi, sic exacta restituerint, & de transgreßione huiusmodi satisfecerint competenter. D

Notanda circa predicta.

ProRegularibus specialiter, vide extrau. Pii V. dum ad uberes, quæ ponetur in fin. huius compendii cum aliquibus aliis Annotationibus valde necessariis f. 3.

Primò notandum, quòd prædicta Excommunicatio, quamuis uigore præfatorum Capitulorum sit Episcopalis, hodie tamen est Papalis, ut ait Sil. in uerbo excommunic. 4. §. 21. & Tabien. In uerbo Excommunic. 5. casu 19. & Armil. eodem tit. excom. 11. quia continetur, ut aiunt, in Bulla Cœnæ Domini, cap. 18. sub illis uerbis; ubi ait Papa (uel qui prohibita exigunt) scilicet excommunicamus, et anathematizamus. Reliqua omnia, quę pro libertate, & immunitate Ecclesiasticarum personarum faciunt, amplißimè uideas hodie in Bulla Cęne Domini; per quam quidem, fauores omnes, pro hoc in iure conceßi, augentur, & amplientur: & plurimæ Doctorum opiniones, restringentes prędictam immunitatem, corriguntur, & è medio tollūtur. Qua in re multi Doctores decipiuntur; qui in multis, dùm doctrinam communiter scribentium sectantur, incidunt in Censuram Bullæ in Cœna Domini; negligentes obseruare, immo etiam legere ea, quæ Romanus Pontifex in prędicta Bulla corrigit, aut innouat. E

Error moltorum Doctorum.

Deinde

A *Deinde est ualdè notanda confirmatio, seu dispositio illa facta à Sac. Conc. Trid. sess. 25. cap. 20. de reformatione, circa huiusmodi immunitates, & exemptiones.* Conc. Trid verba.

Cupiens (inquit) Sancta Synodus, &c. Decernit itaque, & præcipit Sacros Canones, & Concilia generalia omnia, nec non alias Apostolicas Sanctiones, in fauorem Ecclesiasticarum personarum, libertatis Ecclesiasticę, & contra eius uiolatores editas; quę omnia, præsenti etiam decreto innouat, exactè ab omnibus obseruari debere. Propterea admonet Imperatorem, Reges, &c. & omnes cuiuscumq; status extiterint, B *ut quo largius bonis temporalibus, atque in alios potestate sunt ornati, eo sanctius quæ Ecclesiastici iuris sunt, tanquam Dei præcipua, eiusq; patrocinio recta, uenerentur, nec lędi patiantur: sed seuerè in eos, qui illius libertatem, immunitatem, atq; iurisdictionem impediunt, animaduertant.*

LEO X. confirmauit literas prędictas Innocentij VIII. ac de nouo cõcessit easdem, inserendo illas de verbo ad uerbum, decernes illas debere inuiolabiliter obseruari à quibuscunq; C Inquisitoribus hæreticæ prauitatis, B. ffo. 21. conc. 64. 28

Idem Leo iterum prohibuit districtè Inquisitoribus hęreticę prauitatis, nè se vllo modo intromittant de Fratribus Mino. Super quo dedit Conseruatores vniuersos Ecclesiarũ Prælatos, B. ffo. 20. conce. 63. 29 Inquisitores hęresis.

Idem Leo approbauit, ac de nouo concessit literas suorum prædecessorum, qui exemerant Moniales Sanctæ Clarę ab om D ni iurisdictione, & a solutione quarumcumq; decimarum, etiã de terris, & possessionibus, quas per colonos faciunt cultiuari, B. ffo. 44. conce. 139. & 140. 30 Pro Monialibus S. Clarę.

Idem Leo postea exemit Moniales S. Clarę, & tertiarias à solutione cuiusuis decimæ, uel taxè, etiam per Sedem Apostolicam impositæ: si tamen ita sunt pauperes, quòd ipsarum redditus non sufficiunt pro commoda illarum sustẽtatione, B. ffo. 48. conce. 143. 31 Pro Mon. S. Cl. & Tertia,

E Idem Leo exemit Fratres Minores Obser. à iurisdictione Commissariorum Cruciatæ, & alijs consimilibus, præcipiens huiusmodi Commissarijs, sub grauibus censuris, ne assumant Fratres Minores pręfatos ad prędicandum Cruciatam, B. ffo. 48. conce. 144. 32 De cõmissariis Cruciatę

Hoc positum est supra, ad longum, in dictione Cruciata, §. 4. Collector.

De exéptione à quartæ funeralis solutione, sunt multę Concessiones diuersorũ Põtif. supra positæ, in dictione Can. portio.

Circa

Circa præfatã materiam est sciendum, quòd suprascriptarum Exemptionum, & nonnullarum aliarum Cõcessionum in fauorem Fratrum Mendicantium concessarum, fuerunt aliquę derogatæ per Concilium Lateranense, vltimò celebratum, vt positum est in dictione Concilium .§. 6. Attamen, quia, vt ibidem .§. 7. dicitur, fuerunt reualidata nostra Priuilegia, & per consequens sunt annullatæ huiusmodi modificationes, seu derogationes: ideò nõ oportet illas hic inserere; præsertim, quia quo ad exemptionem propriè sumptam, ferè nil innouatum, seu derogatum est per Concilium præfatum. A B

FAMILIARES, SEV FAMVLI FRATRVM.

1 Interdictũ. ALEXANDER IV. fecit quandam concessionem famulis, seu familiaribus, & procuratoribus, ac operarijs Fratrum pro tempore interdicti, quæ ponitur ad longum in dictione Interdictum 3. in .§.1. C

2 Ex Priuileg. Carmelitarũ. ALEXANDER IV. concessit Fratribus Ordinis Carmelitarum facultatem ministrandi Ecclesiastica Sacramenta familiaribus suis, ac tradendi eos sepulturę Ecclesiasticæ, cùm decesserint, B.fo.85. Et ffo. 168. conce.391.

3 Sacramẽta. Sepultura. CLEMENS IV. concessit Fratribus Mino. vt his, qui in eorum morantur obsequijs, cuncta liberè ministrare possint Ecclesiastica Sacramenta; & ipsos, cùm decesserint, in suis Cœmiterijs sepelire, B. fo.56. Et ffo.140. conce.315. D

4 Interdictum. Idem Clemens statuit, quòd, si quando in terras, in quibus resident Fratres Mino. vel eorum personas excõmunicationis, seu interdicti sententias contigerit promulgari, pueri seruitijs Fratrum deputati, negociorum quoq; gestores, & operarij, qui in locis Fratrum eorum operibus personaliter continuo extiterint, huiusmodi sententijs obnoxij minimè habeãtur. Ibiq; possint audire Diuina, iuxtà formam, quę ipsis locis in eo casu à Sede Apostolica est concessa: nisi ijdem causam dederint, vel excommunicari specialiter, seu interdici contigerit eosdem, B. ffo.150. conce.316. E

5 Ex Priuileg. Frat. ũ Præd. GREGORIVS XI. fecit consimilem Concessionem familiaribus Fratrum Ordinis Prædicatorum, per eadem verba, sicut Clemens IV. fecerat familiaribus Fratrum Mino. vt supra positum est.§.3. & 4.B.ffo.236. conce. 546.

SIXTVS

A SIXTVS IV. concessit, quòd illi, qui sunt in seruitio Fratrum Mino. & Sororum Sanctæ Claræ, habeant Indulgentiã plenariam in morte, ac semel in vita de reseruatis, o. fo. 62. Et ffo. 66. Concessione 96. 6 Indulgẽtia.

IVLIVS II. concessit, Fratribus Ordinis Minimorum, quòd famuli domorum sui Ordinis, nec non cæteri eiusdem Ordinis habitum portantes, & in articulo mortis in dictis domibus sepulturam eligentes, omnibus, & singulis Priuilegijs B Ordinis Minimorum huiusmodi quomodolibet cõcessis gaudere, liberè, & licitè valeant, B. ffo. 8. Concessione 22. 7 Ex Priuileg. Fratrum Minimorum. Sepultura.

LEO X. in concilio Lateranensi statuit, quòd Fratres famulis eorum obsequio insistentibus, sacramenta ecclesiastica nullatenus ministrare valeant, nisi illorum durante obsequio, B. fffo. 26. Concessione 74. 8 Prohibitio.

Idem Leo, vbi supra, statuit, quòd Procuratores, & negociorum gestores, ac operarij Fratrum seruitijs insistentes, sententijs C excommunicationis promulgatis illaqueati sint, & esse cẽseantur, si illis causam dederint, aut dantibus consilium, auxilium, vel fauorem præstiterint, B. fffo. 26. Concessione 85. 9 Excõicatio.

Aduerte, quòd nonnulla alia concessa sunt in fauorem familiarium Fratrum, pro tempore interdicti. Et hæc ponuntur in dictione Interdictum, 3. Collector.

Ex Priuilegijs Monachorum Sancti Benedicti.

D MARTINVS V. concessit Monachis Sancti Benedicti obseruan. Hispaniæ, vt confessiones quorumcumq; familiarium suorum, tàm Laicorum, quàm Regularium, & secularium, intra, & extra septa suorum Monasteriorum commorantium audire, & pro eorum commissis debitam eis absolutionem impendere, necnon dictis familiaribus, tàm intra, quã extra septa præfata commorantibus Ecclesiastica sacramenta, quoties fuerit opportunum, ministrare valeant, b. 10 Confessio. Sacramenta.

Ex Priuilegijs Fratrum Sancti Ioannis Hierosolymitani.

E ALEXANDER IV. confirmauit literas Honorij, & Innocentij prędecessorũ suorum, quibus authoritate Apostolica interdixerunt, ut nemini liceat, sine speciali mandato Romani Pontificis, Fratres Hospitalis Sancti Ioannis Hierosolymitani, vel seruientes eis Clericos, siue laicos, donec in seruitio domus fuerint, excommunicationi, vel interdicto subijcere: Et siqua sententia in prędictos aliter lata fuerit, & eam irritam esse, & inanem censuit, B. 11 Excõicatio. Interdictum

CAPVC-

A

CAPVCCINI ANNOTATIO

In .§.3. *HOC sanè debet intelligi, secundùm Const. 17. Leon. X. ut in Bullario, uidelicet, pro tempore, quãn in actuali eorum seruitio perseuerauerint, & sint professi. Et an, & quãdo poßint immunitatibus gaudere, uide sup. tit. Excomm. in fine, num. 14. & Conc. Trid. sess. 24. de Reform. c. 11. sed Tertiarii, qui uiuunt in communi, sub obedientia Fratrũ* B *Minorum, gaudent immunitatibus, & eorum exemptionibus, ut in Const. 63. Pii V. & dicemus infra, in uerbo Tertiarii.*

FERIÆ.

1 SIXTVS IV. concessit, quòd quando quis solus dicit Matutinum in quadragesima, non teneatur dicere litanias duplices, prout in choro dicuntur, quando fit de feria, o. fo. 64. Et ffo. 68. conce. 132. Et fffo. 96. concessione 328. C

2 IVLIVS II. statuit, ut quoties in Aduentu & Quadragesima occurrunt responsoria aliqua, uel laudes propriè, fiat de feria: nisi tunc festum duplex, vel solenne occurreret.

Collector. Hoc non habetur in libris Priuilegiorum Ordinis, sed fuit impressum in kalẽdario ordinato in Capitulo generali, celebrato apud Rothomagum, tempore præfati papæ. D

3 LEO X. concessit, quòd Fratres Prædicatores, & Confessores Ordinis Mino. de Obseruantia, quãdo actu prædicant, & confessiones audiunt, ut puta in Aduentu & Quadragesima, possint officium feriale anticipare, & festa illis diebus reseruare, quibus amplius laborare necesse est. Ita tamen, quòd non fiat in fraudem Diuini Officij: sed ut liberius valeant studio vacare: & spirituali consolationi fidelium populorum incumbere, o. fffo. 91. concessione 265. E

4 Idem Leo declarauit, seu concessit, quòd Fratres Mino. dicendo officium extra chorum, propter occupationes occurrentes, non teneantur duplicare letanias: quæ ex ordinario in Quadragesima solent, post Matutinum, dici, o. fffo. 91. concessione 266. Et fffo. 96. concessione 328.

CA-

A

CAPVCCINI ANNOTATIO.

In. §. 1. Indulg. pro Visitantibus Ecclesias.

DE Indulgentia, quæ conceditur visitantibus confessis, et communicatis Ecclesiam aliquam Conuentualium, vel Capuccinorum, vel de Obseruantia Fratrum, in Festis Sancti Francisci, Bonauenturæ; Ludouici, Antonij B *Bernardini, & S. Claræ, est const. 13. Sixti V. & de duplici off. Sancti Antonij vniuersaliter est Pij V. const. 19.*

In. §. 2. D S. Anton.

Idem mandauit obseruari Sixtus V. vt Festum eius sub duplici off. celebraretur, ac sic in Calendario describeretur, vt in const. 19. in pr. parte eius Bullæ & Indulg. plen. pro hoc Festo concessit visitantibus Ecclesias Fratrum Conuentualium Capuc. & de Obser. ut in const. 13, ut supra diximus.

In. §. 6. De Cõcept. Virginis.

Vide Conc. Trid. Sess. 5. de peccato originali, & Sixtus V. in const, C *42. omnibus visitantibus Ecclesias Monialium, tit. Concept. Beatę Mariæ in Festiuitate illius Indulgentiam Plenariam conceßit, vt infra ét dicetur in verbo Indulgentia.*

In. §. 7. De S. Bonauentura.

Sed hac non obstante Sixti IV. ordinatione, Sixtus V. in anno 1587 statuit, & ordinauit, vt Festum Sancti Bonauenturæ, pridie Idus, idest, 14. Iulij, sub duplici off. & Doctoris Ecclesiæ nomine ab omnibus Christi fidelibus Religiosis, siue secularibus celebretur; eoq; die à primis Vesperis, usq; ad occasum Solis eiusdem diei, qui Ecclesias Fratrum Mi- D *norum Sancti Francisci deuotè visitauerint decem annos, & totidem quadragenas de iniunctis eis, seu quomodolibet debitis pœnitẽtijs eis cõcedit: sed in Vrbe Roma Confessis, & Eucharistię Sacramentũ sumentibus, Festumq; hoc obseruantibus, Indulgentiam plenariã elargitur, ut in Bulla, quinta, in 2. parte Bullarij eius, patet.*

Tamen aduertendum est, quòd in const. eiusdem 13. in pr. parte eius Bullarij, in anno 1585. emanata, concedit Indulgentiam plenariam omnibus uisitantibus Ecclesias Conuẽtualium, Capuccinorum, et de Ob- E *seruantia Fratrum in Festiuitate Sancti Francisci, Bonau. Antonij, Ludouici, ac Bernardini; ut sup. est dictum.*

Fratres debẽt obseruare Festa, quæ Populus & Cler⁹ obseruant. Conc, Trid.

Item Fratres debent obseruare, & celebrare illa alia Festa, quæ populus, et clerus obseruare solent, vltra alia Curiæ Romanæ: & licèt, Sum. Ang. tit. fer. n. 5. dicat, Episcopum, & Clerum non posse festa aliqua obseruari iubere; tamen Conc. Trid. Seß. 25. tit. de Regul. c. 12. contrarium ordinauit, scilicet vt Regulares teneantur obseruare Festa illa, quæ Episcopi in sua Diœcesi obseruari iusserint.

 A

FRANCISCVS PATER NOSTER SERAPHICVS.

GREGORIVS IX. ascripsit beatum Franciscum catalogo Sanctorum, maxima cum solénitate; 1 Festiuitas. ac præcepit omnibus Ecclesiarum Prælatis, vt quarto nonas Octobris celebrent, & celebrandam denuncient populis eiusdem Sancti Festiuitatem, b fo. 19. Et ffo. 22. conce. 2.

2 Idem Gregorius dedit multas Bullas, seu Breuia in fauoré B Stigmatum Beatissimi Patris nostri Francisci; quæ reperiuntur infra, in dictione Stigmata.

Stigmata. 3 EVGENIVS IV. concessit, quòd in Festiuitatibus Sancti Francisci possint Fratres dicere propriam Præfationé, & Credo, o ffo. 101. conce. 408.

4 Indulgentia. SIXTVS IV. concessit indulgentias celebrantibus Festum Beati Francisci; ac voluit, quòd sub ritu duplici celebretur ab omnibus. Et mandauit huiusmodi Festum sub præcepti vincu C lo obseruari; vt supra, in dictione Festiuitas, §. 8. latius positú é.

5 Credo. Idem Sixtus concessit, vt posit dici Credo, in Octaua Festiuitatis Sancti Francisci, o. fo. 64. Et ffo. 68. conce. 133.

Collector. Vide supra in dictione Credo, declarationem huius Cócessionis.

6 Pręfatio. Idem Sixtus concessit, quòd in die Sancti Francisci, & Stigmatum eiusdem, possint Fratres Minores dicere propriá Præfationem in Missa, o. fo. 63. Et ffo. 97. conce. 110. Et fffo. 100. D concessione 186.

7 Præfatio. Idem Sixtus concessit, quòd in omnibus Missis votiuis Sancti Francisci, dicatur propria Pręfatio, o. fffo. 102. conc. 412.

8 Habit⁹ Ord. Idem Sixtus concessit aliqua in fauorem habitus trium Ordinum S. Francisci; prout habetur in dictione Habitus, §. 8. & 9. & 10. & 11. Et in dictione Indul. plen. quoad Fratres, §. 12.

Collector. Multi alij Summi Pontifices concesserunt magnas remissiones peccatorum morientibus, & sepeliri se mandantibus in E habitu Sancti Francisci; quę etiam reperientur infra in dictione Indulgentiæ, quoad Seculares, 6.

Indulg. Quamplures etiam Summi Pontifices concesserút multas, & uarias Indulgentias, & peccatorum remissiones visitantibus Ecclesias Sancti Patris Frácisci: ac etiam in illis sepeliri se mandantibus, aut in earú Claustris, & Cœmiterijs; necnó porrigentibus manus adiutrices pro illarú ędificatione, aut reparatione

A ratione, & similiter exhibentibus opera pietatis, & charitatis Fratribus Mino. filijsq; præfati Sanctissimi Patris. Quæ omnia distinctè reperiētur infra, in dictione Indulgētiæ, quoad seculares, 1. & 2. & 3. & 4.

Insuper nonnulla pertinentia ad Stigmata prędicti Seraphici Patris, ponuntur infra in dictione Stigmata. Stigmata.

B ## GENERALIS ORDINIS.

CLEMENS IV. statuit, quòd Generalis Minister statim, postquàm electus (secundùm Regulam, & Cōstitutiones Ordinis) fuerit, eo ipso uerus eiusdem Ordinis Generalis Minister effectus, curam animarum Fratrum ipsius Ordi- 1 Electio.
C nis plenam habeat, & liberè gerat: ac, quòd Fratres prædictos, auctoritate propria, ligare, ac soluere: necnon in eodem Ordine agere valeat, quæ ipse Minister, & Diffinitores Capituli generalis, iuxtà constitutiones prędictas, Ordini, & Fratribus, secundùm Deum, viderint expedire. Ipsiq; Fratres huiusmodi Generali Ministro, deuotè, ac humiliter obediant. Et similiter voluit, quòd Generalis Minister à Prouincialibus Ministris, & Custodibus, secundùm Regulam, & Constitutiones ip-
D sius Ordinis, absolui, & amoueri possit, B. fo. 56. & ffo. 139. conce. 307.

Idem Clemens fecit aliam Concessionem, circa electionem Generalis Ministri; quæ posita est supra, in dictione Electio, §. 3. Vide etiam ibidem alias duas Nicolai IIII. §. sexto, & septimo. 2 Electio.

Concilium Constantiense statuit, quòd Generalis Fratrum Mi. possit, & debeat Conuentus sibi subditos, ad statum stri- 3 Reformatio Vendere.
E ctæ obseruantiæ consonum, iuxta declarationes, & Statuta Sedis Apostolicæ, & Ordinis, reducere; tollendo quascunque superfluitates, siuè sint in rebus mobilibus, quantùm fieri poterit, bono modo; habito semper consilio maiorum, & Discretorum sibi obedientiū. Ac eligendo (si opus fuerit) aliquas personas, quæ ipsas superfluitates, auctoritate dicti Concilij, vēdant, commutent, aut aliàs in operibus Conuentuum conuertant, B. fo. 26. Et ffo. 110. conce. 236.

4 Indulgentię VRBANVS V. concessit Generali Ministro, posse dare de A toto Ordine suffragia indulgentiarum, & orationum, ac beneficiorum spiritualium, quibuscunq; personis deuotis, & benefactoribus Ordinis nostri, b.ffo.261. conce. 671.

5 Ex Priuileg. Prędic Magister. BONIFACIVS IX. concessit Magistro Generali Ordinis Prædicatorum pro tempore existenti, quòd in quolibet Capitulo generali dicti Ordinis pro tempore celebrando, vni ex Fratribus dicti Ordinis in theologica facultate ꝓuecto huiusmodi, per Generalem, & Diffinitores dicti Capituli, vel aliquos Magistros ad hoc assumendos diligenti, examinatione B sufficiens, & idoneus inueneus fuerit, Magisterij honorem, & docendi licentiam, seruatis conditionibus Viennensis Concilij, & alijs solennitatibus in talibus consuetis, auctoritate Apostolica elargiri possit. Sibiq, vt infra dictum Ordinem & extra, omnibus gratijs, Priuilegijs, libertatibus, & indulgétijs, tàm à Sede Apostolica, quàm ab Ordine prędictis Fratribus eiusdem Ordinis in eadem theologia Paris. Magistratibus C concessis, perinde vti, & gaudere valeat, ac si in Parisiensi studio huiusmodi Magisterium recepisset, b. ffo. 117. concessione 426.

6 EVGENIVS IIII. concessit, vt Generalis possit tollere superflua à Conuentibus sibi subiectis, ac in alijs Conuentibus reponere, aut commutare, o. ffo. 261. concessione 676.

7 Appellatio. Statuta. Idem Eugenius districtè præcipiendo mãdauit Prouincia- D libus, & alijs Fratribus Ordinis Mino. Regularis Obseruantiæ, quatenus Generalibus dicti Ordinis pro tẽpore existẽtib' (appellatione & cõtradictione qualibet remota) in omnib', & singulis licitis, & honestis, Regulã, & Statutũ, ac Ordinem ipsorum Obser. necnon officium eorundem Generalium quomodolibet concernentibus, quæ dicti Generales pro tempore duxerint ordinanda, seu illis iniunxerint, aut mandauerint, E humiliter pareant, & intendant, ac illa efficaciter studeant adimplere, b. fo. 47.

8 Exempti. Fratres. Correctio. NICOLAVS V. cõcessit Generali Ministro prædicto, quòd omnes singulosq; Fratres sui Ordinis, quantuncunque exemptos, virtute literarũ Apostolicarũ, pręter Regulæ, & Statutorũ eiusdem Ordinis formã, posit visitare, corrigere, & punire. Non obstãtibus quibuscũq; in contrariũ facientibus; prout latius positũ est supra, in dictione Correctio Fratrum. §. 12.

PIVS

A PIVS II. concefsit, quòd Generalis Ordinis Minorum posſit dare auctoritatem celebrandi per vnam horā ante Auroram, quibus ſibi videbitur, Apoſtolica auctoritate, o. ffo. 97. concesſione 346. 9 Celebrare.

SIXTVS IV. concefsit facultatem Generali Fratrum Minorum, vt quandocunq; viderit Fratres ſuos, vel aliquem ipſorum abuti gratijs, & facultatibus Apoſtolicis ab eodem cō-ceſsis, poſsit gratias, & facultates huiuſmodi ſuſpendere, ac B ſuſpenſas tenere, donec conſulat Summum Pontificem, & ab ipſo reſponſum accipiat, b.fo.56. Et ffo.52. conce.58. 10 De ſuſpenſione Priuil. particulariū.

Vide circa hoc illam conceſsionem Leonis infra, §. vltimo. Collector.

Idem Sixtus concefsit, quòd Generalis Fratrum Carmelitarum adminiſtret, & exerceat ea, quæ ad ſuum officium Generalatus pertinent, reiecta quauis profeſſorum ſui Ordinis, & aliorum, ſibi ratione dicti officij ſubditorum appellatione; quę ab eius præceptis, monitionibus, ordinationibus, & man-C datis, ac decretis, Regulari diſciplina, quomodolibet interponi contigerit, B.fo.99. Et ffo.182. conce.446. 11 Ex Priuileg. Carmelitarū Appellatio.

Idem Sixtus fecit conſimilem Conceſsionem, ſicut immediatè ſuprapoſitam, Generali Fratrum Auguſtinenſium in ſuo Mari magno, B.ffo.251. conce.636. 12 Appellatio.

INNOCENTIVS VIII. concefsit, quòd Miniſter Generalis poſsit benedicere Corporalia; & ſimiliter Prouinciales Miniſtri, o.fffo.98. conce.354. 13 Benedicere.

D Idem Innocentius concefsit, quòd Generales, & Prouincia. Miniſtri poſsint diſpenſare cum Fratribus ſuis, vt ad Sacerdotium promoueantur in vigeſimo ſecundo anno completo, hoc eſt cum attingentibus vigeſimum tertium annum, o.ffo. 99. conceſsione.356. 14 Diſpēſatio.

Circa hanc Conceſsionem, vide ſupra in dictione Diſpenſatio, §.15. & ibi notata. Collector.

ALEXANDER VI. concefsit, quòd Generalis poſsit E diſpenſare cum Bizochis viuentibus in communitate, ſeu in Congregatione, quando fecerunt Votum Religionis Sanctæ Claræ, quòd remaneant ibi, ſi commodè non poſſunt ingredi Monaſteria S. Claræ, o.fffo.99.conce.360. 15 Diſpēſatio.

Quoad præfatam Conceſsionem, vide ſupra, in dictione Diſpenſatio, §.20. Collector.

IVLIVS II. concefsit Generali Fratrum Auguſtinenſiū, & Fratribus ſui Ordinis, Motu proprio, ac ex certa ſcientia, 16 Pro Auguſtinenſibus.

& de plenitudine suæ potestatis, vt quęcunq; Instrumēta, Exē- A
Priuilegia. plaria, seu Transumpta suorum Priuilegiorum ostendantur firmata, seu signata sigillo Generalis prædicti, eandem omninò vim habeant, ac illis eadem fides adhibeatur, ac si plumbi signum, vel sigillum haberent, b.ffo.267.concessione 6, 8.

17 LEO X. confirmauit, ac de nouo concessit, immediatè præcedentem Concessionem Iulij II. b. fffo. 123. conce 559.

18 Declarare. Paupertas. Idem Leo concessit, quòd Generalis Minister possit etiam, extra Capitulum declarare, quę res debeant dici viles, aut B parui valoris, ad hoc, vt intra, & extra Ordinem possint à Fratribus dari; prout latius positum est supra in dictione Dare, §. 2. Et habetur, O. fffo.59. concessione 175.

19 Electio. Idem Leo in Bulla Vnionis statuit, quòd ex tunc in perpetuum eligatur Minister Generalis totius Ordinis Mino. à Ministrjs, & Custodibus Reformatis; seu Obseruantibus eiusdē Ordinis. Qui similiter sit Reformatus, & pro Reformato habitus à communitate Fratrum Reformatorum. Et quòd hu- C iusmodi Generalis habeat plenariam auctoritatem super omnes Fratres Mino. prout ex Regula ei competit. Ac quòd Ministeriatus officium duret tantùm per sexennium: nisi antea vniuersitati Ministrorum Prouincialium, & Custodum visum fuerit debere deponi. Et quòd dicto sexennio elapso, sit absolutus ab officio. Decernens irritum, & inane quicquid in contrarium factum fuerit, sicut magis latè habetur supra, in dictione Electio, §. 10. & 11. B. fffo. 29. concessione 93. & 94. D

20 Electio. Idem Leo statuit, quòd Minister Generalis eligatur semel, seu vno sexennio ex Fratribus cismontanis; & alio sexennio ex vltramontanis, &c. prout habetur vbi supra, in dictione Electio, §. 11. B. fffo. 29. conce. 93. & 94.

21 De Generali facto Cardinali. Idem Leo ordinauit, quòd primus Minister Generalis ex Obseruantibus electus Romæ tempore eiusdem Leonis, non obstante illius assumptione ad Cardinalatum, haberet officium Generalatus, vsq; ad primum sequens Capitulum generale in Festo Pentecostes, anno sequenti celebrandum, B. fffo. 34. conce. 117. E

22 Electio. Idem Leo annullauit electionem Generalis Ministri Fratrū Mino. Conuentualium, factam sub nomine Ministri Generalis, B. fffo. 33. conce. 116.

23 De Visitatione Monialiū. Idem Leo concessit, quòd Generalis Minister possit visitare, & corrigere Moniales, seu Sorores quascunq; quę per Prouincia-

A uinciales, vel Visitatores solitę sunt visitari; præcipiens Monialibus, & Sororibus huiusmodi in virtute Sanctę obedientiæ, ac sub excommunicationis latæ sententiæ pœna, quatenus præfato Generali, pro tempore existenti, humiliter obediant, & ipsum ad Visitationis officium admittant, seq; & earũ Domos, ac Monasteria, & loca, visitari in capite, & in membris, & corrigi ac puniri liberè permittant, B.fffo.34.conce.118. Excommunicatio Visitatio.

Idem Leo concessit Generali Fratrum Mino. vt in suo Ca- 24

B pitulo Generali, de consensu eiusdem Capituli, vel maioris partis, declarare possit, & valeat, vtrùm ab vsu alicuius Concessionis viuæ vocis Oraculo, factæ abstineri debeat. Postquã quidem Declarationẽ, tàm Fratres, quàm Moniales suæ obedientiæ, ac si Concessio huiusmodi per Sanctitatem suam suspensa, vel reuocata fuisset, Concessione eadem in posterum non vtantur, o.fffo.94. concessione 296. Oracula, Capitulum generale.

C

CAPVCCINI ANNOTATIO.

QVomodo superfluitates, curiositates, et pretiositates circa omnes res, quæ ad victum, & vestitum, habitationem, & ad Diuinum cultum sint prohibitę, videatur Declaratio Nic. III. in C. Exijt. § Insuper. Et cuius

D *iudicio, superflua ista iudicare, sit standum, videas Cord. in Exposit. 6. cap. Regul.* In .§.3.

Item conceditur à Iulio II. Generali & Prouincialibus, vt in visita poßint Fratribus & Sororibus Indulgentiam Plenariam Concedere, & Idem conceßit Leo. X. ut infra in verbo Indulg. Plen. quoad Fratres, §. 17. In .§.4.

Item Generalis in Capitulo generali potest taxare, ac moderare numerum Missarum, prout gratius Deo, & Ecclesijs vtilius fuerit visum;

E *& etiam Episcopus in diœcesana synodo potest, ut in Con. Trid. sess. 25. de Refor. cap.4. & uide infra in verbo Missa, hoc enim debere intelligi de onere Missarum ante Conc. Trid. imposito, Respondit Passarello, in anno 1573. Sacra Card. Congreg. Ac alibi declarauit, hãc taxationem esse intelligendã de Mißis tantùm, & non de alijs suffragijs, Nec de Mißis in fundatione impositis, sed de relictis alio modo à testatoribus.* Passarello f. 232. Sacræ congreg. Card. responsum.

A

GLORIA IN EXCELSIS DEO.

1 Hodie tamen debẽt celebrari secundũ Rubricas Missalis noui.

ALEXANDER IV. concessit, Fratribus vniuersis Ordinis Mino. quòd in Missis votiuis, tã solennibus, quàm priuatis, quas de Spiritu Sãcto, aut de Beata Virgine Maria dixerint, possint dicere hymnum Angelicum .s. Gloria in excelsis Deo. Ac quòd similiter posꝭint dicere Prosas, seu sequẽtias, b.fo.23. Et ffo 25. conce.14. B

2 SIXTVS IV. concessit Fratribus Mino. de Obseruantia, vt possint dicere in omnibus Missis votiuis Gloria in excelsis Deo, o.ffo.69.conce.143. Et fffo.100. conce.389.

Collector. Licèt supra dicatur in omnibus: non per hoc est intelligẽdum posse in illis Missis, quę in suis proprijs diebus carent illa; ut in Missis Dominicarum Aduentus, & Septuagesimæ, & consimilium. C

3 LEO X. ad instantiam cuiusdam boni Patris, qui ignorabat suprascriptas Concessiones generales, concessit, Fratres prędictos posse dicere Gloria in excelsis Deo in Missis votiuis, quando vocantur ad loca, vbi requiescunt corpora Sanctorum, ad celebrandum: vel vbi habetur de illis celebris memoria; sicut Ianuæ, de Sancto Ioanne Baptista: & in Prouincia S. Ludouici, & sanctæ Marię Magdalenæ, o.fffo.92. concessione 266. D

Collector. Aduertat qui hęc legerit, quòd hęc vltima Concessio stricta non derogat in aliquo præcedentibus magis amplis: quia Pontifex concessit conformiter ad relationem petentis, qui, vt aliàs dictum est, ignorabat Concessiones latiores ante factas. Aliter enim non est credibile, quòd sic petisset.

E

GVARDIANVS.

1 Absolutio.

CLEMENS IV. concessit, siuè statuit, vt Guardiani, qui secundùm Statuta Ordinis Fratrum Minor. aliter quàm per electionem instituuntur, post ipsam institutionem, seu prouisionem de ipsis factam, curam animarum Fratrum sibi subditorum habeant; ipsosque ligare, ac soluere possint, iuxtà

A iuxta ipsius Ordinis Instituta, B.fo.56. Et ffo.139.conce.309.

SIXTVS IV. fecit consimilem concessionem Priorib' Conuentualibus Fratrum Ordinis Carmelitarrm, vt habetur in suo Mari Magno, B.ffo.182. conce.446. 3 Habitus Fratrum.

Idem Sixtus statuit: quòd habitus Fratrum Mino. non possit dari his, qui cum eo se elegerint sepeliri, nisi per Guardianos dicti Ordinis, vel eorum Superiores, B. ffo.149.conc. 364. Collector.

Ista concessio habetur latius infra in dictione Habitus Fratrum.§.11.

B IVLIVS II. concessit, quòd omnia Priuilegia, & Indulta Apostolica, concessa Ordini Fratrum Prædicatorum, quæ spectant ad Priores Conuentuales dicti Ordinis, pertineant etiã ad Guardianos Conuentuum Ordinis Mino. B. ffo. 73. concessione 222. 4 Priuilegia.

Quoad præfatam Concessionem est notandum, quòd auctoritas Priorum Conuentuum Ordinis Predicatorum est valdè C magna, vt patet in Mari Magno predicti Ordinis, & alijs eorum Priuilegijs, quia semper parificantur Priores Conuentuũ Prioribus Prouincialibus, quoad suos subditos; quod nunquã, aut raro reperitur in Priuilegijs Fratrum Mino. in Guardianis, & Prouincialibus. Attamen virtute suprascriptæ Concessionis, poterunt Guardiani vti omnibus concessis Prioribus Fratrum Prædicatorum: saltem inquantum non fuerit eis restrictum per Superiores. Et circa huiusmodi auctoritatem, D vide supra, in dictione Absolutio ordinaria, quoad Fratres, post .§.7. Et in eadem dictione propè finem, vbi dicitur Tertiũ dubium est. Vide etiam supra in dictione Apostatę, post.§.8.& 9.& 11. Et in dictione Nouitius, §.21. Collector.

LEO X. concessit, quòd omnes Fratres, qui sunt nimis scrupulosi, possint in omnibus dubijs, conscientiam suã tangentibus, secura conscientia stare determinationi sui Guardiani, vel cuiuscunq; alterius Prelati, o. ffo. 93.conce.287. 5 Declarare. Scrupula. Collector.

E Circa suprascriptam Concessionem est aduertendum, quòd in ipsa non conceditur aliqua auctoritas noua Prelatis, vt valeant determinare ad libitum suum: sed solùm prouidetur serenitati conscientiarum subditorum.

De duratione autem officij Guardiani, vide infra, in dictione Officia Ordinis, §. 2.

AN-

A

ANNOTATIO CORDVBÆ.

Guardiani sunt vere Prę lati.

QVOAD .§. 1 notandum, quòd Guardiani quomodocunque electi secundùm Statuta nostri Ordinis, sunt uerè Prælati, & habent curam animarum, ut declarauit Clem. IV. et Six. IV. ff. 139. Et in Comp. tit. Absolutio, quoad Fratres, in multis §. habetur quòd ibi à Pontificibus uocantur Prælati. Et Iulius II. in Priuileg. Exponi nobis .ff. 226. et fol. 16. B uocat eos Prælatos, et alibi sępius. Et in Compendio tit. Accedere ad Monasteria, §. 13. fol. 96. et quod super eodem annotatum est, ut etiam habetur in c. 2. fi. de pœnit. et remiss. secundùm Panor. ibidem, &c. Et concordat Siluest. tit. Prelatus, §. 2. et sum. Ang. tit. delegatus. §. 3. ubi etiam habetur, quòd habent dignitatem Ecclesiasticam; insuper habetur idem in Statutis generalibus Ordinis nostri. Et tandem in Cap. generali Florenciaco, anno Dom. 1493. celebratur, sic habetur. Declaratur, quòd nomine Prælati intelligitur Generalis, Prouincialis, & Cu C stos, & Guardianus. Ita quòd quandocunq; in Regula, & Declarationibus Summorum Pontificum, Statutis, & Ordinationibus aliquid cōtinetur faciendum, uel prohibendum per Prælatum, seu Prælatos, aut de eorum licentia, seu concessione, intelligitur de aliquo prædictorum, qui sunt uerè Prælati ordinarij, si non exprimitur alter eorum per quã sit tale quid faciendum, prohibendum, uel corrigendum, hæc ibi.

Item, an præfati Guardiani ex officio suo sint illi Prælati qui secundùm c. fin. de pœnit. et remißio. possunt sibi eligere Confessorem ubi- D cunque, & an per Superiores posint hoc Priuilegium ab ipsis tolli, latius dictum est in his annotatioibus super. tit. Accedere ad Monasteria, super tit. Absolutio ordina. quoad Fratres, §. 7. ibi uideatur latius de his.

GRADVS SCOLASTICI.

I Prohibitio.

De ascensu ad gradum magisterii.

MARTINVS V. præcepit in virtute sanctæ obedientię vniuersis Cancellarijs, Rectoribus, Decanis, Magistris, & Doctoribus studiorũ, ac vniuersitatibus eorundem, vbicunque consistentiũ, ne Fratribus Mino. seu alicui eorum gradum, & honorem, ac insignia magisterij conferre præsunant, nisi cursum per constitutiones Apostolicas, & Ordinis præfati instituta perfecerint, & aliás ad dictum gra- E dum

A dum obtinendum idonei existant. Et decreuit ac statuit, quòd quilibet ex Magistris aut doctoribus qui aliàs (quàm ut prædictum est) gradum, & insignia alicui Fratrum prædictorum impendere præsumpserit, gradu, & honore Magisterij careat, atq; à Lecturis, & alijs actibus, & gratijs Magistralibus: ipso facto sit perpetuò priuatus, & ad eadem de cætero inhabilis existat. voluit insuper, quòd eisdem pœnis subiectus sit, quicunq; qui præter rigorem huiusmodi, gradum & insignia prędicta B suscipere pręsumpserit, b. ffo. 35. conce. 40.

Idem Martinus ordinauit, quòd si aliqui ex Fratribus prędictis Bachalariatū pro huiusmodi gradu magisterij assequēdo, contra constitutiones Apostolicas & instituta prædicta fuerint adepti, & illius prætextu libros sententiarum publicè & actualiter legant, à lectura huiusmodi (sub pœnis supradictis) penitus, & omnino cessent: aliàs ab eorū Superioribus, per cēsuram Ecclesiasticam arceantur, b. ffo. 35. conce. 40. 2 De gradu Bachalariatus.

C Idem Martinus statuit, & decreuit, quòd quicunq; Fratres Ordinis Mi. promoti fuerint ad magisterij gradum in theologia extra vniuersitates (ab ipso Ordine p generalia Capitula) ad hoc specialiter electas, & absque eo, quòd ante perfecerint debitos cursus suos, ac sententias legerint in vniuersitatibus approbatis, & actus legitimos, & cętera exercitia scolastica fecerint, prout legere, & facere tenentur de consuetudine, vel de iure in huiusmodi ritè magistrandi scientia, minimè de cæ- D tero gaudere possint beneficijs, officijs, honoribus, gratijs, priuilegijs, exemptionibus & indulgentijs, tàm in dicto ordine, quàm extra, magisterio in theologia (Apostolica vel alia quauis auctoritate) concessis, & quibus Magistri huiusmodi vti, & gaudere consueuerunt. Et insuper statuit, quòd prædicti promoti non seruatis modis debitis, non habeantur, nec reputentur pro Magistris in theologia, nec se pro talibus gerere, & nominare præsumant. Ac etiam mandauit Generali, E & Prouincialibus Ministris, Custodibus, & Guardianis, & eorum vices gerentibus, ac generalibus, & prouincialibus Capitulis, & officialibus quibuscunq; prædicti Ordinis, sub pœna excommunicationis, quatenus has literas (quantum vnumquęque concernunt) obseruent & faciant inuiolabiliter obseruari, non obstantibus quibuscunque in contrarium facientibus, b ffo. 39. conce. 43. 3 De gradu Magisterii. Excōicatio.

EVGENIVS IV. prędictas literas Martini V. quoad promotos

motos post ipsarum literarum datam, uoluit inuiolabiliter A
obseruari, & eas auctoritate Apostolica confirmauit, inserendo illas de verbo ab verbum in suis literis, b. ffo. 39. conce. 43.

5 Magistri. BONIFACIVS IX. concessit Magistro Generali Ordinis Prædicatorum, vt in Capitulo suo Generali possit promouere vnum Fratrem sui Ordinis ad gradum Magisterij, prout posita est supra in dictione Generalis, §. 5.

6 Pro Fratrib⁹ Prædicato. Particularis pro Hispania. INNOCENTIVS VIII. statuit, quòd nullus Frater Ordinis Prędicatorum Reformatorum, seu de Obseruantia Prouin B
cię, aut congregationis Hispaniæ, magisterij, vel aliũ quẽquã gradum in sacra Theologia (nisi ad illum pro Capitulum dictę Cõgregationis expositus fuerit) assumere quoquo modo præsumat. Et quòd si qui aliter promoti fuerint, pro non promotis habeantur; & ad huiusmodi gradus inhabiles sint, & esse censeantur, b. ffo. 75. conce. 194.

7 Pro Fratribus Prędicatoribus Particularibus pro Hispan. Idem Innocentius cõcessit Fratribus Ordinis Prędicatorũ,
vt, quia propter magnas expensas, quę in suscipiendis gradi- C
bus in vniuersitate Salmantina fiunt, Fratres prædictæ Congregationis gradus huiusmodi ibidem suscipere commodè non possunt, quòd Regens, & in eius absentia Prior domus Sancti Stefani Salmantinæ dictę Congregationis, possint cõferre quoscunquę gradus Fratribus eiusdem Congregationis, per eandem Congregationem expositis & admissis per Capitulum, vel Magistrum generalem dicti Ordinis, dummodo sic graduandi peregerint cursus suos, b. ffo. 75. conce. 194. D

HABITVS FRATRVM, ET MONIALIVM.

1 Ex iure cõmuni. INNOCENTIVS III. firmiter inhibuit, nè quis Monachorum, seu Religiosorũ lineis camisijs vtatur. Habetur in capitulo cùm ad Monasterium, extra de statu Monachorum.

2 Apostatę. GREGORIVS IX. prohibuit, ne sub habitu E
Fratrum Mino. liceat alicui extra obedientiam euagari. Et quòd siqui fortè præsumpserint, liceat Generali, & Prouincialibus Ministris, & Custodibus, in Fratres ipsos, donec resipuerint, censuram Ecclesiasticam exercere, B. ffo. 201. conce. 94.

3 De habitu S. Claræ. Idem Gregorius præcepit Ecclesiarum Prælatis, quatenus mulieres deferentes habitum sanctæ Claræ, & cum illo per ciuitates discurrentes (cùm requisiti super hoc fuerint) monitione

A tione premissa, compellant per censuras Ecclesiasticas ad dimittendum huiusmodi habitum, b.fo.21.Et ffo.23. conce.7.

INNOCENTIVS IV. prohibuit, vt nullus, qui non sit de Religione Fratrum Minorum, habitum dictorum Fratrum, aut ita consimilem, quòd propter eũ Frater Minor credi possit, deferre præsumat, absq; mandato speciali Sedis Apostolicę. Et mandauit Ecclesiarum Prælatis, quatenus singuli eorum in suis Ciuitatibus, & Diœcesibus illos, qui præfatum habitum, vel ei consimilem deferre præsumpserint, ad deponendum ipsum, cùm à Fratribus prædictis fuerint requisiti (monitione præmissa) compellant, B. fo. 19. Et ffo. 103. concessione 216. 4 Prohibitio.

B

CLEMENS IV. inhibuit, ut nullus, siuè Religiosus, siuè Secularis habitum Fratrum Minorum, aut ita consimilem, quòd propter eum Frater Minor credi possit, deferre valeat, absq; mandato speciali Sedis Apostolicæ. Et, vt dicta inhibitio maiorem consequatur effectum, statuit, vt ij, qui habitum prædictum, vel ei consimilem deferre præsumpserint, ad deponendum ipsum per diœcesanos locorum, cùm requisiti fuerint (monitione præmissa) per censuram Ecclesiasticam (appellatione postposita) compellantur, B.fo.58. Et ffo. 141. concessione 333. 5 Prohibitio.

C

Idem Clemens, & multi alij Summi Pontifices successores eius concesserunt plures Indulgentias morientibus, & sepultis cum habitu Fratrum Minorum, ac etiam osculantibus habitum Ordinis; prout habetur infra, in dictione indulgentiæ, quoad Seculares, ratione habitus 6. Ac similiter alię indulgẽtiæ pertinentes solùm ad Fratres, ratione huiusmodi habitus, habentur in dictione Indulgẽtiæ plenariæ, quoad Fratres, §.3. 6 Indulgentię

D

BONIFACIVS VIII. vt periculosa Religiosis vagandi materia subtrahatur, distinctius inhibuit, ne de cætero aliquis, quamcumq; Religionem tacitè, vel expresè professus, in scholis, vel alibi temerè habitum Religionis suæ dimittat. Nec accedat ad quæuis Studia literarum, nisi à suo Prælato, cum consilio sui Conuentus, vel maioris partis eiusdem, sibi eundi ad studium licentia primitus sit concessa. Si quis autem horum temerarius violator extiterit, excommunicationis sententiam voluit incurrere, ipso facto. Doctores quoq;, siue Magistri, qui Religiosos, habitu suo dimisso, leges, vel physicã audientes, scienter docere, aut in scholis suis præsumpserint 7 Ex iure cõi. Studium. Excõicatio.

E

pserint retinere, simili, eo ipso, sint sententiæ innodati. Habẽtur in cap. Vt periculosa. Ne Clerici, vel Monachi, lib. 6. A

8 Sepultura. SIXTVS IV. auctoritate Apostolica perpetuò indulsit omnibus, & singulis vtriusq; sexus personis, in habitu Fratrũ Minorum sepeliri volentibus, quòd id eis liceat (sine tamen aliquo alterius præiudicio) districtius inhibens Curatis, & Excõicatio. Rectoribus Ecclesiarum, sub excommunicationis pœna; quã (canonica monitione præmissa) contrafacientes incurrant: & à qua per alium, quàm Romanum Pontificem, & in mortis B articulo dùmtaxat, absolui non possint: ne taliter sepeliri volentibus, quouis modo impedimentum afferant, sed permittant illos patenter ad Ecclesias, & locum sepulturæ, in habitu huiusmodi deferri. Iure parochialinm Ecclesiarum, & cuiuslibet alterius, in omnibus semper saluo, b. fffo. 88. conce. 251.

9 Sepultura. Idem Sixtus decreuit, vt illi, qui ordinauerint, quòd eorũ corpora cum habitu Fratrum Minorum sepeliantur; ne ex illorum corporum delatione, ad alia loca, Ordini, & Fratribus C prædictis iniuriæ irrogentur, tales apud Fratres huiusmodi esse sepeliendos, etiam si alibi suam elegissent sepulturam: nisi fiat de licentia, & assensu Fratrum Domus loci, in quo tales decesserint, B. fo. 60. Et ffo. 144. concessione 350.

Collector. Circa hoc vide infra §. vltimo Decretum Leonis in Concilio Lateranensi; quod in foro exteriori saltẽ debet obseruari.

10 Pro Carmelitanis. Idem Sixtus fecit consimilem Concessionẽ Fratribus Carmelitis per eadem verba, addendo, quòd contradictores sint D excommunicati, B. ffo. 182. concessione 444.

11 Pro Prædicatoribus, & Mino. insimul. Idem Sixtus in Bulla aurea statuit, quòd habitus Fratrum Minorum, vel Prædicatorum, non possit dari his, qui cum eo elegerint sepeliri, nisi per Guardianum Domus Ordinis Minorum, aut per Priorem Domus Ordinis Prędicatorum loci, in quo tales decedere contigerit; vel per Superiorem Prælatum dictorum Ordinum; aut cui illi duxerint committendum: & non per alium quauis auctoritate, vel prælatione fungentem, exhiberi debere. Et voluit, quòd prædictum habitum recipientibus declarare teneantur prædicti Prælati, quòd apud E eorum Ordinum Ecclesias debent sepeliri, quorum habitum suscipiunt. Ac etiam statuit, quòd illorum sic indutorum ca- Sepultura. dauera discooperta, nullo pallio, vel tegumento superimposito, cum habitu huiusmodi, ad sepulturam deferri possint. Nõ obstante Ordinariorum locorum (etiam sub censuris) prohibitione

A bitione, & ordinatione qualibet in contrarium edita, B.fo.65. Et fto.149. concesſione 364.

ALEXANDER VI. concesſit, vt Generalis Fratrum Minorum per ſemetipſum, & Prouinciales, cum conſenſu maioris partis Capituli prouincialis, poſsint Fratres prædicti Ordinis, quos incorregibiles repererint, (tanquàm membra putrida) habitu ſui Ordinis expoliare, & à ſe eijcere. Ac etiam poſsint contra quoſcunq; eis forſan auxilium, conſilium, vel 21 De eiectione incorregibilium ab Ordine.

B fauorem, publicè, vel occultè, directè, vel indirectè, aut quouis quæſito colore, ſupradicti habitus delatione præſtantes, etiam cuiuſcunq, dignitatis, gradus, ordinis, vel conditionis exiſtant, per cenſuras Eccleſiaſticas, & alia iuris remedia (appellatione poſtpoſita) procedere, b.ffo.56. concesſione 65.

Circa præfatam Concesſionem, oportet notare illa, quæ ſupra, in dictione Eijcere, poſt §.4. poſita ſunt. Collector.

LEO X. in Concilio Lateranen. ſtatuit, quòd volentes ſe- 13

C peliri in habitu Fratrum, ſi non ſunt perſonæ in Clauſtro, ſeu in eorum domibus degentes, ſed in proprijs domibus habitantes, in eorum vltima voluntate ſepulturam ſibi alibi liberè eligere poſsint, B.fffo.26. concesſione 77. Vide etiam infra, in verbo Sepelire, & Sepulturæ, §.14. eiuſdē Leon. diſpoſitionē quādo poſsint intrare Fratres Parochias cū cruce ad leuanda corpora, &c. & habetur in Bulla Conſt. 17. ipſius Leonis. Sepultura.

ANNOTATIO CORDVBÆ.

D *QVoad hanc materiam notandum etiam, quòd ſeculares ludibriosè, ſeu ignominiosè habitum Religionis approbatæ portantes in ludis, uel laſciuijs, peccāt mortaliter, & in ſuper incurrunt alias pœnas ciuiles criminales, & poſſent grauiter puniri, etiam per Iudices ſeculares, ſecundùm iura; ut de hoc habetur latius in ſummiſtis, præcipuè Silueſtrina, tit. habitus §. 5. &c.* Contra portantes habitū ludibriosè.

E ☞ CAPVCCINI ANNOTATIO.

CIRCA formam habitus Congreg. Ioannis de Dio, approbatę à Pio V. in anno 1571. eſt ſciendum, quòd à Sac. Card. Congreg. anno 1588. fuit interpoſitum Decretum, ut non deberent portare Capuccium acutum, ſed rotundum. Ac à Sixto V. eodem anno fuit conceſſa inuocatio brachij Secularis, cōtra eos: & Greg. XIV. in hoc anno 1591. renouando Conſt. Pauli 3. ubi idem quòd 5.

num.

num.3. & 4. præcipiebat, & Const. Pij. IV. ubi nec habitum consimilem Capuccinis omninò alio portari iubetur, & Const. 13. in qua ne Tertiarii Cõuentualium nuncupati, habitũ, nisi berrettini coloris, ut à Cappucinis disiungerentur, deferent, inhibetur: fecit constit. in qua sub pœnis taxatis à supradictis Pontificibus inhibetur, ut Reformati Cõuentualium non tantùm Cappucium rotundum, & colorem berettinum, uel subcineritium, ut prouisum est, sed etiam mantellum longum ad Conuentualium longitudinem, deferre; & mozettam latam, & longam, non sub mantello, sed super gestare teneantur, ut à Cappucinis realiter, & uerè distinguerẽtur. Et insuper prohibuit sub eadem excomunicationis sententia, ne ipsi Reformati præsumant recipere Cappucinum aliquẽ, incurrenda, tàm à Cappucinis receptis, quàm ab ipsis recipientibus: & hoc etiam determinat de Eremitis, circa habitum, ut latius in ipsamet Bulla est uidere. A B

De hoc tamen habuerunt gratiã.

Circa tamen dimissionem habitus à quocunque Religioso facta, est sciendũ, quòd in Cap. ut periculosa, in sexto, ne cleric. uel monac. excõmunicantur omnes Religiosi temerè habitum suę Religionis dimittẽtes, et tunc dicentur temerè illum dimittere, cùm quis dimittit habitum ad finem uagandi, quia dicitur in tex. ut periculosa Religiosis uagandi materia subtrahatur. Item temerè fit, cùm fit ex turpi causa cum scandalo, secundùm Palud. in 4. d. 18. q. 3. ar. 3. puta cùm quis dimittit habitum eundo de nocte ad lupanar, & simile. C

De excommunicatione habitum dimittẽtib⁹.

Secùs autem esset, quando habitum quis dimitteret non temerè, sed iusta & rationabili aliqua causa, ut notant Doctores: quo casu non esset peccatũ. De dimittentibus autem habitũ suæ Religiõnis, & assumentibus habitum alterius Religionis, sunt opiniones, an ipsi incidant in censuram; Siluest. tenet (quem sequitur Caiet. in summa, et Nauar. in man. c. 27. n. 131.) quòd sic: quia propterea in textu ponitur illud nomen, suę Religionis: aliquando frustra poneretur: sed Gem. tenet oppositum, & ita Consulit Papus, & ad uerbum, suæ Religionis respondet, quòd non obstat, quia una est Religio generaliter sumpta, quoad tria Vota, quãuis Sylu. dicat, quòd, secundùm istum intellectum, satis fuisset dicere, Religionis, absolutè, sine illo nomine suæ. sed pro concordãtia põt dici illud, quod à simili de Apostasia dicit Caie. 2. 2. q. 12. art. 1. quòd si quis dimittens habitum suæ Religionis cum effectu, & transit ad aliã Religionẽ, approbatam, non incidit. & sic posset substineri opinio Gem. dummodo cum effectu, statim, sine tẽporis intermissione sub induendo habitum alterius Religionis intret illam Religionẽ; rationabiliter tamen secundũ Caiet. In summa, quia si quis habitũ suũ dimittẽdo non statim intrat sed circũeundo ambulat, ut sic exutus, citius in alia D E

Dimittentes habitum suæ Religionis, & assumẽtes alteri⁹ Religionis, non incidũt in censurã.

Reli-

A *Religione recipiatur: incidit secundùm Rosellam, in uerbo excommunicatio 16. Sed si cum effectu non transit, sed solùm portat habitum alterius Religionis extra Claustra, incidit: & sic posset sustineri opinio Siluest.*

De portantibus autem habitum absconditum, est aduertendũ, quòd ex uigore Conc. Trid. nemini Regulari potest dari licentia occultè ferendi habitum suæ Religionis Portare habitum absconditum sess. vlt. de Regu. Cap. 19.

B HÆREDITAS, ET HÆREDES.

CLEMENS IV. concessit, quòd Fratres Ordinis Prædicatorum, & Minorum possint liberè succedere in bonis temporalibus, in quibus succederent in seculo existentes; ac bonorum ipsorum possessionem apprehendere, & vendere liberè bona ipsa, eorumq; pretium in vtilitatem suam conuer- C tere; prout Prelatis dictorum Ordinum melius visum fuerit expedire, B. fo. 64. Et ffo. 147. concessione 357. 1 Pro Fratribus Minor. & Prædica.

Huiusmodi Concessio, seu relaxatio non habet locũ in Fratribus Mino. Obseruantibus; vt in sequentibus. §. apparebit: prælertim in §. 2. & 4. Collector.

CLEMENS V. in declaratione, quæ incipit Exiui de paradiso, super Regulam Fratrum Mino. declarauit, quòd huiusmodi Fratres nullatenus sunt capaces successionum hære- D ditatum. Ac etiam, quòd non licet eisdem Fratribus, valorẽ hæreditatum talium, vel tantam earum partem, quasi sub modo, & forma legati, dimitti sibi facere (quòd presumi possit hoc in fraudem fieri) vel sic dimissa recipere. Quin potius ista sic fieri ab ipsis Fratribus, simpliciter prohibuit, B. fo. 14. in tracta. 3. Et ffo. 15. tractatu secundo. 2 Paupertas. Legata.

SIXTVS IV. concessit Fratribus Mino. quòd hæreditates, quæ eisdem Fratribus (si in seculo forent) ab intestato de- E ferentur, deferantur Ecclesiæ Romanæ, quæ ipsorum Fratrum (quoad hoc) locum tenet. Et quòd ipsa Ecclesia Romana, quoad hæreditates, & bona, quæ Ordinem prædictum ingredientes, sub conditione mortis eorum sine filijs, restituere grauati sunt, filiorum locum teneat; sicut tenẽt Monasteria proprium habentia in communi: si tales Fratres grauati illum ingressi forent. Ac concessit, vt predicta petere possit Syndicus, Romanę Ecclesiæ prefato Ordini deputatus, B fo. 63. Et 3 Pro Conuentualibus. Fratribus Mino.

ffo. 146. concesſione 356. A

Collector. Huiuſmodi conceſsio non eſt intelligenda de Fratribus Mino. Obſer. ut inferius ab eodem Sixto, & ab alijs Summis Pōtificibus declaratur.

4 Pro obſeruantib⁹ Fratrib⁹ Mino. Idem Sixtus poſtea declarauit, ſe feciſſe prędictam Conceſſionem generalem ad importunam nonnullorum inſtantiam, ac ex certa ſcientia decreuit, & declarauit, ſuæ mentis, & intentionis fuiſſe, & eſſe, vt prędictæ ſuę literę, & alię ſimiles, circa ſucceſsionem hæreditatum huiuſmodi, ad Fratres de Obſeruantia nullatenus extendantur; nec eis, aut illorum alicui, in iudicio, vel extra, quoquo modo ſuffragentur; nec aliquam vim habeant. Et inſuper mandauit prædictis Fratribus de Obſeruantia in virtute ſanctæ obedientiæ, ne quis eorum Cōceſsione huiuſmodi vti velle præſumat, quouis prætextu, vel colore: quinimmò in puritate ſuæ Regulæ (ſicut eos decet) permaneant, perinde ac ſi literę prædictę nunquam emanaſſent, B.fo.22. Et ffo. 106. conceſsione 228. B C

Paupertas.

5 Pro Fratribus obſer. tranſeuntibus ad Cōuentuales Fratres Mi. ALEXANDER VI. decreuit, quòd nullus Profeſſor Ordinis Mino. de Obſeruantia, ſi illam egrediatur, & ad Conuētuales eiuſdem Ordinis tranſeat, poſsit ſuccedere parentibus, propinquis, vel affinibus ſuis quouis modo, nec aliquo indulto, prędictis Fratribus Conuentualibus ad hoc conceſſo, gaudere valeat. Nec etiam Conuentus aliquis occaſione Fratris ſic egredientis, ius aliquod in hæreditate, vel quauis alia ſucceſsione propinquorum acquirere, & conſequi poſsit, b. ffo. 56. conceſsione 66. Et fffo.3. conceſsione 4. D

6 Prohibitio. Idem Alexander iterum decreuit, & prohibuit ſupradicta, ſcilicet, ne Fratres Obſer. tranſeuntes ad Conuentuales, ſuccedere propinquis valeant vllo modo; prout habetur ſub authentico ad literam; ſicut in Conceſsione immediatè ſuprapoſita, B.ffo.136. conceſsione 302.

Collector. Circa præfatam materiam hæreditatum, eſt aduertendum, & notandum, quòd, licèt Fratres Minores non ſint capaces hæreditatum, & relictorum in teſtamentis, vt patet in Clementina Exiui de paradiſo, §. Cùm igitur, de verbo. ſigni. Et per Bar. in l. Ne quicquam, §. fi. ff. de Offic. procon. Et in l.1. colum 4. de lega. primò: Attamen eis conſulitur duplici remedio, ſecundùm Doctores. ¶ Primò enim eis conſulitur Iudicis officio. Poteſt namque Iudex ex ſuo mero officio (nemine etiā ad hoc agente) compellere hęredem, vel illum, qui ad hoc tenetur E

Primum remedium.

A netur, ex testamento, vel aliàs, quatenus relicta Monasterio, vel Fratribus Mino. adimpleat, & exsoluat. Hoc tenet speculator, in titulo de instru. edi. §. Nunc verò aliqua. Et Barto. in dicta l. Ne quiçquam. Et Ioan. And. in c. Si hęredes, extra de testa. Et est videndus ad hoc Baldus, in l. Nulli, C. de Episcopis, & Clericis. ¶ Sed circa hoc quærendum videtur, quæ potuit esse ratio istius Decisionis; & vnde potuit hoc venire. Respondeo, quòd duplex est ratio huius. ¶ Prima, quia inte- Quæstio. Responsio.
B rest rei publicæ, ne sua quis re male vtatur, vt in §. Sed hoc tempore. Insti. De ijs, qui sunt sui, vel alieni iuris. Et ratio etiam istius rationis est, & colligitur à fortiori. Nam, si commodum rei priuatę prouidetur; vt in l. Si quis, C. de bonis pro scrip. fortius circa voluntates defunctorum prouidendum est. De quo per Andream Barba. in rubrica De testa. colum. 25. Et per glo. in l. Iulianus. ff. de actio. emp. Et arguit bene in hoc casu Barba. in c. Tua nobis, colum. 26. extra, de testa. facit etiã,
C quia anima cunctis rebus præferenda est, l. Sancimus, C. de sacrosan. eccle. Et authentica Multò magis, &c. Numerosa est ad hoc iurium sylua. ¶ Secunda ratio est; quia, si ita cautum nõ esset, accideret nonnumquam, quòd pium propositum defunctorum, improba fraudantium calliditate celaretur; vt dicit ille textus notabilis in dicta l. Nulli, C. de Episcopis, & Clericis. Et quia magna est pietas, voluntatem illius adimpleri, qui nec se iuuare, nec iam loqui potest. Quapropter volun-
D tati defunctorum ita consultum iri oportet. Et quoad primũ remedium, quo Fratribus Mino. & alijs pauperibus non valentibus agere in iudicio, subuentum est officio Iudicis. ¶ Deinde autem dicunt Doctores, quòd alterum remedium, quo dictis Fratribus consulitur, est illud, quod sequitur. Quia cuilibet de Populo competit actio, & quilibet de Populo potest agere, vt legata, & relicta ad pias causas; puta Monasterio, Hospitali, Fratribus, Pauperibus, & similibus, adimpleantur
E per illum, qui grauatus est à testatore, uel aliàs ad hoc tenetur. Iura sunt de hoc bona, textus in authentica De Ecclesiastis titulis, §. Si autem, collatione 9. Et tenet Ludouicus Romanus in authentica Simile, C. ad legem falci. Et fuit originale dictum Angeli de Perusio, in dicto §. Sin autem. Ita etiam tenet Bar. in dicta l. Ne quicquam; qui allegat l. Hæreditas, ff. de pe. hære. Et l. Quintus, de annuis legatis. Et est de hoc casus formalis, & in indiuiduo, in dicta l. Nulli, C. de Epis. & cler. in

Alterum remedium.

Modo ẽ aduertendum ꝙ l. q. 6. fecit testamentorum exequtores ministros fabricæ S. Petri, modo & forma quo in consc. 95. & 96. habetur

fine. Et facit ad hoc dictum Barba. in c. Nos quidem, colum. A
Collector. 16. De testa. ¶ Prædicta fuerunt practicata in Ciuitate Barbastri Regni Aragoniȩ; vbi ab Vniuersitate eiusdem ciuitatis fuit cōstitutus Procurator, seu Syndicus ad agendum pro legatis relictis Monasterio Beati Francisci, anno à natiuitate Domini 1521. quo tempore erat Aduocatus dicti Monasterij quidam insignis vtriusq; iuris Doctor nomine Leonardus de sancto Angelo: qui suprascripta fundauit, & exequi fecit.

Nota. Ex supradictis infertur, quòd purius facerent hoc modo B præfati Fratres, quàm procurando, quòd eis vel suis Ecclesijs, aut Conuentibus relicta in testamentis, petantur in iudicio per Syndicum deputatum à Sede Apostolica, vtendo concessionibus relaxatiuis, & destructiuis perfectionis voti paupertatis in sua Regula promissi: prȩsertim cùm facilius possint obtinere huiusmodi relicta in testamentis medio alicuius deuoti iudicis, qui in hoc potest prouidere ex suo officio; vt supra probatum est; aut vtendo altero remedio, scilicet, quòd C Aduocatus Fratrum, vel alius amicus spiritualis petat prȩdicta in iudicio, non tamen vt Syndicus, sed sicut vnus de populo: cùm etiam hoc fieri possit; sicut supra dictum est.

ANNOTATIO CORDVBÆ.

QVoad §. 6. ubi in fine ait Collector, quòd Fratres Minores purius facerent procurando per aliquem de populo, nomine populi, quàm per Syndicum nomine Papæ in iudicio legata sibi facta, &c. Notand. quód quāuis, propter bonum exemplum secularium, & propter uitandas alias occasiones ad peccata alia, sit purius sic facere, ut ibi dicit Collector; hoc tamen non obstan. potest Syndicus petere nomine Papæ, &c. & hoc est licitum Fratribus petentibus uti Syndico ad prædicta, & dummodò fiat cum aliis debitis circunstantiis circa hoc; ut de bis latius habetur in expositione Reg. 4. c. q. 16. ibi uid. D

CAPVCCINI ANNOTATIO E

In. §. 2. & 4. Fratres hæredes esse non posśūt nec directè nec iure fideicōmiss.

CVM ergo clarè constet ex supradictis Priuilegiis in §. 2. & 4. ex Fratribus Minoribus Conuentuales tantùm, et nō eos, qui Regulā, secundū suā puritatē profitentur, posse hæreditatū, et relictorū in testamēto esse capaces. est proindè sciendū, quód, si ipsi incapaces de facto insti tuerētur, hæred. ipsa ptineret ad cohæredē, uel substitutū, si habet; uel ad ue-

A *ad venientes ab intestato; vt comprobatur in l.pr.C. de hæredib. instituendis, & l.1.§.1.C.de Caducis tolle. Et hoc non tantùm habere locũ aiunt communiter expositores Regul. post Clem. Exiui, & Bartholus in Minorica, lib.1.d.1.c.2.& d.2.cap.1.in hæreditatibus directè prouenientibus, sed etiam iure fidei commissi relictis.*

Et ipse Bartholus ibidem asserit, harum hæreditatum estimationẽ ab adeuntibus hæreditatem, ipsis Fratribus institutis deberi: quoniam iure cauetur, quòd, quando quis non potest capere rem sibi relictã, propter B *qualitatem personæ suæ absq; suo delicto, tunc tenetur hæres ad æstimationem. Vt de legat.1.l. apud Iulium.§.fin. cum l. seq. et ibi notatis, & de legat.3.l. fidei commißum.§.si seruo. Idemq; dicendum esse putat, quando Fratres instituerentur hæredes cum Clausula: Quòd si non valet iure Testamenti, valeat iure Codicilli, & omnimodo, quo valere potest. quoniam prædicta verba hoc important de iure, vt institutione irrita, videantur rogati per fideicommissum hi, ad quos hæreditas deuenerit, restituere institutis. Vt l. eam, quam C.de fid.com. &* C *l. ex Testamento, & ibi notatus, & .ff.de Vulgar.& pupil subst.l.cohæredi.§. cum filiæ. Nisi tamen (inquit ipse Bart.) valor hæreditatum talium, non sit tantus, nec tanta earum pars, quòd præsumi possit in fraudem esse paupertatis; hoc est, quòd quãtitas non sit tãta, quòd magis thesaurizationẽ, quã pro imminentib⁹ neceßitatib⁹ prouisionẽ sapiat. Et tũc (cùm ipsi Fratres sint omnis iuris, ex uoto, & professione sua incapaces) nõ propria auctoritate, sed Syndico potius Romanæ Ecclesiæ, vel Episcopis, æstimationem illam repetere; ut hic etiam ipse Collector, ait.*

Æstimatio hæreditatis non est licita Fratribus.

D *Sed quibusdam alijs nostræ Reg. professoribus uidetur (& fortè tutius) hanc æstimationem Fratribus non deberi; nec per eos, ut debitam, posse recipi; illa Clausula freti in Clemen. exiui posita; Fratres successionum, quæ ex natura sui indifferenter ad pecuniam, & etiã ad alia mobilia, & immobilia se extendunt, considerata sui puritate voti, nullatenus sunt capaces, &c. Nota illam particulã Nullatenus, & c. si enim Uniuersalium successionum, nullo modo Fratres capaces sunt; ergo nec æstimationis earundem. Nam vnus modus percipiendi successionem, est,* E *eius æstimationem recipere, argum.l. si domus.§.confitetur.ff de legat. 3. Vnde si Fratres taliũ hæreditatũ æstimationẽ recipere nõ possunt, nec ergo ad eã dandã tenebũtur hæredes, uel ij, ad quos hæreditas deuenerit.*

Et quia à Corduba in exposit. 6. cap. nostræ Regul.q.4. & 5. & ab alijs expositoribus nonnulla alia scitu, digna ad huiusmodi supra lictã materiam pertinentia, discutiuntur exactè; ideò illarum aliquas resolutiones, ad communẽ legentium eruditionem, breuiter afferre censui.

Pretium hęreditatis nõ potest à Fratribus accepari.

Quæritur enim nũ possint Fratres institui hæredes cum causa appo-

 sita;

sita; quòd pro eorum necessitatibus vendatur, & in eas conuertatur. A
Ad quod Bart. in Minoric. lib. 1. d. 5. c. 2. respondet, quòd talis dispositio defuncti, licèt non teneat, quoad institutionem hęredum, & habeatur pro non scripta: cùm talium institutionum Fratres, penitus sint incapaces; tenet tamen, & ualidum est testamentum, quoad causam piā ibi appositam, vt scilicet, uendatur, & conuertatur in necessitates Fratrum. Nec obstat, quòd non subest persona, in qua ius, & nomen hæredis cadat: cùm persona (ut diximus) ipsorū Fratrum subducatur, & pro non scripta habeatur, & sic testamentum videtur non ualere, & B
pro non scripto esse; sicut quando instituitur hæres, qui iam est mortuus. Quoniam in pijs causis sufficit, quòd hęreditas ad piam causam relinquatur; ut puta, sic generaliter, pro redemptione captiuorum, pro Ecclesiis construendis, pro alimentis pauperum, & similibus, vt C. de Episcopis & Cler. l. si quis ad declinandam. Constat autem Fratres Minores in summa paupertate esse: ergò ad validitatem Testamenti sufficit, quód sit apposita pia (scilicet, pro eorum necessitatibus) licèt eorum

Opin. Bart. singularis.

subducatur persona, & pro non scripta habeatur. Nec est verum, C
quòd non subest persona, quæ hæreditatem adeat; quia personam repręsentabit Episcopus, uel Respublica, ut dicitur in d. l. siquis ad declinandam. Et pro hoc facit. §. siquis in nomine, Authentica de Ecclesiast. Titu, Vbi siquis instituit hæredem aliquem Sanctum, cuius Ecclesia non reperitur in illa ciuitate, nec in eius rerritorio: dabitur hæreditas Ecclesiæ illius Ciuitatis, vbi testator habet domicilium. Et sic, licèt Ecclesia illius Sancti instituti non adsit; testamentum tamen, cùm sit ad piam causam, subsistit, & valet; & de necessitate intelligitur facta institutio D
in memoriam, & reuerentiam dicti Sancti, hoc est, vt in honorem ipsius hęreditas expendatur, et Episcopus capiat hæreditatem.

Respondet obiectioni Baldi.

Nec obstare videtur, quod obijcit Bald. in Authent. Ingressi de sacros. Eccles. n. 50. Quòd hæreditas est ius vniuersale, cuius Minores Fratres in capaces sunt, & sic destructo principali, ipsa, scilicet, hæredis institutione, destruitur & accessorium, scilicet, causa adiecta, quòd hæreditas vendatur, & conuertatur in necessitates Fratrum. Nam, licèt verum sit, quòd testamentum sit nullum, quoad primum caput de E
hæredis institutione; cùm instituti sint incapaces, ualet tamen Testamentum ex secundo capite, scilicet, quia relicta est hæreditas ad piam causam, & ipsa pia causa sustinet vicem hæredis: vt iura prædicta probantur.

Nec est uerum, quòd destructo antecedenti, destruatur, & consequēs, quia hoc esset, quando unum esset ab substantiandum, seu qualificandum alterum: sed in casu, neutrum est ad substantiandum alterum, quando

si testa-

A *si testator, omisso primo capite institutionis hæredis in personam Fratrum, disposuisset de secundo, scilicet, Relinquo hæreditatem meam, vt vendatur, & conuertatur in necessitates Fratrum Minorum; valida esset dispositio, vt dicitur in d. l. siquis ad declinandam. ergò non est verum, quòd irrito Testamento, quoad institutionem hæredum, sit etiam irritum, quoad venditionem hæreditatis conuertendæ ad piam causam: quia ex pia causa, quæ sustinet vicem hæredis, validum fit Testamentũ: vnde concludit ipse Bart. quòd, ubi causa pia est expressa, uoce, vel scri-*
B *pto, vel saltem nutu certo ipsius testatoris (quę necessario requiritur, ut iura uolunt) sufficit ad validandum testamentum, aliàs inualidũ, ex institutione Fratrum. Illo tamen semper intellecto (ut supra dictum est) quòd quantitas non sit tàm magna, quòd uideatur in fraudem facta paupertatis, sed quòd tantùm sit ad subleuandas Fratrum necessitates præsentes, uel imminentes; quia aliàs saperet thesaurizationem.*

Si autem Fratres non instituerentur hæredes, sed alter, qui debeat hæreditatem ipsam vendere, & eius pretium in Fratrum necessitates Pretiũ hæreditatis quãdo poterunt acceptare Fratres.
C *expendere; hoc nullo uidetur iure Fratribus esse prohibitum. Quare licitè hoc poterunt acceptare (modo quantitas non sit immoderata) ex quo non succedunt in aliquo iure defuncti.*

Sed cùm Fratres Minores, nec institui, vel substitui, nec directè, nec per fidei commis. hæredes possint, dubitatur, num eorum Ecclesia, vel Altare institui valeant? Ad quod (licèt Barthol. in Minorica lib. 1. d. 4. cap. 1. dicat, quòd sic) respondendo resolutè dicimus cum Bald. in Authent. Ingressi. Et Petro Anchar. in dicta Clem. exiui, & se- Ecclesia seu Cappella Fratrum nõ possit instituí hæres.
D *ren. conscientia q. 17. & Corduba in exposit 6. cap. Reg. q. 11. quòd non possint, cũ in successionibus (ut supra dictum est) dominiũ transferatur pecuniarum, & aliorum bonorum in hęredem. Et licèt Barthol. opinio satis probabilis uideatur; tutius tamen est, pro puriori Regulæ obseruantia, negatiuam cum prædictis Doctoribus, partem tenere; prout sic nos Capuccini obseruamus.*

Circa autem obseruantiam aliorum Mendicantium, & non Mendicantium ad hanc materiam successionum spectantem, ad eorum Consti-
E *tutiones, & Statuta me remitto; cùm singulorum illa præ manibus habere minimè potuerim. Illud tamen de iure pro certò habetur, quòd Monachi ad utilitatem Monasterij, singuli de Religione suis parẽtibus, & agnatis ab intestato, quemadmodum, & alij existentes in seculo possunt succedere. Quinimò non licet eorum parentibus, eos à portione legitima repellere, ut probatur in l. de nobis C. de Episc. & Cler. in C. unico 18. q. 1. & cap. non liceat Parentibus 19. q. 1. Et hoc indubitanter est tenendũ de Religione, quæ, licèt singulis de Religione pro-*

prietatem deneget, eis tamen in communi concedit. Vt in Regula Caßin. Carthus. & aliorũ. Sed in illis Religionibus, in quibus ex propria Regula interdicitur dominium, & proprietas alicuius rei particularis in cõmuni, ut est nostra Religio Minoritana, & diximus supra ex Clem. exiui. §. prouidè de uerb. signif. communis est opinio, ut inquit Panor. in Cons. 27. in 2. Volum. quòd non admittantur Religiosi, sed ueniunt alij succedentes ab intestato, ac si ipsi essent mortui Argum ff. de his, qui pro non script. hab. l. in Metallum, & C. de hæred. Inst. lib. 1. A

Hodie uero per Priuileg. Nicol. Mare Magn. Ordines Minorum Prædicatorum, Eremitarum, & Carmelitarum statuitur, quòd, licèt non poßint habere bona immobilia, possunt tamen habere fructum bonorum stabilium, ut inquit Napod. in consuet. Neap. siquis, vel siqua, in verbo proximiores. Et Refert Caßin. in Sũma lib. 3. de Regul. cap. 5. n. 34. sed secùs est de Fratribus Minoribus, purè Regulam obseruantibus, ut est iam supra dictum. Et hęc pro huiusmodi materia succeßionum sufficiant. B

D. Iacobus de Graffiis.

C

HÆRESIS, ET HÆRETICVS.

1 Pro terris infidelium. Absolutio.

GREGORIVS IX. cõcesſit Fratribus Minoribus proficiſcentibus in terras infideliũ, vt eos, qui per apoſtaſiam, ſciſma, vel hæreſim, à Christiani nominis confeſsione receſſerunt, inter Sarracenos habitantes, abſuluere poſsint, ac reconciliare per gratiam pœnitentiæ ſalutaris: ſi ad obedientiam Eccleſiæ Romanæ in humilitatis ſpiritu uoluerint redire, b. ffo. 22. conceſsione 4. D

2 Pro terris infidelium. Absolutio.

Idem Gregorius conceſsit præfatis Fratribus euntibus ad terras infidelium, vt eos, qui quomodolibet à fide, uel vnitate Romanæ Eccleſiæ diſceſſerunt, ſi redire voluerint, & ſatisfacere, pro commiſsis, ualeant reconciliare, & ab anathematis vinculo (quo tenentur) abſoluere, b. ffo. 257. conceſsione 641. E

3 Absolutio. quoad Fratres ac relapsos.

ALEXANDER VI. conceſsit omnibus, & ſingulis Prælatis Ordinis Minorum de Obſeruantia (ſcilicet Generalibus, Prouincialibus, & Cuſtodibus) plenariam facultatem, & auctoritatem, ut quoſcunque ſubditos ſuos (Fratres, videlicet, & Moniales Sanctæ Claræ, ac vtriuſque

ſexus

A sexus Tertiarios) inuenerint in aliquo hæresis, vel apostasiæ crimine lapsos, ac etiam relapsos, possint eos absoluere, & cum eis dispensare; prout magis latè positum est hoc, supra, in dictione Absolutio ordinaria, quoad Fratres, §. 18. & o. fo. 65. Et ffo. 70. concessione 164.

Aduertendum, quòd supradictus casus est de contentis in processu Bullæ cœnæ Domini; & ideò dicendum est de illo, sicut de alijs similibus, prout habetur supra, in dictione Abso-
B lutio ordinaria, quoad Fratres, post §. 13. Collector.

Reliqua attinentia ad huiusmodi materiam: præsertim circa Inquisitores huius criminis, vide infra, in dictione Inquisitores hæreticæ prauitatis.

CAPVCCINI ANNOTATIO

C *Sed nunc est aduertendum, quòd obstat Bullæ cœnæ Domini, vt supra dixi In verbo Absolutio ordinaria, in Resolutionibus in materia absolutionum in primo notab. primi capitis.* in §. 3.

IEIVNIVM.

EVGENIVS IV. ordinauit, quòd Moniales Sanctæ Claræ, ac Tertij Ordinis Sancti Francisci, & aliorum Ordinum Sorores, (scilicet, sub
D obedientia prędictorum Fratrum existentes) solummodò teneantur ad illa ieiunia, ad quæ Fratres Ordinis Mino. Regulam obseruantes obligati sunt; & eosdem modos seruent in cibis, quadragesimali tempore: exceptis debilibus, & infirmis, b fo. 46. Et ffo. 42. conce. 47. 1 Pro Monialibus S. Claræ & Tertiariis.

Idem Eugenius declarauit, quòd artifices laboriosas artes exercentes, & rustici, siue diuites sint, siuè pauperes, non tenentur ieiunare sub præcepto peccati mortalis, Et quòd ab-
E solui possunt, & induci ad eleemosynas, & alia bona facienda, o. fo. 61. Et ffo. 64. conce. 82. Et fffo. 101. conce. 395. 2 Pro Secularibus laboratoribus.

Aduerte, quòd hoc præcipuè intelligendum est de rusticis laboratoribus, qui arant, vel similia opera laboriosa exercēt. Et nota pro Cõfessoribus nimis scrupulosis, in absoluēdis istis. Collector.

SIXTVS IV. concessit, quòd Fratres Minores non potentes ieiunare bono modo, propter infirmitatem, vel debilitatem, non teneantur, o. fo. 62. Et ffo. 66. concessione 99. Et fffo. Pro infirmis Fratribus.

ffo. 100. concessione 384. A

4 Pro itinerantibus Fratribus. LEO X. concessit, quòd Fratres Mino. Obseruantes itinerantes, possint trãsferre ieiunium diei itinerationis in aliũ diem, o. fffo. 93. concessione 286.

5 Pro Fratrib⁹ prædicantibus. Idem Leo concessit, quòd Fratres Mino. Maximè prædicatores, actu prędicantes, possint sine scrupulo, & seruato ieiunio, anticipare, seu retardare (iuxta suam consolationem) horas comestionis, & serotinæ collationis, o. fffo. 93. conce. 282.

Ex Priuilegijs Fratrum Sancti Hieronymi. B

6 Pro Fratrib⁹ & domesticis. SIXTVS IV. concessit, quòd in diebus ieiuniorum, ad quæ Fratres obligantur ex præcepto Ecclesiæ, vel Ordinis Statuto, seu Consuetudine, Priores, iuxtà eorum consciẽtiam; Fratres verò, & domestici, iuxtà consilium, & licentiam Priorum, siue Superiorum suorum; cùm aliqua infirmitate, vel debilitate grauantur, possint licitè sumerè aliquam collationem de pane, & vino, aut fructibus, seu alias, o.

7 Pro Fratrib⁹ & familiaribus. EVGENIVS IV. concessit, quòd Prior Monasterij dicti Ordinis, seu Vicarius in eius absentia, possit dare licentiam de consilio Medici, vel sine eius consilio, si commodè nõ possit haberi, vt Fratres Religiosi, & Familiares Monasterij pręsentes, & futuri, infirmi, seu debiles, possint comedere carnes, vel oua, seu alia sanis interdicta in quadragesima, & alijs ieiunijs Ecclesiasticis, sine licentia diœcesani. Vel quòd non teneantur ieiunare in prędictis temporibus, etiam sine consilio Medici. Et quòd eandem licentiam possit concedere prædictis Priori, & Vicario, eorum Confessor, o. C D

ANNOTATIO CORDVBÆ.

Quoad §. 1. notand. quòd idem Eug. IV. fo. 28. ff. 112. concessit Cap. gener. facultatem ordinandi, & declarandi, in quibus locis, & prouin. Fratres debeant ieiunia Regulæ in cibis quadragesimalibus obseruare, & in quibus debeant Patrum consuetudines imitari, uel aliter se habere. E

Capuccini annotatio In additiõe fo. 10. l. 11.

IMPETRARE LITERAS APOSTOLICAS.

1 Licentia. PAVLVS II. statuit, quòd nullus Fratrum Mino. impetrare, nec recipere valeat aliquem locum, seu domum, etiam quarumcumque literarum Apostolicarum obtentu; nisi de licentia Generalis, vel Prouincialis illius Prouinciæ, in qua locus, seu domus ipsa consistit; nisi his literis fuerit specialiter

A liter derogatum, B. fo. 10. Et ffo. 94. concessione 103.

SIXTVS IV. districtè inhibuit Fratribus Mino. ne impetrent à Protectore Ordinis aliquas literas, vel aliquid aliud, vltra quàm sua facultas, in Regula Prędictorum Fratrum, cõcessa, se extendit. nec etiam taliter ab alijs impetratis vtantur. Et voluit, quòd, qui contrarium fecerint, puniantur illis pœnis, quibus essent pro grauibus culpis (secundùm Statuta dicti Ordinis) puniendi. Ac, quòd tales sint nihilominus priuati actibus legitimis, & à suis (si quę habent) suspensi Officijs, ipso facto, B. fo. 53. Et ffo. 137. concessione 303. 1 Protector Ordinis.

B

Qualiter nequeant prędicti Fratres impetrare aliquod Indultum Apostolicum, pręsertim Exemptionem; sine licentia suorum Superiorum; vide supra in dictione Exempti Fratres, §. 9. & 11. Collector.

ANNOTATIO CORDVBÆ.

C

QVo ad §. 2. notand. quòd ista suspensio ipso facto, quam hic Six. IV. infligit contra impetrantes literas à Protectore aliter, quàm ipse decernit, iam non ualet secundùm illos, qui tenent, quód Six. IV. reuocauit omnes obligationes, & pœnas ipso facto contentas in omnibus Statutis, & Declarationibus, etiam Papalibus pro nostro Ordine specialiter editas, ut habetur infra, tit. Statuta Ordinis, §. 1. 1

IMPRIMFRE LIBROS.

D

CLEMENS VII. quia in Concilio lateranensi prohibitum est, ne imprimantur aliquæ scripturę, nisi prius per loci Ordinarium, & Inquisitorē, visæ, & approbatæ fuerint; Cõcessit Fratribus Mino. Obseruan. licentiam imprimi faciendi, spectantia ad eorum Ordinem, sine dicta Ordinarij, & Inquisitorum reuisione, o. 1 Obstat Cõc. Trid. ses. 4. de vsu credit librorum.

E

CAPVCCINI ANNOTATIO.

EST hic aduertendum, quòd Conc. Trid. sess. 4. de usu & editione librorum sacrorum modum tradens Impreßoribus, ait, Nulli liceat imprimere, uel imprimi facere quosuis libros de rebus sacris, sine nomine auctoris, Neque illos in futurum uendere, aut etiam apud se retinere, nisi primum examinati, probatique fuerint ab Ordinario, sub pœna anathematis, & pœcunię in canone Conc. Trid.

Conci-

Concilij nouiss. Lateranensis apposita. A

Contra. Regulares.

Et si Regulares fuerint, vltra Examinationem, & approbationem huiusmodi, licentiam quoque à suis superioribus Impetrare teneantur recognitis per eos libris, iuxtà formam suarum ordinationum Qui autem scripto eos communicant, vel euulgant, nisi antea examinati, probatiq; fuerint, eisdem pœnis subiaceant, quibus Impressores.

Const. 10. in bullar.

In Conc. autem Lateranensi supradicto sess. 10. Leo X. in const. inter sollicitudines, ait, statuimus, & ordinamus, quòd de cætero perpetuis futuris temporibus, nullus librum aliquem, seu aliam quamcunq; scripturam, imprimere, seu imprimi facere, præsumat: nisi in vrbe prius per Vicarium nostrum, & sacri Palatij Magistrum; in alijs verò ciuitatibus, per Episcopum, vel alium, habentem peritiam scientiæ libri ab eodem Episcopo ad id deputandum, ac Inquisitorem hæreticæ prauitatis diligenter examinetur, &c. Qui autem secùs præsumpserit, vltra librorum impressorum amissionem, & illorum publicam combustionem, ac centum ducatorum fabricæ basilicæ principis Apostolorum, solutionem, ac anni continui exercitij impressionis suspensionem Excommunicationis sententia innodatus existat. B C

Pœna apposita.

Pœna in Cōstitutionibus Capuccinorū apposita.

Et in nostris Constitutionibus, cap. 9. ordinatur, ne aliquis Fratrum audeat imprimere, aut imprimi facere, aut publicare libros, absq; licentia in scriptis habita admodum R. P. Generalis, vltra aliam Ordinarij licentiam, in Conc. Trid. requisitam. Et siquis aliter contrafacere præsumpserit, ipso facto sit priuatus omni actu legitimo, vltra pœnā Concilij Lateranensis.

Ex quibus omnibus supradictis elicitur primò supradictæ Clementis VII. concessioni obstare Concilium Trid. Ac quoad nos Capuccinos. etiā obstare nostræ Constitutiones. Adeò, ut si quis ex Minoribus, alijsq; Regularibus absq; eorum Superiorum, et Ordinarij licentia, librum aliquem imprimere, vel imprimi facere presumpserit, absque dubio pœnas supradictas incurrere. D

Actus legitimi qui dicantur.

Secundò, quòd Capuccini, ultra pœnam Lateranensis Concilij incurrerent in priuationem ipso facto cuiuscunq; actus legitimi: et per actus legitimos intelliguntur ad hoc propositum, regere, prædicare, confessionem, audire: legere, visitare, diffinire, eligere, eligi, accusare, testificari, & ad ordines promoueri, vt Angelica, in verbo Actus, §. 3. quæ etiam in constit. Farinerii, dicuntur Off. Ordinis: sed per const. Fratrum Minorum de Obseruantia Romę impressa anno 1585. per huiusmodi priuationem, non intelligitur priuari ab exequtione Ordinum, nec testificari in iudicio, nec obligare, nec legere, nec à voce actiua: sed an confessione secularium. E

Ter-

A *Tertio ex eo, quòd dicitur supra, in Conc. Trid. Qui autem scripto eos communicant, sacra Congreg. Card. supra Conc. declarauit, ibi etiã comprehendi Lectiones, Annotationes, Disputationes, Conciones, et alia similia; necnon tractatus pertinentes tùm ad deuotionem, tùm ad quietationem conscientiarum stimulatarum Fratrum, & cætera huiusmodi, quę sibi inuicem communicant Fratres, etiam si concionatores fuerint approbati ab Ordinario. Verùm, quia ex huiusmodi declaratione uaria fuit exorta inter Religiosos perturbatio; Ideò eademmet Congreg.* B *ex Relatione Illustrißimi Cardinalis Alciati, declarauit, supradicta esse intelligẽda tantùm, quando darentur, ut typis mandarentur; prout sic reperitur Authentica Romæ in nostro Archiuio.* Congreg. Cardinal.

INCARCERARE.

QValiter posint, & debeant Fratres Minores delinquentes incarcerari, vide supra in dictione Correctio. Collector.

INCORREGIBILES FRATRES

C INNOCENTIVS IV. prohibuit districtè: ne Fratres Minores, quos Generalis, aut Prouinciales Ministri ab Ordine, pro suis culpis, & demeritis expellere contigerit, pręsumant prędicare, seu Confessiones audire, vel docere, nisi de licentia Sedis Apostolicæ, aut prędictorum Ministrorum ad alium transierint Ordinem; prout latius positum est supra, in dictione Eijcere, seu Expellere ab Ordine. §. 1. Et habetur, D B. fo. 16 Et ffo. 120. conce. 261. De eiectis ab Ordine.

ALEXANDER VI. concesit facultatem Generalibus, & Prouincialibus Ordinis Minorum, ut posint Fratres incorregibiles, habitu Ordinis expoliare, & ab Ordine eijcere; prout habetur supra, in dictione Habitus Fratrum. §. 9.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

E *EST aduertẽdũ, quòd cõceßio Maris Magni, ut Pręlati, quos indignos iudicauerint, eijcere, et expellere poßint ab ordine, sanè ẽ intelligẽda, Quia S. Thom. Colibet vlt. dicit, ꝙ nullus Religiosus, quantũcũq; malus, si nõ vult corrigi, debet expelli, quoniam pœna expulsionis, est sicut excommunicatio in Ecclesia. vnde nullus, nisi propter contumaciam, expellendus est, sed est incarcere sequestrandus, uel alio modo, secundũ ordinationes suę Religionis, puniẽdus. Plura alia ad hoc pertinẽtia, vide supra quę dixi in verbo Eijcere, in verbo Apostata.* In. §. 2

Finis primæ partis.

Castigationes errorum, qui incuria contigerunt.

In prima Parte.

Fol.	*lin..*	*Errata*	*Correctio.*	*Fol.*	*Lin.*	*Errata*	*Correctio.*
In E-				128	16	omissa	emissa
pisto.				128	24	omissa	emissa
Card.	4	Confessiones	Concessiones	128	in post.	pęna qua	pœna contra
In E-				129	3	remps	tempus
pisto.				129	18	proposito	præposito
ad Le				129	in Ru.	Baptizare	Apostatę ab
ctoré.	17	corrispondēti	correspondēti				ordine
	40	nalde	valde	130	9	promissa	pręmissa
5	16	fine	sine	131	6	aliam	alia
11	28	Confessione	Correctione.	131	10	Minorum	Minores
24	37	hoc ad	ad hoc	133	14	à qua	aqua
25	36	.§.28.	.§.38.	136	34	carente	carentem
33	in po	pro mortuis	pro mortis ꝑ	140	16	omnis	omnia
	stilla	per nouiciis	nouitiis	143	13	orundem	eorundem
34	12	quibuscunq;	à quibuscūq;	149	19	de pęnis	de pœniten.
35	19	forma	forsan	151	in post.	à pacto	à peccato
35	39	comitantur	commrrtantur	152	16	Cōcessionibꝰ	Cōfessionibꝰ
42	in Ru.	Absol. ordin.	Absol.ext.ord.	155	36	et propter	& præter
46	35	& ait Nauar.	vt ait Nauar.	155	38	fortè	nisi fortè
49	1	& reos	& eos	164	26	prohibitum	pro libitum
52	1	Imperator	impetrator	179	37	& causa	ex causa
51	in po	ex primis cō-	expositionis	183	33	Curię	curę
	stilla	cessa fuere	concessere	184	2	iste versus 2.	
62	24	viderent , &	videret,& sci-			ē his positus	
		scirent episco	ret Episcopus	206	18	eique illud	eisque illud
		pum curato.	curatum.		19	administrare	administrari
66	9	vt seculares	aut secul.			valeant	valeat
66	10	Ordines	Ordinis		25	obst.	ob stat
67	3	ne ꝓcedatur	ne procedat	209	10	amplectādā	amplectendā
70	15	teneat	teneant	218	19	pertinet	pertinent
76	14	Conc. Trid.	Conc. Later.	225	31	eliquibus	aliquibus
80	37	voluisse cōpr.	noluisse cōp.	247	7	prohibitū fit	prohib. sit
81	7	reuerendus	Reuerendiss.	248	27	consecrare	conseruare
96	26	Papæ	Papa			Religionis	Religiones
96	40	electis	electi	250	3	dietis	dictis
99	22	destinctio	distintio	250	39	probabūtur	prolabuntur
99	34	et equo	exequo	251	34	Ludouicos	Ludouicus
101	36	quorūcunq;	quarūcunq;	251	35	clausuram	Clausulam
105	8	loquentur	loquuntur.		36	nō obstalibꝰ	nō obstātibꝰ
105	26	Cōcessiones	Cōcessiones	263	28	quamuis	quauis
110	in Ru.	Accedere ad	Alienatio	298	35	formam	forum
111		Monast.	Bonorum.	310	7	Pastoralis	exposcit Past.
116	33	excōmunic.	Cōmunicātis	318	1	Fratris	Fratres
118	19	vicarii	Vicariis	319	1	Distinctio ma	Totum est su
118	20	purificantur	parificantur			terię, vsq; ad	perfluum.
118	28	electos	eiectos			Annot. Cord.	
127	14	obligetur, & ideo de oblig.					

SERIES CARTARVM.

✠ ✠✠ ✠✠✠ ✠✠✠✠ ABCDEFGHIKLMNOPQRS
TVXYZ AA BB

Omnes ſunt Quaterniones.

Imprimatur. *Ardicinus Biandrà Vic. Gen. Neap.*

M. Cherub. Veroneñ. Theol. Archiep. Neap. vidit.

NEAPOLI,

Apud Io. Iacobum Carlinum, & Antonium Pacem. M. D. XCV.

COMPENDII PRIVILEGIORVM.

PARS SECVNDA.

NEAPOLI,

Ex Typographia Stelliolæ, Ad Portam Regalem.
M. D. XCV.

AD
ILL.um ET REVERENDISS.
IVLIVM ANTONIVM
SANCTORIVM S. R. E. CARDINALEM.

DONATVS FRANCVS CARMIANENSIS.

O LVX Italiæ, nostrique ò gloria secli
Iuli nobilium Maxime Romulidum,
Quo nitens, nunquam sapientia corruet, artes
Florebunt sacræ, Phœbus, et Aonides,
Quo incolumi, magno non Cæsare Roma superbit,
Cui rubuit patrio tincta cruore manus.
Ille etenim ferro terras, tua vincit Olympum
Mitra, timore viros ille, tu amore trahis.
Accipe consumptos noctesq́ue, diesq́ue labores,
Exigua eximio munera ab ingenio.
Claro namque tuo fulgentes nomine, viuent,
Dùm lymphas amnis, dū feret astra Polus.

Ad Libri Auctorem, idem.

ET tēpla, et statuas erexit sparta Lycurgo,
Qui statuit populo iura prophana suo.
Gens electa Dei, quòd sacra Hieronyme stringis
Dogmata Pontificū, quid tibi cōstituet?
Non poterit dignas meritis tibi reddere grates:
Verùm te in Cælo præmia digna manent.

DICTIONARIVS INDEX.

ALPHABETICVS Secundæ Partis Compendij.

INDEX RERVM, AC SENTENTIARVM NOTABILIVM,

Quæ in hac Secunda Parte Compendij continentur.

I

Indulgentia.

Indulgentiæ Stationum, quoad Fratres.

Indulgentiæ, quoad Seculares.

et quid

bus il-

Infirmi Fratres.

Ingredi Monasteria Monialium.

Prote-

Fra-

INDEX.

fieret

Inquisitores.

Exem-

Interdictum.

Itinerantes Fratres.

L

Laici Fratres.

Legata.

Licentiare Fratres.

Loca Fratrum.

M

Moniales.

Religiosi

Officium Diuinum.

Oracula Viuæ Vocis.

Ordines

correctionis per se, vel per alium, par. p. fol. 14. §. 20. & 27.

Prælati Ordinis Minor. non tenentur proferre sententiam excommunicationis in scriptis, p. p. fol. 16. §. 26.

Prælati Ord. Minorum magnam habent authoritatem sicut & Diœcesani habent: immo & maiorem, circa aliqua, p. p. fol. 23. D.

Prælati, vt sunt Priores, Guardiani, &c. quando reperiuntur hospites in aliquo loco, possunt se confiteri absque licentia Prælati illius loci, p. p. fol. 30 B. Sed non possunt hoc facere subditi, vt ibidem, fol. 28. A Et quòd, vt possint Prælati supradicto beneficio gaudere, tres debent habere conditiones, fol. 100. E. & 105. D. Sed, an talis facultas Prælatis concessa, possit tolli per Capitulum, vel per Statuta Ordinis. Ibidem. fol. 28. C. & fol. 106. D. & plenius in par. 2. in verbo Priuilegia, in nostra annotatione; vbi quæritur, an statuentes possent recedere à statuto confirmato à sede Apostolica.

Prælatorum authoritas absoluendi suos subditos, quanta sit, p. p. f. 65. D

Prælatorum authoritas absoluendi, ac dispensandi, &c. In quibus Prælatis esse dicatur, & an sit ordinaria, vel delegata, & an illam possint alijs delegare, p. p. fol. 72. E.

Prælati facultatē habētes licētiādi alios ad ingredi Ord. Monast. Mon. An possint licētiare se ipsos, par. p. f. 97. D. & f. 104. C. Et quinā Prælati hanc habeāt facultatē, & ad quæ Monasteria. Vide p. p. f. 96. A.

Prælatus, an ea, quæ potest facere erga suos subditos, poterit etiam facere erga, &c. par. p. fol. 97. E.

Prælati Minorum Ordinis, vt sunt Generalis, Prouinciales, & alij Superiores, & antiquior eorum Socius, celebrando, feria 2. & 4. pro Defunctis, consequuntur omnes indulgentias, quas consequerentur, si celebrarent in Altaribus Priuilegiatis, par. 2. fol. 9. C.

Prælatorum appellatione, qui veniant, par. p. fol. 378. C.

Præsentatio Confessorum.

PRæsentatio Confessorum, an sufficiat semel fieri pro semper, & an valeat pro omnibus Episcopatibus; Et quæ sint in tali præsentatione obseruanda, & multa alia circa talem presentationem, vide in par. p. f. 47. §. 15. & 16. & fol. 54. & fol. 82. A.

Præsentati Confessores, nolente eos Episcopo sine causa admittere, possent ea omnia facere, ac si essent admissi, ibidem. fol. 54. E.

Priuilegia Fratrum.

PRiuilegia, vel viuę uocis Oracula, an possint in nostris Capitulis generalibus suspendi, vel coarctari, par. p. fol. 24. E.

Priui-

INDEX.

Quæ sequuntur, pertinent ad priorem partem, sed quoniam in superiori Indice omisimus, hic disponuntur.

In verbo professio Fratrum.

In Verbo Protector.

In verbo Prouincias.

In verbo Prouinciales.

Prouin-

Admonitos uolo huius Compendij lectores, quòd cũ alibi impressæ sint aliquot Bullæ Summorũ Pontificum, cum quibusdã alijs spectantibus ad Fratres, Sorores, & Tertiarios; nullaque in Regesto secundę partis de illis sit facta mentio: apponentur in fine totius Compendij. *Finis Tabulæ.*

CASTIGATIONES ERRORVM,

Qui incuria contigerunt in secunda Parte Compendij.

Fol.	Linea	Errata	Correctio
1	L. 14	Lesi	Leo
3	21	Mooialibus	monialibus.
16	22	intentioue	intentione
21	32	quoad §.14	quoad.§.15.
25	23	Copilato	compilato
41	7	partiopandum	participandum
42	6	participattonē	participationē
42	10	Sacramentt	Sacramenti
42	13	Piccardus	Riccardus
42	11	Oomunia	Commuuia
44	5	pro pælatum	per prelatum
49	4	zona	zonam
49	11	seculares	secularis
56	1	impositę pe	i npositę per
56	7	Tutecremate	Turrecremata
59	26	possunt	possum
60	30	prædicatione	dedicatione
70	8	eiqdem	eisdem
70	16	sed seruiant	sed si seruiuut
71	In postil.	Cōuētualiū	Conueutunm
79	3	solum	totum.
87	39	loquantur	loquatur
96	11	monasterium	monasteriorum
96	17	quo datur	quando datur
96	20	lo.quutorum	loquutorium
105	34	monasterium	monasteriorum
106	27	clemena	clementina
107	8	Sixtꝰ. 3.	Six. 4.
108	5	quia	quam
109	6	quorumlibet	quarumlibet
109	34	familiaritate	familiaritate n
111	2	onMachæ	Monachœ
127	24	esset tibi	esset ibi
134	39	mentionum	mentionem
152	15	coacessione	concessione
176	34	& quod iam	etiā quod iam
175	5	largitione	largitionem
377	10	cōtraria modo	quonam modo
377	36	simili modi	simili modo
189	34	scilicet	sed
212	8	fratus	fratres
224	10	existat	existant
227	10	infrater	infra
228	40	174	170
231	13	propri o sacer.	à proprio sac.
221	22	inconcilium	in concilio
234	10	vestres	vestes:
253	31	voluissent	vouissent

ERRATA IN BVLLIS POSITIS in fine huius Compendii.

Fol.	Linea	Errata	Correctio
3	8	pascat	pateat
3	10	videlicet	vt.
5	35	contraditieue	contraditione
11	34	miseratioue	miseratione
18	2	supplicaioui s	supplicationi
14	7	cōmutādi sunt.	superfluit(sunt)
15	2	gradibus	grandibus
15	6	amissa	emissa
22	2	Nonasteriorū	Monasteriorū

ALIA ERRATA IN Prima Parte.

Fol.	Linea	Errata	Correctio
28	33	23.d.5.	23.q.5.
32	32	aliquam	aliquem
275	5	largitione	largitionem
350	24	curandus est	curandum est
363	6	ex,	exemplum.
363	11	votum	vocum
393	21	Tolera is	Tolerati
261	27	guardianis	guardianus
272	9	Toti	Soti
278	21	alicui	alicuius
279	7	ordinantes	deficit pertinere
284	6	ordinarii	ordinari

A
COMPENDII PARS SECVNDA.

INDVLGENTIAE.

Distinctio materiæ Indulgentiarum.

B CIRCA materiam Indulgentiarum, Ordini Minorum, & alijs Ordinibus Mendicantium concessarum, sic proceditur. Primò enim ponuntur Indulgentiæ, tàm Plenariæ, quàm aliæ, quæ solùm attinẽt ad personas Fratrum Minorum, necnon ad aliàs personas, quæ eorundem Priuilegijs vniuersaliter gaudere possunt. Deinde subiunguntur aliæ, quæ pertinent ad seculares deuotos Ordinis, tam Ecclesias eorundem Fratrum visitantes, quàm aliqua alia, respectu ipsorum Fratrum, & suorum Monasteriorum facientes, ac etiam multæ aliæ Indulgẽtiæ, prout infra patebit. Collector.

C

INDVLGENTIAE, QVOAD FRATRES.

Distinctio materiæ Indulgentiarum quòad Fratres.

D CIrca Indulgentias pertinentes solùm ad Fratres, sic proceditur. Primò, ponuntur omnes Plenariæ ¶ Secundò, adduntur aliæ Indulgentiæ non Plenariæ, ¶ Tertiò superadduntur Indulgentiæ Stationum Vrbis Romę, ac Hierusalem, & S. Iacobi. Collector.

INDVLGENTIAE PLENARIAE QVOAD FRATRES.

MARTINVS. 5. Eugenius. 4. Nicolaus. 5. Calixtus. 3 Pius 2. ac Sixtus. 4. concesserunt omnibus Fratribus Mino. de Obseruantia, quòd possunt eligere Confessorem, qui ipsis possit concedere Indulgentiam Plenariam, in articulo mortis. Et quòd si occurrerit casus, quòd non possint Confessorem eligere, seu habere; tunc etiam consequantur prædictam Indulgentiam, si sunt in statu gratiæ, b. ffo. 71. conce. 185. 1 Pro articulo mortis.

E

SIxtus. 4. concessit, quòd in receptione Habitus cuiuslibet Fratrum Ordinum sancti Francisci, sit Indulgentia Plenaria recipienti. Et similiter, in die obitus. o. fo. 63. Et ffo. 67. conce. 104. Et fffo. 95. conce. 320. 2 Pro receptione habitus.

3 IDEM Sixtus, concessit verè pænitentibus, & confessis, vifitantibus Ecclesiam sanctæ Mariæ de Populo, Vrbis Romæ, in festiuitatibus præcipuis Dominæ nostræ, scilicet, Conceptionis, Natiuitatis, Purificationis, Annuntiationis, Visitationis, & Assumptionis, à primis Vesperis, vsque ad secundas Vesperas, Plenariam omnium peccatorum remissionem, & veniam. B. fffo. 77. concessione. 233. A

Pro festis Domine nostræ. Ex Priuile. Augustinésium.

Collector. ¶ Hac concessione gaudere possunt Fratres, ratione generalis Concessionis Indulgentiarum Vrbis Romæ, necnon & alterius specialis Concessionis, quæ habetur hic infra. §. vltimo. B

1 IDEM Sixtus concessit omnibus verè pœnitentibus, & cōfessis, qui prædictam Ecclesiam sanctæ Mariæ de Populo visitauerint qualibet die Sabbati singularum hebdomadarum quadragesimæ, omnium peccatorum suorum remissionem, & veniam. B. fffo. 78. concessione. 234.

Pro Sabbatis quadragesimæ.

Collector. ¶ Huiusmodi concessione, possunt etiam gaudere Fratres extra Vrbem Romam, propter generalem Concessionem Indulgentiarum prædictæ Vrbis, eis plenissimè factam. Non tamen poterunt gaudere huiusmodi Indulgentijs, personæ seculares, quæ visitauerint Ecclesias huiusmodi Fratrum extra dictam Vrbem, prout aliqui Fratres asserere nisi sunt. Quapropter, Leo. 10. fecit super hoc quandam Declarationem, & Concessionem, quæ ponitur infra. §. vltimo. C

5 INNOCENTIVS. 8. concessit, vt Fratres Minor. Sacerdotes, celebrantes in diebus Dominicis, & solemnitatibus Domini, & Beatæ Mariæ, & Sanctorum nostri Ordinis, habeant Indulgentiam Plenariam, & Fratres Laici quando communicant. o. ffo. 69. conce. 148. Et fffo. 99. conce. 361. D

Communicare.

6 IDEM Innocentius concessit, vt Moniales communicantes habeant Indulgentiam plenariam. o. ffo. 69. conce. 150.

Cōicare.

7 IVLIVS. 2 concessit, quòd Fratres Mino. Obseruantes, toties, quoties Coronam Virginis Mariæ, quæ continet 72. Aue Maria, & octo Pater noster (præmittendo ante quaslibet, decem Aue Maria, vnum Pater noster) dixerint; lucrentur Indulgentiam Plenariam, addendo tamen, vnum Aue Maria pro ipso Domino Papa. o. fffo. 92. conce, 273. E

De Corona Domine nostre.

Collector. ¶ Vide infra. §. 11. cum additionibus sequentibus.

8 IDEM Iulius concessit, quòd prædicti Fratres, dicendo Coronam Saluatoris nostri Iesu Christi, quæ continet. 33. Pater noster, & totidem Aue Maria, in memoriā annorum vitæ Christi,

De Corona Domini nostri.

A ſti,lucrentur conſimilem Indulgentiam Plenariam, ſicut pro Corona Beatæ Virginis.o.ffo. 92. conce. 274.

¶ Vide circa hoc infra. §. 11. cum ibidem additis. Collector.

LEO.10. conceſsit, quòd Sorores ſanctæ Claræ, & Tertij Ordinis, de pænitentia nuncupatæ, in congregatione cõmorantes, & ſub cura Fratrum Minorum Obſer. viuentes, toties quoties Coronam Virginis Mariæ dixerint, lucrentur Plenariam Indulgentiam, o.fffo. 62. concc. 272. 9 De Corona B. Virginis

B ¶ De huiuſmodi Coronis, ponitur infra alia Conceſſio melior. §. 11. Collector.

IDEM Leo conceſſit ſupradictis Monialibus, vt quoties ſacram ſumunt Communionem, ea die, Plenariam Indulgentiam conſequantur. B. fffo. 42. conce. 133. 10 Pro Monialibus in cõmunione.

IDEM Leo, conceſſit Sororibus, ſeu Ancillis Ordinis Beatæ Mariæ, vt dicẽdo Coronas Domini Ieſu, & Beatæ Mariæ Virginis, conſequantur Plenariam Indulgentiam ſuorum peccatorum. Et declarauit, quòd hoc idem (licèt fortè minus clarè)

C concesserat ipſemet Leo Monialibus ſanctæ Claræ. B. fffo. 43. conce. 134. 11 De Coronis.

¶ Ex hac Conceſsione, & ex alijs ſupraſcriptis colligitur, bis conceſſum eſſe Fratribus Mino. & Monialibus ſanctæ Claræ, vt dicendo Coronas Domini noſtri, & Dominæ noſtræ, conſequantur Indulgentiam Plenariam, licet clarius in Oraculis viuæ vocis ſupra poſitis, ſcilicet, §. 7. & 9. Collector.

D ¶ Notandum eſt autem, quòd Corona Domini noſtri Ieſu Chriſti continet. 33. Pater noſter, & totidem Aue Maria, in honorem annorum vitæ eiuſdem Chriſti. Corona vero Beatæ Virginis, dicitur ab aliquibus continere. 63. Aue Maria, & de decem in decem, vnum Pater noſter. Et ſic habetur in litteris Leonis ſuperius allegatis. Sed, vt alij dicunt, & melius, continet. 72. Aue Maria, in memoriam. 72. annorum, quos Beata Virgo in hoc ſeculo creditur vixiſſe. Et ita ponitur in alijs litteris eiuſ- Corona Chriſti cõtinet 33 Pater. Corona B. Virg. continet, vel 63. vel 72.

E dem Leonis. B. fffo. 63. conce. 204.

IDEM Leo conceſſit, ſupradictis Ancillis Beatæ Mariæ, & Monialibus ſanctæ Claræ, vt quoties ſacram ſumpſerint Communionem, ea die Plenariam conſequi valeant Indulgentiam. Et quòd poſſit eis impẽdi Benedictio Papalis. B. fffo. 43. cõc. 127 12 Communicare. Nota.

IDEM Leo conceſſit, quòd Fratres infirmi, ac ſenes in decrepita ætate conſtituti, dicendo vnum Pſalm. vel hymnum Virginis, vel Domini noſtri, lucrentur Indulgentias conceſſas, di- 13 Pro Infirmis.

centibus Coronas Iesu Christi Domini nostri, & Matris suæ, quod huiusmodi personæ non possunt semper tot dicere. O. ffo. 60. conce. 181. A

14 Liberatio animarum à Purgatorio. IDEM Leo concessit, quòd in Sabbato Ramispalmarum & in die sancti Ioannis Euangelistæ, ac in festo eiusdem, quod dicitur ante Portam Latinam, quilibet Fratrum Mino. regularis Obser. dicendo Psal. pænitentiales, vel quinquies Pater noster, cum totidem Aue Maria, ante Sacramentum altaris, possit liberare vnam Animam à Purgatorij pœnis. Voluit tamen præfatus Pontifex, quòd Fratres prædicti in perpetuum, die qua prædicta gratia vtentur, dicant pro Sanctitate sua vnam Coronam Beatæ Virginis Mariæ. O. ffo. 61. conce. 184. B

Collector. Nota. ¶ Solum tres præfatæ Concessiones pro liberandis animabus Purgatorij, inueniuntur autenticè. Aliæ autem, quæ ponuntur, vbi explicantur Indulgentiæ per singulas ferias Quadragesimæ, reperiuntur in multis summarijs Romæ impressis. Et ideò non debent contemni, quámuis de ipsis nulla habeatur certitudo, nec practicentur Romæ. Valeant tamen, prout valere possunt. C

15 De officio Defunctorum. De Psalm. pæniten. IDEM Leo concessit, quòd Fratres Minores dicentes, vel recitantes officium defunctorum pro animabus existentibus in Purgatorio, vel Septem Psalm. Pænitentiales, easdem consequantur Indulgentias, quas consequuntur dicentes Coronam Beatæ Virginis Mariæ, scilicet, Indulgentiam Plenariam, toties quoties dixerint. O. ffo. 61. conce. 187.

16 De visita. Conuẽtuũ quæ fit à Prouincialibus. IDEM Leo concessit, quòd omnes Prouinciales Fratrum Minor. Obseruant. acta visitatione ordinaria in Conuentibus suæ Prouinciæ, habeant facultatem concedendi Indulgentiam Plenariam, omnibus Fratribus cuiuslibet Conuentus sic visitati. Et idem de Monialibus sanctæ Claræ, & Tertiarijs in Congregatione viuentibus. o. ffo. 93. concessione. 285. Idem concessit Greg. 13. Societati Iesu, vt in eorum Compend. Priuilegiorum, verbo Visitatores. D

17 Pro dicen. Missam Cõcept. IDEM Leo concessit, quòd toties, quoties Fratres Minor. de Obseruant. dicunt Missam Conceptionis Virginis Mariæ, ac intendunt orare pro sua Sanctitate, & vniuersali Ecclesia, habeant Indulgentiam Plenariam. o. E

Collector. ¶ Prædicta Concessio non est aliàs impressa; quod post impressionem Librorum Priuilegiorum fuit obtenta, seu ad partes Hispaniæ adducta. Nihilominus tamen, pro indubitata haberi potest, cum habeatur in Registro Commissariorum Curiæ Romanæ ac exinde sit fideliter extracta.

IDEM

A ¶ IDEM Leo ampliauit ſupradictã Indulgentiam, pro fratribus eiuſdem Ordinis, audientibus præfatam Miſſam Conceptionis, ac etiam pro Monialibus S. Claræ in cõgregatione viuentibus, ſimiliter audientibus prædictam Miſſam. o. 18 Pro audientibus miſſam Conceptionis.

¶ hæc Conceſsio non eſt aliàs impreſſa, propter cauſam ſupradictam in fine conceſsionis præcedentis. Collector.

¶ IDEM Leo conceſsit Monialibus ſanctæ Claræ, ſub cura fratrum Minor Obſer. exiſtentibus; ac per conſequens eiſdem fratribus, quòd dicendo Canticum graduum, lucrentur Indulgẽ-B tiam, quam lucrantur dicendo Coronam Virginis Mariæ, ſcilicet, Indulgentiam plenariam. o. 19 De cantico graduum.

¶ Iſta Conceſsio non eſt impreſſa, propter cauſam ſupraſcriptam in calce. §. 17. Collector.

¶ IDEM Leo conceſsit præfatis religioſis, quòd dicendo decem Pſal. Paſsionis Chriſti, ſcilicet, Deus deus meus reſpice in me, &c. vſque ad Pſal. In te Domine ſperaui incluſiuè, lucrentur C id, quod lucrantur dicendo Coronam Domini noſtri Ieſu Chriſti, ſcilicet, Indulgentiam Plenariam. o. 20 De decem Pſal. Paſsionis Chriſti.

¶ Præfata Conceſsio, non eſt alibi impreſſa, propter cauſam ſupradictam. §. 17. Collector.

¶ Aduertendum eſt circa hanc vltimam conceſsionem, quòd decem Pſalmi de quibus in ea fit mentio, quinque, ſunt primi Septem Pſalmi, qui habentur in principio Primæ Dominicalis. Reliqui vero quinque, ſunt etiam primi exiſtentes in princi-D pio feriæ ſecundæ. Appellantur autem Pſalm. Paſsionis Chriſti, quia creditur, quòd ipſe Redemptor noſter, pendens in Cruce dixit illos. Nam primum verbum, quod dixit in Cruce, ſcilicet, Heloi, &c. eſt in Hebreo principium primi Pſal. prędictorum. Et vltimum verbum, quòd ibidem protulit, ſcilicet, In manus tuas, &c. habetur in vltimo Pſalmo præfatorum decem.

¶ Sciendum, quòd vltra ſupradictas Indulgentias Plenarias fratribus Minoribus conceſſas, ſunt etiam eiſdem fratribus conceſ-E ſæ multæ Abſolutiones Plenariæ, in varijs Feſtiuitatibus, alijſq; diebus, & temporibus anni, quarum nonnullæ habent in ſimul Indulgentias plenarias. Sed quia huiuſmodi Conceſsiones poſitæ ſunt in dictione, Abſolutio extraordinaria quòad fratres, ideò hic non ponuntur. Collector.

SEQVVNTVR NONNVLLAE ALIAE INDVLgentiæ Plenariæ concessæ directè alijs Fratribus Ordinum Mendicantium. A

Pro fratribus Prædicatoribus.

21 Pro festo sancti Dominici. Particularis pro Regnis Castellæ, & legionis.

SIXTVS.4.concesſit Fratribus Ordinis Prædicatorũ, & Monialibus eorundem de Obseruantia, ac Tertiarijs eiusdem Ordinis, in regnis Castellæ & Legionis consistentibus, verè pænitentibus, & confesſis, vt anno quolibet in festo sancti Dominici, & semel in mortis articulo, Plenariam Indulgentiam omnium peccatorum suorum consequantur. Ac etiam omnes Indulgentias, & peccatorum remisſiones, quas certis anni temporibus (almæ Vrbis Stationes nuncupatas) visitantes consequuntur, valeant consequi, prout fratribus Min. concessum est. b. fo. 55. Et ffo. 73. conce. 191. & ffo. 119. conce. 540. B

Collector. ¶ Huiusmodi Concesſione Indulgentiæ Plenariæ, nequeunt vti Fratres Min. nisi illi, qui sunt in Prouincijs dictorum Regnorum, quia ipsi habent ad hoc specialem concesſionem. Dico autem, quòd possunt hac Concesſione vti, non in die sancti Dominici, vt littera dicit, sed in die sancti Francisci, prout declaratum est per Iulium 2. & positum est, supra in dictione Communicatio Priuilegiorum, §. 12. & 13, C

Pro Fratribus Augustinensibus.

22 Pro die Natiuitatis Domini nostri. Particularis pro Hispania.

INnocentius. 8. concesſit fratribus Augustinensibus Obseruãtibus, Congregationis Hispaniæ, & Monialibus, vt Priores dictæ Congregationis, & Confessores ab eis deputati, eisdem personis dictæ Cõgregationis verè pænitentibus, & confesſis, quãdiù sub Obseruantia regulari dicti Ordinis vixerint, ac in sinceritate fidei, & vnitate sanctæ Matris Ecclesiæ, & obedientia sedis Apostolicæ permanserint, semel in quolibet anno; in festo Natiuitatis Domini nostri Iesu Christi, & deindè in mortis articulo, omnium peccatorum suorum, de quibus corde contriti, & ore confesſi fuerint, Plenariam Indulgentiam impendere valeant. b. fo. 131. Et ffo 264. conce. 683. D E

23 Pro semel in vita & in mortis articulo.

IVlius. 2. concesſit fratribus Augustinensibus, vt Confessores idonei, & regulares, quos ipsi, de licẽtia suorum Superiorum, duxerint eligendos, posſint eos absoluere ab omnibus excesſibus, & delictis, ac semel in vita, & in mortis articulo, omnium peccatorum suorum remisſionem elargiri. B. ffo. 66. conc. 207.

Pro

A *Pro omnibus fratribus Mendicantibus, ac eorum Tertiarijs, & familiaribus eorundem.*

LEo.10.concesſit,quòd vniuerſi,& ſinguli Ordinum Mendicantium Fratres,& Moniales, Tertijq; ordinis vtriuſq; ſexus,& familiares eorum duntaxat,poſsint gaudere omnibus,& ſingulis Indulgẽtijs,& gratijs,per prædeceſſores ſuos, & per ipſum,domui Beatæ Mariæ de Populo de vrbe conceſsis, & concedendis,perindè ac ſi ipſi prædictam domum de Populo perſonaliter viſitarent,illis diebus etiam,& feſtiuitatibus,quibus Indulgentiæ huiuſmodi conceſſæ ſunt,aut fuerint.B. fffo.56.conc. 157.¶ Quæ autẽ ſint huiuſmodi Indulg. dictũ eſt ſupra.§.4 & 5. 24 De Indulgentijs ſanctæ Mariæ de Populo.

B ¶ Sciendum eſt circa prædicta, quia idem Leo fuit informatus,quòd aliqui aſſerebant, quòd præfatis Indulgentijs poterant gaudere ſeculares, viſitantes Eccleſias fratrum prædictorum,fecit quandam inhibitionem poſt conceſsionem ſupraſcriptam, ſubſequentibus verbis. Collector.

C ¶ INHIBEMVS in virtute ſanctæ obedientiæ, & ſub excommunicationis latæ ſententiæ pœna,eo ipſo per contrafacientes incurrenda,omnibus, & ſingulis fratribus cuiuſcunq; Ordinis, & quibuslibet alijs perſonis, ne prædicent,aut publicè, vel priuatè nuncient, quòd Indulgentiæ, & gratiæ huiuſmodi ſanctæ Mariæ de Populo,ad perſonas ſeculares extendantur. Non obſtantibus quibuſcunque in contrarium facientibus,quæ,quo ad præmiſſa,reuocamus,& annullamus.B.fff.56.cōce.157.In fine. Excommunicatio.

D ¶ Vide circa hoc,ſupra in dictione Communicatio Priuilegiorum. poſt. §. 23. Collector.

ANNOTATIO CORDVBAE.

QVOAD §.11.circa id quod ibi Collector dicit,quòd,ſcilicet,alij dicunt,& melius,quòd Corona Dominæ noſt. continet 72.Aue Maria,&c. Notand.quòd ly melius,nulla ratione probatur;nam ad vtranq; partem ſunt diuerſæ opinio Corona B. Mariæ quot continet, Aue Maria

E *nes;in tota autem Italia(vt refert quidam pater fide dignus) tam Fratres,quàm ſeculares communiter dicunt Coronam 63 Aue Maria,vt hic primò expreßerat Leo 10. Sicq́;(vt ait idem Pater) diuerſæ ſunt Conceſſiones,& prò vtraq;Corona conceſſa eſt nobis Indulgentia Plenaria.Pro Corona 62.Aue Maria,eſt in tota Italia cõmunis opinio apud fratres noſtros, conceſſiße nobis Six. 4. Indulgentiam præfatam,& de hac aſſertione loquitur Leo 10.in hoc §.11.& habetur fff.43.in principio. Pro Corona autem 72.Aue Maria ſunt factæ prædictæ Conceſſio-*

nes contentæ in eod. Compen. Paulò superius. §. 7. per Iulium 2. etiam, & vt hic annotatur per Collectorē etiā esse cōcessum per Leo. 10. ff. 63. A

CAPVCCINI ANNOTATIO.

Ex Priuile. Cartusiens. QVilibet frater Ordinis fratrum S. Hieronymi Hispaniæ, potest in die Natiuitatis gloriosæ Virginis Mariæ, vnum, ex expositis per Priorem, Confessorem sibi eligere, qui eum ab omnibus suis peccatis, & excessibus, etiā Sedi Apostolicæ reseruatis, absoluat, Plenariamq; remissionem concedat. Ita concessit Six. 4. Carthusiensibus, & refertur in Compendio Cistersiens. Hispan. verbo Indulgentia. §. 5. B

Canonicis Lateranēs. de Vrbe. Fratres dicentes vnum Miserere, Indulgentiam plenariam consequuntur; ita concessum est à Six. 4. Canonicis Lateranensis Ecclesiæ de Vrbe, & habetur in manu scripto. fol. 50. pag. 2. in fine. Dicentes autem vnum Miserere, in quolibet altare suæ Ecclesiæ, consequntur Indulgentias Vrbis, illius diei. Idem Sixt. 4. eisdem, vt refertur in Compendio Societatis Iesu. verbo Indulgentia. §. 13. C

Cōgregat. Casinens. Not. Emphasim verborum. Innoc. 8. Quicunq; Confessor, quēlibet Ordinis religiosum, in Articulo mortis, ab omnibus Casibus (nullo excepto) cū omnimoda auctoritate, ac si in illo actu esset Sūmus Pontifex, absoluere potest; & eadem auctoritate ei Indulgentiam plenariam concedere. Ita concessum est per Innocent. 8. Monachis Congreg. Casin. Ordinis S. Benedicti. Et refertur in lib. Priuileg. & Constitut. eiusdem Congregationis fol. 47. §. 1. & fol. 48. §. 2.

Congrega. Lateran. Iulius 2. Quicunq; ex fratribus, Psalm. Miserere mei, in Ecclesia dixerit singulis diebus in perpetuum, cum oratione pro Pontifice, scilicet, Deus omniū fideliū Pastor, &c. vel Omnipotens sempiternæ Deus, lucrantur omnes, & singulas Indulgentias, quæ sunt concessæ Ecclesijs, & locis totius orbis. Hoc concessum est perpetuò per Iulium 2. personis Congregat. Lateranen. anno 1506. vt in manuscripto fol. 50. & refertur in Compend. Societ. Iesu, Verbo Indulg. §. 17. & in Compendio fratrum S. Hieron. Hispan. fol. 124. §. 2. D

Congrega. S. Iustinæ. Leo X. cōcessit Sacerdotibus Cōgreg. S. Iustinæ, Ordinis S. Benedicti, vt dicētes tres Missas, pro anima alicuius defuncti consanguinei, intra 3. gradū, super vno altare, per Priorē in propria Ecclesia assignati, liberēt illius animam, à pœnis Purgatorij, ac si celebrassent, super altare S. Gregorij, aut S. Sebastiani Romæ; ita refertur in Cōpend. Priuileg. Canonic. S. Saluatoris in Lauro de Vrbe fol. 30. qui eisdē gratijs, & Indulgentijs gaudent: & in Compend. Fratrum S. Hieron. Hispan. fol. 36. E

Eidem Cōgreg, S. Iustinæ & Mōtis Olueti. Septem Psalm. quos dicere tenentur ad lucrandam Indulgentiam plenariam semel in vita, & in mortis articulo, quòad tempus abbreuiari po-

A ri potest,ita vt satisfactum sit Priuileg. si toties prædictos Psalm.dicamus, quot sunt in anno Hebdomadæ ,etiam si in simul eos dicamus : ita concessit Pius 2. Congreg. S. Iustinæ , & Iulius 2. Congregat.Montis Oliueti,vt refertur in Compend.S.Hieron. Pius 2. Iulius 2.

Quilibet Religiosus,illius Ordinis, in quarta Dominica Quadragesimæ,cōfessus ore,& contritus corde,Indulgentiā plenariam,& remissionem omnium peccatorum, à culpa, & pœna,in forma amplissima Iubilei,consequitur. Ita concessit Pius V.anno Domini 1571. Fratri-B bus Eremitis S.Hieron.aliàs beati Petri de Pisis.Et refertur in Compendio Priuileg.S.Hieron.Hispan.fol.121.§.15. Fratribus Eremitis S. Hieron. alias de Pisis. Pius V.

Possunt Patres Societatis Iesu Indulgentias omnium Stationum Vrbis, eisdem diebus,in propria Ecclesia, vel domo consequi,dummodò visitent, quinque altaria, vel in vno,quinque psalm. aut si nesciant legere alias orationes dicant; Pius V.viuæ vocis Orac. Refertur in Compend.Priuileg.ipsorum Patrum,in verbo, Indulgentia,§.14. Societati Iesu. Pius V.

Generalis Ordinis Minorum , Prouinciales , & alij Superio-C res , ac vniuscuiusque eorum , antiquior Socius secundum Religionis ingressum, quocumq; se ex obedientia transferre contingerit. Singulis secundis,& quartis ferijs,pro animabus defunctorum celebrantes, easdem indulgentias pro defunctis consequuntur, ac si in Altaribus Romæ priuilegiatis,tàm intra, quàm extra muros celebrarent ; in quibus qui celebrant , singulas animas, per singulas Missas, à pœnis Purgatorij liberant. Clemens VII. Minoribus concessit,vt in Priuil. manu scripto fol.63.& refertur in Compend.Priuileg.Patrum Socie-D tatis Iesu, §.36. Fratribus Minoribus. Liberatio animarū à Purgatorio. Clemens VII.

Item multis Confraternitatibus,à Gregorio XIII.fuerunt concessæ Indulgentiæ plenariæ,vt puta, Confraternitati Sanctissimæ Trinitatis de Vrbe,pœnitentibus, & contritis, qui nomen Iesus in mortis articulo nominauerit, eorumq; Ecclesias visitantibus in die Sanctißimæ Trinitatis , & Natiuitatis, Assumptionis, Purificationis, & Visitationis B.Mariæ . Et Archiconfraternitati Corporis Christi de Vrbe in Damaso, visitantibus altare,vbi fuerit Sacramentum Eucharistiæ,in festo E Corporis Christi, vel infra eius octauam, & inibi deuotè pro statu Ecclesiæ orantibus . Confraternitatibus. Sāctissimæ Trinitati de Vrbe. Corporis Christi in Damaso.

Ac Confraternitati Corporis Christi supra Mineruam,omnibus Religiosis,confitentibus peccata sua, in festo , vel infra octauam Corporis Christi , & Sacramentum Eucharistiæ deuotè suscipientibus , aut celebrantibus . Corporis Christi supra Mineruam.

Ac Confraternitati Confalonis Vrbis , omnibus pœnitentibus , & confessis celebrantibus , vel Sacramentum Eucharistiæ deuotè suscipienti- Cōfalonis.

pienti-

pientibus, singulis, tàm Domini nostri Iesu Christi, quàm eiusdem Matris B. Mariæ festiuitatibus; necnon S. Luciæ, S. Alberti, SS. Quadraginta Martyrum, S. Mariæ Magdalenæ, SS. Petri, & Pauli festiuitatibus. Vt videre est in eorum Bullis, & narrantur in Compendio priuilegiorum Fratrum S. Hieron. Hispan. collecto à Patre Garsia anno 1591. fol. 121. A

Pro Fratribus Camaldulensibus.

EST notandum, quod Clemens VII. anno Domini 1529. concesit viuæ vocis Oraculo omnibus Fratribus Camaldulensibus, oblatis, & Nouitijs, qui visitauerint, ad hunc, vel alium effectum, quamlibet Ecclesiam, aut Oratoriũ Heremitorij, vel alterius loci, ipsis Fratribus, tunc, vel in futurum subiecti; recitando semel Psalm. Exaudiat te Dominus; vel ter Pater noster, & ter Aue Maria, rogando pro fœlicitate status suæ Sanctitatis, dum viueret, & post mortem, pro suæ animæ salute; omnes Indulgentias, quæ à Sede Apostolica in generali, aut particulari, aut quouis alio modo, ad illud vsque tempus erant concessæ, & quæ in posterum essent concedendæ, sub quauis forma verborum, tàm Ecclesijs intra Romam consistentibus, quàm extra, & in omnibus Mundi partibus fabricatis, ita, & eo modo, ac si in specie prædicti Heremitæ, in propria persona, statutis tẽporibus, Ecclesias, & loca illa visitassent, ac ea, quæ pro illis consequendis essent necessaria, fecissent. Insuper si quis eorum, legitimo impedimento impeditus, vt prædictas eorum Ecclesias, aut Oratoria, visitare non possent, tunc sufficiat, vt dicant dictum psalmum, Exaudiat, vel ter Pater noster, & Aue Maria, quocumq; in loco se inuenerint: & si quis omninò ea dicere non posset, sufficiat illud dicere, sola mente, vel intentione. Et insuper consequantur omnes Indulgentias, & peccatorum remißiones, quas consequerentur, si Rosarium, vel Coronam Dominæ nostræ, secundum Ordinem dicendi Rosarium pro consequendis Indulgentijs dicto Rosario, à B. Dominico instituto, concessis. Cuius viuæ uocis Oraculi concessionis, authenticum testimonium datur à Laurentio Episcopo Prænestinense, ac S.R.E. Cardinale, & ipsorum Camaldulensium tunc protectore, & ego eam vidi Romæ in nostro Monasterio Capuccinorum, vulgari sermone impressam.

(Margin notes: Indulgẽtia amplissima. — B, C, D — Huius indulgẽtiæ testimoniũ. — E)

Et notandum etiam, quòd hæc est copiosissima Indulgentia, eamque nos Capuccini specialiter participamus, per communicationem Priuilegiorum, gratiarum, & Indulgentiarum omnium Ordinum Mendicantium, & non Mendicantium nobis factam per Pium IIII. Anno Domini 1560. & etiam omnes alij Mendicantes, & participantes, ratione communicationis factæ à Sixto V. Anno 1588.

INDVL-

A INDVLGENTIAE NON PLENARIAE, quòad Fratres.

ALEXANDER IIII. concesſit Indulgentiam vnius anni,& quadraginta dierum,Fratribus euntibus per obedientiam ad Capitulum Generale.Euntibus autem ad Capitulum Prouinciale,cẽtum dierum Indulgentiã.b. 1 Pro itinerantibus.

Hanc concesſionem reperi in quadam tabula Priuilegiorum antiqua,facta per quendam Commisſarium Romanum. Collector.

B

EVGENIVS IIII. concesſit,quòd toties, quoties,Fratres Minores dixerint orationem, Deus omnium,pro vero Papa, habeant centum dies Indulgentiæ. o. fol. 101. concesſione 402. 2

Aduerte,quòd ſupradictum videtur debere intelligi pro tempore ſchiſmatis ſolùm. Collector.

ALEXANDER VI. concesſit omnibus dicentibus in officio Beatæ Virginis, in Hymnis: Quem terra pontus: & O glorioſa Domina: Verſum, Maria Mater gratiæ,&c. decem annos Indulgentiarum pro qualibet vice. o. fol. 66. Et fol. 70. concesſione 170. Et fol. 100. conceſſ. 378. 3 Pro Verſ. Maria Mater gratiæ, &c.

C

LEO X. concesſit Ancillis Beatæ Virginis, & Monialibus S. Claræ, ac Sororibus Tertij Ordinis, in congregatione viuentibus; necnon Fratribus Min. de Obſeruantia, vt dicendo qualibet die quindecim Pater noſter, & totidem Aue Maria, in commemorationem omnium vulnerum, quæ Saluator noſter Ieſus Chriſtus in ſuo Sacratisſimo Corpore, pasſionis tempore, pro humani generis ſalute pertulit, conſequantur quindecim millia annorum de vera Indulgentia, & remiſsionem peccatorum ſuorum. B. fol. 43 conceſs. 135. 4 Pro vulneribus Chriſti.

D

IDEM Leo concesſit Fratribus Min. Obſeru. vt Indulgentias, quæ generaliter conceduntur porrigentibus manus adiutrices, posſint prędicti Fratres, omnes huiuſmodi Indulgentias, etiam plenarias, promereri, dicendo quinquies Pater noſter, & Aue Maria, pro fœlici ſtatu Papæ, & Sanctæ Romanæ Eccleſiæ. Et hoc in eiſdem locis, vbi ſunt conceſſæ, aut in Eccleſijs ſuis. O. fol. 59. conceſſ. 173. 5 Pro indulgẽtijs etiã plenarijs.

E

IDEM Leo concesſit, quòd omnes dicentes infraſcriptos quinque Pſalmos cum Antiphona, Verſu, & Oratione, eandem Indulgentiam habeant, quam habent dicentes orationes Pietatis, ſeu Sancti Gregorij. Antiphona. In nomine Ieſu. Pſalmus, 6 Pro nomine Ieſu.

Iubilate

Iubilate Deo omnis terra, &c. Exaudiat te Dominus. Saluum me fac Domine, quoniam defecit Sanctus. Vsquequo Domine obliuisceris me, &c. Sæpe expugnauerunt me. Antiphona. In nomine Iesu omne genu flectatur Cœlestium, Terrestrium, & Infernorum, & omnis lingua confiteatur, quia Dominus noster Iesus Christus in gloria Dei Patris est. ℣. Sit nomen Domini benedictum in secula. ℟. Ante Solem permanet nomen eius. Oratio. A

Omnipotens sempiterne Deus, dirige actus nostros in beneplacito tuo, vt in nomine dilecti Filij tui mereamur bonis operibus abundare. Per eundem Christum Dominum nostrum. o. fol. 92. concess. 270. B

7 Pro defunctis. IDEM Leo concessit Fratribus Minorum Obseruant. vt Indulgentiæ coram imagine Pietatis à sancto Gregorio concessæ, possint etiam pro animabus defunctorum lucrari. o. fol. 92. concessione 383.

Collector. Ampliatio huius concessionis ponitur immediatè infra.

8 Pro defunctis. IDEM Leo concessit, vt Indulgentias à sanctitate sua concessas pro viuis. s. de Corona Domini, & Beatæ Mariæ Virginis, ac de orationibus sancti Gregorij ad Pietatem, & de Psalmis nominis Iesu, & alias similes, etiam ab alijs sanctitatis suæ prædecessoribus datas, possint Fratres Min. Obseruãtiæ ad animas defunctorum extendere, ac pro illarum redemptione, sicut pro viuis lucrari. Et hoc per modum suffragij. o. fol. 94. concessione 302. C

9 Pro existẽ. in peccato mortali. IDEM Leo concessit, quòd omnes, tàm Fratres, quàm Seculares, dicentes quindecim Pater noster, & totidem Aue Maria, pro existentibus in peccato mortali, in qualibet vice consequantur remissionem tertiæ partis suorum peccatorum, cum hoc sit opus maximæ charitatis. o. fol. 94. concess. 300. D

10 Pro officio diuinõ. IDEM Leo concessit, quòd Religiosi Ordinis Min. qui officium diuinum soluerint per librum, cõsequantur dimidiæ partis peccatorum commissorum in illa die, qua prædictum soluerint officium. o. fol. 94. concess. 298. E

11 Pro Pater noster. IDEM Leo concessit, quòd Fratres Trium Ordinum Sancti Francisci, dicentes semel Pater noster, & ter nomen Iesus, semel in die, lucrentur tria millia annorum de Indulgentia. o.

Collector. Huius Concessionis non ponitur hic quotatio, propter causam superius dictam.

A *Ex Priuilegijs Monachorum S. Benedicti.* 12

BENEDICTVS XIII. concessit Monachis Sancti Benedicti, quadraginta dies Indulgentiæ pro cęrimonijs Ordinis, pro qualibet die. O. — Pro cerimonijs.

13

EVGENIVS IIII. concessit, quòd omnes, & singuli Monachi supradicti, Professi, Conuersi, Fratres, & Nouitij cùm fuerint debiles, infirmi, aut occupati, obtineant, perpetuis B temporibus, quascunque Indulgentias, à Sanctitate sua, & alijs Romanis Pontificibus; existentibus in diuinis officijs, in Festo Corporis Christi, per eiusq; octauas; necnon in processione, ac veneratione eiusdem, quomodolibet concessas, ac si præsentes illo tunc ibidem essent, & cętera alia in venerationem eiusdem Dominici Corporis perȩgissent. O. — Pro festo Corporis Christi.

Ex Priuilegijs Monachorum Cartusiensium.

C 14

BENEDICTVS XIII. Cartusiensibus, qui in Matutinorum officio, dùm in Hymno, Te Deum laudamus, ille magnæ deuotionis Versus. Te ergo quæsumus tuis famulis subueni, quos pretioso sanguine redemisti, cantatur, genibus flexis steterit, tres quadragenas de pœnitētijs iniunctis relaxauit. O. — Pro Vers. Te ergo quæsumus, &c.

15

IDEM Benedictus, Cartusiensibus, quotiescunq; in Præfatione Missæ, hæc verba, videlicet, Gratias agamus domino Deo D nostro, audientes genuflexerit, & Presbyteri sic celebrantes, caput reuerenter inclinauerint, centum dies de iniunctis eis pœnitentijs relaxauit. O. — Pro Vers. Gratias agamus.

Ex Priuilegijs Fratrum Sancti Hieronymi.

16

MARTINVS V. concessit, quòd Fratres Ordinis Sancti Hieronymi, pro qualibet horarum, Matutino, Pri E ma, Tertia, Sexta, Nona, Missa, Vesperis, & Completorio, cum eas dixerint in Choro cum alijs, lucrentur centum dies Indulgentiæ. O. — Pro singulis Horis Canonicis

17

IDEM Martinus concessit, quòd Fratres Clerici, vel Laici Ordinis S. Hieronymi, dùm in Ecclesia, vel in Cappellis Ecclesiæ contiguis, interfuerint Missis, & horis diuinis, vel steterint intra Monasteria de mandato Prioris, vel Vicarij in Prioris absentia, lucrentur, & obtineant omnes, & singulas gratias, — Missa. Hora Canonica.

& in-

& Indulgentias concessas Fratribus Clericis, qui huiusmodi A
18 Missis, & horis interfuerint. o.

Pro festo Corporis Christi.

IDEM Martinus concessit, q; Fratres occupati per obedientiam in Monasterio vel extra, ita quòd non possint interesse horis; gaudeant indulgentijs concessis interessentibus Missis, & horis in Festo Corporis Christi, & in eius octauis: vt continentur in Clementina, Si dominum, de reli. & ven. sanctorum,
19 & in aliis Bullis Apostolicis. o.

Nota.

EVGENIVS IIII. concessit, quòd Prior, & Fratres præfati, Ecclesiam suam visitantes, Indulgentiis gaudeant, licèt manus non porrigant adiutrices. o. B

INDVLGENTIAE STATIONVM, quòad Fratres.

1

Pro Fratribus Min. Obseru.

PIVS II. concessit Fratribus Min. Regularis Obseruant, vt ipsi certas Cappellas, & loca deuota, in suis Ecclesiis, & Oratoriis contenta, visitando illas, & easdem Indulgentias promereri valeant, quas personaliter visitãdo Ecclesias, Oratoria, Cappellas, & Altaria in alma Vrbe consistentia (etiam in diebus orationum) promereri possent. Et hanc eandem concessionem extendit ad Moniales Sanctæ Claræ, in obedientia Regulari viuentes, sub obedientia Generalis obseruantiæ, Fratrum Minorum. Ita tamen, q; septem Psalmos Pœnitentiales, cum Lætania dicant, visitando loca prædicta, per Prælatos deputanda, seu deputata. o. fol. 52. Et fol. 66. concess. 93. C D

Pro Monialibus S. Claræ.

Collector. Vide super hoc latiorem Concessionem infra §. 7. & 11. ac. 15.

2

Pro Fratribus Laicis.

IDEM Pius posteà confirmauit prædictam Concessionem, declarando, quòd Fratres Laici dicere possint loco septẽ Psalmorum, Pater noster, secundum discretionem suorum Prælatorum. ¶ Et circa hoc fuit determinatum per Generalem, qui tũc temporis erat, quòd quilibet Frater Laicus, pro huiusmodi Indulgentiis dicat viginti Pater noster, & totidem Aue Maria. E
3 o. fol. 66. concess. 93.

Pro Fratribus Mino. & Mon. S. Claræ, & Tertiarijs.

SIXTVS IIII. concessit Fratribus Min. Obseru. & Monialibus sanctæ Claræ, atq; Tertiariis vtriusq; sexus, & Seruitoribus Fratrum, & Seruitricibus Monialiũ, & Sororibus, in Ecclesia exteriori, vel vbi questuando steterint, Indulgentiam san-

ctæ

A ctæ Mariæ de Angelis,atq; omnes alias Indulgentias generales, tàm plenarias,quàm non plenarias Almę Vrbis, dicendo quinque Pater noster,cum totidem Aue Maria,in suis Ecclesijs,ac si visitarent loca personaliter vbi sunt istę indulgētię diebus suis. o.fol.64. Et fol.68.concess.136.Et fol.67.concess.123. Et fol. 96.concess.333.

Vide Ampliationem huius concessionis infra §. 7. & 11. ac 15. Collector.

B IDEM Sixtus concessit iterùm, quòd omnes Indulgentias Stationum Romę, & Portiunculę concessas Fratribus in locis suis,habeāt Moniales, siue Sorores in earum Ecclesiis ab intra, eo modo, & forma, quo Fratres,videlicet, cum quinque Pater noster, & totidem Aue Maria, cum Gloria patri. Et ꝙ earum Seruitrices in Ecclesia exteriori, similiter habeant easdem Indulgentias.o.fol.67.concessione 114.Et fol.96.concess.327. 4 Pro Monialibus S. Claræ, & Seruitricibus earū.

IDEM Sixtus concessit, quòd Confessores Monialium, & C Socii eorum,habeant omnes Indulgentias, vbi adesse eos contigerit,quas habent in Ecclesiis suis.Et similiter Fratres,maximè Prædicatores,& Socii eorum.o.fol.67. concess.122. Et fol. 96.concessione 332.& 333. 5 Pro Fratribus extra Cōuentus.

IDEM Sixtus concessit, quòd omnes Fratres exeuntes, & Seruitrices Monialium pro quæstu euntes, habeant omnes Indulgentias,quas lucrari poterant modo supradicto in Ecclesijs, vbi adesse contigerit, sicut in Ecclesijs suis. o.fol.64. Et fol.68. D concess.139. Et fol.96.concess.333. 6 Pro Fratribus itin & seruit. Mo.

IDEM Sixtus concessit, quòd omnes Indulgentiæ plenariæ, & non plenariæ, quæ sunt Romæ in singulis Ecclesijs, quocunque tempore, & die,eodem tempore, & die sint in Ecclesijs Fratrum Min.pro ipsis tantùm.Et dixit,quòd per nullam aliam Bullam factam, vel fiendam, intendit sua Sanctitas tali Indulgentiæ derogare, quæ non præiudicat Cruciatæ. o.fol.67. concessione 351. 7 Stationes & indulg. plenar.pro Fratribus Min.

E Notandum est hic, tàm pro ista Concessione, quàm pro cæteris alijs, quòd (cum par in parem non habeat Imperium) non est dubitandum, quin Successor, si voluerit, possit à Prædecessore concessa derogare, ac similiter,& idem Pontifex ea,quæ ipse concessit, si mutauerit intentionem. Ac propterea, non obstantibus quibuscunq; clausulis,etiam si dicatur in prima Bulla, seu Concessione, quòd nisi de verbo ad verbum fiat de illa mentio,non possit reuocari, vel aliæ insolitæ clausulæ ponantur, re- Collector. Nota.

uocabitur

uocabitur per sequentem, si ponantur istę clausulæ Non obstantibus quibuscunq; Priuilegijs, etiam si de illis deberet fieri mentio de verbo ad verbum, vel aliæ similes. Nam licet super hoc fuerit aliquando altercatio inter Iuristas, tamen stilus Curiæ hoc decidit, quia sic habet in Practica, & Consuetudine, quæ est optima Legum interpres. Et ita determinauit Felynus in cap. Nonnulli, de rescriptis; dicens, quòd stylus Curiæ præualet, præsertim, quia maior pars Doctorum hoc tenet. Et ideò non decipiantur Fratres credendo, quod sua Priuilegia sint irreuocabilia. B

8 Pro Nouitijs.

IDEM Sixtus concessit, quòd Moniales S. Claræ, quæ dicuntur Collectaneæ.i. primæ Regulæ eiusdem Sanctæ, & earum Nouitiæ possint promereri omnes Indulgentias Almæ Vrbis, visitando suas Ecclesias. o. fol. 261. concess. 678.

Collector. Aduertendum, quòd cum nos non habeamus alicubi expressè, quòd Nouitij possint promereri Indulgentias Almæ Vrbis, ex ista Concessione poterimus adiuuare illos.

9 Pro Fratribus itinerantibus.

INNOCENTIVS VIII. concessit, quòd Fratres Minores C Prædicatores, & alij, qui per obedientiam reperiuntur extra Conuentus, & loca, possint promereri Indulgentias Stationum, & alias eisdem Fratribus concessas in suis Ecclesijs, dicendo quinquies Pater noster, & Aue Maria, in quacunq; Ecclesia, & loco ea dixerint pro intentione, & proposito illius Indulgentiæ, prout illi, qui in prædictis suis locis dicunt. Ac etiam Infirmi in suis Infirmarijs, & Cellis, & etiam in lectulis, quando commodè aliter dicere non possunt. o. fol. 65. Et fo. 69. concess. 160. D Et fol. 100. concessione 390.

Pro infirmis.

10 Ex priuil. Fratrũ Minimorum.

IVLIVS II. concessit Fratribus Ordinis Minimorum, qui singulis Quadragesimæ, & alijs cuiuslibet anni temporibus Stationum, aliquam sui Ordinis Ecclesiã, vel aliam, in qua eos pro tẽpore cũ obedientiæ merito fore contingeret visitauerint, & inibi ante illius altare, maius quinquies orationem Dominicam, & toties Salutationem Angelicam deuotè recitauerint, vt omnes, & singulas Indulgentias consequantur, quas temporibus huiusmodi consequuntur visitantes Ecclesias Stationum E Vrbis, & alias extra ipsius muros, pro Stationibus deputatas; quasq; Fratres ipsi consequerentur, & consequi possent, si Ecclesias Stationum huiusmodi, eisdem temporibus personaliter visitarent. B. fol. 6. concess. 17.

Collector. Ista Concessio est solùm pro Stationibus, & non pro alijs Indulgentijs Romæ.

A LEO 10. concessit per quodam breue Monialibus S.Claræ, sub cura Fratrum Minor.Obseru.viuentibus, ac etiam eisdem Fratribus,Indulgentias sanctæ Mariæ de Angelis,siuè Portiunculæ in Asisio,secunda die Augusti,& de quinque Pater noster, cum Gloria Patri coram Sacramento Altaris recitanda, & de Psalmis Pœnitentialibus pro Stationibus Vrbis consequendis,prout dictis Fratribus anteà erant concessæ.B.fffo.42. concessione 131. 11

Pro Monialibus Sanctæ Claræ.

B Vide circa hoc infra §.15.latiorẽ Cõcessionẽ eiusdẽ Leonis. Collector.

IDEM Leo concessit ancillis,& Sororibus Ordinis B. Mariæ,sub cura,& regimine Fratrum Minorum degentibus,Indulgentias S.Mariæ de Angelis, & Stationum Vrbis Romæ, prout antè concesserat Monialibus sanctę Clarę,vt supra positum est. B.fffo.42.concess.134. 12

Pro Monialibus Dominæ nostræ.

IDEM Leo concessit, ꝙ Fratres Min.Obseru. possint quocunq; tempore diei,vel noctis, dicendo orationes, vel ps. prout C ipsis concessum est,consequi Indulgentias, & Stationes Romæ, in domibus proprijs. O.fffo.61.concess.193. 13

IDEM Leo fecit Concessionem magnam pro liberatione animarum Purgatorij, tribus diebus anni, prout habetur supra in dictione, Indulgentiæ plenariæ. §.14. 14

IDEM Leo concessit omnibus Fratribus Min. Reg.Obser. ac Monialibus sanctæ Claræ,& Tertij Ordinis, ꝙ dicendo quinquies Pater noster,cum Aue Maria, & in fine cuiuslibet Gloria D Patri,& pro Sanctitate sua,vnum Pater noster,cum Aue Maria, similiter cum Gloria Patri, lucrentur Stationes, Indulgentias, & remissiones,tam Vrbis,quàm etiam Portiunculæ, siue Hierusalem, ac S.Iacobi in Compostella. Et ꝙ quacunque hora diei, vel noctis,& quocunq; loco dicant.s.Choro,Ecclesia,Claustro, Oratorio,ac Cella,lucrentur illas.O.fffo.50.cõcess.180.fol 60. 15

Pro Fratribus,&c.

Stationes, ac Indulgẽtiæ plenariæ.

Nota.

Hæc Concessio est melior, & latior reliquis omnibus præcedentibus in hac materia; si tamen in ipsa expecificatio facta esset de Indulgentijs plenarijs. De omnibus tamen intelligi debet,quia petens (prout ab ipsomet ego accepi) de omnibus habuit intentionem.In huiusmodi autem semper voluntas concedentis,intelligitur conformari intentioni petentis. Collector.

CLEMENS 7. confirmauit omnes Indulgentias, & remissiones peccatorum contentas, & annotatas in libris impressis Priuilegiorum Fratrum Min. illasq; etiã de nouo cõcessit.o. 16

Præfata Concessio facta est anno Domini 1527.Idcircò intel Collector.

ligenda est de contentis in libris, vsq; ad illud tempus impres- A
sis.s. Monumenta Ordinis, Supplementum, & Compendium.
Nec debet intelligi additis nunc in huiusmodi libello, quia de
præteritis,& non de futuris loquitur suprascripta Concessio.

Ex Priuilegijs Monachorum Cartusiensium.

17 De ps. Miserere mei Deus.

SIXTVS 4. concessit Cartusiensibus, vt visitando maius, & alia Altaria consistentia in ambitu Ecclesiæ domus, in qua B eos pro tempore degere contingerit, & ante quodlibet Altare earundem genibus flexis psal. illum pœnitentialem, qui incipit: Miserere mei Deus; seu si illiterati forent, septẽ Dominicas orationes, cum totidem Angelicis Salutationibas, deuotè dicendo; verè pęnitentes, & confessi, easdem prorsus Indulgentias, & peccatorum remissiones, etiam plenarias consequãtur, quas consequerentur cum, vel sine adiutricum manuum porrectione, ex Apostolica, vel alia Concessione, quæ hactenus, vel pro tempore, tunc iam emanassent, si ea die, qua id fecerint Basilicas, vel aliam, seu alias, Ecclesiam, vel Ecclesias, consistentes in Vrbe, aut alia Ciuitate, Terra, Castro, Villa, seu alio loco Diocesis, in qua domus ipsa, cuius Ecclesiæ Altaria sic per eos visitata forẽt, existerent, visitarent, in omnibus, & per omnia; perinde ac si ipsi Fratres sic dicta Altaria visitãtes, Basilicas, seu Ecclesias prædictas Vrbis, Ciuitatis, Terræ, vel Castri, loci, vel Diœcesis, in qua domus ipsa, cuius Ecclesiæ Altaria, pro tempore, fuerint D per eos visitata, consistit, personaliter visitassent, & omnia illa fecissent, quæ ad consecutionem Indulgentiarum huiusmodi forent quomodolibet oportuna. B.

(Nota. — margin, beside "querentur cum"; C in right margin)

18 De septem ps. pœnitẽtialibus.

IDEM Sixtus concessit postea, ꝙ præfati Cartusienses litterati dicentes, & deuotè recitantes septem psalm. pęnitentiales; illiterati verò vigintiquinque orationes Dominicas, totidemq; Salutationes Angelicas, in Oratorijs Cellarum, vel locorum, in quibus ex ordine persoluunt officium diuinum, consequantur il- E lasmet Indulgentias, quæ in suprascriptis litteris exprimuntur, & quas consecuti fuissent, si illa Altaria, vt præmittitur, visitassent, & psalm. Miserere mei Deus, septemq; orationes Dominicas, corãm ipsis Altaribus dixissent. B.

19 Pro infirmis, & itinerãtibus.

ALEXANDER 6. concessit prædictis Cartusiensibus infirmis, & debilibus, præfatos septem ps. cum socio dicentibus, vel ipsis infirmitate impeditis, aliquem ex Confratribus il-

los

A los dicentem audientibus, necnon Prioribus, & Procuratoribus dicti Ordinis pro tempore existentibus, itinerantibus ps. huiusmodi, cum vno socio similiter dicentibus, vt eas Indulgentias in omnibus, & per omnia consequantur, quas consequerentur, si contenta in supradictis litteris plenè adimplerent. B.

Circa Stationes est notandum, ꝙ sicut dicit S. Thomas in 4. dist. 20. & Cardinalis de Tutre cremata in c. Mensuram, de Pœnitentijs. di. prima, illas instituit B. Gregorius, & in qualibet B die Stationis, septem annos remissionis concessit. Attamen in multis tabulis, & summarijs ampliores remissiones reperiuntur, prout hic sequuntur.

Collector. Nota. Stationũ ordo nũc est obseruandus, vt in Missali nouo.

NOTANDVM est, ꝙ, secundũ aliquos, Romę est quotidie ad minus in tribus locis (vbi mulieres nõ ingrediũtur) remissio plenaria omnium peccatorũ. Et in octo locis ad minus remissio tertiæ partis. Et in vno loco remissio quartæ. Et in alio septimæ. Et in diuersis Ecclesijs, & locis ipsius Vrbis, Indulgẽtiæ quasi in C numerabiles. Et secundum aliquos sunt in summa 4000. annorũ, & 1500. quadragenæ Indulgentiarũ. ¶ Itẽ sunt aliæ multæ, & magnę Indulgẽtię in diuersis locis, & Ecclesijs quotidie, & in dedicationibus Altariũ, & Ecclesiarũ, & in diuersis tẽporibus, & locis, & Festiuitatibus Sãctorum augentur Indulgentiæ. Et duplicantur oẽs in Quadragesima. ¶ Vltra prædictas Indulgentias, additæ sunt nonnullæ aliæ de nouo à Sixto 4. & ab alijs maximè in Ecclesijs ab eodem factis, seu reædificatis, præsertim in S. Ma- D ria de Pace, & in Sancta Maria de Populo, in Festis Beatæ Virginis, & Sabbatis Quadragesimę, & à Sabbato de Passione, vsq; ad octauas Paschæ, vbi est maximus concursus Populi Romani. ¶ Has autem omnes Indulgentias (vt præmittitur) possunt quotidie lucrari Fratres, & Sorores, & alij supra expressi, visitando Ecclesias in quibus morantur, & dicendo quinquies Pater noster, & Aue Maria, vt supra. Vel visitando septem loca deputata, specialiter in memoriam septem principalium Ecclesiarum E Vrbis Romæ, & dicendo septem psalmos pœnitentiales cum lætania. Et Laici dicendo certum numerum Pater noster sibi à Superioribus prætaxatum. Qui quidem modus ad huc seruatur à multis laudabiliter, ne tãta gratia faciliter contẽnatur. Attamẽ per illũ nõ lucrãtur Indulgentię Hierusalem, & S. Iacobi, nisi dicantur 6. Pater noster, & Aue Maria: prout habetur supra §. 15.

Epilogus multarũ Indulgentiarum.

[redacted]

Collector.

Nom. [redacted] A B C D

rẽt; vt hr̃ ſſſo.60.conceſſ.178.& ſupra in dictione, Abſolutio or
dinaria, quòad Fratres, §.21.& 22. Et in dictione Cruciata, §.3.

Collector. NOTANDVM eſt inſuper, ꝙ vltra prędictas Indulgentias, dire-
ctè, ac pręciſè cõceſſas perſonis Fratrũ Min.& Monialiũ S.Cla
rę, &c. poſſunt ẽt ijdem Fratres, & Moniales gaudere Indulgen-
tijs conceſſis generaliter viſitãtibus ſuas Eccleſias, vel Monaſte
ria in certis Feſtiuitatibus, & alijs diebus anni, viſitando ſimili E
Nota. ter ſuas Eccleſias, vel Cappellas cũ intentione lucrãdi huiuſmo
di Indulgentias, aut remiſsiones peccatorũ. Et hoc etiam, ſi in
Cõceſsionibus talium Indulgentiarũ ſit additũ, ꝙ eas lucrentur
porrigẽtes manus adiutrices. Nã tunc dicendo quinq; pater no
ſter, & totidem Aue Maria, pro fęlici ſtatu S. Eccleſię, poterunt
iſtas abſq; dubio lucrari, ẽt ſi eſſent in alijs Eccleſijs cõceſſę. Et
hoc virtute cuiuſdã Cõceſſionis Leonis 10. ſuprapoſitę in dictio
ne, Indulgẽtię non plenarię, quòad Fratres, in §.5.& ſupra §.17.

Circa

A CIRCA præfata tamen dicit Felynus in quodam sermone, quem fecit de hac materia, & incipit. Hodie mecum eris in Paradiso. Quid autem de Clericis commorantibus in loco, vbi conceditur Indulgentia, & diuina officia celebrantibus? Respondet Nicolaus de Lyra in suis Quotlibetis, quòd si conceditur Indulgentia venientibus, & benefacientibus illi loco, & aliud non dicitur, non participant ipsi de Indulgentia, quia non videtur intentio dantis dirigi ad hoc; sed vt alliciat ad deuotionem illius loci, & subueniatur administrantibus, vt possint seruire Ecclesiæ. Quod nota, dicit prædictus Felynus, quia non inueni ab alio tactum. ¶Sed licèt ità sit respectu aliorum, nō tamen respectu Fratrum Min. propter supradicta §. 17. & in dictione Indulg. non plen. quòad Fratres, §. 5. Quæstio. Responsio.

B

Pro validitate, & firmitate supradictarum Indulgentiarum, notanda est sequens Concessio. Collector.

C LEO X. concessit, & declarauit, quod virtute Bullarum Cruciatæ contra Infideles, aut aliarum Indulgentiarum generalium, quæcunq; reuocationes, vel suspensiones Priuilegiorum Ordinum, etiam Mendicantium continentes, nunquam intelligantur reuocata, nec suspensa Indulta, Priuilegia, & gratiæ concessæ, quòad personas Fratrum Minorum Obseru. & quòad suspendendum interdictum in festiuitatibus Sanctorum sui Ordinis; nisi de ipsis specificè, ac nominatim mentionem facerent. O.ffo.59.concess.177.

D Aduertendum tamen est circa hæc, quod non propterea debet credi non posse reuocari præfatas Indulgentias, & alia Priuilegia Fratribus concessa. Circa quod vide, quæ supra posui in hac dictione Indulgentiæ Stationum, quòad Fratres, in fine cuiusdam Concessionis Sixti post §. 7. Et similiter vide infrà posita in dictione Priuilegia, in fine Concessionum. Collector.

ANNOTATIO CORDVBAE.

E

QVOAD §.14. notand. quòd Anno Domini 1535. die 12. mensis Iulij Reuerend. Pater Frater Ant. Ortiz, dixit se impetrasse à Dom. Papa Paulo III. quod Fratres Min. poßint lucrari prædictas omnes Indulgentias, quas hic concessit Leo X. recitando prædicta sex Pater noster, & Aue Maria, cum Gloria Patri, &c. Et hoc non solùm in Choro, Ecclesia, Claustro, Oratorio, ac Cella, vt concesserat Leo X. sed & in quocunq; loco alio recitentur, sine vlla restrictione.

¶ *Distinctio Indulgentiarum, quòad Seculares.*

Collector.

Distinctio Indulgentiarũ, quòad seculares.

QVIA Indulgentię, quæ continentur in Priuilegijs Fratrum Min. quibus possunt gaudere personæ seculares, sunt diuersæ, ac respectu diuersorũ operum, quæ ad illas promerendas oportet huiusmodi seculares facere; ideò vt melius agnosci valeant, sub sequenti ordine distinguuntur. ¶ Primò B namque ponuntur Indulgentiæ concessæ visitantibus Ecclesias Fratrum Minorum, in præcipuis festiuitatibus anni. Secundò apponuntur, quæ pro tempore Quadragesimali concessæ sunt. Tertiò aliæ, quæ pro reliquis diebus anni concessæ reperiuntur. Quartò sequuntur Indulgentiæ concessæ facientibus prædictis Fratribus aliqua opera pietatis. Quintò adduntur nonnullæ remissiones peccatorum, quas concedere possunt Fratres prædicantes. Sextò superadduntur multæ aliæ Indulgentiæ concessæ C secularibus ratione habitus prædictorum Fratrum. Septimò annectuntur nonnullæ aliæ in fauorem Conceptionis B. Virginis datæ. Octauò subsequuntur aliæ Indulgentiæ, ab eisdem Fratribus pro secularibus obtentæ.

ANNOTATIO CORDVBAE.

QVOAD §. 2. vbi ponitur Còncessio facta per Leonem X. & Adrianum VI. pro Germanis Ordinis Sanctæ Trinitatis, notandum, quòd paulò superius in Compend. & tit. eo. §. 16. habetur declaratum, de quibus Germanis sit intelligendum. D

INDVLGENTIAE PRO VISITANTIBVS *Ecclesias Fratrum Minorum, in præcipuis festiuitatibus. Primò.* E

1

Pro festis Domini nostri, ac Dominæ nostræ, & alijs.

GREGORIVS IX. concessit omnibus visitantibus Ecclesias Fratrum Minorum, in festiuitatibus principalibus Domini nostri, ac in festiuitatibus, & commemorationibus Dominæ nostræ, ac Ioãnis Baptistæ, & omnium Sanctorum, ac sancti Francisci, & beati Antonij; & beatæ Helisabeth, centum annos, & totidem quadragenas Indulgentiæ. b. fol. 61. Et fol. 64. concess. 73. Et isto. 107. concess. 426.

A IDEM Gregorius conceſſit omnibus viſitantibus Eccle- 2
ſiam Montis Aluernæ, in die ſtigmatum beati Franciſci, remiſ- Pro die
ſionem medietatis omnium delictorum. Viſitantibus autem ſtigmatū.
alias Eccleſias Ordinis eadem die, dedit de Indulgentia annos
triginta.b.ffo.260.conceſſ.647.

INNOCENTIVS 4. alias 6. conceſſit viſitantibus Eccleſias 3
Fratrum Minorum, in feſtiuitatibus Domini noſtri Ieſu Chri- Pro Feſtis
ſti, & B. Mariæ Virginis, ac beatorum Ioannis Baptiſtæ, Apoſto- præcipuis.
B lorum Petri, & Pauli, necnon Sancti Franciſci, & aliorum San-
ctorum Ordinis prędicti, Indulgentiam quadraginta annorum.
b.ffo.261.conceſſ.669. Et fol.109.conceſſ.453.

ALEXANDER 4. conceſſit omnibus viſitantibus Eccleſias 4
noſtras, in feſtiuitatibus, & tranſlationibus beatorũ Fran-
ciſci, & Antonij, & Claræ, de Indulgentia annos quinquaginta. Pro Feſtis
b.ffol.260.conceſſ.652. Vel prout habetur in ſupplemento, ſunt Ordinis.
anni quadraginta.fffo.108.conc.429.

C CLEMENS 4. conceſſit viſitantibus Eccleſias Fratrũ Min. 5
in Feſtiuitatibus Domini noſtri Ieſu Chriſti, & B. Mariæ Pro Feſtis
Virginis, & Apoſtolorum, ac B. Ioannis Baptiſtæ, & B. Franci- præcipuis.
ſci, & Sanctorum noſtri Ordinis, Indulgentiam 46. annorum.
b.ffo.260.conceſſ.658.

IDEM Clemens conceſſit viſitantibus Eccleſias Fratrum 6
Minorum, in Dedicationibus earum, & per octo dies ſequẽtes,
& in Feſtiuitatibus Beatæ Mariæ, ac Sanctorum Franciſci, & Pro Dedi-
D Antonij, & Claræ, ac aliorum Sanctorum, quibus Altaria maio- cationibus
ra dedicata ſunt, Indulgentiam centum dierum. b.fffo.108.con
ceſſione 449.

GREGORIVS 10. conceſſit omnibus viſitantibus Eccle- 7
ſias Fratrum Minor. in Feſtiuitatibus Domini noſtri Ieſu Pro Feſtis
Chriſti, & B. Mariæ Virginis, & Apoſtolorum, ac beati Ioannis præcipuis.
Baptiſtæ, & Sancti Franciſci, ac Sanctorum Ordinis noſtri, In-
dulgentiam annorum quadraginta. b. ffo. 260. conceſſ. 659.
E Et fffo.109.conceſſione 457.

NICOLAVS 3. conceſſit omnibus viſitantibus Eccleſias 8
Fratrum Minorum, in Feſtiuitatibus ſupraſcriptis imme
diatè, Indulgentiam annorum quadraginta. b.ffo.260. conceſ-
ſione 660.

MARTINVS 5. conceſſit omnibus viſitantibus Eccleſias 9
Fratrum Minorum, in Feſtiuitatibus Natiuitatis Domi
ni, Circunciſionis, Epiphaniȩ, Purificationis, Annunciationis Pro Feſtis
præcipuis.

beatę Marię, ac Resurrectionis, Ascensionis, Pentecostes, beati Ioannis Baptistę, Apostolorum Petri, & Pauli, Assumptionis Virginis Marię, Natiuitatis eiusdem, ac omnium Sanctorum, & beatorũ Francisci, Antonij, Clarę Helisabeth, necnon in Translationibus eorundem, Indulgentiam annorum quinquaginta, & duodecim quadragenarum. b. ffol. 260. concess. 662. Et fffol. 108. concess. 433. A

10 Pro Festis Angelorũ. NICOLAVS 4. confirmauit Ordini Fratrum Minorum omnes Indulgentias, datas à suis prędecessoribus, & extendit easdem Indulgentias ad Festiuitates Angelorum, & illorum Sanctorum, in quorum honorem sunt ædificatæ Ecclesiæ prædictorum Fratrum, vel quorum reliquiæ ibi habentur. b. ffo. 261. concess. 665. Et fffol. 109. concess. 456. B

11 Pro Festis præcipuis. IDEM Nicolaus concessit omnibus visitantibus Ecclesias Fratrum Minorum in Festiuitatibus Domini nostri Iesu Christi, & beatæ Mariæ Virginis, beati Ioannis Baptistæ, Apostolorum Petri, & Pauli, beati Francisci, & Sanctorum sui Ordinis, quadraginta annos Indulgentiæ. b. fffol. 108. concess. 446. C

12 Confirmatio Indulgẽtiarum. IOANNES 22. confirmauit Indulgentias datas à suis prædecessoribus visitantibus Ecclesias Fratrum Minorum, in Festiuitatibus beatæ Virginis Mariæ, Sanctorumq; Francisci, Antonij, Ludouici, Claræ, ac in Consecrationibus Ecclesiarum, & Altarium, & vocationibus earundem, & per octauas. Istæ autem Indulgentiæ, prout præfatus Papa epilogauit, sunt decem anni, & quinquaginta dies. B. fol. 24. Et ffol. 108. concess. 231. D Et b. fffol. 108. concess. 436.

13 De Indulg. Portiunculæ. BENEDICTVS 12. confirmauit Indulgentiam Sanctæ Mariæ de Portiuncula, seu de Angelis, declarauitq; datam esse à Christo viua voce. b. ffol. 261. concess. 668. Alias habetur, quòd est Benedicti vndecimi. b. fffol. 190. concess. 455.

14 Pro Festis præcipuis. VRBANVS 5. concessit visitantibus Ecclesiam Fratrum Minorum, in Festiuitatibus Domini nostri, ac Dominæ nostræ, & Apostolorum, & beati Ioannis Baptistę, ac beati Francisci, & Sanctorum sui Ordinis, Indulgentiam 40. annorum. E b. ffol. 261. concess. 670. Et fffol. 109. concess. 458.

15 Pro Sanctis Ordinis Prædicatorum, & Min. SIXTVS 4. vniuersis, & singulis Christi fidelibus vtriusq; sexus verè pœnitentibus, & confessis, qui Ecclesias, & Oratoria Domorum Fratrum Prædicatorum, & Minorum visitauerint, in singulis Festiuitatibus Sanctorum Dominici, & Francisci, centum annos, & totidem quadragenas, de iniunctis pœni-

tentijs

A tentijs relaxauit. Et similiter visitantibus dictas Ecclesias Fratrum Prædicatorum, in Festis Sanctorum Petri Martyris, Thomæ de Aquino, Vincentij, S. Catherinæ de Senis, ac visitantibus Ecclesias Fratrum Minorum, in Festis Sanctorũ Antonij de Padoüa, Ludouici Episcopi, Bernardini, Claræ, ac Helisabeth, à primis Vesperis, & per totum diem ipsarum Festiuitatum, quinquaginta annos, & totidem quadragenas, de iniunctis pœnitentijs, relaxauit, dum tamen manus porrigant adiutrices. B. ffo.
B 148. concess. 359. Et b. fffo. 109. concess. 463.

16 Confirmatio, & noua conce. omnium Indulg.

IDEM Sixtus in Bulla, quæ appellatur Aurea, directa Fratribus Prædicatoribus, & Minoribus, motu proprio, & ex certa scientia, quascunque gratias spirituales, Concessiones, & Indulgentias, ac peccatorum remissiones, in genere, vel in specie, visitantibus prædictorum Fratrum Domos, & Cappellas, & Oratoria concessas (quarum tenores, ac si de verbo ad verbum inserti fuissent, haberi voluit pro expressis) approbauit, & robur
C perpetuæ firmitatis obtinere decreuit, & potiori pro cautela, de nouo concessit. B. fol. 65. Et ffo. 148. concess. 358.

17 Pro S. Frãcisco.

IDEM Sixtus concessit omnibus verè pœnitentibus, celebrantibus Festum beati Francisci, de Indulgentia quinquaginta annos, & totidem quadragenas. b. fffo 109. concess. 465.

Collector.

Prædicta Concesio fuit extracta ex libro intitulato, Firmamenta trium Ordinum, in Gallijs copilato, & impresso. Aliter tamen habetur in Monumentis Ordinis, vbi continetur, ꝙ præ-
D fatus Sixtus vniuersis fidelibus, verè pœnitentibus, & confessis, qui gloriosi Confessoris Francisci Festiuitatem deuotè celebrauerint annuatim, decem annos, & totidem quadragenæ, de iniunctis eis pœnitentijs relaxauit. B fo. 46. Et ffo. 130. concessione 291.

18 Pro S. Bonauentura.

IVLIVS 2. concessit visitantibus Ecclesias Fratrum Min. in Festo S. Bonauenturæ, Indulgentias, quas sui prædecessores concesserant, pro Festiuitatibus aliorum Sanctorum dicti Ordi-
E nis. B. fo. 43. Et ffo. 127. concess. 284. Et hoc idem concesserat anteà Sixtus 4. B. fo. 51. Et ffo 135. concess. 300.

19 Eleemosinas.

IDEM Iulius declarauit, quòd verba in Priuilegijs Fratrũ Min. contenta. s. quòd visitantes sua loca, & manus porrigentes adiutrices consequantur Indulgentias tales, vel tales, referantur etiam ad facientes eleemosinas de pane, & alijs pro eorum victu, & vestitu, ac Domorum suarum reparatione necessarijs. B. fo. 39. Et ffo. 126. concess. 280.

Collector. Suprascriptæ Indulgentiæ, ac nonnullæ aliæ, quæ ad manus nostras non peruenerunt, reperiuntur summatim recollectæ in Monumentis Ordinis, sub forma sequenti. A

Epilogatio notabilis. Hæc est summa Indulgentiarum Ordinis Fratrum Minorum, à diuersis Summis Pontificibus concessarum; circa quas nullus dubitare velit obsecro, quia Reuerendus Pater Frater Ioannes de Argumanes, Prouincialis Prouinciæ S. Iacobi, asserit se vidisse in autenticis litteris veritatem huius rei. Quæ litteræ habentur in archiuo Conuentus Salmantini. Et sequitur. B

Nota. VISITANTES Ecclesias Fratrum Minorum, in Festiuitatibus Domini nostri, & Dominæ nostræ, B. Ioannis Baptistæ, Apostolorum, B. Francisci, omniumq; Sanctorum dicti Ordinis, habent Concessionem, qualibet prædictarum Festiuitatum, mille, tercentorum, quadraginta annorum, quadringentarumq; quadraginta, & sex quadragesimarum, atque triginta, & vnius diei. ffo. 71. concessione 180.

Collector. Aduertẽdum est etiam, ꝙ in alia summa, extracta ex libro intitulato, Firmamenta triũ Ordinum, habetur subsequẽti modo. C

Summa Indulgẽtiarum Festiuitatũ Domini nostri Iesu Christi, eiusq; Sanctissimæ Matris, ac etiam Patris nostri Francisci, & Sanctorum Ordinis, ascendit ad annos quingẽtos, quadraginta, & octo, & dies ducentos sexaginta. ffo. 109. post cõcess. 467.

Sequuntur Gratiæ, & Indulgentiæ concessæ visitantibus Ecclesias aliorum Fratrum Mendicantium, in præcipuis Festiuitatibus. Et primò ponuntur concessa visitantibus Ecclesias Fratrum Ordinis Prædicatorum. D

20 Ex priuil. Fratrũ Prædicatorũ. Pro Dedicationibus Ecclesiarũ. SAnctissimus Dominus Honorius Papa 3. cõcessit 20. annos, & dies 180. visitantibus Ecclesias Prędicatorum, in anniuersarijs Dedicationis earum. Clemens Papa 3. annos decẽ, & dies quadraginta. Bonifacius Papa 8. annos 20. & dies 40. Alexander Papa 4. annos 20. & dies 180. Benedictus Papa 10. Frater de Ordine Prædicatorum, annos 30. & dies 120. Ioannes Papa 21. annos decem, & dies 80. Gregorius Papa 9. annos 9. & dies 80. Nicolaus Papa 4. Frater Minor, annos 30. & dies 180. Alexander Papa 5. frater Minor. annos 18. & dies 80. b. ffo. 110. concessione 481. E

Summa prædictarum Indulgentiarum est annorum 169. & dierum 350.

A In Natiuitate Virginis Mariæ, visitantibus Ecclesias Fratrum Prædicætorum, conceduntur à Clemente.4.anni.10.& dies 40. à Gregorio. 9. anni.20.& dies 40.à Bonifatio. 8.anni.9.& dies. 40. à Nicolao. 4. anni. 30. & dies.180. 21 Pro Natiuitate Beatæ Mariæ.

Summa prædictarum Indulgentiarum est annorum.69.& dierum. 210. b. fffo. 110. conce. 482.

In Purificatione B. Mariæ semper Virginis, visitantibus Ecclesias Prædicatorum, conceduntur à Clemente. 4. anni decem,& B dies.40.à Gregorio.9 anni,20.& dies.40.à Bonifatio. 8.anni.9. & dies.40.à Nicolao 4.anni. 30.& dies. 180. 22 Pro Purificatione B. Virginis.

Summa prædictarum Indulgentiarum est annorum. 69. dierum. 210. b. fffo. 110 conce. 483.

In Assumptione Virginis Mariæ visitantibus Ecclesias Fratrum Prædicatorum conceduntur à Clemente.4. anni decem.& dies.40.à Gregorio.9.anni.20.& dies 40.à Bonifacio. 8.anni.9. & dies. 40. à Nicolao. 4. anni. 30. & dies. 180. 23 Pro Assumptione B. Virginis.

C Summa prędictarum Indulgentiarum est annorum.69.& dierum. 209. b.fffo.110 conce.484.

In Festo beati Patris Dominici, visitantibus Ecclesias Prædicatorum, conceduntur à Clemente.4.anni.10.& dies.40.à Gregorio. 9. anni. 20.& dies. 40. à Bonifacio.8.anni.9.& dies.40.à Nicolao.4.anni.30.& dies.180.ab Innocentio.4.anni.9.& dies. 40.ab Alexandro.4.anni, 20.& dies. 280. à Benedicto. 11.anni. 30.& dies. 120.à Ioanne.21.anni.10.& dies.180.ab Alexandro. D 5.anni.18.& dies.80.à Sixto.4.Fratre Minore anni.100.& totidem quadragenæ. 24 Pro festo sancti Dominici.

Summa prædictarum Indulgentiarum est annorum. 256. & dierum. 330. b. fffo. 110. conce. 485.

In Festo sancti Petri martyris, visitantibus Ecclesias Fratrum Prædicatorum conceduntur à Clemente.4.anni.10.& dies.40.à Gregorio.9.anni.20.& dies 40. à Bonifacio.8.anni.9.& dies.40. à Nicolao.4.anni.30.& dies.180.ab Innocẽtio.4.anni.9.& dies E 40.ab Alexandro.4. anni.20. & dies.280.à Benedicto. 11.anni. 30.& dies. 120.à Ioanne.21.anni.10.& dies.180.ab Alexandro 5.anni.18.& dies.80. à Sixto. 4.anni. 50. & totidẽ quadragenæ. 25 Pro festo sancti Petri martyris.

Summa prædictarum Indulgentiarum est annorum. 206. & dierum. 320. b. fffo. 110. conce. 486.

In Festo S.Thomæ de Aquino, visitantibus Ecclesias Prędicatorum, conceduntur à Ioanne.22.anni.21.& dies.80.ab Alexandro. 5. anni. 18. & dies. 80.ab Vrbano. 5.anni.100.& dies.220. 26 Pro festo S. Thomæ.

à Six-

à Sixto 4. anni 50. & totidem quadragenæ. A

Summa prædictarum Indulgentiarum est annorum 189. & dierum 215. b.fffo.110.concess.487.

27 Pro S. Vincentio. In Festo sancti Vincentij Confessoris, visitantibus Ecclesias Fratrum Prædicatorum conceduntur de indulgentia, à Sixto 4. anni 50. & totidem quadragenæ. b.fffo.111.concess.488

28 Pro S. Catherina. In Festo sanctæ Catherinæ de Senis, conceduntur visitantibus Ecclesias Prædicatorum, à Sixto Papa 4. anni 50. & totidem quadragenæ. b.fffo.111.concess.489. B

29 Pro Missis primarijs. Venientibus ad solemnitatem primarum Missarum Fratrum Prædicatorum, conceduntur Indulgentiæ, ab Honorio 3. dies 100. à Bonifacio 8. dies 100. ab Alexandro 4. dies 100. à Gregorio 9. dies 100. ab Innocentio 4. dies 100. à Benedicto 11. dies 20. à Clemente 4. dies 100. a Ioanne 21. dies 100. à Nicolao 4. dies 100. ab Vrbano 5. dies 100. ab Honorio 4. dies 100.

Summa prædictarum Indulgentiarum est annorum trium, & dierum duorum. b.fffo.111.concess.490. C

Sequuntur aliquæ aliæ gratiæ concessæ visitantibus Ecclesias Fratrum Augustinensium, in præcipuis Festiuitatibus.

30 Ex priuil. Augustinensium. Pro Festis præcipuis. INNOCENTIVS Papa omnibus verè pœnitentibus, & confessis, qui in Natiuitatis, Circuncisionis, Epiphaniæ, Resurrectionis, Ascensionis, Pentecostes, necnon Assumptionis, Natiuitatis, Annunciationis, & Purificationis beatæ Mariæ, ac Natiuitatis Ioannis Baptistæ, & Apostolorum Petri, & Pauli, & in solemnitatibus Apostolorum, & Euangelistarum, atq; in omnibus Festiuitatibus sancti Augustini, ac Ecclesiarum Dedicationibus, & celebritate omnium Sanctorum, & per ipsarum Natiuitatis, Resurrectionis, Ascensionis, Pentecostes, necnon Natiuitatis, & Assumptionis Beatæ Mariæ, ac Natiuitatis Ioannis Baptistæ, & Apostolorum Petri, & Pauli: Prædictarum Festiuitatum Octauis, Ecclesias Ordinis Eremitarum sancti Augustini deuotè visitauerint annuatim, & ad reparationem, & conseruationem earum manus porrexerint adiutrices, concessit in singulis prædictis Festiuitatibus, ac per earum Octauas, mille annos, & totidem quadragenas. b.fffo.124.concess.562. D E

31 Pro Festis Augustinensium. IVLIVS 2. visitantibus Ecclesias prædictorum Fratrum Augustinensium, in singulis sancti Augustini, & Nicolai de Tolen-

A Tolentino,ac sanctæ Monicæ Festiuitatum diebus, à primis Vesperis,vsque ad secundas Vesperas festiuitatum earundem inclusiuè, ac inibi manus adiutrices porrigentibus, centum annos, & totidem quadragenas, de iniunctis eis pœnitentijs in Domino relaxauit.B.fffo.66.conce.208.

Sequuntur aliæ Indulgentiæ concessæ visitantibus Ecclesias Fratrum Carmelitarum, in præcipuis Festiuitatibus, prout extractæ sunt
B *ex quadam Bulla Sixti. 4. quæ habetur. B.fffo.107.Et fffo. 190. conce. 485. Et fffo. 111. & sunt ordinatæ per Festiuitates modò subsequenti.*

PRimò in Festiuitatibus Domini nostri Iesu Christi,scilicet,in sua Natiuitate, Parasceue, Resurrectione, Pentecostes, & duobus festis sanctæ Crucis,& octauis eorum,Leo Papa. 4. concessit septem annos,& duodecim quadragenas,visitantibus Ec- I
C clesias Fratrum, & pias Eleemosinas largientibus. ¶ Adrianus. 2.Stephanns.5. Sergius. 3.Ioannes.10.& Ioannes.11.Sergius.3. & Innocentius.4.tertiam partem peccatorum remiserunt, visitantibus Ecclesias eorundem,in prædictis Festis, & eorum octauis.¶ Honorius 9.Visitantibus easdem Ecclesias in die Parasceue, & in die sanctæ Crucis. 40. annos. & totidem quadragenas, de iniunctis pænitentijs relaxauit. ¶ Clemens 3. Alexander. 2. Gregorius.5.& Gregorius.7. in prædictis Festis,& quolibet eo-
D rum,similem gratiam largiti sunt. ¶ Honorius.9 concessit visitantibus dictas Ecclesias, seu manus adiutrices porrigentibus, in die Parasceues. 40. annos, & totidem quadragenas de iniunctis pænitentijs ¶ Benedictus,10.omnes prædictas Indulgentias duplicauit. ¶ Nicolaus.5 omnia supradicta duplicando confirmauit,atq; annos.7.& totidem quadragenas in Domino relaxauit.B.fo.107.Et ffo.190.conce.485.Et b.fffo.111 conce. 497.

Ex Priuil. FratrũCarmelitarum Pro festis Domini nostri, & sanctæCrucis.

SEcundò in Festis B.Mariæ,scilicet,Natiuitatis,Annũciatio-
E nis, Purificationis, Assumptionis, & earũm octauis, omnes prædictas remissiones ijdem Pontifices concesserunt.¶ Clemẽs. 4.vltra prædictas Indulgentias concessit. 30 annos, & totidem quadragenas, in prædictis quatuor Festiuitatibus Dominæ nostræ. ¶ Honorius.9.concessit in dictis Festiuitatibus, Visitãtibus supradictas Ecclesias, vel manus adiutrices porrigentibus. 40. annos,& totidem quadragenas,de iniunctis pænitentijs ¶ Ioannes. 22. concessit similiter in eisdem quatuor festiuitatibus 40.

32 Pro festis Dominæ nostræ.

annos,

annos,& totidē quadragenas de pœnitentijs iniunctis. ¶ Vrbanus 5 in Festo Annunciationis Virginis Mariæ concessit 7.annos, & 12.quadragenas. ¶ Sixtus 4.concessit in prædictis quatuor Festiuitatibus Beatæ Mariæ, à primis Vesperis, vsq; ad occasum Solis diei Festi, visitantibus dictas Ecclesias 30.annos,& totidē quadragenas quolibet anno. ¶ Item Sixtus extendit prędictas Indulgentias, à se concessas, ad Festa Conceptionis, Præsentationis,& Visitationis B Mariæ Virginis. B.fo.107. Et ffo. 190.concess.485. Et b.fffo.111.concess.498. A B

33 Pro Festis præcipuis. TERTIO. In Festiuitatibus omnium Sanctorum, Sancti Michaelis, & Natiuitatis S.Ioannis Baptistæ, Petri, & Pauli, Fabiani,& Sebastiani,& per octauas eorum, & in Sanctis, quorum vocationes principales habent in suis Ecclesijs, concessit Leo Papa 4. septem annos, & 12.quadragenas. ¶ Adrianus 2. Stephanus 5.Sergius 3.Ioannes 10.Ioannes 11.Sergius 5.& Innocentius 4.visitantibus dictas Carmelitarum Ecclesias, in prędictis Festiuitatibus, tertiam partem peccatorū relaxauerunt. ¶ Clemens 4. Alexander 2.Gregorius 5.& Gregorius 7.in prædictis Festiuitatibus, similem gratiam largiti sunt. B.fo.107.Et ffo. 190.concess.485. Et b.fffo.112.concess.499. C

34 Pro Festis vocationū Ecclesiarū. QVARTO. Honorius 9. in diebus vocationum Ecclesiarum prædictarum 40.annos,& totidem quadragenas, relaxauit de iniunctis pœnitentijs. ¶ Benedictus 10.eisdem vocationis diebus, Honorij Indulgentiam etiam concessit, & duplicauit omnia concessa in prædictis Sanctorum Festiuitatibus, octauis,& vocabulis Ecclesiarum. ¶ Nicolaus 5.duplicauit etiam concessa à suis antecessoribus, in dictis Festiuitatibus, & vltra, annos septē, & totidem quadragenas relaxauit. ¶ Sixtus 4 concessit etiam in diebus vocabulorum, visitantibus dicti Ordinis Ecclesias 30. annos, & totidem quadragenas, de iniunctis pœnitentijs.B.fo.107. Et ffo.190.concess.485. Et fffo. 112. concess.500. D E

INDVLGENTIAE CONCESSAE VISITANTIBVS *Ecclesias Fratrum Minorum, tempore Quadragesimali. Secundò.*

2 ALEXANDER 4. Nicolaus 3. Innocentius 4. & Benedictus 11.concesserunt, à quarta Feria Cinerum, vsq; ad Pascha Resurrectionis inclusiuè, venientibus ad Ecclesias Fratrum Minorum, semel in die, causa deuotionis,

A tionis, de Indulgentia annos 122. & dies 576. ¶ Venientibus autem quando ibidem prædicatur, feria 2. & 4 & 6. additur Indulgentia annorum 6. & dierum 26. Et sic ascendit cum prima ad annos 138. ac dies 202. Habetur b. fffo. 108. concess. 459. Prædicatio

VRBANVS 4. concessit omnibus visitantibus Ecclesias Fratrum Minorum in Quadragesima, Indulgentiã quadraginta annorum. b. ffo. 260. concess. 657. 2

In summa superius allegata, reperiuntur sequentia. Collector.

B Visitanti Ecclesias Fratrum Minorum, qualibet die Quadragesimæ, concessi sunt quatuor anni, & 236. dies Indulgentiæ. ffo. 71. concessione 181. 3

In alia summa, extracta de libro intitulato, Firmamenta trium Ordinum, habetur modo sequenti. Collector.

Summa Indulgentiarum concessarum visitantibus Ecclesias Fratrum Min. in diebus Quadragesimæ, est trium millium, & octingentorum, ac quinquaginta septem annorum, & ducentorum, ac septem dierum fffo. 109. post concess. 467. Nota.

C

Sequuntur Indulgentiæ, quæ reperiuntur concessæ visitantibus Ecclesias Fratrum Augustiniensium, tempore Quadragesimali, & adhuc à die Septuagesimæ.

INNOCENTIVS omnibus verè pœnitentibus, & confessis, qui à Dominica Septuagesimæ inclusiuè, vsque ad Dominicam in Palmis inclusiuè, deuotè visitauerint Ecclesias Fratrũ Augustiniensium annuatim, & ad reparationem, & cõseruationem earum, manus porrexerint adiutrices, concessit mille annos, & totidem quadragenas Indulgentiæ. b. ffo. 124. cõce. 562. 4 Ex priuil. Fratrũ Augustinen.

D

IDEM Innocentius omnes verè pœnitentes, & confessos, qui prædictas Ecclesias deuotè visitauerint in die Mercurij, & in die Iouis, ac in die Veneris Hebdomadæ Sanctæ, & ad reparationem, & conseruationem earundem manus porrexerint adiutrices, à pęna, & culpa misericorditer relaxauit. b. ffo. 124. concessione 563. 5

E

SIXTVS 4. fertur concessisse visitãtibus Ecclesias prędictorum Fratrũ Augustiniensiũ, & manus adiutrices porrigentibus, à sexta feria post Dñicam tertiam Quadragesimæ, vsq; & per totã octauã Paschæ Resurrectionis, pro singulis diebus, Indulgentiam trium millium septingentorum decem & octo annorum, & 130. dierum. Bulla dicitur esse Romæ, & Ferrariæ. 6 Nota.

Et à quodam præcipuo Patre dicti Ordinis audiuit, quòd ipse A
viderat transumptum authenticum prædictæ Bullæ. Habetur tamen. b. fffo. 111. conce. 394.

Sequuntur nonnullæ aliæ Indulgentiæ, concessæ visitantibus Ecclesias Fratrum Carmelitarum, tempore quadragesimali.

7 BEnedictus. 10. visitantibus Ecclesias Fratrum Carmelitarum, feria, 2. & 4. & 6. quadragesimæ, concessit octoginta B annos, & totidem quadragenas Indulgentiæ, ac bis remissionem septimæ partis peccatorum. B. fo. 107. & ffo. 190. concessione. 485. Et. b. fffo. 112. concessione. 502.

Ex Priuilegijs Ordinis sancti Ioannis Hierosolimitani.

8 BEnedictus Papa, omnibus verè pænitentibus, & cõfessis, qui Ecclesias, vel Oratoria, per vniuersum orbem Ordini sancti Ioannis Hierosolymitani subiectas, ter in hebdomada, per C totam quadragesimam, videlicet, secunda, quarta, & sexta ferijs, in Festo sancti Vocabuli dictarum Ecclesiarum visitauerint; & secundum eorum facultates manus porrexerint adiutrices, quadraginta annos, & quadraginta quadragenas, & septimam partem de iniunctis pænitentijs misericorditer relaxauit. b.

INDVLGENTIAE CONCESSAE VISITANtibus *Ecclesias Fratrum Minorum in quibuslibet diebus anni. Tertiò.* D

8 ALEXANDER. 4. concessit visitãtibus Ecclesias Fratrum Minor. causa deuotionis, qualibet hora diei, Indulgentiam. 40. dierum. Innocentius. 4. concessit similiter. 40. dies. Clemens. 4. concessit. 80. dies. Nicolaus. E 4. concessit Indulgentiam vnius anni. &. 40. dierum.

Summa istarum Indulgentiarum est, tres anni, &. 240. dies. Et numerando per dies, sunt. 1365. dies B. fo. 24. Et ffo. 108. conce. 231. Et, b. fffo. 108. concessione. 438.

8 IDEM Alexander concessit omnibus venientibus ad horas canonicas in Ecclesijs Fratrum Min. infra annum, diebus singulis, Indulgentiam centum dierum. b. ffo. 290. concess. 653. Alias sunt centũ, & quadraginta dies, vt habetur. fffo. 108. conce. 430.

Pro horis Canonicis.

IDEM

A IDEM Alexander concessit accedētibus ad Ecclesias Fratrum Minorum causa audiendi Missas Beatæ Mariæ Virginis, vel Beati Francisci, vel sermones, quocunque tempore anni, qualibet vice, Indulgentiam centum dierum. B. fffo. 24. Et ffo. 108. conce. 231. Et fffo. 108. conce. 437, vbi nihil specificatur de Missis Beatæ Mariæ, aut Beati Francisci. Missa. Prædicatio

CLEMENS. 4. concessit visitantibus Ecclesias Fratrum Minorum, in quibuslibet diebus anni, centum dies Indulgen- 4
B tiæ. b. ffo, 260. conce. 658.

NICOLAVS. 3. concessit similiter, sicut Clemens præfatus, centum dies Indulgentiæ. b. ffo. 260. conce. 660. 5

NICOLAVS. 4. concessit accedentibus, causa deuotionis, ad loca Fratrum Minor. Indulgen. vnius anni, & dierum. 40. B. fo. 24 Et ffo. 108. concessione. 231. ¶ Et alibi reperitur, quòd idem Pontifex concessit, propter præfatam causam, centum dies Indulgentiæ. b. fffo. 108. concess. 446. ¶ Et alibi 6
C etiam inuenitur, quòd concessit audientibus Missas Beatæ Virginis, ac Beati Francisci, in domibus Fratrum Minorum, Indulgentiam centum dierum. b. fffo. 108. conce. 442. Missa.

VRBANVS 5. concessit omnibus Fraternitatibus, quæ sunt, & erunt in Ecclesijs Fratrum Minorum, centum dies Indulgentiæ. b. ffo. 261. concessione. 672. Et fffo. 109. conce. 459. 7 Confraternitas.

IDEM Vrbanus concessit visitantibus prædictorum Fratrum Ecclesias, quacunq; die de Indulgentia centum dies. b. 8
D ffo. 261. Et ffo. 109. conce. 458.

In summa autentica Indulgentiarum superius annotata, reperitur id quod sequitur. Collector.

IDEM quolibet die anni visitans Ecclesias Fratrum Mino. consequitur annum, & 244. dies Indulg. ffo. 71. conce. 182. 9

In alia summa, extracta de libro intitulato Firmamēta trium Ordinum, habetur sub forma sequenti. Collector.

Summa Indulgentiarum concessarum visitantibus Ecclesias Nota.
E Fratrum Minorum, in quibuslibet diebus, est annorum quadraginta, & dierum trecentorum. b. fffo. 109. post conce. 467.

Sequuntur aliquæ Indulgentiæ concessæ visitantibus Ecclesias Fratrum Carmelitarum infra annum quacunq; die: sed præsertim diebus Dominicis, & Sabbatis.

BENEDICTVS. 10. concessit visitantibus Ecclesias Fratrum Carmelitarum, in diebus Sabbatorum, & Dominicis totius 10

Pro Sabbatis, & Dominicis dieb⁹. anni. 40. annos, & totidem quadragenas Indulgentiæ, ac septimam partem peccatorum relaxauit. Et Nicolaus. 5. prædictam Indulgentiam Sabbatorum duplicauit. B. fo. 107. Et ffo. 190. concessio. 485. Et ffio. 112. conce. 501. A

11 INnocentius. 4. & Gregorius 8. concesserunt cuilibet dicenti vnũ Pater noster, & Aue Maria, pro viuis, & defunctis, in prędictis Ecclesijs Carmelitarum, quadraginta dies Indulgentiæ. Benedictus. 10. eosdem. 40. dies duplicando cõcessit. Nicolaus. 5. prędictos dies duplicatos iterum reduplicauit, & concessit. Et sic sunt. 160. dies. Vel sunt ducenti, computando, quòd quilibet duorum Pontificum prænominatorũ concesserit. 40. dies, quod nunquàm solent concedere minus. B. fo. 107. Et fto. 190. conce. 485. Et. b. fffo. 112. concessione. 503. B

Collector. Circa omnes Indulgentias superiùs annotatas, est sciendum, quòd in quadam Summa antiqua Priuilegiorum Fratrum Min. per quendam Patrem Commissarium Curiæ Romanæ facta, reperitur sequens clausula. C

12 SIxtus. 4. in Bulla, quæ incipit, Solet Sedes apostolica, declarauit, quòd Indulgentiæ concessæ visitantibus Ecclesias domorum vnius Ordinis Mendicantium, non conceduntur visitantibus Ecclesias domorum aliorum Ordinum Mẽdicantium, licèt sit reciprocatio gratiarum, & indultorum vnius Ordinis ad alium, propter confusionem, & ne vilescant Indulgentiæ, aut minuatur deuotio, & propter alias rationes. Hæc vbi supra. Bullam tamen præallegatam, nullibi potui reperire. D

Collector. Aduerte, quòd non obstante prædicta Bulla, possunt gaudere visitantes Ecclesias Fratrum Minorum, in Festiuitatibus sanctorum sui Ordinis, omnibus concessis visitantibus Ecclesias Fratrum Ordinis Prædicatorum in Festis sanctorum eiusdem Ordinis, prout in dictione Cummunicatio Priuilegiorum. §. 13. propè finem. Et visitantes Ecclesias Fratrum Prædicatorum possunt gaudere omnibus concessis visitantibus Ecclesias aliorum Ordinum Mendicantium, virtute cuiusdam concessionis eis factæ per Leonem. 10. quæ habetur supra, in præfata dictione, Communicatio Priuilegiorum. §. 20. Et similiter potest dici de visitantibus Ecclesias Fratrũ Minorum, ratione amplissimæ cõmunicationis Priuilegiorũ, quæ est inter ipsos, & fratres Prædicatores, prout patet in supradicta dictiune Cõicatio Priuileg. §. 12. & 13. E

Collector. IDEM est aduertendũ, & notandũ circa oẽs suprascriptas Indulgentias, quòd quia, sicut ex tenore ipsarũ patet, fere omnes

A nes conceduntur visitãtibus prædictas Ecclesias, & manus porrigentibus adiutrices,& quod Fratres Min nequeūt habere cippos,aut truncos,seu capsas pro recipiendis pecunijs,idcirco Iulius. 2. concessit, quòd præfata verba,scilicet,manus porrigentes adiutrices, referantur etiam ad facientes eleemosinam de pane,ac alijs victui Fratrum necessarijs,prout in sequenti titulo latius ponitur, §. 9. Et habetur.B.fo.43.Et ffo.126.conce.280.

B *Indulgentiæ concessæ exhibentibus Fratribus Minoribus, aliqua opera pietatis, Quartò.*

INnocentius.4.concessit omnibus porrigentibus manus adiutrices Fratribus Minoribus vbicunque.40.dies Indulgentiæ. Nicolaus.1.totidē.Clemens.4.dies.100.Et sunt in summa,180. dies.B.fo.24.Et ffo.108.conc.231.Et.b.fffo.108.conc. 441. 1

ALexander.4.concessit omnibus recipientibus Fratres Min. C viatores,in domibus suis,& ministrantibus eis alimenta,& soluentibus naula, seu passalia, ac alia pietatis obsequia dictis Fratribus exhibentibus,Indulgentiam.40.annorum.b. ffo.260. conce. 655. Et fffo. 108. conce. 432. 2 Pro hospitãtibus Fratres Minores.

MArtinus.4.concessit tàm Procuratoribus,quàm Aduocatis, qui in Curijs Ecclesiasticis, & ciuilibus, seu secularibus laborauerint, pro defensione Ordinis Fratrum Minorum Ecclesiarumq; eiusdem Ordinis, singulis annis, Indulgentiam D centum annorum.b.ffo.360.conce.663.Et fffo.108.conce.434. 3 Pro aduotis & Procuratoribus Fratrum.

IDEM Martinus concessit cunctis fidelibus,qui manus adiutrices porrexerint,ad construendas Ecclesias,vel Monasteria Ordinis Fratrum Minorum,ac omnibus qui sepulturã elegerint in cęmiterijs, aut claustris præfatorum Fratrum Indulgentiam. 40.annorum.b.ffo.260.conce.664.Et fffo.108. conc.435. 4 Pro Fabrica Sepultura.

NIcolaus. 4. concessit omnibus porrigentibus manus adiutrices, pro fabricis Monasteriorum Fratrum Minorum. E 40.annos Indulgentiæ.b.fffo.108.conce. 446. 5 Pro Fabrica

VRbanus. 5. concessit,vt Generalis,& Prouinciales totius Ordinis Minorum,possint communicare suffragia,Indulgentias,orationes,& omnia spiritualia benefactoribus Ordinis. b. ffo. 261. conce. 671. Et fffo. 109. conce.459. 6 Generalis, & Prouinciales.

INnocentius.8. concessit,vt Procuratores Fratrum Minorū, eorumq;substituti,liberi,parentes,fratres,sorores,& vxores possint promereri Indulgentias Stationum, & aliàs Fratribus 7 Pro Syndicis seu Procuratorib⁹ Fratrum.

concessas, dicendo in Ecclesijs Fratrum prædictorum quinque A
Pater noster, & totidem Aue Maria, pro fælici statu Romanæ Ecclesiæ. o ffo. 70. conce. 162. Et fffo. 99. conce. 367.

8 Pro medicis Fratrũ. ALEXANDER. 6. concessit, vt Medici ordinarij Fratrum Minorum. & Sororum sanctæ Claræ, habeant eadem Priuilegia, & gratias, quibus gaudent Syndici, & Procuratores prædictorum Fratrum. o. ffo. 70. concessione. 177. Et fffo. 99. concessione. 370.

9 Eleemosine IVLIVS. 2. concessit, seu declarauit, quòd verba in Priuilegijs B
Fratrum Minorum contenta, scilicet, quòd visitantes suas Ecclesias, & manus porrigentes adiutrices, consequantur indulgentias tales, vel tales; referantur etiam ad facientes eleemosinas de Pane, ac alijs pro eorum victu, & vestitu, & domorum suarum reparatione necessarijs. B. fo. 43. Et ffo. 126. concessione. 280.

Collector. In præallegata summa autentica, continentur infrascripta.

10 Porrigentibus manus adiutrices ad Fabricam Ecclesiarum C
Fratrum Minorum, iuxta possibilitatem suam, concessa est, in articulo mortis, remissio omnium peccatorum. ffo. 71. concessione. 184.

Item concessi sunt centum viginti anni pro qualibet re, quolibetq; beneficio, quæ locis, vel Monasterijs Fratrum Minorum largiuntur. ffo. 71. conce. 184.

Collector. Vltra hoc, propter communicationem Priuilegiorum Fratrum Prædicatorum, sunt concessi amplius. 79. anni. Et in sum D
ma sunt ducenti anni, vno minus. Vide infra. §. 13.

Sequuntur aliæ multæ Indulgentiæ concessæ facientibus opera Pietatis Fratribus Ordinis Prædicatorum, & eorum Domibus.

11 Ex Priuilegijs Fratrũ Prædic. Pro fabrica monasteriorum. PORrigentibus manus adiutrices ad fabricas domus Fratrum Prædicatorum, conceduntur ab Honorio. 3. anni. E
25. dies. 120. à Clemente. 4. anni. 25. dies. 120. à Bonifacio. 8. anni. 25. & dies. 120. ab Innocentio. 4. anni. 25. dies. 120. ab Alexandro. 3. anni. 25. dies. 120. à Gregorio. 9. anni. 25. dies. 120. ab Vrbano. 5. anni. 25. dies. 120. Alij Pontifices in summa concesserunt annos. 40. & dies. 300.

Sumantur simul anni. 218. dies. 42. b. fffo. 111. concessione. 492.

Danti-

A Dantibus eleæmosinas prædictis Fratribus, ad victum, & vestitum, & aliàs necessitates graues Ordinis, conceduntur à Clemente. 4. anni. 7. à Bonifacio 8. anni. septem, ab Innocentio. 4. anni. 7. Ab Alexandro. 4. anni. 7. à Ioanne. 21. anni. 7. à Gregorio. 9. anni. 7. à Benedicto. 11. anni. 14. à Nicolao. 4. anni. 7. ab Vrbano. 5. anni. 14. ¶ Summantur omnes anni. 79. b. ffto. 111. conce. 493. 13 Pro victualibus.

Facièntibus Missas, & alia diuina celebrare à dictis Fratribus, in eorum Ecclesijs, conceduntur ab Honorio. 3. dies. 80. à Bonifacio. 8. dies. 80. à Clemente. 5. dies. 80. ab Alexandro. 4. dies. 80. à Ioanne. 21. dies. 80. à Nicolao. 4. dies. 80. ab Innocentio. 4. dies. 10. à Gregorio. 9. dies. 10. ab Vrbano. 4. dies 10. ¶ Summantur anni 2. & dies. 248. Et numerando per dies, sunt ferè mille dies, b. fffo. 111. conce. 493. B 14 Pro facièntibus celebrare missas.

IOANNES. 23. concessit Benefactoribus Ordinis Prædicatorum, 10. annos, & totidem quadragenas, de iniunctis eis pænitentijs. Et remittit eis iniurias Patrum, & Matrum, sine manuum iniectione violenta, & omnia festa male obseruata, & omnia iuramenta falsa, sine damno alterius. Et remittit Sacerdotibus, & clericis, in sacris Ordinibus constitutis, qui ad exemplum aliorum manus porrexerint adiutrices, quicquid in diuinis officijs, aut horis canonicis dicere omiserint, nunc propter infirmitatem, vel per negligentiam, seu defectum librorum. b. fffo. 94. conce. 305. C 15 Pro quibuslibet benefactoribus Fratrum. Pro clericis secularibus

D IDEM Ioannes concessit, etiam de gratia speciali, quòd huiusmodi Confratres, & germani Ordinis possint sepeliri (tẽpore Interdicti) in Ecclesia, vel cæmeterio: nisi fuerint excommunicati publicè, vel nominatim, ibiq; diuina celebrare. b. fffo. 95. conce. 306. 16 Sepultura. Interdictũ.

Supradicta concessio, quòad sepelitionem Confratrum, & germanorum Ordinis fuit discussa, & ventilata in vniuersitate Salmantina, & fuit declaratum, & determinatum per plures insignes Doctores, iuris peritissimos, debere solùm intelligi de illis Confratribus, qui licèt remaneant in seculo, & non mutent habitum secularem; tamen sunt, vel fiunt Oblati Ordinis, & faciunt donationem, inter viuos, omnium bonorum suorum dicto Ordini; reseruando sibi vsum fructum, quandiu vixerint; & non de alijs Confratribus communiter visitatis. Fundatur autem hæc determinatio, & declaratio prædictorum Doctorum in. c. Vt Priuilegia de Priuilegijs libro. 5. Decretalium. Quod E Collector.

capitulum ad litteram dicit, quòd solùm tres prædicti Confra- A
tres gaudeant Ecclesiastica sepultura tempore interdicti, &
non alij.

IDEM Ioannes concessit, quòd animæ defunctorum, pro
17 quibus Ordini, & Fratribus eiusdem collata fuerit eleemosina,
Pro defunctis. admitterentur ad omnia beneficia, & suffragia, & ad omnes gra
tias totius Ordinis. Et remittit eisdem Benefactoribus, septi-
mam partem suorum peccatorum. b. fffo. 95. conce. 308. B

Sequuntur aliæ plures Indulgentiæ concessæ exhibentibus opera charitatis erga Carmelitanos, & eorum domos.

18 LEo. 4. concessit Christi fidelibus, domos Ordinis Car-
Ex Priuil. Fratrũ Carmel. melitarum confractas reparantibus. 7. annos, &. 12.
quadrage. Indulg. Innocentius. 4 hanc Indulgentiam
supplicauit. Nicolaus 5. hanc duplicationem dupli-
Pro Fabrica. cando concessit. Et sic sunt anni. 28. & quadragenæ. 48. B. fo. C
107. Et ffo. 190. conce. 485. Et fffo. 112. conce. 504.

19 ADRIANVS. 2. Stephanus. 5. Sergius 3. Ioannes. 10. & Io-
Pro Fabrica. annes. 11. Sergius. 5. & Innocentius. 4. reficientibus Ec-
clesias dicti Ordinis, vel pro fabricis ipsarum munera dantibus.
Pro vtensilibus, & ornamentis Ecclesiarũ. ac Confratriam dicti Ordinis assumentibus, vel etiam vten
silia, vasa mappas, paraměta, aut alia ad cultum Dei necessaria
tribuentibus, vel ad ea habenda, manus adiutrices porrigen-
tibus, in vita, vel in morte legantibus, tertiam partem delicto- D
Coufraternitas. rum relaxarunt. Innocentius. 4. hanc peccatorum remissionem
duplicauit Nicolaus. 5. iterum hanc duplicationem prædictis
Benefactoribus duplicauit. B. fo. 107. Et ffo. 190. conce. 485.
Et fffo. 112. conce. 505.

20 HONORIVS. 10. & Nicolaus. 4. omnibus verè pænitenti-
bus, & manus adiutrices dicto Ordini porrigentibus, om-
nium peccatorum veniam polliciti sunt. ¶ Innocentius. 4. & Ni-
colaus. 5. vnus post alium, hanc peccatorum veniam duplica- E
runt. ¶ Honorius. 9. omnibus manus adiutrices porrigentibus
Ordini prædicto. 40. annos, & totidem quadragenas concessit
de iniunctis pœnitẽtijs. ¶ Prædicti vero Innocentius. 4. & Nico-
laus. 5. vnus post alium, etiam dictos. 40. annos, & quadrage-
nas duplicauit eiusdem. ¶ Benedictus. 10. omnia à supradictis
Nota. antecessoribus concessa duplicauit. B. fo. 107. Et ffo. 190. conce.
485. Et fffo. 11v. conce. 506.

Et sic

A Et sic in summa, omnibus verè pænitentibus, & manus adiutrices, vt supra, porrigentibus, est concessa ter remissio omnium peccatorum, & adhuc duplicata. Et trecenti viginti anni, & totidem quadragenæ, de iniunctis pœnitentijs. Epilogatio suprascriptarum Indulgen.

Sequuntur nonnulla concessa facientibus opera pietatis Fratribus, & Domibus Ordints Minimorum.

B IVLIVS. II. concessit, quòd singulæ personæ, quæ fuerint Ordinis Minimorum fundatrices, seu cultrices, cum earum, vtriusque sexus, liberis procreatis, & procreandis, omnibus, & singulis eiusdem Ordinis Minimorum Priuilegijs, gratijs, immunitatibus, libertatibus, exemptionibus, indultis, concessionibus, & Indulgentijs vti, potiri, & gaudere liberè, ac licitè valeant. B. ffo. 9. conce. 31. 21 Nota.

C *Ex Priuilegijs Fratrum Hospitalis sancti Ioannis Hierosolimitani.*

ALEXANDER. 4. & Innocentius. 3. ac Lucius. 3. & Gregorius 9. successiuè, sub eadem verborum serie concesserunt, vt quicunq; de facultatibus sibi ab eo collatis subuenerit Fratribus Hospitalis sancti Ioannis Hierosolimitani, & in tam sancta Fraternitate, se collegam statuerit, eisq; beneficia D persoluerit annuatim, septimæ partis iniunctæ pœnitentiæ relaxationem consequantur. B. 22 Confraternitas.

Ex Priuilegijs Ordinis sanctæ Trinitatis.

LEO. 10. & Adrianus. 6. concesserunt omnibus, & singulis Christifidelibus verè pœnitentibus, & confessis, qui Ordinis sanctissimæ Trinitatis, & Redemptionis captiuorum, tàm E virorum, q̃ Monialium, in Regnis Castellæ Legionis, & Granatæ consistentibus. Ecclesias, illis anni diebus, quibus peccatorum remissiones, & Indulgentiæ, per eosdem Fratres consequebantur, visitauerint. Ac qui deuotionis seruore ducti, in habitu Ordinis sanctissimæ Trinitatis, & Redemptionis captiuorum huiusmodi decesserint. Aut eorum corpora, seu cadauera, dum ab hoc seculo migrauerint, in Ecclesijs Monasteriorum Ordinis prædicti sepelire ordinauerint. Seu de pro- 23 Particularis pro regnis Castellæ, legionis & grana. Habitus. Sepultura.

Elemosina. Habitus. Pro germanis hospitantib[9] fratres.

prijs bonis, pro redemptione captiuorum aliquã pecuniæ quantitatem, per Ministrum Prouincialem dicti Ordinis, pro tempore existentem, designandam erogauerint. Aut etiam qui scapularium eiusdem præfati Ordinis, de manu alicuius illius Prælati, etiam absq; alicuius voti emissione susceptum detulerint. Necnon vtriusq; sexus eiusdem Ordinis Fratribus (Germanis nuncupatis) vt omnes, & singulas Indulgentias, & peccatorum remissiones, Fratribus prædicti Ordinis Sanctissimæ Trinitatis concessas consequantur, ac suffragiorum ipsius Monasterijs, pro tempore factorum participes fiant. B. Habetur Latius supra, in dictione, Communicatio Priuilegiorum. §. vltimo.

Collector.

Ne decipiaris lector, credendo præfatam Concessionem extẽdi ad Indulgentias Plenarias ex eo, quòd huiusmodi Plenariæ, nunquàm intelliguntur concessæ, nisi de ipsis fiat expressa mentio, prout in Regulis Cancellariæ Apostolicæ continetur.

☞ CAPVCINI ANNOTATIO.

In. §. 6.

CIRCA Priuilegium in. §. 6. supra positum, ab Vrbano 5. concessum, de communicatione suffragiorum, & bonorum spiritualium Benefactoribus Ordinis; Aliqua breuiter afferre, non ab re esse duxi, ex his quæ latissimè ad hoc propositũ, tractat Scotus quolib. 20. & Corduba lib. 99. q. 3. Et de Indulg. q. 42.

Scotus. Corduba.

1 *Primò, An, videlicet, posset aliquis nec nè in alicuius personæ communitatis, vel Congregationis Communionem recipi; & quomodo, & per quem.*

2 *In quo talis receptio ei Proficiet. &*

3 *Quæ bona spiritualia possit Prælatus communicare; Ac si hoc Priuilegium, sit in aliquo, per Pium. V. derogatum.*

Ex horum etenim resolutione, multa, ab omnibus scitu digna dubia, & à Religiosis subditis valdè per optata, soluentur.

Participare quis potest de rebus spiritualibus alterius dupliciter.

Vnde, pro primi intelligentia est sciendum, quòd solum possumus, de nostris bonis, aut commissis nostræ dispositioni, prodesse alteri dupliciter, per viam, scilicet, satisfactionis, & per viam meriti: Via satisfactionis consistit in exolutione, seu redditione æquiualentis ad pœnam, quæ redimitur in toto, vel in parte; Via autem meriti, consistit in aliquali dignitate, habendi, seu impetrandi sibi, vel alteri, aliquid, tamquàm aliqualem mercedem, seu præmium operis, quod dicitur Meritorium; non curando nunc, an sit meritorium congrui, Digni, aut Condigni, & quòmodo est talis dignitas, & vnde, & quomodo, est merces tali merito respon-

A respondens; De quibus Doctores latius in 2. d. 27. & alibi.

Et sic duplex erit differentia, inter participantes de bonis aliorum, per viam, videlicet, satisfactionis tantum, & per viam meriti tantum. Differẽtia duplex inter tales participantes.

Prima differentia est, ꝙ ad hoc, vt quis per viam satisfactionis participet, requiritur spetialis intentio, seu applicatio eius, qui communicat tale opus satisfactorium illi: Itaq; nisi illi, seu illis sit applicata spetialiter talis satisfactio, vel nisi sint illi recepti ad participandum de satisfactionibus alicuius personæ, seu Communitatis, non proderunt B eis talia bona satisfactoria, ad satisfaciendum pro suis peccatis; Quia alias sequeretur, quòd quicunq; existeret in charitate, esset immunis ab omni pœna, propter infinitatem thesauri Ecclesiæ, cuius participat per Sacramenta, aut per communionem Sanctorum, ratione charitatis. Vel saltem, sequeretur quòd existens in maiori charitate, esset debitor minoris pœnæ in hoc seculo, & in futuro, quod patet esse falsum, ex doctrina Scot. in 20. quolibeto. Ergo, ex sola intentione facientis, seu applicantis habetur participatio ad satisfaciendum: Participatio autem C ad merendum, seu potius ad merita, seu per viam meriti, de bonis alterius, non semper requirit spetialem intentionem, & applicationem; Nam potest dupliciter alicui valere meritum alterius; vno modo, ratione vnionis, quæ fit per charitatem, etiam sine spetiali intentione, & applicatione facientis, directa ad ipsum participantem; iuxta illud Symboli, Credo Sanctorum communionem; & illud Psol. 118. Particeps ego sum omnium timentium te: Et hoc modo, peccator, etiam non excommunicatus, non erit per hanc viam vnionis particeps alicuius D boni, quod fit in Ecclesia; cùm non sit membrum Christi viuum per charitatem, quam non habet. Alio modo valet bonum alicuius meritoriũ, alijs, ratione spetialis intentionis, ipsius facientis: seu applicantis tale bonum spetialiter pro illis, quibus applicat distinctè, aut confusè, pro vno, seu pro multis. Et hoc modo potest valere iusto, & impio; vt communiter dicitur per merita de congruo tantùm, quæ soli liberalitati concedentis innituntur; Non enim obligauit se Deus, aut promisit, infallibiliter concessurum omne bonum, etiam expediens quod vir iustus ab E eo petierit, pro alio quocunq;, sed aliquando sic, aliquando non; prout sibi placuerit, & visum fuerit; & sic dicit Augustinus, quòd nisi Stephanus orasset; fortè Paulus saluatus non esset. Et sic patet, quòd hoc modo spetialis intentionis, valdè prodest recipi ad participandum de bonis alicuius hominis, seu Congregationis in speciali, licet sint merita congrui, aut Dei liberalitati innitentia, quòad hoc, vt dictum est. Quia si peccator est sic receptus, tunc participat de talibus bonis, per solam intentionem applicantis, quod sibi valebit ad multa, vt infra in alio

In satisfactorijs requiritur spetialis applicatio.

In meritorijs non requiritur spetialis applicatio.

Bonũ meritoriũ quomodo valet iusto, & peccatori.

puncto

puncto dicemus. Si autem est iustus in statu gratiæ, tunc participat de talibus bonis, dupliciter; scilicet, ratione vnionis charitatis; & ratione spetialis intentionis applicantis, quod est melius, quàm vnica tantum via, participare. Et hæc est prima differétia inter communicationem, seu participationem satisfactoriam, & meritoriam. A

Participatione satisfactoria, fiunt peioris cōditionis participantes.

Secunda differentia est, Quia per participationem ad satisfaciendum, seu ad satisfactoria tantum, fiunt peioris conditionis omnes participantes, quoad hoc; Quia minuitur eorum vtilitas satisfactoria, saltem prouenient ex opere operantis, ex multitudine participantium: B *licet fortè, non ea, quæ prouenit virtute Sacramenti, seu operis operati, si tale opus habet virtutem satisfactoriam ex opere operato. Quamuis aliundè ei augeatur ex charitate, qua sic alijs egentibus sua satisfactoria applicat, vt dicit Piccar.*

Vnde si totum suum bonum satisfactorium, prouenient ex virtute operis operantis, dederit, seu applicauerit alteri; tunc nihil sibi de tali satisfactorio remanet pro suis peccatis; & multo minus remanet, alijs posteà receptis, seu quibus posteà applicauerit. Quia cum talis virtus C *satisfactoria ex opere operantis, sit finita; certè diuisa inter multos, seu alijs alijs applicata, iam minus, aut nihil remanet alijs, aut sibi.*

Meritoria autem fiūt meliores.

Participium autem meritorium, non minuitur ex multiplicatione participantium; Non enim fit deterior conditio alicuius, multiplicatis Electis, & bonis operibus, sed melior; vt colligitur ex doctrina Richar. in 4.d.45, & Palud. latius ibidem q.1.art.1.& q.2.art.2.

Secundum Punctum.

In quo proficiēt tales bonorū applicationes

Secundum punctum est, quòd talis participatio ad merita; non valet ad hoc, quòd ipsi participantes, ex hoc immediatè sine suo bono ope- D *re, & dispositione, habeant gratiam gratum facientem, seu charitatem, sicut nec ad meritum, aut præmium gloriæ; Quia nullus potest vllo modo, mereri alteri immediatè gratiam iustificantem, sed solùm mediatè.i. potest mereri de congruo, vt Deus det alteri gratiam conuersionis, seu auxilium, aut bonam cordis motionem, aut illuminationem; cui alter, si velit consentire, debitè disponatur ad gratiam, vt Doct. aiunt in 2, d.27.*

Valet ergo tale participium meritorum alicuius personæ, seu Con- E *gregationis ad habendum à Deo gratiam conuersionis, & cordis illuminationem, & ad virtutum profectum: Valet etiam ad præseruationem à peccatis, & liberationem, & præseruationem à morte, & alijs malis spiritualibus, & corporalibus, & ad collationem bonorum spiritualium, & temporalium, seu corporalium, & huiusmodi, quæ vnus alteri potest de congruo mereri, seu impetrare à Dei misericordia liberali; sicut per merita Abrahæ Dominus liberauit Loth; & propter*

iustos

A *iustos parcit, & benefacit iniustis, vt de his communiter Doct. in 2. d. 27. & 36. & spetialiter D. Thom. in Addit. 3. part. q. 27. artic. 1. & alij, &c.*

Sed videamus nunc tertium Punctum, quis potest bona alteri communicare. Ad quod primò dicitur, quòd quilibet potest alteri applicare, seu communicare bona sua propria, tam quoad vim satisfactoriam, quàm meritoriam, de congruo, vt dictum est. Et similiter bona suorum, super quæ habet auctoritatem, vt sunt Prælati, quia si temporalia bona possumus communicare ex charitate, quare non potius spiritualia?

B

Tertium Punctum.

Quis potest bona alteri communicare.

Et quod Prælati possint applicare, seu communicare bona communia suorum, huic, vel illi, distinctè aut confusè, probatur. Quia eo ipso, quòd habet curam Congregationis, habet auctoritatem dispensatiuam, communium bonorum, ipsorum de sua Congregatione, vt facit cap. quanto, de traslat. & 24. q. 1. c. quocunq;, & etiam tenet Thom. in 4. d. 20. q. 4. & Palud. & Richar. & Doct. in 4. d. 45.

C *Secundò dicitur, quòd generaliter non potest Prælatus, communicare ea bona spetialia, quæ quis eius subditus in particulari facit pro satisfactione suorum peccatorum, nisi ad hoc, aliquo modo subditus ipse consentiat, quia bona parttcularia, pro se facta, vel alijs à se spetialiter applicata, non sunt bona Communitatis, & per eum non poterit Prælatus, regulariter, de illis eo inuito disponere, cum non in omnibus absolutè, subdatur subditus Superiori, neque in omnibus eius bonis spiritualibus habeat potestatem plenariam Prælatus; sed in spiri-*
D *tualibus tantùm superabundantibus communicabilibus, vt dicunt Doctores, & probat Cordub. in præfata q. 42. de Indulgent. dict. 3. Hoc tamen dico regulariter loquendo, quia poterit euenire casus, & tales circunstantiæ vrgentissimæ concurrere, quòd possent ipsi Prælati, bona satisfactoria; & meritoria suorum subditorum quantumuis ipsi subditi illorum, pro se indigerent, alijs communicare, vt sæpæ sæpius in Religionibus euenire sólet; vnde ipsi Prælati iubent fieri disciplinæ, orationes, ieiunia, & alia similia estraordina-*
E *ria.*

Et sic ex iam dictis sequitur, quòd ipsi Prælati, etiam nescientibus subditis, satisfactoria bona, quæ ipsi agunt, non alicui in particulari applicata, sed vniuersæ Ecclesiæ; possunt, vel animabus Purgatorij, vel benefactoribus, & deuotis, vel quibus maluerint, applicare.

Tertio dicitur, quòd bona opera, quòad vim satisfactoriam, si antequam fiant, vel dum fiunt non applicentur per facientem, vel per Superiorem, aliquibus actualiter, vel virtualiter, iam de cætero postquam facta

Solũ enim hnc modo præsétia & futnra bona applicari possunt.

facta sunt, non possunt alteri applicari per ipsum facientem, neq; per Prælatum; Quia neq; ego faciens, neq; Prælatus, possumus reseruare, nostra, vel Congregationis opera, quo ad vim satisfactoriam, vt sint reposita, & reseruata, tanquam in thesauro, pro alio tempore futuro, quo voluero, aut indiguero, vt tunc per me, vel pro Prælatum mihi, vel alteri, applicentur. Cuius ratio est, non vt dicunt aliqui, quòd statim atq; illa opera satisfactoria fiunt, suum sortiantur effectum; hinc enim sequeretur, quòd non possent talia reseruare, etiam in thesauro Ecclesiæ, ad Indulgentias, &c. Sed quia nullus potest thesaurizare sibi, vel alteri thesaurum satisfactorium particularem; & per consequens, neq; de eo distribuere, aut alicui communicore, quia alias sequeretur, quòd bona satisfactoria Religiosorum eis abundantia, nunquam reconderentur in communem thesaurum Ecclesiæ, sed semper manerent sub potestate eorum, vel Prælati, ad applicandum ea, postea, cui voluerint; Et sic etiã nec esset communis thesaurus Ecclesiæ collectus de satisfactionibus Religiosorum, aut aliorum Sanctorum, dum viuerent, quod est maximum absurdum; & ad id videatur Bonau. in 4.d.20.q.3. A B C

Ergo dicatur, quòd si talia satisfactoria non applicentnr, ante, vel dum fiunt, reseruantur, & reponuntur à Deo, in commune Ecclesiæ thesauro.

Quò ad vim autem meritoriam, tam ipse, qui faeit, quàm Prælatus quicunq;, potest semper communicare, seu applicare talia bona præterita præsentia, & futura, quibuscunq; voluerit, vt virtute talium meritorum, mereatur de congruo, seu potius impetret ipsis, vel alijs, bona spiritualia, & temporalia, & liberationem, & præseruationem malorum, &c. & de his bonis, quo ad vim meritoriam non congregatur thesaurus Indulgentiarum, vt probat Cord. q.5. de Indulg. Nullum enim ex hoc præiudicium subditis ipsis resultat (vt dixi supra) imò maxima vtilitas, habentes multos socios in merito suorum bonorum operum, vt etiam supra est explicatum. D

Neque etiam faciendo ipsi Prælati communicationem bonorum spiritualium suorum subditorum, in quantum satisfactoria, præiudicium aliquod, vel grauamen, communitati inferunt, cum solùm super abundantia (nisi aliud exprexerint) communicent. E

Quartò dicitur, ꝗ quia talis communicatio, seu receptio ad participationẽ bonorum Congregationis, & huiusmodi, communiter fit à Prælatis informatis de talibus personis, quòd sint benefactores, & idcircò recipiuntur in communicationem bonorum Ordinis (vt patet ex ipsis litteris Confraternitatis, seu filiationis.) Ideò notetur, ꝗ si talis causa, propter quam recipiuntur, non esset vera, quia, scilicet, non esset ta-

lis be-

A lis benefactor, vt ibi supponitur, non valeret ei, talis receptio, ad participationem, nisi secundum ratam, scilicet secundum quòd fuerit benefactor; quia deficiente causa finali, seu conditione Concessionis, deficit ipsa Concessio, & non valet, nisi quantum accesserit ad causam talis Concessionis. Quòd si sine vlla causa, sed ad libitum vult recipere aliquem, ad participationem bonorum suorum, seu Congregationis, ex pura charitate motus, aut motu proprio; tunc benè valebit ei talis communicatio, & participatio, secundum intentionem ei sua bona communi-
B cantis, quòad vim satisfactoriam, & meritoriam; & etiam secundum suam dispositionem participantis, quòad vim meritoriam spetiatim; vt doctissimè hæc omnia tractantur à Corduba lib. 1. qq. q. 3. & de Indulgentijs. q. 42. & à Scoto, vbi supra.

Et hoc Priuilegium supradictum ab Vrbano V. concessum non exstat aliquo modo derogatum, per Motum illum Pij V. qui incipit, Et si Dominici gregis, Const. 20. Anno Domini 1566. emanata, vt ex eo clarè patet, cum ibi tantùm reuocentur continētes facultatem quæ- An hoc Priuilegiū sit sublatum.
C stuandi, & pro quibus consequendis porrigendæ sunt manus adiutrices: Et hæc sufficiant pro huiusmodi Concessionis intelligentia.

Est etiam sciendum, quòd vltra concessiones suprapositas in §. 10. cum sequentibus, Ecclesijs Carmelitarum factas. Clemens VII. concessit omnibus fidelibus deuotè visitantibus, quolibet anni die, duo, vel tria Altaria in Ecclesijs Carmelitarum, manus adiutrices eis porrigentibus, omnes, & quascunq; Indulgentias, peccatorum remissiones, ac animarum Purgatorij liberationes, quas consequerentur, si perso- In §. 10. 11. & 12. Pro quolibet die anni.
D naliter visitarent omnes Ecclesias pro stationibus deputatas, intus, & extra vrbem Romæ consistentes.

Et tandem Gregorius XIII. mutando illud, porrigendi manus adiutrices, in orationibus, statuit vt visitantes Ecclesias Carmelitarum, vnum ex quatuor istis facere tenerentur, aut videlicet dicerēt septem Pater noster, & septem Aue Maria in duobus, vel tribus Altaribus, ter, scilicet, in Altari maiori, & quatuor in vno, vel duobus alijs Alta-ribus; aut recitarent mortuorum vesperas; aut coràm Sanctißimo Sa-
E cramento terram deoscularentur; aut sanctum habitum gloriosissimæ Virginis Carmeli deferant, iuxta Bullam Papæ Ioannis XXII. & Alexandri V. Et omnes ità supradictas Indulgentias consequerentur; ibiq; pro fœlici statu Sanctæ Romanæ Ecclesiæ, atq; hæresum extirpatione, & inter Principes Christianos pace exorauerint: dummodò tamen sint verè contriti, & confessi. Vt reperitur in Compendio Indulgentiarum Carmelitanæ Religionis nuper impresso à R. P. M. Saluatore Palmerio, fol. 73. ibiq; omnes describuntur Indulgentiæ, quæ

quo-

quolibet die in Romanis Ecclesijs reperiuntur concessæ, quæ modo supradicto lucrari possunt. Ac nonnulla alia Priuilegia ad ipsam Carmelitarum Religionem spectantia. A

Et plenius ipsæ Indulgentiæ referuntur in Compendio Eremitarum Sancti Augustini à R. P. Fratre Hieronymo Nolano edito, ibiq; nonnulla alia Priuilegia Religionis S. Augustini pariter concessa, recensentur.

In quibus Compendijs, cùm copiosissimè tùm de Priuilegijs, cùm etiam de Indulgentijs Fratribus, ac Confratribus, Centuratis, vel habitum portantibus supradictorum Ordinum Augustiniensium, & Carmelitarum, maxima cum omnium vtilitate tractetur; Ideò breuitatis causa ad illa me remitto, cum vnusquisq; faciliter ea poterit, qui voluerit, præ manibus habere. B

Pro Fratribus Augustinianis.

INDVLGENTIAE, QVAS LVCRANTVR *audientes verbum Dei à Fratribus Minoribus. Quintò.* C

1 GREGORIVS 9. concessit audientibus prædicationes Fratrum Minorum, quindecim annos Indulgen. b.ffo. 260. concessione 469.

2 ALEXANDER 4. concessit, vt Fratres Minores, in quibuscunq; Ecclesijs, vel locis eos prædicare contigerit, possint dare suis auditoribus Indulgen. quadraginta dierum. b.ffo. 60. concess. 654. D

3 IDEM Alexander concessit accedentibus ad Ecclesias Fratrum Minorum, causa audiendi sermones, vel Missas, quocunque tempore, pro qualibet vice, Indulgentiam centum dierum. B.fo.24. Et ffo.108. concessione 231. Et b.fffo.108. concessione 437.

Missa.

4 IDEM Alexander, & Nicolaus 3. & Innocentius 4. & Nicolaus 4. ac Benedictus 11. concesserunt venientibus ad Ecclesias Fratrum Minorum, tempore Quadragesimæ, feria 2. & 4. & 6. quando ibidem prædicatur, Indulgentiam centum, triginta, & octo annorum, & ducentorum, & duorum dierum. b.fffo.108. concess. 439. E

Pro Quadragesima. Nota.

5 CLEMENS 4. vt testatur Ioannes 22. concessit, quòd Fratres Minores prædicantes extra domos suas, possint concedere auditoribus suis 80. dies Indulgentiæ. In domibus verò suis, vltra præfatas Indulgentias 100. dies. B.fo.24. Et ffo.108. con-

A concess.231. Et ffo.108. concess. 345. ¶ Vide infra post §. 6. epilogationem omnium, quæ possunt lucrari audiendo sermones Fratrum. Collector

Sequuntur concessa audientibus sermones Fratrum Ordinis Prædicatorum.

B VENIENTIBVS communiter ad sermones annuales audiendos, ad loca Fratrum Prædicatorum, conceduntur ab Honorio 3. dies 100. à Bonifacio 8. dies 100. ab Alexandro 3. dies 100. à Gregorio 9. dies 100. ab Innocentio 4. dies 100. à Benedicto 11. dies 200. ab Vrbano 5 dies 100. ab Alexandro 5. dies 100. ¶ In summa autem sunt anni tres, & dies duo. b.fffo. 111.concess.491. 6 Ex Priuilegijs Fratrũ Prædic.

Epilogando omnes suprascriptas Concessiones, resolutio est ista, quòd Fratres præfati, quandocunque prædicant in suis Do C mibus, quocunque die anni, possunt concedere suis auditoribus 18.annos, & 322. dies. Et numerando per dies, sunt septem millia & 72. dies. Sed quando alibi prædicant, possunt concedere decem, & octo annos, & ducentos, ac 22. dies. Et numerando per dies, sunt sex millia, & nongenti septuaginta duo dies. Attamen, quando prædicant tempore Quadragesimali, in Domibus suis feria 2. & 4. ac 6. possunt concedere vltra prædicta, centum triginta, & octo annos, ac ducentos, & duos dies. Et in summa D sunt in præfatis ferijs centum quinquaginta sex anni, & quingenti viginti quatuor dies. Collector. Epilogatio Concessionum supra scriptarũ.

INDVLGENTIAE, QVAS POSSVNT LVCRARI *Seculares, ratione habitus prædictorum Fratrum. Sextò.*

E CLEMENS 4. concessit morientibus cũ habitu Fratrum Min. & qui cum eo elegerint sepeliri, remissionem tertiæ partis omnium suorum delictorum. b. ffo. 260. concessione 658. 1 Sepultura.

NICOLAVS 3. concessit omnibus, qui moriuntur cum habitu Fratrum Min. & qui cum eo elegerint sepeliri, remissionem tertiæ partis omnium peccatorum suorum. b. ffo. 260. concess. 661. Aliàs habetur, quòd est remissio quartæ partis. b.fffo.108.concess.447. 2 Sepultura.

VRBA-

3 VRBANVS 5. conceſſit ſimiliter Indulgentiam remiſſionis tertiæ partis peccatorum illis, qui moriuntur cum prę fato habitu Fratrũ Minorum .b. ffo. 261. conceſſione 670. Aliàs habetur, quòd conceſſit remiſsionem quartæ partis .b. fffo. 109. conceſſione 458. A

Collector. Circa præfatas Conceſſiones habitus, in ſumma authentica, ſuperius allegata, reperitur abſq; nominatione Pontificum, ſequens Conceſſio.

4 IDEM conceſſa eſt ſepultis in noſtris cœmeterijs, & morientibus in habitu noſtro Fratrum Minorum, quarta pars peccatorum, à quatuor Summis Pontificibus. ffo. 71. conceſſione 183. B

5 ALEXANDER 6. conceſſit, vt mulieres ſuſcipientes ante mortem, vel poſt mortem habitum ſanctæ Claræ, habeãt talem relaxationem peccatorum, qualem habent viri pro habitu Fratrum Minorum .o. ffo. 70. conceſſione 176. Et fffo. 99. conceſſione 368. C

Pro Monialibus Sanctæ Claræ.

6 LEO informatus de prædictis Conceſſionibus, circa habitum Fratrum Minorum, confirmauit eas, ac de nouo conceſſit, & ad huiuſmodi gratias ſuam portionem addidit, concedens, quòd morientes in dicto habitu conſequantur Indulgentiam plenariam. O. fffo. 61. conceſſ. 185.

Ind. plen.

7 IDEM Leo iterum confirmauit Conceſſiones ſupradictas, & addidit, quòd tàm morientes, & ſepeliendi in dicto habitu, quàm morientes, & ſepeliendi in habitu Sororum Tertiæ Regulæ eiuſdem ſancti Franciſci, ſub obedientia Miniſtrorum Generalis, & Prouincialium degentium, conſequantur Indulgentiam plenariam omnium ſuorum peccatorum. O. fffo. 62. conceſſione 201. D

Ind. plen. pro tertia.

8 IDEM Leo declarauit, ſufficere habitum prædictum petere, ac ſuper ſe vſq; ad mortem habere, ac in eo ſepeliri, etiam ſi ante mortem non induatur. O. fffo. 60. conceſſ. 183. E

Ex Priuilegijs Fratrum Prædicatorum.

9 IOANNES 23. omnibus Chriſtifidelibus, oſculantibus habitum Ordinis ſancti Dominici, ſeu Fratrum Ordinis Prædicatorum, quinq; annos, & totidem quadragenas, de iniunctis pęnitentijs relaxauit. b. fffo. 95. conceſſ. 307. Et numerando per dies, ſunt duo millia. & 75. dies. ¶ Tantundem lucrantur oſculantes

Pro oſculãtibus habitũ Fratrum

Collector.

A lantes habitum Fratrum Minorum, & aliorum Mendicantium, ratione communicationis Priuilegiorum.

Ex Priuilegijs Fratrum Augustiniensium.

LEO 10. concessit, ꝙ viri, & fęminæ deferentes Zonã Fratrum sancti Augustini datam ab aliquo Prælato eiusdem Ordinis ad hunc finem, lucrari possint Indulgentias prædictis Fratribus concessas. b. fffo. 122. concess. 566.

B IDEM Leo extendit præfatam Concessionem, ad illos, qui detulerint chordam sancti Francisci, datam similiter ab aliquo Prælato Ordinis Minorum, vt supradictum est de Zona S. Aug.

Hæc Concessio non est impressa in libris Priuilegiorum, sed absq; dubio fuit impetrata ad instantiam Reuerendissimi Cardinalis sanctæ Crucis bonæ memoriæ. Collector.

ITEM Sixtus 4. concessit, vt si quis voluerit secularis ob deuotioné, cum eorum habitu sepelliri, possit in eorũ Ecclesijs C sepelliri, non obstãte, ꝙ in alia Ecclesia sepulturam elegisset: vt refertur in Comp. Priuilegiorum 35. vt testatur P. F. Hieronymus Nolanus Ordinis S. Augustini, in Tractatu nuper ab ipso edito Priuilegiorum, & Indulg. eiusdem Ordinis, fol. 122. vbi late de hoc ipse pertractat.

Ex Priuilegijs Ordinis Sanctæ Trinitatis.

D LEO 10. & Adrianus 6. decedentibus in habitu Ordinis Sãctissimæ Trinitatis, aut scapularium dicti Ordinis de manu alicuius illius Prælati, etiam absq; alicuius voti emissione suscipientibus, & defferentibus in Regnis Castellæ, Legionis, & Granatæ consisten. concesserunt omnes, & singulas Indulgentias, & peccatorum remissiones Fratribus prædicti Ordinis concessas, prout latius habetur in dictione, Communicatio Priuilegiorum. §. vlt. & supra, Indulgentiæ, quòad seculares, quartò. §. 23.

E ☞. CAPVCCINI ANNOTATIO.

SIXTVS V. (vt in Constitutione 14. & 59. vt in Bullario) concedit Indulgentiã plenariã Confratribus cordæ S. Francisci in die quo confessi, & communicati receperint à Guardiano dictæ Confraternitatis cordam. Et in hora mortis, dicendo Iesus cum corde. Et etiã prædicti Confratres consequantur omnes Indulgentias Confraternitatis Confalonis, omnesq; alias Religioni In §. 11. Indulgétia pro corda S. Frãcisci.

concessas (obseruato tamen modo quodam in dicta Const. 59. requisito) quæ Confraternitas debet erigi à R.P. Generale Conuentualiū in eorū Ecclesijs, vel Capuccinorum, vel de obseruantia, vt in supradicta Cōst. 14. habetur. Itaq; consuetudo illa benedicendi cordam à Guardianis, vel Sacerdotibus simplicibus, hodie non subsistit; Nā oportet, vt fiat per viam Confraternitatis supradictæ, vt in eademmet Const. 14. dicitur. A

Indulgētia pro Festiuitatibus principalibus Ordinis. *De Indulgētia concessa visitantibus, confessis, & communicatis, Ecclesiam aliquam Conuentualium, Capuccinorum, & de obseruantia, in Festiuitatibus principalibus Ordinis, vide supra in verbo, Festiuitas §. 2. in annotatione nostra.* B

INDVLGENTIAE IMPETRATAE A FRATRIbus Minoribus pro Secularibus, in fauorem Conceptionis Immaculatæ Virginis Mariæ, Dominæ nostræ, Septimò.

1 SACROSANCTVM Concilium Basiliense, cunctis Christi fidelibus, verè pœnitētibus, & confessis, in die Festiuitatis Conceptionis interessentibus Missarum solemnijs centum, Primis autē, vel secūdis Vesperis totidē; Sermoni verò verbi diuini de eadē Festiuitate 150 dies, de iniūctis sibi pœnitentijs relaxauit. b. fo. 42. Et ffo 40. concess. 45. C

2 SIXTVS 4. statuit, & ordinauit, quod omnes, & singuli Christi fideles vtriusq; sexus, qui Missam, & officiū Festi Conceptionis B. Mariæ Virginis, cuius initiū est: Sicut lilium inter spinas, &c. in Festo eiusdē Conceptionis deuotè celebrauerint, & dixerint, aut illius horis canonicis interfuerint, quoties id fecerint, eādem prorsus Indulgentiam, & peccatorum remissionem consequantur, quam Vrbanus 4. & Martinus 5. & alij Romani Pontifices concesserunt illis, qui Missam, officium, & horas canonicas, in Festo Corporis Christi, à primis Vesperis, & per illius octauā (iuxta Romanæ Ecclesiæ institutionē) celebrant, & dicunt; aut Missę, ac officio, & horis huiusmodi intersunt. B. ffo. 115. côce. 252. D

Collector. Istæ Indulgentię, vt colligitur ex quadā Bulla Eugenij 4. quæ habetur b. ffo. 137 conce. 578. sunt in summa. Pro matutinis, & vtrisq; Vesperis diei Festi, & Missa, quadringenti dies. Pro reliquis horis, hoc est, pro qualibet ipsarum, cētum sexaginta. Et in quibuslibet octauarū diebus, pro singulis Matutinalium, Missarum, & Vesperorum, ducenti dies. Ac pro reliquis horis, octoginta dies. Item sequentibus Processiones, ac Missas deuotè celebrantibus, tàm in Festo, quàm in octauarum diebus pro pace, ac tran- E

Processiones. Missas.

A tranquillitate Ecclesiæ; ac Sacramentum in Festo huiusmodi sumentibus, conceduntur ducenti dies Indulgētiæ Et hoc vltra Indulgentias, supra positas, & concessas per Conc. Basiliense. §. 1. Communicare.

IVLIVS 2. concessit omnibus Christifidelibus, verè pœnitentibus, & confessis, in Regno Castellæ constitutis, qui imaginē B. Mariæ Virginis, & eius Filij (quam Moniales Ordinis sanctæ Conceptionis in scapulario, & homines in pectore deferre consueuerunt) detulerint, & nonies Salutationem Angelicam deuo B tè recitauerint, similes, & prorsus easdem Indulgentias consequantur, quas consequerentur, & consequi possent, si decies Salutationem Angelicam, in honorem decem virtutum eiusdem B. Mariæ Virginis recitarent. b. fffo. 89. concess. 254. 3 Particularis pro Regnis Castellæ.

Notandum est, ꝙ ad lucrandum præfatas Indulgentias, non oportet recipere ab aliquo insignia, nec illa deferre, sicut pro lucrandis Indulgentijs de decem Aue Maria; licèt aliqui aliter opinentur. Collector.

C LEO 10. concessit, quòd viri deferentes Imaginem Conceptionis B. Virginis, & mulieres scapularium eiusdem Ordinis, cum prædicta imagine, easdem gratias obtineant, & consequantur, quas consequuntur, & consequi possunt deferentes chordam Fratrum Minorum, & corrigiam sancti Augustini. O. fffo. 61. concess. 188. 4

IDEM Leo concessit, intuitu Immaculatæ Conceptionis B. Virginis, nonnullas alias Indulgentias, & magnas valdè. Sed D quia istæ sunt pro Fratribus Min. & Monialibus, & alijs Religiosis, qui eorum Priuilegijs gaudent, & non pro secularibus; ideò non ponuntur hic. Habētur tamen supra, in dictione, Indulgentiæ plenariæ, quòad Fratres, §. 18. & 19. 5 Ind. plen.

INDVLGENTIAE QVAEDAM, ETIAM PRO *Secularibus obtentæ à quibusdam Fratribus Minoribus. Octauò.*

E CALIXTVS 3. concessit plenariam Indulgentiam pro Patribus, & Matribus omnium Fratrum Min. præsentium, & futurorum, etiam defunctorum, in Purgatorio existentibus. o. ffo. 65. concessione 90. Et ffo. 101. concess. 399. 1 Pro parentibus Fratrum.

Notandum est, ꝙ post Concessionem suprascriptam, posita sunt ibidem immediatè sequentia verba. Et sic quilibet Pater, Collector.

& Mater Fratris Min. poteſt in articulo mortis eligere Cõfeſſorem idoneum, qui eum abſoluat plenariè à culpa, & pęna de omnibus peccatis ſuis. Hęc ibi ad litterã. Circa quæ quidẽ oportet aduertere, ꝙ, vt patet ex tenore ipſorum, non fuerunt, nec ſunt verba de corpore Conceſſionis, ſed potius benè intuẽti apparebit, ꝙ ſint addita velut gloſſa declaratiua ab aliquo Fratre modicum ſc ẽti. Si. n. prædicta clauſula eſſet de corpore Cóceſſionis, nõ diceretur in principio eius. Et ſic &c. ſed vt ſic &c. poſſit &c. Quod autẽ, qui præfatam clauſulam addidit, fuerit indoctus, patet ex hoc, quia pro eodẽ ſumpſit Indulgentiam plenariã, & abſolutionem plenariam à pęna, & culpa, quæ tñ ſunt valdè diuerſa. Nam Indulgentia plenaria, ſecundum Doctores, ſolummodò refertur ad pęnã, & non ad culpam. Eſt. n. Indulgentia, quędã remiſſio pęnæ debitæ pro peccato poſt cõtritionem habitã de ipſo: vt colligitur extra de pęn. & remiſ. c. Quod autẽ. Vel Indulgentia eſt pęnæ relaxatio, quam quis iuſtè pro culpis proprijs facere debuiſſet, de theſauro Eccleſiæ ad diuinam iuſtitiam perſoluendam ſumpta. Poteſt tñ ſaluari ſupradictum dicendo, ꝙ cum in articulo mortis nõ ſit caſus aliquis reſeruatus, iure communi poteſt ab omnibus caſibus, & cenſuris abſolui à ſuo Cõfeſſore, à quo etiam per præfatũ Priuilegium poterit ſibi cõcedi Indulgẽtia plenaria. Et ſic abſoluetur à culpa, & à pęna. A B C

Nota.

Pro recitãtibus pſalterium, ſeu Roſarium B. Virginis

SIXTVS 4. vniuerſis, & ſingulis Chriſtifidelibus dicentibus qualibet die ad honorem Dei, & Beatiſſimæ Virginis Mariæ toties Angelicam Salutationem, quot ſunt pſ. in pſalterio Dauitico; videlicet, centies, & quinquageſies, præponendo Orationem Dominicam ſingulis decem Salutationibus Angelicis, conceſſit, pro qualibet vice, qua, ſicut dictum eſt, orauerint, pro qualibet quinquagena prędictarum, quinque annos, & totidem quadragenas Indulgentiæ. B. ffo. 135. conceſſ. 299. D

Collector. Supraſcripta Indulgẽtia Pſalterij B. Virginis, eſt eademmet, quam Fratres Ordinis Prædicatorũ publicant, & de qua faciũt Confraternitatem ſub nomine Roſarij eiuſdẽ B. Virginis. Attamen, vt patet ex litteris Sixti, non fuit conceſſa ad inſtantiã huiuſmodi Fratrum, ſed Ducis, & Duciſſæ Britaniæ, qui impetrauerũt hãc Indulgẽtiam pro omnibus fidelibus. Nec oportet ad lucrãdũ pręfãtã Indulgẽtiã, vt recipiatur quis in Cõfraternitatẽ ſupra nominata Roſarij, prout aliqui opinãtur. Credibile eſt tñ, ꝙ poſteà Fratres Prędicatores obtinuerint ampliores remiſſiones ſuper hoc, ac ẽt auctoritatẽ ad inſtituendũ Cõfraternitatẽ. E

Nota.

INNO-

A INNOCENTIVS 8. concessit, quòd Procuratores Fratrum Minorum,eorumq; substituti, liberi, parentes, fratres, sorores, & vxores eorum possint promereri Indulgentias Stationum, & alias Fratribus concessas, dicendo in Ecclesijs prædictorum Fratrum quinque Pater noster, & totidem Aue Maria, pro fœlici statu Romanæ Ecclesiæ. o.fo.65. & ffo.70.concessione 172.& fffo.99.concess.367. 3 Pro Syndicis Fratrũ.

B ALEXANDER 6. concessit dicentibus Coronam Virginis, cum genuflexionibus consuetis, illas Indulgentias, quas habent dicentes orationes Pietatis, cum oratione Dominica,& Salue Regina.o.fffo.97.concess.372. 4

LEO 10. ad instantiam cuiusdam Fratris Minoris innouauit Indulgentiam versuum, qui dici solent coram imagine Pietatis. Quam Indulgentiam, populorum fides tenet, à sancto Gregorio fuisse concessam. Et casu, quo non esset, illam denouo concessit. Addidit etiam sequentem versum. 5 De versibus S. Gregorij.

C O Domine Iesu Christe, adoro te ad iudicium progredientem, iustos ad Paradisum vocantem, peccatoresque damnantem, deprecor te, vt tua Passio liberet nos ab illis pęnis. Amen. o.fffo.91.concess.264.

Aduerte, ꝙ in hac Concessione non fuit expressum quanta sit huiusmodi Indulgentia; nec additũ est aliquid à pręfato Leone, prout aliqui falsò publicãt, & asserunt; sed solùm cõcessit de nouo quicquid erat cõcessum, sine vlteriori explicatione. Et ego, D qui hęc collegi, scio ità esse, quia vidi, & legi Concessionẽ pręditã in Registro, qđ habetur Romæ in sacro Cõuẽtu de Araceli. Collector.

IDEM Leo ad instantiam cuiusdam Fratris Min. concessit, quòd omnes tàm Fratres, quàm seculares dicentes 15. Pater noster, cum totidem Aue Maria, pro existentibus in peccato mortali, in qualibet vice, consequantur remissionem tertiæ partis suorum peccatorum, quia hoc est opus maximæ charitatis. o.fffo.94.concess 300. 6 Pro existentibus in peccato mortali.

E IDEM Leo concessit, quòd dicendo semel in die quinquies Pater noster, & Aue Maria in honorem, seu memoriam quinque plagarum Christi, & quinque præcipuorum dolorum Virginis Mariæ, consequantur Indulgentiam decem millium dierum, & totidem annorum.b.fffo.89.concess.258. 7 De quinque plagis Christi.

ITEM dicentibus duodecim Aue Maria, pręmittendo vnũ Pater noster, in honorem duodecim excellentiarum Virginis Mariæ, datæ sunt Indulgentiæ duodecim mille dierum. 8

9 ITEM dicentibus vnam Aue Maria, quando audiunt pulsum ad horas canonicas, qui sit septies in die, dantur septem millia dierum Indulgentiæ. A

De horis canonicis.

ITEM dicentibus, pro qualibet hora diei naturalis, vnam Aue Maria, dantur mille dies Indulgentiæ. Et sunt in summa pro omnibus viginti quatuor horis diei, & noctis, viginti quatuor millia dierum Indulgentiæ.

10 De horis diei.

11 CLEMENS 7. confirmauit omnes Indulgentias, & remissiones peccatorum contentas, & annotatas in libris Priuilegiorum Fratrum Minorum, illasq; etiã de nouo concessit.o. B

Confirmatio omniũ Indulgentiarum.

¶ Hoc est intelligendum de contentis in libris impressis, vsque ad datam Concessionis, quæ fuit Anno Domini 1527.

Collector.

SEQVVNTVR NONNVLLA NOTABILIA circa præfatam Indulgentiarum materiam, & quorundam dubiorum decisiones, scitu dignissima, ex dictis Sacrorum Doctorum in 4. sentent. dist. 20. & Cardinali de Turre cremata in cap. Mensuram, de pœnitentijs, & remiss. di. prima. & Abulen. super 16. cap. Matthæi, ac Fœlynum in sermone, Hodie mecum eris in Paradiso, & Caietanum, ac Florentinum, aliosq; Summistas, collecta. C

Primum notabile.

PRIMVM notabile est de excellentia, & valore Indulgentiarum. Circa quod Caietanus in Tractatu Indulgentiarum, q. 12. quærit. Vtrum dare operam ad acquirendas Indulgentias sit imperfectionis? Et post argumenta, subdit. Ad huius euidentiam sciendum, q Indulgentiarũ fructus proprius est satisfacere diuinę iustitiæ, quòad pœnam temporalem proprijs peccatis debitam, ex pœnis Christi, & Sanctorum, secundum traditionem Ecclesiæ Romanæ, vt patet in Extrauaganti Clementis 6. & multorum Romanorũ Pontificum Apostolicis litteris. Hac suppositione facta, consequenter dicendum est, q quum actus iste, qui est satisfacere per aliũ, non sit ex suo genere malus (nullam. n. deordinationem importat) nec habet imperfectionẽ moralẽ annexam, qm̃ cum feruenti charitate, & promptissima voluntate per seipsum satisfaciẽdi stat; q tali modo. s. per Sanctorum pœnas velit satisfacere, & nihilominus operibus sanctisimis, tãto magis intendere, quanto liberior à debita pœna, & gratior esse debet propter hoc cumulatum beneficium) sed est actus de genere bonorum moralium. Est. n. appetitu recto appetibilis, vtpote ablatiuus impedimentorum D E

De excellẽtia, & valore Indulgẽtiarum.

A torum ad cœlestē patriam. Nam pœnæ peccatis debitæ impediunt ingressum ad æternam beatitudinē. Vnde tātum oportet animas in Purgatorio morari, donec exolutis pœnis omnibus, debitis pro suis peccatis, liberè ab omni malo pœnæ, omniū bonorū aggregatione perfectum statum assequātur. ¶ Nec solùm est moraliter bonus, sed ēt meritorius si fructuosus est, q̄m non nisi existentibus in charitate Indulgentiæ prosunt; vt ipsa Concessionis forma monstrat, dicēdo, verè pœnitentibus. Oēs autē B actus humanos ex charitate procedentes, meritorios esse constat. ¶ Nec solùm est meritorius æternæ vitæ, sed cōsonus etiam perfectis viris, quoniam continuè suspirantibus ad cœlestem patriā, & cupientibus dissolui, & esse cū Christo, consonant omnia recta acceleratiua cœlestis ingressus. Cōstat aūt exsolutionem pœnarum debitarum pro peccatis, acceleratiuā esse cœlestis itineris, quoniā impedimenta ingressus ad fœlicitatē tollit. Omni igitur ex parte apparet, ꝙ dare operā Indulgentijs, est actus cō C munis perfectis, & imperfectis in charitate constitutis, si pœnis adhuc pro peccatis suis obnoxij sunt. ¶ Et cōfirmatur, quia omnibus, quantumcunq; perfectis, cōuenit dicere quotidie, Dimitte nobis debita nostra. In quorum numero constat esse debitum pœnæ pro peccatis. Quod autē cōsonat petere, consonat & quęrere. Consonat igitur ēt perfectis quærere debitum pœnæ pro peccatis suis debitæ, exsolui per satisfactoria opera Christi, & Sāctorum. Et quia tā perfecti, q̄ imperfecti, tàm sani, q̄ infirmi, D tàm morituri, q̄ diu victuri, in charitate constituti, rei possunt esse alicuius pœnæ tēporalis, pro satisfactione suorum actualiū peccatorum; ideò nullus excipitur à fructu Indulgētiarum, qui voluerit earū particeps fieri. Rariq; videntur esse adeò satisfaciētes per seipsos, qui nō egeant Indulgentijs. Qui tamen tutius agūt, si per Indulgētias, ēt à debitis, se absolui curant Hæc Caietanus. ¶ Quò verò ad quantitatē satisfactionis præfatę, est notādum, ꝙ cùm quis Indulgentiā plenariam promeretur, omnis pę E na pro peccatis debita remittitur illi. Cum autē Indulgentiam tertiæ, vel quartæ, seu alterius partis cōsequitur, tantundem de pœnis debitis remittitur, quantum sonat. Et cū certus numerus dierū, vel annorum, Indulgentiæ cōceditur, tantùm remittitur, quātùm remitteretur, si totidē diebus, vel annis in pręsenti vita pęnitentiā egisset. ¶ Et notandū, ꝙ cū conceditur Indulgentia tot dierū, vel annorū, de iniunctis pęnitentijs, dicunt aliqui Doctores, præsertim Caietauus in tract. Indulgentiarū. q. 2. ꝙ non

Nota.

remittitur, nisi quãtum correspondet pœnitentiæ impositæ pe A
Confessorem. Ità, q̄ si Confessor nõ imposuit aliquos annos, vel dies pęnitentię, nihil operabitur illa Indulgentia, nisi in Cõcessione diceretur, etiã de non iniunctis, sed iniungendis, seu à quomodolibet debitis; quia iniuncta pœnitẽtia, est principalis, & sola materia Indulgentiæ, secundum Sacros Canones intellectæ. Verum tñ Florentinus, & Card. de Turre cremata, & S. Thomas, & multi alij dicunt intelligi debere etiã de non iniunctis. Ità, q̄ huiusmodi Indulgentia remittet tantumdem, quãtum debuisset B imponi à Confessore, si ad tm̃ protẽditur concessio. Vnde sequitur, q̄ si alicui imponatur pęnitentia ieiunãdi, vel aliquid aliud faciẽdi tot diebus, & ille lucretur Indulgentiã totidem dierum, nõ tenebitur ad faciendum talẽ pęnitentiam, licèt Confessor pęnitẽti ad hoc licentiã non dedisset. Nihilominus tñ Doct. consulunt, vt pęnitẽtia imposita impleatur, quia hoc est tutius, præsertim cùm vix possit quis esse certus, q̄ lucratus sit Indulgẽtiam. Quapropter, licet aliqui dicãt, q̄ illi, cui Indulgẽtia plenaria cõceditur, nõ est opus imponere aliquã pęnitentiã, bonũ est tñ, q̄ C imponatur, & adimpleatur, prout iidẽ Doct. cõsulunt. ¶Notandum etiã, q̄ qñ in Concessione Indulgentię dicitur, de peccatis, de quibus fuerit quis corde cõtritus, & ore confessus, virtute huiusmodi Indulgẽtiæ nõ remittuntur peccata, de quibus nõdum cõtritus, nec cõfessus est; licèt faceret reliqua omnia pro consequutione Indulgentiæ requisita. Sed solũ remitterentur illa, de quibus aliqñ contritus, & confessus est. ¶Item notandum, q̄ qñ D in Concessione Indulgẽtię dicitur, q̄ verè pęnitentes, & confessi possint promereri talẽ remissionem peccatorum, intelligitur ẽt de oblitis, & ignoratis, de quibus sufficit contritio generalis, cũ proposito confitendi qñ ad memoriam, seu notitiam venerint. Si tñ Concessio dicat, de quibus fuerit corde contritus, & ore cõfessus, non se extendet ad ignorata, & oblita, secundum communem opinionẽ. Attamen Florentinus, & Card. de Turre cremata tenent, q̄ si pęnitens fecit debitam diligentiam ad cognoscendum, & memorãdum sua peccata, talis est verè contritus, & E confessus ẽt de ignoratis, & oblitis, propter generalẽ contritionem, & voluntatem cognoscendi, & confitendi, quam de illis habuit. Ac per cõsequens omnium illorum, sicut & aliorum consequetur remissionẽ. ¶Similiter est notandũ, q̄ si in Concessione Indulgẽtiæ dicatur, vt quis possit eligere Confessorẽ, qui ei concedat aliquam Indulgentiã, nunquã illam consequetur, nisi pręfato

A fato modo ei concedatur. Videtur tamen, quòd Confessor possit huiusmodi Indulgentiã concedere, absq; confessione Sacramentali, præmissa tantũ Confessione generali; dũ tamen conteratur, & proponat confiteri tẽpore determinato ab Ecclesia. Et dicit Florentinus, ꝙ huiusmodi casu, si desit persona Ecclesiastica ad concedendũ indulgentiam præfatam, posset illam tempore necessitatis concedere persona secularis. De quo habetur simile in excommunicato, qui in casu necessitatis absolui potest per secu-
B larem ab excommunicatione; quia istud non spectat necessariò ad ordinem sacerdotalem, seu clericalem; sed solùm ad iurisdictionem, qua potest etiã secularis vti. ¶ Notandum est etiam, ꝙ si in Concessione Indulgentiæ dicitur absolutè, quòd qui visitauerit aliquem locum, & manus porrexerit adiutrices, consequatur talem Indulgentiam, debet intelligi sic; quòd vnusquisq; largiatur iuxta suam qualitatẽ, seu possibilitatem; scilicet, quòd diues, ac potens visitet huiusmodi locum benè associatus, & con-
C ferat largam eleemosinam. Tamen sancti Bonauentura, & Thomas, ac Durandus tenent, quòd licèt sic non faciat, lucrabitur magis, quàm faciendo aliud opus consimile, vbi non est Indulgẽtia concessa. Sed Ostiensis dicit, quòd faciendo illud, quod iniungitur ad promerendam Indulgentiam: licèt non secundum qualitatẽ suæ personæ, lucrabitur plenè Indulgentiã cõcessam. Verũtamẽ quãdo determinatur quantitas, quæ debet dari ad lucrandũ Indulgentiã, vt dicendo, quicunq; dederit vnũ denariũ, &c.
D tunc ita benè lucrabitur Indulgentiã diues, ac potens largiẽdo vnũ denarium duntaxat, sicut pauperculus dando aliũ denariũ. Ac similiter ita benè lucrabitur Indulgentiã existens Romæ, sicut qui à finibus terræ illuc perrexit. Tamẽ quòad præmiũ, amplius meretur, & lucratur qui in præfato casu magis laborauit, vel expẽdit. Et intantũ est verũ supradictũ, quòd si quis propter paupertatẽ, vel infirmitatẽ nequit facere illud, quod in Concessione Indulgẽtiæ imponitur, quamuis ex toto corde vellet face-
E re, nõ lucrabitur huiusmodi Indulgentiam; quia in hoc voluntas pro facto nõ reputatur, prout in alijs. Dicunt tamen S. Bonauẽtura, & Thomas, quòd talis voluntas est magni meriti ad lucrãdũ præmiũ essentiale. ¶ Insuper notandũ, quòd quando in Concessione Indulgentiæ dicitur, quòd datur, seu cõceditur per modum suffragij, prout fit cum Indulgentia refertur ad defunctos, talis concessio vel Indulgentia taliter concessa, est eiusdem valoris, sicut alia, quæ absolutè conceditur quòad viuentes. Ita quòd

Indulgentia per modum Suffragij.

quòd tantumdem valeant decem dies Indulgentiæ, vel anni con- A
cessi, per modum suffragij, pro aliquo defuncto, sicut valent totidem concessi pro aliquo viuente, quando absolutè conceduntur. Nam tantùm diminuitur vni de pœna debita, sicut alteri. Omissis enim erroribus iam reprobatis, qui circa hoc exorti sunt, hæc est veritas determinata; quòd Papa potest communicare, vel distribuere thesaurum Ecclesiæ defunctis in Purgatorio existentibus, sicuti & viuentibus, aut tanquàm subditis, vel tanquàm amicis, absq; aliqua differentia in valore, prout B
sepe facit. Dicere autem oppositum, esset resistere Ecclesiæ, vt inquit Gabriel in Canone. Et idem dicit Confutatorium errorũ.

Item notandum, quòd secundum sanctum Thomam, mediante voluntate, qua mouetur homo ad causam, propter quam conceditur Indulgentia, se disponit amplius ad gratiam, quàm cum exercitio aliorum actuum bonorum. Et cum illa proficit plurimum ad vitandum peccata. ¶ Aduertendum tamen, ac notandum, quòd non obstante dicto suprapositio immediatè, dicit, C
Nota. idem sanctus Thomas, quòd Religiosi existentes in suis Monasterijs, promerentur amplius, quàm discurrendo, aut peregrinando ad lucrandum Indulgentias. ¶ Dicit etiam idem sanctus Thomas, quòd licet alia bona opera prosint existenti in peccato mortali, vt Deus illuminare dignetur illum, ac peccato exeat; sed Indulgentiæ non prosunt tali, quia iuxta intentionem concedentis, in illo locum non habent. Vndè pro tempore, quo quis manet in peccato, plus confert communicatio bonorum operũ D
aliorum, quæ fit per litteras fraternitatis Prælatorum Ordinis,
Nota. seu aliàs, quàm prosint Indulgentiæ. ¶ Notandum est etiã, quòd secundum Alexandrum de Hales, & sanctum Bonauenturam, Indulgentiæ sunt de nobilissimis, & efficacissimis suffragijs. Et addit Gabriel, quòd non est certior modus ad liberandum animas à Purgatorio. Et Florentinus dicit, quòd Indulgentiæ sunt valdè vtiles peccatoribus. Idemq; dicit sanctus Thomas vbi supra. ¶ Dicunt similiter Florentinus, ac Felinus, quod tenere E
pertinaciter, quòd Indulgentiæ non valent, aut quòd Papa non possit concedere Indulgentiam Plenariam, est hæresis. ¶ Est insuper notandum, quòd inter Indulgentiam Plenariam, & Iubileum nulla penitus est differentia, vbicunq; concedatur; prout tenet Felinus vbi supra. Et vt ex tenore Bullarum liquidò patet.

Igitur propter omnia supradicta, nullus omittere debet lucrari Indulgentias omnibus vijs, quibus poterit, præsertim, quia

nemo

A nemo poteſt ſcire in dubio quando, vel per quam viam lucrãtur; cum, ſecundum Sacram ſcripturam, nemo ſciat. vtrum odio, vel amore dignus ſit. Itèm quia ſemper contrahimus noua debita. Et quia dato caſu, quòd Indulgentiæ non eſſent opus ad ſatisfaciendum pro pœnis debitis, tamen multum conferunt pro acquirendo præmio eſſentiali. Et inſuper, quia licèt quis non poſſit applicare alijs Indulgẽtias ſibi conceſſas, niſi ad hoc ſpecialem conceſſionem habeat, prout Fratres Minores ad applicandum B defunctis habent; tamen quilibet poteſt opus bonum, quod pro aſſequenda Indulgentia facit, alijs applicare. Sicut qui vadit Romam, aut Hieroſolimam, poteſt meritum ſui laboris cui maluerit applicare, & Indulgentias pro ſeipſo lucrari.

Secundum notabile.

SEcundum notabile eſt de ijs, quæ concernunt auctoritatem, ſeu poteſtatem concedendi Indulgentias. Circa quod ſciendum, quòd Indulgentias poſſunt dare, non ſolum Papa, vt in præcedenti notabili dictum eſt, ſed etiam Epiſcopus, ac eorum Su- C periores, & ipſorum Vices gerentes per commiſſionem, vel pręſcriptionem. Et ſic Fratres prædicantes concedunt Indulgentias audientibus eorum ſermones. Ac ſimiliter Confeſſores, quãdo eis committitur per aliquam Bullam, vel aliàs. Aliter enim ſecundum aliquos Doctores, præſertim Abulenſem ſuper. 16. c. Matthæi, nequeunt Confeſſores aliquas Indulgentias concedere. Cuius tamen contrarium tenent ſumma Angelica, & Roſella, & Doctores ab eis allegati. Quibus adhęrendo videtur, quòd D ſemper Sacerdos in fine abſolutionis dicat. Et concedo tibi omnes Indulgentias, quas concedere poſſunt, inquantum auctoritas mea ſe extendere poteſt. ¶ Cardinales verò ſi non ſunt Epiſcopi, non poſſunt, ſecundum iura, concedere aliquas Indulgentias. Nihilominus tamen eas concedunt, aut ex conſuetudine, vel ex particulari Priuilegio. Et quòd ad Epiſcopos pertineat conceſſio Indulgentiarum, habetur in c. Accedentibus, de exceſſibus Prælatorum. ¶ Eſt autem circa ſupradicta notandum, E quòd aliquando Pręlati habentes auctoritatem concedendi Indulgentias, præſertim Papa, concedunt aliquas Indulgentias per ſemetipſos, vt dicendo. Qui talem Eccleſiam viſitauerit, aut toties dixerit Pater noſter, vel Aue Maria, &c. lucretur tot dies Indulgentiæ. Et tunc ad lucrandum tales Indulgentias, non eſt opus, quòd Confeſſor aliquid faciat. Sed ſi eſt in ſtatu gratiæ, vel conteritur de peccatis, cum propoſito confitendi illa, tempore ab Eccleſia determinato, facitq; iniunctum pro conſecu-

tione

tione Indulgentiæ, lucratur illam. Sic tenet Abbas in . c. Omnis A
vtriusq; sexus, de pænit. & remiss. Et Doctores in Clementina prima, de reli. & vene. san. Aliquando verò Prælati non concedunt Indulgentias per seipsos, sed committunt alijs, vt concedere possint. Sicut concessum est, quòd prædicantes Fratres possint suis auditoribus certos dies, & annos Indulgentiæ concedere. Et tunc, nisi Prædicator faciat concessionem, nullam Indulgentiam lucrantur audientes. Et similiter quando Confessoribus electis per Bullas, vel Confessionalia datur facultas concedendi Indulgentiam talem, vel talem sibi confitentibus; quia nisi Confessores faciant huiusmodi concessionem, pænitens non consequitur Indulgentiam. Et idem iudicium, est de communicatione Votorum, alijsq; dispensationibus, quæ in Bullis Confessoribus cōmittuntur. In quo multi non aduertunt, propter quod non gaudent ijs, quibus gaudere possent, & falluntur credendo lucrasse quod nequaquam lucrati sunt. ¶ Notandum est etiam, quòd Indulgentiæ, quæ ab Inferioribus à Papa conceduntur, solùm habent locum, & valent quòad subditos ipsorum, & quòad religiosos etiam exemptos, qui in Diœcesi, seu Metropoli concedentis habitant, prout tenet Cardinalis de Turre cremata vbi supra. Sed si Episcopus quando concedit aliquam Indulgentiā diceret, quòd illam concedit, pro quibuscunq; venientibus ad suam Diœcesim, poterunt Forenses alterius Diœcesis, absque alia licentia, talem Indulgētiam lucrari. Potest enim Episcopus communicare bona suæ Diœcesis quibus maluerit, sicut Prælati religionum communicant aliquibus deuotis bona spiritualia suorum subditorum. Verumtamen huiusmodi communicationes, seu concessiones, non sunt Indulgentiæ propriè, nec dantur de thesauro Ecclesiæ. Possunt nihilominus Episcopi concedere vnum annum Indulgentiæ, in Prædicatione Ecclesiæ, ac pro alijs causis, quadraginta dies duntaxat. Archiepiscopi verò possunt dare præfatas Indulgentias, in tota sua Metropoli. ¶ Item est notandum, quòd ad concedendum Indulgentias, non est aliqua forma necessariò requisita. Et idèo quibuscunq; verbis vtatur Prælatus, seu Confessor, quæ significent huiusmodi cōcessionem, cum debita intentione, sufficit. Vnde inquit Florentinus, quòd nesciendo formam consuetam, sufficeret dicere. Concedo tibi illam Indulgentiam, quæ in tuo Indulto continetur. ¶ Notandū est similiter secundum sanctum Thomam in . 4. distin. 45. quòd licet Papa habeat supremam potestatem, non potest tamen solo

Nota.

B C D E

ver-

A verbo liberare animas de pœnis Purgatorij. Poteſt tamen ſecundum Alexandrum de Ales, & Petrum de Palude concedere Indulgentiam Plenariam, conſtituto in articulo mortis. Quam ſi piè credat, conſequetur illam; quæ, vt Cardinalis de Turre cremata declarat, in hoc eſt ſufficiens cauſa. ¶ Item licet S. Bonauentura teneat, quòd Papa non poteſt expoliare Purgatorium, tamen dicit Gabriel, quòd ſi Papa daret Indulgentiam Plenariam pro defunctis, prout ſolet fieri, tot Bullę poſſent accipi pro
B animabus, quòd expoliaretur Purgatorium. Præſuppoſita tamē iuſta cauſa, vt ſi pro recuperanda Terra ſancta, daretur aliqua quantitas pecuniæ, ſeu pro alijs cauſis iuſtis ad vtilitatem Eccleſiæ. ¶ Tandem circa cauſam Indulgentiarum, quærunt Doctores, an neceſſariò requiratur cauſa rationabilis, vt Indulgentia ſit valida? Quam quæſtionem dilucidius tractat Caietanus, in tractatu Indulgentiam, q. 9. & reſpondendo, ad illam, dicit, quòd ſecūdum communem doctrinam, vnum requiſitorum ne- Quæſtio. Reſponſio.
C ceſſariò ad efficaciam Indulgentiæ, eſt cauſa rationabilis. Quod etiam manifeſtatur ex eo, quòd ſi daretur Indulgentia ob cauſam profanam (puta pro eundo ad theatrum) conſtat, quòd Indulgentia eſſet nulla. Idem patet ex alio, ſcilicet, quòd Indulgentiæ non ſunt de genere validorū, ex ſolo imperio Papæ; quia Papa non poteſt dare Indulgentias, hac ſola ratione, quia vult. Et ſi pro ſolo libito daret, Indulgentia non eſſet valida, ſecundū communem doctrinam. Hoc idem probatur ex hoc, quòd com-
D munia Eccleſiæ bona temporalia, non poteſt Papa donare donatione valida, ex hoc ſolo quia vult. Non minus autem precioſa, & chara ſūnt bona communia ſpiritualia, quàm temporalia Eccleſiæ. Ac propterea, ſi illorum donatio, ex ſolo imperio eſt inualida, multo magis inualida erit horum effuſio ex ſolo imperio. ¶ Si autem quis opponat ſententiam illam communem, ſcilicet, quòd Indulgentiæ indiſcretæ ſunt validæ, reſpondet pręfatus Caietanus, quòd ſententia illa verificatur, de indiſcretis,
E quòad euentum, non autem de indiſcretis quòad cauſam. Sunt enim Indulgentiæ indiſcretæ, ratione euentus, quando Indulgentiæ aliàs benè conceſſæ, pariunt, propter earum multitudinem, quaſi contemptum, aut ipſarum, aut ſatisfactionum pęnitentialium. Et tales ſunt validæ. Sed ſi ſunt indiſcretæ, quod carent rationabili cauſa, aut omnino, aut quòad tantam quantitatē ſunt inualidæ. Hæc Caietanus. ¶ Vnde etiam Gerſon in tractatu, de Abſolutione Sacramentalis Confeſſionis, dicit. Cùm poteſtas

con-

concedendi Indulgentias, non sit nisi quædam potestas dispen- A
sationis, quæ debet esse rationabilis, & ad ædificationem, ideò si
dētur sine causa rationabili, pro solo intuitu fauoris humani, vel
alio tali modò, non oportet, quòd huiusmodi Indulgētiæ valeāt
Nota. quantū sonāt. Propterea fatuè, & superstitiosæ sunt quædā inti-
tulationes viginti milliū annorū qui dixerit quinquies Pater no
ster, ante talē imaginē, &c. Et esset per Prælatos prouidendū, quia
cedit in contemptū, & derisionē Indulg. nec continent veritatē.
¶ Item idem in Tractatu, de Indulgentijs, consideratione. 9. di- B
cit. Concessio rationabilis Indulgentiarum, tria supponit. In cō-
cedente auctoritatē. In suscipiente idoneitatē, puta quòd sit Cō-
fessus, & contritus, cū conditionis impletione, quā Indulgentiæ
habent. Et tertio causam concessionis legitimā, claue, scilicet,
non errante, neq; Christo reprobante. Vbi non certa, & euidens
noticia requiritur, sed æstimatio bonæ fidei, & probabilis conie
ctura, quemadmodū in distributione thesauri materialis de fisco
regio, &c. distributor attenderet. Hæc Gerson. ¶ Et Adrianus C
Nota. Papa. 6. super. 4. sen. in tractatu de clauibus. q. de Indulgentijs,
concl. 2. dicit. Non sufficit in cōcedente auctoritas, & voluntas
concedendi, sed prærequiritur subexistentia causæ rationabilis,
& sufficientis. Quia sicut nō sufficit ad relaxationem obligatio-
nū, q̄sitarū ex iuramēto, vel voto; ità nec in relaxationibus obli-
gationū cōtractarū ex delicto. In commutatione enim voti, vel
iuramēti, oportet Prælatū attēdere, quid melius sit, & Deo ma-
gis acceptū, & secundū hoc dispensare, vt in. c. primo, de voto, & D
voti redemptione. Et glo. in eodem. c. Non est. Quam sequuntur
omnes Doctores, in verbo, Adimplere, dicit. Si iusta subest. Su-
pra eodem. c. primo. Aliàs non est securus apud Deū, cū quo Pa-
pa dispensat, licèt exceptionē habeat quòad Ecclesiam. Vnde in
votis, & iuramentis, non est excepta voluntas Papæ, sed eius au-
ctoritas. Quod probat Thom. 2. 2. q. 66. ar. vltimo. Ad secundū.
Quia potestas, ei concessa est in ædificationem, & non in destru-
ctionē. Secunda ad Corinth. 10. c. Cōcluditq;, quòd licèt in du- E
bio cum fuerit causa apparens, & saltem in dubium verteretur,
possit stari in iudicio Prælati dispensantis, vel cōmutātis, in ma-
nifestis tamē non excusaret. Confirmatur, quia Prælatus, aut Pa
pa nō est Dominus thesauri, sed dispēsator. Sed qui sciēter capit
à dispensatore, sine rationabili causa, tenetur restituere in foro
animæ. Ergò in proposito, quia solùm agit de foro Dei, nihil fit.
¶ Præterea, idē videtur remittere pœnā vltra causæ sufficientiā
& re-

A & remittere absq; causa, quia quantum ad idē, excedit sine causa, & sine ratione. Sed sine causa non potest Papa, ex sola gratia, & proprio arbitrio remittere, vt supra probatū est; ergo nec sine rationabili, & sufficienti causa. Hæc Adrianus. ¶ Ex prædictis apparet, nō esse verisimile, quòd præfatus Adrianus tot, & tantas Indulgentias Plenarias, & liberationes animarum à Purgatorio, pro leuibus causis, prout cōmuniter asseritur, concesserit. Nota. Nec enim est credibile, quòd tantus vir, doctrina pariter, & vita

B pollens, suprascriptū debita deliberatione asseruerit, & oppositū, Pontifex factus, fecerit, vt sibi imponere aliqui non verentur. Cæterū cū de huiusmodi cōcessionibus, litteræ authenticæ eiusdem Adriani nō ostendantur, eadem facilitate debent contemni, qua probātur. Hęc tamen dico, non vt à deuotione Indulgentiarū aliquē retraham; cū potius, vt ad ipsas alliciā, in colligendis, ordinandis, & imprimendis multū insudauerim; scilicet, ne dubia (ne dicā falsa) pro veris admittantur, ac ne ob huiusmodi.

C alia opera satisfactoria iusticiæ diuinæ omittantur, sicut plures omittere intellexi. ¶ Quærit etiam præfatus Caietanus in dicto tractatu. q. 10. an ex hoc ipso, quòd in Bulla exprimitur aliquid, pro causa Indulgentiæ, sit rationabilis causa tantæ Indulgentiæ? Quæstio. Et respondet dicendo, quòd causa expressa in Bulla, nisi manifestus sit error, est rationabilis, loquendo de rōnabili præsumpto. Eesponsio. Nā sicut sentētia à iudice lata, nisi errorē cōtineat manifestum, præsumitur iusta; ita etiā causa à Principe expressa in dispēsatio-

D nibus, pręsumitur rōnabilis; nisi, vt dictū est, error sit manifestus. Sed causam Indulg. tantæ expressam in Bulla, nō oportet esse rationabilē in veritate, quia Papa potest in istis errare, cum non sit hæc sentētia iudicialis, in his q̄ sunt fidei. Et quia nō solùm pōt Papa errare in huiusmodi sed etiā facilè pōt errare, sicut, & in alijs similibus actibus. Hęc Caietanus. Dicit tamen circa hoc S. Thomas, quòd nō est necesse, vt sit proportio æqualitatis inter causam Indulgentiæ, & ipsam Indulgentiā. Nam pro quacunq; cau-

E sa, quæ sit ad honorem Dei, aut bonum Christianitatis, aut etiā propterea, vt pro huiusmodi fiat oratio, possunt concedi Indulgentiæ. Sed Adrianus vbi supra, respondendo ad 3. argum. dicit, quòd licèt nō requiratur adæquatio causæ ad remissionē pœnæ, requiritur tamen sufficientia causæ, sicut in relaxationibus aliarum obligationum quæsitarum Deo, vt videlicet, præsumi possit, Deus ex tali causa Prælatū sinere fieri, vel velle tāti reatus dimissionē; vt in dispensationibus super voto, & iuramento,

absq;

absq; commutatione. Et cum dicitur. Et illa causa videtur Beatus Thomas dixisse, in arbitrio Superioris esse taxare &c. Dico quòd hoc procederet, cum est inordinatio, non ex defectu causæ pro qua Indulgentiæ conceduntur, vel insufficientia eiusdem; scilicet, ex circunstantijs extrinsecis, quod verùm non expedit hominibus, vt passim eis Indulgentiæ concedantur, &c. Et quòd hæc fuerit mens beati Thomæ, probat diffuse idem Adrianus. A

¶ Et sanctus Bonauentura. in. 4. dist. 20. q. vlti. ait. Indulgentiæ tantùm valent, quantum promittunt, non tamen æqualiter omnibus, scilicet, secundum existimationem eius, quam habuit, vel habere debuit, qui Indulgentias dedit. Et subdit inferius. Nec hoc debet aliquem ab Indulgentijs retrahere, quòd semper plus valent, si homo sit in charitate, quàm valeat obsequiũ, vel aliud pro quo Indulgentia conceditur. Hæc sanctus Bonauentura. B

Tertium notabile. TErtium notabile est de his, quæ in particulari concernuntur Indulgentias Plenarias, pro articulo mortis concessas.

Quæstio. Et circa hoc solet communiter quæri, an omnes, qui habent Cõcessionem Indulgentiæ Plenariæ pro articulo mortis, & tunc præmissa contritione, & Confessione conceditur eis huiusmodi Indulgentia, vadant infallibiliter, ac directè ad Paradisum sine transitu per Purgatorium? C

Responsio. ¶ Ad hoc respondet Augustinus de Ancona, prout referunt Florentinus, & Rosella, quòd aliqua quattuor causarũ potest impedire talem, ne statim directè euolet in Paradisum. ¶ Primò si Indulgentia, licet nominetur Plenaria, restringatur dicendo, de pęnitentia iniuncta; quod tunc solùm erit Plenaria de illo, quod sibi impositum est in pęnitentiam, & non amplius. Vnde si nihil fuit sibi impositum in pęnitentiam, in nullo habebit locum talis Indulgentia Plenaria; sequendo opinionem Caietani suprapositam primo notabili. D

¶ Secunda causa, si non confessus est aliquod peccatum ex oblinione, aut ignorantia, quando in concessione Indulgentiæ est appositum, omnium peccatorum, de quibus fuerit corde cõtritus, & ore confessus, quod non haberet locum in alijs de quibus non fuit contritus, nec confessus. ¶ Tertia causa est, si post Concessionem Indulgentiæ factam, commisit aliquod peccatum; nã quòad illud, non potest habere locum Indulgentia huiusmodi, quod iam præterijt eius virtus. ¶ Quarta causa est, quando peccator est ita fixus in aliquo peccato veniali, quòd nullam displicentiã habet de illo. Quod talis in alio seculo dicitur purgari. Nam manente culpa, non potest tolli pęna. Attamen aliqui Do- E

ctores

A ctores non admittunt primam, nec secundam causam.s.Florentinus,& Card.de Turre cremata; imò dicunt,quòd si pœnitens fecit diligentiam debitã ad memorãdum sua peccata, & de aliquibus non potuit recordari,ꝙ etiam in illis habebit locum Indulgentia plenaria.Et quo ad alterum de iniunctis pœnitentijs, dicunt debere intelligi etiam de illis, quæ iniungi debuissent. Sed plures Doctores dicunt,& tenent oppositum. ¶Quòad tertiam causam,omnes concordant,& dicunt, ꝙ non debet conce-
B di Indulgentia plenaria infirmo; nisi quando iam vult exhalare spiritum; ita, ꝙ non sit in dispositione amplius peccandi, sed ꝙ bene contritus, & confessus lucretur per alias vias omnes Indulgentias alias, quas potuerit quousq; veniat ad articulũ mortis. Vtpotè si est Frater Minor,dicendo coronas Domini nostri,& Dominæ nostræ,ac faciendo se absolui,cum aliqua quatuor absolutionum indeterminatarũ,quibus vti possunt Fratres, & Moniales Mendicantes quandocunq; voluerint,tamẽ Indulgentiã
C concessam pro articulo mortis,reseruent vsq; ad vltimum punctum,vel propè,vt supra dictum est. Et propter hanc causam videtur prçcipi in Ordinario Romano,ꝙ tẽpore extremæ vnctionis absoluatur infirmus.i.cõcedatur sibi Indulgentia plenaria, sicut supra in notabilibus absolutionũ dictum est.¶Et est sciendũ,ꝙ Concessio Fratrum Minorum,quam ad hoc habent ab Eugenio 4. non dicit de iniunctis pœnitẽtijs, nec de quibus fuerint corde contriti,&c.sed absolutè dicit de omnibus,& ideò est sin-
D gularis,prçsertim,quia additur in ea,ꝙ si morientes non potuerint eligere Confessores,aut obliti fuerint, consequantur etiam illam Indulgentiã.Vnde tunc Papa per seipsum illam concedit, vt patet o.fo.61.& ffo.64. concess.77. Et idem Eugenius 4. per aliã Concessionem,qua non possunt vti,nisi illi Fratres,qui singulis septimanis vnius anni dixerint semel ps.pœnitentiales,addidit duo circa prædicta.Vnum,ꝙ.s.habeat locum in omnibus, de quibus corde cõtritus, & ore confessus fuerit quis in genere,
E vel in specie,ac etiã in oblitis.Et per hoc remouetur opinio cõtraria suprapo sita.Alterũ,quod additur,est,ꝙ si infirmus superuixerit,cui concessa fuerit Indulgentia plenaria,reseruetur sibi pro verò articulo mortis. Et sic vtendo ista Concessione, nõ est opus,vt Confessor dicat post Concessionẽ Indulgentiç,ꝙ si de illa infirmitate nõ obierit, reseruetur sibi pro vero articulo mortis,quia Papa hoc fecit in hac Concessione.Et notandum,ꝙ hçc duo supradicta in nulla alia Cõçessione habemus,& sunt magni

effectus. Et ideò quilibet benemeritò, pro his, deberet assumere A laborẽ dicendi ps. pœnitentiales, sicut supradictum est, ac prout habetur. o. fo. 62. & ffo. 65. concess. 86. Nam pro indubitabili habetur apud omnes, aliquid scientes, ꝙ si Papa in Concessione Indulgentiæ huiusmodi non dicit, ꝙ reseruetur pro vero articulo mortis; sed absolutè, ꝙ concedit Indulgẽtiam plenariam pro articulo mortis, intelligitur de articulo mortis præsumpto. s. quãdo, credendo ꝙ infirmus moreretur, datur sibi à Confessore, & tunc sortitur effectum suum, & finitur eius virtus. Dicunt tamen B aliqui, ꝙ ad hoc, vt in articulo mortis præsumpto non sortiatur effectum, nec finiatur sua virtus, sed maneat pro verò articulo mortis, remedium est, ꝙ Confessor dicat post Concessionem huiusmodi Indulgentiæ. Et si de hac infirmitate, vel hac vice non obieris, reseruetur tibi pro vero articulo mortis. Et ita ponitur communiter in Formularijs absolutionum. Sed ego nunquam reperi aliquem Doctorem dicentem sic, posse fieri præfatam reseruationem à Confessore, quando Papa non facit. Et tunc non C

Quæstio. est opus, ꝙ Confessor illam faciat. ¶ Item circa supradictam materiam Indulgentiarum solet quæri; si aliquis habet plures Bullas, & Confessionalia, vbi conceditur Indulgentia plenaria pro articulo mortis, an prosint amplius plures, quàm vna? ¶ Ad hoc

Responsio. respondetur, ꝙ præsupposito, ꝙ clausulæ sunt æquales, & ꝙ omnes reseruauit Papa pro vero articulo mortis, non prosunt magis plures, quàm vna. Ratio huius est, quia cum non sit, nisi vnicus verus articulus mortis, & plenaria totum comprehendat, D non operantur plures magis, quàm vna ipsarum. Nam virtute vnius plenariȩ remittitur pœna tota. Sed si Papa non reseruaret pro vero articulo mortis, cum possint esse plures articuli mortis præsumpti in pluribus infirmitatibus, tunc vna præfatarum Bullarum posset proficere pro vno articulo mortis præsumpto, & altera pro alio, & qualibet vice, qua credebatur infirmũ moriturum consequetur vnam Indulgentiarum sibi concessarum. Et illa amplius non deseruiet: imò, tanquam annihilata, potest E rumpi Bulla, in qua continebatur illa Concessio; aut signari tanquam suum sortita effectum. Et ad hunc effectum non debet dicere Confessor, quando Indulgentiam concedit in articulo mortis præsumpto, quòd sit reseruata pro vero articulo, si tunc superuixerit; sed solùm deberet sic dicere, quando non remaneret infirmo altera Bulla continens huiusmodi Indulgentiam. Tunc enim tenendo, quòd sit valida reseruatio facta per Confessorem,

A rem, debet illam facere, vel aduertere ſi infirmus habeat aliquam Indulgentiam, quã Papa reſeruet pro vero articulo mortis. Et ſi habet, dimittat eã, ſeu reſeruet, & diſtribuat alias quando acciderint articuli mortis præſumpti. Vnde Fratres Minores, quibus per multos Summos Pontifices ſunt conceſſæ plures Indulgentiæ plenariæ pro articulo mortis, quarum nulla reſeruatur pro verò articulo mortis, niſi illa Eugenij, pro qua conſequenda oportet dicere pſalmos pœnitentiales, vt ſuperius di-
B ctum eſt; poterunt in qualibet infirmitate mortali gaudere vna illarum Indulgentiarum. ¶ Sed hic occurrit dubium, quid ſit dicendum de Indulgentijs conceſſis prædictis Fratribus à pluribus Summis Pontificibus pro ſemel in vita; vtrum, ſcilicet, poſſint eis concedi toties, quoties à varijs Pontificibus ſunt conceſſæ? Vt exempli gratia, ſi alicui Fratri conceſſa eſt ſemel Indulgentia virtute Bullæ datæ per Eugenium pro ſemel in vita, ſi poterit poſteà dari ſibi altera Indulgentia virtute Quæſtio.
C Conceſſionis Sixti, & ſic de alijs? Dico, quòd iſtud videtur habere pro, & contra, & indigeret declaratione; quia licèt non ſit dubium, quòd ille, qui vſus eſt Conceſſione Eugenij ſtatim, vt ille conceſſit; poſſet vti poſteà Conceſſione Sixti, & ſic de alijs ſucceſſiuè ſuperuenientibus. Sed eſt dubium, vtrum, qui nunc intrauit Religionem, & inuenit factas omnes illas Conceſſiones, poſſit gaudere ſingulis ipſarum ſucceſſiuè. Reſponſio.

D Vltimò, circa huiuſmodi materiam, eſt aduertendum, & notandum, quòd licèt alicui in vero articulo mortis, aut poſt mortem ſit conceſſa Indulgentia plenaria, non propterea debent ommitti facere pro eo ſuffragia, quæcunque fieri potuerint, propter multa. Primò, quia poſſibile eſt, quòd interuenerit aliquis defectus, propter quem non ſit conſequutus Indulgentiam. Secundò, quia licèt ſit iam in cœlo, conſequitur tamen ex ſuffragijs pro ſe factis nouum gaudium acciden-
E tale, tàm ratione honoris, qui in ijs Deo exhibetur, quàm ratione vtilitatis ſpiritualis, quam lucrantur facientes, & animæ exiſtentes in Purgatorio. Et adhuc dicit Gabriel, quòd magis vtile eſt animæ liberari per Miſſas, & alia ſuffragia, licèt amplius detineatur in Purgatorio, quàm per Indulgentias citius extrahi inde, quia quando non fiunt ſuffragia pro anima, perdit gaudium accidentale, quod de illis habuiſſet; quod incomparabiliter valet magis, quàm proſit liberatio citius facta per

viam Indulgentiarum. Sed vt vtrũq; consequatur anima, oportet facere vnum, & alterum non ommittere. Ac si similiter pro huiusmodi animabus semper debent assumi Bullæ liberationis, quando veniunt, & aliæ Indulgentiæ illis applicari; quia semper prosunt eis, vt dictũ est. Et similiter prosunt viuis ad multa alia bona, dato casu, quòd non indigerent Indulgentijs. A

Quartum notabile.

QVartum notabile est de ijs, quæ oportet facere ad lucrandum Indulgentias, concessas visitantibus aliqua loca Fratrum, seu Ecclesias. Et quòad hoc, dico, ꝙ sufficit, & B non requiritur aliud; nisi ꝙ existendo in statu gratię, qualibet vice excitetur deuotio visitantis, & dirigatur intentio sua ad glorificandum Deum datorem tantorum beneficiorum, exorando eum humiliter, vt dignetur facere participem Indulgentiarum, ibi concessarũ, & oret pro conseruatione spirituali status Ecclesiæ, ac Summi Pontificis, cuius medio placuit diuinæ maiestati concedere Indulgentias. Et nõ oportet curare de numero dierum, vel annorum Indulgentiæ; quia Dominus, qui certissimè C nouit omnia, diminuet de numero pœnarum debitarum conformiter ad numerũ certum Indulgentiarum consequtarum. ¶ Sed aduertere oportet, ꝙ seculares non lucrantur oẽs Indulgentias concessas pro visitatione nostrarũ Ecclesiarum, cum sola visitatione, & oratione supradicta; quia in Concessione multarum ex ipsis positum est, ꝙ porrigant manus adiutrices. Et quia in nostris Ecclesijs nõ potest recipi eleemosina pecuniaria, cõcessum est per Iulium secũdũ, ꝙ huiusmodi eleemosina possit fieri de pane, & alijs rebus necessarijs victui, & vestitui Fratrũ, vel reparationi suarũ Domorum. Et ideò ad certius lucrandum oẽs huiusmodi Indulgẽtias, oporteret facere aliquã eleemosinam in qualibet visitatione, vt deferendo panem, vel oua, & consimilia. D

Pro secularibus.

Quæstio. ¶ Quòad Fratres verò, videtur quærẽdum, vtrum Indulgentias concessas visitantibus sua Monasteria, seu Ecclesias, possint ipsi Fratres, ibi habitantes, eas promereri?

Responsio. ¶ Ad hoc videtur respondere Felinus, in sermone, quem fecit de Indulgentijs, vbi ait sic. E Quid autem de Clericis commorantibus, vbi conceditur Indulgentia, & diuina officia celebrantibus? Respondet solus Nicolaus de Lyra in suis quotlibetis, ꝙ si conceditur Indulgentia venientibus, & benefacientibus illi loco, & aliud non dicitur, non participant ipsi de Indulgentia, quia non videtur intentus dantis dirigi ad hoc, sed vt alliciat ad deuotionem illius loci, & subueniatur administrantibus, vt possint seruire Ecclesiæ.

Hæc

A Hæc ille. Sed Leo. 10. concessit Fratribus Minoribus, vt Indulgentias, quæ generaliter conceduntur porrigentibus manus adiatrices, possunt etiam, si sint plenariæ, illas promereri dicendo quinquies Pater noster, & Aue Maria, pro fælici statu Papæ, & Ecclesiæ Romanæ, in locis vbi sunt concessæ, vel in Ecclesijs Monasteriorum suorum. Ex qua concessione videtur satisfactum supradictæ interrogationi, quòad Fratres Minores, non obstantibus ijs, quæ à Felyno referuntur. Ad idem etiam facit Concessio Cartusiensium, supra posita in dictione, Indulgen-
B tiæ Stationum quòad Fratres. §. 17.

QVintum notabile est, de multis diuersitatibus personarum, quæ gaudere possunt Indulgentijs concessis Fratribus Minoribus, & alijs Mendicantibus. Circa quòd est notandum. ¶ Primò, quòd omnes Indulgentias concessas Fratribus, lucrantur omnes Moniales suorum Ordinum, seu quæ viuūt sub eorum obedientia, etiam si sint Tertij Ordinis. Et idem de
C alijs Tertiarijs vtriusq; sexus, hoc excepto, si aliqua Concessio reperiretur, quæ diceret, quòd illa non gauderent, nisi in communi viuentes; quòd tali non gauderent illi, qui in proprijs domibus viuunt; dum tamen huiusmodi Concessio esset facta post Innocentium octauum, quod de factis vsque ad tempus illius, etiam si haberent prædictam restrictionem, omnes possint vti; propterea quod idem Innocentius omnes Tertiarios æquiparauit, vt patet fo. 64. & ffo. 69. concessione. 146. Fundatur autem
D supradicta communicatio, in Mari Magno cuiuslibet Ordinis Mendicantium, & in Bulla Aurea, etiam quòad Tertiarios, & in alijs Priuilegijs Fratrum, & Monialium. ¶ Secundò gaudent eisdem Priuilegijs, donati Fratrum, vt patet fo. 97. & ffo. 180. concessione. 427. & ffo. 289. concessione. 626. ¶ Tertiò familiares, & seruitores Monasteriorum lucrantur omnes Indulgentias Vrbis Romæ, etiam Plenarias, dicendo in Ecclesijs Fratrum, quinquies Pater noster, & totidem Aue Maria, sicut pa-
E tet. fo. 63. & ffo. 67. concessione. 123. Et adhuc Leo. 10. concessit supradictis expresè, Indulgentias, & gratias sanctæ Mariæ de Populo, vt habetur. ffo. 56. concessione. 157. Possunt etiam prædicti absolui semel in vita, & in mortis articulo, & consequi Indulgentiam Plenariam, vt patet. fo. 64. & ffo. 68. concessione. 131. Item per Priuilegia Minimorum est concessum, quòd famuli domorum sui Ordinis, necnon & ceteri eiusdem Ordinis habitum portantes, & in articulo mortis in dictis do-

Quintum notabile.

Pro Monialibus.

Pro Tertiariis.

Pro seruitoribus, & familiaribus Fratrum.

mibus sepulturam eligentes, omnibus, & singulis Priuilegijs Or- A
dinis Minimorum huiusmodi, quomodòlibet concessis gaude-
re liberè, ac licitè valeant. B. ffo. 8. concess. 22. Hæc videtur
magna Concessio, sed qualiter debeat intelligi, & quomodo
practicetur, oporteret inquirere à Fratribus præfati Ordinis.
Item Seruitricibus Monialium est concessum, quòd lucrentur
Indulgentias in Ecclesia exteriori. o. fo. 63. & ffo. 67. concessio-
ne 124. Et similiter fuit eiusdem concessum, quòd possint lu-
crari prædictas Indulgentias in alijs Ecclesijs, vbi eas adesse B
contigerit, quando vadunt pro elemosina. o. fo. 64. & ffo. 68.
concessione 139. Ex hoc videtur aliquibus posse inferri, quòd
simili modo seruitores Fratrum possunt, quando sunt extra Mo-
nasteria lucrari Indulgentias Et videtur ita esse, propter com-
municationem Priuilegiorum, &c. Supradictum de seruitori-
bus, & seruitricibus est indubitabile, quando seruiunt amore
Dei, sed seruiant propter salarium, dubium videtur, quòd lu-
crentur aliquid in spiritualibus, cum velint sibi satisfieri in tem- C
poralibus. Aliqui dicunt, quòd in omnibus habeat locum, & fun-
dantur in hoc, quòd Concessiones absolutè dicunt, quòd serui-
tores Fratrum, vel eorum familiares gaudeant, &c. non distin-
guendo de ijs, qui seruiunt pro salario, vel propter Deum. Et vi-
detur, quòd nec nos distinguere debeamus. Et hic intellectus
est pius, & fortè est verus. Et quia iam cępimus hic loqui de ser-
uitoribus Fratrum, dicamus omnia, quæ inueniuntur eis con-
cessa, & sunt sequẽtia. Possunt Fratres, quibus seruiunt, ministra- D
re illis Sacramenta, & Ecclesiasticam sepulturam, & admittere
illos ad diuina, tempore interdicti, vt patet in Mari Magno. Et
extendit hoc Leo X. dicens, ꝙ non teneantur Fratres euitare la-
borantes in suis Domibus, etiã si eis soluatur salarium, pro tem-
pore, quo laborauerint. Et Eugenius IIII. concessit eisdem, ꝙ si
recitauerint ps. pœnitẽtiales semel in qualibet Hebdomada per
anni circulum, illi qui sciunt legere, & qui nesciunt legere dixe-
rint aliquas orationes assignatas per suos Confessores, possint E
Prælati Ordinis, aut Confessores per eos deputati, illos absolue-
re toties, quoties, ab omnibus casibus reseruatis Episcopis, seu
ab omnibus non reseruatis Papæ. Item possint eos absoluere ab
omnibus excommunicationibus, quas per ignorantiam incur-
rerunt, vel per inaduertẽtiam. Et possunt vti supradictis à tem-
pore, quo cęperint recitare ps. seu orationes, de quibus supra.
o. fo. 61. & ffo. 64. concess. 85. Verũtamen si Concessio Minimo-

rum,

A rum, superius posita, intelligitur, & practicatur de huiusmodi seruitoribus, prout litera videtur sonare, non esset opus pręfatis Concessionibus particularibus, ex quo per illam dantur eis omnia Priuilegia Religionis. ¶Quartò Syndici Fratrũ, & Substituti illorum, & patres, & vxores, & Filij, ac Fratres vtriusq; sexus lucrantur omnes Indulgentias Vrbis Romæ, dicendo in Ecclesijs Fratrum, quinquies Pater noster, & Aue Maria. o.fo.65. & ffo.70. concess. 162. ¶ Quintò Medici Ordinarij Fratrum lucrantur idem, quod Syndici. o.ffo.70. concess. 177. ¶Sextò concessum est Minimis, quòd Conseruatores, quos capitulariter acceperint, & vt verbis suorum Priuilegiorũ vtamur, Tutores, & Tutrices, ac Procuratores, & eorum filij, consequantur semel in vita, & in mortis articulo Indulgentiam plenariam. Et dicendo quinquies Pater noster, & Aue Maria, in suis Ecclesijs, coram Sacramento Altaris, lucrantur Stationes Almæ Vrbis. ¶Septimò concessum est eisdem Minimis, quòd illi, qui fundauerint, seu ædificauerint eorũ Domos, & filij ipsorum gaudeant omnibus Priuilegijs, exemptionibus, & Indulgentijs sui Ordinis integrè. B.fffo.9. concess.31. ¶ Octauò Procuratoribus, & Aduocatis, qui laborant in iudicijs pro defensione Ordinis, sunt concessi, pro quolibet anno, centum anni Indulgentiæ. o. ffo. 260. concessione 663. Et pro conclusione concessorum Officialibus Religionum, dico, quòd Procuratores, & negocia gerentes, & Aduocati Fratrum, ac Monialium, & Tertiariorum, tàm viri, quàm mulieres possunt tempore interdicti, admitti per Fratres ad officia diuina, vbicunq; ea celebrauerint, prout continetur in Mari Magno Mendicantium. Et specialiter hoc, ꝙ additur de Aduocatis, habetur in Mari Magno Carmelitarum. ¶Nonò, Nouitij Ordinis nostri, habentes intentionem perseuerandi in Religione, gaudent Priuilegijs, quòad hoc, vt possint absolui ab omnibus peccatis, & cęnsuris, & vt valeat cõcedi eis Indulgentia plenaria semel in vita, & in mortis articulo, licèt moriantur ante emissionem professionis. Ac similiter gaudent Concessione Eugenij Quarti, facta illis, qui per anni circulum, qualibet Hebdomada dicunt psalmos pœnitentiales, à tempore, quo inceperint dicere, prout supra declaratum est. Sed vtrum possint gaudere reliquis priuilegijs, non reperitur expressum. Imò videtur, quòd casus excepti firment Regulam in contrarium, ita vt non gaudeant, nisi de illis, quæ in particulari reperiuntur eis concessa, quæ sunt superius posita.

Pro Syndicis.

Pro Medicis Ordinarijs.

Pro Cõseruatoribus.

Pro Fundatoribus Cõuentualiũ.

Pro Aduocatis, & Procuratoribus Fratrum.

Pro Nouitijs Ordinis.

(Margin letters: B, C, D, E)

Veruntamen videtur piè teneri posse, quòd gaudeant omnibus A
Priuilegijs, sicut donati. Nam Nouicij possunt dici donati, cum iam mutauerint habitum secularem, & habeant propositũ perseuerandi in perpetuum. Et saltem quòad Stationes, & Indulgẽtias Vrbis Romæ, videtur non esse dubitandum, ex quo seruitoribus Fratrum sunt concessæ; & Nouicij per totum tempus probationis nihil aliud faciant, nisi seruire Fratribus. Et adhuc videtur istud fundari per communicationem Priuilegiorum Monialium S. Claræ, quarum Nouicijs expresse concessum est, quòd B
possint lucrari Stationes, & Indulgẽtias Vrbis Romæ. o. ffo. 261. conce. 677. & 678. Non tamen facit ad hunc propositum, in fauorem Nouiciorum, quod dicitur in. c. Religiosi. de sentẽtia excommunicationis. lib. 6. vbi conceditur Nouicijs, vt qui manus violentas eis iniecerit, sit excommunicatus, quod est casus particularis. Et sic patet, quæ personæ, & qualiter possint gaudere Priuilegijs, & Indulgentijs concessis Fratribus. Nam absque aliquo dubio possunt gaudere omnibus suprascriptis omnes Mo- C
niales, quæ viuunt sub obedientia Fratrum, etiam si sint Tertij Ordinis, necnon, & alij Tertiarij in proprijs domibus habitantes, & donati, ac seruitores, seu familiares Fratrum. Aliæ autem personæ præfatæ, vt Syndici, & Medici, & Conseruatores, &c. possint gaudere, prout superius expressum est, & non amplius. ¶ Veruntamen virtute Concessionis Fratrum Ordinis Sanctissimæ Trinitatis, quæ habetur in dictione, Communicatio Priuilegiorum. §. vltimo, multæ aliæ personæ possunt gaudere Indulgen D
tijs præfatis, saltem non plenarijs, scilicet, eligentes sepeliri Ecclesijs Fratrum, & facientes eis aliquam eleemosinam, deferentesq; eorum habitum, ac Germani, seu hospitantes Fratres propter Deum.

Sextum notabile, Idem tenet Nau. de Indulg. & Curiel de Iubileo par. 92. licèt Cord tenet cũ Gabriele quod scilicet semel in die in tract. de Indulg. q. 31.

Sextum notabile est circa declarationem cuiusdam dubij, scilicet, vtrum in eodẽ die possint lucrari Stationes, & aliæ Indulgentiæ, toties, quoties quis voluerit, recitando orationes, vel E
visitando loca, &c. Ad hoc respondetur, secundũ Doctores, præsertim secundum Thomam in. 4. di. 20. quòd Indulgen. perpetuæ, sicut in S. Petro Vrbis Romę, & alijs similibus Ecclesijs; vel sicut in Sancto Sepulcro, vbi, vt inquit Florentinus, & Cardi. de Turre cremata, asseritur, quòd est semper Indulgentia Plenaria, tales Indulgentiæ perpetuæ possunt lucrari toties, quoties. Sed Indulgentiæ, quę sunt temporales, vt Stationes, quę habent in anno suos dies determinatos, illę. quę nequeũt lucrari, nisi semel

quo-

A quolibet die, licèt nõ desint aliqni Doctores, vt refert Angelus in Summa, qui dicunt, ꝙ etiam Indulgentiæ temporales possunt lucrari toties, quoties in die suo, faciendo opus, pro quo conceduntur. Et sic practicatur in sancta Maria de Portiuncula, seu Angelorum apud Assisium, vbi quoties in die suæ Dedicationis, à primis Vesperis, vsque ad secundas, ingrediuntur illam Ecclesiam, toties credunt firmiter, ꝙ lucrantur Indulgentiam. Posset tamen dici, ꝙ ibi fortè habetur ad hoc specialis Concessio, quia B etiam ibidem faciunt aliud insuetũ, alibi. s. applicare Indulgentiam viuis, & defunctis. Est tamen notandum secundum Felynum, quòd etiam vbi sunt Indulgentiæ perpetuæ, si quis non faceret aliud, nisi intrare, & exire Ecclesiam, non lucraretur qualibet vice Indulgentiam, quia hoc, plus videretur illusio, quàm deuotio. ¶ Sed quidquid sit de hoc, tamen cùm Romæ in multis Ecclesijs sint Iudulgentiæ perpetuæ, lucrabitur illas Religiosus toties, quoties qualibet die dixerit quinquies Pater noster, & C Aue Maria, iuxtà Concessionem Sixti IIII. Et si dixerit sexies, cum Gloria Patri, toties, quoties dixerit, lucrabitur etiam Indulgentias perpetuas, quæ sunt in locis sanctis Hierusalem, & sancti Iacobi in Compostella, virtute Concessionis Leonis Decimi. Et si dixerit alia quinque Pater noster, & Aue Maria, pro Indulgentijs concessis visitantibus nostras Ecclesias, similiter toties, quoties illa dixerit, & easdem Ecclesias visitauerit, lucrabitur huiusmodi Indulgentias virtute Concessionum supe-

D

De Indulgentijs perpetuis, & temporalibus.

...ptimum ...otabile. ...ro secula ...bus.

ANNOTATIO CORDVBÆ.

QVOAD ea omnia, quæ Collector in notabilibus supra mat. Indulgentiarum ponit, qui voluerit latius videre, legat nostrum tractatum, quem de Indulgentijs compegimus, & ibi plenius intelliget.

CAPVCCINI ANNOTATIO. E

VLTRA notabilia ipsius Collectoris in materia Indulgentiarum supraposita, sunt etiam notanda ista.

Primùm, quando in aliquo Iubileo mandatur, vt ieiunent, ac confiteantur peccata sua fideles, infra hebdomadam, & die Dominico immediatè sequenti, Sãctissimam Eucharistiam sumant; quæritur quid si aliquis confiteretur in eodem die Dominico, quo

A quo sumere habet Sanctissimam Eucharistiam, an Indulgentiam lucretur? Et respondetur, quod sic; Intentio enim Summi Pontificis est, vt Communioni præcedat Confessio, prout sic tenet Nauarr. Et Pius Quintus ita viuæ vocis Oraculo, ad petitionem RR. PP. Societatis Iesu, hoc declarauit. Confessores autem cum illis sint cauti huiusmodi opinione vti, qui frequenter pœnitentiæ hoc Sacramento vti solent.

Nauarr in orat. misc. 60. dub. 2. num. 225.

Secundum notandum, quòd quando in aliquo Iubileo mandatur, vt tribus diebus ieiunetur, elemosina largiatur, ac oratio fiat, B quæritur an sit necesse, vt in diebus illis ieiunij detur elemosina, & fiat oratio? Et respondetur, quòd non, sed sufficit, si detur elemosina, & fiat oratio ante Communionem, vt idemmet Nauarra tenet loco supra citato, de oratione miscel. 58. numero 221. Fuitq; ità pariter declaratum à Gregorio XIII. iisdem præsentibus Societatis Iesu.

Tertium notandum, quòd si aliquis in supradicto Iubileo, cum talibus circumstantijs ieiunij, elemosinæ, ac confessionis infra Hebdo- C madam, & in Dominica communicandi, adimplendis in principio Hebdomadæ, cum intentione accipiendi Iubileum, fuerit ab aliquo casu reseruato absolutus in virtute illius Iubilei, Si posteà ieiunato vno tantùm die, vel non communicando in die Dominico, ob aliquod legitimum impedimentum, cætera non adimplerit, An talis absolutio valeat, ità, vt non teneatur amplius de illo casu confiteri habenti pro illo auctoritatem? Respondetur, Hæc quæstio tractatur à Corduba, in Summa, q. 21. qui duas refert opiniones, quarum prima est, q̀ non sit absolu- D tus, cum omnia adimplenda, pro Iubilei consequutione, nō adimpleuerit. Alia opinio est, q̀ remaneat absolutus, quia cùm talis absolutio sit actus legitimus, qui neq; diem, neq; conditionem admittit, non potest reuocari; Et cum hac opinione remanet ipse Corduba: Quæ in rigore videtur verissima, quia argumentum stringit, maximè in absolutionibus casuum reseruatorum illorum, qui annexā excommunicationē non habuerint; Quia si eam habuerint, esset equidem absolutio illa reuocabilis inquantum ad excōmunicationē illam, quæ tales casus facit reseruatos E reincidendo in illam, sicut reincidi declarauit Clemens IIII. Nouitios virtute Priuilegiorum absolutos ab aliquo casu reseruato, cum annexa censura, si posteà ab ordine exierint.

Corduba de casibus conscientiæ.

l. act. legit. ff. Reg. iur.

Habetur supra tit. absolu ordin. quòad Fratres. §. 4.

Sed secundum equitatem, ac Summi Pontificis intentionem loquendo, prima opinio videtur, vt magis fauorabilis, & pia admittenda. Posset tamen dici, q̀ si pœnitens, post confessionē desierit aliquid ex adimplendis, exequutione mandare, ob suam culpam, etiam leuem, tunc talis absolutio reuocabitur, & remanebit ille obligatus cōfiteri ei,

qui

qui auctoritatem absoluendi habet. Si autem absq; sua culpa, aliquid parui momenti adimplere desierit, absolutio illa valebit vtique, prout sic videtur tenere Auctor expositionis Bullæ Cruciatæ, cum alijs multis Doctoribus, per ipsum allegatis; & sic concordare supradictas contrarias opiniones. ¶ Nauarr. autem de oratione. miscel. 59. concludit, quòd ei valebit illa absolutio, etiam quòd non curasset posteà illa adimplere, quæ in Bulla debentur, &c. A

In §. 2. num. 8.

Quartum, Notandum denique illud notabile dictum in additione ad tertiã partem D. Thomæ, q. 27. art. 2. ad secundum, contra Fratres illos, qui sub hoc colore Indulgentiarum, vagari nunquam satiantur; ibi enim arguendo, quòd Religiosis deberentur Indulgentiæ, quia essent eis causa vagandi, & dissolutionis Religionis, posteà respondit, quòd propter Indulgentias non debet dissolui Regularis Obseruantia, quia Religiosi magis merentur Religionem suam seruando, quantum ad præmium vitæ æternæ, quam Indulgentias exquirendo, quamuis minus, quantum ad dimissionem pœnæ, quòd est minus bonum: hæc ibi. Quid ergo clarius contra illos? B C

Quia de huiusmodi Indulgentiarum materia multi doctissimi viri loculentissimè pertractant, & in quolibet ex Mendicantium Ordine reperitur Indulgentiarum, ac Priuilegiorum sibi, omnibusque mundi partibus concessarum, quædam facta Compendia: Ideò ad illa me remitto, vbi vnusquisque, prout sibi melius placuerit, poterit non tantùm eis, sed & alijs etiam concessas antiquas, & modernas videre. Ponere tantùm decreui specificationem Indulgentiarum, & Stationum Vrbis Romæ, secundum moderniorem institutum, vt facilius ab omnibus sciantur; & statutis temporibus ad illas lucrandum, accingantur: Quæ licèt, debebant poni suprà, vbi tractabatur de Stationibus, tamen ponuntur hic, quia de illis posteà sum recordatus. Et sunt sequentes, videlicet. D E

SEQVVN-

A SEQVVNTVR INDVLGENTIAE SEPTEM *Ecclesiarum principalium Vrbis Romæ, quæ sunt priuilegiatæ maiori Priuilegio, & gratia, ac dignitate, quàm aliæ eiusdem Vrbis.*

De Indulgentijs Ecclesiæ Lateranensis.

PRIMA Ecclesia Vrbis, est Sacrosancta Lateranensis Ecclesia, quæ ab antiquo dicebatur Basilica Saluatoris, núc autem communiter vocatur, Ec-
B clesia sancti Ioannis Lateranensis, quæ ab Imperatore Constantino, in latere sui proprij Palatij ędificata, & à sancto Syluestro Papa, in honorem Sanctissimi Saluatoris nostri Domini Iesu Christi, & Sanctorũ Ioannis Baptistæ, & Ioannis Euangelistæ dedicata fuit; in qua fertur, quòd, scilicet, Siluester, & Gregorius, Summi Pontifices, qui eam successiuè consecrauerunt, deuotè visitantibus concesserunt tantas Indulgentias, quòd eas nemo, nisi solus Deus enu-
C merare potest.

Nota primò, quòd in hac Ecclesia, iuxta Rubricas Missalis 1
noui Pij V. iussu instituti, sunt Stationes Dominica prima Quadragesimæ, Dominica Palmarum, Feria 5. maioris Hebdomadę Sabbati Sancti, & in Albis, Vigilia Pentec. in die S. Ioan. ante Portam Latinam, & est Indulgentia plenaria, & liberatio vnius Animæ à Purgatorio. Et à die S. Bernardini, quæ est 20. mensis Maij, vsq; ad primum diem Augusti, die quolibet est Indulgen-
D tia plenaria.

Nota etiam, quòd in hac Ecclesia sancti Ioannis Lateranen. 2
habetur quædam tabula antiqua, in qua continentur sequentia, quæ quidam bonus Pater nostri Ordinis, tempore Capituli Generalissimi, anno 1517. ab illa extraxit.

Primò, ad Altare maius sunt Indulgentiæ 48. annorum, & to- 3
tidem quadragenæ, & remissio tertiæ partis omnium peccatorum.

E Item Constantinus Imperator, postquàm mundatus fuit à le- 4
pra, per sacri baptismatis susceptionem, dixit beato Siluestro, Pater, ecce domum meam in Ecclesiã ordinaui, infunde in eam tuam largam benedictionem, pro venientibus ad eam. Et ait ad eum beatus Siluester, Dominus Iesus Christus, qui te mundauit à lepra, & purificauit te fonte peremni, per suam misericordiam mundet, & purificet omnes huc venientes sine peccato mortali, & auctoritate Petri, & Pauli, & nostra sit eis remis-

fio

sio omnium peccatorum quocunque tempore anni. A

5 Item sanctus Gregorius Papa, qui hanc Ecclesiam consecrauit, post destructionem eius factam per Hæreticos, confirmauit Indulgentiam positam per B. Syluestrum Papam antedictũ.

6 Item, Bonifatius dixit, Indulgentiæ Ecclesiæ Lateranensis numerari non possunt, nisi à solo Deo, & ego omnes illas confirmo.

7 † Item, in Festo Saluatoris, cuius Imago visibiliter apparuit omni Populo Romano miraculosè, scilicet. quando sanctus Siluester consecrauit dictam Ecclesiam primò, vbi fuerat Populus Romanus congregatus, tunc prædicta Imago apparuit visibiliter omni Populo de Vrbe, quæ Imago remansit in pariete, nec comburi potuit cùm Ecclesia bis combusta fuerit, est remissio omnium peccatorum. B

† Item, Papa Bonifatius dixit, Si quis ad Sedem nostram Lateranen. causa deuotionis, orationis, peregrinationis accesserit, ab omni sorde peccati sit mundatus totus. C

9 † Item, in Ecclesia prædicta, in Cappella sancti Ioannis Baptistæ, in quam mulieres non intrant, ibidem ad fontes est remissio omnium peccatorum.

10 † Item, in Cappella sancti Laurentij, in quam similiter mulieres non intrant, quæ dicitur Sanctasanctorum, est remissio omnium peccatorum.

11 Item, si scirent homines Indulgentias Ecclesiæ Lateranensis, dicerent, tantæ sunt, quòd non oportet nos ire ad sanctum Sepulchrum vltra Mare. D

1 De indulg. Ecclesiæ S. Petri.

SECVNDA Ecclesia principalis, est ad sanctum Petrum, vbi nunc est sancta Sedes Apostolica, & Palatium sanctissimi Domini Nostri Papę, in qua sunt omni die sex mille, & 48. anni, & totidem quadragenæ, & remissio tertiæ partis peccatorum. Et in hac Ecclesia sunt Stationes in die Epifaniæ, in Dominica prima, & secunda Quadragesimæ, in Sabbato post primam Dominicam Quadragesimæ, fer. 2. Paschæ, in die Ascensionis, in die Pentecostes, in Sabbato post Pentec. in omnibus Sabbatis quatuor Temporum, in Dominica prima Aduentus, & in tertia, & in quarta, in die Natiuitatis Domini. E

2 Item, in eadem Ecclesia, fuisse dicuntur centum, & nouem Altaria, quæ nunc pro magna parte sunt remota, & in melius, sub pauciori numero redacta, siue ordinata, Et pro quolibet

18. anni

A 18. anni Indulgentiæ dati ſunt, Et inter alia ſunt ſeptem Alta-
ria principalia, quæ in gyrum cancellis cupreis vallata ſunt,
olim deauratis; in quibus per ſolum annum integrum ſunt Sta-
tiones. Attamen in diebus Feſtiuitatum, tàm illorum, quàm
aliorum Altarium ſunt in eis Stationes, ac infinitæ aliæ Indul-
gentiæ.

Item, quandòcunque eſt Feſtum ſanctorum Petri, & Pau- 3
li, vel Vocationis dictorum Altarium, ſeu etiam Feſtum Na-
B tiuitatis Dominicæ, Paſchæ, ſeu omnium Sanctorum, aliud-
que Feſtum duplex, duplicantur omnes prædictæ Indulgentiæ.

Item, in Feſto Annunciationis Beatę Mariæ, ſunt ibi mille an- 4
ni Indulgentiæ.

Item à prædicto Feſto, vſq; ad Calendas Auguſti ſunt ibi duo 5
decim anni Indulgentiarum, & totidem quadragenę, & remiſſio
tertiæ partis omnium peccatorum.

Item, quicunque aſcendit gradus ſancti Petri deuotè, huic 6
C conceduntur pro quolibet gradu ſeptem anni Indulgentiarum
per Alexandrum VI. ſunt aliæ Indulgentiæ, vt infra.

TERTIA Eccleſia, eſt ad ſanctum Paulum, in qua ſunt omni De indulg.
die ſex mille, & 48. anni Indulgentiarum, & totidem quadrage- Eccleſiæ S.
næ, & remiſſio tertiæ partis omnium peccatorum. Et in hac Pauli.
Eccleſia ſunt Stationes Dominica quarta Quadrageſimæ, feria 1
tertia Paſchę, Dominica in Sexageſima, in die SS. Innocentium,
D & Conuerſionis ſancti Pauli.

Item, in Conuerſione ſancti Pauli, ſunt ibi centum anni In-
dulgentiæ, & totidem quadragenæ, & plenaria omnium pecca- 2
torum remiſſio.

Item, in Feſto ſanctorum Innocentium, quorum multa Cor-
pora requieſcunt ibi, ſunt ibidem 48. anni Indulgentiæ, & toti- 3
dem quadragenæ ab antiquo: modò verò eſt Indulgentia ple-
naria.

E Item, in Dedicatione eiuſdem, quæ eſt in octaua ſancti Mar- 4
tini, ſunt ibi mille anni Indulgentiæ, & totidem quadragenæ, &
remiſſio omnium peccatorum.

Item, ſi quis intrauerit dictam Eccleſiam omnibus diebus 5
Dominicis, habet tantas Indulgentias, ac ſi iret ad ſanctum
Sepulchrum Hieroſolymis, ac ſanctum Iacobum Galitiæ. Ac
viſitantes ſeptem Altaria huius Eccleſiæ, tot lucrabitur Indul-
gentias, quot, ſi viſitaſſet ſeptem Altaria ſancti Petri.

QVAR-

1 QVARTA Ecclesia, est ad Sanctam Mariam Maiorem, in A
De Indulg. Ecclesiæ S. Mariæ Maioris. qua sunt omni die sex mille, & 48. anni Indulgentiæ, & totidem quadragenæ, & remissio tertiæ partis omnium peccatorum. In hac Ecclesia sunt Stationes in omnibus quartis ferijs quatuor Temporum, feria quarta maioris Hebdomadæ, in die Paschæ, Dominica prima Aduentus, in Vigilia, & die Natiuitatis, in die Circuncisionis.

2 Itèm in Vigilia Ascensionis Domini, in qua celebratur Festum Translationis Corporis Sancti Hieronymi, ibidem quiescentis, ad Altare ipsius, est remissio tertiæ partis omnium peccatorum, concessa à Pio Papa Secundo, & Indulgentia plenaria. B

3 Itèm, in omnibus Festiuitatibus Beatæ Mariæ, sunt ibi mille anni Indulgentiæ, & plenariam peccatorum remissionem.

4 Itèm, à Festo Assumptionis Virginis, vsque ad eius Natiuitatem, sunt ibi duodecim millia annorum Indulgentiæ, vltra prædictas quotidianas Indulgentias.

Nota tamen, quòd quarta Ecclesia, ab antiquo semper, fuit C Sancti Laurentij; sed tempore Alexandri Sexti, Sancta Maria tempore Iubilei, fuit assignata pro quarta, numero, & aliæ tres, non visitabantur ex debito, sed ex deuotione tantummodò, ad parcendum laboribus Peregrinorum, & Romanorum.

1 QVINTA Ecclesia est ad Sanctum Laurentium extra mu-
De Indulg. Ecclesiæ S. Laurentij Mart. ros, in qua sunt omni die 7048. anni Indulgētię, & totidem quadragenæ, ac remissio tertiæ partis omnium peccatorum. Itèm D sex mille anni Indulgentiæ.

In hac Ecclesia sunt Stationes Dominica Septuagesimæ, Dominica tertia Quadragesimæ, Feria quarta, infra octauam Paschæ, & Feria quinta, post Pentecost.

2 Itèm in Festiuitatibus Sanctorum Stephani, & Laurētij, quorum Corpora ibidem requiescunt, & per Octauas eorum, & in singulis Stationibus eiusdem Ecclesiæ sunt centum anni Indulgentiæ, & remissio tertiæ partis omnium peccatorum concessi E ab antiquo. ¶ Sed Calixtus Tertius concessit omnibus vtriusq; sexus Christi fidelibus dictam Ecclesiam deuotè visitantibus, in singulis Festiuitatibus, & Stationibus eiusdem Ecclesiæ, plenariam remissionem omnium peccatorum.

3 Itèm, si quis intrauerit dictam Ecclesiam per annum, omni quarta feria, liberat vnam Animam à Purgatorio.

4 Itèm intrans per Ianuam Australem eiusdem Templi, de vna

Cruce

A cruce ad aliam, contritus, & confessus, habet remissionem omnium peccatorum.

Sexta Ecclesia, est ad sanctum Fabianum & Sebastianum extra muros, in qua sunt omni die 6048. anni Indulgentiæ, & totidem quadragenę, ac remissio tertiæ partis peccatorum. Et in die S. Sebast. & in omnibus Dominicis mensis Maij Indulgentia Plenaria. 1 De indulg. Ecclesię Sancti Sebast.

Item in eadem Ecclesia sunt quotidie mille anni indulgentiæ dati à Pelagio papa. 2

B

Item in eadem Ecclesia ad catacumbas, ibi prope maius Altare, sunt tantæ indulgentiæ quantæ sunt in Ecclesijs Apostolorum Petri & Pauli, quia ibi prius corpora eorum iacuerunt abscondita longo tempore in puteo quodam, super quem est vnum altare. ¶ Item Siluester, Gregorius, Honorius, Pelagius, Nicolaus, & Ioannes Summi Pontifices concesserunt quilibet eorum mille annos indulgentiæ, quocunq; tempore anni deuotê visitantibus dictam Ecclesiam. 3

C

Item, ibidem, in Cœmiterio Calixti est plenaria remissio omnium peccatorum, secundùm quosdam, 4 †

In hac Ecclesia subtus terram est Cœmiterium Calisti Papæ. Vbi quisq, ingrediens contritus & confessus, Indulgentiam Plenariam consequetur ob merita 74000. Martyrum & 46. Summorum Pontificum ibi sepultorum, quorum fuerũt 18. Martyres.

D

Septima Ecclesia, est ad Sanctam Crucem in Hierusalem, in qua sunt omni die 6040. anni indulgentię, & totidem quadragenæ, ac remissio tertiæ partis omnium peccatorum. 1 De indulgẽtiis Ecclesię Sanctæ Crucis.

In hac Ecclesia sunt stationes Dominica 4. quad. feria 6 maioris hebdomadæ. Dominica 2. Aduentus. In diebus Inuentionis, & Exaltationis S. Crucis & in eorum octauis & in omnibus supradictis diebus est Indulgentia Plenaria.

Item, omni die Dominica sunt in eadem Ecclesia trecenti anni Indulgentiæ, & totidem quadragenæ, ac etiam remissio tertię partis omnium peccatorum.

E.

Item, in Dedicatione eiusdem, quę celebratur in vigilia sancti Benedicti abbatis, in mense Martio, est ibi plenaria remissio omnium peccatorum. 2 †

Similiter, in inuentione tituli sanctæ Crucis, quod ibi in sublimi muro inuentum est, tempore Alexandri 6. vigesima sexta Ianuarij, & etiam quotidie in cappella sanctæ Helenæ, in 3 †

quam mulieres non intrant, nisi semel in anno, est Indulgentia Plenaria. Item per omnes dies anni est Indulgentia Plenaria. A

Sunt etiam, & aliæ Indulgentiæ Romæ hincinde in diuersis Ecclesijs, & locis; Aliquæ tertiæ partis peccatorum, aliquæ quadragenarum, aliquæ annorum, & aliquæ dierum, quæ similiter concessę sunt Fratribus, & Sororibus Minorum, & personis quibusdam supra declaratis; quæ, quia sunt nimis diuersę, & minoris nunc reputationis, omittuntur.

Sunt, & quamplurimę aliæ indulgentię tàm plenariæ, quàm non plenariæ; quæ in diebus Stationum, & nonnullis alijs habentur in Ecclesijs Vrbis Romæ; quas omnes lucrari possunt prædicti Fratres, vt supra dictum est: Sed pro illis videnda sunt compendiola illa supradicta fol. 76. c. ibi. enim omnes distintè. recensentur. B

INFIRMI FRATRES.

C

Collector. QVamuis omnes Concessiones, quæ respectu Fratrũ infirmantium factæ reperiuntur, sub varijs dictionibus huius Compendij (velut in suis proprijs locis ponantur) tamen ne hmõi Fratres grauentur in quærendis, quę ad ipsos attinent, visum est ponere hic omnia illa insimul adunata, prout sequuntur.

1 Indul. plen. MARTINVS V. Eugenius IV. Nicolaus V. Calixtus III. Pius II. ac Sixtus IV. coucesserũt omnibus Fratribus Mino. de Obser. Indulgentiam plenariam in articulo mortis. Et Eugenius solus addidit, quòd si occurrerit casus, quòd non possint confiteri, etiam tunc consequantur prędictam Indulgentiam, si sunt in statu gratiæ b. ffo. 71. conce. 185. Et fo. 62. & ffo. 64. conce. 77. D

2 Ieiunium. SIXTVS IV. concessit, quòd Fra. Mi. non potentes ieiunare bono modo propter infirmitatem, vel debilitatem, non teneãtur, o. fo. 62. Et ffo. 66. con. 99. E

3 Stationes. Indulgentię INNOCENTIVS VIII. concessit, vt Fratres infirmi, in suis Infirmaris, & Cellis, & etiam lectulis (quando commodè aliter dicere non possunt) valeant promereri Indulgentias Stationum, & alias nobis concessas in nostris Ecclesijs, dicendo quinquies Pater Noster, & Aue Maria pro intentione, & proposito illius Indulgentiæ. o. fo. 65. Et ffo. 69. conce. 162. Et ffo.

10. con-

A 10.conce.390.

Idem Innocentius fecit quandam Concessionem pro Monia libus infirmis, quæ habetur infra in dictione Ingredi Monasteria Monialium .§.25. 4 Pro moni.

Leo X. concessit, quòd Fratres infirmi, ac senes, in decrepita ætate constituti, possint lucrari Indulgentias concessas dicentibus Coronas Domini Nostri Iesu Christi, & matris suę, dicendo vnum psalmum, vel hymnum Beatę Virginis, aut Domini Nostri: quia tales non semper possunt dicere tot. O.fffo. 60. conce.181. 5 Indulgentiæ coronarum.

B

Idem Leo, quia fuit sibi expositum, quòd aliqui Fratres scrupulosi (quando sunt infirmi) ferè nunquam possunt, nec sciunt se determinare, quando licitè possunt dimittere dicere Horas Canonicas, concessit, quòd siue ꝑpter febrē, aut dolorē intensū, vel aliā infirmitatē Fratres fuerint grauati, satisfaciāt dicēdo pro Horis Canonicis. p̄s. hymnos. Pater Noster. Aue Maria, vel alia, iudicio Prælati, seu Pręsidentis Loci, aut Conuētus assignāda. Et hoc quando Medicus corporalis (si cōmodè potuerit haberi) dixerit esse nociuum infirmo, O. fffo. 59. conce. 171. 6 Officium diuinum.

C

Idem Leo fecit aliam Concessionem pertinentē ad Moniales infirmas, quæ ponitur infra, in dictione; Ingredi Monasteria Monialium .§. vltimo. 7 Pro Monialib⁹ infirmis.

¶ Ex priuilegijs Monachorum sancti Benedicti.

D Evgenivs IV. concessit, quòd quilibet pro tempore Abbas, Prior, siue Prælatus quorūlibet Monasteriorum Sancti Benedicti Congregationis Hispanię, possit liberè dispensare cū omnibus, & singulis præsentibus, & futuris Monachis quorumcunque Monasteriorum hm̄oi, qui sine tædio non possunt dicere Horas Canonicas, quòd tēpore infirmitatis, vel postquā conualuerint, loco horarum, ac officiorum, ad quę alias tenētur, dicant aliquid certum, ad arbitrium ipsorum Monasteriorum Superiorum, & non teneantur ad aliud Officium canonicum. Ac cum Prælatis ipsis, simili modo, quilibet presbiter Monachus, per quemuis eorum eligendus, etiam dispensare possit.o. 8 Dispensatio officii diuini.

E

Idem Eugenius reperitur alibi concessisse, quòd Monachi infirmi, qui Horas Canonicas infirmitatis causa complere, vel recitare nequiuerint, vt qualiter ad eas teneantur, maneat in arbitrio Prioris b. 9 Officiū diuinum,

10 Indulgentię — Idem Eugenius fecit aliã Cõcessionẽ ꝓ infirmis, quæ posita A est supra, in dictione, indulgentiæ non plenariæ, quoad Fratres .§.13.

11 Officiũ diui. — ¶ Ex Priuilegijs Fratrum Sancti Hieronymi.

MARTINVS V. concessit, quòd Fratres Sancti Hieronymi, dum fuerint infirmi, & etiam senes, & valitudinarij, qui tenẽtur ad Horas Canonicas, satisfaciant recitando aliquos ps. vel id, quod suis Confessoribus visum fuerit, o.

12 Officium diuinũ Nota. — EVGENIVS IV. concessit quòd Fratres infirmi, vel senes, B aut alias inualidi, Ordinis Sãcti Hieronymi, qui Horas Canonicas non possunt dicere, satisfaciãt, dicẽdo illud, quod Prior, vel Vicarius, vel Confessor eis assignauerit, o.

13 Officium diuinum. — Idem Eugenius concessit, quòd Religiosi infirmi, seu debiles Ordinis Sãcti Hieronymi, satisfaciant de Horis Canonicis ad quas tenentur, audiendo eas ab alio, vel ab alijs recitari, o.

14 Pro Fratrib9 Medicis: vel Chirurgis. — Idem Eugenius concessit, quòd Fratres non in Sacris constituti, qui ante Monasterij ingressum, in medicina, vel chirurgia erant periti, possint de Prioris licentia, illas studere, & practicare, & medicamina adhibere Fratribus, & infirmis Hospitalium suorum: alijsq; personis infra locum, vel districtum ipsius Monasterij, gratis charitatis intuitu. Ita quòd diuites non se faciant illò deferri, propter talia à Fratribus habenda, si possunt habere medicos aliunde .o. C

15 Pro Fratrib. Medicis: & Chirurgis. — NICOLAVS V. ampliauit Concessionem suprascriptã, concedendo, vt Fratres præfati, qui non sunt in Sacris, quoties vocati fuerint ad aliquorum curationem, possint adhibere medicamina, & physicam liberè exerçere, dùm tamen fiat de licẽtia, & dispensatione Prioris .o. D

INGREDI MONASTERIA MONIALIVM.

Distinctio materiæ infra scriptæ.

Collector. — CIRCA materiam inferius annotatam est aduertendum, quòd in ea continentur tria diuersa. E ¶ Primum attinet ad prohibitionem ingressus Monasteriorũ Monialiũ. Et de hoc habetur in omnibus .§. vbi in margine posita est hęc dictio, Prohibitio. ¶ Alterum pertinet ad licentiam requisitam pro huiusmodi ingressu; De quo reperietur vbicunq; infra ponitur in marginibus hæc dictio Licentia. ¶ Reliquum concernit absolutionem Censurarũ incursarũ ꝓpter ingressum pręfatum

A tum abſq; debita licentia. Iſtud verò continetur infra.§.21.&
22. Et in dictione Abſolutio, quoad ſeculares,2.in.§.9.& 10.

GREGORIVS IX. in declaratione Regulę Fra- 1
trum Mi. ſuper illud. Præcipio firmiter Fratri Prohibitio,p Fratribus.
bus vniuerſis, nè ingrediantur Monaſteria Mo-
nacharum,præter &c. declarauit hoc generali-
ter eſſe prohibitum de quarumlibet Cœnobijs
B Monialium; cùm regula nullum excipiat. Et nomine Mona-
ſterij, voluit Clauſtrum, Domos, & Officinas interiores in-
telligi .b.fo.11. tracta.3.Et ffo.2. tractatu 2. 2

Idē Gregorius IX.decreuit,vt ab vniuerſis,& ſingulis Chri- Prohibitio,p omnibus Chriſtianis.
ſti fidelibus inuiolabiliter obſeruetur, ne Monaſteria S. Cla-
rę intrent, niſi in caſibus expreſsis in earum Regula: et quòd
qui contrarium præſumpſerint, excommunicationis ſenten-
tiam incurrant B.fo.48.Et ffo.132.conce.296. 3
C Idem Gregorius IX. conceſsit, vt Fratres Minor. deputati Licentia pro Fratribus.
obſequijs Monaſteriorum Monialium Sanctæ Claræ, habeant
liberam ingrediendi facultatem, pro exercendo Monaſterio-
rum ipſorum opere; vel illis conſeruandis ab incendio; ſeu à
latronibus defendendis; aut Confeſſor ipſarum cum Fratre
clerico, maturo moribus, & ætate, pro audiendis confeſsioni-
bus earum,& extrema vnctione, & alijs Sacramentis Eccleſia-
ſticis exhibendis eiſdem (infirmitate cogente) ac pro ſepe-
D liendis corporibus decedentium Sororum,ſecundùm formam,
quæ in ipſarum Regula continetur .ſ. Sacerdos cum duobus ſo
cijs tantùm. Nam intromittere plures eſt prohibitum,ex quo
non eſt conceſſum in Regula, vt patet intuenti. Et declaratū 4
eſt in primo notabili, B.fo.48. Et ffo.131. conceſsione 295.

INNOCENTIVS IV. in declaratione præfatæ Regulæ Fra Prohibitio pro Fratrib.
trum Minorum,exponendo verba prædicta,dicit. Ingreſſum in
Monaſteria tantummodò Monialium incluſarum Ordinis Sā-
E cti Damiani, ſeu Sanctę Claræ prohibitum fore Fratribus, ad
quæ nemini licet ingredi, niſi ei à Sede Apoſtolica facultas ſu-
per hoc ſpecialiter tribuatur. Et nomine Monaſterij, Clau-
ſtrum, Domos, & Officinas interiores voluit comprehendi.
Ad aliarum verò Cœnobia Monialium,dicit, quòd poſſunt ſi- Licentia pro Fratribus.
cut & alij Religioſi ad prædicandum, ſeu petendum eleemoſi-
nam: aut pro alijs honeſtis, & rationabilibus cauſis accedere,
ac intrare, quibꝰ à ſuperioribus ſuis,pro ſua fuerit maturita-

te, vel idoneitate concessum. B.fo.3.Et b. ffo.4. tractatu 2. A

Collector. Aduerte,& caue, ne vtaris huiusmodi Concessione,quia parum postea fuit reuocata per Nicolaum III. & Grego.X. vt patet infra.§.9.& 10.

5 ALEXANDER IV. in declaratione, quam fecit super præfatam Regulam Fratrum Minorum, posuit ad literam clausulam immediatè præcedentem Concessionis, seu Declarationis Innocentij IV. Et habetur vbi supra, ffo.5. tracta. 2.

Collector. Caue ne vtaris præfata Concessione, quia reuocata est, vt infra ponitur.§.9.& 10. B

6 VRBANVS IV. in Regula, quam fecit pro Monialibus Sanctæ Claræ, statuit multa circa huiusmodi ingressum. Et primò, rubrica 7. dicit, quòd quando aliqua Soror, vel Monialis sanctæ Claræ tanta fuerit corporis infirmitate detenta, quòd ad loquutorium commodè venire non possit, & necessitatem habuerit confiteri, vel Dominici Corporis, seu alia recipere sacramenta: exibiturus huiusmodi sacramenta, scilicet, Confessor alba, & stola, & manipulo, cum duobus idoneis, & religiosis socijs, vel vno ad minus, alba, vel saltem superpellicio vestitis, ingrediantur, ac morentur induti, et audita confessione, vel alio tradito Sacramento, sicut ingressi fuerint, sic egrediantur induti, nec moram ibi faciant longiorem. Caueant etiam, vt quamdiu intra Monasterium fuerint, nullatenus ab inuicem separentur, quin semper mutuò possint liberè se videre. Sic quoque se habeant in animæ commendatione. C D

Pro Monialib⁹ infirmis

Licentia ingrediendi ꝑ Confessore.

Statuit similiter, quòd ad exequias, circa sepulturam agendas, sacerdos non ingrediatur Claustrum, sed exterius in Capella, quod ad officium pertinet, exequatur: nisi fortè Abbatissæ, & Conuentui visum fuerit, quòd ad exequias debeat introire. Et tunc modo supradicto cum vno, vel duobus socijs intret indutus; & sepulta mortua, exeant sine mora. ¶ Ordinauit insuper, quòd si necesse fuerit, vt ingrediantur aliqui ad fodiendam, vel aperiendam sepulturam, seu postmodum coaptandam; Abbatissæ, & Conuentui visum fuerit hoc expediés, propter imbecillitatem Sororum, sit sacerdoti, vel alicui alij ad hoc idoneo, & honesto, cum vno socio, vel duobus, licitum introire, b.fo.285.tracta.3.& ffo.295.tracta.2. E

Pro Exequijs agendis.

Pro sepultura aptanda.

Collector. Aduertendum est, quòd si plures intrant, quàm superius sunt expressi, vltra peccatũ mortale, incurrunt excõmunicationem Papalẽ, per Eugenium IV. promulgatam, & inferius posi-

A positam.§.15. Idcirco Prælati, & Vicarij, seu Confessores, qui aliquando propter mortem Abbatissæ, vel alterius Monialis, introducunt plures Fratres, allegando consuetudinem; caueāt de cætero, & sint præmoniti.

Idem Vrbanus IV. in Regula præfata, Rubrica 18. dicit sic. 7

Prohibitio generalis

¶ De ingressu personarum in Monasterium firmiter, ac districtè præcipimus, vt nulla vnquam Abbatissa, vel eius Sorores, aliquam personam religiosam, seu secularem, aut cuiuslibet B dignitatis, in Monasterij Clausuram intrinsecam intrare permittant. Nec omninò alicui liceat, nisi quibus concessum á Sede Apostolica fuerit, vel à Cardinali, cui fuerit Sororũ Ordo commissus. ¶ Excipiuntur autem à dicta ingrediendi lege, Medicus, causa multum grauis infirmitatis, & Minutor, cum necessitas exegerit, qui non absq; duobus socijs de familia Monasterij introducantur; nec abinuicem intra Monasterium separentur. Necnon & illi, quos occasione incendij, vel ruinæ, C seu alterius periculi, vel dispendij, seu pro tuendis à violentia quorumlibet Monasterium, vel personas pro aliquo opere exercendo, quod commodè extra Monasterium fieri non potest, necessitas exegerit introire. Qui omnes, expedito suo ministerio, vel imminēti necessitati per ipsos satisfacto, exeāt sine mora. Nulli autem personæ extraneæ intra Monasterij Clausuram liceat comedere, vel dormire. ¶ Sed & si quis de Sãctę Ecclesię Cardinalibus ad aliquod Monasteriũ huiusmo-D di Religionis aliquando venerit, & intra Claustrum voluerit ingredi, cum reuerentia quidem, & deuotione suscipiatur; sed rogetur, vt cum paucis socijs debeat introire. ¶ Liceat quoq; Generali Ministro Ordinis Fratrum Mino. quando ibidem voluerit celebrare, vel proponere Sororibus verbum Dei, cum quatuor, vel quinq; Fratribus ipsius Ordinis, intra Clausuram ingredi Monasterij, si quando ei videbitur expedire. ¶ Alius autem prælatus (cui aliquando fortè de licentia Sedis Aposto-E licæ, vel dicti Cardinalis intrare licuerit) duobus, vel tribus tantùm religiosis, & honestis socijs sit contentus. ¶ Quòd si fortè pro consecratione, vel benedictione Sororũ, vel in alio modo concessum fuerit Episcopo alicui, Missam interius celebrare aliquando quàm paucioribus, & honestioribus potuerit socijs, ministris, & sit contentus. Et hoc quoq; ipsum alicui rariùs concedatur. Nulla tamen omnino loquantur cum aliqua persona de ingressis, nisi modo prędicto, siue infirma

Licentia Casus in quibus potest ingredi ad Monasteria Monialium.

Pro Cardinalibus.

Pro Generali Ministro.

Pro Prælatis inferioribus

Pro Episc.

fuerit, siue sana. ¶ Illud sanè præcipuum caueatur, vt ij, qui- A
bus aliquandò concessum fuerit solummodo, vel data licentia
in Monasterium ingredi, non aliter admittantur, nisi Abba-
tissæ, & Sororibus visum fuerit expedire; cùm ex hmôi con-
cessionibus, vel licentijs, Abbatissa, vel Sorores eos admittere
non cogantur; & vt sint tales, de quorum verbis, & moribus;
nec non vita, & habitu, ædificari valeant intuentes; & materia
iusti scandali exinde nequeat generari. ¶ Super concessione
Licentia. verò, vel licentia ingressus hmôi, ad omne ambiguum re- B
mouendum, Apostolici apices, vel Cardinalis patentes literæ
ostendantur b.fo.288.tracta.3. Et ffo.317.tracta.2.

Declarationem istorũ casuum vide infra in primo notabili.

8 Idem Vrbanus, rubrica 24. Regulę statuit, quòd Visitator
Visitator. Monialium sanctę Claræ, quando Monasterij Clausuram ad vi
sitandum intrauerit, duos religiosos, & idoneos socios se-
cum ducat; qui videlicet socij simul maneant; & dum fuerint
intra Claustrum, ab inuicem nullatenus separentur b.fo.286. C
tracta.3. & ffo.299. tracta 2.

Collector. Virtute huius facultatis, & hoc titulo, solùm ingrediuntur
his temporibus nostri Prouinciales Ministri, in Monasterijs
sanctæ Claræ suarum Prouinciarum, super quę habent guber-
nationem commissam à Summo Pontifice. De quo latius infra,
primo notabili, in vndecimo casu.

9 GREGORIVS X. referens suprascriptam declarationem
Innocentij IV. voluit, vt Fratres Minores, iuxta dispositio- D
nem Generalis Ministri duntaxat, possint vti hmôi declara-
tione prędecessoris sui b.ffo.5.tracta.2.

Collector. Aduerte, quòd etiam Generalis Minister nõ potest iam ali-
quid in hoc casu, vt per declarationem Nicolai 3. postea edi-
tam, patet, prout statim subiungitur.

NICOLAVS III. in sua solenni declaratione, exponendo
10 præfatum passum Regalę Fratrum Mi. declarauit, sicut Grego
Prohibitio pro Fratribus. rius IX. generaliter esse prohibitum, de quarumlibet Cœno- E
bijs Monialium. Et nomine Monasterij Claustrum, Domos, &
Officinas interiores intelligi. Addens, quòd ad alia loca, vbi
homines seculares conueniunt, possunt Fratres illi, causa prę-
dicationis, vel eleemosynæ petendæ accedere, quibus id à suis
Superioribus fuerit, pro sua idoneitate, concessum. Et decre-
uit, vt in præfato articulo, & in alijs, quos constitutio sua cõ-
tinet, quamquam aliqui prædecessores sui aliter declarauerint,

A rint, declarationem, seu ordinationem suam tantum à Fratribus Mi. præcisè, ac inuiolabiliter perpetuis temporibus obseruandam. B.fo.10.& ffo.11.tracta.2.

Bonifacius VIII. concessit, quòd Fratres Mi. inuitati à Prælatis Ecclesiasticis, possint vnà cum ipsis, in suis diœcesibus, Monasteria, & loca Monialium cuiuslibet Ordinis liberè ingredi, ad visitationis officium impendendum, & ad defunctorum celebrandas exequias, & ad processiones generales, & B prædicationes faciendas, ac confessiones infirmarum audiendas b.fo.36. Et ffo. 33. conce.36. 11 Licẽtia pro Fratribus

Circa præfatam Concessionem, vide, & nota Concessionẽ Leonis, quæ habetur infra in.§.28. Collector.

Benedictus XII. in Constitutionibus, quas pro Monialibus edidit, fecit sequens statutum cap.30. Nulli regulari, vel seculari, vel laicæ personæ, cuiuscunq; præeminentiæ, dignitatis, status, vel conditionis extiterit, ingressus pateat ad C eadem.s.Monasteria sanctæ Claræ, sine Apostolicæ Sedis licentia speciali; exceptis solũmodò personis illis, quibus per prædecessorũ nostrorũ Ordinationes idest Concessiones, & per prædictarum Monialium Regulas noscitur esse permissum. Habetur in libro Ordinis Italico. 3.parte.fo.210. 12

Martinvs V. decreuit, quòd nulli omnino hominum, tàm Regularium, quàm Secularium, cuiuscunq; gradus, prẹeminentiæ, dignitatis, excellentiæ, nobilitatis, & conditionis D fuerit (exceptis illis, de quibus in Regula S. Claræ, per Vrbanum editam, & in Constitutionibus Benedicti XII. fit mentio) prẹtextu cuiuslibet licentiæ sibi desuper quauis auctoritate concessæ, liceat Monasteria Sororum, & Monialium Sanctæ Claræ, seu aliquod ex eis ingredi. Nec etiam Protectori, aut Generali Ministro Ordinis Mi. pro tempore existẽtibus, seu Prouincialibus Ministris, & quibuscunque Visitatoribus, licentiã super ingressum huiusmodi (inconsulto Romano Põ- E tifice) cõcedere liceat quoquomodo.b.fo.38.Et ffo.36.cõce.41. 13 Prohibitio, & licẽtia p. oĩbus Christi. Nota.

Aduerte quòd in vltima clausula præcedẽti, vult dicere Martinus, quòd licèt in Regula S.Claræ Vrbanistarum concessum esset, quòd Protector Ordinis posset dare licentiam intrandi Monasteria prædictæ Sanctæ Claræ, personis secularibus; tamen, quod de cẹtero, nec Protector, nec Generalis Minister, nec multominus Prouinciales, & Visitatores, possint dare licentiã intrandi prædicta Monasteria alicui personæ cuiuscũq; digni- Collector. De Protect. Ordinis.

dignitatis fuerit, fine licentia Sedis Apoſtolicæ. ¶ Vide circa A hoc, in dictione Miniſtri prouinciales.§.7. Et indictione Protector Ordinis.§.6. Et melius infra vltimo notabili, vbi elucidatur plenjſsimè ſupradictum.

14 Ex priuilegiis Ordinis Prędicatorũ

Bonifacius IX. ſtatuit, quòd ſi quis infra Clauſuram alicuius Monaſterij Monialium Ordinis Prædicatorum, repertus fuerit, per Superiores, ſeu Priores dicti ordinis, ſeu de eorum mandato, capi, & incarcerari, & ſecundùm eorum arbitrium, & delicti quantitatem puniri poſsit, b.ffo. 120. conce. 547. B

15 Prohibitio pro omnib⁹ Chriſtianis. Excõicatio.

Evgenivs IV. præcepit omnibus, & ſingulis, tàm clericis, quàm religioſis, & ſecularibus perſonis, cuiuſcunq; cõditionis, gradus, præeminentiæ, vel dignitatis exiſtant, ſub pœna excommunicationis, quam tranſgredientes, ipſo facto incurrant, & à qua, niſi à Romano Pontifice, poſsint abſolui, præterquam in articulo mortis conſtituti; quatenus Monaſteria Sanctę Claræ, nec aliquod ipſorũ ingredi prę ſumant, præter formam Regulæ ipſarum, & prouiſionum Apoſtolicarum ſuper hoc ſpecialiter editarum, b. fo.42. Et ffo. conce.44. C

16 Clauſura.

Idem Eugenius, ut difficilius pateret ingreſſus ad Monaſteria Monialium, ſtatuit, quòd, ſicut Abbatiſſæ, & aliæ Sorores ad hoc deputatæ, tenent claues, quibus ad intra portæ Monaſteriorum prædictorum claudantur; ſic per Confeſſores, aut alias honeſtas perſonas, per Generales, aut Prouinciales deputandas, ex parte exteriori teneantur, & conſeruentur. b.fo. 42. Et ffo.39. conce. 44. D

17 Prohibitio pro Tertiariis.

Idem Eugenius ordinauit, quòd in omnibus Tertij Ordinis Sororum, & Monialium Collegijs, Fratres Mino. in acceſſu, & ingreſſu ſic ſe habeant, ſicut obſeruatur in Monaſterijs Sanctæ Clarę. b.fo. 46. Et ffo.42. conce.47.

Collector.

Circa huiuſmodi ſtatutum, ſeu ordinationem, ſunt duo aduertenda, & mente tenenda; quia, ob inaduertentiam, aut obliuionem ipſorum, aliqui Fratres minus rectè quandoq; ſe habent. ¶ Primum eſt, quòd Tertiarias nominat inſimul Sorores Moniales. Et hoc pro tanto dico eſſe ponderandum; quia aliqui arbitrati ſunt, huiuſmodi Tertiarias non eſſe intelligẽdas nomine Monialium; propter quod in aliquibus partibus nominant eas Bizochas, & in alijs Beatas. Cõtra quos tñ (vltra verba expreſſa ſupraposita) facit ſtylus Curiæ communis, qui non curans de rigore nominum, ſæpè appellat indifferenter E

Colle-

A Collegia personarum religiosarum, Monasteria; licèt nō sint Monachorū, vel Monacharum propriè dictorum. Ac similiter omnes fęminas, Collegialiter viuentes nominat frequēter Moniales; quamuis non sint Ordinum Monachalium. Et hoc idem patet ex regula Sanctæ Claræ; vbi Moniales sępissimè appellātur Sorores. Vnde & Panormitanus, seu Abbas, in capitulo. Causamq, de electione, dicit, quòd ista nomina Sorores, & Moniales sunt synonyma idest idem importantia.

B Alterum aduertendum est, quòd in supradicta Concessione specialiter loquitur Fratribus Mino. duntaxat, & non sicut in præcedenti de omnibus fidelibus. Ex quo sequitur, friuolam & nullius momenti fore rationem, quam nonnulli allegāt dicendo; quòd ex quo in Monasterijs Tertiariarum non inclusarum intrant personæ seculares, quare non poterunt similiter intrare huiusmodi Fratres. Ad maiorem autem confirmationem prædictorum, facit prohibitio Leonis, vltimò facta, in Re-
C gula noua, quam edidit pro Tertiarijs; vbi in capitulo octauo sic dicit. Et facta Visitatione, scilicet, à Prouinciali, aut Visitatore, seu Cōmissario, non debent intrare officinas, nec alia loca interiora Sororum. Hęc ibi. Sequitur ergo manifestè, quòd adhuc virtute Breuis Leonis, infra positi. §. 29. etiā si non fuisset subrepticium, prout fuit, non potest ingredi aliquis Frater Clausuram Tertiariarum; nisi, vt supra dictum est. Et cui prædicta non satisfecerint, videat expositionem Sancti Bo-
D nauenturæ super hoc in declaratione, quam fecit, qui strictius circa hoc loquitur. Sed ista, multaq; alia notatu digna, latius explicantur infra, 2. notabili per totum.

Idem Eugenius concessit, quòd de licentia Generalis, aut Prouincialium Ministrorum, possint Episc. intrare in Monasteria Monialium, causa consecrationis Ecclesiæ, vel altaris, aut pro benedicendo Cœmiteria, vel Sorores. 18 Pro Epis.

Suprascriptam Concessionem reperi in quadam tabula Pri- Collector.
E uilegiorum, per quēdam patrem Commissarium Romanum ordinatam. Et ponit in fine. Eugenius in Breui, quod incipit, Cupientes. Sed hoc Breue nō reperitur in libris impressis Priuilegiorum hic allegatis. Nec permanet iam in suo vigore, vt primum. §. 28.

NICOLAVS V. concessit omnibus, & singulis mulieribus, seruientibus Monialibus Sanctæ Claræ, aut pro eijs eleemosynas quærentibus, vt quotiescunq; pro parte Abbatissarū 19 Licētia pro seruitricibus Monialium.

requi-

requisitæ fuerint , earum Monasteria (cum consilio discreta- A
rum) intrare valeant . Ac quod aliquando etiam in præcipuis festiuitatibus, pro ipsarum consolatione , cum ipsis Monialibus comedere possint , licentia tamen prius per eas desuper à Prouinciali obtenta.b.fo.49.Et ffo.43. concessione 48.

Collector. Aduertendũ, quòd pręfata facultas videtur iam sublata , & reuocata per supradicta , & infra dicenda in vltimo notabili.

20 Pivs II. concessit Fratres posse prædicare , & intrare in Claustris , & alijs locis quarumcũq; Monalium , vbi secula- B
res communiter intrant, de licentia suorum Prelatorum quãdo mittuntur.o.ffo.66.conce.94.

Collector. Attende, quod hęc Concessio est solùm pro Fratribus, qui mittuntur ad prædicandum , quia dicit, intrare, & prędicare, idest ad prædicandum, Sed quoad intrandum in Claustra, est

21 reuocata, vt primùm, infra. §. 28.

Absolutio. Sixtvs IV. declarauit, quòd Mulieres ingredientes Monasteria sanctæ Clarę, & sancti Dominici, non teneantur ire ad C
Curiam Romanam pro ab solutione ab excommunicatione: sed eas possint absoluere Fratres Mino. Confessores , etiam si tales mulieres ingrederentur mala intentione , o, fo. 62. Et ffo. 68. conce. 100. Et sffo. 96. concessione. 330.

22 Idem Sixtus fecit aliam Concessionem latiorem , quàm su-

Absolutio. prascriptam immediatè, quę habetur in dictione , Absolutio quoad seculares secundò, in. §. nono.

23 Idem Sixtus concessit , quòd seculares laborantes in Mo- D

Licẽtia pro Laboratoribus. nasterijs sanctæ Clarę, ac aliarum, possint ibi comedere in loco honesto, o. fo. 63. Et ffo. 67. concessione. 120.

Idem Sixtus concessit, quòd Sorores sanctę Clarę non tene-

24 antur intromittere aliquem de seruitoribus suis, quando Medicus intrat Clausuram: sed sufficiat , quòd a tribus , vel qua-

Licẽtia pro Medico. tuor Monialibus de antiquioribus associetur. o. fo. 63. Et ffo. 67. con. 121.

Collector. Sciendum quòd suprascripta Concessio reperitur alibi, sub E
sequentibus verbis.

Sixtvs IV. concessit quòd Sorores Sanctæ Clarę non teneantur intromittere aliquem hominem de seruitoribus suis, quando Medicus, vel alij ingrediũtur, licèt Regula hoc decreuerit: sed sufficit quod à tribus, vel quatuor Monialibus de antiquioribus associentur. o.fffo. 96. concessione. 331.

25 Innocenitvs VIII. concessit quòd Confessores Monialium

A lium poſsint intrare Monaſteria illarum, tempore peſtis, ad celebrandum Miſſam,& audiendum confeſsiones illarum,quæ seruiunt peſtilenciatis, quia ſtant ſeparatę ab alijs. o. ſffo. 90. conceſsione. 365. Licẽtia pro Confeſſoribus Monial. S. Clarę.

26 ALEXANDER VI.cùm conceſsiſſet Generali, & Prouincialibus Miniſtris, & Cuſtodibus, vt de conſilio aliquorum Fratrum poſſent deputare Monialibus, ſeu Sororibus Tertij Ordinis, Confeſſores presbyteros ſeculares, ſeu aliorum Or- B dinum Regulares quibus cōfiteri, & ab eis Sacramẽta eccleſiaſtica recipere poſſent, ſtatuit, vt Confeſſores hmōi dictarum Sororum, Clauſtrum, ſeu interiores Officinas, abſque alterius perſonę,bonę vitę,& famæ, ſocietate,nullo modo debeant ingredi. B. ffo. 123. conceſsione. 269. Licentia ꝓ Confeſſoribus Tertiariarum.

27 Idem Alexander VI. conceſsit Generali, & Prouincialibus Ordinis Minor. de Obſeruantia, & Confeſſoribus per eos deputatis,vt Monaſterium Monialium Sanctæ Claræ,quę eorum C regimini immediatè ſubijciuntur,pro adminiſtratione Sacramentorũ, tempore neceſsitatis, & alijs rationabilibus cauſis interdum occurrentibus, prout ſecundùm Deum, expedire viderint, Clauſuras interiores ingredi poſsint. Et voluit, quòd tunc Moniales prædictæ, portam maiorem aperire licitè valeant. B.fo.71. Et ffo.155. conceſsione 373. Licentia ꝓ Prælatis, & Confeſſoribus Monialiũ.S·Clarę.

Huiuſmodi Cōceſsio non permanet iam in ſuo vigore,quia Leone X. circa illam ordinauit quòd immędiatè ſequitur. Collector.

28 D LEO X. prohibuit, ſub æternę maledictionis interminatione, in virtute ſanctę obedientiæ, ne quis Frater cuiuſcunque præeminentiæ, aut officij inter Fratres Mino. ſit; ad ipſas Moniales, aut in ipſarum Monaſteria ingredi vel intrare præſumat; niſi in caſibus in eadem Regula,& Inſtitutionibus ipſius Ordinis Minorum contentis, & quoad ipſorum Monaſterium ingreſſum editis. Nec etiam aliæ vtriuſq; ſexus ſeculares perſonæ etiam prætextu cuiuſuis Indulti etiam Cōfeſsionalium, E prædicta Monaſteria ingredi valeant.B.fffo.17.conce.56. Prohibitio, & licẽtia ꝓ Monaſt. S. Claræ. Nota.

Sciendum,ac notandum eſt virtute prohibitionis huiuſmodi, reuocari Conçeſsiones factas per plures Summos Pontifices prædeceſſores Leonis X. quibus ultra caſus in Regula Monialium contentos concedebatur ingreſſus. Et tales ſunt ſupra poſitæ.§.11.& 18.& 19. & 20. ad 27. Quibus Conceſsionibus, tanquam penitus reuocatis, & annullatis, nullus iam vti poteſt vllo modo. Collector. Nota.

Idem

19 Idem Leo in literis suprapositis, §. 28. dirigendo verba ad Prelatos, scilicet Generales, & Prouinciales, ait. Nec ipsi Fratres Ordinis vestri ad Tertiarias, in congregatione viuentes; nisi de licentia, & speciali mandato vestro, intrare præsumãt. Vos propterea monendo, vt non passim ingressum huiusmodi relaxetis, sed in Capitulis vestris prouincialibus, & generalibus prouidè de similibus, & alijs ad obseruantiam honestatis, & continentiæ spectantibus ordinetis. A

Prohibitio pro Tertiariis.

Circa præfata verba est valde aduertendum, ne quis decipiatur, sicut decepti sunt qui impetrauit prædictũ Breue, & Pótifex qui illud concessit; credẽdo, ac præsupponendo, quòd ingressus ad Monasteria Tertiariarum, non erat prohibitus, Posita sunt enim in relatione, seu supplicatione huiusmodi Breuis (postquam dictum fuerat de Monialibus Sanctę Claræ) sequentia verba. Et pariter ad Tertiarias in Congregatione viuentes, ad quas accedere licet, prohibitum non sit, &c. hoc enim præsuppositum esse falsum, constat tàm ex Regula, quàm ex declarationibus ipsius, præsertim ex determinatione Eugenij IV. supra posita. §. 13. Ac per consequens hoc Breue est surrepticium, & nullius valoris, quoad Concessionem fundatam super præfatam relationem. Et ideo indubitatè tenendum est, quòd nulli Fratres Mino. etiã si sint prælati, queũt magis ingredi Monasteria Tertiariarum collegialiter viuentium, quamuis non sint inclusa, quàm Monasteria Sanctæ Claræ. Et facit ad hoc Ordinatio eiusdem Leonis, contenta in Regula noua, quam ipsæ edidit pro Tertiarijs, in cap. 8. eiusdem Regulæ; vbi etiam prælatis non concedit posse ingredi Clausuram post factam visitationem. Nec similiter possunt Prælati pro talibus Monasterijs, alijs personis ad ingrediendum licentiam concedere. Ac propterea illud, quod in præfatis literis Leonis dicitur, scilicet, quòd in Capitulis generalibus, & prouincialibus prouideatur de modo intrãdi ad Tertiarias, &c. nil penitus operatur, quia fundatur super falsa relatione, scilicet, quòd non sit prohibitus ingressus ad Monasteria Tertiariarum. ¶ Istud declaratur, & probatur latiùs, infra, notabili vltimo. B C D E

30 Idem Leo declarauit, Moniales Sanctæ Claræ sub regimine Fratrum Mi de Obseruan. existentes, non teneri, nec obligatas esse contra voluntatem suam, ingressum ad sua Monasteria præbere aliquibus mulieribus vigore facultatum Apostolicarum

Licẽtia pro fœminis secularibus,

A rum prædictis mulieribus per ipſum Leonem in Confeſsionalibus ad ingrediendum pręfata Monaſteria conceſſarum. Ac ſimiliter conceſsit prædictis Monialibus, vt abſque aliquarum Cenſurarum, ſeu pœnarum incurſu, & abſq; aliquo conſcientiarum ſuarum ſcrupulo, eiſdem mulieribus (dum & quoties oportunum, & expediens viſum fuerit) ingreſſum in eadem Monaſteria licitè denegare valeant. Et inſuper hortatur Moniales huiuſmodi, vt præfatis mulieribus ingrediendi prædi-
B cta Monaſteria conſenſum, quàm rarius, & parcius fieri poterit concedant. B. fffo. 38. conceſsione 124.

Idem Leo prædictam declarationem iteratò fecit per eadē verba, addens, quòd etiam vigore aliarum facultatum, quàm in confeſsionalibus contentarum, non teneantur Moniales cōtra volūtatem ſuam ingreſſum præbere aliquibus mulieribus in ſuis Monaſterijs. Non obſtantibus prędictis facultatibus, tàm conceſsis, quàm in poſterum concedendis, quas reuoca- 31 Licētia pro fœminis ſecularibus.
C uit, caſſauit, & annullauit; ac reuocatas, & nullas eſſe decreuit. B. fffo. 39. conceſsione 125.

Idem Leo conceſsit, quòd Fratres Min. vocati, rogati, aut inuitati à Pręlatis Eccleſiarum, aut à Prælatis religioſis, vel Viſitatoribus, habentibus curam aliquorum Monaſteriorum Monialium: ad hoc ut viſitent prędicta Monaſteria: vel exerceant omnia alia, quę in Monaſterijs ſibi ſubiectis exercent: aut ad hoc vt intrent cum ipſis Prælatis, ſiue Viſitatoribus ad 32 Licētia pro omnib⁹ Fratribus.
D videndum Officinas, & totum Monaſterium interius, poſsint ſicut poſſunt in Monaſterijs ſibi ſubiectis, ſiue intra, vel extra Clauſuram viſitando, & alia faciendo: vel cum ipſis Prælatis intrando. Non obſtante prohibitione ſuæ Regulæ, vel declaratione eiuſdem Regulę. Dum tamen prædicti Fratres ſi fuerint ſubditi, hoc faciant de licentia ſuorum Pręlatorum. O. fffo. 61. conce. 194.

Idem Leo conceſsit, quòd Prælati Ordinis Mino. poſsint
E dare licentiam ſuis ſubditis intrandi Clauſuram Monaſteriorum S. Claræ ad faciendum ſermonem de Kalenda: dum tamē intrantes ſint ſenes, & vitę exemplaris. O. fffo. 62. conce. 195. 33 Licētia pro Prædicatoribus.

Idem Leo conceſsit, quòd quando Moniales Sanctæ Claræ grauiter infirmantur taliter, quòd non poſſunt ad Cratem venire ad audiendum Miſſam, poſsit illo tempore Sacerdos confeſſor earum, vel Prælatus ſuperior, introire clauſuram, infirmariam, & Monaſterium ad celebrandum, nè tales Moniales rema- 34 Licētia pro Pręlatis, & Confeſſoribus Monaſt. S. Clarę.

Pro Monia-lib⁹ infirmis remaneant ſine Miſſa. Dummodo ſacerdos ad nulla alia loca, A quàm ad altare diuertat; nec moretur, niſi tanto tẽpore quãto indiget ad celebrandum; nec loquatur, niſi quantum eſt opus in Miſſa. O.fffo.93.conceſsione 290.

SEQVVNTVR ALIQVA NOTABILIA circa præfatam materiã; quę licèt aliquibus videatur clara; continet tamen multas difficultates elucidatione indigentes. B

Primum notabile. PRimò circa caſus in ſecunda Regula Sanctę Claræ edita per Vrbanum IV. in quibus diuerſis perſonis conceditur licentia ingrediendi Clauſurã Monaſterium Monialiũ huiuſmodi: licèt ſuperius ſint poſiti .§.6. & 7. tamen hic ſingillatim ponitur vnuſquiſq; caſus cum declaratione expedienti; prout probatiſsimis quibuſdam patribus Ordinis Min. in iure, ac rebus Religionis, prę uia matura diſcuſsione viſum eſt. Quos ad tutè incedendum ſequi oportet. C

Primus caſ⁹ Primus caſus eſt, quo datur licentia ingrediendi illi, cui cõmiſſa fuerit adminiſtratio Sacramentorum id eſt Confeſſori, ſeu Vicario; quando aliqua Soror, vel Monialis tanta fuerit corporis infirmitate detenta, quòd ad loquutorum commodè venire non poſsit; & neceſsitatem habuerit confiteri vel Dominici Corporis, ſeu alia recipere Sacramenta. Ita tamen, quòd exibiturus huiuſmodi ſacramenta: Alba, & Stola & Manipulo, cum duobus idoneis, & religioſis ſocijs; vel vno ad D minus: Alba vel ſaltem Superpellicio veſtitis ingrediantur, ac morentur induti; & audita Confeſsione, vel alio tradito Sacramento, ſicut ingreſsi fuerint, ſic egrediantur induti. Nec moram faciant ibi longiorem. Caueant etiam, vt quamdiu intra Monaſterium fuerint, nullatenus abinuicem ſeparẽtur: quin ſemper mutuò poſsint liberè ſe videre. Hæc Vrbanus in

Expoſitio. Regula cap. 7. & ſupra .§. 6. ¶ Quoad iſtum primum caſum eſt aduertendum, quòd ſocius debet eſſe clericus, & non lai- E cus; vt expreſsè habetur in bulla Gregorij IX. quæ habetur fo.48. & fffo. 131. & ſupra.§.3. Et idem innuitur in bulla Vrbani ſuprapoſita, cùm dicit: quòd ſocius intret indutus Alba ad minus. Tale autem indumentum ſolùm competit Clericis, & adhuc in ſacris ordinibus conſtitutis: Conſuetudo tamen eſt in contrarium; quæ vtrum ſit bona, & valida, aliorum ſit iudicium. Mihi tamen non uidetur tuta.

Secun-

A Secūdus casus est, quādo aliqua Monialis vult exhalare spiritum; de quo dicit Vrbanus, vbi supra immediatè. Sic quoq; se habent in animæ commendatione, sed Confessor, & socius, vel socij; prout in præcedenti casu dictum est. Secūdus casus.

Tertius casus est, cū Abbatissæ, & cōuentui visum fuerit, & petierint, quòd Confessor ad exequias celebrandas debeat introire. Et tūc, modo supradicto, cū duob⁹ socijs intret indutus; & sepulta mortua, cum eis exeat sine mora. Sed si Abbatissa, & B Conuētus nō petierint hmōi Ingressum, dicit Papa, vbi supra, quòd nō ingrediatur Claustrū Sacerdos: sed exterius in cappella, quod ad officium pertinet, exequatur. ¶ Circa hoc aūt notent Fratres, & aduertāt: si ingrediēdo aliter, aut in maiori numero, euadēt excōmunicationē Papalē, unà cū transgresione suæ Regulæ, si sint Fratres Minores. Nec sufficit pro excusatione cōsuetudo contraria, quæ in aliquibus fortè uiget: qa est abusus, cū careat cōditionibus requisitis ad hoc, vt cōsuetudo C vim legis habeat, & deroget legi iustę, ac rationabili, & ꝑ maiori parte obseruatæ: prȩsertim à Religiosis probis, & doctis suæ Regulæ obseruatoribus. Tertius casus. Expositio.

Quartus casus est, si necesse fuerit, vt ingrediantur aliqui ad aperiendā sepulturā, seu postmodū coaptandā; & Abbatissę, & Conuentui visum fuerit hoc expediens, propter imbecillitatē Sororū. Quo casu dicit Vrbanus, vbi supra: sit Sacerdoti, vel alicui alij ad hoc idoneo, & honesto, cū vno socio, vel duobus, D licitum introire. Et hoc peracto, exeant sine mora. Quartus casus.

Præfati quatuor casus habentur 7. cap. secundæ Regulæ S. Clarę, fo. 285. tracta. 3. & ffo. 295. tracta. 2. & supra. §. 6.

Notandum, quòd vltra quatuor prædictos casus, sunt etiam nonnulli alij casus, in quibus Confessores, seu Vicarij Monialium S. Claræ ingredi possunt Clausurā Monasteriorum, quibus deputati sunt, scilicet, pro exercendo ipsorum Monasteriorum opere, vel illis conseruandis ab incendio, seu à latro- E nibus defendendis; vt habetur supra, §. 3. ac prout declaratur infra, casu sexto. Item causa celebrandi Missam Monialibus grauiter infirmantibus; vt patet supra. §. vltimo. Et insuper causa renouationis Sacramenti. Nam ex quo Clemens VII. concesit, quòd possunt habere Sacramentum in Ecclesia interiori, vt habetur supra: Eucharistia. §. 2. & infra casu 12. indirectè visus est cōcedere Ingresū ad consecrandum, aut renouandum Sacramentum. In nullo verò alio casu reperitur Pro Confessoribus, seu Vicariis.

concessus Ingressus præfatis Confessoribus, seu Vicarijs. Et A idcirco Reuerēdissimus Pater Frater Franciscus Angelorum cùm esset Minister Generalis in suis præmonitionibus, seu auisamentis, extra præfatos casus, distinctè prohibuit Ingressum, vel potius declarauit prohibitum.

Quintus casus.

Quintus casus est, quòd Medicus causa multùm grauis infirmitatis, & Minutor, cùm necessitas exegerit, possint ingredi. Qui tamen non absq; duobus socijs de Familia Monasterij introducantur: nec ab inuicem intra Monasterium separen B tur. Hæc Vrbanus præfatus. ¶ Circa hoc tamen nunc habetur Concessio Sixti IV. vt loco duorum familiarium prędictorum, sufficiat, quòd Medicus, & Minutor à duabus, vel tribus Monialibus antiquis associetur: vt habetur supra, §.24.

Expositio.

Quoad hunc casum oportet aduertere, quòd cùm Papa dicat, quòd Medicus possit ingredi causa multùm grauis infirmitatis; quòd pro leuibus infirmitatibus, ut quartana, vel alijs malis dispositionibus, seu causa visitationis, nec Medi- C cus, nec Confessor possunt ingredi. Et quando Medicus causa multùm grauis infirmitatis ingreditur, non potest cum ipso Ingredi famulus suus, aut alia persona: nisi prout in Regula, & Concessione Sixti continetur. Item ad hoc, ut Minutor possit ingredi, oportet, quòd prius per Medicum determinetur expedire, aut necessarium fore. Vel si aliqua Monialis haberet in consuetudine minuendi se aliquoties, debet fieri præuio assensu Abbatissæ cum consilio discretarum Conuen- D tus.

Sextus casus

Sextus casus est, occasione incendij, vel ruinæ, aut alterius periculi, seu dispendij, vel pro tuendis à violentia quorumlibet Monasterium, aut personas.

Exdositio.

Circa hunc casum est notandum, quòd cùm Regula non declaret, seu specificet quantum, aut quale debeat esse periculum, seu dispendium, ratione cuius liceat ingredi Clausuram, determinari debet arbitrio Abbatissæ, & discretarum Conuen E tus. Vt autem magis innotescat huiusmodi casus, sequentibus exemplis elucidabitur.

Primùm exemplum. Aliquis malefactor fugit ad Monasterium Monialium. Moniales verò propter suam honestatem volunt illum eijcere foras, & non sufficiunt earum vires, tunc poterunt intromittere tot seculares, quot sufficiant, vel opus sint ad illius expulsionem. Qui poterunt impunè, ac licitè ingredi.

A gredi. Item aliud exemplum. Quędam vidua intrat Religionem Monialium, & post ingressum inuenitur, quòd remansit pręgnans de viro suo. Venit tempus partus, talis poterit parere intra clausuram Monasterij; sicut posset curari ab alia infirmitate, ac per consequens posset ingredi obstetrix; prout ingreditur Medicus. ¶ Tertium exemplum. Si fortè tàm grãdis contentio, & discordia foret inter aliquas ex Monialibus, quòd alię Moniales non possent eas pacificare, timereturque
B mors, aut aliquod magnum damnum. Vel si fortè aliqua inuaderetur, & vexaretur à spiritibus malignis, & aliæ Moniales non possent eam recolligere, nec impedire à nocumentis inferendis; possent tunc ingredi illi, qui necessarij essent ad apponendum remedium in ijs, & consimilibus. ¶ Quantũ verò ad alium casum, scilicet, tueri eas ab aliqua violentia, põt sic exemplificari. Si accideret, quòd aliqua desponsata ante cõsummationem matrimonij ingrederetur Religionẽ, & Spon
C sus ante professionem attentaret per vim extrahere illam, & Moniales non possent resistere, tunc licitè possent ingredi oẽs illi, qui ad resistendum huiusmodi violentiæ essent necessarij: Non tamen ad obuiandum reformationi, seu correctioni ipsarum Monialium. ¶ Quoad incendium autem, necnon quoad alia in pręfato casu contenta, est summè aduertendum, & notãdum, quòd huiusmodi Concessio non extenditur ad Fratres Minores, quia est generalis; & ipsi, iuxta suam Regulam, in- Nota.
D digent Concessione speciali. quæ, respectu Fratrũ huiusmodi obsequijs Moniali ũ deputatorum duntaxat, facta est per Gregorium IX. vt habetur supra, §. 3. Quapropter reliqui Fratres Minores non possunt in prędicto casu ingredi Clausuram: nisi extrema necessitate instante; vtpote quando non est sufficiens copia aliarum personarum; quę in tali casu possint, & velint succurrere; prout inferius magis declaratur.

Septimus casus est, cùm pro aliquo opere exercendo, quod Septim⁹ casus.
E commodè extra Monasterium fieri non potest, necessitas exegerit introire. Hoc est, cùm necesse est facere aliquod opus interius, & ad faciendum illud non sufficiunt Moniales, nec potest fieri exterius. ¶ Huiusmodi casus habet locum, quando aliqua res nimiùm ponderosa defertur ad Monasterium, nec posset introduci à Monialibus dãdo illam à foris, nec posset diuidi in partes, vt sic partita intromitteretur. Tunc enim posset ingredi, qui ad hoc esset necessarius. Sed quia Expositio.

Regula non dicit, quòd, ingredienti pro opere exercendo, A adiungatur socius, debet Ingredi solus: nisi fortè socius ad idem opus esset necessarius. Videtur etiam circa præfatum casum, quòd, quemadmodum secularis potest Ingredi pro opere exercendo, similiter Fratres deputati ad seruitium Monialium Ingredi possunt ad dandum ordinem, & industriam in opere faciendo. Et quòd, si ijdem Fratres deputati seruitio Monialium fuerint artifices idonei, poterunt Ingredi ad laborandum in tali opere, etiam si inuenirētur artifices seculares: B Fratres tamen non deputati ad seruitium Monialium, quãuis sint artifices, non poterunt Ingredi, quia pro ipsis non habetur licentia specialis, prout requiritur. Et, quando artifex fuerit secularis, debet Ingredi absque socio, vt supradictam est: quia Regula illum non concedit. Ita quòd nec Confessor, seu Vicarius, nec aliquis sociorum eius poterit Ingredi cum huiusmodi seculari, nisi opus esset, vt dictum est, ad dandum ordinem, & industriam in opere faciendo. Licèt autem de rigore literę Regulæ Moniali ū prædictarū, videatur, quòd Frater Minor, si fuerit artifex illius operis, posit Ingredi, sicut secularis: tñ hoc nõ est cõforme intentioni eiusdē literæ; nec per consequens debet fieri: quia, cùm de mente constat, verborum qualitas non debet attendi; ut est vulgatum in Iure. C

Octauus casus.

Octauus casus est, si quis de Sanctæ Ecclesiæ Cardinalibus ad aliquod Monasterium huiusmodi Religionis aliquando venerit, intra Clausuram Ingredi voluerit. Qui cum reuerentia quidem est suscipiendus: rogandus tamen, vt cum paucis socijs ingrediatur. D

Expositio.

¶ Istud, secundùm aliquos, est intelligendum de Cardinalibus Protectoribus solùm: nihilominus tamen videtur certum, quòd absolutè intelligi debeat de quibuslibet Cardinalibus, quamuis Protectores nõ sint huiusmodi Ordinis Sanctæ Clarę.

Nonus casus.

Nonus casus est, de quo dicitur in præfata Regula: Liceat quoque Generali Ministro Ordinis Fratrum Minorum, quãdo E ibidē celebrare voluerit, vel proponere Sororibus verbū Dei, cū quatuor, vel quinque Fratribus ipsius Ordinis, intra Clausuram Ingredi Monasterij, si quando ei videbitur expedire. Hęc Vrbanus.

Expositio.

¶ Circa hoc est aduertendū, quòd nullus alius Pręlatus Ecclesiasticus, vel Religiosus, etiam si sit nostri Ordinis, potest Ingredi pręfatam Clausuram, nisi vt inferius subditur in Regula, verbis subsequentibus. ¶ Alius aūt prælatus (cui

A (cui aliquãdo fortè de licentia Sedis Apostolicæ,vel dicti Cardinalis intrare licuerit) duobus, vel tribus tantùm religiosis & honestis socijs sit contentus.

Decimus casus est, quòd,si fortè pro consecratione, vel benedictione Sororum, vel in alio modo concessum fuerit Epõ alicui Missam interius celebrare aliquando, quã paucioribus, & honestioribus socijs sit cõtentus,& ministris. ¶ Quoad istũ casum est notandum, quòd Episcopis non potest dari præfata B licentia, nisi per Summum Pontificem, & non per alium inferiorem, etiam si vocati essent ad conferendum Sacramentum confirmationis aliquibus Monialibus. Ob quam causam nec ipsę Moniales egredi possunt Clausuram,absq; speciali licentia Papæ. Decimus casus. Expositio.

Præfati sex casus vltimi continentur in Regula per Vrbanũ IV. edicta cap. 7. Et habetur fo. 288. tracta. 3. & ffo. 297.tracta.2. & supra.§.7.

C Vndecimus casus ponitur in eadem Regula cap.24. & habetur fo. 290. tracta. 3.& ffo. 298. tracta.2. dicendo, quòd Visitatores Monialium possint ingredi ad tenendum Capitulũ Visitationis, vel aliquid simile, tangens suum officium, quod de foris nequit fieri. Et tunc cum duobus Religiosis, ac idoneis, idest exemplaribus socijs, & non cum pluribus debet ingredi. Qui videlicet socij simul maneant, & dùm fuerint intra Clausuram, ab inuicem nullatenus separentur. Hęc Vrbanus. Vndecimus casus.

D ¶ Sciendum circa hoc, quòd virtute huius facultatis, & hoc titulo solùm ingrediuntur his temporibus nostri Prouinciales Ministri in Monasterijs Sanctæ Claræ suarum Prouinciarum; super quę habent gubernationem commissam à Papa. Et similiter Commissarij,quos ipsi Ministri Prouinciales, aut Generalis mittunt suo nomine ad visitandum Moniales. Expositio.

Notandum, quòd hic non facimus mentionem licentiæ,quã Nicolaus V. dedit seruitricibus Monialium ad ingrediendum E Clausuram, quando requisitæ, seu vocatæ essent ab Abbatissa, cum consilio discretarum &c.vt habetur supra.§.19.Hoc enim non reperitur fuisse in vsu,nec per consequens creditur esse acceptatum. Et dato casu, quòd huiusmodi Concessio esset in vsu,& acceptata foret,reuocata tñ est per prouisionem Leonis suprapositam.§.28. Collector.

In supradictis ergo casibus concessum est per Vrbanum IV. posse ingredi Clausuram Monasteriorum Sanctę Claræ. Verũ-

tamen cum ista sit Concessio generalis; quæ non sufficit pro A Fratribus Minoribus, pro quibus requiritur specialis; vt patet ex textu suæ Regulę, non possunt virtute illius ingredi pręfatam Clausuram. Idcirco dubium est qua facultate Visitatores, & Fratres deputati ad seruitium Monialium possunt ingredi Clausuram? Ad hoc respondetur, quòd Vrbanus pręfatus sciens, quód alia via erat circa hoc prouisum, non specificauit amplius, sed solùm concessit, quòd Commissio facta pro Monasterijs Primę Regulæ Sanctæ Claræ extenderetur, B seu cõmunicaretur Monasterijs secundę Regulæ, prout in prologo dictæ Regulæ Vrbani continetur, fo. 283. tracta. 3. & ffo. 293. tracta. 2. Concesserat autem Gregorius IX. quòd Visitatores, & Capellani, seu Confessores Monialium sanctæ Clarę essent Fratres Minores. Ac per consequens visus est concedere omne, quod necessarium erat ad executionem suorum officiorum Visitatoribus ad visitandum, & Cõfessoribus, alijsq; Fratribus ad seruitium Monialium deputatis in casibus certis, & determinatis; prout habetur supra. §. idest. Et in vltimo capitulo primæ Regulæ Sãctæ Clarę dicitur, quòd pro cõfessione infirmarum; quæ ad loquutorium ire non possunt, ac pro communicandis eisdem, & pro extrema vnctione, & animæ recommendatione, liceat Confessori cum socio introire, vt habetur, fo. 283. tracta. 3 & ffo. 293. tracta. 2.

Quęstio. Responsio.

Duodecim⁹ casus. Duodecimus casus potest assignari, ad renouandum Sacramentum tempore consueto. Et hoc virtute Concessionis Clementis VII. quæ habetur in dictione Eucharistia. §. 2.

Collector. Sed circa supradicta est notandum, quòd Protectores, cùm essent principales Pręlati Monialium, disposuerunt de Visitatione illarum, alijsq; rebus gubernationem ipsarum concernentibus, illa quæ suis temporibus visa sunt expedire, extendendo, aut restringendo auctoritatem suorum Commissariorũ ad libitum suum, & fortè non curando de ijs, quæ Gregorius IX. statuerat; vt supra positum est. Inter quos Protectores suc E cessit vnus dominus Matthæus appellatus; qui volens se exonerare ab huiusmodi cura Monialium, subdelegauit gubernationem ipsarum Genenali, & Prouincialibus Ministris, dãdo illis quandam Commissionem. Et quia visum est ei postea Commissionem illam esse diminutam in aliquibus, dedit aliã in supplementum illius; ut habetur fo. 33. & 34. & 35. tracta. 1. vbi concessit ea, quæ in huiusmodi Commissionibus continentur.

A tur. Quo Protectore defuncto, expirauerunt illæ Commissiones. Et quia iam nullius erant valoris, non sunt positæ in secunda impressione libri Monumenta Ordinis nuncupati: licèt per inaduertentiam, atq; errorem positæ sunt in prima impressione eiusdem libri. Ex quo sequutum est, quòd aliqui decepti sunt, credendo, quòd præfatæ Cõmissiones manebant in pristino vigore, atq; volendo se iuuare illis, & adducendo eas ad suum propositum; præsertim quidam bonus Pater in quodã Nota.
B libello, seu tractatu, quem circa huiusmodi materiam edidit. Et idem iudicium est de commissionibus, & concessionibus alterius Protectoris, qui dicebatur Philippus; prout habetur in quadam tabula Priuilegiorum per Fratrem Ioannem Iernigon editam, qui etiam deceptus est, credendo, quòd post mortem eius durarent Commissiones, & Concessiones per illum factæ. Quòd autem per mortem Protectoris expirauerint illæ suæ Commissiones, patet, quia secũdùm Iura per mortẽ de-
C legantis expirat delegatio. Item, quia licèt ille Protector adhuc viueret; Martinus V. Papa reuocauit illas, auferendo auctoritatem, & potestatem à Protectoribus in hoc casu; vt habetur supra. §. 13. Quapropter ab huiusmodi commissionibus & alijs consimilibus per nonnullos Protectores factis, cauendum est post illorum obitum. ¶ Item est notandũ, quòd Protectores, qui præfato domino Matthæo successerunt, noluerũt facere Prælatis Ordinis consimiles commissiones, aut Prælati
D noluerunt eas accipere de manu illorum. quapropter Sũmi Pontifices, fortè attendentes, quòd prouisione Protectorum, suarumq; cõmissionum, minus bene gubernabantur Moniales, volentes apponere remedium in hoc, commiserunt onus gubernationis earum Ordini nostro Minorum, seu Prælatis eius in generali, & aliquorum Monasteriorum per Commissiones, seu Prouisiones speciales. Taliter, quòd Auctoritas, quam Ordo noster habet nunc super huiusmodi Moniales, non
E dependet à Protectore, sed immediatè à Papa. Et sic cùm noster Ordo habeat hanc specialem Commissionem à Sede Apostolica, habent Visitatores, & Fratres deputati seruitio Monialium licentiam specialem ad ingrediendum Clausuram in certis casibus, conformiter ad Regulam nostrã: quamuis præfata licentia Gregorij IX. non præcessisset. Ita quòd per vnã viam, & aliam, Visitatores, & Fratres deputati obsequijs huiusmodi Monialium, possunt (absq; scrupulo) ingredi Clausu-

ram ſuorum Monaſteriorum in caſibus per Gregorium IX. A ſpecificatis; vt ſupra patuit. ¶ Circa ſupradicta tamen,& inferius dicenda, oportet aduertere, quòd poſt præfatam Conceſsionem Gregorij IX. & ſufficientem ſpecificationem caſuũ, in quibus Fratres Mino. licitè poſſunt ingredi Clauſuram Monaſteriorum huiuſmodi,aliqui Summi Pontifices ampliauerũt prædicta, concedendo ingreſſum in alijs caſibus; vt patet ſupra in conceſsionibus Bonifacij VIII.§.11. & Nicolai V.§.19. & Alexandri VI.§.26. Quas tamen Conceſsiones, & quaſlibet B conſimiles, Leo X. reuocauit, & annulauit: quia aliqui fortè illis abutebantur, vt patet ſupra.§.28. Ita quòd ſolùm manent in ſuo vigore Conceſsiones Gregorij IX. & Vrbani IV. necnõ illę, quę poſt datam Breuis pręfati Leonis reperiuntur factæ; prout ſunt tres, quas idem Leo anno Domini 1517.oraculo viuæ vocis fecit, quæ habentur etiã ſupra in tribus vltimis Cõceſsionibus dictionis Ingredi &c. ¶ Notandum eſt inſuper circa omnes caſus ſupradictos, in quibus conceditur poſſe ingredi Clauſuram, quòd ſunt reſpectu Monaſteriorum Sanctę C Claræ: ultimo duntaxat excepto,ſcilicet ſup.§.31.Quapropter ſi Fratres Mino. habuerint gubernationem Monaſteriorum Monialium aliorum Ordinum, attendant ad Auctoritatẽ,quæ ipſis conceditur in Regula,& Priuilegijs ipſarum. Nam,licèt ſit Miniſter Generalis, non poteſt ingredi Clauſuram Monaſterij religioſarum alterius Ordinis, abſque ſpeciali licentia Papæ. Idcirco oportet bene aſpicere Regulam, & Priuilegia D talium Monialium, nè limites excedendo, quos ſancti Patres poſuerunt, tranſgreſſores ſui voti efficiantur. Quod,ne accidat alicui, aduertat ad reſolutionem ſequentem.

Reſolutio notabilis.

Tandẽ reſolutio huius materię eſt, quòd nullus Frater Mi. poteſt ingredi (abſq; tranſgreſsione ſuę Regulæ) in Monaſteria Monialium cuiuſcunque Religionis, exceptis Miniſtro Generali, ac Viſitatoribus, & Fratribus deputatis ſeruitio Monialium Sanctæ Claræ,in caſibus ſupradictis; & eo modo, E quo in ipſis continetur, atq; in præfatis tribus per Leonẽ cõceſsis. Idcirco ingredi ad dandum Velum, ſeu ad videndum dare, aut ad Profeſsionem Monialium, vel ad viſitandum deſolatas, ſeu infirmas, aut Confeſſor accipiens occaſionem intrandi ob renouationem Sacramenti, vt aliquem Fratrem introducat ſecum; cũ tamen ſecundùm veritatẽ tũc non ſit tempus, in quo deberet hoc fieri, vel ſub colore ędificiorum, ſeu

alicuius

A alicuius operis exercendi, non habendo illud pro fine principali; aut carendo arte, & industria ad dandum ordinē in hoc, vel quando non est necesse, quòd Fratres dent talem industriā, & ordinem: quia sufficiunt artifices seculares, aut Moniales; seu quādo absq; rationabili timore defectus potest à foris sufficienter dari forma, & industria, aut sub quibuscunq; alijs inuentionibus, fictionibus, fraudibus, cautelis, coloribus, seu excusationibus, quamuis foret in casibus aliàs concessis, nul-
B latenus licet. Omnia enim huiusmodi sunt clarè prohibita p Regulam nostram, & Summos Pontifices. Et quia, vt dicitur in Clemētina Exiui de Paradiso, de verborum sign. vbi aliquid alicui generaliter prohibetur, quod expresè non conceditur, intelligitur denegatum.

Vltra omnia supradicta, sunt duo notanda, propter scrupulosos, circa huiusmodi materiam. Primùm est, quòd licèt intrans Clausuram præfatam cùm licentia sufficienti (prout in
C casibus concessis per Regulam, superius expressis, seu aliàs) debeat exire statim finito negocio, pro quo ingressus ē: quāuis tamen aliquantulum demoretur, vel se detineat: dùm tamen non sit corrupta intentione, sed quadam curiositate circūeat Officinas, aut loquatur cum aliquibus Monialibus, non propterea incurrit aliquam Censuram, nec peccat mortaliter. Verùm tamen, si corrupta intentione faceret supradicta, non excusaretur à peccato mortali, & ab incursu Censurarum. Pro scrupolosis.

D ¶ Alterum notandum est, quòd exceptis Visitatoribus, & Fratribus deputatis ad obsequium Monialium, nullus Frater propter aliquam causam potest ingredi Clausuram huiusmodi, nisi in casu extremæ necessitatis. Vt exempli gratia. Si aliqua Monialis esset propinqua morti, & non adesset Confessor, qui illam audiret in Confessione, aut in defectum socij. Tunc .n. posset alius Sacerdos introire, vel Confessor accipere alium socium, cessante tamen fraude.

E SECVNDÒ principaliter circa huiusmodi materiā ingressus Monasterium Monialium est sciendum, & notandum, quòd aliqui arbitrati sunt prohibitionem supradictam nō exextendi ad Monasteria Tertiariarum, allegando, quòd Tertiarię non sunt, nec vocantur Moniales, ac per consequens nō includi sub prohibitione Regulę, quæ dicit. Fratres non ingrediantur Monasteria Monacharum, &c. Et licèt contrarium sit veritas tàm manifesta, quòd nulla indigeat probatione: tamē, Secundū notabile. De Monasteriis tertii Ordinis.

vt ob-

vt obstruantur ora loquentium iniqua; probabitur huiusmodi veritas; excludeturq; contraria falsitas euidenter. Pro cuius declaratione,& probatione supponitur,quòd modus viuendi Tertiariorũ à Patre nostro Frãcisco institutus, non fuit pro viris, aut fœminis religiosis, qui deberẽt viuere collegialiter, seu in congregatione, vel in communi. Pro talibus.n. iam ipse ordinauerat duas Regulas,scilicet, Minorum pro viris, & Sanctæ Claræ pro fœminis. Sed tertiam Regulam, seu modum viuendi instituit pro existentibes in suis proprijs domibus, etiam si essent, ac manerẽt coniugati: prout dicit glossa in Clementina. Cùm ex eo, de sententia excommunicationis. Et tales propriè non erant, nec dicebantur Religiosi,aut Fratres, vel Sorores: sed solùm continentes, vel pœnitentes, seu Tertiarij, vel Tertiariæ, aut Bizocæ; vt in Italia;seu Beatæ, vt in Hispania. Ideo de talibus dicunt Doctores: præsertim glo.in Clementina prima de Religiosis domibus, & in supradicta Clementina Cùm ex eo, quòd Sorores Minorum, quæ dicuntur tertij Ordinis:licèt promittant obediẽtiam, nõ habent Regulam propriè dictam quoad tria substantialia: sed quendam modum viuendi per Sedem Apostolicã approbatũ. Et iste tertius Ordo, etiam pro viuentibus in coniungio maribus, & fœminis adinuentus est: immo principaliter pro talibus. Et habent professi proprium in singulari. Et potius est modus viuendi, quàm propriè dicatur Regula. Est tamen approbatus per Nicolaum IV. Sed quia non vouent tria substantialia: quæ sunt in Religione, non est propriè Ordo. Et Abbas in cap. Causam, de iudicijs,dicit. Isti de tertio Ordine Sancti Francisci,appellantur Fratres, & Sorores in Clemenna Cum ex eo: de sententia excommunicationis: sed non simpliciter, sed de Pœnitentia. Et in Concilio Lateranensi celebrato anno Domini 1516. in quadam determinatione facta circa huiusmodi Tertiarios, qui collegialiter non viuunt, nominantur Fratres, & Sorores tertij Ordinis; vt habetur ffo. 26. Igitur ingredi Domus Tertiarum huiusmodi, quæ in cõmuni non viuunt,sed in proprijs,vel particularibus domibus suis, non est Ingredi Monasteria; nec per consequens, sic intrans, transgreditur Regulam; secundùm declarationes Gregorij IX. & Nicolai III. Sed quia postea Sedes Apostolica dedit Tertiarijs facultatem collegialiter viuendi; illis qui sic in cõmumi viuere vellent, multiq; ex ipsis posuerunt se in congrega-

A gregatione. Sixtus IV. informatus, quòd tales faciebant tria Vota eſſentialia Religionis ſolenniter in manibus ſuorum Superiorum, & coram ſuo Collegio, vel Congregatione, declarauit, ſeu conceſsit, quòd huiuſmodi votum in omnibus, & per omnia haberet eundem effectum, & vigorem, quem habet in quacunq; aliarum Religionum per Eccleſiam approbatarum; vt habetur fo. 33. tracta. 2. Et ffo. 117. conce. 256. ¶ Cùm ergo poſt præfatam Declarationem, ſeu Conceſsionem Sixti III. fœ
B minæ profitentes ſolenniter Tertiam Regulam Sancti Patris Noſtri Franciſci, & Collegialiter, ſeu in communi viuẽtes, ſint verè, ac propriè Religioſæ: ſequitur clariſsimè, atq; euidenter, quòd eandem prohibitionem habent Fratres Min. circa Ingreſſum Monaſteriorum, ſeu habitationum pręedictarũ Tertiariarum, & acceſſum ad loca exteriora, vbi ſeculares communiter accedunt, ſicut habent erga alia Monaſteria quarumcũq; Monacharum, vel Religioſarum. Et in hoc non poteſt du
C bitare, niſi qui vult claudere oculos intellectus, nolens intelligere, vt bene agat. Sed ad ampliorem abundantiam, immo ſuper abundantiam, Eugenius IV. volens (aliquibus proteruis ac exceſsiue affectis, ſeu deuotis erga Tertiarias huiuſmodi) penitus amouere cauſam altercandi amplius in hoc, ſtatuit, quòd in omnibus Tertij Ordinis Sororum, & Monialiũ Collegijs, Fratres Mino. de acceſſu & Ingreſſu ſic ſe habeant, ſicut ſeruatur in Monaſterijs Sanctæ Claræ, vt habetur ſupra, §. 17.
D Quid clarius, aut euidentius quęri, & inueniri poteſt? ¶ Sed adhuc fortè contra prædicta inſurget aliquis, dicendo, non eſſe prohibitum Ingreſſum Monaſteriorum huiuſmodi Tertiariarum, quia in quodam Breui Leonis X. ſuprapoſito poſt. §. 29. ſic continetur. Et pariter ad Tertiarias in Congregatione viuẽtes, ad quas accedere licèt prohibitum non ſit &c. Verũtamẽ ſic dicentes, grauiter errant, & ad pauca reſpicientes, de facili paralogizantur. Præfata namque verba poſita ſunt in rela
E tione, aut ſupplicatione dicti Breuis à ſupplicante, qui hoc præſupponebat tanquam verum, cùm tamen eſſet falſum. Falſitas autem huius pręſuppoſiti patet, tàm ex Regula noſtra benè ponderata, quàm ex declarationibus eius, pręſertim ex determinatione Eugenij IV. ſuperius poſita. Ac per conſequẽs, pręfatũ Breue Leonis eſt ſubrepticiũ, & nullius valoris, quoad Conceſsionem fundatam ſuper præfatam relationem. Idcirco indubitatè tenendum eſt, quòd nulli Fratres Minores, qua- Nota.

cunque

cunque Prælatione fungantur, posſunt magis Ingredi Monaſteria Tertiariarum collegialiter viuentium, quamuis non ſeruent Clauſuram, quam Monaſteria Sanctæ Claræ. Ad quod etiam facit Ordinatio præfati Leonis, contenta in Regula noua; quia ipſe edidit pro huiuſmodi Tertiarijs, vbi cap. 8. dicit, quòd Viſitator viſitet quolibet anno ſemel tantùm quamlibet Domum, cum præſentia Seniorum; & quòd, facta Viſitatione, non intret Officinas, nec alia interiora Sororum. Nec ſimiliter poſſunt Prælati, ſeu Viſitatores pro talibus Monaſterijs, aliquibus perſonis licentiam ad ingrediendum concedere. Ac propterea illud, quod in pręfato Breui Leonis dicitur, ſcilicet, quòd in Capitulis generalibus, & prouincialibus prouideatur de modo intrandi ad Tertiarias, &c. nihil penitus operatur, quia fundatur ſuper præfata relatione falſa, ſcilicet, quòd non ſit prohibitus Ingreſſus Monaſteriorum Tertiariarum. ¶ Ad corroborationem autem prædictorum, eſt notandum, & ponderandum, quòd Eugenius in Ordinatione ſuperius adducta, Tertiarias in communi viuentes, appellauit Moniales. Ex quo apparet, quòd non ſunt tales illæ, quæ in vulgari Hiſpano dicuntur Beatæ: ſed Beatæ ſunt, vel poſſunt, aut debent dici illæ fœminæ, non coniugatę; quæ (vt vulgariter dicitur) Toman toca por amor de Dios; ideſt accipiunt velum, ſeu cooperimentum capitis lineum, quo non vtuntur communiter coniugatæ, nec domicellę, aut fœminæ ſeculares ſolutæ, & remanent in ſuis domibus, & facultatibus temporalibus, ſiuè ſint coniugatę, ſeu viduæ, ſiuè non. Ex defectu autem huius intelligentiæ, ac diſtinctionis præfatæ, habuit originem error aſſerentium, non eſſe prohibitum Ingreſſum ad Clauſuram Tertiariarum collegialiter viuentium, dicendo, quòd tales non erant Monachæ, nec Religioſæ, ſed Beatæ, æquiparando collegialiter viuentes, his, quæ manent in ſuis proprijs domibus, & facultatibus tēporalibus, ſicuti aliæ perſonæ ſeculares. Talis erat quidam Frater Minor, qui in Capitulo generali celebrato Anteurpiæ, in Prouincia Colonię, ſeu Alemaniæ inferioris, pertinaciter altercabatur circa hoc, nolens aſſentire præfatæ veritati manifeſtæ, quouſq; in pleno Capitulo generali fuit propoſitum, & declaratum, vt ſupradictum eſt; habendo hoc pro tàm manifeſto, ac euidenti, quòd noluerunt adducere aliam probationem ad hoc, niſi Regulam, & declarationes eius. Et

verè

A verè sic est, quòd totum reliquum hic adductum, potest dici superfluum intelligenti suam professionem,& nolenti proteruire.

Tertium notabile.

TErtium notandum est, quòd prohibitio ingressus Monasteriorum Monialium comprehendit generaliter omnia, & singula Monasteria, seu habitationes,vel domus quorumlibet fœminarum religiosarum collegialiter, vel in communi viuentium. Dubitatum est autem hoc tempore Gregorij IX.
B Ad quòd respondit ipse in declaratione, quàm edidit super Regulam Fratrum Mino. præmittendo sequentia verba: Cum ex longa familiaritate,quam idem Confessor.s. Sanctus Franciscus nobiscum habuit, plenius nouerimus intentionem ipsius, & in condendo prædictam Regulam, & obtinendo confirmationem ipsius per Sedem Apostolicam,sibi astiterimus, dũ adhuc essemus in minoori officio constituti &c. Nos vtiq, generaliter (cùm regula nullum excipiat) dicimus esse prohi-
C bitum de quarumlibet Cœnobijs Monialium; vt habetur supra .§. primo. Et notandum, quòd præfatus Summus Pontifex, vt amoueret occasionem alterius glosæ, aut interpretationis; hoc est ne aliquis diceret: Ista non sunt Monasteria: & ista sunt Monasteria: non posuit Dicimus esse prohibitum de quarumlibet Monasterijs,sed de quarumlibet Cœnobijs. Cœnobium autem est communis habitatio ad simul habitandum, & conuiuendum, vel commanendum. Vnde etiam quatuor
D Magistri expositores eiusdem Regulæ,non potuerũt amplius, nec aliter dicere, nisi quòd generaliter erat obseruandum,sicut præfata declaratio Papæ dicebat; vt habetur,fo.22.tracta. 3. & ffo. 24. tracta.2. Et Sanctus Bonauentura dicit in declaratione eiusdem Regulæ,Hæc inhibitio, de omnibus Monialium domibus intelligitur. Vbi enim est maius periculum colloquij, ibi prudentius obuietur. Ipsæ autem Moniales Sancti Damiani, vel Sanctæ Claræ, prę cæteris mulieribus ab huma-
E nis consortijs excluduntur. Licèt ergo in frequentatione earum posset oriri periculum, propter quandam familiaritate Fratrum Minor. & propter hoc sit licentia adeundi talia loca Sedi Apostolicæ reseruata: tamen quia aliæ Moniales se amplius exponunt humanis colloquijs, quàm illę, necesse est,vt illud mandatum ad omnes Monachas referatur,secundùm expositionem Domini Gregorij. Et sicut Monachi sunt non solùm collegiati, verùm etiam solitarij, sic & Monachæ, & Moniales

niales intelligendæ sunt, non solùm collegiatæ, verùm etiam A
inclusæ,& quæ solitariam vitam agunt. Et hæ etiam sunt vitādæ, sicut collegiatæ, propter maius periculum solitudinis; ex tenore præcepti, vt existimo, præcedentis, habetur fo.43. tracta.3.& ffo.44. tracta.2. Et Hugo de digna in sua solenni declaratione Regulę dicit. Nullum Monacharum Cœnobium prohibitio excipit generalis. Omnes antem mulieres communiter viuentes, & regularem vitam canonicè profitentes, Monachæ dici possunt. Et Monasterium est, vbi Regularium con- B
gregatio residet personarum. Congregationem duæ, vel tres (vt volunt) personæ constituunt. Monasterium autem non facit domorum ambitio, sed continua Regularium habitatio personarum, ecclesiasticis maximè, seu diuinis officijs deditarũ. Ob hoc Fratres discreti, omnem libenter Monialium locum vitant, Qui cauet laqueos, securus est. Sæpe vbi Congregatio minor, ibi suspitio maior consistit; & maioris peccati opportunitatem ipsa solitudo ministrat. Habetur fo.73.tracta.3.& C
ffo. 75. tracta.2. ¶ Sed quia post supradictam declarationem Gregorij IX. Innocentius IV. & Alexander IV. deuiauerunt aliquantulum à præfata declaratione Gregorij: Nicolaus III. in sua solenni declaratione super Regulam nostram edita, quā nunc principaliter habemus, & qua vtimur; & in qua quicqd boni erat in alijs declarationibus, cōtinetur; & minus bonum, seu malum in præcedentibus contentum, reuocatur; inseruit, & ad literam posuit illudmet, quod Gregorius in sua declara- D
tione dixerat; vt habetur supra. §. 10. ¶ Sed aduertendum, quòd aliqui in isto passu faciebant quandam ridiculosam obiectionem, dicendo, quòd Regula solùm prohibet Fratribus Minor. nè ingrediantur Monasteria Monacharum, & quòd Monachæ, seu Moniales dicuntur illæ, quæ institutæ sunt per Ordinem Monachorum, seu per institutores Ordinum Monachalium; prout sunt illę, quæ dicuntur Sancti Basilij, Benedicti, aut Bernardi, &c. sicut apparet per antiqua decreta, quæ E
de hac materia loquuntur. Vnde inferebant, quòd in Monasterijs talium Monacharum solùm erat prohibitus ingressus Fratribus Minoribus, & quòd in Monasterijs fœminarum religiosarum aliorum Ordinum non Monachalium erat licitus ingressus. Ita quòd secundùm istam vanam argumētationem, non erat prohibitus per Regulam nostram ingressus Monasteriorum S. Clarę, nec aliarum Religiosarum Ordinum Mendican-

A dicantium: quia secũdùm strictam nominum significationem, primę dicunturon Machæ, reliquæ verò appellantur Sorores; vt patet in Regula S. Clarę, & alijs Regulis Mendicantium. Attamen cũ iam Ecclesia declarauerit debere intelligi de quarumlibet Cœnobijs, non meretur prædicta obiectio responsionem aliam, nisi quærere à faciente illam; si credit quòd Papa habuit potestatem ad declarandum hoc modo supradicto? Et cùm quilibet ratione vtens nequeat negare istud, manet con-
B clusum nostrum propositum, absq; vlteriori altercatione. Verumtamen ad maiorem abundantiam, & superabundantiam, omissis præfatis declarationibus, ostendetur qualiter adhuc per nostram Regulam intellectam, secundùm Ius commune, prohibitio nè Fratres ingrediantur Monasteria Monacharum intelligitur generaliter de quibuslibet fœminis Religiosis. Nam, licèt sit certum, quòd ista nomina Monacha, seu Monialis à principio imposita sunt solis fœminis Religiosis Ordinũ
C Monachalium: quia tunc nõ erant alię Religiones præter Monachales: quæ sub gubernatione sua haberent fœminas Religiosas: tamen postquam alij Ordines, præsertim Mendicantium instituti sunt: quamuis fœminæ Religiosæ, sub eorum gubernatione existentes, acceperunt pro peculiari, seu proprio nomine vocari Sorores, non tamen præter hoc renunciauerunt nomini antiquo .s. Monacharum: immo fuerunt, & sunt hoc nomine vtræque nuncupatę, absque vlla differentia. Nam,
D vt in plurimum, sic nominantur in iure communi: & in Bullis Summorum Pontificum; & in libris iurisperitorũ. Vnde Abbas, in c. Causamq; de electione, dicit, quòd ista nomina Sorores, & Moniales, sunt synonyma, hoc est idem importantia, & significantia. Alijsq; varijs in locis Canonistę concorditer hoc idem tenent. Igitur Regula nostra dicens, Fratres non ingrediantur Monasteria Monacharum, noluit aliud dicere, nisi quòd Fratres non ingrediantur habitationes Congregatio-
E num fœminarum Religiosarum. Pater namq; Noster Sanctus Franciscus non curabat de rigore grammaticali significationis nominum, seu proprietatis verborum; prout nec in similibus est curandum. Aliter enim esset dare legem verbis, & non rebus, quòd nõ patitur ius aliqđ, nec ratio naturalis. Cùm ergo intentio legislatoris (quando de illa constat) sequi debeat nõ curando de verbis, seu tenore literali, quamuis aliud de rigore significare videatur; vt in c. vltimo, de regulis iuris, li. 6.

quia

quia ratio legis est, quæ dat illi verum esse; vt in c. Rõ de præ- A
bendis: & cùm constet, quòd intentio, & finis Patris Nostri ac legislatorum nostræ Regulæ, in huiusmodi prohibitione, fuit amouere periculum, & scandalum, quæ faciliter sequi possunt ex conuersatione cum fœminis Religiosis; & ista non minuãtur propter differentiam istorum nominum, vel illorum; siue dicantur Monachæ, Moniales, Sorores, Dominæ, Pauperes, Sancti Damiani, vel Tertiariæ, seu quorumcunq; nomine nuncupentur, fœminę existentes in Congregatione Religiosa: no- B
tum est, quòd in omnibus illis habet locum prohibitio supradicta Regulę quoad Fratres Mino. quamuis Ecclesia istud non declarasset, vt dictum est.

Quartum notabile.

QVartum & vltimum notandum circa præfatam materiã est, quòd Prælati sub quorum gubernatione Moniales Sanctæ Claræ existunt, non possunt dare licẽtiam personis secularibus, Ecclesiasticis, vel Religiosis, tàm viris quàm fœminis, vt ingredi posſint Clausuram Monasteriorum C
huiusmodi Monialium, absq; Sedis Apostolicæ licentia, seu auctoritate speciali, denuò obtenta. Hoc patet sic. Nam, si Prælati habentes gubernationem Monialium Sanctæ Claræ, possent dare licentiam personis secularibus &c. ingrediendi Monasteria huiusmodi: hoc maximè esset, quia Iulius II. concesſit, quòd Prouinciales Fratrum Mino. habeant eandem potestatem, & Facultatem circa Moniales Sanctæ Claræ illorum curæ commissas, quam Vrbanus IV. in Regula earumdem Mo- D
nialium commisit Protectori dicti Ordinis; vt habetur sfo. 72. In Regula autem pręfata. c. 18. sic habetur: De ingressu personarum in Monasterium, firmiter, ac districtè præcipimus, vt nulla vnquam Abbatissa, vel eius Sorores aliquam personam Religiosam, vel secularem, aut cuiuslibet dignitatis in Monasterij Clausuram intrinsecam intrare permittant: nec omnino alicui liceat, nisi quibus concessum à Sede Apostolica fuerit, vel à Cardinali, cui fuerit Sororum Ordo commissus. Hæc E
Vrbanus. Sed virtute huius Concesſionis non possunt pręfatam licentiam dare, vt probabitur: igitur &c. Hoc patet primò: quia auctoritas supradicta concessa Protectori, quoad præfatum casum, reuocata est per Martinum V. vt habetur supra. §. 13. ¶ De personis autem exceptis in constitutionibus Benedicti 12. de quibus Vrbanus facit mentionem vbi supra, dicitur c. 30. earundem constitutionum. Nulli Regulari, vel

A vel laicę personæ,&c. vt habetur supra,§.12. Itaq; voluit Martinus dicere, quòd licet in Regula Sanctæ Claræ per Vrbanū edita concessum esset Protectori Ordinis, posse dare licentiā intrandi Monasteria prędicta: tamen,quòd de cætero,nec Protector, nec Generalis Minister, nec multò minus Prouinciales Ministri,aut Visitatores possint dare licentiam huiusmodi alicui personæ cuiuscunque status fuerit, absq; Sedis Apostolicæ licentia speciali. ¶ Sed adhuc fortè instabit aliquis te-
B nentium oppositum,dicens: quòd,cùm Concessio Iulij facta sit post supradictam reuocationem Martini, viuificata est per huiusmodi Concessionem Iulij Concessio Vrbani, facta Protectori ad hoc, vt Prouinciales Fratrum Min. possint illa vti. Ad quod respondetur, istud non obstare: quòd Concessio Iulij fuit subreptitia quoad hunc casum, & per consequens,nullius valoris.Nā in supplicatione non fuerunt expressa aliqua, quæ si exprimerentur non esset fortè concessa.s.quòd prædicta
C potestas,& facultas Protectoris per Vrbanum concessa, erat reuocata per Martinum.Si enim hoc fuisset expressum,non est veri simile, quòd Iulius cocèssisset generaliter, & absolutè, prout concessit. Et facit ad hoc illud,quod idem Iulius in quadam Bulla, quę habetur fo.43 tracta.2. & ffo.126. declarauit, dicens,quòd per confirmationem Priuilegiorum per Sixtum IV. factam, ac eorundem Priuilegiorum nouam Concessionem, Per hæc verba de nouo concedimus,solummodò esse cō-
D firmata.& de nouo cōcessa Priuilegia Ordini concessa;& aliàs non reuocatā. Igitur cùm Concessio Vrbani esset reuocata per Martinum, non intenderet Iulius viuificare illam,si constaret sibi de reuocatione prefata. Et quòd non constiterit præfato Iulio de huiusmodi reuocatione,patet etiam ex hoc, quia in derogationibus,seu nō obstantijs in fine positis,vt moris est,nullam penitus fecit mentionem prædictæ reuocationis, prout in similibus secundùm stylum Curiæ Romanæ fieri
E solet, dicendo, Non obstantibus talibus, & talibus literis Apostolicis. ¶ Item dato casu, quòd prefatę literæ Iulij non essent subreptitiæ; prout secundùm veritatem sunt; vt supra probatum est: tamen adhuc videntur non sufficere ad licētiādū personas seculares, vel qualcunque alias pro ingressu prædicto, si bene cōsiderentur, & ponderentur verba in Concessione Iulij posita; quæ talia sunt. Vt circa prędictas Sorores.s. S.Claræ, illa potestas,seu facultas, prædictis Vicarijs Prouin-

cialib⁹ per præfatas literas Apostolicas cẽseatur esse cõmissa, A
quæ per præfatũ Vrbanũ prædecessorẽ, qui prædictã Regulam
confirmauit, & approbauit, in eadem Regula Protectoribus
eiusdẽ Ordinis cõmissa fuit auctoritate Apostolica, tenore prę-
sentiũ declaramus. Ponderãdũ est, quod dicit in principio Cõ-
cessionis. Vt circa Sorores prædictas illa potestas, &c. Non.n.
dixit absolutè, ac generaliter circa Sorores, earũq; Monaste-
ria, &c. Nec specificauit aliquid de ingressu Clausurę: nec mi-
nus de potestate dandi licentiam aliquibus ꝑsonis pro ingres- B
su huiusmodi; sicut in similibus fieri solet, ac debet. ¶ Tandẽ
apparet veritas supradicta ex hoc, quòd, cũ ꝓbatiores, ac do-
ctiores Patres Religionis haberent istud pro certissimo, & in-
dubitabili, ac proteruire nolẽtes, Reuerẽdissimus Pater Fra-
ter Franciscus Angelorũ, dũ esset Generalis Minister, obtinuit
à Clemẽte VII. anno Dñi 1526. ꝓ gratia speciali, facultatẽ, vt
posset dare licẽtiã mulierib⁹ viduis, & honestis ad ingrediẽdũ
Monast. S. Claræ. Quę facultas illi cõcessa, & licẽtiæ virtutes il- C
li⁹ datę, solũmodo durauerũt quãdiu tẽpus sui officij durauit.
Qui verò plenius oĩa supradicta videre voluerit, reperiet in
quodã tractatu, Clipeus Sacrarũ Monialiũ, intitulato, ꝑ Reue-
rendum Patrem Fratrem Ioannem de Argomanes claræ me-
moriæ editum. Cui, tanquam doctissimo, ac peritissimo, indu-
bia fides adhibenda est.

ANNOTATIO CORDVBÆ. D

Pro sociis ꝓlatorum ingredientiũ.

Quoad tit. Ingredi. §. 6. & 7. & quoad primum notandum,
vbi Collector dicit, quòd, si plures Fratres socij intrant
cum Prælatis, aut Confessoribus, quã ibi asignantur in Re-
gula Sanctę Clarę in casibus ibi expressis, peccant morta-
liter, & incurrunt excommunicationem. Notauit quidam pater in
huiusmodi satis eruditus, quòd, cessante fraude, Fratres socij intran-
tes cum Prelato, vel Visitatore, aut Confessore de licentia Prouincia- E
lis, seu Prelati habentis curam Monialium, in casibus, in quibus Prę-
latus, vel Visitator, aut Confessor intrare licitè potest (de cuius oppo-
sito talibus Fratribus socijs non constat) non incurrunt ipsi, neque ali-
quis eorum excommunicationem, aut mortale peccatum propter talem
ingressum, ẽt si in maiori numero intrẽt socij, quã in Regula cõtinetur.

Notandum quòd pro infrascriptis declarationibus Cordubę, quoad hãc materiã intrãdi, &c. quid nũc sit obseruãdũ, ẽ videre in sequẽti nostra annotat. Capuccini.

Ratio, quia in dicta Regula Sanctæ Clarę per Vrbanum Quartum
edita, in Rubri. seu capit. 7. 18. & 24. vbi de his agitur, non imponitur
sub præ-

A *sub præcepto obligatoriè aliquibus taxatio de hoc numero sociorũ prædictorum; sed sub consilio, aut statuto expediente, secundùm rationabilem taxationem illam iam factam per ipsam Regulam; quod patet ex verbis Regulæ ipsius, vbi solùm dicit, quòd liceat cum tot socijs intrare, vel quòd cum tot sit contentus, &c. vbi uidetur relinquere id curialitati, & prudentiæ Prælati intrantis, vt cum honesta, & decenti societate intret in casibus concessis. Alioqui sequeretur, quòd similiter obligatoriè imponeret Regula ipsis Prælatis, aut Visitatoribus alia omnia,*

B *nia, quæ ibi dicuntur, puta quòd legat, & exponat eis Regulam, & alia eiusmodi ibi contenta; & per consequens peccaret mortaliter, & incurreret excommunicationem intrando ad uisitandum, vel ad alia cõcessa; nisi seruaret modum, & conditiones ibi præfixas, legendo Regulam, aut diuertendo ad alia loca, aut moram faciendo, aut loquendo, &c. Cuius oppositum Collector, quoad hoc, in fine primi notabilis pro scrupolosis benè notauit, & ex ipsa ratione, & practicata consuetudine proborum virorum, patet: quia non censetur incurrere mortale, aut excom-*

C *municationem, qui talem modum in prædictis omittit: ergo solũ est obligatio prædictis, ad intrandum non nisi cum honesta, & decenti societate in casibus sibi concessis. Ideo intrantes socij plures cum prędictis Prælatis sine dolo, ut dictum est, non incurrunt mortale, nec excommunicationem: quod autem quis mandato facit iudicis (& per consequens uocatus, aut licentiatus à Prælatis ad id) iam sine dolo facere videtur; ut habetur de Reg. iuris lib. 6.*

Vltra prædicta, etiam ad maiorem confirmationem dictorum, notan-

D *dum, quòd id, quod habetur in dicta Regula Sanctæ Claræ, Rubric. 18. (alius autem Prælatus, cui aliquando &c.) vt habetur sup. in Comp. tit. Ingredi. §. 7. non uidetur intelligendum de Prælatis nostri Ordinis, sed de alijs; tum quia, cùm Papa, ibi immediatè superius loquutus fuisset de Minist. Gen. nostri Ord. videtur consequẽter, quòd dicturus erat (alius autem Prælatus eiusdem Ord. cui alij, &c.) vel quid simile, non autem sic absolutè (alius autem Prælatus, cui, &c.) tùm etiam, quia si de Ministris Prouincialibus, aut Visitatoribus Monialium id intelli-*

E *geretur, iam, cùm in Rubric. 24. non detur licentia pluribus, quàm duobus socijs intromittendis, in Rubr. autem 18. hoc extendatur ad tres socios, videtur certè contradictio, aut magna inconuenientia; quod nõ est admittendum. Ergo relinquitur ex dictis, quòd nostri Prælati, non tenentur, nisi cum decenti, & honesta societate intrare in casibus concessis, ut dict. est, virtute Reg. S. Claræ. Hæc ille Pater: sed virtute Eugenij IV. prohibitionis credo quòd incurritur peccatum mortale, & excommunicatio, si plures intrarent; vt ait Collector; & sic habet*

practica communis, & hoc vt tutius ego tenerem. A

Quoad .§. 11. vbi ponitur Concessio Bonifacij Octaui, & dicit Collector, quòd iam est reuocata per Leo. X. ffff. 17. quam ipse Collector ponit inferius .§. 28. Tu dic, quòd solùm est reuocata præfata Concessio Bonifacij Octaui quoad Monasterium Monialium Sanctæ Claræ, non quoad Monasteria aliarum Monialium: quia Leo x. sic reuocauit, solùm quoad Monasteria Sanctę Claræ, vt patet infra .§. 28.

Quoad .§. 13. vbi ponitur restrictio licentię facta à Domino Martino V. Protectoribus, & Minist. Generali. An similiter nunc restricta sit in nostris Minist. Generalibus, & Prouincialibus? latius videatur infra, in annotatione quarta notabilis Compendij, in fine huius tituli de Ingressu ad Monasteria Monialium. B

Quoad .§. 14. vbi ponitur Concessio Bonif. IX. Notandum, quòd idē Bonif. ibidem ante prædicta verba immediatè, sic pręmiserat, dicens: Nullus Secularis, aut Regularis, aliquod Monasterium Sororum prædictarum, scilicet, sub cura dicti Ordinis Prædicatorum Commissarum, C *nisi in quantum eorum, seu earum Constitutiones id patiuntur, vel de Sedis Apostolicę, aut Ministri Generalis eiusdem Ordinis licentia speciali, intrare, aut aliqua Sororum indè exire, quoquo modo pręsumat. Cōtrarium verò facientes, similis excommunicationis sententia, à qua, pręterquam per Sedem, uel Ministrum memoratos, aut per aliquem ex dictis Fratribus, cui Minister prędictus id commiserit, absolui non possint, volumus subiacere, hęc ibi. & immediatè sequuntur verba, quę hic Collector ponit, Quòd si quis infra Clausuram &c. & nescio,* D *quare Collector omisit illa, quæ magis ad rem facere uidentur. Et notandum, quòd nos Fratres Min. uirtute huius concessionis Bonif. IX. nō possumus intrare præfata Monasteria Monialium S. Dominici, de quibus ibi agitur, etiam in casibus contentis in Statutis ipsarum, quamuis alij possint intrare. Et ratio est, quia ista Concessio, est generalis pro omnibus Christianis; & pro nobis Fratribus Min. requiritur, quòd sit specialis pro nostro Ordine, propter Regulę nostrę probibitionem, ut etiam ait concordans Collector in hoc tit. in 1. notabili, in expositione 6. & 7. casus. Et in annotatione super idem facta, quę habetur hic infra.* E

Quoad .§. 15. ubi Eugenius IV. sub excōmunicatione ipso facto Papæ reseruata, prohibet ingressum omnibus Christianis ad Monast. S. Claræ, &c. Hic uidentur tria dubia examinanda. Quorum 1. est utrum nos Fratres Min. incurramus excōmunicationē, intrādo Clausurā Moniliū S. Claræ, S. Dominici & Cōceptionis? Respon. simpliciter, quòd sic.

Et de

A Et de ingressu ad Monast. S. Domi. patet per Bonif. IX. fffo. 120. vt proximè posita est. §. 14. De ingressu autem ad Monast. Monialium S. Claræ, patet per Greg. IX. folio 4. ff. 132. Et latius per Eug. 4. aggrauatur folio 52. ff. 49. vt habetur in Cõp. in hoc tit. §. 2. & in hoc. §. 15. & referunt sum. Ros. tit. Excommunicatio 1. Excõmunicatio 26. & Sum. Sil. Excommunicatio 7. casu 51. & habetur in Spec. ffff. 11. De ingressu verò, ad Monast. Monialium Conceptionis, patet per Iulium II. in Regula ipsarũ, c. 9. vt habetur hic in Compend. post titulos alphabeticos priuileg. ibi Iulius II. excommunicauit ipso facto, omnes ingredientes, & etiam ipsas Moniales admittentes intra ipsa Monast. aliter, quàm ibi in ipsarum Reg. disponitur. Et hæc excommunicatio nulli reseruatur. Ideo Confessor ordinarius potest absoluere, & sic patet intentum. Ex quibus patet, quòd solùm Moniales Conceptionis admittẽtes aliquos intra Clausuram, aliter quàm in earum Reg. conceditur, sunt excommunicatæ. Aliæ autem Moniales aliorum Ordinum admittentes, non sunt excommunicatæ, quia eas Papa non excommunicat, vbi sup. aut alibi. Neq, participant in crimine, cum iam excommunicato intrante, quamuis participent in crimine cum nondum excommunicato intrante, dum intrat, vt de his latius Sum. Ros. tit. excommunicatio 1. excõmunicatione 17. § 1. quamuis Florent. in suo Defecerunt, vbi de interrogationibus Religiosorum agit, dicat, quòd omnes Moniales intromittentes, seu admittentes aliquem intra Clausuram, etiam cum ipsis intrantibus, excommunicantur, tanquam participantes cum eis in crimine. Contra supradicta aliquis dicet, quòd iam nos Frat. Minor. non ligamur illa excommunicatione Greg. IX. Nec illa Eug. IV. & per consequens, nec illa Bonif. IX. supra posita, nec aliorum prædecessorum ante Six. IV. quoad hoc, & ratio eius esse videtur quia Six. IV. reuocauit, & abstulit omnes censuras, & pœnas spirituales quascunq; impositas, à quibuscunq; etiam à Papa, in nos Frat. Minor. vltra, seu præter nostram Reg. qualis est præfata excommunicatio, quæ non continetur in nostra Reg. Ideo videretur, quòd solùm ligamur sub censura posita per eius successorem Iulium II. quoad ingressum Monast. Conceptionis, non autem censuris prædecessorum suorum. Sed certè ista opinio nullo modo videtur vera: & ratio est, quia dato, quòd prædict. priuil. Six. IV. intelligitur reuocare, & tollere Statuta, & Declarationes, etiam Papæ, ligantes nos ad censuras vltra, seu præter Reg. & quidem probabiliter satis, vt patebit infra tit. Statuta. § 1. in his annotationibus; tamen adhuc, præfatum Priuil. Six. sic intellectum, non facit pro eo, ad suum propositum, quia præfatum Priuilegium Six. loquitur expressè, & intelligitur reuocare, &

(Marginal letters B, C, D, E stand beside the lines beginning "ticos priuileg.", "cat, vbi sup.", "nos Frat. Minor.", "ingressum Monast.")

An Fratres Minores possint intrare in Monast. S. Claræ, S. Dom. & Concep.

Obiectio.

Responsio.

Intellectus Priuilegii Six. IV.

tollere Constitutiones, & Declara. à quibuscunq; editas &c. non quidem generaliter editas pro omnibus Christianis, aut pro omnibus Religiosis; sed editas specialiter pro nostro Ordine tantùm, vt apertè dicitur in eo Priuileg. vbi dicitur, ex Statutis, seu Consuetudinibus, vel Declarationibus ipsius Ordinis &c. notandum, ly. ipsius Ordinis idest in ipso Ordine factis, vt glossat Collector Compendij tit. Statuta, vel potius, ipsius Ordinis. i. pro ipso tantũ Ordine specialiter factis, quomodolibet, & à quibuscunq;. Item prefatum Priuil. Six. IV. intelligitur cũ alia limitatione, ibidem immediatè subsequenter expressa. s. nisi tales essent casus, vel excessus, qui diuina lege, seu precepto verę Ecclesiæ, meritò inducerent ad mortale; ergo cùm supradictę prohibitiones, & excommunicationes Greg. IX. Eug. IV. Bonifac. IX. sint generales, pro omnibus Christ. & per Ecclesiam approbatę, sequitur, quòd non reuocantur, nec tolluntur per prædictum Priuilegium Six. IV. Alioqui, eadem ratione deberet dicere, quòd non ligamur prohibitionibus, & excommunicationibus in numeris alijs Papalibus, generaliter contra omnes Christianos, seu Religiosos latis à iure: vt potè, contra percussores clericorum: contra falsantes literas Apost. contra participantes cum excommunicatis: Contra incendiarios; Contra effractores Ecclesiarum: Contra symoniacos in ord. &c. Contra facientes libellos famosos &c. Contra detinentes Apostatas aliorum, vel nostri Ord. Contra dispensantes in v. uotis. Contra Religiosos ministrãtes. Eucha. Contra Religiosos inducentes ad pœnitendum de electione sepulturæ, &c. Contra nos Fratres Minor. recipientes temp. Interdicti quasdam personas non priuil. Contra Fratres Min. apost. seu transeuntes ad aliam Relig. non concessum; quia hęc omnia sunt pręter, uel ultra Regulam nostram, quæ magis quàm prohibitio, & excommunicatio Papalis: contra intrantes monast. S. Clarę & S. Dominici, ut patet. ergo quoad hoc primum dubium, dicamus, quòd manent in suo uigore illæ prohibitiones; et excommunicationes prefatæ omnes, nec sunt reuocatę ullo modo per Six. IV. ut dictum est.

Intrando in Monast. Tertiarum an incurratur in Escom. Respon.

Secundum dubium est, vtrum nos Frat. Min. incurramus excommunicationẽ, intrando Monast. Religiosarum Tertiariarũ nostri Ord.? & ratio dubij est, quia Eug. IV. folio 46. fff. 42. dixit, quòd Fratres omnes nostri Ord. ita se haberent cum Monast. præfatarum Tertiariarum, sicut cum Monast. S. Claræ. Respondet ad hoc spec. fff. 10. quòd aliqui dicunt, quòd non, quia illud de Eug. quoad excommunicationem, potest intelligi de Tertiarijs Collegialiter uiuentibus, & seruantibus Clausuram, hęc ibi. Sed certè indistinctè uidetur, quòd non incurritur præfata excommunicatio, intrando earũ Monast. etiam si seruẽt clausuram.

Ratio

A Ratio, quia ibi Eug. IV. solùm dicit, quòd nos habeamus eodem modo &c. & nullam insuper infligit excommunicationem, neq; dicit, quòd sub eisdem pœnis, ergo solùm obligamur sub illo mandato Papę, ad faciendum ex parte nostra, seu ad habendum nos quoad ingressum &c. & non obligamur ad patiendum aliquam excommunicationem, quę ibi non imponitur: Tanto magis (& est alia ratio) quòd illud Priuilegium Eug. IV. solùm loquitur cum ultramon. ut de hoc latius dicetur infra, in annotatione sup. 2. notabile Collectoris.

B Tertium dubium, utrum incurramus excommunicationem intrando alia Monasteria Monialium à supradictis? Respondeo, quòd nulla excommunicatio reperitur nunc à iure communi, seu à Papa contra intrantes alia Monasteria à prædictis. Ideo eam non incurrimus; quamuis peccemus mortaliter contra Regulam, & contra prohibitionem Papę &c. ut hoc etiam habetur in Spec. fff. 110. sed si esset excommunicatio aliqua lata per Statuta synodalia, seu per Diœcesanos in suis synodis (sicut nunc per Statuta Cardinalis Sanctę Sabinę, quę C extenduntur ad totum Regnum Castellę, est excommunicatio ipso facto lata, contra omnes quoscunque intrantes quęcunq; Monasteria, quarumcunq; Monialium, saltem inclusarum) dicit Dominus Florentinus in suo defecerunt, ubi supra in 1, dubio habetur, quòd sic, maximè si malo animo, seu si causa turpiter agendi intraremus: & uidetur concordare Serena conscien. quęst. 87. Secùs si causa boni intraremus. Sed saluo meliori iudicio, mihi uidetur, quòd ex quacunq; causa intremus, non incurrimus talem excommunicationem synodalem, aut Diœ- D cesani, quàmuis peccemus mortaliter, ut dictum est. Ratio, quia sumus omnino exempti ab eis, etiam ratione delicti, seu rei, de qua agitur, ut latius habetur in Compendio tit. exemptio &c. & concordat. summa Rossel. tit. Missa, §. 20. Dictum autem domini Florentini, locum habet in exemptis quibuscunq;, si non sunt etiam exempti ratione delicti. quia tales, ligantur excommunicationibus prefatis Synodalibus, si causa turpiter agendi intrarent; ut hoc etiam ait summa Rossel. titul. Excommunicatio 1. excommunicat. 26. & illa excommunicatio E Statutorum Cardinalis S. Sabinæ, iam non ualet, per dissuetudinem, & quia est reuocata per Six. IV. fff. 102. Igitur resolutoriè, quoad omnia tria Dubia dicamus, quòd solúm intrando Monasteria Sanctæ Claræ, Sancti Dominici, & Conceptionis incurrimus excommunicationem ipso facto, & ipsæ Moniales Conceptionis dumtaxat, admittentes aliquem vltra casus, & formam concessam in Regula ipsarum; Intrando autem alia quæcunq Monasteria, non incurrimus vllam excommunicationem Papalem, quia nulla talis est: neq; Synodalem,

Vtrum incurratur Excom. intrando alia Monast.

An subiiciamur statutis & censuris Synodalib[9] &c.

Et habetur in cōc. Trid.

Resolutio trium supra dictorū dubiorum.

Secus autē est nunc per Pium S. &

Greg.13. ordinatum vt infra dicetur in ãnot. nostra Capucini.

quia nos ligare non potest. Si autem per nostros Prælatos, aut per nostra Capitula generalia vel Prouin. infligeretur excommunicatio, vtique ligaremur. Dico 2. quòd ab excommunicatione lata per Iulium II. vbi sup. contra intrantes Monasteria Conceptionis, potest absoluere quicunque Confessor ordinarius, ex quo nulli reseruatur: sed ab excommunicatione lata per Eug. IV. & Bonif. 9. contra intrantes Monasteria S. Claræ & S. Dominici, possumus nos Fratres Mino. absolui, per nostros Min. Gen. & Prouinc. & Custo. & per eos, quibus ipsi commiserit: quia ab omni casu Papali possunt absoluere, potestate ordinaria; quamuis per Priuilegium habita (exceptis à quibusdam expressis per Six. IV.) Imò & per Guardianos nostros possumus absolui. per Communicationem Priuilegiorum Fratrum Prædicatorum; vt latius de his habetur in Compend. tit. Absolut. ordinaria quoad Fratres. §.7. §.13. §.14. & post, §.40. in 1. & 2. notabili, & in nostris his annotationibts sup. tit. Absolut. ord. quoad Fratres. §.7. & tit. Absolut. quoad seculares 2. §. 9. vide de hoc.

Quoad. §. 17. ubi ponitur probibitio Eug. 4. quomodo debeat intelligi tanquàm particularis pro ultramont. tantùm facta, uideatur infra in his Annotationibus supra 2. notabili Collectoris.

Quòad §. 18. ubi dicit Collector, quòd illa Concessio Eug. 4. est iam reuocata per Leonẽ 10. tu dic, quòd solùm est reuocata per ipsum Leo. 10. quòad ingressum ad Monasteria S. Claræ, non quoad alia; ut infra §. 28. patebit.

Quoad §. 19. ubi dicit Collector, quód illa Concesio Nic. V. iam est reuocata, &c. Tu dic quòd nullo modo est reuocata, quod patet. Nam per prædecessores suos, Vrbanum, Benedictum, Martinum, Eug. non reuocatur Concesio successoris huius Nic. V. ut patet, neque etiam reuocatur per successorem Leo. 10. fff. 17. cuius probibitio ponitur inf. §. 28. etiam quòad Monast. Sanct. Claræ; & ratio est, quia, ut bene dicit quidam Pater satis eruditus, & patet intuenti, præfata probibitio Leonis. 10. facta personis secularibus, non intelligitur, nisi quòad nolentes intrare ipsa Monasteria Sanctæ Claræ, uirtute Confesionalium, & huiusmodi Bullarum, seu gratiarum, quas solent personæ seculares extorquere à Papa, seu quas Papa generaliter concedit, & in grauamen ipsarum Monialium, ut patet in præfata prohibitione Leonis 10. Non autem intelligitur de his mulieribus seruitricibus Monialiũ &c. quæ pro utilitate Monasterij requisitæ ab Abbatisis, cum licentia Prouincialis permittuntur intrare, secundùm hanc cõcesionem Nic. V. ergo &c.

Quoad §. 20. ubi dicit Collector, quód illa Concesio Pij 2. est omnino re-

A no reuocata, quoad intrandum Clausuram quarumcunq; Monialium, Tu dic, quòd solùm est reuocata per Leo.10.quoad ingressum ad Claustra Monasteriorum Sanctæ Claræ, non quoad ingressum ad prædicandum, etiam in Claustris Monast. aliorum Monialium, ad quæ Claustra, seculares cõmuniter intrant, etc. ibi cõceditur, ut patebit infra super §. 28.

Quoad.§.21.vbi ponitur Concessio Six.IV. & remittitur sup.ad tit. Absolutio quoad seculares 2.§.9. videatur ibi, & quod ibi annotatũ ẽ.

B Quoad.§.25.vbi ponitur Concessio Innoc. VIII. notandum, quòd si illæ Moniales seruientes pestilentiatis, ambulent per domum simul cum aliјs Monialibus sanis, iam non videtur habere locum hæc Concessio Innocen. VIII. ad intrandum quoad illas, quia solùm videtur hoc concedere Innoc. VIII. pro illis, quæ stant separatę ab aliјs, vt expressè habetur in prædicta Concessione.

Quoad.§. 27. notandum, quòd hæc Cõcessio Alex. VI. iam est omnino reuocata per Leo X. ut infra.§. 28.habetur, & post .§.27. Nota C iterum, quòd Iulius II. (vt habetur in eod. Compendio post titulos alphabeticos, in Regula Monialium Conceptionis cap.9.folio 23. ait sic. Si verò, aliquæ aliter ingrediantur, tàm ingredientes, quàm admittentes, in excommunicationis sententiam incurrant, hæc ibi. & nulli reseruatur præfata excommunicatio.

Quoad.§.28. vbi dicit Collector, quòd per hanc Prohibitionem Leo. X. reuocantur omnes Concessiones suorum prædecessorum, Tu dic, quòd solùm reuocantur quoad ingressum ad Monasteria S.Claræ, non quoad D alia; vt expreßè loquitur Leo X. vt dictum est. Ideò illa Concessio Bonif. VIII. quæ habetur .§. 11. Et illa Eug. IV. quæ habetur.§.18. & illa Pij II.quæ habetur.§.20.solùm sunt reuocatæ, quoad Monasteria Sanctæ Claræ; vt in ipsis .§§. notatum est. Illa autem Concessio Alex. VI. quæ habetur .§. 27. omnino est reuocata, quia de Monialibus Sanctæ Claræ solùm loquitur, Ideo omnino reuocatur; & credo, quòd non possimus ea Concessione gaudere quoad Moniales Conceptionis, &c. per Communicationem Priuilegiorum; quia Priuilegia reuocata, non com-E municantur. Illa autem Concessio Innoc. VIII. quæ habetur .§. 25. nullomodo est reuocata, quia pertinet ad administrationem Sacrorum, quæ per Regulam conceditur, sed cum limitatione ibi posita per Innoc. VIII. vt ibi notatum est. illa autem Concessio Nic V. quæ habetur .§. 19. nullomodo reuocata est, vt ibi notatum est, per rationes ibi positas. Et similiter non sunt reuocatæ aliæ Concessiones Leo. X. postea concessæ quæ ibidem paulò inferius habentur. §.32. §. 33.

Quoad.§.29. vbi Collector dicit, quòd in illa Concessione Leo. X. est subre-

subreptio, seu falsa relatio, vel error: videatur infra in his annotationibus, vbi de hoc latius in 2. notabili. A

Quoad.§. 30. notandum, quòd Clem. VII. per quoddam breue, anno Domini 1533. vt dicit quidam Pater fide dignus, dat facultatem Minist. Generali, & Prouinc. quòd auctoritate Apostolica poßint prohibere, & mandare quibuscunque personis secularibus, ne vigore quarumcunque facultatum Apostolicarum audeant intrare Monasteria Monialium, promulgantes super hoc quascunq; censuras, quodq; contra hoc Abbatissę, nec Moniales, nisi de voluntate Pręlatorum, valeant aliquem admittere. B

Quoad.§.33. notandum, quòd nomine Prælati, qui possunt dare prefatam licentiam, quomodo ibi à Leone X. conceditur, intelliguntur etiā Guardiani, quia sunt verè Prælati, vt supra. titu. Guard.§.1. notatum est.

Quoad.§.34. notandum, quod stando in rigore literæ, & limitationum ibi à Leo. X. positarum, ut dicit quidam Pater satis doctus, non videtur, quòd Prælatus Superior, de quo ibi agitur, alligatur seruare illas limitationes ibi positas, dummodò sacerdos, &c. sed solùm alligatur alius sacerdos, intrans ad prædictam Missam celebrandam, quia expreßè, ipsi tantùm Sacerdoti, ibi imponuntur præfatæ limitationes (dummodò Sacerdos &c.) non autem Prælato, de quo Paulò superius ibidē mentionem fecit Papa. Et notandum, quòd ista Conceßio, communicatur etiam Monialibus Conceptionis, per Communicationē Priuileg. vt habetur supra in Compend.§.18. & etiam alijs Monialibus, quibus eadem Priuil. Sanctæ Claræ communicantur, vt patet. C D

Declarātur casus, in quibus licet intrare in Monast. Mon.

Quoad 1. notabile Collectoris, vbi explicantur casus, in quibus licitum sit intrare Clausuram Monialium Sanctæ Claræ. Et primò, quoad casum 3. qui ponitur eo fol. notand. quòd vbi in eo 3. casu dicitur, quòd non ingrediatur Claustrum Sacerdos, &c. hoc in 4. casu proximè sequēti, ibidem ampliatur, vt ibidem potest videri. Item quoad eumdem 3. casum vid. sup.§.6.§.7. Et quoad, 6. casum ibid. vbi Collector tandem, & benè quòad, incendium, &c. exemplificando dicit, quòd est licitum in prædictis casibus intrare, non quidem omnibus Fratribus Minoribus, si adsint alij sufficientes ad prouidendum tali periculo, Sed solùm Fratribus Mino. deputatis seruitio ipsarum Monialium, & hoc per Conceßionē. Gregorij VIIII. quam ibi Collector allegat. Notandum, quòd licèt Gregorij IX. ibidem id concedat Monialibus Sanctæ Claręprimæ Regulæ, quæ dicuntur Collectaneæ, tamen benè valet etiam, quòd Moniales S. Clarę 2. Regulę, quæ dicuntur Vrbanistæ, quales sunt omnes ferè in Hyspania, quia ipse Vrbanus IV. in prologo Regulæ ipsarū, commu- E

A *communicat illis omnia Priuilegia, & Concessiones aliarum Monialium primæ Regulæ. Et quòad id, quod tandem ibidem ait Collector, quòd alij Fratres Min. non possent intrare, nisi in casu extremæ necessitatis corporalis, vel spiritualis, notandum, quòd adhoc facit Statutum Cap. gener. Lavalis, anno Dom. 1505. celebrari, & habetur in tab. 21. Vic. Gener. vbi sic habetur. Declaratur, quòd Fratres nostri non possunt, nec debent intrare interiores officinas quorumlibet Monast. Monialium, Regula prohibente, nisi in articulo extremæ necessitatis,*
B *videlicet, si aliqua Monialis moreretur, & quòd alius Confessor, pro ea audienda faciliter non posit inueniri, hęc ibi. Et similiter (vt ait Collector in fine totius huius primi notabilis) in defectum socij, tunc Cōfessor posset quemlibet Fratrem Min. pro socio introducere secum, cessante tamen fraude. Et hoc est consonum rationi, quia secundùm Hug. 11. cap. Extrema necessitas caret lege, & Leo x. ffff. 17. sup. §. 28. approbauit casus in Regula ipsarum Monialium, & in nostris Constitutionibus contentos, in quibus licitum est intrare. Et quòad 7. ca-*
C *sum ibidem, notandum est, quòd ubi dicitur, quòd pro opere exercēdo, quód commodè extra Monasterium fieri non potest, &c. Et ibi Collector exemplificans dicit, quòd hoc habet locum, quando aliqua res nimium ponderosa fertur, &c. Adde & tu generaliter dicens, quòd hoc habet locum in quocunq; opere ædificij, aut resarcimenti, aut plātationis arborum, aut cuiuscunque alterius rei, seu operis intra Monasterium faciendi, quòd extra, seu ab extra non potest commodè fieri, aut si opus est industria, seu adiutorio, ita quòd ipsæ Monachę per se, si-*
D *ne tali adiutorio, vel industria, aut opere nequeunt, aut nesciunt cōmodè facere, quia si Fratres deputati seruitio earum possent, & scirent facere æque benè, vt seculares, vel si sunt ad id necessarij cum ipsis secularibus, ita quòd ab extra non possent id commodè facere, tūc prædicti Fratres deputati, & non alij, possent intrare ad prędicta; quia sine vlla exceptione Gregorius IX. conformiter ad Regulam ipsarum, id cōcesit solùm prefatis deputatis Fratribus, vt pro quocunq; opere, quod commodè, &c. vt habetur in eod. Compend. eod. tit. §. 3. §. 7.*

E *Secundò notandum, quoad ipsum 7. casum, quòd in casu prędicto conceditur intrare ad prefata Monasteria; & hoc solùm cōceditur Fratribus deputatis seruitio earum, & non alijs, vt patet per Gregoriū IX. vbi sup. quia quamuis in Regula Vrbanistarum, rubrica 18. vt habetur in Compend. eod. tit. §. 7. id generaliter cōcedatur omnibus Christianis; quia tamen illa Concessio est generalis, non sufficit pro nobis Fratribus Min. pro quibus, ex Regula nostra, requiritur licentia Papę specialis. Papa autem Greg. IX. solùm hoc concedit vbi sup. prefa*

tis

tis Fratribus deputatus. Ideo tales, & non alij possent æquè benè, vt seculares ingredi, vt dictum est, quoties opus fuerit, vt hoc benè dicit Collector ibidem. A

Fratres deputati qui dicantur.

Tertio quoàd ipsum 7. casum notandum, quòd nomine Fratrum deputatorum, intelligitur Frater Confessor, seu Vicarius ipsarum Monialium, & Frater socius eius ad tale officium destinatus. Sed quoàd hoc de socio, dicit quidam Pater satis doctus, & placet mihi, quòd ex quo, iam his temporibus socij prædicti ponuntur, & deponuntur quotidiè, ad libitum per Prouin. vel per Guard. de licentia saltem implicita ipsorum Prouin. Ideo quandocunque voluerit, poterit Prouin. vel de eius prędicta licentia Guard. ei aßignare quemcunq; socium Fratré voluerit, adhoc (dummodo fiat sine fraude) vt in fine huius primi Notabilis, in resolutione duodecimi casus ait Collector quomodo intelligitur sine fraude) & pro tunc ille est deputatus socius ad seruitium Monialium, sicq; quilibet Frater habens industriam ad tale opus, seu etiam non habens eam potest cum prędicto Confessore ipsarum, ut socius eius, prædicto modo aßignatus a Prouinciali, vel Guardiano, vt dictum est, intrare: quod si sic intellexit Collector, benè quidem, si autem opposito modo intellexit, cum in fine huius 7. casus dixit finaliter, quòd hoc nō est conforme intentioni eiusdem literę &c. dic quòd nimis scrupulosè loquutus est, nimis literæ adhęrens, cum in his humanis Constitutionibus, potius sit standum Consuetudini, aliàs non culpabili, aut non vitiose, neque peccatum fouenti vllo modo, sicut & in proposito dictum est, si sine fraude omnia fiant. Sed an similiter quoad hoc poßit intelligi Min. Prouincialis, vel eius Commissarius habens curam ipsarum Monialium pro magno, vel paruo tempore, vt .s. sit Frater deputatus seruitio earum, vt sic poßit intrare in hoc casu, sicut & Vicarius, seu Confeßor earum? Videtur quidam patri satis erudito quòd sic, ratio eius est, quia seruitium earum, hic accipitur pro administratione seu cura earū, quę principalius est apud prędictos pręlatos, mihi verò eius sententia placet quidem, sed ratio prędicta non satisfacit, quia quàmuis seruitium sit idem quod administratio earum, tamen stādo in rigore, & proprietate, seu vsu vocabulorum, Fratres deputati ad tale seruitiū earum, nunquàm ferè dicuntur prędicti Pręlati, Sed solùm Confessor, seu Vicarius earum cum suo socio, ut est facile uidere in omnibus Priuilegiis, & Constitut. ubi dicitur quòd Prælati in suis Capitulis constituant deputatos Fratres seruitio earum: & alibi, sæpius Fratres deputati, seu aßignati seruitio earum, distinguntur à prędictis Pręlatis, ut patet in Constitutionibus generalibus Ordinis cap. 5. & in Priuilegijs Bonif. viij. Innoc. IV. fol. 32. 34. ff. 201. vbi habetur quòd prefati Prælati deputent

A tent Fratres, qui Monialium prædictarum confessiones audiant, & morentur apud eas, & quòd per Prælatos possint visitari, & puniri tales deputati, vt habetur in Compendio, tit. Monasteria, §.5. & .§. 6. & Leo. 10. fff.37. vt habetur in eodem Compendio, tit. Moniales, §. 27. ibi videatur, & alibi sæpius. Ergo ratio, quæ mihi magis suadet prædictam sententiam prædicti Patris, est, quia sic videtur iam consuetudine practicari, quæ est optima interpres, & moderatrix legum humanarum: quàmuis etiam in fauorem tàm sententiæ, quàm rationis

B prædicti Patris, potest facere Greg. IX. vt habetur in Compendio hoc, eo. tit. sup. §.3. vbi, postquàm geraliter omnibus deputatis seruitio Monialium id concessit, proximè post prædicta uerba, ibidem specialiter de confessore ipsarum loquitur, concedens, quòd possit intrare pro audiendis confessionibus, & ministrandis sacris, ex quo videtur, quòd in superioribus, loquens de Fratribus deputatis seruitio earum, concedens eis, quòd poßint intrare in casu pœnitētiæ, & alijs ibi expressis, non solùm intelligebat Papa de Vicario earum, sed & de omnibus habentibus curā

C ipsarum Monialium, cuiusmodi sunt prædicti Prælati principalius; vt dicebat prædictus Pater. Ergo quomodocunq; sit, propter hanc, vel propter illam rationem, eius sententia mihi placet, vt dictum est. Quartum quoad ipsum 7. casum, vbi dicit Collector ibidem, quòd talis Frater intrans pro opere exercendo; ut dictum est, debet intrare solus, sine socio alio, nisi fortè idem socius ad idem opus esset, necessarius. Notandum, quòd, quàmuis pro seculari possit dici, quòd debet intrare solus, si solus potest facere quòd faciendum est, ut ait Collector: tamen

D si Religiosus intrat, non debet intrare solus; tùm quia ridiculum esset sic tàm literaliter intelligere; & Regula, ubi loquitur de Confessore, seu Prælato, semper dicit, quòd intret sociatus: tū etiam, quia Greg. IX. ubi sup. ut habetur. §.3. indistinctè dicit, quod Fratres deputati intrent pro opere exercendo. ergo non solus deputatus Frater, sed simul prædicti Fratres deputati. Quoad casum 10. ubi Collector dicit, quòd Prælati nostri non possunt Episcopis dare præfatam licentiam, & c. Tu dic, quòd quoad Moniales S. Claræ tantùm, est uerum, quod Collector

E ait, non quoad alias; nam quoad alias, possunt Minist. General. & Prouincialis dare præfatam licentiam Episcopis, secundùm Priuil. Eug. IV. ut dictum est, & habetur sup. §.18. & .28. ibi uideatur.

Quoad casum 11. ubi Collector dicit, quòd non facit mentionem de Concessione Nic. V. quia non est in usu, & quia est reuocata per Leo. 10. & c. Tu dic, quòd nullo modo est reuocata per Leo. 10. neque est per non usum derogata, sed est ualida. & ego illam sæpe uidi practicari, etiam in Monasterijs Monialium Conceptionis per communicatio-

nem

nem Priuil. ut de his dictum est, sup. §.19.& .§.28. in his annotationibus. A

Quoad casum 12. ubi Collector dicit duo: primò, quòd Leo. 10. annullauit Concessiones Bonf. VIII. quę habentur .§.11. & Nic. V. quæ habentur .§.19. & alias consimiles. Tu dic, quòd solùm quoad Moniales S. Claræ, reuocauit eas: & Concessio Nic. V. nullo modo est reuocata, etiam quoad ipsas Moniales S. Claræ; ut dictum est in eisdē .§.11.§.18.§.19.§.20.& .§.28.

Secundò dicit iterum ibidem paulò inferius, resoluendo, quòd prædictæ Concessiones sunt reuocatæ: tu dic, ut dictum est, quòd non; ut in B dictis .§. habetur. Et similiter habent locum, & est ualida Concessio Capituli generalis Laualis, quæ suprapostita est in annotatione sup.6. casu in hoc 1. notabili.

Quoad 2. Notabile, quod ponit Collector, quoad ingressum ad Tertiarias, an sit prohibitus nobis, quoad illam prohibitionem Eug. IV. quam ibi allegat, prout habetur sup.§.17. notandum, quòd illa prohibitio Eug. IV. non potest ualere ad probandum generaliter quod intendit Collector; quia Eug. IV. solùm pro Ultramon. id prohibuit, quibus C & loquebatur, scilicet cum Vicario Generali, eiusq; familia Ultramon. idest Italica, &c. ut patet, ubi dicitur in tui Vicariatus partibus cismon. idest Italicis, &c.& infra. (infra tui Vicariatus terminos, &c.) & infra (tu, & successores tui, &c.) Ergo, tanquàm odiosa, non potest extendi ad nos cismon. præfata prohibitio: & si quis pro parte Collectoris dicat, quòd Moniales, seu Sorores istarum partium Hyspaniæ gaudent, utunturq; dispensationibus ibi factis per ipsum Eug. IV. D quòd scilicet non tenentur, nisi ad ieiunia Fratrum; quodq; Moniales non obligantur ex Regula sub mortali, nisi ad 4. Vota. Quòd ergo, sicut dispensatio eis extenditur, etiam quoad eas extenditur pręfata prohibitio, Respondeo uno modo, negando consequentiam: quia prohibitio, tanquàm odiosa, non extenditur, neq; communicatur; Concessio autem, seu dispensatio, tanquàm fauorabilis extenditur, per regulam, Odia restringit, de reg. iur. Alio modo Respon. etiam negando antecedens, dico enim, quòd per illas literas Eug. IV. non habuerunt Religiosæ harū E partium Hyspaniæ dispensationes illas immediatè, cùm ad ipsas illę literæ non dirigantur: sed per communicationem Priuil. quam fecit Six. IV. & Innoc. VIII. intra Ultramon.& cismon. Fratres, & Sorores; ut habetur in Compendio, tit. Communicatio Priuil. §.7. & supra in his annotationibus, eo tit. Communicatio, §. 1. habetur, quia idem Eug. IV. postea ad supplicationem Fratris Angeli de Bulsena, extendit hanc dispensationem ad omnes Moniales secundæ Regulę Sanctæ Claræ, sub

A *sub qua uiuunt omnes ferè Moniales Hyspaniæ; vt patet fff. 257. quòd quidem erat superuacaneum si primæ literæ Eugenij tangerent vniuersaliter Fratres omnes, & Moniales: ergo præfata prohibitio Eug. non facit pro Collectore, quoad nos cismon. vt probatum est. Item ibidem eo fo. Collector pertractans illam aliam Concessionem Leo. 10. fff. 17. de qua paulò superius, eo tit. §. 29. egerat, dicit vtrobiq;, quòd talis Concessio est subreptitia, & ex falsa relatione impetrata, &c. & ideó nullius valoris, saltem in conscientia. Nota hic tria, primũ, quòd*
B *in relatione, aut supplicatione prędicti Priuileg. habetur fff. 16. quòd non erat nobis prohibitum accedere ad Monasteria Tertiariarum in cõgregatione viuentium. & quidem hoc dictum est secundúm opinionem probabilem multorum, quam tenebat ille Pater, qui tale Priuilegium impetrauit: nam alia est opinio, quòd præfatus accessus ad omnia Monast. quarumcunq; Religiosarum, saltem ad loquendum, est prohibitus nobis per Regulam: Et alia opinio est, quòd non per Regulam, sed per prohibitionem Papalem, seu Ecclesiasticam est nobis specialiter*
C *prohibitus prefatus accessus; vt de his latius diximus supra in annotatione, supra, tit. accedere, §. 4. & semper de accessu non de ingressu prædicto, dicta sunt; vt patet. Igitur, si propter hoc dicendum est subreptitium, & ex falsa relatione concessum præfatum Priuilegium Leo. 10. quia scilicet tanquàm certum fuit relatum ipsi domino Papæ id, quod adhuc erat sub opinione probabili, non audeo asserere, aut negare: & crederem, quód non est propter hoc dicendum subreptitium priuilegium, neq, falsa relatio prædicta: si non esset tibi aliud, propter quod*
D *sit dicendum subrepticiũ; quod an sit, an non, proximè dicetur. Secundò notandum, quoad præfatum Priuil. Leo 10. quòd ibi Papa Paulò inferius stringens valde ingressum ad interiores Officinas Monasteriorum Monialium Sanctæ Claræ, valde laxauit ingressum ad Monasteria prefatarum Tertiariarum in Congregatione viuentium, sub Clausura, vel sine Clausura: nam concessit, quòd de licentia, seu mandato speciali Ministri Generalis vel Prouincialis possumus intrare, & secundùm quod fuerit statutum in nostris Capitulis generalibus, & prouinciali-*
E *bus; sicq; videtur, quòd si non esset aliqua subreptio, tam posemus, quoad Tertiarias tantùm, vti præfata Concesione Leonis 10. quousque reuocaretur, quia per ipsam, quoad hoc, reuocantur omnes prohibitiones prædecessorum, etiam Nic. 3. de qua expresè in prædicto priuilegio Leo. X. dicitur, non obstan. fe. Rec. Nic. Papæ. III. prędecessoris nostri, quæ incipit. Exijt qui seminat, &c. & conceditur licentia specialis nobis modo prędicto ad id. Et quidẽ hoc cõmuniter practicatur, quia, s. de licentia Prou. ex rationabili causa quacunq;, intrant Fra-*

tres

tres cum eo, & sine eo ad Monast. prædictarum Tertiariarum. Sed tan A
dem tertiò notandũ, quoad prefatum priuileg. Leo. X. quòd mihi, saluo
meliori iudicio, videtur tanquam tutius, quòd sit aliquomodo subrepti-
tium, quoad præfatum ingessum ad Tertiarias, quòdq; sit à tali Conces-
sione cauendum. Ratio est, quia quamuis in relatione expreßè dicatur,
quòd accessus non erat prohibitus nobis ad Tertiarias, credo tamen,
quòd ibi sub nomine accessus, latè fuit intellectus etiam ingressus ad eas;
& saltem Papa sic videtur intellexisse, si verba Priuil. ipsius in ipsa re
latione subsequenter videantur; ubi dicitur (tam propter scandalum, B
quod interuenire poßet, non sine nota fortè incontinentiæ &c.) quæ in
conuenientia ex ingressu, non ex solo accessu solent prouenire; sicut &
de ingreßu ad Monasteria S. Claræ, paulò superius ibidem fuerant ex-
plicata, & infra ibidem in Conceßione, seu Prouisione, quam fecit
Papa, quoad ipsas Tertiarias nullam mentionem facit de accessu, sed
de ingressu, ut dictum est. Ex quo videtur, quòd ipse sic de ingressu ad
eas specialiter intellexerat, quando in relatione ei dictum est, quòd ta
lis accessus ad eas non erat nobis prohibitus: & per consequens falsum C
est dicere, quòd accedere largè sumptum pro ingredi ad Monast. Tertia-
riarum, seu aliarum quarumcunque, non sit, aut non erat nobis prohibi-
tus. constat enim ex Regul. & Declarationibus, esse nobis prohibitum;
vt hic benè probat Collector. Ideó, quoad hoc, non videtur valida hæc
Concessio Leo. 10. Et facit ad hoc, quod postea idem Leo. 10. in Regu
la Tertiariarum ipsarum in Congregatione viuentium, seruantium,
vel non seruantium Clausuram, in cap. 8. statuit, ut hic refert Colle-
ctor. Ideo quoad hæc credo, vt tutius, standum esse sententię Collecto- D
ris, quòd, scilicet, nobis ex Regula, & ex Prohibitionibus Papalibus
& Ecclesię prohibitus est ingressus ad Monast. Religiosarum Tertia-
riarum quarumcunque in Congregatione viuentium, etiam non ser-
uantium Clausuram. Nisi in casibus, quos concedunt Statuta nostra,
& secundùm alias Concessiones speciales Pontificum supradictorum
non reuocatas; vt habetur in Compend. & in his Annotationibus di-
ctum est. Si quis autem voluerit opinari, quód præfatum Priuileg.
Leo. 10. non sit subreptitium, quòdq; virtute eius conceditur nobis, E
licentia Prouincial. posse intrare Monasteria Tertiariarum, abundet
vnusquisq; in suo sensu, & suæ conscientiæ prouideat; & fortè ad id
facit id, quod habetur Statutum in tab. Capituli generalis Radulphi
anno Domini 1488. celebrati, vbi sic habetur, Sorores tria Vota Re-
ligionis publicè promittentes, & in communi, more Religiosarum, vi-
uentes, taliter includantur, quòd uiris, quibuscunq; ad Officinas inte-
riores earum accedendi facultas non pateat, absq; rationabili causa, &

canoni-

A *canonica, per Prouincialem iudicanda. Fratres verò, quouis quæsito colore, ad dictas Sorores, contra præscriptam formam, scienter non accedant, sub pœna priuationis actuum legitimorum, hæc ibi. Sed, vt dixi, prima opinio mihi videtur tutior, vt dictum est: quamuis per consuetudinem hęc secunda opinio habeat vim, & non sit damnanda; & fortè sufficit prædicta Consuetudo ad interpretandum prædictum Priuilegium Leonis, quòd non sit subreptitium, sed validum; vt dicit ista secunda opinio, contra Collectorem.*

B *Quoad tertiū notabile, vbi Collector dicit f. 105. dicit ex Bonau. quòd, sicut Monachi sunt non solùm collegiati, verùm etiam solitarij, sic & Monachæ, & Moniales intelligendæ sunt, &c. Notandum, quòd videtur aliquibus, quòd stando in rigore literæ Reg. nostrę, & Declarationum eius, non habeat verum id, quod dictum est; & ratio est, quia in Reg. & Declarationibus solùm prohibetur nobis ingressus ad Monasteria Monacharum, ut patet. ergo, quamuis ratione scandali, aut periculi, vel suspicionis, prohibeatur alio iure, & alio præce-*
C *pto Regulæ, ingredi talia loca solitariarum, non tamen prohibetur ex vi illius pręcepti de non intrando Monasteria Monacharum, quòd solùm agit de Cœnobijs, aut Monasterijs Monialium, non de alijs locis. ergo, propter hoc, sic videtur aliquibus. Sed his non obstan. videtur benè posse saluari dictum Bonauent. quia, quamuis ita sit, quòd, s. ingressus ad talia loca interiora habitationum Monacharum Religiosarum verarum solitariarum non prohibetur per Papam, vel per Ecclesiam, vbi sup. neq; talia loca ingrediendo incurritur excōicat. inflictā contra*
D *intrantes Monasteria Monacharum. tamen adhuc videtur, saltem ex intentione Reg. nostrę, prohibentis ingressum ad Monasteria Monacharum, prohibitum esse nobis talia loca solitariarum Religiosarum intrare. nam totum intentum Beati Patris nostri Francisci in hoc fuit amouere scandalum, & periculum, quod facile sequi potest ex tali ingressu, seu conuersatione cum fœminis religiosis in domibus earum; vt ait Bonauent. vbi sup. de quo crederem, quód bene nouerit intentionem Beati Patris nostri Francisci; quæ ratio etiam habet locum in domibus*
E *solitariarum religiosarum, sicut in Monasterijs Religiosarum in Congregatione viuentium; & fortè magis in illis, quàm istis. Ideò non videtur omnino securum recedere ab opinione, & sententia prædicta Bonauent. quamuis, stando in rigore, & sonitu literæ, de quo Beatus Pater Franciscus non multum sæpe curauit, aliud possit quis opinari; vt dictum est. Sed in dubijs, & periculosis, tutius eligendum est cum viris sanctis. Et notandum, quòd hospitia ad tempus breue transeuntium, non propriè dicuntur domus, aut domicilia seu habitacula personarum*

Ideò, quando aliquæ Moniales hospitantur in aliqua domo secularium A
ad breue tempus, quia non sunt ibi mansionem longam facturæ, non prohibetur nobis ex ui prædictæ prohibitionis Regulæ de non ingrediendo Monasteria, & habitacula ipsarum, illuc introire, & loqui cum ipsis Monialibus; nisi aliunde sit scandalum, aut periculum, &c. notandum tamen, quòd non obligamur ad intentionem præcipientis, nisi quando ipsum, quod intenditur, præcipitur in ipso, vel alio præcepto aliquo modo, ut communiter dicitur à Doctoribus.

Quoad quartũ notabile, vbi Collector, &c. pertractat vtrum Minister General. & Prouin. virtute Priuileg. Iulij II. habeãt auctoritatem, quam Protectores habebant, ex Regula Monialium Sanctæ Claræ integram, & illimitatam ante tempora Martini V. ad omnia, etiam licentiandum Seculares, seu etiam Religiosos ad intrandum Monasteria ipsarum Monialium Sanctæ Claræ, in quibuscunq; casibus aliàs licitis. An potius habeãt eam limitatam, & restrictam, sicut Martinus V. eam restrinxit ipsis Protectoribus; ita, quòd nullo modo possent aliquem licentiare ad prædictum ingressum. Notanda circa hoc est C
duplex opinio, vna est Collectoris ibidem, & speculi Fratrum Min. fff. 12. cuius auctor latius idem tenuit in tract. dicto Clipeus sacrarum Monialium; à quo sumpta sunt omnia, quæ Collector in Compendio, quoad Moniales, & accessum, & ingressum ad earum Monasteria, ponit: & multi alij sequuntur hanc opinionem Collectoris; quæ opinio dicit, quòd habent eam limitatam, & restrictam, secundùm Martin. V. & ad hoc ponit 4. rationes in sententia. Prima ratio est, quia supplicatio facta Iulio II. super hoc, fuit subreptitia: sed certè hæc ratio nil valere videtur. D
Nam, cùm subreptio sit quædam secreta informatio alicuius falsitatis, aut taciturnitas eius, quod deberet exprimi: hic autem nulla talis suggestio, seu taciturnitas subdola esse videtur. Ex quo planè, & syncerè fuit prædicto Iulio propositum dubium, super auctoritate Minist. Prouincialium, quoad Moniales, vt prouideret in hoc (vt clarè patet in ipso Priuilegio, eiusq; relatione, fff. 7. Docere autem quòd ideò est subreptitia, quia Papa Iulius non habuit notitiam reuocationis, seu restrictionis factæ per Martin. V. ipsis Protectoribus, ex quo ipse Iulius E
non facit mentionem de ea, hoc non valet. Nam potius est credibile, quòd Papa Iulius, qui tanto tempore fuerat Protector, non ignorauit, quod ad officium Protectoris attinebat, præsertim cùm etiam in suis literis præfatis referat aliqua verba, quæ in libris Martini V. habentur; quòd. s. aliqua Monasteria Monialium committebantur aliquibus Fratribus, &c. & ideò prouidit, sicut & Martinus V. circa hoc, vt ipsi placuit, & visum est. Nec obstat, quòd Iulius non fecit mentionem

de præ-

A de præfata restrictione facta per Martinū V. eam reuocando; quia, sine tali specialiter nominatione, sufficienter derogatur per clausulas reuocatorias, aut derogatorias generales; vt habetur in Compendio, tit. Priuilegia, post. §.32. in q. quæ ibi ponitur, quoad hoc: nisi Papa aliud intendisset: ergo illa prima ratio non concludit intentum Collectoris.

Secunda ratio eius est, quòd Iulius ipse alibi declarauerat, quòd per confirmationem nostrorum Priuilegiorum, quam fecerat Six. IV. non confirmantur Priuilegia aliàs reuocata, quòd ergo similiter est intelli-
B gendum in proposito, quòd, scilicet, non intelligatur concessa per Iulium auctoritas Protectoris Ministris Prouincialibus, quę iam aliàs per Martinum V. erat reuocata; sed limitata, prout erat tunc temporis in ipsis Protectoribus: sed nec ista 2. ratio est sufficiens. Nam in nostro proposito de potestate Protectoris concessa nostris Ministris Prouincialibus, non fuit confirmatio rei, aut concessionis iam collatæ, sed declaratio rei dubiæ, & concessio, seu cōmissio facta de nouo per ipsum Iulium (ut patet expressè, fff. 72.) in prima enim Declaratione, quam
C ipse Iulius fecerat, ff. 126. dixerat, quód per confirmationem priuilegij factam per Six. IV. ac per eorundem priuilegiorum nouam concessionem, non reuiuificabantur priuilegia reuocata; nisi de nouo fuissent concessa. In hac autem Concessione, seu Literis de potestate nostrorum Ministrorum, quoad Moniales, fff. 72. fecit specialem mentionem, declarationem, nouamq; concessionem, aut prouisionem auctoritatis Protectoris, contentę in Regula ipsarum Monialium, sine ulla limitatione translatæ ad Ministros Prou. Tertia ratio eius est, quòd Iulius
D non concessit auctoritatem Prouinciali super Monast. sed super ipsas Moniales tantùm: sed nec ista ratio valet. Nam, concesso principali, scilicet, potestate in Moniales, conceditur & accessoriè annexum (scilicet potestas etiam in Monasteria earum) Maximè, quia, sicut tertiò polytic. s. ciuitas dicitur ciuium vnitas, aut societas, non autem parietes soli, sic non facit Monasteria murorum ambitus tantùm, sed habitatio Religiosarum; vt etiam ait ipse Collector paulò superius in tertio notabili; vt etiam ait Abbas Pyamon (ut habetur in Col-
E lationibus) cap. 10. quòd Monasterium est locus, vbi habitant Monachi, licèt sit vnus tantùm Monachus habitator. Cœnobium autem dicitur habitatio, & congregatio multarum personarum simul viuentium cum certo ordine certę professionis; alioquì Prouin. non possent visitare, & prouidere, quoad seruitiales earum, & Cappellanos, villicos, crates, scales &c. Monialium. Sed solùm quoad personas ipsarum Monialium: quod absit. Ex quibus videtur, quòd potius dicitur Monasterium Monialium congregatio ipsarum,

simul cum loco suę habitationis, quàm ipse duntaxat murorum ambitus earum; quòdq; concessa potestate super Moniales, sine alia limitatione excludente, intelligitur concessa etiam super ipsarum Monasteria. Quarta ratio eius est, quòd Minister Gener. Frater Franciscus de Angelis habuit specialem auctoritatem à Papa, ut possit licentiare mulieres honestas ad intrandum Monasteria præfatarũ Monialium; ex quo videtur, quòd eam non habebat, &c. Sed neq; ista ratio valet: quia bene stat, quòd, licèt eam haberet, vellet etiam specialem auctoritatem super hoc habere à Papa; ut certius securiusq; sibi consuleret, & ageret; sicut & quilibet solet facere in alijs negocijs, &c. Item potuit dubitare, an talem potestatem haberet, licèt verè eam haberet; ideò habuit specialem. Ergo prædictæ rationes non concludunt pro opinione Collectoris supradicta. Ideò est alia aliorum opinio, quòd scilicet, nostri Ministri Prouin. habeant auctoritatem Protectoris, sine ulla limitatione, sicut ex Regula Monialiũ sanctę Claræ cõcessa erat protectori, antequam per Mart. V. limitaretur: quòdq; ideò possunt, sicut & ipse Protector poterat licentiare quemcunque ad intrandũ Monasteria præfata, in casibus aliàs licitis. Ratio huius opinionis est, quia Iulius II. ubi sup. fff. 72. sine ulla alia limitatione, aut restrictione, declarauit, & concessit Ministris Prou. habentibus curã præfatarum Monialium, habere potestatem illam, seu facultatem circa prędictas Sorores, quæ per Vrbanum IV. in eadem ipsarum Regula Protectoribus eiusdem Ordinis commissa fuit. ergo, sine limitatione facta per Mart. V. conceditur prędicta facultas Proui. sed absolutè, prout in Regula ipsarum commissa est Protectoribus, non prout limitata fuit postea per Mart. V. & ideò, sicut protector potest licentiare, ut ibi allegatur in Regula ipsarum, cap. 18. ita potest & Minister Prouin. Sed certè ista opinio non uidetur secura. Primò, quia consuetudo, quæ est optima interpres legum humanarum, & ualet pro lege, & derogat leges, & Statuta humana uidetur oppos. habere: communiter enim Prouin. non sic intellexerunt præfatam Concessionem Iulij II. neq; uirtute eius audent licentiare aliquos ad præfatum ingressum indifferenter, sicut Protectores poterant ante Martinum V.

Item secundò, quia, quod concessit Iulius II. fff. 72. ubi sup. scilicet, quòd haberet potestatem super eas, quę concessa est in earum Regula Protectoribus, potest intelligi quoad curam, & gubernationem earum tantùm, sicut in ipsarum Regula, Rubric. 25. conceditur expressè Protectoribus, & mãdatur Monialibus obedire, nõ aũt quoad licẽtiandum ad ingressum; de quo in eadem Regula Rubric. 18. habetur specialiter; super quo etiam prouiderat Martinus V. restringendo potestatẽ, ut di-

A vt dictum est : quia & sic etiam expresserat, statuendo, & declarando Innocentius IV., & Bonifacius VIII. in simili causa.

Ideò credendum est, quòd sic etiam voluit Iulius II. declarare, & concedere plenam auctoritatem Ministris Prouincialibus super Moniales, quoad curam, & gubernationem earum duntaxat, vt dictum est, q.2. de hoc tantùm videtur fuisse dubium, propter quod fuit à prædicto Iulio II. petita Declaratio, & Concessio; non autem de potestate ad concedendum licentiam ad ingrediendum earum Monasteria; vt potest videri, & innuitur in relatione præfati priuilegij ffff. 72.

B

Item tertiò, dato, sed nondum concesso, quòd virtute præfatæ Concessionis Iulij II. concederetur absolutè facultas nostris Prouincialibus etiam ad licentiandum ad prædictum ingressum, credo quòd non sufficeret ad licentiandum nos Fratres Minores: neque, vt ex tali licentia nos Fratres Minores possemus licitè intrare præfata Monasteria. Ratio, quia ista est Concessio generalis, facta ad licentiandum generaliter omnes Christianos, sicut Protector poterat licentiare: pro nobis autem

C Fratribus Minor. ex vi Regulæ requiritur licentia, seu concessio specialis Papæ; vt possimus licitè licentiari, & de tali licentia intrare; vt dictum est. ergo, sicut si non esset restricta per Martinum V. seu ablata talis potestas à Protectore, non possemus nos Fratres Min. de eius licentia intrare præfacta Monasteria: sequitur, quòd nec de licentia nostrorum Prouincialium: quia per prædictum Priuilegium Iulij II. non conceditur illis, etiam secundùm hanc secundam opinionem, si esset vera, nisi eadem facultas, quam Protector habebat, quoad hoc, ex Re-

D gula ipsarum Monialium, & nihil aliud conceditur, quoad nos specialiter, quoad prędictum ingressum.

Igitur quid resolutoriè sit tenendum circa hoc, dico tria. Primò, quòd dubium est, nec est omnino certum, quomodo debeat intelligi prędicta facultas, seu potestas Protectoris, concessa nostris Prouincial. an simpliciter quoad omnia, vt dicit secunda opinio, an potius restricta, vt dicit opinio Collectoris. & ratio Dubij stat in hoc, quòd rationes pro vtraq; opinione non concludunt intentum pro sua opinione: quia ad

E omnes rationes vtriusq; opinionis, potest facile responderi; vt visum est. & de intentione Papæ Iulij id concedentis non constat: ergo manet dubium. Secundo dico, quòd hoc dubium potest solui, scilicet, si Ministri prouinciales simul cum aliqua persona in dignitate Ecclesiastica constituta, & duobus alijs iurisconsultis, examinaret hoc dubium; & securè omnes Fratres possumus tali declarationi stare, quousq; per Papam aliud declaretur, aut prouideatur; vt habetur in Compendio, tit. Priuilegia, §.13.

Tertiò dico, quòd interim, quoad non sit prædicta declaratio, probabilius, & non solùm securius videtur tenere primam opinionem supradictam Collectoris, quàm secundam aliorum opinionem. Et hoc nõ propter rationes Collectoris supradictas, quæ solutę sunt: sed propter tres illas rationes, quę factæ sunt contra secundam opinionem, & præcipuè hoc credo verissimum, quòd, scilicet, quomodocunq; illa potestas sit concessa nostris Minist. Prouincialibus, tamen virtute illius etiã absolutissimè concessæ per Iulium II. non possumus nos Fratres Min. licẽtiari, nec de tali licentia intrare præfata Monasteria Monialium: quia B requiritur licentia specialis, illa autem non esset nisi generalis, vt dictum est. A

CAPVCCINI ANNOTATIO.

Quoad istam materiam Ingrediẽdi Monasteria Monialium, quia Declarationes super hanc factę à Collectore, & à Corduba, sunt satis antiquæ, & aliud est nunc in multis C illis obseruandum, ob subsequentes Sommorũ Pontific. ac Conc. Trid. determinationes; Ideo cautè ac maturè ea omnia discutiendo.

Excom. reseruata contra Ingrediẽtes Monast. Religiosorũ

Constit. 22.

Constit. 36.

Est sciendum, quòd Pius V. Excommunicauit cum reseruatione omnes Mulieres, etiam Ducissas ingredientes Claustra Monasteriorum cuiuscunque Ordinis, virtute facultatum Apostolicarum, quas reuocauit: & concedentes licentiam, comitantes, & recipientes, & Prælatos, ac Monachos eas introducentes, vel admittentes, suspendit; D vt habetur in suo Motu proprio, qui incipit, Ad perpetuam rei memoriam Regularium personarum. anno. 1566. sui Pont. an. primo, edito.

Cõtra Ingrediẽtes Monast. Monialium, & virorum.

Et Gregorius XIII. posteà supradicta confirmans, ampliauit procedere, etiam in ingredientibus mulieribus Monasteria, domus, ac loca Monialium, vt in Motu proprio, qui incipit Gregorius Episcopus vbi gratiæ, & indulta, anno 1575. & sui Pontificatus anno 4.

Idem Gregorius prohibuit, vt nisi in casibus à iure permissis liceat E Fratribus intrare, aliàs incurrant non solum priuationem, sed etiam excom. vt in const. sua 75. edita anno 1581. quæ ponitur integra, infra, post finem huius Comp. cum aliјs Bullis ibi positis f. 22. Bulla 9.

Prohibitione Conuersæ recipiantur in Monasterio. Nauarr.

Et Idem Pius V. & Greg. XIII. prohibuerunt, ne vllę conuersæ, seu Tertiariæ recipi possint in Monasterio Monialium, nisi Professioné suo tempore emissuræ, atq; sub perpetua Clausura mansurę. Vt in eorum extrauagantibus apparet; de quibus facit mentionum Nauar. de Voto Religios. super cap. statuimus, num. 56.

De il-

A *De illis verò, quæ vellent intrare, non ut Tertiariæ, nec vt Conuersæ, seu oblatæ, sed tantùm vt famulę, causa inseruiendi domesticis seruitijs; An licitè possint permitti; non obstante Concilij Trid. prohibitionem; Ne intra septa Monasterij Monialiũ, nemini liceat cuiuscũq; generis, aut conditionis, sexus, vel ætatis fuerit, sine Episcopi, vel Superioris licentia, in scriptis obtenta; sub excommunicationis pœna ipso factò incurrenda? Nauar. vbi supra disputat hanc quæstionem, & tandem concludit, licitè posse permitti à DD. Cardinalibus, qui habent facultatem interpretandi, & prudenter temperandi Conc. Trid.*

An licet intrare seruitrices in Monast. Monia. Sess. 25. c. 5. tit. de Regu

B *De Puellis autem, quæ educationis causa solent introduci in dictis Monasterijs; extant literæ, scilicet, Congreg. Conc. ad D. Episcopum Hieracensem (quas vidiße testatur Passarellus in scol. 22. ex cap. Ianuense, in quibus dicebatur, ab eadem Congreg. Statutum esse, nullo Concilij Decreto prohiberi; quo minus Puellę in Monasterijs Monialium educentur: si tamen, eadem Monasteria, ante Concilium cõsueuerint huiusmodi Puellas recipere, & quæ à Superioribus Monasteriorum scriptam licentiam impetrarent, atq; Abbatissæ, & reliquarum Monialium consensus accesserit, & quòd ipsæ Puellæ eo vestitu in Monasteria intromittantur, qui virginali pudori, ac modestiæ conueniant, nullamq; secum famulam adducant. Nec in eis manere possint, nisi vsq; ad ætatis suæ annum 25. Et quòd in eis, dum erunt, eandem seruent Clausuram, quam Moniales ipsæ: & si semel exierint, nullam habeant ad ea reuertendi facultatem; hæc in dictis literis.*

An Puella causa educationis possint intrare. Passarellus. Congregat. Card.

C Cõditiones requisitę in Puellarũ Ingressu.

Sed in Monialibus Ordinis Minimorũ vacare supradicta omnia credit ipse Passarellus, & non posse licitè permitti famulas vllas, nec Puellas ibidem introduci; propter Regulam in conerarium, qua cauetur, Nullas personas posse, ibi hospitio suscipi: cui per Conc. Trid. minimè derogatur, licitè tamen poße recipi, quando ibi traduntur educandæ, & instituendę, quoad in eis fiant Monachæ, tempus debitę ætatis expectantes, modò habitum non induant ante annum 12. expletum, secundùm Conc. Trid. Ses. Vltima c. 17.

D In Monialibus Minim.

Sess. vltim. de Regul. cap. 22.

E *Et ex eodem Decreto Conc. Trid. Sess. 25. tit. de Regularibus, c. 5. habetur, Episcopum, vel Superiorem, posse dare licentiam intrandi Monasteria Monialium, in casibus tantum necessarijs; & sic nec ipsis etiam, quibus data est facultas alijs licentias concedendi, licet intrare, nisi in casibus necessariis, vt Gregorius XIII statuit in præfata const. 75. & tunc à paucis senioribus, vel Religiosis personis comitati sub pœnis ibi expressis.*

An autem illi Prælati, qui habent facultatem licentiandi alios ad intrandum, posint etiam licentiare se ipsos? Vide Collectorem supra

in verbo Accedere ad Monasteria, ubi hanc quæstionem disputat; & ibidem vide additionem Cordubæ, qui tenet contra Collectorem. A

Casus verò, in quibus licet diuersis personis Monialium Monasteria Sanctæ Claræ intrare, ponuntur, ac explicantur hic ab ipso Collectore, & à Corduba in Additione, qui multa alia circa hanc materiam declarat.

Item hodie adest Decretum à sacra Congreg. Cardin. anno 1590. factum. Vt nulli Religioso, cuiuscunque Ordinis sit (Superiore cui Monasterii cura incumbit, Cofessarioq; ordinario, & extraordinario, B *cùm ad tempus deputabitur duntaxat, exceptis) liceat absq; licētia exexpressa eiusdem sacræ Congregationis accedere ad Monasteria, seu Domus quarumcunque Monialium, uel Sororum, siuè sui, siuè alterius cuiusuis Ordinis ac Religionis: eó pro Missis dicendis ab eorum Superioribus missi, ullo quæsito colore, Moniales, aut Sorores, aut quālibet aliam personam intra Clausuram degentes, alloqui poßint.*

Ne cum Monialibus loquatur.

Confessariis autem similiter interdixerunt, nè in ædibus Monasterii seu Domus, vel eis contiguis pernoctent, aut alios pernoctare faciant, C *vel aliàs secum retineant, neuè ibi conmedant, bibant, reficiantur, aut cibum sumant (excepto Confessore.) quæ omnia & singula sub pœna priuationis officiorum, ac vocis actiuæ, & passiuæ ipso facto incurrenda, præceperunt inuiolabiliter obseruari.*

Nec ibi pernoctetur, nec cibus sumatur.

Verúm quia Motus proprii Pii V. & Greg. XIII. multas continēt difficultates, Ideò eas declarare operæ pretium esse duxi. Ex qua declaratione nonnulla scitu digna resoluentur. Ac primò ponam verba formalia ipsarum Constitutionum. Deinde aliqua videbimus pro de- D *claratione verborum illarum, ac pœnarum ibi contentarum. Et tertiò quis à pœnis illis poßit absoluere.*

Proponitur declaratio Motus proprii Pii V. & Greg. XIII.

Primò Motus Proprij sunt sequentes, videlicet.

Mot⁹ Pii V.

PIVS Quintus ad perpetuam memoriam Regularium personarum, &c. & infra.

Quia igitur, & Carthusiensium Ordinis, & aliorum Regularem vitam profitentium quies non parùm solet (sicut accepimus) perturbari; E *Propterea que Mulieres modestię matrimonialis oblitæ, Domus, ac Monasteria eorum, contra ipsorum instituta, prætextu Confeßionalium, aut aliarum literarum Apostolicarum, ingredi audeant. Huic rei prouidere uolentes, Motu proprio, & ex certa scientia, omnes, & singulas facultates, ac licentias ingrediendi Monasteria, ac Domus Carthusiensium, & aliorum quorumcunque Ordinum, etiā Mendicantium mulieribus cuiuscunque status, & conditionis, & quacūque dignitate prę-*

Prohibitio ingressus.

ditis,

A ditis, etiam Comitissis, Marchionissis, Ducissis, sub quibuscunq; uerborum tenoribus, & formis, & cum quibuscunq; etiam derogatoriarum derogatorijs, &c. ab Apostolica Sede quomodocũq; concessas, &c. Districtè prohibentes mulieribus quidem prædictas facultates, & licẽtias prętendentibus, sub excõmunicationis latę sententiæ pœna, postquàm harum literarum notiam habuerint, à qua non possint absolui, præterquam in mortis articulo, ne dictas Domus, & Monasteria ingredi audeant. Ipsis verò Monasteriorum, & Conuentuum Abbatibus, Prępositis, Prioribus, & alijs Pręsidentibus, quocunque nõe vocentur, siuè Mendicantibus, sub priuatione officiorum, quæ in præsentia obtinent, & inhabilitatis in posterum ad illa, & alia omnia, & suspensionis à Diuinis ipso facto, sine alia declaratione, incurrendis pœnis, ne eas introducere, admittereuè præsumat. Non obstantibus, &c. Datum Romæ 23. Octobris anno Domini 1566. Pontificatus nostri anno primo. — Pœna apposita.

Confirmatio Gregorij XIII.

C GREGORIVS Episcopus, vbi gratiæ & indulta, &c. Proinde Sanctimonialium quieti consulere, atq; omnia quę illas à spiritualium rerum cogitatione, & exercitio auocant, impedimenta tollere, periculaq; & scandala ab eis remouere cupientes; authoritate præsentium reuocamus, & abolemus omnes, & quascunq; licentias, ac facultates ingrediendi Monasteria, domus, & loca ipsarum Sanctimonialium, quibuscunq; uiris etiam eiusdem status, & conditionis, &c. Inhibentes eisdem, qui illas obtinuerunt, sub excommunicationis pœna ipsofacto incurrenda, super quam à nemine, nisi à Romano Pontifice (pręterquam in mortis articulo) absolutionis beneficium possit impertiri, ne ipsarum licentiarum prætextu, Monasteria huiusmodi quouis modo ingredi audeant. Abbatissis verò, necnon Abbatibus, & alijs Monasteriorũ vtriusque sexus Superioribus districtè pręcipimus, sub eadem excommunicationis pœna, ac priuationis dignitatum, beneficiorum suorum, ac inhabilitatis ad illa, & alia, in posterũ obtinenda, ne in Monasteria Domus, et loca sua, quocunq; pretextu huiusmodi licentiarum, & facultatum ingrediendi faciant, uel permittant, quin etiã sub eisdẽ pœnis ipso facto incurrendis prohibemus, atq; interdicimus omnibus, et quibuscunque personis Ecclesiasticis, & secularibus, ac etiam Ordinum quorumcunq; etiã Mendicantium Regularibus, ne pretextu licentiarum ab Episcopis, vel à Superioribus, quibus illas concedendi in casibus necessarijs tantùm, Ex decreto Conc. Trid. tribuitur, ne Monasteria ipsa Monialium pro libitu, sed necessitatibus vrgentibus duntaxat ingredi. Neuè Moniales, sub eisdem pœnis, aliter admittere præsumant

Reuocatio licentiarum.

D — Pœna.

E — Prohib. ne prętextu licentiarũ 9.

mant, non obstantibuus, &c. Datum Romæ Idibus Iulij anno Domini 1575. A

Primo Monast ac domus.

Secundò quia dixi circa intelligentiam supradictarum Bullarum aliqua occurrere dubia. Ideó est primò aduertendum, quòd licèt ex uerbis illis in Motu Pij V. positis (Monasteria ac domus) posset dici, non comprehendi Hortos, Monasterijs ipsorum Fratrum adhærentes; Cùm, appellatione Monasterij, non ueniant horti, iuxta Declarationem quandam ab Innocentio IV. factam supra illud nostræ Regulæ, (ut Fratres non intrent in Monasteria Monialium) Intelligi enim ait per Monasterij nomen, solùm Dormitoria, Claustra, & Officinas interiores, sicut etiam declarauit Nicolaus III. B

An comprehendantur horti?

Habetur sup. §. 4. & 10.

Ex uerbis tamen Motus proprij Gregorii XIII. Nulli dubium est, illos comprehendi: non solùm enim ipse Greg. ut Pius V. posuit Domus, & Monasteria; sed etiam addidit, (& loca sua,) Horti quidem sunt Monasterii loca; quando scilicet ipsi Monasterio fuerint contigui; & ità practicatur: sed an Sacristiæ etiam comprehendantur, adeò ut mulieres ibi intrantes, ac eas introducentes istis pœnis subiiciantur. C

An comprehendantur Sacristiæ.

Et respondendo dicitur, quòd, cùm hic tantum prohibeatur ingressus Monasterii, & per Monasterium intelligatur Claustrum, Dormitorium, alięq. Officinæ interiores (ut supra est dictum) Ideò, si Sacristia taliter esset ab Ecclesia separata, quòd non aliter, quã per ianuam Monasterii, uel per Claustrum posset in eam iri, tunc clarum esset, Mulieres ibi nullo modo ingredi posse. At si Sacristia taliter esset Ecclesiæ contigua, quòd nisi paries una diuideretur, ac directè absq; quòd septa Monasterii oporteret ingredi, ibi perueniretur, Tunc multi dubitarunt, si Religiosi, ibi mulieres introducentes, incurrrent in istas pœnas; adeò vt ex Mendicantibus aliqui teneant, quòd sic, iudicantes, Sacristias non tantùm pro Officina Ecclesiæ, verùm etiam pro Officina interiori Monasterij, Et quòd faciliter possent scandalizari Seculares, uidentes ibi Mulieres intrare, cùm non sit solitum; Aliqui verò alij, tenent contrarium, & admittunt in eam Mulieres Confessionis causa. Verùm, Prælati circa hoc, esse debent valde circumspecti, examinando benè, si ex hoc posset, nec ne, scandalum aliquod, vel Fratrum inquietudo oriri; quæ sunt spiritus, & rationes, quibus motus Summus Pontifex hanc fecit prohibitionem, & ita se regulare, si non velit errare. D E

2

Qua ætate debent esse mulieres.

Aduertendum quòd sub nominè Mulierum, quæ hic prohibitæ sunt intrare, poßemus dicere illas tantùm comprehendi, quę fuerint talis ętatis, qua, in coniunctione cum hominibus, affinitas contrahitur, dirimens matrimoniũ iam consummatum, iuxta cap. Fraternitatis, & cap. vltimo, & penultimo in decretali tit. de eo quòd cognou. consang. Vel

dica-

A dicamus, & fortè melius, quod requiritur, vt sint maiores sex annorum, cum tunc non sint iam in ætate infantili, & habeant iudicium peccandi. Adeò, ut si quis ingredi faceret Monasteria aliquas mulierculas in minori ętate sex annorum constitutas, pœnas istas non incurreret; & hoc comprobatur à Nauar. pluribus in locis resoluendo, quòd Paruulę infantes intrantes Monialium Monasteria, non incurrunt in pœnas, Conc. Trid. sess. 25. de Regul.

Nauarr. in manu. c.25. num.143. in addict. c. 28. & in c. statuim⁹ n. 49.

3

Aduertendum, quòd ex illis verbis (Postquam horum notitiam ha-
B buerint) colligitur nullam mulierem hanc excommunicationem incurrere, nisi postquam huius prohibitionis notitiam habuerint. Si enim ignorarent, non incurrerent: Cùm nullus maiorem excommunicationē incurrat, nisi contumax fuerit, & mortaliter peccauerit. Ex ignorantia (dummodò non sit crassa) humani iuris, aliquod atrox peccatum, eum excommunica. vel censura alia, probibentis excuset, vt dicit Siluest. & Nauar in manu. c.27.n.16.

Postquā notiam habuerint.

Nau.in manu.c.27.nu. 16.

4

Introducere admittereuè

Aliud aduertendum est, quòd ex illis verbis (ne eas introducere,
C admittereuè præsumant) non solùm in istas pœnas Bullæ eos incurrere, qui Mulieres aliquas in Monasterium introduxerint, vel intrare permiserint, sed eos etiam, qui postquam ingressæ fuerint, cum eis loquerentur, ac associarent deambulando; prout sic Doctores, exponendo verbum illud (admittereuè) tenent: dicunt enim verbum illud magis esse generale, quàm illud aliud (introducere) et comprehendere tùm inducere, tùm etiam recipere, & associare.

5

Est etiam notandum, quòd licet: ex prima facie verborum istorum
D (introducere, admittereuè) videatur, introducentes tantùm, & admittentes comprehendi, & non Prælati illi, qui eas sic admitti, & introduci iuberent: cum lex pœnalis iubens aliquod, contra facientes, non comprehendat mandantes. & consentientes. Aliud tamen est dicendū, quód videl. ipsi etiam Prælati mandantes comprehendantur, aliàs enim, si ipsi tantùm admittentes, & recipientes comprehenderentur, faciliter quidem legis mens defraudari posset. Ipsi enim Prælati possent alicui laico demandare, ut illas introduceret, qui in suspensionibus à
E diuinis, nec in priuatione, & inhabilitatione Officiorum Ordinis, minimè incurreret. Et hoc clarius liquet ex verbis positis à Greg. cùm inquit (Ingredi faciant vel permittant) Et sic etiam tenet Nau. in manu. c.27.n.150. excom.61.

Nauarr.

Item notandum, quòd per illud verbum (admittereuè præsumant) excluditur ille à pœnis istis, qui aliquam mulierem in Monasterio pro aliquo bono fine absconderet, vel introduceret. Imponuntur enim istæ pœnæ contra eos, qui temerario ausu, & præsumptione introduxerint;

Præsumāt

Ita

Nauarr. *Ità quidem sonat verbum supradictum (præsumant.) Et sic Nauar.* A *in repet. cap. Statuimus 19.q.3.nu.62. ait quòd Prælati, vel Fratres illi, qui in suis Monasterijs admisissent Mulieres, antequam huius Motus proprij notitiam habuerint, vel post; Ante tamen notitiam eius veræ intelligentiæ, vel ex obliuione, vel inconsideratione, aut animi simplicitate, nullo pacto istas pœnas incurrunt.*

Nota. *Ideòq; sint cauti Prælati in inquirendo cum diligentia, quando aliqui ex suis subditis, fuerint in hoc delicto hic prohibito, si fuit necnè cum malitia, vel præsumptione factum: & inueniens sufficientia indicia ad eorum animi sinceritatem, ac simplicitatem (quamuis aliqua incurrerit venialis incuria) nè eos inquietare velint, vt quęrant suspensionis dispensationem; sed eos, aliqua alia salutari pœnitentia tali eorum inconsiderationi conuenienti, possent punire.* B

Nota hunc casum. *Et sic etiam per idem verbum (præsumant) excludi ab his pœnis videntur illi, qui causa curationis alicuius infirmitatis (quando scilicet, non posset aliter curari, nisi ope, & arte illius, nec infirmus posset in Ecclesiam, vel alibi extra uenire) mulierem aliquam, cum honestis personis associatam, cum licentia Prouincialis, uel Guard. in Infirmariam, ubi Frater infirmus maneret introducerent; Cuius ratio esse potest, quia defensio uitæ, & salutis proprię, est de iure naturæ; nec necessitas habet legem: Ac etiam comprobatur à simili, ex illa Sac. Conc. Trid. dispositione, sess. 25. c. 5. de Regular. ubi prohibens ne Moniales septa Monasterij egrederentur, statim subnectit, dicens, Nisi ex legitima causa ab Episcopo examinanda. Idemq; ordinauit Bonifacius VIII. dicendo, quòd neq; ipsæ Moniales egredi, nec aliæ honestæ personæ ingredi, eas uidendi causa, debeant nisi aliqua urgente necessitate, quę erit periculosa aliqua infirmitas. Et Pius V. etiam in quodam Motu proprio, eas egredi permittit ex causa ignis, infirmitatis, lepræ, pestilentię. Quod ampliando Nauar. in dicto cap. Statuimus 19. q.3.n.48. ait, esse pariter intelligendum, in omnibus alijs similibus infirmitatibus, licèt non contagiosis, adducens quoddã Breue Greg. XIII. ubi in alijs infirmitatibus licentiam concessit.* C D

Vt in ca. periculoso de stat regul. li. 6. & habetur sup. tit. Clausu. Monialiũ. §. 1.

Vnde, cum propter eandem causam infirmitatis, licitum sit Monialibus Monasterio egredi, domusq, secularium adire, ubi per multos dies oportebit morari, absq; quòd aliquam pœnam incurrant, nec ipse, neq; eas in suis domibus recipientes: Cur non erit etiam Religiosis licitum, ingredi facere in Infirmariam mulierem aliquam, pro cura suprad. absq; quòd pœnas incurrant? Et quidẽ quando sic Prælatus, supradictis obseruatis conditionibus, associatam uidelicet, cum honestis alijs personis &c. talem mulierem intromiserit, non aliter dici E

posse

A posse arbitror, quàm bono ac sincero animo illud facere.

Hic autem in Motu proprio, ij tantùm, qui ausu presumptuoso contrauenerint, pœnis supponuntur; quæ uerba multum ponderari deberentur, pro nonnullorum occurrentium decisione. Nota hoc dictum.

Item est ponderandum, quòd Pius V. declarauit, quòd causa Processionis, Vigiliæ, Missæ, Tumulationis defunctorum, uel alterius cuiusuis officij, poterunt ipsæ Mulieres intrare, & in Claustrum, & in alia loca ipsorum Religiosorum, quando ipsa opera pia celebrabuntur: B dummodò, in Officinas interiores non admittantur. Et quòd, quando in aliqua Ecclesia Fratrum Minor. prædicaretur, & pre multitudine non possent aliter Mulieres intrare, nisi per Claustrum, vel alium locū Fratrum, tunc eis licuisset; dummodò directè ad Ecclesiam pergerent. Quam declarationem referri ait Author expositionis Bullæ Cruciatæ fol. 511. in quadam ordinatione Generali suæ Religionis, habita anno 1583. Toleti. 7 Declaratio Pii V.

Circa quam Declarationem, cùm dicatur ibi (ex causa processionis) C queritur ab ipso Authore expositionis Bullæ cruciatę, An posset Prelatus aliquis mandare, ut aliqua fieret Processio extraordinaria, ut illius occasione possent Mulieres dicta loca intrare? Et iam resoluit, quòd, licèt prima fronte uideatur dicendum quòd sic; quia, cum lex non distinguat, nec & nos debemus distinguere: & hic non dicatur de Processione ordinaria, uel extraordinaria: sed absolutè (ex causa processionis) secundùm tamen rei ueritatem, ait, illum non excusare de peccato, & de pœnis hic taxatis: quia Summus Pontifex in sua Declaratio- D ne pretendit tantùm scrupulos remouere, & illud tantùm concedere, quod recta ratio in aliquo casu dictat, & non dare relaxationis incentiuos, libertates, uel abusos; sicut in alio casu probat Corduba; Et hoc conualidatur, quia, quando summus Pontifex concedit, ut toties quoties &c. Visum est solùm concedere discretum, & prudentem usum, sicut ait Michael de Palatio post alios in 4.d.20.disp. 3. fol 433. Intelligētia supradictæ declarationis. Lib.99. q. 37. prop. 3. fo. 473. Palatius.

Dubitatur etiam, dùm dicitur (causa processionis, uel uigilię) quid si tales mulieres, tùm per istos, cùm etiam per alios malos respectus in- E trauerint, an huiusmodi pœnas incurrant? Et concluditur, quòd non; cùm Ecclesia nō iudicet de occultis, iuxta id, quod latè tradunt Corduba in lib. 99. q. 35. Et Castro lib. 2. de leg. pen. cap. 15. fol. 608. Et etiam si aliquo actu exteriori peccarent: quia, cùm hic excommunicentur Mulieres illę, quę in aliquibus locis prohibitis admisse fuerint, & in casu isto, iam sunt admissæ in locis quandoq; licitis, & concessis (licèt ad peccandum uetitis) clarum est pœnas istas non incurrere.

Et dùm dicitur (uel cuiusuis alterius officij) hoc sanè debet intelli-

gi de

gi de officijs similiter pijs; ut per uerba sequentia magis liquet, dùm dicitur (quando in illis celebrabuntur dicta opera pia) Ac illa pia officia dicentur, quando ex aliqua causa, uel prædicabitur in Claustro, uel quando in Capitulo fieri solet cærimonia lotionis pedum in cœna Domini, uel dabitur alicui nouitio habitus, uel quis fiat professus. Debent tamen Prælati benè aduertere, nè alias interiores officinas intrent. A

8 Per pœnam priuationis officiorum quid intelligitur.

Aduertendum, dùm dicitur (sub priuatione officiorum, quæ in præsenti obtinent, & in habilitatis) quòd huiusmodi officia sunt Generalatus, Prouincialatus, & eorum Commissariatus, Guardianatus, & Vicariatus, uel loci Pręsidentatus, secundùm quandam ordinationem factam in Capitulo Toletano Fratrum de Obseruantia, &c. B

Ex quibus uerbis liquet, Diffinitores ex hoc minimè esse priuandos, ac pro discretis, & diffinitoribus Capituli Prouincialis, uel Generalis eligi posse. Bene tamen verum est, quòd veniunt priuati, propter excommunicationem incursam à Gregorio XIII. positam, tùm quoad electionem actiuam, cùm etiam quòad paßiuam. Et per suspensionem à diuinis, acceptando electionem de se factam, vel alios eligendo, grauiter peccaretur. C

9 Quid per suspensionem à diuinis intelligatur.

Aduertendum, dùm dicitur (& suspensionis à diuinis) quòd per hæc verba intelligitur esse suspensos ab exercitio Ordinum, quos habent, propter quod non possunt aliquod Sacramentum administrare cum solennitate, nec solenniter orationes in Choro, nec Euangelium cantare, nec cereos deferre; ac tandem sunt suspensi ab omnibus annexis ordinibus, licèt sint Ordines minores; & illa exercendo irregularitatem incurrēt. Sunt etiam suspensi ab alijs Diuinis officijs, quę non sunt Ordinibus deputata in Ecclesia, vel extrà facienda (exceptis Horis Canonicis, quæ priuatim à suspenso sunt dicendę.) D

Officia autem diuina Ordinibus non deputata, sunt cantare in Choro cum alijs, Cantare defunctorum responsoria, seu litanias, Baptizare sine solennitate, recipere Sacramenta (nisi in casu necesßitatis) auscultare Missam, acceptare electionem de se factam, Excommunicare & Beneficia conferre. Verùm, si ille qui à Diuinis sic fuerit suspensus, ista Officia ordinibus non deputata durante suspensione perageret, quàuis peccaret; non tamen irregularitatem incurreret, sicut docet Nauarr. & Coarruuias. E

Nauarr. in man.c.27.n.178, Coar.inc.Alma m.2.p.q.2.num.2.

10 Pœna excõmunicationis. Notanda circa pœnas.

Est notandum, quòd Gregorius xiij. supradictis pœnis, pœnam addidit excommunicationis Sedi Apostolicæ reseruatę; vt ex sua confirmatione constat. Itaquòd istas pœnas incurritur ipso facto, absq; alia declaratione; vt in Motu proprio Pij V. dicitur.

11 *Notandum est, an committens occultè delictum hic vetitum incurrat*

A rat iſtas pœnas? Ad quod, licèt Author expoſitionis Bullę Cruciatæ ex profeſſo hanc quęſtionem tractans, nonnullos citet Doctores, ac per aliquas reſpondeat concluſiones. Nos tamen, breuitati ſtudendo, dicimus, quòd committens realiter (& non cum ſola intentione, occultè delictum hic prohibitum, ipſo facto in excommunicationem incidat, licèt in foro exteriori probari non poſſit. Et dùm ponitur pœna ſuſpēſionis, eſt ſciendum, quòd licèt delictum fuerit omnino occultum, ſtatim tamen, ſine aliqua declaratione, incurritur illam; quam concluſio-
B nem tenet Corduba contra Caſtrum. & Nauarr. multoſq; alios, ac eā approbaſſe, videntur Patres Conc. Trid. ſeſſ. 24. c. 6. de refor. quando ibi Epiſcopis datur auctoritas diſpenſandi in omnibus irregularitatibus, & ſuſpenſionibus à delicto occulto prouenientibus. Ex quo infertur, quòd Religioſi admittentes occultè Mulierem aliquam in Monaſterio, incidunt in pœnas huius Motus proprij, ipſo facto, abſq; aliqua alia declaratione. Et licèt à Doctoribus, contrariam partem tenentibus, fuerit dictum, non prius quis ſuſpenſionem incurrere, quàm à iu-
C dice fuerit hoc declaratum; non tamen dicimus, illud intelligi eſſe verum, quando in Decreto hoc modo dicitur (incidant in ſuſpenſionem, uel ſint ſuſpenſi ipſo facto) & nihil amplius dicendo; ſed quando vltra additur (ſine aliqua declaratione) vt in iſto Motu proprio ponitur; Tūc dicimus non opus eſſe Judicis declaratione. Et hæc reſponſio ex his colligitur, quæ latè tradidit Corduba in ſuo quæſtion. q. 3 allegando Caietanum, & Coarruuiam; & ita hanc cenſuram forè intelligendā, Pius V. viuæ vocis Oraculo pluribus Regularibus declarauit, et eodem mo-
D do ſeruari, Gregorium præcepiſſe Summo Pœnitentiario, reliquiſque Officialibus ſacri Officii pœnitentiariæ, teſtatur R. Pater Magiſter Ioānes Baptiſta Antonuccius Ordinis S. Auguſtini in Catecheſi Neapol. fol. 227. Et ità etiam ſcribendo pluribus uerbis interpretari ait Nauar. in quodam comment. de vita & profeſſione Religioſorum, & Monialium.

Idem dicendum eſſe, de pœna illa priuationis vocis actiuę, & paſſiuæ, taxata à ſac. Cong. Card. contra eos, qui ad Monialium Monaſt.
E iuerint, multi doctiſſimi viri in alma Vrbe Romæ tenent. Sed eſt aduertēdum, quòd licet Religioſi modo ſupradicto ex delicto occulto perpetrato incurrant iſtas pœnas ipſo facto; nullus tamen eorum erit obligatus ſtatim relinquere, & renunciare officium quod habet, quādo per huiuſmodi renunciationem ſuum delictum poſſet manifeſtari, ac famam honoremq; amittere; & ita tenent Nauar. Sotus. Caſtr. & Cord. Verùm ipſi Religioſi, ad procurandam ſibi ſecretò diſpenſam ſine mora medijs quibuſcunq; poſſibilibus vtentibus ad talia officia renun-

Silueſt. tit. crimen q. 2. Coar. in c. Alma mater p. pri. §. 2. n. 10 fol. 23. Turrecrem. in c. de his. Caſtr. lib. 2. de leg. pen. c. 15.

De pœna ſuſpen. ipſo facto incurrēda.

Author. Catecheſis Neapolitanæ.

De pęna priuationis vocis actiuæ, & paſſiuæ.

Admon.

nun-

nunciandum. A

11 Declaratio Cardinaliũ circa loca noua.

Est aduertendum, quód Illustrißimus Cardinalis Alexandrinus, nomine aliorum Cardinalium Congregationis, nostris Prælatis, anno 1584 respondit, Monasteria, seu loca nostra, quæ sunt in fieri, uel dùm fabricantur, in quibus adhuc Conuentus ad ibi morandum non fuerit introductus, sed solùm ibi aliqui habitauerint Fratres, pro fabricæ potius seruitio, quàm aliter, in eis, Clausuram ullam esse talem, vt si Mulieres intrarent, pœnas propterea in supradicto Motu proprio contentas incurreretur. Idemq; dici, ait, de Domibus, seu Infirmarijs in ciuitate B *positis, cùm nec Ecclesiam nec Conuentum habeant.*

Secundum caput.

Circa autem secundum supra notatum. Quis videlicet poßit à supradictis pœnis absoluere?

Primum,

Dico primum, quòd ab Excommunica solus Summus Pontifex, vel suam habens authoritatem: cùm iam in isto Motu proprio sibi eam reseruet. Dixi (vel suam habens authoritatem) quia quilibet (confessarius ab Ordinario approbatus, poterit eos absoluere, qui Bullam Cruciatæ, vel aliam similem habuerint, & hoc semel in vita, & in morte C *infra annum publicationis illius.*

Quæ incipit cũ inter cunctas, edita ãno 1545.

Item patres Cõfessores Societatis Iesu, ab Ordinario approbati, possunt absoluere toties quoties, per Conceßionem quandam Pauli III. eandemq. authoritatem habẽt Fratres Minores Regularis Obseruantiæ per Ordinarium approbati, per Bullam Clementis VII. qua possunt ipsi, omnibus Priuilegijs, & facultatibus conceßis, & concedendis omnibus alijs Religionibus gaudere.

2 *Dicitur secundò, quòd à Suspensione à Diuinis possunt etiam virtute* D *Bullæ Cruciatæ, semel in vita, & in morte, vt supra, absolui; sicq; absoluti possent administrare actus ordinibus annexos, à quibus erant suspensi, dummodo tamen, suspensio illa non fuerit in iudicio deducta.*

3 *Dicitur tertiò, quòd nullus Confessor, absq; expressa Summi Pontificis authoritate, poterit pro officijs, quæ habent, vel habere possunt eos habilitare. Priuatio enim, & inhabilitatio, quoad officia, non sunt censuræ ecclesiasticæ, quæ poßent ex uirtute Bullæ absolui, sed potius quædam pœna, à qua minimè Bulla posse absoluere concedit.* E

Habetur supr. tit. absolut. extraordin. quoad Fratres. §. 3. & 4.

Iterum est Not. quòd per quandam amplißimam Eugenij IV. Cõceßionem Fratribus Minoribus Regularis Obseruantiæ datam, possunt ipsi Fratres, & per consequens omnes alij participantes, ab ista inhabilitate, & alia simili absolui, ut poßint officia, & dignitates Ordinis tenere, et hoc semel in uita. Et per Confessores à suis Prælatis deputatos. Sed, ut huiusmodi indulto poßint gaudere, debent septima qualibet per annum integrum septẽ psalmos pœnitentiales cum litanijs recitare.

Videa-

A uideatur tamen id, quod dicit Collector in supradicto .§. 4. circa recitationem septem Psal.

Dicitur 4. quòd Prouinciales Ordinis Sancti Dominici in Hispania, & per uiam communicationis, omnes Prouinciales aliorum, Religionum eorum Priuilegiorum participantium, possunt in foro conscientiæ suos subditos absoluere, non solùm à Suspensione à Diuinis, sed etiam ab aliis pœnis in præsenti Motu proprio contentis, habilitates eos ad officia habita, & habenda. Et hoc, quando, scilicet, secretò mulieres B admiserint in Conuentu. Quæ quidem facultas, colligitur ex illa bulla Pij V. Prouincialibus Ordinis Prędicatorum in Hispania concessa; In qua conceditur pro suis subditis in foro conscientiæ tota illa auctoritas, quæ à Sacro Conc. Trid. Episcopis conceditur pro suis, ut possint, scilicet, dispensare in omnibus Irregularitatibus, & Suspensionibus ex delicto occulto prouenientibus (illa excepta quę oritur ex homicidio uoluntario, & in iudicio non fuerit deducta) de qua latius dixi supra in uerbo Absolutio.

Hæc Bulla Pontif. in fine compendii. Sess. 24. c. 6.

C Sed dicet aliquis, quòd Concilium dat solùm Episcopis dispensandi auctoritatem in Irregularitatibus, & suspensionibus ex delicto occulto prouenientibus, ac maior auctoritas Prouincialibus non datur pro suis subditis; Et idcircò uidetur, quòd, quamuis Prouinciales ipsi possint, in casu huius Motus proprij, à suspensione à Diuinis absoluere, non poterunt tamen dispensare in priuatione, & inhabilitatione officiorum, cùm ista, propriè loquendo, dici non possint suspensiones, quæ est una ex censuris ecclesiasticis: sed potius pœnę. ad hoc tamen respondetur per D auctorem expositorē Bullę Cruciatæ; quòd, licèt priuatio, & inhabilitatio in suo rigoroso, & stricto significatu, non sint, nec suspensio, nec alia Ecclesiastica Censura: attamen multoties, Irregularitas, Depositio, Priuatio, Inhabilitatio, ac Degradatio, in lato significatu appellantur Suspensiones: prout aduertunt Innocentius, multiq; alij Doctores, & notat Nauarr. in Manu. latino c. 27. num. 152. in fine.

Dubium.

Innocen. c. quęrenti de verb. signifi. Ita tradit Abbas in c. at si. n. 7. de iudiciis, & Inn. in c. fin. de excess. Prælatorum.

Unde ex hac doctrina concluditur, Episcopis à Conc. Trid. esse concessum dispensare posse in Priuatione, & Inhabilitatione, in quam sui E subditi ex delicto aliquo occulto incurrissent. Et supradictus auctor expositor Bullę refert, quòd doctissimus Doctor Frexa, totius Archiepiscopatus Valentiæ Prouisor, ità cōiter practicari ei dixit. Et sic si Episcopi talem habent auctoritatem, habebunt etiam illam Prouinciales supradicti. Verùm, debent ipsi Prouinciales aduertere, quòd, quamuis Episcopis concedat Concilium posse hanc auctoritatem delegare, eis tamen est denegata in Bulla Pij V. Cùm dicat, quòd ipsi per se ipsos tantum illud possint.

Priuilegium eorũ qui ministri infirmorum appellantur.

Nunc autem, idem etiam possunt per communicationem Priuilegiorum concessorum à Sanctiss. Papa nostro Gregorio XIIII. Congregationi eorum, qui Ministri infirmorum appellantur, anno 1591. quorum Præfecto generali inter alia conceditur, vt per se, vel per alios à se deputatos, omnes suos subditos possit absoluere ab omnibus peccatis, & à quibusuis censuris, & pœnis à iure, vel ab homine (non tamen nominatim) quomodolibet promulgatis, & ab omni Irregularitate (excepta Homicidij voluntarij, Mutilationis membrorum, & Bigamiæ) in foro conscientiæ tantùm. Nec non, cum eis si opus fuerit, etiam cum rehabilitatione, & abstersione inhabilitationis, & infamiæ macula, dispensare. A B

Rehabilitatio & abstersio infamiæ.

Cum defectu natal. patientibus dispens.

Ac concedit, vt defectum Natalium, etiam ex adulterio, sacrilegio, incestu, prouenientem, patientes ad sacros ordines promoueri.

Necnon ad quascunq; dignitates, administrationes, & officia dictæ Congregationis eligi, & adunari posse; vt latius ponitur supra in verbo Dispensatio.

Pro Fratrib' Minimis

Aduertendum est etiam pro hac materia, quòd per Greg. XIII. ex sententia Congregationis Conc. Trid. F. Andreæ Amodeo, tunc zeloso Italię Ordinis Minimorum S. Francisci de Paula, quærenti, An per supradictum Pij V. Statutum censeretur derogatum suæ Regulæ Concessioni, vt singulæ Dominæ de stirpe Regia procreatæ, ac etiam omnes huius Ordinis Fundatrices (quę locorum eiusdem Ordinis septa cõmuniora videre postulauerint) eædem honestè cum sua comitiua intrare, ac deuotè visitare tolerentur. Fuit declaratum non censeri derogatum, quoad Reginas, vel Fundatrices dumtaxat: Ita refertur in Actibus triũ Capitulorũ ipsorũ Fratrũ. à Passarello compilatis. fo. 126 C D

Et hæc sint dicta (saluo semper meliori iudicio) pro huiusmodi materia ingressus Monasteriorum Monialium, ac Religiosorum.

INQVISITORES HÆRETICÆ PRAVITATIS.

Distinctio materiæ inferius annotatę. E

Collector.

CIRCA materiam Inquisitorum hæreticæ prauitatis habẽtur in Priuilegijs Fratrum Mi. & aliorum Mendicantium ea quæ sequuntur. ¶ Primò ponitur auctoritas Generalis Ministri super Fratres, qui fuerint Inquisitores, ac etiam super alios Fratres in huiusmodi casu. §. 1. & 2. ¶ Secundó apponitur exemptio omnimoda à quibuslibet Inquisitoribus; & præsertim ne Fratres Mino. cùm fuerint Inquisitores procedant

A dant contra Fratres Prædicatores: nec è conrra. Et hoc à .§.3. vſque in finem.

CLEMENS IV. conceſsit Generali Fratrũ Mi. vt Fratres eiuſdem Ordinis, qui ad inquirendũ contra hæreticam prauitatẽ, ſeu ad alia huiuſmodi negocia fuerint à Sede Apoſtolica deputati, poſsit liberè, ac licitè remouere; ſeu reuocare, & penitus transferre; ac eis, vt ſuperſe- B deant iniungere, alioſq, ſubſtituere, ſi expedire viderit; & in eos, ſi contrauenerint, Cenſuram Eccleſiaſticam exercere. Ac etiam conceſsit, quòd quilibet Miniſter Prouincialis, vel eius Vicarius eiuſdem Ordinis, poſsit id ipſum facere in ſua Prouincia circa Fratres ſuos, quibus ab eadem Sede ſimiliter cõtigerit committi. Non obſtantibus aliquibus literis, vel indultis Apoſtolicis impetratis, vel in poſterum impetrãdis; quæ C de hoc non fecerint mentionem. B. fo. 57. & ffo. 141. conceſsione 326.

1 Generalis Miniſter.

Prouincialis Miniſter.

SIXTVS IV. conceſsit, quòd Generales Ordinum Prædicatorum, & Minorum poſsint examinare geſta per Fratres Inquiſitores ſuorum Ordinum; & querelas contra illos propoſitas audire, ac ſuper illis (quantum eis iuſtum, & æquum videbitur) ſtatuere, & ordinare: & ſi eos in aliquo deliquiſſe inuenerint, illos, iuxta exceſſuum exigentiam, etiam per eorum D ab Officio amotionem, ac aliàs corrigere, & punire. Dictoſq; Inquiſitores; ſecundum quod æquum, & iuſtum, aut neceſſariũ videbitur (non tamen in vna, eademq; diœceſi) multiplicare liberè, & licitè valeant. B. fo. 66. Et ffo. 149. conce. 366.

2 Pro Fratrib. Prędi. & Mi.

Idem Sixtus ſtatuit, vt Fratres Inquiſitores Ordinis Prędicatorum; in Fratres Ordinis Mi. & è contra, Fratres Inquiſitores Ordinis Mi. in Fratres Ordinis Prædicatorum quoſcunq, Officio Inquiſitionis huiuſmodi fungi, illudq; exercere nulla- E tenus poſsint, abſq; Sedis Apoſtolicæ licentia ſpeciali, de præſentibus literis ſpecificam, & expreſſam faciente mentionem. B. fo. 66. Et ffo. 149. conceſsione 366.

3 Pro Fratrib. Prædicatorib. & Mino.

Idem Sixtus, omnes Fratres Ordinis Carmelitarũ, ab omni Iuriſdictione Dominio, & Poteſtate Inquiſitorum hæreticę prauitatis, prorſus & omnimodo exemit, ac perpetuò liberauit ita quòd huiuſmodi Inquiſitores, ẽt ſi ſint Ordinũ Mendicantiũ: quauis occaſione, vel cauſa, contra perſonas dicti Or-

4 Pro Fratrib. Carmelitanis.

dinis nullatenus inquirere, procedere, aut iurisdictionem aliquam in eosdem exercere quoquo modo valeant, sub excommunicationis latę sententiæ pœna, quam quilibet cōtra faciēs eo ipso incurrat. Et voluit, quòd solùm teneantur coram Romano Pontefice, aut sui Ordinis Protectore, vel camerę Apostolicæ Generali Auditore, in causis fidei, aut Officium Inquisitorum concernentibus, respondere. Ac decreuit irritum, & inane, si secùs super ijs quicquam, quamuis Auctoritate etiam Apostolica, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. B. fo. 112. Et ffo. 196. concessione 489.

Excōmunicatio.

5 Idem Sixtus statuit, quòd Inquisitores hæreticę prauitatis, quicunq; fuerint, habeant facultatem procedendi contra eos, qui asseruerint, quòd confessi Fratribus Mendicantium Ordinum, teneantur confiteri eadem peccata Rectoribus Parochialium Ecclesiarum. B. fo. 61. Et ffo. 144. concessione 353.

In fauorem Fratrum Cōfessorum.

INNOCENTIVS VIII. approbauit, & confirmauit literas supraścriptas Sixti in. §. 2. & firmiter obseruari debere, ac Robur perpetuę firmitatis obtinere decreuit, proq; potiori cautela eas de nouo statuit, & ordinauit. Ac vniuersis, & singulis Inquisitoribus hęreticę prauitatis Prędicatorum, & aliorum quorumcunq; Ordinum, tàm Mendicantium, quàm non Mendicantium professoribus, & Clericis secularibus per vniuersum Orbem prohibuit: ne, prætextu cuiuscunque potestatis, & facultatis eis attributæ, seu attribuendæ super inquisitione huiusmodi, quantumcunque amplissimæ, contra quempiam Ordinis Minorum professorem procedere, & inquirere, aut officium suum exercere quoquo modo pręsumant. Et quòd, si fortè præsumpserint aliquos ex dictis Fratribus Minoribus capere, seu carceribus mancipare, debeant remittere Fratres ipsos sic captos, infra triduum (postquam de pręsentibus literis notitiam qualitercunque habuerint, aut requisiti fuerint) ad ipsorum sic captorum, & detentorum Superiores, per omnia illæsos, & sine mora; per eos, iuxta Iuris formam, & Regularia Instituta debitis pœnis puniendos. Super quibus dat Conseruatores omnes Ecclesiarum Prælatos; imponendo graues pœnas in contrarium qualitercunque facientibus. B. fo. 57 Et ffo. 52. concessione 60.

In fauorem Fratrum Minorum, & Prædicatorū

Conectio.

LEO X. literas immediatè suprapositas Innoc. VIII. inseruit de verbo ad verbum, & approbauit, & innouauit, ac sui scripti

patro-

A patrocinio communiuit, decernens illas ab omnibus debere inuiolabiliter obseruari, pro quàm potiori cautela, oĩa, prout per suos prædecessores prohibita, statuta, ordinata, & concessa fuerunt, prohibuit, statuit, ordinauit, & de nouo concessit. Non obstantibus quibuscunq; in contrarium facientibus B. ffõ.21.conce.64.

Idem Leo postea informatus, quòd aliqui Inquisitores (non obstantibus supradictis) attentabant procedere contra quosdã B Fratres Minores, præcepit, & mandauit Inquisitoribus præfatis Apostolica, vel quauis alia Auctoritate, etiam Motu proprio, & ex certa scientia, & plenitudine potestatis, etiam cõsistorialiter, in quibusuis Mundi partibus, sub excommunicationis sententia, & priuatione omnium & singulorum beneficiorum, & officiorum ecclesiasticorum, quæ obtinent, ac inhabilitatis ad illa, & alia in posterum obtinenda, & alijs pœnis in literis aliorum prædecessorum suorum contentis; quas C cõtra facientes ipso facto incurrere voluit, ne de cętero cõtra dictos Fratres Mi. super causis prædictis, nec super quibusuis alijs ad suum Inquisitionis Officium pertinentibus, se intromittere, testes examinare, & alios processus agitare pręsumant. Et voluit, quòd si fortè ad aliqua de præmissis se intromiserint, aliquos Fratres capiendo, testes examinãdo, aut scripturas recipiendo, Fratres ipsos personaliter, ac dicta testium examinatorum, & quoscunq; processus factos, & scripturas D prædictas, super causis huiusmodi quomodolibet concernẽtes, Ministris Prouincialibus, alijsq; prædictorum Fratrum Minorum Prælatis, seu Superioribus, in locis illis, in quibus Inquisitores pręfatos residere contigerit (nullis apud se retentis copijs, aut transumptis, vel notis) infra sex dierum spatiũ; postquam pręsentium notitiã quomodolibet habuerint, realiter, & cum effectu restituant; vt Fratres huiusmodi delinquentes (si qui forte fuerint) iuxta excessuum, & delictorum exigentiã, E per Prælatos, & alios Superiores dicti Ordinis Minorum, secundùm formam literarum Apostolicarum suorum prædecessorum castigari debeant. Super quibus etiam aduersus contra facientes, dat Conseruatores omnes Ecclesiarum Prælatos, cum magnis non obstantijs. B. ffõ. 20. concessione 63.

In fauorem Frat. Mi. Obser.

Excõmunicatio.

Correctio.

CLEMENS VII. exemit de nouo Fratres Minores Regularis Obseruantiæ ab inquisitoribus hæreticæ prauitatis, & sub

Exemptio.

Excommunicatio. protectione sua, & Apostolicæ Sedis eos suscepit. Ipsisq; Inquisitoribus, sub excommunicationis sententia, & Officiorum suorum priuatione, inhibuit, ne de dictis Fratribus, etiam ratione criminis hæresis, quomodolibet se intromittere præsumant. Sicq; per quoscunque, tàm ordinaria, quàm delegata, & mixta auctoritate fungentes Iudices, & personas, vbiq; iudicari, cognosci, atq; decidi debere; sublata eis, & cuilibet eorum quauis aliter iudicandi, cognoscendi, & decidendi facultate. Necnon irritum, & inane, si secùs super ijs à quoquã, quauis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari .B. Et per Breue, quod incipit Propter labem lutherianam, vult, vt Inquisitores teneãtur solummodò eos præmonere, & intra mensem, à die monitionis computandum, expectare remedia, cum effectu adhibẽda contra suspectos de hæresi ab his, qui debent; prout ibi continetur, &c.

Addit. Cappuccinus.

In D. 8.

Distinctio materiæ Interdicti.

C ADuertendum, quòd earum Concessionum, quæ in Priuilegijs Fratrum Mendicantium circa Interdictum habentur, quędam attinent ad modum se habendi tempore, quo ab omnibus seruatur, vel seruari debet interdictum. Et hæc ponuntur primo loco. ¶ Alia verò pertinent ad suspensionem Interdicti in certis Festiuitatibus, ac circa modum, quo tunc se possunt habere Fratres. Quæ ponuntur successiuè secundo loco. ¶ Nonnulla uerò concernunt familiares, & procurato-
D res Fratrum. Et hæc vltimo loco collocantur.

Collector.

INTERDICTVM. I.

INNOCENTIVS IIII. concessit, vt cùm Fratres Mino. ad loca Interdicto supposita venire contigerit, possint in eis, (excommunicatis & interdictis exclusis) submissa voce, &
I non pulsatis campanis, Diuina Officia celebrare: nisi id fuerit eis specialiter prohibitum. B. fo. 21. Et ffo. 105. concessione 224.

1 Celebrare diuina.

Aduertendum, quòd hoc est iam ius commune, per capitulum Alma mater, cum ibi notatis.

Collector.

CLEMENS IV. concessit, vt cùm generale Interdictum apponi contigerit, possint Fratres Minores in Ecclesijs, & Oratorijs suis, ac in alijs quibuscunq; cùm ad loca peruenerint

2 Pro quocũque Interdicto.

ecclesiastico supposita Interdicto, clausis ianuis (excommu- A
nicatis, & interdictis exclusis) non pulsatis campanis, & sub-
Sacramēta. missa voce celebrare diuina, & ecclesiastica recipere Sacra-
menta: dummodo causam non dederint Interdicto, nec con-
tingat id eis specialiter interdici: nisi Ecclesiæ, & Oratoria
eadē fuerīt specialiter interdicta. B. fo. 56. Et ffo. 140. cōce. 314.

3 Ex Priuileg. Fratrū Pred. Pro Interdicto strictissimo.

Idem Clemens cōcessit Fratribus Ordinis Prædicatorum, quòd tempore strictissimi Interdicti (in suis domibus duntaxat, exclusis omnibus, qui non fuerint de Ordine suo, clausis B ianuis, & non pulsatis campanis) valeant quotidie vnam Missam in communi legendo audire, seu quilibet Sacerdos eiusdem Ordinis, cum duobus, aut tribus tantùm ministris, modo simili, vnam Missam celebrare pōssit: dummodo in eisdem interdicti sententijs de Ordine prædicto, & de hac Concessione non fiat mentio specialis. B. ffo. 73. concessione 189. Et ffo. 115. concessione 512.

Collector.

Aduertendum est, quòd quando tale ponitur Interdictum, C semper derogantur ista Priuilegia. Et ideò non decipiatur aliquis credendo, quòd semper sint in suo vigore. Et idem dico de sequenti Concessione. Itaq; ista valebunt solummodo, qñ hmōi Interdictum ponetur sine sufficiētibus derogationibus.

4 Pro quocūque Interdicto.

NICOLAVS IIII. concessit Fratribus Mi. quòd dùm appo- positum fuerit interdictum in ciuitatibus, vel locis, vbi habitant prædicti Fratres, taliter, quòd, non obstantibus Priuilegijs, seu Indultis quibuscunq; Religiosis à Sede Apostolica cō- D cessis, omnia in huiusmodi Interdictis Ecclesiastica Sacramēta (exceptis Baptismate paruulorum, & penitētijs morientiū) prohibeantur, possint Fratres tēpore talis Interdicti sua confiteri peccata, & ab ipsis absolui, ac intelligere Diuinum Officium, & Missas celebrare, ianuis clausis, non pulsatis cāpanis, voce submissa (excōmunicatis, & interdictis, ac omnibus personi, squæ nō sint de Ordine prædicto, exclusis.) Necnon tēporibus consuetis, iuxta morem dicti Ordinis, Sacræ Commu- E nionis, & Extremę Vnctionis Sacramenta recipere; nō obstāte prohibitione præfata, seu aliquibus literis super hoc à Sede
Sacramenta Apost. impetratis; quæ de ordine p̄dicto, & de hac Indulg. specialē nō fecerint mentionē. B. fo. 21. Et ffo. 105. concess. 212.

5 Ex Iure cōmuni.

BONIFACIVS VIII. in cap. Alma Mater, de sententia excōmunicationis, statuit multa circa interdictū, sequētib⁹ verbis. Cōcedim⁹, qđ tpe Interdicti ab hoīe, vel à Iure ꝓlati, nō tm̄ mo

rientes

A rientes, sed etiam viuentes, tàm sani etiam quàm infirmi ad pœnitentiam (quę, propter pronitatem, & facilitatem hominum ad peccandum, summè necessaria est) licitè admittantur; dùm tamen excommunicati non fuerint; quos admitti (præterquàm in mortis articulo) nolumus ad eandem. ¶ Illis ēt, propter quorum culpam, dolum, vel fraudem lata est sententia Interdicti; vel qui ad perpetrandum delictum (cuius occasione ipsum interdictum est latum) præbuerunt auxilium, B consilium, vel fauorem: nisi de ipso delicto (si sint tales, quòd id facere valeant) prius satisfecerint, vel de satisfaciendo idoneam dederint cautionem: aut si satisfacere nequeunt, vel huiusmodi cautionem præstare, iurauerint, quòd, cùm poterunt, satisfacient, & ad satisfactionem huiusmodi, per eum, vel per eos, qui facere ipsam debent, & possunt, præstandam, dabunt consilium, & auxilium; ac, iuxta posse suum, fideliter laborabunt: non est pœnitentiæ beneficium aliquatenus conce- C dendum. Nec tunc, quoad istos, vel alios, qui circa hoc minimè deliquerunt (vbi Ciuitas, vel locus alius, seu Vniuersitas interdicti existunt) facienda est ralaxatio Interdicti: sed est eis solummodò iniungenda pœnitentia salutaris. Habetur vbi supra. Confessio Excommunicatio.

6 Idem Bonifacius in præfata Decretali sic dicit. Adijcimus præterea, quòd singulis diebus in Ecclesijs, & Monasterijs Missæ celebrentur, & alia dicantur Diuina Officia, sicut prius, D submissa tamen voce, & ianuis clausis: excommunicatis, & interdictis exclusis, & campanis etiam non pulsatis. Habetur vbi supra. Forma Obseruationis Interdicti.

7 Idem Bonifacius in prædicta Decretali addit. In Festiuitatibus verò Natalis Domini, Paschæ, ac Pentecostes, & Assumptionis Virginis Gloriosę, campanę pulsentur, & ianuis apertis, alta voce Diuina Officia solenniter celebrentur: excommunicatis prorsus exclusis: scilicet, interdictis admissis; qui- E bus, ob reuerentiam solennitatum, & ut ipsi ad humilitatis gratiam, & reconciliationis affectum, facilius inclinentur, prę fatis diebus participationem permittimus Diuinorum. Sicut tamen, quòd illi, propter quorū excessum Interdictum huiusmodi est prolatum, Altari nullatenus appropinquent. Cæterisq; circa obseruationem Interdictorum à nostris sunt prędecessoribus instituta, in suo robore duraturis. Non obstantibus quibusuis Priuilegijs Ecclesijs, Monasterijs, Ordinibus, Ex Iure cōmuni De suspensione Interdicti in certis Festiuitatibus.

Reli-

Religionibus, seu personis Ecclesiasticis, Secularibus, vel Re- A
gularibus, exemptis, & non exemptis, sub quauis forma, vel
expresione verborum ab Apostolica Sede concessis. Habe-
tur vbi superius.

8 CLEMENS V. circa obseruantiam Interdictorum genera-
Ex Iure cõ- lium, tàm Auctoritate Sedis Apostolicæ, quàm à locorum Or-
muni De ob dinarijs positorum, fecit Constitutionem sequentem. Distri-
seruantia In ctè præcipiendo mandamus, quatenus Religiosi quicunque,
terdicti. tàm exempti, quàm non exempti, cuiuscumq; Ordinis & con- B
ditionis existant, cùm Cathedralem vel Matricem, seu Paro-
chialem loci Ecclesiam illa viderint, aut sciuerint obseruare
(non obstantibus quibuscunque appellationibus antea etiam
ad eandem Sedem, vel alium, seu alios, interiectis, & alijs ob
iectibus quibuscunque) absq; dolo, & fraude: cum modera-
tione tamen Decretalis, Alma, inuiolabiliter ea seruent. Alio-
Excommunicatio. quin, non seruantes, excommunicationis sententiæ, hoc ipso
volumus subiacere. Quod etiam in interdictis, & cessationib' C
à diuinis, indictis per Prouincialium Cõciliorum Statuta, vel
ipsorum auctoritate; cum maius sit Prouinciale Concilium,
quàm singularis Prælati Prouinciç; ac iudicium integrum,
quod plurimorum sententijs comprobatur: volumus obserua
Cessatio à diuinis. ri. ¶ In Cessationibus verò generalibus à diuinis ciuitatum,
terrarum, & aliorum locorum, quas aliquando ex consuetu-
dine, vel aliàs, Capitula, Collegia, vel Conuentus secularium,
aut Regularium Ecclesiarnm sibi vendicant (quia ipsos hoc D
vnico lumine ad reppellendas iniurias eis factas priuare no-
lumus, nec debemus) idem intelligimus obseruandum. Ha-
betur in Clementina Ex Frequentibus: de sententia excom-
municationis.

9 PIVS II. declarauit qualiter Fratres Minores in obserua-
Pro Interdi- tione Interdicti se habere debeāt, dicens, quòd si Interdictum
cto Aposto fuerit Apostolicum, tunc, postquàm prædictis Fratribus (qui
lico, & ordi- loca interdicta habitant) insinuatio facta fuerit, ad obseruan E
nario. tiam illius Interdicti astringantur, nulla exceptione, aut ex-
cusatione admissa: etiam si cęteri Religiosi, ac Seculares ex
quacunque causa non obseruauerint. Sed si Interdictum fue-
rit ordinarium, tunc solùm ad illius obseruantiam obligen-
tur, quando Matricem Ecclesiam illud viderint obseruare, b.
fo. 50. Et ffo. 49. concessione. 52. ¶ De hoc vide. §. sequenti.

10 INNOCENTIVS VIII. reuocauit supradictam Ordinatio
nem

A nem, seu Declarationem Pij II. de obseruatione Interdicti Apostolici, scilicet, quòd & si non obseruetur ab Ecclesia Matrice, debeat obseruari à Fratribus Minoribus; & reduxit eos ad Ius commune. Pro Interdicto Apostolico.

Hęc reuocatio fuit reperta in libro cuiusdam Patris notabilis, sub forma Oraculi viuæ vocis, & ex obliuione non est posita in aliquo libro Priuilegiorũ Ordinis impressorum. Nullibi tamen reperi sub Authentico. Attamen de ipsa, quin fuerint concessa, non est dubitandũ; vt mihi videtur. Non enim est verisimile aliquem sic suæ salutis esse immemorem, vt præsertim nullo interueniẽte interesse, auderet asserere tale quid fuisse concessum, nisi ita esset. Collector.
B

IVLIVS II. fecit quandam Concessionem circa perceptionem Sacramenti Eucharistiæ, tempore interdicti, quæ posita est in dictione Communicare. §. octauo. 11 Communicare.

Idem Iulius concessit Fratribus Minoribus, quòd si contingat aliquam ciuitatem, seu oppidum, cum duobus vel tribus milliaribus circumuicinis (infra quę milliaria Domus Fratrũ prædictorum existunt) Ecclesiastico supponi Interdicto, Fratres Ordinis huiusmodi (nisi causam Interdicto dederint, vel eis specialiter ex causa legitima interdictum fuerit) huiusmodi interdictum seruare nullatenus teneantur: si aliàs Domus ipsorum Fratrum de iure interdicto talis oppidi non cõprehendantur. B. fo. 43. Et ffo. 126. concessione 278. 12 Pro quocunque Interdicto.
C

D Idem Iulius concessit Fratribus Minoribus, quòd tempore interdicti ordinaria auctoritate appositi, possunt sepelire in Ecclesijs suis liberè, & licitè corpora Fratrum eiusdem Ordinis decedentium. Et hoc etiam cum cærimonijs solitis in Ordine, ac pulsatis campanis, Missas, & alia Diuina Officia in similibus celebrari consueta, in omnibus & per omnia, ac si interdictum huiusmodi appositum non esset. B. ffo. 212. conce. 516. Et fffo. 72. conce. 219. 13 Pro Interdicto ordinario Sepelire Fratres.

E Pro sepeliendis Fratribus publicè, ac solenniter tempore interdicti Apostolici, aut cessationis à diuinis, habetur Concessio infra. §. 22. Et latius inferius Interdictum 2. §. 10. Collector.

Idem Iulius concessit Fratribus Augustiniensibus, vt quæ Ordini suo pro tempore generalis interdicti concessa sunt, ea omnia in speciali interdicto intelligantur esse concessa, in qua licere eis voluit eadem omnia, quæ in generali Interdicto licere concessum est. b. fff. 95. conce. 310. 14 Pro Interdicto speciali.

Aduer-

Collector. Aduertendum, quòd hæc est magna Concessio, & valde magna, & ideò valdè notanda, & nusquam aliàs concessa, vt credo.

15 Pro Interdicto particolari. LEO X. concessit Fratribus Minor. Obser. quòd Ecclesiæ Domorum suarum interdici non possint ad instantiam cuiuscunque personę, etiam Cardinalatus honore, vel alia quauis fulgente dignitate, vel per Auditorem Sacri Palatij, aut quoscunq; alios Iudices: nisi tota Ciuitas, seu oppidum, vbi Domus huinsmodi consistit, Apostolica, seu ordinaria auctoritatibus Ecclesiastico supponatnr Interdicto. Ac uoluit, quòd in huiusmodi Domibus degentes Fratres, ad ipsius Interdicti obseruationem minimè teneantur. Nec propterea Irregularitatis maculam, aut aliquas sententias, censuras, & pœnas incurrent. Sed, dummodò causam non dederint huiusmodi Interdicto, possunt, ianuis apertis, & campanis pulsatis, Missas, & alia Diuina Officia celebrare: nisi persona, ad cuius instantiã Interdictum fuit appositum, in eisdem Domibus degentibus Fratribus, de alimentis, & alijs victui necessarijs rebus, competenter prouideri fecerit. Et decreuit irritum, & inane, si secùs super ijs à quoquam quauis auctoritate, scienter, vel ignoranter actum fuerit. B.fffo. 55. concessione. 156.

16 Absolutio. Idem Leo concessit, quòd tempore Interdicti, possint Fratres Minor. absoluere à Censuris in foro conscientiæ illos, qui confitebuntur peccata sua: nisi tales censuræ essent, ex quibus huiusmodi Interdictum emanaret. O.fff. 59. conce. 174.

17 Pro Cessatione à Diuino. Idem Leo declarauit, & concessit eisdem Fratribus Minor. quòd in forma obseruacionis nulla sit differentia inter Cessationem à Diuinis, & Interdictum quodcunq; O. fffo. 59. concessione. 165.

Collector. Hoc Impugnatur a Nauar. in manual. c. 27. nu. 188. Aduertẽdum est circa huiusmodi Concessionem, quòd duo insignes Doctores vniuersitatis Salmantinæ in suis Repetitionibus, concluserunt, quòd Cessatio generalis à Diuinis, & Interdictum loci sunt omnino idem: ita quòd habet locum in eis capitulum Alma Mater. Hoc est, quòd si Cessatio fuerit in toto oppido, vel aliàs generalis, celebrabitur, ianuis clausis, &c.

18 Pro Interdicto, ac etiam Cessatione à Diuinis. Idem Leo concessit præfatis Fratribus Minor. quòd tempore Interdicti, aut Cessationis à Diuinis, possint duo, vel plures Fratres, extra Ecclesiam, in Domibus suis officium diuinũ dicere. Non obstante capitulo Quod in te: De pœniten. & remissio. & alijs quibuscunq;. Et quòd, quando extra Chorum dicunt

A dicunt prædicti Fratres Horas Canonicas, si casu transeuntes personæ interdictæ aliquid audierint, non propterea incurrant aliquam Censuram. O.fffo.59. conce. 166.

Idem Leo concessit, quòd tempore Interdicti ordinaria auctoritate appositi, possunt Fratres Minor. Obser. dare publicè professionem Fratribus suis, & in illa cantare hymnum Veni creator spiritus, & alias cæremonias facere; prout in consuetudine habetur. O.fffo.62. conce.197. 19 Pro Interdicto ordinario.

B Idem Leo concessit etiam, quòd præfati Fratres Minor. possint tempore Interdicti ordinarij benedicere Mensam, & post prandium, & cœnam, Deo agere gratias, sicut, si nullum esset interdictum. O.fffo.62.conce.198. 20 Pro Interdicto ordinario.

Idem Leo concessit, quòd similiter tempore Interdicti ordinarij possint prædicti Fratres Minores facere Processiones per Claustra sua; dicendo litanias, vel hymnos, aut alia deuota carmina: dùm tamen aliquod Diuinum Officium non dicant. O.fflo.62.conce.199. 21 Pro interdicto ordinario.

¶ *Ex Priuilegijs Fratrum Minimorum.*

IDem Leo informatus à Fratribus Ordinis Minimorum, quòd in Priuilegijs Fratrum Mendicantium, præsertim Fratrum Minorum, contineretur, quòd ipsi Fratres Mendicantes, præsertim Minores, in suis Ecclesijs, tempore Interdicti ordinaria auctoritate appositi, etiam ianuis apertis celebrare possent; & quòd Mendicantes, præsertim Minores, con-D sueuerint, & soliti sint, tempore Interdicti huiusmodi, in Ecclesijs Domorum suarum, ianuis apertis celebrare, concessit Motu proprio, & ex certa scientia præfatis Fratribus Minimis, vt in quibusuis Ecclesijs domorum suarum, in quibusuis locis consistentibus, tempore Interdicti ordinaria auctoritate appositi, etiã ianuis apertis Diuina Officia celebrare liberè, & licitè possint, & valeant. Super quo aduersus contradictores ponit graues censuras: & in fine maximas derogationes, seu E non obstantias .B. 22 Pro Interdicto ordinario.

Circa supradictam Concessionem oportet aduertere, vtrũ sit valida, vel ne. Nam ex vna parte apparet inualida, nulliusq; valoris, scilicet, quia videtur fundata super relatione falsa, & per consequens, esse indultum subreptitium. Ego enim qui exactissimam diligentiam apposui circa collectionẽ Priuilegiorum Fratrum Mendicantium, & præsertim Minorum, nunquam vidi, nec audiui Romæ, nec alibi: quamuis dili- Collector.

genter

genter quæsiui à Patribus doctissimis in huiusmodi: quòd tale Priuilegium haberent Fratres Mendicantes; nec quòd vnquàm istud fuerit in vsu. Ex alia verò parte videtur Priuilegiũ prefatum esse validum: quia non videtur fundari super relatione prædicta: sed super affectione, quam Pontifex ostendit habere ad huiusmodi Ordinem Minimorum; ac super mera voluntate: quia dicit in Principio Concessionis, quòd Motu proprio, & ex certa scientia,&c. ¶ Tandem super hoc constitutus quidam insignis Iuris Doctor, respondit, vt sequitur. Præsupposita eiusmodi relationis falsitate, puto Priuilegium istud esse subreptitium. Ea enim subreptio, quę vitiat literas ad beneficia, videtur vitiare Priuilegia; vt Abbas sentit, in c. Ad audientiam, de rescriptis. & in c. Qudo super his, de fide instrumẽtorum. Et literas beneficiales vitiare videtur falsitas, causæ impulsiuæ. Tex. & ibi Abbas, Felinus, & alij in c. Postulasti, de rescript. Et non potest negari, quin hæc relatio, vel fuerit causa finalis huiusce Concessionis, vel saltem impulsiua, quæ magnopere mouerit Papam ad eam Concessionem faciendam. Nec obstare videtur, quòd Papa non tàm super relatione, quàm super affectione fundetur. Nam ex contextu videtur, quòd Papa se fundat super affectione ad concedendum specialiter huic Ordini quod ex communicatione Priuilegiorum generaliter concessum erat. Vnde fundat se in affectione, quoad vnum, & in relatione, quoad aliud. facit ad hoc: quoniam huiusmodi Priuilegio, & communicatione concessis: neruus censuræ Interdicti grauissimę læditur. Et adeò quidem, vt quamuis esset concessum sine aliqua subreptione, videretur reuocandum. Argumento .c. primi, de consuetudine, secundùm vnum intellectum. Et c. Suggestum, de Decimis. facit & lex prima .ff. de natali resti. Et quod Baldus notat in .l. præscriptione: Collatione 3. ℣. Ego dico .C. Si contra ius, uel utilitatem publicam. Et Socinus, consilio 251. colu. 9. ℣. cõfirmantur omnia præmissa. Idcirco uidetur, quòd nullatenus quis uti debet prefato Breui, aut Concessione in ipso contẽta.

A B C D E

¶ Ex Priuilegijs Monachorum Sancti Benedicti.

23 Pro Interdicto ordinario.

NICOLAVS V. concessit, ut Prior Monasterij Sancti Benedicti possit eligere sex personas inter uiros, & mulieres successiuè; quę personæ tempore Interdicti generalis, siuè specialis: aut quo cessatur à Diuinis, in dicto Monasterio, quãdo Missæ & alia Diuina officia celebrãtur, siuè celebrabuntur,

Missas

A Missas & alia Diuina Officia audire, & illis interesse; ac in ipso Monasterio dicto tpe Ecclesiastica recipere Sacramēta. Et si aliqua ipsarum sex personarum interim mori contingerit, sepeliri in Ecclesiastica sepultura valeat, sine tamen solennitate: dummodò dictus Prior, vel aliqua ipsarum sex personarū dicto Interdicto, aut Cessationi à Diuinis causam nō dederint, & ipsum Interdictum non sit pósitum, vel confirmatum auctoritate Apostolica .b. Sacramenta Sepultura.

B NICOLAVS Francus Apostolicæ Sedis Nuncius, & Orator, cum potestate Legati de latere, à Præfata Sede deputatus in regnis Castellę, Legionis, & Aragoniæ, concesit Monachis S. Benedicti Obseruantiæ Hispaniæ, quòd tempore Interdicti ordinarij, posint recipere ad Missas, & ad alias Horas audiendas in suis Monasterijs quindecim personas in qualibet die, de ijs, qui non dederunt causam Interdicto.o. 24 Pro Interdicto ordinario.

LEO X. concesit, ut Monachi, & Moniales, Conuersi, & C seruitores Monasteriorum, & Prioratuum Ordinis Sancti Benedicti Congregationis Hispaniæ; cum eos in Ecclesijs, vel Cœmiterijs Monasteriorum, Prioratuum, & aliorum locorū dicti Ordinis, & Congregationis, humana cadauera Ecclesiasticæ tradere sepulturæ contigerit, tempore Interdicti, aut Cessationis à Diuinis, quacunq; auctoritate, etiam Apostolica impositorum, dummodo huiusmodi interdicto causam non dederint, nec id eis contingat specialiter interdici, apertis ianuis, D pulsatis campanis (nominatim interdictis, & excommunicatis exclusis) Missas, & alia Diuina Officia solenniter & in cantu celebrare .B. 25 Pro Interdicto etiam Apostolico. Sepultura.

Ex Priuilegijs Ordinis Sancti Ioannis Hierosolimitani.

ANASTASIVS IV. & Alexander III. & Alexander IV. & Vrbanus III. & Clemens III. & Clemens IV. succesiuè, sub eisdem verbis statuerunt: ut nulli Episcopo in Ecclesijs E subditis Fratribus Sancti Ioannis hospitalis Hierosolimitani, Interdicti, vel excommunicationis sententiam, liceat promulgare .B. 26

GREGORIVS IX. pręfatum Statutum innouauit, ac vniuersis Ecclesiarum Prælatis præcepit, vt præfatos Fratres excommunicare, aut eorum Ecclesias interdicere, nullatenus præsumant.B. 27

Sciendum, ac notandum, quòd virtute suprascripti Statuti Collector.

prædi-

prædicti Fratres in nonnullis,partibus nullum obseruabāt Interdictum, etiam si Matrix Ecclesia seruaret, credentes intelligi etiam de Interdicto generali. Sed nuper in Vniuersitate Salmantina declaratum est, intelligi debere de Interdicto speciali, seu particulari duntaxat, scilicet, quòd Ecclesiæ pręfatæ nequeant specialiter interdici ab Ordinarijs Ecclesiarum Prælatis. Et ab Officiali Episcopi Salmantinæ Diœcesis districtè prohibitum est,ne de cætero violare Interdictum generale attentarent, sed illud sicuti alij Religiosi seruarent. ¶ Sic autem debere fieri,ponitur expresè in literis pręfatorum Pontificum, addendo sequentia verba. Verùmtamen,si Generale Interdictum fuerit, in huiusmodi locis prolatum; exclusis excómunicatis, & nominatim interdictis, clausis ianuis, absque signorum pulsatione,planè Diuina celebretis.B. ¶ Et dato casu,quòd pręfatum Priuilegium foret sufficiens tempore Concessionis: tamen,postquàm Capitulum Alma Mater, de sententia excommunicationis,lib.6.& Clement.Ex frequentibus, de sententia excommunicationis emanauit, nullius esset momenti. Et idem de Concessione sequenti suprapoſita,scilicet, quòd exclusis excommunicatis, & nominatim, interdictis:possent, admissis cæteris generaliter interdictis, celebrare Diuina, prout in quadam Ecclesia dicti Ordinis fieri consueuit. Ac idem iudicium est habendum de similibus Priuilegijs antiquis, Vnde glo. in præfato cap. Alma Mater, verbo Concessis: dicit. Per hæc verba generalia reuocatum est Priuilegiū Templariorum, & Hospitalariorum,scilicet Sancti Ioannis: quo in eorum iucundo aduētu semel in anno aperiebatur vna Ecclesia in loco, tempore Interdicti; & celebrabantur ibi Diuina. hæc glosa.

A B C D

ANNOTATIO CORDVBÆ.

Qvoad.§. 13. notandum, quòd sepelire solenniter, & cum cęremonijs solitis, vt ibi cōceditur per Iuliū II. est aliud. Et aliud est sepelire cum Pompa moderata, vt sępe conceditur in Bullis cruciatę. Pro quo notandum, quòd sepelire cum pompa moderata est, quòd dentur in campanis tres clamoes pro viris,& duo pro mulieribus; quodq; Clerici,seu Religiosi, dùm deferunt, dùmq; sepeliunt cadauer, cantent quod solitum est cantari,

non

A *non autem quòd celebretur Missa de Requiem, &c. vt hoc sic fuit declaratum in Bulla contra Africam, data per Leo. X. anno Dom. 1516. Aliud autem est sepelire in silentio; ut Clericis seruantibus Interdictũ concessum est à Iure communi, & ex Priuileg. concessum est nunc nostris familiaribus; vt habetur in Compend. tit. Interdictum 3. §. 2. & 3. & 5. & 11. & 14. & 15. ibi de his videatur.*

CAPVCCINI ANNOTATIO.

B *NOTA quòd idẽ Cord. in suo quęstion. tract. de Indulg. q. 43. dub. 5. ait quòd in Bulla data contra Infideles per Iuliũ III. anno 1552. declaratur quód per pompã moderatam intelligitur, quando fit medietas eius solennitatis, quæ fieri solet extra Interdictum, cantãdo & pulsando campanas, iuxta qualitatẽ personæ; & idẽ declaratur in Bulla data à Pio IV. in anno 1565. & reliquũ relinquitur in arbitriũ Ordinarij, si fuerit in eo loco, vbi mortuus sepelitur aliàs ad arbitriũ Parochi. &* C *aduertit Corduba quòd in Hispania communiter practicatur dispo sit. Leon. x. sed in hoc casu debet attendi consuetudo Episcopatuum.*

INTERDICTVM SECVNDO.

ALEXANDER IV. concessit, vt cùm generale fuerit Interdictum possint Fratres Mino. in Vigilijs, & Festiuitatibus Sanctorum Francisci, & Antonij, ac D BeatæClaræ, & octo diebus immediatè sequentibus, unà cum Religiosis, & Clericis secularibus, qui tunc in Ecclesijs Fratrum conueniunt, apertis ianuis (excommunicatis duntaxat exclusis) Diuina Officia ibi celebrare: dummodò huiusmodi Fratres Mi aut prædicti Religiosi, & Clerici causam non dederint Interdicto, nec præfatis Fratribus contingat specialiter interdici .b. ffo. 257. conce. 642. Et .B. ffo. 54. concessione 154. Collector. (I Pro trib⁹ primis Sanctis Ordinis.)

E Hæc Concessio, licèt fuerit reuocata per capitulũ Alma Mater tamen postea reualidata est per Iulium II. vt patet infra. §. 5.

Idem Alexander fecit consimilem Concessionem Fratribus Ordinis Prædicatorum pro Festiuitatibus Sanctorum Dominici, & Petri Martyris. b ffo. 115. conce. 510.

ALEXANDER VI. extendit Priuilegia Summorum Pontificum suorum prędecessorũ, quoad Interdictũ, quǫ́d, sicut tẽpore (Pro omnib⁹ SãctisOrdin)

Interdicti poterant Fratres Mino. celebrare solenniter Diuina A Officia in suis Ecclesijs, & Monasterijs in solennitatibus Sanctorum Francisci, Antonij, & Beatæ Claræ, & per suas Octauas, ita posint in Festiuitatibus aliorum Sanctorum dicti Ordinis; videlicet Ludouici, Bernardini, Bonauenturæ, necnon quinque Martyrum de Marrochio. Sed hoc per diem tantùm, o.fo.66. Et ffo.70. conce.171. Et fffo. 100. conc.377.

4 Pro Festiuitate Stigmatum.

IVLIVS II. confirmauit, & de nouo concesit Priuilegia suorum Prędecessorum, circa celebrationem Festorum Sancti B Francisci, & aliorum Sanctorum Ordinis Mino. tempore Interdicti, extendens etiam eadem Priuilegia ad Festum Stigmatum Beati Patris Francisci, etiam tempore Cessationis à Diuinis: Non obstantibus quibuscunque in contrarium facientibus: presertim capitulo Alma mater: de sententia excommunicationis lib.6.o.ffo. 70. conce. 178. Et O.ffo.74. conce. 223. Et fffo.81. conce. 263.

Collector.

Prædicta Cōcesio videtur solū pertinere ad Fratres Mino. C Prouinciarū Hispaniæ, quia ipsis solū directa est. ¶ Circa istā aūt nouā Concesionē, & reuocationem capituli Alma mater, necnon quoad omnia pertinentia ad celebrationē Sanctorum Ordinis tempore interdicti, vide illa quæ in fine huius dictionis sunt addita: & attende bene ad singula.

5 Pro Sancto Bonauentu.

Idem Iulius concesit Fratribus Mino. quòd in die Sancti Bonauenturæ, si eadem die Interdictum Auctoritate Apostolica appositum fuerit, posint dicti Fratres in suis domibus à D primis Vesperis, vsq; ad secundas Vesperas eiusdem diei inclusiuè, Missas, & alia Diuina Officia celebrare, seu celebrari facere, sicut in die Sancti Francisci, Fratres huiusmodi facere possunt. B.fo.44. Et ffo. 127. conce.286.

6 Pro Sancta Helisabeth.

LEO X. concesit Fratribus Mi. de Obser. ac Monialibus S. Claræ, & Tertiæ Regulæ sub obedientia eorundem Fratrum degentibus, vt in die Sanctæ Helisabeth filiæ Regis Hungariæ, & per eius Octauam, posint tempore Interdicti Missas, & alia E Diuina Officia celebrare, seu celebrari facere, quemadmodū possunt in diebus Sanctorū Francisci, Antonij, & Clarę, & per Octauas eorum. B. fffo. 55. conce. 155.

7 Pro omnib⁹ Sanctis Ordinis.

Idem Leo declarauit, & concesit Fratribus Mi. quòd Priuilegium concessum de suspendendo Interdictum in Festis Sanctorum sui Ordinis, intelligatur de diebus, quibus talia festa cadunt, ēt si propter alia maiora festa occurrentia, eorum Officia

A ficia in alium diem transferantur. Concesſit etiam, quòd in diebus huiuſmodi Suſpenſionum Interdicti, tàm virtute Priuilegiorum dicti Ordinis, quàm aliàs de Iure generaliter concesſis, posſint Fratres in domibus ſuis, intra & extra Eccleſiam dicere, & facere omnia illa, quæ nullo exiſtente Interdicto fieri posſunt. Et hoc propter ſcrupulum aliquorum, qui dicunt, quòd quando ſuſpenditur aliquod Interdictum propter aliquod feſtum, non poſſe dici niſi Officium, & Miſſam illius Fe-
B ſtiuitatis ſine alijs orationib⁹ & collectis. O.ffo. 58. cõce. 154.

Virtute huius Concesſionis non posſunt Fratres ſepelire ſeculares mortuos tempore talis Suſpenſionis, aut alia ſimilia facere. Hoc patet ex verbis, quæ poſt Concesſionem ſubſequuntur, ſcilicet. Et hoc propter ſcrupulũ, &c. Hæc enim fuit cauſa propter quam ego, qui hoc opus collegi præfatam Concesſionem procuraui, & non alia, ſi bene memini. Collector.

8 Idem Leo concesſit, quòd in partibus Hiſpaniarum ſuſpen-
C datur quodcunq; Interdictum in feſtiuitate puriſsimæ Cõceptionis Beatę Virginis, & per eius Octauam, prout habetur latè ſupra in dictione Conceptio Virginis, in. §. 10. Pro Feſto Cõcep. B. Virg.

9 Idem Leo concesſit Fratribus Ordinis Prædicatorum, ut quoties Feſtiuitates Sanctorum Dominici, Petri Martyris, Thomæ de Aquino, & Vincentij, ac Sanctæ Catherinæ de Senis, & earum Octauę: quomodocunq; etiam per tranſlationẽ celebrandæ occurrerint, tempore quo Ciuitates, Oppida, & Ex Priuileg. Fratrum Prædicatorum.
D loca Eccleſiaſtico Interdicto, etiã Auctoritate Apoſtolica ſunt ſuppoſita, in Eccleſijs Domorum ſuarum, & Monaſteriorum, quorũ cura dicto Ordini eſt cõmiſſa: niſi Eccleſiæ ſupradictæ, vel huiuſmodi Fratres nominatim eſſent Interdicti; aut cauſã dederint Interdicto, aut eam foueant; posſint pulſatis campanis, & apertis ianuis (Interdictis, & excommunicatis excluſis) alta voce Miſſas, & alia Diuina Officia, diurna, & nocturna in diebus Feſtiuitatum prędictarum, & Octauis earum reſpecti-
E uè durantibus, etiam ſi per Octauas ipſarum, & in die Octauarum, non niſi memoria de Sanctis fieret, liberè, & licitè celebrare. Ac voluit, vt quoties dictarum Feſtiuitatum, & Octauarum earundem celebrationes, qualibet ex cauſa, etiam extra tempus Interdicti, transferantur, etiam Indulgentiæ dictas Eccleſias in Feſtiuitatibus huiuſmodi, & per earũ Octauas viſitãtibus pro tempore conceſſæ ad tempus celebrationis huiuſmodi ſint, & cenſeantur tranſlatæ, B. ffo. 82. Et b. ffo. 121. Indulgentię

concesſione 554. A

Ex Priuilegijs Monachorum Sancti Benedicti.

10 Pro quocunque Interdicto & Cessatione à Diuinis.

LEO X. concesſit Generali, & alijs Abbatibus, Prioribus, & Abbatisſis, Monachis, & Monialibus, Conuerſis, seruitoribus, & seruitricibus Monaſteriorum, & Prioratuum Ordinis Sancti Benedicti Cõgregationis Hiſpaniæ pro tempore exiſtentium, vt in Conceptionis, & Viſitationis Beatisſimæ Virginis Mariæ, & eiuſdẽ Virginis, & Sancti Ioannis Baptiſtę Natiuitatibus; necnon Sanctorum Benedicti Abbatis, Martini Epiſcopi & Confeſſoris Tranſituum, & Tranſlationum, ac Sanctorum Gregorij Papæ, Ildephonſi Archiepiſcopi Toletani, Antonij, & Bernardi Abbatum, ac Beatorum Mauri, & Placidi diſcipulorum, & Sanctę Scholaſticæ Sororis eiuſdem Sãcti Benedicti. Adelelmi Confeſſoris, necnon in quorumcunq; aliorum Sanctorum, & Sanctarum, ſub quorum inuocationibus Monaſteriorum, Prioratuũ, & locorũ vtriuſq; ſexus dicti Ordinis, & Congregationis Eccleſiæ dedicatæ, & conſtructæ; C ſeu quorũ corpora in ipſis Eccleſijs recõdita reſpectiuè exiſtũt necnon hebdomadarum Sanctę, & Reſurrectionis Dominicæ Feſtiuitatibus, & per Octauas earundem omniũ ſupradictarũ Feſtiuitatũ; necnõ quoties Monachi, Moniales, & aliæ vtriuſq; ſexus Religioſę perſonę dicti Ordinis, & Cõgregationis Profeſsionem emiſerint, aut primã Miſſam celebrauerint, ſeu eos in Eccleſijs, vel Cœmiterijs Monaſteriorũ, Prioratuũ, & aliorũ locorũ dicti Ordinis, & Cõgregationis humana cadauera Eccleſiaſticæ tradere ſepolturę cõtigerit tẽpore Interdicti, & Ceſſationis à Diuinis, quacunq; auctoritate etiã Apoſtolica, impoſitorũ: dũmodo hmõi Interdicto cauſam nõ dederint, nec id eis cõtigerit ſpecialiter Interdici: apertis ianuis, pulſatis cãpanis, nominatim Interdictis & excommunicatis excluſis, Miſſas, proceſsiones, & alia Diuina Officia ſolenniter, & in cantu celebrare, B D

Profesſio. Miſſa noua Sepultura.

Collector. Quoad Conceſsionem præfatam, dubitatum eſt, an in omnibus Feſtiuitatibus ibidem contentis Fratres Mi. & alij, qui eorum Priuilegijs gaudent, virtute Communicationis Priuilegiorum, in eiſdem Feſtiuitatibus, ac diebus, poſsint Diuina ſolenniter celebrare? Et videtur, quòd in Feſtiuitatibus Sancti Benedicti, & Sãctorũ ſui Ordinis, ibi nominatorũ. ſ. Greg. Papę Bernardi Abbatis, Mauri, Placidi, Adelelmi, & Scholaſticę Virginis, nequeãt Fratres Mendicantes vti præfata Cõceſsiones; E

quia

A quia aliç similes concessiones ita intelligi solent. Nam, licèt Fratres Ordinis Prædicatorum, & alij Mendicantes habeant plenissimam communicationem Priuilegiorum adinuicem: tamen non vtuntur Concessione facta Fratribus Mi. pro Festiuitatibus sui Ordinis, in eisdem Festiuitatibus: sed in festiuitatibus sui proprij Ordinis. Et sic esse intelligendum inter Prædicatores, & Minores, declarauit Iulius II. vt habetur in dictione Communicatio Priuilegiorum.§.13. Similiq; ratione de alijs Ordinibus intelligendum videtur; præsertim, quia sic B habetur in communi vsu. Consuetudo autem, est optima legum interpres; vt dicunt Iuristę: & idcirco tanquam lex seruanda. In reliquis verò Festiuitatibus, & diebus in prædicta Concessione express s, non apparet cur Fratres Mino. nō possint celebrare solenniter Diuina; sicut faciunt Monachi Sancti Benedicti. Aliter enim de nihilo deseruiret Cōmunicatio Priuilegiorum supradicta, quoad huiusmodi Concessionem. De sancto autem Ildephonso in Concessione nominato, non potui C hucusq; inuenire, vtrùm fuerit Ordinis sancti Benedicti. Cōstat enim ex sua legenda, quòd fuit Monachus, sed non cuius Ordinis: & pòtuit esse Ordinis sancti Benedicti; quia post illius inceptionem natus est. Idcirco in Festiuitate huius sancti non audeo asserere, quòd tempore Interdicti possint solenniter celebrari Diuina.

Idem Leo concessit, quòd præfati Monachi, Moniales, Cōuersi, & Conuersæ, Nouitij, & Nouitiæ, Seruitores, & ser- 11
D uitrices singulorum vtriusq; sexus Monasteriorum, Prioratuum, & locorum prædictorum, eorundem Interdicti, & Cessationis à Diuinis tempore, Eucharistiam, & alia Ecclesiastica Sacramenta, absq, alicuius censuræ, seu pœnæ incursu recipere possint. ¶ Ac ipsi Monachi, quibusuis personis, cum prædicta solennitate, à primis dictarum festiuitatū vesperis, vsque ad occasum Solis vltimi Octauarum huiusmodi dierum celebrare, recipere, ac dare liberè, & licitè possint, & valeant:
E dummodo ipsi, vel eorum aliquis Interdicti causam non dederint, nec eis specialiter contigerit interdici, B.

Pro quocunque interdicto & Cessatione. Sacramenta.

Pro Secularibus.

ANNOTATIO CORDVBÆ.

QVoad.§.7. vbi dicit Collector, quòd virtute præfatæ Concessionis non possunt Fratres sepelire mortuos &c. Tu dic, quod be-

nè id possunt, tùm primò, quia Concessio generaliter dicit sinè vlla limitatione, quòd Fratres tunc facere possunt, quæ nullo existente interdicto possunt fieri. Tùm secundò, quia Consuetudo sic interpretatur, neque est insolitum, aut inconueniens ad scrupulos plenè tollendos Papã sæpe plus concedere, quàm petitur ab eo, aut quàm Imperator intendit inde moueri ad plus concedendum. Itaq; forma Concessionis extendenda est, et Priuilegium contra Condentem latè interpretãdum est, ut Cap. olim de uerb. oblig. & ibi Panor. Tunc demum tertiò, quia, ut habetur in eodem Compendio paulò inferius. §. 10. id planè concessit Fratribus Sancti Benedicti, & ex consequenti per communicationem Priuilegiorum omnibus Mendicantibus.

INTERDICTVM TERTIO.

1 Pro familiaribus: & Procuratoribus: ac operariis Fratrum.

ALEXANDER IV. concesſit, quòd ſi quando in perſonas, vel terras, vbi reſident Fratres Mino. excommunicationis, ſeu Interdicti ſentẽtia cõtigerit promulgari, pueri Fratrum ſeruitijs deputati, negociorumq; ſuorum Geſtores, ſeu Procuratores, & operarij, qui in locis Fratrum huiuſmodi operibus eorum perſonaliter conſtituti inſtiterint prædictis ſententijs excommunicationis, vel Interdicti obnorij, nullatenus habeantur. Ibiq; poſsint audire Diuina, iuxta formam, quæ à Sede Apoſtolica eſt conceſſa eo caſu, ſcilicet, tempore Interdicti: niſi prædictę perſonæ cauſam dederint: vel excõmunicari, ſeu interdici contingat, B. fo. 31. Et ffo. 114. conce. 251.

2 Pro familiaribus. Sacramenta.

CLEMENS IV. concesſit Fratribus Mino. quòd ijs, qui in eorum morantur obſequijs tempore Interdicti liberè poſsint miniſtrare cuncta Eccleſiaſtica Sacramenta, & ipſos, cùm deceſſerint, in ſuis Cœmiterijs ſepelire. B. fo. 56. Et ffo. 140. conceſsione 315.

3 Idem Clemens fecit conſimilem Conceſsionem in Mari magno, ſicut ſupraſcriptam in. §. 1 ad literam B. fo. 56. Et ffo. 140. conceſsione 316. ¶ Idem habetur in Mari magno Prædicatorum ffo. 236. conceſsione 546,

4 Idem Clemens fecit aliam Conceſsionem pertinentem ad hanc materiam, quæ poſita eſt ſupra in dictione Familiares Fratrum. §. 4.

5 Ex Priuileg. Fratrũ Prædicat.

IOANNES XXIII. conceſsit Fratribus Ordinis Prædicatorũ, q̃d Cõfratres, & Germani dicti Ordinis poſsint ſepeliri tempo-

A tempore Interdicti in Ecclesia, vel Cœmiterio eorundem Fratrum: nisi fuerint excommunicati publicè, vel nominatim. Ibiq; Diuina celebrare, seu audire .b. fffo.95. conce. 306.

Quia virtute huius Concessionis prædicti, Fratres Prædicatores admittebant ad Diuina in aliquibus partibus suos Confratres, aut Germanos viuos, ac sepeliebant eosdem, cùm mori cõtingebat tali tempore, ex inde non paruum scrupulum exortum est. Et ideò prædicta Concessio fuit ventilata, & discussa in famatissima Vniuersitate Salmantina per plures Doctores Iuris peritissimos, & declaratum extitit per eosdem, solũ debere intelligi de illis Confratribus, qui, licèt remaneant in seculo, & non mutent habitum secularem, tamen sunt, vel fiũt oblati Ordinis prædicti, ac faciunt donationem inter viuos omnium bonorum suorum dicto Ordini; reseruando sibi solũ vsumfructum, quamdiu vixerint; & non de alijs Confratribus communiter vsitatis in partibus Hispaniarum. Fundatur aũt huiusmodi determinatio in capitulo Vt Priuilegia, de Priuilegijs. Quod capitulum ad literam dicit, quòd solùm tales Confratres, primò nominati, gaudent ecclesiastica sepultura, & non alij. Collector. B Nota. C

6 INNOCENTIVS VI. concessit Fratribus Augustinen. quòd tempore Interdicti possunt Procuratores Iurati negociorum Conuentuum, & locorum dicti Ordinis, etiam si seculares & laici existant, interesse Diuinis Officijs vnà cum prædictis Fratribus: dummodo ipsi non dederint causam Interdicto; nec sint specialiter interdicti. B. fffo.77. conce.231. Ex Priuileg. Augustinen. Pro Procuratoribus Fratrum. D

7 SIXTVS IV. concessit Fratribus Min. quòd tempore Interdicti posint admittere ad Diuina Fratres, & Sorores Tertij Ordinis Sancti Francisci de pœnitentia nuncupatos, ac suos, & illorum Procuratores; ac similiter Monialium S Claræ Procuratores, & negocia gerentes vtriusq; sexus, B. fo. 59. Et ffo. 143. conce. 344. Pro Tertiariis, ac familiaribus.

8 E Idem Sixtus fecit consimilem Concessionem, sicut immediatè suprapositam Fratribus Carmelitanis, addens, quòd similiter tempore Interdicti posint admittere ad Diuina Aduocatos Fratrum, & Monialium, ac Tertiariarum. B. fo. 97. Et ffo. 180. conce. 428. Ex Priuileg. Frattum Carmelitarum.

9 INNOCENTIVS VIII. cõcessit, qđ Indulgẽtias Stationũ Concessas Fratrib' Sãcti Augustini Cõgregationis Lõbardiæ, posint promereri etiã illi, qui tempore Interdicti generalis, Stationes.

 clau-

clausis ianuis, possunt, ex Priuilegijs Ordini prefato concessis, interesse diuinis, O.fffo.79. concessione 236. A

10 Pro laborãtibus in locis Fratrum. LEO X. concessit Fratribus Minoribus Obseruantiæ, quòd tempore Interdicti non teneantur euitare laborantes in suis domibus, diebus, quibus laborauerint; etiam si non sint familiares, & seruitores continui commessales Fratrum, & eis soluatur salarium, O.fffo.59. concessione 197.

Ex Priuilegijs Monachorum Sancti Benedicti. B

11 Pro familiaribus, & oblatis, ac donatis. EVGENIVS IV. concessit Monachus Sãcti Benedicti Cõgregationis Hispaniæ, qđ tẽpore Interdicti generalis, vel specialis, à Iure, vel ab homine quomodocunq; lati, liberè, & licitè in suis Monasterijs, siuè Ecclesijs, aut Cappellis eorundem, possint recipere ad audiendã Missam, & alia Diuina Officia, omnes, & singulos donatos, oblatos, cõmissos, aut quoscunque familiares, officiales, & seruitores quorumlibet Monasteriorum huiusmodi, ac eis Eucharistiã, & alia Ecclesiastica Sacramenta ministrare, eorunq; corpora tumulare, siue tumulari facere. Dùm tamen nullus istorum dederit causam interdicto. Secreto tamen modo, ianuis clausis, & campanis non pulsatis, B. C

Sacramenta. Sepultura.

Ex Priuilegijs Carthusiensium.

12 Interdicto generali. INNOCENTIVS VI. cõcessit Carthusiensibus, vt tempore generalis Interdicti liceat eis recipere ad Diuina Conuersos dicti Ordinis, & familiares suos, & alios seculares, infra septa Prioratuum, & domorum suarum habitantium, B. D

12 Pro mercenariis Fratrũ. VRBANVS V. cõcessit præfatis Carthusien. vt etiam personas dicti Ordinis cum seruitoribus suis aliunde venientes, & mercenarios in Grangijs, & Cellarijs suis residẽtes, possint tempore Interdicti reciprre ad Diuina, dummodo huiusmodi Interdicto causam non dederint nec id eis contingat specialiter interdici. B. E

Ex Priuilegiis Fratrum Sancti Ioannis Hospitalis Hierosolymitani.

14 ALEXANDER IV. & Innocentius III ac Lucius III. & Gregorius IX. successiuè, ac sub eisdem verbis statuerunt, vt ij, qui Fratrũ Hospitalis S. Ioãnis Hierosolymitani fraternitatẽ assumpserit: si fortè Ecclesię, ad quas pertinent à Diuinis Officijs fuerint interdictæ, eosq; mori contigerit, eisdẽ sepultura Ecclesiastica nõ negetur: nisi fortè excõicati, vel interdicti fue-

Sepultura.

A cti fuerint nominatim, B.

Idem prefati Pontifices concesserunt præfatis Fratribus, Confratres suos, quos Ecclesiarum Prælati apud Ecclesias suas non permiserint sepeliri, nisi excommunicati, vel nominatim Interdicti fuerint, ad Ecclesias Hospitalis supradicti tumulãdos deferre; & oblationes tam pro eis, quàm pro alijs, qui in suis Cœmiterijs requiescunt, exibitas retinere, B. 15 Sepultura.

B QVia in Concessionibus suprascriptis materiæ Interdicti implicantur nonnulla, quæ indigent declaratione: ideò pro intelligentia illarum sunt notanda sequentia. Collector.

PRimò ergo sciendum est, quòd (omissis multis distinctionibus, & subdistinctionibus, quæ à Doctoribus fiunt, præsertim de Interdicto loci, vel populi; de quibus latè videri potest per Calderinum in tractatu de Interdicto, & Summistas) duplex est Interdictum, scilicet, generale, ac particulare: Generale est, quando Interdicitur Regnum, Diœcesis, Ciuitas, oppidum, seu rus, &c. Particulare est, quando non interdicitur aliquid supradictorum, sed solùm Ecclesia, vel Ecclesiæ, aut aliquid aliud in Ciuitate, seu loco, etiam si interdicantur omnes Ecclesiæ Ciuitatis, Diœcesis, Prouinciæ, aut Regni, ac etiam totius mundi. Quia, ex quo extra illas in quolibet alio loco potest celebrari, censetur Interdictum particulare. ¶ Notandum est igitur, & mente tenendum, quòd omnes Constitutiones, seu Concessiones Iuris communis, ac etiam Priuilegiorum particularium factæ, & quæ communiter fiunt, pro Interdicto generali sunt. Et sic capitulũ Alma Mater, de sententia Excommunicationis; per quod conceditur, vt tempore Interdicti possit celebrari ianuis clausis, &c. intelligitur de huiusmodi generali Interdicto. Et communiter istud ponitur. ¶ Notandum est etiam, quòd, quando non interdicitur locus, sed homines, videlicet, Communitas alicuius Ciuitatis, vel Oppidi, seu Populus; & homines talis loci, aut etiam totius Regni: tunc cùm loca non sint interdicta, euitatis talibus hominibus Interdictis, celebrari poterit ianuis apertis, ac si non esset Interdictum: licèt aliqui Doctores dixerint oppositum. Nam c. Alma Mater, de sententia excommunicationis, & alia Iura, de Interdicto locorum loquuntur, quando prohibent celebrari.

Primum notabile.

C Ex Nauar. in manuali c. 27. nu. 164. vbi multa circa hanc materiam.

D

E

SE-

Secundum notabile.

SEcundò est aduertendum, quòd antiquitus, scilicet ante A capitulum Alma Mater, quòd editũ fuit à Bonifacio octauo, anno domini, 1300. solùm à iure (tempore prædicti interdicti generalis) concessa erant sequentia, scilicet, quòd posset celebrari semel in hebdomada ad renouandum Sacramẽtum. Et quòd possent administrari Sacramenta Baptismatis, & pœnitentiæ, ac Eucharistiæ pro infirmis. Et quòd sepultura Clericis morientibus, qui obseruassent tale interdictũ, dari posset cùm silentio. Item, quòd duo vel tres insimul, possent in B Ecclesijs, ianuis clausis, &c. Officium Diuinum dicere; ac taliter, quòd extra nequiret audiri. Itaq; quicunq; amplius volebat habere, oportebat, vt per Priuilegium particulare obtineret sibi concedi. Ac propterea tempore illo fuit nobis cõcessum per Clementem IV. ac Nicolaum etiam IV. quòd possemus in Ecclesijs, ac Oratorijs nostris, ac quibuscunq; alijs, ad quæ nos declinare contingeret, celebrare Diuinum Officium, & recipere Sacramenta Ecclesiastica, ianuis tamen clau C sis, &c. Item, quòd etiam si apponeretur Interdictum cum sequenti clausula. (Non obstantibus Priuilegijs quibuscunque Religiosis concessis, prohibemus, quòd nulla Sacramenta Ecclesiastica valeant ministrari, exceptis Baptismate paruulorum, & Pœnitentia moriẽtium, & quòd nullum Officium Diuinum possit dici) nihilominus omnia supradicta possent Fratres facere, exclusis omnibus personis, quæ non sunt de Ordine nostro: nisi de huiusmodi Indulgentia fieret expressa men- D tio. Item fuit concessum, quòd possemus tali tempore admittere ad Diuina pueros nostris seruitijs deputatos, ac negociorum nostrorum procuratores, & operarios. Item per Alexandrum, IV. concessum fuit, quòd possemus in Vigilijs, & Festiuitatibus, ac per Octauas sanctorum Francisci, Antonij, & Claræ, vnà cum Religiosis, & Clericis, qui ad nostras Ecclesias conuenissent, publicè, ac solenniter Diuina Officia celebrare: nisi id specialiter nobis fuerit prohibitum; aut nos, seu E præfati Religiosi, & Clerici dedissemus causam Interdicto. Et idem Pontifex Concessionem similem fecit Fratribus prædicatoribus pro sanctis Dñico, & Petro Martyre. Post hæc omnia prædictus Bonifacius, VIII. fecit, & promulgauit dictum capitulum Alma Mater; in quo concessit, vt in omnibus Ecclesijs, & Monasterijs possent generaliter celebrari Diuina Officia, ianuis clausis, &c. & administrari Sacramenta Baptisma-

A ptiſmatis, & Pœnitentiæ, ac celebrari ſolenniter in quatuor Feſtiuitatibus ibi contentis. Et reuocauit omnia Priuilegia ſuper hac materia conceſſa quibuſcunq; perſonis, ac etiã Religionibus, dicens, quòd ſufficere deberet omnibus ſua prouiſio, quàm in ſupradicto capitulo fecit. Sed quia idem Bonifacius dedit nobis iterùm Mare Magnum, in quo continebantur omnia ſupradicta nobis conceſſa, ideò iteratò habuimus noſtra ſupradicta Priuilegia, etiam circa Interdictum,

B excepta conceſsione de celebratione ſolenni in Feſtiuitatibus Sanctorum Franciſci, &c. quia non continebatur in prædicto Mari Magno, ſed in alia Bulla per ſe. Et ſic à tempore dicti capituli Alma mater, non habuimus pro hoc Priuilegium aliud; nec Fratres vſi ſunt ſupradicta Conceſsione vſq; ad tempora moderna proximè præcedentia, in quibus in aliquibus partibus incepere vti iterùm ſupradicto Priuilegio. Et ſumpta occaſione ex huiuſmodi Priuilegio, & eius vſu, quidam Pater

C Commiſſarius Romanæ Curiæ, impetrauit viuæ vocis oraculo extenſionem illius ad Feſtiuitates Sãctorum Ludouici, Bernardini, Bonauenturę, ac quinque Martyrum de Marrochio. Quod etiam quantum ad ſanctum Bonanenturam per Breue Iulij II. extitit poſtea conceſſum. ¶ Cum autem aliqui Fratres ſcrupuloſi, ſeu curioſi dubitarent de ijs, ſcilicet, de prædicta Conceſsione Alexandri IV. an ſcilicet eſſet viuificata, vel non; & per conſequens vtrum extenſiones illius ad alia Fe

D ſta valerent; non inuenientes fundamentum validum, ac ſufficiens, aſſerebant huiuſmodi Conceſsiones circa celebrationem ſolennem dictarum Feſtiuitatum, eſſe nullas. Nam prima Conceſsio pro Feſtiuitatibus Sanctorum Franciſci, &c. erat reuocata per capitulum Alma mater, ſupra allegatum; & nulla reualidatio inueniebatur data; & per conſequens cætera, quæ ſuper dictum Priuilegium fundabantur erant nullius momenti. Et ex ijs inferebant, quòd Fratres non valebant cele-

E brare ſolenniter Diuina in talibus Feſtiuitatibus, ſine incurſione Cenſurarum. Ac propterea ad tollendũ huiuſmodi ſcrupulum, & elucidandam veritatem, alij Fratres amplius eruditi, & ſtudioſiores in rebus Religionis ſcrutati ſunt quàm diligentiſsimè Priuilegia noſtra; & tandem deuentum eſt ad confirmationem, ac nouam Conceſsionem Priuilegiorum, per Sixtum quartum factam cum clauſulis fortiſsimis, præſertim, quòd non obſtãtibus reuocationibus Apoſtolicis, poſ-

ſemus

ſemus vti omnibus Priuilegijs prędeceſſorum ſuorum; prout A habetur in Bulla Aurea, verſus finem. Ex quibus verbis visũ eſt, quòd Fratres à tempore Sixti IV. licitè potuernnt celebrare ſolenniter prædicta Feſta, ſicut ante reuocationem poterant. Nam aliter nihil operarentur illa verba, Non obſtantibus reuocationibus: cùm tamen, ſecundùm Iura, illa, quæ ponuntur in Indultis Apoſtolicis, debeant aliquid operari. Ex quibus cõcluſum eſt per plures iuris peritiſsimos Vniuerſitatis Salmantinæ, quòd erat viuificatum, ſeu reualidatum Pri- B uilegium prædictum; & per conſequens aliæ Conceſsiones ſuper illud fundatæ, erãt ſimiliter validæ, ac ab omni ſubreptione alienæ. ¶ Poſtea autem, ad abundantiorem cautelam, Iulius II. ad inſtantiam Protectoris Ordinis noſtri, procurantibus quibuſdam ex Fratribus Hiſpaniæ, prædictas Conceſsiones, quoad prædictas Feſtiuitates, approbauit, addens, quòd hoc idem facere poſſent in die Stigmatum Beati Franciſci, & etiam tempore Ceſſationis à Diuinis. Et hoc non ſolùm præ- C dicta confirmando, verùm etiam illa de nouo concedendo: nõ obſtante capitulo Alma mater, &c. Sed adhuc, cum omnibus ſupradictis, aliqui non fuerunt ad plenum ſatisfacti, dubitantes vtrùm huiuſmodi Conceſsio Iulij eſſet valida: ex eo quòd non fuiſſet expoſitũ dicto Pontifici qualiter Bonifacius VIII. reuocauerat Priuilegium Alexandri IV. Veruntamen ab alijs in Iure peritis reſponſum eſt, quòd cùm, ſecundùm Iura Princeps cenſeatur habere omnia Iura in pectore ſuo, ſatis eſt, D quòd Papæ dictum fuit, ſcilicet, quòd Conceſsio illa facta fuerat ab Alexandro IV. ¶ Alij inſuper dubitauerunt, vtrùm, præſuppoſito quòd huiuſmodi Conceſsio ſit valida, fuerit generalis pro toto Ordine, an ſolũ pro partibus Hiſpaniarum? propterea quia ibi dicitur, Conceſsit eiſdem. Attamen (ſaluo meliori iudicio) videtur, quòd fuit generalis; quia prædicta dictio, Eiſdem, poteſt referri ad omnes Fratres Ordinis. Et ita, ſiuè per nouam Cõceſsionem Sixti ſupradictam, ſiuè per E Conceſsionem Iulij, vel per vtramque, videtur non eſſe aliquatenus dubitandum de huiuſmodi facultate celebrandi ſolenniter prædicta Feſta. ¶ Aduertendum eſt etiam, quòd Conceſsio conſimilis facta pro Conceptione Virginis Glorioſæ, & eius Octaua, habet etiam aliquod fundamentum in prædicta Conceſsione Alexandri IV. Nam dicitur ibi, quòd Fratribus Minor. conceſſum ſit, vt in ſolennitatibus Sanctorum

Fran-

A Francisci, &c. ¶ Postea etiam super idem fundamentum concessum est à Leone X. quòd in Festo sanctæ Helisabeth Reginæ Hungariæ, ac in eius Octaua, posit celebrari, sicut in Festiuitatibus Sanctorum Francisci, &c. Circa quam Concessionem ortum est aliquod scrupulum, scilicet, vtrùm sit subreptitia, ex hoc, quia ipsa sancta non fuit Regina, sed filia Regis Hungariæ; sicut in supplicatione positum est. Sed scrupulũ huiusmodi, nullius est momenti; quia filiæ Regum solent dici Re-
B ginæ; ut in legenda sanctæ Agnetis. secundò patet de Constantia filia Constantini. ¶ Aduertendum est insuper, quòd aliqui Fratres nostri aduertentes, quòd (etiam omnibus supradictis existentibus validis) non poterant solenniter celebrare tempore Interdicti, infra Octauas omnium Sanctorum Ordinis, exceptis tribus supradictis, ac desiderantes idem habere pro Octauis omnium Sanctorum suorum, dubitãtes nihilominus, se posse hoc obtinere, si nudè, & clarè à Pontifice postularent;
C considerantesq; concessum esse olim Fratribus Ordinis Prædicatorum ab Alexandro IV. vt prędictum est, posse celebrare solenniter in Festiuitatibus, & Octauis sanctorum Dominici, & Petri Martyris, ac reualidatum id etiã fuisse per Bullam Auream à Sixto IV. editam: propter rationem supradictam, circa Concessionem nostram: cùm huiusmodi Bulla nobis eisq; sit communis, obtinuerunt à Iulio II. vt ea, quę in honorem sanctorum Dominici; Petri Martyris, & Thomæ de
D Aquino, & Catherinæ de Senis, Fratribus, vel locis Ordinis Prędicatorum sunt concessa, intelligantur similiter concessa nobis, & locis nostris, in Festiuitatibus sanctorum Francisci, Antonij, Ludouici, Bernardini, Bonauenturæ, ac quinq; Martyrũ, & in alijs Festiuitatibus nostri Ordinis, licèt sint in maiori numero, quàm Festa Fratrum Prædicatorum. Ita quòd illud, quod conceditur omnibus Sanctis Ordinis Prædicatorũ, iunctim, & cuilibet, seu aliquibus eorum, intelligatur conces-
E sum omnibus Sanctis nostri Ordinis, etiam iunctim, & cuilibet eorum; etiam si nostri sint in maiori numero. Ex qua concessione illatum est, quòd possumus celebrare solenniter omnes Octauas Sanctorum nostri Ordinis; sicut (vt prædictum est) concessum fuit Fratribus Prædicatoribus pro duabus Festiuitatibus suis. Attamen in hoc posset non immeritò haberi scrupulum, ex eo, quia idem Alexander IV. qui dictum Priuilegium concessit Fratribus Prædicatorum pro sanctis Domi-

nico

nico, & Petro, concesſit & nobis ſub conſimilibus verbis pro Sanctis Franciſco, Antonio, & Clara. Vnde fortè, ſi Iulio II. ſpecificatum fuiſſet hoc, non concesſiſſet, ut ſupra, ſed dixiſſet. Sitis contenti cum Conceſsione propria veſtra; & illi cum ſua. Sed hoc non obſtante, in ciuitate Salmantina, ex conſilio iuriſperitorum Vniuerſitatis illius inſignis, anno Domini, 1522. in Octaua ſancti Bernardini, tempore Interdicti celebrauerunt Fratres Mino. ſolenniter Diuina. ¶ Poſt omnia ſupradicta, obtinuerunt Fratres Ordinis Prędicatorum à Leone X. aliam Conceſsionem cum hac relatione, quòd, quia Fratribus Mino. conceſsionem erat, vt in Feſtiuitatibus ſanctorum Franciſci, Antonij, Ludouici, Bonauenturæ, ac eorũ Octauis poſſent celebrare tempore Interdicti (etiam Apoſtolica Auctoritate appoſiti) quòd ſimiliter poſſent ipſi in ſuis Feſtiuitatibus, ac etiam in Monaſterijs ſuarum Monialium, &c. ¶ Circa quòd eſt aduertendum, quòd hæc ſupplicatio, ſeu illam faciens, peccauit in duobus. Primò, quia relatio fuit in parte falſa. Nam, ſaltem expreſsè, non eſt conceſſum nobis prædictum indultum pro Octauis ſanctorum Ludouici, & Bonauenturæ; prout ipſi retulerunt. Secundò, quia in noſtra Conceſsione ſimpliciter dicitur, Tempore Interdicti, abſq; additione Apoſtolici; ſicut ipſi addiderunt. Licèt tamen, ſecundùm veritatem, ita ſit intelligendum. Et ideò videndum eſt, vtrùm hæc Conceſsio fuerit ſubreptitia, propter huiuſmodi defectus, pręſertim quia eſt gratioſa; vbi minimus defectus ſufficit ad cauſandam ſubreptionem. Videtur tamen quòd nõ; immo, quòd ſit valida, & ſufficiens, nam licèt nos directè non haberemus pro prędictis Octauis, tamen indirectè, per reductionem ſupra poſitam, habebamus. Et ſic præfata ſupplicatio non fuit falſa. Et idem dici poteſt, quoad aliud de expreſſione Interdicti Apoſtolici. Et quòd amplius eſt, quia Papa, in Conceſsione huiuſmodi, non videtur ſe fundare ſuper relationem prędictam: nam dicit ſic. Nos autem ad tantorum sanctorum merita, & venerationem debitum reſpectum habentes, huiuſmodi ſupplicationibus inclinati, deuotioni veſtræ, &c. Et ſic videtur, quòd abſque aliqua hęſitatione, poſſumus Diuina ſolenniter celebrare in omnibus Feſtiuitatibus noſtris, & per eorum Octauas.

AN-

A

ANNOTATIO CORDUBÆ.

Quoad. §. 3. notandum, quòd auctor supplementi, fff. 12. 8. quoad hoc Priuileg. Clem. IV. dubitat an ijs qui in nostris morantur obsequijs, etiam existentibus sanis tẽpore Interdicti, possumus ministrare sacra, prout ibi conceditur, §. 2. & tandem declinat ad tenẽdum, quòd
B *non nisi infirmis; quia sic solum est concessum Minimis per Iulium II. in eorum Mari Magno, fff. 8. Sed certè videtur, quòd etiam sanis possumus ea ministrare; quia sic absolutè, & sine vlla distinctione concesserunt nobis, & Carmelitis Clem. IV. & Six. IV. quantumcunq; ipsis Minimis cum limitatione sit concessum: nã id sępe accidit, quòd, scilicet, aliquibus Ordinibus conceditur limitatè, quod aliàs plenius, sine vlla limitatione conceditur, ut patet. Ideò ipsi Minimi per communicationem Priuileg. possent in hoc, sicut & in alijs, gaudere Priuile-*
C *gio supradicto, nobis latiùs concesso.*

Quoad secundum notandum, quod ibi ponitur à Collectore, in fine ipsius notabilis, dicit, quòd, scilicet, hoc non obstante in Ciuitate Salman. ex consilio iurisperitorum, &c. fuit celebrata Octaua Sancti Bernardini solenniter, tempore Interdicti, &c. adde & tu, quòd similiter est factum in ciuitate Toletana, in Cap. Prouin. ibi celebrato, anno Domini 1524. pręsente Minist. Generali Sicq; iam in consuetudine practicatur. Et de hac materia Interdicti latè habetur in supplemen-
D *to, in Decisionibus dubiorum, dub. 3. fff. 3. vnde hæc omnia Collector assumpsit.*

CAPUCCINI ANNOTATIO.

QUIA huiusmodi Interdicti materia quantùm est scitu nobis necessaria, tãtùm est intricata, tùm circa ipsummet Interdicti nomen, cùm etiam quoad ea quæ tali tempore
E *iure communi, uel Priuilegio aliquo prohibentur, et conceduntur; ut omnes Doctores affirmant. Ideò vt aliqua ad nostrum propositum pertinentia, breuiter, ac lucidè perstringantur, atque sciantur, vltrà ea, quæ ipse Collector ponit, subsequentia puncta discutienda operæ pretium esse duxi.* Capita. Tractanda.

An videl. Religiosi Ordinum Mendicãtiũ possint tempore Interdicti, & Cessationis à Diuinis, suis Priuilegijs vti? Et quia huiusmodi Priuilegiorum, quæ in tali tempore habentur, aliqua spectant ad ipsos

Fra-

2 Fratres, & aliqua alia ad seculares; Ideò videndum, si ipsi Religiosi A
possint tali tempore Priuilegijs ad se pertinentibus vti; & si pariter se
culares. Sed prius, antequàm supradicta resoluamus, uidebimus duo,
3 quæ pro supradictorum perfecta intelligentia debent supponi, videli-
cet, Si hęc Priuilegia sunt per Concilium Trid. reuocata; Et quæ Pri
uilegia sintilla.

1 Et quoad primum, si supradictis Priuilegijs, ad Interdictum pertinē-
Nauar. opin. tibus, sit per Conc. Trid. derogatum: est sciendum, quòd Nauar. in
manuali latino, c. 27. de Interdicto, in fine, num. 190. sibi videri ait, B
omnia supradicta Priuilegia, cùm sint contra Ius Commune, esse à Sac.
Conc. Trid. c. 12. vltim. de Regular. sess. 25. sublata. Ideoq; se desi-
derare ait, vt sua sanctitas illis faceret facultatem suspendendi Inter-
dicta, in diebus tantùm, & non Octauis Sanctorum sui Ordinis; ne Ec-
clesiasticæ Censure tanto tempore essent suspensæ, eorumq; neruus ni-
mis eneruetur. Ac ut seruaretur æqualitas, & concordia; & hoc di-
xit, ipse Nauar. post reuocationem factam à Greg. XIII. Constit. Pij
V. quæ incipit Et si Mendicantium. Nam antea in Manuali vulga- C
riter edito, cap. 28. sequebatur dispositionem illius Bullæ Pij V. quæ
declarabat Concilium non habere locum in Festis Sanctorum Ordinum
Mendicantium. sed postquàm Gregorius Bullam illam Pij reuocauit,
omnia annullando, quæ erant contra Conc. Trid. dixit aliter, vt supra
in Manuali latino, tenens dispositionem Pij V. esse contra Concilium.

Aliorũ opinio. Sed alijs Doctoribus, aliter videtur, & aiunt, quòd cùm constit. il-
la Greg. solùm reuocet Concessiones illas Pij. V. suorumq; antecesso-
rum; quæ erant contra Conc. & non erant in vsu, omnes alias; quæ non D
sunt contra Conc. & sunt in vsu, confirmauit, & denuò concessit, cu-
iusmodi esse Priuilegia supradicta asserũt; vnde Medina in Summa ait,
Medin. li. 1. q. 13. fo. 58. quòd possunt Mendicantes in Festis suorum Ordinum suspendere Inter
dictum, etiam post Concilium, & in alijs temporibus, iuxtà Priuilegia
eis concessa, Et ad Conc. respondendo ait, nos benè obligatos esse Inter
dictum Apostolicum, & ordinarium seruare, & quòd illa suspensio
in Festis Ordinum, est ex concessione speciali. Concilium autem inten-
dere illa Priuilegia reuocare, quę à quibusdam Religionibus prętende- E
bantur haberi, de nullatenus Interdictum seruando, & quod iam ab
Ecclesia matrice seruaretur; vt erant Fratres Milites diui Ioannis
Hierosolimitani Hospitalis, cuiusdam Concessionis virtute Anast. IV.
Alex. III. & IV. Vrb. III. Clem. III. & IV. vt refert Collector su-
pra in hoc tit. §. 16. & 37. Et similiter erat concessum Fratribus mi-
nimis à Leone X. Et ista Priuilegia prætendebat Concilium reuocare,
omnem ambiguitatem, quę ex illis oriebatur, tollendo. vnde ex supra-
dictis

A prædictis colligitur primò Declarationem, seu Concessionem illam Pij V. non fuisse per Gregorium xiij. reuocatam; cum non sit contra Conc. Secundò, quòd nostra Priuilegia, in quantum ad Interdictum, & Cessationem à Diuinis spectant, non sunt per Concilium reuocata, & ita etiam tenet Reuerendus Pater Emanuel Rodriguez in expositione Bullæ Cruciatæ. Bullam Pii V. quoad Priuileg. Interdicti nõ esse reuoc. à Grego. XIII.

Quoad secũdũ s. Quæ sint Priuilegia ista, quę Mẽdicãtes habẽt tẽpore Interdicti; Pro hoc eã Cõpilationẽ, quã eorũ lucidißimè fecisse fertur Antonius de Corduba, & ponit auctor expositionis Bullæ Cruciatæ, adducere, eiq; aliqua addere cẽsui. Qui docẽs, cõtrario modo se deberẽt haberi Monast. oĩa, tã Fratrũ, et Monial. Ord. Mino. quã aliorũ participãtiũ eorũ Priuil. tpe Interd. et in Cessatione à Diuinis, dixit, vt infra, etc. Priuilegia q̃ habentur tẽpore interdicti. In Bulla Crucia. in. §. 5. n. 16. Antonii de Corduba.

B

In primis statim atq; sciũt, positũ fuiße Interd. siue Cessationẽ à Diuinis, ea seruare obligantur, si Ecclesia matrix, vel maior, seruat, licèt sint iniusta, & vbi tales Ecclesiæ non fuerint, se debẽt cũ alijs Eccl. populi cõformare, si illę sub pœna excõmunic. obseruãt. Quód Interd. sit triplex, et qui unũquo iq, illorũ includat, ponit Naua. in Man. c. 27. n. 166 Interdictũ 3.

C

Secundò per Interdictum tria vetantur, Sacramenta, Officia Diuina, & Ecclesiastica Sepultura; Sacramenta autem, Baptismatis, & pœnitentiæ infirmis; & etiam sanis, qui non fuerint excõmunicati, siue interdicti, neq; fuerint causa Interdicti, ac Sacramentum confirmationis, necnon, & viaticum morientibus, benè poterunt, secundùm ius commune, tempore Interdicti conferri.

D

Per Officium Diuinum intelliguntur Missæ Horæ Canonicæ Officiũ B. Virginis, & defunctorum, Benedictiones, & Processiones, omnes commemorationes, et actus solennes; vt sepulturæ, & velationes, etc. vnde prohibentur omnia exercitia specialiter deputata alicui Ordini, siue maiori, siue minori. & ista dicuntur illa, quorum faciendorũ specialis potestas traditur in ordinatione; vt ait Nauar. in Man. c. 27. nu. 163.

At in Cessatione à Diuinis ẽ attẽdẽdũ, quonã modo ponatur: quia una magis rigorosa venire solet, quã alia, & oĩa supradicta minimè cõcedũt, et sic obseruari debẽt, sicut Eccl. maior, et vt moris ẽ, et iã ẽ dictũ.

E

Tempore interdicti, secundùm ius commune, possunt celebrari omnia Diuina Officia in loco generaliter interdicto, sicut prius, ianuis clausis, voce submissa, non pulsatis campanis, & exclusis excommunicatis, & interdictis. & simili modo sunt benedicenda Aqua, Cinis, Rami, & candelæ, Sanctissimum Sacramentum conferre; et alicui, Priuilegiũ aliquod habenti, sepulturam dare. Tertiò.

In Cessatione autẽ à Diuinis, poßunt Religiosi inter ipsas suasq; domos, per speciale Priuilegium, illud idem eodem modo agere, non aũt

Mmm cum

cum secularibus, nisi vt infra continetur, iuxta suas Bullas, & Priuilegia. A

Quartò hi, qui tpe Interdicti secundũ ius cõmune possunt ad Diuina Officia auscultanda admitti, ac sine pompa, & solennitate, nisi ianuis clausis, sepeliri: Hi sunt clerici, & qui habent aliquod Breue, aut Bullã, vt possint ipsi cum suis familiaribus domesticis, qui non sunt fraudulenter recepti, ad audiendum & celebrandum cum illis, intelligendo, per domesticos, & familiares, illos, quòd de more, eos comitari solent. B

Dummodo non fuerit causa eiusdẽ Interdicti, aut in culpa vt sit positũ. Vt dicit Nauarr. in man.c.27. num.180.

Item quintò Tertiarij, Beatæ, famuli, familiares, domestici, Syndici, Aduocati, Procuratores, et officiales ordinarij Monast. Fratrũ, ac Monialiũ possunt tpe Interdicti, siuè generalis, siuè sit particularis, Missã ceteraq; Diuina Officia audire; Ecclesiasticæ sepulturæ in nostris Ecclesijs sine pompa tradi, ibiq; omnia Sacramenta recipere: dummodo tamen, nemo ex supradictis fuerit excommunicatus, vel interdictus, &c. ac cæteris obseruatis limitationibus cap. Alma mater; quæ sunt ianuis clausis, &c. C

Et notandum, quòd, secundùm ius commune, & nostra Priuilegia, familiares, et domestici dicuntur omnes, qui in nostris domib⁹ viuũt, & per nos sustentantur, quamuis aliquo tempore pro alicuius negocij causa fuerint absentes; & sic domicellæ, & seruientes, aliæq; in Monialiũ Monasterijs degentes, hoc Priuilegio gaudet.

Habentur. sup. interdi. 3. per totũ, & præcipuè §.11.

Item sextò tempore Interdicti possunt Missam, & Diuina Officia in nostris locis audire omnes officiales, & laborantes in die, quo ibi laborauerint, licèt soluatur eis labor, & non sint ordinarij laboratores. Ac omnes alij serui mercenarij residentes in campis, vel alijs locis ipsorũ Religiosorum; Idem poterunt quando in Monasteria venerint, vel domos talium Religiosorum, ianuis clausis. D

Habetur supr. tit. Familiares Fratrũ §.4.

Item septimò Nicolaus V. concessit, vt Priores, & Guardiani per communicationem, Patrum Benedictinorum possint eligere sex personas inter viros, & inter mulieres successiuè, quæ possint tempore Interdicti generalis, siue specialis, aut quo cessatur à Diuinis, non positi, nec confirmati auctoritate Apostolica, immediatè Missas audire, ac Diuinis Officiis interesse, & Ecclesiastica Sacramenta ibi recipere. Et per aliam Concessionem cuiusdam Legati à latere, possunt recipere 15. personas in quolibet die temporis Interdicti ordinarii, ad Missas, & ad alias horas audiendas, dummodò non dederint illæ causam Interdicto. E

Habetur supr. tit. Interdict. 1. §.23 & 24.

Item octauò tempore Interdicti, et Cessationis à Diuinis, oẽs Fratres, et Moniales Nouitii, et Cõuersi, donati, et seruitores, et seruitrices, possunt recipere omnia Sacramenta iuxta morem talis Ordinis, cum hoc

Habetur in supra. tit. Interdictũ 1. §.4. & Inter

vt San-

A vt Sanctissimum Sacramentum recipiant coram illis, qui ex Priuilegio, vel ex Iure possunt Diuina Officia audire. dictum 2 §. 11. & tit. cõmunicatio.§.8.

Item nonò tempore Interdicti ordinarii (non tamen Apostolici) poterunt mensæ benedictiones cantare, ac gratias referrè, processiones per claustra facere, hymnos & litanias cantando, ac reliqua, vt solent peragere; dùm tamen aliquod Diuinum Officium non dicant. Habetur supr.tit. Interdi.1.§.20.& 21.

Et possunt etiam tempore Interdicti generalis, & Cessationis à Diuinis, duo vel plures Fratres, extra Ecclesiam in Cella, dicere Diuinũ Officium, vel alibi: ita tamen summissa voce, vt ab alijs non audiantur. & non prohibetur oratio matutina, meridiana, & vespertina, quam vocãt Aue Maria: neque lectio, neq; declaratio psalmorum, vel Euangelicorum, aut similium, quæ in Diuinis Officiis dicuntur: cùm non prohibeatur prædicatio, nec Oratio priuata in Ecclesia, etiam ipsis quorum causa est positum Interdictum: et alia plura possunt fieri, quę ponit Nauarr. in Manual. c. 27 n. 173. 176. cum sequentibus. In.§.18. B

Item decimò Iulius II. concessit vt omnia, quæ pro tẽpore generalis Interdicti cõcessa sunt, ea oĩa in speciali Interdicto intelligãtur esse cõcessa. et hęc est magna Cõcessio, et ualdè magna, et ideò ualde notãda: qa maior in hac materia nõ reperitur concessa. Nã, quãdo secũdũ Ius commune Suspenditur Interdictũ in quibusdã diebus (ut dicetur infra) non suspenditur pro Ecclesiis, vel personis particulariter interdictis; adeó, vt si in illis celebrarẽt, essent irregulares. & tamen secundùm istã Concessionem in talibus locis specialiter interdictis, poterit celebrari, & illa omnia agere, quæ poterant in Interdicto generali: sed personæ specialiter interdictæ minimè hoc possent facere, neq; coram illis fieri. Ampla concessio. C D

Item Leo x. concessit, quòd in forma obseruationis, nulla sit differentia inter Cessationem à Diuinis, & interdictum quodcunque. Quod sanè debet intelligi intus nostra loca, et quantùm ad nos solùm; nã, quantùm ad seculares, debemus nos, iuxtà concessiones, quas tempore Cessationis à Diuinis habuerint, eodem modo cum illis agere, vt Ecclesia matrix se habet, et non aliter. solùm nostri familiares, Syndici, & reliqui, quibus nostra Priuilegia aliquid concedunt, particulariter tempore cessationis à Diuinis poterũt gaudere, & in nostris locis admitti, iuxtà Priuilegia, ut in ista resolutione continetur: nam, si aliter intelligeretur ista Cõcessio Leonis, magis esset reuocatoria nostrorum Priuilegiorum, quã fauorabilis Concessio, siuè Declaratio. Habetur tit. Interd. 1.§. 17. E

Item duodecimò secundum ius cõmunè suspenditur Interdictũ in Festiuitatib⁹ Natalis Domini, Paschæ, et Pẽtecostes, et Assũptionis Virg. Mariæ, nõ aũt in Octauis: et campanę pulsantur, & ianuis apertis, alta voce Diuina Officia solenniter celebrantur excommunicatis prorsus Habetur .§. 7 tit, Interd. 1.

exclusis, sed interdictis admissis: ita tamen, vt, quorum culpa tale Interdictum positum fuit, non accedant ad altare: idem etiam in die Sanctissimi Sacramenti à primis Vesperis diei, per totam Octauam, vsq; ad secundas Vesperas diei Octauæ per vnã extrauag. Martini V. & per Cap. Alma mater. A

Ve ait Naua. in man.c.27 num, 187.

Habetur tit. Interd. 2.§ 10.

Itẽ 13 suspenditur Interdictũ, et Cessatio à Diuinis, in die Conceptionis, Natiuitatis, et Visitationis Virginis Gloriosę, et in die Natiuitatis S. Ioãnis Baptistæ, et die Sanctorũ tit. nostrarũ Ecclesiarũ, et Sanctorũ corporum ibi sepultorum, cum omnib⁹ eorũ Octauis, et in tota hebdomada Sancta, et Resurrectionis Domini, à primis Vesperis Dominicæ Palmarũ, vsq; ad occasum Solis Dominicæ in albis, & hoc per cõmunicationẽ cuiusdam Breuis à Leone X. patribus Benedictinis concessi. B

Item 14. suspenditur Interdictum, & Cessatio à Diuinis, in die Patris nostri Frãcisci & suorum stigmatum, in die Sancti Antonij de Padua, Sancti Bonauenturę, Sancti Ludouici; septem Martyrum, Sanctæ Claræ, Sanctæ Helisabeth Hungariæ, & per totas eorum Octauas, à primis Vesperis diei, vsq; ad secundas diei Octauę. Quod debere intelligi declarauit Leo x. de diebus, in quib⁹ talia Festa euenerint, et etiam, si propter alia maiora Festa occurrentia, eorum officia in alium diem transferantur, & idem alijs Ordinibus conceditur, in Festiuitatibus eorum Sanctorum, per dictum Breue Benedictinis concessum, aliasq; Concessiones: & pro Benedictinis die Sãcti Martini, Sancti Antonij Abbatis, Sancti Gregorij, & Sancti Idelfonsi, cum suis Octauis. C

Habetur supr. tit Interdi.2.§.4.7.9 10.

Habetur tit. Interd. 2. §. 10.

Item 15. suspenditur Interdictum, & Cessatio à Diuinis, quoties Fratres, Moniales, & aliæ vtriusq; sexus Religiosę personæ, professionem emiserint, aut primam Missam celebrauerint; & in hoc vltimo casu suspendetur Interdictũ à primis Vesperis, quousq; fuerit Missa maior celebrata, et in professione tantũ, durãte officio, cuius causa suspenditur. Vnde, quãdo Monialibus tempore Interdicti datur Velũ, debet dari Velũ, & professionẽ emittere simul: nam Virtute huius priuilegij, quod habetur pro professione potest etiam dari velum cum solennitate, suisq; benedictionibus; veluti professionis cæremonia. D

Habetur tit. Interd. 1.§. 13

Item 16. Interdictum positum auctoritate ordinaria, potest suspendi in humatione nostrorum Religiosorum, in nostris locis, solenniter, pulsatis campanis, &c. cum Missa cantata, Officio, alijsq; solitis cæremonijs, ac si non esset Interpictum. E

Habetur In terd.1.§.15. & Interd. 2. §.10.

Et per Priuilegium Leonis x. Benedictinis concessum, potest Interdictũ, aut Cessatio à Diuinis, quamuis auctoritate et Apostolica impositã, suspendi in humatione nostrorũ Fratrũ, Nouitiorũ, Cõuersorũ, et Seruitorũ Monasteriorũ nostrorum, & fieri solenniter cum officijs, et Missis canta-

A cantatis (exclusis tamen excommunicatis, & nominatim Interdictis) Et hoc idem etiam expressè conceditur in dicto Priuilegio, pro omnibus illis, qui tempore Interdicti, vel Suspensionis à Diuinis in nostris locis possunt humari, sicut sic fuisse dicitur Salamanticæ à multis iuristis expositum, ibiq; publicè practicatum; Ac etiam in omnibus Festis in quibus Interdictum suspenditur, omnium fidelium cadauera, possunt cum eadem supradicta solennitate in nostris Ecclesijs humari; vt in sequenti continetur.

B Item decimoseptimò Leo x. quòd in diebus Festiuis, in quibus suspenduntur Interdicta, tàm virtute Priuilegiorum, quàm aliàs de Iure generaliter concessum, possint Fratres in Domibus suis intrà, & extrà Ecclesiam dicere, & facere omnia illa, quæ nullo existente Interdicto fieri possunt: et sic videtur, quòd in illis diebus possint omnia Sacramenta omnibus Fidelibus administrari; sicut in eademmet Concessione dicitur, & etiam ab eodem Leon. x. Benedictinis fuit concessum. Et etiam sibi videri (ait Corduba) quòd illis diebus possint in nostris Ec- C clesijs omnes Seculares cum solennitate sepeliri, cúm nulla in dicta Cōcessione apponatur limitatio, quicquid dicat ipse Collector ibi, tamen auctor expositor Bullæ Cruciatę tenet cum Collectore, vt magis vnitas, & conformitas seruetur. quicquid tamen sit de hoc tenendum, ego annotaui aliqua supra id, quod ibi Collector ait, tenens cū Corduba. Habetur tit. Interd. 2. §. 7. & 11. Vt in. §. 11. sup. in §. 7.

Item decimooctauò in illis diebus, in quibus Interdictum suspenditur, ac Cessatio à Diuinis, in nostris Festiuitatibus, possunt pariter alii Clerici seculares in nostris locis, nobiscum se conformare, Missas, aliaq; D Diuina Officia solenniter celebrando, per multas Concessiones, dummodo non dederint causam Interdicto, &c. vt in aliis est supradictum. Habetur tit. Interd. 2. §. 12.3. per totum, vt trad. Syluest. tit. Interd. 5. q. 5. §. 7.

Item decimo nonò quando nostro Monasterio fuerit positum Interdictū, et nō Populo, ad istantiā alicuius personæ particularis si ita ei personæ erit expediēs, nō essemus obligati illud seruare, si alimēta Fratribus non dederint, cum hoc, quòd ipsi Religiosi non dederint tali Interdicto causam. Habetur tit. Interdi. 1. §. 15.

Item vigesimò Iulius II. concessit Fratribus Minoribus, quòd si E contingat aliquam Ciuitatem, seu oppidum, cum duobus vel tribus milliaribus circumuicinis (infra quę milliaria Domus Fratrum Prædicatorum existant) Ecclesiastico supponi interdicto, Fratres præfati (nisi causam interdicto dederint, vel eis specialiter ex causa legitima interdictum fuerit) huiusmodi Interdictum nullatenus seruare tenentur, si aliàs Domus ipsorum Fratrum de iure Interdicto talis oppidi, non cōprehendantur. Habetur tit. Interdi. 1. §. 12. Nota, pro quocunque Interdicto.

Item vigesimo primò est notandum, quòd Cessatio à Diuinis est quæ-

Cessatio à Diuinis quæ sit & quotuplex.

dam desistentia à Diuinis Officiis, & ab administratione Sacramentorum. Et est duplex, generalis, quæ fit in loco Vniuersali, vt Ciuitate, oppido, aut parochia: & particularis, quæ particulari, ut in Ecclesia, aut Ecclesijs, ut Nauar. in man. cap. 77. num. 188. Vbi tenet contra id, quod dicit Collector tit. Interdictum 1. §. 17. scilicet, Cessationem à Diuinis generalem, & Interdictum Generale, esse idem; cuius contrarium, pluribus rationibus corroborando, infert, quòd proinde, qui habet Priuilegium audiendi Diuina Officia tempore Interdicti, non poterit tempore Cessationis: neq; qui habet Priuilegium audiendi tempore Cessationis generalis, poterit tempore specialis: quamuis uerùm esse ait, quòd Interdictum generale, & Cessatio generalis, æquantur, quoad modificationem c. Alma Mater, & quoad rigorem Clement. P. de sent. excom. A B

Habetur in c. non est de sponsal.

Item decimosecundò Nota secundùm Cordubam, quòd Cessationis à Diuinis reperiuntur duæ species, vna non rigorosa, quæ ualet, & obseruatur secundùm ius nouum, non aliter, ac ut obseruatur Interdictũ iuxta Cap. Alma Mater; Alia uerò rigorosa, quæ secundùm ius antiquum, uocatur Interdictum ualde strictum; in qua, nec celebrabatur, nec fiebat Officium Diuinum, nec Sacramenta publicè dabantur, nec secretè, nisi Baptismum paruulis, & pœnitentia adultis; Et huiusmodi etiam adhuc uti sæpius est solitum. Et ideò, quando alicui per speciale Priuilegium, uel Bullam conceditur, quòd tempore Interdicti etiam Apostolici, & Cessationis à Diuinis in sua Domo possit, uel in Ecclesia, in altare portatili, celebrare, uel celebrari facere, aut Missas, & alia Officia Diuina audire, dubitatur an ista talis Concessio, in prima Cessatione tantùm intelligatur, uel etiam in secunda: etiamsi multis Doctoribus est uisum, debere intelligi de prima; quia, ut odiosa, debet restringi, secundùm ius commune, & non secundùm consuetudinẽ, quam Pontifex scire minimè præsumitur, & hoc creditur esse uerum, secundùm Decretum in Bullis, & Priuilegijs, particularibus personis, concessis. Sed Priuilegia Religionibus concessa, quantùm ad hoc, intelliguntur & ualent, etiam in secunda specie Cessationis rigorosæ: quoniam in fauorem Relig. prædicta Priuilegia debent amplè interpretari. Et sic à consuetudine interpretatur; cui debemus stare; Et ita, tempore Cessationis Rigorosæ, Religiosi non poterunt extra sua Monasteria Missam celebrare, nisi quando aliquod Priuilegium concederet tempore Cessationis, & quando consuetudo adesset cessandi in totum, posset celebrari: quia tũc clerici, & Religiosi illic poterunt celebrare. C D E

Quæsitum.

Conclusio supradictar. resolucionũ.

Hæc est resolutio, ac cõpilatio facta ab ipso Ant. de Corduba, & ab ipso auctore exposit. Bullæ Cruciatæ, in. §. 5. relata; ubi omnibus Religiosis,

A giosis, qui huiusmodi Priuilegijs gaudent, datur (& à me etiam repetitur libenter) quædam paterna, & salutaris admonitio, ut semper studeant (maximè tempore Cessationis à Diuinis) se cum Ecclesia Matrice conformare, præcipuè in pulsandis campanis, vt Capitulo debitus perferatur honor, & conformitas obseruetur; quam adeó inter Ecclesiasticos seruari Deo placet: qui etiã considerare debent, quàm paruifaciant hæretici Ecclesiasticas Censuras: & idcircò, Religiosi magis deberent, & verbis, & factis ostendere (de suis Priuilegijs aliquid perden- Admonitio salutaris.

B do) reuerentiam, quæ censuris debetur.

Itaq; cõcludendo dicitur, quòd in Regnis, vbi Bulla Cruciatę non adest, possũt Religiosi supradictis Priuilegijs, sine aliquo dubio, vti.

Sed uideamus nũc quid in Regnis, ubi talis Bulla erit, sit obseruandũ. Vnde, postquàm vidimus quæ Priuilegia, tempore Interdicti, & Cessationis à Diuinis, Religiosi habeant, & quòd nõ sint per Conc. Trid. reuocata: Iam restat aliud videndum, quod supra proposuimus: si videlicet, Prædicti Religiosi, vel seculares supradictis Priuilegijs, in An vbi adest Bulla Cruciatę possit vti supradictis Priuilegiis.

C Regnis, vbi adest Bulla Cruciatæ, possint vti.

Pro cuius explicatione, sit prima conclusio, quòd quantùm ad facultates illas, quę pro tali tempore à Iure communi eis conceduntur absq; Bulla posse vti, non est dubium: quia talis Bulla suspendit tantùm facultates illas, quæ sunt gratiæ & Priuilegia, vltrà, vel contra ius commune: non autem illas, quæ sunt in iure communi incorporatæ; vt alibi diximus. Pr. cõclusio. In verbo.

Secunda Conclusio est, quòd Religiosi supradicti, omnibus iam dictis 2. conclusio

D Priuilegijs, quæ pro tali tempore Interdicti, & Cessationis à Diuinis habent, possunt absq; Bulla, gaudere, inquantùm ad ipsos Fratres pertinent; non autem quantum ad seculares: quia in illa Bulla non suspenduntur quidem Priuilegia superioribus Ordinum Mẽdicantium, inquantum ad suos Fratres pertinent, sed bene quoad seculares; Prout ait Collector, infra, tit. Priuilegia Fratrum, post. §. 33.

Tertia Conclusio est, quòd illi donati, vel famuli, qui nec sunt professi, nec profitendi habent voluntatem, quòd in Monasterio solent or- 3. conclu.

E dinariè Missis inseruire, aliaq; agere ad Diuina Officia pertinentia; licitè tunc temporis Interdicti, absq; Bulla poterunt similia officia, seu exercitia peragere: quia hoc fit, non per viam Priuilegij, sed quia illud, ius commune concedit, Iuxtà doctri. Nauar. in sum. c. 27. n. 181. vbi ait, quòd tempore Interdicti, Clericus qui habet vnum famulum laicum, potest dicere Missam in Ecclesia, seruiente illo, siue eum receperit ante Interdictum, siue post, etiam quòd non habeat ille Bullam. Nauar.

Alia Conc. est, quòd huiusmodi iam dictis Priuilegiis, inquantùm ad 4. conclusio.

seculares ꝑtinuerint, absq; qđ ipsi Bullā habeāt, nos uti nō possumus, cū A
quātū ad illos, suspēdātur in illa, sed si recipiātur ab illis, iā reualidātur.

Sed est aduertendum, quòd in Festiuitatibus Sanctorum Ordinum supradictorum, in quibus Interdicta suspenduntur, possunt, ut supradictum est, introduci interdicti, absque quòd Bullam habeant, vt ait Nauar. quia hoc Priuilegium, etiam quoad seculares, Bulla non suspendit, per Concessionem quandam Leonis x. in qua declarauit, qđ virtute Bullarum Cruciatæ, uel aliarum Indulgentiarum generalium quascunque reuocationes, aut suspensiones Priuilegiorum Ordinum, B *etiam Mendicantium continentes, nunquam intelligantur reuocata, nec suspensa indulta, Priuilegia, & gratiæ concessæ, quoad personas Fratrum Minorum Obser. & quoad suspendendum Interdictum in Festiuitatibus Sanctorum sui Ordinis: nisi de iis specificè, & nominatim mentionem facerent. Et proinde com. generalis Cruciatæ in suis instructionibus, mandat Ecclesiasticæ, & seculari curię, ut non permittāt publicari alias Bullas, & Indulgentias quæstuarias, & nihil dicit, ut impediant publicari alias facultates, quæ non sunt Indulgentiæ: cùm* C *istæ Bullæ intentum non impediant accumulandi, scilicet, pecuniam pro eius expeditione: & sic uidentur suspendi omnes Indulgentiæ quæstuariæ, & omnes facultates contentæ in Bulla huiusmodi, quæ antea uirtute aliorum indultorum habebantur; ut ait Collector, infra, in uerbo, Priuilegia, §. 33. & ibi multa alia ponuntur.*

> Et in 4. illis Festiuit. āni.
> Et in sum c. 27. nu. 186.
> Vt habetur infra tit. Priuilegio. §. 23.
> Habetur in struc. §. 30.

Alia Conc. est, quòd, quando Interdictum ē personale tantū, possunt Clerici, & Religiosi ianuis apertis celebrare, Interdictis expulsis, ac nō interdictis admissis, ét quòd non habeant Bullam; quoniam, quādo capi- D *tulum Alma mater, prohibet; ut ne tempore interdicti possit celebrari, nisi ianuis clausis, loquitur de Interdicto locali, non autem personali; prout sic refert. in supplem. tit. tractat. quorūdā dubiorum; fuisse determinatū in Salamanca, contra aliquos dicentes prædictū Capitulū Alma mater, loqui & de interdicto locali, & personali.*

> Quid sit Interd. locale & personale & quid locale, & qd personale & quid vnū-quodq; istorum includat, ponit Nauar. in manuali ca. 27. n. 166.

Aliud aduertēdum in hac materia Interdicti est, quòd cū dicitur cōcedi, aliquem tali tempore posse sepeliri cum pompa moderata, uel solenniter, ut Interdictum, primò §. 13. E

Vltra ea, quę dicuntur ibi à Collectore, & Corduba, est sciendū, quòd idē Corduba in suo quęstionario, tract. de Indulg. q. 43. dub. 5. ait, quòd in Bulla data contra Infideles per Iuliū. 3. anno. 1552. declaratū fuit, quòd per pompam moderatam intelligatur, quando fit medietas eius solennitatis, quæ fieri solet extra interdictum, cantando, et pulsando campanas, iuxta qualitatē ꝑsonæ, ideq; declaratur in Bulla data à Pio IV. āni 1564. et 1565. ac reliqua reliquūtur in arbitriū Ordinarii, si in eo loco, ubi

> Pompa moderata quæ dicatur.

A *vbi mortuus sepelitur, fuerit præsens, aliàs in arbitrium Parochi; &*
aduertit Corduba, quòd in Hispania communiter practicatur dispositio
Leonis X. in Bulla Cruciatæ contra Africã, anno 1516. sed in hoc casu
debet attendi consuetudo Episcopatorum.

ITINERANTES FRATRES.

INNOCENTIVS IV. concessit Fratribus 1
B Minoribus, vt, quando ratione itineris, vel al-
terius rei causa, extra Conuentus, seu loca sua,
quemlibet, vel quoslibet eorum contigerit de-
gere, possint Diuinum Officium Fratres cum Diuinũ Officium.
Fratribus, aut simul cum alijs Regularibus personis, vel qui-
libet separatim facere, alio quã Romano Ordine placuerit.
Et quòd id sufficiat ad persoluendum debitum, ad quod Fra-
tres, ratione Regulæ, tenentur; nec iterum proprium Officiũ
C dicere teneantur, B. fo. 55. Et ffo. 138. conce. 305.

ALEXANDER IV. concessit omnibus recipientibus Fra- 2 Indulgentia.
tres Mino. viatores in domibus suis, & ministrantibus alimẽ-
ta, soluentibus naula, passalia, & alia pietatis obsequia dictis
Fratribus ministrantibus, Indulgentiam quadraginta anno-
rum, b. ffo. 260. concessio 655.

CONCILIVM Constantiense statuit, quòd quando Fratres 3
Mi. Obser. quacunq; ex causa per mundum proficiscentur, seu Hospitium.
D iter fecerint, possint ad Loca, & Conuentus Fratrum Conuẽ-
tualium eiusdem Ordinis declinare, si voluerint. Ad alia verò
loca Fratrum in Obseruantia sibi similium semper declinare
teneantur; iuxta quod in statutis Ordinis continetur, B. fo. 26.
Et ffo. 110. conce. 236.

CALISTVS III. statuit, & ordinauit, quòd omnes, & sin- 4
guli Fratres Mi. tàm Conuentuales, quàm Obseruantes, ad Ci
uitates, terras, siue castra, in quibus Conuentus dicti Ordi-
E nis fuerint, pro tempore accedentes, teneantur & debeant eo-
rundem locorũ Prælatis suis respectiuè se præsentare. In qua
quidem Ciuitate, vel terra, si vnus duntaxat Conuentus fue-
rit, ad ipsius vnius Prælatum debeant se conferre, illius man- Excõmunicatio.
datis humiliter parituri. Et præcepit sub excommunicatio-
nis pœna, nè in prædictis Ciuitatibus, seu terris, sine Prælato-
rum suorum licentia permanere præsumant, B. fo. 6. Et ffo. 90
conce. 197. prope finem.

Aduer-

Collector. Aduertendum est, quòd præfata Constitutio fuit suspensa, & annullata per Piũ II. quousq; aliter prouideretur, B.ffo.92. concessione 200. A

5 Indulgentia. INNOCENTIVS VIII. concessit, quòd Fratres Mino. qui per obedientiã reperiuntur extra Conuentus, & loca, possint promereri Indulgentias Stationum, & alias concessas in Ecclesijs Fratrum Mino. dicendo quinquies, Pater Noster, & aue Maria, in quacunq; Ecclesia, & loco ea dixerint pro intentione, & proposito illius Indulgentię, prout illi, qui prædictis suis locis dicunt ea. o. fo. 65. Et ffo. 69. conce. 160. B

6 Ieiunium. LEO X. concessit, quòd Fratres Mi. itinerantes possint transferre ieiunium diei iteneris ad alium diem. o. fff. 93. concessione 286.

Collector. Quoad hospitia perpetua relicta pro Fratribus itinerantibus, habetur quædam declaratio Capituli generalis in dictione Paupertas, post. §. 7.

C

LAICI FRATRES.

1 Indulg.plen. CALISTVS III. concessit, quòd Fratres Mi. Laici possint tangere Calices, & lauare Corporalia, & alia Ecclesiastica, cùm expedierit, o. ffu. 65. conce. 91. Et fffo. 101. conce. 398.

1 Cõicare. INNOCENTIVS VIII. concessit prædictis Fratribus Laicis Indulgentiam plena. quando communicant in diebus Dominicis, & Festiuitatibus Domini, & Beatæ Mariæ, ac Sanctorum nostri Ordinis, o. ffo. 69. concessione 148. D

3 Missa. LEO X concessit, quòd Fratres prædicti Laici socij Generalium, vel Prouincialium, eo tantùm tempore, quo Socij sũt, & extra loca, & Conuentus, cùm inseruiunt Missis prædictis Prælatis, possint proprijs manibus tractare vasa sacri Ministerij, s. Calices, & Corporalia, explicando, & plicando post Missam, sicut Clericus in Sacris constitutus. In Conuentibus verò, vbi sunt alij Fratres ad ministrandum, concedere recusauit, o. fffo. 92. conce. 269. E

Collector. Non obstante hac Concessione stricta, possunt Fratres vti prima suprapostia; quia, qui hanc impetrauit ignorabat primam, & quia in hac non ponitur aliqua reuocatio alterius.

Idem Leo statuit, quòd, quãdo aliquis Frater Laicus ad Cle-

ricatum

A ricatum ascenderit, extra obedientiam Prælatorum Ordinis, etiam si vsque ad sacerdotium promotus sit, postquam reuersus fuerit, omni honore Clericali priuetur; nec permittatur Canonicum persoluere officium: sed Laicorum officium persoluens, ad merum statum suum Laicalem reducatur.

Virtute præfatę Concessionis, in Capitulo generali Lugduni celebrato, fuit renouatum Statutum, nè Fratres Laici ad Clericatum ascendant, sine consensu Generalis Ministri, aut B Capituli Generalis. Et hoc vigore prædicti Indulti, à Sãctissimo Domino Papa Leone, nouissimè Ordini concessi. Collector. Statutum generale. Collector.

Ratione præfati Statuti auctoritate Apostolica facti, non possunt ex tunc vllo modo aliqui Fratres Laici ad Ordines Sacros, neq; ad Clericatum promoueri, vel assumi à quibuscũq; Prælatis Ordinis Generali Ministro inferioribus, etiã in suis Capitulis Prouincialibus: nisi de nouo obtineatur Auctoritas Apostolica specialis, vel generalis: uel habeatur Commisc sio à Ministro Generali. ¶ Aduerte etiam, quòd istud non habetur in Priuilegijs Ordinis impressis: sed fuit publicatum in Capitulo generali Lugduñ. anno Domini 1518. præsidente Auctoritate Apostolica Reuerẽdiss. Domino Cardinali de Ara Cæli; & fuit positum in tabula diffinitionis prædicti Capituli generalis.

Sciendum est insuper, quòd circa Fratres Minores Laicos ordinata sunt nõnulla in alijs diuersis Capitulis generalibus; D prout inferius annotantur. Collector.

In Capitulo generali, vbi fuit electus Quintus Minister Generalis, præsente Summo Pontifice Gregorio IX. inhabilitati sunt Fratres Laici ad officia Ordinis; qui vsq; tunc dicta officia, vt Clerici exercebant, fo. 209. tracta. 3. Et ffo. 227. tracta.2. Statutũ generale.

In Capitulo generali Barchinone celebrato; vbi fuit electus 2. Vicarius Generalis, ordinatum est, quòd nullus Frater Laie cus ad Clericatum ascendat, sed vnusquisq; in sua vocatione, qua à Deo vocatus est, permaneat. Et quòd nullus eorum Tõsuram Clericalem ferat: nisi eam ab Episcopo receperit; & sit tunc in parua quantitate, fo. 218. tracta.3. Et ffo. 236. tra.2. Statutũ generale.

In Capitulo Generali, in Conuentu Montis Lucij celebrato, vbi fuit electus 6. Vicarius Generalis, ordinatum est, quòd quicunque Frater Laicus apostatauerit, & extra familiam ordines susceperit, si contingat ipsum demum in Familia nostra Statutum generale.

recipi

recipi, maneat suspẽsus ab executione Ordinum, & ab omni A promotione ad officia omnimodè, quoad vsque per Generale Capitulum fuerit aliud determinatum, fo.222.tracta.3. Et ffo. 240. tractatu. 2.

Statutũ generale.

In dicto Capitulo generali celebrato in Conuentu Montis Lucij; vbi fuit electus 13. Vicarius Generalis, ordinatum est, quòd Fratres Laici, qui ad Clericatum, seu ad Sacros Ordines, contra generale Statutum promoti fuerint, vel in posterũ promotionem procurare directè, vel indirectè pręsumpserint, B ad vlteriores gradus, vel ordines nulla ratione promoueantur. Et si in officijs Pręlationis, Præsidentiæ, vel Confessionis extiterint, sint in ipso facto priuati, ffo.224. tractatu 2.

Collector. Quęstio.

DEMVM circa præfatos Fratres Laicos occurrit dubium scitu dignum, scilicet, vtrùm Laici Ordinis nostri Minorum apostatantes ab Ordine, ac in huiusmodi Apostasia ad Sacros Ordines promoti, cùm ad ordinem reducuntur, vel redeunt sua sponte, permitti debeant Tonsuram, vt alij Fratres clerici, ferre? C

Responsio.

¶ Et saluo meliori iudicio respondetur, quòd non, propter plures rationes in auctoritatibus Iuris fundatas. ¶ Primò, quia inobediens, & rebellis, non debet esse potioris conditionis, quàm obediens; per tex. in c. Contingit, de dolo, & contumacia. Cum ergo prædicti sint manifesti inobedientes, eorum conditio non debet esse potior quàm aliorũ obedientium, & quietorum. Ad quod facit tex. in c. Cum qui, de præbendis, lib.6. Nam dicit ibi Papa, quòd non decet, vt D stultus melioris, quàm peritus conditionis existat. Vel quòd inuasor: eo quòd iniuste ingreditur, priuilegio potiori gaudeat. Cùm igitur stultitia prædictorum, & præsumptio maxima, secundùm iudicium hominũ manifestissimè constet, quòd præcipua causa sit ad ostendendum huiusmodi, signum tonsuræ clericalis, & quòd sic inuadendo, vel vsurpando alienum, scilicet voluntatem propriam de manu Pręlati, reportarent commodum, & honorẽ; quod absurdum, & scandalosum alijs E piè viuentibus videretur, claret non esse istud permittendum. ¶ Item, peccata suos debent tenere auctores; vt in c. Quæsiuit, de his quæ fiunt à maiori parte Capituli. Cum ergo isti fuerint perpetratores delicti, decet, vt ipsi pœnam debeant sustinere; quod fit, eorum conatui non condescendendo, sed resistendo. Igitur, &c. ¶ Præterea, in quo quis deliquit, in eo debet puniri; vt habetur in c. fi. de tẽporibus ordi. lib.6. vbi Episcopo

A ſcopo ordinanti aliquas conditiones perſonarum imponitur pœna, quòd per annum à collatione Eccleſiaſticę Tonſuræ maneat ſuſpenſus; ut in quo peccauit, puniatur. Sed cum huiuſmodi Fratres contra prohibitionem, non ſolùm Ordinis, ſed etiam Summi Pontificis, attentauerint Sacros ſuſcipere Ordines, iuſtum eſt, vt modo ſupradicto, vltra alias pœnas, puniantur. Conſtitutiones enim Ordinis, cùm Auctoritate Papę ſint factæ, tanquam ab ipſo editæ, ſunt reputandæ: quia
B vt iuriſconſultus, ff. de væteri Iure enucleando, dicit: Omnia noſtra facimus, quibus auctoritatẽ impartimur. Igitur, &c. ¶ Amplius, ex delicto non debet quis facere conditionem ſuã meliorem, ut in. l. 3. ff. de donat inter vi. & vxo. Si ergo prædicti delinquentes, in hoc tolerarentur, ſequeretur, quòd boni Religioſi (ſaltem ſecundùm iudicium hominum) inferiores prædictis iudicarentur; & contra dictum Sapientis, peccatores in malitia ſua fouerentur, quod omnibus ſanæ mentis ab-
C hominabile videtur. Et prę ſertim, quia cùm delictum iſtorũ ſit valde qualificatum, non decet, vt aliquo, modo tolerentur, cum tex. in c. Si verè, de ſententia excommunicationis, dicat quòd verè pœnitentes, ex pœnitentia non debent damnum reportare, & peccatores commodum ex contumacia. Igitur, &c. ¶ Vlterius, quòd huiuſmodi apoſtatę præfato ſigno Tonſurę debeant priuari, probatur per glo. expreſſam in c. Degradatio, de pœnis, lib. 6. Dicit namque ibi tex. quòd Clerici de-
D gradandi, debent exui veſtibus ſacris, & auferri ab eis omnia per Epiſcopum, quæ in eorum ordinatione collata fuerãt, vſque ad primam veſtem datam in collatione Tonſuræ. Et ſubiungit, quòd debet radi caput ipſius, ſeu tonderi, ne Tonſuræ, aut Clericatus veſtigium maneat in eodem. Super quo verbo, ſcilicet, in eodem, dicit glo. Ita faciunt Monachi apoſtatæ, faciunt enim ſe in totum tondere, ne appareant veſtigia Monachatus. Hæc glo. Vnde colligitur, quòd in poteſtate
E Prælatorum eſt prędictam pœnam imponere propter apoſtaſiam. Et nedùm iſtis, ſcilicet, etiam quibuſcunq; ab Ordine apoſtatantibus. ¶ Ad idem facit dictum Ricardi IV. ſen. di. 24. ar. 2. q. 1. vbi arguendo, an Clerici, per quos in Eccleſia ſcandalum generatur, debeant portare Tonſuram: in deciſione dicit, quòd ſunt compellendi portare illam: niſi fortè tale facinus commiſerint, pro quo debeant priuari clericali Priuilegio, ſcilicet, delationis Tonſurę. Cùm ergo præ-

tati

fati commiſerint tale delictum, quòd citra hęreſim, in Ordine A
pro maiori reputatur; ſequitur, quòd nullo modo tales debẽt
tolerari in hoc prætextu ordinum, ſic ſuſceptorum. ¶ Inſuper ad corroborationem omnium prædictorum facit, quod Petrus de Palude dicit, ſcilicet, quòd pœna textus c. Vnici, de bigamis, lib. 6. qui, vltra alias pœnas, ſub anathemate prohibet illis deferre tonſuram: comprehendit etiam alios irregulares; qui non debent Tonſurari ſub pœna prædicta. Refert hęc florentinus, 3. parte ti. 14. c. 16. §. 6. ante medium. Sequi B
tur ergò, quòd cùm prędicti ſint, ſecundùm iura, irregulares manifeſti: ita quòd ſolus Papa poteſt cum eis diſpenſare, vt in ſuſceptis miniſtrent, vel ad vlteriora aſcendant; vt in c. fi. de bigamis: & vltra huiuſmodi pœnam, per Conſtitiones Ordinis, ſunt incapaces, ac ſuſpenſi, & inhabiles: quòd nullo modo in delatione Tonſuræ tales apoſtatę poſſunt, aut debent tolerari. ¶ Sed vtrùm huiuſmodi Fratres teneantur ad Diuinum
Officium perſoluendum, vt alij Clerici; ex quo ad Clericatum C
(licèt de facto) ſunt promoti? Apparet quòd non: præſertim ſi ſunt ignorantes: quia ſecundùm iura, impoſsibilium nulla eſt obligatio. Et quia auctoritate Apoſtolica ſic determinatum eſt; vt patet, ſupra, §. quarto.

LEGATA.

SIXTVS IV. conceſsit, quòd Prælati Fratrum
Minor. obſeruan. poſsint commutare legata D
facta locis eiuſdem Ordinis ad vnum vſum in alium: ſine ſcandalo tamen illorum, ad quos ſolutio talium legatorum pertinet, o. fo. 62. Et ffo. 66. conce. 95. Et fffo. 95. conce. 317.

Collector. Vide circa huiuſmodi materiam, aliqua in dictionibus Cõmutare: & Eleemoſynas, §. 2. & Hęredes, ſeu hæreditas, §. 2. Et
attẽde ad illa, quæ ponũtur ibidem poſt omnes Conceſsiones. E

CAPVCCINI ANNOTATIO.

CVM ſupra, in prima parte, in verbo Hæreditas, aliquas attulerim Deciſiones pro hęreditatibus ſuſcipiẽdis, vel nõ ſuſcipiendis à Fratribus; nunc etiam aliquas alias ad hanc legatorum materiam ſpectãtes apponere cenſui, ex his, quæ Corduba, & alij expoſitores

noſtræ

A nostræ Regulæ in 6. eius cap. declarant.

Vnde est sciendum, quòd si aliqua particularia legata fuerint Fratribus Minoribus relicta, poterunt vtiq; illa, si indigeant (vt omnes expositores aiunt) acceptare. Verùm, quia quandoq; Fratribus, poterit fortè legari pecunia, quandoq; immobilia; quandoq; alia, quæ vsu consumuntur, & quandoq; aliquid annuum, de singulis ponam Decisionem (breuiter tamen) particularem. Legatorum varietas.

Quando ergò pecunia legatur, licèt tale videatur non valere legatum; cùm in Regul. sit expressum, vt Fratres nullo modo per se, neq; per interpositam personam, denarios, uel pecuniam recipiant: Nicolaus tamen III. In Decret. Exiit §. Cæterum, talia valere legata declarauit; modò per amicos spirituales in Fratrum necessitates conuertantur; prout in eleemosynis pecuniariis, quę à uiuentibus largiuntur, fieri potest: Et quòd sint in quantitate moderata, & non in fraudem paupertatis; ut dixit Clem. V. in Clem. Exiuit. Quæ moderata quantitas, ab ipsa præsenti, uel imminenti necessitate metietur; & à Ministris, & Custodibus simul, & seorsum in suis administrationibus, & Custodiis cum discretione diudicabitur, ita, ut semper in eis sancta eluceat Paupertas; ut in dicta Decretali Exiit. §. In super nec utensilia, dicitur: Et sic Guardianus, & Conuentus non poterunt determinare, quæ sit quantitas moderata, nisi supradicti Prælati. (B) pecunia legata potest acceptari à Fratribus. (C) Quantitas moderata Eleemosynę qualis.

Et licèt hæredes ad ista soluenda, ex officio Iudicis cogi possint, nullum tamen ius, seu ciuilis actio ipsis Fratribus acquiritur; adeò, vt nec per eos, nec eorum nomine ad illa soluenda cogi possunt: sed quonam modo illa possint Fratres consequi (hęredibus negligentibus ad illa soluenda) dicemus paulò infra. (D)

Sed si quæres, quid fiet de superfluo moderatę quantitatis relictæ, quod superest, ultra imminentes Fratrum necessitates? Respondet Barthol. in Minor. lib. 2. d. 1. c. 3. quòd Fratres tale residuum, nec petere, nec exigere possunt, donec noua emerserit necessitas (intellige, scilicet, infra modicum tempus; ut Bald. in cons. 22. expressè dicit) quo casu, eleemosynaliter tantùm, & non aliter illud residuum petant. Superfluū pecuniæ legatę an possit recipi.

(E) Sed si aliquod legatum fuerit eis relictum ad certam causam; utputa pro induendis Fratribus, & huiusmodi; & ad hoc non fuerit necessaria tota pecunia relicta; dicit Bart. in d. lib. 2. d. 3. c. 2. quòd hoc in Legatis non reperitur expressum, sicut in Eleemosyna oblata inter uiuos. Vbi si quid de ipsa pecunia habita, expleta determinata necessitate, supererit, non potest in aliam necessitatem expendi, nisi pecuniæ dominus consentiat, aliàs ei restituetur; ut dicitur in d. cap. Exiit. §. quia uerò puritatem. Ex quo uideretur etiam dicendum, quòd residuum legati

gati remanere debeat apud hæredem, si rogatus à Fratribus consentire A
noluerit, quòd in aliam necessitatem expendatur. Attamen contrarium est veritas; nam licèt ille, qui pecuniam dedit, possit illam, dum viuit, reuocare, & repetere, dùm expensa non est: hoc tamen hæredibus non permittitur. Vt l. 4. ff. de seru. export. Et hoc etiam videtur declarari in dicta decretal. Exijt. §. In eo verò casu. Quare concludit Barthol. quòd, si causa, propter quam legata est pecunia, sit finita, residuum expendetur in aliam necessitatem præsentem, vel imminentem. Quem sequitur Bald. ibidem Anchar. in dicta Clem. Exiui. Et serena conscient. q. 18. non enim debet hoc accresci hæredi, sed pro defuncti anima, in aliam Fratrum necessitatem conuerti debet; vt de vsufruct. legat. l. legatum & ff. de oper. publ. l. finali. B

Et idē dicendū est, quādo legatum est relictū pro aliqua determinata causa, seu necessitate, quæ, licèt tunc non adsit, in aliam tamen commutabitur causam, seu necessitatem, per prædicta iura. Quòd si res legata sit mobilis, & in propria specie ab ipsis Fratribus utibilis, vt est frumentum, oleum, lana, & huiusmodi, licitè à Fratribus poterit (si ea indigeant) acceptari, sicut quæcunq; alia nō pecuniaria eleemosyna, quæ à Fratribus mendicatur, seu liberaliter offertur. C

Legata immobilium.

Si verò quæ Fratribus legantur, res immobiles sunt; vt domus, Ager, vinea, &c. si in legando, testator modum congruum expresserit, vt scilicet, per personas idoneas distrahantur, & earum pecunia in ædificijs, & alijs necessitatibus Fratrum conuertatur: tunc benè poterunt huiusmodi legata Fratres acceptare, eo modo, quo & pecuniaria legata. D

Legata sine modo intelliguntur cū modo.

Legata modo incongruo, non licent Fratribus.

Idem dicendum est, vbi indifferenter, sine ulla expressione alicuius modi, seu causæ huiusmodi legata ipsis fuerint Fratribus relicta: tunc enim modo congruo, & Fratribus licito relicta intelliguntur; vt habetur in Decretali exijt. §. Ad hæc. Quòd si modus incongruus à Testatore fuerit expressus. Dicit Ni. 3. per hæc Verba, in cap. Exijt. §. Ad hæc. Quòd si testator, modum exprimat in legando, secundùm quem Fratribus, eorum inspecta conditione, non liceret recipere; Vt si legaret Fratribus vineam, vel agrum ad excolendum, domum ad locandum, vel similia verba in similibus proferret; quód tunc à tali legato, & eius receptione per omnē modum Fratres abstineant. hęc. Nic. In tantum, quòd nedum talia legata Fratres recipere poterunt, verùm etiam (vt annotauit Bart. in Minoric. lib. 2. d. 2. c. 1.) nec poterunt æstimationem recipere, nam modus vnus recipiendi Legatum, est, æstimationem recipere: vt .l. si domus, .§. qui confitetur .ff. de leg. primò & .l. non dubium .§. fin. ff. de leg. 3. E

Concordat Bald. in auth. ingressi, & Petr. Anchar. in dict. Clement. & serena cōsc. q. 22.

Sed

A Sed est aduertendum, quòd quando huiusmodi incongruitas non prouenit ratione status, & conditionis Fratrum generaliter (vt erat illud de Vinea ad excolendum, &c.) sed potius, alicuius Fratris particularis, (putà si Laico essent legati libri, Missale, vel simile) tunc, secundùm Iura, omnis subuicitur de Legatis impossibilitas. Vt .l. obtinu t. de cond. & demo. & C. de Institut & Substit. l. reprehendenda, & debet transmutari in alium modum possibilem, l. legati .ff. de vsufruct. legat. Unde, exempli gratia, si legatur Fratribus Minoribus B vinea ad excolendum, vel tanta pecunia, vt ex ea emant paramenta, vel alia superflua, pro seruitio Ecclesiæ, & cætera huiusmodi: tale Legatum nullo modo valet, quia hæc superflua habere, statui Fratrum Minorum, & Regulæ repugnat. Si verò aliqua pecuniæ quantitas legatur pro aliquibus rebus licitis, quibus tamen Fratres non egeant, tenet Legatum: non enim expressit Testator modum illicitum, ex ipsa Regula, sed ex eo tantùm illicitus, quia prædictis rebus Fratres non indigent. Quo casu, secundùm Iura allegata, tollitur impossibilitas C à Legato, & commutatur in alias Fratrum necessitates.

Et idem dicendum esse aliqui tenent, cùm aliquod relinquitur Fratribus ædificium, seu fundus pro loco, seu Conuentu construendo ipsis Fratribus, licèt enim Fratres non indigeant loco, quia iam habent: hic tamen talis modus impossibilis, in aliam mutabitur causam Fratribus necessariam; vt memoria, & salus animæ defuncti seruetur, l. Legatum .ff. de vsufruct. leg. Non enim hic modus expressus in Legato continet impossibilitatem, ratione status, & Regul. Fratrum Mi- D nor. cùm possint Fratres habere loca: Sed impossibilitatem habet aliunde; ex eo, scilicet, quia Fratres habent locum, & non indigent alio: & ideò in aliam commutabitur necessitatem ipsorum Fratrum.

Impossibilitas Legatorum, quando commutari potest.

Sed dices, per quem fiet hæc transmutatio in aliam necessariam causam? Dico, quòd fiet de consensu vtriusq; partis, hæredis scilicet, & Prouincialis, seu Custodis: Vt Bart. in Minor. lib. 2. d. 2. c. 3. dicit, per dictam l. Legatum .ff. de vsufruct. legat. Vbi enim, aliquod adest impedimentum iuris: vt illud, quod Testator iussit, de iure fieri non E possit; vel facti, vt est in casu, quia Fratres non indigent Monasterio. seu loco, sufficit mutuus vtriusq; partis consensus: secus autem, si licitè fieri de iure, & de facto posset id, quod Testator iussit; quia tunc in aliam non posset necessariam causam fieri transmutatio, sine permissione Summi Pontificis, seu Principis, vt dixit Bart. ibidem per l. p. & l. Legatum, in principio. de administ. rer. ad Ciuit. pertin. & per cap. p. de relig. dom. Quòd si discordes erunt, Iudex erit medius, cuius auctoritati est standum. Qui Iudex magis eius uoluntati fauebit,

Transmutatio vnius in aliã necessitatem àquo fiet.

Nnn cui

Cui relictum est Legatum, quàm eius à quo est Legatum præstandum, A
ut dicta .l. Legatum .§. si verò plures. & hoc intellige, non ut Minister habeat hæredem in Iudicium prouocare, sed quando hæres fortè ab alio Episcopo, scilicet, uel Syndico in Iudicium reuocaretur, poterit tunc Minister, seu custos suam iudici uoluntatem declarare.

Legata annui redditus an possint acceptari à Fratribus.

Si uerò aliquid annuum, seu aliqui redditus Fratribus relinquantur, quia redditus inter immobilia computantur. Vti. C. de sacr. sanct. Eccles. l. Iubemus, & Clementina Exiui .§. Annui redditus proinde, sicut diximus de immobilibus legatis Fratribus, absque alicuius modi particularis, quòd possint illa uendi, & in eorum necessitates præsentes, uel imminentes conuerti, per Decret. Exiit .§. Adhæc; B
Sic, & hoc annuum, seu huiusmodi redditus in Fratrum necessitates uendi poterunt, si absque modo illicito Fratribus relinquantur. Legatum enim annuum, seu redditus, Fratribus non interdicitur, per Clem. Exiui. §. Annui redditus, ratione rei legatæ, sed ratione modi à Testatore expressi; ut puta, quòd annuatim Fratribus persoluatur: hic enim modus expressus, Regulæ, & conditioni Fratrum Minorum repugnat. Ideò nec Legatum, nec eius æstimationem petere aliquando poterunt. Si uerò talis redditus simpliciter Fratribus legetur, absque eo modo, quòd annuatim soluatur; solùm tunc uidetur illud ius percipiendi Fratribus relictum; quód uendi potest, & in Fratrum necessitates præsentes, uel imminentes conuerti. Et hæc est Bart. sent. quam sequitur Anchar. in d. Clem. Exiui. C

Idemq; dicendum est per omnia (secundùm prædictos) si relinquatur aliquid perpetuum, diurnum, uel per aliquas diuisiones temporum; D
ut de triennio in triennium, & similibus, ut .ff. de transact. l. cum hi, .§. si cui, & .ff. de Aliment. & ciba. legat. l. libertis quos. si enim perpetuum erit Legatum, ut singulis diebus, seu annis, uel per aliquas diuisiones temporum perpetuò soluatur; e nostra Regulę professione prohibitum Fratribus comprobatur.

Legatū perpetuum interdicitur Fratribus.

Si verò aliquid annuum, non perpetuum, sed vsque ad certum tempus, Fratribus fuerit legatum: licet propter limitationem temporis, non videatur quid annuum esse legatum, sed vnum tantùm legatum E
dilatum ad tantum tempus, quod idem est, quòd vna in plures diuisa solutiones præstatio; Idem tamen Bart. vbi supra, asserit, ab huius modi Legato debere Fratres penitus abstinere: quia hoc eorum statui, & mendicitati repugnat. non enim viuerent simpliciter in spe Dei, ob certam spem, quam in illo sibi facto Legato, ad tantum tempus haberent. Quem sequitur Seren. Consc. q. 19. Federicus autem de Senis, quem sequuntur Bart. & Ancar. & Zambarel. cons. 22. & Corduba.

A *d.l'a. q. 11. in exposit. 6. cap. Reg. dicit tale Legatum valere, eiusdemq; Fratres esse capaces, si ad modicum tempus sit factum; quia potius summa quædam dilata censetur legata, quàm aliquid annuum. Nec per hoc videtur mendicitas tolli, sed aliquo modo subleuari. Secùs autem si ad longum tempus fieret Legatum, quia sic inter immobilia computaretur, & Fratres eam non possent recipere.*

Modicum autem tempus, prædicti omnes esse putant, si infra decem annos, & non vltra fiet Legatum. Vnde si quid Fratribus per B *decem annos singulis infra dictum tempus præstandum Fratribus legaretur, valere, & licitè à Fratribus recipi posse, tenent. Quod ego intelligerem, si illud præstandum singulis annis illis, fuerit quid minimum: quia si esset, ita magnum, quòd posset per illud decennium Fratrum necessitatibus prouideri, tunc per illud præfinitum tempus non viuerent simpliciter in spe Dei, propter spem illam, quam in illo Legato haberent, & sic repugnaret coram statui.*

Legata ad modicũ tẽpus qualia sunt.

Ex quibus colliges, quid tenendum sit de Anniuersariis defuncto- C *rum. si enim certa eleemosyna pro dicendis Missis annuatim præstanda relinquitur in perpetuum, vel longum tempus, non ualet; nec eam Fratres licitè accipere poterunt: Si autem ad breue tempus, & quid exiguum fuerit, nullo uidetur iure prohiberi: licèt nostra Capuccinorum Congregatio hactenus hæc non admiserit. Et idem per omnia dicendum est, si aliquid annuum indirectè Fratribus relinquatur: Vt puta, quia grauatur hæres, ut quotannis Fratres talis loci uestiat, uel aliquid aliud annuum ipsis soluat: Hoc enim nullo modo licet Fratri-* D *bus recipere; nisi quid exiguum sit, & ad breue tempus relictum: quia aliàs in fraudem factum esse censetur, ut .ff. de donation. .l. quod conditiones, & annotauit Bart. in d. lib. 2. d. 6. cap. 4. & ser. consc. q. 19.*

Anniuersaria defuncto rum an sint nobis licita.

Annuũ indirectè Fratribus relictum.

Federicus tamen prædictus cons. 22. & alij in locis præallegatis, quos & Cord. & Zabarella in d. Clem. Exiui, & Seren. consc. q. 20. sequuntur, uolunt, quòd si quid annuum perpetuum ad Diuinum cultum sit relictum, ut puta, quòd hæres quotannis soluat uinum pro Sacri- E *stia, farinam pro hostiis, oleum pro lampadibus, candelas, &c. licitè à Fratribus recipi possit, etiam quòd in perpetuum sit. quia per tale Legatum non tollitur mendicitas Fratrum, nec eorum prouidetur necessitatibus, sed Ecclesiæ. Et hæc, ut non ciuiliter, sed humiliter, & eleemosynaliter recipiantur.*

Legata pro rebus Ecclesiæ an liceant?

Quia hęc, annui redditus sunt, & inter immobilia computantur, ut iam ex dictis patet, & Monasteria Capuccinorum Sancti Francisci, & eorum, qui Minorum de Obseruantia uocantur, immobilia ex

Bona immobilia, Capuccinis, & Obseruant. prohibita.

Concil. Trident. Sess. 25. capit. tertio habere non possunt. A

Legata ista per quos expenditur in Fratrum necessit.

Sed quis talia legata, Fratribus relicta, quae licitè ab ipsis poterunt acceptari, in eorum expediet necessitates? est sciendum, quòd cùm Fratres (ut toties est dictum) nullum ius habeant in rebus sibi relictis, & dominium apud haeredes remaneat, donec per eos soluantur; haeredes ipsi, uel testamentorum esequutores, facient. Vt in c. Exiit, §. Adhaec. & Bart. & alij Doctores tenent. Quòd si praedicti ad hęc fuerint negligentes, poterunt Episcopi, ratione generali, quam habent in relictis ad pias causas, Et Iudices seculares ex mero officio suo procurare, hęredis mora praecedente, vt in Auth. de Eccles. tit. §. si quis autem. Vt talia legata soluantur, & Testatoris uoluntas adimpleatur. Immo, ut dicit Bart. lib. 2 d. 7. c. 3. ipsa Ciuitas, seu Syndicus hoc facere potest: quoniam, quando aliquid pauperibus, pro eorum necessitatibus relinquitur, toti uidetur Ciuitati relictum, cuius interest, ut pauperibus alimenta non deficiant. Vt l. Ciuitatibus. ff. de legat. primo, & l. in Priuilegio, C. de sacr. sanc. Eccl. habetur; Sed quis pauperior Fratribus? Sed quomodo hoc possit etiam fieri per Syndicum, dicetur infra, in uerbo Syndicus. Sed semper cauere debent Fratres, ne haec petentibus assistant; ut in Clem. Exiui. §. Amplius. neque directè, uel indirectè talem haeredum compulsionem, ciuiliter, seu cum rigore procurare, sed benè dulciter, & humiliter ipsis nolentibus, Episcopo, uel praedictis aliis, defuncti, & propriam iniuriam, extra Iudicium patefacere; ut ipsi, prout eis placuerit, ad talium Legatorum exequutionem procedant; ut tenent S. Bona. & omnes alij expositores nostrae Regulae. & haec pro nunc sufficiant, pro huiusmodi Legatorum materia: si quis autem fusius eam uoluerit uidere, legat Cordub. aliosq; Regulę exposit. in 6. c. Reg. & Bart. in Minoric. &c. & quod nos etiam diximus supra, in uerbo Haeredes, & haereditas.

(B, C, D in right margin)

An possit habere possessiones, & Redditus vitalitios.

Numquid autem Fratres, & Moniales possint habere possessiones, & annuos redditus; & An licitè possint redditus Vitalitios, quos sibi parentes, uel consanguinei assignant pro eorum necessitatibus dicemus infra in uerbo Paupertas. E

LICEN-

A

LICENTIARE FRATRES, VEL MONIALES.

QValiter Fratres Mi. Obſer. poſsint,& debeant licentiari à Prælatis Ordinis, vel à Sede Apoſtolica; vt licitè valeant tranſire ad alium Ordinẽ; vel ad Conuentuales eiuſdẽ Ordinis: habetur ſupra in dictione Apoſtatæ in omnibus.§.vbi in margine eſt hæc dictio Licentia, ſeu Licẽtia-
B re. Et in dictione Conuentuales Fratres.§.1. Et in dictione Exempti Fratres, præſertim in tribus,§.vltimis. ¶ Sed quomodo Moniales Sanctę Claræ poſsint licentiari, vt ad alia Monaſteria eiuſdem Ordinis valeant tranſire, ſeu aliàs; habetur in dictione Clauſura Monialium. Collectoꝛ.

INNOCENTIVS III. ſtatuit, quòd, licèt quibuſdam Monachis, ſeu Religioſis à Sede Apo- Ex iure cõi.
C ſtolica ſit indultum, ne, poſtquam aliquis profeſſus fuerit apud eos, ad alium locũ poſsit ipſis inuitis arctioris etiã Religionis obtentu trãſire, vt vnuſquiſq; ſecundùm Apoſtolum in ea vocatione permaneat, in qua dignoſcitur eſſe vocatus. quia tamen vbi ſpiritus Dei eſt, ibi libertas;& quæ ſpiritu Dei aguntur non ſunt ſub lege, quia lex non eſt impoſita iuſto: ea ratione vtitur hoc illis fuiſſe conceſſum, nequis ex temeritate, vel leuitate, in iactu-
D ram, vel iniuriam ſui Ordinis, ſub prętextu maioris Religionis, ad alium Ordinem tranſuolaret; ſicut frequenter conſtat à multis eſſe præſumptum, non quidem, vt ei tranſeundi licentia denegetur, qui eam cum humilitate, ac puritate duxerit poſtulandam; vt non fictè, ſed verè, ad frugem melioris vitæ, ualeat tranſmigrare. Talis ergò, poſtquam à Prælato ſuo tranſeundi licentiam poſtulauerit, ex lege priuata (quæ publicæ legi præiudicat) abſolutus, liberè poteſt ſanctioris vitæ
E propoſitum adimplere: non obſtante proterua indiſcreti contradictione Prælati: quia Priuilegium meretur amittere, qui conceſſa ſibi abutitur poteſtate. Cùm etiam, Romanus Pontifex, qui ſupremam in Eccleſia obtinet poteſtatem, Archiepiſcopis, & Epiſcopis cedendi licentiam, ex iuſta cauſa petentibus, ſine difficultate concedat. Quo circa (ait præfatus Innocẽtius) nouerint vniuerſi, quibus huiuſmodi Priuilegium eſt conceſſum, ſe ad concedendum licentiam tranſeundi taliter Nota.

Nnn 3 poſtu-

postulantibus, de iure teneri. Quia, sicut subditus à Prælato A cum humilitate, & puritate debet transeundi licentiam postulare, ne bonum obedientiæ contemnere videatur, sic profectò Prælatus, subdito, sine difficultate, & prauitate qualibet, debet transeundi licentiam indulgere, ne videatur propositum impedire diuinitus inspiratum. Si verò probabiliter dubitetur, utrùm quis velit ad Ordinem arctiorem, aut laxiorem, ex charitate, an ex temeritate transire, Superioris est iudiciũ requirendum; ne fortè Angelus Sathanæ in lucis Angelum se B transformet. Habetur in c. Licet quibusdam, extra de Regularibus.

Reformatio Conuentuales Fratres.

2 LEO X. statuit, quòd nullus Frater reformatus possit, per quemcunq; Prẹlatum Ordinis, etiam Ministrum generalem mitti ad morandum ad aliquem Conuentum non reformatũ, aut pro reformato non habitum. Excepto quòd, si Capitulis prouincialibus videretur minus malum aliquem Fratrem licentiare ad nondùm reformatos, quàm ipsum cum reforma- C tis detinere: in tali casu possit Prælati mittere Fratrẽ, seu Fratres reformatos ad nondum reformatos. Inhibuitq; sub excommunicationis latẹ sententiæ pœna, omnibus, & singulis Conuentualium, secundùm Priuilegia viuentium, Prælatis, ac Fratribus, ne aliquem ex præfatis reformatis, nisi modò prædicto recipere audeant. Similiter & dictis Fratribus reformatis (sub eadem pœna) ne ab obedientia suorum Ministrorum vllatenus, quàm modo prædicto, recedant, B. ffo. 30. D concessione 100.

Excõicatio.

LOCA FRATRVM.

Collector.

QValiter Fratres Mino. possint recipere loca eis oblata pro sua habitatione, vide supra in dictione Ædificare, §. 4. & 9. vsque ad 12. ac 17. & 18. & 20.

Et qualiter huiusmodi loca possint deserere, vide etiã vbi E supra, eadem dictione, §. 7. & 13. & 14. ¶ De immunitate verò locorum, seu Domorum Fratrum, ac de pœna inflicta contra facientes in eis aliquam violentiam, habetur supra in dictione Ecclesiæ Fratrum, §. 3. ¶ De dignitate autem locorum, quæ Fratres Mino Obser. inter Conuentuales habere debent, ponitur in dictione Processiones, §. 3. & 4. & 5.

A

MAGISTER.

MARTINVS V. prohibuit, vt nullus Frater Mi. possit recipere gradum Magisterij: nisi perfecerit cursum sibi præfixum per constitutiones Apostolicas, & Ordinis; ac nisi aliàs idoneus fuerit, b.ffo. 35. concessione. 40. 1 Gradus scolastici. Collector.

B De hoc multa alia posita sunt supra, in dictione Gradus scolastici, per totam.

LEO X. in Bulla Cócordiæ statuit, quòd Fratres Mino. Cóuentuales eligant vnum Fratrem super se ipsos, qui Magister generalis Fratrum Conuentualium in perpetuum appellari debeat, B.fffo. 32. conce. 105. 2 Electio.

Idem Leo statuit, quòd in singulis Prouincijs deputati ad regimen Fratrum Mino. Conuentualium, vocentur Magistri C prouinciales Fratrum Conuentualium. Et quòd huiusmodi Magistri à Ministris prouincialibus Regularis Obseruantiæ confirmationem electionum de eis pro tempore factarum petere teneantur, eo modo, quo Vicarij prouinciales olim de Familia, seu de Obseruantia nuncupati, antea à Ministris prouincialibus Fratrum Conuentualium petere tenebantur, B. ffo. 32, conce. 106. 3 Electio. Hoc non in vsu.

Idem Leo reuocauit, cassauit, & anullauit, ac viribus penitus, D & omnino carere decreuit electionem primi Magistri generalis Fratrum Mino. Conuentualium, quam sub nomine Ministri generalis fecerant Fratres Conuentuales, ac nullã fuisse declarauit: sed eam pro electione Canonica Magistri generalis confirmauit, & approbauit, ac si facta fuisset sub nomine Magistri generalis Conuentualium, B. fffo. 32. conce. 116. Víde in Verbo Conuẽtuales. 4 Electio.

E ☞ CAPVCCINI ANNOTATIO.

Nota, quòd libros, seu quinterna asportare extra Librarias Monasteriorum Sancti Francisci de Obseruantia ad alia loca, adest excommunicatio ipso facto incurrenda, et quòd Guardiani debent facere librorum inuentarium; ut apparet in Breue à Pio V. emanato in ann. 1568. et à Sixto V. confirmato in ann. 1589. In. §. 3. Hęc constit. non est in Bull. sed ponitur in ocularia seu manipulo Fratrũ Min. fo. 331.

MENDICARE.

1 Pro Fratrib⁹ Prædicat. & Minoribus.

ALEXANDER IV. declarauit, quòd Mendicitas Fratrum Minorum & Prędicatorum est meritoria. Et quòd prædicti Fratres tàm ab ijs, quibus prędicāt, quàm ab alijs possunt petere, et recipere eleemosynas. Ac, quòd illi possunt, huiusmodi eleemosynas eisdem Fratribus salubriter elargiri, b.ffo.26. conce.15.

Collector. De hac materia vide supra in dictione Eleemosyna, §.4.&5. ac 7. Et infra in dictione Paupertas.

MINISTRI.

Distinctio Priuilegiorum attinentium ad Ministros.

Collector. Contenta in Priuilegijs, respectu Ministrorum, sic distinguntur. Primò enim sunt ibi aliqua, quæ particulariter pertinent ad Ministrum generalem. Et hæc habentur in dictione Generalis Ordinis. ¶ Secundò reperiuntur aliqua, quæ attinent ad Ministros Prouinciales, vel in particulari; aut in quibus est eis communis auctoritas cum Generali. Et hæc subdistinguntur. Nam quædam concernunt electionem, aut institutionem huiusmodi Ministrorum. Et ista habentur in dictione Electio, §.4.& 8. Et in dictione Confirmatio Prælatorum, §.2. Alia spectant ad auctoritatem eorundem, circa collationes officiorum prædicationis, & & confesśionis, & circa absolutiones, & declarationes: Et hęc continentur infra, §.1. & 2. & 4. & 5. & in reliquis sequentibus, vsq; ad 11. Alia respiciunt eorundem Ministrorum facultatem, ad conferendas nōnullas indulgentias. Et ista habetur in, §.3.& 12. ¶ Vltimò reperitur aliquid pertinēs ad huiusmodi Ministrorum durationem. Hoc autem ponitur in. §.13.

CLEMENS IV. concesśit, vt singuli Prouinciales Ministri in suis Prouincijs, cum Diffinitoribus in prouincialibus Capitulis congregati, habeant plenam auctoritatem, & facultatem examinandi, & approbandi Fratres Minorum in Sacra pagina eruditos, & eis officium

Prædicatio.

Prędi-

A prædicationis (Deum habendo præ oculis) committendi: sicut ex forma Regulæ poterat solus Minister Generalis, B.fo. 56. Et ffo. 139. conce.311.

Idem Clemens, circa absolutiones Fratrum, concessit multa Ministris; prout latè habetur supra in dictione Absolutio ordinaria, quoad Fratres, §. secundo, & quarto, & sexto, & nono, ac decimo. 2 Absolutio.

VRBANVS V. concessit, quòd Ministri Prouinciales de B suis Prouincijs possint dare suffragia Indulgentiarum, & Orationũ, ac beneficiorum spiritualium Procuratoribus, & alijs quibuscunq; personis deuotis, & benefactoribus prædicti Ordinis, b ffo. 261. conce.671. Et ffo. 109. conce.454. 3 Indulgẽtiæ.

SIXTVS IV. concessit Generali, & Prouincialibus Ministris Fratrum, Mino. auctoritatem copiosam dispensandi cũ suis subditis, defectum natalium patientibus, & cum Irregularibus; prout positum est ad longum, supra, in dictione Dispẽ- C satio, in .§. 10. & 12. 4 Dispẽsatio.

Idem Sixtus concessit Prouincialibus Carmelitarum, vt in suis Capitulis possint instituere Fratres suos Confessores; prout habetur supra, in dictione Confessiones, & Confessores, §. 3. 5 Cõfessores.

INNOCENTIVS VIII. concessit, quòd Generalis, & Prouinciales Ministri possint dispensare cũ Fratribus suis, vt ad Sacerdotium promoueantur in 22. anno completo. Hoc est cum attingentibus 23. annum, o. fo. 63. Et ffo. 69. conce. D 158. Et ffo. 99. concessione 356. 6 Dispẽsatio. Sacerdotiũ.

ALEXANDER VI. quoad reseruationem casuum, & absolutionem à quibuscunq; delictis, & censuris, dedit magnam auctoritatem Ministris Generalibus, & Prouincialibus; prout supra positum est, in dictione Absolutio ordinaria, quoad Fratres, §. 17. Et ibidem, §. 15. & 16. 7 Casus reseruati.

IVLIVS II. concessit, vt Prouinciales Fratrum Minorum habeant eandem potestatem, seu facultatem, circa Mo- E niales Sanctæ Claræ, eorum curæ commissas, quam Vrbanus IV. in Regula prædictarum Monialium commisit Protectoribus dicti Ordinis, B. ffo. 112. conce. 517. & ffo. 72. concessione 220. 8 Moniales.

Quæ autem sit huiusmodi facultas, habetur in dictione Protector, §. 3.

Aduertendum est circa hanc Concessionem, quia multi abusi sunt illa, credẽtes, quòd facultas, & potestas supradicta, col- Collector.

lata

lata Protectori, nunquam fuerit restricta; propter quòd non- A nulli Prouinciales, & alij Prælati superiores dabant licentiam aliquibus personis ad ingrediēdum Monasteria prædictarum Monialium: cum tamen hoc fuerit expressè prohibitum prædicto Protectori per Martinum V. ac etiam quibuscunq; alijs Prælatis; prout dictum est supra, in dictione Ingredi Monasteria Monialium, §.10. Vide etiam ibi aliam declarationem circa prędicta. Vide etiam in dictione Protector Ordinis, §.5.

Nota.

9 LEO X. fecit multas Cōcessiones pertinentes ad ministros: B quarum aliquæ continentur in dictione Absolutio ordinaria, quoad Fratres, §.21. & 22.

10 Idem Leo concessit Ministris, & eorum generalibus Commissarijs auctoritatem determinandi quæ dicantur res viles, aut parui valoris; vt possint dari à Fratribus Mino. intra, & extra Ordinem; prout habetur in dictione Declarare, §.1.

Declarare.

11 Idem Leo concessit præfatis Ministris auctoritatem determinandi in scrupulis subditorum suorum; vt habetur latè in C dictione Declarare, § 5.

Declarare.

12 Idem Leo concessit, quòd omnes Prouinciales Obseruantiæ, acta visitatione ordinaria in Conuentibus suæ Prouinciæ, habeant facultatem cōcedendi Indulgentiam plenariam omnibus Fratribus cuiuslibet Conuentus, sic visitati. Et idē de Monialibus S. Claręe, ac Tertiarijs in Congregatione viuentibus, o. ffo. 93. conce. 285.

Visitatio. Indulgētia Plenaria.

13 Idem Leo statuit, quòd Ministri prouinciales, ultra trien- D nium, in suis non possint continuari officijs. Et voluit, quòd triennio elapso, pro absolutis ab officio à cunctis Fratribus habeantur. Ac etiam, quòd infra dictum triennium (si minus vtiles inuenti fuerint) possint in Capitulis prouincialibus ab officijs absolui, B. ffo. 30. concessione 97. in fine.

ANNOTATIO CORDVBÆ. E

Quòad. § 8. ubi agitur de potestate concessa per Iulium II. nostris Prouincialibus, similiter Moniales, uideatur latius ubi sup. in his annotationibus; &c. super titul, Ingredi. quoad quartum Notandum Collectoris, &c.

A

MISSA.

¶ *Distinctio Concessionum Apostolicarum, quæ Missas concernunt.*

ATtende, quòd omnium, quæ in Priuilegijs habentur circa Missas, quædam pertinent ad locum celebrationis. Et hæc ponuntur hic primò. ¶ Alia spectant ad tempus, seu horam celebrandi. Et ista ponuntur .2. loco. ¶ Nonnulla verò attinent ad modum celebrandi. Et ista sunt multiplicia. Nam quędam sunt quoad Hymnum Angelicum. Et hæc habentur in dictione Gloria in excelsis Deo. Quędam quoad Symbolum. Et hæc habentur in dictione Credo. Quædam quoad Præfationem. Et hæc habentur in dictione Præfatio. Quædam quoad totã Missam. Et hæc habentur infra, in hac dictione Missa, tertio. Collector.

B

C

MISSA PRIMÒ, QVOAD LOCVM.

HONORIVS III. concessit, quòd Fratres Mino. possint Missas celebrare super Altare portatili, absq; licentia Prælatorum Ecclesiæ, seu Ordinariorum, B.ffo.83. conce.242.& 243. 1 Altare.

ALEXANDER IV. reuocauit Decretum Innocẽtij IV. quo prohibebatur nè Fratres Mi. D aut alij quicũq; Religiosi reciperent ad Diuina parochianos alienos, in diebus Dominicis, & festiuis, in suis Ecclesijs, & Oratorijs, B ffo. 102. conce 214. 2 Reuocatio.

Idem Alexander, quia nonnulli Prælati Ecclesiastici non curabant de supradicta reuocatione per ipsum facta, dedit in super literas executoriales, B ffo. 102. concessione. 115. 3

Per supradictas duas Prouisiones nihil nobis noui concessum est: sed Pontifex restituit nos ad ius commune. Collector.

E CLEMENS IV. cõcessit, quòd in locis, vbi Fratres Mino. degunt, possint habere Oratoria; in quibus cum altari portatili possint Missarum solennia, & alia Diuina Officia celebrare, B.fo.56 & ffo.140. conce.313. 4

Idem Clemens prohibuit nè quis in Ecclesijs Fratrum Mi. Missarum solennia, vel pro animabus eorum, qui ad loca ipsorum tumulandi deferuntur, ibidem exequias celebrare, sine eorumdem Fratrum assensu, & voluntate, præsumat, B.fo.58. & ffo. 5 Prohibitio.

& ffo.141. concessione. 336. A

Collector. Circa hoc vide infra dispositum per Concilium Lateranense, §.8.

6 SIXTVS IV. concessit eisdem Fratribus Mino. vt nō solùm in Oratorijs, & locis, quibus degunt, sed etiam in quouis alio loco congruenti, & honesto, possint super Altare portatili, Missas liberè, & licitè celebrare, B. fo. 59. & ffo. 143. concessione 344.

7 ALEXANDER VI. concessit, Fratres Mino. posse celebrare Missas in cameris secularium, vel in plateis: dato quòd non videantur loca honesta: quia in cameris dormiunt coniugati, & in plateis fiunt multa profana. o.ffo. 70. conce. 173. & ffo.99. conce.371. B

8 Pro Clericis secularibus. LEO X. in Concilio Lateranensi statuit, quòd tàm Prælati Ecclesiastici, quàm presbyteri seculares, qui vinculo excommunicationis legati non fuerint, Missas in Ecclesijs quorumlibet Fratrum, deuotionis causa celebrare volentes, celebrare possint. Ipsiq; Fratres tales celebrare volentes, libenter recipere debeant, B.ffo.25.conce.70. C

9 Pro Laicis secularibus. Idem Leo declarauit, & statuit, oēs Christi fideles vtriusq; sexus, qui (non contempto proprio Sacerdote Parochiali) in Ecclesijs Fratrum Ordinum Mendicantium Dominicis, & Festiuis diebus Missas audiunt, satisfacere præcepto Ecclesiæ de Missa audienda. Nec in aliquam labem peccati mortalis, aut pœnam propterea incurrere. In contrarium facien. non obstantibus quibuscunq; B.fffo.27. concessione 90. D

10 Idem Leo præfatas suas literas confirmauit, & ampliauit; & super eas, aduersus contradictores, Conseruatores dedit, B. fffo.47.conce.142.

ANNOTATIO CORDVBÆ.

QVOAD .§.2.& 3. notandum, quòd illę Concessiones Alex. IV. habentur etiam in 2. tract. lib. Ordinis. Et Bonif. 9. fff. 118. concessit Fratribus Prædicatoribus, prohibendo ne, scilicet, Pręlati Ecclesiarū, aut alij quicunq; eos impediant, quòminus Missas, & alia Officia Diuina in Ecclesiis suis quotidie celebrare, ac Oblationes in Missis ipsis, & alias ad eorum Altaria prouenientes liberè, & integraliter recipere, & eorum usus, iuxta morem dicti Ordinis, conuertere E

A *tere possint, sub excommunicatione; ipso facto in contrarium facientes.*

MISSA SECVNDO, QVOAD TEMPVS.

EVGENIVS IV. concessit, quòd Fratres Mi. possint celebrare Missam vsq; ad nonã, sine scrupulo conscientiæ, o.fffo.102. concessione.418. 1

B PIVS II. concessit, quòd Generalis possit dare Fratribus auctoritatem celebrandi Missas per vnam horam ante auroram, eis, quibus sibi videbitur, auctoritate Apostolica, o.fffo.97.concessione. 346. 2

SIXTVS IV. concessit, quòd Fratres Mino. Obser. Sacerdotes, causa necessitatis possint ante, & post horam statutam ab Ecclesia, celebrare, o.fo.63.& ffo.67.cõcessione. 109. & fffo. 96. concessione 324. 3

C INNOCENTIVS VIII. concessit Fratribus Ordinis Prædicatorum Congregationis Hispaniẹ reformatis, quòd possint celebrare Missam per horam ante diem, & per horam post meridiem, præsertim quando prędicatur in Conuentibus, vel sunt solennia Officia, o.fo.16.& ffo. 76. conce. 194. & fffo. 101.conce.393. 4

Particularis pro Hispania.

Idem Innocentius concessit Fratribus Augustinensibus, quòd expleto Matutinali Officio, etiam ante lucis auroram, D possint Missas celebrare, b.fffo.101.conce.399. 5

LEO X. concessit Fratribus Min. Obser. vt de licentia suorum Superiorum (quorum conscientijs remittit, quomodo Fratres debeant vti hac gratia) possint celebrare illicò post Matutinum, & post Meridiem, præsertim diebus, quando est de audienda Missa præceptum; quando Fratres debent ambulare; seu quando de via veniunt, & non possunt ante Meridiẽ applicare ad locum, vbi commode possint Missam audire, vel E honestè celebrare. De æstate verò, quando noctes sunt breuiores, etiam ante matutinum chori, vel infra: dummodo celebraturus illud per se, aut cum socio, dixerit, prout consuetum est in Ordine cũm prima, o.fffo. 92.conce.275. 6

Ista omnia Priuileg.Six. Innocent. & Leonis sũt sublata à Cõ. Trid.sess.22. de obser & euitant.in celebr. miss. vt ait & Nauar. in manual. c.25.nu.82. insin.12.nu, 86.

¶ *Ex Priuilegijs Monachorum Sancti Benedicti.*

MARTINVS V. concessit, quòd Priores, & Fratres Ordinis Sancti Benedicti, possint ex deuotione, vel alia iusta causa, in suis Monasterijs celebrare Missas statim post exple-

expletum Matutìnum, vel saltem per horam ante auroram, A habito respectu ad Horologium.

ANNOTATIO CORDVBÆ.

QVòad. §. 3. & 4. vt ait Sum. Ros. tit. Missa, §. 2. quòd hora statuta per Ecclesiam ad celebrandum, est ab Aurora, vsq; ad Nouam. Aurora autem incipit per vnam horam, & quintam eius partem ante Solis ortum, ad nostrum hemisphærium. Per prædictas autem Concessiones Pij II. Six. IV. Innoc. VIII. possumus celebrare per vnam horam ante, & post; vt ibi conceditur, ex causa rationabili, & per alias subsequētes Concessiones possumus adhuc latius, videatur ibidem in Compendio, in §§. sequentibus. B

Quoad §. 5. notandum, quòd illa est optima Concessio, sine vlla limitatione, vbi concedit Innoc. 8. quòd statim post Matutinum possint Fratres Augustinen. & nos etiam per communicationem eorum, celebrare. Sed & Iulius II. fff. 4. concessit Minimis, quòd possint celebrare, & facere sibi celebrari Missas, etiam per Sacerdotes seculares, ante diem, in quocunq; loco honesto, cum Altari portatili, & ibi recipere Sacramenta. C

MISSA TERTIO, QVOAD MODVM.

1 Ex iure cõi HONORIVS III. mandauit vniuersis Ecclesiarum Prælatis, quatenus in Ecclesijs collegiatis, celebrent duas Missas collegialiter, vnam pro defunctis, & aliam secundùm exigentiam diei; vt de Festo, si Festum occurrit, vel de Feria, si Feria. Habetur in c. Cum creatura. extra de celebratione Missarum. D

2 Ex iure cõi Credo. Prefatio. INNOCENTIVS III. statuit, ut in Missis commemorationis, seu votiuis, licèt dicatur propria præfatio, non tamen Hymnus Angelicus, seu Gloria in Excelsis, nec Symbolum dicantur; ut inter commemorationem, & solennitatem differentia ostendatur. Habetur in c. Concilium. extra de celebratione Missarum. E

3 Ex iure cõi CONCILIVM Triburinen. statuit, quòd propter Missam specialem, seu votiuam, vt de sancto Michaele, Missa de eadē die non dimittatur: nisi aliquis velit, propter reuerētiam

A tiam Trinitatis, Missam illius audire. Habetur in c. Quidam laicorum, de celebratione Missarum.

ALEXANDER IV. concessit Fratribus Mino. vt in Missis 4
votiuis spiritus sancti, & Virginis Mariæ, Gloria in excelsis Gloria.
Deo; nec non Sequentias competentes, tam in solennitatibus Prosæ.
cantare, quàm dicere possint in priuatis: non obstante Statuto generali, b. ffo. 257. tracta. 2.

Idem Alexander concessit accedentibus ad Ecclesias Fra- 5
B trum Mino. causa audiendi Missas quocunq; tẽpore, pro qua- Indulgẽtię.
libet vice Indulgentiam centum dierum, o. ffo. 108. conce. 437

EVGENIVS IV. concessit, quòd puellæ nobiles, non au- 6
dientes Missam in diebus Dominicis, excusantur, si sunt in po- Pro domi-
testate alterius, o. fffo. 102. conçe. 417. cellis.

Idem Eugenius concessit, quòd Fratres, qui noluerint dicere Missam de Dominica infra Octauas Sanctorum nostri Ordinis, non teneantur, o. fffo. 101. conce. 407. 7

C Attende, quòd supradictum videtur solùm habere posse lo- De Sanctis
cum, quando in huiusmodi Dominica poneretur historia Do- Ordinis.
minicę. Collector.

ALEXANDER VI ad remouendum scrupulum, concessit 8
Fratribus Mino. quòd possint celebrare cum planellis de corio, sine calcaneo, o. ffo. 70. conce. 172. & fffo. 99. conce. 370. hoc tamen non est de necessitate. Vnde si quis ipsa ommitteret non ex contẽptu, sed quia non habet, non peccaret vt; sum.
D Ange. tit. Missa, n. 36.

Collector.

Sciendum, quòd tempore præfati Alexandri VI. videlicet, anno Domini 1502. celebratum est Capitulum generale Albiense; in quo facta est sequens Ordinatio, seu Declaratio, vel publicatio Concessionis per præfatum Summum Pontificem (vt piè creditur) factæ, aut eius auctoritate.

Quascunq; Missas in nostris Missalibus existẽtes possumus 9
dicere: licèt non sint Ordinarij Romani. Statutũ generale.

E LEO X. informatus, quòd in Conuentibus, quos Fratres 10
Mino. Obser. à Fratribus Conuentualibus eiusdem Ordinis Pro Conuẽ-
(de mandato, & licentia Sedis Apostolicę) reformandos rece- tibus noui-
perunt, tot, & tanta onera, ac fundationes Missarum, & alio- ter reforma-
rum suffragiorum comperiuntur, vt si omnibus satisfacere de- tis.
berent, in multis locis Fratres non sufficerent: quinimo opus esset, quasi vbiq; ordinarium prętermittere Officium, & alia extraordinaria celebrare, & persoluere: ac in plerisq; locis

pro-

prouentus, & redditus, ex quibus celebrationes Missarum, & suffragiorum huiusmodi fundatæ substiterant) sunt probati non subsistere, sed penitus alienati: necnon, & paramenta Ecclesiastica, pro quibus etiam similis obligatio excreuerat, esse omnino consumpta, decreuit, & declarauit, quòd prędicti Fratres, qui prouentus, & redditus, propter quos talia onera imposita sunt, non percipiunt, nec ex voto Professionis suæ percipere possunt, non fuisse obligatos, nec esse, nec in posterum, si contigerit similes reformationes in Conuentibus fieri, teneri ad similia suffragia persoluenda: dummodo tàm in communibus Officijs, quæ quotidie in dictis Ecclesijs celebrãtur, quàm in priuatis Orationibus, & in extraordinarijs Missis, & suffragijs, quæ in dicto Ordine pro singularibus benefactoribus fieri statutum est, illorum, qui prædictos redditus, seu ornamenta reliquerunt, memoriam specialiter faciãt.

Pro Conuẽtibus Monialium S. Clarę.

Et simili modo concessit, quòd Moniales Sanctæ Claræ, sub cura dictorum Fratrum viuentes, vbi similes obligationes in reformatis Monasterijs fortè inuenerunt, non teneantur ad huiusmodi onera: dummodò etiam in communibus Officijs, & Orationibus priuatis, & alijs extraordinarijs Missis, & suffragijs, pro benefactoribus per eas ordinatis, eorum memoriam faciant specialem, B. ffio. 18. conce. 58.

11 Pro Conuẽtibus nouiter reformatis.

Idem Leo postea informatus, quòd ante reformationẽ aliquarum Domorum Ordinis Mino. Fratres Conuentuales in illis existentes, certa bona, ac annuos redditus cum onere celebrandi Missas, & alia Diuina Officia, & suffragia illis relicta possidebant; & quòd post reformationem huiusmodi Guardiani, & Fratres Regulares Obser. in illis existentes, bona, ac annuos redditus huiusmodi, partim dimiserũt, & partim vendiderunt, & pretium illorum in reparationem dictarum Domorum, & alias necessitates Fratrum Domorum earundem conuerterunt, ac etiam, quòd in aliquibus locis Regularis Obser. dicti Ordinis inueniuntur aliquæ obligationes perpetuæ ad Missas continuè celebrandas; per prędecessores Prælatos prædictorum locorum antea contractas; quas, si seruare deberent Fratres pręsentes, & pro tempore dicta loca inhabitantes (cum ex quotidiana mendicatione, ac laboritio viuere habeant) quotidianæ necessitatis præsidio fraudarentur: declarauit, & ordinauit, quòd cum præd. cti Fratres, iuxtà Regulæ suę puram, & debitam Obseruantiam, ex quotidiano laboritio,

De obligationib⁹ perpetuis Missarum.

A boritio, humili Mendicatione viuere habeant, non fuerunt, nec sunt capaces onerum perpetuorum huiusmodi, per quæ temporis progressu libertas spiritus in Missis, & alijs Diuinis Officijs, ac in acquirendis vitæ necessarijs commoditas à Fratribus prædictis tolleretur. Quare omnes, & singulas huiusmodi obligationes perpetuas, tàm per Fratres Conuentuales, quàm per Fratres Obseruantes cum quibuscunq; personis contractas, cassauit, & annullauit. Et ne Christi fideles B (qui pro præfatis perpetuis seruitijs sua bona sunt elargiti) suo fraudentur desiderio, omnia charitatis opera, & Diuina seruitia, quæ in toto dicto Ordine celebrantur, & fiunt, prædictis Christi fidelibus, & defunctis, per viam suffragij, quantũ Diuinæ placuerit bonitati communicauit, B.fffo. 23. concessione 65.

Idem Leo inhibuit districtè Ministris Prouincialibus Fratrum Mino. Regularis Obser. ac subditis eorundem, ne hu- 12 Prohibitio.
C iusmodi Missarum, aut aliorum seruitiorum onera perpetua, vllatenus de cætero acceptent, aut recipiant, B. fffo. 23. concessione. 65.

Idem Leo concessit, vt, quando Fratribus Mino. commendantur Missæ, quæ vulgariter appellantur de reuelatione, de Sancto Amatore, & de Consolatione, cum certis candelis, vel aliæ similes, vel quòd non discontinuentur: satisfaciant Fratres prædicti dicendo illas Missas, ad quas magis dispositi fue- 13 De Missis superstitiosis.
D rint: maxime de Officio, de quo illo die recitant: & ad prædictas, tali modo recommendatas, nullatenus teneantur: præcipue, cùm videatur hoc quandam superstitionem sonare, o. fffo. 93. concessione 289.

Occasione huius Concessionis, aliqui (illam minus bene intelligentes) arbitrati sunt prędictam facultatem extendi ad quascunq, Missas eis recommendatas; vt de Epiphania, de Natiuitate, vel plagis, seu de passione, &c. quod tamen est Collector.
E omnino falsum, propter multa. Primò, quia expresse litera Concessionis loquitur de Missis, quæ habent aliquam superstitionem annexam, prout ibi exemplificatur. Nec obstat illud, quod additur (vel aliæ consimiles) quia refertur ad superstitiosas immediatè exemplificatas. Nec adhuc pro omnibus in Concessione exemplificatis videtur tuta dispensatio præfata, seu declaratio; quia inter alias sunt multi, nullam superstitionem habentes; vt fuisse aliquarum Festiuitatum Do-

mini nostri aut Dominæ nostræ, seu aliæ, quæ in Missali continentur, vt de tali Dominica, vel tali Apostolo, seu Apostolis, vel alijs Sanctis. Secundò etiam, quia à promissione, & obligatione licita, cuiusmodi est de alijs Missis non superstitiosis, non potest quis (postquàm obligatus est) liberari, seu dispensari, absq; consensu illius, cui se obligauit, aut sine alia legitima causa. Et ideò indubitatè tenendum videtur, quòd; quandocunq; aliqua Missa recommendatur, sine admixtione alicuius superstitionis, debet dici, prout fuit recommendata, & acceptata, scilicet, tàm respectu Officij, quàm etiam loci, & temporis, & candelarum, &c.

Nota.

14 De Missis pro quibus datur modica eleemosyna

Idem Leo informatus, quòd in quibusdam Regionibus pro celebratione vnius Missæ, certa pecuniæ quantitas dari consueuit in eleemosynam Fratribus Mino. tàm valdè parua, & tenuis, quòd dicti Fratres, ob eleemosynam, quę singulariter à pluribus elargitur, tot Missas, quot sunt largientes pro singulis celebrare non valent, declarauit, & concessit prædictis Fratribus Obser. quòd celebrando vnam Missam duntaxat, si eleemosyna ęquiualens vni Iulio, id est decimæ parti ducati, non elargitur: etiam si duas, tres, vel quatuor, aut plures Missas celebraturi essent occasione diuersarum, vel plurium eleemosynarum huiusmodi; & in dicta celebrãda Missa pro omnibus, qui pro dictis Missis in eleemosynam, vsq; ad summam huiusmodi, contribuunt, commemorationem in genere faciendo, in hoc conscientiarum puritati prędictorum Fratrum satisfactum sit, B.fffo. 20. conce.62.

Collector. Nota.

Cauendum est omnino, ne quis vtatur huiusmodi Concessione; quia reuera nullius est valoris; prout multi viri famosi Theologi, & Iurisperiti, super hoc Consulti, responderunt. Nã vltra multa, quæ cõtra huiusmodi Concessionem dici possét, constat bene intuenti relationem, quòd subreptitiè obtẽta est. Quapropter Reuerendus Pater Frater Ioannes Glapion, dũ institutus esset Procurator curię Rom. promisit procurare reuocationẽ, seu potius declarationẽ nullitatis huius Cõcessionis. Et credẽdũ est, qđ obtinuit: licèt ad man' nostras nõ puenerit.

15 De Missa passionis.

CLEMENS VII. concessit Fratribus Mino. Obser. quòd cùm aliquis petierit ab eis, vt celebrent Missam de Passione, liceat eis Missam de Cruce, vel de quinq; Plagis; & loco Euãgelij, Passionem secundùm Ioannem dicere: Siuè in fine Missæ huiusmodi, passionem præfatam dicere. Et sic cẽseatur satisfactum

A factum fuisse petitionibus illorum, qui petierunt celebrari Missam de passione, o.

¶ *Ex Priuilegijs Monachorum Sancti Benedicti.*

EVGENIVS IV. concessit Monachis Sancti Benedicti Congregationis Hispaniæ, quòd celebrans Missas tricenarij sancti Gregorij, vel Lamberti in suis Monasterijs, satisfaciat, etiam si intra dictum tricenarium sibi occurrat, quòd celebret aliquam aliam Missam, puta Maiorem, vel Matutina B lem, vel alias in Conuentu, o. 16

¶ *Ex Priuilegijs Fratrum Sancti Hieronymi.*

MARTINVS V. concessit, quòd in quatuor Temporibus, uel diebus quadragesimę, aut litanijs, sufficiat in Monasterijs Sancti Hieronymi celebrare Missam de Feria (si hoc velint) cum commemoratione Festi, quod in ipsa die celebratur: nisi eadem die sit Festum duplex, aut semiduplex. Super hoc tamen onerat conscientiam Prælati, si non est tan- C ta multitudo Fratrum, quòd possint duas Missas dicere, o. 17

Audientibus Missas in certis Festiuitatibus, & alijs diebus, sunt concessę nonnullę indulgentiæ, quæ habentur in dictione Indulgentię Plenarię, quoad Fratres, §.19. Et in dictione Indulgentiæ, quoad Seculares, in multis §. Collector.

☞ CAPVCCINI ANNOTATIO.

D OMNIA *supradicta Priuilegia dicendi Missam, quòad modum, locum, & tēpus, sunt iam per Conc. Trid. sublata; & pręcipuè illa Six. IV. Innocētij, & Leon. X. in §.3.4.5. & 6. in verbo Missa 2. quoad tēpus. Vt ait etiā Nau. in Manuali, c.25. n.82. in fin. & n 86. Sed celebrari debet secūdū Rubr Missalis noui, iuxtà Const. 118. Pij v. in Bull.* Conc. Trid. sess. 22. de euitat. & obseru. in celebr. Miss.

Et inter alia, quæ ibi à Sacro Conc. obseruari iubentur, est, quòd nō priuatis Domibus, atq; omnino extra Ecclesiam, & ad Diuinum tātùm Cultum dedicata Oratoria, ab eisdem Ordinarijs ordinanda, & Vi- E *sitanda, Sanctum Sacrificium, à secularibus, aut Regularibus quibuscunq; peragi. Vide tamen id, quod ait Nauar. in præfato nu. 82. quomodo, sicut antè Conc. Trid. sinè licentia Episcopi celebrari poterat extra locū Sacrū, super Altare Portatili Sacro, ꝓpter necessitatē; Ita posset etiā hodie, quod notandū esse ait ꝓ terris, in quib⁹ frequētissimè supplicationes fiūt ad aliqua parua eremitoria, præ quorū forib⁹ solet dici Missa, ut ab omnib⁹ audiatur. Et pro primis Missis Sacerdotū, ad quas maxima multitudo, quàm Ecclesia capere non potest, solet conuenire.* De loco celebrandi Missam. Not. doctrinam Nauar.

De modo celebrandi.

Cauetur etiã in Conc. ne Sacerdotes, alijs, quã debitis horis celebrēt, A *neuè ritus alio, vel alias cæremonias, & preces, in Missarũ celebratione adhibeant, præter eas, quæ ab Ecclesia approbatæ, ac frequenti, ac laudabili vsu receptæ sunt. Ac quarundam Missarum, ac Candelarũ, certum numerum, qui magis, à superstitioso cultu, quàm à vera Religione inuentus est, omnino ab Ecclesia remoueant.*

Hora celebrandi.

Sed circa hanc Conc. dispositionem, de hora celebrandi Missam, est aduertendum, quòd Nauar. vbi supra, ait, posse Fratus celebrare secundũ usum S. Francisci, & S. Mariæ Magdalenæ Confraternitatum à Sacra Card. Congreg. approbatũ, qui est duabus horis ante Solis ortũ.

Priuileg. S. Iustinæ.

Et Greg. XIII. anno 11. sui Pontif. Concessit Congreg. S. Iustinæ, dũ in itinere fuerint Constituti, posse Missam celebrare ante auroram, & post mediam noctem. Et hoc, viuæ vocis Oraculo facto Illust. Alexand. Farnesio Cardinali illius Ordinis Protectore. Et refertur in Comp. Fratrum S. Hiero. Hispan. fo. 50.

Societati Iesu.

Eandem Concessionẽ fecerat, & Plenioré, Pius V. Societati Iesu, ut refertur in eius Comp. Priuilegiorũ in uerbo Missa, §. 3. quia, illis addi- C *dit quòd possint celebrare per horam ante Auroram, & infra horã post meridiem, causa itineris, vel alterius legitimi impedimenti.*

De onere Missarum Tollendo.

Itẽ in Conc. sess. 25. de reform. c. 4. ordinatur, ut in Ecclesiis, ubi magnus Missarũ numerus reperitur, Episcopi in synodo diœcesana, & Abbates; & Generales Ordinum in suis Capitulis Gener. re diligenter perspecta, possint pro sua conscientia, in prædictis Ecclesiis, quas hac prouisione indigere cognouerint, statuere circa hoc, quidquid magis ad Dei honorem, & cultum, atq; Ecclesiarum utilitatem uiderint expe- D *dire; Ita tamen, ut eorum semper defunctorum commemoratio fiat, qui pro animarum suarum salute legata ad pios usus reliquerunt.*

Vbi primò notandũ, quòd hoc (inquit Nau. in Manual. c. 25. n. 138.) uidetur ius nouũ, quoad Abbates, & Generales; sed nõ quoad Episcopos q, argumen. C. cũ accessisset, & C. cũ ex parte de Const. & eis annot. possunt hoc facere sine Synodo, Iure antiquo, quod non uidetur per hoc sublatum, cùm fuisset additum ad Augendum, &c.

Congreg. Card.

Secundò notandum, quòd huiusmodi facultas, Episcopis, Abbatibus, E *ac Generalibus concessa, intelligitur tantùm de onere Missarum ante Conc. Trid, imposito: sicut ita fuisse sibi responsum ab Illustriss. Cardinalibus Sanctissimæ Congreg. Conc. interpretibus, anno 1573. testatur R. P. Gaspar Passer. Nec non & ipsa Congreg. alibi respondit, hãc taxationem esse intelligendam de Missis tantùm, & non de alijs suffragijs. Nec de Missis in fundatione impositis; sed pro alia causa à Testatoribus relictis.*

Passarellus, in tract. primil: fo. 232.

Ter-

A *Tertiò notandum quòd Iulius II. anno 1508. in Const. sua Sacer Ordo, Correctori Generali Ordinis Minimorum, qui tunc erat, concessit, vt in Visita posset in multitudine Missarum dispēsare, adeò, vt in Missa possēt poni vsq; ad nouē Collectæ, & quælibet Collecta valeret pro Missa.*

Ac postea, per Leon. X. anno 1513. in Const. Esposcit dilectorum, &c. supradicta Concessio fuit ampliata, vt non tantùm dictæ Collectę valerent pro tot Missis specialibus, & integralibus; Sed etiam hoc extendit ad omnem alium futurum Generalem, vt posset talem Missa-
B *rum moderationem in eorum visitis facere, quæ Constitutiones integrę ponuntur à Passar. in lib. Priuil. fo. 45. & 58. super quibus Consultus Nauar. de quibusdam occurrentibus dubijs, in lib. 5. Cons. tit. de Priuileg. Cons. 3. respondit.*

Primò, quòd omnibus Generalibus qui pro tempore erunt, supradicta datur facultas.

Secundò, quòd potest dispensare non solùm super Missis receptis Generaliū, qui præerāt tēpore datarū Bullarū prædictarū. Sed etiam pro
C *postea receptis ante eorū visitationē, & tēpus in quo petitur dispēsatio.*

Tertiò, quòd non posset dispensare per alium, delegando ipsi potestatem suam, & quòd huiusmodi dispensatio nō debet fieri, nisi magna cōsideratione, ac dicere omnes Collectas, & quicquid aliud ipsi Pontifices mandarunt; & quòd Fratres nec sine magna causa, & necessitate, debēt recipere præfatas Missas cum proposito decipiēdi eos, qui eas rogarēt, vel rogati darent: & ita tenet, & concludit Nauar. Sed secundùm supradictam Congregationis Cardinalium declarationem, secús esset di-
D *cendum; vt iam supra dixi.*

¶MONASTERIA

¶ *Distinctio Indultorum Apostolicæ Sedis, pertinentiū ad Monasteria.*

Circa materiam Monasteriorum, præsertim Monialium; sunt multa superius in varijs dictionibus posita; quæ hic repetere superfluum foret. Et ideò sufficiet remittere ad huiusmodi Dictiones. ¶ Et primò, quoad ędificationem Mona- Collector.
E steriorum, habetur in dictione Ædificare. ¶ Secundò, quoad exemptionem ipsorum monasteriorum, dictum est in dictione Exemptio. ¶ Tertiò, quoad bona Monasteriorum huiusmodi, positum est in dictione Alienatio, & Bona. ¶ Quartò, quoad accessum ad loca exteriora Monasteriorum Moniali ū, vbi communiter accedunt seculares, dictum est in dictione Accedere ad Monasteria. ¶ Quintò, quoad ingressum in Clausurum prædictorum Monasteriorum, habetur in dictione Ingre-

di Monasteria. ¶ Sextò quoad Indulgentias concessas visitãtibus huiusmodi Monasteria, aut pro illis manus porrigentibus adiutrices, dictum est in dictione Indulgentiæ, quoad Seculares, 1.& 2.& 3.& 4. ¶ Vltra prædicta, sunt nonnulla alia Monasterijs pertinentia; prout sequuntur. A

1 Ex iure cõi. SYNODVS VIII. diffiniuit, duplex Monasterium, scilicet, virorum, & Mulierum minimè fieri: quia scãdalum id, & offendiculum multis efficitur. Quæ autem hactenus fuerunt dupla, secundùm Regulam Sancti Patris Basilij, & secundùm præceptionem eius, ita formenter. Non habitent in vno Monasterio Monachi, & Monachæ. Adulterium enim intercipit cohabitatio, si habeat aditum Monachus ad Monacham: vel Monacha ad Monachũ secretò singulariter ad collucutionem. Non cubet Monachus in Muliebri Monasterio, nec singulariter cum Monacha conuiuetur. Et quando necessaria vitę à parte virorum ad Regulares deferuntur, extra portam hoc suscipiat Abbatissa in Monasterium fœminarum, cum quadam vetula Monacha. Habetur 18. q.2.c. Diffinimus. B C

2 Ex iure cõi. CONCILIVM Agatense statuit, quòd Monasteria puellarum, seu Monialium, longius à Monasterio Monachorum, aut propter insidias diaboli, aut propter oblocutiones hominum, collocentur. Habetur, 8. q.2. c. Monasteria.

3 Ex iure cõi. INNOCENTIVS II. sub pœna anathematis, interdixit, ac prohibuit, ne Sanctimoniales simul cum Canonicis, & Monachis in vno Choro conueniant ad psallendum. Habetur 18.q.2. c. Perniciosam. D

4 Ex iure cõi. GREGORIVS I. statuit, in nullo loco Monachos, & Monachas in vno Monasterio habitare. Sed nec ea, quæ dupli cia vocantur. Et si quid tale est, Religiosus Episcopus mulieres quidem in suo loco manere studeat, Monachos autẽ aliud Monasterium ædificare cogat. Si autem plurima sint talia Monasteria, separentur in alijs Monasterijs Monachæ, & in alijs Monachi. Res autem quas habent communes, secundùm iura eis competentia, distribuantur. Habetur 18.q.2.c. In nullo loco.

5 INNOCENTIVS IV. cocessit, Fratribus Minoribus, vt in Monasterijs Monialium Sanctæ Clarę, in quibus tempore Gregorij IX. prędicti Fratres deputati non fuerunt pro illarum regimine, aut seruitio, non teneantur ibidem morari, nec

A nec ad id per literas Apostolicas arctari possint: nisi literæ ipsæ plenam fecerint de huiusmodi Indulto mentionē, B.ffo.201. conce. 495.

Idem Innocentius statuit, quòd in Monasterijs Monialium, 6
in quibus prædicti Fratres Mino. deputati fuerint pro seruitio Monialium, in spiritualibus duntaxat deseruiant, & iurisdictioni, & correctioni Ministrorum suorum, sicut & alij Correctio.
Fratres pareant, & obediant, B.ffo. 201. concessione 495.

B CLEMENS IV. inhibuit, vt nullus, Ecclesias, aut Monasteria, seu loca Fratrum Minorum, ausu temerario presumat infringere, aut in illis violentiam damnabilem exercere. Ac voluit, quòd illi, qui secùs facere præsumpserint, sententiā excommunicationis incurrant ipso facto; à qua non possint absolui, nisi per Sedem Apostolicam, aut per Conseruatores eidem Ordini deputatos, B.fo.21.Et ffo.105. conce.226. 7 Excōicati. De hoc dictum est supra in verbo Ecclesię Fratrum.

Circa hoc postea Leo X. concessit, ut præfatæ personæ C possint absolui à Prælatis Ordinis; prout habetur supra, in dictione Absolutio, quoad seculares secundò, in §. decimoquarto. Collector.

CONCILIVM Constantiense statuit, quòd Generalis Fratrum Minorum possit Monasteria sibi subdita reformare, atq; ab eis superflua tollere; prout supra latius positum est, in dictione Generalis Minister, §.3. 8 Reformatio.

LEO X. concessit Ministris Prouincialibus, vt loca eis 9
minus commoda, ab ipsis non omnino derelicta, post constitu-
D tionem Bonifacij Papæ VIII. constructa, pro sua deuotione possint illa tenere, sine Fratribus illa inhabitātibus: ita quòd aliquando ea visitent, cùm tempus opportunum fuerit; & in eorum Ecclesijs aliquando celebrent. Et quòd quicquid ab illis locis ad alia, in quibus modo degunt, transportarunt, licitè possint, & sine scrupulo conscientiæ retinere, & illis deinceps vti, O, fffo. 61. conce. 189.

Attende, quòd huiusmodi Concessio, quoad transportatio- Collector.
E nem rerum, non extenditur, nisi ad præterita, ante datam præsentium, s. 1520 die 10. Martij.

MONIALES.

¶ *Distinctio Concessionum attinentium ad Moniales.*

QVoad Moniales, quàm plura continentur in Priuilegijs Collector.
Fratrum Minorum, & aliorum Mendicantium. ¶ Et primò ea, quæ attinent in speciali ad electionem Ab-

batissarum, & auctoritatem officij ipsarum, dicta sunt in dictione Abbatissa, in .§. vbi est hæc dictio Electio. ¶ Secundò illa, quę concernunt exemptionem earundem Monialium ab Ordinarijs Prælatis Ecclesiarum, & à Decimis, alijsq; impositionibus; vt gabellarum, &c. posita sunt in dictione Decimæ, .§ quarto, & sexto, & septimo, & decimo, & vndecimo, & duodecimo, & tredecimo. Et in dictione Exemptio, §. 12. & 17. & 20. & 29 & 30. ¶ Tertiò de Indulgentijs, & Absolutionibus plenarijs eisdem concessis; habetur in dictionibus Absolutio quoad Fratres, & Indulgentiæ, quoad Fratres. ¶ Quartò qualiter sunt præfatis Monialibus communicata Priuilegia Fratrum Minorum; positum est in dictione Communicatio Priuilegiorum, §. 2. & 3. & 4. & 5. & 6. & 19. ¶ Vltimò quomodo teneantur præfatæ Moniales obseruare Clausuram suorum Monasteriorum; habetur in dictione Clausura Monialium.

Collector.

¶ *Distinctio infrascriptarum Concessionum.*

VLtra prędicta, sunt nonnulla alia, quę Moniales concernunt. Et istorum quædam pertinent directè ad Prælatos Ordinis, quæ continentur in .§. 1. & 2. & 3. & 6. & 9. & 17. & 19. & 20. & 22. & 26. ac 27. ¶ Alia spectant directè ad Moniales, quorum quædam pertinent ad communicationem Priuilegiorum eis factam. Ista autem continentur in .§. 3. & 12. ¶ Quędam verò tangunt dispensationem. Et hæc habeatur in .§. 4. & 5. & 6. & 7. & 8. & 13. & 18. & 21. & 25. ¶ Quædam alia pertinent ad absolutiones; prout habetur in .§. 10. & 11.

Collector.

¶ *Alia distinctio Concessionum sequentium.*

SCiendum insuper, quòd Moniales Sanctæ Claræ, quas infrascripta tangunt, sunt in duplici differentia. ¶ Quædã sunt primæ Regulæ à Sancta Clara editæ, quę in nonnullis partibus Collectaneæ nuncupantur: & antiquitus dominæ pauperes Sancti Damiani dicebantur. Et istæ sunt propriè, ac verè Moniales Sanctæ Claræ. ¶ Aliæ sunt Moniales secundæ Regulę, non quidem à Sancta Clara ordinatæ, sed ab Vrbano Papa IV. quæ à multis Vrbanistæ appellantur: & in partibus, vbi Monasteria earum vigent, Moniales Sanctæ Clarę absolutè dicuntur. Et sic voluit Vrbanus præfatus quòd vocarętur. ¶ Ad primas Moniales, quæ re, ac nomine Sanctæ Claræ sunt, dirigũtur Priuil. quę ante Vrb. jv. reperiũtur cõcessa. Necnõ & alia p

Euge-

A Eugenium IV. postea concessa, quę habentur infra, §. 6. & 7. & 8. Ac etiam per Sixtum quartum; vt habetur infra, §. duodecimo. ¶ Ad alias Moniales, quæ nomine solùm, & non re sunt Sanctæ Claræ, pertinēt præcipuè reliqua indulta Apostolica: quia pro ipsis impetrata sunt à Fratribus, curam illarum gerentibus. Sed nihilominus eisdem priuilegijs gaudere possunt præfatæ Moniales primę Regulæ: quia generaliter, ac indistinctè Monialibus Sanctæ Claræ sub cura Fratrum Minorū
B degentium concessa reperiuntur. Et quia nouissimè Clemēs VII. concessa quibusuis congregationibus Fratrum, aut Monialium, extendit, seu communicauit omnibus; vt habetur supra Communicatio Priuilegiorum, §. 19. gaudent similiter omnibus concessis Fratribus Mino. vt habetur infra, § 4.

ALEXANDER IV. concessit Fratribus Mi. quòd non teneantur suscipere curam quarumcunque 1
C Monialiū, prætextu quarūcunq, literarum Apostolicarū, quæ de præsentibus plena, & expressam mentionem non fecerint, nisi Romanę Ecclesię immediatè essent subiectę, b.fo.23.

Clemens IV. concessit Fratribus Mino. vt ad visitandū aliqua Monasteria Monialium cuiuscunq; Ordinis, vel ad audiēdum confessiones earum compelli aliquatenus non possint, ēt per literas Apostolicę Sedis; in quibus non fuerit facta men- 2 Visitatio.
D tio specialis de huiusmodi Indulto, nec minus per Legatos, vel delegatos eiusdem Sedis, aut per quoscunq; alios, B.fo.57. Et ffo.140. concessione 322.

BONIFACIVS VIII. innouauit literas Innocentij IV. quibus statuit, & declarauit, quòd quæcunque Moniales commissæ fuerint gubernationi Fratrum Mino. virtute alicuius Indulti Apostolici, non propterea intelligātur esse Ordinis prædictorum Fratrum: sed quòd huiusmodi Commissio ad hoc 3
E extendatur, vt Moniales sic commissę, gaudeant Priuilegijs concessis, & concedendis prædictis Fratribus. Quòdq; Pręlati Ordinis exhibeant eisdem Monialibus de cōstitutionibus prędicti Ordinis Mino. ea, quæ illis competere possunt. Ac etiam, quòd Ministri per se, vel Fratres suos, quos ad hoc idoneos viderint, Visitationis officium eis impendant; corrigendo, & reformando, tàm in capite, quàm in membris, quæ correctione, & reformatione nouerint indigere; instituendo, & Communicatio Priuilegiorum. Visitatio.

desti-

destituendo, mutando, & ordinando, prout, secundùm Deum, A viderint expedire. Ita tamen, quòd electio Abbatissę liberè pertineat ad Conuentum. Et quòd confessiones earundem Monialium audiant, & eis Ecclesiastica Sacramenta administrent. Ac insuper, quòd possint assignare, & deputare aliquem Cappellanum secularem, discretum tamen, & prouidū; qui in necessitatis articulo prædictarum Monialium confessiones audiat; & alia Sacramenta ministret; necnon, & Diuina Officia celebret, b. ffo. 32. Et ffo. 33. concce. 35.

4 Communicatio Priuilegiorum. Idem Bonifacius confirmauit literas Innocentij IV. qui statuit, ut quæcunq; Moniales cōmissæ fuerint gubernationi Fratrum Mino. virtute alicuius Indulti Apostolici, Moniales sic commissæ gaudeant Priuilegijs concessis, & concedendis prædictis Fratribus, b. fo. 32. & ffo. 33. conce. 35.

5 Ieiunium. Dispēsatio. EVGENIVS IV. concessit, quòd Moniales Sanctæ Claræ, ac Tertiariæ, necnon & aliorum Ordinum, scilicet sub gubernatione Fratrum Minorum existentes, solùmmodo teneantur C ad illa ieiunia, ad quæ Fratres Mino. Obser. obligati sunt. Et quòd eodem modo seruent in cibis quadragesimali tempore, exceptis debilibus, & infirmis. Sed in alijs ieiunijs, vt sunt quatuor tempora, & Vigilię Apostolorum, & similia, seruent consuetudinem Regionis. Secundùm quam liceat eis, etiam oua, & lacticinia comedere, b. fo. 46. Et ffo. 42. conce. 47.

6 Dispēsatio. Idem Eugenius concessit Monialibus primæ Regulæ Sanctę Claræ, vt non teneantur incedere nudis pedibus discalceata: D sed possint deferre illa, quæ nomine calceamentorum nō censentur, ut puta cuquos ligneos, seu calepodia, & sandalia, atq; etiam, cū opportunum fuerit, calceamenta, b. fo. 46. Et ffo. 42. concessione 47.

7 Dispēsatio. Idem Eugenius concessit, quòd Generalis, & Prouinciales Fratrum Minorum Obseruantiæ habeant (cum discretorum consilio) facultatē dispensandi cum præfatis Monialibus, tàm in cibis, quàm in silentio, & quibuscunq; alijs perpetuis, quæ E in earum Regula continentur, b. fo. 47. Et ffo. 42 conce. 47.

8 Pro Monialibus primæ Regulæ Sāctę Claræ. Dispēsatio. Idem Eugenius declarauit, ac voluit, quòd in nullius præceptorum primæ Regulæ Sanctæ Clarę trāsgressione (præterquàm eorum quatuor, quæ concernunt principalia vota, scilicet, Obedientiæ, Paupertatis, Castitatis, & Clausuræ, ac super electione Abbatissæ, & eius depositione) peccatum mortale præfatæ Moniales incurrant, b. fo. 47. Et ffo. 42. conce. 47.

Idem

A Idem Eugenius concesſit postea, quòd diſpenſatio per ipsũ facta ſuper primam Regulã Sanctæ Claræ, videlicet, quòd non teneantur, niſi ad quatuor Vota; & ſuper electione, ac depoſitione Abbatiſſæ (prout ſupra poſitum eſt) extenderetur ad Moniales ſecundæ Regulæ Sanctæ Claræ, ſcilicet, quòd non teneantur, niſi ad ſupradicta, ſub pœna peccati mortalis, o.ffo. 261. coucesſione 674. 9 Pro Monialibus ſecundę Regulę S. Clarę. Diſpẽſatio.

NICOLAVS V. ſtatuit, quòd Moniales Sanctæ Claræ, niſi 10
B de Generalis, vel Viſitatoris earum expreſſa licentia, aliquam ad Religionem, vel profesſionem recipere valeant. Et quòd nullum (niſi qui à præfato Generali, ſeu Viſitatore pro idoneo reputatus fuerit) in earum Capellanum recipere, ſeu receptũ retinere præſumant, b.fo.48. Et ffo. 43. conce. 48. De receptione Nouitiarum: & Capellani.

Idem Niculaus concesſit eiſdem Monialibus, ac earum Seruitricibus copioſam facultatem, qua vti posſint confeſſores ipſarum; prout habetur in dictione Abſolutio ordinaria, quo-
C ad Fratres, §.8. 11 Abſolutio.

Sixtus IV. concesſit, quòd dictæ Moniales collectaneæ (ſed primæ Regulæ Sanctæ Clarę) posſint abſolui à Miniſtris, ſeu Viſitatoribus, & earum confeſſoribus ab omnibus criminibus pœnis, & Cenſuris, etiam Sedi Apoſtolicæ reſeruatis, quoties opus fuerit. Et quòd ipſę, & earum Nouitiæ posſint promereri omnes indulgentias almæ Vrbis, viſitando ſuas Eccleſias o. ffo. 261. conce. 678. 12 Pro Monialibus Collectaneis.

D Idem Sixtus concesſit, vt Sorores Sanctę Claræ ſub cura Fratrum Minorum Obſer. viuentes, gaudeant omnibus Priuilegijs, gratijs, & exemptionibus in genere Sororibus collectaneis factis, o.ffo. 261. concesſione. 677. Et ffo. 96. concesſione 338. 13 Cõmunicatio Priuilegiorum.

Idem Sixtus concesſit omnibus Monialibus Sanctę Claræ, ac Sororibus Tertij Ordinis, curæ Fratrum Minorum commisſis, quòd posſint tangere, & lauare ſacros pannos, excep-
E tis Corporalibus. Et poſtmodum concesſit idem, vt omnes Sorores ſupraſcriptę, ſub Clauſura, & Congregatione viuẽtes, etiam Corporalia, & Purificatoria tangere posſint: dummodò ſteterint lota à Fratribus, o.fo. 62. Et ffo. 66. concesſione 97. Et ffo. 95. concesſione 318. 14 Pro Monialibus S. Clarę ac Tertiariis. Corporalia.

Idem Sixtus communicauit Sororibus Sanctæ Claræ, viuẽtibus ſub obedientia Fratrum ciſmontanorum Declarationes primæ Regulæ Sanctæ Claræ: quarum principium eſt: Quàm 15

admi-

admiranda Virginis, &c.quas quondam Magister Gulielmus de Cassali Minister Ordinis Mino. auctoritate Apostolica cõposuit. Citra tamen obligationis vinculum: sed sicut fuerit visum Generali, cum consilio aliquorum proborum Patrum, o.fo.63. Et ffo.67. conce.124.

15 Simonia. INNOCENTIVS VIII. declarauit, quòd Moniales (quia nesciunt discernere inter intentionem primariam, quæ causat Simoniam, & secundam) nunquàm incurrant Simoniam, nisi in duobus casibus, scilicet, quando paciscuntur de aliquo dãdo, vel soluendo pro ingressu: & quando recipiunt inhabiles, ob spem habendi aliquid: quia tunc illa est principalis intentio, o.ffo.69. conce.151. Et ffo.99. conce.363.

17 Simonia. Idem Innocentius concessit prædictis Monialibus, quòd sine scrupulo conscientiæ possint petere, quæ sibi promissa fuerunt ante ingressum, o.ffo.69. concessione 152. Et ffo.99. concessione 364.

Collector. De contentis in duabus Concessionibus immediatè præcedentibus, habetur latior Concessio infra, §. vltimo.

18 Generalis Minister. Visitatio. ALEXANDER VI. declarauit, quòd, licèt aliquarum Monialium gubernatio, & visitatio sit commissa Prouincialibus, vel Custodibus, seu Visitatoribus, aut Guardianis, non propterea sint exemptę à iurisdictione Generalis: sed quòd huiusmodi Generalis eandem auctoritatem habeat in pręmissis, quàm Prouinciales, Custodes, Visitatores, seu Guardiani, vel alij Fratres ei subditi habent, b.fo.59. Et ffo.55. conce.63.

19 Clausura. Dispẽsatio. Idem Alexander declarauit, quòd Moniales Sanctæ Claræ non sunt obligatæ ad habendum ostium in sublimi parte Monasteriorum suorum cum scala leuatoria, & tenendum ostium inferius, muro à parte exteriori, clausum; prout in earum Regula continetur. Sed quòd liceat eis, loco huiusmodi ostij superioris, habere ostium in aliquo loco inferiori commodo, & conuenienti; & præter illud, etiam aliud ostium maius, muratum à parte exteriori, non clausum. Et voluit, quòd ne illud ostium totum pro cuiusl bet rei, & personæ intromissione aperire oporteat, in eo ostiolum paruum habere possint. Quę quidem ambo ostia sint clauibus, seris, & repagulis (iuxta ipsius Ordinis Instituta) munita, B. fo.52. Et ffo. 135. cõc 301.

20 Regimem Monialium IVLIVS II. statuit, quòd Fratres Mino. Obseruantiæ compelli nequeant ad recipiendum curam Monialium, etiam per literas Apostolicas: & adhuc de huiusmodi facientes mentionem,

A nem, nisi impetratæ fuerint per Protectorem, & Generalem prædicti Ordinis. Et voluit, quòd aliter recipientes huiusmodi curam, ipso facto excommunicationis latæ sententiæ pœnam incurrant, B. ffo. 207. concessione 509. Et ffo. 70. concessione 216. Excõicatio.

Aduertendum valde esset circa præfatam Constitutionem: quia sæpe recipitur cura Monialium, absq; sufficienti derogatione huius, & non aduertitur ad excommunicationem supra B positam. Collector.

Idem Iulius concessit Prouincialibus Ordinis Minorum illam auctoritatem super Moniales Sanctæ Claræ eis commissas, quam Regula ipsarum per Vrbanum ordinata concedit Protectoribus eiusdem Ordinis, B. ffo. 112. concessione 517. Et ffo. 72. concessione 220. 21 Ministri Prouinciales.

Quæ autem sit præfata potestas, seu auctoritas, habetur in dictione Protector, § 3. ¶ Prędicta verò auctoritas Protectoribus per Vrbanum concessa, fuit postea restricta per Martinum V. vt patet in dictione Ingredi monasteria, §. 13. Et Ideò Prouinciales non debent vti præfata auctoritate, eo modo, quo prius fuit data: sed sicut postea inuenitur restricta. Collector.

C

LEO X. concessit Monialibus Sanctæ Claræ, ac Conceptionis Beatæ Mariæ, & Tertij Ordinis Sancti Francisci, vt præcepto Regulę de percipiendo sanctissimum Sacramentum, satisfaciant per aliquot dies anteponendo, vel postponendo: dũ D tamen illud in fraudem non faciant, O. fffo. 61. conce. 191. 22 Eucharistia Dispẽsatio.

Idem Leo Motu proprio, & ex certa scientia, & potestatis plenitudine, ac sub excommunicationis sententia præcepit Monialibus Sanctę Claræ, ac vniuersis, & singulis alijs, sub cura Fratrum Minorum pro tempore degentibus, quatenus ipsę (iuxta Regulares, in hactenus celebratis, & in posterum celebrandis Capitulis generalibus, seu prouincialibus editas, & factas Constitutiones, ac desuper ab earum prouinciali, seu E alijs Superioribus traditam formam) obedire teneantur, & in earum assumpta professione Altissimo famulatum impendere debeant, B. fffo. 40. conce. 128. 23 Excõicatio. Statuta.

Idem Leo declarauit, Moniales Sanctæ Claræ sub cura Fratrum Mino. viuentes, non teneri ad Officium defunctorum: nisi, prout tenentur prędicti Fratres Minores; quorum ritui in Diuinorum persolutione, Regula ipsarum præcipit eas cõformari, B. fffo. 41. conce. 129. 24 Officiũ Diuinum.

Idem

25 Idem Leo, quoad obligationem persoluendi Officium Diui A
Officiũ Diuinum. num in Choro, decreuit, etiam sanas Moniales prçfatas, non teneri semper Officium huiusmodi in Choro persoluere. Ac exonerando conscientiam ipsarum Monialium, discretioni Abbatissarum, pro tempore existentium, commisit: vt quando,
Dispẽsatio. & quomodo, siue cum quibus sit hæc remissio, siue exemptio toleranda, solerter inuigilent, & diligenter aduertant, & prudenter concedant: ne sub colore pietatis (ex nimia indulgentia) permittaut in aliqua Sororum, seu Monialium, habitum B generari Diuinę offensionis, B.ffto.41.conce.130.

26 Idem Leo mandauit Monialibus Sanctæ Claræ, & Sororibus Tertiæ Regulæ in virtute sanctæ obedientiæ, & sub excõmunicationis latæ sententententię pœna, quatenus Ministrũ Generalẽ Fratrum Mino. pro tempore existentem, ad officium Visitationis admittant, seq;, & earum Domos, ac Monasteria, & loca visitari in capite, & in membris, ac corrigi, & puniri permittant. Ac etiam, vt salubria monita, & correctiones, C per huiusmodi Ministrum generalem faciendas, omni cum humilitate suscipiant. Et sub similibus pœnis, & censuris præcepit Fratribus vniuersis eiusdem Ordinis, & præsertim Confessoribus, & Visitatoribus earundem Monialium, & Sororũ, ne aliquem actum confessionis, seu visitationis exercere audeant, vel præsumant: nisi Moniales, & Sorores ipsæ mandatis huiusmodi Generalis Ministri realiter, & cũ effectu paruerint, B. ffto. 34. concessione 118. Et ffto. 17.conce.56. D

Excõicatio. Generalis Minister.

De Fratrib' habentibus curam Monialium.

27 Idem Leo confirmauit, & approbauit Statutum factum in Capitulo generali Lugdunensi, quo cauetur, quòd de cætero Moniales Sanctæ Claræ, tàm de prima, quàm de secunda Regula, quæ Vrbanistę appellantur, quàm quęcunquę aliæ Religiosæ, quæ per Fratres Ordinis Minorum reguntur, nullos habeant Visitatores, nec Confessores per eas electos: sed à Ministris Prouincialibus in suis Prouincijs respectiuè, cũ suis Capitulis Prouincialibus eis in Visitatores, & Confessores E datos, & assignatos. Ipsique Visitatores, & Confessores à suis Ministris Prouincialibus, sic dàti, à Prouinciali adiunctis secum aliquibus discretis Capituli præcedentis, etiam extra tẽpus Capituli, exigentibus legitimis causis, iudicari, & ab officijs prædictis absolui possint: debeantq; ipsi Visitatores, Confessores, ac alij Fratres, dictis Monialibus seruientes, Prælatis Ordinis, sicut & cæteri Fratres, per omnia esse subiecti.

Visitatores. Cõfessores.

Ita ta-

A Ita tamen, quòd Moniales ipsæ, cùm eis placuerit, in Visitatorem, seu Confessorem nominare possint aliquem Fratrē, quē Minister Prouincialis cum suo Capitulo (si eis placuerit) instituere possint. Non obstantibus quibusuis Indultis, & Priuilegijs Apostolicis in contrarium dictis Monialibus, Visitatoribus, & Confessoribus à Sede Apostolica, prȩsertim Monasterio de Tordesillas, & Palentiæ, concessis. Mandauit etiam in virtute sanctȩ obedientiæ, sub excommunicationis latæ sen- Excōicatio.
B tentiȩ pœna; à qua non nisi à Romano Pontifice, præterquàm in mortis articulo constituti, absolui possint. ac iniunxit omnibus, & singulis Fratribus, & Religiosis, ac Monialibus, sub cura Fratrum dicti Ordinis degētibus, tàm qui ante Statutū hmōi erant sub obediētia Ministrorum Prouincialium, quàm Visitatorum, seu cuiusuis alterius, etiam Sedi Apostolicæ mediatè, seu immediatè subiectis, quatenus præmissa omnia in dicto Statuto contenta, firmiter, & inuiolabiliter obseruent.
C Decreuit insuper, irritum, & inane quicquid secùs à quoquā, quauis auctoritate fieri, seu attentari contigerit, B. ffto. 37. concessione 123.

Idem Leo ex certa scientia, & de plenitudine suȩ potestatis statuit, & ordinauit, quòd illi Fratres Minores, qui antea vocabantur Visitatores Monialium, de cȩtero nuncupentur Commissarij huiusmodi, & Confessores prædictarum Monialium, vltra triennium Officia sua exercere nullatenus possint: 28 De Visitatoribus.
D illoq; finito, vel antea (si expediens videbitur) talis Commissarius ab officio absoluatur. Et voluit, vt ad cognoscendum defectus præfatorum Commissariorum, possit quilibet Prouincialis in Prouīcia sibi deputata respectiuè, Monasteria, Domos, & loca Monialium prædictarum, & Religiosarum ingredi, & quòd de visitationis modo, ac Commissarij, & Confessorum meritis, ac vitæ integritate in eisdem Monasterijs, siuè Domibus, liberè inquirere valeat. Ac insuper vniuersis, &
E singulis Monasteriorum, & Domorum prædictarum Abbatissis, & Monialibus, sub excommunicationis sententia, ac officiorum suorum priuationis, & ad illa inhabilitationis, & alia in posterum obtinenda, si contra fecerint, sine alia declaratione incurrendis pœnis: ac sub obtestatione Diuini iudicij, & interminatione maledictionis æternȩ, districtè prȩcipiendo mandauit, quatenus infra vnius diei spatium, postquàm ad huiusmodi inquisitionem processum fuerit, de visitationis mo- Excōicatio.

do, ac

Appellatio. do, ac meritis, & idoneitate Commissariorum, & Confesso A rum prædictorum: omni exceptione, & contradictione cessan te, ac appellationis, & alijs defensionis remedijs (tanquã cõtra veram correctionem, & debitam obedientiam interpositis) sublatis, & quibusuis in contrarium, sub quibuscunque verborum formis eisdem Abbatissis, Monialibus, & Religiosis, earunque Monasterijs concessis Priuilegijs, Indultis, ac literis Apostolicis, sua vota deponere, & in publicum, aut aliàs (prout per huiusmodi prouinciales de super ordinatum fue- B rit) redigere teneantur, & astrictæ existat. Et circa hoc dat Iudices, & Conseruatores cum magnis non obstantijs, B. ffo. 49. conce. 145.

29 Eucharistia. CLEMENS VII. concessit, quòd Moniales, seu Religiosæ, existẽtes sub obediẽtia Ministri Generalis Ordinis Mino. possint in Ecclesia interiori in loco decẽti habere Eucharistię Sacramentum, sicut habent in exteriori, o.

30 Officiũ Diuinum. Idem Clemens, quia sunt nonnullę ex Sororibus prędictis, C sub cura Fratrum Mi. degentes, quę propter imperitiam nesciunt recitare Officium perfectè, concessit, quòd tales, iudicatæ à Pręlatis, vel Confessoribus earum, seu etiam earum Abbatissis, recitando Officium Sororum laicarum, censeantur satisfecisse obligationi de dicendo Officium, quod dicere tenebantur. Et idem de Fratribus imperitis, o.

31 Simonia. Idem Clemẽs concessit, quòd prętatę Religiosę nullam incurraut Simoniam ex pactionibus, & conuentionibus, quas D faciunt in receptione intrantium Ordinem ipsarum, super dotibus recipiendarum, pro cogruenti, & sufficienti sustentatione earum, o.

ANNOTATIO CORDVBÆ.

QVoad, §. 9. notandum, quòd idem Eug. IV. decreuit omnes Moniales primæ, & secundæ Regulæ Sanctæ Claræ, E *esse sub obedientia, & cura nostrorum Prouincialium, & sub eorum regimine mediatè, & immediatè, scilicet, per se, vel per alios gubernandas, sub grauibus Censuris cõtra Moniales resistentes; decreuitq; omnes prefatas Moniales, vocari Moniales Sanctæ Claræ. Et hoc idem decreuit Vrbanus IV. in prologo sùper Regulam Monialium secundæ Regulæ Sanctę Clarę. Nam nota, vt collector in hoc tit. paulò superius, dixerat, quòd Moniales*

primæ

A primę Regulæ à Sancta Clara Editæ, alicubi vocantur Collectaneæ; alicubi Pauperes Dominæ, aut Sancti Damiani vocabantur. Moniales autem, viuentes secundùm Regulam Editam ab Vrbano IV. vocabãtur Vrbanistæ, & istæ sunt omnes ferè, quæ sunt in Hispania: sed nũc secundùm supradicta Decreta Pontificum, communiter vocantur absolutè Moniales Sanctæ Claræ, sicut & aliæ primæ Reglæ; ut dictum est.

Quoad. §. 21. vbi ponitur Concessio Iulij II. concedentis nostris Pro-
B uincialibus potestatem Protectoris super Moniales, quomodo debeat intelligi, videatur supra in his Annotationibus, &c. tit. Ingredi: similiter 4. Notabili Collectoris.

Item de licentia Ministri Prouincialis possint Moniales Sanctæ Claræ exire Clausuram, causa alicuius infirmitatis curandæ, seu alia causa; videatur latius in Compendio, tit. Clausuram, per totum.

Quæritur vtrùm Moniales, & Sorores teneantur Officium Diuinũ dicere in Choro, & ad faciendum celebrari Missam Conuentualem, &
C eam applicare pro Ecclesia; vt nos Fratres Min. facimus, & tenemur.

Respondeo per tria puncta; quorum primum est, quoad Officium Diuinum, dico, quòd ex iure communi tenentur in communi in Choro dicere Officium Diuinum, sicut alij Regulares, seu Religiosi; vt expressè habetur Clementina 1. de celebrat. Miss. vt benè notat Summa Angelica, tit. Hora Canonica, §. 25. 26. & Siluest. eo tit. §. 10. & latius de hoc habetur in 2. puncto sequente, ibi videatur. Ex Regula autem
D Moniales Sanctæ Claræ non obligantur specialiter, quia hoc eis obligatoriè non imponitur: & similiter dicendum de alijs, quibus id Regula obligatoriè non imponit: ex Statuto autem, aut consuetudine, videat vnaquæque Religio quid circa hoc habetur respectiuè. Videantur autem siqua sunt Priuilegia, quoad aliquas in speciali, aut in communi concessa, vt habetur in Compendio, tit. Officium Diuinum, tit. Moniales, §. 24. 25. &c.

Responsio quantũ ad Officiũ Diuinum.

Secundum punctum est, quoad Missam: & dico quòd iure communi
E similiter tenentur facere celebrari Missam Conuentualem in suis Ecclesiis. Ratio, quia expreßè sub verbo Mandamus, habetur in cap. Cùm creatura, de celebrat. Miß. iuncta rubrica, quòd in Ecclesiis Collegialibus quotidie Missa celebretur conuentualiter de Festo, aut de Feria, secundùm quod, tempori conuenit. Item in cap. Dolentes, eo tit. strictè mandatur in virtute obedientiæ Prælatis, & Clericis, quòd celebrent Officium diurnum, & nocturnum, &c. & ibi expreßè videtur loqui tàm de celebratione Missarum, quàm de alijs horis: quia prius lo-

Missam Cõuentualem.

quitur ibi de Matutinis, & post de Missis: & post hæc omnia, tandem A
dicitur ibidem, hæc igitur, & similia, &c. quæ sequuntur, vsq; ad verbum celebrent, &c. Et ideò Sum. Angel. tit. Miß. §. 33. dicit, quòd virtute Clem. 1. de celebra. Miss. in omni Ecclesia Collegiali, & Conuentuali celebran. est quotidie Missa de Officio occurrente; & concordat Siluest. tit. Missa 1. q. 4: nunc autem Monasteria Religiosorum, & Religiosarum sunt Collegia; vt ait rubrica, in cap. cùm creatura, de celebrat. Miss. seu sunt Conuentus, ex quo habent Prælatum, seu Prælatam, vt etiam specialiter, quoad Moniales habetur in hym. ad B
laudes Festi Sanctæ Claræ, vbi habetur, Ducis ad Sponsum dominum puellarum collegia, &c. ergò tenentur Conuentualiter, &c. vt habetur in d. cap. cùm creatura. Et nullus decipiatur, dicens, prædicta capitula loqui de præfatis Ecclesiasticis, & Clericis, non autem de Monasterijs Monachorum, aut Religiosorum, vtriusque sexus: Nam ad id respõdeo, quòd dicta Clem. etiam loquitur de Monasterijs, & Regularibus. Item, quia, ut elicitur ex cap. ex parte de postulando, & ait Panorm. & alij Doct. ibidem, quando aliqua Constitutio Papalis fit re- C
spectu Religionis, quæ potest conuenire Monachis, & Canonicis Regularibus, & non signantur nisi aliqui eorum, ligat vtrosque, vtriusq; sexus, etiam si diuersa nomina habeant, quia vbi eadem ratio & idem ius, vt habetur de reg. iur. lib. 6. ergò. Prædicta tamen de dicenda quotidie Missa Conuentuali in dictis Monast. intelligenda sunt ciuiliter, sicut in alijs præceptis iuris Canonici, s. dùm commodè fieri potuerit, & dùm non aderit impedimentum, seu dum alia causa rationabiliter non obstiterit; vbi credibile esset legis constitutorem, si adesset, consensu- D
rum; vt non diceretur talis Missa Conuentualiter tunc, vel tali tempore, puta, si non esset nisi una Missa tantùm in die pro Festo, in quo occurreret defunctus, pro quo esset tunc de Requiẽ celebranda, et huiusmodi, ut innuitur in dictis cap. cùm creatura, & secundùm communiter Doct ubi supra.

Obiectio

Responsio.

Tertium punctum est, si talis Missa Conuentualis Monialium sit necessariò applicanda generaliter pro viuis, & defunctis; vt facimus nos Fratres Min. ad quod respondeo, saluo meliori iudicio, quòd non tenẽ- E
tur ad id: ratio, quia nullo iure videntur ad id obligari; quia non iure diuino, ut patet, nec humano, nam detur illud: Constitutio enim Fratrum Minorum, quód Missa Conuentualis celebretur pro viuis, & defunctis, solùm respicit ipsos Fratres, vt patet. Item, quia cùm ratio legis, sit anima legis, vt habetur in lege cùm ratio, si de bonis damnatorum. Ratio autem illius constitutionis generalis, quòd Missa Conuentualis celebretur pro viuis, &c. fuit, vt sic satisfieret benefactoribus ipso-

Missa Conuẽtualis an sit necessariò applicanda.

A bus ipsorum Fratrum, viuentium de eleemosynis, vt patet; quia ibi
in Statutis gener. dicitur, quòd celebretur pro illis, qui recommendã-
tur, &c. Hæc autem ratio cessat, in Monialibus habentibus suos
redditus, & bona sua, quæ secùm afferunt ad Monasteria, de quibus
viuunt, non autem de eleemosynis, ut nos; ergò non tenentur, ut nos,
quoad hoc, nisi alio modo, ratione alicuius redditus, aut oneris alte-
rius, teneantur applicare Missam Conuentualem pro uiuis, &c. ideò
poterunt eam applicare pro quo voluerint. Hæc tria puncta uidentur
B rationabiliter dicta, ut quidam Pater satis eruditus ea annotauit.

Quoad, §. 31. vide ad. idem in Frater tit. Symonia, §. 1.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

C IRCA tempus suscipiendi habitum à puellis Deo dicandis, & de earum professione, & alijs ad hoc pertinentibus, ait Conc. Trid. Sess. ult. de Regul. c. 17. quòd Puella, quæ habitum Regularem suscipere voluerit maior 12. annis sit, non ante eum suscipiat. *In. §. 10.* *Habitũ non suscipiãt ante 12. anno.*

Nec postea ipsa, uel alia, professionẽ emittat quàm
explorauerit Episcopus, uel eo absente, uel impedito, eius Vica-
rius, an coacta, uel seducta fuerit, cuius professionis tempus, ne Episco
pus ignoret, teneatur Præfecta Monasterij eum ante mensem certio-
D rem facere, aliàs quandiu Episcopo uidebitur ab Officio suspensa sit.

Et quòd eos, qui cogunt Mulieres ad ingrediendum Monasterium, uel ad suscipiendum habitum, uel ad emittendam professionem. Et qui sanctam uirginum, uel aliarum mulierum uoluntatem, Veli accipiendi, uel Voti emittendi, sine iusta causa impedierit, Sancta Synodus anathemati subijcit. *Vt in c. 18.* *Non cõpellendæ, nec impediẽdę.*

Quod præter ordinarium Confessorem, alius extraordinarius ab
Episcopo, & alijs Superioribus, bis, aut ter in anno offeratur, qui om-
E nium confessiones audire debeat: quamuis non sit eiusdem Ordinis, &
quòd Confessores ordinarij non sunt ab Episcopo, sed à Superiore Ordi-
nis examinandi; ut declarauit sacra Cong. Card. sup. Conc. Trid. in cap.
10. de Regular. Sess. 25. *De Confessore eis extraordinario dando. Sess. vlt. c. 10.*

Item Moniales ipsæ proprium habere non debent, ut in Conc. Trid. Sess. ult. de Regul. cap. 1. habetur, ait enim quòd omnes Regulares, tàm uiri, quàm mulieres, ad Regulæ quam professi sunt præscriptam uitam instituant, & componant; atq; ad communem uitam, uictum, & ue- *In communi viuant.*

statum conseruanda pertinentia fideliter obseruent, omnisq; Cura, & A
diligentia à Superioribus adhibeatur, tàm in Capitulis prouincialibus, & generalibus, quàm in eorum uisitationibus (quas suis temporibus, nõ prætermittant, ut ab illis non recedatur.

Conc. Trid. Ac de proprietate extirpanda ait Conc. in c. 2. quòd nemini Regularium tàm uirorum, quàm mulierum, liceat bona mobilia, uel immobilia cuiuscunque qualitatis fuerint, etiam quouis modo ab eis acquisita tanquàm propriaa, ut etiam nomine Conuentus, possidere, uel tenere: sed statim Superiori tradantur, Conuentuiq; incorporentur. B

Propriũ nõ habeant.

Conc. Trid. Ac de bonis, quæ potest Superior concedere, & quæ non, ait ibidem, quòd non licet Superioribus, bona stabilia alicui Regulari concedere, etiam ad usumfructum, uel usum, administrationem, uel commendam: mobilium uerò usum, ita permittant, ut eorum supellex statui paupertatis conueniat; nihilq; etiam, quod sit necessarium eis, denegetur. Quòd, si quis aliter quidquàm tenere deprehensus, aut conuictus fuerit, is biénio actiua, & passiua priuatus sit uoce; atque etiam, iuxtà suæ Regulę, & Ordinis constitutiones, puniatur. C

Quæ bona potest concedere Prælatus.

Pœna.

Ia.§.19. Circa Monialium Clausuram, est iam attendendũ id, quod Sac. Conc. Trid. iubet in Sess. 25. tit. de Monial. & Regul. c. 5. & uide sup. in uerbo Clausura. Attamen est aduertendum, quòd quæritur à Nauarr. in lib. Consiliorum lib. 3. tit. de Regul. Cons. 48. An Generalis Ordinis Minorum de Obseruantia, possit transferre Moniales sibi subditas de uno ad aliud Monasterium, causa correctionis, uel nouæ fundationis, & concludit quód sic. et licèt uideantur obstare Bullæ Pij V. & c. 7. de statu Regul. lib. 6. de Conc. Trid. tamen nihil obstare ait, D quia sunt illa limitanda, ne procedat prohibitio exitus Monacharum, cum occurrit causa legitima, ut est iam supradictum. et licèt Conc. Trid. uideatur requirere non solùm causam legitimam, sed etiam, ut causa legitima approbetur per Episcopum, & consequenter, quòd non sufficiat licentia Generalium, et quòd confirmatio Priuilegiorum præfati Ordinis à Greg. XIII. facta non extenditur ad contraria Conc. Trid. tamẽ respon. ab ipso, quòd illa uerba Concilii sunt intelligenda hoc modo, uidelicèt, quòd approbatio illa Episcopalis requiritur quoad exitum Monialium eidem subditarum: uel ita exemptæ, quòd soli Papę subsunt immediatè: non autem de aliis exemptis, quę subsunt alijs Prælatis aliorum Ordinum, de quibus hic agitur; et ita concludit ubi supra, ipse Nauar. quòd possit Generalis eas trãsferre. Vel dic ut in Verbo Claus. Monial. f. 161. B. et f. 168. et 174. E

A

MVLIERES.

Distintio Concessionum omnium concernentium Mulieres, quæ non sunt Moniales.

CIrca Mulieres, quę non sunt Moniales, sunt pleraq; ordinata, & concessa in Priuilegijs Fratrum Mendicantium. Collector.
¶ Et primò quę, & qualiter possunt ingredi Monasteria Monia
B liũ, positũ est in dictione Ingredi Monasteria. §. 28. & 30. & 31.

Secundò qualiter possint absolui Mulieres, etiam mala intentione prædicta Monasteria intrantes, habetur in dictione Absolutio quoad Seculares. 2. in. §. 9.

Tertiò in particulari de Mulieribus seruitricibus Monialium, habetur in dictione Ingredi Monasteria. §. 19. Et qualiter huiusmodi Mulieres seruitrices possunt absolui à Fratribus Mino. eisq; Ecclesiastica Sacramenta conferri: habetur in
C dictione Absolutio ordinaria quoad Fratres. §. 11. prope finem. Et in dictione Seruitrices Monialium. ¶ Vltra prædicta, sequuntur nonnulla, pertinentia ad Mulieres, quæ sub Religionibus Mendicantibus militant: licèt non sint Moniales.

EVGENIVS IIII. Et Martinus V. cõfirmauerunt literas Bonifacij VIIII. inserendo illas de verbo ad verbum; in quibus conceditur, quòd 1 Ex Priuileg. Fratrum Augustinen.
D Generali, & cuilibet Officiali, & Prioribus Ordinis Eremitarum Sancti Augustini, in quibuscunq; Prouincijs constititis sit licitum, qualscuuq; Mulieres idoneas, aliquod Canonicum obstaculum non habentes, quę habitum Regularem dicti Ordinis (ad instar Mantellatarum seu Pinzocherarum Ordinum Fratrum Minorum, & Prædicatorum) habere, ac gestare voluerint, tàm virgines, quàm matronas, ac viduas in Mantellatas, seu pinzocheras prædicti Or
E dinis Eremitarum recipere, & admittere. Ac earum singulis habitum Regularem, & Regulam eiusdem Ordinis Eremitarum exhibere, ad instar hmõi Mantellatarum, seu Pinzocherarum Ordinum Fratrum Minorum, & Prædicatorum prefatorum; prout, secundùm Deum, saluti animarum earundem salubrius visum fuerit expedire. Et voluit, quòd huiusmodi Mulieres gaudeant, & gaudere possint, & debeant, tàm exemtionis priuilegio, quàm omnibus immunitatibus, liberta- Cõmunicatio Priuileg.

tibus, Indulgentijs, ac alijs Priuilegijs quibuscunque pręfato A Ordini Eremitarum, eiusq; Fratribus, & personis per Sedem Apostolicam concessis, ac in posterum concedendis, B ffo.177. conce.412. ac etiam 246. conce. 596. & 597.

Collector. In libris Monumentorum Ordinis, non habetur quicquam concessum Fratribus Minoribus, aut Prædicatorib' in huiusmodi materia. Et ideò vix poterit prodesse aliquid hæc Concessio, cùm referatur ad Priuilegia, quæ non apparent.

2 Cõicatio Priuilegiorum. SIXTVS IV. confirmauit suprascriptam Concessionem B Eugenij, &c. & concessit præfatis Mulieribus, quòd omnibus & singulis Priuilegijs, immunitatibus, fauoribus, gratijs, & indultis spiritualibus, & temporalibus, Ordini, & Fratribus prædictis concessis, & concedendis, & quibus illi in genere quomodolibet potiuntur, & gaudent, tã in vita, quàm in mortis articulo, etiam circa peccatorum remissionem, & iniunctarum pœnitentiarum relationem, vti, potiri, & gaudere, ac participes esse possint, ac debeant. Et quòd liceat Fratribus C pręfatis eisdem Pinzocheris, & Mantellatis personis (in earum etiam domibus quoties opus fuerit) Eucharistiæ, & extremę vnctionis Sacramenta ministrare, ac illarum cadauera tumulanda deferre, etiam Parochialium Ecclesiarum personarum earundem Rectorum licentia desuper minimè requisita, & contradictione qualibet non obstante, B. ffo.249. cõce.622.

Administratio Sacramẽtorum.

Sepultura.

Collector. Circa vltimam clausulam suprascriptam, ordinatum est aliter in Concilio Lateranensi; prout ponitur infra.§.6. D

3 Ex Priuileg. Carmelitarũ Idem Sixtus fecit consimilem Concessionem Ordini Fratrum Carmelitarum quasi ad literam, vt supra. Additur tamen in fine, quòd præfati Fratres Carmelitæ possint suis Pinzocheris, & Mantellatis personis, etiam in earum domibus, quoties opus fuerit (confessionibus diligenter auditis) de absolutionis beneficio prouidere, &c. vt supra. Et quòd, dùm huiusmodi personas decedere contigerit, possint earum cadauera ad eorundem Fratrum Ecclesias tumulanda deferre. Nõ obstante contradictione Rectorum Parochialium, &c. B. fo.96. Et ffo. 180. conce.426.

Absolutio. Sepultura.

Collector. Circa prædicta vide infra, §. sexto.

4 Idem Sixtus concessit Generali, & Prouincialibus, Prioribus Ordinis Carmelitarum eandem auctoritatem recipiendi præfatas Pinzocheras, & Mantellatas, sicut concesserat Ordini Eremitarum Sancti Augustini, sub simili tenore, sicut supra po-

A pra positum est, B. fo. 101. Et ffo. 184. conce. 462.

LEO X. declarauit præfatas Mantellatas Ordinis Sācti Augustini, omnibus, & singulis Priuilegijs, gratijs, & indultis, quæ in Mari Magno; seu alijs Concessionibus (tàm per ipsum, quàm per alios Romanos Pontifices predecessores, Ordini antedicto concessis) continentur, plene, ac largiter perfrui posse, & debere, b. ffo. 122. conce. 556. 5

Ex Priuilegijs Augustinensium.

Idem Leo X. in Concilio Lateranensi statuit, quòd prefatę 6

B Mantellatæ, & Pinzocheræ quorumlibet Ordinum in proprijs domibus habitantes, eligere valeant sepulturam, vbi voluerint. Et quòd die Paschatis tantùm Eucharistiam, necnon extremam vnctionem, cæteraq; Ecclesiastica Sacramenta (pœnitentiæ Sacramento duntaxat excepto) à proprio Sacerdote recipere, & ad onera, quæ laicis incumbunt perferenda teneātur. Ac decreuit, quòd in foro seculari, coràm Iudicibus secularibus conueniri possint, B. ffo. 26. conce. 86.

Sepultura. Sacramenta.

Collector.

C Præfata Constitutio non intelligitur de vouentibus castitatem virginalem, vel vidualem. Nam tales gaudent omnibus Priuilegijs, sicut Fratres, prout habetur infra, §. 7. vbi prædictum Decretum declaratur, ac limitatur.

Idem Leo postea referendo præfatum Statutum, per eum in Concilium factum: quia, occasione illius, aliquæ dubitationes exortę fuerunt, ad tollendum omne dubium Motu proprio, & ex certa scientia, & de Apostolicæ potestatis plenitudine decreuit, & declarauit, quòd prefatum Statutum minimè intelligi debeat de facientibus votum castitatis. Ita vt mulieres virginalem vitam, aut cælibem soleniter vouentes, etiam in consanguineorum, vel affinium suorum, vel proprijs domibus, aut seorsum habitantes, Priuilegijs, & immunitatibus prędictis, in omnibus, & per omnia frui, & gaudere debeant, B. ffto. 28. conce. 91. 7

De Mulieribus vouentibus solam castitatem.

D

E ANNOTATIO CORDVBÆ.

QVoad. §. 1. notandum, quòd istę Pynzocheræ, de quibus ibi agitur, sunt velut Tertiariæ nostri Ordinis Minorum, uiuentes in suis domibus particulariter, modo fecerint uotū continentiæ, modò non; quæ quidem non sunt propriè, nec uerè religiosæ, secundùm ius; & in Italia dicuntur Bizochæ, in Hispania Beatę (ut ait Collector Compendij, tit. Ingredi, in 2. notabili, & tit. oblati Fratrum. §. 2.) & aliquando dicuntur Mantellatæ;

tellatæ; quia Mantellum coloris cinerei, sicut est noster habitus, portant; ut in hoc §.1 innuitur. Et quando tales mulieres sunt sub Ordine Sancti Augustini, dicuntur aliquando Corrigiatæ: quia corrigiam illius Ordinis portant; ut patet in multis Priuilegijs, & Indulgentiis cōcessis talibus Corrigiatis. De his autem Tertiariis latiùs habetur infra, titulo Tertiarii, &c. A

Quoad. §. uid in Compendio tit. Tertiarii, §. 26. aliam Concessionem Innoc. VIII. fff 79. ad id quod Six. IV. in hoc. §. concedit. B

CAPVCCINI ANNOTATIO.

QVA ætate debent esse mulieres, ut has pœnis incurrant, uide supra, in Verbo Ingredi Monasteria Monialium in nostra annotatione: ubi nonnulla, ad hæc spectantia deciduntur.

NOVITIVS. C

Distinctio Concessionum pertinentium ad Nouitios Fratrum Minorum, & aliorum Mendicantium.

Collector. COncessionum attinentium ad Nouitios, quædam pertinent ad receptionem ipsorum ad habitum. Et hæc continentur infra in omnibus, §. vbi habetur hæc dictio Receptio. Alia spectant ad eorundem Nouitiorum absolutionem, & dispensationem. ista autem continentur infra, vbi habetur hæc dictio Absolutio, & Dispensatio. Nonnulla pertinent ad ipsorum Nouitiorum professionis emissionem. Et huiusmodi existunt infra, vbi est hæc dictio Professio. Reliqua verò concernunt dispositionem bonorum ipsorum Nouitiorum. Et ista habentur infra, §. 12. & 21. & 26. D

1 Prohibitio Professio. HONORIVS III. inhibuit Prælatis Ordinis Minorum, nè aliquem ad sui Ordinis professionem admittant, nisi per annum in probatione fuerit, B. ffo. 101. conce. 213. E

2 Prohibitio Receptio. INNOCENTIVS IV. statuit, vt Fratres Prædicatores prætextu alicuius Concessionis eis tactæ, vel faciēdæ expressam mentionem de hoc Priuilegio non facientis, non possint recipere Ordini Fratrum Minorum obligatos Voto, vel Iuramento, b. ffo. 5.

3 Idem Innoçentius statuit, & in virtute sanctę obedientiæ, & sub

A ſub excommunicationis pœna ipſo facto incurrenda, & à qua nequaquam abſolui poſsint, niſi per Sedem Apoſtolicam, pręcepit Miniſtris, & Fratribus Ordinis Mino. ne præſumant recipere vllomodo Prædicatores, & eorum Ordini Voto, vel Iuramento etiam obligatos, prætextu alicuius Indulti Apoſtolici, obtenti, vel obtinendi, de huiuſmodi literis expreſſam mentionem non facientis, niſi prius Prioris ſui petita licētia, & obtenta. Poſtea tamen declarauit hoc de illis intelligi, quos B poſt annum probationis elapſum, eorum conſtiterit Ordini obligatio, B.fo.19. Et ffo. 103. conce.218. Prohibitio. Receptio. Excõicatio.

Idem Innocentius prohibuit, ſub excommunicationis pœna, aliquem ante annum probationis elapſum, ad profeſsionem recipi. Aut quominus ad aliam tranſeat Religionem impediri. Et profeſsionem, aliter factam, irritam mandauit eſſe, & nullam, B.fo.119. Et b.ffo.5. 4 Excõicatio, Profeſſio.

Idem Innocentius diſtrictè inhibuit Fratribus Prędicatori- C bus, & Minoribus, ne ante annũ probationis elapſum, quemquam ad profeſsionem ſuorum Ordinum pręſumant recipere, nec conſtitutum in probatione Nouitium aliqualiter impedire, quominus infra eundem probationis annum, ad aliam Religionem, quam maluerit, tranſeat; ſicut de ſua processerit voluntate, B.ffo.103. conce. 218. 5 Prohibitio. Profeſſio.

Idem Innocentius conceſsit Generali, & Prouincialibus Miniſtris Fratrum Minorum, vt poſsint abſoluere Nouitios D excõmunicatos pro iniectione manuũ in ſe ipſos; prout habetur in dictione Abſolutio ordinaria quoad Fratres, §.1. 6 Abſolutio.

INNOCENTIVS IV. ſtatuit, quòd is, qui Monaſteriũ ante quartumdecimum annum, vt Monachus efficiatur, ingreditur, niſi eo completo profeſsionem faciat in ſequēti, vel habitum Religionis ſuſcipiat, qui dari profitentibus conſueuit, ſeu profeſsionem à ſe prius factam, ratam expreſsè habeat, liberè poſsit infra ipſum ſequentem annum, ad ſeculum remea- E re. Quòd ſi per totum ſequentem annum in Monaſterio permanſerit, vbi Profeſſorum, & Nouitiorum ſunt habitus indiſtincti, profeſsionem per hoc feciſſe, vel ſi quam prius fecerat, ratam habuiſſe videtur: niſi tanta indiſtinctio ibi habitus habeatur, quòd Profeſsi, & Nouitij, ac etiam alij communem vitã cũ eis ducētes, ſimili penitus habitu induantur. Qui verò poſt 14. annum habitum Religionis aſſumpſerit, ſi per annum illum geſtauerit, ex tunc Religionem aſſumptam pręſumitur 7 Ex iure cõi. Profeſſio.

mitur veraciter esse professus; vbi professi à Nouitijs dissimilitudine habitus, minimè distinguntur, etiam si alij degentes cum eis, similibus vestibus coutantur: quoniam cùm iam hic ad discretionis annos peruenerit, susceptum discretionis tempore Ordinem, postquàm anni probauerit spatio, intelligitur firmiter approbasse. Secùs autem in illo, qui ante discretionis annos habitum induit Regularem: cùm eorum, quę tunc agit, plenum non habeat intellectum. Distincti quoque aut dissimiles intelliguntur esse habitus, siuè Nouitijs, siuè professis dissimiles vestes dentur; siue benedicātur, cùm profitentibus conceduntur, siuè etiam aliquid aliud fiat, per quòd Nouitiorum à Professorum habitu discernatur. Habetur in c. Is qui Monasterium: De Regularibus, lib. 6. A B

Habitus.

8 ALEXANDER IV. Fratribus Prædicatoribus, & Mino. in virtute obedientiæ, & sub excommunicationis pœna districtè inhibuit, nè ante annum probationis elapsum (qui est, maximè in subsidium fragilitatis humanæ, regulariter institutus) quemquam ad Professionem sui Ordinis, seu renūciationem seculo faciendam, recipere: nec constitutum infra huiusmodi annum aliquatenus impedire, quominus infra ipsum ad aliam Religionem, quàm maluerit, transeat: vel, nisi maior quatuordecim annis existens, Professus sit tacitè, vel expressè; aut euidenter constet, illum uitam voluisse mutare; quod tamen non præsumitur, nisi clara probatione, vel competentibus indicijs ostendatur, omninò ad seculum redeat; sicut de sua voluntate processerit, præsumant. Et quòd, si fortè contra huiusmodi prohibitionem quemquam recipere præsumpserint, decreuit eum, qui taliter receptus fuerit, nullatenus dicto Ordini alligatum; ipsosq; Fratres ad receptionem quorumlibet ad Professionem eiusdem Ordinis fore ipso facto suspensos: & insuper pœnę subijciendos, quæ Fratribus ipsius Ordinis pro culpis infligi grauioribus consueuerunt. Habetur in c. Non solùm: De Regularibus, & transeuntibus ad Religionem, lib. 6. C D E

Ex iure cōi. Excōicatio. Professio.

9 ALEXANDER IV. præcepit in virtute sanctæ obedientiæ Magistro, & Fratribus Ordinis Prędicatorum, & sub excommunicationis pœna, ipso facto incurrenda, à qua nequaquam absolui valeant, nisi per Sedem Apostolicam: quatenus non recipiant ad suum Ordinem Fratres Ordinis Mino. aut eos, qui voto, vel iuramento eidem Ordini Mino. fuerint obligati:

Excōicatio. Prohibitio. Receptio.

A ligati: nisi prius petita fuerit,& obtenta Ministri sui licentia, etiam prætextu alicuius Indulti,seu aliquarum literarum obtentarum à Sede Apostolica, vel in posterum obtinendarum; quæ de pręsentibus expressam non fecerint mentionem. Et decreuit irritum,& inane quicquid secùs in hac parte contigerit attentari, B.ffo.201.conce.496.

CLEMENS IV. voluit, quòd si aliqui Nouitij ostenderint talia signa, per quę euidenter appareat eos voluisse per- 10
B petuò Seculum deserere, ac sub Religione de cætero Domino deseruire, & postea reuersi fuerint ad Seculum, compellantur per Ecclesiarum Prælatos (quando ex parte Fratrum fuerint requisiti) vt ad aliquem Ordinem se debeant transferre, B. fo. 55.

Idem Clemens fecit quandam latissimam Concessionem circa absolutionem, quę Nouitijs potest impendi; prout habetur in dictione Absolutio ordinaria, quoad Fratres, in §. 4. 11 Absolutio.
C & 6.

Aduerti oportet,quòd in hac Cócessione absolutionis, nullum casum excipit: dicendo (prout dici solitum est) Nisi casus adeò grauis, &c. Ex quo uidetur, quòd ampliorem gratiã voluit facere veniétibus ad Ordinem, ne impediretur eorum cóuersio ad Deum,quàm iam Professis; in quorum Concessione absolutionis ponitur prędicta exceptio. Attamen in casibus contentis in Bulla Cœnę Domini, non auderem asserere, Collector.
D quòd possint venientes absolui: nec minus alij, absq; noua Concessione post prædictæ Bullæ pronunciationem quolibet anno impetratam. Quia casus illi quolibet anno de nouo reseruantur cum derogationibus Priuilegiorum Ordinum, & eximijs non obstantijs. De quo vide supra in dictione Absolutio ordinaria quoad Fratres, post, §.13. Et idem dicendum est de quibuslibet alijs casibus, post istam Concessionem auctoritate Apostolica promulgatis, & specialiter reseruatis.
E Itaq; ijs benè prospectis, nihil amplius habent modo Nouitij, quàm professi: quamuis tempore supradictæ Concessionis viderentur plus habere.

Idem Clemens concessit, quòd si aliqui habitum Fratrum Mino. assumentes, diuersis personis, quæ sciri, & inueniri non possunt, aliqua bona restituere teneantur, possint Ministri,& Custodes, & Vicarij eorum, singuli in locis sibi commissis, bona ipsa in pios vsus conuertere; prout secundùm Deum viderint 12 Restitutio. incertorum.

rint

rint expedire, B.fo.58. Et flo.141. concessione 334. A

Collector. Circa prædicta, vide ampliorem Concessionem, infra §.21.

13 Quibus liceat recipere Nouitios. NICOLAVS III. in declaratione Regulę Fratrum Minorum concessit, & statuit, licere non solũ Generali, sed etiã Prouincialibus Ministris, personas fugientes à seculo in Fratres recipere. Quæ tamen Prouincialium Ministrorum licentia, per Ministrum Generalem possit arctari, sicut expedire viderit. Et declarauit, quòd Vicarij Ministrorum Prouincialium, ex officio Vicariatus, licentiam hanc sibi nouerint in- B terdictam: nisi per Ministros eosdem, hoc ipsis Vicarijs specialiter committatur; quibus Ministris hoc posse committere, Vicarijs, & alijs licentiam concessit, B.fo.10. Et b.flo.12. secundi tractatus, articulo 7.

Receptio.

14 Receptio. Idem Nicolaus circa hoc addidit, dicens Caueant tamen ipsi Prouinciales, quòd hoc non indiscretè, nec passim, sed sic consideratè committant, ac sic illos, quibus hoc committi contigerit, fidelibus consilijs fulciant, quòd omnia discretè C procedant. Habetur supra, §.13.

15 Receptio. Idem Nicolaus superaddidit circa hanc materiam, quòd non indifferenter omnes admittantur ad Ordinem, sed illi tãtùm, qui suffragantibus eis literatura, & idoneitate, vel alijs circunstantijs, possint vtiles esse Ordini: sibiq; per vitæ meritum: & alijs proficere per exemplum. Habetur vbi supra §.13.

16 Ex iure cõi. Excõicatio. BONIFACIVS VIII. statuit, quòd quamuis is, qui D Religionem ingreditur, Religiosus censeri cum effectu non possit, donec sit tacitè, vel expressè professus: si quis tamen violentes manus in eum inijciat, excommunicationis latæ à canone vinculum non euadat. Habetur in c. Religioso, de sententia excommunicationis, lib.6.

17 Ex iure cõi. Idem Bonifacius Constitutionem Innocentianã suprascriptam, quæ prohibet Conuersorum professionem recipi ante annum probationis elapsum; quam Constitutionem Alexan- E der Papa IV. ad Fratrum Prædicatorum, & Minorum Ordines duntaxat declarauit extendi; Declarationem eandem ad aliorum Mendicantium Ordines prorogauit. Statuit etiam, quòd in alijs Religionibus professio expressè, vel tacitè fieri possit licitè infra annum. Sed expressè emissa, etiam seculari habitu non mutato, illi Religioni præcise obligari, quam profitens est professus. Tacitè verò facta, infra probationis annum

A annum, per susceptionem habitus, qui profitentibus tantùm datur, non illi specialiter cuius habitus est susceptus, sed generaliter Religioni alicui recipientem obligat: si ætatis aptæ sit, si sciens, & voluntarius, ac triduo perseueret. Habetur in c. Constitutionem. De Regularibus, & transeuntibus ad Religionem, lib.6.

CLEMENS V. eos, qui in discretionis constituti ætate, 18
Nouitiorum habitum in aliqua Religione per annum porta- Ex iure col.
B uerint, hoc ipso Religionem illam decreuit esse professos: nisi huiusmodi habitus in colore, scissura, vel forma se distinctum patenter exhibeat ab habitu professorum. Habetur in c. Eos qui, de Regularibus.

VRBANVS V. & Gregorius II. circa receptionem Nouitiorum, & Monialium fecerunt notabilem prouisionem, quę habetur in dictione Simonia, §.1. 19

NICOLAVS V. statuit, quòd Moniales Sanctæ Claræ, 20
C nisi de Prouincialis, seu Visitatoris sui expressa licentia, recipere valeant aliquam ad Religionem, vel professionem, b. fo. 48. Et ffo.43. conce. 44. Prohibitiō. cōtra Mon.

SIXTVS IV. concessit Magistro Generali, & Prioribus 21
Prouincialibus, ac Prioribus localibus Ordinis Fratrum Carmelitarum, vt singuli eorum in locis sibi commissis, possint, & valeant in pios vsus conuertere bona, quæ Nouitij ad Ordinem prædictum venientes, tenentur restituere diuersis per- Ex Priu. Fratrum Carmelitarum.
D sonis, quę sciri, & inueniri non possunt, B. fo. 103. Et ffo.186. concessione 474.

Idem Sixtus concessit, quòd Nouitiæ Monialium Sanctæ Claræ primæ Regulæ, possint promereri omnes indulgentias almæ Vrbis, Visitando suas Ecclesias, o. ffo.261. conce.678. 22

Virtute communicationis Priuilegiorum, quæ habetur in dictione Communicatio Priuilegiorum, §.14. & 19. poterunt Nouitij Fratrum Mino. consequi præfatas indulgentias. Nam Collector.
E directè non reperiuntur illis concessæ,

IVLIVS II. statuit, quòd, cùm aliqui Fratres in Ordine Mino. annum probationis inceperint, ac deinde habitum dimiserint, sed postea ad ipsum Ordinem redierint, tēpus prioris receptionis habitus, cum tempore posterioris sibi computari, vel non computari possit, iuxtà discretionem, & determinationem suorum Superiorum, B. ffo.127. conce.283. 23 Professio

Idem Iulius concessit Ordini Eremitarum Sancti Augusti- 24

Ex priuilegiis Augustin ensium. Professio. ni, ut quicunque Nouitius in huiusmodi Religione promotus A fuerit ad Sacros Ordines, habeatur pro Professo; & quòd habitum prædicti Ordinis relinquere, aut mutare nulla auctoritate posśit: nisi licentiam in scriptis à Generali præfati Ordinis obtinuerit, b.ffo.266.concesśione 694. Et B. ffo.67.concesśione 213.

25 Eiicere ab Ordine. LEO X. fecit quandam Concesśionnm, seu Statutum, circa eiectionem Nouitiorum, & Professorum ab Ordine; prout positum est supra, in dictione Eijcere ab Ordine, §.5. B

26 Professio. Idem Leo in Concilio Lateranensi statuit, quòd excommunicati, volentes profiteri aliquem Ordinem Mendicantium, vbi de interesse tertij agitur, absolui non posśint, nisi præuia satisfactione, B.fffo.26. conce.84.

27 Pro Fratribus & Monialibus. Idem Leo concesśit, vt quando contigerit, quòd auctoritate Apostolica concessum fuerit aliquibus Fratribus, uel Monialibus diuersarum Religionum posse transire ad Ordinem Fratrum Minorum, aut Sanctæ Claræ, quòd attento, quòd tales iam sunt nutriti in alijs Ordinibus, vnde præsumitur de ieiunijs, & alijs asperitatibus Religionis esse instructos, posśint facere Professionem tanto tempore ante annum probationis de iure communi taxatum, quãto Prælato prædicti Ordinis Minorum, de consilio discretorum Fratrum, vel discretarum Monialium respectiuè illius domus, in qua fecerint probationem, visum fuerit. Dùm tamen Fratres, & Moniales huiusmodi fuerint inter obseruantes suorum Ordinum Professi, D & nutriti, & ad obseruantes prædicti Ordinis Minorum transire voluerint, & non aliàs, o.fffo.94.conce.295.

Professio.

Collector. Circa modum receptionis Nouitiorum, præsertim Monialium, ut vitetur Simonia, facta est quædam optima prouisio per Vrbanum V. & Gregorium XI. quæ habetur in dictione, Simonia, §.1. Et in dictione Moniales, §. vltimò.

Ex Priuilegijs Monachorum Sancti Benedicti.

28 Prohibitio. EVGENIVS IV. prohibuit, ne aliqui cuiuspiam status E gradus, vel conditionis existant, personas, quæ de iure communi Religionem ingredi non prohibentur, ex seculo fugientes, & ad conuersationem huiusmodi congregationis venire cupientes, verberibus, aut violentijs quibuscunq; impedire, vel prohibere, aut à Monasterijs, & locis congregationis Monachorum Sancti Benedicti iniuriam aliquam ingredi volentibus, aut recipientibus irrogando, seu eos molestando, huius-

A huiusmodi personas euellere, aut extrahere audeant, vel præsumant. Contrarium verò facientes, ipso facto sententiã excommunicationis incurrant: dùm tamen cùm hoc præsens Statutum fuerit eis ad notitiam deductum, non destiterint à prędictis. A qua non posint, præterquam in mortis articulo, nisi per Sedem Apostolicam beneficium absolutionis obtinere, B. Excõicatio.

ANNOTATIO CORDVBÆ.

B *Quoad §. 10. notandum, quòd per talia signa volẽtium perpetuò in Religione manere; & per talem compulsionem, quam Papa concedit posse fieri talibus, de quibus ibi agitur ad permanendum in Religione, non sequitur quód, ergò illi Nouitij sint tacitè, vel expreßè profeßi: nisi simul per actualem promißionem, seu votum, saltem ęquiualenter se tunc Religioni illi obligassent: quamuis hic Papa Clem. IV. in fauo-*
C *rem animę Nouitij, & ad illius maiorem securitatem, & præcipuè in fauorem Religionis, statuerit, saltem in foro Ecclesiæ talem debere compelli ad Religionem, licèt nullo modo sit verè Professus, ut dictum est, & de hoc latius nos sup. diximus in expositione Regulæ Fratrum Mino. cap. 2. q. 12. & latius habetur in Siluest. tit. Religio 30. q. 19. Religio 5. q. 8. & Summ. Angel. eo tit. & Caiet. 2. 2. q. 88. articulo 1. & in quolibet ibi videat, qui volet.*

Quoad §. 24. notandum, an hoc Priuil. Iulij II. concessum Augusti-
D *nensibus, communicetur alijs Religiosis, tanquam fauorabile ipsis; ita quòd, etiam in alijs Religionibus, saltem Mendicantibus, censeatur Professus ille Nouitius, qui promouetur ad Sacros Ordines; & quem effectum habeat talis tacita profeßio. Et an ipsi August. aut alii si quibus fortè ipsum Priuilegium communicatur poßint tali Priuilegio renunciare; quia videtur in periculum Nouitiorum. Ista omnia debent hic aduerti, de quibus nihil hic certum habeo, neq; scio: quia me imparem huius dubii enodationi planè confiteor, quàmuis credam solùm*
E *in foro, iudiciali censeatur Professus talis ad hoc, quòd poßit compelli ad Ordinem, sicut & sup. §. 10. quoad Conceßionem Clem. IV. dictum est; ex quo auctoritate Ministri Generalis potest talis Nouitius, promotus ad Sacros Ordines, habitum illum relinquere, vel mutare, sed, vt dixi, in hoc peritiores consulendi sunt. Adde quòd consuetudo illum non habet pro Professo; neque vnquam tale Priuilegium practicum est, & ita per non vsum videtur iam non valere.*

CAPVCCINI ANNOTATIO.

Proponitur huiusmodi materiæ tractandæ ordo.

Vt distinctè, ac perlucidè aliqua scitu digna occurrentia, in huiusmodi Nouitiorum materia, valeam annotare, procedere censui iuxtà eandemmet distinctionem Concessionum à Collectore supra in huius principio positam, cùm ait, quòd Concessionum pertinentium ad Nouitios, Quædam pertinent ad receptionem ipsorum ad habitum: Alia ad Professionis emissionem: Alia spectant ad eorundem Nouitiorum absolutionem, & dispensationem: & Alia concernunt dispositionem bonorum eorum. in quibus siquidem membris, omnia, quæ mihi magis videntur necessaria, omni, qua potero, breuitate, conabor subnectere. In prima etenim, & secunda illa parte tractabitur de omnibus requisitis conditionibus, cùm in receptione, tùm etiam in professione eorum. In tertia parte de Authoritate, quam Prælati habent pro absolutione, & dispensatione illorum, & quid nunc sit obseruandum cum habentibus aliquem casum reseruatum. Ac in postrema parte agetur de bonorum eorum dispositione iuxta Trid. Conc. decretum.

De receptione Nouitiorum ad habitum.

Prima pars diuisionis.

Vnde, quoad primam diuisionis partem, de receptione, scilicet, eorum ad habitum, Duo uidebimus: Vnum circa modum obseruandum in receptione illorum, Alterum circa Concessiones, ac prohibitiones Summorum illorum Pontificum ibidem à Collectore citatas, ac aliorum subsequentium.

Modus datus à Regula in recept. Nouitiorũ.

Circa modum autem obseruandum, est sciendum, quòd in nostra Regula à Seraphico nostro Padre Francisco omnibus suis Fratribus Minoribus præscripta ordinatur, ut ad Ministros Prouinciales tantùm pertineat ad Ordinem recipere, dùm in cap. 2. ait, Si qui uoluerint hãc uitam accipere, & uenerint ad Fratres nostros, mittant eos ad suos Ministros Prouinciales, quibus solummodo, & non alijs recipiẽdi Fratres licentia concedatur. Nec est credendum, quòd per hoc excludatur Generalis Minister, quin possit et ipse ad Ordinem recipere, immo ad eum spectare, & in eo ordinariam authoritatem residere, tanquam Vniuersali Ministro, recipiendi, & acceptandi in toto Ordine quoscunque ad uitam istam recipiendam venturos, declarauit Gregorius IX. Prouinciales uerò ex suo off. id tantùm in suis Prouinciis facere possunt, ut ex Nic. III. In declarat. nostræ Regulæ, art. 7. patet. Dũ enim ipse Nicolaus dicit, quòd Vicarii, siuè Commissarii Prouincialium ipsis longè agentibus, non possunt ex off. ad ordinem recipere, nisi à Prouincialibus

Quibus cõpetat Nouitios recipere.

A cialibus talem facultatem habuerint, satis demonstrat: quòd Prouinciales Ministri, ex suo officio, & ordinaria authoritate, talem habeant facultatem: adeò, ut Generalis Minister, & Prouinciales tantummodò ex officio, & ordinaria authoritate, ad Religionem posse recipere, probentur; cæteri verò præter hos, nullam ad id habent facultatem, nisi ab istis fuerit illis delegata. Quam delegationem fieri posse (cùm ex Regula solis Ministris concedatur) declarauit, ac concessit Nicolaus prædictus; & habetur supra. §. 13. quod & Innocentius IV. fece-
B rat in exposit. Regul. & Greg. IX. per Priuilegium speciale. ac ita declaratur à Corduba in exposit. nostræ Regul. c. 2. q. 7. Nec putandum, ait D. Bonau. Priuilegium istud relaxatiuum esse Regulæ, immò esse potius secundùm eius intentionem; vt bene ipse probat.

Sed in anno 1587. per const. Sixti V. quę incipit cùm de omnibus Ecclesiasticis, &c. fuit talis forma pro receptione Nouitiorum data: Statuimus & ordinamus, iuuenes aut viros adultos, maiores 16. annis, non aliter in aliquam Religionem recipi posse, nec debere: nisi prius de
C eorum parentibus, patria, deque antè acta uita, & moribus, diligenter inquiratur; & ex accurata informatione, & fide digna relatione compertum, & exploratum sit, eos neq; aliquorum criminum, qualia sunt homicidia, furta, latrocinia, vel alia similia, aut grauiora, reos, vel suspectos existere; ut propterea damnati sint, aut nè damnētur formident; neq; ingenti ære alieno, supra uires facultatum suarum, grauatos; vel reddendis ratiociniis, ita obnoxios, ut ex huiusmodi causa lis, vel molestia eis iam illata, vel timendum sit, nè inferatur. Nisi deniq;
D constet, ipsos non humana aliqua ratione, sed tantùm deuotionis, & pietatis, feruore vitam Religiosam, spontè, & ex animo elegisse.

Modus receptionis à Sixto V. prę scriptus.

Impedimenta Nouitiorum.

Deque his omnibus in generali, uel prouinciali Capitulo, plena & indubitata fide facta, tam Superioris Generalis, seu Prouincialis, quàm Diffinitorum consensu approbati, & ad habitum regularem admissi fuerint.

Vt non reciperentur nisi in Capitulo.

Et in alia Bulla sequenti anno edita, huius prædictæ declaratiua, quæ incipit, ad Romanum spectat Pontificem circa eos, qui in locis à sua
E patria longissimè remotis degentes, uel quorum patria ab hæreticis, uel infidelibus oppressa detinetur, voluerint se diuinis obsequiis, sub regulari habitu dicare: Sancimus, ait, exteros huiusmodi, & aduenas: quamuis non liquidò constet de his omnibus, quę in constit. nostra requiruntur: tamen si diligentia adhibita, nihil appareat, quod eos impediat, habiles reputandos esse.

Adeò, quód, inter alias conditiones, uolebat ipse Summus Pontifex, ut Nouitiorū receptio in nulla fieret Religione, nisi in Capitulo generali,

Fuit dispensatum ad receptionē in cap. faciēdā.

vel prouinciali, tàm Superioris Generalis, seu Prouincialis, quàm Diffinitorum consensu, approbata. Verùm in sequenti anno, per dictam const. Ad Rom. spect. Pont. fuit quibusdam Religiosis concessum, vt etiã infra annum, extra Capitulum, cum quadam tamen cautela ibi explicita, possent Nouitios recipere. A

Vt nos Capuc. possemus Nouitios extra Capitulum recipere.

Et in anno 1591. per felicem recordationem Greg. XIV. fuit nobis Capuccinis similiter concessum, vt possemus infra annum, ipsos Nouitios recipere, cum consensu tamen trium, vel quatuor seniorum Fratrum illius loci, vbi talis fieret receptio; prout sic viuę vocis Oraculo, fuit Illustrissimo & Reuerendissimo Protectori nostro Iulio Sanctorio, Cardinali Sanctæ Seuerinę declaratum; manetq; iam, de mandato eiusdem met Illustriss. Domini Protectoris, impressum. B

Itaq; ex supradictis concludendo, dicimus, ad Ministros Generales, siue Prouinciales, vel ad eos, quibus ipsi id commiserint, modo & forma tamen à Sixto V. præscripta, Nouitiorum receptionem spectare.

De quibus examinandi sunt Nouitii.

Qui quidem Nouitiorum Receptores, debent eos de nonnullis conditionibus ad hoc requisitis, ex vi Regulæ, & ex iure communi, ac ex nostrę Religionis Statutis, omni adhibita diligentia, examinare. C

Prima conditio est de fide cathol. Vt refert Cordub in expos. Regul. c. 2. q. 4.

Ac primùm, (per æquipollentiam nostræ Regulę pręcepti, iuxtà declarationem Clementis V.) diligenter debent illos examinare de fide catholica, & Ecclesiasticis Sacramentis; & hoc examen tunc maximè faciendum, ex pręcepto, ait D. Bonau. cùm aliqua oritur suspicio, vel ratione personæ recipiendæ, vel ratione regionis, & loci, in quibus hæretici reperirentur.

Sed quia non est verisimile, vt de his tantùm Seraphicus Pater intenderit fieri examen, sed & de alijs etiam minus grauioribus, & maximè de aptitudine, & habilitate venientium ad Religionem; ideò debent pariter diligenter perpendere, num ad obseruantiam Regularem, & ad officia & onera Religionis ferenda, & ad conuiuendum pacificè, & absq; periculo cum Fratribus sint benè dispositi; ac idcirco Nicolaus III. ordinauit, vt non omnes passim ad Religionem admitterentur, sed solummodò idonei, & digni, & qui Ordini possent aliquando vtiles esse. D E

Vt habetur supra in §. 15.

Authoritas recipiēdi ad Ordinem, cur Ministris sit commissa.

Et proinde arbitror hoc negotium, vt satis principale, & maximi momenti, vnde tota Ordinis pendet propagatio, Seraphicum Patrem Ministris tantùm committere voluisse, quoniam de ipsorum prudentia super omnes meritò sperari poterat; quiq; prę cæteris ad profectum, & vtilitatem Ordinis, qui eorum curæ erat commẽdatus, deberent aspicere; & tanquàm ianua Ordinis tantùm illis præberent ingressum, qui apti, & bene dispositi ad Religionem dignoscerentur; inhabiles, & in di-

A in dispositos repellendo. Unde illi Ministri, qui aliter faciunt, & affectu aliquo deordinato, vel aliquo alio respectu, indispositos, & inutiles ad Ordinem recipiunt, & infideles suæ Religioni, ac contra propriam, & proximi animam facere dignoscuntur.

Itaq; ex vi Regulæ requiritur, vt recipiendus sit fidelis, catholicus, & de nullo errore suspectus: quando dicitur in ea, & si hęc omnia credant, & ea velint fideliter confiteri.

Alia conditio est (de qua debent secundò pariter examinari) & B vxores nō habeāt, vel si habeant, & iā Monasteriū intrauerint vxores &c. (ut habetur in Reg.) vt sic soluti, & liberi, possint se ipsos offerre Deo, & super sua propria corpora, dominiū, & potestatē Religioni rēdere; quæ utique facere non possent, quando matrimonio consummato, essent ligati: cùm, teste Apostolo, tunc nec uir sui corporis amplius potestatē habet, nec vxor, &c. & hoc debet intelligi (secundū Expositores) de matrimonio uero, legitimo, et cōsūmato: nō aūt, de clādestino, etc. Secunda cō ditio. Vt non habeant vxores. 1. cor. 4.

Si autem vxorē haberet, non aliter, nisi illis tantùm concurrentibus C conditionibus, in Regula positis, Religionem ingredi poterit.

Et hæ sunt conditiones ex ui Regulę requisitæ, quòd videlicet recipiendus ad Ordinem sit fidelis, catholicus, & de nullo errore suspectus, et quòd vxorem non habeat. Epilogantur suprad. cōd.

Verū aduertāt Ministri, quòd sub his impedimētis in Regula positis, uoluit Seraphic. Pater noster omnia alia, quæ ingreßū Religionis legitimè impedire poßūt, debere intelligi, & comprehendi, modū, & morē in hoc sequens diuinæ scripturæ, & alterius cuiuscumq; rationabilis le D gis, & reg. (ut ait D. Bona. & Cordub. in exposit. Regul. c, 2.) ex similibus similia intelligere, & minora in maioribus implicare. Vnde, dū ꝓhibētur Minist. recipere tales impeditos, agnoscere pro certò debent, quòd eis ēt prohibetur, ne aliquem Canonicè impeditū admittāt; quæ impedimēta, ex sequētibus alijs cōditionibus, à Iure reqsitis, colligētur. Intētio Seraphici Patris circa alias conditiones. Cōditiones à Iure requisitæ.

De iure autem communi, præter prædictas, requiruntur septem aliæ conditiones relatæ à Cordub. ubi supra in exposit. Regul. q. 4. C. si qui Incognit 15. q. 2. Et c. oportet deseru nō. ord. C. licet, de Regul. 20. q. 5. C. Præses C. perlatum cum met C. sicut tenor. de reg. Vt per Sūmistas.

Prima ut sit conditione liber, & non seruus.

E Secunda, quòd non sit dignitati astrictus: qa Episcopi, Archiepiscopi, alijq; Superiores non possunt fieri Religiosi, sine speciali licentia Papæ.

Tertia, quòd non ueniat coactus minis, falsis promissionibus, alijsq; medijs illicitis, sed uoluntariè.

Quarta, quòd non sit fatuus, mente captus, uel furiosus.

Quinta, ut sit in ætate debita constitutus.

Sexta, ut non sit obligatus ratiocinijs publicis, & perpetuis.

Septima, ut non sit debito obligatus.

Octaua Ne sit ex illis prohibitis recipi per cõstitutiones Summorum Pontific. supra notatas in §.2.3.9. & alibi. A

Nona, ne in illis alijs à Sixto V. in constitutione supra posita, prohibitis (quæ infra in huius explicatione dicentur) reperiatur implicatus.

Aliæ conditiones ex cõstitutionib. Ordinis.

Conditiones autem requisitæ ex ui nostrarum Constitutionũ Ordinis, vltra prędictas, sunt sex aliæ, relatæ similiter ibidem à Corduba.

Quarum prima est, quòd recipiẽdi sint animo prompti vel ad subeundũ pro fide martyriũ, uel ad subeũda Religionis onera, ac asperitatẽ. B

Secunda, quòd sint corpore sani, non infecti lepra, malo caduco, aut alia infirmitate contagiosa.

Tertia, ut sint ex legitimo matrimonio nati.

Quarta, quòd non sint aliqua infamia in seculo notati.

Quinta, quód sint sufficienter literati, uel ad alios labores ordinis, Fratribus honestos, & vtiles apti.

Sexta, quòd non recipiantur ante 17. annum cõpletum, pro clerico; & pro laico, ante 19. C

Et in nostris Capuccinorum Constitutionibus habetur etiam.

Septima, vt non habeant Patres, Matres, aut Sorores pauperes, adeò, ut sine ipsis viuere non possent.

Octaua, & qui aliàs fuit noster Nouitius, non recipiatur, nisi à Prouinciali illius prouinciæ, ex qua discessit: dummodò tamen aliquod scãdalum non fecerit, ac nisi semel discesserit.

Nona ut aliquis Religiosus ab aliqua Religione Apostata non recipiatur. Requiruntur, & aliæ conditiones, ab alijs Ordinibus, ad quorum Constitutiones me remitto. D

Quæ conditiones, licèt ex vi Statuti ad culpam non obligent, sed tantùm ad Pœnam, bene tamen possent obligare ex alio iure Diuino, vel humano, vt ex infra dicendis apparebit.

Declaratio supradictarũ conditionũ.

Circa quas conditiones, tùm à Regula, cùm à Iure, & etiam à Constitutionibus Ordinis requisitas, nè in aliquem incidatur errorem, aliquas apponere earum declarationes necessarium duxi, iuxtà sacri Conc. Trid. Decreta, ac subsequentium Summorum Pontific. dispositiones. E

Quoad primã condit. an descendentes ex infidelibus parẽtibus possint recipi. Pii IV. dispositio.

Et pr. dùm ex prima condit. Regul. dicitur, ut sint fideles, Catholici, & nullo errore suspecti. Quæritur an infideles, ad fidẽ conuersi, vel ex Iudæis, aut Mahumetanis, aut ex Hæreticis parẽtibus descẽdẽtes, possint in Religionẽ recipi? & respondetur, quòd sic. ac posse etiã, ad dignitates, & officia Ordinis assumi, iuxtà dispositionem Pij IV. ut in eius Const. Prouisiones nostræ, &c. apparet: quæ licèt non sit in Bullario, registra-

A registrata, est tamen posita in Ocularia, seu Manipulo Fratrum Minorum, impresso anno 1582. f. 32.

Et per const. 131. Pij V. Pastoralis officij, &c. anno 1571. publicatam in Capitulo generali Fratrum Minorum de Obseruantia, Romæ celebrato, vbi dando modum regiminis, & Nouitiorum receptionis, ait postremò, quòd in Nouitijs recipiendis fiat inquisitio de progenitorum suorum defectu; volentes, quòd ijs, qui ex Mahumetanorum, vel Iudæorum genere descendunt, cùm, post susceptum ab eis Baptisma, græci, & Iudæi distinctio esse non debeat, nullatenus defectus generis huiusmodi, quominus in Ordinem prędictum recipiantur, & ad consequendas in dicto Ordine dignitates, gradus, & officia Religionis, vel cuipiam alteri nocere possit, uel debeatur. Et quoad descendentes ex Hæreticis, videlicet, conuersis, pariter minimè circa præmissa quicquam obstet. Quoad uerò illos, qui ex hæreticis damnatis, & non conuersis, vel quorum statuæ combustæ sunt, originem ducunt per lineam paternam, vsq; ad secundam generationem; per lineam autem maternam, vsque ad primam tantùm, in præmissis obesse decernimus. Et idem seruetur in Fratribus, qui ad sacros etiam Presbyteratus Ordines admittuntur: non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, & quibusuis dicti Ordinis Statutis, & consuetudinibus, &c. ex qua tacitè uidetur reuocasse aliam quandam Bullam, anno 1559. factã; in qua sub pœna excommunicationis supradictos recipi, omnino prohibebatur. Pii V.

Idemq; fuisse notificatum per Breue quoddam Gregorij XIII. Capitulo generali Patrum Minimorum, Ianuę quintè celebrato, anno 1584. in quo decreuit, quòd in his, & alijs, de quibus disposuit Pius V. seruetur, quod Paulus IV. per suas literas statuit. Greg. XIII. dispositio.

Sed circa hoc magnum mouetur dubium, an videlicet Statuta, quæ in Capitulis generalibus fiunt, de istis supradictis non admittendis ad Ordines, & ad dignitates, possint licitè fieri? Ad quod tamen breuiter resolutoriè respondetur, similia Statuta nisi fuerint confirmata, vel facta authoritate Papæ, non posse à quoquam authoritate ordinaria, etiã per Capitulum generale licitè fieri; vt inter alios Doctores sentire videtur Caietanus in Opusc. in volumine responsionum, in respons. 6. vbi hanc quæst. tract. & Passarelus ualidißimis rationibus comprobare nititur in scholio 31. & Cap. Ianuens. f. 113. vltra ea, quæ alibi dixit in Notar. Priuileg. 20. Et concordat Nauar. in lib. 3. Consil. tit. de Regular. cons. 5. ubi multis rationibus probat Statutum illud Minimorum de non recipiendis descendentibus ab infidelibus, nec potuisse fieri, nec obseruari. Caietanus. Passarellus. Nauar.

Et tandem concluditur, per Breue supradictum Pij V. & Gregor. XIII. vbi expressè volunt (non obstantibus quibuscunq; etiam Statutis dicti Ordinis) tales recipiendos, & admittendos, vt supra.

Hodie tamen à Fratribus S. Hieron. Hyspan. obseruatur, descendētes à quocunq; gradu à Iudæis, uel Saracenis, etiam vltra quartũ gradum, non posse, nec debere recipi, aliàs Priores, illos recipientes, grauiter punirentur; vt refertur In Comp. Priuileg. eorum à P. Garsia Collecto, f. 162. sed quomodo hoc possit procedere, & an sit bene statutum, ex supradictis collige.

De Nouitiorum Profesſionis Emiſsione.

Quoad secũdã partẽ diuisionis Collectoris.

DEinde, dùm in quinta condit. à Iure requisita, & in sexta à Constitutionibus, tractatur de debita ętatæ recipiendorum (& hoc pertinebit ad secundam partem diuisionis factę à Collectore supra.)

Ætas recipiẽd. ad professio. secundùm Conc. Trid.

Primó est sciendum, quòd licèt per Alexandrum III. fuerit declaratum, quòd valeret professio à Nouitio in 15. anno facta, ut in Cap. ad nostram, extra de regul. transf. ad Relig. & idem dixerit Innoc. VIII. & Alex. IV. in cap. 1. & 2. eod. Tit. de regul. in 6. Est tamen nunc obseruanda dispositio Sacri Conc. Trid. in sess. 25. tit. de Regular. C. 25. qua cauetur, vt in quacunq; Religione, tàm virorum, quàm mulierũ ante 16. annum completum professió non fiat. & finito Probationis anno; Professio autem antea facta sit nulla, nullamq; inducat obligationem ad alicuius Regulæ, vel Religionis, vel Ordinis obseruationem, aut ad alios quoscumq, effectus.

Dispositio Pii V. Dispositio Six. V.

Et licèt per Pium V. in const. 67. anno 1568. fuerit decretum, vt Nullus à Fratribus Conuentualibus pro Clerico ad Professionem reciperetur, nisi finitis 19. annis, & laicus 25. à Sixto tamen V. anno 1587. in Const. supradicta Cum de omnib⁹, &c. Probibitũ fuit, vt nemo ad Religionem reciperetur, nisi maior esset 16. annorum: & sic ad Professionem maior 17. cum alijs Clausulis ibi requisitis, & à nobis supra narratis: aliàs eorum receptio, ac Professio esset nulla, cum alijs pœnis ibidem in recipientes taxatis.

An partes interruptæ. anni probationis possint cõiungi

Secundò est notandum, quòd cum ex supradicta Conc. Trid. dispositione constet, vt professio eius, qui post susceptum habitum non steterit in probatione per annum nõ valeat, vt pariter ordinauerat prius Hon. III. & Innoc. IV. vt supra in §. 1. 4. 5. & in cap. 1. de Regul. lib. 6. & Greg. XIII. postea in Const. 56. anno 1579. Quid si annus ille interrumperetur per Nouitij regressum ad seculum, an possent nec ne illius partes coniungi, prima scilicet ante egressum, cum alia facta post regressum? Ad quod dicitur, quòd si Nouitius per aliquam partem anni foras manserit, interrumperetur equidem annus probationis, nec illę

partes

A partes interruptę possent coniungi; sed deberet ex integro à principio incipere prioris partis; secundùm Ancar. Panor. & comm. In cap. ad Apostolic. de leg. etiam si per tres tantùm dies foris maneret, secundùm Iap. alleg. 47. communiter recept. & hoc demonstrat præpositio illa (per) posita in Conc. Trid. dicens, per annum, &c. quæ de sui natura demonstrat cōtinuitatem temporis, iuxta doctrinam Canonistarum, & præsertim Archid. c. cum contumacia, ibi, per annum, de Hæretic. in 6. per tex. in c. pręsentium 7. q. 1. & Cassinensis in summa lib. 3. B De Regul. Cap. 5. num. 15. Hoc tamen fallere dicimus, cùm ipse Nouitius exiret cum obediētia sui Prælati, quia tunc satis videretur in Monasterio manere, qui de licentia iusta Pręlati eius, extra illud, maneret sub obedientia sua; prout sic concludere videtur Nauar. in 3. lib. suorum cons. tit. de Regular. cons. 42. & etiam in cons. 36. eodem tit.

Sed Iulius II. Minoribus nostris Fratribus concessit, & idem Cassin. vbi sup. nu. 18. vt tempus prioris receptionis, cum tempore 2. computari, vel non computari posset, iuxta discretionem suorum Superio C rum, vt supra habetur in §. 25. — *Iulii II. Concessio Fratribus Minoribus.*

Sed an requiratur integer annus probationis in Religiosis venientibus ad nostram Minoricam Religionem? Leo X. hoc remittit Prælato, cum Consilio discretorum Fratrum, vt habetur supra, in §. 23. Nec illud videtur esse contra dispositionem Conc. Trid. ac Six. V. de anno integro in probatione manendo: quia illud intelligi volunt de secularibus: non autem de Religiosis ad aliam Religionem legitimè transeuntibus; vt ex verbis illorum clarè patet. — *An Religiosi debeāt stare per annū in probatione.*

D At in nostris Constitutionibus Capuccinorum, c. 2. ordinatur, vt venientes ex patribus Conuentualibus, vel de Obseruantia ad nostram Religionem, stent per annum in Probatione, ac postea professionem emittant. Idemq; ordinauit Greg. XIII. in const. 56. anno 1579. obseruari quando Fratres de Obseruantia transire voluissent ad eorum Fratres reformatos, vt per annum integrum in Nouitiatu existerent, quo anno elapso, haberi pro professis, nec ab illa recedere, absq; Apostasiæ nota; nisi quòd ad nos Capuccinos transeundi licētiam in scriptis à pro E prio custode, obtinuerint. — *Capuccinorum obseruatio.* — *Reformatorum de obseruātiacōst.*

Sed aduertēdum, quòd, ut post prædictum annum probationis professio fiat (ut inter nos deberet fieri) nulla ibi fit mentio; nisi tantummodo vt illo anno elapso habeatur pro Professo: Nauar. autem in lib. 3. cons. tit. de Regul. cons. 3. tenet indistinctè, quòd quilibet Regularis, transiens legitimè ad aliam Religionem, debeat iterum profiteri: cùm frequenter Monasterium secundum sit arctioris obseruantiæ, ad quā professio prioris Monasterij non extenderetur, nisi de nouo profiteretur.

Et per const. supradictam Sixti V. ordinatur (ut etiam supra est dictum) ut Religiosi sic recepti, nomen, & cognomen, quibus in seculo utebantur, & patria in actis Capituli describerentur, & notarentur. A

Professio facta ante finē anni ad quid oblig.

Tertiò est notandum, quòd professio, facta ante finem anni Nouitiatus in Ordine Mendicātium, non obliget ad Religionem, quam professus est in specie: sed tantùm in genere. ita quòd simplicis uoti teneat locum, ex c. non solùm, & cap. constit. de regul. 16. elicit, & tenet (licèt sub dubio) Nauar in lib. suorum cons. tit. de regul. cons. 22. ex mēte Hostiensis.

Nauar.

Attamen cùm ex supradicti Conc. Trid. dispositione, quælibet professio, ante finem anni probationis facta, penitus annulletur, ac pro infecta habeatur, nescio quomodo supradicta Nauar. doctrina possit procedere: ait enim in præfato C. 15 sess. 25. Nec qui minori tēpore, quàm per annum, post susceptum habitum, in probatione steterit, ad professionem admittatur, professio autem antea facta sit nulla; nullamq; inducat obligationem, &c. ut supra est dictum B

professio tacita quid operetur.

Quid autem dicendum de professione tacita illis modis, quibus à Summistis, & benè à Cordub. in exposit. nostræ Regul. q. 12. c. 2. induci disponitur; an ut iure antiquo, ita & nunc, post supradictam Conc. dispositionem. C

Vt habetur supra, in .§. 7. 16 17.

Primò aliquid operetur? Et breuiter dicimus primò, quòd, licèt Iure antiquo, & per Canonistas, siue per propositum firmum, cum animo scilicet, implicitè, uel explicitè se obligandi, mutandi uitam; siue per susceptionem habitus professorum ab habitu Nouitiorum dixtincti, de uoluntate eius, qui ualet Religioni incorporare, per delationem eius per triduum tacita induceretur professio; tàm in Religionibus mēdicantibus, quàm non mendicantibus, ad aliquam illum obligans Religionem in genere: ipsa uerò Religio, in qua sic professus est tacitè, obligaretur illi in specie ad retinendum eum, si ibi permanere uoluerit: nisi prius fuerit protestata, quòd non intendebat se ipsam obligare ad detinēdum eū, nisi solenniter, & expressè Religionem fuerit professus, (ut solet in nostra Religione fieri) quamuis dico hoc ita procederet iure antiquo: hodie tamen per dictum Conc. Trid. (secundùm moderniores Doctores) non nisi post expletum annum probationis, tacita inducitur professio; non enim aiunt per prædictum Conc. tacita professio penitus annullatur, sed tantūmodo modificatur, ut ante expletum annum induci, per quemcumq; actum, minimè possit: cùm nec solennis ipsa professio ante prædictum tempus emissa ualeat, ut supra dictum est. D E

Secundò aduertendum, quòd tantúm secundū Deū, tacita inducitur professio, quando quis non ignoranter, sed sciens, & uolens, aliquid facit; ex quo tacita inducitur professio, secùs autem esset si ignoranter: nam

tunc

A tunc nec coràm Deo erit professus, nec Religioni alicui obligatus vt communiter Theologi tenent.

Quid autem dicendum de eo, quod habetur in §.10.& in §.24.? videas quod dicitur ibi à Cordub. maximè de illo Priuilegio à Iulio II. cõcesso Augustinensibus, quo utcumq; sit, Patres Societatis Iesu, nõ utũtur: cùm ex susceptione ordinis sacri, professio tacita inter eos minimè inducatur, vt in eorum Priuilegiorum Compend. habetur.

Per susceptionem ordinis sacri non induci professionẽ probat Nauar. in libr. cons. tit. de Regul. cõs. 36. & in comman. 4. de Regul. n. 71.

Quartò notandum, quòd, qui profitetur ante annos ętatis à conc. vel à B Religionis Statutis requisitos, est pariter nulla professio: et tenetur iterũ, post expletum annum legitimum, profiteri; sicut tenet Nauar. vbi supra in lib. consil. de Regular. cons. 35. nam Conc. Trid. nõ vetat habitum posse suscipi ante illos completos, neq; disponit, tunc annum probationis impleri non posse. & sic etiam hodie probationis annus incipere potest: immo & perfici, ante annum 16. completum, & virtute illius probationis, expleto 16. fieri professio, iuxta Clem. eos, de Regular. quam quo ad hoc nullatenus esse correctam tenet idem Nauar. in cons. 30. Verũ C secundùm ordinationẽ Sixt. V. in præfata const. de omnibus Ecclesiasticis, &c. aliter uidetur dicendum: statuit enim, vt nullus, minor 16. annis, in Religione aliqua recipiatur. & sic cessãdo ratio supra dicta, quòd, uidelicet, Conc. Trid. non uetabat habitum posse suscipi ante illos, cũ à Six. sit uetitum, cessat etiam & eius dispositio, & eo magis cũ ibi Sixt. V. disponat, vt, si qui eorum, cõtra illam const. temerè admitterentur, tàm susceptio habitus, quàm professio, & inde secuta, essent irrita & nulla, ac habitu spoliari, & à Religione expelli, &c. Et nota etiam, quòd quã D do professio fuit nulla, vt ualeat, oportet, ut ratificetur, quòd professus sciat illam esse nullã, & animo approbandi, & ratificandi in Religione persistat, vt singulariter declarauit Caiet. super 22. q. q. 186. art. 5. Nauar. in Manual. c. 12. nu. 31. & de his quæ vi Conc. 5. nu. 8.

Professio facta ante ætatem legitimam an valeat. Nauar. opinio. Nostra opinio.

Quintò notandũ, ꝙ Nouitius licèt infra annũ probationis liberè possit exire, ẽt licẽtia nõ petita, ut notat Panor. in c. stat. de regular. & habetur ex Conc. Trid. de peccato tñ corũ notat Caiet. 22. q. fin. art. 4. ꝙ si ex voto ingressus esset Religionem, ac postea sine causa rationabili E exiret, hoc est, sola libertate à Iure Nouitijs concessa, voto vtique non satisfaceret, & per consequens peccaret mortaliter: si autem sine voto, peccaret tantùm venialiter. cuius rationem videas ibidem.

Nouitius rediens ad seculum, quãdo peccet.

Sextò notandũ, quòd, licèt Conc. Trid. in eadẽ sess. 25. c. 16. statuit, ut in quibuscumq; Religionibus, finito anno Nouitiatus, Superiores Nouitios quos habiles inuenerint, ad profitendum admittant; aut è Monast. eos eyciant (excipiendo tamen Clericos Societatis Iesu) prout etiam ex Reg. nostra Fratrum Minorũ est obligatoriũ, cum ait, finito probationis

Annus probat. an possit prolongari.

anno

anno recipiantur ad obedientiam; Relatione tamen, per Sacram Congreg. Concilij S.D.P. Pio V. facta; Sanctitas sua dixit Conclusionem dicti cap. 16. procedere tantùm in illis Nouitijs, quos Superiores, elapso tempore Nouitiatus, habiles inuenerint: non in his, quos inhabiles, vt sunt illi, qui non benè adhuc discenda, didicerunt. Et ideò, quoad istos attinet, S. Sanctitas concessit, vt Superiores possint illorum professionem (si ipsi Nouitij consenserint) prolongare, dummodo habeant spem probabilem, quòd efficiãtur habiles, infra sex menses. Ita R.P.F. Gaspar Passarellus, in suo tract. Priuil. f. 230. ei consulenti è Neap. die 8. Nouembris, anno 1569. respondisse Illustrissimos Cardinales Interpretes Congreg. Conc. fatetur. et ita etiam viuæ vocis Oraculo fuit nostræ Religioni concessum. Itaq; tunc annum Probationis, expletũ dicimus, quãdo Nouitiatus annus sit finitus ex reuolutione Solis, ab eodẽ puncto ad idem punctum (& non per Festa mobilia computando) & insuper, & illud tempus, infra sex menses, quando opus erit, & tunc fieri potest professio, si horam saltem vnam, vel minutum excedat.

Interpretatio Concilii à Congreg.

Passarellus.

Septimò est notandum, quòd si quis prætenderet aliquo modo suam professionem non tenere; tunc à Sac. Conc. Trid. in cap. 19. eiusdem sess. 25. de Reg. ordinatur, quòd quicumq; Regularis prętendat, se per vim, & metum ingressum Religionem, aut ante ætatẽ professum fuisse, aut quid simile, non audiatur: nisi intra quinquennium tantùm à die Professionis; & tunc non aliter: nisi causas, quas prætenderit, deduxerit coram superiore suo Ordin. quód si antè spontè habitum dimiserit, nullatenus ad allegandum quamcumq; causam admittatur, & tãquam Apostata puniatur.

De remedio illi⁹, qui prę tenderet suã profess. esse nullam.

Et ideò ad tollendas istorum cauillationes sic allegantium, eorum professionem inualidam, Sacra Cong. Card. supra Regul. ordinauit, vt à Ministris quinternus fieret, in quo dies, & annus Nouitiorum ætatis, & habitus susceptionis notetur, & qui per annum integrum perseuerauit, ac quòd in præsentia talium Fratrum spontè se illius esse ætatis annorum (N) professionemq; emisisse confessus est: cùm tàm sua (si sciat scribere) quàm aliorum astantium subscriptione; prout idem Sixt. etiam in prefata const. ordinasse uidetur. & notandũ, quòd supradicta reclamatio, procedit etiam in Professione tacita; & à quo die incipiat illud quinquennium currere, ponit Nauar. in cõment 4. de Regular. num. 73. ubi etiam ponit in nu. 77. quędam aduertenda in dicto cap. 19. Conc. Trid.

Ministri faciãt librum Professorũ.

Nauar.

Tertiò principaliter, dùm in 6.7. & 9. Conditionibus à Iure requisitis in receptione Nouitiorum, dicitur, ut non sit obligatus Nouitius ratiocinijs publicis, ac aliquo debito, uel in illis alijs à Sixto V. taxatis

Declaratio 6.7. & 9. cõditionis à Iure.

A xatis &c. etiam sciendum, quòd ipse Sixtus in præfata constitut. De omnibus, &c. declarauit omnes, & quoscumq; (ut dictum est) criminosos, uel suspectos, aut æri alieno, uel rationibus reddendis obligatos, ad Religionem perpetuò inhabiles. & si qui eorum cõtra illam Constitutionem temerè admitterentur, tàm susceptionem habitus, quàm professionem, & inde secuta, irritauit, & annullauit: ac iussit eos, qui sic de facto recepti erunt, habitu spoliari, & à Religione expelli: & si non fuerint expulsi, attenta nullitate professionis eorum, licere B quibuscumq; Iudicibus, & Curijs secularibus, ad quos spectat, contra eos, ut prius Iuris, & facti remedijs oportunis, ciuiliter, aut criminaliter, aut mixtim procedere: & qui eos sic inhabiles receperint sint ipso facto uoce actiua, & passiua, ac officiorum priuati, ac inhabiles in futurum ad ea obtinenda, &c. sed non adest excommunicatio.

Six.V.ord.

Pœna cõtra receptos.

Pœna cõtra Recipiẽtes.

Quartò Principaliter, dùm dicitur in 8. Condit. Ex iure, Ne sit ex illis prohibitis, recipi per Constitutiones Summorum Pontific. supra annotatas, in. §. 2. 3. 9. & alibi, est sciendũ, quòd circa illas, ac alias pro- C hibitiones factas, ne se inuicem Religiosi diuersarum Religionum recipiantur, nonnulla dicemus infra, in uerbo Recipere, & diximus supra, in uerbo Apostata.

Declaratio 8. condit. à Iure.

Circa receptionem Religiosorum.

Et dùm in præfatis §. 2. 3. & 9. habetur, quòd non recipiãtur, qui Voto, uel iuramento illis Religionibus fuerint obligati, &c. pro hoc attende ad ea, quæ paulò infra dicam, sub eadem hac materia, in 3. parte diuisionis Collectoris, circa Absolutionem Nouitiorum, De Priuilegio concesso Camaldulensibus Montis Olíueti, &c.

D Quintò principaliter, pro intelligentia secundæ conditionis ex constitutionibus, reqsitæ, ut sint uidelicet corpore sani, &c. Quæritur, qd si Nouitius tacuerit habere morbum gallicum, uel aliud incurabile malum, an facta professione possit expelli? Pro hoc est doctrina Nauar. in 3. lib. suorum cons. tit. de Regul. cons. 25. ubi resolutè ait, posse expelli; professionemq; eius non ualere, si Religio haberet statutum confirmatum à Papa, annihilans professionem sic factam, negato morbo (ut in nostris Constitutionibus habetur) aliàs inquit, non posse solo iure cõ- E muni attento; posse tamen, inquit Prælatum, in pœnam illius peccati cõmissi, non exprimendo illud, quod tenebatur exprimere, eum expellere è Religione.

Declar. sec. cond. Cõst.

An tacentis habere morbum incurabilẽ valeat professio.

Et quando professio non ualeret, an ei licebit exire à Religione, absq; licentia Papæ? respondetur, quòd sic, secùs autem esset, si professio esset ualida, quia tunc nec teneretur exire, nec ad petendam huiusmodi licentiã, cùm sufficeret ei, pro suę conscientiæ satisfactione de peccato illo pœnitere; ut aiunt Doctores.

Declar. tertiæ condit. Ex legitimo matrimonio. Illegitimi quãdo possunt recipi.

Sextò quoad 3. condit. Constit. vt sint ex legitimo matrimonio nati, est aduertendum, quód Sixt. V. in præfata sua const. prohibuit, ut nullo modo illegitimi, procreati ex incestu, aut sacrilegio, etiam si fuerint legitimati, reciperentur: Alij verò ex quouis alio minus legitimo toro nati, habita diligenti de eorum vita, & moribus informatione, possent recipi: sed ad gradus, honores, & dignitates sui Ordinis obtinendũ perpetuò inhabiles, & illorum incapaces remanerent, &c. A

Nota quòd illegitimi, p ingressum Relig. nõ habilitãtur ad officia: nisi specialiter dispensetur vide sup. in verbo Dispensatio in nostra aditione.

Sed per felicem recordationem Greg. XIV. anno 1591. prohibitio huiusmodi fuit reuocata, ac ordinatum, vt supradicti illegitimi possent recipi, ut prius poterant, antequam const. illa emanasset: & Priuilegia, quæ Religiones habent pro illorum legitimatione, atq; ad prælaturas promotione de nouo concessit, ac confirmauit: tantùm ibi reseruans, vt nullus eorum possit recipi in eadem Religione, vbi suus pater reperiretur professus: cæteris Clausulis firmis permanentibus illius Sixti Bullæ. B

Septimò, dùm in 7. condit. dicitur, vt non habeant parentes pauperes, an & quando propter eorum inopiam liceat eis post professionem è Religione exire: cùm sit hæc quęstio, ex professo, & valde diffusè à Doctoribus pertractata, & pręcipuè à Summistis in hac materia, & à Corduba in declar. nostrę Regul. c. 2. q. 6. Ideò breuitati studendo ad eos me remitto, & aliqua dixi supra in uerbo Apostata. C

Et sic etiam de quæstione illa, an & quando possit quis debito aliquo obnoxius impediri, ne ad Religionem recipiatur; quæ præcipuè tractatur ab eodem Cordub. ibidem q. 5.

Et hæc sufficiant pro primi, ac secundi mẽbri diuisionis à Collectore in hac materia Nouitiorum factę, intelligentia. D

Tertia pars Diuisionis.

De Nouitiorum Absolutione, & Dispensatione.

Nouitius habens casum reseruatum debet pro absolutione mitti.

Circa autem tertiam partem diuisionis Collectoris, concernentem absolutionem venientium ad Ordinem, est sciendum, quòd ultra ea priuilegia, quæ supra ponuntur in §. 6. 11. Et quæ ego dixi supra, in uerbo absolutio ordinaria quoad Fratres, debet primó aduerti, quòd quando in Nouitiorum receptione, aliquis eorum ante uel post susceptum habitum reperiretur aliquem habere casum Sedi Apostolicæ reseruatum, (non obstantibus supradictis Priuilegijs, & infra ponendis) debet statim ad eos mitti, ad quos eorum repræsentatio, & absolutio spectat; prout sic ordinauit uiuæ uocis Oraculo nostro Procuratori Ordinis Sanctitas præsentis Pontificis Clementis VIII. de quo uide quæ plenius dixi supra in uerbo Absolutio extraordinaria, quoad Fratres §. 3. E

Nouitius ab aliqua censura absolutus, si postea exierit quid faciendum.

Deinde aduertendum, quòd, si qui Nouitij, infra annum Nouitiatus, in aliquo excesserint pro cuius absolutione, si in seculo deliquissent ad

Sedem

A Sedem Apostol. uel alibi meritò essent destinandi: sed ratione Religionis, secundùm Priuilegia, absoluuntur; si postea, non emissa Professione, absoluti exierint, tenentur vtiq; se ei præsentare, qui eos aliàs de iure in seculo absoluere poterant, non ut absoluant, cùm iam sint absoluti, sed ne reincidant, textus est ad hoc expressus, in cap. eos, de sent. excom. in 6. ad quam reinciderent ratione inobedientiæ, non se præsentando, iuxtà tenorem dicti C. eos. Idemq; determinat Angel. in verbo excommun. 5 §.48. Casus Ang. de Nouitio percussore.

B De Nouitio percutiente in Nouitiatu, & absoluto; qui, si postea exierit, & non se præsentaret, statim reincideret: cuius rationem esse ait Sylue. in uerbo absolutio 5. §.7. & sequitur Tabien. absol. 3. ab excommun. §. 10. quia absolutio, quæ impenditur Nouitus, uel ad habitum venientibus, ipso iure intelligitur, si in Religione perseuerauerint.

Et iste casus est ualdè mente tenendus: quia sępe solet euenire, quòd multi Nouitij percussores Fratrum absoluuntur; & postea absoluti, illinc ad aliquot dies solent exire. quare cautè sunt animaduertendi, eos C aliàs incidere in eandem censuram, si non se repræsentauerint ei, à quo aliàs de iure absolui debebant. Et ratio rationis esse potest: quia Priuilegio debet priuari, qui Priuilegio abutitur. Nota.

Sed an Prælatus Regularis possit cognoscere de crimine Nouitij, & maxime de crimine aliquo, requirente depositionem, uel degradationem realem? Resoluit Nauar. in 3. lib. consil. de Regular. cons. 58. ibiq; videas. An Prę'atus possit cognoscere de crimine Nouitii.

Ex Pri..i. Camald. Mōtis Olineti S. August. Et Carthusien.

D Est tandem pro hac tertia parte aduertendum maximum illud Priuilegiū, concessum Ordinibus, Camadul Montis Olineti &c. quòd refertur in Compendio Priuileg. Fratrum Sancti Hieronymi Hispan. in uerbo Nouitius, ubi habetur, quòd possunt, per cōmunicationem supradictorū, Priores Ordinis omnes, & singulos Religioni illi Sociari uolentes licét aliam Religionem, uel Ordinem, etiam arctiorem, ingredi uoluissent, ad probationem, & professionem recipere; eosq; authoritate Apostolica ab huiusmodi uoto absoluere, & super omnibus aliis uo- E tis (Religionis excepto) cùm ipsis dispensare, ac quocumq; excommunicationis uinculo innodatis) iniuncta eis, iuxtà eorum facultatem restitutione, & pœnitentia salutari) tanquàm uni ex professis, absolutionis beneficium impendere: ita tamen, quòd, si è Monasterio, ante professionem discesserint, in eandem, ipso facto, reincidant: ita concessit Leo X. Congregationi Camald. anno Domini 1513. Iulius II. Congregat. Mōtis Olineti, anno Domini 1507. & refertur in eorū Priuileg. n. 31. f. 62. Eugen. IV. Ordini S. August. Priuileg. 94. & 80. Latissima concessio p absolut. Nouit. Nouitii, licèt vouissent ingredi alium Ordinē strictiorē, possunt recipi. Vide infra in verbo votum in principio in nostra annotat.

Et

Et tandem Alex. IV. Carthusiensibus, ut in lib. eorum Priuileg. f. 8.

Priuilegium pro ministris infirmorum.

Extat & aliud latissimum Priuilegium à Greg. XIV. Ministris infirmorum concessum; de quo supra mentionem feci, in uerbo Absolutio ordinaria quoad Fratres, in principio.

An Nouitii possint a casibus reseruatis absolui virtute Bullæ Cruciatę.

An autem Nouitij possint absolui à casibus reseruatis in Religione, uirtute Bullæ Cruciatę, uel iure communi, dixi supra in uerbo Cruciata.

De Bonorum ipsorum Nouitiorum dispositione.

4. pars Diuisionis. Renũtiatio bonorum, quando, & quomodo à Nouitio sit facienda. Dispositio nostræ Regulę. Conc. Trid. dispositio.

Quoad ultimam autem diuisionis partem, concernentem bonorum ipsorum Nouitiorum dispositionem: est primò aduertendum, quòd circa Renuntiationem bonorum à Nouitijs, ante receptionem, siue professionem, faciendam in nostra Regula habetur, ut dicatur eis uerbum S. Euangelij, ut uadant, & uendant omnia sua, & ea studeant pauperibus erogare: & hoc æquipollere præcepto declarauit Clem. V. Quod qualiter, & quando sit ipsis Ministris obligatorium, hoc eis uerbum dicere, ut uadant & uendant, &c. Et ipsis Nouitijs, dispẽsare omnia sua pauperibus, potius quàm parentibus uel alijs; uideas Expositores nostræ Regulæ, et præcipuè Cordubam in cap. 2. q. 8.

At Conc. Trid. Sess. ultima c. 16. tit. de Regular. statuit, ut nulla renuntiatio, aut obligatio, ante professionem facta, ualeat: nisi cum licentia Episcopi, siue eius Vicarij fiat, intra duos menses proximos ante professionem. Ac non aliàs intelligatur effectum suum sortiri, nisi sequuta professione. Et quòd ante professionem nihil recipiatur de bonis Nouitij, etiam spontè oblatum à parentibus, uel curatoribus eorum, nisi pro uictu, & uestitu, illius temporis, quo in probatione est. & hoc præcipit sancta Synodus, sub anathematis pœna, dantibus, & recipientibus & ut abeuntibus ante professionem omnia restituantur, quæ sua erant. Hæc in Concilio.

Renuntiatio facienda intra duos mẽses quomodo intelligitur.

Sed hic sunt aliqua aduertenda, & primò, dùm dicitur: Nullam renuntiationẽ, aut obligationẽ antea factã ualere, nisi cum licentia, &c. illud intelligi de renuntiationibus tantũ, factis post ingreßũ Religionis, nõ aũt de factis ante ingressum, sacra Congreg. Card. declarauit Gaspari Passarello, anno 1573. prout ipse testatur in suo tract. priuileg. f. 209

Passarellus.

Sed si ordinationes, uel renuntiationes illę factæ ante ingressum Religionis, fuissent facte intuitu Religionis ingrediendę, tanquam facte in fraudem canonis, uideri subesse supradictæ Canonis dispositioni, eadem Congreg. Card. respondit. ac idem uidetur sentire Nauar. in lib. 3. consil. tit. de donation. cons. 7. & 8.

Nauar.

Et hinc deinde facile erit resoluere dubium illud, cui uidelicet, bona Nouitii morientis, Monast. relicta, sint tribuenda. Nam relictis antiquo-

A tiquorum Iuribus, & opinionibus, resolutè, iuxta supradictam Conc. dispositionem, uidetur dicendum, quód, si Nouitius intrando fecit donationem Monast. ante duos menses proximos professioni, donatio nulla erit, etiam si, non moriendo, illam non reuocauit; cum Conc. annullet omnia sic facta. si autem cum licentia Episcopi, siue eius Vicarii, intra duos menses, iuxta dispositionem, fecerit donationem Monast. uel alteri, & infra illud tempus moreretur, etiam si expreßè illam non reuocauit, intelligas eam similiter eße irritam, & nullius effectus, ob defe-
B ctum professionis non sequutę: cùm in omni casu uideatur disponi per Conc. ipsum dicens, ac non aliàs intelligatur effectum suum sortiri, nisi sequuta profeßione.

Viso quonam modo uenientes ad Ordinem recipi debeant ad annum probationis. Nunc, pro conclusione huius materiæ, restat uidendum à quonam debeant ad profeßionem admitti: & pro resolutione dicimus, quód (ut Expositores nostrę Regulæ aiunt) est inter Doctores dubium, an Guardiani, uel Custodes id facere poßint. Aliqui enim uolunt, quòd sic
C (nisi eis id à Ministris fuerit prohibitum) si modo Ministri agerent in remotis, & eorum pręsentia, siuè licentia minimè haberi poßet. Alii autem quamplurimi contrariam conantur tueri sententiam, quòd scilicet non poßint, nisi soli Ministri, uel illi, quibus ipsi commiserint: pro ratione dicentes; quia si ex Regula solis Ministris, modo, quo supra dictum est, receptio Nouitiorum ad probationem conceditur: multò fortius ipsis tantùm Ministris seruabitur id, quod maius est, receptio scilicet, ad profeßionem. ac ideò Seraphicum Patrem, nullam hic fecisse
D Ministr. mentionē, aiunt. ex quo sicut primā receptionē, sic, immo multò fortius, & hanc secundā ad professionem Ministris reseruatam esse supponebat. At licèt sit talis inter Doctores uarietas, & ista secunda opinio uideatur magis rationabilis; puto tamen, quòd in hoc, pro omnibus Religionibus, standum sit consuetudini, quæ est optima legum interpres. Bene uerum est, quòd, si per alios, quàm per Ministros, sine eorum licentia tacita, uel expressa, quis reciperetur ad professionem, talis professio, saltem in foro Ecclesiæ, esset nulla, ut latè Summistæ tra-
E dunt.

Modus autem seruandus in receptione ad Professionem, ponetur in fine huius Compendij post Bullas ibi positas.

An autem Nouitii clerici, ex ingressu in Religionem, teneantur ad persoluendum officium Diuinum, uel paruum B M. psalm. pœnit. grad. & Mortuorum. ut alii professi clerici tenentur: Communis sententia est (quicquid dicat Palud.) quòd non: cùm nec Religionis, nec clericalem habeant statum. Vt dixit S. Anto. 3 p. tit. 13. c. 4. §. 1. Syluest.

tit. Ho-

Recipere ad professionē quis potest.

tit. Hora q.2. Caiet. tit. hora.§.1. & Nauar. de hor. c.7. num.23. A

Et hæc sufficiant pro huiusmodi Nouitiorum materia: aliqua tamen alia ad Puellarum, seu Virginum Nouitiatum, ac religionis ingressum posui supra, in Verbo Abbatissa.

OBEDIENTIA.

1 Habitus Ordinis. HONORIVS III statuit, quòd nullus Fratrum Minorum, post factam professionem, Ordinem prædictum relinquere audeat, nec relinquentem alicui sit licitũ retinere. Inhibuit etiam, nè sub habitu prædicti Ordinis liceat alicui extra obedientiam euagari. Et quòd, si qui fortè hoc præsumpserit, liceat Prælatis dicti Ordinis in Fratres ipsos, donec resipuerint, censuram Ecclesiasticam exercere, B. ffo.101. concessione 213. B

2 Apostatæ. CLEMENS IV. inhibuit, nè quis, post Professionem in Ordine Fratrum Minorum factam, sine Generalis, vel Prouincialis sui licentia, discedat ab ipso Ordine; Prout latè positum est in dictione Apostatæ.§.8. cum additionibus ibidem positis. C

3 Apostatæ. Idem Clemens fecit quoddam Statutum circa præfatã materiam, quod positum est in dictione Apostatæ.§.8.

4 De Tertiariis. SIXTVS IV. statuit aliqua circa obedientiam, & subiectionem, quam Fratres, & Sorores Tertię Regulæ Sancti Francisci tenentur exhibere, quæ ponuntur in dictione Tertiarij.§.8. Et habetur, B fo.8. Et ffo. 93. conce.201. D

5 Exempti. ALEXANDER VI. inhibuit Fratribus Minoribus Obseruantię, ne prætextu literarum Apostolicarum, se ab obedientia suorum Prelatorum subtrahere audeant, uel alio Pralato eiusdem Ordinis se subdant, vel extra Conuentus, & loca Fratrum, maneant: nisi de consensu Generalium, Prouincialium, seu Commissariorum Generalis. Super quo dat Iudices, & Conseruatores, cum magnis clausulis, & non obstantijs latissimis, B.fo.14. Et ffo.99. conce.209. E

6 IVLIVS II. prohibuit similiter, sicut Alexander præfatus, & addidit contra commorantes causa studij. vel alias extra domos Ordinis. Secundum hæc cum multis alijs hanc materiam obedientiæ tangentibus, posita sunt in dictione Apostatæ, in multis.§.

OBLA-

A

OBLATI FRATRVM, VEL MONIALIVM.

EVGENIVS IV. fecit magnam Concesſionē circa abſolutionem oblatorum, & perpetuò donatorum, pro ſemel in vita, ſicut poſitum eſt in dictionib⁹ Abſolutio ordinaria, quoad Fratres, .§.10. Et Abſolutio extraordinaria, quoad Fratres, §.3. — 1 Abſolutio.

B SIXTVS IV. conceſsit, quòd Oblati, & Oblatæ Ordinis Fratrum Carmelitarum gaudeant Priuilegijs, & gratijs dicti Ordinis, ſicut gaudere poſſunt Mulieres Mantellatę, & Pinzocheræ, ſub dicto Ordine viuētes: (quę ſunt velut Tertiarij Ordinis Minor.) quibus conceſſum eſt, poſſe gaudere omnibus Priuilegijs Fratrum, B.fo. 97. Et ffo. 180. conce.427. — 2 Ex Priuileg. Carmelitarum. Communicatio Priuilegiorum.

Idem Sixtus conceſsit Oblatis Fratrum Ordinis Eremitarum Sancti Auguſtini, omnia & ſingula Priuilegia, & Indulta conceſſa Fratribus, & Sororibus de pœnitentia, ac Mantellatis, & Pinzocheris, ſub dicto Ordine degentibus. Et decreuit in eis locum habere debere, perinde ac ſi pro eiſdem Oblatis perſonis, & circa illas emanaſſent, B ffo.249.conce.623. — 3 Ex Priuileg. Auguſtinenſium. Communicatio Priuilegiorum.

C

Ratione communicationis Priuilegiorum, ſimiliter Oblati Ordinis Fratrum Minorum gaudebunt Priuilegijs Fratrum. — Collector.

¶ Multa alia pertinentia ad huiuſmodi Oblatos, poſita ſunt in D dictione Familiares Fratrum.

OBLIGATIONES.

QVIA in Priuilegijs Fratrum Minorum, & aliorum Mēdicantium reperiuntur multa, & varia, ad quę huiuſmodi Fratres obligantur: & iſta poſita ſunt ſub diuerſis dictionibus huius Compendij: ideò, nè omnia in omnibus dicamus, ſufficiet per remiſsiones circa hæc procedere. — Collector.

E ¶ Primò, circa Obligationes Miſſarum, & aliorum ſuffragiorum, ratione reddituum, vel aliàs, habetur in dictione Miſſa 3.§.10.& 11.& 12.ac 13. ¶ Secundò, circa Obligationes pertinentes ad Officium Horarum Canonicarum, ponitur in dictione Officium Diuinum 1.& 2. ¶ Tertiò, quantum ad obſeruationis interdicti Obligationem, continentur multa in dictione Interdictum. ¶ Quartò, ad Obligationem votorum, ponuntur nonnulla, in dictione Votum. ¶ Quintò, quoad

obligationem Statutorum Ordinis: ponuntur aliqua in dictione Statuta. ¶ Sexto quoad obligationem concordiarum, & conuentionum, ac pactorum, habetur in dictionibus Concordia, & Conuentiones. A

OBSERVANTES FRATRES.

1 CONCILIVM Constantiense fecit Decretum super separationem Fratrum Mino. Obser. à Conuentualibus; vt habetur, B.fo.25. Et ffo.109. concessione 236.

2 MARTINVS V. approbauit postea Decretum prædicti Concilij, quoad separationem Fratrum Minorum Obseruantium, B.fo.36. Et ffo.120, concessione 260.

3 EVGENIVS IV. statuit multa circa Fratres Mino. Obser. & Conuentuales; quę, quia modernis temporibus non deseruiunt, ideò illa hic inserere superfluum iudicaui. Habentur tamen inserta in Bulla Pij II. super eadem materia, B.fo.2.& ffo. 86. conce.196. C

4 PAVLVS II. statuit etiam multa, circa Fratres Obseruantes, & Conuentuales: pręsertim qualiter possint se transferre ab una obedientia ad alteram. Et ista posita sunt in dictionibus Apostatæ, & Conuentuales Fratres. Et habentur, B. fo.9. Et ffo.93. concessione 202. D

5 Succedere. ALEXANDER VI. statuit, quòd nullus Fratrum Mino. Obser. possit succedere suis parentibus, etiam si transierit ad Conuentuales; vt habetur in dictione Hæredes, §.4. & 5.& 6,

LEO X. statuit multa circa Fratres Minor. Obseruantes, & Conuentuales in Bulla Vnionis, B. fffo. 28. Et in Bulla Concordiæ, B. fffo. 31. Habentur etiam in hoc Compendio sub varijs dictionibus, iuxtà diuersitatem materiarum. E

7 Excõicatio. Idem Leo in Bulla Vnionis præcepit firmiter, & mandauit sub pœna excommunicationis latæ sententiæ, ipso facto incurrenda, & à qua nullus, pręterquàm in mortis articulo, nisi à Sede Apostolica absolui valeat: ne aliquis Frater Sancti Francisci appellet alium Fratrem eiusdem Ordinis maliciosè, irrisoriè, aut improperiosè, Priuilegiatum, Collectaneum

A neum, Bulliſtam, Amadeitam, Clarenum, de Euangelio, ſeu de Caputio, ſeu Bigotum, aut alio quouis nomine irriſorio, iniurioſo, aut improperioſo, vel quod pro improperioſo à patientibus habeatur. Et ſimiliter pręcepit tàm Clericis, quàm laicis, ne Fratres huiuſmodi, aut eorum fautores, præfatis nominibus irriſoriè, ſeu malicioſè appellent, ſed omnes Fratres ipſius Ordinis, Fratres Minores, ſeu Sancti Franciſci à ſeipſis, & ab omnibus alijs appellentur, & nominentur, B. ffo. 30.
B conceſsione 99.

Sciendum circa prædicta, quòd Reuerendiſsimus Dominus D. Chriſtophorus de Forliuio Cardinalis de Ara celi, dixit Reuerendo Patri Fratri Ioanni de Argomanes, quòd Summus Pontifex Leo. X. ad ſuam inſtantiam amouit dictam Cēſuram, quoad Fratres, ad minus Obſeruantes; & adhuc generaliter; prout præfatus Pater credebat. A quo ego accepi, ſicut ſupra poſui. Collector.

C Idem Leo fecit tres Conceſsiones circa dignitatem locorum, quæ Fratres Mino. Obſer. in actibus publicis, quando cum Conuentualibus eiuſdem Ordinis, & Auguſtinenſibus conueniunt, habere debent; prout habetur in dictionę Proceſsiones, §. 3. & 4. & 5. 8

OCTAVÆ FESTIVITATVM.

D CIrca Octauas Feſtiuitatum, ſunt nonnulla ordinata, ſeu conceſſa à Summis Pontificibus, quæ infra ponuntur. Collector.

SIXTVS IV. ſtatuit, quòd fiat Octaua ſolennis de Feſto Conceptionis Virginis Mariæ, ſicut poſitum eſt in dictione Cōceptio Virginis, § 5. 1 De Cōceptione Virg.

Idem Sixtus cōceſsit, quòd celebretur Octaua ſancti Bonauenturæ, ſicut de alijs Sanctis Ordinis Minorum, o. fo. 64. Et ffo. 68. conceſsione 134. 2 De Sancto Bonauentura.

Idem Sixtus ſtatuit, & ordinauit, quòd Feſtiuitas omnium
E Sanctorum cum Octaua, ſub duplici Officio ſolenniter celebretur per vniuerſum orbem, perpetuis futuris temporibus, b. ffo. 51. conceſsione 56. 3 De Feſto omnium Sanctorum.

Idem Sixtus ordinauit, ſeu declarauit, quòd per Octauam omnium Sanctorum ſemper fiat idem Officium, quod in die. Et quòd dicatur Officium Beatæ Virginis. Ac quòd non fiat de aliquo Feſto, ſicut fit in Octaua Sancti Franciſci, o. fo. 63. Et ffo. 67. conceſsione 115. 4 De omnib. Sanctis.

5 Idem Sixtus concessit, posse dici Credo in Octaua Festiuitatis Beati Francisci, o. fo. 63. Et ffo. 68. concessione 133. A

Collector. Circa hoc vide in dictione Credo, post 5. §. 2.

6 Pro Sancto Iacobo. ALEXANDER VI. concessit, quòd in Prouincia Sancti Iacobi celebretur Octaua Festi eiusdem Sancti Iacobi, & cum Officio proprio, Et quòd dicatur Credo, per totam Octauam, o. ffo. 70. concessione 168.

7 De Octauis Beatæ Virginis. Idem Alexander concessit Fratribus Mino. de Obser. vt in omnibus Festis Gloriosę Virginis Marię, Octauas habẽtibus, Octauum diem sub duplici minori possint celebrare, o. ffo. 261. concessione 679. B

OFFICIA ORDINIS.

Distinctio materię Officiorum Ordinis.

Collector. QVoad Officia Ordinis multa, & varia statuta, & concessa sunt à Summis Pontificibus, iuxtà varietatem Officiorum. ¶ Et primò, quoad Officium Generalis Ministri, habetur in dictione Generalis Ordinis. ¶ Secundò, quoad Officium Ministrorum Prouincialium, in dictione Ministri. ¶ Tertiò, quoad Officium Custodum, in dictione Custodes. ¶ Quartò, quoad Officium Guardianorum, in dictione Guardianus. ¶ Quintò, quoad Officium Visitatorum Monialium, in dictione Moniales, §. 22. & 27. & in dictione Visitatores. ¶ Sextò, quoad Officium Vicariorum Monialium, & Conuentuum Fratrum, in dictione Vicarij. ¶ Septimò, quoad Officium Abbatissarum, in dictione Abbatissa. ¶ Octauò, in generali, quoad omnia prędicta Officia, habentur ea, quæ cõcernunt electiones, in dictione Electio. Vltra omnia pręfata, adduntur hic quædam attinẽtia in genere ad Officia Ordinis, præsertim ad durationem ipsorum. C D

1 Prohibitio cõtra discedẽtes ab Ordine. NICOLAVS IV. statuit, ac ordinauit, vt Fratres Ordinis Mino. qui, post professionem ab eis in Ordine factã, ad quoscunq; Ordines professionis cuiuslibet, petita vel non petita, obtẽta vel non obtenta, à suis Superioribus licentia immediatè uel per alium, seu alios Ordines mediatè transierint, in Ordine siuè Ordinibus, ad quem vel ad quos transitum habere contigerit, vel etiam extra illos, ad nullam omnino administrationem, vel Officium habẽns curam animarum E

A marum neq; etiam ad aliquam dignitatem, vel prælaturam quoquo modo posſint aſſumi, abſq; Sedis Apoſtolicæ ſpeciali, & expreſſa licentia, per ipſius Sedis patentes literas concedēda, facientes plenam, certam, & determinatam de Statuto. & Ordinatione huiuſmodi mentionem. Et decreuit irritum, & inane, ſi ſecùs in hac parte fuerit attentatum, B.fo.28.Et ffo. 112. conce.239.

IVLIVS II. ſtatuit, & in virtute ſanctę obedientię, ac ſub B excommunicationis pœna præcepit, quòd omnia, & ſingula Officia trium Ordinum Beati Franciſci, ſint triennalia, ita, vt expleto triennio, in eadem Domo prorogari quiſpiam non poſsit in Officio Prælationis: licèt benè in alia Domo, vel in alio Officio, B.ffo.226. conce.531. 2 Pro trib⁹ Ordinibus Sācti Frāciſci.

Supradictum Statutum nunquam fuit admiſſum: immo in Capitulo generali apud Rebaſten, celebrato, fuit contra hoc reclamatum; prout retulit Reuerendus Pater Frater Ioannes C de Argomanes, qui fuit Prouincialis Sancti Iacobi. Et cùm moribus vtentium non ſit comprobatum, videtur per non vsū abrogatum. Idemque, aut ſimile iudicium eſſe videtur de Statutis generalibus circa hoc factis, quæ inferius annotantur. Collector.

Circa durationem Officiorum Ordinis fuerunt nonnulla Statuta in Capitulo generali celebrato in Conuentu Lauallis Prouincię Turoniæ, anno Domini 1503. prout ſequuntur. Collector.

Ordinat, & ſtatuit generale Capitulum, quòd omnia, & ſin-D gula Officia regiminis trium Ordinum Beatiſsimi Franciſci Patris noſtri de cætero ſint triennalia. Si autem aliquis Guardianis, ſeu Abbatiſſa, poſtquam ſuum triennium in aliquo Cōuentu finierit, in altero eligatur, vel poſtuletur, ibidem poterit præfici, & confirmari. Sed non poterit vltra triennium in eodem Conuentu in Officio continuari. Non intelligitur autem ita præcisè huiuſmodi trienniū, quin poſsit per menſē, & per mēſes ꝓlōgari, vel breuiari, ſecundū qđ Capitula prouin-E cialia accelerātur, vel ꝓtrahūtur, fo.229.tra.3.Et ffo. 248.tr.2. Statutū generale.

Item determinat totū Capitulū generale, quòd Confeſſores Monialiū S.Cla.ſint triennales, ſicut cæteri prælati, ſeu Guardiani, vel alij in Regimine cōſtituti. Et quòd nullus in hoc poſſit diſpenſare, fo.229.tractatu.3. Et ffo.249. tractatu 2.

LEO X. in Bulla Vnionis ſtatuit, qđ Officiū Mini. Gen. poſſit durare per ſex annos; quibus ſex annis expletis, ipſo facto ſit abſolutus à Generalatus Officio, & pro tali ab omnib⁹ ha- 3 Miniſter Generalis.

beatur, B.ffo.29.conce.93.

4 Ministri Prouinciales. Idem Leo voluit, & ordinauit, quòd Ministri Prouinciales, vltra triennium, nõ possint continuari in suis officijs. Et quòd, elapso triennio, pro absolutis ab officio à cunctis Fratribus habeantur, Et quòd idem iudicium de Custodibus per omnia habeatur, B.ffo.30.conce.87.prope finem.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

In §.2. *Circa id, quod dicitur in §.2. vt Officia Ordinis sint triennalia, vide id, quod supra dixi in uerbo Abbatissa §.5 f.4. & in uerbo Electio.*

OFFICIVM DIVINVM.

Ista materia diuerso Ordine & melius tractatur hic à prima impressione. Collector.

Distinctio Concessionum pertinentium ad Officium Diuinum.

C Circa Officium Diuinum, multa, & varia reperiuntur in Priuilegijs Fratrum; quæ sub sequenti Ordine distinguũtur. ¶ Aliqua enim concernunt celebrationem Missarum. Et hęc habentur super, in dictionibus Celebratio Diuinorũ, Credo, Gloria, Præfatio, & Missa. ¶ Alia spectant ad Horas Canonicas. ¶ Ista verò subdistinguntur. nam quædam pertinent ad Officium Feriale; de quibus supra, in dictione Ferię.

D Quædam autem attinent ad Festiuitates Sanctorum, prout habentur in dictione Festiuitas. ¶ Quædam ad Octauas Festiuitatum, sicut positum est in dictione Octauæ Festiuitatum. ¶ Nonnulla tangunt Officij Diuini ordinem, & modum dicendi, Et hæc ponuntur hic primò. ¶ Deinde adduntur aliqua, quę pro suppletione defectuum in huiusmodi officio commissarum sunt concessa. ¶ Postremò super adduntur Indulgentiæ ratione huiusmodi Officij concessæ.

E

OFFICIVM DIVINVM, PRIMO.

1 Ex iure cõi. CONCILIVM Agatense statuit, quòd Presbyter manè Matutinali Officio expleto, pensum seruitutis suæ, videlicet, Primam, Tertiam, Sextam, Nonam, Vesperasq, persoluat. Ita tamen, vt horis competentibus, iuxtà possibilitatem, aut à se, aut à scholaribus

A bus, publicè compleantur. Habetur in c. Presbyter, de celebratione Missarum.

Notandum, quòd glosa super præfato verbo Persoluat, dicit, Consilium est, ut simul dicat omnes Horas, ne superuenientibus occupationibus, aliquam horam dimittat. Et intelligitur hoc de Clericis pauperibus, quos ad opus rurale oportet exire: vt infra textus patet. Aliàs suo loco, & tempore, dicendæ sunt singulæ horę. Hæc glosa: Collector.

B CONCILIVM Gerundinense statuit, semper obseruari, vt omnibus diebus, & post Matutinum, & Vesperas, oratio Dominica proferatur. Habetur in c. Id semper, de consecra. distin. 5. 2 Ex iure cõi.

Super hoc dicunt Doctores, quòd per Matutinum intelligitur Officium vsq; ad Nonam, & per Vesperas, vsq; ad Completorium. Collector.

INNOCENTIVS III. in Concilio Generali districtè C præcepit in virtute obedientiæ omnibus Prælatis, & Clericis, seu personis Ecclesiasticis, vt Diuinum Officium nocturnum pariter, & diurnum (quantùm eis dederit Deus) studiosè celebrent pariter & deuotè Habetur in c. Dolentes: de celebratione Missarum. 3 Ex iure cõi. Celebrare Diuina.

INNOCENTIVS IV. concessit Fratribus Minoribus, vt quando ratione itineris, vel alterius rei causa, extra Conuentus, seu loca sua, quemlibet, vel quoslibet eorum contige-D rit degere, possint Diuinum Officium Fratres cùm Fratribus, aut simul cum alijs Regularibus personis, vel quilibet separatim facere alio, quàm Romano Ordine, placuerit. Et quòd id sufficiat ad persoluendum debitum, ad quod ratione Regulæ tenentur, nec iterum proprium Officium dicere teneantur; B. fo. 55. Et ffo. 138. concessione 305, 4 Pro itinerantibus Fratribus Dispensatio.

SIXTVS IV. concessit, vt Officium Conceptionis Beatæ Virginis per Fratrem Bernardinum de Busto compilatum, E & ordinatum, possit liberè, & licitè dici, & recitari à quibuscumque volentibus, pro deuotione sua illud dicere, B ffo. 124. concessione 272. 5 De Officio conception.

Idem Sixtus concessit, quòd Fratres Minores possint dicere Commemorationes omnium Sanctorum sui Ordinis, sub vna Antiphona, o. fo. 63. Et ffo. 67. conce. 116. 6 De Sanctis Ordinis.

ALEXANDER VI. concessit, Fratribus Mino. vt in solennitatibus Sanctorum possint dicere proprias eorum histo- 7 De historiis propriis.

rias, etiam si in Breuiario non sint, O.ffo.261.conce.679. A

8 Pro scrupulosis Fratribus. LEO X. concessit, quòd Fratres Mino. dicendo Horas Canonicas, & alia Officia Diuina in Choro, vel extra, satisfaciát præcepto Capituli Dolentes: de cele. Miss. de dicendo studiosè, pariter & deuotè, ac etiam Regulæ suę etiam si propter aliquam fatigationem, vel aliam causam dicant, sedẽdo, aut deambulando, vel non integrè verba proferendo, prout scripta sunt, propter negligentiam, aut imperitiam, vel malam prolationem naturalem, propter defectum linguæ, seu aliàs qualitercumq; ore imperfectè dicant, aut cum mentis distractione, & sensuum vagatione: dũ tamen non ex malitia hæc faciãt. B

Et similiter concessit, quòd, qui cum talibus malè proferentibus, vel alios supradictos defectus facientibus dicũt Officiũ, non teneantur reiterare ab alijs imperfectè dicta, aut ab eis non integrè audita, propter distantiam localem, vel strepitũ, seu aliam causam: sed satisfaciant præcepto Ecclesię, & Regulæ suę, qualitercunq; audiendo quæ alij debent dicere, præsertim in Choro, O.fffo.59.conce.169. C

9 Pro scrupulosis Fratribus. Idem Leo concessit, vt ne Fratres prædicti mutuò se impediant in Officio Diuino, aut alijs sint fastidiosi, quòd illa, quæ in ordinario iubentur dici secretè sub silentio, tam in Horis Canonicis, quàm etiam in Missa, non teneantur proferre vocaliter: sed satisfaciant dicendo mentaliter, aut legendo inter se per librum: quia aliqui deuotius sic dicunt, & absq; impedimento, & fastidio aliorum. Et quòd eodem modo possit facere, qui solus dicit Officium per se: cùm prolatio verbalis sit præcipuè, vt ab alijs intelligatur, O.fffo.59. concessione 170. D

10 Pro scrupulosis Fratribus infirmis. Idem Leo, quia fuit informatus, quòd aliqui Fratres scrupulosi, quando sunt in infirmitate, ferè nunquam possunt, nec sciunt discernere, & se determinare, quando licitè possunt dimittere dicere Horas Canonicas, concessit, quòd siuè propter febrem, aut dolorem intẽsum, vel aliam infirmitatem Fratres fuerint grauati, & afflicti, satisfaciant dicendo pro Horis Canonicis, Preces, Hymnos, Pater noster, Aue Maria, vel alia iudicio Prelati, aut Præsidentis loci, seu Conuentus assignanda. Et hoc quando Medicus corporalis (si commodè potuerit haberi) dixerit esse nociuum infirmo, O.fffo.59. concessione 171. E

11 Idẽ Leo concessit, quòd Capitulũ generale dũtaxat, habeat facultatem declarandi dubia, quæ occurrerint circa Officium Diui-

A Diuinum, & ordinandi, addendi, & mutandi quicquid videbitur pro Fratribus expedire, tàm in Regulis, quàm in kalendario, O.fffo.59. conce. 176. ¶ Vide circa hoc infra §.14. Ordinare. Declarare.

12 De anticipatione, & postpositione horarum. Idem Leo concessit, quòd quando Fratres prædicti habent aliquas occupationes, possint sine conscientię scrupulo anteponere, siuè postponere Officium Diuinum, vt puta dicendo Matutinum ante mediam noctem quacunq; hora voluerint, & alias horas de mane, vsq; ad Vesperas exclusiuè; etiam si occupatio non sit multùm necessaria: sed satis est, quòd cogitent tunc deuotius, ac quietius dicere, O.fffo.60.concessione 128.

13 Ordinare. Idem Leo concessit, quòd Ministri Fratrum Mino. in suis Capitulis Prouincialibus respectiuè, possint, de Consilio Diffinitorum, nominare duos vel tres Fratres; qui, sic nominati, possint ordinare vnum Kalendarium Sanctorum Feriarum, & Dominicarum pro toto anno, cum Regulis necessarijs. Ita, quòd semper in quacunq; Prouincia, tam Fratres, quàm Moniales illarum Prouinciarum respectiuè, idem Officium, & de eodem Sancto, vel Festiuitate, aut Feria faciant, nè varietati, & discordię locus detur: dùm tamen non multùm discrepent à Kalendario Romano, O.fffo.61. concessione 190.

14 De anticipatione, & postpositione horarum. Idem Leo declarauit, quòd Fratres Mino. dicendo Officium extra Chorũ, propter occupationes occurrentes, non teneãtur ad obseruantiam Horarum statutarum; quibus solet Officium in choro dici à Fratribus: præsertim quando sunt ipsi Fratres in itinere constituti, uel aliàs infirmitate, siuè occupatione communi præpediti, o.fffo.91, concessione 266.

15 Pro Monialibus. Idem Leo fecit duas Concessiones, seu dispensationes circa Officium Diuinum pertinentes ad Moniales S. Claræ: quę positæ sunt in dictione Moniales, §.23 & 24.

16 Pro Monialibus. CLEMENS VII. fecit aliam dispositionem, pertinentem ad hanc materiam, pro Monialibus, & Fratribus imperitis; prout habetur in dictione Moniales, §.29.

E

Ex Priuilegijs Monachorum Sancti Benedicti.

17 Pro nescientibus dicere Officiũ Diuinum. EVGENIVS IV. concessit, quòd Monachi clerici, in Sacris tamen non constituti, etiam si Professi, ad Canonicas Horas recitãdas ex debito minimè teneãtur. Debeat tamẽ Prior psalmos aliquos, aut Pater noster, aut Officiũ, qđ laicis Monachis iungitur, prædictis hmõi Monachis Clericis, q aliqua fortè rationabili causa Horas Can. (vt dictũ est) nõ recitauerint, iniun-

iniungere; vt illud Apostoli in omnibus impleatur: Qui man ducat, quòd laboret, o. A

Collector. Præfata Concessio non deseruit pro Fratribus Minoribus: quia ipsi statim, ut professionem emittunt, tenentur ratione voti ad persoluendum Officium Diuinum; licèt non sint in sacris Ordinibus constituti, ac si omnes Sacros Ordines haberent. Poterit tamen huiusmodi Concessio prodesse alijs Fratribus Mendicantibus.

Ex Priuilegijs Fratrum Sancti Hieronymi. B

18 Declaratio dubiorum. BENEDICTVS XIII. concessit, quòd ubi occurrerit dubium in recitatione Horarum in choro, possit illud determinare Prior, vel Vicarius, aut ille, qui est deputatus in Choro Corrector, vel maior pars presbyterorum, o.

19 De Officio dominæ nostræ. MARTINVS V. concessit, quòd singulis diebus sabbatinis, nisi Festum duplex occurrat, possint Fratres Officium Beatæ Mariæ Virginis liberè celebrare, o.

20 De Cantico graduum. Idem Martinus concessit, quòd Priores, & Fratres Ordinis Sancti Hieronymi possint post Completorium dicere Cãticum graduum, & Matutinos Beatæ Virginis, o. C

21 De Horis Beatæ Virg. Idem Martinus concessit, quòd Fratres præfati Ordinis, recitantes extra chorum, possint recitare Horas Beatæ Virginis ante horas diei, vel è contrario. Et idem etiam de Matutinis: dummodò non dicant omnes Horas Beatæ Virginis post omnes horas diei, o.

Collector. Præfatam Concessionem reperi alibi, prout sequitur. D

22 De Horis beatæ Virg. Idem Martinus concessit, quòd Priores, & Fratres dicti Ordinis Horas Canonicas Beatæ Virginis, quandocumq; voluerint, ante horas Canonicas diei, orando, vel alias dicere, vel prout negocia occurrerint, melius ordinare (in choro tamen dicendo modo consueto) liberè, & licitè valeant, o.

23 Idem Martinus, circa Officium Diuinum, fecit quandã Concessionem pro Fratribus infirmis, & senibus; prout habetur in dictione Infirmi Fratres, §. 11. E

24 Pro festis Corporis Christi: & Visitationis Beatæ Virg. EVGENIVS IV. concessit, quòd in Festiuitatibus Corporis Christi, & Visitationis Beatæ Virginis, & per earũ Octauas, possit dici in præfato Ordine Matutinum post Completorium diei præcedentis. Et quòd gaudeant qui intersunt indulgentijs concessis, ac si hora consueta interfuissent, o.

25 Idem Eugenius concessit, quòd Priores, & Fratres Ordinis Sancti Hieronymi, circa Officia Monasterij, vel Ordinis, vel alia

A alia pia opera occupatì, seu debiles, aut infirmi cum licentia Prioris, aut Confessoris pro Fratribus deputati, possint, post completoriũ in die pręcedente dicere Matutinos ante mediã noctem, & post mediam noctẽ, etiam ante aurorã dicere alias Horas, vsque ad Vesperas, Et hoc quamdiu vixerint in obseruantia Regulari, o. — De anticipatione Horarum.

Idem Eugenius prefatis Fratribus fecit duas Concessiones, circa hmõi materiam pro infirmis, & senibus, ac debilibus, 2
B prout habetur in dictione Infirmi Fratres, §. 12. &. 13.

ANNOTATIO CORDVBÆ.

C *Vae ad. §. 6. 7. & 8. primó, quòd post illam Concessionẽ Sixti IV. deberent poni aliæ eiusdem Sixti, & aliorum Pontificum Concessiones; quæ in eo Compendio, tit. Officium Diuinum, 2. habentur inferius. Secundò notandum, quòd ibi omissæ sunt duæ Concessiones, & duo §§. ex defectu Calchographi. Nam ibi deficit Concessio §. 7. & Concessio §. 8. quæ ibi truncata est: & quàmuis Concessio illa pro §. 8. quę ibi truncata, est optimè possit suppleri, ut Paulò inferius suppletur, tamen ego non possum diuinare, quę Concessio sit illa, quæ pro §. 7. posita erat, aut debuit poni à Collectore: quia non habeo eius Originalẽ. Ideò, loco eius, ego pono unam aliam Concessionem, quæ non est posita in Compen*
D *dio; & fortè hæc est, quam Collector ibi pro §. 7. posuit. Est ergo pro §. 7. Concessio hæc quæ habetur in Registro Ordinis, facto tempore Reuerendissimi Patris Fratris Frãcisci Lycheti Ministri General. quòd s. Leo X. anno Domini 1519. uiuæ uocis Oraculo concessit, quòd tempore Capituli, non teneantur Fratres dicere in Choro Officium Beatæ Virginis, & habetur fff. 92. Concessione 304. Pro §. autem 8. Concessio illa, quæ ibi habetur truncata, suppletur sic, Leo. X. concessit nobis, quód dicendo Horas Canonicas, & alia Officia Diuina in Choro,*
E *uel extra, satisfacimus præcepto cap. Dolentes, de celebranda Mis. de dicendo studiosè pariter & deuotè, ac etiam Regulæ nostræ, etiam si propter aliquam fatigationem, uel aliam causam, dicamus sedendo, aut deambulando, uel non integrè proferendo uerba, prout sunt scripta, propter negligentiam, aut imperitiam, &c. ut ibi subsequitur in Compendio, ante §. 9.*

OF-

OFFICIVM DIVINVM: SECVNDO.

1 Indulgentia pro suppletione defectuum Officii Diuin.

CLEMENS V. fertur Concessisse, quòd quicunq; in fine Horarũ dixerit flexis genibus infrascripta, consequatur remissionem omnium defectuum in huiusmodi Horis commissorum. Et insuper conceduntur ei quadraginta dies Indulgentiæ. ¶ Sequitur oratio, cui præmittitur. ℣. Diuinum auxilium maneat semper nobiscum. Antiph ¶ Sanctissimę Trinitati, & indiuiduæ vnitati, domini nostri crucifixi humanitati, & Beatissimę Virginis Mariæ fœcunditati, & virginitati, sit sempiterna gloria nunc & semper, & per infinita seculorum secula. Amen Oratio. ¶ Suscipe Domine Deus meritis, & precibus Beatissimæ semper Virginis Marię omnium sanctorum officium seruitutis nostræ, & si quid in tuis laudibus dignum egimus, propitius respice; & quod negligẽter actum est, clementer indulge. Per Christum, &c. ¶ Similiter asseritur, quòd Sixtus Papa IV. concessit supradictam remissionem dicenti solùm antiphonam suprascriptam, scilicet, Sanctissimæ Trinitati. Et hoc est satis verisimile, cùm sic habeatur communiter in vsu apud Ecclesiasticos.

2 Pro suppletione defectuum Officii Diuini.

SIXTVS IV. concessit omnibus Fratribus Mino. non valentibus persoluere Diuinum Officium bene, ac diligenter in Choro, prout tenentur, quòd si per defectum visus, vel auditus aliquid prætermiserint, non teneantur illud omissum iterum persoluere: sed dicant vnum psalmum in fine Horarum, & sufficiat eis, o. fo. 62. & ffo. 66. concessionẽ 98. Et fff o. 100. concessione 383.

3 Pro suppletione defectuum Officii Diuini.

INNOCENTIVS VIII. concessit, quòd quando Fratres Mino. aliquid dimittunt de Diuino officio, non ex dolo, possint supplere cum aliquo psalmo, vel dicendo orationem Dominicam, vel Aue Maria, o. ffo. 69. conce. 249. ¶ Idem ad literã reperitur concessũ per Alexandrũ, VI. fffo. 99. conc. 362.

4 Pro Fratrib' idiotis.

Idem Innocentius concessit quòd Fratres Mino. professi, nescientes per se plene persoluere Officium Diuinum, non teneãtur ad id, sub pœna peccati mortalis, donec sciuerint illud: dummodo faciant quòd in se est, & dicant sicut sciunt, & vltra dicant Horas Fratrum laicorum, o. fo. 65. & ffo. 96. conce. 156. & fff. 100. conce. 373.

LEO

A LEO X. concessit, quòd quicunq; dixerit post quamlibet horam diei infra scriptam orationem, & in fine illius vnum Pater noster, & Aue Maria, pro felici statu suæ Sanctitatis, & Ecclesiæ Sanctæ Dei, consequatur plenariam remissionem omnium defectuum in illa hora humana fragilitate commissorũ. Oratio. ¶ Sacrosanctæ, ac indiuiduæ trinitati, crucifixi Iesu Christi Domini nostri humanitati, & Beatissimæ, ac gloriosissimæ Virginis Mariæ fœcunditati, siuè integritati, & omnium B sanctorum Vniuersitati, sit sempiterna laus, honor, uirtus, & gloria ab omni creatura; nobisq; remissio peccatorum per infinita secula seculorum, Amen. Et Beata viscera Mariæ Virginis, quæ portauerunt ęterni Patris filium: & Beata vbera, quę lactauerunt Christum Dominum. Pater noster, & Aue Maria, pro intentione supradicta, o.fffo.61. concessione 268. 5 Indulgentia pro suppletione defectuum Officii Diuini.

Idem Leo, ampliando prædictam gratiam, concessit, quòd non solùm sufficiat dicere suprascriptam orationem .s. Sacro-C sanctæ, &c. pro supplemento vnius horæ, quando dicitur per se sola, sed etiam omnium horarum, quæ dicuntur semel, seu vno contextu: licet aliquis paruus interuallus inter vnam, & aliam fiat, o.fffo. 94. conce.294. 6 Indulgẽtia.

ANNOTATIO CORDVBÆ.

D *Quoad .§. 4. notandum id, quod ibi conceditur per Innoc. VIII. habetur etiam declaratũ in tab. 19. Vic. g.& melior conceßio habetur supra, tit. Officium Diuinum 1.§.16. per communicationem Monialium, tit. Moniales, §.29. & de his latius in tit. Infirmi Fratres tit. Feriæ, tit. Festiuitas, tit. Missa, secundùm subiectam materiam, habetur.*

OFFICIVM DIVINVM, TERTIO.

E ALEXANDER VI. concessit omnibus dicentibus in Officio Beatæ Virginis, in hymnis Quem terra pontus, &c. & O Gloriosa Domina, &c. V. Maria Mater gratiæ, &c. decem annos indulgẽtię pro qualibet vice, o.fo.66. Et ffo.70.con.170. 1 Indulgẽtia.

LEO X. concessit, quòd Religiosi Ordinis Minorum, qui Officium Diuinum soluerint per librũ, consequantur remissionem dimidiæ partis peccatorum commissorum illa die, qua prædictum soluunt Officium, O.fffo.94. conce.298. 2 Indulgẽtia.

Ex Priuilegijs Fratrum Sancti Hieronymi. A

3 Indulgentia. MARTINVS V. concessit Fratribus sancti Hieronymi, quòd pro qualibet hora, scilicet, Matutino, Prima, Tertia, Sexta, Nona, Vesperis, & Completorio, cùm eas dixerint in Choro cum alijs, lucrentur centum dies indulgentiæ, o.

Collector. De indulgentijs concessis ratione Officij Corporis Christi, habetur supra, in dictione Indulgentiæ quoad seculares, post §.2. Et de Indulgentijs concessis ratione Officij Conceptionis Beatæ Virginis, habetur etiam in dictione Indulgentiæ quoad seculares, 7.§.1.& 2. B

Collector. Sequuntur aliæ indulgentiæ attinentes ad Officium Diuinum, quæ reperiuntur concessæ; prout in subsequentibus versibus continentur.

Indulgentia.

Quando Iesus nominatur, si deuotè inclinatur.
Dantur indulgentiæ, à Ioanne vigesimo.
Secundo Papa optimo, dies quater decies. C
Ad campanam cum pulsatur, si Aue Maria dicatur.
Dantur dies totidem.
Et ad gloriam psalmorum, quandocunq; tenent chorum.
Si benè sunt inclinantes, quadraginta sunt lucrantes.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

DICET, circa Officium Diuinum persoluendum, varias reperiantur Concessiones Clericis Regularibus, & Beneficiatis factæ; nunc tamen debet obseruari Const. 72. pro Breuiarijs, & const. 125. pro Officio B. Virginis, & Const. 138. Pij V. vt in Bullario pro pœna Beneficiatis non dicentibus diuinum Officium inflicta; in Constit. enim illa 72. annullantur omnia alia Breuiaria, & illo tantùm nouo uti iubetur: ac in alia Const. 125. mandat, ut Officio B. Virginis ab ipsomet Pio V. reformato utatur cæteris alijs annullatis, &c. D

Concessio Cōgregationi S. Iustinę Camalduleś. & Mōtis Oliueti. *Sed ultra supradictas Concessiones est sciendum, quód Fratres in Officijs Monasteriorum occupati, ideoq; in Choro interesse nequientes, aut qui aliàs non docti sunt, aut minus experti, ut Officium diuinum commodè dicere poßint (dummodò in sacris non sint Ordinibus constituti, licèt profeßionem emiserint) ad persoluendum integrè prædictum Diuinum Officium non teneantur; sed Prælati, consideratione subditorum, ultra Officium B. Virginis, ad quod obligati remanere Pontifex* E

voluit

A uoluit aliquid aliud dicendum illis imponere possunt, quod cum animi alacratitate persoluant: ista conceßit Eugenius IV. Congregat. S. Iustinæ, anno Domini 1436. Et Iulius II. Congregat. Montis Oliueti anno 1507. Et Congreg. Camaldul. Leo X. anno Domini 1513.

Possunt etiam Fratres Minores qui ad horas Canonicas tenentur sine Scrupulo, ratione itineris, uel alterius honestæ occupationis, quando creditur, quòd tunc maiori deuotione Officium recitabunt, dicere Matutinum Vespere ante solis occasum, uel manè totum, usq; ad Cō-B pletorium inclusiue. Ita conceßum est per Pium V. Minoribus ut refertur in Compēd. Societatis Iesu, uerbo Horæ Canonicæ §.2.& in manuscripto Priuileg. Minor f 79. pag. 2. Minoribus.

Possunt Fratres Ordinis Societatis Iesu de licētia Generalis, aut aliorum quos ipse substituerit, sine Scrupulo, Officium Diuinum Missę post ponere, iustis de causis, super quo conscientia largientis licentiā oneratur. Ita conceßit Iulius III. Societ. Iesu, ut in eodem eius Compend. refertur. Verbo Horæ Canonicæ. §.1. Societati Iesu.

C Eorumq; profeßi, quousq; sacro Ordine initiantur, non obligantur ad Diuinum Officium persoluendum; & huius ratio ē, quia obligatio dicendi Diuin. Offic. non prouenit ratione profeßionis; sed uel ratione Clericatus in sacris, uel Beneficiarij, uel Monachatus utriusq sexus, ex antiquißima consuetudine, uel statuto Religionis, ut inquit Astens. & Medin. C. de oration q.7. & habetur in summa d. Iacobi de Graffijs nuper edita, tit. de Horis Canonicis, n.6.

Fratres Ordinis prædicationi uerbi Dei, audientiæ Confeßionum, & D Sacræ Theologiæ, ac sacrorum canonum studiis insistentes, ad suam, & animarum fidelium utilitatem, & qui occupantur infirmitate propria, aut infirmorum Fratrum curatione, satisfaciunt pro horis canonicis, recitantes certum numerum psalmorum per Priorem eis aßignandorum, numero non minus septem, aut sex, cum deuotione: aut orationem Dominicam septies, & symbolum Apostolorum bis: grauiter autem ægrotantes, orationem Dominicam septies in die recitando septem horis canonicis similiter satisfaciunt. Ita concessum est à Clem. 7. So-E cietati Clericorum S. Siluestri, & S. Andreæ de urbe, aliàs Theatini nuncupati, & refertur in Compend. Priuileg. S. Hieron. hispan. Collecto à P. Garsia, anno 1591. f. 108. §.70. Societati Clericorum Sācti Siluestri de Vrbe alias Theatini.

Sed an Officium paruum B.M. sit à Fratribus recitandum sub pœna peccati mortalis Resolutè respondendo (quidquid dicant in hoc Doctores) quòd, qui Romano Offic. utuntur, & ad horas canonicas recitandas sunt obligati. tenentur in Choro illud persoluere illis diebus, quibus in rubricis dicti Breuiarii annotatur, sub pœna peccati mort. extra

uero

uero Chorum, liberum est cuiq; pro temporis opportunitate, illud dicere, uel omittere. Psal. uerò pœnitent. & Graduales, Officiumq; defunctorum, extra omnem culpam dici debent. ut ex Const. Pij V. in principio Breuiarij posita apparet. Qui uerò alio Officio, quàm Romano in Religionibus licitè uti possunt, tùm ad dictum Officium B. M. cùm etiam ad 7. Psalm. ad Grad. &c, persoluenda, secundùm Statuta Religionis tenebuntur, lethaliter, si sub lethali culpa statuuntur. & uenialiter, si sub ueniali culpa. Et sic possent Concord. dispositiones uariæ Doctorum. præcipuè Nauar. & toti circa hoc, qui enim dicunt teneri sub peccato, intelligitur, si per Statuta Ordinis id precipiatur. aliàs non. A B

ORACVLA VIVÆ VOCIS.

1 Priuilegio, Nota.

LEO X. concesſit, quòd Fratres Mino. Regularis Obser. secura conscientia poſsint vti omnibus concesſis à Sede Apostolica, & Romanis Pontificibus, siuè per Bullas, aut Breuia, aut viuę vocis Oracula; prout in libris Ordinis reperiuntur; ac si omnia specificè fuissent tunc expressa. Et pro maiori conscientiarum securitate, omnia de nouo concesſit, O. fffo. 58. conce. 161. C

2 De valore Oraculorū.

Idem Leo concesſit, quòd non sint minoris efficaciæ, & valoris viuæ vocis Oracula, quàm si per Bullam, aut Breue ad perpetuam rei memoriam essent concessa. Et hoc in foro conscientiæ tantùm, O. fffo. 58. conce 161. D

3 De suspensione Oraculorum viuæ vocis.

Idem Leo informatus, quòd sunt nonnulla viuę vocis Oracula, concessa Ordini Fratrum Minorum, quorum aliqua, aliquibus temporibus, fuerunt vtilia: sed fortè pręsentibus non sunt, nec futuris erunt: ac prætere a aliqua sunt, in aliquibus locis, necessaria, & aliqua non: concesſit, vt non solum Generalis in suo generali Capitulo: sed etiam quilibet Prouincialis, in suo prouinciali Capitulo, de consensu eiusdem Capituli, vel maioris partis, declarare poſsit, & valeat, vtrùm ab vsu alicuius Concesſionis viuę vocis Oraculo factæ abstineri debeat. Post quam quidem declarationem, tàm Fratres, quàm Moniales, ac si Concesſio huiusmodi per suam Sanctitatem suspensa, vel reuocata fuisset, Concesſione eadem in posterum non vtantur, o. fffo. 94. concesſione 296. E

ORDI-

A

ORDINES SACRI.

Distinctio materiæ infrascriptæ.

CIrca Ordines ſacros. duo principalia continentur in Priuilegijs Fratrum Minorum, & aliorum Fratrum Mendicantium, ac etiam non Mendicantium. ¶ Et primò ſunt aliqua, quæ reſpiciunt perſonas Fratrum, qui debent ad huiuſmodi Ordines promoueri, ac etiam ad promouentes. Et hæc habentur infra, §.1 & 2.& 3.& 9 & 10.ac 11. Collector.

B (margin)

Secundò ſunt aliqua, quę tangunt etiam perſonas ordinandorum, ſcilicet, qualiter poſsint circa ętatem diſpenſari, ac de ſufficientia examinari. Et iſta ſpecialiter continentur, §.4. & 5.& 7.

C CLEMENS IV. conceſsit licentiam, & liberam facultatem ad hoc, vt Fratres Mino. promoueri poſsint ad Ordines ſacros, per quoſcunq, Catholicos Epiſcopos, communionem, & gratiam Sedis Apoſtolicæ habentes. Et hoc abſq; aliqua examinatione, per huiuſmodi Epiſcopos faciēda; & abſq; omni promiſsione, vel obligatione ipſorum ordinandorum Fratrum, B.fo.56. Et ffo.140.conce.312. Et fffo. 96. conce.321. 1 Epiſcopi. Tamen per examen Epiſcopi Conc. Trid.ſeſſ.23. c.12.

D Aduerte, quòd circa prędicta fuit poſtea aliter ordinatum; prout patet infra, §.7. Collector.

CLEMENS V. decreuit, ſeu ſtatuit, ut alio non obſtante impedimento Canonico, poſsit quis liberè in decimooctauo ad Subdiaconatus, in vigeſimo ad Diaconatus, in vigeſimo quinto ætatis ſuæ anno ad Presbyteratus Ordines promoueri. Habetur in Clementina, Generalem, de ętate, & qualitate. 2 Ex iure cōi.

SIXTUS IV. conceſsit, quòd quilibet Catholicus Epi-
E ſcopus poſsit celebrare Ordines ſacros, temporibus ad hoc ab Eccleſia deputatis, in locis Fratrum Minorum de Obſeruātia, pro Fratribus prędictis duntaxat, o.fo.63. Et ffo.67. conce. 306. ¶ Vide circa prædicta, infra, §.6. 3 Epiſcopi.

INNOCENTIUS VIII. fecit duas diſpenſationes circa tempus ætatis promouendorum ad ſacerdotium, quæ habentur ſupra in dictione Diſpenſatio, § 14.& 15. 4 Diſpēſatio.

IULIUS II. fecit quandam diſpenſationē Fratribus Ordinis 5 Diſpēſatio.

Dispensatio. Minimorum similiter circa tempus promotionis ad Ordinem A
Sacerdotij, quæ posita est in dictione Dispensatio, §. 22.

6 LEO X. ampliando Concessionem Sixti suprapositam, §. 3. cōcessit, quòd quislibet Catholicus Episcopus possit in locis, & personis Fratrum exercere omnes actus Episcopales; prout latius in dictione Benedicere, §. 15. positū ē, O. fffo. 60. cōc. 179.

7 Examinatio ordinandorum. Prohibitio. Ita etiam per Conc. Trid. Sess. 23. c. 12. Episcopi.

Idem Leo in Concilio Lateranensi statuit, quòd Fratres ad Ordines promouendi, possint per Ordinarios, de grammatica, & sufficientia examinari, & quòd dummodò competenter B respondeant, per eosdem Ordinarios debeant liberè admitti. Ac etiam statuit, quòd nullatenus in eorum Ecclesijs, aut Domibus, vel alijs prędictorum Fratrum locis ab alio, quàm à diœcesano Episcopo promoueri ad dictos Ordines debeant; nisi prius ipso diœcesano Episcopo, vel eius Vicario super hoc (cum debita reuerentia) requisito, & absque rationabili causa contradicente, uel eo à diœcesi absente, B. fffo. 26. concessione 78. C

Collector. In foro conscientiæ non tenentur Fratres Mino. Obser. ad huiusmodi Statutum, sicut nec ad alia in prædicto Concilio contra eorum Priuilegia ordinata; vt habetur in dictione Cōcilium, §. 7.

8 De laicis Fratrib. promotis.

Idem Leo statuit, quòd, quandocunque aliquis Frater laicus ad Clericatum ascenderit, extra obedientiam Prælatorum Ordinis, etiā si vsque ad Sacerdotium promotus sit, postquam reuersus sit, omni honore clericali priuetur; prout latius positum est supra, in dictione Laici Fratres, §. 4. Et ibidem inferius ponuntur multa, circa prædicta notanda. D

Ex Priuilegijs Monachorum Sancti Benedicti.

9 Infrascripta Priuilegia iā sunt correcta p Cōc. Trid. Sess. 23. c. 12. & 13, de reform. Nota. Episcopus.

EVGENIVS IV. concessit, vt singuli Monachi præsentes, & futuri Sancti Benedicti, ad id idonei, quos Prior sui Monasterij ad hoc elegerit, siue nominauerit, semel duntaxat anno quolibet, omnes etiam sacros ordines vna, & eadem die, et E extra tempora à iure statuta, à quibuscunque catholicis Antistibus, gratiam, & communionem Sedis Apostolicæ habentibus (cuiusuis super hoc licentia minimè requisita) suscipere: dictique Antistites eisdem Monachis Ordines huiusmodi, tūc conferre possint, b.

10 Idem Eugenius statuit, & decreuit, quatenus Monachi S. Benedicti Congregationis Italiæ, omnes etiā sacros Ordines, ad

quos

A quos per eorum Superiores præsentati fuerint, à quocunque maluerint catholico Antistite, gratiam, & communionē Sedis Apostolicæ habente, statutis à iure temporibus, absq; aliquo dictorum Monachorum examine, recipere valeant. Atque huiusmodi Antistites in dictæ Congregationis Monasterijs, & locis duntaxat aduocare; quibus liceat Apostolica auctoritate, absque alia licentia, & contradictione diœcesani; vt nulla, vt præfertur, examinatione præmissa, Monachos ordinare, Mis- Episcopus.
B sas celebrare, Ecclesias, Altaria, & vasa consecrare, vestes benedicere, & alia Pontificalia exercere, b.

Ex Priuilegijs Fratrum Sancti Hieronymi.

ALEXANDER VI. concessit, quòd Prior generalis Ordinis Sancti Hieronymi, & singuli Priores eiusdem Ordinis præsentes, & futuri, possint eligere quemcunque Episcopum catholicum, communionem Sedis Apostolicæ habentem; qui personas singulorum Monasteriorū huiusmodi ad id ido- II Episcopus.
C neas, ad omnes etiam sacros, & Presbiteratus ordines, etiam extra tempora à iure statuta, tribus diebus Dominicis, siuè Festiuis duplicibus successiuè promouere possit: Diœcesanorum licentia super hoc requisita, o.

☞ CAPVCCINI ANNOTATIO.

D CONCILIVM *Trid. Sess. 23. circa ordinandorum ætatem, & qualitatem, nonnulla decreuit: & præcipuè infrascripta, ad Regulares etiam pertinentia.* Conc. Trid. dispositiones.

Abbatibus, & alijs quibuscunque, quantumuis exemptis, non liceat in posterum, intra fines alicuius diœcesis consistentibus, etiam si nullius diœcesis, uel exempta esse dicantur, cuiquam, qui Regularis subditus sibi non sit, tonsuram, uel minores ordines conferre: nec ipsi Abbates, & alij exempti, &c. literas dimissorias aliquibus clericis secularibus, ut ab alijs ordinentur concedant. Cap. 10.

Minores ordines ijs, qui saltem latinam linguam intelligant, per tē- Cap. 11.
E *porum interstitia (nisi aliud Episcopo expedire magis uideretur) conferantur. Hi verò, non nisi post annum à susceptione postremi gradus minorum ordinum, ad sacros ordines promoueantur: nisi necessitas, aut Ecclesiæ utilitas, iudicio Episcopi, aliud exposcat.*

Nullus in posterū ad subdiaconatus ordinē, ante 22. ad Diaconatus, ante 23. ad Presbyteratus, ante 25. ætatis suæ annū ꝓmoueātur, etc. Regulares quoq; nec in minori ætate, nec sine diligēti Episc. examine, ordinentur: Priuilegijs quibuscunque, quoad hoc, penitus exclusis. Cap. 12. Hic corrigit. Clem generalem de ęta te & qualit. ordinād. posita sup. §. 2

Cap.13 *Promoti ad ſacrum Subdiaconatus ordinem, ſi per annum ſaltem in eo non ſint verſati, ad altiorem gradum, niſi aliud Epiſcopo videatur, aſcendere non permittantur.* A

Duo ſacri ordines non eodem die, etiam Regularibus, Priuilegijs, ac Indultis quibuſuis conceſſis non obſtantibus quibuſcunq;

Cap.14. *Qui piè, & fideliter in miniſterijs anteactis ſe geſſerint; & ad Preſbyteratus ordinem aſſumuntur, bonum habeant teſtimonium: & hi ſint, quòd non modo in Diaconatu, ad minus annum integrum (niſi ob Eccleſiæ vtilitatem, ac neceſſitatem, aliud Epiſcopo videretur) miniſtrauerint, ſed etiam ad populum docendum, &c.* B

Sixti V. Motus proprius. *Sixtus V. in quodam Motu proprio contra clericos malè promotos anno 1588. emanato, contra non ſeruantes ſupradicta, nonnullas pœnas appoſuit, dicens: Præſenti conſtitutione perpetuò ſtatuimus, & ordinamus, vt, ſi in poſterum Antiſtes aliquis Epiſcopali, Archiepiſcopali, Primicæriali, vel etiam Patriarchali dignitate præfulgens, aut Abbas ad primam tonſuram, minoreſq; ordines ſuis ſubditis conferendos, à Sede Apoſtolica authoritatem habens, quemcunque ſecularem, uel cuiuſuis ordinis, aut militiæ Regularem, ex aliquo crimine, vitio, aut defectu, ſeu aliàs inhabilem, vel irregularem exiſtentem, vel extra tempora à iure ſtatuta, vel abſq; veris dimiſſorijs ſui Ordinarij literis, aut per ſaltum, vel furtiuè, aut quoad ſeculares, ſine titulo ſufficientis beneficij, vel patrimonij, aut ante ætatem per ſac. Concilium Tridentinum decretā primę Tonſuræ, aut cuicunq; Ordini præſcriptam, aut non ſeruatis temporum interſtitijs ita, vt aliquis vnico die, ſeu continuatis diebus ad plures ordines ſacros, vel poſt vnum ordinem ſuſceptum ſine cauſa rationabili, anteaquam tempus ab eodem Concilio Tridentino pręfixum elabatur ſine diſpenſatione, aut Indulto Apoſtolico, Clericali charactere non legitimè inſignierit, aut ad ordines minores, vel ſacros, vt præfertur, vel aliàs malè promouerit, ſiuè id ſcienter, ſiuè ignoranter fecerit, niſi debita diligentia adhibita, iuſtus error, & probabilis facti ignorantia eum excuſet, vt in quo deliquit, in eo puniatur à collatione quorumcunq; ordinum, &c.* C D E

Pœna in ordinantes.

Pœna in clericos ordinatos. *Et Clericos poſt hac malè promotos ab exequutione, miniſterio, & exercitio ordinum ſuſceptorum, & ab omni ſpe aſcendendi ad alios ſuperiores, perpetuò ſuſpenſos declaramus: & ſi in eis miniſtrare præſumpſerint, illos, ſic irregulares effectos, omnibus dignitatibus, officiis, & beneficiis Eccleſiaſticis, cùm cura & ſine, Ac ſi ipſi clerici Regulares fuerint, actiua, & paſſiua voce ipſo facto priuamus,*

& iis

A & iis priuatos, atq; ad illa, & alia similia in posterum obtinenda in perpetuum inhabiles, & incapaces esse decernimus; ac illorum beneficiorum uacantium dispositionem Apostolicæ Sedi perpetuò reseruantes: & tàm absoluendi, quàm dispensandi facultatem in casibus præmissis, etiam in foro conscientiæ, nobis, & successoribus nostris duntaxat perpetuò reseruamus; adeò, vt nec per quæcunq; Priuilegia, nec per quæcunq; Iubilea, & indulgentias etiam plenissimas, per nos, vel per successores nostros anno Iubilei, vel alio quouis tempore, & Cruciatę, prædicti Episcopi ordinantes, & Clerici ordinati, nisi in mortis articulo, absolui possint, nec in irregularitate contracta dispensando. Quia in prędictorum verborum Concilij, & Sixti V. intelligentia, aliqua occurrunt dubia: ideò ea hic ponere, ac declarare operę pretium esse duxi.

Refer. absolutionis.

B

Vnde est primò notandum, quòd R.P. Emanuel Rodriguez lusitanus, in explicatione Bullæ Cruciatæ, in fine, hanc materiam Ordinum tangens, quatuor puncta principalia explicare nititur.

1. Not. Declarantur dubia occurrentia in supradictis decretis.

C Primum, si id, quod à Sac. Conc. Trid. sess. 23. cap. 13. & 14. de interstitijs dicitur, debeat ita de Religiosis, ac de secularibus intelligi.

Secundū præsuppositū, intelligi de omnib⁹: qritur cui cōueniat, in interstitijs illis dispensare? Prelatis videlicet, ordinum cum suis subditis, an Episcopis? & si Episcopis, Diœcesano, ubi ordinandi morantur, vel Episcopo, qui eos ordinare habetur.

Tertiū, quæ nam poterit esse causa pro tali dispensatione sufficiens?

D Quartò quæritur si de rigore, interstitia omnia, tā minorū, quā maiorum ordinum obseruari debeant, nec ne? Circa quæ, aliqua, secundùm aliorum ac meam opinionem, addam.

Et iam, circa primum concluditur, interstitia omnia, & minorum, & maiorum ordinum, seruanda esse; sicut clarè constat ex verbis supradictis Concil. & Motus proprij Sixti V. 1

Et quòd interstitia ipsa, etiam in Regularium ordinationibus sint seruanda; non obstante, quòd in cap. 11. præfatæ sess. 23. vbi de hoc agitur, nulla ipsorum Regularium mentio fiat, nec verba illa generalia possint in materia odiosa (ut est huiusmodi) Religiosos Regulares comprehendere: nisi expressa fieret de eis mentio, (sicut Doctores tradunt) nam Sixtus V. clarè id insinuat in supradictis verbis, dum ait, cuiusuis Ordinis, aut militiæ Regularem. Silu. Nauar.

E

Quoad secundum cui, scilicet, in interstitijs dispensare conueniat? est sciendum, quòd, licèt super hoc, nonnulli Doctores, cum quibus illud contuli, variæ fuerint opinionis, supradicti tamen authoris sententiam 2

Episcopis competit in interstitiis dispensare, & nõ Prælatis.

faciliter posse substineri arbitror; qui Episcopis licere ait, & non Prælatis Ordinum, cum suis subditis: cùm verba Concilij sint expressa: dùm in cap. 11. dicitur minores Ordines ijs, qui saltem latinam linguam intelligant per temporum interstitia: (nisi aliud Episcopo expedire magis videatur) Et etiam paulò post, de ordinibus maioribus ait (Iudicio Episcopi) Immò author ipse supradictus probat, quòd licèt Concilium non illo verbo (Episcopi) vsum fuisset: sed verbo (Ordinarij) Adhuc tamen de Episcopo intelligi oporteret. Nam, quàmuis Prælati Religionum, (vt sunt Generales, & Prouinciales, habeant iurisdictionem ordinariam; & in absoluendo, ac dispensando cum suis subditis sint ordinarij: quando tamen Decretum aliquod Sacrorum Canonũ, vel Bullæ, aut Motus proprij, absolutionem, uel dispensationem alicui casus committitur Ordinario, absolutè, tunc quidem de Episcopo intelligitur: quia, cùm hoc verbum Ordinarij, & de Episcopo, & de Prælatis Religionum, qui quasi Episcopalem iurisdictionem habent, possit intelligi; in dubio, quando aliud non apparet, debet sumi in potiori suo significatu, secundùm Regulam Analogi. Et hoc euidentissima alia ratione comprobari potest; quia, quando in Bullis datur facultas eligendi sibi Confessorem, per Ordinarium approbatum, tunc clarè constat, quòd per Ordinarium intelligitur Episcopus, & non Prælati Religionum, ut supra iam dixi, in uerbo Absolutio.

A B C

Dicitur insuper, quòd, quando Episcopus aliquis, ob aliquod impedimentum, non valens suum subditum ordinare, mittit illum, cum debitis literis dimissorijs, ad alium Antistitem, ordinandum; tunc absq; dubio, in interstitijs dispensare, ad hunc, qui mittit, & non ad illum, qui ordinare habet, pertinebit. quia, ut in sess. 23. cap. 16. cùm nullus debeat ordinari, qui iudicio sui Episcopi non sit utilis, aut necessarius suis Ecclesiis, ita nullus alius Episcopus poterit in interstitiis dispensare: nisi ille, qui necessitatem, & vtilitatem Ecclesiæ, ubi ille residere habet, scit profuturam; & hoc nullus sciet melius, quàm eius proprius pastor; prout latè à supradicto authore ibidem comprobatur. & hac eadem ratione possemus similiter dicere de Prælatis Religionum, quòd ad ipsos dispensare pertineat: cùm ipsi soli Ecclesiarum suarum sciant vtilitatem, & necessitatem; nisi tàm expressis verbis id Episcopis committeretur.

D E

Sess 23. c. 7. de refor.

Immo non solùm in interstitiis, dispensare tali Episcopo conuenire dicimus; sed quando etiam in literis dimissoriis fidem fecerit, se illum de omnibus necessariis, iuxtà Conc. Trid. examinasse, ac idoneum inuenisse; minimè quidem oporteret, ut iterum Episcopus ordinans, illum examinaret, nec in pœnis proinde à Sixto V. taxatis, incurrere: Aliàs vide-

A uideretur potius irreuerentiam quandam, & infidelitatem erga ſuum conſocium, & germanum Epiſcopum demonſtrare.

Quando verò Abbates ſuos Regulares ſubditos de ordinibus minoribus per ſe ordinauerint, iuxtà conceſſam ſibi facultatem à Conc. Trid. ſeſſ. 23. cap. 10. poterunt utiq; ſine dubio in interſtitiis diſpenſare.

Et ſic concludi poſſe arbitror (ſaluo tamen meliori iudicio) ad Epiſcopos, ſeu Abbates ordinantes in interſtitiis diſpenſare; non autem ad Prælatos Ordinum, cum ſuis ſubditis: niſi uellemus paulò ſupra dictã ra-
B tionem admittere. poſſent tamen Prælati ipſi, quando in illis iudicauerint diſpenſandum, expedire, Epiſcopum in literis dimiſſoriis exorare, ut in illis interſtitiis cum tali, & tali &c. diſpenſare dignaretur, abſq; quòd in alicuius particularis cauſæ aſſignationem deſcenderet, illudq; ſanè Epiſcopo ad illos ordinandos, ſine alia inquiſitione poſſet ſufficere: ſicq; Paſſarellus, ei à Sacra Card. Congreg. fuiſſe reſponſum. an. 1573. teſtatur, in lib. Priuilegiorum f. 225. ut videlicet, ſufficiens cauſa ad diſpenſandum à Prælatis iudicata, ordinaturo Epiſcopo referatur, cuius
C erit iudicare de illa.

Paſſarellus Congreg. Card.

Quoad illud, quod tertio loco, ſupra eſt propoſitum: quę nam, ſcilicet, poterit eſſe cauſa ſufficiens diſpenſandi in interſtitiis? dicitur, quòd in Ordinibus minoribus, & in Diaconatu, quæuis cauſa, licèt leuis, iudicio Epiſcopi erit ſufficiens, cùm ſic in ſeſſ. 23. cap. 11. & 13. ſimpliciter illud iudicio Epiſcopi relinquatur.

3. Quę dicatur cauſa ſufficiens ad diſpenſandũ in interſtitiis.

A poſtremi verò minorum ordinis ſuſceptione ad ſubdiaconatum, & à Diaconatu ad Presbyteratum; cum dicatur in cap. 11. & 14. ut
D non aliter in anno requiſito diſpenſetur; niſi neceßitas, aut Eccleſiæ vtilitas, iudicio Epiſcopi, illud eſpoſcat, vrgentiorem quidem cauſam in eis requiri, clarè ex verbis illis appoſitis (Eccleſiæ neceßitas, aut vtilitas) conſtare uidetur, quæ vtilitas, & neceſſitas, Epiſcopi arbitrio iudicanda relinquitur, ſecundùm locum, & tempus, ac perſonæ conditionem. Bene uerum eſt, quòd vrgentior requiritur cauſa in diſpenſatione anni requiſiti à Diaconatu ad Presbyteratum; cùm in c. 14. Concilii coniunctiuè dicatur, requiri vtilitas, & neceßitas, illis
E uerbis (niſi ob Eccleſiæ vtilitatem, & neceſſitatem, aliud Epiſcopo &c.) & in alio ſupradicto ponantur iſta disiunctiuè, vtilitas, aut neceſſitas, ac ſi iſtarum altera ſit ſufficiens.

Eſt tamen aduertendum, quòd, licèt, ſicut ſupra dictum eſt, iudicio Epiſcopi relinquatur, in interſtitiis diſpenſare: tamen eodem die, etiam Regularibus, duos ſacros ordines vni conferre, ut in cap. 13. eiuſdem, ſeſſ. 23. prohibetur.

Duo ſacri Ordines eodem die nõ poſſunt dari.

Et licèt Nauar. in manuali cap. 25. nu. 71. dixerit, quòd quamuis

An quatuor ord. minores cũ vno sacro possint dare.

In Motu ꝑprio cõtra cl. mal prom.

duo ordines sacri, eodem die dari non possint, ordines tamen minores A cum vno ordine sacro, vbi fuerit consuetudo, dari posse: cùm Conc. Trid. consuetudinem huiusmodi non tollat.

Nihilominus tamen, quia Sixti V. derogatio, est valdè generalis, & ampla, dùm ait, contrarijs quibuscunq; non obstantibus; id proinde subsistere minimè posse videtur: nisi vellemus dicere, quòd cùm Pontifex in Motu illo, aliud non prætendat, nisi ut Concilium obseruetur. Et in eo consuetudines antiquæ non tollantur, nisi quando expreßè dicit, vt in sess. 23. cap. 6. & 9. quòd nec etiam ipse Pontifex tollere intendat. B

Quæ erit vtilitas, & necessitas dispẽsandi in interstitiis.

Et quia est iam supra dictum, quód in susceptione Subdiaconatus, causa sufficiens dispensandi in interstitijs, est necessitas, aut Ecclesię vtilitas, disiunctiuè; & in susceptione Presbyteratus coniunctiuè. Ideò videamus nunc, quænam possit dici ista Ecclesiæ vtilitas, & necessitas. Et relicta opinione Syl. tit. ordo. §. 10. in fine, vt valdè rigorosa, dicimus cum Sancto Antonino 3. p. tit. 14. de tempore, & loco ord. in §. 18. tunc Ecclesiam dici necessitatem habere, quando alios non habet ordines suscipientes, ac ministrorum necessitatem habet, qui Cappellis, & beneficijs satisfaciant. Et tunc erit vtilitas, quando, licèt ipsa alios habeat ministros idoneos, aliis tamen pluribus indiget, ut melius seruiatur, Et sic, quando pauci erunt ministri idonei, erit vtilitas; Et quando non solúm talium idoneorum ministrorũ, sed etiam & non idoneorum inopiam habebit, dicetur necessitas, pro in interstitiis supradictis dispẽsando, relinquuntur tñ vtilitates, & necessitates huiusmodi Episcopi iudicio iudicandæ, ut supra est iam dictum. C D

4 An interstitia æqualiter sint seruanda.

Arm. & Nauar.

An autẽ de rigore æquè in omnibus ordinibus, cùm maioribus, tùm ẽt minoribus, interstitia sint seruanda? & iam in primo Not. conclusũ est, quòd sic, sed longè minus in minoribus, quã in aliis: cùm ex quauis etiã leuissima causa, in illis possit dispensari, adeó, vt etiam cum prima tonsura, omnes simul possent dari eidem personæ, eodem die, vbi fuerit consuetudo; ut tenent Armilla, tit. ordo. §. 6. & Nauar. in man. cap. 25. num. 71. Et potest, ultra Canones, & Doctores, per ipsos allegatos, sumi ratio à verbis ipsiusmet Concilii; quia dispensationem in interstitiis horum ordinum minorum simpliciter Episcopi iudicio relinquit. E

At in interstitio medio, inter Subdiaconatũ, & Diaconatũ, cùm pariter sic simpliciter, absq; quòd aliqd diceret de vtilitate, & necessitate Eccl. Episc. iudicandũ reliquerit: statim postea addidit, vt duos ordines sacri, eodem die vni non dentur, ac si dicere vellet, quòd & si huiusmodi amplam dispensandi licentiam in interstitiis à Subdiaconatu,

A *natu, ad Diaconatum dederit, vult tamen, vt in hoc sit limitata, ne, scilicet, duo ordines sacri vnico dentur die, quam quidem restrictionem, cùm in ordinibus minoribus supra non posuerit, tacitè videtur inferre, eos vni simul posse eodem die dari. Et dùm dixit, duo ordines sacri, &c. intellexisse constat de maioribus, qui propriè, & ratione materiæ dicuntur sacri, secundum Thom. in 4. d. 22. q. 3. & in supplem 3. par. summæ, q. 37. art. 3. vbi inquit, quòd, licèt, omnes ordines per se possint dici sacri, ratione tamen materiæ, circa quam*

B *versantur, sunt tantùm tres ordines maiores sacri; & sic, ordines, per sacros, & non sacros, distingui posse concludit.*

Et habetur in cap. 1. iūcta glos. 32. d. & Nau. in man. c. 22. n. 18.

Possetq; hoc clarius corroborari, ex quo, ex ipsiusmet Concilij verbis videtur huiusmodi distinctio inter ordines posse colligi: nam in sess. 23. cap. 11. cùm præscripsisset modum in collatione minorum ordinum obseruandum, illicò subnectit, dicens: Hi uerò non nisi post annum à susceptione postremi gradus minorum ordinum ad sacros ordines promoueantur, &c. Eccè quomodo videtur Concilium distinctio-

I

C *nem prædictam, inter minores, & maiores ordines, probare: illos simpliciter minores ordines appellans, maiores autem, Sacros. Et postea, in cap. 13. loquens de promotione ad Subdiaconatum, & Diaconatum, eorumq; interstitijs, statim subnectit, dicens, duo sacri ordines, non eodem die, etiam Regularibus, conferantur; quæ prohibitio iam clarè uidetur intelligi tantùm de ordinibus maioribus, qui propriè sacri vocantur, & de quibus supra in eodem capite mentionem fecerat, & non de alijs ordinibus minoribus, quos potius sacra-*

D *mentales appellari, ait Nau. vbi supra.*

Et sic bene concludi posse arbitror, quòd, cùm talis prohibitio non conferendi eodem die duos sacros ordines eidem personæ, sit tantùm specificè facta in ordinibus maioribus, & non in minoribus: minores sti possint omnes simul eodem die dari, quando Episcopus, vel Abbas expedire iudicauerit; cùm non sit contra Concilium, & sit iuxtà canones, ut tenet glos. in capit. de eo. de temp. ordin. & Nauar. & Armil. vbi supra, vel saltem vbi dari simul, non fuerit

E *consuetudo, possent singuli dari Dominicis diebus, alijsq; festis; vt in præfato cap. de eo. & Angel. in sum. tit. ordo 4. pro ut sic vidi à multis Episcopis practicari.*

Promoti ante ętatē sunt suspensi.

Item notandum secundò, quòd promoti sine licentia, vel ante ætatem, sunt ipso iure suspensi, per Extrauag. Pij II. & si quis, durante suspensione, præsumpserit celebrare, incurrit irregularitatem, secundū canones, quia sic promoti, & si caracterē, non tamen executionē recipiunt. Ideò credo voluisse Panor. in c. per illorū, de præb. & dig. quòd

2. Not.

Quam refert Na. in man. c. 27. n. 21.

C. 1. de ie in d. in 6. & cō muni delet. excom. in 6.

quòd pro motus ante ętatem non debet habere vocem in Capitulo; quia A *tunc paria sunt, ut quòd non sit ordinatus ad ordinem requisitum, & quòd sit ordinatus ante tempus: & allegat notabilem glosam in c. ei cui, de præb. & dig. in 6. vbi est aduertendum, quòd cùm ordinatis sine licentia, possunt Prælati dispensare, etiam cum Fratribus ordinatis in apostasia; nec obstat C.fin. de apost. vbi habetur, quòd Monachus in apostasia ordinatus, non potest ministrare in ordine sic suscepto, sine dispensatione Papæ. Quia hodie vacat, propter priuilegia nostra; quibus concedit, Prælatos posse cum talibus dispensare, non autem cum* B *ordinatis ante ætatem: immo neq; Episcopus, ut tenet gl. in Cle. final. de ętate, & qualitate ordinand. & Sylue. in uerbo ætas. Immo, nec per Bullam Cruciatę, nec per alia Iubilea datur talis authoritas, ut ait Nauar. in lib. 1. cons. tit. de temporibus ordin. cons. 36. nu. 2. & in manuali, cap. 27. nu. 254. Sed elapso tempore suspensionis, sunt ipso iure restituti, hoc est, absq; alia declaratione, ut probat gl. in c. 1. de sent. excom. in vi 1. uerbo mensem.*

Cum ordinatis sine licentia vel in Apostasia potest Prælatus dispésare.

Sed non cũ ordinatis ante ætatem. Nauar.

Sed hic aduertenda est doctrina illa Nauar. posita in lib. 5. cons. C *tit. de Cleri. non ordin. minist. cons. 4. vbi concludit, quòd accipiens presbyteratum, ante legitimam ætatem, fit irregularis, antequam celebret, uel vtatur alio ordine sacro; & hoc probat; quia, cùm iste talis sit ipso iure suspensus, per supradictam extrauag. Pij II. cum ex sacrorum. Et fiat irregularis, si post illum assumptum, utatur ordine sacro; & quoniam, qui ordinatur Presbyter, consecrat cum Episcopo, & vtitur ordine Presbyteratus, posteaquam assumpsit illum: quia Episcopus prius ordinat Presbyteros, & prius infigit eis caracterem illius or-* D *dinis, quàm consecret, & admittit eos ad consecrandũ: alioquin enim induceret eos ad consecrandum antequàm haberet potestatem id faciendi, quòd est absurdum, & ita non dicendum, &c.*

Nota doctrinam Nauar.

Idcirco per illam primam celebrationem; absq; quòd aliàs celebret, irregularitatem incurrit; hæc Nau. Hoc tamen non occurrit in susceptione aliorum ordinum.

Est etiam tertio aduertendum, quòd clerici idiotæ, ordinati contra formam Decreti Sac. Conc. Trid. sess. 23. c. 11. videtur non posse in or- E *dine illo, sic suscepto, ministrare, sine Sum. Pont. dispensatione: nam sic Pius V. in const. 74. in bullario contra promotos sine tit. patrimonij, & sufficienti tit. beneficij, ut Conc. Trid. ordinat, inter aliàs pœnas, dicit, exequutione prædictorum ordinum omninò carere, nullasq; prorsus, & irritas existere; & à pœnis incursis, nisi à Romano Pontifice, vel in mortis articulo, minimè posse absolui. Et in const. 32. dicit, quòd Ecclesię Parochiales collatæ contra formam Conc. Trid. non possint*

3. Not. Clerici idiotæ an possint in Ord. assũpto ministrare sine dispensatione Pont.

A sint retineri, & celebrare, sine noua dispensatione & sint illæ concessiones nullę. Sic etiam videtur dici de idiota Clerico, vel Religioso malè ordinato, contra formam, & decretum ipsius Sacri Concilij, ut non possit ministrare, sine Summi Pont. dispensatione, nec Religio potest dispensare in virtute suorum Priuilegiorum: cum in confirmatione illorum eis dicatur, dummodò non contradicant Concilio Tridentino.

Est etiam quartò notandum, quòd Sixtus V. de aliquibus consultus super const. prędicta contra malè promotos De congreg. Cardinalium B sententia respondit. Et primò circa id, quod in sess. 23. c. 5. habetur ibi (& testimoniales literas) de habendis testimonialibus literis, ij, qui ordines suscepturi sunt, fuit quæsitum. An Episcopus ordinans circa Clericos alterius Diœcesis, ordinandos, testimoniales literas à suis Ordinarijs habentes, de requisitis ad ordinationes, alia diligentia vti teneãtur, quã ipsos examinandi quoad sufficientiam, &c.? suæ sanctitatis mentem esse, Ordinarios cum suis subditis dimissorias petentibus, teneri adhibere debitam diligentiam super omnibus requisitis circa ordinan- C dos, iuxtà Conc. Trid. & sacros canones: & si ea, ipsos habere constiterit, in eisdem dimissorijs, in conscientia sua, de eis fidem facere. & tunc cum tales dimissorias habentibus non opus esse, Episcopum ordinantem nouam facere diligentiam super dictis requisitis: nisi in examine super idoneitate, & literatura.

4. Not. Congreg. Card. Respõsa sup. quædam dubia. Motus pro Six. V.

1 Circa id, quod in Sess. 23. cap. 13. de reformatione, ordinatur, ut promoti ad sacrum Subdiaconatus ordinem, si per annum saltem in eo non sint uersati, ad altiorem gradum (nisi aliud Episcopo uideatur) ascē- D dere non permittantur, fuit quæsitum, An in interstitiis seruandis, annus, qui interponi debet in promotione ab uno ad alterum sacrum Ordinem, duodecim mensium completorum esse debeat: uel sufficiat lapsa esse quatuor interstitia; quæ aliquando, propter uariationem Festorum mobilium, occurrunt, priusquam mensis duodecimus compleatur. & respondit sua B. esse attendendum cursum quatuor dictorum interstitiorum, non autem tempus 12. mensium completorum.

2 An prædicta const. contra male promotos, censeatur reuocatum, E seu restrictum arbitrium Episcopo concessum, ut posit ordinare infra annum à promotione unius ordinis sacri, ad alium, iuxtà decretum in supradicto cap. 13. Sess. 23.? & respondit sua Sanctitas, non esse suæ mentis alterare dispositionem supradicti decreti; quod uult remanere in sua pristina ualiditate, ac uigore, absque ulla innouatione, seu restrictione.

Est etiam tertio notandum, quòd Clerici Regulares, qui ante professionem factam ad sacros ordines promouentur, ipso facto suspensi sunt, 3. Clerici regulares ante p

& ita

sessionē ordinati sunt suspensi. Excipiuntur clerici socie. Iesu. *& ita ordinum susceptorum actus exercendo, fiunt irregulares; ita* A *Pius V. in Extrauag. quæ incipit, Romanus Pontifex sacrorum, &c. publicata pridie idus octobris 1568. Sed in hac Pii V. constitutione Greg. XIII. in const. 74. declarauit Clericos Societatis Iesu non comprehendi.*

4. Not. *Et id, quod dicitur in Conc. Trid. quòd ordinarii non possint, nisi à proprio Episcopo, non intelligi de Regularibus, declarauit Pius V. vt testatur Paßarellus f. 109.*

5 *Notandum, quòd sacra Congreg. Card. declarans id, quod in Conc.* B *Trid. sess. 23. cap. 10. de reformatione statuitur, videlicet, Abbatibus, & aliis quibuscunq; quantumuis exemptis, non liceat in posterum intra fines alicuius Diœcesis consistentibus, etiamsi nullius Diœcesis, uel exempti esse dicantur, cuiquam, qui Regularis subditus sibi non sit, tonsuram, vel minores ordines conferre, nec literas dimissorias Clericis secularibus, ut ab aliis ordinentur, concedant. Ait ipsa congregatio, Abbates Regulares, habentes ius Baculum deferendi, & Mitram; postquam Sacerdotalem ordinem, & munus Benedictionis susceperint,* C *possunt Tonsuras, & ordines minores secularibus, Episcopi iurisdictioni subiectis, conferre: si modo ipsius Episcopi consensus accedat; & à dicto Episcopo quisq; literas dimissorias impetrauerit; ita vt satis non sit, id generatim ab Episcopo concessum esse, sed hac concessione semper opus sit singulis, &c.*

Possint etiã ipsi Abbates eosdẽ ordines cõferre aliis Regularibus, q dimissorias speciales Superiorũ suorũ, & specialẽ consensũ Episcopi loci habuerint, ac ꝑterea aliis secularibus, q aliorũ Episcoporũ iurisdictioni D *subiecti sint, dũmodò Superiorũ suorũ dimissorias attulerint, & specialẽ cõsensum Episcopi loci, in quo Ordines huiusmodi cupiunt suscipere.*

Poßunt etiam ex Priuilegio Apostolico (de consensu tamen Ordinarii, vt supra) Confirmationis sacramentum conferre; prout declarauit sacra Congreg. prædicta, in sess. 7. can. 3. de confirmatione.

Hęc pro huiusmodi materia ordinũ sint dicta, saluo sẽper saniori iudicio.

ORNAMENTA ECCLESIASTICA. E

Distinctio materiæ infrascriptæ.

Collector. PRiuilegia Fratrum Minorum, seu Statuta, quę loquuntur de Ornamentis Ecclesiasticis, sunt bipartita. ¶ Aliqua enim ex ipsis tangunt paupertatem, quàm Fratres Minores circa huiusmodi ornamenta debent habere. Et hæc habentur infra, §. 1. & 2. & 4. & 8. ¶ Alia autem concernunt vsum, & tactum eorumdem ornamentorum. Et ista continentur in §. 3. & 5.

A & 5.& 7.& 8. ¶ Reliqua verò, quæ pertinent ad benedictionem huiusmodi ornamentorum, posita sunt in dictione Benedicere, in multis §.

CLEMENS V. in declaratione Regulæ Fratrum Minorum, quę incipit Exiui de Paradiso, &c. voluit, & mandauit Fratribus prędictis, ne ha- 1 Paupertas.
B beant, nisi paramenta, & vasa Ecclesiastica, decentia in numero, & in magnitudine sufficientia competenter. Quia superfluitas, aut nimia pretiositas, vel quæcunq; curiositas in ijs, seu alijs quibuscunq;, non potest ipsorum professioni, uel statui conuenire, b.fo.15. in tractatu 3. Et ffo.16. secundo tractatu.

CALIXTVS III. remisit omnem excessum in paramentis factum vsq; in illum diem; & suspirans dixit, quòd proui- 2 Paupertas.
C deretur, ne in futurum tales excessus fierent, o. fo. 62. Et ffo. 65. concessione 89.

Idem Calixtus concessit, quòd Fratres laici possint tangere calices, & lauare Corporalia, & alia ornamenta Ecclesiastica, cùm expedierit, o.fo.62. Et ffo.65.Conce.91. 3 Fratres laici.

Aduertendum est circa præfatam Concessionem, quòd quidam Commissarius curiæ, ignorans huiusmodi Concessionē, vel oblitus illius, impetrauit aliam Concessionem valdè stri- Collector.
D ctam, solùm pro illis laicis Fratribus, qui sunt socij Generalis, aut Prouincialium Ministrorum; prout supra positum est, in dictione Laici Fratres, in §.3. Sed illa Concessione non obstante, possunt Fratres huiusmodi vti suprascripta Concessione; quia non reperitur reuocata.

SIXTVS IV. concessit, quòd Fratres Minores possint tuta conscientia tenere, & recipere paramenta argentea, aurea, & alia ad Diuinum cultum pertinentia; & habere campa- 4 Paupertas.
E nas magnas. & diuersas. Sed hoc, quando Capitulo prouinciali visum fuerit, posse sine scandalo fieri, o.fo. 63. Et ffo. 67. concessione, 103. Et ffo. 100. concessione, 374.

Cauendum est ab huiusmodi Concessione, saltem pro talibus rebus recipiendis in futurum: quia propter consimilia relaxatur, & destruitur paupertas promissa in Regula. Collector.

Idem Sixtus concessit, quòd omnes Fratres Clerici, & laici possint tãgere, sine scrupulo cõscientię Calices, & Corporalia,

& alia

& alia ornamenta: cum reuerentia tamen, o. ffo. 97. concef- A
fione 343.

6 Idem Sixtus cōcefsit, ut pofsint prędicti Fratres, fecura cō-
fcientia, veftes, & pannos prophanos, in paramenta, & alios
vfus ecclefiafticos conuertere, o. ffo. 69. concefsione 144. Et
fffo. 97. conce. 344.

7 Moniales. Idem Sixtus fecit quãdam Concefsionem Monialibus fan-
ctæ Claræ, ac Tertiarijs, ut pofsint tangere, & lauare orna-
menta Ecclefiaftica, exceptis Corporalibus; quæ pofita eft in B
dictione Corporalia, §. 3.

8 Paupertas. LEO X declarauit, & decreuit, quòd Fratres Minores funt
tantùm cuftodes, & non poffeffores paramentorum, & orna-
mentorum, ac vaforum, quæ ad minifterium Sacramenti alta-
ris habēt: & propterea illis, abfq; fuæ profefsionis macula, aut
violatione vti, & potiri liberè, & licitè poffe: cùm deceat, iuxtà
folennitatum celebritatem, decentioribus paramentis diuinã
honorare maieftatem, B. ffo. 15. concefsione 54. C

Collector. Huiufmodi Concefsio eft relaxatiua, & difsipatiua pauper
tatis, ficut fuprapofita in. §. 4. quapropter non expedit vti illa,
præfertim, quia aduerfatur determinationi Clementis fupra-
fcriptę, §. 1.

9 Idem Leo fecit in huiufmodi materia quandam eximiam
Concefsionem omnibus Prelatis Fratrum Mi. Obferuan. quæ
pofita eft in dictione Benedicere, §. 14. D

ANNOTATIO CORDVBÆ.

*QVoad. §. 4. & 8. notandum, quòd ibi Collector confor-
miter ad Spec. ff. 6. dicit, quòd cauendum eft ab illis di-
fpenfationibus Sixti IV. & Leonis X. quoad habendũ
preciofa, & fumptuofa in cultu Diuino, quia funt fub-
reptitiæ; ex falfa caufa habitę; & quia contra De-
clarationes, &c. Sed certè modeftius mihi dicendum uidetur. Nam E
aliud iudicium habendum eft, quoad Fratres, utentes prædictis rebus
preciofis, fecundùm prædicta Priuilegia; & aliud quoad procurantes
prædicta preciofa, aut fuperflua.*

*Nam primò, quoad ipfos Fratres utentes, dico, quòd omnes Fratres
poffent licitè recipere, & tenere paramenta, & contenta in Priuileg.
Sixti IV. §. 4. cum limitationibus ibi pofitis: quia fic limitata uidetur
rationabilis difpenfatio, ad tollendum fcandalum, uel turbationem
perfona-*

A *personarum, probabiliter imminentem; & ut deuotioni talium personarum ad Dei honorem condescendatur; & dummodo Fratres non dẽt causam prædictis; ut ibi dicitur, neq; tenentur Fratres esse ualde solliciti ad informandum tales personas, uel ad multùm dissuadendum eis: sed sufficit, quòd nõ prouocent eos ad id, & quòd non fingant scandalum, vbi non est, vt ibi innuitur. & certè temerarium videtur dicere, quòd cum his limitationibus non sit licitum uti tali Concessione, quam totum Capitulum generale Aquilæ, anno Dom. 1472. acceptauit, & posuit*
B *inter alias recollectiones ipsius Capituli; vt habetur fffo. 100. Similiter dico, quòd omnes Fratres possent licitè uti domibus, & ædificiis sumptuosis, & ibi morari, et paramentis, vasisq; Ecclesiasticis preciosis ualdè, & multiplicibus vti, et aliis quibuscunque, quibus Fratres utuntur communiter, vel diuisim, vtpote Cellis, et Officinis, libris, et aliis utẽsilibus domorum nostrarum, secundùm Priuileg. Leo X. supradictum, §. 8. quia videtur rationabile, & habere causam rationabilem aliqualiter; ut in dicto Priuileg ff. 15. ponitur: quia. s. talium rerum sumus cu-*
C *stodes tantùm, et ex ipsarum usu, nihil magis adiicitur nostris commoditatibus corporalibus, quoad uictum, et uestitum; et propter honorem cultus Diuini; et ut similiter deuotioni domini earum rerum. s. deuotioni domini Papæ, qui est dominus talium rerum, alio domino non existẽte uidetur, quòd licitè talibus rebus utamur; sicut de Concessione Sixti IV. dictum est. Maximè, quia ex quo ipse Leo X. non solùm dispensando concedit, sed et declarat, et decernit esse licitum talibus uti; et insuper vult, mandatque sic fieri; certè uidetur tacitè decernere, talem*
D *Concessionem, seu dispensationem, eiusque causam, esse rationabilem, et licitam nobis. Ideò, tanquam talis, habenda est in utroque foro: dùm de opposito non constat manifestè; ut est communis practica, et regula Doctorum utriusque iuris: et nos humiliter, et syncerè sic stantes prædictis, Papali declarationi, atq; decreto, sumus omnino tuti in conscientia. Neque est dicendum, Papam non fuisse debitè informatum de nostra obligatione: constat enim, quòd fuit sufficienter instructus; ut expressè patet in relatione ipsius priuilegij: & dato quòd ei non fieret tàm*
E *extensa relatio, seu informatio nostrę obligationis, ipse tamen censetur habere in pectore suo omnia iura communia, cuiusmodi est nostræ Regulæ obligatio, quoad hoc, de qua habetur in Declarationibus insertis in corpore iuris: ergò licitè possumus uti prædictis rebus, secundùm prefata Priuilegia; ut dictum est. Et quoad ędificia, idem adhuc clarius patet: quia, quamuis Clem. 5. decreuerit, in sua declaratione, super nostram Regulam, quòd ędificia nimis sumptuosa non conueniunt nostro statui; tamen ipse postea in Clem. Cupientes, de pœnis, pręcepit sub*

excom-

excommunicatione, quòd talia loca non relinqueremus absq; licentia speciali Sedis Apostolicæ, ergò licitè possumus ea habitare, & eis uti; vt etiam sanctus Bernardinus in sua epistola, art. 4. declarauit; & habetur in eodem Speculo, ffff. 6. Ergò patet, quoad ipsos Fratres, vtentes prędictis rebus, quòd possent ipsis licitè vti, secundùm prædicta Priuilegia Sixti IV. & Leonis X. cum suis limitationibus, ibi contentis. Sed quoad Fratres procurantes fieri, seu haberi talia sumptuosa, &c. dico secundò, quòd illicitè, contra statum nostrę professionis, ea procurant. Quia in dictis Priuilegiis non conceditur talibus, quòd possint ea procurare ullomodo; ut patet ibidem: immo & in Concessione Sixti IV. id eis specialiter prohibetur, seu limitatur; ut patet, §. 4. Postquàm autem iam semel habita, seu facta sunt in Ordine culpabiliter, seu inculpabiliter procurata per ipsos Fratres, seu per alios, tunc licitum est talibus uti, ut dictum est. Nam vsus tantùm eorum est concessus. acquisitio autem, seu ædificatio, seu causalis procuratio talium sumptuosorum, aut pretiosorum prohibita, & illicita nobis est ex Regula, seu Declarationibus; & nullomodo est nobis concessa per prædicta Priuilegia, sed potius exclusa; ut patet ex dictis: quòd, secundùm Clementem V. & Sanctum Bernardum licitus erat nobis vsus ędificiorum sumptuosorum; quorum tamen procuratio, aut ædificatio nobis prohibita est. ergò, secundùm prædicta, uidentur moderanda ea, quę hic Collector dicit. A B C

PACTA.

Collector. Circa pacta inita per Fratres Minores, & alios quoscunq; sunt nonnulla Statuta, & concessa per Summos Pontifices; quæ posita sunt supra, in dictionibus Concordia, & Conuentiones. D

PARAMENTA ECCLESIASTICA.

Collector. De attinentibus ad Paramenta Ecclesiastica, dictum est in dictione Ornamenta, & latius in dictione Benedicere, in multis §. E

PARENTES FRATRVM.

1 Indul. plen. CALIXTVS III. concessit indulgentiam plenariam pro patribus, matribusq; Fratrum Minorum, præsentium, & futurorum, & etiam defunctorum in Purgatorio existentium, o.ffo.65. conce.90. Et iffo. 101. conce.397.

Circa

A Circa præfatam Concesſionem vide Declarationem ſuperius poſitam, in dictione Indulgentiæ, quoad ſeculares 8. in §. 1. Collector.

PAROCHIA.

ALEXANDER IV. reuocauit Decretum Innocentij IV. quo prohibebatur, ne Fratres Min o. aut alij quicunq; Religioſi reciperent ad Diuina parochianos alienos, in diebus Dominicis, & feſtiuis in ſuis Eccleſijs, & Oratorijs, B. ffo. 102. conce. 214. 1 Reuocatio pro ſecularibus.

Idem Alexander, quia nonnulli Prelati Eccleſiaſtici non curabant de ſupradicta reuocatione per eum facta, dedit ſuper illam literas executoriales, B. ffo. 102. conce 115. 2

C Per ſuprapoſitas Prouiſiones nihil nobis noui cõceſſum eſt: ſed Pontifex reſtituit nos ad ius commune. Attamen Leo X. prouidit optimè circa ſupradictum; vt poſitum eſt in dictione Miſſa primò, quoad locum. §. 9. & 10. Collector.

SIXTVS IV. declarauit, quòd Parochialium Eccleſiarum præiudicium, quod debent Fratres Carmelitæ, ac Fratres Mino. & alij Mendicantes, per communicationem euitare, celebrando, & prędicando in Domibus ſuis, vel extra: ac etiam in D plateis communibus, intelligendum eſt ſolùm de decimis, & primitijs, quæ à laicis ſolent Clericis exhiberi, B. fo. 102. Et ffo. 185. conce. 465. 3 Quid ſit pͣiudiciũ Eccleſiarũ parochialium.

Vide circa iſtam Conceſsionem in dictione Prædicatores, §. 14. Collector.

LEO X. in Concilio Lateranenſi ſtatuit, quòd nulli Religioſorum Parochias cum cruce, ad leuanda corpora eorum, qui apud Eccleſias domorum, & locorum eorundem Religio- E ſorum ſuam elegerunt ſepulturam, intrare poſsint: niſi prius præmonito, & requiſito, ac recuſante Parochiano Presbytero. Et tunc ſine eius, ac Ordinarij pręiudicio: niſi eiſdem Fratribus ſuper hoc antiqua conſuetudo, quę ſit in viridi obſeruantia, & çum pacifica poſſeſsione, ſuffragetur, B. fffo. 26. conce. 76. 4 Prohibitio. Sepultura.

Idem Leo circa ſupradicta. §. 1. & 2. fecit quandam Declarationem, ſeu Statutum; prout poſitum eſt in dictione Eccle-

Ttt ſiæ Fra-

ſiæ Fratrum §. 12. & 13. Et in dictione Miſſa primò quoad locum, §. 9. & 10. A

PAVPERTAS.

Diſtinctio materiæ Paupertatis.

Collector. QVoad materiam paupertatis, ſunt multa, & varia conceſſa, & diſpoſita in Priuilegijs Fratrum Minorum, quę ſub ſequenti ordine diſtingũtur. ¶ Primò namq; inueniuntur aliqua in commendationem, ac laudem huiuſmodi Paupertatis: necnon etiam in defenſionem illius. Et iſta ponuntur infra, §. 2. & 3. & 4. & 6. ac 7. Et in dictione Bona, §. 9. ¶ Secundò reperiuntur complura, ſpectantia ad ea, quæ Præfati Fratres acquirere, ſeu recipere, ac poſsidere poſſunt. Hęc autem ponuntur ſub varijs dictionibus huius Compendij, ſcilicet, in dictione Bona, §. 2. & 3. & 4. & 7. ac 13. Et in dictione Commutari. Et in dictione Eleemoſynæ, in §. 1. & 2. ac 3. & 14. cum Statutis generalibus ibidem additis. Et in dictione Poſſeſsiones, §. 1. Sed in ſpeciali, quoad illa, quæ relinquuntur Fratribus prædictis in teſtamentis: habetur in dictione Hæreditas, §. 2. & 4. & 5. ac 6. cum ibi notatis. Et in dictione Legata. Et magis in particulari quędam pertinentia ad res cultui Diuino dedicatas: continentur in dictione Ædificare, §. 4. Et in dictione Ornamenta Eccleſiaſtica, §. 1, & 2 & 4. ac 8. ¶ Tertiò in prędictis Priuilegijs reperiuntur aliqua, quæ reſpiciunt diſpoſitionem rerum, quas huiuſmodi Fratres poſsident: præſertim quoad res viles, & parui valoris. De quo habetur in dictionibus Dare, ac Declarare. ¶ Quartò ſunt aliqua, quæ ſpecialiter concernunt denarios, vel pecuniam. Et quoad iſtud, ponitur in fine huius dictionis quoddam dubium notabile, cum ſua deciſione. B C D E

1 Ex iure cõi. INNOCENTIVS III. ſtatuit, ne quis Monachorũ proprium aliquo modo poſſideat. Et quòd, ſi proprietatem aliquam fuerit deprehenſus habere. Regulari monitione pręmiſſa, de Monaſterio expellatur, nec recipiatur vlterius: niſi pœniteat ſecundùm Mo-

naſti-

A nasticham disciplinam. Quòd si proprietas apud quemquam inuenta fuerit, in morte, ipsa cum eo in signum perditionis, extra Monasterium, in sterquilinio subterretur; secũdùm quod Beatus Gregorius narrat in dialogo, se fecisse. Vnde, si quicquam alicui fuerit specialiter destinatum, non præsumat illud accipere: sed Abbati, vel Priori, seu Cellario asignetur. Et infra. Nec æstimet Abbas, quòd, super habenda proprietate, posit cum aliquo Monacho dispensare: quia abdicatio pro-
B prietatis, sicut & custodia castitatis, adeò est annexa Regulę Monachali, vt contra eam nec Summus Pontifex posit licentiam indulgere. Habetur in c. Cùm ad Monasterium, extra de statu Monachorum. Nota.

ALEXANDER IV. declarauit, quòd Mendicitas Fratrum Minorum Prędicatorum est meritoria, & quòd possunt eleemosynas petere, ac recipere à fidelibus: non obstante quacunque contradictione, b.fo.15. Et ffo.25.conce.15. 2 Pro Fratrib⁹ Prædicatoribus, & Minoribus.

C NICOLAVS III. in declaratione Regulæ Fratrum Minorum determinauit, quòd paupertas prędictorum Fratrum Minorum, quæ abdicat proprietatem omnium rerum, tàm in particulari, quàm etiam in communi, propter Deum, est meritoria, & sancta; quam & Christus, viam perfectionis ostendens, verbo docuit, & exemplo firmauit. Et circa hoc dicit ibidem multa alia notabilia, B.fo.5. in secundo tractatu. Et ffo.7. articulo primo, in secundo tractatu. 3

D MARTINVS V. commisit cuidam Cardinali plenissimè suam auctoritatem, vt pręsideret Capitulo generali Fratrum Minorum in ciuitate Asisij celebrando, vbi præfatus Cardinalis reualidauit declarationem Nicolai III. quoad articulum paupertatis, sub forma sequenti. ¶ Item quoad votum Paupertatis, idest viuendo sine proprio, & quòd Fratres nihil sibi approprient, statuimus, & ordinamus, illud inconcussè tenendum, quod felicis recordationis Nicolaus III. de
E clarauit in sua decretali, extra de verborum significationibus, Exijt, qui seminat, libro 6. à §. Porrò, succesiuè, & seriatim per ordinem, vsq. ad §. Verùm: quia expressè continetur in Regula, &c. ¶ Et quòd quilibet Conuentus habeat suum Procuratorem, secundùm Declarationem, & Priuilegium Domini Nicolai III. & Martini IV. & Sanctissimi Domini Patris & Domini, Domini Martini V. Hucusq; verba prefati Cardinalis, in Constitutionibus Martinianis posita ¶ Postea prędictus 4 Approbatio seu reualidatio decretalium Exiit, &c. Nota.

Martinus confirmauit omnia per dictum Cardinalem in præfato Capitulo facta. ¶ Commissio supradicta habetur fffo.84. concessione 245. ¶ Reualidatio autem continetur in Constitutionibus Ordinis Minorum, quæ appellantur Martinianæ, in Capitulo primo, fo.231. tractatu 3. A

Confirmatio verò existit, b. fo.38. Et fffo.36. conce.41.

5 Idem Martinus fecit quandam Concessionem contra Constitutionem, quæ incipit Ad conditorem, per Ioannem XXII. editam; prout habetur infra, in dictione Procuratores Fratrũ, seu Syndici, §. B

6 Approbatio ALEXANDER VI. approbauit, & perpetuæ firmitatis robur obtinere voluit literas Martini IV. Martini V. Eugenij IV. Calixti III. ac Sixti IV. necnon Pauli II. Romanorum Põtificum, per quas literas huiusmodi Pontifices professoribus Ordinis Mino. concesserunt, quòd vsum bonorum eis, & dicto Ordini relictorum (proprietate, seu dominio eorundem bonorum apud Romanam Ecclesiam remanente) cum puritate suę Regulę percipere, & habere possint, B.fffo.75.cõce.225. C

Hæc approbatio confert ad reualidationẽ Decretalis Exijt qui seminat; & derogationem extrauagantiũ Ioannis XXII. de quibus supra.

7 CLEMENS VII. in quodam Breui, seu Bulla solenni; vbi Fratribus Mino. Regularis Obser. communicauit omnia Priuilegia quorumcunq; Ordinum, tàm Mendicantium, quàm non Mendicantium; & posuit sequentem clausulam notatu dignam; necnon Regulam ipsam; per sanctum Franciscum, pro Fratribus Ordinis Minorum institutam, obseruabilem, meritoriam, fundatam super sacrum Euangelium, existere: & quoscunq; cuiuscunq; status, dignitatis, aut conditionis, scribentes, aut asserentes, Regulam ipsam non meritoriam, vel inobseruabilem, seu sacro Euangelio repugnantem esse: in hoc eorum assertionem huiusmodi non esse tenendam, nec admittendam; auctoritate, & tenore pręmissis, decernimus, ac volumus, & mandamus. Super quo, & alijs dedit Conseruatores Archiepiscopum Hispalensem, & Episcopum Abulensem, cum maximis clausulis, & latissimis derogationibus, B. D E

Collector. Aduertendũ est, quòd in Capitulo generali Meclinensi; vbi tertiò electus est in Generalem Reuerendus Pater Claræ memoriæ Frater Oliuerius Maillardi, factæ sunt, circa paupertatem, nonnullæ declarationes; prout sequuntur.

Capi-

A Capitulum generale declarauit, quòd Papa Ioannes XXII. reuocauit, ante mortem suam, quicquid dixerat, seu fecerat contrarium Ecclesiæ, & determinationi Romanorum Pontificum. Quare Constitutiones, quas fecerat contra nostras declarationes. s. Nicolai III. & Clementis V. nullius sunt roboris, vel momenti. Habetur, fo. 227. in tractatu 3. Et ffo. 249. tractatu 2.

Declaratio Capituli generalis.

Capitulum generale declarauit, quòd duplex est ius vtendi B .s. ius vtendi, idest licitè vti. Et sic vtimur Obseruantes Fratres. Et similiter ius vtendi, idest dominium rei habere; vel auctoritatem exigendi immediatè habere. Et isto modo non habemus alicuius rei ius vtendi, nec habere possumus. Habetur, fo. 228. in tractatu 3. Et ffo. 247. in tractatu 2.

Altera declaratio.

Item fuit declaratum in prędicto Capitulo, quòd licitum est Fratribus hospitari in domo relicta ab aliquo defuncto alicui viuenti, hac conditione, vt ibidem hospitentur Fratres, & C sibi prouideatur de vtensilibus. Habetur, fo. 227. in tractatu 3. Et ffo. 246. tractatu 2.

Alia declaratio.

Insuper in Capitulo generali, celebrato in Conuentu Brugensi declaratum est, quòd pœna Proprietarij, quæ aliquando ponitur in constitutionibus, est pœna priuationis actuum legitimorum, & Canonicę sepulturæ. Et pro laicis, priuatio vocis actiuæ, & pasiuę, ac visitationum in iudicio. Habetur, fo. 225. tractatu 3. Et ffo. 244. tractatu. 2.

Alia declaratio.

Pœna cõtra ꝓprietarios.

D

CIRCA HVIVSMODI MATERIAM PAVPERTATIS, inquantũ tangit receptionem, aut delationẽ denariorum, est notanda decisio sequentis dubij.

Collector.

DVbitatur, an vniuersaliter sit illicitum Fratribus Minor. Regularis Obser. Bursariũ in via ducere? Et primò videtur, qđ nõ: quia Nicolans III. & Cle- E mẽs V. in declarationibus Regulæ ꝑfatorũ Fratrũ, dicunt, quòd pro similibus causis, prout sunt cõtentę in huiusmodi Regula, scilicet, pro infirmis curandis, & alijs Fratribus induendis, possunt Fratres recurrere ad amicos spirituales, siue sint dãtes pecunias, vel deputati per ipsos; siue nũcij, seu depositarij aut quouis alio nomine appellẽtur. Sed necessitas itineris videtur ẽẽ talis, sicut ꝑfatę necessitates expressę in Regu. ergo, &c. In oppositũ tñ est rei veritas, ad quã faciunt multa.

Quæstio de Bursarijs.

Primò, quia de hoc in Concilio Constantiensi à Fratribus pro- A curantibus reformationem Religionis, aduersus trãsgressores, specialis reclamatio facta est; vt habetur ffo. 165. n 2. tractatu. Secundò, quia Auctor tractatus, qui dicitur Serena conscientia; qui fuit natione Italus, allegans Aluarum Hispanum, lib. 2. de planctu Ecclesiæ, dicit, quòd non possunt huiusmodi Bursarij duci: nisi Fratres irent per regiones, vel partes inhumanas, ac ex vera obedientia, & pro licitis negocijs Religionis: & vbi esset valde verisimile, & expertum, quòd non pos- B set inuenire eleemosyna escibilis mendicando. Addens, quòd solùm in necessitate ineuitabili, & valde probabili, possunt duci; quia alias Patres nostri Ordinis semper euitarunt. Tertiò quia per Vbertinum, in libro Vitæ Christi absolutè hoc reprobatur, & damnatur. Quartò principaliter, quia Sanctus Bernardinus in tractatu, quem composuit de casibus, in quibus Frater Minor potest dici, seu efficitur proprietarius, assignauit hunc casum, absque aliqua limitatione. Quintò, quia san- C ctus Bonauentura in expositione Regulæ nostræ, ait, quòd perfectio Euangelica etiam in itinere est obseruanda; ita, vt nullum depositum pecuniç habeatur ab ijs, qui perfectionis Regulam imitantur: licèt tamen, quando per inhospitales regiones Fratres iter agerent, plura viatici causa liceat portare. Et hoc est, quod supra licere diximus in necessitate ineuitabili; quæ, cùm sit extrema, omni lege caret; vt est notum. Igitur non possunt Bursarij per viam duci. D

Responsio ad dubium.

Pro responsione ad quæsitum, est notandum, quòd, vt apparet per dictas Declarationes, duo copulatiuè requiruntur ad hoc, vt recursus ad amicos spirituales, &c. licitè fieri valeat. Primum est causa iusta, & necessaria. Secundum est obseruatio modificationum, ibidem positarum. Quorum altero deficiente, dictus recursus, sub peccati mortalis pœna prohibitus est. Et quia in itineratione per terras Christianorum cõmuniter, nec vix vnquam inuenietur causa, seu necessitas suf- E ficiens (vt continua experientia euntibus à partibus remotissimis ad Curiam Romanam, & ad Capitula generalia longè distantia, ostendit:) ideò talis delatio Bursariorum est illicita. Nec obstat dicere, quòd ducendo equos, ac iter faciendo cursim, & multi insimul, expertum est, quòd indigent dictis Bursarijs. Quia, qui sic iter faciunt, ipsimet pro suo libitu se ponunt in talẽ necessitatẽ; quæ tamen verè, seu proprie necessitas

A sitas appellari nequit. Nam luce clarius est, quòd possunt, & adhuc cum maior Religiositate, incedere pauci iunctim; vt puta duo vel quatuor, & ducere iumenta humilia, exemplo Saluatoris nostri, & Sanctorum: præsertim Seraphici Patris nostri Francisci; qui Christi vestigia sectati sunt. Ac etiam sic ordinare iter suum, vt non sit opus, cursorum instar, ambulare. Et insuper, quia iuxtà textum Regulæ nostræ, debent ire ostiatim pro eleemosyna confidenter: nisi fortè (quod absit) vellent, vt
B magni Abbates, comedere lautè. Quod quàm alienum, immo contrarium sit nostrę professioni; præsertim quando per pecuniam procuratur, nullius, qui huiusmodi status aliqualem notitiam habet, ignorat. Pręterea hoc idem patet, quia non solùm causa, siue necessitas vera debet interuenire pro huiusmodi recursu licitè faciendo (quæ necessitas, vt prædictum est, vix continget Fratribus Mino. iter facientibus, sicut boni Fratres iter facere debent; ac, vt suæ Regulæ obseruatores, incedē-
C tes:) sed etiam multæ modificationes requiruntur; prout perlucidè in tractatu, qui dicitur Speculum Fratrum Minorum, in articulo, Pecuniæ, continentur, quæ in hoc casu nullatenus bene obseruari possunt. Quas modificationes cùm legeris, liquidò videbis reprobationem Bursariorum esse veram, atque iustissimam. Præterea quæro, quonam modo poterunt tales ostendere cunctis, in dictis pecunijs nihil habere (sicut dicit Clemens, quòd ostendere debent) taliter, vt sinister oculus nō
D possit præsumi contra ipsos. Item, quomodo euitabūt non solùm malum; sed etiam speciem mali, prout euitare astricti sūt à lege Diuina. Item, qualiter habebunt testimonium ab ijs, qui foris sunt: immo quomodo euitabunt scandalum proximorum, quod ex hoc quàm pluribus datur: cum dicat Apostolus. Si Frater meus scandalizatur, carnes non manducabo in æternum. Et insuper, quonam pacto satisfacient puritati voti paupertatis, obseruando, quòd non præcipiant quomodo
E aut qualiter pecunia expendatur; nec de expensa computum exigant; & abstinebunt à qualibet contrectatione, vsu, & administratione, & dispensatione pecuniæ: prout hæc etiam dicti Pontifices cauenda omnino esse dicunt; & præcipiunt? Itaq; pro firmissimo, & indubitabili tenendum est, quòd extra casum extremæ necessitatis (quæ nulla lege astringitur) nullatenus Bursarij duci licitè possunt, sicut præfati Doctores tenent. Nec obstat primò adductum ex declaratione Clementis, quia

ex verbis, & ex ſenſu verborum huiuſmodi declarationis ap- A
paret, iſtam fuiſſe intentionem eius, per ea, quæ immediatè
allegata ſunt. Et præſertim cum non ſolùm præcipiat, vt ſit
neceſsitas, quæ aliter prouideri nequeat: ſed etiam, quòd ſer-
uentur prædictæ modificationes. Non obſtat etiam dicere,
quòd forſan non ita integrè in aliquibus Conuentibus obſer-
uantur modificationes, quæ cum Burſarijs dictum eſt debere
obſeruari; quia vnum peccatum non excuſat aliud, nec culpa
illius maior alleuiat meam minorem; nec minus ardebunt, B
immo amplius, cum multis, quàm ſi ſoli in igne infernali eſ-
ſent. A quo nos liberare dignetur, qui, cùm diues eſſet, pro
nobis egenus fieri dignatus eſt; noſq; vt ſibi aſsimilaret, in ca-
mino Paupertatis elegit. *Nec etiã obſtat dicere Chriſtum, & Apo-*
ſtolos, Burſariũ aliquãdo duxiſſe: quia id (ut cõmuniter expoſitores aiũt;
& ſic præcipuè reſpondiſſe Vbertinum de caſal. fertur in tractat. de de-
cem plagis Paupert.) ut perſonæ communes, & Eccleſiæ Prælati alio-
rum curã habentes (ut nũc Papa, et Epiſcopi) feciße cenſendi ſunt. Nos C
aũt, quia non ſuccedimus eis in ſtatu Epiſcoporum, ſed in exemplo uitæ
particularis perfectionis (ut in c. Exiit. determinatur) Burſarium habe-
re non poſſumus; ut ſupra eſt concluſum. ¶ Reliqua pertinentia
ad Paupertatis materiam reſpectu Fratrum Minorum, haben-
tur latiſsimè in Declarationibus Apoſtolicis Regulæ prędicto-
rum Fratrum; quas fecerunt Nicolaus III. & Clemens V. Sed
clarius continentur in quodam tractatu intitulato Speculum
Fratrum Minorum, per reuerendum Patrem Fratrem Ioannē D
de Argomanes Prouincialem prouinciæ Sancti Iacobi luculē-
ter editum. Et præſertim in ijs, quæ attinent ad pecuniam:
habetur ibidem peroptimè, prope finem eiuſdem tractatus.

Capuccini Annotatio.

Et vide Cordub. alioſq; moderniores Regulę noſtræ expoſitores in 4. & 5. cap.

ANNOTATIO CORDVBÆ.

QVoad. §. 1. notandum, quòd nec ſuper habendo peculio
poteſt Prælatus cum ſuo Monacho diſpenſare, niſi ſit
Monachus habens adminiſtrationem communitatis, ſeu
pro ipſa communitate, vtpotè Eleemoſynarius, Veſtia-
rius, aut alius officialis Communitatis: quia pro Com-
munitate poteſt habere peculium, non pro ſe, ut habetur in eo. cap. cũ
ad Monaſterium, ſecundùm Docto. ibidem: Gerſon. 1. parte ſumm. Al-
phab. 23. litera G, litera S, Peculium autem in propoſito, quoad Mo-
nachos, ſeu Religioſos, vt habetur in Gerſ. ubi ſu. ſecund. Gerard.)
minus

A *minus est, quàm proprium, seu quàm proprietas; & minus est habere peculium, quàm habere dominium, aut proprietatem: quia non est habere principale dominium in re ipsa; sed habere facultatem, seu licentiam Superioris ad commutandum, distrahendum, seu disponendum generaliter, & ad libitum; prout sibi visum fuerit, de tali re, uel rebus; & hoc adhuc non libere omnino: sed, vt dictum est, limitatè; idest sub alio id facere possunt, vt filius sub patre, seruus sub domino: & durante licentia eorum sub quorum dominio, aut potestate ipsi sunt. Ideò*
B *videant Fratres, quàm multipliciter à Prælatis pariter, & subditis, sæpe circa hoc erratur; quia Prælati tenentur specialiter, circa hoc prouidere sibi, & subditis. De quo nos latius egimus supra, in expos. Regulæ Fratrum Mino. cap.6.q.7. ibi videatur.*

Quoad illa notabilia, quæ Collector, circa paupertatem ponit. qui voluerit latius videre, legat supra in nostra expos. Regulę Fratrum Mino. cap.6.q.1. ibi fortè plenius intelliget ea, quæ hic breuiter tangit Collector. Et quoad quæst.3. de Bursarijs, quam ibi Collector pertra-
C *ctat, videat qui volet in prædicta expos. Regulæ Fratrum Mino. cap. 4.q.13.*

CAPVCCINI ANNOTATIO.

PRO huiusmodi paupertatis materia, licèt multa ab expositoribus Regularum Religiosorum, eam profitentium, dicantur, & præcipuè à Cordub. alijsq; moder-
D *nioribus expositoribus Regul. nostræ minoritanæ in 6. eius cap. Ego tamen duarum tantùm quæstionum valdè necessariarum, resolutionem hic adducam. Illius videlicet: an Fratribus, & Monialibus in commune viuentibus, & victum, & uestitum à Religione petentibus, quales sunt Mendicantes Ordines, liceat habere possessiones, annuos redditus, vel alia immobilia? secundo an licitè possint habere redditus vitalitios, quos illis parentes, vel consanguinei pro eorum necessitatibus assignant.*

E *Quoad primùm resolutè dicimus, quòd non in particulare, sed benè in commune: in cap. enim cùm ad Monasterium, de stat. Monach. sic dicitur. Prohibemus in virtute sanctæ obedientiæ, ne quis Monachorum proprium aliquo modo possideat. Sed si quis aliquo modo habeat proprium, id totum in commune resignet, &c. Et infra dicitur, quód super hoc nec Abbas, nec Papa potest dispensare: quasi sit contra ius diuinum, & naturale.*

An Fratrib' & Monial. liceat habere possessiones, annuos redditus &c.

Et in Conc. Trid. nouissimè, sess.25.cap.2. tit. de regul. sic scriptum legimus

Conc. Trid. dispositio.

legimus. Nemini igitur Regularium, tam uirorum, quàm Mulierũ, A *liceat bona immobilia, vel mobilia, cuiuscunq; qualitatis fuerint, etiã quouis modo ab eis acquisita, tanquàm propria, aut etiam nomine Conuentus possidere, uel tenere: sed statim ea Superiori tradantur, Conuentuiq; incorporentur. Nec deinceps liceat Superioribus bona stabilia alicui Regulari concedere, etiam ad vsumfructum, uel vsum, administrationem, aut Commendam. Administratio autem bonorum Monasteriorum, seu Conuentuum, ad solos Officiales eorundem, ad nutum Superiorum amouibiles, pertineat. Mobilium verò vsum, ita Supe-* B *riores permittant, vt eorum supellex statui paupertatis, quam professi sunt, conueniat, nihilq; superflui in ea sit: nihilq; etiam, quod sit necessarium eis denegetur.*

Pro Fratribus Minoribus.

Et licèt Fratribus Minoribus Martinus V. concesserit, quòd per Procuratorem Romanæ Ecclesiæ, licitè habere possint redditus, possessiones, vineas, & cætera id genus; vt patet per Priuilegium ad Statũ Ordinis Fratrum Minorum conseruandum, &c. quod & Six. IV. confirmauit per Priuilegium Dùm fructus vberes, &c. Nos tamen Ca- C

Pro Capuccinis.

puccini, qui Priuilegijs Regulam relaxantibus renunciauimus, ipsam Regulam in sua puritate, sicut à Papa Honorio fuit confirmata profitendo, ex vi voti nostræ paupertatis, nec redditus, nec possessiones aliquas possumus habere, licèt horum proprietas, nõ Fratribus, sed dominis rerum, sit reseruata; vel ipsi Ecclesiæ Romanæ: cùm in prædictis omnibus aliqua thesaurizatio, & prouisio in futurum annexa sit; quæ nostro statui repugnant, ne dùm ex Clement Exiui, §. Rursus: sed ex ipsa Regula. D

Redditus ꝓpriè qui sint

Quòd autèm Redditus formales, & propriè dictos (quod est ius, seu actio ad aliquid annuatim percipiendum) Fratres nullo modo habere valeant: expressè declaratum habetur in d. Clem. Exiui: ait enim ibi: Cùmq; annui redditus infra immobilia censeantur à iure: ac huiusmodi redditus obtinere, paupertati, & mendicitati repugnent; nulla dubitatio est, quòd Fratribus prædictis redditus quoscunque, sicut & possessiones, vel eorum etiam vsum (cùm eis non reperiatur concessus) recipere, vel habere, eorum conditione considerata, non licet. Ex qui- E *bus verbis constat, quòd ne dùm redditus, & possessiones aliquas, sed nec horũ vsum, (licèt proprietas sit penes alios) Fratres habere possunt: nisi tantùm hortos, pro necessarijs hortilitijs; & syluas moderatas pro spiritus subleuatione, & domos ad habitandum, vt in eadem Clem. apparet, §. licèt verò.*

Virtuales autem Redditus, nec Fratribus licent, ut ex eadem Clement. Exiui, & Decret. Exijt, constat. Vnde, si quis ordinauerit redditum

A ditum perpetuum, quo in aliqua ciuitatę, uel loco substentarentur Fratres, hæredes in hoc grauando, vt quotannis Fratribus necessaria ministrarent: vel si reliquerit aliqua territoria, vel uineas, de quorum fructibus per culturam, & industriam, uel eorundem fructuum pretio, Fratrum necessitatibus, per hæredes singulis annis prouideretur; hæc penitus Fratribus interdicta probantur. Quia hæc habere, est habere usum reddituum, seu illorum speciem, & naturam; ut ex dicta Clem. probatur, §. licet uerò.

B Et nomine possessionum, non tantùm agri, uineæ, uiridaria, & domus; sed omnia, quæ successiuè fructificant, intelliguntur; ut armenta ouium, uaccarum, iumentorum, &c. ut habetur in tractat. decem plagarum, plag. 6. & per Cord. aliosq; exposit. Regul. in cap. 6. comprobatur. Possessionũ nomen, cõprehendit armẽta gregesq;

Idemq; uidetur dicendum de quibusdam eleemosynis, quas quotannis tenentur facere Fratribus quædam Confraternitates, hospitalia, aut communitates, ita ut ciuiliter ad id cogi possint: quoniam tales elee- C mosynæ naturam sapiunt redditus, & habent obligationem ciuilem annexam, quorum Fratres incapaces sunt. Licèt tamen Cordub. ubi supra, q. 10. puncto. 4. dicat: quòd si Fratres expreßè protestentur purè eleemosynaliter, absq; illo iure prædictam petere, seu recipere eleemosynam, licitè poterunt illam habere: sed tutius mihi uidetur illis non uti; de his etiam plura alia diximus supra, in verbo Hæreditas, & in verbo Legata. Eleemosynę ciuiliter debitæ sunt prohibitę.

Quoad secundum, an scilicet, liceat habere redditus uitalitios, &c. D hæc quæstio satis prolixè tractatur à Corduba in summa, q. 54. & à Petro Nauarra, in tract. de restitutione, lib. 3. cap. 1. nu. 166. An liceat habere redditus vitalitios.

Et licèt multos uiros graues reperiri dicant, qui huiusmodi consuetudinem damnent, ut est Gerson. Alphab. 23. lit. g. & Gerard. Pyrini in tract. de dispens. Eccl. Conc. 21 & habetur in lib. monumenta ordinis Minorum tract. 3. f. 162. & alij, nonnullis iuribus, & rationibus moti, præcipuè C. Ioannes Frater, de Regul. ibi, Mandamus, & C. Monachi, & C. cùm ad Monast. de statu Monachi, & illa supradicta di- E spositione Conc. Trid. tamen contrariam opinionem sectari aiunt. Sylues. verbo Abbas, q. 3. dist. 7. Innoc. in cap. Insinuante, ne Cleric. uel Monac. loquens in specie de dictis redditibus, Nauar. de reddit. Ecclesia. q. 1. f. 6. 23. & 24. nu. 84. & alios Doctores, quos refert ipse Petrus Nauar ibi. Et hanc sequitur ipse Cord. in præfata q. 54. cùm quibusdam limitationibus: primò, ut prędictum ius, uel alia quęuis res illi concessa, sit reuocabilis per uoluntatem Superioris: secundo, ut non habeat apud se, sed in manu publici officialis, per Superiorem assignati.

Sicq;

Sicq; saluandam esse consuetudinem censet: non obstante dispositione A
dicti Concilii Tridentini.

Sed mihi cum ipso Petro Nauar. dicendum uidetur, quòd si ipsi Regulares redditus illos uellent pro se tenere specialiter, ac latenter Superioreq; ignorante: tunc essent proprietarii, & acriter hoc à supradictis Iuribus detestatur. Vel si illos redditus seu quodcunq; aliud possiderent irreuocabiliter, etiam sciente, & prouidente Superiore, facerent contra Votum paupertatis, quia esset habere proprietatem, & liberum rerum dominium, & in hoc sensu loquuntur iura sup. allegata, B
& præcipuè C. cùm ad Monasterium.

Sed si prædicta Bona, & pecuniæ non sint in potestate ipsius Regularis sed publici Officialis ad id per Superiorem aßignati, ut sunt Depositarii, uel Procuratores Monasteriorum, uel alii de omnium more pro hoc instituti licitum est talia bona admittere, ita sanè docuit Sylu. Nauar. & Cordub. etiam post Conc. Trid. cuius ratio est: quia, cùm sint in potestate publici Officialis, in Superioris potestate esse dicuntur, & non aliter eas dispenset: nisi ad nutum Superioris, adeò, ut si quando domus C
egeat in communi, ex illis pecuniis, ac bonis, prouideantur necessaria domus.

Quod certè non rarò Superiores tentare deberent, ut discerent subditi, non proprietatem, sed usum, & illum ad nutum Superioris se habere; & hoc esset iuxta Concilii Tridentini dispositionem.

Quòd si superiori (ait ipse Petrus Nau.) in particulari certam pecuniam, uel aliam rem concederet temporaliter, suo subdito ad certum usum, pium, licitum, & necessarium, non uagè illi relinquendo dispo- D
sitionem, & administrationem: posset certè concedi, neq; id diceretur eße contra Conc. neq; administratio propriè dici poßet: quicquid tamé sit uideatur benè, & sanè intelligatur secundũ Conc. Trid. dispositio. quia ex ea omnia dubia circa hoc occurrentia facillimè resoluentur, & hęc satis.

PORTIO CANONICA.

Collector. Qualiter Fratres Mino. necnon & alij Mendicantes, non tenentur soluere Prælatis Ecclesiarum aliquam portionem Canonicam: positum est in dictione Canonica portio, præsertim, §. quinto. E

POSSESSIONES FRATRVM.

Collector. Circa bona, quæ possident Fratres Mendicantes, & Moniales, eorum curæ commissæ, dictum est in dictionibus Alienatio, & Bona. ¶ Sed vltra illud additur hic aliquid, quoad Fratres Minores.

A NICOLAVS III. in Declaratione Regulæ Fratrum Mino. ſtatuit, & declarauit, quòd omnium rerum, quibus vtuntur prædicti Fratres, ius & dominium pertineat ad Summum Pontificẽ, & Eccleſiam Romanam; vtpote vtenſilium, & librorum, ac eorum mobilium, quorum vſum licèt huiuſmodi Fratribus habere: dum tamen, qui prædictas res dedit, nõ reſeruauerit ſibi dominium, B. fo. 6. in tractatu 2. Et ffo. 8. in B tractatu 2. 1 Paupertas.

INNOCENTIVS VIII. fecit quandam diſpoſitionẽ Fratribus prædicatoribus obſeruan. Congregationis Hiſpaniæ, circa poſſeſsiones; vt habetur in dictione Diſpenſatio §. 18. 2

IVLIVS II. fecit quandam Conceſsionem magnam Fratribus Auguſtinenſibus, circa eorum bona, & poſſeſsiones; quæ poſita eſt in dictione Bona, §. 10. 3

C LEO X. præcepit omnibus Chriſti fidelibus, ut nemo bona Ordinis Fratrum Auguſtinenſium audeat occupare, vel vexare; quòd tàm de perſonis prædictis, quàm de locis, Conuentibus, poſſeſsionibus, & alijs quibuſcunq; rebus, ad loca, perſonaſue pertinentia intelligi voluit, ſiue pecunia, ſiue mobilia illa ſint. Et voluit, quòd ſi vexantes, vel occupantes (poſtquàm à prędictis Fratribus fuerint moniti) non integrè infra tridui ſpatium omnia reſtituerint, aut vexare omnino deſti- D terint, excommunicationis ſententiam incurrant; à qua abſolui, niſi à Sede Apoſtolica, & in mortis articulo nòn poſsint b. ffo. 122. conce. 558. 4 Prohibitio. Excõicatio.

PRÆDICATORES VERBI DEI.

Diſtinctio materię infraſcriptæ.

E NOtandum eſt, quòd omnia, quæ in Priuilegijs Fratrum continentur, reſpectu prædicationum, & Prædicatorum ſunt in triplici differentia. ¶ Quædam enim reſpiciunt facultatem, quàm Fratres prædicaturi habere debent. Et hæc continentur infra, §. 1. & 4. & 5. & 10. ac 13. ¶ Alia concernunt prohibitionem Prælatorum Eccleſiaſticorum, & nonnullorum etiam Fratrum. Et iſta habentur in § 3. & 11. ¶ Reliqua verò ſunt in Commendationem, & fauorem dictorum Fratrum actu prædicantium. Iſta verò ſunt duplicia. Nam aliqua reſpiciunt Collector.

ciunt proprie suas personas. Et hęc habentur infra, §. 2. & 14. A
& 15. Alia autem respiciunt auditores sermonum. Et quoad
ista, ponitur quædam remissio in fine huius dictionis.

1 Licētia prę-dicandi.

INNOCENTIVS III. dedit Beato Francisco,
& socijs eius licentiam prędicādi ad uerbi Dei
semen in omnem terram spargendum, b. fo. 1.
Et ffo. 3.

2 Notã.

GREGORIVS IX. præcepit omnibus Ec- B
clesiarum Prælatis, vt Fratres Ordinis Mino. ad officium prę-
dicandi (ad quod dicit, quòd sunt ex professione sui Ordinis
deputati) benignè recipiant: & ut admoneant populos eis
commissos, quatenus ex ore prædictorum Fratrum, vbi Dei se-
men deuotè suscipiant; ac etiã, quòd in necessitatibus huius-
modi Fratrum, liberales existant. B. fo. 25. Et ffo. 109. conces-
sione 233.

3 Prohibitio.

Idem Gregorius IX. pręcepit Ecclesiarum Prælatis, quate- C
nus, si qui asserentes, se esse de Ordine Fratrum Minorum prę-
dicauerint in iurisdictionibus huiusmodi Prelatorum, facien-
do quæstum pecuniarum, ex quo infamia sequeretur Religio-
ni ipsorum Fratrum, qui paupertatem professi sunt, capiant
tales prædicantes, & tanquam falsarios condemnent, B. fo. 25.
Et ffo. 109. conce. 234.

4 Licētia prę-dicandi.

ALEXANDER IV. concessit, quòd Fratres Ordinis
Prædicatorum, & Minorum possint prædicare Populis de li- D
centia Romani Pontificis, aut Legatorum eius, vel Diœcesa-
ni, seu Ordinarij, absq; aliorum inferiorum Prælatorum, &
Rectorum Ecclesiarum, ac Sacerdotum Parochialium assensu,
b. fo. 25. Et ffo. 26. conce. 15.

5 Licētia prę-dicandi.

CLEMENS IV. referendo, ac confirmando Prædictas
literas Alexandri IV. declarauit, quòd, si prædictis Fratribus
concedatur licentia prædicandi, & audiendi confessiones, à Le-
gatis Sedis Apostolicæ, aut ab Ordinarijs locorum, possint li- E
berè huiusmodi Fratres prędicare Populis subiectis Legatis,
& Ordinarijs; & confessiones audire, sine aliorum Prælato-
rum inferiorum & Rectorum Ecclesiarum assensu, vllo modo
requisito. Illis tamen casibus exceptis, qui de iure, vel con-
suetudine, aut speciali reseruatione facta Sedi Apostolicæ, ac
Legatis, & Ordinarijs prædictis specialiter relinquuntur, b.
fo. 29. Et ffo. 30. conce. 26.

Casus

A Casus, de quibus hic fit mentio, specificantur à Benedicto, 11. infra, §. 11. Collector.

Idem Clemens concesſit, vt ſinguli Prouinciales Fratrum Minorum in ſuis Prouinciis, cum Diffinitoribus in ſuis Capitulis prouincialibus congregatis, habeant plenariam auctoritatem, & facultatem examinandi, & approbandi Fratres prędicti Ordinis in ſacra pagina eruditos; & quòd eis officium prædicationis (Deum habendo præ oculis) committere valeant; ſicut ex forma Regulę poterat Miniſter Generalis. B. fo. 56. Et ffo. 139. conc. 311. ¶ Hoc idem conceſſum eſt Carmelitis. B. ffo. 185. conc. 463. ¶ Et ſimiliter conceſſum eſt Auguſtinenſibus. B. ffo. 244. conceſſ. 589. 6 Inſtitutio prędicatorũ

B

Idem Clemens prohibuit, ne Fratres, quos ab Ordine pro ſuis culpis expelli contigerit, vel egreſsi fuerint proprio motu, pręſumant prædicare, &c. niſi ad alium Ordinem, in quo licitè exercetur huiuſmodi officium, de licentia ſedis Apoſtolicę, vel Miniſtrorum Ordinis pręfati, tranſierint, B. fo. 58. Et ffo. 141. conce. 331. ¶ Habetur idem quoad Carmelitas, fo. 103. Et ffo. 186. conce. 472. ¶ Et quoad Prædicatores, ffo. 238. conceſsione 557. 7 Prohibitio prædicandi.

C

NICOLAVS III. vel IV. conceſsit multa, & magna Fratribus Ordinis Prędicatorum euntibus ad terras infidelium, & hæreticorum in partibus Oriētis; quę, quia non vidētur deſeruire pro iſtis temporibus, non ponuntur hic: ſed qui voluerit illa videre, reperiet b. ffo. 116. & 117. 8 Pro prædicatoribus euntibus ad infideles.

D

BONIFACIVS VIII. & Clemens V. fecerunt ſequentē Cōſtitutionem, circa Prædicatores, Statuimus, & ordinamus, vt Prædicatorum, & Minorum Ordinum Fratres in Eccleſiis, & locis eorum, ac in plateis communibus, liberè valeant Clero, & populo prędicare, ac proponere verbum Dei, hora illa duntaxat excepta, in qua locorum Pręlati prędicare voluerint, vel coram ſe facere ſolenniter prædicari: in qua prædicare ceſſabunt: præterquam, ſi aliud de Prælatorum ipſorum voluntate proceſſerit, ac licentia ſpeciali. In Studijs autem generalib⁹ vbi ſermones ad Clerum ex more fieri ſolent, diebus illis, quibus prædicari ſolenniter conſueuit, ad funera etiam mortuorum, & in feſtis ſpecialibus, ſiue peculiaribus eorundem Fratrum poſſunt ijdem Fratres, & liceat eis liberè prędicare: niſi fortè illa hora, qua ſolet ad Clerum in prædictis locis Dei verbum proponi Epiſcopus, vel Prælatus Superior, Clerum ad ſe 9 Ex iure cōi.

E

gene-

generaliter conuocaret: ac ex aliqua ratione, vel causa vrgente, Clerum ipsum duceret congregandum. ¶ In Ecclesijs autẽ Parochialibus, Fratres illi nullatenus audeant, vel debeant prędicare, vel proponere verbum Dei: nisi Fratres prędicti à Parochialibus sacerdotibus inuitati fuerint, vel vocati; & de ipsorum beneplacito, & assensu, seu petita licentia fuerit, & obtenta; nisi Episcopus, vel Pręlatus Superior, eosdem Fratres prædicare mandaret. Habetur in Clementina Dudum, de sepulturis. B

Parochiales Ecclesiæ.

10 CLEMENS V. in virtute sanctę obedientiæ, & sub interminatione maledictionis æternæ, districtius inhibuit Religiosis quibuslibet: ne in sermonibus suis Ecclesiarum Prælatis detrahant. Aut etiam retrahant laicos ab Ecclesiarum suarũ frequentia, vel accessu, seu indulgentias pronuncient indiscretas. Habetur in Clementina, Religiosi, §. Quibus etiam, de Priuilegijs, & excessibus Priuilegiatorum.

Collector.

Notandum, quòd glo. super verbo Detrahant, suprapostito, C sic dicit. Detrahant, 6.q.1.c. Deteriores, dicit Hieronymus ad Rusticum: Non est humilitatis meę, atque mensurę, de Ministris Ecclesiarum sinistrum quippiam dicere. Habeant illi Ordinem suum, & gradum 16.q.1. Si Clericus. Et Tullius in inuectiua contra Salustium, in fine: Sæpe (inquit) vidi grauius offendere animos auditorum eos, qui aliena vitia aperte dixerunt, quàm eos qui commiserunt. Intelligo autem hanc literam (dicit præfata glo.) cum nominatim detrahunt, vel per D circumlocutionem, quæ vicem habeat proprij nominis. Aliàs in genere bene liceret prædicatoribus tangere vitia Prælatorum: Vnde Dominus dixit: Super cathedram Moysi sederunt Scribæ, &c. Matthęi 23. Et 1.q.1.c. Omnia. Licet ergo in genere, quòd non licet in specie, de offi. ordi.c. Si sacerdos. Caueant tamen, vt etiam in generali locutione linguam refrenent: quia, qui inconsideratè loquitur sentiet mala, 43. distin. Sit Rector. Hæc glo. præfata; quæ est meritò notanda; & ideò E hic inserta.

11 BENEDICTVS XI. statuit, quòd Fratres Ordinis Prædicatorum, & Minorum, qui ad prædicãdum deputati sunt, possunt in Ecclesijs, & locis suis, ac in plateis communibus, seu publicis, liberè (absq; Diœcesanorum, & aliorum Prælatorũ petita licentia) Clero, & populo prædicare, eisq; proponere verbum Dei. Voluit tamen, quòd prædicti Fratres caueant omni-

Casus in quibus possint p̃dicare Fratres etiamsi diocesani p̃dicent.

A omnino, ne illa hora, in qua Diœcesani prædicauerint, vel coram se fecerint prędicare, prædicent ipsi Fratres: nisi forsan hoc facerent de volũtate Diœcesanorum ipsorum, aut in Studijs generalibus: diebus illis duntaxat, quibus sermones ad Clerum fieri solent solẽniter, siuè in funeribus mortuorum, siuè in eorundem Fratrum Festis specialibus, seu peculiaribus: quia in prędictis quatuor casibus concurrere poterunt in prædicationibus cum Diœcesanis, B. fo. 126. Et ffo. 203. con-B cessione 500.

Aduerte, quòd in hoc casu non curatur, nisi de Clementina Dudum, suprapofita, §. 9. Collector.

Idem Benedictus statuit, quòd prædicti Fratres in Ecclesijs parochialibus non audeant prædicare inuitis earum Rectoribus, seu Sacerdotibus: nisi de licentia Superiorum eorundem Rectorum, B. fo. 126. Et ffo. 203. conce. 501. 12 Prohibitio prædicandi.

BONIFACIVS IX. concessit Fratribus Ordinis Prædica-C torum, quòd possint verbum Dei in eorum Ecclesijs, & plateis communibus publicè proponere, & prędicare; & iuxtà morẽ ipsius Ordinis quęstus facere, & mendicare, cuiuscunque inferioris Summo Pontifice super hoc licentia minime requisita b. ffo. 118. concessione 534. 13 Licẽtia prędicandi.

SIXTVS IV. concessit Fratribus Carmelitanis, vt possint liberè prædicare populis in locis publicis, absque tamen Parochialium Ecclesiarum iuris præiudicio. Et declarauit, quòd D huiusmodi iuris pręiudicium intelligatur de decimis, & primitijs duntaxat; quæ à laicis solent clericis exhiberi, B. fo. 112. Et ffo. 185. conce. 465. 14 Licẽtia prędicandi.

In prædicta concessione vult dicere Sixtus, quòd dummodo Ecclesijs Parochialibus nõ sequatur præiudicium, quoad exactionem decimarum, & primitiarum, possint prædicti Fratres prædicare liberè in quibuslibet locis publicis. Collector.

LEO X. concessit, quòd prædicatores verbi Dei Ordi. Mi-E norum de Obser. quando actu prædicant; vtputa in Aduentu, & Quadragesima, possint officiũ ferialem anticipare, & Festa illis diebus reseruare, quibus illos amplius laborare necesse ẽ. Non tamen in fraudem Diuini Officij: sed vt liberius valeant studio vacare, & consolationi spirituali fidelium populorum incumbere, o. ffo. 91. concessione 265. 15 Officiũ Diuinum.

Idem Leo concessit, quòd Fratres Mino. Prædicatores actu prædicãtes, possint sine stimulo, & seruato ieiunio, anticipare, 16 Ieiunium.

Vuu &retar-

& retardare horas comestionis, & serotinæ collationis, iuxtà A suam consolationem, o.ffo.93.conce.282.

17 Examinatiò Prędicatorũ Idem Leo in Concilio Lateranensi statuit, & ordinauit, vt nullus tam Clericus, uel secularis, quàm cuiuscunque etiam Mendicantium Ordinum Regularis, aut quiuis alius, ad quem facultas prędicandi, tàm de iure, quàm de consuetudine, vel Priuilegio, aut aliàs pertinet, ad huiusmodi officium exercẽdum admittatur: nisi per Superiorem suum respectiuè diligẽter examinatus (in qua re conscientiam ipsius Superioris oneB rat) ac morum honestate, ætate, doctrina, probitate, prudẽtia, & vitæ exemplaritate ad illud aptus, ac idoneus reperiatur. Et hic quocunq; postea prædicaturus accesserit, de huiusmodi examine, & idoneitate sua per literas authenticas, seu alias sui examinatoris & approbatoris, Episcopis, & alijs locorum Ordinarijs fidem legitimam faciat, b.ffo.127.cõc.565.

18 Prohibitio. Idem Leo mandauit omnibus prędictis, qui onus prędicationis sustinent, quique in futurum sustinebunt, vt Euangelicã C veritatem, & sacram scripturam, iuxtà declarationem, interpretationem, & ampliationem Doctorum, quos Ecclesia, vel vsus diuturnus approbauit, legẽdosque hactenus recepit, prędicent, & explanent: nec quicquam eius proprio sensui contrarium, aut dissonum adijciant: sed illis semper insistant, quæ ad ipsius sacrę scripturæ verbis ritè, ac sanè, & præfatorũ Doctorum interpretationibus intellectis non discordant. Tempus quoque pręfixum futurorum malorum, vel Antichristi ad- D uentum, aut certum diem iudicij prædicare, vel asserere nequaquàm præsumãt: cùm ueritas dicat, non esse nostrum nosse tempora, uel momenta, quæ Pater posuit in sua potestate, b. fffo.127. conce.566.

19 Inhibitio. Idem Leo inhibuit omnibus, & singulis Clericis Secularib' & Regularibus præfatis, cæterisque cuiuscunq. status, Ordinis & conditionis existant, qui onus prædicationis assument, ne in sermonibus suis publicis alia quęq; futura, quàm quę ex literis E sacris constant prædicere: nec illa à Spiritu Sancto, vel diuina reuelatione se habuisse affirmare, & alienas, inanesq; diuinationes asseuerãdas, aut alio quoq; modo tractãdas assumãt: sed ex diuinę vocis pręcepto, Euangelium omni creaturæ cum viciorum detestatione: & virtutum commendatione enucleẽt, & declarent, & pacem, ac dilectionem mutuam à redemptore nostro tanto opere commendatam, vbique fouentes, nõ scindãt

vestem

A veſtem inconſutilem Chriſti, ſed ab Epiſcoporum, Prelatorũ ac aliorum Superiorum, eorumq; ſtatus ſcãdaloſa detractione aperta, & manifeſta redargutione abſtineãt, b. fffo. 127. cõc. 567

Idem Leo in prefato Conc. ſtatuit, ut ſi quibuſdã Dñs futura quedã in Dei Eccleſia inſpiratione quapiã reuelauerit, quoniã 20 Prohibitio. res magni momẽti eſt, eo quòd non de facili credendũ ſit omi ſpiritui, ſed ſint probãdi ſpiritus (teſte Apoſtolo) an ex Deo ꝑueniant tales aſſerte inſpirationes, antequã publicẽtur, aut popu-
B lo prædicẽtur, Apoſt. Sedis examini reſeruatæ intelligãtur. Qđ ſi ſine more periculo id fieri non valeret, aut vrgens neceſsitas aliud ſuaderet, tũc eodẽ ordine ſeruato, Ordinario loci notificẽtur, vt ille, adhibitis ſecũ trib⁹ aut quatuor doctis & grauib⁹ viris, & in eiuſmodi negocio exercitatis, diligẽter examinato, qñ id expedire videbunt (ſuper quo eorum conſcientias onerat) licentiam concedere poſsint, b. fffo. 127. conce. 569.

Idem Leo vbi ſupra ſtatuit, vt ſi qui in huiuſmodi predica- 21
C toribus miracula falſa, aut incerta, vel prophetias, quæ ex ſacra ſcriptura non conſtant prædicare, ſeu Epiſcopis, aut eorũ Superioribus prefatis detrahere auſi fuerint, vltra pœnas cõtra tales à iure ſtatutas, excommunicationis etiam ſententiã, Excõicatio. à qua non niſi à Romano Pontifice (præterquam in mortis articulo conſtituti) abſolui poſsint, eos incurrere voluit. Et vt eorum exemplo alij attentare ſimilia minimè audeant, eis predicationis etiam officium interdictum eſſe perpetuó, de-
D creuit, b. fffo. 127. conce. 570.

Circa materiam iſtam Predicatorum, multi Summi Pon- Collector. tifices conceſſerunt multas Indulgentias, quas lucrantur audientes ſermones Fratrum Minorum, prout poſite ſunt in dictione Indulgentiæ quoad ſeculares quintò.

ANNOTATIO CORDVBÆ.

E *QVoad, §. 8. notandum, quòd ſimiliter ad id, quod ibi Nicol. III. vel IV. conceſſit, & Greg. IX. ff. 253. & Innoc. IV.*

Quoad. §. 13. notandum, quòd idem Bonif. IX. ibidem prohibuit etiam ſub excommunicatione ipſo facto in quoſcunque contrafacientes, ne Prælati Eccleſiarum, aut alij quicũque populum, aut parochianos ſuos retrahere præſumant, quo minus accedant ad audiendas prædicationes Fratrum Prædicatorum quoties, et quando voluerint.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

In. §. 11.

Prędicare in Ecclesiis nostris, quãdo, & quomodo potest.

Conc. Trid.

EST notandum, quòd priùs, per Decretum Pij V. in Ecclesijs nostris poteramus prædicare sine benedictione Ordinarij; ut in const. & si Mendicantium Ordines, habetur, edita, anno 1567. Sed quia const. illa fuit postea per Greg. XIII. ad terminos iuris communis, & sacrorum Conc. Trid. Canonum redacta, & secundùm Pium IV. in constitutione, in Principis Apostolorũ 119. annullantur omnia Priuilegia, in quibus, decretis Conc. Trident. contrariãtur: ideò hodie nõ alias possumus, nisi cũ eorũ benedict. In Conc. enim Trid. ordinatur; ut Prędicatores, sine licentia Superiorũ Ordinis, & benedictione Ordinarij, in Ecclesijs eiusdem Ordinis prædicare non possint, in Ecclesijs autem alijs à nostris, vltra licentiã Superiorum, & Episcopi licentiã habere teneantur.

Et notandum etiam, quòd præsentati semel, non tenentur amplius in illa Diœcesi præsentari, vt in eadem supra citata Pij V. const. Et si mendicantium, declaratur.

PRÆLATI.

Distinctio materiæ infrascriptæ.

Collector.

De attinẽtibus ad Prę-latos Ordinis.

De attinẽtibus ad Prę-latos Eccles.

CIrca Pręlatos sunt multa, & varia in Priuilegijs Fratrum, quæ sub sequenti Ordine partiuntur. Primò enim sunt aliqua statuta, & concessa respectu Prælatorum Religiosorum. Et hæc subdiuiduntur. Nam quædam pertinent ad eorũ electionem; quæ posita sunt in dictione Electio. Alia concernunt eorundem Prælatorum confirmationem; quæ habentur in dictione Confirmatio. Nonnulla verò attinent ad huiusmodi Prælatorum auctoritatem in executione suorum officiorum. Et de hoc habetur in varijs dictionibus, secundùm varietatem denominationum officiorum. Vt de auctoritate Generalis Ministri in dictione Generalis Ordinis. Et sic de alijs officijs; prout distincta sunt in dictione Officia Ordinis. Secundò principaliter in Priuilegijs Fratrum sunt non pauca pertinentia ad Prælatos Ecclesiarum. Et horum aliqua respiciunt modũ, quem ipsi debent obseruare erga Fratres, ad eos declinantes, scilicet, qualiter debent eos benignè recipere. Et hoc habetur in dictione Recipere. §. 1. & 2. Alia spectant ad reuerentiam

A tiam,quam Fratres debēt exhibere huiusmodi Prælatis,in Pręsentatione Confessorum, & alijs consimilibus. De quo habetur in dictionibus Absolutio, quoad seculares, & Pręsentatio Confessorum. Alia pertinent ad formam, quam erga priuilegia dictorum Fratrum debēt tenere prædicti Pręlati Ecclesiarum. De quo habetur in dictione Priuilegia. Et tandem nonnulla pertinent ad inhibitiones per Summos Pōtifices huiusmodi Prælatis factas:nè circa Fratres,& eorum officia se intro
B mittant. Et de hoc in dictione Exemptio, in multis .§. multa continentur.

PRÆFATIO.

EVGENIVS IV.concessit Fratribus Mino.quòd in Festiuitatibus Sansti Francisci, possint dicere propriam Præfationem;& Credo,o.ffo.101. 1
C conce.408.

SIXTVS IV. concessit, quòd Fratres Mino. in die Sancti Francisci,& Stigmatum eiusdem, possint dicere Præfationem propriam in Missa,o.fo.63. Et ffo. 100. concessione 386. 2 Pro S.Francisco.

Idem Sixtus concessit,quòd in Missa Sancti Francisci dicatur propria Pręfatio, o. ffo. 102. concessione 412. 3 Collector.

Hoc videtur intelligendum de Missis votiuis, quæ dicūtnr
D extra Festiuitates prędictas. Nam pro dieb' Festiuitatum iam concessum erat; vt patet supra §.1.

PRÆSENTATIO CONFESSORVM.

QVia concessiones, & ordinationes attinentes ad præsentationem Confessorū Ordinarijs faciendā, sunt cō- Collector.
E mixtæ cum auctoritate, quam huiusmodi Confessores habent ad absoluendum: ideò positæ sunt supra, in dictione Absolutio quoad seculares 1. Circa huiusmodi tamen materiam Præsentationis Confessorum, oportet vlterius aduertere, quòd,quia Fratres Confessores Ordinum Mendicantium debitè præsentati Episcopis, aut eorum vices gerendibus, magnam habent auctoritatem: tam per Clementinam Dudum, de sepulturis: quàm per Priuilegia specialia; quibus

nequeunt gaudere, nec confessiones secularium generaliter A audire, non sic præsentati: ideò formam debitam præsentandi libuit hic inserere. ¶ Sciendum est ergò, quòd duplex modus, seu forma præsentationis Confessorum reperitur in iure, & in Priuilegijs Fratrum Prædicatorum. Primus modus, & forma iuridica continetur in præfata Clementina Dudùm, de sepul. vbi ponuntur multa; quorum aliqua sunt de necessitate obseruanda. Primò enim dicitur ibi, quòd petitio fieri dicitur per Ministros, aut Custodes, quoad Fratres Mino. aut per Ma- B gistrum, seu Priorem Prouincialem, vel eius Vicarium, quoad Fratres Prædicatores: qui debent accedere ad Præsentiã Prælatorum Ecclesiæ, & petere, quòd Fratres, qui fuerint electi ab eis, possint liberè confessiones subditorum illius Diœcesis audire. Et hoc est de necessitate, si Episcopi petant. Secùdò dicitur ibidem, quòd, post huiusmodi petitionem, eligantur Fratres, qui audituri sunt cõfessiones; & hoc per Generalẽ, vel Prouinciales; sicut habetur supra, in dictione Confessiones, & Confessores, §. 3. Istud etiam est necessarium. Posset tamen præcedere admissio, si Episcopi vellent, aliàs non. Tertiò additur, quòd Confessores, sic electi, præsententur Episcopis, aut eorum vices gerentibus; à præfatis Prelatis Fratrum per se, uel per alios Fratres, quos ad hoc deputauerint, petendo humiliter, vt de ipsorum beneplacito possint audire confessiones suorum subditorum: quod etiã de necessitate debet fieri. Dubium est tamen: vtrum præsentialiter debeant Fratres comparere? Et verius est, quòd sic, si Episcopi hoc petant: D præsertim, quia possunt eos examinare; ad quod requiritur præsentia. Sed quia prima duo supradicta sunt difficilia ad seruandum; cùm Prælati huiusmodi Fratrum nequeant semper adesse vbicunque, & quandocunque est facienda præsentatio: ac similiter, quia ijdem Prælati non valent eligere aliquos Fratres ad audiendas confessiones extra Capitula prouincialia: nisi fortè habeant specialem commissionem sui Generalis: E ideò expedit, vt fiat præsentatio, sub forma inferius annotata; quæ, si acceptetur à Prælatis Ecclesiarum sufficiet; quamuis alia prædicta omittantur, quæ sunt in fauorem ipsorum: cum liceat vnicuique renunciare iuri suo. Et notandum: quòd primum. s. petitionem, potest facere Minister, uel Custos per se, vel per alium. Alterum potest facere Minister in Capitulis prouincialibus tãtùm, propter Statutum Ordinis: quamuis de iure,

A iure, per Clementinam Dudum, poterat facere ipse solus, sine Capitulo; prout credo, quòd alij Mendicantes faciunt. s. eligere Confessores. Tertium. s. præsentare, potest Minister per se, vel per alium facere.

Sequitur forma Præsentationis Confessorum, quæ fieri debet, vt dictum est, accedendo ad pręsentiam Ordinariorum, & dicendo. Reuerendissime domine, supplex orator dominationis vestræ Frater. N. Minister, aut Prior, seu Frater. N. — *Prima forma pręsentationis Fratrum Confessorum.*
B Custos huius Custodiæ, uel Prouinciæ, vel Guardianus, seu Prior talis Conuentus, auctoritate, & commissione dictorum, Ministri, aut Prioris Prouincialis Ordinis Fratrum. Enim humilem, ac debitam exhibet reuerentiam. Cùm Fratrũ Priuilegia dicto Ordini nostro à Summis Põtificibus indulta, Fratres eiusdem Ordinis per Ministrum, per se, vel Custodem, aut Fratres alios, quos ad hoc idoneos deputauerit, præsentati humiliter locorum Prælatis, ad suorum subditorum confes-
C siones audiendas, & salutares pœnitentias, cum absolutionis beneficio, iniungendas; de licentia, & gratia, ac beneplacito eorundem, meritò recipi debeant, & admitti: hinc est, quòd Reuerendæ dominationi vestrę, de cuius benignitate amplissimam fiduciam gerimus; secundum Canonici iuris formam, super hoc statutam: infrascriptos Fratres, per me (si est Minister, aut Prior Prouincialis, vel in Capitulo nostro prouinciali) legitimè electos, & deputatos; cum ea, qua decet, & possum
D reuerentia, humillimè præsento: obnixius eidem dominationi vestræ supplicans, quatenus ipsos, & me cum illis, si vult recipere, & admittere dignetur: ac si totalis forma iuris in Clemẽtina Dudum, de sepulturis, & in Concilio Lateranensi tradita obseruata esset. Et eisdem, ac mihi, de sua gratia speciali, à casibus etiam eidem reseruatis (pro aĩarũ salute) absoluendi auctoritatem præstare. Et ipsi vnà mecum pro eadem dominatione vestra, vniuersoq; sibi grege commisso, assiduè red- — *Nota.*
E demur apud Deum supplices præcatores. Quam idem Dominus (longæuos in annos) ad cunctorum salutem conseruare dignetur.

Facta ista præsentatione, & seruatis seruandis supradictis (nisi Ordinarius causam legitimam haberet non admittendi aliquem) siue admittat, siue non: possunt dicti Fratres absoluere subditos prædicti Ordinarij ab omnibus casibus, à quib' possunt Presbyteri Parochiales; vltra id, quod per Priuilegia — *Collector.*

particularia concessum est, & non oportet dictā præsentatio- A
nē iterare in vita illi⁹ Episcopi: licet aliquorsū se trāsferāt Fratres ad morandum: cùm ad dictā Diœcesim iterū ad morandū reuersi fuerint: vt habetur in dictione Absolutio, quoad seculares.1.in,§.4 Attamen ad euitandū,& euadendum tot ambages, securius est, quòd Prouincialis per se, vel per aliū accedat ad Episcopū, rogans eū, quòd admittat tot Confessores, quos ipse determinatos habeat in sua intentione; supplicās ipsi quòd eos acceptare dignetur: ac si in omnib⁹,& per oīa seruata esset for- B
ma iuris, contēta in Clementina Dudū,& in Conc. Lateranēsi. Quod si dignetur facere; tales Cōfessores sunt præsentati in illa Diœcesi per totam vitam suam: dum tñ ipse intendat quid facit. Si autem Episcopus noluerit, oportebit seruare supradictam formam: & aliàs non possent Fratres audire confessiones de iure; ac per consequens nec absoluere.

Nota.

Alter modus præsentandi Fratres Confessores habetur per
Concessionem Innocentij VIII. qui potest fieri per quemcun- C
que Guardianum, etiam si non habeat commissionem ab aliquo Superiore; prout habetur in dictione Absolutio, quoad seculares primò,§.12. Attamen iste secundus modus est onerosus, debet enim fieri quolibet anno, & est dubium an sic præsentatus habeat Concessiones particulares, factas Confessoribus nostris, ut supra præsentatis. Ideò egò non curarem de illo, nisi in casu necessitatis.

Secūda forma præsentandi Confessores. Idem ait Nauar. loco infra citato in fine.

Vltimò circa huiusmodi Præsentationis materiam, est sciē- D
dum, quòd nuper Clemens VII. fecit quandam concessionem; quæ posita est in dictione Absolutio, quoad seculares primò, in §.16. virtute cuius, multis non spernendę auctoritatis, visum est, quòd vnica præsentatio, secundùm formam iuridicam suprascriptam facta sufficiat Fratribus Confessoribus per totam vitam eorum, etiam si ad alias quascunque Diœceses trāseant. Alijs tamen videtur aliter, prout post prętatā concessio-
nem positum est. Veruntamen per communicationem priuile- E
giorum Ordinum non Mendicantium, Ordini nostro factam, videtur omnino sublata necessitas, vel obligatio Præsentationis; p̄sertim virtute cōcessionis, quę habetur in dictione Absol. quoad seculares 2.§.18.& 19. Virtute cui⁹ nihilomin⁹ poterūt Frat. Cōfess. absoluere à casib⁹ reseruatis Episc. vt patet in pal legato §.19 ibi: p̄ter quā Sedi Apost. dūtaxat reseruatis. Sed ad ome scrupulū,& ambiguū in hoc amouēdū, nullatenus videtur

Collector.

Nota.

omit-

A omittenda Præsentatio iuridica, saltem semel pro semper. Ac etiam, quia huiusmodi omissio Præsentationis esset causa scãdali Prælatis Ecclesiarum: & fortè ob hoc mouerentur ad procurandum reuocationem priuilegiorum, & reductionem ad ius commune; prout in Concilio Lateranensi vltimo, sub Leone X. celebrato, cùm adhuc præfatam communicationem priuilegiorum non haberemus, procuratum, & partim obtentũ est. Non enim omnibus licitis vti oportet, iuxta Apostoli sen-
B tentiam dicentis. Omnia mihi licent, sed non omnia expediunt.

Nauar. in manual. cap. 27. nu. 266. tenet, quòd semel præsentatus non indigeat noua præsentatione: quod intelligo ego in eodem, scilicet, Episcopatu: vbi etiã ait tales, confessores sic præsentati non debere absoluere a casibus Episcopo reseruatis, nec minus dispensare in votis, &c. nisi accepta ab eis facultate: tamen Silu. verbo Confess. q. 5. contrarium tenere ait.

C

ANNOTATIO CORDVBÆ.

QVoad id, quod Collector tandem dicit, circa Concessionem Clem. V. notandum, quòd, ut habetur supra annotatum, tit. absolutio, quoad seculares 2. §. 16. sufficit, quòd sit semel præsentatus; quia iam semper, & vbiq; censetur præsentatus.

D

CAPVCCINI ANNOTATIO.

NOtandum, quòd priuilegia Mendicantibus concessa, super necessitate, vel modo præsentandi Ordinarijs Confessarios sui Ordinis, nõ sunt eis sublata per Conc. Trid. sess. 25. cap. fin. tit. de Regul. quia ibi solùm ea priuilegia tolluntur, quæ sunt contraria iuribus communi-
E *bus in supradictis capitulis illius tituli, in quibus nullibi repetitur, obseruari debere ius præsentandi præfatos Confessarios.*

Adeò, quòd licèt reperiantur alia priuilegia contraria, alia iura canonica, ibi non expressa, non censentur tamen sublata; ut tenet Nauar. in sua sum. tit. de interdicto, in fine.

Notandum, quòd Pius V. in constit. quadam anni 1571. emanata, Const. 135
moderando ea, quæ in alia constit. sua 38. disposuerat, statuit, Regulares cuiuscũq; Ordinis etiam Mendicantes, Lectores, aut in Theologia

gradua-

graduati, non posse secularium confessiones audire, nisi fuerint ab Ordinarijs approbati, iuxtà Conc. Trid. sess. 23. cap. 15. de reform. & Greg. XIII. const. 15. volens tamen eos, qui semel ab Episcopo in ciuitate, & diœcesibus suis præuio examine approbati fuerint ab eodem Episcopo iterùm non examinari. Ab Episcopo autem successore pro maiori conscientiæ suæ quiete examinari denuò poterunt. A

Semel præsentatio, & approbatio an sufficiat.

Plura tamen pro hac materia Presentationis Cõfessorum dixi supra in uerbo Absolutio, in resolutionibus absolutionum, in 5. capite principali, f. 54. & f. 82. A: vbi specialiter tractat: An vnica præsentatio sufficiat pro semper in omnibus Episcopatibus, vel saltem in eo, vbi fuerit facta representatio. B

PRIVILEGIA FRATRVM.

Distinctio materiæ Priuilegiorum Fratrum.

Collector.

CIrca Priuilegia Fratrũ, multa debent considerari. ¶ Primò, illorum firmitas. Et hoc continetur infra, §. 5. & 6. & C 7. & 9. & 12. & 15. Et alijs sequentibus, vsq; ad finem. ¶ Secundò debet attendi huiusmodi Priuilegiorum interpretatio, seu declaratio, ad quem pertineat. Et de hoc habetur infra, §. 5. & 15. & 19. ¶ Tertiò eorundem Priuilegiorum suspensio, seu reuocatio. Istud autem ponitur infra, §. 6. & 8. & 12. & 17. & 25. & 26. & 27. ¶ Quartò sunt considerandæ nonnullæ prohibitiones, respectu predictorum priuilegiorum. Istę verò habentur infra, §. 3. & 13. & 14. & 16. ac 23. ¶ Quintò est attendenda D eorundem Priuilegiorum communicatio. Et de hoc habetur in dictione Communicatio Priuilegiorum. ¶ Vltimò, quia circa suspensionem, & reuocationem huiusmodi Priuilegiorũ occurrunt multę dubitationes, ponuntur in fine quædam notabiles quæstiones.

1 Ex iure cõi.

INNOCENTIVS III. statuit, seu declarauit, quòd innouatio Priuilegij, seu noua concessio, E nouum ius non tribuit: sed antiquum ius conseruat. Habetur in c. Ex parte. extra de priuilegijs ¶ Vbi glo. super verbum, Antiquum ius, ait: Nota ergò, quòd per innouationem huiusmodi, nihil iuris acquiritur: sed antiquum conseruatur

2 Idem Innocentius in c. Quia intentionis nostræ, extra de priuilegijs, confirmans supradictum, ait. Innouatio nec ius nouum

A nouum confert, nec vetus tollit.

ALEXANDER IV. præcepit Ecclesiarum Prælatis, vt permittant Fratres Minores, & Prædicatores vti suis priuilegijs, & Indulgentijs, ac Regularibus Obseruantijs & Statutis per Sedem Apostolicam approbatis, b.fo.22. Et ffo.24. conce.11. 3 Prohibitio.

Idem Alexander decreuit irritas, & inanes omnes sententias, quas Archiepiscopi, Episcopi, & Prælati, Rectores, & Clerici ferre præsumpserint, contra Fratres Ordinis Prædicatorũ, B seu in eorum aliquem: aut in loca eorum: seu quoscunq; alios occasione ipsorum Fratrum, contra indulta concessa Ordini præfato à sede Apostolica, vel in posterum concedenda, b.ffo. 115. concesione 509. 4

CLEMENS IV. inhibuit districtè omnibus Ecclesiarum Prælatis, nè interpretari præsumant priuilegia, & indulta cõcessa Fratribus Minoribus, & Prædicatoribus, siue clara, quę interpretatione non indigent; siue dubia contineant. Et voluit, quòd interpretatio super huiusmodi dubijs, & obscuris C reseruetur Sedi Apostolicæ: cùm eius sit interpretari, cuius & condere, b.fo.30. Et ffo.31. conce.31. 5 Interpretatio.

EVGENIVS IV. concesit Fratribus Ordinis Prędicatorum, quòd virtute quarumcunq; literarum Apostolicarum concessarum, & concedendarum, non posit vllo modo præiudicari, seu derogari priuilegijs Prędictorum Fratrum: nisi de ipso Ordine, & de huiusmodi literis fiat de verbo ad verbum D expressa mentio, B.ffo.79. conce.239. 6 Ex priuileg. Fratrũ Prędicatorum.

SIXTVS IV. confirmauit omnia priuilegia ab eodem, vel à Prædecessoribus suis concessa Ordini Fratrum Mino. & præsertim contenta in Bulla eiusdem: quæ incipit: Regimini vniuersalis Ecclesiæ. Non obstantibus quibuscunq; literis post modum ordinatis à sua Sanctitate: pręsertim illis, quæ incipiunt Super curam gregis Dominici, o.ffo.68. conce.127. 7 Cõfirmatio.

Idem Sixtus confirmauit omnia Priuilegia à sua sanctitate, E vel à suis prædecessoribus concessa Ordini Mino. exceptis indulgentijs generalibus, quoad visitantes loca Fratrum, vel Sororum. Et hoc de concesis in genere; addendo, quòd non intendit sua Sanctitas, quòd indulgentiæ prædicto Ordini concessę pro personis Fratrum (siuè sint generales, siuè non) reuocentur, per qualscunq; literas Apostolicas, etiam Cruciatę. Et idem de alijs Priuilegijs: nisi in talibus literis Apostolicis fiat expressa mentio de indulto huiusmodi, & Ordine prædicto 8 Cõfirmatio. Reuocatio.

dicto, o.fo.64. Et ffo. 68. conce. 137. A

Collector. Nota. Aduerte circa prædictam concessionem, quòd communiter ponũtur in bullis Cruciatę, & alijs similibus talia verba, quòd æquipollent expressioni necessariæ ad reuocationem, vel suspensionem Priuilegiorum Fratrum, etiam Mendicantium. Semper tamen sunt inspiciendæ derogationes talium bullarũ, & conferendæ cum non obstantijs Priuilegiorum Fratrum, vt sic appareat quid præualere debeat.

9 Idem Sixtus concessit Generali Fratrum Mino. quòd, quãdo viderit aliquem Fratrem sui Ordinis abuti gratijs, & facultatibus Apostolicis: possit & valeat huiusmodi gratias suspendere, & suspensas tenere, donec (quàmprimum commodè poterit) consulat desuper Romanum Pontificem; & ab eo responsum habeat. Et super hoc onerat conscientiam prędicti Generalis, b. fo.56. Et ffo. 52. conce.58. B

Suspensio.

10 Cõfirmatio. Idem Sixtus in Mari magno, Motu proprio, & ex certa sciẽtia, auctoritate Apostolica approbauit, & robur perpetuæ firmitatis obtinere debere decreuit, omnia, & singula priuilegia, per quoscuoq. Summos Pontifices prędecessores suos Ordini Fratrum Mino. & illius domibus, & professoribus (in genere sub quacunq. verborum forma) concessa; ac, pro potiori cautela, omnia & singula prædicta de nouo concessit, & indulsit, B.fo.59. Et ffo.142. concessione 343. C

11 Pro Fratrib' Prædicat. & Mino. Excõicatio. Idem Sixtus in Mari magno districtè inhibuit Prælatis ordinarijs locorum sub interdicti ingressus Ecclesiæ, & suspensionis à regimine, & administratione suarum Ecclesiarum; ac Rectoribus Ecclesiarum, & alijs quibuscunq. sub excommunicationis latæ sententię, & priuationis earundem Parochialiũ Ecclesiarum, ac omnium aliorum Ecclesiasticorum beneficiorum, quę obtinuerint, necnon inhabilitatis ad illa, & alia in posterum obtinenda: pœnis, eo ipso, per eos, qui contrafecerint, incurrendis: ne Ordines Fratrum Prędicatorum & Minorum, & illorum domos, & professores: prętet, aut contra priuilegia: & indulta Romanorum Pontificum quorumcunq. prædecessorum eiusdem Sixti; vel contra suarum literarum tenorem: inquietare, seu molestare præsumant, B.fo.61. Et ffo. 145. conce.355. D E

12 Idem Sixtus in Bulla aurea, propè finem, posuit graues pœnas, & censuras, contra quascunq. personas inhibentes, seu impedientes quominus Fratres Ordinum Prædicatorum, & Mino-

A Minorum vtantur liberè priuilegijs, & gratijs sibi concessis, Et ponit ibidem non obstantias notabiles, B.fffo. 150. concessione 368.

INNOCENTIVS VIII. fecit Fratribus Ordinis Prædicatorum Congregationis Hispaniæ, circa eorum Priuilegia, sequentem Concessionem. Quia nonnulla dubia occurrunt, & occurrere possunt Fratribus Ordinis Prædicatorum Congregationis Hispaniæ, super gratijs, & Priuilegijs, tàm Ordini, B quàm Congregationi prædictę concessis, idem dominus Innocentius, pro securitate conscientiarum prædictorum Fratrum concessit facultatem Vicario Generali dictæ Congregationis pro tempore existenti: cùm aliqua persona, in dignitate Ecclesiastica constituta, & duobus alijs Iurisconsultis, interpretandi huiusmodi dubia. Et quòd Fratres dictę Congregationis securè possint stare declarationibus, per eosdem faciendis, o. ffo. 76, conce. 195. propè finem. Et fffo. 101. conce. 394. 13 Pro Fratrib⁹ prædicatorib⁹ Interpretatio Particularis pro Hispania.

C Sciendum est circa prædictam concessionem, quòd illud, quòd conceditur hic Vicario Generali Fratrum prædictę congregationis, debet intelligi etiam esse concessum cuilibet Prouinciali Fratrum Mino. prouinciarum Castellæ, & Legionis: & non aliarum prouinciarum, extra huiusmodi Regna. Et hoc ratione communicationis specialis, factæ huiusmodi Fratribus, quæ habetur in dictione Communicatio priuilegiorum, .§.13. Collector.

D ALEXANDER VI. decreuit, & ordinauit, quòd Fratres Mino. nequeant vti gratijs, vel facultabus in forma Breuis duntaxat concessis, quæ per Bartholomęum Floridum olim Secretarium suum subscriptæ fuerunt: nisi ad id suorum Superiorum Generalium, vel Prouincialium pro tempore existentiũ accedat assensus: perinde ac si in literis prædictarum facultatum, & gratiarum adiecta foret prædicta conditio, b. ffo. 55. concessione 64. 14 Prohibitio.

E IVLIVS II. declarauit, quòd per confirmationem Priuilegiorum Fratrum Mino. per Sixtum IV. factam, ac eorundẽ Priuilegiorum nouam concessionem, per hęc verba (de nouo concedimus) solummodò esse confirmata Priuilegia dicto Ordini concessa; & non aliàs reuocata, B.fo.43. Et ffo, 126. concessione 277. Cõfirmatio, & reuocatio

Prædicta declaratio creditur sic factã fuisse absolutè, & generaliter propter defectum relationis. Quia multi famosi Doctores Collector.

ctores

Nota. ctores vniuersitatis Salmantinæ declarauerunt, & determinauerunt, quòd quandocunq. aliqua Priuilegia conceduntur de nouo, cum sequenti clausula: Non obstantibus reuocationibus Apostolicis; prout in Bulla aurea continetur: intelliguntur viuificata, & de nouo concessa, etiam illa, quæ fuerant reuocata. Nam aliter nihil operarentur prædicta verba: cùm tamen verba, in literis Apostolicis posita, debeant aliquid operari. A

16 Ex Priuileg. Fratrū Augustinen. Confirmatio. Idem Iulius fecit copiosissimam confirmationem Priuilegiorum, qualitercunq. concessorum Ordini Fratrum Augusti. & perpetuæ firmitatis robur obtinere decreuit. Et insuper singula priuilegia, immunitates, exemptiones, concessiones, indulgentias, peccatorum remissiones, & indulta quæcunq. quibusuis Congregationibus, seu Societatibus, aut alijs locis, & illorum personis dicti Ordinis Fratrum Augustinen. Regularis Obseruantiæ generaliter concessa: ad totum ipsum Ordinem prædictorum Fratrum, & illius personas, ac si illis etiam specialiter concessa fuissent, extendit, & communicauit, B.ffo. 66. conce.206. B C

17 Idem Iulius concessit Fratribus Augustinensibus, quòd Priuilegia eorum omnia integrè, & ad verbum, vt sonant, plenissimè, atq. inuiolabiliter, vbiq. gentium obseruentur. b. ffo. 95. concessione 311.

18 De validitate priuileg. Idem Iulius proprio Motu, ac de plenitudine suæ potestatis, voluit, & statuit, ac decreuit, vt quæcunq. Concessio Apostolica facta Ordini Fratrum Augustinensium, vel eiusdem Ordinis Generali; siuè directè, aut per communicationem Priuilegiorum aliorum Ordinum, eandem omnino vim, atq. efficaciam perpetuò habeat, tàm in iudicio, quàm extra iudiciū, ac si plumbeo sigillo obsignata esset. Et hoc intelligi voluit, tàm de ijs, quæ in forma Breuis, quàm de ijs, quę per Supplicationes expedita sunt: in quibus placuit, vt sola signatura sufficeret, B.ffo.267. concessione 698. Et ffo.76.conce.229. D E

Nota.

19 De validitate Priuileg. Idem Iulius proprio Motu, & ex certa scientia, ac de plenitudine suæ potestatis decreuit, & mandauit, vt quæcunq. Priuilegia dicto Ordini Augustinensium, vel eiusdem Ordinis Generali, vtcunq. concessa: siue ipsa exemplaria, siue eorum trāsumpta ostendantur, Prelati alicuius, aut publici Notarij manu signata, aut etiam Generalis dicti Ordinis sigillo firmata, eandem omnino vim habeant, & illis fides adhibeatur, ac si

Nota.

A plumbi signum haberent, B. ffo. 268. concessione 698. Et fffo. 67. concessione 230.

LEO X. fecit consimilem concessionem Præfatis Fratribus Augustinensibus, prout Iulius II. in concessione immediatè suprapofita fecerat, nullo immutato, nec addito verbo, b. fffo. 123. conce. 559. & 560. 20 De validitate Priuileg.

Idem Leo statuit, quòd si Seculares contraire Mari magno, vel cuiquam Concessionum Fratrum Eremitarum Sancti Augustini temerè ausi fuerint, pro excommunicatis publicentur. Si autem Clerici fuerint, præter censuram supradictam, dignitatibus, & beneficijs Ecclesiasticis priuati sint, eaq. liberè impetrari posse decreuit, b. fffo. 122. conce. 558. 21 Prohibitio. Excõicatio.

B

Idem Leo concessit, quòd Fratres Mino. Regularis Obser. secura conscientia possint vti omnibus eis concessis à Sede Apostolica, & Romanis Pontificibus, siue per Bullas, vel Breuia, aut viuæ vocis Oracula (prout in libris Ordinis reperiũtur) ac si omnia specificè fuissent præfato Summo Pontifici expressa. Et pro maiori conscientiarum securitate, omnia præfata priuilegia de nouo concessit. ¶ Voluit etiam, quòd non sint minoris efficaciæ, & valoris viuæ vocis Oracula, quàm si per Bullam, aut Breue, ad perpetuam rei memoriam essent cõcessa. Sed hoc in foro conscientiæ tantùm, O. fffo. 58. concessione 191. 22 Amplissima noua cõcessio. Nota. Oracula.

C

Idem Leo concessit. quòd virtute Bullarum Cruciatæ contra Infideles, vel aliarum indulgentiarum generalium, quascunq. reuocationes, aut suspensiones Priuilegiorum Ordinũ, etiam Mendicantium continentes: nunquam intelligantur reuocata, nec suspensa indulta, priuilegia, & gratiæ concessæ, quoad personas Fratrum Mino. Obser. & quoad suspendendũ interdictum in Festiuitatibus Sanctorum sui Ordinis, nisi de ijs specificè, & nominatim mentionem facerent, O. fffo. 60. concessione 177. 23 Reuocatio.

D

E

Idem Leo concessit, quòd Generalis Fratrum Mino. in suo Capitulo generali, & quilibet Prouincialis in suo Capitulo prouinciali (de consensu eiusdem Capituli, vel maioris partis) declarare possit, & valeat, vtrum ab vsu alicuius concessionis viuæ vocis Oraculo factæ, abstineri debeat. Post quam quidem declarationem, tàm Fratres, quàm Moniales suę obedientiæ, ac si concessio huiusmodi per sanctitatem suam suspẽsa, vel reuocata fuisset. concessione eadem in posterum non vtan- 26 Declarare. Reuocatio.

vtantur, o. fffo.94. conce. 296. A

27 Reuocatio. Idem Leo, postquam in Concilio Lateranensi moderauit, seu reuocauit in aliquibus Priuilegia Fratrum Mẽdicantium: declarauit, quòd omnia, & singula Priuilegia prędictorũ Fratrum Mendicantium, qualitercunq. eis concessa, permanserunt, & permaneant in suo robore: exceptis illis, in quibus fuerunt moderata, seu reuocata. Et ad abundantiorem cautelam, Priuilegia prædicta, cũ dictis modificationibus, Motu proprio innouauit, ac districtè præcepit, & mandauit Ecclesiarum Prelatis, vt Religiosos præfatos super alijs priuilegijs non modificatis, molestare non præsumant: sed sua eis iura, & priuilegia inuiolabiliter obseruent, B.fffo.27. conce.88. habetur in Const. 17. ipsius Leonis, in Bullario. B

Noua concessio.

28 Idem Leo postea reualidauit, ac in pristinum statum restituit omnia priuilegia Fratrum Minorum Obser. quoad forum conscientiæ tantùm. Et hoc solùm Oraculo viuæ vocis. ¶ Vide in dictione Concilium, §.7. C

29 Idem Leo reualidauit omnia priuilegia, etiam quoad forũ iudiciale; sicut positum est in dictione Communicatio priuilegiorum, §.2.

Collector. Circa supradictum vide notata, seu addita in dictione Cõcilium, post §.7.

30 Concessio notabilis ꝑ foro iudiciali. Idem Leo statuit, & ordinauit, ac decreuit; quòd in quibuscunq; causis per Fratres Minores Obser. vel contra eos in Romana Curia, vel extra eam, pro tempore motis; ad quarum D prosecutionem, & defensionem aliqua clausula, vel clausulis, ex contentis in literis Apostolicis Mare magnum nuncupatis; & alijs quibuscunq; in posterum forsan concedendis, indiguerint huiusmodi Fratres, mandata, citationes, & inhibitiones, quæ earum vigore fieri contigerit, etiam illarum non inserto tenore; sed solùm effectu clausulæ deputationis, seu concessionis, & iurisdictionis huiusmodi, vnà cum clausula rei, super qua agitur ex ipsis literis originalibus, aut earum transumpto auctentico, de mandato iudicis, coram quo fuerint productæ, per Notarium publicum fideliter extractis, perinde E eos, quos concernent, arctent, & processus earum vigore pro tempore habiti valeant, & eo prætextu, quòd non inserto tenore delegationis, facti fuerint: de inualiditate impugnari nequeant, dummodò in primo actu, coram ipso mandante, vel citante, antequam ad vlteriora procedatur, ipsę literę originales

A nales, aut earũ transumptũ auctenticum, exhibeãtur. Quòdq; solùm clausulæ huiusmodi extractę, ut præfertur, & non totus ipsarum literarum tenor, apud acta Registrarij, & quòd ipsi Iudices, etiam delegati Apostolici, iuxtà clausulæ, vel clausularum sic coram eis pro tempore productarum continentiam, & tenorem iudicare, & diffinire debeant, ac si ipsæ literæ originales, seu earum transumptum auctenticum producta, & registrata forent. Et quòd pręmissis in aliquo, per quẽcunque B etiam Ministris, & alijs Fratribus dicti Ordinis concedendo: nisi eis, & pro tempore existentibus Generalibus, aut suis Cõmissarijs Romanis Curiam sequentibus, vocatis, & auditis: & in illis contineatur Romanum Pontificem pro tempore existentem eosdem desuper vocasse, & aduenisse: derogari non posit, nec derogatum censeatur. Habetur in libro Ordinis italico, impresso Venetijs: in fine secundæ partis. Nota.

Idem Leo statuit, quòd transumptis quarumlibet literarum C Apostolicarum Fratribus Minoribus Obseruantiæ concessarũ manu Notarij publici subscriptis: & sigillo alicuius Curię Ecclesiasticæ, seu personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ, munitis: eadem prorsus fides in iudicio, vel extra adhibeatur, quæ ipsis literis originalibus adhiberetur, si originaliter exhibitæ, vel ostensæ forent. Non obstantibus quibuscunque in cõtrarium facientibus. Habetur in libro Ordinis italico, impresso Venetijs, in fine 2. partis. De transumptis Priuilegiorum.

D CLEMENS VII. Motu proprio, & ex certa scientia, omnia, & singula Priuilegia, immunitates, exemptiones, indulgẽtias, peccatorum remissiones, & gratias, ac omnia & singula indulta Ordini Fratrum Minorum Regularis Obseruantiæ, & sanctæ Claræ, ac tertio de pœnitentia nuncupato Ordinibus, illorumque Fratribus, Monialibus, Sororibus, & vtriusque sexus personis, ac Monasterijs, Domibus, Ecclesijs, & locis quibuscunque, etiam per modum extensionis, seu communi- E cationis, & alias quomodolibet per quoscunque Romanos Põtifices prædecessores suos, ac per ipsum, & Sedem Apostolicã approbauit, ac innouauit, & perpetuæ firmitatis robur obtinere, & inuiolabiliter obseruari debere, decreuit; prout latius habetur supra, in dictione Communicatio Priuilegiorum, §. 19. Cõfirmatio Priuilegiorũ triuum Ordinum Sancti Francisci. Ponitur ista bulla in fine nouæ impręssionis.

Notandum, quòd in literis huiusmodi confirmationis ponuntur eximiæ non obstantiæ, dicendo. Non obstan. quibusuis Collector.

 literis

literis Apostolicis, per quoscunque Romanos Pontifices, etiã A
Motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potesta-
tis plenitudine: & cũ quibusuis irritatiuis, annullatiuis, quas-
satiuis, reuocatiuis, modificatiuis, &c. Quæ verba, quantum
operentur, positum est supra, in dictione Concilium, post. §.
septimum, prope finem.

Ex Priuilegijs Carthusiensium.

33 NICOLAVS IV. concessit Carthusiensibus, vt possint
vti Priuilegijs eis concessis, etiam si propter simplici- B
tatem, & iuris ignorantiam vsi non fuerint retroactis tempo-
ribus: dummodo eis non sit per præscriptionem, vel aliàs le-
gitimè derogatum, B.

Collector.

SEQVVNTVR QVÆDAM QVÆSTIONES PRO IN-
tellectu Priuilegiorum Ordinibus Mendican-
tium concessorum.

Quæstio circa derogationem Priuilegiorum Fratrum.

PRIMA quæstio est. Quia in plerisque concessionibus su- C
pradictis, & in toto nostro Mari Magno, & alijs Priuile-
gijs continetur: quòd non intelligantur reuocata, nisi de eis
fiat mentio, de verbo ad verbum; ut puta, conceditur nobis
vt non teneamur ad procurationem legatorum, etiam si in li-
teris eorundem dicatur: vt tam non exempti, quàm exempti
teneantur ad hoc onus: nisi de hoc indulto, nobis concesso, fiat
mentio, de verbo ad uerbum. postea Papa concedit Legato, vt
possit exigere procurationem à quibuscunque personis etiam D
exemptis: quamuis talia habeant Priuilegia, quòd de eis sit fa-
cienda mentio, de verbo ad verbum: quæ voluit in literis Le-
gati, haberi pro expressis. quæritur nunc, utrum per has lite-
ras Legatorum, sit derogatum Priuilegio nostro? Et sic de si-
milibus.

Respõsio ad quæstionem

Et licèt super hoc multi multa dixerint: tamẽ semper maior
& solemnior pars Doctorum tenuit Priuilegio nostro deroga- E
tum esse: Tandem Felinus, in c. Nonnulli, de rescriptis com-
pendiosissimè tractans hanc materiam, & ibi adducens oẽs
super eam scribentes, concludit, quòd si hoc habet Curiæ sty-
lus; indubiè derogatur priori Priuilegio. Et quòd hoc ha-
beat stylus Curiæ, est plusquam manifestum, cùm in nullis re-
uocationibus inserantur literæ Priores: nisi aliquãdo ad abũ-
dantiorem cautelam. Ac propterea non debent opinari Fra-
tres, quòd sua Priuilegia sint immutabilia, sicut si sic essent li-
gata

A gatæ manus Pontificum, vt non possent derogare concessa à se, vel à suis prædecessoribus, nisi illa insererentur: cùm esset impossibile omnia scire, cùm sint innumerabilia, & peculiaria. Est tamen aduertendũ: an relatio Breuis, vel Bullę, super quã fit concessio, sit vera. Nam si est falsa, nihil valet, quod conceditur, etiam si contineat maximas clausulas, & non obstantias. Item est aduertendum: an in totum, vel in partem, aut ad tẽpus derogent Prioribus. Nam, licèt habeant literę secundę ma-
B gnas non obstantias, & amplas generalitates: non derogant, nisi illis, contra quæ sunt. Verbi gratia. Ego habeo Priuilegium, vt in partes Hierosolymitanas possim transire; postea prohibetur, quòd in illas partes ullus transeat: non obstantibus quibuscunque Priuilegijs concessis Ordinibus, vel personis, &c etiam si de eis eorunque totis tenoribus, &c. nũquid non potero proficisci ad Compostellam, cùm habeam aliud Priuilegium hoc mihi concedens. Si diceres, non: quia om-
C nibus Priuilegijs est derogatũ: intellige omnibus Priuilegijs derogatum, quoad transeundum in Hierusalem. ¶ Sed quia derogatio potest fieri quoad totalem reuocationẽ, vel quoad temporalem suspensionem: ideò quæritur secundò quid de suspensionibus Priuilegiorum, quæ quotidie fiunt, quando cõceduntur Bullæ Cruciatæ, uel Fabricæ Ecclesiæ Apostolorum Petri, & Pauli; siuè tempore Iubilei, aut alię similes? Dicendũ, quòd inspicienda sunt verba, & secundùm ipsa iudicandum;
D prout in alia quæstione iam dictum est: ideò de hoc non quærimus. Sed quæritur quot, uel quę Priuilegia comprehendãt tales suspensiones? Et videtur, quòd solum comprehendant, & suspendant illa, quæ possent impedire, vel retardare effectum illorum, quæ per tale Iubileum exhortantur quòd fiant; ut proficisci Romam ad consequendum Iubileum: ire ad bellum cõtra infideles ad consequendam Indulgentiam: accipere bullã, & contribuere certam quãtitatem pecuniæ pro eadem causa.
E Nam si ego haberem per Priuilegium illud, quod conceditur per Iubileum, vel Cruciatam, &c. vel per confessionalia, & similes facultates: non curarem de dicto Iubileo, seu Cruciata, &c. ideò suspenduntur talia Priuilegia, & facultates, & aliæ quæstuariæ applicandæ Cruciatæ, &c. non autem Priuilegia super alias materias, vel in Bullis Cruciatę non contenta; aut per Iubileum non concessa. Quia absurdum esset, quòd suspẽderet illud, quod mihi non potest prębere, quia non habet.

Quæstio 2. de suspensione Priuilegiorum.

Per Iubileũ.

Responsio. Quęstionis.

Vide quæ ego dixi supra in verbo Cruciata.

Per Bullam Cruciatæ.

Sed dimissa quæstione de suspensione per Iubileum,& alias Bul A las, quas non vidimus: dicamus de Cruciata concessa in Hispania primò contra Mauros Regni Granatę:deinde cõtra infideles partium Aphricæ. Et dicimus, quòd clausula suspensionis in forma, & ad literã continebat hæc verba. Et ne,propter alias Indulgentias: in hoc sancto opere tardiores Christi fideles existant: omnes similes,aut dissimiles indulgentias, & facultates à nobis, & eadem Sede, uel eius auctoritate,quibuscunque Ecclesijs, Monasterijs, Hospitalibus, & pijs locis,Vni- B uersitatibus,Confraternitatibus, & singularibus personis:plenarias, temporales,& perpetuas in vita,vel mortis articulo in dictis Regnis concessas; pro huiusmodi expeditione duntaxat ad tempus triennij duratura, suspendimus:ita,quòd illæ,etiam si clausulas aliquas, contra futuram earum suspensionem, in se continerent (quarum tenores, & formam, ac si de verbo ad verbum insererentur præsentibus, haberi volumus pro expressis) nemini interim vllatenus suffragentur. Et sub excommu- C nicationis latæ sententiæ pœna, huiusmodi Indulgentię,durãte triennio,publicari, & prædicari, & earum prætextu quæuis pia suffragia postulari nequeant.

Quæstio 3. de suspẽsionibus contẽtis in Bullis Cruciatę.

Nunc quæritur 3. quomodo, vel in quibus prædicta suspẽsio intelligatur. Et videtur, quòd solùm Indulgentijs concessis, visitantibus Ecclesias,Monasteria,Hospitalia,&c.Patet hoc: nam ibi dicitur: Omnes similes, aut dissimiles Indulgentias plenarias, & temporales, & perpetuas. Additur etiam, quòd D non prędicentur, aut publicentur, nec quæuis suffragia postulari queant, suspensione durante. Item in principio clausulæ, dicitur: Ne propter alias Indulgentias, &c. Attamen, quia ibi dicitur: ne tardiores Christi fideles existant, &c. posset fortè dici, quòd omnes aliæ gratiæ, siuè facultates, quarum similes continentur in Bulla Cruciatę, suspenduntur; videlicet confessionalia, & alię quęcunque ibi contentæ. Nam videtur velle Papa, quòd (ut Christi fideles necessitentur ad accipiẽ- E dum istam Cruciatam, & contribuendum) non possint facultatibus contentis in Bulla Cruciatæ,per Bullas,uel confessionalia antea habitas,vti. Dicere .n. (prout aliqui ausi fuerũt) quòd per istam suspensionem suspendebantur oĩa Priuilegia, facultates; & indulta, quibuscũq; personis facta,ẽ ita absurdũ, qđ non indiget reprobatione. Nam esset dicere, quòd ẽt esset derogatum Priuilegijs eorum, qui habent facultatẽ testãdi,&

Priui-

A Priuilegijs Religionum, vniuersitatum, & aliarum personarũ: super diuersis materijs; ita quòd, durante tempore suspensionis, non possent tunc vti eis, illa habentes. Et sic, quòd pro illo tempore, essent Religiones Ordinarijs subiectæ, & quòd nõ possent Prælati Religionum absoluere suos subditos à casibus eis per Sedem Apostolicam concessis, neque à casibus Episcopis reseruatis: nisi sibi Episcopi darent commissionem. Et sic de alijs infinitis inconuenientibus.

B Propter quod tenendum videtur (prout supradictum est) quòd per suspensionem supradictam, suspenduntur omnes Indulgẽtiæ quæstuariæ, & omnes facultates contentæ in Bulla Cruciatæ huiusmodi, quæ antea virtute aliorum indultorum habebãtur. Et quoad Religiosos, est etiam aliud; quia scilicet in tali suspensione, non suspenduntur concessiones Religionũ: quia licèt dicatur de Monasterijs, intelligendum videtur de Indulgentijs concessis visitantibus Monasteria, &c. Resolutio quæstionis.

C Sed an etiam propter hoc, Indulgentiæ suspendantur, quoad Fratres. Videtur quòd non. Nam, prout dixi, non suspendit concessiones Religionum, neque sunt quoad Religiosos quæstuariæ: cùm illas non consequantur, porrigendo manus adiutrices, sed cor purum, & orationes deuotas; quibus plus proderunt intentioni cruciatæ, quã pecunijs. Et sic, videtur, quòd non sunt in præiudiciũ Cruciatę. Et fortè hoc intendit Sixtus IV. talia verba dicens; ut patet supra in dictione Indulgentiæ Quæstio 4. de suspẽsione Indulgẽtiarum Fratrum.

D Stationum. §. 7. ¶ Item quia in pręfata clausula Cruciatæ, licèt fiat mentio de Ecclesijs, & Monasterijs, &c. non tamen de Ordinibus fit penitus mentio. Ideoq; suspensio huiusmodi non tangit concessa Fratribus Ordinum. Ad quod facit illud vulgatum. Quod non mutatur, quare stare prohibetur? vt in l. Pręcipimus, C. de appel. Et sic declarant semper Commissarij dictæ Cruciatæ; cùm ad eos recurritur. Et in speciali, quoad Fratres Mino. Obseruan. ita concessit Leo X. vt positum est su-

E pra, §. 25. Tamen securius esset procurare, quòd emendaretur ille stylus, & quòd expressè exciperẽtur indulgentię Fratrum, quoad personas suas, & etiam quoad alios, in ijs quæ non possunt diuidi. Vt videlicet, habemus Priuilegium suspendendi interdictum in nostris Festiuitatibus, non possemus bene ipso vti, nisi seculares possent audire Diuina: licèt per Bullas Cruciatæ ipsis concedatur; quòd possint audire Diuina tali tempore, ianuis clausis. &c. Hæc posita sunt propter multos scru

pulos Fratrum, & vt Prelati prouideant, aut prouideri procu- A
rent; quia aliter nunquam sedabuntur aliqui Fratres.

ANNOTATIO CORDVBÆ.

Quoad. §. 4. notandum, quòd Alex. 4. ibidem. ff. 115. non decreuit, esse ipso facto irritas sententias, inflictas contra alios, occasione nostra, contra nostra Priuilegia: sed sententias contra nos decreuit irritas, & nullas ipso facto. Sententias autem contra alios, occasione nostra, contra nostra Priuilegia, decreuit fortè irritandas, & annullandas per Iudicem. Ideò sic est generaliter tenendum: nisi in casu aliud alicubi per Papam sit concessum, aut concedatur. B

Quoad. §. 10. notandum, quòd idem Six. 4. ibidem, & in Mari magno Carmel. f. 98. f. 100. decreuit irritum, & inane quicquid contra nostra Priuilegia; contra nos, & Moniales, seu Sorores utriusq; sexus, gaudentes nostris Priuilegijs, à quocunque, qnomodocunque attentetur; & omnes pœnas, & censuras, vel alia quęcunque contra nostra Priuilegia, contra prędictas personas, nullius esse roboris, & momenti ipso facto, etiã si non allegentur ipsa Priuilegia, & nostra exemptio; quia iam notoria hæc omnia censentur. C

Quoad. §. 12. notandum, quòd Bulla aurea, de qua ibi agitur, habet etiam fol. 66. & idem Six. IV. ff. 197. dat modum procedendi contra quoscunque infringentes nostra Priuilegia. D

Quoad. §. 15. notandum, quòd cum opinione Collectoris ibidem concordat id, quod ipse, infra. §. 32. ponit de Concessione Clem. 7. & quod idem dixerat super tit. Concilium, §. 7. in fine fol. 43. & Panorm. post. Ioan. de lignario, in cap. cum super, de cau. poss. & glo. in c. cùm accessissent, de constitu. & diffusè id probat sum. Ros. tit. Absolutio 1. §. 122. §. 123.

Quoad. §. 22. notandum, quòd idem Leo X. (vt habetur in Registro Ordinis, facto tempore Reueren. Ministri General. Fratris Francisci de Lycheto) concessit anno Dom. 1519. in vig. Visitationis B. Mariæ, viuæ uocis Oraculo, quòd omnibus Priuilegiis, & Indultis, & Concessionibus in utroq; foro impetratis, per Fratrem Ioannem de Costa, Commissarium quondam vltramon. quæ habentur. ff. 91. liceat nobis vti securè, quamuis fuerint impetrata indebitè, absque causa legitima, vel quouis aliomodo indebito, etiam malitiosè, & mendaciter, dolosè & huiusmodi, quæ omnia Dominus Papa habuit pro sufficienter expressis, & sup- E

A & suppleuit quoscunque defectus in tali impetratione factos; & tanquam, si debitè, & legitimè impetrata fuissent, nobis licitè vti concessit eisdem.

Quoad.§.23. notanda sunt ea, quæ notantur à Collectore, in Compēdio, tit. Indulgentiæ Stationum, quoad Fratres, post.§.7.fol.80.&.§.20. fol.81.& 82.

Quoad.§.29. vbi ponitur reualidatio Leo.X. & cæt. ultra id, quod notat Collector, nota etiam ea, quæ supra.§.15. notata sunt; quia faciunt B ad idem.

Quoad.§.32. uide ea, quæ notata sunt supra, §.15.

Quoad quæstionem primam, quam Collector ponit, fol.143. &c. notandum, quòd prędicta determinatio Collectoris ibidem, secundùm Falinum, et communiter Doctores, est uera generaliter loquendo: nisi quādo aliunde habetur, quòd talis reuocatio non extenditur ad tale Priuilegium; ut etiam est tex. optimus in l. omnes, in uers. specialiter, & nominatim Cod. de præscrip. 30. annorum, quæ ibi multum notat Bal. & C Ang. & reputant singularem, & solennem; vid. hæc in gloss. summa Angelica, titulo Excommunicatio 5. casu. 31. & concordat summa Siluestrina, titulo Exemptio, q.11.

Tandem quoad hanc materiam Priuil. notandum, ut habetur.ff.128 quòd Maremagnum Priuilegiorum dicitur, & est una compilatio multorum Priuilegiorum, ibi mixtim, confusèque contentorum. Prędictū autem Mare magnum, seu compilationem Priuilegiorum fecerunt diuersi Summi Pontifices, pro diuersis Religionibus, & pro diuersis tem D poribus, colligendo Priuilegia prædecessorum, & addendo sua. Ideò, quoad nos Fratres Min. Alex. IV. Innoc. & Clem. IV. Honorius IV. Bonif. VIII. & Eug. IV. fecerunt singuli suum Mare Magnum. Sed tandem Six. IV. colligendo omnia prędictorum Pontificum, & insuper addens plura, fecit Mare Magnum Fratrum Mino. quod incipit, Regimini vniuersalis Ecclesiæ, fo.55.ff.140 Mare Magnum Ordinis Prædicatorum fecit Greg. XI. Eug. IV. & tandem Six. IV. & incipit In nomine domini, ff.135.fff.131. Mare Magnum Augustin. fecit In- E nocen. IV. Eug. IV. Nicol. III. & tandem Six. IV. in Priuileg. Dùm fructus vberes, fff.132. Mare Magnum Carmelitarum fecit idem Six. IV. in Priuileg. Dùm attenta, fo.76. & isti sunt 4. Ordines Mendicantes. Post hoc à tempore Six. IV. additus est Ordo Minimorum à nostro Ordine Fratrum Mino. ortus, & deriuatus; quorum Minomorū Mare Magnum fecit Six. IV. & tandem Julius II. in Priuileg. Dùm ad sacrum, fff. quarto.

A

CAPVCCINI ANNOTATIO.

In.§.27. VT in Const. 17. ipsius Papæ Leonis, in Bullario, & in const. 4. Pauli IV. habetur etiam in illis, quæ ipsi Conc. Lateran. contradicebant, cùm sit in const. illa explicitum.

In.§.32. Hęc confirmatio fuit facta in anno 1525. Itē Pius V. in Const. sua 38. in anno 1567. vt in Bullario, Médicantibus, Monialibus, & Tertiarijs confirmat omnia Priuilegia, & Concessiones eis à Sede Apostolica factas, & præcipuè à Papa Eugenio IV. Sixto IV. & Leone X. Paulus III. & Gregorius XIII. in sua cōst. 35. ex Benigna, in anno 1575. & Sixtus V. in const. 26. in 2. par. Bullarij Fratribus de Obseruantia, & alijs supradictis, confirmant itidem omnia eorum Priuil. quatenus sint in usu, & Canonibus, & decretis Conc. Trid. non cōtraria: & cum hac eadem ferè clausula, in Bulla edita à Greg. XIIII. anno 1591. pro confirmatione Ordinis Clericorum Regular. uocati Ministri infirmorum, communicantur eis omnia Priuil. Exemptiones, immunitates, &c. omnium aliorum Ordin. Mendic. & non Mendic. et Societatis Iesu. Dicitur enim ibi, quæ tamen sunt in vsu, nec sub ullis reuocationibus comprehensa, neque Decretis ipsius Concilij, nec ipsius Congregationis Regularibus institutis contraria. Ut est uidere supra, in uerbo Communicatio Priuilegiorum in nostra annotatione.

Vide etiam sup. in verbo Communicatio Priuil. in nostra Annotatione.

B C

Communicatio Minist. infirmorū.

D

Et Pius IV. in Const. in Principis Apostolorum 1565. omnia Priuilegia concessa, et concedenda, quæ fuerint Conc. Trid. contraria annullat, atque ad terminos illius reducit.

Sed hic aduertendū (ut supra est dictum in uerbo Absolutio) quòd per talem confirmationem, non uidetur, eos posse absoluere ab his, quę in Bulla Cœnę Domini reseruantur: licèt possit contendi, quòd possent, ab illis absoluere, uiuente illo Pontifice confirmante, uel saltem usque ad sequentem aliam illius Bullæ publicationem, post factam illam Priuilegiorum confirmationē: maximè, quando sine aliqua exceptione fuerit facta confirmatio; illa, inter alias, ducti ratione, quam adduximus supra, in parte prima, uerbo Cruciata, in 5. quæsito; dùm ibi quæritur: An, tempore Iubilei Plenissimi, suspendatur Bulla Cruciatæ. Sed quidquid tamen sit, tutius erit quolibet anno, post Bullæ publicationem, petere Priuilegiorum confirmationem, ut fuit sup. conclusum, in uerbo Absolutio p. p. fol. 12. B. E

Et licèt,

A Et licèt Greg. XIII. in sua Const. 15. anno 1572. reduxerit ad ius commune dictam Const. 38. Pij V. Per illud tamen, quòd Concilio Tridentino non contradicit restat in suo robore, & eodem modo confirmantur ab ipsomet Conc. Trid. sess. 25. cap. 22. tit. de Regularibus.

Est etiam aduertendum, quòd per illam clausulam apponi nunc solitam in confirmatione Priuilegiorum. Dummodò sint in vsu, & Sacris Canonibus, & Decretis Conc. Trid. non aduersentur. Non est intelligendum (vt quidam malè opinari videntur) de Sacris
B Canonibus Summorum Pontificum in Decretis, & Decretalibus contentis, sed de Sacris Canonibus, & Decretis Conc. Trid. cùm clarè pateat, Concilium ipsum, & Canonibus, & Decretis constare. Et illud operatur illa copula (Et) coniungendo Canones cum Decretis Conc. Trid. Adeò, vt malè sentire mihi videantur, qui aiunt sub illa particula (Canonibus) intelligi Decreta, & Decretalia Summorum Pontificum: & sub illa alia (Decretis Conc. Trid.) ea, quæ sunt in eodem Conc. Trid. Et quòd proinde, nulla, aut paucissima remanerent Men-
C dicantibus Priuilegia; & ita esset equidem, si hæc illorum ualeret opinio. Sed quantùm sit hoc absurdissimum, & à mente, & à verbis supradictorum Summorum Pontificum alienissimum, quis mente Compos non videt? (vt etiam probaui infra, post finem huius Compendij in Bulla prima, f. 2. ibi Annotatio Capuccini) dixissent enim si vellent intelligi de Decretis, & Decretalibus, Quatenus sint in vsu, & Sacris Canonibus Summorum Pontificum, & Decretis Sacri Conc. Trid. non aduersentur. Et hoc corroboratur etiam ex verbis ipsius Gregor.
D XIV. in Bulla Ministrorum infirmorum, appositis supra relatis. Nullam enim prorsus ibi de Summorum Pontificum Decretis, & Decretalibus facere mentionem potest colligi, sed tantùm de Decretis Sac. Conc. Trid. vt cuilibet intuenti patet

Videte etiam, pro clausula illa (quę sunt in vsu) supra, in verbo Absolutio quoad Secular. primò, p.p. f. 73. E. Vbi quæritur, an in communicatione Priuilegiorum, communicetur vsus, vel non vsus illorũ. Et f. 52. A. Et videte etiam ibidem, f. 52. B. Vbi Corduba disputat, An
E Priuilegia perdi possint per non vsum, vel per vnam contrauentionem, vel per plures: sunt equidem ista scitu digna, & frequẽter occurrentia.

Et etiam notandum, quòd tempore Iubilei plenissimi Mendicãtium Piuilegia suspenduntur, quoad illa quinq; quæ in tali Iubileo suspendun tur: primò Indulgentiæ plenarię: sec. Authoritas cõmutandi Vota: tertiò Authoritas in illis dispensandi: quartò posse componere in malè Ablatis: quintò posse eligere Confessores, & à casibus Sedi Apostolicæ reseruatis absolui.

Priuilegia in qubus suspenduntur tempore Iubilei plenissimi.

Et

Et adeò hæc suspenduntur, quòd nec Fratres, nec seculares possunt illis gaudere; vt latiùs de hoc dixi supra, in verbo Cruciata in fine; & ibi etiam dixi in quo ipsa Priuilegia suspendantur, & non suspendantur, per Bullam Cruciatæ, & per Bullam Cœnæ: ideò ad illa me remitto. A

An posit recedi à Statuto confirmato.

Sed istis quæstionibus Collectoris subnectam & ego aliam, an videlicet Statuentes possint recedere à Statuto confirmato per Sedem Apostolicam, seu alium Superiorem, & redire ad ius commune pristinum, non obtenta licentia Superiorum prioris statuti concludit Panor. in cap. cum accessisset, sequenti distint. B

Quòd aut Statutum concernit principalem fauorem statuentium, & sic liberè possunt recedere; vt voluit Bart. in l. omnes Populi ff. de Iust. & iure, ratio est, quoniam tunc confirmatio habet vim cuiusdam priuilegij, cui possunt statuentes (ut priuilegio) renuntiare: Si verò Statutum concernit fauorem potius aliorum, uel bonum publicum, quàm merè ipsos statuentes, & tunc non possunt recedere, sine obtenta licentia. Et sic intelligitur, quod voluit Bald. in l. omnium, cap. de testam. Et ratio est, quia ex quo Superior confirmat, videtur dispositionem suam facere: quia omnia nostra facimus, quibus authoritatem impartimur, in cap. Apostolicæ, de præben. lib. 6. inferior autem non potest legem Superioris tollere, facit quod notat Innoc. in antecedentibus, de Priuileg. vbi singulariter dicit, quòd, si Statutum Ecclesiæ concernit principaliter vtilitatem, vel bonum ipsius Ecclesiæ, non possunt Canonici expressè, vel tacitè illi renuntiare. C

D

PROBATIO NOVITIORVM.

Collector.

CIrca tempus probationis Nouitiorum in Ordine Fratrũ Minorum, sunt nonnulla Statuta, & concessa per varios Summos Pontifices, quæ posita sunt in dictione Nouitius, in multis §.

E

PROCESSIONES.

1 Pro Fratrib⁹ Mino. Obser. & Cõuẽtualibus.

ALEXANDER VI. statuit, quòd Fratres Ordinis Minorum de Obser. in Processionibus nõ separentur à Fratribus Conuentualibus eiusdẽ Ordinis: Et declarauit, quòd in huiusmodi processionibus ille modus, & ordo circa præcedentiam obseruari debet in Fratribus Obseruantibus dicti Ordinis

A dinis, respectu Fratrum aliorum Ordinum; qui in Fratribus Conuentualibus prædicti Ordinis obseruatur. Ita, vt nulla separatio, vel diuisio fiat inter huiusmodi Fratres Obseruantes, & Conuentuales, b.ffo.56. conce.67.

LEO X. in Concilio Lateranensi statuit, quòd Fratres requisiti à Prælatis Ecclesiarum ad processiones solennes; pro tempore faciendas, accedere debeant ad illas: dummodò domus, seu loca eorundem Fratrum, non sint remota vltra vnum B milliare à Ciuitatibus, vel oppidis, vbi facienda est processio, B.fffo.25. conce.71.

Idem Leo statuit, quòd, ne inter Fratres Mino. Obser. & Conuentuales super præcedentia, dissensio, & contentio oriatur, talis inter eos ordo seruetur, videlicet, quòd in processionibus, & funeralibus, ac exequijs; necnon & in alijs actibus publicis in quibus Fratres Obseruantes, & Conuentuales cōuenerint: Fratres Conuentuales, Fratribus Regularis Obser- C uantiæ locum digniorem relinquere teneantur, B.fffo.32.concessione 113. 3 In fauorem Fratrum Mino. Obser.

Idem Leo postea declarauit, tam Fratres Mino. Obser. quā Conuentuales, in quibuscunq; processionibus, & alijs actib⁹ publicis, in quibus eos simul adesse contigerit, suas cruces posse, & debere deferre; ita tamen, quòd sicut ipsi Fratres Obseruantiæ Regularis locum digniorem inter omnes alios Fratres dicti Ordinis tenere debent: sic etiam eorum cruces in D parte, seu loco digniori processionis deferri possint, & debeāt B.fffo.36. conce.121. 4 De præcedentia crucis Fratrum.

Idem Leo ad amouendum aliquas contentiones inter Fratres Mino. Obser. & Augustinenses, & alios Mendicantes, super præcedentia in processionibus exortas: declarauit, quòd prædicti Fratres Mino. post Capitulum generalissimum Romæ, tempore eiusdem Leonis celebratum: habent, & habere debent in processionibus, & in cæteris actibus publicis illā præ- E minentiam, & locum quē ante præfatum Capitulum habebāt Fratres Mino. Conuentuales. Sed in locis vbi Fratres Mino. Conuentuales nunquam fuerunt sed soli obseruantes: præcepit, vt inter Fratres Mino. Obseruantes, & alios Fratres Ordinum Mendicantium sequens Ordo obseruetur. Quòd scilicet Fratres Mino. obser. antiquum semper locum teneant, quem ordo Sancti Francisci in similibus actibus tenere alibi consueuit: nisi consuetudo antiquitus approbata, & legitimè 5 Contra Fratres Augustinenses. Nunc iuxta Conc. Trid. sess. vltim. de Regul. c. 13. controuersia in pcedentiis, sedanda est ab Episcopis.

obser-

obseruata secùs habeat. Super ijs autem, vt bene seruentur, dat Conseruatores omnes Ecclesiarum Prælatos, B. ffo. 57. concessione 158. A

CAPVCCINI ANNOTATIO.

Pro Minimis.

Sess. vltima de Regul. c. 13.

PRocessionibus interesse, olim Fratres Minimi non poterant cogi, iuxtà eorum Mare magnum, à Julio II. concessum: nisi ad aliquas specificatas pro omnibus Mendicantium Ordinibus à Const. Pij V. (videlicet in festo Corporis Christi, in Litanijs, & in Iubileis publicis) sed hodie Regulares tenentur ad omnes, iuxtà Decretum Conc. Trid. quo cauetur, vt exempti omnes, tàm Clerici seculares, quàm Regulares, etiam Monachi, ad publicas Processiones vocati, accedere compellantur; aliàs puniri possunt ab Episcopo, per censuras, & pœnas arbitrarias, vt sacra Congreg. declarauit. B

Ac tenentur cantare, iuxtà dispositionem sacræ Congreg. Card. super causas Regularium: Declarauit tamen Sacra Congreg. Card. super hoc Decretum Concilij, hoc debere intelligi, dummodò processiones sint eius generis, quòd Bulla supradicta, Esi Mendicantium, &c. comprehendit. Et dummodò Regulares non sint ex illis Conuentibus, qui Collectanei nuncupantur; quæ in eadem Bulla excipiuntur, videlicet, in quibus Fratres arctiori clausura degunt, ita, vt nec in Choro cantent, nec ad mortuos accedant. C

Eximuntur Patres socie. Iesu; vt habetur in Cõpend. eorũ Priuil. verbo pcessiones. In §. 5.

Ex Priuilegijs Fratrum S. Hieronymi Hispaniarum. D

PIVS V. anno Domini 1568. conceßit, vt quouis prętextu, aut quæsito colore, ad incedendum in publicis, & alijs Proceßionib' ab ordinarijs locorum minime ipsi Fratres cogerentur, nec teneantur ad eas exire; Mandauitq; Archiepiscopis, alijsq; locorũ Ordinarijs, in Regnis Hispaniarum existentibus, vt permittant ipsos Fratres hoc priuilegio pacificè vti: voluit tamẽ quòd cum opus fuerit, & proceßiones publicè fiunt, eas intra eorum Monasteria faciant, non obstantibus quibusuis Apostolicis Sinodalibus, &c. Concilijs editis Constitutionib'. Habetur in Compend. priuileg. eorundem Fratrum, collecto à P. Garsia f. 153. E

Conc. Trid.

Quoad præcedentiam in proceßionibus obseruandam Concilium Trid. ibidem, statuit, ut controuersias omnes de præcedentia, quæ persæpe cum scãdolo oriuntur inter Ecclesiasticas personas, tàm seculares, quàm Regulares, Episcopus amota omni appellatione componat.

Incipit diuina, dispoñe.

Sed à Pio V. in Const. 69. in anno 1568. ordinatum fuit, vt Fra-

tres

A *tres Dominicani in omnibus præcederent, vt prius approbati: sed postea Greg. XIII. in const. 86. in anno 1580. ordinauit, vt secundùm antiquitatem loci prius in ciuitatibus fundati, & non secundùm Religionis antiquitatem præcederent: & licèt Fratres de Obseruantia præcederent Fratres Conuentuales virtute Bullę 21. Leon. X. Hodie tamē sub iudice pendet in ciuitate Neapolitana.*

Verba autem constit. supradictæ Greg. sunt ista.

B *EX poscit pastoralis officij munus & infra de nob. attributę potestatis plenitudine, volumus, quòd quicunq; ex dictis Fratribus Mendicantibus inter se de pręcedentia huiusmodi contendentibus, aut confratribus Confraternitatum prædictarum, inter quos lites, præmissorum occasione ortæ iam sint; seu oriri contigerit in futurum, quòd in quasi possessione præcedentiæ, ac iuris precedendi sunt, ij (quibuscunq; reclamationibus, aut appellationibus prorsus remotis) in processionibus tā publicis, quàm priuatis, præcedere debeant. Quando verò non probetur, aut non constet de quasi possessione præcedentiæ huiusmodi, inter* C *Fratres quidem Mendicantes, ij, qui antiquiores in loco controuersiæ: inter confratres uerò, inter se litigantes ij, qui prius saccis usi sunt in processionibus tàm publicis, quàm priuatis, pręcedere habeant, ita ut, si contingerit noua Monasteria, aut domus alicuius Ord. Mendicantium in loco, in quo alterius Ord. ex dictis Mendicantium Monasteria prius erecta, & instituta sint, ille Ordo, qui prius Monasterium in loco habuerit, præcedat, &c.*

D PROCVRATORES FRATRVM, SEV SYNDICI.

INNOCENTIVS IV. concessit Ministris Fratrum Mino. auctoritatem, quatenus in prouincijs eis commissis; per se, vel Fratres suos quibus id duxerint committendum, possint constituere, vel nominare aliquos viros idoneos, Deum timentes, qui secundùm indigentiam Conuentuum, seu E domorum prædictorum Fratrum, possint res concessas Fratribus huiusmodi auctoritate Apostolica petere, ac vendere, cōmutare, alienare, tractare, expendere, permutare, & in Fratrum vsum conuertere. Concessit etiam, quòd liceat prædictis Ministris præfatos viros sic constitutos remouere, aliosq; ad pręcicta exequēda sine difficultate aliqua subrogare, quoties videbitur opportunum, B. fo. 29. Et ffo. 113. conce. 247. 1 De institutione Procuratorum.

Post Declarationem Nicolai III. non possunt Fratres facere Collectan. prædi-

prædictam denominationem : sed prout infra ordinatum est A per Martinum, IV. & V.

1 Interdictum. CLEMENS IV. concessit, quòd Procuratores negotioru Fratrum Mino. possint tempore interdicti in locis prædictorum Fratrum audire Diuina : nisi ipsi Procuratores causam dederint, interdicto, vel excommunicari specialiter, seu interdici contigerit eosdem, B.fo.56. & ffo.140.conce.316.

3 De Procuratorum nominatione: seu institutione. MARTINVS IV. concessit Generali, & Prouincialibus, ac Custodibus vniuersis Ordinis Fratrum Minor. quòd possint B nominare aliquas personas, quæ non sint de prædicto Ordine; quę personę, sic nominatæ habeant (circa res concernentes prædictos Fratres) administrationem legitimam, & generalé, ac liberam. Et decreuit, quòd tales personæ sint veri, & legitimi administratores OEconomi, Syndici, & Actores, q res prędictas, & rerum prædictarum pretium, nomine Romanę Ecclesiæ recipiant, & per eosdem, in Fratrum prędictorum vtilitates (prout eis licet ex Regula, vel declaratione Regulę) cõ C uertant, quando à prædictis Ministris, vel alijs Fratribus, de assensu eorundem Ministrorum fuerint requisiti. Et generaliter concessit, quòd prędictæ personæ habeãt facultatem procurandi in omnibus causis, pro rebus, & locis ad Ecclesiam Romanam spectantibus, & ipsorum Fratrum vsui concessis. Necnon pro immunitatibus, libertatibus, iuribus, ac Priuilegijs eorundem Fratrum, & suorum Conuentuum, seu domorum, B.fo 46. Et ffo. 129. conce. 290. D

Collector. Aduertendum est circa prædictam concessioné, quòd Guardiani, etiam cum toto suo Conuentu, non possunt prædictos Procuratores, vel Syndicos nominare, quia hoc solùm conceditur Ministris, & Custodibus. Et similiter est aduertendum, quòd Ministri, seu Custodes, non instituunt præfatos Procuratores, vel Syndicos : sed simpliciter nominant, & sic nominati per illos, instituuntur à Summo Pontifice pro Procuratoribus, & Syndicis suæ Sanctitatis, & Ecclesiæ Romanę, ad quã E pertinent res concessę Fratribus, quando dantes non seruauerunt sibi dominium, & quando huiusmodi res sunt tales, quarum vsum licet Fratribus prædictis habere. Vnde sequitur, quòd respectu rerum, in quibus dantes reseruauerunt sibi dominium, aut quarum vsum non licet, vel aliquando non licuit Fratribus habere, nihil possunt agere Procuratores, vel Syndici.

Idem

A Idem Martinus conceſsit Procuratoribus Fratrum Minorum in Curijs Eccleſiaſticis, & ciuilibus laborantes pro defenſione Ordinis prędictorum Fratrum, Eccleſiarumq; ſuarum; ſingulis annis indulgentiam centum annorum, b. ffo.260. conceſsione 663. 4 Indulgẽtia.

NICOLAVS IV. fecit conſimilem conceſsionem circa Procuratores, vel Syndicos; prout fecerat Martinus IV. in conceſsione ſupranoſita, §.3. Et habetur, B fo.23. Et ffo.107.con- 5
B ceſsione 230.

Concilium Conſtantienſe ſtatuit, quòd Generalis Fratrum Minorum poſsit, & debeat in Conuentibus ſibi ſubditis tollere quęcunq; ſuperflua, ſiue ſint in rebus mobilibus, vel immobilibus, quantùm fieri poterit bono modo, habito ſemper cõſilio antiquorum, & diſcretorum Fratrum ſuorum. Et voluit, quòd præfatus Generalis eligat (ſi opus fuerit) aliquas perſonas fideles, qui prædictas ſuperfluitates, auctoritate dicti 6 Generalis Miniſter. Paupertas.
C Concilij vendant, & commutent, aut alias in operibus conuertant, B.fo.26. Et ffo. 110. conceſsione 236.

MARTINVS V. literas Martini IV. ſuprapoſitas, §. 3. approbauit, & fulminauit, illas inſerendo de verbo ad verbum, & conceſsit Miniſtris, & Cuſtodibus, ac alijs Fratribus Mino. quòd literis prędictis, ac omnibus in eis contentis liberè, & licitè vti valeant, tandiu, & quouſq; per Sedem Apoſtolicam aliud in prçmiſsis eidem Ordini vtilius fuerit ordinatum. Nõ 7
D obſtante conſtitutione Ioannis XXII. Quæ incipit Ad conditorem: per quam prædictis Fratribus: ne literis, & conceſsione præfatis, ſine ſpeciali Sedis Apoſtolicæ licentia vterentur à prohibitum fuerat, b.fo.38. Et ffo.38. conce.42. prope finem. Cõtra Ioãnem Papam XXII.

Idem Martinus confirmauit Conſtitutiones, quæ vulgariter appellantur Martinianæ, quas quidam Legatus à latere præfati Pontificis ordinauerat; in quibus quoad Procuratores Fratrum habetur ſequens Statutum. 8

E Statuimus, & ordinamus, iuxtà declarationem Nicolai III. & Clementis V. ac Martini IV. & V. quòd quilibet Conuentus, ſeu locus habeat ſuum Procuratorẽ, OEconomum, Syndicum, & Actorem; cui omnis eleemoſyna pecuniaria, & alia, quæ ad pecuniam reduci poſſunt, integraliter aſsignentur. Qui eaſdem diſpenſare debeat legaliter, & fideliter pro reparatione Conuentuum, & locorum, ac alias quoq; neceſsitates Fratrum pro tempore occurrentes. Et infra. In omnibus autem, Statutũ generale.

tem,

tem, quæ vltra hoc magis videntur arctare Fratres, siuè ex declaratione Clementis, siuè quacunq; alia declaratione Summorum Pontificum, vel aliorum quorumcunq; Apostolica nobis auctoritate commissa misericorditer dispensamus. Non astringentes eos propterea, qui voluerint prædictas declarationes seruare, quin suo voto satisfacientes, seruare valeant, & tenere. Habetur hoc fo. 233. tract. 3. Confirmatio autem huiusmodi Statuti, & Constitutionum existit, b.fo.38. Et ffo. 36. conce. 41. A B

Collector. Sciendum, & notandum est, quòd huiusmodi ordinatione, ac dispensatione vtuntur Fratres Mino. Obser. partium Italię, qui pręfatas Constitutiones acceptauerunt, necnon, & Bullam Martini IV. suprapositam, §.3. Et ideò ipsi omnem eleemosynam pecuniariam, & alia ad pecuniam reducibilia, assignant huiusmodi Procuratoribus, seu Syndicis, tanquàm Nuntijs nominatis per Papam; qui nomine Papæ tenent dictam pecuniam pro Fratrum necessitatibus suo tempore expendendã. C ¶ Sed Fratres Hispani, & Galli, ac Alemani, qui obseruanter viuunt: quia prædictam dispensationem non acceptauerunt:

Nota. vtuntur Syndico solùm, & præcisè ad hoc, vt si aliquid superfluum, vel inutile in Conuentu fuerit inuentum; vt puta si mulus, aut asinus senuerit, siue aliquid aliud, quod vno tempore fuit necessarium, & postea non est: immo oportet vendi aliquid prædictorum: tunc prætatus Procurator nomine Papæ, cuius est Syndicus, vendat: & pretiũ in alias necessitates Fratrum conuertat. Et de isto Syndico locutus est Nicolaus III. D in declaratione Regulę, dicens, debere dari à Papa, vel à Protectore Ordinis. Et taliter vti Syndico, est Regulam purè obseruare. Et talem non habere, est periculo se committere. Vix enim reperietur aliquis Conuentus, seu locus Fratrum Mino. qui aliquando non indigeat, vt aliquid vendatur, & renouetur. Et si dicas, quòd poterit vendi, & pecunia recipi, & expendi per aliquem amicum spiritualem, qui non sit Syndicus Papę E dico quòd hoc nequit fieri sine transgressione voti paupertatis. Quia tunc ille amicus spiritualis faceret prędicta, auctoritate Fratrum, & sic esset interposita persona, ex quo Papa, pro huiusmodi rebus, quarum dominium pertinet ad ipsum, & Sedem Apostolicam, ordinauit suum Syndicum, & non reliquit hoc voluntati Fratrum. Dico etiam, quòd talis amicus spiritualis, in supradicto casu committeret furtum contrectando

A ctando rem alienam inuito Domino, ſcilicèt, Papa. ¶ Aliqui tamen Fratres vtuntur huiuſmodi Procuratore, vel Syndico in omnibus contentis in Bulla ſupradicta Martini IV. & V. excepto in petitione, ac receptione eleemoſynarum, & denariorum, ſeu pecuniarum aliter obuenientium, quàm per teſtamẽta; vt faciendo petere ea, quæ pro habitibus, pro defunctis acceptis, vel pro celebrandis Miſsis fuerunt promiſſa, &c. Sed tales vtuntur diſpenſatione, contra declarationem Nicolai B III. quam, ſicut & Regulam, obſeruare tenentur: cùm ſecundùm iura, declaratum, & declaratio ſint idem. Vnde, contra talia præſumentes, factum eſt quoddam Statutum in Capitulo generali, in Conuentu Laualis prouinciæ Turoniæ, celebrato anno Domini 1503. ſub forma ſequenti.

Deponantur omnes Guardiani, & pœna Proprietarij puniantur, qui ratione debiti cuiuſcunq; ſeu aliorum bonorum temporalium fecerint excommunicari, ſeu detineri, vel vexa- C ri quoſcunq; ſeculares. Subditi verò, qui talia procurauerint, pœna Proprietarij puniantur, & de Conuentu confuſibiliter expellantnr, fo. 230. tracta. 3. Et ffo. 249. in tracta. 2. Statutũ generale.

Aduertendum eſt tamen, quòd licèt Conſtitutiones ſupradictæ non fuerint acceptatæ vniuerſaliter, tamen Bulla Martini acceptata eſt à toto Ordine. Collector.

Aduertendum eſt inſuper, quòd extra caſum, quo aliquid cõceſſum vſui Fratrum, cuius dominium attinet ad Papam, debet D venai: non indigent Fratres huiuſmodi Procuratore, vel Syndico. Et in caſu quòd hæredes vellent defraudare eos legatis in teſtamentis, habent duplex remedium, prout poſitum eſt ſupra, in dictione Hæreditas, in fine Conceſsionum. Qui autem latiùs videre voluerit materiam hanc Procuratorum, & Syndicorum, reperiet eam optimè diſcuſſam, & elucidatam in tractatu, intitulato Speculũ Fratrũ Minorũ, propè finẽ additionũ articuli 5. declarationis Nicol. III. Et in additionib' articu E li 11. Vide ibi, ac nota benè; & ſic in hac materia non errabis.

EVGENIVS IV. literas prædictorũ Martini IV. & V. de verbo ad verbũ in ſuis literis inſeruit, decernẽs, quòd hmõi literis eadẽ fides adhibeatur vbicunq; ſicut originalib' literis prędictorũ Pontif. adhiberẽtur, ſi oſtẽſæ forent. Noluit tamen, vt per hoc aliquod ius de nouo acquireretur prędictis Fratrib': ſed, quòd antiquũ ius (ſi quod habebant) tantummodo eis conſeruaretur, b. fo. 40. Et ffo. 38. conce. 42. in fine. 9

10 Pro Syndicis Monialiũ Sanctę Claræ & Tertiariorum.

SIXTVS IV. in Bulla aurea concessit, quòd Procurato A res, Syndici Monialium S. Claræ, & tertij Ordinis Fratrũ, & Sororum, eisdem Priuilegijs, & immunitatibus, gratijs, fauoribus, concessionibus, indultis spiritualibus, & temporalibus Procuratoribus, Syndicis Fratrum Minorum, & Prædicatorum concessis, & in posterum concedendis, gaudeant; prout latius habetur supra, in dictione Communicatio priuilegiorum §.2.

11 Indulgētię.

INNOCENTIVS VIII. concessit, vt Procuratores B Fratrum Minorum, eorunq; substituti, liberi, parẽtes, fratres, sorores, & vxores eorum possint promereri indulgentias Stationum, & alias Fratribus prędictis concessas: dicendo in Ecclesijs huiusmodi Fratrum quinq; Pater Noster, & totidem Aue Maria, pro felici statu Romanę Ecclesiæ, o.fo.95. Et ffo.70. conce.162. Et fffo. 99. conce.367.

12 Cōicatio Priuilegiorum.

CLEMENS VII. concessit vni Syndico, & Procuratori, cum illius vxore, & liberis, præsenti, & futuro singularum do- C morum, & Monasterij Fratrum Minorum Regularis Obseruantiæ, ac Monialium Sanctæ Claræ, Conceptionis, & Annunciationis Ordinum, & Sororum tertij Ordinis Sancti Francisci, pro tempore seruienti: quòd perpetuis futuris temporibus ipsi, & eorum quilibet, omnibus, & singulis indulgentijs, & peccatorum remissionibus, fauoribus, & gratijs, quibus Fratres Ordinis, & Obseruantiæ prædictorum vtuntur, potiuntur, & gaudent, seu vti, potiri, & gaudere poterunt quo D modolibet in futurum, vti, potiri, & gaudere possint, & valeant, B.

13 Exemptio.

Idem Clemens concessit præfatis Syndicis, & Procuratoribus, quòd super quibusuis causis, & rebus, ipsos Syndicos, & Procuratores concernentibus, ciuilibus, & criminalibus, & mixtis: non nisi coram Iudicibus Conseruatoribus domorum illarum, quarum ipsi Syndici & Procuratores fuerint: de iustitia respondere teneantur. Inhibuitq; sub excommunicatio E

Excōicatio.

nis latæ sententię pœna vniuersis, & singulis iudicibus, & commissarijs Ecclesiasticis, & secularibus, quacunq; auctoritate fungentibus: ne de causis contra dictos Syndicos, & Procuratores motis & mouendis, directè, vel indirectè, quouis quęsito colore, seu prætextu, se intromittere quoquomodo de cętero audeant, vel præsumant, B.

A

PROFESSIO FIDEI.

QVòd priùs titulus iste ab authore huius Compendij non fuit appositus, ex eo fuit, quia eo tempore, talis Fidei Professio facienda, non erat ordinata: at quia postea est iam ordinata, ideò, vt valde necessarium, ponere uolui, ad hoc, vt sciatur à quibus, quomodo, & quando sit facienda.

Capuccini annotatio.

Est ergò sciendum, quòd Sancta Synodus Tridentina statuit, quòd
B qui cathedralibus, & superioribus Ecclesijs præficiuntur, vel quibus de illarum dignitatibus Canonicantibus, & alijs quibuscunq; beneficijs curam animarum habentibus prouideri continget, publicam orthodoxę fidei professionem facere, seq; in Romanæ Ecclesiæ obedientia permansuros spondere, & iurare teneantur.

Conc. Trid. sess. 24. c. 1. & 12. & sess. 25 c. 2. de reform.

Cuius fidei professionis formam bonæ memoriæ Pius IV. edidit, & mandauit etiam idem seruari, per quoscunq; quibus de Monasterijs, Cōuentibus, Domibus, & alijs quibuscunq; locis Regularium, quorum-
C cunq; Ordinum, & Militiarum quoq; nomine, vel titulo prouidebitur; vt in Bulla 114. iniunctum nobis, &c.

Forma profess. Fidei.

Idcirco in fine huius Compendij, fol. 19. Bulla 8. huiusmodi Bullam Pij IV. continentem formam professionis fidei, cùm quibusdam alijs bullis, apponere volui; vt prouisi de Conuentibus, & Monasterijs, sciāt quid agere teneantur.

Incipit iniunctū nob. ann. 1564.

Et est primò aduertendum, quòd Prælati Regulares, sine dubio, teneri etiam videntur facere prędictæ Fidei Professionem, per extensio-
D nem, quā Pius IV. fecit d cap. 12. de reform. sess. 24. Conc. Trid. & quòd sufficeret, vt eam facerent intra duos menses ab adepta possessione suæ pfecturæ; vt idē Conc. in eodē c. exprimit: attamen nō esse in vsu, Illust. Cardinales, alijq; Doctissimi viri consulerunt, & sic iā obseruatur.

Prælati Regulares tenētur facere hāc fid. profess.

Secundò notandum, quòd si quis Clericus, vel alius prefectus, adeptus Parochialem Ecclesiam, vel aliud beneficium, uel præfecturam, per ignorantiam, incogitantiam, vel inaduertentiam, non fecit pro-
E fessionem fidei supradictam, coram Deo, & in foro conscientiæ non peccauit mortaliter, nec obligatur ad restituendos fructus: tenetur tamen illam postea facere, prout sic consulit Nauar. in lib. 1. suorum consil. tit. de Sātissima Trinitate, & fid. Cathol. cons. 2. 3.

Si non fieret quando peccatur.

Tertiò notandum, quòd tempore Pij V. fuit à Sacr. Congreg. Card. responsum, vt Prædicatores, tempore, quo petent benedictionē ab Episcopo prædicandi, si ab Episcopo exigeretur ab eis hæc professio, teneantur eam facere: vnde, licèt eā pluries alias fecissent, & ab Episcopo alia interim exigeretur, tenerentur eam facere & sic etiam Lectores, &c.

Cardinal. responsum. Prędicatores quando tenentur.

Et si ab ipsis non requireretur, crederem quòd eam non faciendo, nō incidèrent in excomm. Et id, quod dicitur in illa Const. 114 per Sacrū Conc. Trid. Fiat professio fidei etiam ab illis, qui sunt de aliquo canonicatu prouisi, vel de quouis beneficio alio Ecclesiastico, intelligitur de his, quæ in uita conferuntur; vt à Claustralibus practicari iam videtur, cuius professionis formam ponit in supradicta const. 14. Pij IV. A

Omnes Lectores tenētur.

Quartò notandum, quòd idem Pius IV. per aliam Bullam 112. in sacrosancta, &c. ad hanc fidei professionem teneri voluit omnes Doctores, Magistros, Regentes, & alios cuiuscunq; artis, ac facultatis professores, siue Clerici, aut laici illi sint, vel cuiuscunq; Ordinis Regulares, quòd docere uel promoueri voluerint: Et Sacra Card. Congreg. sup. Conc. Trid. sess. 24. cap. 22. de reform. ad hoc comprehendi declarauit in Bulla prędicta Pij IV. etiam docentes prima principia Grāmaticæ, Arithmeticæ Musicæ, & aliarum artium, licèt publicam scholam non faciant, sed in proprijs domibus doceant; & super hoc faciant informationem, & processum summarium, quantum Episcopo sufficere videbitur, qui omnes promouentes vltra excomm. latæ sententiæ, etiam ipso facto omnium, & singularum dignitatum, beneficiorum, officiorum feudorum Ecclesiasticorum, in priuationis pœnam, eo ipso, incurrunt, & inhabilitatis ad illa, & ad alia in posterum obtinenda, & est Episcopalis absolutio, vt tenet auctor catechesis Neapolitanæ lib. 3. de excommun. nu. 129. Legentes autem, aut promoti, sine præuia fidei professione non incurrunt censuram, sed peccatum, ac nullitatem gradus, seu promotionis: quia tantùm incurrunt promouentes, aut permittentes, vt supra. At in Diœcesi Neapolitana dictam excom. incurrunt etiam supradicti legentes, &c. quoad tamen non exemptos; vt est uidere in synodo Prouinciali Neapolitano, celebrato anno 1576. & sic determinatur in catechesi, vbi supra.

Cōgregatio Cardin. Etiam docētes grammaticam, musicam.

Catechesis f. 204. in noua impressione.

B C D

PROFESSIO FRATRVM MENDICANTIVM.

Collector.

CIrca professionis emissionem in Ordinibus Fratrum Mēdicantium factam, vel faciendam, sunt multa, & varia concessa, per multos Summos Pontifices, quæ posita sunt in dictione Nouitius; vbi in margine habetur hęc dictio Professio. E

PROMOTIO AD ORDINES.

Collector.

QVoad Promotionem ad Ordines sacros; præsertim ad Sacerdotiū, fecerūt aliqui Sūmi Pontifices aliquas Concessiones, & dispēsationes, in fauorē Fratrū Mino. ac nonnulla

alia

A alia pertinentia ad Promotiones concesserunt, quæ posita sunt in dictionibus Ordines sacri, & Dispensatio, §.11.& 12. & 13. ac 22.

PROTECTOR ORDINIS.

B GREGORIVS IX. districtè inhibuit: nè Cardinalis Protector Ordinis Fratrum Minorum se intromittat in rebus pertinentibus ad officia, & gubernationem, seu correctionem Fratrum dicti Ordinis: nisi, quando prædicti Fratres, aut aliqui ipsorum aliquid committerēt cōtra tres articulos in Regula prędictorum Fratrum contentos, videlicet, quando deuiarent ab vnitate Fidei, vel ab obedientia Romanæ Ecclesiæ: aut ab obseruantia suæ Regulæ. Ita quòd dictus Ordo, & Fratres eiusdem Ordinis, in nullo sint subiecti Protectori huiusmodi: nisi duntaxat in casu, quo ipsorum Fratrum communitas, vel generale Capitulum (quod absit) à prędictis articulis, vel eorum aliquo deuiarēt. Decreuit etiā, irritum, & inane quicquid secùs factum fuerit. ¶ Statuit insuper, quòd Fratres prædicti Ordinis, recurrentes ad Protectorem, tanquam ad Prælatum, pro licentijs, vel alijs consimilibus: puniantur grauiter, & actibus legitimis, & officijs Ordinis sint suspensi ipso facto, B.ffo 137. concessione 304.

1 Officia Ordinis. Correctio.

Nota.

SIXTVS IV. approbauit literas suprascriptas Gregorij IX. inserendo illas de verbo ad uerbum; & robur perpetuæ firmitatis obtinere decreuit. Ac etiam declarauit, quòd nec adhuc in præfatis tribus casibus habeat auctoritatem pręfatus Protector, quando non vniuersi, sed solùm aliqui prædicti Ordinis professores, in quouis numero, à Fidei vnitate, ac Sacrosanctę Romanæ Ecclesiæ obedientia deuiarent, vel Regulam pręfatam non obseruarent, B. ffo. 138. concessione 304.

2 Declaratio pręcedentis cōcessionis.

VRBANVS IV. statuit, quòd Moniales Sanctæ Clarę sint subditæ Cardinali, qui pro tempore fuerit Protector Ordinis Fratrum Minorum, & illi teneantur firmiter obedire. Et quòd huiusmodi Protector habeat curam, & regimen dicti Ordinis S. Clarę: necnon, & personarum insistentium seruitijs Monasteriorum huiusmodi Ordinis .s. Capellanorū.

3 Pro Monialibus Sanctę Clarę.

Oblatorum, & Familiarium. Et quòd tam per se, quàm per viros idoneos, quoties expedire viderit, visitationis officium impendere studeat, corrigendo, & reformando, tàm in capite, quàm in membris; quæ correctionis, & reformationis officio nouerit indigere. Instituendo etiam, ac destituendo, & statuẽdo, ac disponendo; prout secundùm Deum viderit expedire, b. fo.291. tractatu 3. & ffo.319. tractatu 2. A

4 *De ingressu Monasteriorum sanctæ Claræ.* MARTINVS V. statuit, quòd præfatus Protector non possit vllo modo dare licentiam aliquibus personis, ad ingrediẽdum Monasteria S. Claræ, inconsulto Romano Pontifice, seu absq; Sedis Apostolicæ licentia speciali, b.ffo. 63. conce.41. B

5 *Pro Monialibus Sãctę Claræ.* IVLIVS II. concessit, vt Prouinciales Fratrum Mino. habeant eandem potestatem, & facultatem circa Moniales Sanctæ Claræ illorum curæ commissas, quam Vrbanus IV. in Regula prædictarum Monialium commisit Protectori dicti Ordinis, B fffo.72. conce.220.

Collector. Aduertendum est, quòd huiusmodi potestas Protectoris, debet, intelligi sicut postea fuit restricta p Martinum V. vt dictum est supra immediatè: quamuis aliqui minus docti, aliter opinati fuerint. *Nota.* Et adhuc posset non immerito dici, quòd præfata Concessio Iulij fuit subreptitia, & per consequens nullius valoris: quia in relatione non fuit expressum, qualiter prædicta potestas Protectoris ab Vrbano concessa, fuerat postea restricta per Martinum V. forsitan enim, si hoc fuisset expressũ, non concessisset ille generaliter, & absolutè, prout concessit. C D

6 Idem Iulius suprascriptas literas Gregorij IX. & Sixti IV. approbauit, & confirmauit, b.fffo.88. conce.253.

ANNOTATIO CORDVBÆ.

Quoad §. 1. vbi ponitur Priuilegium, seu Concessio Grego. V. prohibentis Fratribus Mino. sub suspensione ipso facto, nè petant à Protectore facultatem aliquam aliter, quàm ibi ab eo prouidetur. Notandum, quòd ista suspensio, ipso facto iam non ualet, secundùm eos, qui tenent, quòd Six. IV. reuocauit omnes pœnas Statutorum, & Declarationum etiam Papalium suorum prędecessorum, vt infra, tit. Statuta, §. 1. habetur, ibi vide. E

Quoad §. 5. ubi Collector agit, an potestas Protectoris concessa per Iulium II. nostris Prouincialibus, super Moniales, debeat intelligi restricta, an absoluta: latius dictum est supra, in his annotationibus, tit.

Ingre-

A *Ingredi, super 4. notabili Collectoris, ibi videatur.*

Quoad §.6. notandum, quòd ipse Iulius II. fff. 88. ff.255. approbās supradictas literas Greg. IX. & Six. IV. insuper excommunicationē ipso facto infligit contra non obedientes Protectori, in pertinentibus ad suum officium, ibi expressum, & limitatum.

PROVINCIALIS.

B DE multis attinentibus ad Prouinciales Fratrum, dictum est in dictione Ministri. Collector.

PROVINCIA.

NICOLAVS IV. statuit, & ordinauit, ac districtè inhibuit, nè in Ordine Fratrum Mino. fiat diuisio alicuius Prouinciȩ, vel nouarum prouinciarum multiplicatio, absq; Romani Pontificis licentia speciali, per eius patentes literas concedenda, faciente plenam, & expressam de huiusmodi Statuto, & ordinatione, ac inhibitione mentionem: decreuitq; irritum, & inane, si secùs in hac parte contigerit attentari, B. fo. 53. Et ffo. 136. concessione 303. 1 Prohibitio multiplicationis prouinciarum. C

IVLIVS II. fecit duo Statuta, circa ædificationem domorum Ordinis Fratrum Minorum, in alienis prouincijs, quæ habentur in dictione Ædificare, §. 11. & 12. 2

D

QVARTA PORTIO.

CIrca quartam portionem, qualiter non teneātur Fratres Minores ad illius solutionem, factæ sunt multæ Concessiones prędictis Fratribus, ac etiam alijs Mendicantibus, inter quas potior videtur illa, quę facta est Fratribus Carmelitanis; vt habetur in dictione Canonica portio, §. 5. & 9. Et ibidem habentur omnia, quæ circa quartam reperiuntur concessa, in oībus §§. vbi in margine ē apposita hęc dictio, Quarta. Collector. E

QVÆSTVARE.

GREGORIVS IX. præcepit vniuersis Ecclesiarum Prælatis, quatenus, si in suis iurisdictionibus inuenti fuerint aliqui prædicantes, & quæstum pecuniarum quærentes, de Ordine Fratrum Minorum se esse dicentes, capiant illos, & tanquam falsarios con- 1 Prædicatores.

demnent eosdem: nè Religio prędictorum Fratrum (qui paupertatem professi sunt) per hoc infamari contingat, B. fo. 25. Et ffo. 109. concessione 234. A

2 De Fratrib⁹ Mino. Obse. & conuen. CALIXTVS III. prohibuit strictè, sub excommunicationis pœna: nè Fratres Minores Conuentuales, sub nomine Fratrum Minorum obser. nec è contra, aut sub nomine locorum aliorum quæstuare aliquo modo præsumant, B. fo. 6. Et ffo. 90. conce. 197. propè finem.

Collector. Prefata constitutio reuocata est per Bullam Pij II. B.fo.8. Et ffo. 92. conce. 200. B

ANNOTATIO CORDVBÆ.

Quoad §. 1. vbi ponitur Priuileg. Greg. IX. notandum, quòd idē concessit Fratribus Ordinis Prædicatorum, Bonif. IX. ff. 118.

RECIPERE. C

Distinctio materiæ infrascriptę.

Collector. Licèt ad hanc dictionem Recipere, possint reduci multa Priuilegia: tamen, quia iam superius in varijs dictionib⁹ posita sunt, sufficiet hic illa distinguere, & ad propria loca remittere. De multiplici nanque receptione fit mentio in prædictis Priuilegijs. ¶ Et primò de receptione Fratrum ad habitum, & ad professionem. De hoc autem habetur in dictione Nouitius, in multis §§. Et in dictione Simonia, §. primo. Et in dictione Abbatissa, §. 8. ¶ Secundò, quoad bona Nouitiorum, & Apostatarum, redeuntium ad obedientiam, quid possint de huiusmodi bonis recipere Fratres prædicti, continetur in dictione Nouitius, §. 12. & 21. Et in dictione Bona, §. 13. Et in dictione Hęreditas, §. 2. & 3. & 4. ¶ Tertiò, qualiter Fratres, in Ordine Mino. professi, nequeant recipi à Fratribus aliorum Ordinum, dictum est in dictione Apostatę, in multis §§. Et alia, pertinentia ad idem, ponuntur hic infra, §. 3. & sequentibus, vsq; ad 11. ¶ Quartò, circa receptionem Sacramentorum, qui quando, & quomodo possint ea recipere à Fratribus præfatis: habetur in dictione Communicare, §. 3. & 4. ac ferè in reliquis §§. ibi contentis. Et in dictione Sacramenta. ¶ Quintò, qualiter Prælati Ecclesiarum teneantur recipere prædictos Fratres, ponuntur aliqua infra, §. 1. & 2. D E

HO-

A ONORIVS III. præcepit in principio Ordinis Pręlatis Ecclesiarum, quatenus Fratres Minores, cùm ad eos declinare contigerit, recipiant eos, sicut Catholicos, & fideles: ac eis ob reuerẽtiam diuinam, & ipsius Pontificis, se exhibeant fauorabiles, & benignos, b.fo.18. Et ffo.22. concessione 1. Et fffo. 83. concessione 241. 1

B GREGORIVS IX. præcepit similiter Ecclesiarum Pręlatis, quatenus Fratres Minores ad eos accedentes, reciperent benignè, ac charitatiuè (vt potè Catholicos, & fideles; ac circa lucrum animarum, & euangelizationẽ verbi Dei insistentes) tractarent; eisq; in suis necessitatibus fauorabiles, & propitij existerent; credendo firmiter, ac de ipsis certam habendo fiduciam, quòd cum spiritu viuant, spiritu & ambulent, b.fo. 20. Et ffo. 22. concessione 5. 2

C INNOCENTIVS IV. præcepit Abbatibus, & Conuentibus Ordinis Cisterciensis, quatenus omnes Fratres, quos de Ordine Fratrum Minorum receperant, remitterent sine aliqua difficultate ad Ministros Prouinciales, & quòd à talium receptione de cætero abstinerent, b. fo. 21. & ffo.23. conce.8. 3 Prohibitio.

ALEXANDER IV. inhibuit districtè vniuersis Abbatibus, Prioribus, Præpositis, & Conuentibus Monasteriorum sancti Benedicti, Cisterciensis, Sancti Augustini, Præmonstraten. D Camaldulen. Vallis vmbrosæ Ordinum: nè, prætextu quaruncunq; literarum à Sede Apostolica generaliter, vel specialiter obtentarum, seu obtinendarum, quæ de pręsentibus literis plenam, & expressam non facerent mentionem: non recipiant Fratres professos Ordinis Minorum sub pœna excommunicationis ipso facto incurrenda; à qua nequeant absolui, nisi personaliter compareant ante Romanum Pontificem, vel Sedem Apostolicam. Et decreuit, irritum fore, & inane quicquid in E contrarium factum fuerit, vel attentatum, b.fo.28. Et ffo.28. concessione 20. 4 Prohibitio. Excõicatio.

BENEDICTVS XI. decreuit, nè aliquis Frater cuiusuis Ordinis Mendicantium possit transire ad Ordines Monachorum Nigrorum, vel Cisterciensium, vel ab eorum Abbatibus recipi, sine Romani Pontificis licentia speciali, faciente plenam, & expressam de Constitutione huiusmodi mẽtionem, B.ffo.171. concessione 399. 5 Prohibitio.

MAR-

6 MARTINVS V. fecit circa prædicta quandam amplissimã A
prouisionem, quæ habetur in dictione Apostatæ, §,15.

7 PIVS II. similiter fecit aliam eximiam prouisionem in
præfata materia; prout habetur in dictione Apostatæ,§.17.

8 PAVLVS II. circa receptionem Fratrum Minorum Obser.
à Fratribus Conuentualibus eiusdem Ordinis, & è contra,
fecit quoddam Statutum rigidum; sicut positum est in dictio-
ne Apostatæ, §.20.

9 INNOCENTIVS VIII. contra recipientes Fratres Mino- B
res Apostatas promulgauit sententiam excommunicationis,
vt habetur in dictione Apostatę,§.21.

10 IVLIVS II. districtè pręcepit vniuersis Fratribus Ordi-
Excõicatio. nis Minimorum, sub excommunicationis latę sententię pœna:
nè aliquem Fratrum Ordinis Minorum de Obseruantia, ali-
quo modo, vel causa recipere, vel retinere præsumant, sine
expressa, & speciali licentia Sedis Apostolicæ, à volente tran-
sire ad illos specialiter obtenta. Non obstantibus quibuscũq; C
in fauorem dictorum Minimorum concessis, B. ffo. 12. con-
cessione 48.

11 LEO X. inhibuit sub excommunicationis latæ sententiæ
Excõicatio. pœna, omnibus & singulis Conuentualium, secundùm Priui-
Licentia. legia viuentium, Pręlatis, ac Fratribus: nè aliquem ex Fratri-
bus reformatis, nisi præhabita licentia Capituli Prouincialis
Reformatorum recipere audeant; prout latè habetur in dictio
ne Conuentuales Fratres, §. 2. Et in dictione Licentiare Fra- D
tres, §. 1. Et originaliter, B. ffo. 30. conce. 100.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

Notandum, quòd huiusmodi prohibitiones Alex. IV. Benedict. XI. Mart. V. &c. videntur confirmatæ per Conc. Trid. sess. 25. tit. de Regul. c. 19. vbi inhibetur ut nemo Regularis, cuiuscunq; facultatis vigore, trã- E *sferatur ad laxiorem Religionem. Et per const. 91. Pij V. ann. 1569. ut in Bullario, vbi declarat, quòd quælibet concessio, etiam ab ipso facta, recipiendi Fratres alterius Religionis, intelligatur de illis à lege permissis; id est, vt ad strictiorem, & non ad laxiorem.*

Incipit Sedis Apostolicę solicitia. *Item in ann. 1567. ab eodem Pio V. fuit probibitum, sub indignationis suæ pœna; ut nullus ex Fratribus Capuccinis ad Ordinem Sancti Francisci de Paula, nec è conuerso ullo vnquam tempore, & quacunq;*

etiam

A etiam iustißima causa, etiam de licentia suorum Superiorum se transferre possit: quæ Bulla manet authenticca penes nos Capuccinos; & ponitur à Passarello in collect. priuileg. f. 116.

Prohibitio transitus Capuccinorũ ad Minimos, & è contra.

Et in anno 1591. 27. Maij à Sacra Regul. congreg. authoritate ei concessa à Papa Greg. XIV. fuit decretum, post hoc memoratum Pij V. Motum proprium, sub pœna transeuntibus, & illos recipientibus, priuationis Officiorum, & vocis actiuæ, & passiuæ in perpetuum ipso facto incurrenda; seruandum esse, & seruari debere: quæ etiam Bulla
B apud nos Capuccinos seruatur authentica.

Pœna apposita à Greg. XIV.

In ann. 1578. Greg. XIII. concessit, vt Fratres Discalciati Ord. S. Patris nostri Francisci, possent recipere Fratres de Obseruantia, vt in Const. 98. ad hoc nos Deus.

Et quia hodie, per Bullam Pij V. 91. ann. 1569. latam, sunt reuocata omnia Priuilegia, præter iuris communis dispositionem recipiendi Fratres alterius Religionis. Ideò quid velint iura de transitu Mendicantium ad Ordines monachales, est sciendum, quòd hæc volunt iura
C per Const. Mart. V. quæ ponitur in extrauag. de Regula. & incipit ambitiosè, vt nullus Frater de Ordine Mendicantium, posit transire ad aliquem Ordinem Monachalem (excepto Ordine Carthusiensium) nisi de licentia Papæ, quæ mentionem faciat de constitutione Martini: aliàs ille esset excommunicatus, vt Apostata, similiter eum recipiẽtes, ut supra habetur in verbo Apostatę, §. 15. Quòd si Religiosi Mendicãtes, etiam de licentia Papæ, transeant ad Ordinem Monachorum, non poterunt habere uocem, uel locum in Capitulo, etiam si ab eis concede-
D retur. Nec poterunt habere Prioratum, nec aliquam administrationem, nec quæcunq; officia etiam annua: nec tanquam Vicarij, uel Ministri, vel loca eorum tenentes, possunt quodcunq; regimen animarum exercere; sicut habetur in Clement. ut professores, de Regul.

Quid dicitur in iure de trãsitu Mendicantium ad Ordines Monachales.

Pariter hic aduertendum, quòd per Const. Pauli III. ann. 1537. fuit nobis Fratribus Capuccinis prohibitum recipere Fratres Minores de Obseruantia, sine licentia in scriptis eorum Prouincialium Ministrorum. Et licèt post talem prohibitionem concesserit dictus Pontifex, ut
E possent eos Capuccini recipere, per const. tamen 26. Romani Pontificis, &c. ann. 1541. fuit talis licentia reuocata, confirmando denuò primam prohibitionem, sub pœna excommunicationis, & inhabilitationis ad quæuis officia, & legitimos actus. Et Iulius III. in const. sua 10. officij, ann. 1550. renouando dictam Pauli III. prohibitionem, declarat talem professionem, seu receptionem, sine dicta licentia Ministrorum in scriptis, esse nullam, & Capuccini recipientes essent supradictas censuras incursi. Et idem postea confirmauit Sixtus V. anno 1586. in const.

Prohibitione Capuccini recipiant Fratres de obseruãtia.

const. 22. Pro ea, &c. quæ omnes Bullę ad Ministrorum instantiam de Obseruantia fuerunt impetratę; in quibus tamen Bullis est aduertendum, quód excommunicationis latæ sententiæ absolutio, reseruata non reperitur. A

Capuccini possunt recipere Discalciatos.

Possumus tamen nos Capuccini ipsos Discalciatos, seu reformatos Fratrum Minorum Hyspaniarum, volentes transire ad arctiorem Obseruantiam Franciscanam recipere: dummodò licentiam in scriptis ab eorum Ministris Prouincialibus obtineant, per dictam const. 22. Sixti V. cum ex const. 56. Greg. 13. ann. 1579. esset Custodis tantùm sufficiens licentia. B

Discalciati possunt recipere Fratres de Obser.

Ipsis tamen Discalciatis, posse recipere Fratres de Obseruantia concessit Greg. XIII. ann. 1578. vt habetur in const. 99. ad hoc nos Deus, vt supra est dictum.

An autem nos Capuccini poßemus ad aliam Obseruantiam transire? & si reperiatur nec ne strictior Obseruantia? alibi, ab alijs recentioribus est tractatum, in quæstionibus autem D. Bonau super Regulam, dùm inquirit: an de ista nostra Religione Minorum posset quis trãsire ad aliam, post factam professionem, resoluit quòd nõ, nisi per dispensationem Sedis Apostol. cùm hoc expreßè in ipsa nostra Reg. prohibeatur, ibi, nullo modo licebit eis exire, &c. videas tamen quid ipsi recentiores dicant. C

De prohibitionibus autem factis à Pio V. circa transitum Capuccinorum ad Ordinem S. Franc. de Paula, & è contra, & à Greg. XIV. quòd non possint recipi à Fratribus Conuentualibus Reformatis, vide Bullas positas in fine huius Compendij. D

An & quando possent recipi in vna Religione illi, qui vouerunt intrare in aliam. Vide in annotatione nostra, infra, in verbo Votum, in principio, vbi adducuntur Priuilegia concessa Societati Iesu, ac Congregat. Casinensi.

Et an poßint recipi ad Ordinem descendentes ab infidelibus parentibus; vide infra, in verbo Nouitius, in declaratione primę Condit. Regulæ. E

REFORMATIO.

Distinctio materiæ infrascriptæ.

Collector.

CIrca reformationem Fratrum Conuentualium, & suorũ Conuentuum, ac etiam Monialium, & Monasteriorum suæ curæ commissorum, fuerunt multa, & varia diuersis temporibus, per multos Summos Pontifices ordinata. Sed quia modernis temporibus aliqua sunt Statuta, quæ solùm, quantum ad

A tum ad huiusmodi reformationem, obseruari debent: ideò hæc tantùm ponentur infra, reliquis omissis.

CONCILIVM Constantiense statuit, quòd Generalis Fratrum Mino. possit, & debeat Conuentus sibi subditos, ad statum strictæ obseruantiæ consonum reducere, &c. prout habetur in dictione Generalis Ordinis, § 3. 1
B
SIXTVS IV. statuit, quòd Prælati Fratrum Conuentualium Ordinum Mendicantium, teneantur debitè reformare Monasteria sibi subdita, tàm Fratrum, quàm Monialium, infra annum, postquam requisiti fuerint, B. ffo. 149. conce. 487. 2

De Fratribus Conuentualibus, & Monialibus.

LEO X. in Bulla Vnionis statuit, & in virtute sanctę obedientię pręcepit, quòd de cætero nullæ nouæ reformationes in Ordine Fratrum Mino. introducantur, aut fiant, absq; Ministri Generalis, aut Prouincialium Ministrorum Reformatorũ in suis Prouincijs respectiuè expresso assensu. Ita tamen, quòd dictæ reformationes, Ministro Generali, & Prouincialibus reformatis, per omnia iuxta Regulam subijciantur, B. fffo. 30. concessione 101. 3
C

Idem Leo, in Bulla Concordię, statuit multa circa reformationem domorum, & Fratrum Mino. Conuentualium, quę posita sunt supra, in dictione Conuentuales Fratres, §. 2. & 3. & 4. & 5. & 6. & 7. ac 10. 4
D

ANNOTATIO CORDVBÆ.

QVoad §. 3. notandum, quòd idem Leo X. fffo. 30. prohibuit, nè quis uocet iniuriosè aliquem Fratrem Mino. aliquo nomine iniurioso, vt pote Bullistam, &c. vt habetur in Conpendio, tit. Obseruantes, §. 7. ibi videatur.
E

CAPVCCINI ANNOTATIO.

NOtandum pro hac materia Reformandi, quòd Reformatio debet fieri, non secundùm vsum, sed iuxtà Regulam promissam, vt in Conc. Trid. sess. 25. tit. de Regul. cap. 1. mandatur.

De institutione aũt Fratrũ Reformatorũ Ordinis Mino. s. p. n. Franc.

de obser-

de Obseruantia, habes in Bullario latissimam Const. Clem. VII. in suprema militantis Ecclesiæ specula, &c. anno D. 1532. editam, vbi inter alia, mandatur, assignari eis quædam loca particularia; & de Custode eorum, eiusq; officio, & auctoritate, & in officio triẽnali duratione. A

Vt mandauit etiã Pius V. in Const. 82. iniunctũ nobis anno 1560.

Quæ tamen Const. confirmatur, declaratur, ac ampliatur à Greg. XIII. in Const. 56. Cum, illius vicem, anno D. 1579. Vbi, inter alia, declarando, seu determinando, ait, vt siqui Fratres professi in obseruãtia voluerint ad Reformatos transire, habeant (vt alij Nouitij non professi) annum continuum ad deliberandum an remanere in tali strictiori obseruantia voluerint: & professos, inde recedẽtes Apostatas esse declarari. B

Et quòd, nisi ad Capuccinos reformati ipsi, habita priùs in scriptis licentia Custodis, transire possint.

Ac vt Nouitij, & Fratres reformandi per Custodem recipi possint: habito tamen consensu Fratrum eius loci.

Minister Gener. Fratrum de Obseru. tantùm, & non alij, facultatem habeant visitandi, & corrigendi eos. C

Et quòd ipsi Reformati non retineant in eorum locis aliquem non reformandum, nisi Lectores, & Prędicatores cum suorum Superiorum licentia.

Capitula Custodialia singulis annis in locis Custodiæ; ad electionem Custodis fieri debent. Et Custodes ad triennium eligantur. Amplamq; facultatem eis tribuit. multaq; alia pro ipsis Reformatis vtilia decernit. Vt ibidem in supradicta Const. est videre. D

PRO REFORMATIS, SEV RECOLLECTIS in Regnis Aragoniæ, Valentiæ, & Cathaloniæ.

IDem Greg. XIII. anno D. 1581. in Const. 70. Ex quo nos Deus cũ supradictam dedisset constitutionem obseruandam à Fratribus de Obseruantia, & eorum reformatis: & tamen Reformati, contra formã dictæ Const. molestarentur ab eisdem de Obseruantia; ideò fecit hãc aliam vbi exemit à Iurisdictione Ministrorum Prouincialium, & omniũ, etiam aliorum Superiorum dictarũ trium Prouinciarum de obseruantia, omnes Reformatos, seu Recollectos, commorantes in Regnis Aragoniæ, & Valentiæ, ac Principatu Cathaloniæ. Ac illos penitus ab eis separauit, & dismembrauit. Et omnia eorum loca in vnam Prouinciam redigi iussit. Eamq; per Ministrum Prouincialem ab eisdem E

A Reformatis in Capitulo dictæ Prouinciæ eligendum, gubernari mandauit.

Ac Prouinciam ipsam, sub obedientia Ministri, seu Commissarij Generalis remanere declarauit.

Et ut Minister ille Prouincialis confirmationem petere habeat ab eodem Ministro, uel Commissario Generali. Qui quidem Minister Prouincialis, eandem facultatem, & auctoritatem habeat cum suis Reformatis, quàm habent alij Ministri Prouinciales in suis Prouincijs non B Reformatorum.

Cæteris, in alia supradicta Const. 56. ordinatis firmis remanentibus, &c. omnia sub excommunicationis pœna obseruari ab ipsis Fratribus de Obseruantia iubet.

PRO REFORMATIS DISCALCIATIS PROuinciæ S. Iosephi in Regnis Hyspaniarum, eiusdem Ord. Minor. de Obseruantia.

C

IDem Greg. XIII. anno D. 1578. in Const. 91. Ad hoc nos Deus. Confirmauit, ac declarauit Regulam, & regimen Fratrum Discalciatorum Congregationis, siue Prouinciæ S. Iosephi, in Regnis Hyspaniarum, Ordinis Minorum S. Francisci de obseruantia. Ac sub pœna excommunicationis latæ sententiæ inhibuit, Superioribus, & Prælatis ipsorum Fratrum de obseruantia, nè eos circa eorum viuendi modū molestare, aut in eis aliquid innouare præsumant.

D Eisdemq; Discalciatis facultatem concessit recipiendi Fratres de obseru. ad eos transeuntes, modo in alijs supradictis Const. præscripto.

Custodiam S. Gregorij in Indijs Philippinis incorporauit eidem Prouinciæ S. Iosephi.

Ac ipsos Discalciatos sub iurisdictione Ministri Generalis ipsius Ordinis tantùm remanere iußit, adeò, vt ipse Generalis per se ipsum, uel alium, seu alios eiusdem Ordinis Discaltiatorum tantùm poßit ipsos Fratres Discalciatos corrigere, uisitare, ac in eos iurisdictionem exer-E cere.

PRO REFORMATIS DISCALCIATIS. Ordinis Carmelitarum.

IDem Greg. XIII. anno D. 1580. in Const. 98. Pia consideratione. Nonnulla ordinauit, de institutione, & Regula, gratiisque, & Priuilegiis Fratrum, & Monialium Discalciatorum primitiuam Regulam Ordinis B. Mariæ de Monte Carmelo, in regnis Hyspan. obseruantium

Ac

Ac potestate, & officio Prioris Prouincialis Hyspan. ac Prioris Generalis totius Ordinis. Et inter alia ipsi Reformati omnimodè fuerunt separati ab ipsis Mitigatis; & ut ab uno Priore Prouinciali, eligendo ex Discalciatis, gubernarentur. Prouinciamq; eorum sub obedientia Prioris Generalis totius Ordinis remanere declarauit. A

Ac Discalciatos ipsos ad Mitigatos, uel alium Ordinem, quàm Carthusiens. minimè transire posse prohibuit, Et alia ordinantur, ut ibidem est uidere.

B

REFORMATIO ORDINIS SERVORUM Beatæ Mariæ.

FVit etiam Reformatus à Pio V. Ordo Seruorum Beatæ Mariæ anno D. 1570. ut habetur in eius Bulla 103. Postquam nos Deo, &c. in Bullario, ubi nonnulla ad eorum Obseruantiam, & Regimen reperiuntur ordinata, ut ibidem est uidere.

Reperiuntur, & alij quàmplurimi Reformati tàm Ordin. Minorum ut Reformati Fratres Conuentuales, &c. quàm aliorum Ord. Mendicãtium; quorum, cùm non potuerim prę manibus habere Summorum Pontific. Concessiones, seu Confirmationes: ideò eas hic non refero, sed ad eas me remitto: esset etiam nimis prolixum eas omnes recensere. C

RELIGIO ET RELIGIOSI.

Annotatio Cordubæ.

NOtandum, quòd de hoc tit. nihil habetur in Compendio: quia sub alijs titulis habetur. quod hic videbatur posse poni, tamen nota, quòd Bonif. IX ffo. 118. & Alex. IV. (ut etiam refert Gaetanus) in summula, tit. Excommunicatio, casu 81. & alij Summistę, eo. tit. & Floren. 4. parte Sum. tit. 12. cap. 4. §. 14. decreuerunt, Religiosos esse in statu perfectionis, & qui aliter asserit publicè, & temerè, & pertinaciter, est ipso facto excommunicatus, non absoluendus, nisi per Papã. Ideò cauendus est modus loquendi Gerson. in 3. parte summ. alphab. 21. litera t. u. & alphab. 67. litera u. x. & alphab. 68. a. c. Nam in modo loquendi, & in vocabulis standum est communi Doctorum doctrinę, & locutioni, quamuis in sensu non discordetur, aliter vtendo uocabulis. Nam Theologia, secundùm Augustinum habet suam logicam. Ideò Religio est status perfectionis ad sensum communem Doctorum. De quo supra, in expositione Regulę Minorum in introductione, q. 2. latè habetur. D E

RE-

A

REVOCATIO.

QVoad reuocationem Priuilegiorum dicta ſunt in aliqua, & non-parui momenti, ſupra in dictione Priuilegia.§.8. & 12. & 17. ac 25. & 27. Vide ibi. & attende ad quæſtiones poſitas in fine. Collector.

B

SACERDOTIVM.

DE attinentibus ad Sacerdotium habetur in dictione Ordines Sacri in.§.4.& 5.& 8.Ac etiam in dictione Diſpenſatio.§.12.& 14. & 15. & 22. Collector.

SACRAMENTA.

C

Diſtinctio materiæ infraſcriptæ,

QVantùm ad adminiſtrationẽ,& receptionem Sacramentorum Eccleſiæ, ſunt plura in Priuilegijs Fratrum Mino. contenta, quæ ſub ſequenti Ordine diſtingũtur. ¶ Primò enim ſunt aliqua pertinentia ſolùm ad Fratres inter ſe, præſertim pro tempore Interdicti. Et hęc poſita ſunt in dictione Communicare.§.8. Ac quoad Moniales ibidẽ.§.11.
D ¶ Secundò ſunt aliqua pertinentia ad ſuos Tertiarios,& famulos, ſeu oblatos, & familiares. Et hæc habentur etiam in dictione Interdictum 3.Et in hac dictione Sacramẽta.§.2. ¶ Tertiò ſunt plura concernentia perſonas Seculares. Iſta autem continentur in dictione Communicare.§,1. & 2.& 3. & 4. & 6. & 8. in fine, ac 10. & in hac dictione Sacramenta.§.1. Collector.

E BENEDICTVS XI. ſtatuit,quòd Sacerdotes, ſeu Rectores Eccleſiarum Parochialium, ſint aſtricti miniſtrare Euchariſtiæ, & extremæ Vnctionis Sacramenta illis perſonis, quæ à Fratribus fuerint abſolutæ. Et ſuper confeſſione, & abſolutione huiuſmodi,voluit, quòd in foro pœnitentiali ſtetur ſimpliciverbo illius, qui petit Sacramenta prædicta, & aſſerit ſe confeſſum Fratribus; cùm hic de confitentis ſolius præiudicio, ſi falſum dicat, agatur. Duos tamen caſus excepit.ſ.ſi Sacerdos aſſerat eum excõ- 1 Euchariſtia Vnctio extrema. Abſolutio.

municatum notoriè peccatorē, B.fo.126. Et ffo.203. cōce.502. A

Supraſcripta conſtitutio iā non ligat; quia fuit reuocata, & in contentis hic non reualidata per Sixtum. Collector.

2 Collector. LEO X ſtatuit in Concilio Lateranenſi, quòd Fratres, & Sorores Tertij Ordinis, necnon Mantellati, & Corrigiati, ac Cordellati, in proprijs domibus habitantes, teneantur in die Paſchatis tantùm Euchariſtiam, necnon extremam Vnctionem, cęteraque Eccleſiaſtica Sacramenta (pœnitentiæ Sacramento duntaxat excepto) à proprio Sacerdote recipere, B. ffo. 26 concesſione 86. B

Collector. Pro omnibus ſecularibus.

Collector. Aduerte, quòd hic non includuntur fœminæ, promittentes virginalem, ſeu vidualem caſtitatem ſub præfato modo viuēdi: quia tales gaudent omnibus Priuilegijs Fratrum, prout ſupra ſæpe dictum eſt; præſertim in dictione Mulieres .§. vltimo.

Ex Priuilegijs Fratrum Auguſtinenſium.

3 INNOCENTIVS IV. fecit quandam copioſam concesſionem Fratribus Auguſtinenſibus circa huiuſmodi materiam Sacramentorum; prout habetur in dictione Eccleſiæ Fratrum .§. ſecundò. C

4 EVGENIVS IV. concesſit Fratribus Auguſtinēſibus, quòd ſi ſedes Diœceſanorum Epiſcoporū fortè vacauerint, interim omnia Eccleſiaſtica Sacramenta à vicinis Epiſcopis accipere liberè, & abſque contradictione posſint. Sic tamen, ut ex hoc in poſterum proprijs Epiſcopis nullum prȩiudicium generetur, B. ffo.247. conce. 6ſ6. D

ANNOTATIO CORDVBÆ.

QVoad.§.1. vbi dicit Collector, quòd illa conſtitutio Benedicti 1. de qua ibi agitur; iam eſt reuocata, videatur de hoc ſupra in eodē Compēdio, tit. Abſolutio quoad Seculares 2.§.1. et tit. cōceſſiones.§.3. E

SCRVPVLOSI FRATRES.

Collector. CIrca Fratres ſcrupuloſos, ſunt generalia quoad omnes, ſcilicet, qualiter Prȩlati posſint in ſcrupuloſis tangentibus conſcientias huiuſmodi Fratrum declarare, & determinare: ac ſubditi declarationi, & determinationi huiuſmodi ſecura conſcientia ſtare. Hæc autem poſita ſunt in dictione Declarare.§.4. & 5. Alia ſunt ſpecialia circa Officium Diuinum. Et

illa

A ista habentur in dictione Officium Diuinũ primò.§.8. & 9. 11. ac 12. & 13.

SEPELITIO, ET SEPVLTVRA.

Distinctio materiæ infrascriptæ.

B STatuta, & concessa quoad sepulturas, & sepelitionẽ, quædam concernunt omnes seculares personas. Alia uerò pertinent ad familiares Fratrum, uel germanos Ordinis. Reliqua respiciunt præcise eosdem Fratres. Ea, quæ concernunt seculares, sub diuiduntur: quia aliqua tangunt libertatem sepulturæ in Ecclesijs Fratrum, & delationem defunctorum ad easdem. Hæc autem ponuntur in .§. 1. & 3. & 4. & 5. & 10. & 11. & 17. Alia respiciunt sepelitionem cum habitu Fratrum. Et ista continentur in .§. 12. & 13: & 14. & 15. Collector.

C Illa verò, quę spectant ad familiares Fratrum, habentur in §. 2.& 21. Quòd autem tangit personas Fratrum, habetur in §. 16. Et in dictione Interdictum primò.§.13. & 25.

INNOCENTIVS IV. concessit, vt in Ecclesijs Fratrum Mino. sit libera sepultura, ita, quòd nullus valeat impedimentum præstare, quomi- 1 Pro omnibus secularibus.
D nus possint omnes volentes, ibidem liberè sepeliri: salua tamen iustitia Ecclesiarum Parochialium, B. fo. 22. & ffo. 23.

Qualiter intelligantur prædicta libertas, & iustitia Ecclesiarum, declaratur infra à Sixto 4. in.§.5. Collector.

CLEMENS IV. concessit Fratribus Mino. vt eos, qui in suis immorantur obsequijs, possint (cũ decesserint) in Cœmiterijs suarum Ecclesiarum sepelire, B. fo. 56. & ffo. 140. 2 Pro familiaribus Fratrũ.
E concessione 315.

Idem Clemens concessit, quòd in Ecclesijs Fratrum Minorum sit omnibus libera sepultura, ut eorum deuotioni, & extremæ voluntati illorum, qui se illic sepelire deliberauerint 3 Pro omnibus secularibus.
nullus obsistere valeat: nisi excommunicati, aut interdicti, vel publici vsurarij fuerint: salua tamen iustitia Ecclesiarum illarum, à quibus corpora defunctorum assumuntur, B.fo.58. & ffo. 141. concessione 336.

Collector. Aduerte infra quomodo Sixtus declarauit prædictam iusti- A
tiam Ecclesiarum in. §.7.

4 Prohibitio. Idem Clemens districtè inhibuit, ut nulli Religiosi, vel seculares præsumant, sine assensu, & voluntate Fratrum Mino. aliquorum defunctorum corpora in suis Cœmiterijs sepelire. Missa. Nec etiam in Ecclesijs prædictorum Fratrum (ipsis inuitis) audeant Missarum solennia, vel exequias pro animabus eorũ, qui ad huiusmodi loca tumulandi deferuntur celebrare, B.fo. 58. Et ffo.141. conce. 336. B

5 Indulgẽtia. MARTINVS IV. concessit omnibus sepeliẽdis in Ecclesijs, seu claustris, & CœmiterijsFratrum Mino. Indulgentiam 40. annorum, b ffo.260. concessione 664.

6 Ex iure cõi. Prohibitio. BONIFACIVS VIII. vniuersis Religiosis, & secularibus Clericis cuiuscunque status vel conditionis existant, in virtute sanctæ obedientiæ, ac sub interminatione maledictionis æternę, districtissimè prohibuit, nè aliquos ad vouendum, iurandũ vel fide interposita, seu aliàs promittendum inducant, vt apud C eorum Ecclesias sepulturam eligant, vel iam electam alterius non immutent. Et si secùs actum fuerit, electionem talem decreuit nullius penitus existere firmitatis. Statuit etiam, vt ij, qui sic elegerint, nec apud sic electas Ecclesias vllatenus sepeliri, nec alibi, nec contra votum, iuramentum, aut promissum huiusmodi à se factum, materiam habeant veniendi, possint eligere sepulturam: sed contradictione quacunque cessante, sepeliantur omnino apud illas Ecclesias, apud quas sepe- D liendi de iure fuissent, si aliàs, sepultura non electa, forsitan decessissent. Statuit insuper, quòd si ijdem Religiosi, vel Clerici prædictos in suis Ecclesijs, uel Cœmiterijs præsumpserint sepelire, ad restitutionem, tam sepultorum corporum si petantur, quàm etiam omniũ, quæ occasione sepulturæ illorum peruenerint quomodolibet ad eosdem, infra decedentium, integraliter faciendam sint obligati. Quam nisi fecerint, Ecclesiæ ipsæ, apud quas sepulti fuerint, necnon Cœmiteria earũ- E dem: ex tunc eo ipso sint, & tandiu maneant Ecclesiastico supposita interdicto, donec ab eis facta fuerit restitutio plenaria omnium prædictorum. Habetur in c. Animarum periculis, de sepulturis, libro 6.

7 Ex iure cõi. Prohibitio. Idem Bonifacius statuit, quòd Religiosi, nisi à proprijs Monasterijs adeò forsitan sint remoti, quòd ad ea, cùm moriantur, commodè portari non possint, nequeãt sibi eligere sepulturam:

A turam: cùm velle, vel nolle non habeant: ſed ſint apud ſua Monaſteria tumulandi. Habetur in cap. Religioſi, de ſepulturis, libro 6.

Idem Bonifacius, & Clemens V. ſtatuerunt, vt Fratres Prędicatorum, & Minorum Ordinum in Eccleſijs, vel locis ſuis, vbilibet conſtitutis, liberam, vt ſequitur, habeant ſepulturã; videlicet, quod omnes eam recipere valeant, qui ſepeliri elegerint in locis, & Eccleſijs memoratis. Habetur in Clementi-
B na Dudum. de ſepulturis. §. huiuſmodi quoque.

8 Ex iure cõi.

BONIFACIVS IX. conceſsit Fratribus Ordinis Prædicatorum, vt ad domos quorumcunque decedentium, qui apud prædictorum Fratrum Eccleſias ſepulturas elegerint, vel habere debuerint, cum cruce, thuribulo, & luminarijs, aqua benedicta, & alijs Cærimonijs conſuetis, etiam per aliorum Parochias perſonaliter accedere, & funera decedentiũ huiuſmodi. qui tempore vitæ ſuæ liberè elegerint: vel alias debue-
C rint, ut prefertur, ad eorum Eccleſias portare, & inibi facere ſepeliri, b. ffo. 118. conceſsione 525.

9 De ingreſſu Parochiarũ.

SIXTVS IV. declarauit ſupraſcriptam Conceſsionẽ Clementis IV. §. 3. ſ. quòd Fratres Mino. habeant in Eccleſijs ſuis liberam ſepulturam, ſic debere intelligi, quòd Fratres prædicti nullius ſuper hoc petita licentia, poſsint cum cruce proceſſionaliter ingredi Parochias, in quibus fuerint corpora defunctorum, ac corpora ipſa ad eorum Eccleſias ſepelienda defer-
D re, vbi hoc fieri conſuetum foret: uel quando Presbyteri Parochiales requiſiti id facere, recuſauerint. Et voluit, quòd nec prędicti Fratres, nec conſanguinei defunctorum poſsint cogi (etiam prætextu cuiuſuis conſuetudinis) ad deferendum prius huiuſmodi corpora ad Eccleſias Parochiales, aut alia loca, & inibi ante, vel poſt ſepulturam aliqua Diuina Officia pro eiſdem defunctis celebrare, aut celebrari facere, B. fo. 60. Et ffo. 143. conceſsione 346.

10 De ingreſſu Parochiarũ

E Circa hoc facta eſt quædam moderatio in Concilio Lateranenſi; prout infra ponitur. §. 18.

Collector.

Idem Sixtus declarauit, quòd iuſtitia Parochialium Eccleſiarum, de qua in literis Clementis facta eſt mentio, ſupra. §. 3. id eſt Canonica Portio, tunc habet locum duntaxat reſpectu dictorum Fratrum Minorum, quando in eorum Eccleſijs, ſeu Cœmiterijs corpora defunctorum ſepeliũtur. Sed ſi non apud huiuſmodi loca Fratrum, ſed apud aliorum Ordinum Men-

11 De iuſtitia Eccleſiarum Parochialiũ. Canonica portio.

dicantium professores sepeliantur, decreuit, quòd ex ijs, quæ A
ad Fratres Mino. prædictos, apud quos tunc corpora defunctorum non sepeliuntur, de bonis defunctorum quomodolibet obuenientibus, quouis particulari, vel vniuersali titulo, directè, uel per obliquum, nullam canonicam portionem dare teneantur, B. fo.60. Et. ffo. 143 conce. 346.

12 Habitus Fratrum. Idem Sixtus decreuit, quòd illi, qui cum habitu Fratrum Minorum, aut Sororum Tertij Ordinis elegerint sepeliri: tales in Ecclesijs, uel Cœmiterijs prędictorum Fratrum, vel Sororum sepeliantur; etiam si alibi suam elegissent sepulturam: B
nisi de licentia expressa, & assensu Fratrum Domus, seu Conuentus illius loci: vbi tales decesserint, B.fo.60. Et ffo. 144. concessione 350.

Collector. Vide infra qualiter LeoX. in Cōc. Latera. aliter statuit, §.18.

13 Excōicatio. Idem Sixtus fecit consimilem concessionem sicut immediatè suprapositam Fratribus Carmelitanis: & excommunicauit contradictores eiusdem concessionis, B. fo.99. Et ffo. 182. C
concessione 444.

Collector. Huiusmodi excommunicatio iam non ligat, propter decretum Concilij Lateranensis, positum infra, §.18.

14 Habitus Fratrum. Idem Sixtus statuit, quòd nullus valeat dare prædictum habitum Fratrum ad sepeliendum aliquam personam: nisi Guardianus domus loci, in quo talis decedere contigerit, aut alij Prelati Superiores; uel illi, cui ipsi duxerint committendum duntaxat, & non alius quauis auctoritate, uel prelatione fungatur. Et similiter statuit, quòd prefati (quibus committit auctoritatem dandi predictum habitum) teneantur declarare recipientibus, quòd apud eorundem Fratrum Ecclesias debēt, cùm obierint, sepeliri, B.fo.65. Et ffo. 149. conce.364. D

Collector. Vt colligitur ex literis prædicti Sixti, vbi supra, possunt præfati, quibus committit auctoritatem dandi prædictum habitū, dare illum, nō solùm ijs, qui moriuntur in locis, vbi morātur Fratr. sed ēt alijs, qui intra illorū Guardianias decesserint. E

15 Habitus Fratrum. Idem Sixtus statuit, quòd corpora volentium cum prædicto habitu sepeliri, deferantur ad sepulturam sine alio pallio, vel tegumento super imposito. Non obstante quacunque ordinatione, uel prohibitione Ordinariorum locorum, etiam sub cēsuris facta, B.fo.65. & ffo.149.conce.364. in fine.

16 Pro Fratrib' tantùm. IVLIVS II. concessit Fratribus Mino. quòd tempore interdicti ordinaria auctoritate appositi, possint corpora Fratrum dece-

A decedentium eiusdem Ordinis publicè sepelire; prout latè positum est in dictione Interdictum 1. in §. 13. Vide etiam ibidē .§. 25.

Idem Iulius II. fecit aliam concessionem pro familiaribus Fratrum Minimorum, qui eligunt sepeliri in Ecclesijs prædictorum Fratrum; prout habetur in dictione familiares, §. 7. 17 Pro familiaribus Fratrū

LEO X. in Concilio Lateranensi statuit, quòd Fratres quorumlibet ordinum non possint intrare Parochias cum cruce, 18 Prohibitio ingressus Fratrum in parochiis.
B ad leuanda corpora defunctorum, qui apud Ecclesias domorū eorundem Fratrū suam elegerint sepulturam: nisi prius præmonito, & requisito, ac recusante Parochiali presbytero. Et tunc sine illius, ac Ordinarij præiudicio, nisi eisdem Fratrib' super hoc antiqua consuetudo, quæ sit in viridi obseruantia, & cum pacifica possessione suffragetur, B. ffo. 26. conce. 76.

Idem Leo vbi supra statuit, quòd volentes sepeliri cum habitu Fratrum, si non sint personæ in Claustro eorundem Fra- 19 Habitus Fratrum.
C trum degentes, sed in proprijs domibus habitantes, possint in eorum vltima voluntate, seu testamentis sepulturam sibi liberè eligere, B. ffo. 26. conce. 77.

Idem Leo concessit, quòd Prælati Ordinis Mino. possint in suis Ecclesijs, & capellis exhumare corpora defunctorum, & ad alias sepulturas in eisdem Ecclesijs suis transferre. De cōsensu tamen illorum, quorum interest, O. ffo. 58. conce. 162. 20 Exhumare.

D

Ex Priuilegijs Fratrum Prædicatorum.

IOANNES XXIII. concessit Fratribus Ordinis Prædicatorum, de gratia speciali, quòd confratres, & germani præfati ordinis possint sepeliri tempore interdicti in Ecclesia, uel cœmiterio prædictorum Fratrum: nisi fuerint excommunicati publicè, uel nominatim, b ffo. 95. conce. 306. 21 Pro germanis ordinis.

Qualiter prædicta concessio sit intelligenda, dictum est in dictione Indulgentię quoad seculares 4. in fine. Et in dictio- Collector.
E ne Interdictum 3. post §. 5. Vide ibid. & nota bene.

LEO X. & Adrianus VI. omnibus, & singulis Christi fidelibus, in Regnis Castellæ, Legionis, & Granatæ existentibus, 22
qui deuotionis feruore ducti, in habitu Ordinis Sanctissimæ Trinitatis decesserint: aut eorum corpora, seu cadauera, dùm ab hoc seculo migrauerint, in Ecclesijs Monasteriorum Ordinis prędicti sepeliri ordinauerint: concesserunt omnes, & singulas indulgentias, & peccatorum remissiones, Fratribus Habitus. Sepultura

prædicti Ordinis concessas, B, A

Collector. De hoc habetur latius in dictione Communicatio Priuilegiorum .§. vltimo.

SERVITORES FRATRVM, ET SERVITRICES MON.

Distinctio materiae infrascriptae.

Collector. RESpectu seruitorum Fratrum, sunt nonnulla concessa, & B statuta; quæ posita sunt in dictione Familiares Fratrum. Quoad seruitrices verò Monialium; qualiter scil. posint ingredi Monasteria Monialium, quibus seruiunt: habetur in dictione Ingredi Monasteria Monialium. §. 19. Sed quoad illa, quæ concernunt eorum absolutiones, habetur in dictione Absolutio ordinaria, quoad Fratres. §. 11. Nonnulla alia ad huiusmodi personas spectantia, ponuntur hic infra.

C

1 Habitus. SIXTVS IV. statuit, quòd seruitrices Monialium Sanctæ Claræ, portent vestimenta honesta, iuxta dispositionem, & ordinationem Generalis Fratrum Minorum, o. ffo. 67. conce. 105.

2 Indulgentiæ Idem Sixtus concesit, quòd illi, qui sunt in seruitio Fratrum Minorum, & Sororum Sanctę Claræ, habeant Indulgentiam plenariam in morte, ac semel in vita, de reseruatis, o. ffo, 66. conce. 96. D

3 Stationes. Idem Sixtus concesit, quòd seruitores Fratrum, & seruitrices Monialium Sanctæ Clarę, posint promereri omnes indulgentias Stationum Romæ, & portiunculas cócessas Fratribus Mino. dicendo quinque Pater noster, & totidem Aue Maria, cum Gloria Patri, in Ecclesijs prædictorum Fratrum, & Monialium, o. ffo. 67. conce. 114.

E

SIMONIA.

Distinctio Materiæ Simoniæ.

Collector. CIrca Simoniam continentur aliqua in Priuilegijs Fratrũ Mi. prout sequũtur. Et primò qualiter posint Fratres Minores absoluere à Simonia: habetur in dictione Absolutio, quoad seculares 2. in .§. 5. Item quomodo prędicti Fratres

posint

A posſint vti caſibus eiſdem, conceſsis ab Epiſcopis ſimoniacis: habetur in dictione Abſolutio, quoad ſeculares 1. in §. 6. ¶ Secundò qualiter Moniales, quæ neſciunt diſcernere inter intentionem primariam, quæ cauſat Simoniam; & ſecundam, non incurrant eam, continetur in dictione Moniales, §. 16. & 17. & vltimo.

VRBANVS V. & Gregorius XI. fecerunt Statutum, ſeu prohibitionem, modo ſubſequēti. Vniuerſis, & ſingulis Abbatibus, Prioribus Decanis, Præpoſitis, & Magiſtris, Abbatiſsis, & Prioriſsis, alijſq; Prælatis, quouis nomine nuncupentur, & eorum officialibus quarumcunque Eccleſiarum, Monaſteriorum, Prioratuum, Domorum, & locorum, quorumlibet Ordinum, & Religionum, etiam Militariorum, tàm exemptorum, quàm non exemptorum, quocunq; nomine cenſeantur, etiam Capitulis, & Conuentibus, ac ſingularibus eorum perſonis, tàm maribus, quàm mulieribus, volentibus ingredi eorum Religiones, Eccleſias, Monaſteria, Prioratus, Domos, ſeu loca, in earum perſonarum receptione, ſeu ante, vel poſt illam; quęcunq; prandia, ſeu paſtus, ſiue cœnas, pecunias, ſocalia, aut res alias, etiam ad Eccleſiaſticum, ſeu quemuis pium vſum alium deputatā, ſeu deputanda; de cætero directè, vel indirectè petere, ſeu exigere quoquomodo præſument. ſed eas cum omnimoda puritate recipiant, ac in victu, & veſtitu; ſicut alias perſonas ſuarum Eccleſiarum, Monaſteriorum, Prioratuum, Domorum, & locorum ſyncera charitate pertractent: illa, quæ perſonæ illæ ingredientes, plene, ac ſpontè, & plena liberalitate, omniq, pactione ceſſante quocunq; dare, vel offerre Eccleſijs, Monaſterijs, Prioratibus, Domibus, ac locis huiuſmodi voluerint, cū gratiarum actione duntaxat recipiant. Nos enim in eos, qui ſecùs egerint, ſi ſingulares ſint perſonę, tàm dantes, quàm recipientes huiuſmodi excommunicationis ſententiæ: ſi verò Capitula, vel Conuentus fuerint, ſuſpenſionis ſententiæ, eo ipſo decernimus ſubiacere; a quibus (præterquam in mortis articulo) abſolui nequeant, abſq; Sedis Apoſtolicæ licentia ſpeciali, b. ffo. 125. conce. 563. Habetur in extrauag. comm. ſanè de Simonia.

[Margin: B; 1 Prohibitio. C; Nouitius. Recipere. D; E; Excōicatio Suſpenſio.]

AN-

ANNOTATIO CORDVBÆ.

QVoad §. 1. notandum, quòd Siluest. titu. Excommunicatio 7. ex communi 44. post Florent. asserit Martinum Papam huius Vrbani successorẽ, abstulisse, quoad Moniales, hanc sententiam excommunicationis latam per Vrbanum V. & Greg. XI. facit ad hoc Gaietanus in summula, tit. Excommunicatio, post cap. 81. de Constitutionibus similibus non receptis, & specialiter saluat Moniales, habentes talem vsum recipiendi prandia, &c. huiusmodi eo. titu. cap. 73. facit & Gerson in 3. parte summ. lect. 5. & 6. de vita spirituali, quia tales sententiæ videntur inualidæ. Iam non per vsum, & talia iura humana sunt abrogata in hoc, sicut & alia multa in alijs materijs, per consuetudinẽ oppositam. Ideò illa, & similes Bullæ, seu extrauagantes, tanquàm nõ visæ, & non vsitatę, seu iam non validæ, non debent quottari, nec adduci, & facit ad hoc quod habetur in Compendio, tit. Moniales, §. 31. concessum per Clem. VII. ibi videatur.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

Habetur in catechesi Neapolitana fo 284. Excõicatio Papalis.

PRO hac materia Simoniæ non erit inutile, & Confessoribus, & alijs Regularibus hæc, quę infra ponam notabilia considerare.

Et primò notandum, quòd adest excommunicatio Papalis latæ sententię, contra Simoniacos in ordine & beneficio, & contra mediatores, & procuratores palàm, uel occultè, & tàm dantes, quàm recipientes, per Constitutionẽ Pij V. cum primum, &c. vbi confirmat extrauag. Pauli II. Ipsi verò assecuti beneficia sunt etiam ipso iure illis priuati, & insuper inhabiles ad ea, & ad alia omnia obtinenda: non autem mediatores.

Cum priuate & inhabilitat.

Priui. intelligitur etiam in foro conscientiæ. Quid veniãt appellatione beneficii.

Secundò, notandum, quòd priuatio ipsius beneficij ipso facto est etiã in foro conscientiæ, absq; alia secuta declaratione, seu condemnatione: & aduerte, quòd appellatione beneficij etiam Prioratum, Guardianatũ, & similia venire, quouis nomine nuncupentur; quæ sunt prælationes, & officia pastoralia apud Mendicantes: quoniam Monasteriorum, seu Conuentuum sunt electiones, confirmationes, seu prouisiones huiusmodi, quamuis inter beneficia Ecclesiastica communiter non computentur.

Tertiò notandum, quòd, si ante absolutionem celebretur Missę sacrificium, incurritur in irregularitatem; quę quidem (sicut nulla ex alijs)

nec

A nec Iubilæorum vigore potest aboleri; & super tali contracta irregularitate difficillimè Papa solet dispensare.

Quartò notandum, quòd tenetur ad restitutionem fructuum, tanquam iniustè perceptorum: cùm non fuerit ingressus per ostium in ouile ouium; & ideò quia furtum, ac sacrilegium, tales redditus percipiẽdo perpetrauit.

Quintò notandum, quòd est inhabilis in futurum ad habenda beneficia; vt in eo, in quo deliquit, puniatur: & proinde etiam si talis clericus fuerit à censura absolutus, atq; secum per irregularitatem fuerit dispensatum per Sedem Apostolicam, adhuc tamen incapax beneficij existit. *Inhabilitas ad beneficia*

B

Et notandum bene, quòd in Conc. Trid. sess. 24. cap. 18. §. caueatq; in illo casu Simoniæ ibi contento erat canon ferendæ (dum dicitur Simoniæ uitium incurrant, & absolui nequeant, nisi dimissis beneficijs, & ad alia in posterum inhabiles reddantur) Hodie generaliter in Simoniæ quoad beneficia factus est Canon. latæ sententiæ. *Conc. Trid.*

C Sextò notanda sunt aliqua circa ea, quæ statuit Vrbanus V. contra singulares personas aliquid ex pacto dantes, aut recipientes pro ingressu Religionis, ut supra in §. 1. habetur. *In §. 1. Pœna contra dantes aliquid pro ingressu Religionis.*

Et primò, quòd illa Const. comprehendit omnes, sed in duabus tantùm actionibus, videlicet, dando, & in recipiendo.

Item nota, quòd sicut in cæteris Simonijs ab Ecclesia punitis, regulariter requiritur pactio. Ita & in hac, & ita ex pacto tacito scilicet, vel expresso tantummodò, dantes & accipientes sunt excommunicati, *Hic locus è singularis.*

D non autem si sine pacto quantumcunq; intentio peruersa adesset.

Tertiò scias hodie per contrarias Romanorum Pontificum extrauagantes, non habere locum hanc constitutionem in Monialibus, quoniam eis ratione dotium præcedente pacto omnia dantur: possent tamen & ipsę in hoc delinquere, si videlicet peruersa, & non permissa pacta præcederent: vt tenet Author Catechesis Neapolitanæ, lib. 5. cap. 12. §. 3. *Author catechesis.*

Quartò aduerte, quòd regulariter (ipse supradictus author ait) debe-

E re in Simonia præcedere pactum: quia hodie in multis casibus etiam sine expresso pacto, sed solo nutu, aut subornatione pręcedente, in eam incurritur, quo circa Pius V. in extrauag. quanta, circa mediũ, sic ait.

Caueant autem Episcopi, & alij prædicti, Item quòd omnes Electores Præsentatores, & Patroni, tam Ecclesiastici, quã laici quicunq; sint, ne uerbo quidem, aut nutu, uel signo futuri in huiusmodi beneficijs, & officijs successores, ab ipsis resignantibus, aut alijs eorum significatione, uel hortatu designentur, aut de his assumendis promissio inter eos uel *Nutus & signa.*

etiam

etiam intentio qualiscunq; intercedat. Cęterum præcipimus, & interdicimus: nè Episcopi, aut alij collatores de beneficijs, & officijs resignãdis prædictis, aut admittentium consanguineis, affinibus, vel familiaribus etiam per fallacem circuitum multiplicatarum in extraneos collationem, audeant prouidere. Quòd si secùs, ac etiam quicquid, præter, uel contra formam, prædictorum fuerit à quocunq; temerè attentatũ: id totum ex nunc uires & effectum decermimus non habere. Qui uerò contra fecerint, ut in eo quod deliquerint puniantur, à beneficiorum, & officiorum collatione, necnon electione, præsentatione, confirmatione, B *& institutione, prout utique competierit, tandiu suspensi remaneant, donec remissionem à Romano Pontifice meruerint obtinere. Et qui talia beneficia, seu officia receperint, eos prędictis pœnis uolumus subiacere.*

Nota hanc excommunicationem.

Et nihilominus in eos, qui sic suspensi, conferre, eligere, præsentare, uel confirmare ausi fuerint, excommunicationis quoad personas: quo uerò ad Capitula, & Conuentus, à diuinis suspensionis sententias, ipso facto promulgamus, à quibus nullus absolui possit, nisi per Rom. Pont. excepto mortis articulo, &c. probibitione, & literis nostris prę- C *dictis nihilominus in cæteris omnibus perpetuò ualituris, &c.*

Nota.

Considera etiam hoc idem in Bulla contra confidentias, fortasse habetur Pius V. intolerabilis.

Anno 1531.

Quantùm uerò ad subornationem sic statuit Pius V. in extrauag. 131. directa ad Fratres Ordinum Minorum de obseruantia: quæ incipit Pastoralis officij.

Subornatio excommunicata in electionibus.

Qui uerò in electionibus omnibus, uel ante eas, per sex menses, pro se, uel pro alio subornauerint, in excommunicationis sententiam ipso D *facto incurrãt, à qua nisi à Romano Pontifice, præterquam in mortis articulo, absolui non possit; ac uoce actiua, & passiua perpetuó careat subornatus, uel alius etiam pro quo suborn. fiet: Qui subornantem non detulerit in eandem pœnam incurrere censeatur: qui autem ad officium obtinendum quorumuis fauorem extra Religionem procurauerit, ultra prædictas pœnas per mensem carceri mancipetur, &c. Et hæc sint dicta pro hac materia Simoniæ.*

Contra non reuelantes subornamẽtum.
Qui fauorẽ ꝓcurauerint

SORORES TERTII ORDINIS.

Distinctio materiæ infrascriptæ.

Collector.

QVoad Sorores tertij Ordinis Sanctissimi Patris Francisci, sunt multa concessa, & statuta in Priuilegijs Fratrũ Minorum. ¶ Istorum autem aliqua, quę pertinent ad ingressum suorum Monasteriorum, habentur in dictione Ingredi

Mona-

A Monasteria Monialium, §.17.& 29. ¶ Alia multa, quæ sunt eis communia cum Monialibus sanctæ Claræ, posita sunt in dictione Moniales. ¶ Reliqua verò, quæ pertinent ad eas particulariter, reperientur in dictione Tertiarij.

STATIONES.

B QVia Stationes pertinent propriè, vel reducuntur ad materiam indulgentiarum: ideò omnia, quæ super Stationes promerendas à Fratribus Minoribus alijs personis, quibus sunt communia eorum Priuilegia, concessa sunt: visum fuit ea ponere in dictione Indulgētiæ Stationū, quoad Fratres.

Collector. Hodie stationum ordo est regulandus secū dum Missale nouum.

STATVTA ORDINIS.

C SIXTVS IV. statuit, & decreuit, quòd Ministri, & Custodes, ac Guardiani, & Fratres Ordinis Mino. qui pro tempore fuerint: nulla Ecclesiastica censura, nulloq; mortalis peccati vinculo ligari valeant, ex Statutis, & consuetudinibus, vel declarationibus dicti Ordinis (præter Regulam) quomodolibet, & à quibuscunq, editis, etiam confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis: illis contrafaciendo, nisi tales essent casus, vel excessus, qui diuina lege, aut præce-
D pto Romanæ Ecclesiæ, meritò inducerent ad mortale. Ac etiā censuras, & pœnas, aliter latas, reuocauit, & annullauit; illasq; ad vim comminationis pœnarum comminatoriarum, & inferendarum, seu ad corporales, & temporales pœnas, per Prælatos supradictos ferendas, & infligēdas reduxit. Voluitq; similiter, quòd Ministri, Custodes, Guardiani, & alij prædicti Ordinis Prælati, possint ferre, & promulgare corporales, & temporales, seu alias pœnas, pro non obseruatione dictorū
E Statutorum, secundùm qualitatem personarum, locorum, & temporum, ac aliàs secundùm quod videbitur saluti animarum Fratrum eorundem in Domino expedire, ac etiam delinquentes ab illis absoluere, B.fo.22. & ffo 106.conce.229.

1 Relaxatio censurarum & statutorū ordinis.

Circa suprascriptam ordinationem Sixti est aduertendum, & notandum primò, quòd illud, quod ait de Declarationibus, intelligitur de factis per Fratres, & per Papam approbatis, non autem de declarationibus Regulæ à Summis Pontificibus factis,

Collector.

factis, prȩsertim Nicolai III. & Clementis V. quæ existunt in A
corpore iuris: licèt aliqui, & malè aliter senserint. ¶ Notandum etiam, quòd non obstante præfata ordinatione, seu concessione, tenentur Fratres Minores ad Statuta, quȩ postea auctoritate Apostolica facta reperiuntur, ac de cætero fient; quia Pontifices præcedentes, nequeunt ligare manus succedentiũ. Prȩsertim verò tenentur ad Statuta generalia, virtute sequentis præcepti Leonis X facta. Et sicut dictum est de præfata ordinatione Sixti, similiter dicendum est de duabus Concessionibus Eugenij IV. quæ habentur, o.fo.61. & ffo. 64 conce. 76. B
Et B.fo.28. & ffo. 112. conce.242. Quæ etiam, quia particulares, ac temporales fuerunt, non ponuntur hic: licèt per inaduertentiam in prima editione Compendij positæ sunt.

2 De Statu Ordinis faciendis.

LEO X. statuit, quòd Capitulum generalissimum celebratum Romæ (quando scilicet, facta est Vnio Fratrum Minorum Obser. & omnium aliorum reformatorum eiusdem Ordinis) teneretur deputare nonnullos Fratres ex diuersis Re- C
gionibus, seu Nationibus assumptos, ex probatioribus, & doctioribus, ac magis expertis Fratribus, qui omnia, & singula (quæ pro manutenentia reformationis, & vera Regulæ obseruantia accommoda iudicarent) in vnum recolligerent, ac postea per totum Capitulum generale, aut maiorem partẽ eiusdem approbarentur; & tandem Apostolicȩ confirmationis patrocinio munirentur, B.fffo.30. conce.107.

3 Pro Monialibus Sanctȩ Claræ.

Idem Leo statuit, quòd Moniales Sanctæ Claræ, & aliæ quȩcunque, sub obedientia, & regimine Fratrum Minorum obser. existentes, teneantur seruare Statuta, seu Constitutiones respectu illarum facta in Capitulis generalibus, aut Prouincialibus factis, & faciendis; prout latè positum est, in dictione Moniales, §. 23. D

ANNOTATIO CORDVBÆ. E

Quoad §. 1. notandum, quòd est dubium, an per præfatũ Priuilegium Six. IV. de quo ibi agitur reuocentur obligationes, quoad pœnas, & quoad culpas, indictæ per Statuta, & per Declarationes etiam Papales, vltra seu præter Regulam nostram, nobis Fratribus Mino. specialiter. An solùm reuocentur obligationes, quoad culpas, seu pœnas, indictæ per Statuta, aut Declarationes, aut Consuetudines aliorum

quorum-

A quorumcunq; intra Ordinem nostrum, seu à Fratribus, seu à Capitulis nostris, vltra, seu præter Regulam editas, seu factas, quoad nos Fratres Mino. specialiter: & in hoc est duplex opinio. Nam Collector cum alijs tenet, quòd per dictum Priuilegium solùm reuocantur obligationes ad culpas, & ad pœnas quascunq; indictæ nobis per Statuta, aut Declarationes, vltra, seu præter Regulam, editas solùm intra Ordinē nostrum, seu à quibuscunq; Fratribus, seu Capitulis nostri Ordinis: nō autē per Statuta, aut Declarationes editas à Papa, vel Ecclesia. Sicq;
B secundùm hanc opinionem, præcepta, & pœnæ, si quæ sunt in declarationibus Nic. III. Clem. V. Ioan. XXII. vltra seu pręter obligatoria Regulę nostræ bene nos obligant, & sunt in suo vigore, nec reuocantur per Priuilegium præfatum: quia de istis, nec loquitur, nec intelligitur præfatum Priuilegium: & ratio huius opinionis est, quia semper dicitur in eodem Priuilegio, quòd per id reuocat Papa obligationes præfatas Statutorum, & Declarationum omnium, & à quibuscunq; dicti Ordinis nostri: nota illam limitationem, dicti Ordinis, idest intra Ordi-
C nem, seu à Fratribus, seu à Capitulis quibuscunq; nostri Ordinis: ergò non extenditur ad Statuta, & Declarationes Papæ, vel Ecclesiæ.

Secunda opinio est cuiusdam Patris satis docti, quæ mihi magis placet, quòd, scilicet, non solùm reuocantur obligationes nobis specialiter indictę per Statuta, & declarationes, vltra, seu pręter Regulam editas intra Ordinem, seu à Fratribus, seu Capitulis nostri Ordinis: sed etiā à Papa, vel Ecclesia, vel à quibuscunq; alijs: & ratio huius opinionis est, quia in relatione præfati Priuilegij hoc petebatur, vbi dicitur, quòd
D quia nonnulli Rom. Pontifices prædecessores nostri, ac alij etiam Generales, & Fratres ipsius Ordinis deuotionis feruore accensi, vltra dictam Regulam, nonnulla Statuta, & Ordinationes fecerunt, &c. & infra ibidem in Concessione Papæ habetur (non obstan. Statutis Ordinationibus, & Declarationibus præmissis, quibus, quoad hoc expreßè derogamus, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, &c. ergo ex his videtur, quòd Papa de omnibus supradictis intelligebat, & se conformabat intentioni petentis hoc Priuilegium, vt litera ipsius Pri-
E uilegij apertè sonat, ergò. Et ad illud, quod limitatè dicitur (dicti Ordinis) dico, quòd intelligitur non vt prima opinio Collectoris glossat, idest intra dictum Ordinem: sed sic, scilicet, dicti Ordinis, idest, pro ipso Ordine Fratrum Minorum tantùm specialiter editis Statutis, seu Declarationibus, &c. quia tales tantùm reuocantur. Non autem reuocantur obligationes ad culpam, seu pœnam indictæ per Statuta, seu Declarationes Papales, seu Ecclesiasticas, editas generaliter pro omnibus Christianis, seu pro omnibus Religiosis; quales sunt multæ prohibitiones,

tiones, & censuræ inflictę à iure, seu per extrauagantes generaliter, quoad omnes Christianos, seu quoad omnes Religiosos tantùm: quia istæ non reuocantur per prędictum Priuilegium Sixti, ut patet; quia alio qui esset absurdum sic intelligere, ut dictum est supra, in his Annotationibus, tit. Ingredi. super §. 15. quod etiam clarius innuitur in eodem Priuilegio Six. IV. ubi expreßè dicitur, Nisi tales essent casus, uel excessus, qui Diuina lege, aut præcepto Rom. Ecclesiæ meritò inducerent ad mortale, hæc ibi. Ex quo patet, quòd solùm reuocantur Statuta, seu Declarationes, editę à quibuscunque, etiam à Papa, uel Ecclesia specialiter pro nobis Fratribus Minoribus, inquantùm nos obligant ad culpam, seu ad pœnas aliquas, ultra id, quod in nostra Regula continetur. Non autem Statuta, aut Declarationes generaliter editæ à Papa, uel Ecclesia pro omnibus Christianis, seu pro omnibus Religiosis, quamuis ibi de nobis Fratribus Minoribus specialiter fiat mentio; aut ibi, quoad nos tantùm, aliquid statuatur specialiter: quia tale quid non reuocatur per prędictum Priuilegium: ex quo tale Statutum non est specialiter pro nobis editum, sed generaliter pro omnibus Religiosis, aut Christianis; ut dictum est. Quamuis aliquis dixerit, quòd etiam Statuta, & Declarationes Papę, generaliter editæ, quoad omnes Religiosos, & Christianos, reuocantur quoad nos Fratres Mino. nec obligamur per ea ad culpam, seu ad censuras aliquas: sed, ut probatum est, non est ita. Sed ut nos iam sæpe diximus.

A B C

CAPVCCINI ANNOTATIO. D

In §. 1. NOTA, *quòd Statuta Confirmata à Sede Apostolica intelliguntur iuxta Confirmationem iam factam à Greg. XIII. in Const. 35. Ex benigna. Et à Six. V. anno 1587. omnium Priuilegiorum Fratrum Minorum de Obseruantia. Vbi dicitur Dummodò sint licita, honesta, in vsu, & sacris Canonibus, & Decretis Sacri Conc. Trid. non contradicant.*

Et Conc. Trid. seß. 25. tit. de Regular. cap. 27. determinat, quòd Regulares sub strictiora Statuta viuentes, ab ipsis non intendit remouere. E

An autem Statuentes poßint recedere à Statuto confirmato per Sedem Apostolicam, uide supra in uerbo Priuilegia, in nostra Annotatione, in fine.

Et de intelligentia supradictæ clausulę Dummodò sint in vsu, &c. Vide ibidem, & supra in p. p. 52. & 73. E.

STI-

A

STIGMATA.

GREGORIVS IX. edidit quandam Bullã ad perpetuam rei memoriam, in commendationem, & laudem Sacrorum Stigmatum Seraphici Patris Francisci; vbi acriter increpat quendã Episcopum dubitãtem de huiusmodi Stigmatibus, 1
B B. fo.11. Et ffo. 96. conce. 209.

Idem Gregorius districtè præcepit Prioribus, & Prouincialibus Ordinis Fratrum Prædicatorum, quatenus inquirerent, 2
an quidam Frater prædicti Ordinis prædicasset contra Stigmata Beati Francisci, ac contra Fratres Minores, prout sibi fuerat denunciatum: quòd si ita fecisse inuenirent, suspenderet illum ab officio prędicationis, & mitterent ad præsentiam eiusmodi Summi Pontifices; vt iuxtà sua demerita, reciperet;
C b. fo.21. Et ffo. 23. conce. 6.

ALEXAMDER IV. edidit quandam solennissima Bullam ad perpetuam rei memoriam in exaltationem, & laudem Stigmatum Beati Patris Francisci, proferens multa testimonia fi- 3
delium personarum, qui viderunt, & palpauerunt huiusmodi sacra Stigmata, & insuper addens proprium testimonium, B. fo. 12. Et ffo.96. conce. 207.

Idem Alexander commendauit, & eximijs laudibus exalta-
D uit montem Aluerne; vbi præfata Stigmata fuerunt diuinitus 4
impressa Beato Francisco; ac in uirtute sanctæ Obedientiæ De monte
mandauit Prælatis Fratrum Minorum, nè Conuentum illic Aluernæ.
ędificatum delinquerent, uel destrui permitterent; sed quòd ibi aliquos Fratres statuant, qui debitum domino reddant famulatum, b.fo.22. Et ffo. 24. conce.10.

Idem Alexander scripsit vniuersis Christi fidelibus literas patentes in commendationem Stigmatum prędictorum, vbi 5
E posuiţ sequentia uerba. Grande, ac singulare miraculum, quo Testimoniũ
Beatum Franciscum, ipse sanctorum splendor, & gloria domi- Stigmatũ S.
nus Iesus Christus mirabiliter decorauit, vobis fe re. Grego- Patris Fraci-
rius Papa IX. prædecessor noster, clara sua insinuatione lite- sci.
rarum expressit, videlicet, quòd idem Sanctus cùm adhuc spatium præsentis vitæ percurreret; & postquam illud feliciter consumauit; in manibus, latere, ac pedibus, specie Stigmatum diuinitus extitit insignitus. Cùm igitur tam insigne di-

uini amoris signum, quod vtique ante obitum eius patuit, & A
nobis etiam tunc notum fuit, cùm eodem prędecessore in minori adhuc officio constituto, ab omnibus Christicolis credi firmiter cupiamus: deuotionem vestram rogamus, & hortamur in Domino Iesu Christo, in remissionem uobis peccaminum iniungendo, quatenus ab assertione contrarij (quæ non nisi ex cordis malignitate procederet) aurem, & mentem penitus auertatis, reddentes uobis eundem Sanctum digna veneratione propitium apud Deum; vt adiuti præcibus eius, & me- B
ritis, felicitatis æternę possitis participium obtinere, b.fo.26. Et ffo,29. concessione 23.

6 Excōicatio.

Idem Alexander promulgauit sententiam excōmunicationis, à qua nullus posset absolui, nisi personaliter adiret Sedem Apostolicam, cōtra eos, qui in Regnis Castellæ, & Legionis de imagine Beati Francisci Stigmata sacra aboleuerint, seu abolere fecerint; et qui prædicauerint prędictum Sanctum præfata Stigmata nullatenus habuisse, cuiuscunque Ordinis, uel cō- C
ditionis existant. Et decreuit insuper, quòd si fortè tales fuerint Doctores, seu Lectores in Theologia, seu in quacunq; alia facultate, aut potestatem audiendi confessiones habentes, incurrant priuationem prædictorū officiorum. Et insuper præcepit Ecclesiarum Prælatis prędictorum Regnorum, quatenus huiusmodi literas notificent Christi fidelibus, & prædicta omnia faciant firmiter obseruari: contradictores per censuram Ecclesiasticam (appellatione postposita) compescendo, b.fo.26. D
Et ffo.27. conce.18.

Pęnæ contra aduersantes Stigmatibus sancti Patris Francisci.

7 Excōicatio.

Idem Alexander excommunicauit detractores, contemptores, & irrisores sacrorum Stigmatum Beati Francisci, maiori excommunicatione, à qua absolui nequeant, nisi per Sedem Apostolicam, B.fffo. 109. conce.460.

8 NICOLAVS III. approbauit, & confirmauit quandam Bullam Greg. IX. in fauorē Stigmatum B. Francisci editam, illamq; suis literis inseruit, quæ est quasi de verbo ad uerbū, E
sicut supraposita Alexandri IV.§.5. Habetur autem, B. fo. 11. Et ffo.95.conce.205.

9 De S. Catherina de Senis.

SIXTVS IV. informatus, quòd nonnulli Religiosi quasdam sanctas, & maximè sanctam Catherinam de Senis, in diuersis partibus, sine consensu, & approbatione Sedis Apostolicæ, ac vt creditur, sine rei veritate, cum Stigmatibus Christi, ad instar Beati Francisci depingebant, ac quòd in publicis prædicationi-

A dicationibus asserebant, prędictam sanctam Catherinam recepisse à Christo Stigmata verius, quã Sanct. Franciscus, attendens hoc esse in pręiudicium veritatis, & honoris prædictæ Sedis Apostolicę: fecit prouisionem infrascriptam, dicẽs sic. Nos igitur de præmissis plenariam habentes notitiam, & quòd si dicta Sancta Catherina Stigmata huiusmodi habuisset, felicis recordationis Pius Papa II. prędecessor noster, qui eandem Sanctam cathalogo Sanctorum adscripsit, & suarum virtutum B prærogatiuas in sua Canonizatione luculentissimè declarauit, specialem de hoc singulari Priuilegio fecisset memoriã: huiusmodi supplicationibus inclinati, uniuersis, & singulis quorũcunque Ordinum professoribus, & alijs personis vtriusq; sexus cuiuscunque dignitatis, status, gradus, & conditionis fuerint, auctoritate Apostolica, tenore præsentium, in uirtute obedientiæ, & sub excommunicationis pœna (quam contra facientes ipso facto incurrant; & à qua per alium, quàm Romanum C Pontificem, nisi in mortis articulo duntaxat absolui non possint) districtius inhibemus prędicatoribus, vt à prædicationibus, et assertionibus huiusmodi deinceps desistant, ac pręmissis, & alijs quibuscunque, vt picturas cum huiusmodi Stigmatibus auferant, & auferri vbilibet faciant, atque procurẽt, infra spatium vnius anni à publicatione præsentium; nec liceat alicui eandem sanctam Catherinam depingi facere cum ipsis Stigmatibus, donec eadem Sedes Apostolica hoc approbaue- D rit, & per speciale Priuilegium sanctam ipsam cum ipsis Stigmatibus depingi concesserit, b. fo. 53. Et ffo. 50. concessione 54.

Nota.

Sicut nec in Martyrologio Roma. nec in legẽda sua quibus P. Dominicani vtuntur fit aliqua de illis mentio.

Excõicatio.

Prohibitio.

Idem Sixtus, quia post literas immediatè suprapositas fuit informatus, quòd nonnulli proprijs inhærentes affectibus, mãdatis prædictis nõ obediebant: præhabitis consilio, & assensu, & matura deliberatione cum sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, statuit, & ordinauit, quòd nullius Sancti, aut Sanctæ, Beati, aut Beatæ figura aliqua cum dictis Stigmatibus depingi E possit quouis modo, quo æstimari possit, uel credi, illum, uel illã huiusmodi Stigmata habuisse: excepta imagine Beati Frãcisci, quem multipliciter constat Stigmata à Christo recepisse. Ac etiam prohibuit, ne aliquis in prædicationibus ad populũ, vel aliàs scriptura, aut uerbo, asserere, aut affirmare præsumat aliquem Sanctum, vel Sanctam, Beatum, aut Beatam Stigmata huiusmodi habuisse. Et super ijs imponit grauissimas censuras, & pœnas, quas incurrant diuersimodè facientes con-

10 Prohibitio in fauorem S. Francisci.

Censurę.

tra præmiſſa. Super quibus etiam dat Conſeruatores omnes A Eccleſiarum Prælatos; & alios in Eccleſiaſtica dignitate conſtitutos, B.ffo. 217. conceſsione 520.

11 De S. Catherina de Senis

Idem Sixtus, quia poſt omnia ſupradicta, per quaſdam ſuas literas, ſuſpenderat ad tempus cenſuras, & pœnas, per eum impoſitas contra depingentes ſanctam Catherinam de Senis cum Stigmatibus: declarauit, dictam ſuſpenſionem de cætero non valere: & decreuit, quòd literæ prædictæ ſuper Stigmatibus editæ, ob ſuſpenſionem præfatam, nullatenus reuocatæ cen B ſeri debeant: ſed in ſuo robore, ac uigore permanere, ac ſi huiuſmodi ſuſpenſio non emanaſſet. Ac inſuper mandauit de nouo, ſub cenſuris in prædicta Bulla contentis: nè præfata imago Beatæ Catherinæ de Senis amplius cum Stigmatibus depingatur; & quòd imagines ſic depictæ aboleantur: non obſtantibus quibuſcũque, B.fo. 40. Et ffo. 124. conceſsione 271.

Cenſuræ, Fuit facta ãnno 1550. anno X. ſui Pontificatus

C

STVDENTES FRATRES.

1 CLEMENS IV. in Mari Magno ſtatuit, quòd Fratres Ordines Minorum, quos Prælati eiuſdẽ Ordinis, ſecundum Conſtitutiones ipſius Ordinis in Conuentibus deputauerint in Lectores, ſine cuiuſcunque alterius licentia, liberè in domibus prædicti Ordinis legere, ac docere valeant in theologica facultate: illis locis exceptis, in quibus viget Studium generale; ac etiam quibus in facultate ipſa docturus ſolenniter incipere conſueuit, B.ffo. 139. conceſsione 310. D

2 Generalis Miniſter. De reductione Fratrum ſtudentium.

EVGENIVS IV. conceſsit auctoritatem Miniſtro Generali Fratrum Minorum reducendi Fratres ſtudẽtes, cuiuſcũq; gradus, & conditionis exiſtant, ad ſuam, & aliorum Prælatorum dicti Ordinis Regularem obedientiam, & communẽ viuendi modum; iuxtà formam Regulæ, & Profeſsionis, Statutorunque eiuſdem Ordinis. Non obſtantibus quibuſcunque in contratrium facientibus. Et inſuper voluit, quòd præfatus Generalis Miniſter, & alij per eum deputandi, habeant facultatem, & poteſtatem plenariam, omnes, & ſingulos ſupradictos Frat. obedire recuſantes, & cõtradictores quoſcũq; p cẽſuras Eccleſiaſt. & alia iuris remedia (appellatione poſtpoſita) cõpeſcẽdi; inuocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachij ſecula- E

Appellatio.

A seculares, b.ffo. 84. conce. 246.

Idem Eugenius fecit aliam Concesſionem, quæ non modicum deseruit huic materiæ ſtudentium Fratrum, etiam Conuentualium: quæ poſita eſt in dictione Eleemoſyna, §. 5.

PIVS II. præcepit Generalibus quatuor Ordinum Mendicantium, quatenus omnes, & ſingulos ſuorum Ordinum profeſſores; qui, ſpiritu rebellionis aſſumpto, Prælatis ſuis obtemperare, eorunque ſalutares correctiones, & diſciplinam 4 Pro omnib⁹ Generalibus Mendicātiū.
B effugere, aut deſpicere præſumpſerint, & ut impunè hoc efficiant, Rectorum, ſeu Gubernatorum, & Conſeruatorum ſtudiorum præſidia, & patrocinia implorauerint, prætendentes ſe exemptos ab ipſorum Ordinum iuriſdictione, & poteſtate, ac correctione: cuiuſcunque gradus, uel conditionis exiſtant niſi (Canonica monitione pręmiſſa) ab huiuſmodi reſipuerint, & debitam à prædictis Generalibus, pro commiſsis pœnitentiam humiliter ſuſceperint, ac mandatis eorundem Generaliū
C efficaciter obtēperare ſtuduerint, auctoritate Apoſtolica denuncient; & ab alijs, vbi, & quando, & quoties expedierit denuntiari faciant, prædictos Fratres excommunicatos eſſe, & ab omnibus Magiſterij, Bachalariatus, Lectoratus, Biblijſtatus officijs, alijſque dignitatibus, & honoribus dictorum Ordinum exutos fore: & inſuper, ſi eorum contumacia, proteruitas, uel rebellio id exegerit, carceribus ad pœnitentiā peragendam intrudi faciant, donec ad cor reuerſi, ſalutaribus mo- Excōicatio. Gradus Scolaſtici. Correctio.
D nitis, & mandatis ſe ſubiecerint; & à prędicta excommunicationis ſententia abſolutionis beneficium meruerint obtinere, b.ffo. 86. conce. 249.

INNOCENTIVS VIII. fecit quādam Concesſionem notabilem, circa modum, quo Pręlati Obſeruantes poſſunt corrigere Fratres ſtudentes in quibuſlibet vniuerſitatibus Hiſpaniç. Vide in dictione Correctio Fratrum. §. 4. 5 De correctione ſtudentiū

IVLIVS II. ſtatuit, & ordinauit, quòd Fratres Ordinis Prę-
E dicatorum, aut Minorum non poſsint commorari extra domos ſuorum Ordinum, cauſa, uel reſpectu ſtudij, ſiue in Salmantina, ſiue in alijs ciuitatibus, & locis, quibus literaria ſtudia vigeant, præter, & abſq; licentia Prouincialium, Priorum, ſeu Miniſtrorum, uel eorum Vicariorum reſpectiuè: ac illa durante duntaxat, etiam de licentia Sedis Apoſtolicç, aut prętextu quarūcunque facultatum, ac indultorum, & literarum Apoſtolicarum Salmantineñ. & alijs vniuerſitatibus prædictis, 6 De habitatione extra conuentus.

pro tempore concessorum. Et super hoc ponit pœnas, & censuras, ac dat Conseruatores, B. ffo. 209. concessione 512. Et ffo. 70. conce. 217. A

ANNOTATIO CORDVBÆ.

Quoad. §. 6. vbi ponitur Concessio Iulij II. notandum, quòd similiter concessit Leo X. fff. 50. de quibus etiam videatur in Compendio, tit. Apostata, tit. Correctio, secundùm subiectam materiam. B

SVCCEDERE.

Collector. Circa successionem hæreditatum, sunt multa, & varia concessa, & statuta per multos Summos Pontifices; quæ posita sunt in dictione Hæredes, & Hæreditas.

SVPERFLVITATES.

Collector. Qualiter superflua, quæ in Conuentibus Fratrum Minorũ Obser. reperta fuerint, possint, & debeant tolli per Generalem dicti Ordinis: habetur in dictione Generalis Ordinis §. 3. & 5. Et in dictione Ornamenta. §. 1. C

SVSPENSIONES.

Distinctio materiæ suspensionis.

Collector. In Priuilegijs Fratrum Minorum aliorum Mendicantium reperiuntur nonnulla pertinentia ad hanc dictionẽ Suspẽsio. Et primò ea, quæ concernunt absolutionem, seu dispensationem à suspensionibus incursis per Fratres: habentur in dictione Absolutio ordinaria quoad Fratres. §. 4. & 7. & 10. Secundò de illis, quæ iungunt Suspensionem Priuilegiorum, & Indulgentiarum, dictum est in dictione Priuilegia in multis, §. ubi in margine posita est hęc dictio Suspensio. D E

SYNDICVS.

Collector. Sciendum, quòd omnia, quæ in Priuilegijs Fratrum Minorum continentur respectu Syndicorum, à Sede Apostolica deputatorum pro huiusmodi Fratribus, sunt superius posita in dictione Procuratores Fratrũ; quia tali nomine frequentius reperiuntur nominati.

A ☞ CAPVCCINI ANNOTATIO.

Et quoniam supra in verbo Procuratores Fratrum omisimus additionem Reuerendi Patris Capuccini, quam sub hoc verbo nunc inserimus cuius tenor talis est.

Pro huiusmodi meteria Syndici Institutionis, et officij, de qua tractatur in supradictis §.1. 3.5.& 7.etc. est sciendum (vltra ea, quæ dicit hic Collector) quòd Paulus IV. in cõst. 4 ex Clementina anno Dom. 1555 .emanata, confirmando Const. supradictam à Mart. IV. concessit facultatem, ut Generalis de per se in toto Ordine, & singuli Prouinciales Ministri, ac Custodes vniuersi, pro tẽpore existentes, in suis Prouincijs, & Custodijs respectiuè, & ad hoc ab eis respectiuè deputati Fratres pro tempore, possint nominare speciales personas, quę non sint de dicto Ordine Minorum, pro locorum indigentia singulorum, quando, & quoties opus fuerit in singulis eorũ Conuentibus, quæ, ut legitimi Administratores, Oeconomi, Syndici, & Actores possint res ipsas oblatas, donatas, aut in vltima voluntate relictas ipsis Fratribus, & rerum ipsarum pretium, & Eleemosynas, nomine Romanæ Ecclesię recipere, & in Fratrum vsus eas, uel earum pretium conuertere, sicut, & quando á prędictis Prælatis extiterint requisiti. Ac omnimodam potestatem habeant illa omnia exigendi, repetendi, distrahendi, alienandi, &c. in iudicio, uel extra illud. Ac potestatem dedit etiam ijsdem Prælatis supradictos Syndicos reuocandi, aut alias subrogandi, uel nominandi quoties opportunum fuerit. Collector. In.§. 1.3.5. & 7. Paulus 4. cõfirmans constit. Mart. 4.

B

C

D Nec propter præmissa, contra Regulam, nec contra Statuta Regularia fieri, immo cum illius obseruatione quoad hoc, & pura, & sana conscientia, sine alicuius conscientię scrupulo uiuere declarauit. Hęc in supradicta Const. Paul. IV. Vti Syndico non esse cõtra Regulã.

Intantum, quòd Syndicus, Procurator, seu Oeconomus ille est, qui nomine Papæ, seu Romanę Ecclesię ad expedienda Fratrum negotia deputetur. Et hunc Syndicum Minister Generalis, uel Prouinc. vel Custos poterunt nominare: uel saltem habentes commissionem ab eis, ut ex supradictis literis Martini, & Pauli, habetur: præter prædictos autem, nullus alius, etiam Guardianus cum toto suo Conuentu poterit Syndicum nominare, ut ait Collector in §.3. Ac ab ijsdem Prælatis potest ab officio Syndicatus deponi, ut supra. Syndicus à quibus Prælatis ẽ nominandus.

E

Cuius Syndici munus, & auctoritas, ut ex supradicti Bullis Innocentij IV. Martini IV. & V. &c. ad quinque esse dignoscitur. Syndic⁹ quę facere potest.

Primò ad recipiendas nomine Papę, seu Ecclesię Romanæ res omnes mobiles, siue immobiles (quæ pecuniarię non sunt) oblatas, seu modo licito do-

cito donatas, aut in ultima uoluntate ipsis Fratribus relictas. A

Secundò ad vendendum, commutandum, alienandunque res omnes, quibus Fratres licitè uti possent, ad dominium Ecclesiæ pertinentes, & ad recipiendum, & expendendum eorum pretiũ in necessitates Fratrum.

Tertiò ad recipiendum nomine Ecclesię, & iudicialiter repetendum eleemosynas omnes, etiam pecuniarias, modo licito ipsis Fratribus relictas, seu in testamento legatas.

Quartò ad experiendũ in iudicio, seu extra, in omnibus actionbus, & causis, quæ in dictis Priuilegijs Syndicatus explicantur. B

Quintò ad recipiendum nomine Ecclesiæ omnes pecuniarias eleemosynas quomodocunque prouenientes, easque expendendas pro necessitatibus communicatis. Et hoc ultimum in const. Mart. V. tantummodo habetur concessnm, & in supradicta Paul. IV. const. Alij uerò quatuor patent ex Priuileg. Mart. IV. & aliorum supradictorum.

Fratres in q̃bus ex supra dictis casib⁹ possunt uti Syndico.

His autem habitis, sciendum est, omnes Fratres Minores præfato Syndico, quoad primum, & secundum actum ex supradictis quinque, licitè vti posse, ut annotauit Speculator, & Collector hic, ac communiter Corduba, in c. 4. q. 16. & alij Expositores Regul. tenent. & colligitur ex decretali Exijt. §. cæterum. versic. si uero res. Et non habere Syndicum ad hos duos actus praedictos, est se periculo probabiliter exponere; vt Collector ait supra, in. §. 8. C

Quoad 3. & 4. uerò actum, licèt Corduba in exposit. 4. cap. Regul. q. 16. punct. 3. dicat, licitè posse à Fratribus in talibus casibus, Syndico uti, & sit eius opinio valdè probabilis: Attamen Speculator, & Collector, hic nolunt Fratres secundùm Regulæ puritatem, absq; aliquali ipsius relaxatione, in his actibus Syndico vti: quando quidem ipsis ex officio Iudicis, uel aliter, consuli potest honestiori modo, ut supradiximus in verbo Hæreditas, & in verbo Legata. Et iste modus erit sanctior, tutior, & ad aedificationem populi conuenientior, quo & Religio nostra hactenus vsa est, & in praesentiarum vtitur. D

Quoad quintum verò, & vltimum actum, ad deponendas, scilicet, omnes eleemosynas pecuniarias undecunque prouenientes apud Syndicum, clarissimum est, in his Syndico uti Fratres non posse, absque dispensatione Regulae, & Declarationum Nicolai, & Clementis relaxatiua; ut hic Collector ait, & omnes alij expositores consentiunt. Et hæc pro huiusmodi Syndici, seu Procuratoris materia, sic breuiter dicta sufficiant. E

Procurator gen. Ord.

Circa autem Procuratorem Generalem Ordinis, est sciẽdum, ꝙ Procurator Ordinis Praedicatorũ, à Priore Generali electos, eo ipso omniũ

Prouin-

A *Prouintiarum locorum, & personarum dicti Ordinis, quasuis causas etiam speciale mandatum requirentes, iuxtà potestatem sibi à Generali traditam, agere potest; ac si omnimodam potestatem, cum pleno, ac libero, ac speciali mandato ad huiusmodi causas accepisset. Ita Martinus V. prædicto Ordini concessit, vt est in eorum Priuileg. f.106.*

Idem concessit Augustinianis Bonifacius VIII. vt in eorum Priuileg. fol.79. Et refertur in Compend. Priuileg. Societ. Iesu, in verbo Procurator. Pro Augustinianis.

B

TERTIARII FRATRES, ET SORORES.

Distinctio materiæ infrascriptæ.

EA, quæ in Priuilegijs Fratrum Minorum continentur, respectu Tertiariorũ, sunt in multiplici differentia. ¶ Quędam enim attinent ad ipsorum Regulam, & Professionem absolutè. Et hæc habentur infra. §.2.& 6.& 7. & 12. & 13. & 18. Collector.
C ¶ Alia pertinent in speciali ad subiectionem, & obedientiam, quam ijdem Tertiarij habere debent. Et ista ponuntur, §.3. & 4.& 5.& 8.& 16. & 17. ¶ Nonnulla concernunt eorundem Tertiariorum exemptionem, & alia Priuilegia. Et hęc continentur, §.1.& 4.& 9.& 11.& 12.& 14.& 19.& 20.& 21.& 22. ac 23. ¶ Reliqua verò respiciunt absolutionem, & administrationem Sacramentorum. Hęc autem consistunt, in §.8. & 15. vltra ea, quę posita sunt in dictionibus Absolutio ordinaria, &
D Absolutio extraordinaria quoad Fratres. Nam, ratione communicationis Priuilegiorum, possunt gaudere omnibus concessis Fratribus, quorum sunt Tertiarij.

GREGORIVS IX. concessit, quòd Tertiarij Beati Francisci nequeant compelli ad aliquod iuramentum, nisi pacis, ac fidei, & calumniæ, aut testimonij. Et statuit, quòd non grauentur
E amplius impositione onerum, quàm sij conciues, b.fo.19.

Tertiarij, de quibus in hac concessione fit mentio, sunt illi, qui in proprijs domibus viuunt, & non fecerunt tria vota essẽtialia Religionis. Collector

NICOLAVS IV. approbauit, & confirmauit Regulam Fratrũ, & Sororũ Tertij Ordinis Beati Francisci, inserẽdo totam Regulã hmõi in suis literis, B.fo.49. Et ffo.132. conce. 298. 2

Præ-

Collector. Prefata Regulas, cum multis alijs Regulis Fratrum, & Monialium, sub obedientia Prelatorum Ordinis Minorum degẽtium, in calce huius Compendij ponitur.

3 Visitatores. Idem Nicolaus statuit, vel potius consuluit, quòd prædicti Tertiarij procurent assumere Visitatores, & Reformatores de Ordine Fratrum Minorum, B.fo.33. Et ffo.116. conce.254.

4 Cõicatio priuilegiorum. Idem Nicolaus præfatis Tertiarijs (qui iuxtà suum consilium elegerint Visitatores de Ordine Fratrum Minorum) dedit suam benedictionem, & concessit, quòd gaudeant Priuilegijs eidem Ordini Pœnitentium, seu Tertiariorũ à Sede Apostolica concessis, & in posterum concedendis. Et insuper voluit, quòd huiusmodi Tertiarij (qui sequuti fuerint suum cõsilium, accipiendo Visitatorem de Ordine Mino.) habeant, & debeant habere Ministros de seipsis, iuxtà formam in prædicta Regula comprehensam, B.fo.33. Et ffo.116.conce.255.

5 MARTINVS V. circa subiectionem prefatorum Tertiariorum, sub obedientia Generalis, & Prouincialium Ministrorum Ordinis Fratrum Mino. edidit quandam Bullam, cõmittens hoc negotium cuidam Cardinali. Sed quia non constat quid super hoc idem Cardinalis fecerit, prædicta Bulla in nullo videtur deseruire. Habetur tamen, B.fo. 32. Et ffo. 115. concessione 253.

6 Ieiunium. EVGENIVS IV. concessit, quòd Sorores Tertij Ordinis solummodò teneantur ad illa ieiunia, ad quę Fratres Ordinis Mino. Regulam Obseruantes obligati sunt. Et quòd eosdem modos seruent in cibis quadragesimali tempore, exceptis debilibus, & infirmis, b.fo.46. Et ffo.42.conce.47.

7 Votum. SIXTVS IV. statuit, ac decreuit, quòd votum Obedientiæ Paupertatis, & Castitatis emissum à Tertiarijs Beati Fracisci, habeat vim, & valitudinem voti solennis, ac omnem inducat effectum, quem inducit votum solenne, factum cuicũq; de Religionibus à Sede Apostolica approbatis. Ac districtè præcipiendo mandauit omnibus, & singulis cuiuscunq; gradus, dignitatis, ordinis, aut conditionis fuerint, sub quorum cura, vel iurisdictione prædicti Tertiarij Fratres, vel Sorores tunc degebant, aut in futurum degere contingeret: nè Fratres, vel Sorores prænominatos, prefatum votum, modo prędicto emittentes, Matrimonium contrahere, vel ante contractum consumare, aut Religionem ipsam dimittere, & ad secularem vitam redire permittant. Decreuitq; irritum quicquid

A quid in contrarium factum fuerit. Ac ipsos Fratres, vel Sorores id facientes, excommunicationis sententia innodatos fore B.fo.33. Et ffo.117.conce.256. Excõicatio.

Idem Sixtus statuit, quòd Generales, & Prouinciales Ministri Ordinis Minorum, & eorum Vicarij, tàm Conuentuales, quàm Obseruantes habeant sub sua iurisdictione omnes Fratres, & Sorores Tertij Ordinis Beati Francisci, vbilibet, infra Prouincias eis commissas, consistentes; ac eos charitatiuè visitent, & eosdem, iuxtà Regularia instituta dicti Ordinis, instruant, & reforment: necnon & corrigant, etiam per ablationem habitus dicti Tertij Ordinis, si id qualitas excessus exegerit. ¶ Et similiter statuit, quòd prædicti Prælati Ordinis Mino. possint recipere volentes aggregari huiusmodi Tertio Ordini. Ac etiam, quòd possint eidem Tertiarijs deputare Visitatorem, seu Confessorem prædicti Ordinis Mino. de Obser. vel Conuentualium, prout eis plus placuerit; qui eisdem Tertiarijs omnia Ecclesiastica Sacramēta ministrare debeat, B.fo.8. Et ffo.92. conce.201. 8 Desubiectione Prælatis Ordinis Minorum. B Correctio. De receptione ad Ordinem Tertiariorum. C

Idem Sixtus in Bulla aurea concessit, vt Tertiarij vtriusq; sexus Ordinum Prædicatorum, & Minorum, gaudeant eisdem Priuilegijs, & immunitatibus, gratijs, fauoribus, & concessionibus, ac indultis spiritualibus, & temporalibus, concessis, & in posterum concedendis Ordinibus prædictorum Fratrum Prædicatorum, & Minorum, & illorum professoribus, ac Domibus, & locis, & procuratoribus, & oblatis, seu alijs quomodolibet; quatenus statui, & conditioni prædictorum Tertiariorum conuenire possunt, B.fo.66. Et ffo.148. conce.362. 9 Cõicatio priuilegiorum. D

Idem Sixtus statuit, quòd Fratres Prędicatores, & Minores recipientes, seu admittentes ad Priuilegia, & immunitates suorum Ordinum, quoscunq; laicos vtriusq; sexus, prętextu Tertij Ordinis, seu alterius modi viuendi, nisi gestauerint habitum dicti Tertij Ordinis, & professionem emiserint solitā, & in congregatione viuant, & in communi, sint excommunicati: non obstantibus quibuscunq;. 10 E Excõicatio.

Habetur in Bulla pręfati Sixti, quæ incipit: Detestanda nonnullorum ambitio, prout allegatur in quadam tabula Priuilegiorum, per quendam Commissarium Romanum, compilata. Non tamen habetur in libris Priuilegiorum impressis. Collector.

INNOCENTIVS VIII. extendit gratias, & indulta concessa Fratribus, & Sororibus Tertij Ordinis in communi vi- 11

uenti-

uentibus, etiam illis qui viuunt in particulari, o. fo. 64. Et ffo. A
69. conce. 146. Et fffo. 100. conce. 375.

Collector. Huiusmodi concessio debet intelligi solùm de gratijs spiritualibus, seu in foro conscientię: præsertim, quia cum sit facta Oraculo viuę vocis, nihil deseruit pro rebus temporalibus, seu pro foro iudiciali.

12 De Sororib⁹ Tertiariis. Idem Innocētius declarauit, quòd Sorores Tertii Ordinis, etiam in communi viuentes; quamuis se astringant ad plura, quàm in earum Regula continentur, non includuntur sub cōstitutione Ioannis XXII. reprobantis vitam, & ritum Fratricellorum; prout à nonnullis credebatur, B. fo. 38. Et ffo. 122. concessione 266. B

13 De Sororib⁹ Tertiariis. Idem Innocentius concessit, quòd prædictæ Sorores Tertii Ordinis Beati Francisci possint liberè, & licitè sumere velum nigrum, & sub perpetua clausura manere, quandocunq; prędictis Sororibus, ac Ministris Ordinis Minorum, vel aliis earum Superioribus (sub quorum cura existent) placuerit; ac C earundem statui visum fuerit expedire, B. fo. 38. Et ffo. 122. concessione 266. in fine.

14 De Sororib⁹ Tertiariis. Exemptio à decimis. ALEXANDER VI. concessit, quòd Sorores tertiæ Regulæ in Congregatione, sub cura Fratrum Minorum Obser. degentes, quæ pro maiori parte ex eleemosynis Christi fidelium, & labore manuum suarum victum, & vestitum recipiūt, non possint cogi ad solutionem alicuius decimæ, seu taxe, aut collectæ, quæ pro tempore imponi contigerit: etiam si aliquid D habeant proprii; quod tamen non sufficit eis ad quotidianas expensas, b. ffo. 56. concessione 66. Et B. fffo. 3. conce. 4.

15 De Confessoribus secularibus deputandis. Ingredi Monasteria. Idem Alexander concessit, quòd Generalis, & Prouinciales Ordinis Mino. Obser. possint cum consilio aliquorum Fratrum, deputare Confessores Presbyteros seculares, vel aliorum Ordinum Regulares, & honestos, pro Fratribus, & Sororibus Tertii Ordinis: vbicunque in partibus vltramontanis commorantibus (scilicet, in partibus Galliarum, & Hispaniarum, & cæteris eis annexis) quibus sua peccata confiteri, & ab eis quęcunque Ecclesiastica Sacramenta recipere possint. Ita tamen, quòd Confessores huiusmodi nullo modo debeant ingredi Claustra, seu interiores Officinas dictarum Sororum, absque alterius personę bonæ vitæ, & famæ societate. E Attamen prædictam deputationem fieri posse concessit, solū in locis, in quibus Fratres Minores Obser. aut Conuentuales com-

A commodè haberi non possunt, B.fo.39. Et ffo.123. conce. 269.

IVLIVS II. confirmauit literas Sixti IV. suprapositas .§.8. ac illis perpetuæ firmitatis robur adiecit, suppleuitq; omnes, & singulos iuris, & facti defectus, si qui forsan interuenerint in eisdem. Et insuper de nouo subiecit omnes Fratres, & Sorores Tertij Ordinis, vbiq; locorum per vniuersum orbem consistentes, sub obedientia, & correctione Generalis, & Prouincialium Fratrum Minorum de Obser. & Conuentualium; B ita, quòd eos visitare, & corrigere possint, iuxtà formam prædictarum literarum Sixti IV. Super ijs autem imponit graues censuras, & pœnas prædictis Tertiarijs: nisi cum effectu paruerint huiusmodi literis, infra certum terminum. Ac etiam super hoc dat Conseruatores, B.ffo.223.conce.529. 16 De subiectione Prælatis Ordinis Minorum. Visitatio.

Idem Iulius dedit postea alias literas ad Confirmationem suprascriptarum immediatè cum magnis clausulis, & non obstantijs, ac deputatione Conseruatorum, B.ffo.225.conce.530. 17 Cōfirmatio.

C Idem Iulius statuit, quòd Tertiarij portent vbiq; habitum talem, quòd distinguantur à Fratribus primi Ordinis Sancti Francisci. Et quòd constituatur omnibus illis de tertia Regula, quocunque nomine nuncupentur, & vbicunque sint per vniuersum orbem, habitus vniformis; qui sit communis omnibus ipsis vbiq; tàm in forma, quàm in colore: ita, quòd nulla differentia sit in habitibus eorum. In forma autem, quòd ad minus habeant Caparonem latum, vt desuper scapulas descē-D dat ab vtraq; parte, per quatuor digitos. In longitudine verò, tàm à parte anteriori, quàm posteriori attingat infra cingulum, vt super illud possit cingi. Color quoque sit magis ad nigredinem tendens, quàm ad albedinem, B. ffo. 215. concessione 519. 18 Habitus Fratrum.

LEO X. in Concilio Lateranensi statuit, quòd Fratres & Sorores Tertij Ordinis, in proprijs Domibus habitantes, vaE leant sepulturam eligere vbi voluerint. Et quòd, die Paschatis tantùm, Eucharistiam, necnon extremam vnctionem, cæteraq; Ecclesiastica Sacramenta (pœnitentiæ Sacramēto duntaxat excepto) à proprio Sacerdote parochiali recipere debeant. Et voluit, quòd ad onera, quę laicis incumbunt perferenda, teneantur; ac, quòd in foro seculari coram Iudicibus secularibus conueniri possint. Et insuper decreuit, quòd prædicti Tertiarij in proprijs Domibus habitantes, nullatenus admittantur tempore interdicti ad audienda Diuina in Ecclesijs 19 De Tertiariis in particulari viuentibus. Sacramenta. Interdictum

ssijs Ordinum, quorum sunt Tertiarij: si causam dederint Interdicto; vel causam ipsam nutriant, seu foueant; aut dantib' auxilium, consilium, vel fauorem quoquomodo præstiterint, B. fffo.26.conce.86. A

Collector. Prædicta intelligenda videntur generaliter de quibuslibet Tertiarijs, in particulari viuentibus (exceptis mulieribus, quæ promiserunt continentiam virginalem, aut vidualem, quę omnibus possunt gaudere; vt patet sequenti Concessione) quia cùm lex non distinguat, nec nos distinguere debemus: & præsertim, quia pro viuentibus in communi facta est postea sequens Concessio. B

20 Cõicatio Priuilegiorum. Idem statuit Pi' V. in cõst. 63. an. 1561 vide in Cõc. Trid. sess. 24 de reformat. cap. 4.

Idem Leo, vbi supra, statuit, quòd Tertiarij collegialiter viuentes, seu cum Claustralibus habitantes, aut mulieres virginalem, seu cælibem, aut castam vidualem vitam ducentes, expresso voto, & sub dicto habitu, gaudere debeant Priuilegijs, quibus Fratres Ordinis, cuius Tertiæ Regulæ habitum gestant, potiuntur, & gaudent, B. fffo.26.conce.87. C

21 Pro Sororibus Tertiariis. Excõicatio

Idem Leo confirmauit, & approbauit, ac innouauit supradictas literas Sixti, §.8. cum omnibus, & singulis in eis contẽtis clausulis, ac perpetuæ firmitatis robur obtinere debere decreuit. Et insuper inhibuit omnibus, & singulis Prælatis Ecclesiasticis, sub excommunicationis latæ sententiæ pœna, nè Sorores Tertiæ Regulæ Beati Francisci; quæ tria essentialia vota emittendo, collegialiter viuunt (quasq; conformiter ad præfati Sixti literas, veras Religiosas esse declarauit) quomodolibet impedire præsumant, quominus huiusmodi Sorores iuxtà Priuilegia Fratrum Minorum possint liberè, & licitè habere Oratoria, seu Ecclesias cum campanili humili, & cãpana; ac in illis Sacramentum Eucharistiæ, in loco decenti, & honesto; necnon Oleum Sanctum pro earum vsu tantùm, & Cœmiterium benedictum, in quo Sororum decedentium corpora sepeliri possint; ac in eisdem Ecclesijs Aquam benedictã solenniter benedici, Missasq; secundùm earum deuotionẽ cantari, & celebrari facere, B. fffo.35. concessione 119. D E

Collector. Ista Prouisio fuit satis superflua, cùm dictæ Sorores omnia prędicta ab antiquo haberent: pręsertim per Bullam auream, vt patet supra. §.9.

22 De Sororibus Tertiariis in com-

Idem Leo statuit, quòd prędictę Sorores Tertiæ Regulę collegialiter viuentes: nullatenus possint compelli per supradictos Prelatos Ecclesiarum, & Rectores, aut quosuis alios, ad audien-

A audiendum Missas, & alia Diuina Officia in alio loco, quàm in dictis suis Ecclesijs; aut ad suscipiendum Ecclesiastica Sacramenta ab alio, quàm à Confessore Regulari, vel seculari, eis per earum Superiorem assignando: nec de super quomodolibet molestari valeant. Ac quòd huiusmodi Confessor, si secularis fuerit, quamdiu officium prædictum confessionis à dictis Superioribus sibi impositum continuauerit, nequaquam per locorum Ordinarios in premissis impediri possit Et tandem circa præmissa dedit Conseruatores omnes in dignitate Ecclesiastica constitutos, B. ffo. 35. conce. 119. muni viuentibus. Sacramenta.

B

23 Idem Leo dedit prefatis Sororibus copiosam exemptionem à solutione cuiusuis decimæ, aut taxæ, vel collectæ, etiam per Sedem Apostolicam impositę: si tamen ita sunt pauperes, quòd earum redditus non sufficiunt pro commoda earum sustentatione, B. ffo. 48. conce. 143. Exemptio.

Hec ponitur latius supra, in dictione Decimæ. §. 8. Et in dictione, Exemptio, §. 30. Collector.

C

24 Idem Leo fecit quasdam Concessiones, circa modum, quo alienari possunt bona Monasteriorum Monialium, seu Sororum Tertij Ordinis, quę posita sunt in dictione Alienatio, §. 4. & 5.

25 Idem Leo ordinauit denuò Regulam pro Tertiarijs Beati Francisci, qui tria vota essentialia emittunt, & in congregatione viuunt; quæ in fine huius Compendij vnà cum alijs Regulis ponitur.

D

EX prædictis omnibus colligendum est, quòd Fratres, & Sorores tertij Ordinis Sancti Francisci, sunt in triplici differentia. ¶ Quidam enim illorum, & primi tempore, sunt illi, qui non faciunt tria vota essentialia Religionis, nec in Congregatione viuunt: sed in proprijs Domibus cum suis vxoribus, & filijs, aut familijs, prout aliæ personæ seculares: excepto quòd obseruant ea, quę in Regula per Nicolaum IV. compilata continentur. ¶ Alij Tertiarij sunt, qui faciunt prædicta tria vota in manibus sui Ministri, vel Ministræ, coram sua communitate. Sed ij subdistinguntur, quia aliqui istorum post emissionem Votorum, seu Professionem prędicto modo factam, remanent, & viuunt in communi. Reliqui verò, licèt faciunt professionem in cõitate, ut supradictũ est: tamen postea non viuunt in cõitatibus sui Ordinis, scil. in aliquibus Eremitorijs, vel Ecclesijs separatis à Cõuentib⁹ dicti Ordin. Collector. De Triplici differentia Tertiariorũ S. Francisci.

E

Quo

De prima differentia Tertiariorũ S. Francisci.

Quoad primum gradum præfatorum Tertiariorum est notandum, quòd huiusmodi sunt illi, qui ordinati fuerunt per Beatum Franciscum. Et ij non conuertuntur in personas Ecclesiasticas: sed remanent, vt personæ merè seculares. Ideoq; non est intelligendum, quòd respectu huiusmodi Tertiariorum extendatur iurisdictio, & gubernatio, quæ Fratribus Minoribus super Tertiarios commissa est. Quia talem iurisdictionem, seu gubernationem, non possunt Fratres Minores habere super personas seculares; prout sunt præfati primi Tertiarij. Ac pro tanto Bulla Eugenij IV. quæ dat Fratribus Minoribus iurisdictionem super Tertiarios, extra communitatem viuentes, debet intelligi de illis, qui fecerunt professionem in communitate, & postea viuunt extra illam. Et si fortè reperiretnr aliqua Bulla, quæ conferret expressè iurisdictionem Fratribus Minoribus super huiusmodi Tertiarios, qui manent in seculo cum vxoribus, & filiis, seu alio modo consimili: esset reputanda, tanquàm subreptitia. Et insuper esset contra puritatem professionis prædictorum Fratrum Minorum: quia, ut dictum est, cum huiusmodi Tertiarii nõ sint personæ religiosæ, nõ potest conuenire Fratribus prædictis iurisdictio super illos. Verùm est tamen, quòd prędicti Fratres Minores possent licitè super præfatos Tertiarios primi gradus, habere quandam diligentiam, seu curam spiritualem, pro directione animarum illorum; vt pote audiendo confessiones eorum, & conferendo illis Sacramentum Eucharistiæ frequẽtius, quàm alijs fidelibus: necnon communicando eis aliquas indulgentias, & peccatorum remissiones, & alia similia spiritualia; quemadmodum fit Confratribus, & Oblatis Ordinis. Et adhuc non haberent tantam auctoritatem super huiusmodi Tertiarios, sicut super Oblatos perpetuos: nisi similiter se offerrent, & donarent in forma iuridica. Et tunc etiam non esset nisi quædam obligatio mutua, sine pręiudicio decimarũ, & tributorum, ac iurisdictionum Ecclesiasticarum, & secularium; quibus manerent semper obligati, vt alii merè seculares. Et facit ad hoc Determinatio Concilii Lateranensis supra posita .§. 19.

De habitu Tertiariorũ secularium.

¶ Aduertendum est etiã, quòd habitus prædictorum Tertiariorum primi gradus reperitur determinatus per Nicolaum IV. in Regula, quàm ipse compilauit. Consuetudo tamen, vel potius corruptela interpretauit in diuersis Prouincijs, & Regnis, diuersas formas habituum. Ita, quòd in ali-

A in aliquibus partibus, deferant huiusmodi Tertiarij habitus consimiles habitibus Fratrũ Mino. licèt hoc sit expresſè cõtra priuilegia prędictorũ Fratrũ Mino. & nonnũquã eueniat inde materia ſcandali. Videtur tamẽ, quòd habit⁹, quẽ in partib⁹ Italiæ deferunt prędicti Tertiarij, ſit eorũ ſtatui, & rationi magis cõdecens. Quia, quoad formã, deferunt veſtes, prout alij ſeculares: & quoad colorẽ, ſicut Fratres Mino. Et ẽ veriſimile, quòd talẽ habitũ voluit Beatus Franciſcus, quòd prædicti Ter- Nota.
B tiarij deferrẽt; cũ ab antiquo, in partib⁹, vbi pręfatus Sanctus primò inſtituit prædictũ tertiũ Ordin. & vbi pro maiori parte conuerſatus eſt, obſeruatus ſit, & de præſenti obſeruetur talis forma habitus. ¶ Non poſſunt tamẽ præfati Tertiarij deferre chordã, ſicut Fratres Mino. Quia adhuc alij Tertiarij, q viuũt collegialiter, nequeũt portare hmõi chordã, Regula ipſorum prohibẽte. ¶ Itẽ eſt aduertendũ, quòd ab hmõi Tertiarijs non poteſt à Fratrib⁹ Mino. recipi aliquod Votũ Religionis: ſed ad Nota pro chorda Fratrum Mino.
C plus põt fieri quędã acceptatio, ſeu admiſsio ad prædictã tertiã Regulã, exhortãdo illos, quòd eã obſeruent, & adiuuando eos in confeſsionib⁹, & alijs ſpiritualib⁹; ſicut Confratrib⁹ Ordinis; prout ſupra dictũ eſt. Nec etiã, propter hoc efficiuntur Fratres Superiores illorũ: ſed remanẽt, vt pri⁹, ſub iuriſdictione ordinaria, tã Eccleſiaſtica, quã ſeculari. ¶ Poſſunt tamen hmõi Tertiarij (ad inſtar modi, qui obſeruatur cõiter in Confraternitatib⁹) habere, velut Superiores, aliquos ex ſeipſis; qui De Superioribus Tertiariorum.
D nominentur Miniſtri; vel alio nomine; vt eorũ curã habeãt ad conuocandũ, vel puniendũ eos, &c ¶ Eſt inſuper ſciendũ, quòd hmõi Tertiarij nõ gaudẽt priuilegijs tẽporalibus Fratrũ Mino. Vnde videtur, quòd nõ extẽduntur ad eos cõicationes Priuilegiorũ, quas fecerũt Tertiarijs. Nicol IV. & Six. IV. ſed ſolũ intelligi debent de alijs, qui ſunt Religioſi. Nec obſtat prædictis quædã Conceſsio Innoc. VIII. ſuprapoſita. §. 10. qua extẽdit oĩa Priuilegia conceſſa Tertiarijs in cõi viuẽtibus ad eos,
E qui viuunt in particulari: quia illa Conceſsio, cùm ſit viuæ vocis Oraculo facta, non facit fidem, niſi pro foro conſcientiæ, & pro rebus ſpiritualibus. Et dato caſu, quòd faceret fidem in iudicio, & extenderetur ad temporalia, non debet intelligi, niſi de illis, qui fecerunt profeſsionem in communitate, & poſtea, virtute alicuius diſpenſationis, viuunt in particulari; prout ſæpe accidit etiam in Fratribus aliorum Ordinum magis principalium) licèt tamen adhuc iſtud nõ conſtet nimis

clarè. Attamen circa huiusmodi communicationem, respe- A
ctu priuilegiorum spiritualium, vide infra, post tertiam diffe-
Nota. rentiã Tertiariorũ. ¶ Vnde sequitur qđ per quàm grauis er-
ror fuit quorumdam Religiosorum, qui intuitu pietatis, vel
deuotionis, inconsideratè procurauerunt, quòd prædicti Ter-
tiarij, in aliquibus partibus, non soluerent decimas, nec pri-
mitias; asserendo esse exemptos ab huiusmodi, & à solutione
tributorum, & vectigalium dominis temporalibus: presertim,
quia istud sæpe redundat in non modicum damnum vicinorũ B
huiusmodi Tertiariorum, & exactorum reddituum: quia sunt
aliqua prædictorum onerum talis qualitatis, quòd, quantùm
aufertur oneris vni, vel pluribus exemptis, seu priuilegiatis
de populo, tantùm superimponitur alijs eiusdem populi non
exemptis, neque priuilegiatis. Et insuper, qui præfatam exé-
ptionem de facto procurauerunt, & incurrerunt in excommu-
nicationem, quæ habetur supra, in .§ 10. Circa quod est pro-
pterea valdè aduertendum, & cauendum in futurum. C

De secunda differentia Tertiariorũ S. Francisci.

Quoad secundum gradum Tertiariorum, qui iuxtà Decla-
rationem Sixti supradictam .§.7. faciunt tria vota, & viuunt
in communi, sunt aliqua aduertenda. ¶ Primum est, quòd
isti sunt verè personæ Ecclesiasticę, & Religiosæ; & sunt exem-
pti ab omni iurisdictione Ecclesiastica, & seculari: excepta
subiectione, quam debent habere Ordini Minorum. De qua
supra dictum est .§.8.& 16. ¶ Alterum est, quòd habitus istorũ
Tertiariorum, secundùm Regulam confirmatam per Nico- D
laum IV. debet esse coloris, nec prorsus nigri, nec prorsus al-
bi. Sed, quia prædictus Nicolaus nihil dixit de forma huius-
modi habitus, ac etiam de colore locutus est obscurè, fuit po-
stea, per Iulium II. prouisum circa vtrumq; vt habetur supra,
.§.18. ¶ De cingulo antem huiusmodi Tertiariorum dicitur
in pręfata Regula, confirmata per Nicolaum IV. quòd sit cor-
rigia, & non chorda, sicut est cingulum Fratrum Minorum.
¶ Aliud est etiam notandum, circa pręd ictos Tertiarios, quòd E
super eos habent iurisdictionem, & superioritatem Fratres
Minores, tàm obseruantes, quàm Conuentuales; vt patet su-
pra .§.8.& 16. Et quia vtrisque Fratribus Minoribus cõmissa
Nota. est, ideò est locus præuentioni. ¶ Vnde sequitur, quòd, licèt
huiusmodi Tertiarij sint sub obedientia Fratrum Minorũ Cõ-
uentualiũ, possunt Prælati Fratrum obser. in defectu, vel absẽ-
tia Prælatorũ Conuentualiũ, corrigere prædictos Tertiarios.

Ac si-

A Ac similiter è contra. Ratio huius est, quia non datur aliquibus gubernatio, & iurisdictio, vt occasione illius committantur impunè illicita. Quapropter potest quælibet dictarum diuersitatum Fratrum Minorum exequi super præfatos Tertiarios iurisdictionem in defectum alterius. ¶ Reliquũ insuper aduertendum est, quòd hmôi Tertiarij, in communi viuentes gaudent omnibus priuilegijs, concessis Fratrib⁹ Minorib⁹, sub quorũ gubernatione consistũt; vt patet supra, in .§.4.& 9.& 20.

B Tertius insuper gradus in aliquibus partibus reperitur, scilicet eorum, qui nec sunt merè seculares, vt primi supradicti, nec fecerunt professionem, in communitate, vt secundi etiam supradicti, sed qui propria auctoritate assumpserunt habitum Tertiariorum, aut illum receperunt ab aliquibus Fratribus Minoribus non obseruata forma supradicta, & qui post assumptionem, vel receptionem huiusmodi habitus, ac etiam emissionem professionis, extra communitatem, viuunt in ali-
C quib⁹ Eremitorijs, seu in domib⁹ secularibus. Et hi non dubiũ est, quin temeritatem eximiam committãt, & quòd tales nullatenus sunt Tertiarij Sancti Francisci, nec alicuius Regulę ab Apostolica Sede approbatæ, ac per consequens, quòd nequeunt gaudere Priuilegijs Fratrum Minorum, nec Tertiariorũ, nec existũt sub iurisdictione illorũ. Quin potius debent procurare Fratres Minores, quòd Pręlati Ecclesiastici ordinarij procedãt cõtra tales: quia deferũt habitũ Relig. cui⁹ ipsi nõ
D sunt; prout habetur in dictione Habitus Fratrum .§.4.& 5.

De tertia differentia Tertiariorum.

Insuper, circa Tertiarios ē sciendũ, ac notandũ, quòd nõ reperitur aliqua Regula, seu modus viuẽdi à Beato Frãcisco (saltē in scriptis) pro Tertiarijs tradit⁹. Sed credendũ ē, quòd ordinauit, vt ieiunarēt aliquib⁹ dieb⁹, & recitarēt aliqua & similia conferētia ad bonũ modũ viuẽdi. Quarũ aliqua Nicol. Papa IV. inseruit in sua Bulla. ¶ Tertiarijs aũt hmôi, cõcessa sunt prima Priuilegia .s. cõiugatis, & alijs in proprijs domibus habi-
E tantibus, nullo habito respectu, sub qua obedientia existerēt. Sicq; multo tempore sub Diœcesanorum obedientia, & subiectione permanserũt. ¶ Sciendũ ēt, quòd p plures Doctores famosos disputatũ est, vtrũ præfati Tertiarij essent psonæ Ecclesiasticæ, vel ne. Et multi tenuerunt quòd sic: & quòd inijcientes manus violentas in ipsos, incurrebant excõicationē, nec poterãt cõueniri, nisi corã Iudicibus Ecclesiasticis, nec tenebãtur soluere talias, & reliquas exactiones. Ita quòd habebãt

De principio ac progressu Tertiariorũ & priuilegiis eis concessis

Priuilegiũ pſonæ, ac fori. Alii verò tenuerũt oppoſitũ. Durante A
iſta altercatione, in quibuſdã partib⁹ gaudebãt pdicto priuil. &
in aliis nõ. De quo Florent. 3. p. ti. 23. c. 5. §. 4. tractat. Tandẽ Six.
Papa IV. dedit Bullã declaratoriã, in fauorẽ prædictorũ: licèt
loquitur ſolũ de exiſtentibus in Italiæ partibus, vt habetur in
Monumentis Ordinis primæ impreſsionis, fo. 53. primo tractatu. Præfatus etiã Pontifex (nullo habito reſpectu, ſub qua
obediẽtia hmõi Tertiarii exiſterent) dedit poteſtatẽ Ordini
noſtro Mino., vt illos ſibi ſubmitteret, &c. Et quia ante tẽpo- B
ra Sixti, aliqui prædictorũ Tertiariorũ ſe in cõgregatione poſuerãt, & Eugen. IV. declarauerat, quòd Matrimoniũ talium
erat validũ: modificauit iſtud Sixtus, quòd eſſet verũ, niſi facerent profeſsionem in cõitate, &c. vt patet ſupra §. 7. Itaq; profitẽtes modo ſupradicto, declarauit eſſe verè Religioſos. Alios
verò primos Tertiarios, dimiſit in ſuo antiquo modo, & ordine approbato, cũ ſuis Priuilegiis. ¶ Procedente autẽ tẽpore,
idẽ Sixtus oĩbus Tertiariis cõicauit oĩa priuilegia noſtro Or- C
dini conceſſa, & concedẽda; vt habetur in Bulla aurea: & ſupra. §. 9. Et hoc, quamuis in cõi non viuerent; vt patet in præfata Bulla expreſsè. Immo adhuc videtur potius dirigi ad
Tertiarios, in communi non viuentes: quia dicit Perſonis, &
non Monaſteriis; prout dixerat ibidem paulò ante de Monialibus S. Claræ, ac Sancti Dominici. Hanc autem communicationem Priuilegiorum ſemper intellexerunt habere locum in
Tertiariis, licèt non exiſtant ſub obediẽtia Ordinis noſtri Mi- D
norum: ſed ſub Miniſtris eiuſdem Ordinis, vel aliàs; prout habetur in vſu. ¶ Item eſt notandum, quòd, quia tempore Innocentii VIII. ita tenebatur, non eſſe alios Tertiarios veros, niſi
in particulari viuentes: quòd aliqui aſſerebant, Tertiarios in
communi viuentes, eſſe excommunicatos, propter prohibitionem Ioannis XXII. declarauit præfatus Innocentius, non ita
eſſe verum. Et quia fuit informatus, quòd aliquæ Conceſsiones factæ fuerant Tertiariis in communi viuentibus, extendit E
præfata priuilegia ad viuentes in particulari; vt habetur ſupra. §. 11. ¶ Poſt omnia ſupradicta Leo X. in Concilio Lateranenſi ordinauit aliter, quoad Tertiarios in particulari, & in
communi viuentes; prout habetur ſupra. §. 19. & 20. Huiuſmodi autem ordinatio, & conceſsio debet nunc obſeruari, &
non vti præcedentibus, in his, quibus iſta vltima contrariatur.
Aliter breui⁹, ac meli⁹ poteſt reſolui materia Tertiariorum
ſub

De cõicatione priuil.

Reſolutio præfatæ materiæ.

A. sub sequenti modo. Quoad Tertiarios vtriusque sexus (quicquid sit de temporibus retroactis) in præsenti sunt in triplici differentia; prout Leo X. in Concilio Lateranensi distinxit. ¶ Primi sunt viuentes collegialiter. Et isti gaudent omnib⁹ Priuilegijs, sicut Fratres Mendicantes, absq; aliqua differentia, inquantùm eorum capacitas permittit. ¶ In secundo gradu sunt mulieres continentiam virginalem, aut vidualem promittentes, & habitum Tertiariorum gestantes. Et istæ pari-
B formiter gaudent, vt primi: nisi in ijs, in quibus expressè diceret Papa, quòd solùm concedit pro viuentibus in congregatione, saltem post Innocentium octauum. Nam de concessis vsque ad sua tempora, cum tali expressione, vel restrictione, ipse Innocentius omnes parificauit; sicut habetur supra, §. 11. ¶ Vltimi sunt coniugati, aut qualitercunque aliter à præfatis duabus speciebus se habentes. Et isti de omnibus priuilegijs Mendicantium habent illa, quę per Concilium prędictum non
C fuerunt sibi sublata; de quibus habetur suprà §. 19. Ex quo sequitur, quòd habent omnia spiritualia, scilicet, indulgentias, &c. excepto, quòd Eucharistiam in die Resurrectionis, & alia Sacramenta non possunt recipere, nisi à suo Parochiali Rectore. Sacramentum tamen Pœnitentiæ, & Eucharistiæ semper in reliquis temporibus anni poterunt recipere à Fratribus. Et de istis habitantibus cum Collegiatis, idem est, quod de talibus Collegiatis; vt habetur supra §. 20. Item habebunt isti
D Priuilegium, c. Si quis suadente: quia habent modum viuendi approbatum à Sede Apostolica. Et sic tenent Doctores. Et est notandum, quia sæpe non aduertitur circa hoc.

Sciendum est vlterius, quòd solus sanctissimus Pater Franciscus instituit Fratres, & Sorores Tertij Ordinis, seu de Pœnitentia nuncupatos, vt supra dictum est, propter quod in eius laudem canit Ecclesia. Tres Ordines hic ordinat: primũq; Fratrum nominat Minorum, Pauperumq; fit Dominarum me- Collector.
E dius: sed Pœnitentum tertius: sexum capit vtrumq;. Attamē postea nonnulli alij Ordines, præsertim Fratrum Mendicantium, prælatam institutionem aliqualiter imitari uisi sunt. Nam Fratres Prædicatores, & Augustinenses, necnon & Carmelitæ obtinuerũt à Sede Apostolica, vt aliquæ psonæ vtriusq; sexus, in proprijs domibus habitantes, aut saltem non in Cōgregatione Regulari viuentes: sed certo modo sub huiusmodi Ordinibus respectiuè degentes; quæ Pinzocheræ, aut Mantellatæ

tellatæ, vel de Pœnitentia dicuntur, gauderent Priuilegijs di- A
ctorum Ordinum. Hoc patet quoad Prædicatores, B ffo. 204. conce. 573. De omnibus autem huiusmodi personis, quæ vt in plurimum sunt fœminę, dictum est supra satis latè, in dictione Mulieres. Et nonnulla alia adduntur hic, quoad Carmelitas, & Augustinenses; prout sequuntur.

Ex priuilegijs aliorum Fratrum Mendicantium.

26 Ex priuilegiis Carmelitarum. SIXTVS IV. statuit, ac ordinauit, & concessit, quòd Generalis, & alij Priores Ordinis Carmelitarum possint re- B
cipere vtriusque sexus personas, quæ habitum dicti Ordinis, ad instar Mantellatarum, seu Pinzochearum, aut Fratrum de Pœnitentia tertij Ordinis Fratrum Minorum, ac Prædicatorum, & Eremitarum Sancti Augustini habere voluerint. Quæ personæ, sic receptæ, gaudeant omnibus Priuilegijs, quibus præfato Carmelitarum Ordini concessum est posse gaudere, B. fffo. 184. conce. 462.

27 Ex priuileg. Carmelitarum. Sacramenta Sepultura. Idem Sixtus concessit Fratribus Carmelitis, vt possint ad- C
ministrare Sacramēta Eucharistiæ, & extremæ Vnctionis suis Pinzocheris, & Mantellatis, etiam in earumdem domibus. Et similiter concessit, quòd, dùm tales decedere contigerit, possunt eorum cadauera, ad eorumdem Fratrum Ecclesias, tumulanda deferre, absq; licentia alicuius Prælati Ecclesiastici, & contradictione quacunque nō obstante, B. fo. 97. Et ffo. 180. concessione 426.

Collector. Vide circa hoc ea, quæ statuta sunt in Concilio Lateranen- D
si, vt habetur supra. §. 18.

28 Idem Sixtus facit aliam Concessionem, sicut immediatè suprascriptam Fratribus Augustinensibus: & habetur, B. fffo. 247. conce. 623.

29 INNOCENTIVS VIII. concessit, vt suscipientes habitū Mantellatorum, siue Mantellatarum Ordinis Sancti Augustini: licèt habitum illum cum licentia Prioris loci non retineat, nec continuè deferant, corrigiam tamen retinentes, ac defe- E
rentes: eisdem Priuilegiis, gratiis, immunitatibus, & indulgentiis gaudeant, quibus ipsi Mantellati, & Mantellatę gaudent, & gaudere possunt, O. fffo. 79. conce. 138.

Collector. Quæ nam sint illa, quibus pręfati Mantellati gaudere possunt, habentur in dictione Communicatio Priuilegiorum. §. 23. & 24. & 28.

AN-

A

ANNOTATIO CORDVBÆ.

QVoad .§.7.vid. 1.sup.§.20. quia ibi latius declarat hoc priuilegium Six.IV.

Quoad .§.10.notandum primò, quòd illa Bulla Six. IV.quam ibi allegat Collector, tanquàm in usu non sit, & nunquam uisa, & per non usum abolita, non ualet,
B neque debuit allegari supra, tit. Excommunicatio .§.14. & supra, tit. Simonia .§.1. Notandum secundò, quòd idem Six.IV. f.53. concessit Tertiarijs vtriusque sexus partium Italiæ, gaudere Priuilegijs personarum Ecclesiasticarum, tàm fori, quàm personæ, fulminans excommunicationes ipso facto in Iudices, Communitates, & alios quoscunque grauantes eos, contra prędictum priuilegium; vt hoc etiam ait, & refert Collector paulò inferius, ibidem f.57. post tertium gradum Tertiariorum.
C Tertiò notandum, quòd etiam si supradicta Bulla Six. IV. quę allegata est in .§.10. esset valida, & in usu, nihilominus tamen possent gaudere nostris priuilegijs,& indulgentijs omnes alij, quibus specialiter per Papam id conceditur; ut dictum est, & annotatum sup. tit. Excõmunicatio .§.14 & tit.Indulgentiæ, quoad seculares,per totum; ut sũt Syndici, Procuratores, Medici, Familiares, & alij eiusmodi suo modo; prout eis conceditur per Papam: quia Clem.VII. confirmauit omnia nostra Priuilegia de nouo, ut sup. tit. Priuilegium .§.32. habetur,
D & ibi annotatum est. Sed & de Tertiarijs, qui & quo modo possent gaudere nostris Priuilegijs,latiùs dicetur infra.§.20.

Quoad .§.20. ubi ponitur Conceßio Concilij Lateranen. notandum, quòd Leo X. fffo. 28. postea idem magis declarando conceßit, quòd mulieres uirginalem, aut cælibem uitam solenniter uouentes, etiam si non uoueant solenniter, aut profiteantur aliquam Religionem, nec alia uota Religionis, etiam si sint in domibus propriis, uel seorsum, seu in domibus consanguineorum, aut affinium suorum habitantes, gaudere
E debeant, & frui Priuilegiis, & immunitatibus prædictis, scilicet, quibus Fratres Ordinis, cuius Tertię Regulę habitum portant, potiuntur, & gaudent. Nullis obstantib. Ex quibus, ut ait quidam Pater satis eruditus, patet primò, quòd, ut profeßio Tertiariorum utriusque sexus habeat uim Voti solennis, quoad impediendum, & dirimendum matrimonium: requiritur, quòd fiat in Communitate, ut paulò superius.§. 7. statuerat Six.IV. f.33.ff.117. quia de hoc loquitur tantùm ibidem Six.IV. ut patet. Sed ad gaudendum Priuileg. nostri Ordinis, non re-

quiritur, quòd aliqua professio mulierum fiat in communitate, neque A
quòd Tertiarij utriusq; sexus uiuant in communitate: sed solùm requiritur, & sufficit, quòd mulieres solenniter uoueant castitatem, & quòd portent habitum Tertiariarum; ut hic dictum est, in utraq; Concessione Leo. X. fffo. 26. fffo. 28. ut habetur in hoc .§. 20 simul omnia colligendo.

Ideò secundò notandum, quòd ubicunq; Collector dicit, quòd ad gaudendum nostris Priuilegijs, oportet quòd Tertiarij utriusq; sexus faciat professionem in communitate, seu quòd uiuant in communi, debet castigari, & emendari, secundùm quod iam hic annotatum est. quia, ad gaudendum priuilegijs nostris, non requiritur, quòd mulieres fecerint professionem in communitate; neque quòd uiuant in communitate: sed ut dictum est, & annotatum sup. hoc .§. 20. Ideò emendetur, secundùm hoc, id, quod dicit Collector paulò inferius, fo. 156. ibidem linea 23. ubi, epilogando à primo gradu Tertiariorum, dicit, quòd debet intelligi de illis, qui fecerunt professionem in communitate, & postea uiuunt extra) tu dic, quòd sufficit, quòd solenniter uouerint castitatem tales mulieres, & habitum Tertiariorum portent; ut dictum est. B C

Item eo fol. 56. in 2. philura, infra, linea 14. ante finem ipsius primi gradus Tertiariorum, ubi dicit Collector, quòd non debet intelligi nisi de illis, qui fecerunt professionem in communitate, & postea uirtute alicuius dispensationis, uiuunt in particulari. Tu dic (ut dictum est) sufficit, quòd mulieres uouerint solenniter castitatem, & habitum portent Tertiariarum, etiã si sint extra communitatem. Item fo. 157. in 3. gradu Tertiariorum, linea 6. ubi dicit Collector, & qui post assũptionem, uel receptionem huiusmodi habitus, ac etiam emissionem professionis extra communitatem, &c. Tu dic, quòd sufficit, quòd mulieres solenniter uouerint castitatem, &c. ut dictum est, ad gaudendum nostris Priuilegijs, & ad habendum potestatem super eas, secundùm quod habetur in eo. Comp. eo. tit. §. 8. & .§. 21. fol. 154. fol. 118. secundùm Six. IV. fol. 8. ff. 92. & Leo. X. ff. 35. expressè habetur. Et sic, quoad gaudendum nostris priuilegijs Collector tandem in 2. resolutione, quàm breuiter facit, fol. 157. uidetur tacitè se retractare, & emẽdare seipsum; concordans nobiscum, sicut annotatum est; dicens absolutè, quòd Tertiarij, de quibus ibi agit, possent gaudere nostris priuilegiis; non limitando, si mulieres fecerunt professionem in communitate; aut si omnes utriusq; sexus Tertiarii uiuunt in communitate, an non: quia quoad mulieres, non requiritur, quòd fecerunt professionem in communitate; & quoad omnes utriusq; sexus Tertiarios, non requiritur, quòd uiuant in communitate; sed ad gaudendum nostris priuilegiis, D E

sufficit

A sufficit quòd Mulieres vouerunt solenniter castitatem vbicunque, &
portant habitum Tertiariarum. Viris autem sufficit, & requiritur,
quòd fecerint Professionem Religionis in communitate, sicut alij ve-
rè Religiosi: quamuis postea, virtute alicuius priuilegij, vel alias vi-
uant in particulari seorsum in Eremitorijs, seu alibi, ex concessione
Prælatorum, vel Papæ: quia isti sunt verè Religiosi viri, gaudentes
Priuilegijs Religiosorum; vt dictum est.

Quoad resolutionem, seu notabile, quod Collector, fo. 156. post .§.
B 25. vsque fo. 157. inclusiuè facit, vide quod supra est annotatum, in
.§.20. & secundùm ea limita, & intellige omnia, quę hic Collector di-
cit, quoad mulieres Tertiarias nostri Ordinis: quia ad gaudendum no-
stris Priuilegijs, non requiritur, quòd illæ fecerint Professionem in cõ-
munitate, neque quòd viuant in communitate: sed sufficit (vt dictum
est) quòd ipsæ mulieres fecerunt solenniter Votum Castitatis, & quòd
portent habitum Tertiariarum, quàmuis tales non sunt veræ Religio-
sæ, ex quo non vouent solenniter tria Vota, aut Professionem Regu-
C læ approbatæ, non faciunt in communitate, sicut illæ veræ Religiosæ;
de quibus Six. 4. & Leo X. vbi sup. §. 7. § 21. habetur in Compendio.
Et notandum, quòd omnes mulieres Tertij Ordinis, modò vouerint ca-
stitatem, modò non; modò gaudeant priuilegijs nostris, modò non; quæ
non sunt verę Religiosæ, vt dictum est, uocantur multis nominibus; nam
in Italia vocantur Bizochę, alibi Pynzocheræ, in Hyspania Beatæ, ali-
bi Mantellatę; & communiter dicuntur etiam Tertiariæ, seu de Pœni-
tentia. Illæ verò, quæ sunt veræ Religiosæ, tria Vota solèniter emit-
D tentes in professione in communitate; quàmuis postea ex concessione ui-
uant in particulari, seu seorsum in suis domibus; dicuntur Religiosæ,
seu Monachæ, seu Sorores, Tertiarię, seu Tertij Ordinis; ut de his sup.
tit. mulieres .§. 1. dictum est.

Quoad vltimum notabile, quod Collector tandem fo. 157. fo. 158.
ponit circa hanc materiam, vbi dicit Collector, quòd solus Beatissimus
Pater noster Franciscus, inter alios Religionum Institutores, instituit
Fratres, & Sorores Tertij Ordinis, &c. Notandum, quòd Florent. in
E 3. parte historiali, tit. 23. cap. 14. §. 2. dicit, Beatum Dominicum etiã
instituisse Tertium Ordinem, seu Tertiarios Fratres, & Sorores de Pœ-
nitentia: Et fortè hoc fecit imitando Beatum Franciscum in hoc, qui
fuit contemporaneus eidem; qui quidem B. Pater noster Franciscus;
quia primus omnium hos Tertiarios, seu Fratres de Pœnitentia insti-
tuit: ideò ei specialius Ecclesia hoc tribuit, specialius de eo cantans,
Tres Ordines hic ordinat, & cętera. quod autem Augustinen. etiam
habeant suos Tertiarios, seu Corrigiatos Fratres de Pœnitentia, patet

ff.249. & de Carmelitis similiter, quòd habent suos Tertiarios, patet A
ff. 180. & de his latiùs sup. in Compendio, tit. Mulieres.

Quoad §.26. ubi ponitur Priuilegium Six.IV. fff.184. error librarij est in ff. nam debuerat esse cum duplici tantùm ff. ffo.184. & f.101.

Quoad.§.28. vbi ponitur alia Concessio Six. IV. fff. 247. similiter dic, quòd est error librarij, seu scriptoris; nam debet cum duplici ff. esse ffo.247.

CAPVCCINI ANNOTATIO. B

QVoad hanc materiam Tertiariorum, est primò notandum, quòd eorum duæ reperiuntur Regulæ factæ, una à Seraphico P. Francisco, à Nic.V. approbata, & altera à Leone X. vt dicitur infra, post Compendiũ, f.43. vbi istæ Regulæ ponuntur: & ibi dicitur pro quibus Tertiarijs seruit prima, & pro quibus altera. Et de Regulis Tertiariarum tractat Collector, supra, in uerbo Ingredi Monasteria, f.106. C

Qui Tertiarii possunt nostris priuileg. gaudere.

Secundò notandum, quòd nunc (quicquid dicat ipse Corduba hic in §.20. de ipsis Tertiarijs, quando poßint nostris gaudere Priuilegijs) per Const. Pii V. 63. Ea est officii nostri, anno 1568. editam; Et per Const. 35. Greg. XIII. Ex benigna, anno D. 1575. solùm illi possunt nostris Priuilegijs, Exemptionibus, immunitatibus, &c. gaudere, qui sunt Tertii Ordinis S. Franc. de Pœnitentia nuncupati, in Congregatione viuentes; ac tribus votis substantialibus astricti, ac professi, & sub Ordinis Minorum Superiorum Regularis obseruantię obedientia degẽtes. Hæ clausulæ, & conditiones punctualiter, & specialiter ponuntur in præfatis Bullis Pii V. & Greg. XIII. quarum prima est Reformatiua ipsius Tertii Ordinis. Altera verò est Confirmatiua Priuilegiorũ Ordinis, &c. Adeò, quòd hinc tollitur omnis quæstio. Illi autem alii Tertiarii, qui supradictis carent Conditionibus, & in suis domibus viuunt, carent etiam & huiusmodi Priuilegiorum communicatione, & exemptione, &c. D

Vide pro hoc etiam Conc. Trid. sess. 24. de Reform. cap. 4.

Tertiò notandum, quòd in supradicta Bulla 63. Pii V. quæ est Reformatiua ipsius Tertii Ordinis, inter aliàs declarationes, & determinationes, habentur istæ sequentes, videlicet. E

Extinctio officii Visitatoris, Ministri, & Vicarii eorum, ut posthac nullus Minister, Vicarius, ac Visitator Generalis de dicto Ordine habeatur.

Subiectio eiusdem Ordinis tàm Virorum, quàm Mulierum, eorũq; bonorum, &c. Generali, & Prouincialibus Ministris Fratrum Minor. de obser-

A de obseruantia, à quibus debeant visitari, corrigi, &c. quemadmodum illis est in suo proprio Ordine attributum. Ac ut ipsis Prælatis omnimodè obediant, præcipitur.

In Capitulis eorum interueniat Generalis, uel eius Commissarius, uel illius Prouinciç ubi celebratur Capitulū, Prouincialis de Obseruantia.

Electiones Visitatorum Prouincialium fiant de idoneis Fratribus Tertii Ordinis huiusmodi per secreta suffragia, & alias eo modo, quo fit de Fratrum Minorum de obseru. Prouincialibus. Et per prędictum B Ministrum generalem confirmentur.

Et hæc officia annalia esse; ita, ut elapso primo anno, illa uacare censeantur. Visitatores autem poßint si idonei reperiantur, etiam eodem modo eligi, & confirmari in secundo, & tertio anno. Sed omnes suis huiusmodi officiis quandocunq; perfuncti, denuò ad illa, nisi transacto sexennio, nequeant reuocari.

Et supradictorum Visitatorum potestas tanta sit cum suis subditis, quanta est Prouincialis cum suis Fratribus.

C Fratres, & Sorores huius Tertii Ordinis profeßi, nihil priuatim, uel proprium habere poßint: sed omnia ubiq; communia esse debeant, & contra faciens furti pœna puniatur.

Sorores huius Tertii Ordinis in communi, & sub clausura uiuere debent.

Confessores, & Concionatores earumdem, approbari debent à Ministro Generali, uel Prouinciali.

Et huic Tertio Ordini conceduntur omnia Priuileg. Minorum de D obseru. ab eodem Pio V. in eadem Bulla; Et à Greg. XIII. in alia sua supra citata.

De Indulgentiis Tertiariis concessis, uide supra in uerbo Indulg. & de facultatibus pro absolutionibus peccatorum, & Sacramentorum administratione; uide supra, in prima parte, in uerbo Absolutio.

Tertiariæ, quando, & quomodo teneantur seruare Clausuram, & de nonnullis aliis notabilibus, circa hoc, uide supra, etiam in eadem prima parte, f. 165. B. Et quomodo Tertiariæ inclusæ ueniant appellatione E Monialium, uide in hac parte secunda, supra, f. 90. E.

TRANSIRE AD ALIOS ORDINES.

QValiter poßint, aut non poßint Fratres Minores transire de sua Religione ad aliã, vel de vna obedientia ad aliam, dictũ est in dictionibus Apostatæ, & Nouitius, & Obedientia, & Obseruantes Fratres, & Recipere Fratres. Collector.

VEN-

A

VENDERE.

Distinctio materiæ Venditionis.

Collector. NOnnulla reperiuntur in priuilegijs Fratrum Minorum, quæ pertinent ad materiam Venditionis. Et horum aliqua spectant ad Fratres: alia verò ad Moniales, curę ipsorum commissas; prout infra patebit.

B

1 NICOLAVS III. concesſit, quòd cùm expedierit vtilitati Fratrum Minorum Vendere, aut commutare aliquas res, vſui eorum prius concessas, cõmutatio talium rerum, pro rebus, quibus vſum Fratribus liceat habere, procedat, seu fiat auctoritate, vel licentia Generalis, & Prouincialium Ministrorum in suis administrationibus, coniunctim, aut diuisim. Voluit tamen, & ordinauit, quòd si res huiuſmodi æsti- C

Procurator vel Syndicus mato pretio vendi contigerit, fiat per Procuratorem, vel Syndicum à Sede Apostolica, vel à Protectore Ordinis deputatũ; & quòd per eum pecunia, pro pretio rei venditæ habita, recipiatur, & expendatur in rem licitam, cuius vſum Fratribus licet habere. Habetur in declaratione Exijt qui seminat, b. ffo. 10. in 2. tractatu, Et B. fo. 8.

2 Superfluitates. CLEMENS V. declarauit, non licere Fratribus Mino. habere hortos, vt colantur: ac olera, & alia hortalitia pretio D distrahantur. Et idem de quibuslibet alijs rebus. Habetur in declaratione Regulę, quę incipit Exiui de paradiso, fo. 14. tractatu 3. Et ffo. 15. in 2. tractatu.

3 Concilium Constantiense statuit, qualiter Generalis Fratrum posſit facere vendi res superfluas Conuentuum Reformatorum; prout habetur supra, in dictione Generalis Ordinis, §. 3. Et in dictione Alienatio. §. 1.

4 Apostatę. LEO X. fecit quandam Concesſionem super venditionẽ E bonorum, quæ aliqui Fratres Minores acquisierunt, cum extra obedientiam Ordinis euagarentur. Sed hæc etiam posita est in dictione Bona. §. vltimo.

5 Eleemosynas. Idem Leo fecit aliam Concesſionem circa commutationẽ, seu venditionem eleemosynarum super abundantium; prout habetur in dictione Eleemosynas, §. vltimo.

6 Idem Leo respectu venditionis, seu alienationis bonorum Mona-

A Monasteriorum Monialium Sanctæ Claræ, & tertij Ordinis, fecit duas Concessiones, quæ positę sunt in dictione Alienatio rerum. §. 4. & 5. De bonis Monialium.

CLEMENS VII. circa hanc materiam fecit quandam Concessionem, quæ habetur ēt in dictione Alienatio. §. vltimo. 7

VICARIVS.

Distinctio materię Vicariorum.

B DE multiplicibus Vicarijs reperitur facta mentio in Priuilegijs Fratrum Minorum. ¶ Et primò de Vicario totius Ordinis; qui cedente, vel decedente Generali Ministro eligi debet. ¶ Secundò de Vicarijs Generalibus, & Prouincialibus cismontanis, & vltramontanis, qui per Concilium Constantiense fuerunt ordinati pro regimine Fratrum Minorum Regularis Obser. ¶ Tertiò de Vicarijs Conuentuum, vel Domorum prędictorum Fratrum, seu Monialium eis commissarum. Et de singulis istorū dicentur infra aliqua, quæ ad eos spectāt. Collector.

C *De Vicario totius Ordinis.*

NICOLAVS IV. statuit, & ordinauit, ac districtè inhibuit Fratribus Mino. nè deficiēte Ministro Generali possint eligere, aut constituere aliquē Fratrem in Vicarium Ordinis præfati, absq; Romani Pontificis, & Protectoris eiusdem Ordinis licentia speciali, per ipsius Romani Pontificis patentes literas concedenda, facientes plenam, & expres- 1 De Vicario totius Ord.
D sam de hmōi literis mentionē, b. fo. 31. Et ff. fo. 32. conce. 33.

De Vicarijs generalibus, & prouincialibus.

COncilium Constantiense statuit, quòd Prælati Superiores Fratrum Minorum Regularis obseruantię appellarētur Vicarij Generales, & Prouinciales respectiuè. Et hoc idē confirmauerunt multi alij Summi Pontifices, ac ordinauerunt multa, & varia, circa huiusmodi Vicarios. ¶ Sed quia post Capitulum generalissimum totius præfati Ordinis Romæ cele- 2 De Vicariis generalibus & prouincialibus.
E bratum, translatum est officium Ministeriatus ad Fratres Mino. obser. ac per consequens cessauit denominatio prędictorū Vicariorum, & omnia illa, quę respectu talis denominationis fuerant statuta, seu concessa, similiter cessauerunt: ideò superfluum foret hic illa ponere.

De Vicariis, & Confessoribus Monialium.

INNOCENTIVS IV. statuit, quòd Fratres Mino. qui in Monast. Moniali ū fuerint deputati pro seruitio illarū, in 3 De Vicariis Monialiū.

spiri-

ſpiritualibus duntaxat deſeruiant; ut habetur latiùs in dictione Monaſteria .§.2. A

4 Particulare pro Hiſpania. De duratiõe Vicariatus.

IVLIVS II. ſtatuit, & ordinauit, quòd Confeſſores, ſeu Vicarij Monialium S. Claræ, & aliarum Religioſarum, ſub cura Fratrum Minorum in Regnis Hiſpaniarum degentium, nullatenus poſsint, vltra triennium, officia huiuſmodi exercere. Et quòd prædicto triennio finito, vel antea, ſi Miniſtro Prouinciali expediens videbitur, à prædicto officio abſoluantur, B.fffo.49. conce. 145. B

Collector.

Aduerte, quòd idem Iulius ordinauerat prius hoc idem, generaliter loquendo de omnibus, & ſingulis officijs trium Ordinum Beati Franciſci; vt habetur in dictione Officia Ordinis .§.2. ¶ Circa auctoritatem verò huiuſmodi Vicariorum, vide aliquid infra, poſt .§. ſequentem.

De Vicarijs Conuentuum Fratrum Minorum.

5 De Vicariis Conuentuũ Fratrum.

IDem Iulius in Communicatione amplisſima, quàm fecit Fratribus Ordinis Mino. de Priuilegijs Fratrum Ordinis C Prædicatorum conceſsit, quòd ea, quæ ſpectant ad Vicarios Conuentuum, aut ſingularum Domorum præfati Ordinis Prędicatorum, ſimiliter ſpectent, & pertinent ad Vicarios Conuentuum & Domorum Ordinis Minorum, B.ffo.228. conceſſione 533. Et fffo. 74. conce.222. ¶ Hoc habetur latius in dictione Communicatio priuilegiorum .§.13.

Collector.

Notandum eſt, quòd vt ſuperius in nonnullis locis tetigi, appellatione Vicariorum apud Fratres Prædicatorum, non D veniunt Vicarij communiter vſitati inter ipſos: ſed ſolùm illi, qui propter abſentiam, aut carentiam Prioris eliguntur, ſeu inſtituuntur ad præſidendum, velut Priores. Et conſimiliter intelligendum eſt quoad Fratres Minores de illis Vicarijs duntaxat, qui apud eos vocantur Præſidentes: quia adeſt, vel deeſt Guardianus. Ad quod faciunt, quę ſubſequuntur.

Quoad auctoritatem prædictorum Vicariorũ Monialium, & Conuentuum Fratrum, fuit ſtatutum in Capitulo generali E Albienſi id, quod ſequitur.

Statutũ ge. Pro Vicariis Mon.& Fratrum,

Vniuerſi Confeſſores Monialium noſtrę familiæ habeãt pręſenti Decreto ſemper actiue auctoritatem Prælatorum ſuper Moniales in foro conſcientiæ, quoad caſus, & ſententias; habeantq; ſimiliter Guardiani, ac Vicarij Guardianorum in abſentia eorum. Habetur fo. 228. tractatu 3. Et ffo. 248. in tractatu 2.

Dein-

A Deinde in sequenti Capitulo generali, Lauallis celebrato, facta est sequens Declaratio prædicti Statuti.

Declaratur, quòd illa clausula in Capitulo generali Albiensi inserta, videlicet, quòd Guardiani, & eorum Vicarij habeãt auctoritatẽ Prælatorũ in foro conscientię, &c. sic debet intelligi, quòd, videlicet, auctoritas per Patrem Prouincialem cõcessa Guardianis, remaneat semper penes eorum Vicarios, seu Vicariorum Vicarios; ipsis Guardianis suum Conuentum, B pro suis negotijs, exeuntibus. Habetur fo. 229. tractatu 3. Et ffo. 248. tractatu 2. Statutũ ge. Pro Guardianis & suis Vicariis.

ANNOTATIO CORDUBÆ.

C *Quoad .§.5. vbi Collector notat, & bene, quòd nomine Vicariorum Fratrum Prędicatorum, intelliguntur illi, quos nos uocamus Presidentes Conuentuum; ut gaudere possint communicatione priuilegiorũ ibi concessa, de hoc etiam latè dixit idem Collector, supra, tit. Absolutio ordin. quoad Fratres, post .§.7. & ibi notationem fecimus, ibi uideatur.*

VISITATIO, ET VISITATOR.

Distinctio materię Visitationis, & Visitatorum.

D Circa materiam Visitationis, & Visitatorum, sunt complura in Priuilegiis Fratrum Minorum contenta. ¶ Istorũ autem quædam pertinẽt ad Visitationem Fratrum actiuam, & passiuam inter semetipsos. Et hæc posita sunt in dictione Correctio .§.9. & quasi in omnibus .§§. Ac in dictione Exempti Fratres .§.2. & 4. ¶ Alia verò attinent ad Visitationem Monialium S. Clarę, quæ habentur in dictione Abbatissa .§.9. Et in dictione Moniales .§. 2. & 3. & 17. & 22. & 26. ac 27. Et in di- E ctione Generalis Ordinis .§.13. ¶ Nonnulla insuper spectant ad Visitationem Fratrum, & Sororum tertię Regulæ Beati Francisci. Hæc autem continentur in dictione Tertiarii .§.3. & 4. & 8. ¶ Attamen quoad Visitationem quarumlibet Monialium per Fratres Mino. faciendam, fecit Leo.X. quandam Cõcessionẽ, quæ habetur in dictione Ingredi Monast. Monialium .§.32. ¶ Sed quoad licentiã, quę ad Visitationis Monialiũ officiũ exercẽdũ reqritur, notãda ẽ sequẽs ordinatio Innoc. VIII. Collector.

INNO-

1 De Visitatoribus, & Cōfessorib⁹ Monialium.

INNOCENTIVS VIII. inhibuit sub grauibus censuris, & pœnis: nè quispiam Fratrum Mino. Regularis obser. sine suorū Superiorum licentia, & deputatione, ac institutione præsumat accipere, & exercere officium Confessoris, seu Visitatoris Monasteriorum Monialium, Beguinarum, vel Sororum quarumlibet, aut temporalium dominorum, & aliarum personarum secularium, seu Regularium vtriusq; sexus: etiam si ad id Apostolica auctoritate deputarentur. Et decreuit, quòd deputationes, quas sic fieri contigerit, sequentem conditionem habere debent: vt scilicet, Deputati ad officia prædicta, illa exercere possint, si ad id eorum sic deputatorum Superiorum consensus, & licentia accedant, & non alio modo B. ffo. 157. conce. 375. A B

Quomodo & quādo in Visitationib⁹ possit dari Indulgen. plen. vide supra, in verbo Indulg. ple. quoad Fratres. §. 16.

VNCTIO EXTREMA.

C

Collector.

QVoad administrationem Sacramenti extremæ Vnctionis sunt aliqua concessa Fratribus Mendicantibus, tàm respectu suorum Tertiariorum, & familiarium, seu oblatorū, quàm aliarum personarum secularinm. ¶ Ea, quæ concernūt Tertiarios, ac familiares Fratrum, habentur in dictione Tertiarij. §. 19. Et in dictiones familiares. §. 3. & 7. Et in dictione Absolutio ordinaria, quoad Fratres. §. 10. & 11. Et hic infra, §. 1. ¶ Illa verò, quæ pertinent ad omnes seculares, continetur in dictione Sacramenta. §. 1. Et in dictione Communicare. §. 6. & 10. D

Ex Priuilegiis Monachorum Sancti Benedicti Obser. Hispaniæ.

2 NICOLAVS Francus Apostolicę Sedis Nuntius, & Orator, cum potestate Legati de latere à præfata Sede deputatus in Regnis Castellæ, & Legionis, & Aragonum, concessit Monachis Sancti Benedicti obseruantiæ Hispaniæ, quòd si qui infra septa Monasteriorum infirmati fuerint, extremam Vnctionem dare Apostolica auctoritate liberè, & licitè possint, Parochialis presbyteri, vel alterius cuiuscunq; Episcopi, vel Superioris licentia, vel assensu nullatenus requisitis, o. E

CA-

A

CAPVCCINI ANNOTATIO.

NOTA, quòd Episcopi nolentes dare oleum sanctum extremæ Vnctionis fratribus, essent valdè reprehensione digni: vnde Neapoli obseruatur, ut sacristà post fer. quintam hebdomadæ sanctæ omnibus Religiosis istud petentibus dat, & vide supra in verbo Ecclesia Fratrum, num. 2.

B

VOTVM.

Distinctio materię Votorum.

SCiendum est vltimò, quòd in Priuilegiis Fratrum reperiũtur aliqua, pertinentia ad materiam Votorum. ¶ Horũ autem aliqua spectant ad personas Fratrum infirmorum, vel debilium. Et ista habentur in dictione Dispensatio .§.8. Et quoad omnes Fratres, in eadem dictione .§.28. Et hic infra .§. 1. ¶ Alia concernunt personas Monialium, quæ curæ prædictorum Fratrum sunt commissæ. Hæc autem continentur in dictione Absolutio extraordinaria, quoad Fratres .§.7. Et in dictione Dispensatio .§.20. ¶ Reliqua verò respiciunt personas Secularium. Et hæc continentur in dictionibus Absolutio, quoad Seculares primò, in .§.17. Et Absolutio quoad Seculares, 2. in .§.12. ac 16. & 18. Et in dictione Dispensatio .§. 16. & 29. ac 30. Collector.

C

D

Ex Priuilegijs Monachorum Sancti Benedicti.

BENEDICTVS XIII. concessit, quòd nullus Monachus Sancti Benedicti teneatur ad aliquod Votum cuiuscunque peregrinationis, quomodocunque emissum, nec si sit de Hierusalem, nec Sãctorum Petri & Pauli, aut Iacobi, aut aliud quodcunq; o. 1

E

CAPVCCINI ANNOTATIO.

Notandum, quòd Confessores societatis Iesu, commutare possunt omnia Vota (exceptis, vltramarinis, Petri, & Pauli de Vrbe. S. Iacobi in Compostella, Castitatis, & Religionis) Ita concessum est a Paul. III. Societati Iesu. Paulus III.

Quam facultatem postea illis extendit Greg. XIII. ad Vota etiam iurata, dummodò, commutatio non fiat in præiudiciũ tertij: Ita habetur in eius Compend. Priuileg. Verbo Vota .§.1. Greg. XIII.

Congregat. Casinens.

Liceat Trioribus Ordinis, & Superioribus, personas volentes Ordini Casinensi sociari, quæ Religionem, locum, vel Ordinem alium quécunque, etiam arctiorem, ingredi vouissent (tali Voto non obstante) ad probationem, & professionem recipere, eosque auctoritate Apostolica ab ipso Voto absoluere, & cum ipsis dispensare: dummodò, in tali Religione, seu Ordine de quo uouerint, professionem non emiserint; Quòd si tamen, antè professionem emissam à tali Ordine recesserint, Dispensatio sit nullius roboris. A

Eug.IV.

Ita concessit Eug. IV. prędictæ cõgregationi Casinens. Ord. S. Bened. anno D. 1436. & reperitur in Comp. Priuil. Fratrum S. Hieron. à Patre Garsia Collecto f. 170. B

Camaldul. Mont. oliu. Carthusiés.

Idem fuit concessum Camaldulensibus, Congreg. Monti: Oliueti, S. August. & Carthusiens. Vt habetur in eodem Compend. Verbo Nouitius, & dixi ego sup. in verbo Nouitius.

Et Paulus II. anno D. 1468. eidem Congreg. Casinens. Et Congreg. Canonic. S. Saluatoris in lauro (in cuius Compend. Priuileg. refertur fo. 14.) concessit, vt qui fecit Votum Religionis, assumens habitũ Donati, vel perpetuó oblati, quandiu in isto statu permanserit, adimpleat Votum, & satisfecisse intelligatur in illo permanens. Ut habetur in prædicto Compend. priuil. S. Hieron. f. 171. C

Sed vltra ea quæ à Collectore in locis aßignatis prænotata esse ait, ego aliqua alia pro maiori huius materiæ voti dilucidatione subnectã.

Et primò est sciendum, quòd per quinque modos potest uotũ aliquod tolli, per interpretationẽ, per irritationem, per dispensationem per cõmutationem & per cessationem: per interpretrationem est, quando eui denter quis scit non obligari, ob aliquam iustam causam: per irritationem, quando Prælatus, uel alius superior potestatem habens supra uouentem, illud irritat; nec alia causa requiritur nisi uoluntas illius, qui ad irritandum facultatem habet; & quomodo irritatio poßit fieri, uideatur Nauar. in manu. cap. 12. num. 64. ubi multa dicit de differentia, quę est inter irritationem, & duo sequentia: per dispensationem requiritur authoritas Prælati, & causa rationabilis & iusta; quæ, si deficiet, nihil talis dispensatio ualebit. D

Per commutationem possunt facere confessores, authoritatem habẽtes; quod quando, & quomodo debeat fieri, infra dicemus. E

Per cessationem est, quando quis uouit aliquid usq; ad tale tempus, quo completo iam uotum cessat.

Secundò sciendum, quòd soli Prælati Ecclesiastici, vel eorum authoritatem habentes, possunt dispensare, & commutare Vota, propter rationem, quam S. Thom. 22. q. 88. art. 12. communiter receptus reddit; un-

A dit; unde, non poterit quis authoritate propria commutare Votum etiã in melius, nisi manifestum sit illud esse gratius Deo; ut pulchrè declarat Caiet. in præfato art. 12. & refert Nauar. in man. cap. 12 tit. 25.

Tertiò est sciendum, quòd solus Papa, uel qui potestatem ab ipso peculiarem habet, potest super quinque Votis dispensare, scilicet super Votũ perpetuę Continentiæ, Relig. Peregrinat. in Hierusalem, uel Romam, uel ad Sanctũ Iacobũ Compostellę: & additur etiam, secundũ Nauar. 6. scilicet ad Sanctam Mariam de Loreto. 3 Nauar. in cõment. in ca. non dicatis 12. q. 1. nu. 18.

B In cæteris autem Votis, alij Prelati inferiores poterunt dispensare, ut Episcopi, uel qui iurisdictionẽ Episcopalẽ sortiti sunt; ut probat Nauar. uel quòd aliquod per hoc habuerint priuilegium. Nau cap. 12 nu. 75.

Et hic quartò est sciendum, quòd, licèt simplex sacerdos poßit à quocunque peccato, & quacunque excommunicatione, & fractione Voti in articulo mortis absoluere, non tamen potest, aut in Votis dispensare, aut aliquod illorum commutare: etenim sola peccatorum absolutio, non autem uotorum dispensatio illis conceditur, secundùm mentem om- 4
C nium Doctorum; ut dicit ipse Nauar. loco supra citato, qui ait, etiam eum, qui non habet ampliorem authoritatem quàm commutandi, non posse dispensare; & qui non habet nisi potestatem ad dispensandum, non posse commutare: cum ista inter se sint ualdè diuersa, & potestas, & priuilegium dispensandi poßit aliquid operari absque eo, quòd ad commutationem extendatur; ut respondet ibi opinioni Soti contrarium dicentis, scilicet, quòd qui habet potestatem dispensandi, quod plus est, habet & ad commutandum. Nam hoc ait forsitan procedere in illis,
D qui sunt huiusmodi authoritatem sortiti iure communi, & tanquam Ordinarij, non autem in his, qui priuilegiorum ui, & tanquam delegati eandem adepti sunt.

Quintò est notandum, quòd qui habuerit authoritatem dispensandi, & commutandi Vota, eandẽ habent authoritatem in iuramentis eiusdem materiæ, ut tenet Sotus, & sequitur hanc opinionem Directorium Curatorum, & Author Exp. Bullæ Cruciatæ. §. 11. num. 110. contra Nauar. in man. cap. 27. nu. 275. quòd ait opinionem Nauar. posse esse 5 Sotus lib. 8. iust. & Iure fo. 686. Direct. Curat. c. 15. f. 182.
E ueram in casu, quòd quis promitteret dare, & statim iuramentum subiungeret: quia tunc iam concurrent duo uincula, ut ipse ait: secùs autẽ, quando quis simpliciter iurasset dare: quia tunc non esset, nisi unum uinculum, sicut in uoto.

Sextò est notandum, quòd Papa Innocentius VIII. conceßit confessoribus ritè præsentatis ex ordine nostro Fratrum Minorum, ut posint in omnibus uotis dispensare, in quibus possunt Episcopi, præter quàm in uoto peregrinationis ultra duas dietas, ut supra habetur, tit. Absolutio 6

quoad

quoad seculares 2.§.12. Et idem poßunt alij Mendicantes, & eorum A
Nauar. cap. 12.n.79. participantes, ut refert etiam Nauar. in manuali.

7 Septimò est notandum, quòd supradicti Mendicantes confessores qui uirtute priuilegiorum suorum, uel alij, qui uirtute alicuius Bullę in supradictis uotis dispensant, uel commutant, non possunt hoc agere, nisi in sacramento pœnitentiæ.

Sed quando tales dispensationes non fiunt per uirtutem alicuius Bullæ, uel Iubilei, nisi per uiam authoritatis, sicut habent Papa, Archiepiscopi, Episcopi, Generales, Prouinciales Abbates, Priores, uel Guardiani pro suorum subditorum uotis, tunc tales dispensationes possent fieri ex causa rationabili in foro exteriori, &c. Nonnulla alia pro hac materia, uide supra in Verbo Dispensatio. B

FINIS.

SERIES CHARTARVM. C

a aa Aaa Bbb Ccc Ddd Eee Fff Ggg Hhh Iii kkk Lll Mmm Nnn Ooo Ppp Qqq Rrr Sss Ttt Vuu Xxx Yyy Zzz Aaaa Bbbb Cccc.

Omnes sunt quaterniones, præter aa quinternionem & Cccc simplicem.

D

Imp. *Ardicinus Biandrà Vic. Gen. Neap.*

M. Cherub. Veron. Theol. Vidit. R. f. 6.

NEAPOLI.

Ex Typographia Stelliolæ, ad Portam Regalem. M. D. XCV. E

ABSOLVTO PRIVILEGIORVM COMPENDIO RESTAT IAM PONERE ILLA ALIA IN TERTIA EIVS PAGINA PROMISSA.

ET PRIMO PONVNTVR BVLLAE QVAEDAM necessariò semper præ manibus à Regularibus habendæ, quæ in Bullario, vel alibi (vt infra) authenticè reperiuntur positæ.

Deinde ordines, quidam obseruandi ad Induendum, Nouitium, Monialem, Fratres & Sorores Tertij ordinis S. P. Francisci. Ac eorum Regulæ: & Ad induendum pueros, & puellas ex voto; ac ad Benedicendum Velum, & Abbatissam, necnon & Corporalia.

Postremò Ponuntur Formulæ absolutionum, secundum moderniorem institutum, in Confessionibus faciendæ.

BVLLAE SVNT ISTE VIDELICET.

Confirmatio, & concessio omnium Priuilegiorum, Indultorum, Exemptionum, ac gratiarum Ordinibus omnibus Mendicantium, & non Mendicantium, concessorum, & concedendorum, facta à Clem. 7. Fratribus Minoribus sancti Francisci Regularis Obseruantiæ; Quæ est valdè notanda, etiam ab omnibus participantibus supradictorum Priuilegiorum ob communicationem quam inter se habent Priuilegiorum; & adducitur authentica à Reuerendiss. P. Christophoro de Capite fontium in Compendio per ipsum edito.

CLEMENS VII. Ad perpetuam rei memoriam. Dum fructus vberes, quos ordo sacer dilectorum fratrum Minorum regularis Obseruantiæ, in agro militantis Ecclesiæ cũ propagatione Religionis, ac defensione, & augmento fidei Catholicæ ac salute Christi fidelium produxit hactenus, & in dies produxit diligenter attendimus, dignum, quin potius debitum putamus, vt eius statum prosperum, & tranquillum, omni diligentia procuremus, illius religiosas personas Bulla 1.

specia-

ſpecialibus fauoribus, & gratijs proſequamur. Hinc eſt, quod nos Motu Proprio, & ex certa noſtra ſcientia tenore præſentium omnia, & ſingula Priuilegia immunitates, exemptiones præſertim de non ſoluendis Clericis ſecularibus, quartam funeralium, quòad fratres in poſſeſſione, non ſoluendi quartam huiuſmodi exiſtentes, ac omnia, & ſingula indulta, Indulgentias peccatorum remiſſiones, & gratias, dicto Minorum ac ſanctæ Claræ ac tertio de pœnitentia nuncupato, ordinibuſq. illorumq. Fratribus Monialibus Sororibus, & vtriuſque ſexus perſonis atque Monaſterijs, domibus Eccleſiis, & locis, quibuſcunq. etiam per modum extenſionis, ſeu communicationis, & aliâs, quomodolibet per quoſcunq. Romanos Pontifices Prædeceſſores noſtros, ac per nos, & Sedem prædictam conceſſa, auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium approbamus, & innouamus, & perpetuæ firmitatis robur obtinere, & inuiolabiliter obſeruari debere, ipſoſq. fratres Moniales, Sorores, perſonas, monaſteria, domus, Eccleſias, & alia loca huiuſmodi omnibus, & ſingulis Priuilegijs, immunitatibus, exemptionibus, conceſſionibus, indultis, indulgentijs peccatorum remiſſionibus, & gratijs, quibuſuis cōgregationibus dictorum Ordinum alterumq; Ordinum Mendicantiū, quomodolibet conceſſis, & concedendis, neque non etiam quibuſuis facultatibus, & gratijs, ſue profeſſioni regularis obſeruantiæ non contrarijs, alijs ordinibus, quibuſcunque non mendicantibus, quomodolibet conceſſis, & concedendis, vti, frui, & gaudere poſſe, atque debere in omnibus, & per omnia perinde, ac ſi eis ſpecialiter conceſſa fuiſſent, & conſtitutiones, in vltimo Capitulo generali dicti Ordinis Minorum regularis obſeruantiæ, in Prouincia Burgenſi Regni Caſtellæ factas plena robores, firmitatem obtinere, & ab omnibus, quandiu per Capitulum aliud Generale dicti Ordinis mutatæ non fuerint inuiolabiliter obſeruari debere, necnon regulam ipſam per ſanctum Franciſcum, pro fratribus Minoribus inſtitutam obſeruabilem, meritoriam, &c. cum omnibus, clauſulis reuocatiuis. Datum Romæ, Apud ſanctum Petrum, ſub annulo Piſcatoris die 30. Maij, milleſimo quingenteſimo vigeſimo quinto, Pontificatus noſtri anno ſecundo.

☞ CAPVCCINI ANNOTATIO.

NOtandum, quòd à ſubſequentibus Summis Pontificibus fuerunt factæ aliæ Priuilegiorum confirmationes, & præcipuè à Greg. XIII. in Conſt. 35. Ex benigna, &c. anno Domini 1575. Et à Six. V. in Conſt. 16. in 2. parte Bullarij; qui in confirmatione Priuilegiorum Fratrum Minorum, & Monialium, Sancti Franciſci de Obſeruantia ac S. Claræ, & Tertij Ordinis de

de Pænitentia, illam apposuerunt clausulam (quatenus sint in vsu, & Sacris Canonibus, & Decretis Sacri Conc. Trid. non aduersentur.

Et aduertēdum, quòd dum in hac clausula dicitur Sacris Canonibus, & Decretis &c. non est intelligendum (vt aliqui male sentiunt) de Sacris Canonibus Summorum Pontificum in Decretis, & Decretalibus contentis; sed de Sacris Canonibus, & Decretis Conc. Trid. cum clare pateat. Ipsum Conc. & Canonibus, & Decretis constare, & illud operatur illa copula [&] coniungendo Canones cum Decretis Concilij Trid. Adeo videlicet male sentire eos mihi videtur, qui aiunt sub illa particula Canonibus, intelligi Decreta, & Decretalia Summorum Pontificum; & sub illa alia Decretis Concilij, ea quæ sunt in Conc. Trid. & quòd proinde nulla, aut paucissima, remanent Priuilegia, & ita esset equidem si hæc illorum valeret opinio. Sed quantum sit absurdissimum & à mente, & à verbis supradictorum Summorum Pontificum alienissimum, quis menti compos non videt? dixissent enim si vellent intelligi de Decretis, & Decretalibus, Quatenus sint in vsu, & Sacris Canonibus Summorum Pontificum, & Decretis Sacri Concilij Tridentini.

DE EXEMPTIONIBVS AB EXACTIONIBVS, Datijs, Gabellis, Pedagijs, vectigalibus, &c. vtriusque sexus Religiosis personis ordinum Mendicantium concessis per Sanctissimum in Christo P. & D. N. D. Pium Diuina prouidentia Papæ V.

PIVS PAPA V. Ad perpetuam rei memoriam.

DVM ad vberes, quos sacri mendicantium ordines in agro dominico quotidie faciunt fructus, attentè respicimus, & attentæ considerationis indagine perscrutamur, ipsorum Religionis sinceritatem, & voluntariæ paupertatis habitum, in quibus sub humilitatis spiritu deuotum altissimo præstant famulatum. Dignum, quin potius debitum reputamus, vt illis ea libenter concedamus, per quæ semotis quibuslibet grauaminibus, promptiores eiusdem altissimi inhæreant seruitijs. Hinc est, quod nos volentes eosdem Mendicantium ordines, ac dilectos filios eorum fratres, & monachos, cæterasque personas ac etiam moniales quaslibet eiusdem ordinis sub illorum cura degentes specialibus fauo-

In fauorē omniū clericorum vide c. Quāquam, de cens. in sexto. & Cle. c. præsenti. eod. tit. & Cōc. Trid. sess. 25. c. 20.

Has immunitates, ẽt omnes alij Regulares per ſua priuilegia dicuntur habere, vt sũt Benedictini, & ẽt per extenſionẽ factã à Pio V.

Exactiones, datia, gabellæ, pedagia, vectigalia, collectæ, impoſitiones, onera quæcunque, ſubſidiũ triennale, focularia, equorum taxæ, Militũ hoſpicia.

Exemptio à quadrante carnis pro ſingulis libris carniũ Hic corrigitur l. ad inſtruct. cũ gloſ. Doct. C. de ſacroſanct. eccl. & olim correcta fuit per Auct.

ribus, & gratijs proſequi; Motu proprio, non ad alicuius nobis, ſuper hoc, oblatæ petitionis inſtantiam, ſed ex certa noſtra ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, quod ex nunc deinceps perpetuis futuris temporibus, omnes, & ſinguli Mendicantium Ordinum huiuſmodi Fratres, Monachi, & dilectæ filiæ in Chriſto Moniales, ſeu Sorores, ac aliæ vtriuſque ſexus perſonæ Regulares, vbilibet per totum Chriſtianum orbem diffuſi, & conſtituti, illorumq; Monaſteria, Cœnobia, Domus, Conuentus, Eccleſiæ, Cappellæ, Oratoria, & alia loca, etiam vnita, ac membra, & dependentia, nec non terræ cultæ, & incultæ, poſſeſſiones, prædia, agri, & alia omnia, & ſingula, mobilia, & immobilia, ac ſe mouentia, & vbilibet, ac in quibuſcunq; rebus conſiſtentia bona, nec non eorum in dictis bonis laboratores, coloni, arrendatarij, locatarij, & affictuarij, negotiorumq; eorum geſtores vniuerſi quomodolibet nuncupati, nunc, & pro tempore exiſtentes in perpetuum, ab omnibus, & ſingulis exactionibus, tàm vrbanis, quàm ruſticis, nec non datiis, gabellis, pedagijs, vectigalibus, collectis, impoſitionibus, & oneribus ordinariis, & extraordinarijs, ac tam realibus, quàm perſonalibus, meris, & mixtis, etiam ſubſidio triennali, & augmento, ac focularibus, equorum taxis, militumq; hoſpitijs, ac aliàs quibuſcunque nominibus nuncupatis, quauis auctoritate, quomodolibet impoſitis, & imponendis, & quæ laicis, ac alijs quibuſuis quomodolibet imponi conſueuerunt, & in futurum imponentur, ac ratione quarumcunque mercium, & rerum cuiuſcunque generis, vel qualitatis exiſtentium, tam per mare, & aquam dulcem, quam per terram, vndecunque, & quomodocunque pro tempore delatarum, nec non animalium quorumcunque mortuorum, & viuorum, & quæ aliàs quomodolibet, & ex quauis cauſa, ac ſuper quibuſcunq; rebus, tàm in alma Vrbe noſtra, quàm extra eam, vbilibet locorum exiguntur, & in futurum exigentur; nec non à contributionibus, & ſolutionibus in illis faciendis, ac tàm pro victu, & veſtitu, quàm quocunq; alio vſu ſuo tantum, ac tam emendo, quam vendendo, & aliàs quomodolibet negotiando; nec non etiam à ſolutione quadrantis, pro ſingulis libris carnium de animalibus, quæ nunc, & pro tempore ex armentis occidi contigerit; necnon etiam, quæ in ſuis ædibus prædijs, & poſſeſſionibus priuatim detinent, & nutriunt, & à contributione ſumptuum, ac impenſarum, quæ aliquando pro pontibus, vijs, aqueductibus, muris, mœnibus, alijſue machinis ſtruendis, & reparandis, ſeu reficiendis, ac ciuitatum, terrarum, & locorum quorumcunque fortificationibus, nec non etiam aliàs in omnibus, & per omnia, ac tam in dicta Vrbe, quam extra eam vbilibet, penitus, & omnino liberi, immunes, & exempti, ac liberæ, & exemptæ, liberaq;, immunia, & exempta

pta sint, & esse censeantur, ac pro talibus teneantur, & reputentur, quodque terræ, agri, & possessiones, & loca aratiua (vt præfertur) in illis, quæ aliquando pro pascuis animalium ad certum tempus reseruantur, nullatenus vnquam comprehendantur, nec comprehendi censeantur, ac etiam monasteria, cœnobia; aliaque omnia regularia loca prædicta, pro quorumcunq; militum, tàm equitum, quam peditum hospitijs, quemadmodum magno cum nostro dolore hucusq; in plerisq; locis factum comperimus, nequaquã aßignentur, nec aßignari debeant; Et insuper quod fructus, redditus, prouentus, introitus, & alia quæcunq; bona monasteriorum, cœnobiorum, & aliorum locorum regularium præfatorum, ab alijs, quam à Syndicis, & Procuratoribus, Religiosis, Fratribus, Monachis, & Monialibus, illisq; personis præfatis exigi, illaq; dumtaxat in beneficium loci, vel substentationem ipsorum Religiosorum, Fratrum, & Monialium impendi, nec per alios quoscunque, quouis nomine censeantur, nec in alium, quam præmissum vsum conuerti, seu impendi poßint, neq; debeant, nisi de consensu superiorum illius loci, cui data, vel cõsignata, aut donata fuerint, seu ad quem aliàs spectabunt, nec etiam soli tutores, aut curatores, seu protectores, & alio nomine Sanctesij, aut aliàs nuncupati, de eisdem bonis vllo modo disponere possint; Quodq; id ipsum etiam de eleemosynis, oblationibus; & quibuscunq; alijs donatiuis intelligi, & obseruari debeat; Apostolica auctoritate, tenore præsentium perpetuò statuimus, ordinamus, volumus, & declaramus. Necnon Fratres, Monachos, Moniales, ac aliàs Regulares personas, eorũq; monasteria, cœnobia, conuentus, ecclesias, cappellas, oratoria, & alia loca, ac terras, possesiones, prædia, agros, & bona, necnõ laboratores, colonos arrendatarios, locatarios, affictuarios, ac gestores, prædicta (vt præfertur) libera, immunia, & exempta eisdem auctoritate, & tenore facimus, ac fore, & eße decernimus; Mandantes propterea dilectis filijs modernis, & pro tempore existentibus, Cameræ Apostolicæ Camerario, Præsidentibus, & Clericis, ac commissarijs agentibus, & officialibus quibuscunque, vt omnibus, & singulis, tàm virorum, quàm mulierum monasterij, Mendicãtium ordinum huiusmodi existentibus, sub ditione nostra temporali, mediatè, vel immediatè constitutis, tantum sal, quantũ pro eorum vsu suffecerit singulis annis, omni dilatione cessante, & cõtradictioue remota, cõtribuere, ac aßignare, ac contribui, & aßignari facere debeant realiter, & cum effectu. Districtius etiã in virtute sanctæ obedientiæ, & sub indignationis nostræ, ac excommunicationis maioris latæ sententiæ, ac duorũ millium ducatorum auri de Camera, pro vna Basilicæ S. Petri de vrbe, & pro altera medietatibus, singulis monasterijs, & locis præfatis, quæ

Item nulla communitas. C. de Epis. & cle. & pro eodẽ faciũt cap. non minus. & c. aduersus, de immun. eccl. & c. Quanquã. de cẽs. in sexto. & cap. fin. de vi. & hon. & alia superius dicta.

Tenẽtur cõmissarij Ecclesiæ dare salem Mendicantibus, &c.

Excommunicatio latæ sentẽtiæ.

Pœna 2000. ducatorum. Toties, quoties contra fit incurrũtur istæ pœnæ.

Inhibetur exactorib. & alijs datiarijs, conductoribus appaltatoribus, & cõmunitatib. ne cõtraueniant, &c.

molestari, seu perturbari contigerit, irremißibiliter applicandorum, pœnis, eo ipso si, & quoties contra factum fuerit, incurrendis; inhibentes tam illis, quàm dilectis filijs Legatis, Vicelegatis, gubernatoribus, potestatibus, datiorum, gabellarum, onerum, & aliorum præmissorum exactoribus, conductoribus, & appartatoribus, nec non quibusuis communitatibus, & vniuersitatibus, illarumque officialibus, & personis, alijsque quibuscunque, ad quos spectat, & quomodolibet spectabit in futurum, quatenus præmissa omnia, & singula inuiolabiliter, & perpetuò obseruent, ac ab omnibus obseruari faciant; neque fratres, monachos, moniales, & alias religiosas personas, aliosque supradictos super præmißis quomodolibet molestent, & perturbent, neque permittant, per quoscunque quomodolibet molestari, seu perturbari. Et si quis contradicere, aut quouis modo contrauenire præsumpserit, per mandatum executiuum contra ipsum, cuiuscunque dignitatis, status, ordinis, vel præeminentiæ fuerit, ipso facto procedi, & sic per quoscunque iudices, & commissarios, quauis auctoritate fungentes (sublata eis, & eorum cuilibet, quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate) iudicari, & diffiniri debere, ac, quidquid secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter attentari contigerit, irritum, & inane decernimus.

Episcopi & eorum Vicarij debẽt obseruari facere hoc priuilegiũ inuiolabiliter.

Quocirca venerabilibus fratribus Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis, siue eorum Vicarijs in spiritualibus generalibus, nec non dilectis filijs curiæ caussarum cameræ Apostolicæ, generali Auditori, ac Abbatibus, Prioribus, Præpositis, Decanis, Archidiaconis, Canonicis, & Capitulis, ac alijs quarumcunque ecclesiarum Prælatis, & personis, vbilibet, & in quibuscunq; regionibus, terris, & locis, existentibus, ac alijs, ad quos quomodolibet spectat, & spectabit, per præsentes motu simili mandamus, quatenus ipsi, & eorum quilibet per se, vel alium, seu alios, præsentes litteras, & in eis contenta quæcunque, vbi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte fratrum, monachorum, monialium, aliarumq; religiosarum personarum præfatorum, fuerint requisiti, sollemniter publicantes, illisq; in præmißis efficacis defensionis præsidio adsistentes, faciant auctoritate nostra illos, & eorum singulos statuto, ordinatione, voluntate, declaratione, constitutione, deputatione, mandato, inhibitione, decreto, alijsq; præmissis, pacificè frui, & gaudere, non permittentes eos, desuper per camerarium, præsidentes, clericos, & commissarios cameræ huiusmodi, nec non legatos, vicelegatos, gubernatores, collectores, gabellarios, & exactores prædictos, aut quoscunq; alios, ad aliquam solutionem, contributionem, vel præstationem præmissorum, occasione quomodolibet facienda, quouismodo cogi

Hoc priuilegiũ potest solemniter publicari.

Contra gabellarios, & alios collectores, aut exactores.

& com-

& compelli, aut aliàs contra præsentium tenorem quomodolibet molestari, perturbari, aut inquietari; Contradictores quoslibet, & rebelles per prædictas, aliasque opportunas censuras, & pœnas, appellatione post posita, compescendo, ac legitimis, super his habendis, seruatis processibus, in censuras, & pœnas huiusmodi incurrisse, declarando, interdictum ecclesiasticum apponendo, inuocato etiam ad hoc, si opus sit, auxilio brachij sæcularis. Non obstan. fœl. rec. Bonifacij Papæ VIII. prædecessoris nostri de vna, & Concilij generalis, de duabus dietis, dummodo vltra tres dietas aliquis auctoritate præsentium non extrabatur; ac omnibus illis, quæ in contrarium per quoscunq; officiales, & quosuis alios, ac præsertim per officiales ciuitatis nostræ Bononiæ, & quosuis alios, & adductæ sunt hactenus, & deducentur in posterum, ac adduci, & allegari possent; nec non quibuscunq; litibus, & caussis, tam in Romana Curia, quam extra eam, vbilibet, ac coram quibuscunque iudicibus, etiam palatij nostri, caussarum Auditoribus, ac S.R.Ecclesiæ Cardinalibus super præmissis inter quoscunque quomodolibet pendentibus, ac etiam instructis, & ad sententiam deductis, vel etiam a sententia terminatis nisi in fauorem ecclesiæ fuerint, & præsertim quadã lite inter huiusmodi Regulares, ac Ciues, & Communitatem dictæ ciuitatis Bonon. in Romana Curia pendente, quas, & quam, ac omnes processus, & scripturas productas, & producendas, ac registra, & sententias vbiuis comperantes, & latas, ac ferẽdas ad nos, auocamus, & penitus extinguimus, cassamus, annullamus, & delemus, perpetuumq; desuper silentium imponimus; nec non quibusuis Apostolicis, ac in prouincialibus, & synhodalibus, concilijs, editis, generalibus, vel specialibus constitutionibus, & ordinationibus, etiam contra exemptos quomodolibet editis, & edendis; ac etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia, roboratis, statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoq;, indultis, & litteris Apostolicis, illis, & eorum singulis, sub quibuscunq; tenoribus, & formis, ac cum quibusuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsque efficacioribus; efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusq;, & alijs decretis in genere, & specie, etiam motu simili, & certa scientia, etiam concistorialiter, & aliàs quomodolibet, etiam iteratis vicibus in contrarium concessis, approbatis, & innouatis. Quibus omnibus illorum tenores præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expressè derogamus contrarijs quibuscunq;, aut, si aliquibus communiter, vel diuisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de

Potest formari processus contra eos qui non obseruant, &c

Potest poni interdictũ contra non seruantes hanc Bullam.

Nõ obstãt aliqua huic priuilegio.

Nunquã intelligitur hoc priuilegiũ reuocatũ, nisi mẽ-

verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Dat. Romæ apud Sanctum Marcum sub anulo Piscatoris, die xxix. Iulij M. D. LXVI. Pontificatus nostri anno primo.

tio de eo fiat de verbo ad verbum.

☞ Sed vt facilius supradicta materia exemptionum intelligatur, aliquas declarationes appositas ab Auctore Catechesis Neapolitanæ in lib. 5. c. 2. sub eandem Bulla, ponere operepretinm esse duxi. Et sunt quæ sequuntur.

SVBMONITIO.

QVamquam priuilegia concessa à Pio V. ordinibus Mendicantium fuerint per Greg. XIII. in extrauag. In tanta, reuocata, & quantum ad alia priuilegia olim dictis ordinibus concessa à Rom. Pontificibus, ea reduxerit in eum statum, in quo erant ante Concilium Trid. exceptis ijs, in quibus ei apertè aduersantur; Non tamen vlla ex parte hoc priuilegium fuit sublatum, imminutum, aut alteratum. Et ratio fuit. Quia in hisce rebus iurisdictio Episcoporum non solum non tollitur, aut minuitur, sed potius confirmatur, consolidatur, ac roboratur.

Notanda tempore Iubilei.

Vide Bullã in Cœna Domini.

☞ TEmpore Iubilei, aut similium gratiarum, illi, qui publicè non reuocauerint, deleuerint, & cassauerint ordinationes, & decreta edita contra libertatem Ecclesiasticam, quantum ad eos spectat, non consequuntur effectum dicti Iubilei, & item debent hoc significare Papæ.

Hoc idẽ tene de excõmunic. propter indebitã exactionem à Clericis in trãsitu fluuiorum.

Item excommunicati, suspensi, & interdicti, vigore Iubilei absoluti, nisi satisfecerint ijs, propter quæ censuræ ipsæ latæ fuerint, reinciderunt, & reincidunt in dies in easdem censuras. prout declarauit Pius V. 1568. & Greg. xiij. 1572, & 1574. in hæc verba videlicet.

Declaramus tamen tam præsentes, quam alias quascunq; super concessione similium, vel dissimilium indulgentiarum à nobis, & prædecessoribus nostris hactenus emanatas. & infuturũ quomodolibet emanandas litteras, Christifidelibus ipsis, nisi in foro conscientiæ, & pœnitentiali tantum, non autem in foro fori, & contentioso, nisi satisfecerint ijs, propter quæ censuræ ipsæ latæ fuerint, nullatenus suffragari, eosdemq; Christifideles illis iuxta huius nostræ declarationis formã, & tenorem, & non aliter, nec alio modo vti, aut eis se iuuare posse, & potuisse. Quinimmo eos in easdem censuras postmodum reincidisse, & impo-

imposterum reincidere. Sicq; ab omnibus quauis auctoritate fungentibus censeri, & iudicari debere; irritumque, & inane, quidquid secus à quoquam quouis prætextu, aut colore, scienter, vel ignoranter attentatum forsitan est hactenus, vel imposterum contigerit attentari. Non obstantibus, &c. 1572. tertio idus Septemb. Pont. nostri anno primo.

Notanda super hac Apostolica declaratione.

PRimò, nota quod ista reincidentia pendet ex cap. eos qui, de sent. excom. lib. 6. & ita, quod hic docet Papa, non est nouum ius, sed veteris inculcatio, declaratio, & innouatio.

Secundò, collige, multas communitates ad huc remanere interdicto subiectas, aut saltem in interdictum relapsas, eo quòd non satisfecerint ijs propter quæ censura hæc in eas lata fuit à iure, vel ab homine. Nam pluribus in locis Italiæ, & extra ad huc remanent aliquæ ordinationes, aut decreta, quorum vigore multi exactores, aut quatreni salis, aut carnis, aut huiusmodi in personas Ecclesiasticas, aut etiam pro portu in transitu fluuiorum, vbi talia datia, & pedagia solent incantari, aut aliàs locari, adhuc in eodem officio excommunicationi, & censuris subiecto, perseuerant. Quia videlicet præfatæ communitates, siue Potestates, Consules, Gubernatores, & Consiliarij, neq; etiam tempore Iubilei dictas ordinationes reuocauerint; nec ex eorum archiuijs deleuerint, nec eorum exactoribus, quo minus dictas imposterum exactiones illicitas (etiam ex immemorabili tempore factas) facerent, aut continuarent, minimè inhibuerint, vide gloss. sing. Clem. præsenti, de cens. & remanebis attonitus. **Nota.**

Tertiò, nota tales exactores contra personas Ecclesiasticas, etiam reincidisse in excommunicationes, & censuras, propter prædicta incursas, nec excusari propter obedientiam, præsertim si se ad illud munus ingesserint; vt inquit Siluester in verbo Gabella, ac scito eos teneri ad restitutionem perceptarum gabellarum, datiorum, ac pedagiorum, aut huiusmodi illicitarum exactionum, si tamen eorum communitates, aut aliàs Domini, aut Principes, quaecunq; fulgeant dignitate, etiam Regali, aut Imperiali, non restituerint cum effectu. Nam etiam tales Domini omnes incidunt in excommunicationem, si eorum tacito etiam consensu præfatæ exactiones, aut potius extorsiones, fiant, aut permittantur, & item tenentur ad restitutionem, non obstante quauis consuetudine, etiam longissima in contrarium; iuxta contenta in c. Quanquam, de cens. lib. 6. & Gab. in 4, dist. 15. & consentit Nauarrus, cum quo de hac re Romæ, locutus sum.

Infiniti hodie in hoc percant.

Nauarrus.

Quartò,

Quartò, scias me semper multum dubitasse, an multi Principes, & etiam Marchiones, ac Duces, & huiusmodi viri magnates (recognoscentes tamen superiorem in temporalibus, & à quibus de iure datur appellatio) receperint vnquam virtutem Iubilei, immo, & remissionem peccatorum; Nam, cum non possint præfati Principes imponere subditis suis laicis, aliquod nouum pedagium, aut gabellam, neque etiam possint augere antiquam, neque vti valeant ipsis pedagijs, vectigalibus, aut gabellis, iam olim impositis, aut auctis (nisi ab immemorabili tempore fuissent imposita, aut aucta) sine expressa licentia Romani Pontificis, aut sui Imperatoris, aut sui Regis; vt patet in cap. super quibusdam, de verborum significationibus, aliàs, à tempore Concilij Constantiensis citrà incurrerunt, & semper incurrunt ipso facto in excommunicationem contentam in Bulla Cœnæ Domini, Papæ reseruatam. Non possum bene videre, quomodo plures hodie Barones, Domini, Principes, ac præfati Duces, etiam in Italia, non reinciderint, & in dies non reincidant in dictam excommunicationem; cum multi ex eis absque legitima licentia, & sæpissimè, etiam sine legitima caussa (quod peius est) subditis suis noua pedagia, aut portoria, aut gabellas, aut vectigalia imponant; aut augeant antiquitus imposita, aut saltem vtantur de nouo olim impositis, aut auctis pedagijs, aut gabellis ab eorum progenitoribus. Qua in re non excusantur, neque ab excommunicatione (vt præfertur) incursam, neque etiam à restitutione, prout aiunt Doct. & probatur argum. cap. tua de vsuris; & Nota quòd non sufficit habere merum, & mixtum imperium ad hoc, vt quis possit imponere nouas gabellas, & cœtera, vt supra: sed oportet habere summum imperium, sine recognitione; vt supra dictum est; vt Nauarrus vir doctissimus. Et propterea dicere possum cum Beato Ioanne. Potentes, potenter tormenta patientur, & item rectè dicere, Væ Mundo à scandalis; & demum cum Paulo Apostolo; Radix omnium malorum est cupiditas; Vnde miror ego quomodo Principum Confessarij damnabiliter hanc rem pertranseant, nam etiam ipsi in excommunicationem incurrunt, si contra Bullam in Cœna D. tales supradictos absoluant.

Nota super exactione gabellarũ à laicis.

Nota.

Notabene.

Hoc idem sentit Frãcis. à Toledo.

Contra cõfessarios principũ.

Quintò, Nota quod, si quis excommunicatus, etiam Papali censura irretitus, contenta etiam in Bulla Cœnæ Domini, aut aliter quomodocunq; censuris subiectus, faciat debitam satisfactionem; aut pareat, cui parere debet, iuxta consilium sui confessarij, prudentiam habentis, non reincidit in posterum in censuras, neq; tenetur se Apostolico conspectui præsentare, etiam, si aliàs, vigore cap. eos qui, de sent. excom. ad se præsentandum fuisset obligatus; si tamen accipiat Iubileum, tunc,

quando

quando pro tempore promulgatur à Papa.

Sextò, aduerte, quod argumentum hic à contrario sensu non valet, scilicet, ergo, si quis satisfecerit ijs, propter quæ censuræ latæ fuerint, poterit etiam, in foro fori frui beneficio Iubilei, non inquam valet, quia dictio exclusiua præcessit, videlicet, in foro tantum pœnitentiali. Hinc autem collige, quod si quis post acceptum Iubileum accusaretur super aliqua incursa censura, non poterit allegare gratiam acceptam in Iubileo, sed de iure poterit procedi contra eum, perinde, ac si nunquam dictum Iubileum accepisset; & proinde, noua absolutione in foro fori debebit absolui; De æquitate tamen, mitius cum tali agendum erit, quàm si Iubileum non accepisset. Fel. cap. de his, de accus.

☞ *Nonnulla alia Notabilia circa hanc materiam exemptionum occurrentia, videas, quæ supra dixi in Compendio in verbo, Exemptio.*

DECLARATIO CLEMENTIS VII. CIRCA communionem in die Paschæ faciendam, pro partibus Hispaniarum; Quæ refertur authentica, ab Auctore expositionis Bullæ cruciatæ P. Emanuele Rodriguez f.474. sermone Hispano, testificante, iam idem hodie ibidem obseruari.

Laurentius miseratione Diuina Episcopus Prænestinus Cardinalis Sanctorum Quatuor Coronatorum nuncupatus, ac maior Pœnitentiarius, vniuersis ac singulis prædictas literas inspecturis salutem in domino sempiternam. Cum fœlicis recordationis Innocentius Papa III. in Concilio generali statuerit, omnes vtriusq; sexus Christi fideles, postquam ad annos discretionis peruenerint, saltem semel in anno peccata sua proprio Sacerdoti confiteri, ac iniunctam sibi pœnitentiam adimplere, & ad minus in Paschate Eucharistiæ Sacramentum suscipere debere, nisi fortè de proprij Sacerdotis consilio, ob aliquam rationabilem causam ad tempus, ab huiusmodi perceptione ducerent abstinendum, alioquin, & viuentes ab ingressu Ecclesiæ arceri, & morientes Christiana sepultura carere debere. Tamen sanctißimus in Christo Pater, & Dominus noster Clemens Diuina miseratioue Papa VII. sibi persuadens non fuisse intentionis legislatoris, animas illaqueare fidelium, ad communicandum præcissæ in die Resurrectionis Domini nostri Iesu Christi, dummodò, semel in anno confiteantur, & ad minus, in Paschate suscipiant Eucharistiæ Sacramentum in partibus Hispaniarum, Bulla 3.

spaniarum, in quibus propter numerum communicantium esset impossibile, vt in die Paschæ Eucharistiæ Sacramentum suscipere possent. Christi fideles ipsos in Hispaniarum Regnis huiusmodi, si à prima die Cinerum vsque ad octauam Resurrectionis Domini nostri Iesu Christi, proprio Sacerdoti peccata sua singulis annis confeßi fuerint, & intra dictum tempus Eucharistiæ Sacramentum, secundum eorum meliorem conscientiæ dispositionem, & arctiorem mentis deuotionem susceperint, viuæ uocis oraculo de super nobis facto, Canoni huiusmodi satisfecisse declarauit. In quorum fidem præsentes literas, per Secretarium nostrum fieri, sigilliq; nostri parui impreßione muniri fecimus, easq; manu propria subscripsimus. Dat. Romæ in Camera nostræ solitæ residentiæ die 13. Mensis Februarij anno 1526. Pontificatus præfati Domini nostri anno 3.

Ita est Laurentius Episcopus Prænestinus Cardinalis Quatuor Coronatorum manu propria.

BVLLA PII QVINTI IN QVA PROHIBETVR Fratribus Ordinis Prædicatorum, ne virtute alicuius Bullæ posint sibi eligere Confessores, & à Casibus reseruatis absolui: Ac Prouincialibus datur tota illa facultas cum suis subditis, quam Conc. Trident. concedit Episcopis in foro conscientiæ cum suis, in Absolutionibus, & Dispensationibus, &c. Et adducitur à R.P. Passarello.

Bulla 4. Pasarellus in suo com. tit. notanda priuil. §. 10. fol. 175.

PIVS Papa V. *ad perpetuam rei memoriam, Romani Pontificis circunspecta benignitas honestis petentium votis personarum, quæ sub Religionis iugo altißimo famulatum statum, & salubrem directionem respiciunt, ad exauditionis gratiam libenter admittit, & fauoribus prosequitur opportunis, exponi nobis nuper fecit dilectus filius prior Prouincialis Prouinciæ Hispaniæ, Ordinis Fratrum Prædicatorum, quod cum in Bulla Cruciatæ sanctæ, & aliis priuilegiis, quæ ab Apostolica Sede concedi solent, detur facultas eligendi Confeßorem idoneum ab Ordinario approbatum, qui possunt Christi fideles absoluere à casibus Ordinario reseruatis, & à quibusdam etiam, quæ dictæ Sedi reseruata sunt; Religiosi dicti Ordinis, seu eorum nonnulli etiam iis facultatibus vti præsumunt, & illorum prætextu eligunt Confessorem aliquando præter eos, qui à suis Prælatis eorum confessionibus deputati sunt, quod aliquando in speciale eorum vergit detrimentum, quare prædictus Prior humiliter nobis supplicare fecit, quatenus*

tenus in præmissis opportunè prouidere de benignitate Apostolica dignaremur, &c. huiusmodi supplicationis inclinati talem concessionem Sanctæ Cruciatæ, & aliorum indultorum particularium, quantum ad prædictum articulum eligendi Confessorem, & absoluendi à Casibus reseruatis, cum Fratribus, & Sororibus Monialibus totius Ordinis prædicti, tam Prouinciæ Hispaniæ huiusmodi, quam extra eam vbilibet, locum minimè habere, neque censeri, sed nostræ intentionis existere, quòd ijdem Fratres, & Moniales, quantum ad Sacramentum Pœnitentiæ, seu Confessionis administrationem, dispositioni suorum Prælatorum subiecti sint, Apostolica authoritate tenore præsentium perpetuò declaramus. Eisdem tamen Prælatis, in vsu huiusmodi potestatis se, cum subditis benignos, & faciles exhibeant præcipientes, mandantes. Et insuper, quia Sacrum Oecumenicum Concilium generale Tridentinum concessit Episcopis, vt absoluere possint in foro animæ, seu conscientiæ ab omnibus peccatis, & dispensare in irregularitatibus, prout sess. 24. cap. 6. habetur, ne Prior Conuentualis, & Superiores Prælati dicti Ordinis, tam in dicta Prouincia, quàm extra eam, vbilibet in hac parte deterioris conditionis, quam Clerici, aut seculares existant, eisdem Priori Conuentuali, & superioribus Prælatis, vt ipsi per se ipsos idem omnino possint in Fratres, & Moniales dicti Ordinis, sibi subditos, tam quò ad absoluendi, & dispensandi huiusmodi, quàm alias quascunque facultates, eisdem authoritate, & tenore etiam perpetuò concedimus, & indulgemus; atque etiam declaramus decernentes præsentes literas perpetuò durare, & valere, &c. ponuntur clausulæ sufficienter derogatoriæ aliorum in contrarium, & sufficienter confirmatoriæ huius indulti. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die 21. Iulij 1571. Pontificatus nostri anno sexto.

G. Melchioris.

BVLLA PAVLI III. AMPLISSIMA CONCESSA Ordini Societatis Iesu, circa facultatem prædicandi in quibuscumque Ecclesijs, locis, & plateis; Ac absoluendi per Confessores approbatos à quibusuis criminibus, & peccatis, etiam Sedi Apostolicæ reseruatis (exceptis in Bulla Cœnę Domini, & vota commutandi,&c.) vt in ea est videre; Quam vidiste authenticam, Idem Auctor exposit. Bull.Cruc.testatur, in Collegio ciuit. Valentiæ; cuius etiam participant Mendicantes omnes,& eorum participantes.

DILECTIS FILIIS Moderno, & pro tempore existenti Præposito, & Sociis Societatis Iesu in alma vrbe nostra Canonicè institutis.

PAVLVS PAPA III.

Bulla 5. *Dilecti filii, salutem & Apostolicam benedictionem. Cum inter cunctas solicitudines nostras quibus nos præmit Pastorale officium illa sit præcipua, vt gregi Dominico nobis supernæ dispositioni commisso animarum cura non desit, ne illum antiquus serpens humano generi inimicus indefessum, & impræparatum inuadat. Attendentes igitur ad fructus vberes quos in domo Domini hactenus produxistis, & producere non desinitis vestræ Religionis integritate, scientiæ, doctrinæ, moribus, & experientiæ plurimum in Domino confidentes, vobis quos alias Societatem vectram Dei Iesu approbandam, confirmando, & benedicendo, atque perpetuæ firmitatis munimine roborando, sub Apostolicæ Sedis protectione suscipimus. Et cuilibet vestrum, qui ad hoc onus idoneus repertus, & per vestrum Societatis Præpositum pro tempore existentem deputatus fuerit in quibusuis Ecclesiis, & locis, atque plateis communibus, seu publicis, & alias vbique locorum Clero, & populo verbum Dei prædicandi, proponendi, & interpretandi, ac eos viam veritatis edocendi, & ad bene, beateq; viuendum, ita vt in vobis verbo pariter, & exemplo edificentur in Domino hortandi, & monendi. Necnon illis ex vobis, qui presbyteri fuerint quorumcunque vtriusque sexus Christifidelium ad vos vndique accedentium Confeßionibus diligenter auditis, ipsos & eorum singulos ab omnibus, & singulis*

singulis eorum peccatis, criminibus, excessibus, & delictis quantumcunq; gradibus, & enormibus etiam Sedi Apostolicæ reseruatis, & à quibusuis ex ipsis casibus resultantibus sententiis censuris, & pœnis Ecclesiasticis (exceptis contentis in Bulla, quæ in die Cœnæ Domini solita est legi) absoluendi, atque eis pro commissis pœnitentiam salutarem iniungendi, nec non vota quæcunque per eos pro tempore emissa (Vltramarinis, visitationis liminum beatorum Petri, & Pauli Apostolorum de vrbe, ac Sancti Iacobi in Compostella, necnon Religionis, & Castitatis votis dumtaxat exceptis) in alia pietatis opera commutandi, &c. Datis Romæ apud Sanctum Petrum, sub anulo Piscatoris, die tertio Iulii, anno Domini 1545. Pontificatus nostri anno II.

BVLLA PII QVINTI IN QVA PROHIBETVR Fratribus Capuccinis ne ad Ordinem Sancti Francisci de Paula ingrediantur, & è contra Fratribus S. Francisci de Paula ad Congregationem Capuccinorum.

PIVS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam. Sedis Apostolicæ solertia dum ad salutare quorundam remedium extructa, in eorum detrimentum vergere conspicit, ne quod illis profuturum maturitate summa prodiisse comperitur noxium incauto ministerio efficiatur celeris prouisionis opem afferre consueuit, prout in domino conspicit salubriter expediri. Sane accepimus qui cum aliquando contingat aliquos Fratres Religiosos tam Ordinis Sancti Francisci Capuccinorum, quàm eiusdem Santi Francisci de Paula Minimorum, nuncupatorum de vno loco ad alium, etiam forsan absque suorum Superiorum licentia transferri, exinde perturbationes, & mala exempla inter eosdem Fratres sæpius oriri solent. Nos cupiētes perturbationibus, & malis exemplis huiusmodi quantum cum Deo possumus, obuiare. Motu proprio, non ad alicuius instantiam, sed de nostra mera liberalitate, & ex certa nostra scientia, quòd de cætero perpetuis futuris temporibus, nullus ex Fratribus Capuccinis ad dictum Ordinem S. Francisci de Paula, nec è conuerso, quòd nullus Frater eiusdem S. Francisci de Paula ad Ordinem Fratrum Capuccinorum huiusmodi vllo vnquam tempore, & quacumq; etiam, & quantumcumq; iustissima causa, etiam de licentia suorum Superiorum, se transferre posse Apostolica auctoritate tenore præsentium perpetuò statuimus, & ordinamus. Decernentes statutum, & ordinationem huiusmodi per Fratres præfatos sub indignationis

Bulla 6.
Pius V. prohibet ingressū Fratrū Capuccinorū ad Ordinē S. Frācisci de Paula, & è contra.

tionis nostræ pœna, inuiolabiliter obseruari debere, ac exnunc irritum, & inane quicquid secus super his à quoq; quauis authoritate, tam ordinaria, quàm delegata, scienter, vel ignoranter contingerit attentari. Non obstantibus Apostolicis, ac in Prouincialibus, & Synodalibus editis, generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus, ac Statutis, & Consuetudinibus, cæterisq; contrarijs quibuscunq;. Cæterum quia difficilè foret, præsentes literas, ad singula quæq; loca, in quibus de eis fides forsitan facienda foret, deferri, volumus vt ipsarum transumptis, manu publici Notarij subscriptis, & sigillo alicuius personæ in Ecclesiastica dignitate constitutæ munitis, in iudicio, & extra (vbi opus fuerit) eodem prorsus fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur si forent exhibitæ, vel ostensæ. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub annuló Piscatoris, die 6. Octobris 1567. Pontificatus nostri anno secundo.

Fabricius Galletus Curiæ causarum Cameræ Apostolicæ Notarius
Cæsar Glorierius.

BVLLA GREGORII XIIII. NE CVIVIS Religioso, & præcipuè Reformatis Fratrum Conuentualium, ac Eremitis, habitum Fratrum Capuccinorum gestare liceat, nec ita consimilem, quòd propter eum possent credi Fratres Congregationis Capuccinorum. Idem fuit concessum à Paulo III. à Pio IIII. & à Gregorio XIII. Interdicitur etiam Capuccinis ingressus ad Congregationem Reformatorum, quibus inhibetur receptio eorumdem.

Bulla 7.

Diuisio ordinũ in Regula S. Frãcisci permittitur.

BEeati Francisci Confessoris sodalitas ab vno Fundatore instituta, & ad eundem Dei finem ordinata, vniusq; Seraphicæ Religionis nomine nuncupata, in plures Sodalitates, & membra, Apostolica permißione diuiditur, & quasi circum amicta varietate, pro vt pietas diuersimodè suadet, corde vno, & anima vna Deum colit, & instar agri Dominici varios, atque vberes fructus quotidie profert, & ditiores, & abundantiores, vt confidimus, indies proferre non cessat. Sanè cum ad aures nostras peruenerit, alias fœl. record. Paulum PP. III. prædecessorem nostrum, inter alia, per suas, in forma Breuis, litteras, quibusuis personis, cuiuscunq; conditionis existerent, sub excommunicationis latæ sententiæ pœna, eo ipso incurrenda, ne habitum per Fratres

Ordinis

Ordinis Minorum Sancti Francisci Capuccinorum nuncupatorum gestari solitum, nisi in eadem Congregatione essent, & sub moderni, & pro tempore existentis Generalis eiusdem Ordinis obedientia & cura permanerent, gestare quoquo modo præsumerent, districtius inhibuisse, & piæ memor. Pium Papam Quartum, etiam prædecessorem nostrum, litteras eiusdem Pauli prædecessoris confirmando, insuper non solum, ne habitum prædictum, iuxta litterarum ipsius Pauli prædecessoris huiusmodi tenorem: Verum etiam, nec ita consimilem, quòd propter eum possent credi Fratres Congregationis Capuccinorum, gestare deberent, sub eadem excommunicationis pœna eo ipso incurrenda, prohibuisset. Et similiter fœl. record. Gregorium Papam XIII. etiam prædecessorem nostrum, litteras prædecessorum huiusmodi, & in eis contenta quæcunque, pro expressis habendo, & innouando, Motu proprio, & ex certa eius scientia, eosdem Fratres, qui Tertiarij ex Ordine Conuentualium dicuntur, non solùm capucium rotundum, sed etiam habitum coloris berettini, seu subcinericij ad instar Fratrum eorundem Conuentualium deferre deberent, ita vt à Fratribus Capuccinis facilè discernerentur, sub eisdem Pauli III. & Pij IIII. pœnis post sex menses ipso facto incurrendis statuisse, & ordinasse. Verùm quia ijdem Fratres, qui Reformati Conuentualium dicuntur, ita consimiles eisdem Fratribus Capuccinis incedere præsumunt, vt passim à populo pro Capuccinis habeantur, ac illis tanquam Capuccinis eleemosynæ, & oblationes conferuntur, non sine graui plebis offensione, & scandalo, dum reputantur Capuccini esse: Idcircò, rationabile existimantes, vt qui ex instituto Regulæ, atq; in vitæ Regularis obseruantia vniformes non sunt, etiam habitus distinctione dignoscantur, vtq; prædecessorum huiusmodi litterarum contemptus, & contumacia, seuerioris disciplinæ censuram inueniat, ad euitandas etiam confusiones, & contentiones, quæ ex indè oriri possent. Hac nostra perpetuò valitura constitutione singulas prædecessorum huiusmodi litteras, & in eis contenta quæcunq; pro expressis habentes, & harum seriè approbantes, & confirmantes, atq; etiam innouantes; Motu etiam simili, & ex certa scientia nostra statuimus, & ordinamus, quòd ex nunc de cæterò perpetuis futuris temporibus, huiusmodi Fratres Reformati non solum in Vrbe, sed etiam vbique locorum per vniuersum orbem existentes, vt verè, & realiter à Capuccinis distinguantur, & dignoscantur, præter capucium pœnitus rotundum, & colorem berettinum, vel subcinericium, vt præmissum est, etiam mantellum longius ad Conuentualium lōgitudinem deferre, & mozzettam latam, & longam, non sub mantello, sed supra gestare teneantur. Insuper strictiori Capuccinorum prædictorum vitæ consulentes, ne ab eisdem

Causa cur expedita sit hæc Bulla.

De hoc tamen habuerunt posteà gratiam.

Prohibitio Capuccinis ne ingrediãt Cõgregationẽ Reformatorum, nec ab ipsis possent recipi.

dem Reformatis ipsi Capuccini admitti, vel recipi possint, sub eadem excommunicationis sententia, ipso facto tam ab ipsis Capuccinis receptis, quàm Reformatis recipientibus incurrenda, interdicimus, & prohibemus: & nihilominus actum ipsum receptionis, & transitus tanquam indebitè factum, ex nunc, pro ut ex tunc irritum, & pœnitus nullum esse decernimus, & declaramus.

Contra Eremitas gestantes habitum consimilẽ habitũ Capuccinorum.

Et quoniam similiter accepimus, nonnullos alios, qui sub Eremitarum vocabulo nominantur, vagos, aut profugos, ac acephalos, sub nullius obedientia degentes, nec Episcoporum iurisdictioni se subijcientes sine aliqua licentia, vel loci assignatione, non sine graui fidelium scandalo huc, illucq; vagari, eorundem Fratrum Capuccinorum habitum, vel adeo consimilem gestantes, vt facilè pro Capuccinis reputentur, Motu pari, eosdem Eremitas sine litteris dimissorijs alicuius Ordinis approbati, de cuius gremio sint, Episcopi loci illius vbi degunt, vagari, aut ex proprijs locis discedere non posse: & in primis ab habitu Capuccinorum eisdem saltèm, vel alijs notioribus differentijs distingui, & dignosci debere omninò præcipimus, & iubemus. Mandantes propterea vniuersis, & singulis Fratribus Reformatis prædictis, eorumq; Superioribus, ac ipsis Eremitis acephalis, & sine obedientia itinerantibus, præter pœnas per prædecessores prædictos inflictas, in virtute sanctæ obedientiæ, ac sub indignationis nostræ, alijsq; grauioribus pœnis, arbitrio nostro imponendis, vt præmissa omnia, & singula omni excusatione, & tergiuersatione postposita, infra sex mensiũ spaciũ, à data præsentium computandum, statim adimpleant, & exequantur. Quòd si facere distulerint, vel neglexerint, eos per Almæ Vrbis Vicarium nostrum hic in Vrbe, eiusq; districtu; ac per locorum ordinarijs, vbi Fratres prædicti reperiantur, per carcerationem, aliaq; opportuna, iuris, & facti remedia, prout contumacia cuiusq; exegerit, cogi, & compelli posse, ac debere volumus, & iubemus. Et nihilominus irritum, & inane decernimus, quicquid secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstan. quatenus opus sit, Regula nostra de iure quæsito non tollendo, alijsq; Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, & vtrarumq; Regularum, siue Ordinum etiam iuramento confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis Statutis, Consuetudinibus, Regulis, & Institutis, Priuilegijs quoque, Indultis, & litteris Apostolicis, Fratribus, & Eremitis prædictis, eorumq; Superioribus, & personis in genere, vel in specie quomodolibet concessis, confirmatis, & innouatis. Quibus omnibus, eorum tenores præsentibus pro sufficienter expressis habentes hac vice dumtaxat specialiter, & expressè derogamus, cæterisq; contrarijs

trariis quibuscunque. Volumus autem, quod præsentium transumptis, etiam impressis, manu publici Notarij subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem fides vbique in iudicio & extra adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si essent exhibitæ, vel ostensæ. Datum Romæ in Monte Quirinali sub annulo Piscatoris, die 6. Iulij 1591. Pontificatus nostri Anno primo.

M. Vestrius Barbianus.

BVLLA PII IIII. CONTINENS FORMAM Iuramenti professionis orthodoxæ Fidei, quæ obseruari præcipitur, à prouisis de beneficijs, ac dignitatibus, Ecclesijs, Monasterijs, & alijs locis Ordinum Regularium, & Militiarum.

PIVS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. Bulla 8.

INIVNCTVM nobis Apostolicæ seruitutis officium requirit, vt ea quæ Dominus omnipotens, ad prouidam Ecclesiæ suæ directionem, Sanctis Patribus in nomine suo congregatis diuinitus inspirare dignatus est, ad eius laudem, & gloriam incunctanter exequi properemus. Cum itaq; iuxta Concilij Tridentini dispositionem omnes quos deinceps Cathedralibus, & Superioribus Ecclesijs præfici, vel quibus de illarum dignitatibus, Canonicatibus, & alijs quibuscunque beneficijs Ecclesiasticis, curam animarum habentibus, prouideri continget, publicam orthodoxæ Fidei professionem facere, seq; in Rom. Ecclesiæ obedientia permansuros spondere, & iurare teneantur: Nos volentes etiam per quoscunque quibus de Monasterijs, Conuentibus, Domibus, & alijs quibuscunque locis Regularium quorumcunque Ordinum, etiam Militiarum quocunque nomine, vel titulo prouidebitur idem seruari, & ad hoc vt vnius eiusdem Fidei professio vniformiter ab omnibus exhibeatur, vnicaq;, & certa illius forma cunctis innotescat, nostræ sollicitudinis partes in hoc alicui minimè desiderari, formam ipsam præsentibus annotatam, publicari, & vbique gentium per eos ad quos ex Decretis ipsius Concilij, & alios prædictos spectat, recipi, & obseruari, ac sub pœnis per Concilium ipsum in contrauenientes latis, iuxta hanc, & non aliam formam Professionem prædictam solemniter fieri, auctoritate Apostolica tenore præsentium districtè præcipiendo mandamus, huiusmodi sub tenore. Ego N. firma fide credo, & profiteor omnia, & singula, quæ continentur in Symbolo Fidei, quo Sancta

Forma professionis Fidei obseruanda, sub pœnis hic expressis.

Romana Ecclesia vtitur, videlicet.

Credo in vnum Deum, Patrem omnipotentem, factorem Cœli, & Terræ, visibilium omnium, & inuisibilium. Et in vnum Dominum Iesum Christum filium Dei vnigenitum. Et ex Patre natum ante omnia sæcula, Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero. Genitum non factum, consubstantialem Patri, per quem omnia facta sunt. Qui propter nos homines, & propter nostram salutem descendit de Cœlis. Et incarnatus est de Spiritu sancto ex Maria Virgine, & homo factus est. Crucifixus etiam pro nobis sub Pontio Pilato, passus, & sepultus est. Et resurrexit tertia die secundum Scripturas. Et ascendit in Cœlum, sedet ad dexteram Patris. Et iterum venturus est cum gloria iudicare viuos, & mortuos, cuius Regni non erit finis. Et in Spiritum sanctum Dominum, & viuificantem, qui ex Patre, Filioq; procedit. Qui cum Patre, & Filio simul adoratur, & conglorificatur, qui loquutus est per Prophetas. Et vnam Sanctam, Catholicam, & Apostolicam Ecclesiam. Confiteor vnum Baptisma in remißionem peccatorum. Et expecto resurrectionem mortuorum. Et vitam venturi sæculi. Amen.

Apostolicas, & Ecclesiasticas traditiones, reliquasq; eiusdem Ecclesiæ obseruationes, & Constitutiones firmissimè admitto, & amplector. Item Sacram Scripturam iuxta eum sensum, quem tenuit, & tenet Sancta Mater Ecclesia, cuius est iudicare de vero sensu, & interpretatione Sacrarum Scripturarum, admitto, nec eam vnquam, nisi iuxta vnanimem consensum Patrum accipiam, & interpretabor. Profiteor quoque septem esse verè, & propriè Sacramenta Nouæ Legis à Iesu Christo Domino nostro instituta, atque ad salutem humani generis, licet non omnia singulis necessaria, scilicet, Baptismum, Confirmationem, Eucharistiam, Pœnitentiam, Extremam vnctionem, Ordinem, & Matrimonium, illaq; gratiam conferre: & ex his Baptismum, Confirmationem, & Ordinem sine sacrilegio reiterari non posse. Receptos quoque, & approbatos Ecclesiæ Catholicæ ritus in supradictorum omnium Sacramentorum solemni administratione recipio, & admitto. Omnia, & singula quæ de peccato originali, & de iustificatione in Sacrosancta Trid. Synodo definita, & declarata fuerunt, amplector, & recipio. Profiteor pariter in Missa offerri Deo, verum, proprium, & propitiatorium Sacrificium pro viuis, & defunctis: atque in Sanctissimo Eucharistiæ Sacramento esse verè, realiter, & substantialiter Corpus, & Sanguinem, vnà cum Anima, & Diuinitate Domini nostri Iesu Christi, fieriq; conuersionem totius substantiæ panis in Corpus, & totius substantiæ vini, in sanguinem: quam conuersionem Catholica Ec-

clesia transubstantiationem appellat. Fateor etiam sub altera tantum specie totum, atque integrum Christum, verumq; Sacramentum sumi. Constanter teneo Purgatorium esse, animasq; ibi detentas fidelium suffragijs iuuari: Similiter, & Sanctos vnà cum Christo regnantes, venerandos, atq; inuocandos esse, eosq; orationes Deo pro nobis offerre, atq; corũ reliquias esse venerandas. Firmissimè assero imagines Christi, ac Deiparæ semper Virginis, necnon aliorum Sanctorum habendas, & retinendas esse, atq; eis debitum honorem, ac venerationem impartiendam. Indulgentiarum etiam potestatem, à Christo in Ecclesia relictam fuisse, illarumq; vsum Christiano populo maximè salutarem esse affirmo. Sanctam Catholicam, & Apostolicam Romanam Ecclesiam omnium Ecclesiarum Matrem, & Magistram agnosco: Romanoq; Pontifici B. Petri Apostolorum Principis successoris, ac Iesu Christi Vicario veram obedientiam spondeo, ac iuro. Cætera item omnia à Sacris Canonibus, & Oecumenicis Concilijs, ac præcipuè à Sacrosancta Trid. Synodo tradita, definita, & declarata indubitanter recipio, atq; profiteor: simulq; cõtraria omnia, atq; hæreses quascunq; ab Ecclesia damnatas, & reiectas, & anathematizatas ego pariter damno, reijcio, & anathematizo. Hanc veram Catholicam Fidem, extra quam nemo saluus esse potest, quàm in præsenti spontè profiteor, & veraciter teneo, eandem integram, & inuiolatam, vsq; ad extremum vitæ spiritum constantissimè Deo adiuuante, retinere, & confiteri, atq; à meis subditis, vel illis, quorum cura ad me, in me, in munere meo spectabit, teneri, doceri, & prædicari, quantum in me erit, curaturum, ego idem N. spondeo, voueo, ac iuro. Sic me Deus adiuuet, & hæc Sancta Dei Euangelia. Volumus autem quod præsentes literæ in Cancellaria nostra Apostolica de more legantur: & vt omnibus facilius pateant, in eius Quinterno describantur, ac etiã imprimantur. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ voluntatis, & mandati infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attẽtare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, M. D. LXIIII. Idib. Nouemb. Pontificatus Nostri Anno Quinto.

Hæc Cõst. pub. in Cãcell. & in eius Quinterno describatur. Quã publ. hic habes in fine.

Fed. Cardinalis Cæsius.

Cæs. Glorierius.

BVLLA GREGORII XIII. NE PRAELATI, ET alij Nonasteriorum Monialium curam habentes, in illa ingredi valeant, nisi in casibus necessarijs.

Ad hoc vide Concilium Trid, sess. 25. cap. 5. de Regula. & Mon. & in Bullario, in Constitutionibus eiusdem Gregorij XIII. Constit. 36. Vbi gratiæ, & in Const. Pij V. Const. 22. Regularium. & Const. 100. Decori.

Bulla 9.

GREGORIVS seruus seruorum Dei, Ad futuram rei memoriam.

Concilij Trid. decretũ istud habes in sess. 25. c. 5. de Reg. & Moniz.

DVBIIS, quæ emergunt, declarationis remedium expedit adhibere. Cum igitur super eo, quod optima primum ratione Concilium sanxit Tridentinum, deinde in Constitutione fœl. record. Pij Papæ V. prædecessoris nostri nonis Iulij Pontificatus sui Anno Tertio, atque item nostra, Idibus Iunij Pontificatus nostri Anno Quarto editis, fuit prouisum, ne cui in posterum, nisi in casibus necessarijs septa Monasteriorum Monialium ingrediendi concederetur licentia, à nonnullis dubitatum fuisse sciamus circa personas, quæ alterius ad id licentia non indigent, sed sui auctoritate officij nituntur, an liceat eis pro libito suæ voluntatis huiusmodi septa ingredi, vel potius seruare debeant ipsi quoque Regulam à Concilio præscriptam. Nos omnem hæsitationis materiam tollere, & viam scandalis præcidere, ac Sanctimonialium quieti consulere volentes, harum tenore auctoritate Apostolica declaramus, Prælatos omnes tam Seculares, quàm Regulares, quibus cura & regimen Monasteriorum Monialium quouis modo incumbit, facultate sibi ex officio attributa ingrediendi Mònasteria prædicta ita demum vti posse, si id faciant in casibus necessarijs, & à paucis, ijsq; senioribus, ac Religiosis personis comitati. Quocirca vniuersos, & singulos Episcopali, seu maiori, ac etiam Cardinalatus dignitate præditos, necnon quorumuis Ordinum Abbates, Priores, Ministros, & alios, quoscunque Superiores Regulares seriò monemus, vt facultate huiusmodi, qui eam habent, præterquam in casibus, vt præfertur, necessarijs nè vnquam vtantur. Quòd si contrafecerint, eadem auctoritate Apostolica statuimus, atque decernimus, qui Pontificalis dignitatis fuerint, eos pro prima vice, qua contrafecerint, ingressu Ecclesiæ interdictos, pro secunda, à munere Pontificali, & à Diuinis suspensos, ac deinceps ipso facto absque alia declaratione excommunicatos existere: Regulares verò omni officio, ac ministerio priuatos, excommunicationi similiter subiacere. Non obstantibus Apostolicis, ac in Generalibus,

Declaratio, qđ Prælati Monasteriorum Monialiũ in casibus tantummodo necessarijs, ea ingredi valeant.

Contrauenientium pœnæ.

valibus, & Prouincialibus Concilijs editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & ordinationibus, Priuilegijs quoque, indultis, & literis Apostolicis quibusuis Ecclesijs earumue Prælatis, aut Ordinibus in genere, vel in specie sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsq; fortioribus, efficacioribus, & insolitis clausulis, necnon irritantibus decretis quouis modo concessis, approbatis, & innouatis, etiam si illis caueretur expreessè, quòd nemo interdici, suspendi, vel excommunicari posset per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam de indulto huiusmodi mentionem, quibus, eorumq; totis tenoribus, perinde ac si de verbo ad verbum insererentur præsentibus, specialiter, & expreßè derogamus, cæterisq; contrarijs quibuscunque. Quoniam verò difficile esset præsentes ad singula loca perferri, volumus, earum exemplis, etiam impressis, manuq; Notarij publici, ac sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, quæ haberetur ipsis præsentibùs, si essent exhibitæ, vel ostensæ.

Datum Romæ, apud sanctum Petrum sub annulo Piscatoris die 23. Decembris 1581. Pontificatus nostri Anno Decimo.

INCIPIVNT

QVAEDAM SPECTANTIA AD FRATRES, SORORES, ET TERTIARIOS,

ET PRIMO' DE FORMA RECIPIENDI FRATRES *ad professionem. Secundò de modo induendi nouitiam. Tertiò de prima, & secunda Regula Fratrum, & Sororum de Pœnitentia, seu Tertij Ordinis, & de forma recipiendi eos ad Professionem.*

Circa formam, & modum recipiendi Fratres ad Professionem.

PRIMO' *fiat capitularis omnium Fratrum congregatio. Secundò per nouitium Professionis humilis postulatio, & responsio. Tertiò eius sufficientiæ, & conuersationis examinatio. Quartò circa promittenda in Regula specifica informatio. Quintò habitus, & cinguli benedictio, & eorum impositio. Sextò sui status pro Clerico, vel Laico deputatio. Septimò generalis omnium renunciatio, & votorum commutatio. Octauò (si voluerit) nominis mutatio, & electi confirmatio. Nonò Professionis emissio, & æternæ gloriæ promissio. Decimò circa præmissa obseruanda benigna exhortatio, & indulgentiæ adeptæ, grata notificatio, & noui Professi charitatiua recommendatio, ac etiam Hymni, & Orationum decantatio.*

Decem facienda in receptione ad Professionem.

Circa primùm, pulsetur campana Capituli, vt moris est, & omnes Fratres, qui possunt, conueniant in capitulo, etiam hospites interiores, quia iste actus Professionis est de solemnibus, & principalibus Ordinis. Et omnibus congregatis, & causa per Prælatum denunciata, si ali qui Nouitij sunt ibi, exeant.

Circa secundùm, vocatus Nouitius facturus Professionem, flectat genua coram Prælato, obsecrans humiliter eum, & Fratres vt velint ipsum recipere.

Circa tertiùm, Prælatus quærat ab omnibus de eius conuersatione, onerando conscientias eorum.

Circa quartùm, vocato Nouitio, Prælatus intimet sibi defectus, & specificet promittenda.

Circa quintum, habitu ante Prælatum in crucis modum, & cingulo positis, surgant omnes Fratres, & depositis mãtellis, incipiat Prælatus. ℣. Adiutorium nostrum, &c. ℟. Qui fecit. ℣. Domine exaudi. ℟. Dominus vobiscum.

Oratio.

D*Omine Iesu Christe, qui existens in forma Dei, formam serui accipere, ac in similitudinem hominum fieri, & habitu inueniri, vt homo pro nostra salute dignatus es, te suppliciter exoramus, vt istum nostræ Religionis habitum in Crucis modum pro tuæ passionis memoriali depositum, bene✝dicere digneris, vt famulus tuus Frater N. qui pro pœnitentiali sui Corporis tegumento ipsum induet, te per imitationem induat saluberrimam, ad omnis perfectionis exemplum. Qui viuis, &c.*

Oratio super chordam.

D*EVS, qui vt seruum absolueres, Filium funibus ligari voluisti, bene✝dic quæsumus funem istam, vt famulus tuus Fr. N. qui eo velut ligamine sui Corporis cingetur, vinculorum eiusdem Filij tui Domini nostri Iesu Christi memor existat, & in Ordine quem assumit salubriter perseueret, & tuis cum effectu semper obsequijs se obligatum esse cognoscat. Per eundem &c.*

Hic habitus, & chorda aspergantur aqua benedicta, & induatur Nouitius habitu benedicto à Prælato, & dicat sequentia super eum. ℣. Dominus vobiscum.

Oratio.

M*Aiestatem tuam Domine suppliciter exoramus, vt famulum tuum N. cui de tua gratia præsumentes, nostræ Religionis vestem imponimus, digneris inter discipulos tuos virtute ex alto induere, iustitiæ lorica munire, & salutis protegere vestimento, vt intercedente Beatißimo Patre nostro Seraphico Confessore tuo Francisco, sub humilitatis veste tibi perseueranter deseruiens, ad stolam immortalitatis, & gloriæ mereatur peruenire. Qui viuis.*

Hic cingatur à Prælato chorda.
Deindè dicatur Oratio.

D*EVS, qui Beato Petro Apostolo tuo (significans, qua morte clarificaturus esset Deum) prædixisti per alium in senectute ipsum fore cingendum, famulum tuum Fratrem N. quem cingulo nostræ Fraternitatis præcingimus, tua quæsumus charitate præcinge, tui nominis*

minis

minis metu cònstringe, & chorda salutari, cor eius regulari alliga disciplina, vt tua ei opitulātè gratia, solutus, & liberatus à mundo, tuoq; vinctus seruitio, in Ordinis quem assumit obseruantia, vsque in finem iugiter perseueret. Qui viuis.

Oratio dicenda super Fratrem indutum, & præcinctum.

℣. Dominus vobiscum. ℟. Et cum spiritu tuo.

DEVS, qui mira Crucis misteria in tuo deuotißimo Confessore Beato Francisco multiformiter demonstrasti, da famulo tuo Fratri N. ipsius semper exempla sectari, & aßidua eiusdem Crucis meditatione muniri. Per Christum.

Circa sextum, Prælatus deputet eum pro Clerico, vel Laico.

Circa septimum, renunciet omnibus tam habitis, quàm habendis, & omni iuri, & priuilegio. Et si qua vota emisit, commutet ea Prælatus.

Circa octauum, potest Nouitius mutare nomen, vt sibi placuerit.

Circa nonum, scilicet Professionis emissionem, flexis genibus Nouitius amoto caputio, iunctisque manibus inter manus Prælati, dicat sic.

EGO Frater N. voueo, & promitto Deo, & Beatæ Mariæ semper Virgini, & Beato Francisco, & omnibus Sanctis, & tibi Pater, toto tempore vitæ meæ seruare Regulam Fratrum Minorum confirmatam per Dominum Papam Honorium, viuendo in obedientia, sine proprio, & in castitate. Respondeat Prælatus: Si tu hæc seruaueris, ego promitto tibi vitam æternam. In nomine Patris, & Filij, &c. Et si non intellexerit profitens, dicatur in vulgari.

Circa decimum, Prælatus moneat Professum seruare, quæ promisit, & notificet quantam indulgentiam adeptus sit, & recommendet eum Fratribus deuotè. Quo facto, surgens Cantor incipiat Hymnum. Veni Creator. Quo finito, duo Fratres dicant. ℣. Confirma hoc Deus. Deinde Prælatus dicat ℣. Post partum virgo. & ℣. Ora pro nobis Beate Pater Francisce, & ℣. Saluum fac. & ℣. Domine exaudi. & ℣. Dominus vobiscum. Oratio, Deus, qui corda. & Concede nos. & Deus, qui Ecclesiam tuam, &c.

DEVS, qui nos à seculi vanitate conuersos, ad brauium supernæ vocationis accendis, pectoribus nostris purificandis illàbere, & gratiam nobis, qua in te perseueremus infunde, vt protectionis tuæ muniti præsidijs, quod te donante promisimus impleamus, & nostræ Professionis executores effecti, ad ea quæ perseuerantibus in te, promictere dignatus es pertingamus. Per Dominum, &c.

INCIPIT ORDO AD INDVENDVM Nouitiam.

QVO' vero ad modum induendi Nouitiam, primò antè Missam, tunicis positis, & chorda ante altare; dum celebratur Missa, Nouitia, & consanguineæ eius sibi astantes, stent coram altari tenentes candelas accensas, quas offerent post offertorium Sacerdoti. Finita verò Missa, Sacerdos accedēs illuc, absolutè incipiens dicat ℣. Adiutorium nostrum in nomine Domini. ℣. Qui fecit Cœlum, & Terram. ℣. Sit nomen Domini benedictum. ℟. Ex hoc nunc. ℣. Domine exaudi orationem meam. ℟. Et clamor. ℣. Dominus vobiscum. ℟. Et cum spiritu tuo.

Oratio.

DEVS Pater omnipotens, qui per Legiferum Moysem famulum tuum, ministris Ecclesiæ sub typo passionis, prisce Legis præcepto, dedisti hanc laneam vestem, quam Sanctus Pater noster Franciscus Minister Ecclesiæ diuino amore ferre consueuit, sancti†ficare, atq; bene†dicere, & consecrare tuo proprio ore digneris, vt hæc ancilla tua, quæ eam cupit induere, exuta ab omni sorde vitiorum, cum indumento sanctarum virtutum, ea induatur, quatenus ab omni perturbatione callidi insidiatoris deinceps protecta, in Ecclesia tua Sancta, de die in diem renouetur. Per Christum Dominum nostrum.

Postea super ea, quæ induenda est, dicatur hæc Oratio.

DEVS, qui Abrahæ famuli tui opere, humano generi obedientiæ exemplar tribuisti, concede huic ancillæ tuæ, & suæ voluntatis prauitatem frangere, & tuorum præceptorum rectitudinem in omnibus adimplere. Per Christum Dominum nostrum.

Alia Oratio.

OMnipotens sempiterne Deus, propitius respice ad preces Ecclesiæ tuæ, & huic ancillæ tuæ, quam ad nouam gratiam vocare dignatus es, fidem rectam, charitatem perfectam, humilitatem veram cōcede Domine, vt sit in ea simplex affectus, & fortis, obseruantia perseuerans, pax perpetua, mens pura, rectum, & mundum cor, voluntas bona, conscientia sancta, compunctio spiritualis, virtus animæ, vita immaculata, consummatio irreprehensibilis, vt viriliter currens, in tuum introire Regnum fœliciter mereatur. Qui cum Patre, &c. Amen.

His

His expletis aspergat Sacerdos Nouitiam, & tunicas aqua benedi cta. Postea ducant eam consanguineæ eius vsque ad portam rotæ, & cùm inceperit ingredi portam, si Nouitia fuerit Virgo, incipit Cantor Antiphonam. Veni Sponsa Christi, &c. Quam cantando, ducant Nouitiam Sorores ad Altare intrinsecum, quod est in Choro. Finita Antiphona, dicatur Psalmus, Beati immaculati in via, cum Gloria Patri, in octauo tono. ¶ Si verò Nouitia non fuerit virgo, non cantetur Antiphona, Veni sponsa Christi, nec Psalmus, Beati immaculati, sed cantetur Antiphona, Veni electa mea, & ponam in te Thronum meum. Alleluia. Qua finita, cantatur Psalmus, Beati qui habitant in domo tua Domine, in secula seculorum laudabunt te: in primo tono, cum Gloria Patri, & Filio, &c. Et si necesse fuerit, Psalmus, & Antiphona reiterentur quousque Nouitia sit induta. ¶ Perueniens autem Nouitia ad altare, genuflectat, & iaceat prostrata. Interim autem aliquæ Sorores quandam pallam extendentes, Nouitiam pannis suis exuant. Quam Abbatissa, vel alia loco eius, statim induat tunicis benedictis dicendo. ¶ Exuat te Dominus veterem hominem cum actibus suis, & induat te nouum, qui secundum Deum creatus est in iustitia, & sanctitate veritatis. ¶ Qua induta, dicat Sacerdos ℣. Dominus vobiscum. ℟. Et cum spiritu tuo.

Oratio.

Domine Iesu Christe Pastor bone, qui animam tuam pro ouibus tuis posuisti, fac hanc ancillam tuam sacro habitu indutam ante tuum conspectum cum iustitia viuere, & ad misericordiam tuam cum fructu bonorum operum peruenire. Concede, tribueq; ei in fide obedientiam, in labore virtutem, in affectu deuotionem, in actu prosperitatem, in victu abundantiam, in pace lætitiam, in conuersatione gratiam, in tribulatione patientiam, in languoribus sanitatis tuæ medicinam, quatenus in hoc præsenti tempore, per semitam iustitiæ cum fœlicitate percurrat, vt te venturum iudicem in nouißimo die cum magna hilaritate suscipiat. Qui cum Patre, &c.

Post hæc incipiat Cantor Hymnum, Veni Creator. Quo finito, dicat Sacerdos. ℣. Emitte spiritum tuum, &c. ℣. Post partum Virgo. ℣. Ora pro nobis beate Francisce. ℣. Ora pro nobis beata Clara. ℣. Orate pro nobis omnes sancti Dei. ℣. Domine exaudi orationem meam. ℣. Dominus vobiscum.

Oratio.

DEVS, qui corda fidelium Sancti Spiritus illustratione docuisti, da nobis in eodem spiritu recta sapere, & de eius semper consolatione gaudere. Per Christum, &c.

Alia Oratio.

Concede nos famulos tuos quæsumus Domine Deus, perpetua mentis, & corporis sanitate gaudere, & gloriosa Beatæ Mariæ semper Virginis intercessione, à præsenti liberari tristitia, & æterna perfrui lætitia.

Alia Oratio.

DEVS, qui Ecclesiam tuam Beati Francisci meritis fœtu nouæ prolis amplificas tribue nobis ex eius imitatione terrena despicere, & cœlestium donorum semper participatione gaudere.

Alia Oratio.

Famulos tuos quæsumus Domine Beatæ Virginis tuæ Claræ votiuam commemorationem recensentes, cœlestium gaudiorum sua facias interuentione participes, & tui vnigeniti cohæredes.

Alia Oratio.

Omnipotens sempiterne Deus, qui nos omnium Sanctorum tuorum merita sub vna tribuisti celebritate venerari, quæsumus, vt desideratam nobis tuæ propitiationis abundantiam, multiplicatis intercessoribus largiaris. Per Dominum nostrum, &c. ℣. Dominus vobiscum. Benedicamus Domino. Post hæc erigat se Nouitia, & det pacem Abbatissæ, & Sororibus astantibus. Postea duæ Sorores ducant eam per Chorum, & det pacem per ordinem, sicut stant in Choro, Sororibus vniuersis.

Alius Ordo ad idem.

QVANDO aliqua Monialis S. Claræ Monasterium ingressura est, primò cantetur, vel legatur Missa. Qua completa, Sacerdos benedicit vestes, seu habitum, & velamina, cantando, siue legendo. ℣. Ostende nobis. ℟. Et salutare. ℣. Domine exaudi. ℟. Et clamor. ℣. Dominus vobiscum. ℟. Et cum spiritu tuo.

Oratio.

DEVS, qui sola tua ineffabili pietate, qua non minus suauiter, quàm sapienter vniuersa disponis, lanam harum vestium ad vsum hominum de velleribus ouiũ produxisti, vt trino beneficio simul, ornarent, fouerent, & ab intemperie aeris corpora tuerentur, immensæ misericordiæ tuæ largitatem suppliciter exoramus, vt hoc indumentum, quod præsens famula tua N. pro forma habitus S. Claræ ad tibi in ipso Ordine laudabiliter seruiendum intendit assumere, ita bene✠dicere, & sancti✠ficare digneris, vt sit ei ornatus ad operimentum peccatorum

catorum suorum, fomentum ad profectum virtutum, & fortis armatura, ac tota defensio contra aereas potestates, & ignea hostis nequissimi tela ad victoriæ triumphalis obtentum, quibus perseuerando vsquè in finem, tandem immarcesibilis gloriæ brauium dono gratiæ tuæ valeat adipisci, necnon ad cœleste conuiuium suauißimum Sponsi sui, Filij tui Domini nostri Iesu Christi perenniter regnatura, cum nuptiali veste delectabiliter introduci. Qui tecum viuit, &c.

Oratio.

DOmine Iesu Christe Fili Dei viui, cuius Apostolus muliebrem sexum in signum subiectionis, humilitatis, & honestatis velamen, super caput suum propter Angelos habere præcepit, cuiusq; oculos tempore acerbissimæ passionis tuæ ad opprobrium velauerunt, quæsumus propter gloriam honorandi nominis tui, copiosam bene✠dictionis tuæ, his velaminibus infunde virtutem, quòd famulam tuam illa gerentem tibi subiecta in omnibus, & cuicunq; tenetur ex Ordine quem assumit efficiant, ne proprias virtutes, & bona concernens, in gloriam data deperdat, sed in vera humilitate conseruet, & obumbret, ab omni etiam oculos eius varietate compescant, demum turpißimæ mortis tuæ dulcis Sponsi sui memoriam hoc viduitatis iudicium sæpe mentis eius oculis repræsentet, ac radicitus cordi continuè recolendam tenacius astringat, vt cum hac Galea salutis, tanquam socia paßionis, consolationem tecum, & cum omni curia cœlesti semper experiri mereatur. Qui viuis, &c.

Finita autem benedictione, aspergantur aqua benedicta, & incensentur. Postea Soror genuflectat coram Sacerdote, & altari, cum accenso cereo in manibus. Tuncq; Sacerdos cantet, siue legat. ℣. Sit nomen Domini. ℟. Ex hoc. ℣. Adiutorium. ℟. Qui fecit.

Oratio.

COngrega nos Domine de nationibus, vt confiteamur nomini sancto tuo, & gloriemur in laude tua. Per Christum. ℟. Amen. ℣. Dominus custodiat introitum tuum, & exitum tuum. ℟. Ex hoc nunc. ℣. Saluam fac. ℟. Deus meus. ℣. Mitte ei Domine. ℟. Et de Syòn. ℣. Esto ei Domine turris fortis. ℟. A facie. ℣. Nihil proficiat. ℟. Et filius iniqui. ℣. Domine exaudi. ℟. Et clamor. ℣. Dominus vobiscum. ℟. Et cum spiritu tuo.

Oratio.

DOmine Iesu Christe Rex Regum, & Dominus dominantium, qui à Patre egrediens, & in hunc mundum ingrediens carnem mundißimam de immaculata Virgine suscepisti, vt nos liberares de manibus inimici, & ad Paradisi Patriam reuocares, respice super

hanc famulam tuam, quæ mundum cum pompis suis relinquere disposuit, & in hoc Sacro Monasterio tibi Domino Deo suo vero sanctarum animarum sponso facias perpetuò deseruire, ac infunde cordi eius benignißimam gratiam Spiritussancti, qui eam illuminet ad te Deum Creatorem suum cognoscendum, ac perfectè diligendum, vt cum dies extrema, finisq; eius vitæ aduenerit, emundata ab omnibus peccatis suis, ad Regna valeat Cœlestia pernenire. Qui viuis, &c.

Deindè Sacerdos aspergat eam aqua benedicta in modum Crucis dicendo. Benedicat te Dominus ex Syon, vt videas bona Hierusalem omnibus diebus vitæ tuæ. ¶ Deindè incenset eam dicens: Dirigatur Domine oratio mea sicut incensum in conspectu tuo, eleuatio manuum mearum sacrificium vespertinum. ¶ Deindè ducatur ad introitum Monasterij cantando, siue legendo. Te Deum laudamus, &c.

¶ Et ingressa Monasterium, vel Ecclesiam, à Sororibus coram Altari interiori tondetur, & deposito habitu seculari, habitu Religionis induitur. Et tunc dicitur Hymnus. Veni Creator. Quo completo, dicitur ℣. Emitte. ℟. Et reno. ℣. Sit gloria Domini in seculum seculi. ℟. Letabitur Dominus in operibus suis. ℣. Ora pro nobis sancta Dei genitrix. ℟. Vt digni. ℣. Ora pro nobis beate Francisce. ℟. Vt digni. ℣. Ora pro nobis beata Clara. ℟. Vt digni. ℣. Saluam fac. ℟. Deus meus. ℣. Domine exaudi. ℟. Et clamor. ℣. Dominus vobiscum. ℣. Et cum spiritu tuo.

Oratio.

DEVS, cui omne cor patet, & omnis voluntas loquitur, & quem nullum latet secretum, purifica per infusionem Sancti Spiritus cogitationes cordis nostri, vt te perfectè diligere, & dignè laudare mereamur. Concede nos famulos tuos, &c. Deus qui Ecclesiam tuam beati Francisci, &c. Famulos tuos quæsumus Domine beatæ virginis tuæ Claræ, &c. Et

Oratio.

QVæsumus Domine Pater misericordiarum, & Deus totius consolationis, qui per omnipotentiam, sapientiam, & clementiam tuam potes, scis, & vis hominem saluare quem creasti, nec letaris in peccatorum perditione morientium, sed magis quòd conuertantur, & viuant, ob amorem, merita, & intercessionem gloriosissimæ Matris tuæ intemerate Virginis Mariæ, & beatissimæ virginis tuæ Claræ, respice illo pietatis oculo, quo beatum Petrum in atrio Pontificis aspexisti, præsentem famulam tuam N. hodie penitus de mundo te eligentem, conuersam, & in Ordine Sanctæ Claræ famulæ tuæ deuotissimè mancipatam, quo tuo benigno respectu humilitas subijciat eam, pœnitentia reducat, iustitia inducat, obedientia conducat, perseue-

seuerantia perducat, deuotio introducat, puritas iungat, & tibi charitas vniat, in quo simul omnia bona sine vllo malo possit reperire, quibus te hæc tua pia dignatione concesseris possidere. Qui viuis, &c.

Ordo ad benedicendum velum.

PRIMO' ponitur Velum super altare dum celebratur Missa. Qua finita Missa, receptura Velum, astantibus sibi aliquibus Sororibus, genuflectat ante gradum. Aliæ verò Sorores tenentes candelas accensas, per ordinem stent in Choro. Sacerdos autem accedens illuc', absolutè incipiat, dicens ℣. Dominus vobiscum. ℟. Et cum spiritu tuo.

Oratio.

DOmine Iesu Christe qui tegimen nostræ mortalitatis induere dignatus es, obsecramus immensam tuæ largitatis abundantiam, vt hoc genus velaminis, quod Sanctus Pater noster Franciscus ad innocentiæ, vel humilitatis indicium abrenunciantibus seculo sanxit, tu ita bene ✠ dicere digneris, vt hæc famula tua quæ hoc vsa fuerit, te induere mereatur. Qui cum Patre, &c.

Postea super eam dicat Oremus.

DEVS, qui per coæternum Filium tuum cuncta creasti, quiq; mundum peccatis inueteratum, per mysterium sanctæ incarnationis eius renouare dignatus es, te suppliciter exoramus, vt eiusdem Domini nostri Iesu Christi gratiam super hanc ✠ famulam tuam abrenunciationem seculi profitentem clementer infundere digneris, per quam in spiritu suæ mentis renouata, veterem hominem cum suis actibus exuatur, & nouum qui secundum Deum creatus est induere mereatur. Per eundem Christum.

Post hæc incipiat Sacerdos (si voluerit) vel duæ Sorores in medio Chori, sequentem Lætaniam, & Sorores in Choro residentes respondeant vniuersæ.

KYrie eleyson. Christe eleyson. ¶Christe audi nos. ¶Christe exaudi nos. Pater de Cœlis Deus, Miserere ei. ¶Fili Redemptor mundi Deus, Miserere ei. ¶Spiritussancte Deus, Miserere ei. ¶Sancta Maria. Ora pro ea. ¶Oēs sancti beatorū Spirituum ordines. Orate pro ea. ¶Oēs sancti Apostoli, & Euangelistæ, Orate. ¶Sācte Frācisce, Ora. ¶Oēs sancti Confessores, Orate. ¶Sancta Clara, Ora pro ea. ¶Omnes sanctæ Virgines, & Viduæ, Orate pro ea. ¶Propitius esto. ℟. Parce ei Domine. ¶Ab omni malo. ℣. Libera eā Domine. ¶Per mysteriū sanctæ Incarnationis,

tionis, Paßionis, Resurrectionis, & Ascensionis tuæ. ℟. Libera eã Domine. ¶ Peccatores. ℟. Te rogamus audi nos. ¶ Vt hanc famulam tuam ab omni tentatione eripere digneris. ℟. Te rogamus audi nos. ¶ Agnus Dei, qui tollis peccata mundi. ℟. Exaudi nos Domine. Kyrie eleyson. Christe eleyson. Kyrie eleyson. Pater noster. ℣. Et ne nos. ℟. Sed libera nos. ℣. Saluam fac ancillam tuam. ℟. Deus meus sperantem in te. ℣. Mitte ei Domine auxilium de sancto. ℟. Et de Syon tuere eam. ℣. Esto ei Domine Turris fortitudinis. ℟. A facie inimici. ℣. Nihil proficiat inimicus in ea. ℟. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei. ℣. Domine exaudi orationem. ℟. Et clamor meus. ℣. Dominus vobiscum. ℟. Et cum spiritu tuo.

Oratio.

ADesto Domine omnipotens supplicationibus nostris, & hanc famulam tuam, cui in tuo sancto nomine Velum Sacræ Religionis imponimus, bene✝dicere dignare, & per intercessionem beatißimæ, & gloriosißimæ Virginis Mariæ, & beatorum Apostolorum Petri, & Pauli, atq; beati Francisci, & beatæ Claræ, & aliorum omnium Sanctorum, fac eam ad obseruantiam sancti huius propositi peruenire, vt tribulationibus, & angustijs indeficiens, perpetua consolatione valeat respirare, & iustè, ac piè, & castè per veram humilitatem in fraterna charitate fundata, quod te donante promittit, fœlici perseuerantia compleat, & ad vitam proficere mereatur æternam. Qui cum Patre, &c.

Statim Cantor incipiat Hymnum, Veni Creator. Interim Sacerdos dum cantatur Hymnus, imponat sibi velum, dicens: Exuat te Dominus veterem hominem cnm actibus suis, & induat te nouum, qui secundum Deum creatus est in iustitia, & sanctitate veritatis. Accipe ancilla Christi sanctum Velum Professionis tuæ, sacrum signaculum in perpetuum, cum quo fideliter valeas peruenire ad Regnum Cœlorum. Per Christum, &c.

Ad Abbatisſam autem conuertendo ſermonem dicat.

HAnc sponsam tibi trado, vt vsq; in diem iudicij conserues eam sine macula, & in conspectu Regis Altißimi reddas compotum Iesu Christo. Qui cum Patre, &c.

Finito Hymno, dicat Sacerdos. ℣. Emitte spiritum tuum, &c. ℣. Post partum virgo. ℣. Signasti Domine seruum tuum Franciscum. ℣. Ora pro nobis beata Clara. ℣. Orate pro nobis omnes sancti. ℣. Domine exaudi. ℣. Dominus vobiscum. Oratio. Deus qui corda fidelium. Oratio. Concede nos famulos. Oratio. Deus, qui Ecclesiam tuam. Oratio. Famulos tuos quæsumus Domine Beatæ Virginis tuæ Claræ. Oratio. Omnipotens

tens sempiterne Deus, qui nos omnium Sanctorum, vt supra. ℣. Dominus vobiscum. ℣. Benedicamus Domino.

His peractis, erigat se, & det pacem Abbatissæ, & Sororibus astantibus. Postea duæ Sorores deducant eam per Chorum, & det pacem per ordinem sicut stant in Choro Sororibus vniuersis.

Ordo ad benedicendum Abbatissam.

P*RIMO electione facta, & à Visitatore approbata, Cantor incipiat. Te Deum laudamus. Cum quo processionaliter deducant electam ad Ecclesiam, & quousq; finiatur. Te Deum laudamus, coram altari iaceat prostrata. ¶ Quo finito, dicat Visitator. ℣. Confirma hoc Deus, quod operatus es in nobis. ℟. A templo sancto tuo, quod est in Hierusalem. ℣. Dominus vobiscum.*

Oratio.

A*ctiones nostras quæsumus Domine aspirando præueni, & adiuuando prosequere, vt cuncta nostra oratio, & operatio, à te semper incipiat, & per te cepta finiatur. Per Christum.*

Postea reuertatar ad Capitulum, & det ibi sigillum Visitator coram omnibus Abbatissæ, & mandet sibi per obedientiam, quòd exequatur ex tunc iniunctum sibi officium; & Sororibus vniuersis, quòd obediant ei in omnibus, quæ suum officium pertinebunt.

INCIPIT PROLOGVS PRIMAE REGVLAE, sen formæ viuendi Fratrum de Pœnitentia, seu Tertij Ordinis S. Francisci, quæ deseruire videtur, pro illis, qui volunt viuere in pœnitentia in proprijs Domibus; & isti non gaudent Priuilegijs Fratrum Minorum.

N*ICOLAVS Episcopus seruus seruorum Dei, dilectis filijs Fratribus, & dilectis in Christo filiabus Sororibus Ordinis Fratrum de Pœnitentia, tam præsentibus, quàm futuris, salutem, & Apostolicam benedictionem.*

Super montem Catholicæ Fidei, quam populis gentium, qui ambulabant in tenebris, discipulorum Christi, syncera deuotio igne charitatis exestuans, verbo sollicitæ prædicationis edocuit, quam quæ Romana tenet, & seruat Ecclesia solidum Christianæ Reli- Prologus Pôtificalis.

gionis positum noscitur fundamentum, nullis vnquam concutiendum turbinibus, nullis quassandum fluctibus tempestatum. Hæc est etenim recta, veraq; Fides, absq; cuius consortio nemo in conspectu Altißimi acceptus redditur, nemo gratiosus occurrit. Hæc est quæ salutis semitam præparat, & fœlicitatis æternæ præmia, gaudiaq; pollicetur. ¶ Ideoq; gloriosus Christi Confessor beatus Franciscus huius Ordinis Institutor, viam ascendendi ad Dominum verbo pariter, & exemplo demonstrans, ipsius synceritate Fidei suos filios erudiuit, eosq; illam profiteri, constanter tenere, similiter ac opere voluit adimplere, vt per eius semitam salubriter incedentes, mererentur post vitæ præsentis ergastulum æternæ beatitudinis effici professores.

De modo examinandi volentes intrare Ordinem. Cap. I.

NOs igitur Ordinem ipsum oportunis fauoribus prosequentes, ad eius augmentum benignius intendentes statuimus, vt omnes quos ad seruandum huiusmodi vitæ formam assumi contigerit, antè assumptionem, seu receptionem ipsorum de Fide Catholica, & obedientia erga præfatam Ecclesiam diligenti examinationi subdantur. Et si eas profeßi firmiter fuerint, verèq; crediderint, admitti, seu recipi tutè poterunt ad eandem. ¶ Præcauendum est tamen sollicitè hæreticus, ne quis, vel suspectus de hæresi, aut etiam infamatus ad vitæ obseruationem ipsius quomodolibet admittatur. Et si talem inueniri contigerit extitisse receptum, aßignetur ille, quàm citius Inquisitoribus prauitatis hæretice puniendus.

De forma recipiendi volentes intrare Ordinem. Cap. II.

De receptione ad probationem.

CVm autem fraternitatem huiusmodi quis intrare voluerit, ministri ad receptionem talium deputati, eius officium, statum, & conditionem solerter explorent, sibi fraternitatis eiusdem onera, & præcipuè alienorum restitutionem apertius exponentes. Quibus præmissis, si eidem placuerit, iuxta modum huiusmodi induatur, & de alienis (si qua fuerint apud eum) satisfacere studeat in pecunia numerata, vel secundum exhibitam pignoris cautionem. Seq; nihilominus proximis reconciliare procuret. ¶ Quibus omnibus ad effectum perductis, post vnius anni spacium, cum aliquorum discretorum Frattrum consilio, si is videbitur ipsis idoneus, recipiatur hoc modo, videlicet, vt promittat se diuina præcepta omnia seruaturum, ac etiam satisfacturum (vt conuenit) de transgreßionibus, quas contra hunc viuendi modum com-

De receptione ad Professionem.

commiserit, cum interpellatus ad Visitatoris extiterit voluntatem. Et huiusmodi ab eo facta promißio, per manum publicam in scriptis inibi redigatur. Alio autem modo nullus à Ministris recipiatur eisdem, nisi visum eis aliter fuerit, conditione personæ, ac ipsius instantia, solicita consideratione discußis. ¶Ordinamus præterea statuentes, vt nullus post ipsius fraternitatis ingressum, eandem egredi valeat, ad seculum reuersurus. Poßit tamen transitum habere liberum ad Religionem aliam approbatam. ¶ Mulieribus verò viros habentibus (nisi de ipsorum licentia, & consensu) non pateat ad consortium dictæ fraternitatis ingressus. De stabilitate in Ordine. De mulieribus.

De forma habitus, & qualitate indumentorum. Cap. III.

FRatres insuper ipsius fraternitatis, de humili panno in pretio, & colore, non prorsus albo, vel nigro communiter vestiantur, nisi fuerit ad tempus in pretio per Visitatores de consilio Ministri ob causam legitimam, & apertam, cum aliquo dispensatum: Chlamydes quæq; ac pelles, absq; scolaturis scissas, vel integras, affibulatas tamen, vel patulas, vt congruit honestati. Clausasq; manicas Fratres habeant supradicti. ¶ Sorores etiam chlamyde induantur, & tunica de huiusmodi humili panno factis, vel saltem cum chlamyde habeant guarnellum, seu placentinum coloris albi, vel nigri, aut paludellum amplum de canabo, siue lino, absq; vlla crispatura consutum. ¶Circa humilitatem verò panni, & pellitones Sororum ipsarum, iuxtà conditionem cuiuslibet eorundem, ac loci consuetudinem poterit dispensari. ¶ Bindis, & ligaturis sericis non vtantur, pelles dumtaxat agninas, bursas de corio, & corrigias simpliciter absque serico vllo factas, & non alias, tàm Fratres habeant, quàm Sorores, depositis cœteris, iuxtà beati Petri Apostolorum Principis salubre consilium, vanis huius seculi ornamentis. De habitu Sororum. Dispẽsatio.

Quòd non vadant ad inhonesta conuiuia, & spectacula, & quòd hystrionibus non dent. Cap. IIII.

SIt eis ad inhonesta conuiuia, vel spectacula, siuè curias, seù choreas accessus penitus interdictus. Hystrionibus, seu vanitatis intuitu nihil donent. Et ne quicquam illis donetur à propria familia, prohibere procurent.

De

De abstinentia, & ieiunio. Cap. V.

AB esu carnium secunda, quarta, & sexta feria, dieq; Sabbati abstineant vniuersi, nisi aliud infirmitatis, vel debilitatis instantia suaderet. Minutis verò, per triduum carnes dentur, nec subtrahantur in itinere constitutis. Sit quoque ipsarum comestio licita singulis, cùm solemnitatem præcipuā interuenire contigerit, in qua cæteri Christiani ab antiquò epulis carneis vesci solent. Alijs autem diebus, in quibus ieiunium nō seruatur, oua, & caseus non negentur. Sed & cum Religiosis cæteris in eorum Conuentualibus domibus, licitè sumere valeant de appositis ab eisdem. Sintq; prandij, cœnæq; refectione contenti, exceptis languidis, & viatoribus, & infirmis. ¶ Sit sanis cibus moderatus, & potus, cùm textus Euangelicus habeat, Attendite ne corda vestra crapula, & ebrietate grauentur. ¶ Prandium autem, vel cœna, nisi præmissa semel Dominica oratione sumatur, post sumptionem cuilibet cum Deo gratias iteranda. Quod si ommitti contigerit, dicatur tribus vicibus Pater noster. ¶ Qualibet verò sexta feria totius anni ieiunium celebretur, nisi fortè infirmitatis, vel alia causa legitima excusentur, vel nisi Festum Natalis Domini feria ipsa occurreret obseruandum. Sed à festo omnium Sanctorum vsq; ad Pascha, quarta, & sexta feria ieiunabunt. Alia quæ ab Ecclesia sunt statuta, vel Ordinarijs ex causa communiter in dicta ieiunia, nihilominus seruaturi. In quadragesima verò beati Martini, vsq; ad diem Natiuitatis Domini, & à Dominica Quinquagesimæ vsq; ad Pascha, diebus singulis (exceptis Dominicis) ieiunare procurent, nisi aliud fortaßè infirmitas, vel necessitas alia suaderet. Sorores grauide, vsq; ad suæ purificationis diem ab exercitatione qualibet corporali (orationibus dumtaxat exceptis) poterunt, si voluerint abstinere. ¶ Laborantes autem (propter fatigationis afficientis instantiam) à Dominicæ Resurrectionis festo vsq; ad festiuitatem beati Francisci prædicti ter in die qua exercitio laboris incumbent, licitè sumere cibum possunt. Cum verò illos contigerit aliorum imminere laboribus, de cunctis appositis, die quolibet sumere licebit eisdem, nisi sexta feria, vel dies sit alia in qua generaliter ab Ecclesia ieiunium noscitur institutum.

De ieiunijs seruandis.

Dispēsatio pro Sorori bus, & laboratoribus.

Quoties debent confiteri per annum, & sumere Corpus Christi. Cap. VI.

SInguli autem Fratrum, & Sororum ipsorum, ter in anno, videlicet, in Natali Domini, in Resurrectionis ipsius, & Pentecostes festiuitatibus

catibus peccata propria confiteri, & Eucharistiam deuotè suscipere non postponant, reconciliando se proximis, & restituẽdo etiam aliena.

Quòd non ferant arma impugnationis. Cap. VII.

IMpugnationis arma secum Fratres non deferant, nisi pro defensione Romanæ Ecclesiæ Christianæ Fidei, vel etiam terræ ipsorum, aut de suorum licentia Ministrorum.

De dicendis horis Canonicis. Cap. VIII.

DIcant vniuersi quotidiè septẽ horas Canonicas, videlicet, matutinum, primam, tertiam, sextam, nonam, vesperas, & completorum. Clerici, videlicet, scientes psalterium, pro prima, Deus in nomine tuo. Beati immaculati, vsq; ad Legem pone, ac alios Horarum Psalmos iuxtà Clericorum ordinem, cum Gloria Patri dicant. ¶Cùm verò ad Ecclesiam non accedent, pro matutino Psalmos dicere studeant, quos dicunt Clerici, vel Ecclesia Cathedralis, vel saltem vt illiterati alij, pro matutino duodecim, & pro alia qualibet hora septem vicibus Pater noster, cũ Gloria Patri dicere non ommittant. In quibus, videlicet, primæ, ac completorij horis minorem symbolum, & miserere mei Deus, adijciant qui nouerunt. Sed si Horis non dixerint constitutis, dicant tribus vicibus Pater noster. ¶Infirmi autem, Horas huiusmodi non teneantur dicere, nisi velint. (De infirmis.) ¶In Quadragesima verò Sancti Martini, & etiã in Maiori: Ecclesias in quarũ parochijs habitant, matutinalibus Horis personaliter adire procurent, nisi causa rationabili excusentur. (De tẽpore Quadragesimæ.)

Quòd omnes, qui de iure possunt, faciant testamentum. Cap. IX.

OMnes præterea quibus de iure facultas affuerit, condant, seu faciant testamentum, & de bonis suis infra tres menses post eorum ingressum immediatè sequentes ordinent, & disponant, ne quenquam illorum contingat decedere intestatum.

De pace reformanda inter Fratres, & alios extraneos. Cap. X.

DE pace verò inter Fratres, & Sorores, aut etiam exteros in discordia positos facienda, sicut ministris videbitur ita fiat, adhibito

bito (si facultas affuerit) Episcopi Diocesani consilio in hac parte.

Quando molestantur contra ius, aut eorum priuilegia. Cap. XI.

SI verò Fratres, vel Sorores contra ius, vel eorum priuilegia per Potestates, seu Rectores locorum, vbi domicilium obtinent, vexationibus impetantur, Ministri loci ad Episcopos, & alios locorum Ordinarios studeant habere recursum, iuxtà consilium, & ordinationem ipsorum in talibus processuri.

Quòd caueant inquantum possunt à iuramentis solemnibus. Cap. XII.

A Iuramentis autem solemnibus omnes abstineant, nisi necessitate cogente, in casibus per indulgētiam Apostolicæ Sedis exceptis, videlicet, pro pace, fide, calumnia, & testimonio perhibendo, ac etiam in contractu emptionis, venditionis, & donationis, vbi videbitur expedire. ¶ In communi quoq; loquela vitent prout poterunt iuramenta. ¶ Et qui die aliqua minus cautè iurauerit lapsu linguæ (prout contingere in multiloquio consueuit) die ipso in sero cùm debet recogitare quid fecerit, dicat tribus vicibus orationem Dominicam propter incautè facta huiusmodi iuramenta. Memor autem sit quilibet, vt ad diuina obsequia familiam propriam exhortetur.

De audienda Missa, & Congregatione facienda. Cap. XIII.

VNiuersi sani Fratres, & Sorores cuiuscunque Ciuitatis, aut loci, diebus singulis (si commodè poterunt) Missæ officium audiant. Et mense quolibet ad Ecclesiam, siuè loca, ad quam, vel ad quem Ministri curauerint intimare, conueniant. Missarum solemnia inibi audituri. ¶ Vnusquisque autem, vsualis monetæ denarium Missario tribuat, qui pecuniam huiusmodi colligat, & eam de consilio Ministrorum inter Fratres, & Sorores paupertate grauatos, & præcipuè infirmantes, ac eos, qui funeris carere dignoscuntur exequijs, & deindè inter pauperes alios diuidant congruenter. ¶Offerant insuper de ipsa pecunia Ecclesiæ memoratæ. Tuncq; (si commodè poterunt) virum religiosum, & in verbo Dei competenter instructum habere procurent, qui eos ad pœnitentiam, & misericordiæ opera exercenda hortetur, soli-

solicitè moneat, & inducat. ¶ *Studeat quilibet dum Missæ celebratur officium, & prædicationis verbum proponitur, seruare silentium, orationi, & officio sit intentus, nisi eum communis vtilitas fraternitatis impediat.*

De Fratribus infirmis, & defunctis. Cap. XIIII.

CVm autem, quemquam ex Fratribus infirmari contigerit, Ministri per se, vel per alium, seu alios (si hoc eis infirmus fecerit intimari) semel in Hebdomada visitare teneantur ægrotum, ipsum solicitè ad recipiendum pœnitentiam (prout melius, & efficacius expedire putauerint) inducentes, necessaria illi de bonis communibus ministrãdo. ¶ *Et si præfatus infirmus de præsenti luce migrauerit, Fratribus, & Sororibus tunc in Ciuitate, vel loco, vbi eum contigerit mori præsentibus nuncietur, vt defuncti exequijs, procurẽt personaliter interesse; A' quibus donec Missarum fuerint celebrata solemniã, & corpus tumulo conditum, non recedant.* ¶ *Hoc quoq; circa Sorores infirmas, & decedentes volumus obseruari.* ¶ *Præterea, intra octo dies post ipsius sepulti obitum immediatè sequentes, quilibet Fratrum, & Sororum ipsarum dicat pro anima eius, Sacerdos, videlicet, Missam vnam. Sciens psalterium 50. psalmos, & illiterati totidem Pater noster, & in fine cuiuslibet Requiem æternam adijciant. Et post hæc, infra annum, pro Fratrum, & Sororum, tàm viuorum, quàm defunctorum salute, tres Missas faciant celebrari. Qui verò psalterium sciuerit, illud dicant, & cæteri orationem Dominicam centies dicere non ommittant, & requiem æternam in fine cuiuslibet addituri.*

De exequijs faciẽdis.

De recitandis pro defunctis.

De Ministris. Cap. XV.

MInisteria quoq;, ac alia officia, quæ præsentis formulæ series exprimit, imposita sibi quisque deuotè suscipiat, curetq; fideliter exercere. ¶ *Officium autem cuiuslibet, certi temporis spacio limitetur. Nullus minister instituatur ad vitam, sed eius ministerium certum tempus comprehendat.*

De visitatione, & correctione delinquentium. Cap. XVI.

AD hæc Ministri, & Fratres, ac Sorores Ciuitatis, & loci cuiuslibet, ad visitationem communem in aliquo loco religioso, vel Ec-

clesia, vbi locum huiusmodi contigerit deesse, conueniant, & Visitatorem habeant Sacerdotem, qui alicuius approbatæ Religionis existat, quiq; illis de commißis exceßibus iniungat pœnitentiam salutarem. Nec quiuis alius poßit eis huiusmodi visitationis officium exhibere.

Quod Visitator sit Ordinis Minorum.

¶ Quia verò, præsens viuendi forma, institutionem à beato Francisco prælibato suscepit, consulimus, vt Visitatores, & informatores, de Fratrum Minorum Ordine assumantur, quos Custodes, vel Guardiani eiusdem Ordinis, cùm super hoc requisiti fuerint, duxerint aßignandos. Nolumus tamen Congregationem huiusmodi à Laico visitari. Huiusmodi autem visitationis officium, semel exerceatur in anno, nisi neceßitate aliqua suadente fuerit pluries facienda.

De incorregibilibus.

¶ Incorregibiles verò, ac inobedientes, monitio trina præueniat. Qui si se corrigere non curauerint, de ipsius Congregationis consortio expellantur omninò, de consilio discretorum.

De vitandis litigijs inter se, & cum alijs. Cap. XVII.

Vitent insuper Fratres, & Sorores (iuxta posse) litigia inter se, illa (si suscitari contigerit) solicitè dirimendo. Alioquin, de iure coram illo respondeant, apud quem Potestas residet iudicandi.

Qualiter, & per quos in abstinentijs posſit diſpenſari. Cap. XVIII.

Ordinarij autem locorum, vel Visitator, cum Fratribus, & Sororibus vniuersis, in abstinentijs, ieiunijs, & austeritatibus alijs, ex causa legitima (cum expedire viderint) poterunt dispensare.

Quòd Ministri eorum manifestas culpas denuncient Visitatori. Cap. XIX.

De incorregibilibus.

Ministri verò, manifestas Fratrum, & Sororum culpas Visitatori denuncient puniendas. ¶ Et si quisq; incorrigibilis fuerit, post trinæ admonitionis instantiam, à Ministris (de discretorum Fratrum aliquorum consilio) visitatori nuncietur eidem, de fraternitatis consortio abijciendus ab ipso, & in Congregatione post modum publicandus.

Qualiter in prædictis nemo obligatur ad culpam mortalem. Cap. XX.

Coeterum in præmissis omnibus, ad quæ Fratres vestri Ordinis non ex diuinis præceptis, vel statutis tenentur Ecclesiæ, nullum ipso-

ipsorum ad mortalem culpam volumus obligari, sed impositam sibi pœnitentiam, pro transgressionis excessu prompta humilitate recipiat, & efficaciter studeat adimplere.

Nulli ergo omninò hominum liceat, hanc paginam nostri statuti, & ordinationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationis omnipotentis Dei, & beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Datum Reate. 16. Kalendas Septembris, Pontificatus nostri anno secundo.

INCIPIT PROLOGVS SECVNDAE REGVLAE, seu formæ viuendi Fratrum, & Sororum de Pœnitentia, seu Tertij Ordinis Sancti Francisci. Et est pro illis, qui in Congregatione viuunt, & Priuilegijs gaudent, vt in Const. 63. Pij V. quæ incipit, Ea est officij nostri.

SCIENDVM, quòd Leo X. ordinauit denuò Regulam pro Fratribus, & Sororibus Tertiæ Regulæ beati Francisci, qui tria vota essentialia emittunt, & in Congregatione viuunt. Et quia huiusmodi noua Regula nunquam fuit impressa in aliquo libro Ordinis, ideò opere pretium visum est illam hic inserere. ¶ Sed aduertendum, quòd prædicta ordinatio Regulæ, facta est bis, vel ter ab eodem Leone X. & non vniformiter. Quarum vltima videtur melior, & quæ in partibus Hispaniarum per Reuerendum Patrem Ministrum Generalem Trium Ordinum beati Francisci recepta, & diuulgata, necnon & omnibus prædictis Tertiarijs tradita est. Ideoq; præfatam vltimam Regulam (reliquis ommissis) imprimere curaui de verbo ad verbum, prout sequitur. Collector.

Dilectis filijs Fratribus, & Sororibus Tertij Ordinis Beati Francisci, sub tribus Votis essentialibus in Congregatione viuentibus.

LEO Papa X. Dilecti filij, ac filiæ, salutem, & Apostolicam benedictionem. Inter cætera nostro regimini credita, ea nos potißimè sollicitos reddunt, per quæ frenatis mundi, carnisq; cōcupiscentijs, innocentiæ, primæq; pacis celitus collate tranquillus status ad suam prime-

uam reduci cognoscitur originem. ¶ Dudum si quidem huius gratia
Nicolaus Papa IIII. prædecessor noster, tertiam Regulam beati Fran
cisci, quam de Pœnitentia appellauit, per quam almus Confessor homi
nes vtriusq; sexus fideles, Spiritu Dei plenus saluare contendebat, con
firmauit, & approbauit. ¶ Verum quia temporis de cursu, spirante illo
Spiritu sancto, non solum viri cõiugati, mundiq; huius incole, pro qui-
bus à B. Francisco præfata tertia Regula edita fuerat, verum etiam, in-
numerarũ Virginum Chori, tribus essentialibus, & a quibusdam etiam
clausuræ, nostra auctoritate assumptis votis, constructisq; Monasterijs
quamplurimis, non sine militantis Ecclesiæ fructu multiplici, & ædifi
catione, præfati Tertij Ordinis iugo sua colla subdiderunt. ¶ Et quoniã
in dicta Tertia Regula, quædam Maritatis accõmoda, Celebi verò, Vir
gineoq; statui, sub huiusmodi Tertia Regula Domino famulantibus, nul
latenus decentia innectuntur, ob quod castorum animorum nitidi affe
ctus, ab ingressu dicti Ordinis, nonnunquam auertuntur; nos iuxta Do
mini voluntatem, pretiosum à vili separantes, eandem Tertiam Regu-
lam in modum, qui sequitur distinctam, de nouo confirmamus, & ap-
probamus, ac vobis, ac successoribus vestris seruandam transmittimus,
cuius tenor sequitur, & est talis:

De Nouitiorum, seu Nouitiarum ingressu. Cap. I.

Conditiones recipiẽdorum.

FRatres, seu Sorores ad hunc Tertium Ordinem recipiendi, debent
esse fideles Catholici, de hæresi non suspecti, in obedientia Romanæ
Ecclesiæ firmi, matrimonio non ligati, debitis expediti, corpore sani,
animo prompti, nulla vulgari infamia maculati, cum proximis reconci
liati. Et de ijs omnibus antequam recipiantur, ab eo qui recipiendi ha-
bet facultatem, sunt diligenter examinandi.

De his, quæ habent promittere Fratres, & Sorores in Professione huius Tertiæ Regulæ. Cap. II.

De habitu Fratrum, & Sororũ.

De forma Professionis.

FRatres, & Sorores postquam per vnum integrum annum habitum
probationis detulerint (qui de vili panno, arbitrio Visitatoris esse
debet) si conuersatio laudabilis fuerit apud Conuentum in quo quis,
vel quæ habitum probationis portauerit, de consilio discretorum dicti
Conuentus, ad Professionem dicti Ordinis recipiatur. ¶ In qua Pro-
fessione promittat seruare mandata Dei, ac satisfacturum de transgres
sionibus quas facere posset in futurum contra hanc Tertiam Regulam,
vbi à Prælatis requisitus fuerit, viuendo in obedientia, sinè proprio, &
in castitate.

De

De Ieiunio. Cap. III.

FRatres, & Sorores, perpetuis temporibus feria secunda, quarta, sexta, & Sabbato (excepto Dominicæ Natiuitatis festo) carnes non comedant. Et à festo omnium Sanctorum vsq; ad Resurrectionem Domini, omni feria quarta, & sexta ieiunare teneantur. Ac similiter qualibet sexta feria totius anni. ¶ Item à festo beati Martini, vsq; ad Natiuitatem Domini ieiunent quotidie, iuncta Quadragesima vniuersalis Ecclesiæ, vsq; ad Resurrectionem Domini, quam tamen à Quinquagesima incipere debent. ¶ Diebus verò, quibus non ieiunatur, bis tãtum die dumtaxat comedant. ¶ Excepto, ꝙ à festo Paschæ vsq; ad mensem Octobris, laborantes penoso, seu graui labore, ter in die refici poterunt, ieiuniorum semper diebus exceptis. Poterunt autem itinerantes, infirmi, debiles, tempore necessitatis ieiunium soluere. De laboratoribus.

De diuino officio, & oratione. Cap. IIII.

FRatres, & Sorores in Ecclesia seruent silentium, præsertim quando missa celebratur, vel sermo Dei proponitur. De alijs verò locis, seruent quod per suos Superiores circa silentium illis fuerit ordinatũ. ¶ Debent etiam quolibet die in sero, intra se, & Deum, cogitare quid fecerint, dixerint, vel cogitauerint. ¶ Quolibet autem die (si potuerint commodè) debeant audire Missam. Et procurare debent, ꝙ habeant virum religiosum, qui illis verbum Dei certis diebus proponat, & eos ad pœnitentiam, & virtutes inducat. ¶ Illi autem, vel ille, qui, vel quæ horas canonicas sciunt per se dicere, debent horas canonicas secundum vsum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ persoluere. ¶ Qui verò horas canonicas nesciunt dicere, dicant duodecim Pater noster pro matutino, & pro qualibet aliarum horarum septem, addito Gloria Patri, in fine cuiuslibet Pater noster, addito etiam Credo, & Miserere mei Deus, in principio Primæ, & Completorij. Et qui præmissa nescierit, ter Pater noster, pro pœnitentia dicere debeat. ¶ Quoties autem prandium, vel cibum sumunt, gratias Deo reddere debent. ¶ De Confessione verò Sacramentali, & Sacra communione sumenda, seruabũt Ordinationem Nicolai Papæ IIII. ꝙ ter in anno confiteantur, atq; communicent, vel etiam Statuta à suis Superioribus super hoc ordinata.

De silẽtio. De Missa audienda. Pro clericis. Pro laicis. De confessione, & cõmunione.

De Prælatorum, & officiorum ordinatione. Cap. V.

QVælibet domus, si Monasterium virorum fuerit, habebit Superiorẽ istius fraternitatis, qui Minister localis appellabitur. Si verò

mulierum, mater dicetur. Et eligentur per suos Conuentus, vel instituentur per suos Prouinciales Superiores, seu Visitatorem Generalem. Ita tamen, quòd nullus sit perpetuus, sed certi temporis. ¶ Qui Ministri, & matres obedient per omnia, quæ ad præsentem Regulam spectant, Prouincialibus Ministris Ordinis Minorum beati Francisci, & Visitatoribus deputatis ab ipsis Ministris, quamdiù in dictis officijs fuerint. Quò verò ad alia officia intra domum, seruabunt statuta sua.

De subiectione Ordini Fratrum Minorum.

De modo interius, exteriusq; conuersandi. Cap. XVI.

De qualitate vestiũ.

CVm Fratres, & Sorores huius fraternitatis dicantur de Pœnitentia, oportet eos ab omni curiositate, tàm in vestibus, quàm ab alijs quibuscunq; abstinere. Et iuxta Apostolicum Principis B. Petri salubre consilium, depositis cœteris vanis huius seculi ornamentis, nullum ornamentum corporale portare debent, nisi solum humile, & necessarium tegumentum corporis sui. ¶Debent etiam ab accessu Curiarum Principum, Dominorum, seu Dominarum, vbi mollia huius mundi (Domino testante) habentur, omninò cauere. ¶Nec vllo vnquam tempore choreis, ludis, iocis, & alijs hystrionum vanitatibus interesse. ¶Debent quoq; esse parci in verbis, & locutionibus, quæ raro sine peccato multiplicantur. Et super omnia ab omni mendatio, & iuramento quocunq; iuxta mandatum Domini, nisi pro pace, fide, calumnia, & testimonio perhibendo, cauere debent. ¶Et omni die in sero, inter cœtera, debent examinare se, si vel mendacium, vel iuramentum aliquod fecerint, & pro quolibet, ter Pater noster dicere debent.

De parcitate sermonis.

De visitatione, & cura infirmorum. Cap. VII.

SI quis Frater, vel Soror huius fraternitatis in infirmitate ceciderit, Minister domus, vel mater, semel quotidie per se, vel per aliam personam visitare teneatur. Et de bonis communibus, omnia necessaria diligenter faciat illi ministrari. ¶Teneatur quoq; infirmum, vel infirmam monere ad pœnitentiam acceptandam, veramq; conuersionem ad Deum faciendam, mortis propinquitatem, & iudicij diuini districtionem, simulq; diuinam misericordiam proponendo.

De visitatione, quam Prælati debent facere circa Fratres, & Sorores. Cap. VIII.

MInister Prouincialis Fratrum Minorum, vel Visitator eiusdem Ordinis cui ipse commiserit, visitabit quolibet anno, semel tantum

sum in qualibet domum, cum præsentia seniorum. Et facta visitatione, non debet intrare officinas, nec alia interiora Sororum. Ipse autem Visitator nunquam solus maneat, & separatus cum aliqua Sorore. De ingressu clausuræ. *¶ Debent autem Ministri, & matres dicere Visitatori defectus, qui correctione indigent. Similiter, & alij Fratres, & Sorores. Et si aliqui fuerint incorrigibiles iudicio discretorum, vel discretarum domus, tanquam morbida pecora eijciantur de Congregatione.* De incorrigibilibus.

De officijs mortuorum. Cap. IX.

Postquam aliquis Frater, vel Soror ab hac luce migrauerit, curabit Minister, seu Mater, quòd eius exequiæ solemniter celebrentur. De exequijs faciẽdis. *Quibus exequijs omnes Fratres, vel Sorores alicuius domus, vbi ipsum mori contigerit, personaliter interesse debent, nec recedere, donec corpus traditũ sit sepulturæ. ¶ Et pro anima cuiuslibet defuncti, vel defunctæ, infra octo dies, quilibet Sacerdos vnam Missam, scientes autem psalterium, quinquaginta psalm. nescientes verò psalm. quinquaginta Pater noster, & in fine cuiuslibet, Requiem æternam dicere teneantur.* De recitandis pro defunctis. *In fine autem cuiuslibet anni, seu infra quemlibet annum, quilibet Sacerdos tres Missas pro defunctis, scientes psalterium, vnum psalterium; nescientes verò psalterium, centum Pater noster, cum Requiem æternam, in fine cuiuslibet dicere debeant. ¶ Et circa ista officia pro defunctis, & alia officia diuina, in præsenti serie annexa, cura imponitur Ministris, & Matribus, vt fideliter persòluantur.*

De obligatione contentorum in Regula. Cap. X.

Omnia, & singula in præsenti Regula contenta, sunt consilia ad facilius saluandas animas viatorum. Et nulla sunt obligatoria ad peccatum mortale, vel veniale, nisi humano, vel diuino iure aliquis alias esset obligatus. ¶ Obligantur tamen Fratres, & Sorores facere pœnitentias sibi à Superioribus impositas, quando super hoc requirũtur. ¶ Obligantur etiam, ad tria Vota essentialia, paupertatem, nihil habendo in speciali. Castitatem, quia post Votum non possunt matrimonium contrahere, nec sine transgreßione vitijs carnis se immiscere. Et obedientiam, quantum ad illa, sine quibus non potest commodè ista fraternitas manu teneri. De tribus votis. *¶ Tenentur etiam ad clausuram seruandam illæ, quæ ipsam expreßè seruare vouerint. Quòd omnibus, & singulis Conuentibus concedimus, dummodò hospitalitas, & charitas, quam exercere solent apud infirmos, nullum cum honestate patiatur detrimentum.* De clausura.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub annullo Piscatoris, die 20. Ianuarij. 1521. Pontificatus nostri Anno octauo.

ORDO AD INDVENDVM FRATRES, ET Sorores Tertij Ordinis Sancti Patris Francisci.

PRimò benedicantur vestes in hunc modum. ℣. Adiutorium nostrum. ℟. Qui fecit. ℣. Dominus vobiscum. ℟. Et cum spiritu tuo.

Oratio.

DOMINE Iesu Christe seminator, & inspirator religiosi propositi, quiq; indumentum nostræ carnis pro salute generis humani misericorditer suscipere voluisti, & in Præsepio vilibus pannis inuolui non horruisti, respice propitius ad præces humilitatis nostræ, & has religiosas vestes, quas hic famulus tuus N. (vel hæc famula tua N.) propter amorem tuum, abiecto habitu seculari, proponit induere, bene✝dicere tua pietate digneris, & concede propitius, vt sicut exterius his religiosis induitur vestimentis, intus renouetur affectibus, & per intercessionem beati Patris nostri Francisci, induere eum, vel eam digneris. Qui viuis. &c.

Postea super chordam dicatur. Oratio.

DEVS, qui vt seruum absolueres, Filium ligari funibus voluisti, benedic quæsumus funem istum, & præsta, vt famulus tuus N. (vel famula N.) qui (vel quæ) eo velut ligamine pœnitentiali cingetur, vinculorum eiusdem Filij tui Domini nostri Iesu Christi memor existat, & in Ordine quem assumit salubriter perseueret, & tuis, cum effectu semper obsequijs se alligatum esse cognoscat. Per eundem Christum, &c.

Hic habitus, & chorda asperguntur aqua benedicta, & induitur Frater, vel Soror habitu benedicto à Prælato. Et dicat super eum, vel eam. ℣. Dominus vobiscum. ℟. Et cum spiritu tuo.

Oratio.

MAiestatem tuam Domine suppliciter exoramus, vt famulum tuum N. (vel famulam tuam N.) cui, de tua gratia præsumētes nostræ Religionis vestem imponimus, digneris inter discipulos tuos virtute ex alto induere, iustitiæ lorica munire, & salutis protegere vestimento, vt intercedente beatissimo Patre nostro Seraphico Confessore tuo Francisco, sub humilitatis veste tibi perseueranter deseruiens, ad

stolam

stolam immortalitatis, & gloriæ mereatur peruenire. Qui viuis, & regnas in sæcula, &c.

Hic cingitur à Prælato cingulum. Deinde. Oratio.

D*EVS, qui beato Petro Apostolo tuo significans qua morte clarificaturus esset Deum, prædixisti per alium in senectute ipsum fore cingendum, famulum tuum N. (vel famulam tuam N.) quem, vel quam cingulo nostræ fraternitatis præcingimus, tua quæsumus charitate præcinge, tui nominis metu constringe, & chorda salutari, cor eius regulari alliga disciplina, vt tua ei opitulante gratia, solutus, & liberatus à mundo, tuoq; vinctus seruitio (vel soluta, & liberata à mundo, tuoq; vincta seruitio) in Ordinis quem assumit obseruantia, vsq; in finem iugiter perseueret. Qui viuis, & regnas in sæcula, &c.*

Tandem super Fratrem indutum, & præcinctum, vel Sororem indutam, & præcinctam dicatur. ℣. *Dominus vobiscum.* ℞. *Et cum.*

Oratio.

D*EVS, qui mira Crucis misteria, in tuo deuotissimo Confessore beato Francisco multiformiter demonstrasti, da famulo tuo N. vel famulæ tuæ N. ipsius semper exempla sectari, & assidua eiusdem Crucis meditatione muniri. Per Christum, &c.*

AD INDVENDVM PVERVM, VEL PVELLAM pro aliquo Voto.

Adiutorium nostrum in nomine Domini. ℞. *Qui fecit cœlũ, & terram.* ℣. *Domine exaudi orationem meam.* ℞. *Et clamor meus.* ℣. *Dominus vobiscum.* ℞. *Et cum spiritu tuo.*

Oremus.

D*OMINE Iesu Christe, qui pro nostra salute suscipiens humanam naturam, te vestimento carnis induere dignatus es, benedictione sancta tua, bene✝dic ista paruula vestimenta, quæ pro gratijs tibi exoluendis cum omni deuotione, sanctoq; voto, ac veneratione beatissimæ Mariæ Infans iste (siuè Puella ista) super te suscepturus est, vel susceptura est. Infunde in eum (vel in eam) quæsumus, tuã sanctam bene✝dictionem, vt cum primùm induerit hoc Religioni simile vestimentum, intercedente beato Francisco, descendat super eum, vel eam, gratia tua, & protegat illum (vel illam) ab omni malo mentis, & corporis. Qui viuis, &c.*

Deindè aspergantur vestimenta, & illa adoleantur incenso.

Cum

Cum verò exuit eum de ſuis veſtibus, dicat.

ERipiat Dominus de corde tuo ſæculi pompas, quibus abrenunciaſti, dum Baptiſmum ſuſcepiſti.

Pſalmus.

ERipe me Domine ab homine malo, à viro iniquo eripe me.

Eripe me de inimicis meis Deus meus, & ab inſurgentibus in me, libera me.

Eripe me de operantibus iniquitatem, & de viris ſanguinum ſalua me. Gloria Patri, & Filio, &c.

Poſtea induat eum cappa, & ſcapularis, & antequam cingat, dicat.

IMmictat in te Dominus ſanctum Religionis amorem, ſanctoq; feruore ſuccendaris, & ardeas cœleſtium bonorum deſiderio. Pſalm. Laudate pueri Dominum.

Poſtea cingat eum, dicendo.

PRæcingat te Dominus Zona iuſtitiæ, vt immaculata conſerues omnia mandata ſua. Pſalmus. Laudate Dominum in Sanctis eius.

Deindè det ei candelam accenſam, & dicat.

Domine exaudi orationem meam. ℟. *Et clamor meus.* ℣. *Dominus vobiſcum.* ℟ *Et. cum ſpiritu tuo.*

Oremus.

DOmine Ieſu Christe, lux vera de vero lumine, quæſumus clementiam tuam, vt per interceßionem beatißimi Franciſci, mentem paruuli huius illumines; vt cum ad annos diſcretionis aduenerit, ſancto tibi animo, corporeq; deſeruiat. Qui viuis.

Poſtea benedicat puerum offerendo eum ſuper altare, dicendo.

COnfirma Deus, in puero, ſiue puella, quod in eo, vel ea, operari feciſti, à templo ſancto tuo, deducat eum, vel eam, ſpiritus tuus bonus in terram rectam, & benedictio tua ſit ſuper eum, vel eam ſemper.

Dein-

Deindè reddat illum parentibus, & conuersus ad circumstantes, dicat.

Benedicat vos diuina Maiestas, Pater, & Filius, & Spiritus sanctus. Amen.

Ad exuendum Puerum post annum.

Adiutorium nostrum in nomine Domini. ℟. *Qui fecit cælum, & terram.* ℣. *Dominus vobiscum.* Oremus.

Domine sancte Pater omnipotens æternæ Deus, a quo descendit omne bonum, & omne donum, tibi gratias referimus: & expleta vota reddimus; suscipe vota nostra cum actionibus gratiarum, & intercedente beata Maria Virgine, sanctoq; Francisco huic infanti, vel puellæ, de cætero præsta salutem mentis, & corporis, vt te Creatorem recta fide colat, in te Redemptore spem suam confirmet, teq; summum bonum super omnia diligat, atq; sanctis mandatis tuis semper obediat. Per Dominum.

Deindè habitum exuendo, dicat.

Reddite vota vestra Deo cum actibus suis. Psalmus. Laudate Dominum omnes gentes, laudate eum omnes.

Deindè deponat habitum super altare, & dicat.

Domine exaudi orationem meam. ℟. *Et clamor.* ℣. *Dominus vobiscum.* Oremus.

Suscipe sancte Pater, omnipotens æternæ Deus, vota, precesq; supplicum: & per intercessionem beatissimæ Virginis Mariæ, sanctique Patris nostri Francisci, præsta nobis: ità beneficia tua cognoscere, vt in gratiarum semper actione maneamus. Per Dominum nostrum, &c.

Postea benedicat circumstantes, vt supra.

Benedictio corporalium. Oratio.

Omnipotens sempiterne Deus bene†dic lintheamen istud ad tegendum, inuoluendumq; corpus, & sanguinem Filij tui Domini nostri Iesu Christi. Qui tecum, &c. Oratio.

Domine Deus, qui iam sanctificare dignatus es hoc genus specierum, quando eo dignatus es inuolui corpus Domini nostri Iesu Christi vnigeniti tui in beata passione, concede quæsumus per eũdem Dominum quanquam indignis famulis tuis, vt præsens lintheum cœlesti bene†dictione sanctum, & aptum fiat Dominico sepulchro, vel altari tuo, vt placabiliter poßit in eo imponi corpus, & sanguis eiusdem

Domini

Domini nostri Iesu Christi, qui est vita omnium fideliter se sumentium, & viuit, & regnat tecum Deus in vnitate Spiritussancti, &c.

Oratio.

Clementissime Domine cuius inenarrabilis virtus, cuius mysteria arcanis mirabilibus celebrantur, tribue quæsumus, vt hoc lintheamen tuæ propitiationis bene†dictione sanctificetur ad consecrandum super illud corpus, & sanguinem Dei, & Domini nostri Iesu Christi Filij tui. Qui tecum viuit, &c.

SEQVVNTVR FORMVLAE ABSOLVTIONVM.

Absolutio ab excommunicatione maiore.

Videlicet, Iuramento de paréndo mandatis satisfactoria, seu pignoratitia caut. & alijs, vt supra in verbo, Excommunicata.

PRAEMISSIS omnibus, genuflexo pœnitente, dicat Sacerdos super eum, Miserere mei, vel alium psalmum pœnitentialem totum; & denudatis eius humeris, si visum fuerit expedire (nisi sit mulier, quæ nō percutitur) det ei ictum vnum, leuiter percutiendo ad quemlibet versum. Postea dicatur Kyrie eleison, Christe eleison, Kyrie eleison, Pater noster. ℣. Saluum fac seruum tuum, ℟. Deus meus sperantem in te. ℣. Esto ei Domine turris fortitudinis. ℟. A facie inimici. ℣. Nihil proficiat inimicus in eo. ℟. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei. ℣. Domine exaudi orationem meam. ℟. Et clamor meus ad te veniat. ℣. Dominus vobiscū. ℟. Et cū spir. tuo.

Oratio: Deus, cui proprium est misereri semper, & parcere, suscipe deprecationē nostram, vel meam, vt hunc famulum tuum, quem excommunicationis catena constringit, miseratio tuæ pietatis absoluat. Per Christum Dominum nostrum. Amen. Auctoritate omnipotentis Dei, & beatorum Apostolorum eius Petri, & Pauli, & Sanctissimi Domini nostri Papæ (vel Reuerendissimi Episcopi nostri) in hac parte tibi concessa, & mihi commissa, absoluo te à vinculo excommunicationis, in quam incurristi propter talem, vel talem caussam, & restituo te sanctis Sacramentis Ecclesiæ, communioni, & vnitate fidelium. In nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti. Amen.

Submonitio.

Nota ꝙ si excommunicatio non sit certa, & proinde ad cautelam fieri absolutionem contingat, non sunt seruandæ prædictæ sollemnitates, siuè circunstantiæ. Item pro contumacia, vel offensa dubia, sufficit, dari cautionem iuratoriam, vt aiunt Doctores, etiam si dari possit fideiussoria, & demùm scito, ꝙ in articulo mortis constitutus, à quocumq; casu excommunicationis absoluatur; si superuixerit, necesse est eum adire Superiorem illum, à quo alias de iure fuerat absoluendus, prout elicitur ex dicto c. eos qui, de sent. excom. lib. 6. & ex ipsa extr. Benedi-

cti

cti Papæ XI. de Priuilegijs, quæ incipit, Inter cunctas, & quidem, non pro absolutione debet accedere, sed vt pareat eius mandato, acceptando pœnitentiam, aut huiusmodi.

Forma dispensandi super irregularitate, si super hoc facultas habeatur.

AVctoritate N. in hac parte tibi concessa, & mihi commissa, dispenso tecum super irregularitate (vel irregularitatibus) quam (vel quas) contraxisti propter talem (vel tales) caussam (vel causas) & restituo te ad actus legitimos, In nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti. Amen.

Absolutio communiter obseruanda in confessione Sacramentali.

1 *SI teneris aliquo vinculo excommunicationis, à quo possim te absoluere, ego absoluo te, & restituo sanctis Sacramentis Ecclesiæ, communioni, & vnitate fidelium. In nomine Patris, & Filij, & Spiritus Sancti. Amen.*

2 *Misereatur, &c. Indulgentiam, &c.*

3 *Dominus noster Iesus Christus te absoluat, & ego auctoritate ipsius, qua fungor, absoluo te ab omnibus peccatis tuis. In nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti. Amen.*

Passio Domini nostri Iesu Christi, & merita B.M. semper Virginis, & omnium Sanctorũ, & quidquid boni feceris, aut mali sustinueris, sint tibi in remissionem peccatorum, in augmẽtum gratiæ, & præmium vitæ æternæ. In nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti. Amem.

Submonitio.

Nota, ꝙ Pœnitentiarij Episcopales, seu Archiepiscopales, cum regulariter non audiant, nisi peccata reseruata (quia pro reliquis debent remittere pœnitentes ad suos confessarios) post absolutionem ab excommunicatione (vt moris est) ad cautelam, debent indefinitè dicere tali pacto. Ego te absoluo à peccatis. In nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti. Amen.

In reconciliatione, & in casu mortis repentinæ, vel alias imminentis.

1 *SI teneris aliquo vinculo excommunicationis, à quo possim te absoluere, ego absoluo te. In nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti. Amen.*

2 *Item ego absoluo te ab omnibus peccatis tuis. In nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti. Amen.*

Tempore Iubilei, aut similium gratiarum.

SI teneris aliquo vinculo, vel aliquibus vinculis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, à quibus ego possim te absoluere, auctoritate mihi commissa, & tibi concessa à Sanctissimo Domino nostro Papa, ego absoluo te, & restituo te sanctis Sacramentis Ecclesiæ, communioni, & vnitati fidelium. In nominc Patris, & Filij, & Spiritus sancti. Amen.

2 *Misereatur, &c. Indqlgentlam, &c. Dominus noster Iesus Christus, vt supra.*

Submonitio.

At si de excommunicatione confessarius sit certus, & facultatem habeat absoluendi, dicat sic. Auctoritate N. ego absoluo te à vinculo excommunicationis incursæ propter talem caussam, deinde subiungat sic: Et si teneris aliquo alio vinculo excommunicationis; a quo, &c. Postremò absoluat à peccatis, vt supra.

Absolutioi n articulo mortis, pro habentibus Bullas, aut Confessionalia, aut Apostolica Priuilegia, prout sunt illi communiter, qui sunt scripti in Societate Corporis Christi, aut alibi, &c. & item omnes fere Regulares.

POstea quam pœnitens fuerit absolutus à censuris, & à peccatis, secundum formulam hic superius positam, debet Sacerdos in fine hæc verba subiũgere. Auctoritate Domini nostri Iesu Christi, & beatorum Apostolornm Petri, & Pauli tibi cõcessa, & mihi commissa, concedo tibi omnem illam indulgẽtiam peccatorum tuorum, quam possum concedere virtute tuarum Bullarum, Confessionalium, vel aliorum Priuilegiorum, si tamẽ hac vice morieris; alias, pro alia tibi vice reseruo. In nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti. Amen. Et hanc formam tradit etiã Nauar. in suo Man. c. 26. num. 30. & dicit, esse etiam doctrinam B. Antonini 4. p. & subdit, quod in articulo mortis multi amittũt tales præfatas gratias, quia eorum Confessarij eis illas non applicant, & tales gratiæ, inquit, debent etiam applicari ijs, qui ammiserũt loquelam, & non potuerunt confiteri, dummodò ostenderint signa contritionis; possunt. n. tales percipere Sacram Eucharistiam, & demum extremã vnctionem, etiam si fuerint antea grauißimi peccatores: vnde sunt grauissimè puniendi, & Parochi, qui talibus ea Sacramenta denegãt.

Supradictæ Fogmulæ habentur in Catechesi Neap. fol. 43.

FINIS.

LICENTIA PATRIS REVERENDISS. GENERALIS ORDINIS CAPVCCINORVM F. SILVESTRI A' MONTELEONE EIVSDEM ORDINIS.

FR. SILVESTER A' MONTELEONE ORDINIS Capuccinorum Generalis, & Seruus, in Christo sibi Carissimo R. P. F. Hieronymo à Sorbo eiusdem Ordinis, nec non in eodem Prædicatori, Salutem.

CVM intellexerim te cum non paruo labore annotationes quasdam in Compendium Priuilegiorum Ordinum Mendicantium excerpsisse, quas in luce vnà cùm eodem Compendio secundò, ab eodem Authore edito; ad cõmunem Mendicantium prædictorum vtilitatem cupis producere: Virtute huius facultatem concedo (secundum temporis opportunitatem) illas posse in lucem edi, dummodò prius visæ fuerint, & approbatæ, antequam dentur prælo, à Reuerendo Patre Fratre Siluestro à Rossano, Theologo, ac Prædicatori Ordinis, qui curam habebit diligentissimam, ne sit aliquid, quod pias possit offendere aures, aut quod Sanctæ Romanæ Ecclesiæ, ac Decretis, & Constitutionibus Sacrorum Conciliorum, Summorumq; Pontificum, contrarietur. Nec non & approbatæ postea ab Illustrissimo, & Reuerendissimo loci Ordinario extiterint. Iuxta Sac. Conc. Trid. dispositionem. Datum Neap. die 4. mensis Maij. 1594.

Fr. Siluester supradictus manu propria.

Locus sigilli.

ADMODVM

R P F HIERONYMO

A SORBO INSTITVTI CAPVCCINORVM
Diui Franciſci Prædicatori præclaro.

FR. SILVESTER ROSSANVS EIVSDEM Ordinis Prædicator S. P. D.

CVM enim ea, quæ ſparſim erant, hinc ndè Religioſorum Priuilegia, nec non indulta, motu proprio, à ſanctiſsimis Pontificibus illis conceſſa, Tu Hieronyme, Admodum Reuerende in vnum collegiſti. Impoſitumq; eſt mihi illa diſcernere, an aliquid perpendatur, quod per opus fuerit, dignum emendatione, & correptione. Tandem fideliter vidi omnia, & adamus ſim perlegi. Vndc nè dumquidquã quæ legentium oculos offendere valebit, equidem reperi; Verùm tùm diuinarum ſcripturarum, tùm ſacræ Theologiæ. Cùm ſacrorum Canonum documenta, clariſsimæ ordinata aſpexi, & magno cum zelo à te peroptimè ordinata. Age ergo quæſo, vt quamprimùm, ea typis imprimere facias, ſcire te etenim ve in magno fore auxilio Religioni, laus Deo, & ſanctis ſuis. Ile Neapoli die 28. menſis Maij. M. D. XCIIII.

Fr. Silueſter Roſſanus, qui ſupra manu propria.

LAVS DEO.

Omnia ſubmittendo S. Romanæ Eccleſiæ correctioni.

Imprimatur. Ardicinus Biandrà Vic. Gen. Neap.
M. Cherubinus Veronen. Auguſt. Theolog. Archiep. Neap. vidit. R. f. 6.

Ex Officina IO. THOMAE *Auliſij.* M. D. XCIIII.

chiep.
R.f.6.

III.

calibrite
colorchecker CLASSIC
mm